

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG24277	ImageGroup:	I1KG24584
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གསུང་འབུམ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོང་། gsung 'bum/ 'jam dbyangs bzhad pa'i rdo rje/
Author:	འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོང་། 'jam dbyangs bzhad pa'i rdo rje
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	mundgod, karnataka
Publisher:	'bras spungs bkra shis sgo mang dpe mdzod khang /
Date:	2015
Volume:	15
Total Volumes:	16
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 10/2016

པ།

D34944

ཀུན་མཁུན་འཇམ་དཔལ་པ་ཐད་པའི་

གསུང་འབུམ།

ཐེག་པ་པལ་པའི་ཐུག་པ།

འཇམ་དཔལ་པ་ཐད་པའི་འཇམ་དཔལ་པ་ཐད་པའི་འཇམ་དཔལ་པ་ཐད་པའི་

2015

གཞིན་ལྷུང་དུས་ནས་ལྷུན་ལྷུང་ས་བག་ཆགས་སང། དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་མདོ་སྤྲལ་གཞུང་ལ་སྤྲུངས།
 གོམས་པའི་ཉམས་ལྷོང་མ་མེད་སྤྲུང་བ་ཅན། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

༡༡། །གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་
 གྲན་དང་ཟབ་དོན་མཆོག་ཏུ་གསལ་བ་གྲན་བཟང་
 ཞིང་གི་ཉི་མ་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཆོ་སྦྱེད་གྲུའི་
 རེ་བ་གྲན་སྒྲོང་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

སྦྱེགས་བམ་བཙུ་པ།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་བཀའ་ཞིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Drepung Gomang Library

2015

Copyright © 2015 by Drepung Gomang Library

First Print. 1,000 Copies

Typesetting: Computer Section-Drepung Gomang Library

All rights reserved.

No part of this book may be reproduced in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

These books (*Kunkhyen Sungbum*) are dedicated to the memory of the Venerable Geshe Kalsang Monlam, Benjamin Cohen and Gerald Esner.

Ama-Sandra Esner, Geshe Ngawang Samten and His Eminence Drepung
Tripa Khensur Rinpoche Geshe Lobsang Tenpa.

Published by:-Drepung Gomang Library Computer Section,

L.C # 2 P.O.Tibetan Colony, Mundgod-581411

Dist: North Kanara, Karnataka, INDIA

Tel: 0091-8301-245687

Email: gomanglibrary@yahoo.com

དཀར་ཆག

གུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་འཁྱུ་སྤོང་གདོང་ལྗེ་སྒྲ་དབྱངས།.....	1
གུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ལེུ་དང་པོ་སྒྲི་བཤད།	21
ལེུ་གཉིས་པ་མེད་མཐའ་དགག་པ།	61
ལེུ་གསུམ་པ་གངས་ཅན་སེར་སྒྲི་རྟག་མཐའ་དགག་པ།.....	87
ལེུ་བཞི་པ་ཆངས་སོགས་བཞིའི་རྟག་མཐའ་དགག་པ།.....	107
ལེུ་ལྔ་པ་ཁྱབ་འཁྱག་པ་དང་དཔྱད་པ་བའི་རྟག་མཐའ་དགག་པ།.....	121
ལེུ་དྲུག་པ་དབང་ཕྱག་པ་དང་བྱེ་རིག་གི་རྟག་མཐའ་དགག་པ།.....	141
ལེུ་བདུན་པ་གཅེར་བྱ་བའི་རྟག་མཐའ་དགག་པ།	175
ལེུ་བརྒྱད་པ་བྱེ་སྒྲིའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ།.....	197
ལེུ་དགུ་པ་མདོ་ལྗེ་བའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ།.....	237
ལེུ་བརྒྱུ་པ་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ།.....	273
སེམས་ཅམ་པའི་མཆན་ཉིད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར།	281
སེམས་ཅམ་པའི་དྲང་ངེས་སྒྲོར།	283
སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོར།	305
སེམས་ཅམ་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ།.....	319
སེམས་ཅམ་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོར།.....	333
འཕྲོས་དོན་སྣོད་བརྒྱད་རྣམ་བཞག་.....	337
སེམས་ཅམ་པའི་བདེན་གཉིས་རྣམ་བཞག	373

སེམས་ཅམ་པའི་དེ་ཉིད་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།.....	379
ཀུན་རྟོག་ཤོག་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ།.....	391
སེམས་ཅམ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་.....	427
སེམས་ཅམ་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་.....	431
ལེའུ་བརྩ་གཅིག་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པ།.....	433
ཐེག་ཆེན་བྱང་རིམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ།.....	439
སྟག་ཚང་བ་ལ་འགལ་འདུ་ཉེར་བདུན་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ།.....	459
མདོ་ཐེ་སྟོད་པའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ།.....	603
མདོ་ཐེ་སྟོད་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྒྲིབ།.....	613
རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་དབུ་མའི་སྒྲིབ།.....	617
ལེའུ་བརྩ་གཉིས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཆན་ཉིད་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ།.....	635
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྲང་ངེས་ཀྱི་བྱང་པར།.....	641
ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་དང་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ།.....	651
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ།.....	681
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱན་མོང་མིན་པའི་བྱང་ཆོས་སྒྲིབ།.....	721
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་.....	741
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་.....	751
ཞར་བྱང་འབྲས་བུ་རྗོད་ཐེག་པའི་དོགས་གཙོད།.....	765
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་.....	775

དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

དེ་སྐད་དུ་ རྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་
བ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་
གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་མཐའ་དག་དེ་བཞིན་གཟིགས་ཤིང་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་
པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། རྟོན་པ་སྒྲན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་བཀའ་བསྩལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟུན་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། ལྷག་པའི་བསྐྱེད་
བ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུལ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་འཛིག་
ཉེན་དུ་གནས་པ་ནི་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་སྒྲེལ་བ་ཁོ་ན་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ངེས་
བ་ལགས་པས། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བཤུ་བྱུབ་
གནས་ཀྱིས་ས་བཀའ་བ་ལྟ་བུ་རིམ་པར་བྱོན་པ་དག་གིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྐྱེད་བཙུན་
མཐའ་གྲས་པ་ཡིག་འཛོག་མཛད་ཅིང་། བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྐྱེད་རིན་པོ་ཆེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་
དུ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྐུ་རིན་ཅི་གཟུགས་སུ་བྱུབ་ན་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ཐེག་
པར་མི་བཟོད་ཅིང་། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཐར་ཡང་བཀའ་རིན་གཙོ་བར་མི་རུས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྐྱེད་བཙུན་
མཛད་དུ་བྱུང་བ་དག་མཁས་པ་དང་བྱུང་བའི་དབང་ལྷག་འཕགས་པོད་ལོ་བཤུ་དག་གིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཐུག་
ཁྱད་དུ་བསད་དེ་ལེགས་སྒྲུར་ལྟ་ཡི་སྐད་ལས་གངས་ཅན་པོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ཅིང་ཁྱེས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་
པའི་ཉེར་ལེན་ལས། མོངས་པའི་སྒྲག་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བའི་ལྷོངས་སུའང་
བྱུང་བསྐྱེད་ཉིན་བྱེད་འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེས་ཆེར་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པས། གངས་ལྷོངས་སྐྱེ་འགྲོའི་པན་བདེའི་
ལེགས་ཆོགས་དཔག་བསམ་ལྡོག་པའི་རྩ་བ་རབ་དུ་བརྟན་ཅིང་། ཤེས་བཙུན་དད་པའི་ཁོ་ལག་རབ་དུ་རྒྱས་
ཤིང་གཏན་བདེའི་འབྲས་བཟང་གཤུར་དུ་ཟ་བའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་

དམ་པ་མཁའ་ཡི་རྒྱ་སྐར་དང་། ས་ཡི་ཅི་ཤིང་ལྷ་བྱར་བཟང་གིས་མི་ལང་བ་རིམ་པར་བྱོན་ཅིང་། དེ་དག་གིས་
ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ། འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་སོགས་སྐྱབས་སྐྱབས་
གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་སྒྲུབ་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བས་ལུང་དང་རྟོགས་
པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་གླིང་རྣམས་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བར་སྟེལ་བ་ལགས་ལ།

དེ་དག་ལས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་པོ་གྱི་བ་བྱི་ལོ་༡༦༧༧ལོར་མཚན་དཔེ་མེ་ཉོག་གངས་
ཅན་སྤྱ་ལའི་སྟན་མོངས་སུ་བཞད་ཅིང་། རྟེན་སྟོན་གསུམ་དང་། སྤྱི་ཆད་སྟེབ་སྟོར་སྟན་དངགས་མཛོན་བརྗོད་
ལ་སོགས་པའི་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པར་
འབྲན་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་འཕགས་ཡུལ་པམ་ཆེན་དག་གི་རྒྱ་པོར་གྱུར་བ་ཡུལ་གངས་ཅན་པའི་
གནས་ལྷ་རིག་པའི་བརྟེན་ཆེན་པོ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་
པར་བྱུག་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དུ་མས་ནི་རྟེན་སུ་བཟུང་། ཟབ་ལམ་དོན་རྟེན་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནས་གྲུབ་
པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གསལ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་མ་འཛམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོན་རྟེན་ཕྱོགས་
ལས་རྣམས་རྒྱལ་གཞན་ཕན་དབང་པོའི་སྟེ་ཞེས་གསུམ་སྟན་གྱི་བ་དན་དཀར་པོ་སྟོན་པ་གསུམ་ན་ཆེས་ཆེར་
གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམས་པར་ཐར་བ་རྒྱ་མཚོའི་འཛིང་ལྷ་བྱ་རྣམས་ལས་
གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། ཞིང་འདིར་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་ཆེན་པོའི་རྣམས་པར་བྱོན་
ཏེ་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་དང་། ལྷག་པར་འཛམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལུང་
རིགས་ཀྱི་མ་མེད་པས་དག་ཐེར་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་
བཞེད་སྟོལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ། ལྷ་སྟོན་གཅིག་གོགས་གཅིག་ཏུ་སོང་ཞིང་དབྱུང་འཛིན་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་
སྒྲོམ་རྒྱལ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ། ཐོས་བསམ་སྟོགས་རེར་མ་སོང་ཞིང་སྒྲོམ་སྐྱབས་ཀྱི་ཉམས་སྟོང་ཆད་མར་
སོན་པ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་སྟོལ་སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་
སྤྱ་ལི་ཏ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དང་། རྟེན་
འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འཛིན་རྒྱལ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་སོགས་བྱུང་པར་འཕགས་ཆོས་
འབྲམ་གྱིས་བྱུག་པ། རྒྱལ་པའི་བཀའ་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་
རྒྱ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་འགལ་བ་མེད་པར་ལེགས་པར་འདོམས་པའི་ཆང་ལ་མ་ནོར་བའི་ལུགས་བཟང་།

རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་། ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་ཙམ་ལའང་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་
 བདེ་ཆུག་ཏུ་སྟེར་བའི་རྩུར་ལམ། དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལུན་པའི་མདོ་སྟགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་
 རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་ཡང་ཁྱུན་ལྷ་བྱ་འདི་ཉིད་འཆད་ཚིང་ཚིམ་གསུམ་གྱིས་སྟེལ་བར་མཛད་པ་འདི་ག་ལགས་
 ལ། དེ་དག་ལས་ཀྱང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
 དོན། །རྗེ་བཞུན་འདོམས་པ་ཆེས་དཀོན་ཡང་། །འབྲུལ་བྲལ་ཁྱོད་གསུང་སྟེགས་བམ་རྣམས། །གདུང་སེལ་
 དབྱགས་དབྱང་མཆོག་སྟེན་འབྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱི་རབས་གདུལ་བྱའི་ཐུན་མོང་གི་བགོ་སྐྱལ་
 དུ་གནང་བའི་ཚོམ་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྟེས་བཟང་པོ་འདི་དག་ནི་སྟེ་དགྲའི་མོངས་པ་སེལ་བའི་ས་གསུམ་
 ཀྱི་སྟོན་མེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ལ། སྟེར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་
 འཕགས་ལུལ་བཤ་བྱུང་དག་གི་དགོངས་འབྲེལ་ཆད་མར་གྱུར་པ་དག་གི་ཆིག་དང་དོན་གྱི་དཀའ་གནས་
 མཐའ་དག་བདེ་ཆུག་ཏུ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་ལྷ་བྱ་ཡིན་པ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པ་དག་ལ་བསྟོན་
 མེད་དུ་བྱུང་ལ། པོ་ཉི་ལྔའི་མཐའ་དཔྱད་ལྷ་བྱར་མཆོན་ནའང་གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་བལ་མོ་ཆེའི་བྱི་
 ཚོམ་ཡིན་གཤིས། སྟོན་སྟོན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མཐའ་དག་གི་བཙུན་འདུས་ཤིང་། ཆིག་གི་འབྲི་བ་
 སྤུ་མོ་ཚུན་ཆད་ནས་བདར་ཤ་ཆོད་ཅིང་། མདོ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆད་ཐུབ་བོད་སྐད་དུ་
 འགྱུར་རོ་ཅོག་དཔང་པོར་བཞག་སྟེ་གནད་ལ་འདིལ་བའི་དབྱུང་བ་མཐིལ་བྱིན་མཛད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་
 སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་གཟུར་གནས་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་མིག་དཀྲུས་ལུང་ཙམ་
 གཡོས་པས་ཀྱང་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ། །

སྟོན་ཚུ་ཡོས་དུས་འབྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་པར་བྱིན་སྐབས་བདུན་པའི་མཐའ་དཔྱད་འཛོར་གྱུར་
 དུ་སོང་སྟེ་བརྒྱགས་པ་ལྷ་བྱས་མཆོན་བཀའ་ཚོམ་རྣམས་ལས་རྟེན་སྟོན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས་པོར་བརྒྱགས་
 སུ་སོང་བའང་རྗེ་སྟེན་ཅིག་ཡོད་པ་ནི། དབུ་མའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད། འདུལ་བའི་དུས་ཆིགས་ལོ་
 ཆེན་སྟོ་བཟང་འོད་ཟེར་བས་ཟིན་བྲིས་མཛད་པ། ཅན་བྱ་བའི་ཁྱི་ཀ་ཚོམ་འཕྲོ། བསྟན་ཅིས་ཆིགས་བཅད།
 སྟོན་ཆོགས་ལུལ་གྱི་བུམ་ཆོག་གཏོར་མའི་བཤད་པ། འབྲུལ་འཁོར་དང་སྟགས་མཁར་སྟོར་གྱི་དོགས་
 གཅོད་ཡིག་ཆུང་མང་པོ། ཁྱོ་བཙུའི་ཆོག་མི་འདྲ་བ། ནག་པོ་མདའ་འགོངས་ཀྱི་སྟོར་ལེ་ཆེན་མང་པོ། རྣམ་
 འབྲེལ་གྱི་ཁྱི་ཀ་སོགས་དང་། གཞན་མཆོན་མ་ཐོས་བའང་དུ་མ་ཡོད་པར་སྤང་ཞིང་། དེང་དུས་མ་ཉམས་

བར་བཞུགས་པ་རྣམས་ལས་སྒྲ་བྲང་བཟ་གིས་འབྲིལ་གྱི་ཤིང་དཔར་མ་སྒྲིགས་བམ་བཙེ་ལུ་བཞུགས་པ་
 འདི་ཉིད་ཆ་ཆང་ཤོས་སུ་སྤང་ལ། ད་ལམ་གསུང་འབྲུམ་དེ་བ་སྒྲིང་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་བར་དུ་
 བཞིངས་ཆེད། འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཇི་ལྟར་གསོལ་འདེབས་རེ་སྐྱལ་ཞུས་པ་བཞིན། མཁས་བཙུན་
 བཟང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དམ་པ། འབྲས་སྤྱངས་ཁྱི་བ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཇི་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་
 བ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་། ཨ་རིར་བཞུགས་པ་རང་གྲུ་ཚུ་བཟང་དགེ་བཤེས་དག་དབང་བསམ་གཏན་
 རྣམ་པ་གཉིས་ནས་སྤྲུགས་འཁུར་ཆེ་བཞེས་གྱིས་ཨ་རི་བ་ལྷག་བསམ་དང་གཏོང་པོད་གྱི་བདག་ཉིད་ཨ་
 མ་(Ama- Sandra Esner) མེན་ཏེ་རྩ་ལགས་ལ་གཞིན་བསྐྱལ་དང་། ལམ་སྟོན་མཆོམས་སྟོར་
 གནང་བས་རྒྱུན་བྱས། ཨ་མ་རང་ཡང་གསུང་རབ་བར་སྐྱུན་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ལ་ཏུ་ཅང་དགའ་ཆོར་ཆེན་
 པོས་དང་ལེན་གྱིས། ཁོ་མོར་བཀའ་བྱིན་མཚུངས་མེད་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་དགེ་བཤེས་སྐྱལ་བཟང་སྟོན་
 ལམ་མཆོག་གི་སྤྲུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བཀའ་བྱིན་རྗེས་དྲན། ཆེ་ལས་འདས་པ་
 བུ་རྟེན་རྩ་མིན་ཁྱོ་ཉེན་(Benjamin Cohen)དང་། བཟའ་སྒྲིལ་རྩ་མི་ཨི་སུ་འུ་ནར་(Gerald
 Esner) གཉིས་གྱི་དགེ་ཅར་དམིགས་ཏེ། ད་ལམ་ཀུན་མཁུན་གསུང་འབྲུམ་པོ་ཉི་བཅུ་དྲུག་པོ་ཆར་གྲངས་
 ཆིག་སྟོང་ཐམ་པ་རེ་བར་དུ་བཞིངས་རྒྱུའི་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཆང་གི་སྤྱིན་བདག་མཛད་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཐོབ་པའི་
 དྲིན་ལས། གསུང་འབྲུམ་དཔེ་རིང་མར་པོ་ཉི་བཙེ་ལུ་བཞུགས་པ་ལས་ད་རེས་གསུང་འབྲུམ་༼ཐ༽བར་
 སྟོད་སྤང་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ་པོ་ཉི་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་བར་ཅ་སྤར་སྟོག་ཁྲད་དུ་བཞུགས་པ་
 རྣམས་ལ་ཞུས་དག་བསྐྱར་མ་ཐེངས་གསུམ་ཙམ་དང་། སྤར་མེད་གསར་དུ་བཅུག་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་དག་
 ལན་གྲངས་བདུན་ཙམ་རེ་འགོ་ཞུལ་བགྱིས་ཀྱང་། མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་དཔེའི་ཆིག་ཟིན་མི་མཐུན་པ་དཔེར་ན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་ལྟ་བུ་ལ། མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཡིན་ཀྱང་ལྟ་བུ་ལ། ཡིན་ཡང་དང་། འགྲེལ་བ་ལྟ་བུ་
 ལ། འགྲེལ་བ་དང་། སྟོང་ག་ལྟ་བུ་ལ། སྟོང་ཁ་སོགས་མིང་མཐའ་དང་ཆིག་སྤང་རི་སྟོད་ཅིག་བཛོད་བདེ་དང་
 རྟགས་མཚུངས་འདྲན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ལས་རྩུང་མི་མཐུན་པ་འདུག་ཀྱང་གཞུང་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་པར་ཆེར་མི་
 གཞོད་པས་དེ་རིགས་ལ་མཆན་རྟགས་བཀོད་མེད་ལ། མ་དཔེ་༡༩༥༧ལོར་ལྷོ་ཡི་གསར་བར་བར་དུ་བཏབ་
 པའི་བྱེ་དེབ་གཟུགས་དང་ནང་དཔེ་རིང་ཤོག་ངོས་ཉིན་སྟེ་ལུ་བ་ཅན་དེ་ཉིད་མདོ་སྤང་བཟ་གིས་འབྲིལ་གྱི་
 བར་རྟིང་གི་བསྐྱར་པར་ཡིན་འདུག་པས་ཁྱངས་བཙན་བར་བྱས་ཏེ། དེ་གཞིར་བཟུང་གིས་དབྱས་པར་གང་

བཞུགས་དང་སྤྲུལ་སའི་དོ་པར་མ་གང་བཞུགས། ཚེད་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ལྷན་མཆོན་པའི་སྤར་ཡོད་དེ་བ་
 གཞུགས་པར་མ་སོགས་བསྐྱར་དཔེ་རུ་བཟུང་སྟེ་ཞིབ་བསྐྱར་གྱིས་མཆན་རྟགས་སུ་(དབུས་པར་)(སྤྲུལ་ས་)
 (པར་ཐེངས་གཉིས་པ་)ཞེས་བཀོད་ཅིང་། དོགས་གནས་ཅན་རེ་རུང་དབྱེད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་གྲག་རྟགས་སུ་
 བཞག་ཅིང་གཤམ་མཆན་དུ་(ཡིན་ནམ་སྟམ་)ཞེས་སོགས་བཀོད་ཡོད། གསུང་འབྲུམ་ཕྱོགས་སྤྱིག་གི་ལས་
 གཞི་འདི་འདས་པའི་ཕོ་ཏོ་གཉིས་ལྷག་གི་རིང་དེད་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་གསར་ཉིད་མང་པོ་ཞིག་ནས་འབད་
 འབྲངས་རྩས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤངས་པའི་བྱུང་འབྲས་དོན་རིམ་ཞིག་ཏུ་རྫོམ་མོད། འོན་ཀྱང་དེད་དཔེ་མཛོད་པ་
 རྣམས་ལ་ཁྱུས་དག་གི་ཉམས་སྤྱོད་དང་། གཞུང་བརྒྱའི་ནམ་འཕང་གཅོད་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་འདབ་གཤོག་
 དམན་པས། འོར་འབྲུགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱང་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟ་བ་ལགས་ན། མཁས་པའི་སྤྱན་སྤར་
 བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །

མདོར་ན་རྣམ་དགར་དགེ་ཆོགས་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་
 པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་དུ་རྒྱལ་
 བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཡཔོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འབྲེན་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཡ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་
 མཆོག་གི་སྤྱི་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དཔོངས་མ་ལུས་གོགས་མེད་ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་པ་
 དང་། རྣམ་དགར་གྱི་བགྱི་བ་འདི་ལ་འབྲེལ་ཐོགས་སྤྱི་དང་བྱང་པར་ལྷག་བསམ་མཚུངས་མེད་ཨ་མ་མེན་ཁི་
 ར་དང་། དགེ་བཤེས་དག་དབང་བསམ་གཏན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་ཡིད་བསམ་ལྷར་འབྲུབ་
 པ། གསུང་རབ་འདི་ལ་འཆད་ཉན་གནང་བའི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་བགྱིས་སྒོ་མང་གྲ་ཆང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
 མཆོན་པའི་ཕྱོགས་བཟུའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་བྲིམས་གཙང་བའི་དོན་ནས། ལམ་བསྐྱབ་
 པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ལུང་སྟེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན། བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་
 རྣམས་དབྱར་གྱི་རྒྱ་གཉེར་ཆེན་པོའི་དཔལ་ལ་འགན་པའི་སྟོན་འདུན་བཅས། བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༧༩༩རབ་བྱུང་
 ༡༧རབ་གནས་ཤིང་ལུག ཕྱི་ལོ་༡༠༡༥ ལྷ་ཆེས་༡༡ ཡཔོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འབྲེན་ཡ་སྤྱབས་མགོན་རྒྱལ་
 བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ལུགས་དགྲང་གངས་བརྒྱད་རྩུར་ཐེབས་པའི་སྤྱིའི་བྱ་སྟོན་ཉིན་སྟེལ་བ་དགེ་ལེགས་
 སུ་གྱུར་ཅིག་གུ།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་བགྱིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས།

སྣང་མཐའི་སྐྱེ་འབྱུང་པ་ཏ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་དཔལ་
གྱི་གསུང་ལས། དག་གི་དབང་ཕྱག་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཡི། །མདོ་སྐགས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ་སྤེལ་བ་ལ། །
བཙོན་འགྲུས་སྟོང་བ་མེད་པའི་སྟོང་སྟོབས་ཅན། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་
བསྐགས་པ་མིད་གསུམ་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་གྱི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་མ་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྩེ་དག་དབང་བཙོན་འགྲུས་དཔལ་བཟང་པོ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་གྱི་སྤི་
ལོ་༡༦༤༤ལོའི་ཉེར་ལྷ་དང་པོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་ཨ་མདོ་བསང་གི་དོ་གར་ཞེས་པ་དང་ཐག་ཉེ་བར་ཡོད་པ་
གན་གྱི་རིང་ལོ་ལྷས་ཁ་རིང་ཞེས་པར་ལྷོང་བྱལ་ཆེན་བཙོན་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་དཔལ་བྱལ་གྱི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་
ཡལ་དཔལ་འབྱུང་ཟེར་བ་དང་ཡུམ་ཐར་མོ་བྱམས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་དུ་མ་དང་
བཅས་སྐྱེ་བལྟམས། དགྲུང་ལོ་ལྷ་བཞེས་པའི་ཆེ་ལ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་མོ་རྒྱ་ཤེབས་སྐབས་མཚོ་སྟོན་
པོའི་ཁར་མཛལ་ཉེ་ཆོས་འབྲེལ་དང་ཕྱག་དབང་ཐོབ། དགྲུང་ལོ་བདུན་པའི་ཆེ་ཁུ་བོ་བསོད་ནམས་སྟུན་གྱི་
ལས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་རི་མོ་འབྲི་བ། སྐབ་ཐབས། སྟན་དབྱང་། ཟ་ཡིག་ས་དབྱང་། སྐགས་འབྲུམ། མཁྱེད་
དབྱང་སོགས་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་སྐགས་སུ་ཆུད། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་འདུལ་བ་འཛིན་པ་
ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་ལས་འཛིགས་བྱེད་གྱི་རྩེས་གནང་གསན་ནས་སྐབ་ཐབས་
ཆག་མེད་དང་སྐྱེ་མཆམས་མཛད་དེ་ཡ་མ་ར་རྩེ་ཆེན་སོང་སྐབས་མཆོན་ལམ་དུ་རྩེ་ལོ་རྩེ་ཆེ་གསུམ་ཆེན་
པོ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་དུས་དགེ་སྟོར་གྱི་ཆེད་དུ་སྐྱེ་ཆིངས་
བཞོལ་ནས་མི་གཟིམ་པའི་དམ་བཅའ་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་ཡལ་ཡུམ་ལ་གནང་བ་ཞུས་ཉེ་དབུས་སུ་ཤེབས་ཁར་སྐྱེ་བསྟན་པར་
གྱི་པའི་དབང་ཕྱག་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་བྱང་ནས་འཇམ་དཔལ་ནག་པོའི་རྩེས་གནང་ཞུས་པས་ཉམས་

གྲིབ་ཐམས་ཅད་རང་སར་དེངས་པར་བྱུང། དགྲུང་ལོ་ཉིར་གཅིག་པར་དབྱས་གཅང་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་མཛད་
 པར་སྤྱིན་ནས་སྤྱི་ཉིན་གང་དུ་འབྱོན་པའི་རི་བང་སོགས་འཆར་བ་དང་། གཞི་བདག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱ་
 རྒྱལ་བསྐྱེན་བཀུར་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་། ལྷང་ལར་ཕེབས་མཆམས་མགོན་པོ་བླག་དྲུག་པའི་ཞལ་
 གཟིགས་པ་སོགས་ཡ་མཆན་པའི་ལྷས་མང་པོ་བྱུང་། ལྷ་སར་མཆོད་མཇལ་སྐབས་རྩོམ་པོ་བླག་སྤྱི་དང་།
 འཇམ་དབྱངས་གྲུང་ཐེམ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཇལ་དར་བླག་གིས་བཞེས་ཏེ་ཞལ་འཇུག་པ་མཛད་ཅིང་གསུང་
 རྟོན་པའི་གཟིགས་སྤང་བྱུང་། འཛིག་ཉིན་དབང་བླག་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་མཇལ་བར་ཕེབས་སྐོད་དང་དབྱེས་བཅེ་
 ཆད་མེད་མཛད། འབྲས་སྤངས་སྤྱི་ཕེབས་པར་འབྲས་སྤངས་ཆོགས་དུང་བཏང་བ་དང་། དན་འབག་སྤྱན་ས་
 དགོན་པ་མཇལ་བ་དུས་མཚུངས་བྱུང་། འབྲས་སྤངས་མཆོད་མཇལ་སྐབས་ཡ་རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་ལྷར་སྐྱ་
 ཞིག་བཞུགས་པ་སྐྱ་དངོས་སྤྱི་གྲུང་ཏེ་གསུང་མང་པོ་བྱོན། ཡ་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོས་བཞེངས་
 པའི་རྩེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐྱ་བརྟན་ཡང་རྩེ་དངོས་གནས་པར་བྱུར་ཏེ་ལུང་བསྟན་གནང་། ལོ་དེའི་ཉོར་ཁྲ་དགུ་པའི་
 ཆོས་ཉེར་ལྷའི་ཉིན་སྐོག་གསལ་བྱེ་བའི་བསྐྱེ་གནས་དཔལ་ལྷན་བཀུ་ཤིས་སྐོ་མང་གི་ཆོས་གྲུང་ཞུགས། སྐོ་མང་
 མཁན་ཆེན་གྱི་འབུམ་སྐོ་བྲོས་རྒྱ་མཆོའི་དབང་ནས་བཅི་བཞག་གསན། ཆོས་ཐུན་གཉིས་གསུམ་ནས་ཅོད་བྱ་
 ཉིད་ཅིང་སྟོན་ཆོས་གསུམ་པ་ཚུགས་དུས་བཞོ་སྤོང་ཤར་ཤར་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་།

དགྲུང་ལོ་ཉིར་གཉིས་པ་ལ་གཞུང་གསར་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསམ་སྒོ་ལུང་སྐྱུང་ག་དབང་ཆོས་ལྷན་དགོ་
 གན་དུ་བསྐྱེན་ནས་བུལ་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་བང་མཛོད་ཡོངས་སྤྱི་གཏམས། ཐུགས་
 བྱིའི་ལོ་དགྲུང་ལོ་ཉིར་གསུམ་པའི་དུས་འཛིན་བྱ་སྐབས་དང་པོར་ཕེབས། ཟུར་བཀོལ་བཞི་དང་། རྣམ་བཤད་
 སྐབས་དང་པོ་པལ་ཆེར་ཐུགས་ལ་བྱང་བར་བཟུང་། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤོང་སོགས་ཡིག་ཆ་མང་པོར་
 ཞིབ་གཟིགས་མཛད་པས་ཐུགས་སྦྱེད་ཆེ་བར་བྱུང་། བཅི་བཞག་སྦྱོར་ལམ་དུ་སྐྱེབས་དུས་འཇམ་དབྱངས་
 མའི་པོངས་ཆོད་ཅམ་པ་ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤིས་པ་ཞིག་ལུན་རིང་པོའི་བར་གཟིགས་པས་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱན་གྱི་
 དོན་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐུགས་སྤྱི་རྒྱུད། དེ་ནས་བཟུང་མདོ་རྒྱུད་གང་ལ་གཟིགས་ཀྱང་རྒྱ་དྲངས་རྟེན་ལྷར་
 ཐུགས་ལ་འཆར་བ་བྱུང་། ཆོས་གྲུང་འབྱོན་པའི་སྐབས་དེ་དག་དུ་སྐྱ་ཆས་བཞེན་པོ་བྱུང་སྟེ་སྟན་མ་རྒྱར་
 སྤངས་ནས་བཞེས་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉིར་བཞི་བར་འཛིན་བྱ་པར་ཕྱིན་དུ་ཕེབས། རྣམ་
 བཤད་གསེར་སྤོང་གི་དཀའ་གནད་དང་། འབྲེལ་རྒྱུ་དོན་གསལ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་

བཅས་བཟུང་། ལོ་དེར་རྒྱལ་བ་ཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྟོང་ཆ་པལ་ཆེར་ཐུགས་འཛིན་མཛད་ཅིང་།
ཞར་ལ་རྗེ་བཙུན་པ་དང་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་འདུལ་མཛོད་ལ་སྦྱངས་པས་རྒྱལ་དཔྱོད་ཀྱི་སྟོང་བདོལ་
དེ་གའི་ཞར་ལ་ལམ་རིམ་སྒྲགས་རིམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྗེགས་སོགས་གཞུང་དང་མན་ངག་དུ་མ་ལ་
སྦྱངས་ཤིང་། སྦྱང་སྦྱོར་ངག་ལ་ཡང་སྐབས་སྐབས་སུ་གཟིགས་རྟོག་མཛད་པས་ལེགས་པར་དགོངས།
པར་ཕྱིན་སྟོན་མོའི་དམ་བཅའ་དཔེ་མེད་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉིར་ལྷ་ཚུ་བྱི་ལ་འཛིན་གྲུ་མར་ལེབས། རྒྱལ་
བ་ཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བཟུང་ཞིང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་རྗེའི་དབུ་མའི་གཞུང་
ལྷ། རྟོང་ཐུན་དང་བཅས་པ་ཞིབ་གཟིགས་ཀྱིས་ལྷ་བའི་གནད་ལ་དབུད་པ་རྗེགས་པར་མཛད། དགྲུང་ལོ་
ཉིར་དུག་པར་གསང་ཕྱ་ནེ་ཕུ་ཐོག་དུ་དཀའ་བ་རྩའི་གྲ་སྟོར་མཛད། བསེ་ཁབ་པ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་
གྲགས་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་གསུངས།

དགྲུང་ལོ་ཉིར་བདུན་པ་ཤིང་སྟག་ལོར་མོ་བྱང་མོ་ཏ་ལར་རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱེན་
རྗེགས་ཀྱི་སྟོང་པ་མཆོས། དགྲུང་ལོ་ཉིར་དགྲུ་བར་རྒྱུད་སྤྱད་དུ་ལེབས། རྗེ་རྗེ་འཆང་སྟོ་གོས་རྒྱ་མཆོ་བསྐྱེན་
ནས་གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་གན་མཛོད་བདག་གིར་བཞེས། ལོ་དེར་ལྷོ་ཁྱུང་ལའི་སྟོར་དཔོན་མཛད། ཚུ་མིག་
ལུང་དུ་ཁྱིའང་བཅེ་བཞག་དུ་གྲགས་པ་རིམ་ལྗེའི་དམར་ཁྱིད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་མཛད་པས་ཉམས་སྟོང་ཁྱད་པར་
ཅན་སྟེས།

དགྲུང་ལོ་མོ་གསུམ་པ་ནས་འབྲས་སྦྱངས་རྒྱལ་བ་རི་དགེ་འཕེལ་རི་ཁྱོད་དུ་སྦྱབ་པ་མཛད། ཁྱི་སྦྱིན་
པ་རྒྱ་མཆོ། སྦྱིན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྒྱུད་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་སོགས་བསྐྱེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་
མན་ངག་མང་དུ་གསན། དགྲུང་ལོ་མོ་བརྒྱད་པར་དགེ་འཕེལ་རི་ཁྱོད་དུ་བྱང་རིས་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོ་
བརྩམས། དགྲུང་ལོ་བཞི་བརྒྱུ་པ་ལ་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོ་བརྩམས། གཞན་ཡང་གནས་
དེ་ཉིད་དུ་དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ས་སྦྱལ་ལོར་གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་བརྩམས་ཤིང་། དེའི་རང་འགྲེལ་གྲུབ་མཐའ་
ཆེན་མོ་རྩེ་པའི་དབུ་བཙུགས། དགྲུང་ལོ་དགཉིས་པ་ས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྗེགས་པར་
བརྩམས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པ་ཤིང་པག་ལོར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོ་ལུང་རིགས་གཉེར་མཛོད་
བརྩམས། རྗེ་སྟོང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་བསྐྱུས་ཆོན་དུ་ཡོད་དེས་པའི་ལན་དུ་བསྐྱུས་གྲུའི་རྩ་ཆོག་བརྩམས་
པར་བཤད། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མཆན་འགྲེལ་གསེར་གྱི་འཕོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་བ་ཡང་

ལོ་དེར་མཛད། དགྲུང་ལོ་ང་གསུམ་པར་གྱི་མིང་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་ནུས་འབྲེལ་མཐའ་དབྱེད་ཅིང་འཕྲོར་ལུས་
 པ་དེ་མཛད། ཤར་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱལ་སྤྱིའི་ངོར་མ་ཉི་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཀར་སྒྲུབ་ཐབས་མཛད། དེ་
 ལྟར་དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་ནས་ང་གསུམ་པར་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཅིང་སྒྲུབ་
 དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་ཉེ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོང་བཞོལ། ཞར་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་འཁྲིད་
 ལྟ་བུར་ཉེ་བ་དང་། དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གནང་།

སྒོ་མང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་འདུན་དང་། རྒྱལ་བ་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོའི་བཀའ་བསྒྲོགས་
 རུས་པར་དགྲུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་ལྷགས་འབྲུག་གི་ལོ་༡༧༠༠ ཉིན་རྒྱ་བཅུ་པའི་ཆེས་ལྷ་ལ་དཔལ་ལྷན་བཀྲ་
 ཤིས་སྒོ་མང་གི་མེ་འཛིགས་སེང་གེའི་ཁྱི་ལ་ཞབས་སོར་བཀོད། བཀའ་རམས་འཛིན་གྲུབ་ཐུགས་ཁུར་
 བཞེས་ཉེ་ཁང་ཆེན་སོ་སོའི་དགེ་ཀན་བཅས་ཀྱིས་ཆོས་གྲར་མཛུལ་རྟེན་གསུམ་འབྲུལ་ཆེན་བཅས་ལུལ་ཉེ་
 གྲུ་ཆང་གི་བཙེ་བཞག་ལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་འདུལ་མཛོད་པར་ཕྱིན་བཅས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཅིང་བསྐྱེད་ཞུས་པ་
 ལྟར་བཅུམས། གཞན་ཡང་བྲག་གཡལ་སྤྱལ་སྤྱུས་ཞུས་ངོར་འཛིགས་བྱེད་ཆོས་འབྲུང་བཅུམས་པ་སོགས་
 གསུང་ཅིང་མང་དུ་མཛད། དགྲུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་པག་གི་ལོ་༡༧༠༧ལོར་གྲུ་ཆང་གི་སྒྲུབ་ཉེ་ཐང་བ་སྒོ་
 བཟང་གིས་རབ་བསྒོས་ཉེ་རང་ཉིད་སེ་ཆེན་ཞབས་བྱང་གི་ཁང་པར་སྒོས་ནས་བྱར་བཞུགས་མཛད། དེ་ལྟར་
 དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ནས་སོ་གཉིས་པར་དབྱུས་གཅིང་དུ་མདོ་སྤྱུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་གསན་
 སྒྲོང་མཐའ་ཆོད་པར་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་ནས་ང་གསུམ་པར་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་
 མཆོན་བསྐྱེད་པའི་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་ཐབ་ཆོས་ཀྱིས་སྐལ་ལྷན་མཐའ་ཡས་པའི་རེ་བ་བསྐྱངས།
 དགྲུང་གུངས་ང་གསུམ་པ་ལྷགས་འབྲུག་ནས་དྲུག་ཅུ་པ་མེ་པག་པར་སྒོ་མང་སྒྲུབ་མཛད་ནས་ཆོས་སྤྱིད་
 གཉིས་ཀྱིས་གྲུ་ཆང་ལེགས་པར་བསྐྱངས། རེ་གཅིག་ནས་རེ་གཉིས་པར་པ་པོང་ཁའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་
 ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཐབ་པ་སོགས་དབྱུས་གཅིང་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་མདོ་སྤྱུག་དུ་རྒྱལ་
 པའི་ལུང་གིས་ཟེན་པའི་ཆོས་སྤྱེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་ཐུག་འདེབས་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་དང་། དཔོན་རྒྱ་
 རང་ཡབ་སྤྱས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྲུམས་པ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་དང་།
 རབ་འབྲུམས་པ་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུག། ཐུགས་སྤྱས་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་མང་
 པོའི་འཁོར་དང་བཅས་ཉེ་མདོ་སྤྱུག་དུ་ཐུགས་བཏེགས།

རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྐང་ཕྱི་ལོ་༡༧༠༩ལོར་སྐྱབས་བཀའ་ཤིས་འབྲིས་ཕྱག་བཏབ། དགྲུང་
ལོ་དོན་གཅིག་པར་གཏེར་ལུང་དུ་གཏེར་བུམ་བཞེས། ཐུགས་སྤྲས་གཙོ་བོ་ནི། ཁྱི་ཆེན་དགེ་འདུན་ཕུན་
ཚོགས། ཁྱི་ཆེན་དག་དབང་མཆོག་ལྡན། ཐུགས་སྤྲས་དག་དབང་བཀའ་ཤིས། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྩོ་
རྩེ། རྩེ་ཁྱི་ཆོ་བཟང་དོན་གྲུབ། ཐང་སག་བ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་སོགས་ཤིན་
ཏུ་མང། དེ་ལྟར་ས་གསུམ་གྱི་སྤྱོན་མེ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་སྐྱུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྩོགས་བ་ན་དགྲུང་ལོ་དོན་
བཞེ་བ་ལྷགས་མོ་སྐང་གི་ལོ་ཕྱི་ལོ་༡༧༡༢ལོར་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཆེས་ལྷ་ཉིན་གཟུགས་སྐྱའི་བཀོད་བ་ཉེ་བར་
བསྐྱས་སོ། །ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བའི་བཀའ་ཚོམ་བོད་བཙུ་ལ་བཞུགས། འདིར་མདོར་བསྐྱས་ཅམ་
བཀོད་བ་ལས་རྒྱས་བར་ཤེས་འདོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་བོས་མཇུག་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་བ་
དང་། ཐུགས་སྤྲས་དག་དབང་བཀའ་ཤིས་ཀྱིས་མཇུག་པའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་གཉིས་ལ་གཟིགས་འཆའ།

འབྲས་སྐྱངས་སྟོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༩༣ ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༢༡ ལ།
མདུན་ལོ།

༡༡། །གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཁྲུལ་སྤོང་
གདོང་ལྗེ་རྒྱ་དབྱངས་ཀྱན་མཁྱེན་ལམ་བཟང་
གསལ་བའི་རིན་ཆེན་སྦྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

གདུལ་བྱའི་ཁམས་བཞིན་གསང་གསུམ་བརྟན་གཡོའི་གར། །

རབ་བསྐྱུར་མཐའ་ཡས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ། །

མང་ཕྱེ་རྟེན་འབྱུང་གཏམ་གྱིས་ཀྱན་མཁྱེན་ལམ། །

སྦྲོན་མཛོད་ཤུག་སང་བརྒྱད་པར་བཅས་བྱུག་འཆ་ལ། །

ཆེ་བའ་མཁྱེན་རབ་རལ་གྱི་འཛོལ་རྣམས་ཅིག་སྦྲོང་པའི་མཁར་གདོངས་མི་ཤེས་དག། ཐུགས་
རྟེན་སྦྲུལ་དང་འཛུམ་ལྷན་མཆོས་ལེགས་བཤད་འཆད་ལ་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་ལ་བཞད། །ཆོས་མཛོད་
གང་བསྐྱམས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྣམས་འབྱོར་བྱས་པར་གང་དེ་བརྟེན་མིན་འདྲི། །རྒྱལ་ཀྱན་ཡབ་གཅིག་
གཉིས་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་སྒོ་ངག་མཆོག་ལྷན་ཅིག་རྣམས་བཟུ་མཛོད། །འོ་མཆོ་ལས་འོངས་ཤེས་
དགར་ལྷན་པོས་དབང་སྦྲོན་ཟུར་ཕྱད་འོ། །ཆེ་རྒྱས་ཞལ་ལས་དགུས་རིང་འཕྲེན་བྱེད་ལྷུན་སྦྲོན་

པོའི་མདུལ། །འཕངས་པས་སེམས་སྒོངས་སྤྱབས་སྒོལ་ནམ་དཔྱིད་ཆེས་བཀའི་བརྒྱ་འབྲུམ། །ཁྱིའི་
ཀྱི་རྗེས་ཆགས་མཆུ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞད་པར་མཛོད་ཅིག་ཆངས་སྤུས་མ། །འདི་ན་མདོ་སྤྲུགས་ཟབ་
རྒྱས་ཉིན་མཆོན་རེས་ཅམ་གྱིས། །སྟོང་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་མ་ལུས་ཉམས་ལེན་ནམ་སད་འོད། །འབྲིན་
མཛད་ཆོ་བཟང་རྒྱལ་བ་ལྷ་ཕྱི་སྤུས་བཅས་སོགས། །ཐུབ་དབང་ཞལ་སྤྱིན་ནམས་ལ་མི་གྲུས་དཔྱིད་
ལྷན་སྟུ། །རིགས་གྲུར་དེད་དཔོན་མཁས་བསྟན་ངལ་བ་བརྒྱས། །གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་སོན་
སྟོན་མེད་པའི། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་རྟེན་འདི་དཔྱིད་ལྷན་ནམས། །དགའ་བཞེན་ཀྱན་མཁྱེན་ལམ་
གསལ་སྟོན་མེ་བྱུངས། །བསྟན་དང་སྟོན་བ་ལྷ་བས་བྱིན་དང་གཉིས། །བཀར་བཏགས་ལྷ་དང་སྟོན་བ་
སྟོན་པའི་གཉིས། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་སྟོང་བལ་འབྲས་བཏག་འགོག་བསྟན། །སྟོན་བ་སྟོན་བཟང་གཉིས་
བརྒྱུག་གཞན་གྱི་བྱིར། །སྤྱབས་འགྲོས་མིན་དང་སྟོན་བ་གཅིག་འདོད་འཇུག། །བདག་ལྷའི་ཞེན་ལུལ་
སྤྱབ་འགོག་བྱིན་དང་གཉིས། །དང་པོ་མཛོན་སྟོན་དབང་གིས་ཆད་ཏེག་སྟུ། །བདེན་དངས་འདོད་འགོག་
དངས་སྟུ་དངས་ཉིད་མེད། །བྱིན་དང་ལ་ཞེན་དོན་སྟུ་སེམས་ཅམ་བ། །སྟོན་སོགས་པལ་ཆེར་རང་སྟེར་
འདེན་གྲུས་མང། །རང་རང་མཐའ་བལ་རྟོག་བཏགས་གོང་མས་འགོག། །འོག་མ་འོག་མའི་ལྷ་བའང་
གོང་མའི་སྟེགས། །གཞན་ནམས་མཐར་ལྷང་མཐའ་བལ་གྱའི་ཞབས་ལུགས། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་
ནམ་བཞག་སྤྱབས་ཉེ་དང་པོའོ། །

༥ ཆེ་ལོ་དབག་མེད་དུས་སུ་སེར་སྤྱི་ཡིས། །གངས་ཅན་གཞུང་བཅུམས་དེའི་བདག་ནམ་དཔྱི་
ལ། །སྟོ་བཏགས་མི་འདས་སུ་སྟེགས་ལུགས་མང་གྱེས། །འགའ་ཞིག་གདོད་ནས་སྟོན་སོགས་ཐ་
དད་འཆད། །ལ་ལར་ཀྱན་སྟོན་དང་སྟོང་མཆོད་འོས་འདོད། །མཆོད་སྤྱིན་གཉིས་རིམ་འདིར་བྱུང་
གངས་ཅན་སྟུ། །གཞན་སྟེ་བྱི་བ་སུ་སྟེགས་བྱེད་སོགས་མིང། །ཉེར་ལྷ་བཤད་ཀྱང་འདིར་གསལ་
མི་འདྲ་བྱིས། །ལྷར་འཇུག་རང་སྟེར་མི་མཆུངས་གངས་མ་བཀག། །ཆད་སྟུ་གཅིག་དང་ཏེག་སྟུ་བཅུ་
གཅིག་གྲགས། །ལུར་བྱ་འདིག་ཉེན་མིག་དང་འཇུག་སྟོབས་སྟོན། །ཚུར་མཛེས་ཆད་སྟུ་མེད་སྟུ་ལུར་

བྱ་བ། །རྒྱུ་ཕན་སོགས་སོ་རང་བཞིན་རྒྱུ་སྐྱ་འཁྱུལ། །རྒྱ་འབྲས་ལྷ་སོགས་མི་འདོད་འདོད་བཤད་
ཕྱིར། །སྤྱི་གཏན་མེད་འཁྲོ་གསུམ་ཙམ་སོགས་འཁྱུལ། །རྟོག་གེ་སྟོམས་འཇུག་འདོད་གདུང་ཕན་
རྣམ་གྱིས། །མཐོང་མིན་རྗེས་འཁྲོ་མེད་བས་རྒྱ་འབྲས་མེད། །ལུས་སེམས་ཙམ་བདག་ཞིག་ཕྱིར་
སྤྱི་ཕྱི་མེད། །སེམས་ལུས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་རྒྱུད་གཅིག་མིན། །འབྱུང་ལས་སེམས་སྐྱེ་མུང་འདས་
དངོས་པོ་མེད། །མདོན་སུམ་ཆད་མ་རྗེས་དབག་ཆད་མིན་འཁྱུལ། །སེམས་ཕྱིར་དེ་སྟོན་སོང་གྲུབ་
གཡོ་བྱེད་འདྲ་ཕྱིར། །གོམས་གསལ་རྗེས་འཁྲོས་ཀྱན་མཁྱེན་རྒྱ་འབྲས་གྲུབ། །དེ་མེད་མདོན་མིན་
རྗེས་དབག་བཀག་ཕྱིར་ཡང། །ཞེས་ཆད་མཐའ་རྣམ་པར་བཀག་བའི་སྐྱབས་ཏེ་གཉིས་པའོ། །

༥ སེར་སྐྱ་མཆོད་འོས་དབང་ལྷག་རྒྱ་ལྷང་སྟོན། །གངས་ཙན་རང་བཞིན་རྒྱུ་སྐྱ་སེར་སྐྱ་
སོགས། །དབྱེ་རོ་སེར་སྐྱ་མདོན་གསལ་ལྷ་མེད་བ། །གངས་ཙན་ལྷར་བཅས་རྣམ་འགྱུར་རྒྱ་ལྷང་
ལུགས། །མདོན་སུམ་ཆད་མ་དབང་པོའི་འཇུག་བ་གཉིས། །རང་དོན་འབྲེལ་བདུན་གཞན་དོན་
རྣམ་གསལ་གཉིས། །དབང་ལྷག་རྒྱུད་དང་སུམ་རྩ་བ་སོགས་ལུང་། །ཡོན་ཏན་བྱ་བྱེད་མིན་དང་
རྟག་དངོས་ཤེས། །ཟ་བོའི་བདག་ཡོད་སྤྱི་སྟོར་གནས་མི་གནས། །ཤེས་རིག་སྐྱེས་བྱ་བདག་
སོགས་ཉེར་བཞི་བེམ། །ཅ་བ་བྱེད་པོ་རྟག་གཅིག་ཡུལ་དང་ཁྱབ། །མི་གསལ་ཡོན་ཏན་མཉམ་
འདོད་གནས་ལུགས་སོགས། །དེ་ལས་ཆེན་པོ་ཤེས་འདྲ་གཉིས་འདྲེས་འཇུག། །ཡོན་ཏན་སྤྱིར་
སྟོབས་རྩལ་སུན་བདེ་སྤྱག་སོགས། །སྟོ་ལས་ང་རྒྱལ་གསུམ་སྐྱེ་དང་པོ་ལས། །དེ་ཙམ་ལྷ་སྐྱེད་དེ་
ལས་འབྱུང་བ་ལ། །གཉིས་པས་ལས་སྟོའི་དབང་པོ་ལྷ་ལྷ་ཡིད། །གསུམ་བཤེད་གཉིས་འཇུག་བྱེད་
སྤྱ་བཞིའི་ཕྱིར། །ཉེར་ལྷ་གཙོ་བདག་ལ་སྤྱད་ཤིན་ཏུ་འཁྱུལ། །སྤྱི་བདག་བདེན་དངོས་གཞན་རྩལ་སྐྱེ་
བའི་རྒྱལ། །སྤར་ཡོད་གསལ་འགྱུར་འཇིག་བ་ཐེམ་མཐ་ཞི། །སྤྱོད་གསལ་གཙོ་ཙམ་ལས་མིན་སེམས་
མེད་ཕྱིར། །བྱིན་མེད་མི་ཙོམ་སྐྱེས་བྱས་མིན་མི་ཤེས། །རང་བཞིན་རོར་གནས་ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་
གྱིས། །སྐྱེ་གནས་འཇིག་ཅིང་རྒྱ་ཡོད་འང་རིམ་ཕྱིར་འབྲས། །བསམ་གཟུགས་མདོན་ཤེས་གཙོར་

ལྟའི་ལས་སོགས་ཀྱིས། །འབའ་ཞིག་རང་བཞིན་བདག་གནས་ཐར་པ་གཉིས། །མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་
འཆིང་ཐར་གསུམ་གསུམ་སོགས། །ཡོད་ཀྱང་སྦྱེན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། །སྦྱོང་བྱེད་ཉག་དང་
མ་ཉམས་འབྲས་ལྗོགས་འགལ། །བཅ་བྱིར་མི་སྦྱོང་བྱིར་ཆ་མེད་འགལ། །ཉག་བྱིར་ཤེས་མིན་ཉག་
ལ་འཆིང་གྲོལ་ཅི། །ཞེས་སེར་སྦྱོང་བ་དང་གྲངས་ཅན་དག་གིས་སྦྱོང་བཀྲགས་པའི་ཉག་མཐའ་བསལ་
བའི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །

༥ ཆངས་སོགས་སྟོན་དང་བྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་སོགས། །ཆངས་པ་བད་སྟོང་ལས་སྦྱེས་དུས་མིང་
བདུན། །ཞལ་བཞི་ལུས་ཆ་བཞི་ལས་རིག་བྱེད་བཞི། །མི་རིགས་བཞི་སྦྱེས་འཛིག་ཉེན་བྱེད་པ་པོ། །རིག་
བྱེད་རང་བྱུང་ཨ་ལཱ་མེ་རྩུ་མཆོག། །ཉག་ཞི་སྟོན་པ་བད་སྟོང་སྦྱེད་བྱེད་མིང་། །སྦྱ་ཆོགས་གཞིར་བྱེད་སྦྱ་ཡི་
ཆངས་པ་སྦྱ། །ཨི་རིང་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་ཆ་མེད་ཉག། །བདེན་འཇུག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་སྦྱ་ཆོགས་
སྦྱང་། །བྱིན་སྦྱིན་སྟེག་ལས་དང་འཇག་བདེ་ཐར། །ཆང་མ་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ལ་ལའི་གཉིས། །ཆངས་
སོགས་སྟོན་དང་རིག་བྱེད་མཐར་སྦྱ་སོགས། །བྲབ་ལྷ་ཤེས་ཉག་སྦྱེས་བྱུ་ཉི་མའི་མདོག། །ཐུན་འདས་ཁོ་
ནས་སྟོང་བཅུད་འཆིང་སོགས་བྱེད། །གསེར་མདོག་མཐོང་ཆེ་དེ་ཆར་ཐེམ་པ་གྲོལ། །ཆངས་སོགས་
སྟོན་དང་རིག་བྱེད་གསང་བ་པ། །བདུད་ཅི་ཐེགས་ལུང་ཤེས་རིག་ཉག་པའི་བདག། །ཆ་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་བདེན་གྲུབ་འདོད། །རིགས་བཞི་མེད་འགྱུར་མིང་མིང་ཀྱན་སྦྱད་འགྱུར། །འཆོ་བ་ཆོས་ཡིན་དཔུལ་
བའི་རྒྱ་གང་སོགས། །ཞེས་ཆངས་པ་པ་དང་བད་སྟོང་པ་དང་རིག་བྱེད་མཐའ་བདད་གསང་བ་པ་བཞིས་
སྦྱོང་བཀྲགས་པའི་ཉག་མཐའ་ཆང་བསལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པའོ། །

༦ ཁོར་ལྷ་རྩེ་བ་གཞིན་རུ་མ་ལེན་སྟོན། །བྲབ་འཇུག་པ་དང་རྩེ་བ་སྦྱའི་ཆོས་སྦྱ། །རྟོག་པན་
ཡལ་ག་མཚན་མོ་ལྟ་སོགས་ལུང་། །བྲབ་འཇུག་བྱུད་མེད་མང་བསྐྱོར་སྟོ་ལྷན་གནས། །ཉི་སོགས་
མཆོག་ང་བྲམ་ཟེ་ལུས་ཀྱིས་བྱེད། །ངོ་བོ་གཉིས་ལས་ཞི་བསྟོན་ཐར་པ་ཐོབ། །མ་ཞིའི་ཉ་དང་རུས་
སྦྱལ་པག་རྟོན་དང་། །མི་ཡི་སེང་གེ་མི་ལུ་བྱུང་དགའ་བྱེད་གཉིས། །ནག་པ་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྷན་

འཇུག་པ་བརྩམས། །བཏོན་དང་བཏེགས་མཚན་བསད་བསྐྱུས་མགྱིན་བརྩམས། །རིགས་བཅད་དོན་
བྱས་སྒྲིག་སྒྲུངས་སེམས་ཅན་བརྩམས། །བྱེད་པོ་བདག་དང་ལས་དུས་རང་བཞིན་དང་། །ཡོན་ཏན་
ཉམས་པའི་སྤོང་བ་རྒྱ་འབྲས་དང་། །རྒྱུད་ཡིག་སོགས་སྒྲོམ་ཐར་འདོད་འཁོར་མཐའ་འདོད། །རྒྱལ་
དཔོག་པ་སྟོན་སྒྱུད་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ། །བདག་ནི་སྒྲོ་དང་ཤེས་རིག་རྟག་རྩལ་སོགས། །འི་མ་སྒྲེས་
བྱའི་རང་བཞིན་ཀྱན་མཁུན་མེད། །མཐོ་རིས་ཐར་འདོད་འདྲ་བྱས་ལྷགས་ཞེ་བརྒྱད་རྒྱ། །དུ་བཞི་རྒྱ་
གསུམ་མགོ་གཉིས་ལག་པ་བདུན། །གསུམ་བཅེད་རྒྱ་མཚོག་ར་རོ་རིག་བྱེད་བྱང། །གསུམ་མམ་
བདུན་བདུན་མར་གྱིས་མཚོད་སྒྲིན་འདོད། །མངོན་སུམ་རྩེས་དབག་ཉེར་འཇལ་སྒྲ་བྱུང་དང་། །དོན་
གོ་དངོས་མེད་ཅེས་བྱའི་ཚད་མ་དུག །ཁ་ཅིག་རིག་སྤྱིད་མ་དམིགས་གྲགས་སྐྱམ་སོགས། །ཀྱན་
ལ་བྱུང་བྱེད་ཐོས་འགལ་འཇུག་བརྩམས། །སྒྲུངས་རྟོགས་མཐར་འབྲོས་ཉེས་ཟད་ཀྱན་མཁུན་
འབྱུག། །ཅེས་བྱུང་འཇུག་པ་དང་དཔྱོད་པ་བ་དག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་ཚད་བསལ་
གྱི་སྐབས་ཏེ་ལྟ་བཤོ། །

༥ ། ཞི་བ་བྱང་སྤོང་རྒྱུད་མིག་ལ་སོགས་སྟོན། །དབང་ལྷག་ཡེ་སྤྱིད་པ་སོགས་དབྱེ་ན་
གསུམ། །སྒྲ་བསྐྱགས་སྒྲེ་བཅེགས་རྒྱུད་ལུང་ཚད་མ་འབྲ། །དབང་ལྷག་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྷན་ཏི་
སེར་གནས། །སྤོད་སོགས་འཚོལ་བྱེད་སྒྲེ་འཛིག་བྱེད་པོར་བྱུག། །བྱེད་པོ་བདག་སོགས་ལམ་
དུག་ཁམས་དང་སྒྲགས། །འདོད་པ་བདག་དང་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་ལ། །དེ་ནི་གསུམ་གནས་སྒྲོར་གཏོང་
བརྩམ་གཉིས་མདུད། །བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་སྒྲ། །རྒྱུད་སྒྲོར་བྱུག་པའི་དབང་དང་འཇལ་
བདེ་ལམ། །ཐ་སྐད་འགལ་བས་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་མིན། །སྟོན་པ་འུག་པ་གཟེགས་ཟན་རྒྱུད་མིག་
པ། །གཟེགས་ཟན་རྒྱུད་མིག་འུག་སྐྱག་ལུང་ཅམ་པའང་། །དབྱེ་རོ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན། །དོན་
དུག་ཚད་མ་བཞིས་འཇལ་མངོན་སུམ་ནི། །དབང་དོན་སྤྱད་འབྲེལ་དུག་ཟེམ་བྱེ་བྲག་པ། །དེ་སྤྱད་
བྱུང་པར་འཛིན་རྟོག་རིག་པ་ཅན། །རྩེས་དབག་གསུམ་གསུམ་སྐྱག་ལྷན་ཡང་དག་སོགས། །ལྟ་

ལྷན་གཞན་དོན་ཉེར་འཇལ་འདྲ་བས་སྒྲུབ། །སྒྲུབ་ཞི་རྒྱུད་འདི་གཉིས་མིག་མདོ་ལུང་། །རྗེས་དང་
ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་། །འདྲུ་བ་ཆོག་གི་དོན་རྒྱལ་བདེན་དངོས་གཞི། །འབྲུང་བཞི་ཡིད་
མཁའ་སྤྱོད་ས་བདག་དུས་དགུ་རྗེས། །ལྷ་བཞི་མ་ཁྲབ་ཁྲབ་རྗེས་བཞི་སོགས་བཞི། །གཞན་རྟག་
ཡོན་ཏན་ཆ་གཉིས་ལས་མི་རྟག་། །ཟ་བོ་བྱེད་པོ་མ་བྱས་རྟག་ཤེས་མིན། །ཁྲབ་དང་བྱ་མེད་བདག་
འདོད་ཁྲབ་སྤྲི་རིམ། །ཡིད་ནི་རྟག་དངོས་རྟོག་བཅས་ལྷལ་ཅན་སྟོ། །བཞི་ལྷན་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་
ཉེར་ལྷ་ཡང་། །ལས་ལྷའོ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོགས་གཞན་རྗེས། །གསུམ་ལས་དོན་གཞན་སྤྱི་ཡིན་
ཁྲད་པར་བརྒྱུད། །ཁྲད་ལྷགས་བྱེ་བྲག་འདྲུ་བ་འབྲེལ་བ་གཉིས། །སྟོན་བརྒྱུད་སྤྲ་རབ་རྩལ་དང་
དབང་ལྷག་གིས། །ཁྲུས་སོགས་ཆོས་ཡིན་འཁོར་བ་ཡོན་ཏན་འདྲ། །ཐར་བ་བརྗོད་མེད་ཡོན་ཏན་
འདྲུ་འབྲལ་བདག་། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐར་རྒྱ་ཐར་བར་འབྲུལ། །དབང་ལྷག་དགའ་ལྷག་རྒྱུ་དང་སྤྱི་ག་
སྟོན་འབྲུར། །འདོད་ལྷོས་རྩུས་མེད་ཀྱན་ཁྲབ་ཆ་མེད་འགལ། །རྟག་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྤྱེ་འཕ་གཏན་མི་
སྤྱེ། །ཞེས་དབང་ལྷག་བ་དང་བྱེ་རིག་གཉིས་དང་གསུམ་གྱིས་འདོད་པའི་རྟག་མཐའ་བསལ་བའི་
སྐབས་ཉེ་རྒྱལ་བའོ། །

༥ རྒྱལ་བ་དམ་བ་ཁྲུ་མཆོག་སྟོང་རིས་སྟོན། །ཟ་བྱེད་མཆོད་འོས་གཅེར་བྱ་ཀྱན་ཏུ་
རྒྱ། །སྟོག་ནི་ལུས་ཆད་རྟག་བདག་སྤྱེས་བྱ་འགྲོ། །མདོན་སུམ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་སྤྱི་གསལ་
འཇལ། །རྩལ་གསུམ་མི་འཐད་རྗེས་དཔག་རྩལ་གཅིག་པ། །རྒྱས་བྱེད་སྐར་མའི་བསྟན་བཅས་ལ་
སོགས་ལུང་། །སྟོག་དང་སྟོག་མིན་ཟག་བ་སྤངས་པ་སྟོན། །བཅིང་ཐར་འགྲོ་འོང་དགུ་འཕ་སྟོག་
ཟག་སྟོན། །ངེས་ཀྱི་འཆིང་ལས་སྤྱི་ག་བསོད་ཐར་བ་དགུ། །ཀྱན་ཀྱང་རྗེས་དང་རྣམ་གངས་རྟག་མི་
རྟག་། །དུས་གསུམ་རྗེས་རྒྱལ་སྟོག་ཅན་རྒྱལ་གམ་དགུ། །སྟོན་ལྷ་བརྩལ་ལྷགས་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་
ལྷ། །སྟོན་པ་བརྒྱ་གསུམ་ལམ་འདོད་ཐར་བ་གཞུགས། །འགྲོ་ལྷ་ལུས་ལྷ་དབང་པོ་གཅིག་ལྷན་
སོགས། །འཆིང་བ་སུམ་བརྒྱ་རྒྱལ་ཏུ་ལས་ཆེ་སོགས། །མ་བརྩམས་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉལ་སོགས་

ཕྱིར། །ཀུན་མཁུན་མེད་དང་ཤིང་སོགས་སེམས་ལྡན་སྒྲུབ། །ལྟར་སྤང་མང་ཡང་གནད་ཅུང་འདྲིར་མི་
སྒྲོ། །ཇིས་དང་རྣམ་གྲངས་པན་ཚུན་གཅིག་མེད་འདྲིག། །ཐར་པ་གཟུགས་ཕྱིར་ལས་ཟད་དོན་མེད་
འགྱུར། །ཆེ་ཅུང་འགྱུར་ན་མི་རྟག་ཚུལ་གཅིག་འདང་འགལ། །ཞེས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་
པའི་རྟག་མཐའ་ཆད་བསལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་བདུན་པའོ། །

༩ རང་སྤྲེ་བྲེ་སྒྲ་མདོ་སེམས་དབྱ་མ་བ། །བཞིར་ངེས་འདྲིར་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལྔར་མིན་
གསུངས། །འདི་བཞི་ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་སྤྲེ་ཚུལ་གཉིས་འད། །ཐེག་གསུམ་ལ་སྤྱད་གསུམ་འདོད་
ལྔར་དབྲེ་འབྲུལ། །ཉན་ཐོས་སྤྲེ་གཉིས་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ས་བཅུ་སྒྲ་
གསུམ་སོགས། །ཐེག་ཆེན་སྤོན་བཀར་མི་འདོད་ཕྱིས་འདོད་གྲགས། །བྲེ་བྲག་བཤད་མཆོ་གཙོ་
པོར་སྒྲ་ཕྱིར་དང་། །ཇིས་ཀྱི་བྲེ་བྲག་སྒྲ་བས་བྲེ་སྒྲ་བ། །བྲེས་ཚུལ་གཉིས་སོགས་ཡོད་སྒྲ་པལ་ཆེན་
དང་། །གནས་བརྟན་མང་བཀྱར་སྤྲེ་བདུན་ལྔ་གསུམ་གསུམ། །ཡང་ན་པལ་ཆེན་སྤྲེ་བརྒྱད་གནས་
བརྟན་བཅུ། །དེ་ཀུན་བྲེ་སྒྲའི་སྤྲེ་དང་སྤྲེ་གཉིས་འགལ། །འདུས་ཙམ་ལ་ཅུང་ཐེག་ཆེན་བཤད་ཕྱིར་
ཡང་། །མང་བཀྱར་སྤྲེ་ལྔས་བརྗོད་མེད་བདག་སྒྲ་ཡང་། །གསུམ་ལྡན་བདག་མེད་ཀུན་མཚུངས་དེ་
གཞན་མིན། །བདེན་གཉིས་སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་འཕྲོ་ལྔ་ཟས། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་
མ་བྱས་གསུམ། །ནམ་མཁའ་སྤང་སྤོན་པ་རྩལ་ཆ་རེག་མིན། །མདོན་རྗེས་ཆད་མ་ལམ་ལྔ་བྱང་ལྷབ་
སོགས། །ཕྱིན་དུག་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད། །བཅུ་གཉིས་མཛད་པ་ཆ་གཉིས་རྗོགས་
སངས་རྒྱས། །ལྷག་མེད་གསུམ་གར་བཅ་རིག་རྒྱན་ཆད་འབྲས། །བཙུང་དང་གཞིག་པས་སྒྲོ་འདོར་
མི་འདོར་ཆོས། །རིམ་བཞིན་ཀུན་རྗོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་བདེན། །གསུམ་ཕྱིར་སྤྲེ་བདུན་བཀའ་
དང་ལུང་འདུ་བྱེད། །མདོན་སྤུས་དབང་ཡིད་རྣམ་འབྱོར་འདང་རང་རིག་མེད། །རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་
རྣམ་པར་རིག་མིན་གཟུགས། །དབང་ཤེས་རྣམ་མེད་གཞི་ལྔ་དངོས་པོ་རྗེས། །གཟུགས་སྤང་དེ་མིན་
སངས་རྒྱས་མི་སྒྲོ་བཙུང་། །ཐུན་མོང་མིན་མང་ལེགས་ལྡན་གཞུང་སོགས་ལྟོས། །ཞེས་རྟག་པའི་

མཐའ་བཀག་ནས་དུས་གསུམ་རྗེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབས་ཏེ་བརྒྱད་བཤོ། །

༥ མདོ་སྡེ་ཆད་མར་སྐྱབས་མདོ་སྡེ་བ། །དབྱེ་རོ་ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲང་ནམ་པའི་
གསུམ། །བདེན་གཉིས་བདེན་པར་དོན་བྱེད་ཅུས་མི་ཅུས། །ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འདུས་བྱས་
མ་བྱས་གཞི། །བྱང་ཕྱོགས་ནམ་ཐར་མཐར་གནས་བཅེ་སོགས་ལམ། །ཞུགས་གནས་རང་རྒྱལ་
གཉིས་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །དངོས་ནམས་སྐྱད་ཅིག་སྡེ་བདུན་བཀའ་མིན་བྱས། །མདོན་
པ་མདོ་འདུལ་ནང་གནས་རང་སྤྱི་འཆད། །ལུང་ནི་ཆོག་གཟུགས་སྤྱུལ་ཆ་ཡོད་མེད། །རིག་
མིན་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ཅན་ཆད་མར་མིན། །མ་བྱས་དངོས་མེད་འདུ་བྱེད་ལེམ་མེད་
བཏགས། །དབང་ཤེས་ནམ་ལྡན་ལུགས་གསུམ་གཟུང་ནམ་མཉམ། །གྲངས་མཉམ་རིམ་འཛིན་
སྤྱོད་ཆོགས་གཅིག་ནམས་འདོད། །ལུང་རིགས་སྡེའི་ལུགས་རྒྱ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ། །སྤངས་
རྟོགས་མི་ཉམས་ལུས་ཤེས་ཡན་ལག་རུང་། །མདོན་སུམ་དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་རང་རིགས་
བཞི། །མདོན་སུམ་སྤང་ལུལ་མི་རྟག་བདག་མེད་ལྷགས། །བྱང་འཕགས་མཉམ་བཞག་ཆོས་
གཟུགས་གཉིས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་རྟག་པའི་བདག་དང་རྗེས་བཀག་ནས་མདོ་སྡེ་ཆད་མར་སྐྱབས་
པའི་སྐབས་ཏེ་དགུ་བཤོ། །

༥ འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྐྱེད་དང་། །བར་མཐའི་ལུགས་བཞིན་དབྱ་སེམས་གཉིས་
བཞག་ཕྱིར། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཡང་སྐབ་དགོངས་མཆོག་དམན་འང་བཞེད། །ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་
མདོ་དང་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས། །རེ་རེའང་མཁས་ནམས་དབྱ་སེམས་ལུགས་སུ་བཀྲལ། །རྒྱལ་
བས་ལུང་བསྟན་ཤིང་རྟ་ཆེ་གཉིས་ཀྱིས། །བྱམས་མགོན་འཇམ་དབྱངས་ཟིན་གྱིས་དགོངས་
འགྲེལ་དང་། །སློ་སློས་མི་ཟད་མདོ་བཞིན་དབྱ་སེམས་སྟོལ། །གསར་བྱེ་བཞེར་གྲགས་མི་འཐད་
གསུམ་རུང་བཞེད། །པལ་ཆར་རྒྱ་ཆེའི་ལམ་མཐུན་ཟབ་ལ་མིན། །ཁམས་གསུམ་ནམ་རིག་ཉིད་
དང་སེམས་ཅམ་དུ། །སྐྱབས་ནམ་རིག་པ་དང་སེམས་ཅམ་བ། །དབྱེ་བ་ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲང་

རྣམ་བདེན་རྒྱུ། །ལེགས་ཕྱེ་ངེས་དོན་གཞན་གཉིས་བྱང་བའི་དོན། །བྱང་ངེས་ཉོན་འགྲུལ་དགོངས་
 ལྷེས་བཞི་བཞིས་འབྱེད། །དང་པོ་བྱང་དོན་ལུང་དང་ཕྱི་རོལ་དོན། །མེད་ཕྱིར་དོན་སྤྱང་ལ་དགོངས་
 དེ་གཞུག་ཆེད། །བར་བ་ཐེག་ཆེན་ཟབ་མདོ་སྐྱོད་བཞིན་མིན། །མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར། །དགོངས་ཕྱིར་སྐྱོད་བཞིན་མི་རུང་སྐྱུར་འདེབས་འབྱུང། །དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོགས་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་
 སོགས། །སྐྱེ་མེད་ཆོས་བཅོད་རང་གཞན་སོགས་བརྒྱད་ཀྱི། །གཟུང་འཛིན་རང་མཆོན་རྒྱ་འབྲས་
 མཆོན་མཆོན་སོགས། །བྱ་བྱེད་ལ་དགོངས་དེ་བཞད་ཆོས་གྲགས་ཀྱང། །སྤྲ་མས་ཁམས་ནི་རྒྱས་
 དེས་བདེན་གྲུབ་ཕྱིར། །ཐེག་གསུམ་རིགས་ངེས་རིགས་ཆད་ཐོས་སོགས་ཀྱིས། །ཞུགས་ཀྱང་སྐྱོ་
 སོགས་ངེས་འབྱུང་གཏན་མི་སྐྱེ། །ཕྱི་མས་མི་རྟག་ཐབས་ཡོད་དེ་ཤེས་ཡོད། །སྟོན་དང་དོན་གཉེར་
 མིད་ཕྱིར་ཐེག་གཅིག་འང་འབྱུང། །ཀུན་བཏགས་བདེན་གྲུབ་སྐྱོ་འདོགས་གཞན་གཉིས་པོ། །བདེན་
 མེད་སྐྱུར་འདེབས་རྒླག་པ་དབྱ་མའི་ལས། །དངོས་ཀུན་བདེན་ན་བྱེད་སོའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་ཅེས་
 བཞད་ཅི་བདེན་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་གཉིས། །དང་པོ་དབྱ་སེམས་ཡོད་མེད་རྩྭ་ས་དང་། །གཉིས་པ་
 ཀུན་ཉོན་སྐྱོང་རུང་ཐ་སྙད་གཞི། །ཡིན་མིན་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཡོད་གསུངས་ཅུམ། །རྩས་བཏགས་
 འང་གཉིས་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྒྱན་གྲུབ་འབྲུལ། །བཏགས་ཆ་ཀུན་བཏགས་ཡོངས་ཆད་རྣམ་གྲངས་
 གཉིས། །མེད་དང་མ་སྐྱེས་ཀུན་རྫོབ་རིམ་བཞིན་འཛོག། །འབྲུལ་གཞི་འབྲུལ་བ་གཞན་དབང་དག་
 མ་དག། །རིམ་བཞིན་མི་རྟག་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་རྣམས། །བདག་གཉིས་བཏགས་པས་སྐྱོང་བ་
 ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། །བདག་མེད་གཉིས་དང་རེ་རེའང་ཉི་ཤུ་སོགས། །སྤྲས་བཅོད་དོན་ཐོབ་སྐྱུབ་པ་དོན་
 དམ་གསུམ། །སྟོན་བཅུད་ཆགས་འཛིག་གནས་སོགས་ཆ་འདྲ་ཡང་། །འདོད་པ་སོ་བྱུག་གནས་
 རིགས་བཙོ་བརྒྱད་གཞུགས། །རི་དབྱིབས་སོགས་མིན་ངེས་པའི་ལས་འདག་སོགས། །ཕྱང་སོགས་
 དབྱེ་ཚུལ་དགོ་སོགས་མི་འདྲ་ཡང་། །ཤེས་བྱར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལྷོག་དབྱེ། །ཀུན་ཉོན་
 སྐྱེ་རུང་དམིགས་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན། །རྣམ་གྲངས་ཐ་སྙད་བདེན་སོགས་དབྱེ་ན་གསུམ། །རྣམ་

དག་ལས་དམིགས་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་བདེན། །རྣམ་གྲངས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་སོགས་དབྱེ་
 ཟེན། །མངོན་སྒྲོག་དབང་གིས་ཆད་མར་མངོན་རྗེས་གཉིས། །མངོན་སུམ་བཞི་དང་དབང་མངོན་
 འོག་མ་འབྱུང། །སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་ཕྱིར་དེའི་བདག་འགྲུལ། །དེ་མིང་མང་ཕྱིར་དོན་གཅིག་བདག་
 མང་འགྲུལ། །མིང་དོན་གཅིག་འབྱུག་མ་ངེས་བདག་འདྲེས་འགྲུལ། །ཆོས་བཞིས་བཙལ་བཞིན་
 མེད་ཕྱིར་དེར་དེ་མེད། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་ཕྱིར་དེ་གཞན་མིན། །སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱོར་ཆེ་ཤར་
 རོས་རྒྱུ་ཕྱོགས་ལ། །མི་བལྟ་ཆ་བཙས་བལྟས་ན་རགས་མི་འགྱུར། །སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་ཀྱང་བྱེ་སྤྱོད་
 མིན་ཅི་འགྲུལ། །མང་པོས་བཀག་ཕྱིར་དབྱེ་སེམས་དེ་འདོད་འབྱུང། །མཉམ་བཞག་དོར་མེད་དངོས་
 གཅིག་ཡིད་མང་ཕྱིར། །དེ་ཡིད་འོང་དང་མི་འོང་སྒྲོར་སྒྲོར་སོགས། །མི་སོགས་མཚུངས་ཕྱིར་དོན་
 མེད་སེམས་ཙམ་བདེན། །དོན་རྟོག་ཞེན་གཞི་མེད་པས་རྟོག་མེད་ལ། །དེར་སྤྱང་འབྱུང་བས་དེ་
 དང་རྣམས་གཞན་ཞེས། །རྟོག་ཕྱིར་འདི་བསལ་ཀྱན་རྟོག་བརྒྱ་སོགས་ལྟོག་འབྱུག་པའི་ཤེས་པར་
 རགས་སྤྱང་ཆོད་པའི་གཞི། །ཆོད་ཚུལ་བདེན་མི་བདེན་ནམ་ཡོད་མེད་དམ། །ཆོངས་པས་མ་བསྐྱད་
 བསྐྱད་པས་བདེན་རྒྱུ་ཆོད། །དབྱེ་སེམས་བདེན་རྒྱུ་ཡོད་དང་དངོས་སོགས་མིན། །རྣམ་བདེན་ལ་
 གསུམ་སྒྲོང་བྱེད་ཆལ་དང་། །གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་སྤྱོད་ཆོགས་གཉིས་མེད་རིམ། །ཤེས་པའི་
 གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་བྱམ་ཟེ་འདོད། །གཟུང་པའི་གྲངས་སྟེང་རྣམ་འདོད་ཤུ་ལྟོ། །སྤྱོད་ཆོགས་ཤེས་
 རྣམ་གཅིག་འདོད་ཆོས་གྲགས་ཞབས། །རྣམ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་རྒྱལ་ལ་གཉིས་སྤྱང་བྱེ། །ཡོད་དང་
 མེད་པས་བྱེ་བཙས་བྱེ་མེད་གྲགས། །རྣམ་རྒྱུ་ཕྱི་དོན་ཡུལ་བྱས་ཆད་འབྲས་ལོ། །མི་འཐད་ཕྱི་དོན་
 གྲུབ་ན་སེམས་ཙམ་ཅི། །རྟོག་དོར་ཟེར་ན་རྣམ་བདེན་ལ་མཚུངས་འབྱུང། །ཆོས་ཀྱན་སེམས་ཡིན་
 ཟེར་བའང་མི་འཐད་ཅིང་། །སྒྲོན་ཡོན་འཁོར་འདས་གཅིག་འགྱུར་སྒྲོན་སོགས་མང། །སེམས་ཙམ་
 དོན་ཅི་མི་ལས་མིར་སྤྱང་བ། །སེམས་ཡིན་མི་སྤྱོད་མིན་གཞན་མིན་བཞིན། །སྤྱང་གྲགས་སེམས་
 མིན་སེམས་ལས་རྣམས་གཞན་མིན། །ཀྱན་གཞི་མ་བསྐྱེད་ལུང་མ་བསྐྱར་པའི་སེམས། །སྤྱོད་ཆོགས་

གྲུབ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། ཉོན་ཡིད་དེར་དམིགས་ངར་སེམས་བྱད་པར་ཅན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
བརྒྱད་སྐྱ་མཆེད་རྗེས་འབྲང་འདོད། མ་བཤད་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མིན་སོགས་ཕྱིར། བརྒྱད་
མིན་ཚོགས་དྲུག་སྡེ་བདུན་རྗེས་འབྲང་ལུགས། སྒྲོམ་ཐབས་ཡིད་བྱེད་དམིགས་པར་མཁས་དགོས་
ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་དངོས་གཞི་བདུན་དང་གཞན་བཞི་བཅུ། དམིགས་པ་མཚན་མའོ་བཞི་དང་སྐྱ་
ཅུ་གཉིས། བསྐྱས་ན་གཉིས་སམ་སེམས་དགུའང་ལྔ་སྤོང་སོགས། བཅུ་གཉིས་བཞི་སོགས་ས་
དང་པར་ཕྱིན་བྱད། བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་གཉིས་མིག་སོགས་གནས་གྲུར་དང་། སྐྱ་བཞི་ལྔ་སོགས་བཅུ་
གཉིས་འཕྲིན་ལས་སོགས། འབྲེད་གཉིས་རྒྱན་དང་དགོངས་འབྲེལ་སོགས་ལས་བཤད། ཕྱི་དོན་
སོགས་ཚོས་བདག་རགས་པ་བཀག་ནས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རྣམ་རིག་པའི་སྐྱབས་ཉེ་
བཅུ་བའོ། །

༥ མཐའ་བྲལ་དབུས་སྤྱོད་ཐོ་ཉིད་མེད་པས། དབུ་མ་པ་དང་རོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པ། དབྱེ་བ་
ཐལ་རང་གཉིས་དང་གཞན་མིང་ཅམ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མཐའ་དང་། བདེན་དངོས་
རྟག་མཐའ་བཀག་ནས་རྟེན་འབྱུང་ཚོས། དབུ་མར་འདོད་མཚུངས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་བ། སྤྱོད་མེ་
མཐའ་ཀྱན་བྲལ་དེ་ཐལ་འབྱུར་ལུགས། བྱུང་རིམ་སྐབ་རྗེས་བཞི་བརྒྱའི་དུས་ན་གྲུས། ཐེག་ཆེན་
སྐྱན་བྲངས་དབུ་མར་བཀལ་སྒོལ་བྱེ། དབུ་བརྒྱར་སེམས་ཅམ་སྒོལ་བྱེ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཅ་བ་
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འབྱུར་བཀལ། རྩ་བུས་སྒྲོན་བཟུང་དབུ་མ་རང་རྒྱད་བྱེ། རྩ་བུས་
ལེགས་བཀག་སྐྱན་མོང་མིན་པར་བསྐྱབས། དེ་རྗེས་ཞི་འཚོས་རང་རྒྱད་གཉིས་པ་བྲལ། ཅི་ཡང་
མེད་དང་གཞན་སྤོང་རྟག་བདག་སྤྱོད། བདེན་གཉིས་མི་འདོད་ལུགས་མེད་ཆད་བྱལ་མེད། ལ་སོགས་
མཐར་ལྷུང་དབུ་མར་རྫོམ་ཀྱང་མིན། བྱད་པར་རྩ་བའི་ལུགས་རྫོམ་ཀྱན་མཁུན་ལ། ཀྱན་ཏུ་དབྱར་
འཛིན་ཁྱོད་ལ་འགལ་འཁྲུལ་མང། ཐམས་ཅད་མཁུན་ཡང་རི་སྡེད་མི་མཁུན་འགལ། དེ་མེད་ཐད་
སྤྱོད་ལུགས་རན་དབུ་མར་འཁྲུལ། དོན་དམ་རྟེན་འབྱུང་ཚུགས་སྐབ་སྐབ་ཆེས་འགལ། ལས་

འབྲས་འདོད་དང་རྣམ་སྤྲོད་གཏན་མེད་འགལ། །མ་ཞིག་ལས་གྱིས་འབྲས་བསྐྱེད་དུས་མཉམ་
འབྲལ། །བསྐྱལ་བར་མི་འདིག་ལས་དང་དབྱུ་མ་འགལ། །རང་ལུགས་ཟབ་རྒྱས་མི་འདོད་དབྱུ་མ་
འགལ། །མ་དབྱུད་དབྱེ་གཞིར་དབྱུད་དོན་དབྱེ་བ་འགལ། །སྟོང་མིན་ཐར་ལམ་ཞི་སྟོག་གཉིས་མེད་
འགལ། །ཅི་ཡང་མ་བསྟོར་སྟོང་ཉིད་བསྟོར་བ་འགལ། །དེ་གཞན་ཅམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་
དང་། །བདག་འདོད་ཅམ་གྱིས་བདག་སྐྱེ་མི་འདོད་འགལ། །བསྐྱལ་མང་གནས་ཀྱན་བསྐྱབ་ཀྱང་
འབྲས་དུས་ན། །རི་སྟེང་གཅིག་ཀྱང་མི་ཤེས་ལམ་རིམ་འབྲལ། །ལྷག་མེད་གཟུགས་རིག་གཏན་མེད་
སྐྱབ་བཞི་འགལ། །མདོན་རྗེས་གཉིས་འདོད་ཆད་མ་མི་འདོད་འགལ། །སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་དང་ཆད་གྲུབ་
དངོས་མེད་འགལ། །མ་འདྲེས་སྟོབས་ཐོབ་འཁོར་བའི་རྫོགས་སངས་འགལ། །འདིག་ལྟའི་ཞེན་ལུལ་
སྐྱབ་དང་འགོག་བ་འགལ། །བདག་མེད་སྤྱར་གས་ལྟ་གཉིས་ལུལ་གཅིག་འགལ། །ཀྱན་གཞི་ཡོད་
དང་བྱེ་དོན་འདོད་བ་འགལ། །དོན་དམ་རིགས་གྲུབ་མཉམ་བཞག་ལུལ་མེད་འགལ། །རྣལ་འབྱོར་
མདོན་མིན་བདག་མེད་མདོན་གྱུར་འགལ། །འཁོར་ཅ་གསུམ་དང་ཞི་སྟོག་གཅིག་བ་འགལ། །དེ་འགོག་
བསྟན་བཅོས་གང་དེའི་ལུགས་ཡིན་འགལ། །འཐད་བ་བྲལ་ཡང་རུང་དང་རིགས་བ་འགལ། །གཞི་
ཀྱན་མེད་དང་བྱེད་གཞི་གདགས་གཞི་འགལ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོགས་ལམ་སྤྱར་འབྲལ་
འགལ། །ཤེས་སྤྱོད་ཀྱན་ཟད་འཕོ་འབྱུར་བག་ཆགས་འགལ། །བརྗོད་བྲལ་ཁ་བྱང་སྟོམ་ངན་ཁྲོད་
འབྲལ་རྒྱ། །རང་རྒྱུད་ཉགས་སམ་རང་དབང་ཉགས་གཅིག་ཕྱིར། །ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་
རང་དབང་གིས། །བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཉགས་འགོད་རང་རྒྱུད་པ། །མདོ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་དབྱུ་མ་རང་
རྒྱུད་གཉིས། །སྤྱ་མས་བྱེ་རོལ་དོན་སྐྱབ་བྱེ་མས་འགོག །རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་
བཞེད་ཀྱང་། །བདེན་མེད་ལ་དགོངས་དེ་དང་དེ་མེད་གསུངས། །སྟོང་གཞི་བདེན་བཏགས་ཆ་དང་
དེས་སྟོང་པ། །རིམ་བཞིན་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། །རང་དབང་མིན་བྱེར་བཏགས་
ཕྱིར་གནས་ལུགས་ཕྱིར། །སྤྱད་པོ་མི་གཅིག་མི་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་དོན། །ཡོད་ཕྱིར་དམན་མདོར་ཆོས་

གྱི་བདག་མེད་མིན། །ཐག་འབྲེལ་སྐྱུལ་འཛིགས་སྐྱུགས་འཛིན་སྒྲོས་བསལ་བཞིན། །བདག་མེད་
 རྟགས་བས་སྒྲོངས་འཛོམས་གནས་ལུགས་མིན། །དོན་དམ་ཕྱི་རོལ་མེད་གསུངས་སེམས་གཅིག་
 ལྷ། །གནས་ལུས་སོགས་གསུངས་རྣམ་པའོ་སེམས་ཙམ་སྒྲས། །བྱེད་པོ་འགོག་ཕྱིར་གཟུང་མེད་
 མདོ་དོན་མིན། །དབང་ཤེས་རྣམ་ལྡན་གཟུང་འཛིན་རྒྱ་འབྲས་རིམ། །དམག་སོགས་གཞན་འདུས་
 བཏགས་ཡོད་རིགས་མཐུན་རྒྱལ། །བསགས་བའང་རྒས་ཡོད་རེ་རེའང་དམིགས་སྒྲེན་རུང་། །ཁྲ་
 བ་གཅིག་བརྟེན་ཆུ་གཉིས་སྤང་བ་སོགས། །ཕྱི་རོལ་མེད་ན་མི་སྤྱི་སྤྱར་འདེབས་འགྱུར། །ལུས་སྤང་
 མེད་ཕྱིར་ལུས་ཙན་རང་རིག་མིན། །བདེན་ན་རིགས་ངོར་ཡོད་དགོས་བདེན་གྲུབ་ཕྱིར། །དེར་ཡོད་
 བདེན་གྲུབ་མི་དགོས་ཆོས་ཉིད་བཞིན། །རིགས་ཤེས་སྤྱིད་དོན་ཡོད་ཀྱང་དེས་དབྱུང་བཟོད། །བདེན་
 བར་བཟོད་དགོས་བདེན་གྲུབ་ལ་དབྱུང་ཕྱིར། །རིགས་ཤེས་དབྱུང་བཟོད་བདེན་གྲུབ་འདིར་དགག་
 ལྷ། །རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མཐུན་དཔེ་སྤྱི་ཕྱིར། །པལ་ཆེར་དགག་རྟགས་འགལ་ཁྲ་དམིགས་
 འགོད་དཔེར། །དབང་པོ་ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་དོན་དམ་པར། །གཟུགས་ལ་མི་བལྟ་ན་དབང་བཞིན་
 སོགས་འགོད། །ཤེས་བྱར་བདེན་གཉིས་དམ་པ་ཟག་མེད་སྟོ། །དོན་ནི་དེས་སྤྱིད་མི་བསྐྱའི་ཕྱིར་
 བདེན་པའོ། །སྤྱིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་དེ་ངོར་བདེན་པས་གཞན། །སྤང་སྤར་དོན་བྱེད་ལུས་དང་མི་ལུས་
 ཆོས། །ཐ་སྤྱད་བདེན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ལོག་དབྱེ། །དང་པོ་དངོས་རྣམས་གཉིས་པ་གཟུགས་བརྟན་
 སོགས། །མདོན་རྗེས་གཉིས་དང་མདོན་སུམ་གསུམ་བཞི་རིམ། །རིགས་ངེས་སྤྱིབ་གཉིས་ཟད་དང་
 རྫོགས་བྱང་མཉམ། །སྐྱ་གསུམ་གསང་གསུམ་མ་འདྲེས་སུམ་བརྒྱ་སོགས། །དུག་གསུམ་ཉོན་སྤྱིབ་
 ཤེས་སྤྱིབ་བདེན་འཛིན་སྟོར། །ཉན་རང་ལམ་མཐུན་བྱུང་པར་དུས་འབྲས་ཀྱིས། །རང་རྒྱུད་གཉིས་
 བར་རྣམ་བདེན་རྒྱན་མཐུན་གཉིས། །དང་པོ་ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་རྣམ་པ་དངོས། །གཉིས་པ་རྣམ་པ་
 དངོས་མེད་སེང་གོ་བཟང་། །རྣམ་རྒྱུན་དེ་བཅས་དང་མཐུན་རྗེ་ཏཱ་ལའི། །རྣམ་རྒྱུན་དེ་མེད་དང་མཐུན་
 ཀུན་ལ། །འབྲུམ་སོགས་ངེས་དོན་དོན་དམ་མ་སྤྱར་མདོ། །གཉིས་པར་མཚུངས་ཀྱང་བྱང་དོན་

དགོངས་འབྲེལ་ལུགས། །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་འདྲ་བྱེད་མེད། །རྒྱན་སྒྲུབ་དགོངས་འབྲེལ་
ལང་གཤེགས་མདོ་སོགས་དོན། །གཙུག་པོ་ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དབྱ་སེམས་ལུགས། །གཞོན་
མེད་སློའི་སྤང་བཞག་མིན་དགག་བྱར་མཐུན། །ལང་གཤེགས་ཡབ་སྲས་མཇུག་བ་ལས་གསུངས་
ཕྱིར། །ལལ་ཆེར་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་རྟགས་འཁོད་དཔེ། །བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བལ་
ཕྱིར། །གཟུགས་སོགས་བདེན་མེད་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་བདེན་ན། །གཉིས་པོ་དེར་དེས་བྱུང་གྲུབ་
ཕྱོགས་ཆོས་དེའི། །གཅིག་མིན་ཆ་བཅས་དུ་མིན་གཅིག་མེད་ཕྱིར། །རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་ཡོད་མེད་སྟེ་
འགོག་དང་། །ཐུ་བཞི་སྟེ་འགོག་རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་རྣམས་གཙུག་། །གང་ཟག་བདག་མེད་བདེན་གཉིས་
རྣམ་བཞག་མཐུན། །ཤེས་སྒྲིབ་ཐ་རགས་བདེན་འཛིན་གཟུང་འཛིན་སོགས། །བདེན་རྣམ་བཅུ་དྲུག་
གཉིས་སྟོང་བདེན་མེད་རྣམས། །ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་བྱུང། །མཐོང་སྟོམ་མཉམ་
རྗེས་བྱུང་པར་གཉིས་ཀ་མཐུན། །ཞེས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་གྱི་མཐའ་རྣམས་བསལ་ནས་དབྱ་མར་
སྒྲུབ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །

༥ རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་ཕྱི་རྒྱལ་ཁས་སྤངས་ལ། །འགལ་བཞེད་ཐལ་འགྱུར་གཙུག་ཕྱིར་ཐལ་
འགྱུར་བ། །ཐལ་འགྱུར་སྤང་ཅམ་མི་གནས་དབྱ་མར་གྲགས། །དབྱེ་བ་ཕྱི་མོ་ཕྱོགས་འཛིན་མི་
འཛིན་གསུམ། །གཞུང་ནི་ཐབ་མདོ་རིགས་ཆོགས་བཞི་བརྒྱ་བ། །སྟོན་འཇུག་མདོ་བཏུས་གཉིས་
དང་ལམ་སྟོན་སོགས། །བདེན་པ་གཉིས་སྟོན་མདོ་རིམ་བྱང་དེས་ཏེ། །གཞན་དུ་བྱང་དགོས་གནས་
ཚུལ་དེར་དེས་ཕྱིར། །སྤྲས་ཟེན་འང་མི་བྱང་བྱང་དང་སྤྲས་ཟེན་དོན། །གྲུབ་ཀྱང་གནས་ལུགས་མིན་
པས་བྱང་ཚུལ་གཉིས། །ཐོག་མཐའ་བྱང་དོན་བར་བ་དེས་དོན་མདོ། །ལང་གཤེགས་དགོངས་འབྲེལ་
རྒྱན་སྒྲུབ་མདོ་ཆེན་ལུས། །བྱེད་པོ་གཞན་མེད་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། །སེམས་ཅམ་ཕྱི་དོན་མེད་
དང་སྟོང་པོ་རྟག་། །ཀུན་གཤི་ཡོད་དང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན། །མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་
ལྟ་བུ་དོན་བསྐྱབ། །འཁོར་འདས་སྤང་གྲགས་རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀུན། །མ་བརྟགས་ལྟན་སྟེས་འཛིག་རྟེན་

ཐ་སྙད་དུ། །འཛིག་ཕྱིར་རྟོག་པས་པར་མིན་ཡུལ་སྟོང་ནས། །གྲུབ་དང་རྩལ་ཡོད་རང་མཚན་རང་
 རོས་གྲུབ། །བདེན་གྲུབ་རོ་བོས་གྲུབ་སོགས་དགག་བྱར་གཅིག་། །རང་རོས་མེད་དང་མིང་རྟོག་པར་
 བཏགས་འདིར། །བྱ་བྱེད་ཀུན་འཛིག་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་སྟེ། །འདི་ལས་རགས་སྤྲ་གང་བྱས་རྟག་
 ཆད་མཐའ། །གང་ཟག་ཆོས་སྟོང་བདག་གཉིས་དེར་མེད་གཉིས། །བདག་མེད་གཉིས་བཞེད་ཆོས་
 བདག་རྟོ་རྟེ་ཡི། །གཟེགས་མ་ལ་སོགས་བཞིས་འགོག་གང་ཟག་བདག་། །ལྷ་བདུན་གྱིས་འགོག་
 གཉིས་ཀའང་རྟོན་འབྲེལ་གྱིས། །བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་དང་རྒྱ་མེད་ལས། །སྟེ་བ་མིན་ཕྱིར་
 རང་བཞིན་སྟེ་བ་མེད། །བདག་ལས་སྟེ་ན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འབྱུར། །གང་དེ་དེ་མིན་རྒྱ་འབྲས་
 རྟག་མཐོང་འབྱུར། །འཛིག་རྟོན་མཐོང་འགལ་བྱ་བྱེད་ཀུན་གཅིག་འབྱུར། །གཞན་ལས་སྟེ་ན་མེ་
 ལས་ཐུན་འབྱུང་ཞིང་། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་ཀུན་ལས་ཀུན་འབྱུང་འབྱུར། །གཞན་ཕྱིར་རྒྱད་གཅིག་མི་
 རུང་གོ་ནས་བཞིན། །དུས་མཉམ་དེ་མེད་གཞན་ལས་གཞན་སྟེ་ཅི། །ལྷ་ཕྱི་གཞན་འགོག་ཕྱོག་ཕྱང་
 གཅིག་སོགས་འབྲུལ། །མཐའ་བཞི་མི་འདོད་གཞན་སྟེ་འཛིག་རྟོན་དུའང་། །མེད་པར་བཤད་ཕྱིར་
 འདིར་འདོད་སྟོན་པའི་གར། །བདག་གཞན་རེ་རེའི་མིན་ཕྱིར་གཉིས་སྟེ་འང་ཁེགས། །རྒྱ་མེད་སྟེ་ན་
 འབད་པ་དོན་མེད་ཅིང་། །མཐོང་དང་འགལ་ལ་ཀུན་ལས་ཀུན་སྟེ་འང་འབྱུར། །གཞན་ལས་སྟེ་ན་ཡོད་
 མེད་གཉིས་མིན་གང་། །ཡོད་ལ་ཅི་དགོས་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་བྲལ། །གཉིས་ཡིན་དེས་བསལ་གཉིས་
 བྲལ་ལ་དེས་ཅི། །དངོས་པོ་བདེན་པར་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་མིན་ཏེ། །གཅིག་གིས་གཅིག་མིན་དུ་མས་
 གཅིག་མི་སྟེད། །གཅིག་གིས་དུ་མིན་དུ་མས་དུ་མའང་མིན། །གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་བསྐྱབ་
 ཕྱིར་གཞན་རུང་ཕྱིར། །འདིར་ནི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མི་སྟོར་འབྲུལ། །རྟོན་འབྱུང་མིན་པའི་ཆོས་
 ནི་འདིར་མེད་ལ། །རྟོན་འབྱུང་སྤང་སྟོས་བརྟོན་ནས་གྲུབ་ཅན་ཕྱིར། །ཆོས་ཀུན་ཚུགས་སྐབ་རང་རོས་
 གྲུབ་རྣམས་མིན། །ཟབ་རྒྱས་མཐའ་གཉིས་སེལ་འདི་རིགས་པའི་རྒྱལ། །དེ་ཕྱིར་དོན་དམ་ཚུགས་
 ཐུབ་ནམ་མཁའ་ཟ། །སྐུས་ཀྱང་ཆད་གྲུབ་ཚུགས་སྐབ་དོན་མ་བྱས། །རང་དབང་བདག་མེད་ཕྱང་

མིན་དེ་གཞན་མིན། །ཕུང་པོའི་ཉེན་མིན་ཕུང་པོར་བརྟེན་པའང་མིན། །ཕུང་དང་མི་ལྡན་དབྱིབས་མིན་
 ཆོག་མིན་ཕྱིར། །ཤིང་རྩ་བཞིན་ཉེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ལ་སྦྱར། །སྐབས་འགར་ཚུལ་གསུམ་མ་ཐུན་
 སྤང་ཆད་གྲུབ་དང་། །རྟགས་ཅམ་བཞེད་ཀྱང་རང་དབང་ཆད་མིན་ཕྱིར། །རང་རྒྱུད་མི་འདོད་ལུགས་
 འདིར་རང་རྒྱུད་འབྱུང་། །དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱར་དབྱེ་ངོ་བདེན་པ་གཉིས། །མང་མིན་ཉུང་ན་མི་འདུ་དེར་
 གངས་ངེས། །གནས་ལུགས་མི་རུང་ཀྱན་གྱིས་མངོན་སོགས་ཕྱིར། །བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་
 ལྷོག་པས་འབྱེད། །མཆན་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཐ་སྙད་སློ་གང་ལ། །དོན་དམ་ཐ་སྙད་དཔྱད་སོང་དེས་
 ཉིད་རིམ། །དོན་དང་དམ་པའང་བདེན་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན། །སྤྱི་བྱིར་ཀྱན་རྩོམ་ངོར་བདེན་ཀྱན་
 རྩོམ་བདེན། །དོན་དམ་དབྱེ་བ་གཉིས་བཞི་བཅུ་དྲུག་སོགས། །སྤྱི་འཕགས་སློ་གཉིས་ལུལ་བཅས་
 རྣམ་གངས་གཞན། །དབུ་མ་རང་ལུགས་ཀྱན་རྩོམ་ཡང་ལོག་མིན། །འདིག་ཉེན་ཤེས་ངོར་མི་དང་
 གཟུགས་བརྟན་སོགས། །བདེན་དང་མི་བདེན་ཡང་དག་ལོག་པ་ཅམ། །ཐ་སྙད་རིགས་ཤེས་སློན་
 ལྷོགས་ཐབས་ཐབས་བྱང་། །དགོས་པ་ལྟ་ཀྱན་བསྐྱོག་དང་སྤང་སྤང་ཕྱིར། །གནས་སྐབས་གསུམ་
 པར་སྤྱང་མིན་སློས་བྲལ་འབྱུང་། །དང་པོར་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་བསོད་མིན་བསྐྱོག་ །བར་དུ་
 མི་རྟག་སོགས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་བསྐྱོག་ །ཐ་མར་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་རིམ་གྱིས། །ལྟ་ཀྱན་ཇི་
 བཅས་འཛུམས་པར་མདོ་སྤྲུགས་བཞེད། །སློམ་རིམ་ལྟ་ཡོད་མཁས་པའི་གསུང་ལ་ལྟོས། །སྤྱང་
 ཉིད་རི་བཞིན་ཐ་སྙད་འཛུམས་མཆམས་དགལ། །བདེན་གཉིས་གང་ལས་ཉམས་ཕྱང་མཐར་ཕྱུང་
 ཕྱིར། །འདི་གཉིས་ཉེ་རིང་མི་རིགས་བྱང་འབྲེལ་གཅེས། །མཆན་ཉིད་གསུམ་མཚུངས་རང་བཞིན་
 གཞན་དབང་ལ། །ཁྱིས་པར་ཀྱན་བཏགས་རྒྱལ་ལ་ཡོངས་བྱུང་བཞེད། །རང་མཆན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
 མི་བཞེད་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མིན་པ་བརྒྱུད་སོགས་མང་། །ཐ་སྙད་དཔྱད་སློས་མི་ཞེགས་མི་
 འབྲུབ་ཕྱིར། །ཕྱི་དོན་ཡོད་དང་ཀྱན་གཞི་མེད་པར་བཞེད། །དངོས་འཛིན་ཐར་མིན་དེ་ཉོན་བདག་
 མེད་མཚུངས། །མ་བསྐྱད་མེད་དང་གསར་རྟོགས་མི་རུང་ཕྱིར། །ཁྱིས་ཤེས་ཀྱན་འབྱུང་བཅད་ཤེས་

ཆད་མར་གྲུག། ཆོར་བ་ཡིད་མངོན་བཅུ་དྲུག་མངོན་གྱུར་ཀྱང་། །འཕགས་པ་མིན་ཕྱིར་རྟོག་པའི་
 ཡིད་མངོན་དང་། །བདེན་རྣམ་བཅུ་དྲུག་མངོན་གྱུར་སོ་སྦྱེ་བཞེད། །སྤོང་ལ་ལྷག་མཐོང་སྦྱོར་ལམ་
 དུས་མཉམ་དང་། །ཞིག་པ་དངོས་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་གྱིས། །སྦྱོར་ལམ་འང་མི་སྦྱེ་བ་དུས་
 གསུམ་དངོས་པོར་བཞེད། །བསྐྱེད་ཕྱིར་ཞིག་དངོས་ལས་འགག་མང་སོང་ཡང་། །ཐོབ་རྒྱུན་ཅུད་
 མི་བ་མེད་འང་འབྲས་བྱ་འབྱེན། །ཞིག་དངོས་སྦྱས་ཙམ་དབྱད་མིན་བུམ་དངོས་བཞིན། །དུས་སོང་
 དག་རྒྱབ་མ་ཞིག་ལྷན་སྦྱེས་ལ། །སྤང་ན་སྦྱོན་བུས་མཐའ་དག་མི་བཅུ་ཅི། །མ་དབྱད་མིན་ཕྱིར་རང་
 ཅུད་རང་རིག་མིན། །སྦྱོས་ཆེ་མངོན་སུམ་ཡུལ་ཡིན་ཡུལ་ཙན་མིན། །འགོག་བདེན་ཆོས་དབྱིངས་
 འཕགས་རྣམས་བདེན་མེད་གཞིགས། །ཡུང་བད་མི་རུང་ཆོར་འདུ་འཇིག་བཤད་ཕྱིར། །ལྷག་བཅས་
 ལྷག་མེད་འབྲུལ་སྤོང་བད་མ་བད། །བག་ཆགས་ཤེས་སྦྱིབ་ཉོན་མིན་མ་རིག་འང་བཞེད། །ཉོན་མོངས་
 མ་བད་ཤེས་སྦྱིབ་སྤོང་མི་ཅོམ། །སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སྤོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ། །དེ་སོགས་ཐུན་
 མོང་མིན་མང་དབྱ་མར་སྦྱོས། །མངོན་རྗེས་ཉེར་འཇལ་ཡུང་གི་ཆད་མ་བཞེད། །བཤད་ཀྱང་གཞལ་
 བུའི་དབང་གིས་མངོན་རྗེས་གཉིས། །རྟགས་མིན་འཇིན་སྤངས་ཡུལ་གྱུར་མངོན་སུམ་པར། །སྦྱ་མེད་
 ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཆད་མར་བཞེད། །དབྱེད་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣམ་འབྱོར་མངོན། །རྟགས་
 བཞེན་སྒོག་ཡུལ་སྦྱ་མེད་རྗེས་དཔག་སྦྱེ། །སྒོག་གྱུར་དཔེ་དང་ཤིན་ཏུ་སྒོག་འཇལ་བའི། །རྗེས་དཔག་
 ཉེར་འཇལ་ཡུང་གི་ཆད་མར་བཞེད། །འཇིན་སྤངས་ཡུལ་ལ་ངེས་འབྱེན་དེར་ཆད་མ། །གཞན་གྱིས་
 གཞོད་བལ་དེ་ལ་མི་སྦྱའི་ཕྱིར། །འབྲུལ་ཡང་ཆད་མར་མི་འགལ་མི་སྦྱའི་དོན། །སྐབས་སྦྱབས་མང་
 བཤད་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་བཤད། །དེ་ཕྱིར་རྗེས་ཀྱི་སྦྱ་བཞིན་གཅིག་ལ་མིན། །མངོན་མཐོངས་ལེགས་
 སྦྱབ་བྱེད་དད་ཤེས་གཉིས། །ཤེས་རབ་སྦོན་འགྲོ་དད་པས་སྦོད་རུང་བྱེད། །ཤེས་རབ་གྲོལ་རྒྱ་མི་
 རྟོག་དོན་སྦྱབ་ཕྱིར། །དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་སྦྱེས་བུའི་ལམ་རིམ་དུ། །ཆོས་རྒྱལ་ཀུན་འདུས་དོན་
 གཉིས་ལས་བརྒྱམས་ཕྱིར། །འབྲིང་ལས་ཉན་རང་གཉིས་དང་དེ་དག་ལམ། །ཆེན་པོར་ཐེག་ཆེན་

ཐེག་པ་བཞི་མིན་འདིར། ཉན་རང་རྟོགས་མ་སྟུན་ས་བརྒྱད་དུས་འབྲས་དབྱེ། ཁྱེད་པར་མཉམ་ས་
 བསྐྱེད་པར་ཕྱིན་ཡལ་ག་རྒྱས། ཁྱོད་པར་ཡོན་ཏན་རྟགས་སྒྲིམ་འོ་བོས་འབྱེད། ས་བཅུ་མཉམ་
 བཞག་དབྱེར་མེད་སྒྲིམ་རྗེས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་མཛད་སོགས་བཅུ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་། རེ་རེའང་
 དེས་ཆོག་དབྱེ་བ་ཡོན་ཏན་རྟེན། རྣམ་སྒྲིམ་ལྟས་གཉིས་སྤང་གཉེན་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད། འབྲས་བྱ་
 མཉམ་རྗེས་རེས་མིན་འོ་བོ་གཅིག་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྣམ་རྟོག་ཀྱན་ཞི་བས། གནས་བརྟན་བཞེངས་
 མིན་རྗེས་ཐོབ་བྱ་བའང་མཛད། ཁྱོད་དབྱིངས་གཞིགས་འོར་སྒྲིམ་པ་ཀྱན་ལོག་ཀྱང་། མ་བརྟགས་
 རི་སྒྲིམ་སྒྲུ་རུ་ར་བཞིན་མཐེན། སྒྲུ་གཅིག་སྒྲུ་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྟར་བཞེང་བྱེད། སྒྲུ་ལ་རྒྱ་ཆེ་
 མི་མངའ་གཞན་འོར་འབྲུལ། སྒྲོ་བྱར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་འོ་བོ་ཉིད། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུ་སྒྲེ་ཆོན་
 ཉིར་གཅིག་སོགས། ལྷ་ལྷན་སྤང་བ་མི་སྤྱད་ལོངས་སྒྲིམ་རྟོག་རྟོགས། བཅོ་དང་སྒྲེ་བ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུལ་
 སྒྲུ་གསུམ། སྒྲན་འཛེབས་དུག་ཅུའི་དབྱངས་ཀྱིས་མཁའ་ཀྱན་འགོངས། གསང་གསུམ་རོལ་བ་
 ཀྱན་བྱུང་སྒྲུལ་བས་མཛོང་། སྒྲིམ་ཅིག་བསྒྲུལ་བར་བརྒྱུ་དང་བ་སྒྲུ་རེད། བརྟན་གཡོ་བཞོད་ཀྱང་
 མཁའ་བཞིན་ཆེ་རྒྱུང་མིན། སྒྲོ་བས་བཅུ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས། མཛད་བྱུང་ཡོན་
 ཏན་མ་ལུས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། བརྟོན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མི་རྟོགས་མཁའི་མཐའ་བཞིན། གང་འདུལ་
 ལྟན་གྲུབ་འཕྲིན་ལས་རྟག་ཏུ་ལྟོན། ཞེས་མཐའ་ཀྱན་བསལ་ཏེ་དབྱུ་མ་ཆེན་པོར་སྒྲུབ་པ་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །

༥ མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀས་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱན་ཟད་རུས། ལྷུལ་མཆོག་བསྟན་ཀྱང་ལྷུལ་ཅན་
 མཆོག་སྤྲས་བཞིན། རི་གཙོ་བསྟན་ཀྱང་གཉེན་པོ་མཆོག་སྤྲས་བྱེད། ཤེས་ཐྱིབ་རྒྱུང་ཐོ་སྒྲགས་
 ལས་མདོས་མི་རུས། རྟེན་ཕྱིར་སྤང་གཉེན་སྤྲས་པ་མགོ་མཚུངས་འབྲུལ། ཐབས་ཐབ་མང་ཕྱིར་
 ལམ་ལའང་སྒྱུར་བྱལ་ཆེ། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་རགས་ཐོག་ཏུ་ཤ། སྒྱུངས་ཕྱིར་ཐེག་དང་
 མདོ་རྒྱུད་གོང་ནས་གོང་། འོག་མར་གཞན་གཉིས་བཤད་ཀྱང་གསུམ་པ་ནི། དགོངས་གཞིར་

རུང་ཡང་མདོ་རྒྱད་ལོག་མར་མིན། །ཁྲ་མེད་སྤྱི་དང་རྒྱད་རྒྱལ་དག་ན་གསལ། །སྐལ་ལྷན་གྲུབ་
དབང་གྲེ་བས་ཅེར་གཤེགས་བྱལ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གསང་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ། །ཅེས་
མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བྲད་བར་གྲེ་ནས་གསང་ཆེན་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཏེ་བཙུགས་པའོ། །
འདིར་སྒྲས་པ།

འཇམ་མགོན་མཐུན་གཟེ་ལས་འོངས་འབྲུལ་ཐུན་བྲལ། །

དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་སྒྲས་བཞིན་སྒྲན་འདེབས་འགྲིགས། །

ཐུབ་དབང་གསུང་བཞིན་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་འང་དག། །

འཇམ་གླིང་རྒྱན་མཆོག་ལུགས་ཀྱན་འདུས་བཞིན་བརྒྱུང། །

འགའ་ཞིག་མ་བསྐྱབ་ལོང་བས་མཐར་བཟོད་འདོད། །ལ་ལ་སྒོ་དམན་གྲེ་བས་སྒྲང་ཁྱར་
ལེན། །པལ་ཆེར་སྒྱུངས་ཅམ་འི་སྒན་བཏེགས་བས་སྟེམས། །ཐུབ་བསྐྱར་ལོར་འཛིན་ཀྱན་འདེགས་
ཀྱིས་སུ། །མཁས་ལས་ཆེས་མཁས་འཕགས་བོད་མང་པོས་ཀྱང་། །ཐུགས་དོར་ཟབ་རྒྱས་ཐག་
མཁན་རྒྱུ་བ་བཞིན། །རེས་ཀྱིས་མ་བདེ་སྤང་སྟོང་བྱང་འབྲེལ་ལམ། །མ་རྟེན་ལུང་རིགས་འཁར་
བས་ཅི་ཡང་བཅུལ། །རང་གཞན་མཁས་མང་སྤྱོད་དབང་སྟོང་གིས་རོལ། །པན་དང་བདེ་བའི་རིན་ཆེན་
འབྱུར་བུས་གང་། །དགག་སྒྲུབ་རྒྱབས་འབྲུག་གྲུབ་མཐའི་མཆོར་བཟོད་སྒྲད། །དེད་དཔོན་མཁས་
རྣམས་གྲུ་རྒྱུངས་ཅི་ཡང་འཇུག། །རིགས་པའི་གྲུ་རྒྱུངས་དམན་འབྲུལ་དང་པོའི་རྒྱད། །བརྒྱུངས་བས་
རྒྱལ་ཞིག་འགས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་མཆོར། །ཕྱིན་སྟེམས་རིགས་སྒྱུངས་ལུགས་གཉིས་ཀྱན་མཐོང་
ཕྱིར། །གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཁོ་བོས་ཕྱིན། །སྒོ་བཟང་མེས་ཕྱིན་རང་ལུགས་ལམ་གསུམ་
འབབས། །རྣམ་དཔྱོད་ལྷ་ཆེན་རལ་འོངས་རྟོག་གོ་ཡིས། །བཤུང་བསྐྱར་ལོར་ལྷའི་རྒྱུ་རྒྱུས་ཆབ་
ཀྱིས། །རྫོངས་འབྲུལ་དུག་ཅན་རྒྱ་ཆོགས་དག་གྱུར་ཅིག། །རིན་ཆེན་ཁུར་ལྷུ་མཆོ་ཆེན་སྐྱ་རགས་
གཡོ། །ཉི་མའི་སྒྲོན་འདེགས་ལྷན་པོ་གནས་དེ་སྤིང། །འདིས་ཀྱང་གསར་བཤད་ཁུར་ལྷུ་གསུམ་སྒྲན་

གཡོ། །ལེགས་བཤད་སྒྲོན་མེས་ས་གསུམ་སྤང་བྱེད་ཤོག །ཆོས་དབྱིངས་གཤེས་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཐུས། །འགྲོ་ནམས་རྩ་འབྲུལ་བཞིན་དུ་ས་རིམ་བཟོད། །ཉ་རྒྱས་ཆུ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཀྱང་རྫོགས་ནས། །ཉི་མ་བརྒྱས་གསལ་ཀྱང་མཐུན་སྦྲར་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནམ་པར་བཞག་པ་འབྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྗེའི་སྤྱད་བྱངས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྤྱོད་ནས་མང་ཐོས་གསེར་ཁང་ཆོས་རྩེ་གྱུ་ཆ་མ་ཉིས་སྟུང་ཆོག་མེ་ཉོག་གསར་བས་བསྐྱུལ་ཞིང་། དུས་ཕྱིས་ཡོངས་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མཁས་མཆོག་ལྟར་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་པ་འཕགས་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁམས་ཆབ་མདོ་ནས་ཇ་གཡུ་ཁ་བཏགས་གྱི་རྟེན་བཅས་ཆབ་ཤོག་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོན་སྤྱོད་སྟེ་ལེའི་དགག་ལན་འབྲུམས་རྒྱས་དགོས་ཞེས་བསྐྱུལ་བའི་བཀའ་དོ་དང་། བྱང་པར་རང་སྒོ་གོམས་པའི་སྤྱད་དུ་མཁན་ཆེན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་ཆོས་གྱི་བཀའ་བློན་ཐོབ་ཅིང་། འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྐུ་བཞེད་དང་། བཀ་ཆེན་བཀའ་འགྲུར་བ། རྩོམ་འཆང་སྒྲིན་གྲོལ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ། སྤྱད་རྩོམ་འཆང་། སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་དག་དབང་སྒོ་གོས་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་བོས་ལེན་ཅིང་རྩོམ་མའི་མདོ་སྤྱགས་རྣམས་ལ་དེས་ཤེས་རྟེན་ཅིང་། འཕགས་པོད་གྱི་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་དང་། བྱང་པར་ཤེས་སྒྲོན། ཆད་ཆེན་ཙུ་འབྲེལ། དུས་འཁོར་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་གསུང་རབ་དང་གྲུབ་མཐའ་རབ་འབྲུམས་སྤྱོད་བ་ལ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོམ་ཆོག་ཉུང་དོན་གསལ་རྒྱས་འདིལ་དུ། དཀར་པོ་ཞེས་པ་ས་མོ་སྤྱལ་གྱི་ལོ་ཆོ་འབྲུལ་རྒྱ་པའི་དཀར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པའི་ཉིན། གངས་ཅན་གྱི་བྱ་ཁྱོད་ལྷང་པོ་གཉིས་པ། དབའ་པོ་མཁའ་འགྲོའི་འདུ་གནས་རི་པོ་དགེ་འཕེལ་གྱི་གར་འདུག་ཐེག་མཆོག་རོལ་མཆོ་གསང་སྤྱགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་པོ་བྲང་ནས་སྦྱར་བ་ལ། སྦྱར་ཡང་ཕྱི་སྒྲོན་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་འདིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །།མཆོ་ལོ།

༡༡། །གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་ཀྱན་
དང་ཟབ་དོན་མཆོག་ཏུ་གསལ་བ་ཀྱན་བཟང་ཞིང་གི་
ཉི་མ་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཆོ་སྦྱེད་གྲུའི་རེ་བ་
ཀྱན་སྐྱོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༥ ཉི་མ་སྤྱར་སྤྱི། རྒྱ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མེ་བཙུན་མཁུན་པའི་གཏེར་དཀར་སེར་རྣམ་
གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་བ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཕྱགས་
མེ་གཞན་ལས་ཕྱལ་གྱུར་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱིས་པད་དཀར་ལྟར་བསྒྲགས་ཉི་མའི་གཉེན། །གཙོ་ར་གྱུར་
སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་འཕྱོ་བའི་སྦྱབས་དངོས་སྤངས་ཉོགས་དམ་པའི་ཆོས། །མཆོག་བྱང་གཏད་
རབས་བདུན་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་སོགས་ཐེག་གསུམ་དགེ་འདུན་སྟེ། །ཕྱན་ཆོགས་མ་ལུས་
འབྱུང་གནས་མཆོག་གསུམ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱན་གཙུག་ན་མཛེས། །རབ་མཛེས་རིན་ཆེན་
ལྷན་པོར་རྒྱ་སྤྱར་བཞོད་ལྟར་མཆོན་དཔེས་རབ་སྤྱོད་མཛེས་སྤྱོད་ཐོགས་པའི་སྒྲ། །རབ་ལྷན་གྱུ་
དབྱངས་མ་ལུས་པང་འཕྱོའི་དབྱངས་སུ་འགྲུག་ལྟར་གསུང་དབྱངས་རེ་ལའང་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུས་
སྤྱོད། །རབ་ཡངས་མཁའ་ལ་སྒྲོད་བཙུད་ཀྱན་བཞིན་དམིགས་བྲལ་ཕྱགས་ལ་མ་ལུས་ཆོས་ཀྱན་

ཆེས་བཟ་བའི། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་མགོན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
བར་དུ་སྤྱིང་དབྱས་བཞུགས། །མང་མང་རྒྱལ་ཀུན་བསྐྱེད་ཡུམ་དབྱངས་ཅན་ཀྱི། །དྲང་དྲང་སྤྱིང་ནས་
དད་བ་འདི་དགོངས་ལ། །སྤྱར་སྤྱར་བྱོན་ནས་མགྱིན་བའི་འོ་མཆོ་རུ། །འགྲིག་འགྲིག་སྟན་འགྱུར་
ལེགས་བཤད་སྤྱར་ཡོངས་ཤིག །ཐུབ་བསྟན་བདག་པོ་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་དང་། །ལྷ་བརྒྱའི་
གཙུག་རྒྱན་རྫོ་བོ་ཡབ་སྲས་སོགས། །རང་གཞན་གུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་སོན་བའི། །རྒྱ་བོད་
དེད་དཔོན་མཆོག་རྣམས་འཕྲོ་བའི་མིག །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀུན་འདུས་སྟོ་གཏེར་
ཉི་མ་བརྒྱ་ལས་ཆེས་གསལ་མཁས། །བྱམས་བཅེ་ལྷག་བསམ་བཟང་བོས་མཆོན་སྟན་ཅམ་གྱིས་
འཕྲོ་འཕྲོན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དངོས། །ཚྭ་གས་བཅུར་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་པར་མཛད་བའི་གྲགས་དཀར་
གདུགས་མཛེས་སྤྱིད་ཞིའི་གཙུག་ན་འཁོར། །རྒྱལ་དབང་ཏོག་གི་སྤྱན་ལྷན་སྟོན་བཞིན་ལེགས་གྲུབ་
རྒྱལ་བ་གཉིས་བ་སྤྱིང་དབྱས་བཞུགས། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་ཚབ་འཛམ་གླིང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི། །གཙུག་
རྒྱན་ཀུན་མཁྱེན་དགེ་ལེགས་དབལ་ལ་སོགས། །སྲས་མཆོག་རྣམས་དང་འབྲངས་རབས་ཉིན་བྱེད་
ཀྱིས། །བསྟན་འདིའི་བད་ཚལ་བཞད་རྣམས་སྤྱེ་དགུའི་མགོན། །མཁྱེན་བཅེ་རུས་པར་སྤྱིད་ཞིའི་
ཁམས་ན་མཚུངས་བ་མ་རྟེད་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཏོག །འཆད་ཅོད་ཅོམ་ལ་དབྱངས་ཅན་མཁྱེན་གཏེར་
ལ་སོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནའང་དཔེར་དཀའ་བའི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་གཟུགས་བྱུག་ན་བརྩ་
སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་དབང་བོ་ཆེ། །སྤྱལ་བའི་རབས་བཅས་ཞབས་སེན་ལྷ་མིའི་གཙུག་རྒྱན་ཁྱོད་ལ་
སྤྱིང་ནས་འདུད། །ཚྭ་གས་རེས་སྟོས་མིན་ལུང་རྟོགས་ཐུབ་བའི་བསྟན། །རྟོགས་པར་འགྲེལ་ཞིང་
རང་སྟོའི་ཀུན་གསལ་མར། །ཆོས་ཀུན་སྟངས་བྱེད་རྒྱལ་བསྟན་བཅུ་གཉིས་བདག །སུམ་ཅུ་ལས་ལྷག་
བཤེས་གཉིན་འཇམ་དབྱངས་དངོས། །རྒྱ་བོད་པོ་དབང་བྱེ་བའི་ལུང་རིགས་ཀྱི། །རྒྱལ་སྤྱིང་མང་
དཀྲིགས་སྤྱི་ནང་གྲུབ་མཐའི་མཆོའི། །མཐར་སོན་ལེགས་བཤད་དབང་རྒྱལ་བཤད་སྤྱུབ་ཀྱི། །རྒྱལ་
མཆོན་ཅེར་སྟོན་དགོས་འདོད་ཆར་འབབས་སྤྱིན། །ལ་ལ་རེས་བྲལ་ཟེར་སྟོས་བསྐྱིགས་དང་གཞན་

དག་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་དམན། །ཁ་ཅིག་ཚིག་འགྲིག་དོན་འབྲུལ་གྱུར་དང་པལ་ཆེར་མཁས་ཀྱང་
སྐབས་འགར་འབྲུམས། །དེ་སོགས་མཁས་སྤྱོད་འབྲིག་པོའི་ཕྱགས་མང་མཐོང་ཆེ་ཚུལ་འདིར་མ་
ལུས་བར། །གསལ་བྱེད་ཉི་འོད་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་བརྒྱས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྟོ་བར་གྱུར། །

༥ དེ་ལ་འདིར་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཞབས་ཀྱིས། རྒྱ་མཚོ་གཅིག་གནས་གཉའ་ཤིང་བྱ་ག་
དང་། །རུས་སྤལ་མགྱིན་སྤྱད་པས་ཀྱང་ངན་འགྲོ་ལས། །མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་
གིས། །དམ་ཚོས་སྤྱད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་བར་མཛོད། །ཅེས་དང་། །རྗེ་སྤྱི་མས་ཀྱང་། དལ་བའི་
རྩེན་འདི་ཡིད་བཞིན་ཞོར་ལས་སྟག། །འདི་འདྲ་རྩེད་པ་ད་རེས་ཅམ་ཞིག་ཡིན། །རྩེད་དཀའ་འཛིག་སྤྱི་
ནམ་མཁའི་སྟོག་དང་འབྲ། །ཚུལ་འདི་བསམ་ནས་འཛིག་རྩེན་བྱ་བ་ཀྱང། །སྤྱོད་པ་འབྱར་བ་བཞིན་
དུ་རྟོགས་གྱུར་ནས། །ཉིན་མཚན་ཀྱན་དུ་སྟོང་པོ་ལེན་པ་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩེད་དཀའ་
བའི་དལ་འབྱོར་བྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་བསྐྱབ་ནའང་འོང་བ་འདི་རྩེད་དུས། དུད་འགྲོ་
དང་འཛིག་རྩེན་པལ་བའི་བྱ་བ་ཅམ་ལས་བྱད་མ་བྱུང་ན། །རྩེན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་སྟོང་པོ་མ་ལོན་
པ་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་རྩོར་བྱ་ཟན་ཁམ་གཅིག་དང་བརྗེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མ་སོང་
བར་སྟོང་པོ་ཞིག་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་འཛིག་རྩེན་སྤྱི་མ་པན་ཆད་གྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་
དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་བརྒྱ་བ་ལས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི། །ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་
རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་པའི་བྱེད། །དང་པོར་འབད་དེ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་དེ་
བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། །བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། །བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཙམ་ལྡན་
ཁྱོད་ལ་སྤྱོད་སུ་མཆི། །དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཞེན་ཁྱོད། །སྟོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཞེས་དང་།
ལྟ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པར། །བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་མི་འཛིན། །མེར་སྤྱོ་སོགས་ལ་མི་
སྤང་ཡང་། །གང་ཞིག་རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཆོག་། །དེ་ཉིད་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་

བ་ལྟར། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་སྐྱོན་ཡོན་རིག་པའང་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལ་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་བྱད་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཤེས་ན་དེའི་སྐྱོན་ཡོན་འདི་ཞེས་མི་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོད་སྦྱིན་དང་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་བྱད་པར་མ་ཤེས་པར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཟང་ངན་མི་
ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལང་ག་ཤེས་ལས། སློ་བློས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་
དང་། བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱོད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་
གིས་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འདིར་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་བཤུག་འཆད་
པ་ལ། སྐད་ཀྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཚུག་གི་དོན་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཆོད་བརྩོན་དང་། ཉན་
པར་བསྐྱུལ་ཞིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གསེར་འོད་ལས། བཅུན་པ་བཙུམ་ལྷན་
འདས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ཆེན་མོ་བདག་གིས་ཀྱང་དགེ་སློང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དེའི་ཆོག་བརྒྱན་པའི་
སྐད་དུ་སློབས་པ་ཉི་ཤེས་བསྐྱབ་པར་བགྱི། གཟུངས་ཀྱང་བསྐྱུལ་པར་བགྱི། སོགས་དང་བྲམ་ཟེ་
ཤངས་ཀྱས། ཇི་ཟེའི་བྱ་མོ་མངོན་བསྟོད་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བུལ་བྱང་རྣམས། །གང་གི་ཡིད་ལ་བྱན་
བྱེད་དེ་ལ་དག་གི་དབང་ལྷག་སྟོལ། །ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཨ་རྒྱས་ཀྱང་། སྟན་དངགས་
རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོ་འདི། །དེ་དོན་ལོ་བྱེད་བརྟེན་ནས་འཁེལ། །རྟེན་བྱེད་རྟེད་བྱངས་དང་མཚུངས་
པར། །ཡུན་མི་རིང་བར་སྟེར་བར་བྱེད་ཅེས་དང་། གྲུབ་དབང་དགེ་སློང་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟས་
ཀྱང་། །བསྐྱགས་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་འབྲས་བྱ། །གཞུང་ནི་བརྒྱ་རྣམས་འཛིན་པར་འགྱུར། །གང་
ཞེག་འདོད་ན་ཉིན་རེ་ཞིང་། །ཤོ་ལོ་ཀ་ནི་བརྒྱ་རྣམས་རྩོམ། །ཞེས་བསྐྱགས་བརྩོན་ཆེན་པོ་དུ་མ་
བཤད་པ་ལྟར། དག་གི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྤྱོད་པ་པོས་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་ལྷ་མོ་
དབྱངས་ཅན་མ་ལ་ལྷག་འཚལ་བ་ནི། ན་མ་སྤྱར་སྤྱི་ཞེས་པའོ། །དོན་ནི་ན་མཆོག་ལྷག་འཚལ་སྤྱ་
རུ་དབྱངས་བ་རྟེ་ལྷན་མ་ལ་བར་རྒྱུན་ས་ཀ་མ་བྱིན་པར་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དེ་བྱིན་ཏེ་མཚམས་སྤྱར་
བས། ན་མ་སྤྱར་སྤྱི་ཞེས་པ་འགྲུབ་སྟེ། འདིའི་གཟུངས་སྤགས་མང་པོ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱང་ལ།

ཡང་ས་ཀ་ཕྱིན་ན་སྤྱ་ར་སྤྱ་སྤྱི་འགྲུབ་པོ། །ལྷ་མོ་འདིའི་ངོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་
 ཤེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ནི་སྤྱ་ཆོག་གས་སུ་སྟོན་ཏེ། རྒྱལ་བ་གོང་མའི་གསུང་ལས། ཅ་སྤྱི་
 སོགས་མིང་བརྒྱ་མཆོན་སྟོང་མ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆངས་མ་བྲུབ་འཇུག་མ་དབང་མོ་གཤེན་
 རྗེའི་ལུས་ཅ་སྤྱི་འདི་བུ་དམ་བུ་རའི་ཆུང་མ་དབྱངས་ཅན་མ་ལྷ་སྤྱ་གཞོན་སྤྱི་སོགས་འཛིག་རྟེན་པ་
 དུ་མའི་རྣམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སྤྱེས་བུ་བྱང་བཞི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་ཅིང་། གནས་ཀྱང་མཆོ་འགམ་བྲག་རི་རི་
 ཡུག་སོགས་སྤྱ་ཆོག་གས་ལ་གནས་ནས་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱོང་ཉི་ལྷ་ས་གཤེན་རྗེའི་སྤང་མོར་ལུས་སྟོན་ཅིང་། །རྟག་ཏུ་དར་གོས་སྟོན་པོ་
 བསྐྱམས། །མཛེས་དང་མི་མཛེས་ལུས་སྟོན་ཅིང་། །ཞེས་པ་ནས། འཛིག་རྟེན་མཐུན་པར་གཞུགས་
 སྟོན་ཅིང་། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཡུག་འཆའ་བཅོམ་ལྡན་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ །བྱང་བཞི་
 ཡ་བརྒྱད་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ །ནས། ཏ་རི་ཆོག་འཆང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ །མ་མོ་ཀུན་མཆོག་
 དབྱངས་ཅན་མཆོག་ །ཆོག་གས་བདག་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ །གཞོན་སྤྱི་ཀུན་ཀྱང་དབྱངས་
 ཅན་མཆོག་ །ཅེས་དང་། གནས་ཀྱང་སྟོན་དཔོན་ཀྱོང་ཉི་ལྷ་ས། བར་འགའ་རི་དང་བྲག་ལ་
 གནས། །བར་འགའ་ཡུག་དང་ཆུ་བོའི་འགམ། །ནས། རྟག་ཏུ་སྤྱ་མོ་དེ་མཆོད་ན། །ཐམས་ཅད་དུས་
 སུ་འཛིག་རྟེན་སྟོང་། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ཅི་འདོད་པ། །དེ་ཀུན་བསམ་པ་སྦྱར་དུ་
 སྟོངས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མོངས་ཞེན་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་མི་འདྲ་ལ། དཀོན་
 མཆོག་རྒྱ་ལར་འཛིག་རྟེན་པར་བཤད་པ་ཡང་དེས་ཤེས་པར་གྱིས། དེ་ནས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་
 བཞིན་གསང་གསུམ་བརྟན་གཡོའི་གར། །རབ་བསྐྱར་མཐའ་ཡས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྟོ། །མང་བྱེ་
 རྟེན་འབྱུང་གཏམ་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་ལས། །སྟོན་མཛད་ཤུག་སང་བརྒྱད་བར་བཅས་བྲག་
 འཆའ། །ཞེས་པོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་ལ་ཡུག་འཆའ་ཏེ། འདི་ནི་མཁས་དབང་

དཀྱིས། ཤེས་བཟོད་ཕྱག་བྱ་དངོས་པོ་ནི། །དེས་པར་བསྟན་བཤད་དེ་ཡི་སྟོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་
ཅོམ་པ་ལ་སྟོ་ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་བཟོད་དང་། ཕྱག་དང་། དངོས་པོ་དེས་བསྟན་གསུམ་གང་རུང་བྱས་
ནས་འབྲུག་པར་བཤད་པ་ལས། །འདིར་ཕྱག་འཆལ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ལ་ཤེས་བཟོད་དང་དངོས་
པོ་དེས་བསྟན་དུ་འདུག་ཀྱིས་འགྲོ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དང་མཐུན་པར་རང་གི་སྟོན་པའི་
བྱད་པར་དང་། བསྟན་པ་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཀྱན་ཆང་བར་བསྟན་པའི་སྟོ་ནས་སྟོན་
ཅིང་། ལུགས་ལ་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལའང་བྱོད་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དེ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་འདོད་དོན་ལུ་ཞིང་དེ་
ཤེས་བཟོད་དུ་སོང་བས་སོ། །དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་བསམ་བས་འབྲུབ་པ་མང་སྟེ། དཔལ་ཆོས་
ཀྱི་གྲགས་པས། མ་བཟོད་ན་ཡང་འདོད་པས་བྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དངོས་པོ་དེས་བསྟན་
ལ་ལུས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པས། དེ་ཡིན་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་མིན་པས་
སྐབས་སུ་མ་བབས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ནི། འགྲོལ་བ་དོན་གསལ་ལས། འཕགས་པ་
བྱམས་པ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་བྱིད། ཞེས་སོགས་ལྟར་སྟེ།
བྱ་དམ་པའི་མཛོད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། ལྟ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པར། སྟོང་ནས་དད་དམ་རི་
ལྟར་དགའ་བ་དང་། རེ་ཆོམ་ཀྱིས་སམ་གཞན་ཀྱི་དོར་ཡང་རུང་། །གང་ཞིག་ཐུབ་དབང་ལ་ནི་ཕྱག་
བྱེད་པ། །དེས་ནི་ལྟ་ཡི་བདེ་སོགས་ཕུལ་བྱུང་ཐོབ། །ཅེས་དང་། མདོ་ལས། སྐབས་སོང་བསོད་
ནམས་གཞུགས་ཡོད་ན། །སྟོང་གསུམ་འདི་ཡང་སྟོད་དུ་རྒྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསོག་པའི་ཆེད་དང་། རྒྱ་ཆེན་རོལ་ལས། བསོད་ནམས་ལྟན་པའི་མི་ཡི་
བསམ་པ་ནམས་ཀྱང་འབྲུབ། །བདུད་བཅོམ་ནས་ནི་སྦྱར་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རེག་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་སངས་རྒྱས་དང་དབྱེ་བཅོམ་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པས་སྟོན་པ་དང་
བསམ་པ་གྲུབ་པའི་པོ་རྒྱས་དང་། ལྷ་སྟེགས་རྒྱུང་ཞགས་གྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱང་། དག་སྟོང་གི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆལ་བུ་སྟེ་ལ་བཟུང་བས། གཞོན་སྦྱིན་

འབྲུང་པོ་དུ་མས་གཅེ་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར། ཆོས་མཐུན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བསམ་བ་འབྲུབ་ཅིང་། བར་ཆད་མི་འབྲུང་བའི་དགོས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། འདི་དག་ལ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ནས་ལན་རེ་དད་ནའང་པན་ཡོན་མཐའ་གྲས་ཏེ། མཆན་ཅམ་བཞེད་པའི་པན་ཡོན་དེ་སྟེད་རེ་བཤད་པས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། ཐར་དུད་འགྲོའི་སྟེ་གནས་སུ་སོང་བ་ཡང་རུང་སྟེ་གཞོན་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པའམ། དང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པའང་རུང་། གང་དག་གིས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྲོམ་པ་དེ་དག་དགེ་བའི་རྣ་བའི་དབང་པོ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དཔལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཇི་སྟེད་འབྲུང་བ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱལ་པར་སེམས་ཅན་དཔལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དུགས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྟེ་བའི་རྒྱུ་ཆད་ཅིང་ལྷོག་སྟེ། འཇམ་དཔལ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐའ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཇིན་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཞིག་ཞིག་འབྲུམ་ཐུག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གིས་ཀྱང་རྫོགས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་པོར་རུངས་ཤིག་ །དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་བསྐྱལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་དང་། མཐར་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཁམས་དང་བསམ་པ་སྦྲ་ཆོགས་པ་ཡིན་པས། སྦྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་

བ་གཅིག་ཁོ་ན་ཏྲག་ཏུ་བསྟན་ཀྱང་ཐུལ་བར་མི་རུས་ལ། གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་ཁམས་དང་། བསམ་
 བ་དེ་དག་དང་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་ཚུལ་ཡང་དགོངས་ནས། སྟོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 དུས་ནས་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གང་དང་
 གང་གི་གཟུགས་དང་། ཁ་དོག་དང་སྟོང་ལམ་ངེ་ལྟ་བུ་གང་དང་གང་གིས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་
 དང་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་དང་། ཁ་དོག་དང་སྟོང་ལམ་གྱིས་འདུལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྟོན་ལམ་
 བཏབ་ནས། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་ཏེ། སྟོན་
 ལམ་དེ་ལས་བྱུང་བས་སྟོན་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་ལམ་གྱི་
 དབང་གིས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་འགྲུབ་བ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་གྱི་ཁྲད་པར་ལ་སྐྱེའི་
 གསང་བ་ནི། གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་བཞེན་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འཇམ་དབལ་ཁ་དོག་དང་། སྟོང་ལམ་དང་།
 དབྱེ་བས་གང་དང་གང་ཁོ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་འཇམ་དབལ་དེ་བཞེན་
 ག་ཤེགས་པ་ཁ་དོག་དང་། སྟོང་ལམ་དང་། དབྱེ་བས་དེ་དང་དེ་ཁོ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། གདུལ་བྱས་སྐྱེའི་ཁ་དོག་མཐོང་ཚུལ་ཡང་དུ་མར་སྦྱང་བ་ནི།
 མདོ་དེ་ལས། འཁོར་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་བཞེན་ག་ཤེགས་པ་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་
 མཐོང་རོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཁ་དོག་ཏུ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ནོར་བུ་རིན་པོ་
 ཆེ་ཨན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁ་དོག་ཏུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་སྦྱ་ཆོགས་སུ་མཐོང་བར་བཤད་ཅིང་།
 དབྱེ་བས་དང་སྐྱེ་ཆད་ཀྱང་ཐ་དད་པར་སྦྱང་ཚུལ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དབལ་འཁོར་འདི་ཉིད་
 ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་དེ་བཞེན་ག་ཤེགས་པ་སྐྱེ་འདོམ་དོ་ཅམ་འཕགས་པར་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་
 གིས་ནི་རྒྱང་གྲགས་ཅམ་དུ་འཕགས། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རྒྱང་གྲགས་གཉིས་ཅམ་དུ་འཕགས། ཁ་ཅིག་
 གིས་ནི་སྐྱེ་དཔག་ཆད་ཅམ་དུ་འཕགས་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་ལམ་སྦྱ་ཆོགས་པར་

སྤྲུང་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དཔལ་སྤྱོད་པ་གང་དང་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་འདུལ་བར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བ་བཞུགས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བ་འདི་ལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མངོན་པར་སྤྱོད་པ་ཤིང་བྱིས་ནས་མངོན་པར་འབྱུང་བར་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དཀའ་བ་མངོན་པར་སྤྱོད་པར་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་གསལ་གསལ་བར་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །གསུང་གི་གསང་བ་ཡང་། གསུང་གཅིག་ཉིད་ཏུ་གསུང་མེད་ཀྱི། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ། །ཞེས་བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཆོམ་པར་ཐོས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་གཡོ་བ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཆོས་བསྟན་པ་གང་དང་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དང་དེ་ཉིད་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བ་སྟོན་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བཙུག་ལྟུང་འདས་བདག་ཅག་ལ་སྤྱོད་པའི་གཏམ་སྟོན་པར་ཤེས་སོ། །འཁོར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བཙུག་ལྟུང་འདས་བདག་ཅག་ལ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་གཏམ་སྟོན་པར་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བཙུག་པའི་གཏམ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བཙུག་པའི་གཏམ་སྤྱོད་ཀྱི་གཏམ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཤེས་པའི་ཚུལ་བཤད་དོ། །ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་ཀྱན་སྦྱོང་གི་རྟོག་པ་མི་དགོས་པར་མཛད་པ་ལྟར་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དཔལ་སྤྱོད་པ་གང་གིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བ་བཞུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བ་ལ་གནས། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཞིང་འཕེལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་

འགྱུར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། འོན་ཀྱང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་དེ་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེར་མ་ཟད་བརྟན་པ་སྟོང་
དང་། གཡོ་བ་བརྟན་གྱི་འགྲོ་བ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྦྱུང་བསྐྱེད་ཀྱི་རོལ་གར་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་རབ་ཏུ་
མཐའ་ལས་པར་བསྐྱར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བའི་མདོ་ལས། རྣམ་སེམས་ཅན་
རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྒྱ་ཆེན་པོས་འདུལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་པ། འཇམ་བ་ཀུར་མི་ན་དེ་ཀ་ལྟར་རེག་ན་བདེ་བ་
བྱེད་ཆོན་པོར་གྱུར་པ། ཤེལ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཅན་དན་སྦྱུལ་གྱི་སྟོང་པོར་གྱུར་པ་དེ་འཇམ་བུ་རྩ་
བའི་གསེར་དུ་གྱུར་པ། རྟོག་དང་གསེག་མ་དང་གྲོ་མོ་མེད་པ་མཐོང་མན་མེད་པ་དན་སོང་ལོག་པར་
ལྟར་བ་མེད་པ་བྱད་མེད་རྒྱ་བ་མེད་པ་རི་ནག་པོ་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་
པ་ཆེར་མ་དང་ངམ་གྲོག་དང་གཡང་ས་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྗོན་པ་དང་། སྟོས་ཀྱི་ཤིང་སྣ་
ཆོགས་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་སྦྱུལ་ནས། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟོང་གྱི་རི་སྤྱིང་ལྗོན་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་འཛིག་རྟེན་ན་
འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། སྟོང་
པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དེ་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་བཀོད་
པ་རྣམས་སྦྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས། དེ་བཞིན་དུ་ཆངས་པ་བརྒྱ་
བྱེན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་གང་ལ་འཛིག་རྟེན་དགའ་བ་དེར་བྱང་སེམས་སྦྱུལ་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིན། དེ་ལྟར་ནའང་མེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལེགས་
བཤད་སྟོང་པོ་རྩུང་བ་ལས། མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་དེ་ཡང་
ནི། །འདི་ཉིད་ཡིན་བྱིར་མཁས་པ་ཡིས། །འདི་ལས་སངས་རྒྱས་རྗེས་བྲན་གྱིས། །ཞེས་མཛད་པ་
རྣམས་ལས་གསུང་གི་མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཆོམ་ལས། །ཐུབ་རྣམས་སྤིག་པ་རྒྱ་

ཡིས་མི་འབྱུང་། །འགྲོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་འཕོ་
 མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཆོས་
 ཉིད་སྟོན་དགོས། དེ་སྟོན་དགོས་ཚུལ་ཡང་། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོད་གིས་ཁྱེད་པའི་མདོ་ལས་
 སྐྱོད་པ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འབྱམས་སྐྱུར་ཏེ། །དེ་དག་སྤྲུགས་རྗེ་
 མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཛུང་བར་མཛད། །ཅེས་དང་། ལེགས་
 བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱུད་བ་ལས། །ཁྱོད་ཀྱིས་རི་སྟེང་བཀའ་བསྟུན་པ། །རྟོན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བཅུམ་སྟེ་
 འཇུག། །དེ་ཡང་ཐུང་བ་འདྲ་བྱེད་ཏེ། །ཞི་གྱུར་མིན་མཛད་ཁྱོད་ལ་མེད། །ཅེས་དང་། བརྒྱ་བ་ལས།
 ལུས་ལ་ལུས་དབང་རི་བཞིན་དུ། །གཉི་སྤྲུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
 གཉི་སྤྲུག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་བས་གཉི་སྤྲུག་འབྱུང་མི་
 འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། །འདི་ལ་ཐབ་རྒྱས་ཆོད་ལུགས་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་
 རོ། །རྟོན་འབྲེལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ། །ལང་ག་ཤེགས་ལས། །རི་སྟེང་རྣམ་རྟོག་འཇུག་གི་བར། །ཐེག་
 པའི་མཐའ་ལ་སྤྲུག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གངས་དང་མཚུངས་
 བར་ཐེག་པའམ་འཁྲིད་བྱེད་རེ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོན་མཆོག་སྟོན་མེ་ལས། །འགྲོ་བ་
 སྐྱོད་པའི་སྟོན་རྣམས་རི་སྟེང་པ། །དེ་སྟེང་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ལ་རབ་ཞུགས་ཏེ། །དེ་དག་ཀུན་ཏུ་རྣམ་ཐར་སྟོ་
 དག་ནས། །བསམ་པ་རི་བཞིན་འདིག་རྟོན་སེམས་ཅན་འདུལ། །ཞེས་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་ལ་སྐྱོད་
 པའི་སྟོ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བྱེད་ནས་འཁྲིད་པར་གསུངས་ལ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་
 ཀྱི་སྐྱོད་པ་སྟེ་རེའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཆ་ཆོད་པ་རེ་བསྟོམས་པ་ཆོས་ཕུང་དང་།
 །དེའི་གཉེན་པོ་དཔེར་ན་ཞེ་སྤང་གས་ཆེར་སྐྱུད་པའི་གཉེན་པོར་ཐོག་མར་བུམས་པས་དེ་གཞིལ་བའི་
 སྟོ་གཉོད་ནས་འཁྲིད་པ་ལ་བུམས་པའི་སྟོ་བཏོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཡིན་པས། །ཆོས་ཕུང་
 དང་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་དོན་འབྲེལ་། །ཆོས་ཕུང་གི་འདོད་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ནི་སྟོ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང་།

གྲངས་ཀྱང་བརྒྱད་ཁྲི་ལས་མི་འདོད་པ་སོགས་སྤྱང་ཡང་། མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
སྟོང་ཞེས་རེ་མང་འབྱུང་ལ། ཉེན་མོངས་ཀྱི་སྟོན་པ་རེའི་གཉེན་པོ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་ངམ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞིར་ངེས་ཏེ། མདོ་ཕྱགས་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
མཛོད་ལས། སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་སྟུན་པར་གསུངས། ཞེས་དང་།
སྤྱ་སྤྱབ་ཞབས་ཀྱི་རིམ་ལྔར། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནི། །སྤྱབ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་
ལས། ཞེས་དང་། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། སྤྱབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཕུང་པོ། སྟོང་ཕྱག་
བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་ལས། ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྟོན་མེ་ལས། སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་གང་
ཡིན་པས། །རྒྱལ་བ་གང་དག་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པའི། ཆོས་ཀྱི་བྲེ་བྲག་སྟོ་མོ་དེ་དག་
གིས། །བསམ་པ་རི་བཞེན་འཛིག་རྟེན་སེམས་ཅན་འདུལ། ཞེས་དང་། ཉེན་མོངས་ཀྱི་སྟོན་པའི་སྟོ་
ནི། སྟོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། འཇུག་པའི་སྟོ་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་
སྟོན་པ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་གོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་སྤང་ལ་སྟོན་པ་ཡང་སྟོང་ཕྱག་ཉི་
ཤུ་ཅ་གཅིག་གོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཉི་སྤྱག་ལ་སྟོན་པ་ཡང་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་གོ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆ་མཉམ་ལ་སྟོན་པ་ཡང་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྟོན་
པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་འཇུག་པ་དང་འབབ་པ་ཤེས་པ་དང་།
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མང་དུ་བྲེ་སྟེ། དེགས་པ་དུག་ཅུ་
པའི་འབྲེལ་བ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་བསྟན་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལམ་པོ་ཆེ་འཕགས་པའི་སྟེ་པོ་མཐའ་དག་
གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་གཤེགས་པ་དང་པོ་རྒྱ་མེད་པ་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་གཅིག་ཏུ་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་སྟོན་པས་སྟོན་པ་སྟོན་
མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་

ཐམས་ཅད་གཤེགས་པས་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ལམ་སོ་ཆེ་དེ་སྟོན་པས་སྟོན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་། དེ་
 མཁྱེན་པས་མཁྱེན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་། སྟོན་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་བྱེ་རོལ་བ་པས་ཀྱི་ཀློང་བ་ཐམས་ཅད་བྱིས་པ་བསྐྱུ་བ་དང་འབྲེལ་བར་སྤྱགས་སུ་རྩད་པས་
 འགྲོ་བ་ལོང་བ་ལག་ཏོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་བསྟན་པར་སྟོན་དཔོན་
 ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་
 ལོང་བའི་ཆོགས་ལ་ལམ་ངང་པོ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས། གཞན་ལ་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བརྟེན་པར་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤུང་བའི་དབང་པོའི་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་དེ་
 བརྟེན་པར་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཞན་སྤེད་སྤྱན་མོང་དུ་མ་གྱུར་པ། སྤུང་བའི་
 དབང་པོ་ཉག་གཅིག་གིས་གསུངས་པར་འབྱུང་བ་དེ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལ་བསྐྱེལ་བ་བཟང་པོའི་
 རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ། བསྐྱེད་ཀར་པོ་ལྟ་བུར་བསྐྱགས་པ་མཉམ་མེད་
 ཟས་གཙང་གི་སྤྱུང་སོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས། རྒྱུ་མེད་གོ་རྒྱུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། པས་ཀྱི་ཀློང་བའི་རི་དྲགས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་མེད་གཏེ་སྤྱུང་སྤྱག་པར་
 མཛད་པ་དེ་ཉིད་དང་། བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་མཆོག་ཟུང་སོགས་སྤྱན་མོང་གི་དགོ་འདུན་
 དང་། བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སོགས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོ་འདུན་དང་། དེ་དག་ལས་ཟབ་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་བགོ་སྐྱེལ་འབྱེད་པའི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སྟོན་གསུམ་གྱི་གྲུས་
 པས་འདུད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པའི་རྣམས་ལ་སྤྱིར་བསྟོད་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་
 པའི་རྩ་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ལ་ལྟན་ཅིག་བརྟེན་པའི་རྒྱན་གྱི་སྟོན་པ་བསྟོད་དེ་གིས་པ་
 སྤྱུང་བ་ནི། རྒྱ་བལ་མཁྱེན་རབ་རལ་གྱི་འཛོལ་དང་རྩན་ཅིག་སྟོང་པའི་མཁར་གདེངས་མི་ཤེས་
 དག། །སྤྱགས་རྗེའི་སྤྱན་དང་འཇམ་ལྡན་མཆོག་སྟོན་པའི་མཁར་གདེངས་མི་ཤེས་

བཞད། །ཆོས་མཛོད་གང་བསྐྱམས་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་རྣམ་འབྱོར་བྱ་བར་གང་དེ་བརྟེན་མིན་
འདྲི། །རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་སྟོང་ག་མཆོག་ལྟན་ཅིག་རྣམ་བཟ་
མཛོད། །ཅེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་ལོ་རྣམ་འབྱུང་གི་དཔེ་དང་། མིང་
མིན་གྱི་དཔེ་གཟུགས་ཅན་རབ་བཏགས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་སྐྱེལ་གྱི་སྟོན་པ་བསྟོན་པ་ནི། འོ་
མཆོ་ལས་འོངས་ཤིང་འདྲ་ལྟ་ལྟན་པོས་དབང་སྟོན་བྱུང་ཕྱད་འོས་ཀྱི། །རྒྱ་རྒྱལ་ཞལ་ལས་དཀྱུས་རིང་
འདྲེན་བྱེད་ལྟན་པོས་མདུན། །འཕགས་བས་སེམས་སྟོངས་སྐབས་གྲོལ་རྣམ་དཔྱད་ཆེས་
བཟའི་བརྒྱ་འབྲུམ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཆགས་མཆུ་དང་ལྟན་ཅིག་བཞད་བར་མཛོད་ཅིག་ཆངས་སྤྲས་
མ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། །འདི་དག་བཤད་ན་མང་བས་འདིགས་ནས་མ་བྲིས་ཏེ། ཆིག་སྟོར་
ལེགས་ཤིང་གོ་སྤྲ་བས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འདི་ན་མདོ་སྤྲུགས་ཟབ་རྒྱས་ཉིན་མཆོན་རེས་ཅམ་
གིས། །སྟོད་ཆེ་བྱུང་བསྟན་མ་ལུས་ཉམས་ལེན་རྣམ་སད་འོད། །འབྲིན་མཛད་སྟོང་བཟང་རྒྱལ་བ་སྤྱི་
བྱི་སྤྲས་བཅས་སོགས། །བྱུང་བཟང་ཞལ་སྦྱིན་རྣམས་ལ་མི་གྲུས་དཔྱད་ལྟན་སྤྱ། །ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་
བའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོ་ལས། །ཞེས་པ་ལྟར། གངས་ཅན་རྒྱལ་བ་འོངས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་
འབྲོམ་འཕགས་བ་འདིག་ཉེན་དབང་སྤྲུག་གི་གསུང་ལས། བོད་འདིར་སྤྲུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་
བ་ཅ་འབྱིད་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུགས་ཅ་འབྱིད་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཉིན་
མཆོན་ལྟར་གང་ཟག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འོང་བ་ལྟ་ཅི། ལུལ་བྱ་གཅིག་ལ་འང་དུས་གཅིག་མི་
འོང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟབ་མེད་ལྟ་བར་སྟོང་བའི་རྣམ་རྟོག་འགོག་པའི་ལྟ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
སྟོངས་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཡང་ཉིན་མཆོན་གཉིས་བཞིན་དུ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོད་ཐབས་མེད་
བར་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆེ་སྟོད་འདུལ་བ་སྟོད་ཆེ་སྤྲུགས་འདོར། ཆེ་མཆུག་སྤྲུགས་སྟོད་ཆེ་
རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཚུན་ཆད་འདོར། སྤང་གི་མགོ་མཆུག་མཐོང་མན་བཞིན་རེས་ཅམ་ཞིག་སྟོད་
པའི་ཆོ། རྣམ་སད་འོད་ནི་ཤལ་བ་འོག་མིན་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟའི་འོད་དང་། གཙོ་བོ་ནི་སྐབས་འགོ་བདུན་

ཅུ་པ་ལས། གང་ཞིག་རྣམ་སྐད་དེ་སངས་རྒྱུ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྣམས་
 གྱི་འོད་དེ། དེ་ཡང་འཆར་རྒྱུ་མེད་པར་ཀུན་རྒྱ་བཟ་བ་དང་། གཞན་གྱི་འོད་རང་བཞིན་གྱིས་ཟིལ་
 གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཏུས་རེ་རེ་ལ་སྐྱལ་ལྡན་མཐའ་ཡས་པ་སྤྲིན་གྲོལ་བྱེད་པ་གསུམ་དང་མཚུངས་
 པར་མདོ་སྤྲུགས་ཡོངས་རྫོགས་མ་ལུས་པ་བཤད་སྐབ་འཛིན་སྦྱོང་སྤེལ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་འོད་
 སྤྲང་ཏུས་ཀུན་རྒྱ་བཟ་བ་དང་། ཉེས་བཤད་གྱི་སྤང་པོ་མ་ལུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 བ་དང་ཏུས་རེ་རེ་ལ་ལེགས་བཤད་རེ་རེས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱལ་ལྡན་ཀུན་སྤྲིན་པར་བསྟན་པའི་
 འོད་སྤྲང་ཆེན་པོ་འབྱེན་པ་པོ། སྤྲིན་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་རྟོག་སོགས་རྒྱལ་བ་དུ་མའི་སྤྲིན་སྤང་བསྟན་
 བ་འཛིན་སྦྱོང་སྤེལ་བའི་སྤྲིན་ལམ་ལེགས་པར་བྱུང་བྱེད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྲུབ་བདག་རྒྱལ་བ་ཀུན་
 གྱི་ཡབ་གཅིག་ཇི་བཅུན་འཇམ་པའི་རྟོ་རྟོས། མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཟབ་རྒྱས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བུམ་
 ཅུ་བྱིན་ཏེ་མདོ་སྤྲུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པ་གཏད་དེ་བསྟན་པའི་བདག་པོར་དབང་བསྐྱར་
 ལ། རྒྱལ་བ་མ་ཐམས་པས་འཛིན་རྟོན་སངས་རྒྱུ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་འོད་བ་དང་། དཔལ་ཏུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོས་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་བཟང་ལྟ་བུ་འོད་བར་དབྱགས་དབྱང་བའི་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཅས་
 ཞེས་སྤེལ་ཏེ། གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་ནི། །རིང་ན་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་དེ། །ཞེས་བཤད་པས་
 སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟོ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་དང་། དེའི་སྤྲུལ་གྱི་
 སྤྱོད་རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་དང་། འཇམ་སྤིང་རྒྱན་མཆོག་མཁས་བྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐེན་
 བ་དང་། འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྟོ་དང་རྟོ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་
 དགེ་འདུན་བྲུབ་པ་སོགས་དང་། ཡང་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཅས་ཞེས་བཏོན་པས། དཀོན་མཆོག་
 འབངས་ཀྱི་སྤྲེལ་རབས་ལས། རྒྱལ་བ་བདུན་གྱིས་གངས་ཅན་སྦྱོང་པར་བཤད་པ་ལྟར། དེ་དག་
 སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་དང་སོགས་སྤྲུལ་གཙོ་བོར་རིགས་ལྡན་གྲགས་པའི་རྣམ་འབྱུལ་མཁས་བྲུབ་
 ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་འབྱུངས་རབས་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་སྤྲང་མཐའི་རྣམ་འབྱུལ་དུ་འདྲེགས་པ་

པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་ཡབ་སྐུས་དང་། བདག་གི་ཡོངས་
འཛིན་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་བརྩ་སྟག་གསུམ་ལྟག་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བྱབ་དབང་ཞལ་སྒྲིན་
རྣམས་ལ་མི་གྲུས་པའི་སེམས་ལྡན་སྤྱུ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་གྱི་
དམིགས་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྦྲུམ་བཤོ། །

གཉིས་པ་ཉན་པར་བསྐྱལ་ཞིང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། དེ་ནས། རིགས་གྲུར་དེད་དཔོན་
མཁས་བསྟན་ངལ་བ་བརྒྱལ། གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་སྟོན་མེད་པའི། ལེགས་བཤད་
རིན་ཆེན་རྟེན་འདི་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས། །དགའ་བཞིན་ཀུན་མཐུན་ལམ་གསལ་སྒོན་མེ་
བྱུངས། ཞེས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཉན་པར་བསྐྱལ་ཞིང་དམ་བཅའ་བའི་རྒྱ་མཆན་དཀའ་བ་
དང་། དཀོན་པ་དང་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས།
དེ་ཉིད་སྤྱིར་ན་མི་ཕམ་ཆོས་རྗེ་དང་། །འཛམ་གླིང་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་
པའི། །གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་བ་རེས། །ཆོས་པར་མ་བྱས་ཀུན་ལ་ཞིབ་ཏུ་
སྦྱངས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་རིགས་པའི་གྲུ་བོ་ཆེར་ཞུགས། རང་གཞན་གྱི་གཞུང་
ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དེད་དཔོན་ཡོངས་འཛིན་མཁས་པ་དུ་མའི་ཞབས་སེན་སྤྱི་
བོར་བསྟེན་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གང་འོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངལ་བ་བརྒྱ་སྟག་བྱས་པ་ནི། དཀའ་
བ་སྦྱད་པའི་ཚུལ་དང་། སྤྱིར་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
ཞིང་དཀོན་ཏེ། འཕགས་ལུལ་མཁས་པའི་འབྱུང་གནས་དེ་ནའང་སྤྱ་སྤྱོད་ཡབ་སྐུས་དང་། རྩོ་བོ་
སོགས་ཉུང་ཤས་ལས་མེད་པར་གྲགས་ཤིང་། ཆད་མ་པའི་འགྲེལ་བ་པལ་ཆེར་ལའང་རིགས་པ་
ལ་འཁྲལ་བ་མང་བར་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་ལ། བོད་འདིར་ཡང་འཆད་འགྱུར་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་མཁན་
པོ་པལ་ཆེར་གྱིས་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་ཅུམ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་། ཁྱད་པར་འགའ་འཆད་མ་རུས་ལ།
བཅོམ་རལ་དང་། ལྟག་ཆང་བ་སོགས་ཀྱིས་མང་དུ་ཁོར་སྤང་བས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱན་དྲུག་དང་

ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཉི་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། ལམ་ཁྲིད་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ལྷང་གིས་ལམ་རིམ་ཀྱི་སློ་བྱེད་ཅིང་། དཔལ་གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་པས་མདོ་
 སྒགས་ཡོངས་ཀྱི་སློ་བྱེ་བ་མཐོང་ནས། གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་པའི་སྟོན་ཆད་གྲུབ་མཐའ་
 མཁན་པོ་གཞན་གྱིས་མ་ཐོན་པའི་བྱིན་དང་། མདོ་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་
 ཀྱི་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་མིང་
 དོན་གཉིས་ཀའི་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དོན་ཆེན་པོ་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་དཔྱད་དང་
 ལྷན་པ་རྣམས་དགའ་བཞིན་སློ་བཞིན་དུ་འཛིན་པར་སློ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་ནས་ཆོས་
 ཀྱན་མཁྱེན་པའི་བར་དུ་བསྐྱོད་པའི་ལམ་ཆ་ཆང་གསལ་ཞིང་། སློབ་དཔོན་དཔལ་པོས། སློ་མཆོག་
 ས་གཞི་ལྟ་བུ་ལ། དམ་ཆོས་ཉི་ལྟར་ཀྱན་ནས་གསལ། སློ་དམན་ཁང་བུ་ལྟ་བུའི་བྱིར། །རིན་ཆེན་
 སྟོན་མེ་ཅམ་འདི་བྲིས། །གསུངས་པ་ལྟར་ཆོག་དོན་མཐའ་ཡས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་དོན་
 གཉིས་ཀ་འཛིན་བདེ་བ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མའི་དོན་དུ་གཞུང་ཉུང་ལ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་འོད་ཟེར་
 མཆོག་ཏུ་ཆེ་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་མེ་ལྟ་བུ་འདི་བྱངས་ཤིག་དང་། ཁོ་པོས་འཆད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 རྟལ་ས་ལ་ཁས་སྦངས་ཉེ་དམ་བཅས་སོ། །འདིས་དགོས་སོགས་བཞི་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་
 བཏྲན་པར་ཤེས་སླེ་ལ། དེ་འབྲའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ལ་སྟོགས་འཛིན་སྦངས་དགོས་ལ་དེ་ཡོན་ཏྲན་
 ཡིན་ཀྱང་ཏ་ཅང་ཆགས་ཞེན་ཆེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་སྤང་དྲགས་པ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་
 གྱུར་ན་དོན་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པར་མ་ཟད་ལས་སྤྱིབ་ཆེན་པོས་ནོན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་
 ཉིས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྩ་བས། རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ། །གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འཇུག་
 གང་རྟོག་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། རྟོགས་སུ་ལྷུང་བས་སེམས་གདུང་
 བས། །ཞི་བ་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོའི་བདེན་གཉིས་ལས། དེ་
 ལྟར་བདེན་གཉིས་རྣམ་བྱེ་འདིར། །ཅི་ཉིས་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད། །སྟོགས་འཛིན་པ་ཡིས་དཀྱགས་

བའི་ཡིད། ལེགས་པར་དོར་ལ་དབྱུང་བར་གྱིས། ཞེས་པ་ནས། སྤང་བས་ཆིག་པ་ཁྱོད་ལ་
 བློ། དལ་བ་འགྱོར་བའང་རིང་བར་གསལ། ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྤྲོ་མ་ལས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་སྤོངས་
 དག་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། དེས་གསུངས་ཆོས་ལ་བརྟམས་གང་དེ་ཀུན་ཞེན་ལྟས་
 བྱས། ཞེས་པ་ནས། གང་ཞིག་ཆོས་ལ་སྤང་བ་དེ་ལ་ཐར་བ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བློ་ཏུ་མང་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་སྤྱོད་པོ་ཁ་ཅིག་ལྟར། ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་ལ་བྱུང་བར་
 ཅི་ཡང་མེད་པར་མི་རུང་སྟེ། ལེགས་བཤད་བསྟོད་ནས་འཛིན་ལ། ཉེས་བཤད་སྤང་ནས་འདོར་
 ཡང་ཆགས་སྤང་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤེལ་མར་བསྟོད་པར་བྱོགས་སྤང་གིས་ཀྱང་།
 བཏང་སྟོམས་གནས་ལ་གནས་པ་ཡང་། རྡོ་མཆར་མིན་ཞིང་དགའ་བ་མིན། འཕྲུག་པ་དང་ནི་
 སྟོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྡོ་མཆར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ། མ་ཉི་ཅི་ཏུས།
 དམ་ཆོས་རབ་ཏུ་བསྟོད་པ་དང་། དམ་ཆོས་མ་ལགས་སྟོད་མཛད་ཀྱང་། དམ་པ་དག་དང་ཐ་མ་
 ལ། ཁྱོད་ནི་ཆགས་དང་ཁྱོ་མི་མངལ། དག་བཙུང་པ་དང་སྤྱེ་སྟེགས་ལ། རྗེས་སུ་ཆགས་དང་
 ཁྱོད་ཁྱོ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱགས་ནི་མི་འགྱུར་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་སྡེ་ཆངས་པའི་བ་
 ལས་ཀྱང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དག་སྟོང་དེ་རེ་ཞིག་ཁྱོས་འབྲུགས་ལ་རྩམས་ཉི་ཡིད་མི་དགའ་བར་
 འགྱུར་བས། གཞན་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་ཤེས་པའམ།
 མཐོང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། ཞེས་པ་ནས། དག་སྟོང་དག་ང་ལ་སྟུན་པ་བརྗོད་ལ་
 ཆོས་དང་དག་འདུན་ལ་ཡང་སྟུན་པ་བརྗོད་པ་ན་དགའ་བར་ཡང་མི་བྱའོ། ཡིད་བདེ་བར་ཡང་མི་
 བྱའོ། སེམས་ཡ་ཡ་བོར་ཡང་མི་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། དག་སྟོང་རེ་ཞིག་དགའ་བར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཡིད་བདེ་བར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཡ་ཡ་བོར་གྱུར་པས། གཞན་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའམ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། དག་སྟོང་དག་
 དེའི་ཕྱིར་ང་ལ་སྟུན་པ་བརྗོད་ལ་ཆོས་དང་དག་འདུན་ལ་ཡང་སྟུན་པ་བརྗོད་པ་ན། ཡང་དག་པ་ལ་

བྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱ་ལ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་དུ་སྟེ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་ཤེས་བྱེད་གཞན་ཡང་མང་བས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་གཟུར་
 གནས་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་ལེགས་བཤད་ཉེས་བཤད་འབྱེད་པའི་སྒོ་སྒྲོས་གྱིས་ལེགས་བར་
 དབྱུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྒྲུབ་པོ་ཆུ་ལྷ་གར་ཁིད་དུ་འཕྲོ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་
 ལས། གཟུར་གནས་སྒོ་ལྷན་དོན་གཉེར་བ། ཉན་པོ་སྒྲོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །སྒྲོ་པོ་ཡོན་ཏན་
 རྣམས་གཞན་དུ། །མི་འགྱུར་ཉན་པ་པོ་ལའང་མིན། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། དག་སྒོང་དག་གས་
 མཁས་རྣམས་གྱིས། །བསྐྱེགས་བཅད་བརྟུར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་
 ཡི་བཀའ། །སྒྲང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་དང་། རིགས་ལྷན་གྲགས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 གསུངས་ལ། མཉམ་མེད་རྩོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ལྷ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་བཀོད་པ་
 འདི། །གསེར་སྒྲིང་རྒྱལ་པོའི་རོང་ནི་བྱས་འདི་ལ། །གལ་ཏེ་དེང་སང་སྤྱི་བོ་དད་གྱུར་ཀྱང་། །ལེགས་
 བར་བརྟགས་ལ་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན། །དད་པ་ཙམ་དང་གུས་པ་ཙམ་གྱིས་མིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་དག་
 དམ་འཆའ་ཙམ་ཞིག་གིས། །དེས་པ་རྟེན་ཀྱང་སྒྲུབ་དང་སུན་འབྲེན་གྱི། །ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་
 ཆོམ་མ་ཆོད་ཕྱིར། །འདམ་ལ་བཏབ་པའི་ཕྱར་བ་བཞིན་འགྱུར་བས། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་སྒོ་སྒྲོས་
 བྲ་ཞིང་འཛངས་པ་དང་། །ཀྱུ་ཤེ་ཅེ་ལྟར་མ་གྱུར་དེ་མིད་དུ། །དོམས་མི་སྒྲོ་བར་ཞེས་ཆད་མའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་དགོས་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱན་དུག་སོགས་ལ་རྩོད་པ་མང་
 ཞིང་། རང་གཞན་གྱི་ཚུགས་བྱེ་ན་ཆགས་སྤང་ཙན་ཡིན་ལ་བདག་ལ་བྱི་ནང་གི་ལུགས་དང་། བྱེ་
 སྒྲ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལའང་བྱུང་མེད་པས་ཆགས་སྤང་མེད་པའི་སྟུམ་པའི་རྫོངས་པའི་
 རྫོམ་སེམས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་སྤྲིག་ཆེ་བ་མེད་ཅིང་། རང་སྒྲུབ་པོ་དང་ཆོས་ལ་མི་དགའ་བར་
 གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་འདོམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་ཞེས་

བཤད་ན། གྲུབ་བཟའི་ཐ་སྟད་ཕྱི་ནང་སྤྱོད་བཤད། དེའི་སྤྱོད་ནི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ན། གྲུབ་མཐའི་ཐ་
སྟད་ནི་ཕྱི་བ་ཁོ་ནས་སྒོ་བཏགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྟད་དེ་
མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་
ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱེ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་སོ་སོར་
བཞག་པའི་ཚུལ་སོ། །དེ་ལ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་སྒྲ་
ཆོགས་ཀྱི་མདོ་བཤད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་དང་མོས་པ་རྩིས་ལྟར་བཞིན་དུ་སྟོན་
པའོ། །སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གིས་རྣལ་འབྱོར་
ཅན་རྣམས་རང་གི་སེམས་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་རྫོགས་པ་ལྟོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྟོག་གི་
བ་ངན་པ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཐུང་བ་དེ་ནི། རས་གྲུབ་པའི་མཐར་
བཤད་དོ། །ང་ཡི་ཆོས་ཚུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བསྟན་པ་དང་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་
བསྟན་པ་བཤད། །རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གྲུབ་མཐའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།
ས་མ་ཡ་དང་སི་རྒྱ་དང་སི་རྒྱ་དང་སི་རྒྱ་དང་ཏྲ་དང་གྲི་དྲུག་ཞེས་པ་རྣམས་ཡོད་དེ། འཆི་མེད་
མཛོད་ལས། ས་མ་ཡ་ནི་མནའ་ཀུན་སྟོན། །ཏུས་དང་གྲུབ་མཐའ་ཡང་དག་རིག་ཤིང་གཤེན་ལས་
སྤྱག་བསྐལ་སོགས། །ཞེས་དང་། སི་རྒྱ་དང་ཨུ་མུར་བས་སི་རྒྱ་དང་སི་རྒྱ་ནི་དངོས་གྲུབ་དང་གྲུབ་
པ་སོགས་ལ་འབྲུག་ལ། སི་རྒྱ་ཨུ་མཛམས་སྤྱར་བས་སི་རྒྱ་དང་སི་རྒྱ་ནི། འཆི་མེད་མཛོད་ལས།
གྲུབ་པ་ཐེན་པ་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་དང་། འདིའི་རྫོགས་པའི་སྐད་དོད་ནི་ཐུན་ནི་དེས་པར་བསྐྱེད་
པའང་རུང་ལ་པ་རི་ནི་ཐུན་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འདུག་པའོ། །ཨུ་ནི་རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས། ཨུ་ཐད་
དང་འབྲུག་ཆ་དང་། ཉེ་དང་ཕྱོགས་དང་སྤྱད་པ་ལ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དབྱུས་དང་བར་དང་
ནང་སོགས་ལའང་འབྲུག་གོ། །ཏུན་ནི་འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ཏུན་གཙོ་བོ་གྲུབ་མཐའ་དང་། །ཐགས་

འཐག་པ་དང་ཡོངས་སུ་འགོ་བས། །ཞེས་དང་། སྤྱི་གཅིག་དོན་མང་ལས་ཀྱང་། ཉུང་བསྟན་བཅོས་
 དེགས་སྤྱད་ཉུང་སྟེ། ཉུང་གྲུབ་པའི་སྟན་གྱི་བྱ་བ་ལ། ཉུང་བདེ་བ་ཉུང་སྟོབས་ལྡན་ཏེ། །རྒྱུང་སྤྱོད་
 གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ལ་ཉུང་ཏོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཀྱི་ཉུང་ནི་འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ཀྱི་ཉུང་ནི་
 གཤམ་མེད་དང་། །གྲུབ་མཐའ་དབང་ཐང་མི་དགའི་ལས། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ན། རྣམ་
 རྟོག་གི་སྒོ་བཀྲགས་པའི་ཆ་གཞན་བསྒྲིག་ནས་རང་གི་སྒོ་རྒྱུང་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དེ་གྲུབ་མཐའི་
 དོན་ཡིན་ཏེ། ས་མ་ཡའི་ས་མ་ཡང་དག་པ་དང་། ཨ་ཡ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། རྟོག་གི་འབར་བ་
 ལས་ཀྱང་། སྤེ་བ་སོ་སོའི་དམ་ཆིག་ཅེས་བཤད་པ་དང་། ལང་གཤམ་གསལ་ལས། རང་གི་སེམས་སྣང་
 བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཅོ། །རང་གི་སྒོ་རྒྱུང་གྲུབ་པའི་ནང་
 ཆོན་ཡིན་པས་ན། སི་རྒྱུ་དང་སི་རྒྱུ་འཕྲུལ་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བྱིངས་མདོ་ལས་ཤི་རྒྱ་
 བསྟན་བཅོས་ལ་སྟེ་བཀྲ་གིས་ལའོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བྱིངས་ལས་བསྐྱབ་པས། བྱིངས་ཀྱི་སྒོ་
 རྣམ་བསྟན་བཅོས་ལའང་འགྲོ་ལ། རང་གི་སྒོ་རྒྱུང་གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལའང་གྲུབ་མཐའ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་བརྩམས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཉུང་ཞེས་པ་དེ་ལའང་བྱའོ། །རང་གི་སྒོ་སྤང་
 དག་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས་བཞག་པའི་དོན་གྱི་མཐའ་འཕྲུལ་ཆོན་ཡིན་པས་ཀྱི་ཉུང་སྟེ་གྲུབ་མཐའི་
 དོན་ཡིན་ཏེ། ཀྱི་ཉ་བྱས་པ། ཨུ་མཐའ་འཕྲུལ་དང་སྤྱོགས་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་ཏེ། ཤེས་
 རབ་སྒོན་མེ་ལས། མཛོད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས།
 དེ་ལ་མཛོད་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོད་པའི་
 དོན་གྱི་མཐའ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མཛོད་
 པའི་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པའང་གྲུབ་མཐའི་འགྲུར་ཞོར་བ་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། བྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་འབྱུང་སྒོང་དང་བཅས་པ་དང་། ལུས་ཀྱིས་
 མདོར་བསྟན་ཡན་ལག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་ངོས་

བཟུང་། དེ་ལ་འབྲུལ་བ་སྤངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྟན་དང་སྟོན་བ་ལྟ་བུས་བྱིན་དང་གཉིས། །ཞེས་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་ལ་བྱིན་དང་གི་བྱུང་པར་སྟོན་བ་དང་བསྟན་བ་དང་། ལྟ་བ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་འབྲེད་དགོས་ཏེ། སྟོན་བ་སྟོན་ཀྱང་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐོབ་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་རང་དབང་དུ་སྟོན་བ་དང་། བསྟན་བ་དམ་པའི་ཆོས་འཆེ་བ་མེད་པའི་བྱུང་པར་དང་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་ཞེ་ནས་འདོད་པ་གསུམ་སངས་རྒྱས་པའམ་ནང་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་དང་འདི་གསུམ་གྱི་བརྗོད་ཆ་གསུམ་ནང་བ་འདི་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་སྡེའི་ལུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོན་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་དེའི་སྟོན་པ་བྱིན་དང་གཉིས་བཞག་སྟེ། སྟོན་བ་དེའི་བྱུང་པར་གཤམ་ནས་དེ་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྟ་ལས་སྤུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པར། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་མི་འདྲིན། །སེར་སྐྱ་སོགས་ལ་མི་སྤང་ཡང་། །གང་ཞིག་རིགས་པར་ལྟན་པའི་ཆོག་། དེ་ཉིད་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་འདྲིན། །ཞེས་སྟོན་པར་འདྲིན་ཚུལ་དང་། བྱུང་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་བ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཅོམ་ལྟན་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཞེ་ན་ཁྱོད། །སྟོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྟན། །ཞེས་སྟོན་པར་མི་འདྲིན་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་དགོས་ལ། དཔལ་ལྟན་རྒྱ་བས་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་རང་དབང་དུ་སྟོན་བ་གཞན་སྡེའི་སོ་སྟེ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལའང་མེད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ཕྱར་བྱ་བ་སེར་སྐྱ་བ་ཕྱག་སྤྲུག་པ་རྟེན་མིག་པ་དབང་སྤྲུག་པ་བྲུབ་འབྲུག་པ་རྒྱ་བ་པ་ཆངས་པ་པ་དང་མཆོད་འོས་པ་ཞེས་རང་རང་གི་སྟོན་བ་དེ་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། རང་དེའི་རྗེས་འབྲུག་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ཁོ་ནར་སྤང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་གཞུང་དང་། འདོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་བཏགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེས་འདིར་མི་གཞོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱིན་དང་གི་བྱུང་པར་སྟོན་པས་འབྲེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་བྱུང་པར་ནི་ལྟ་བུས་འབྲེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བ་དང་སྟོན་བ་གཅིག་ཀྱང་།

གྲུབ་མཐའ་ཐ་དད་པ་མི་ལགས་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སྡེ་བཞི་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲག་ཆང་བས་བོན་པོས་
མ་ངེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱུ་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བས་ཕྱི་རོལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱོད་
གྱིས་འདོད་པའི་ཆད་སྒྲ་གཅིག་དང་། ཉག་སྒྲ་སྡེ་ལྔ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། །བསྟན་པའི་བྱད་པར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ནི་བག་ཆགས་རྟོགས་དང་ཞི་བ་
དང་། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
པོ་ཐམས་ཅད་གང་ལའང་དང་པོར་ཐོས་པའི་སྒྲོན་མ་ཐར་པའི་བག་ཆགས་དང་། བར་དུ་བསམ་པས་
དོན་རྟོགས་ནས་ཉོན་མོངས་པལ་ཆེར་གྱི་ཅེ་གཞིལ་བ་དང་། མཐར་བསྐྱོམ་པས་ཉོན་མོངས་སོགས་
ལས་རིམ་གྱིས་གྲོལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་མཐར་བྱིན་པར་འབྲེལ་བ་དང་། མི་
འཆེ་བའི་བསྟན་པ་དང་། བདག་མེད་པ་གྲོལ་ལམ་དུ་འདོད་པའི་སྒྲོན་མ་ཕྱི་ནང་འབྲེལ་བྱུང་སྟེ། རང་
སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀ་བྱད་པར་དེ་ཁོ་ན་འདོད་ལ། གཞན་སྡེ་རྣམས་བྱད་པར་དེ་དག་མི་འདོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འོད་ལྗན་ལས། བྱག་རྒྱ་གསུམ་དང་ཡང་དག་ལྗན། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་ནི་རབ་སྟོན་ལ། །ཐོག་
མ་བར་དང་མཐར་དགེ་བ། །སངས་རྒྱུ་གསུང་དུ་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་དང་། དཔའ་བོས་ཀྱང་
ལུང་གི་དོན་ནི་བསམ་པ་དང་། །སྒྲོམ་དང་གྲུས་པར་མཉན་པ་ཡིས། །དུས་གསུམ་ཆད་བྱེ་ཉིད་གྱིས་
ནི། །བསྟན་ལས་གཞན་མ་མཆིས་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས། དོན་
མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྗན། །ཐོས་ཅོད་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལེན་པ། །ངན་གཡོ་བཅེ་བྲལ་སྐྱག་བསྐྱལ་
སྟོང་། །ཞེས་དང་། འདི་དང་མཐུན་པར་ཆོགས་ལྷག་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་བ་གཞན་རྣམས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཅེར་བྱ་བ་གཞན་ལ་མི་འཆེ་བར་རྒྱུ་
ཡང་། རང་ལ་འཆེ་དགོས་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། རང་ལུས་ཀྱི་སྤྱན་བྱ་བརྒྱད་ཁྱིལ་འང་གཞོད་པས་
གཞན་ལའང་གཞོད་པའི་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཆེ་བ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་སྡེ་གནས་མ་བྱ་བས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་

མེད་པའི་གང་ཟག་ཁས་ལེན་ཀྱང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། གཞན་སྡེ་ཆད་སྟེ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་རྟག་པར་འདོད་པ་ཤིས་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཚེས་ནི་
མདོར་ན་མི་འཆོ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །སྟོང་ཉིད་ཟུང་ན་འདས་པར་
ཏེ། །འདིར་ནི་དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་གོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ལ་འཆོ་བ་དག་སྟོང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །ལྟ་བ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིར་
ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་སྟོན་ནས་ཕྱི་ནང་འབྱེད་དགོས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བར་
མཁས་པས་གསུངས་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོམ་སྟོང་འབྲེལ་ལས། དེག་བྱེད་
གྲུབ་མཐའ་རྣམས་འབྱོར་རྣམས། །དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་པ་ཡི་སྤྲུལ་
རྒྱུད་ལ། །སྟོན་པ་ཉིད་ལ་བྱུང་པར་ཡོད། །ཅེས་དང་། སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྩི་མེད་འོད་ལས། དེ་
བཞིན་དུ་ཁམས་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྱོར་སྟོན་པ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་
པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་མཚུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་དང་ཕྱ་སྟེགས་
པ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྟོང་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སོ་སོའི་བྱུང་པར་ཏེ། དེས་ན་བདག་མེད་
པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཚེས་
ལ་བདག་མེད་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །སྟག་ཆང་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་པོན་པོས་ཀྱང་བདག་མེད་ཅེས་ཐ་སྙད་
འདོད་པས་ནང་པར་འགྱུར་ཟེར། འོན་ཀྱང་འཇུག་པ་དང་དབང་ཕྱག་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཁས་སྦྱངས་
པས་ནང་པར་འགྱུར་བ་དང་། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་དེ་དག་གི་ལྷགས་མི་འཐད་པར་འགྱུར། སྤྲུལ་ན་
ཅི་ཞིག་སྟེ། དེས་སྟོང་པ་ཞེས་པ་དང་། ནང་པའི་སྟོང་པ་གཏན་མི་འདྲ་བས། མི་མཚུངས་སྤྲུལ་ན་པོན་
པོ་ལའང་དེ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ལ་གཞིགས་བྱུང་ནས་དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པས་
སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། འོན་ཀྱང་སྟེན་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་བྱུང་པར་ཡང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཞིགས་བྱུང་བར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཤད་པས་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་བ་འདོད་

བའི་བྱི་རོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་གོ་བྱུག་པོ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་ལ་
 གཞིགས་བྱང་ནས་བཅས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པས་ཚོག་གོ་ཁོན་
 །ཀྱང་ཁོ་པོ་མི་ཐོན་དང་དེ་འབྲ་སོགས་ནི་འདི་སྐབས་སུ་འཆད་མི་འདོད་དེ། སྒྲོག་སྒྲོབ་པའི་བྱིས་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་ཅད་གཅོད་བ་ལྷར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལྷ་བའི་སྒྲོན་ནས་བྱེ་ན་ཤིན་ཏུ་མང་ཚུལ་ནི།
 ལྷ་བ་ལྷ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དང་། སུམ་བརྒྱ་དང་བྱུག་ཅུ་ཅག་སུམ་དང་། ལྷ་བའི་ཅ་བ་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་
 དང་། ཡ་མཚན་གྱི་ལྷ་བ་གོ་བྱུག་དང་། ལྷ་ངན་རེ་གཉིས་དང་། དམ་པ་མིན་པའི་ལྷ་བ་ཉེར་བརྒྱད།
 འཛིག་ལྷ་ཉི་ཤུ། འཛིག་ཉེན་པ་རོལ་སྒྲོབ་བ་བཅུ་བྱུག་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་དང་། ལྷ་
 བ་ལྷ་དང་། མཐའ་བཞིར་ལྷ་བ་བཞི་དང་། མཐར་ལྷ་གསུམ་དང་། མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷ་བའི་བར་དུ་
 ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱ་བའི་སྒྲོབ་མ་ལེགས་ལྷན་གྱི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ལས། ལྷ་བའི་འབྲེང་བ་
 སུམ་བརྒྱ་བྱུག་ཅུ་ཅག་སུམ་དང་། ལྷ་བ་བྱུག་ཅུ་ཅག་ཉིས་དང་། འཛིག་ཚོགས་ཀྱི་རི་པོ་ཉི་ཤུ་དང་།
 བྱེད་པའི་རྒྱུན་བཅུ་གཉིས་དང་། བདག་ཏུ་སྒྲོབ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལྷ་བ་ལྷ་དང་། ལྷ་བ་གསུམ་དང་།
 ལྷ་བ་གཉིས་སོ་ཞེས་གསུངས་བ་ལྷ་བྱུའོ། །དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོན་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་འགྲེལ་བར།
 ལྷ་བ་ལྷ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཞེས་གངས་ཅམ་སྒྲོས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་དབུ་མ་སྒྲིང་
 པོའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ལྷ་བའི་དབྱེ་བ་བརྒྱ་ཅ་བཅུར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཐ་དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི།
 སངས་རྒྱས་པ་དང་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་འཆེ་བ་པ་དང་ལོ་མ་ཅན་དང་གཅོད་སྒྲུ་ཅན་དང་། རྒྱབ་
 འཇུག་པ་དང་འབྲེལ་མེས་པ་དང་། དབྱིག་གྲུ་གསུམ་པ་དང་། ཀོ་ལྷགས་དུམ་བྱ་ཅན་དང་།
 མཉམ་པར་སྦྱོད་པ་དང་། ལྷ་མཚོག་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་མཚོག་སྦྱིན་ཅན་དང་། གཏུང་བ་ཅན་དང་།
 ལག་པ་གཏུང་བ་ཅན་དང་། རྒྱལ་པོར་སྒྲོབ་པ་དང་། ཡན་པོར་སྒྲོབ་པ་དང་། མེ་ཡོ་ཨ་ཉི་རི་དང་། རིགས་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། བཅོངས་ནས་འདུག་པ་དང་། འཁོར་ལོ་སྦྱོང་བ་དང་། རི་ལ་གནས་པ་
 དང་། རྒྱལ་པོའི་བསོད་སྟོམས་ཅན་དང་། རྒྱང་པོའི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་དང་། སྒྲོག་ཅན་དང་། བད་ཅན་

དང་། ཏྲ་འདུལ་བ་དང་། ཀ་ལན་ཏྲ་ཀ་བ་དང་། སྟོད་གཙང་མ་ཅན་དང་། སྟོང་མོས་རྒྱ་བ་ཅན་དང་།
ཡན་ལག་ཐམས་ཅན་རལ་གའི་ནང་དུ་བརྟམ་བ་དང་། སྟོན་མ་ལྷག་མ་ཅན་དང་། གསེར་ཅན་དང་།
རྒྱབ་བར་སྦྲ་བ་དང་། དབང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ཞཉེ་ཅན་དང་། རྣམ་མཁའ་འབྱུང་བ་དང་། ཤིང་རྩ་མང་
པོ་ཅན་དང་། རོན་ཐམས་ཅད་བ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་དགའ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་བ་དང་། ཟས་གང་
མོ་ཅན་དང་། ལྷག་པའི་གོས་ཅན་དང་། སྤུ་བ་གཅིག་བ་དང་། སྤང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲམ་ན་གནས་བ་དང་།
སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲམ་ན་གནས་བ་དང་། དུང་གི་སྦྲ་ཅན་དང་། ལྷ་རྟེན་སྦྱིན་མའི་བྱ་དང་། ལུས་ལ་
གཞོད་པ་མེད་བ་དང་། ཀྱུན་ཏུ་གཞོད་པ་མེད་བ་དང་། ལྷ་ཆོགས་ལྷ་བ་དང་། ཀ་ཀན་འདའ་བ་དང་།
གཙོད་པ་བ་དང་ལྷའི་གྲོང་བ་དང་། གོས་བ་མེད་བ་དང་། ས་ཁུང་ན་གནས་བ་བ་དང་རྒྱ་བ་བྱེད་བ་
དང་། ཆོས་མེམས་བ་དང་། མ་ལ་གྲུས་བ་བ་དང་། བ་ལ་གྲུས་བ་བ་དང་རྒྱ་བ་ཤར་བ་བ་དང་། ལག་
བར་བ་བ་དང་སྦྱིང་གིས་འཆོ་བ་དང་། འདས་བར་གྱུར་བ་དང་འདས་བར་མ་གྱུར་བ་དང་། སྤང་པོ་
གསུམ་བ་དང་། གཉིས་གསུམ་གྱིས་འཆོ་བ་དང་། འཇུག་བ་དང་། གངས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་
དང་། ལྷག་བ་བ་དང་། རྣགས་ན་གནས་བ་བ་དང་། བེའི་ཁ་ནས་བ་དང་། བ་ལང་སྤྱི་ལྷགས་བ་དང་།
ཆངས་བར་སྟོད་བ་དང་སྟོད་བ་བ་དང་། ལྷགས་བདག་བ་དང་གོ་བྱ་ཏ་མ་བ་དང་། ཞིབ་མ་ཅན་དང་
ཤིན་ཏུ་ཁྱུས་བྱས་བ་དང་། མཆོད་འཇུག་ན་གནས་བ་དང་། འཆོ་བ་དང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་
དང་། རོག་མ་བ་དང་འཁོར་བྱེད་བ་དང་། བ་ར་རྣམ་ཅ་བ་དང་། བ་ཤིའི་གངས་ཅན་དང་། བ་དན་འཇའ་
བ་དང་ལྷ་མཆོད་བ་བ་དང་། གཞན་ལ་མི་འདུད་བ་དང་། གོས་ཀྱི་དུམ་བྱ་ཅན་དང་། ལྷག་པའི་གཤོག་
བ་ཅན་དང་། ལན་གསུམ་རྒྱར་འཇུག་བ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་བ་དང་། མེས་པོ་ཅན་དང་། མཁའ་
ཕྱིང་བ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་ར་བ་ན་གནས་བ་དང་། མཆོག་གི་མཆོག་བ་དང་། གཅེར་བྱ་གཉེན་གྱི་བྱ་བ་
དང་། འགོངས་བྱེད་བ་དང་⁽¹⁾དགེ་སྦྱོང་བ་དང་ཀ་ཏ་ཡའི་བྱ་དང་། ལྷག་སྟོད་ཀྱི་བྱ་དང་བ་ལང་གི་

1 དབྱས་དབར་ལས། དགེ་སྦྱོང་ཀ་ཏ་ཡའི་བྱ་དང་།

བརྟུལ་ཁྱུགས་ཅན་དང་། རི་དྲགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཁྱུགས་ཅན་དང་། རྟའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་ཅན་དང་། ཁྱིའི་
 བརྟུལ་ཁྱུགས་ཅན་དང་། གསོལ་བ་མི་འདེབས་པའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་ཅན་དང་། ཞིབ་པོའི་བརྟུལ་
 ཁྱུགས་ཅན་དང་། མེའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་ཅན་དང་། གཞོན་ཀྱའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་ཅན་དང་། མཐོང་བའི་
 ཆོས་ལ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་སྤྲོ་བ་དང་། རྩལ་སྤྲོས་པའི་ཐེང་བ་ཅན་དང་། སོའི་གཏུན་
 བརྟུངས་ཅན་དང་། རྩོམ་གསལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་ཁྱུས་བྱེད་པ་དང་། རྩལ་དག་པར་ལྟ་བ་དང་།
 སྤྲོ་གནས་དག་པ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་དག་པ་བ་དང་། ⁽¹⁾རྩལ་བྱེད་ལྟུང་བྱེད་པ་དང་། དགོན་པ་བ་
 དང་། ⁽²⁾ས་དང་རྩལ་དང་མེ་དང་རྩལ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སེམས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་སོགས་ལྟ་བ་སྤྲོས་
 བརྟུ་བྱུག་ཅུ་ཙུག་སྤྲོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་ལ། ལྟ་ཆང་པས་སྟོབ་དཔོན་སྟངས་བྱལ་
 ཟེར་བའང་ལེགས་ལྟན་གྱི་མིང་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་བརྟུ་ཙུ་ཡང་དེར་བཤད་ཅིང་། ལེགས་ལྟན་གཞན་
 པ་གཅིག་གིས་དབུ་མའི་གཞུང་རྩལ་གཅིག་ནའང་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། སངས་རྒྱས་པ་དང་འཛིན་པ་
 མེད་པ་དང་། འཆོ་བ་དང་ལོ་མ་ཅན་དང་། གཙང་སྤྱོད་ཅན་དང་ཁྱུག་སེམས་པ་དང་། ཞེས་པ་
 ཉམས། བསམ་གཏན་ལ་དགའ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་དང་ཟས་གང་མོ་ཅན་དང་། ཐུག་པའི་གོས་ཅན་ལ་
 སོགས་པ་སྤྲོས་བརྟུ་བྱུག་ཅུ་ཙུག་སྤྲོས་ཡོད་དོ། ཞེས་དང་། རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཡ་མཆན་དགྲུ་
 བརྟུ་ཙུག་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱུང་ངོ་། ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་བྱང་རྩལ་བཟང་པོས་ཀྱང་བྱུག་
 མཐའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡ་མཆན་ཅན་དགྲུ་བརྟུ་ཙུག་དག་ལས་འཕྲོས་པའི་ཆོས་འདི་ལ་
 ཙོད་པ་སྤྲོས་པ་སྤྲོས་བརྟུ་བྱུག་ཅུ་ཙུག་སྤྲོས་དག་གི་ལྟ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བ་ལྷུང་
 ཙུ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། ཡང་དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། ལྟ་བས་ཐེང་འཁྱུག་འགྲོ་རྣམས་
 ལས། གཉིས་མེད་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ལྟ་དན་བྱུག་ཅུ་ཙུག་གཉིས་པོ་
 དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་སྤྱོད་ཆངས་པའི་བྱ་བ་ལས་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་

1 དབུས་དབར་ལས། རྩལ་བྱེད་ལྟུང་བྱེད་པ་དང་།

2 དབུས་དབར་གྱི་ས་མི་འདུག

སའི་མུ་སྟེགས་ནི་བཙུ་བརྒྱད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་བཞི་ནི་རྟག་པར་སྤྲོ་བའོ། །བཞི་ནི་འགའ་ཞིག་རྟག་
 པར་སྤྲོ་བའོ། །བཞི་ནི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པར་སྤྲོ་བའོ། །བཞི་ནི་ངག་གི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
 ཅན་ནོ། །གཉིས་ནི་རྒྱ་མེད་པར་སྤྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བཙུ་བརྒྱད་དོ། །ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་ནི་བཞི་
 བརྒྱ་ཅུ་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་བརྒྱ་དྲུག་ནི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པར་སྤྲོ་བའོ། །བརྒྱད་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྤྲོ་
 བའོ། །བརྒྱད་ནི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མིན། མེད་པའང་མིན་པར་སྤྲོ་བའོ། །ལྷ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་
 ལ་སྤྲོ་བ་ལས་འདའ་བར་སྤྲོ་བའོ། །བདུན་ནི་མེད་པར་སྤྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞི་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ཆངས་པའི་བྲ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རྒྱས་པར་འབྱུང་ལ། མདོན་པ་ཀྱན་
 བརྟམ་འགྲེལ་བ་དང་། མདོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཤད་ལས་ཀྱང་མདོ་འདིའི་ལྷང་ཅུང་ཟད་བྲངས་སོ། །དམ་
 པ་མིན་པའི་ལྷ་བ་ཉེར་བརྒྱད་ནི། མདོ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ལས། ཆོས་ལ་ཚུལ་བཞིན་མིན་
 པར་སྤྲོ་བའི་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་དམ་པ་མིན་པའི་ལྷ་བ་ཉེར་བརྒྱད་འབྱུང་བར་
 འབྱུར་ཏེ། འདི་ལྷ་སྟེ། མཆོན་མའི་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་བ་ལྷ་བ་མིན་པར་ལྷ་བའི་ལྷ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཀྱན་བརྟམ་ལས། ལྷ་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། མཆོན་མར་ལྷ་
 བ་དང་། བརྟགས་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལྷ་བ་དང་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལྷ་བ་
 དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་དང་། སྐྱུར་བའི་ལྷ་བ་
 དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་ལྷ་བ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བར་ལྷ་བ་དང་དབང་ཐ་བའི་ལྷ་བ་དང་། རབ་
 ཏུ་འབྱུག་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྷ་བ་དང་། འཕེལ་བའི་ལྷ་བ་དང་། ཁས་མི་ལེན་པའི་ལྷ་བ་
 དང་། ངན་གཡོའི་ལྷ་བ་དང་བཀྱར་སྟེའི་ལྷ་བ་དང་། མོངས་པ་བསྟན་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཅུ་བའི་ལྷ་བ་དང་
 ལྷ་བ་ལ་ལྷ་བ་མིན་པར་ལྷ་བ་དང་། སྐྱོར་བ་སེལ་བའི་ལྷ་བ་དང་། དེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་
 དང་། སྐྱིབ་པ་སོག་པའི་ལྷ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་འཕེལ་བའི་ལྷ་བ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པའི་
 ལྷ་བ་དང་། ཆད་པས་གཅད་པའི་ལྷ་བ་དང་། སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལྷ་བ་དང་། བསྟན་པ་མིན་པར་ལྷ་བ་

དང་། ལྟ་བ་ཆེན་པོ་དང་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བའོ་ཞེས་སོ། །མཆོན་པའི་ལྟ་བ་གཞན་ཀྱན་གྱི་གཞི་
 ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པའི་ལྟ་བའི་གཞི་ཅན་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ལྟ་
 བ་གཞན་ཐམས་ཅད་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བས་བསྐྱུས་པར་བཤད་ཅིང་། ཅ་བའི་ལྟ་བས་ཀྱང་ཀྱན་
 སྐྱེད་པར་ཡང་བཤད་དོ། །འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་ནི། མདོ་དག་ལས། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་ཅེ་མཐོན་
 པོ་ཉི་ཤུ། ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་ཀྱན་བཅུས་འབྲུག་པ་སོགས་མང་པོ་ལས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྐྱེད་པའི་ས་
 ལས། རྒྱལ་འབྲས་བྱ་མངོན་གསལ་དང་། །འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་པ་དང་། །བདག་དང་རྟག་དང་
 ལས་རྣམས་དང་། །དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་རྣམ་འཆེ་དང་། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་སྤོང་བ་དང་། །རྒྱ་མེད་
 ཆ་དང་མེད་པ་དང་། །མཆོག་དང་དག་པ་བཀའ་ཤིས་པ། །པ་རོལ་སྤྱོད་པ་བཅུ་དྲུག་ཡིན། །ཞེས་རྒྱས་པར་
 བྱུང་བ་ལྟར་ལུང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་གྲོང་པན་ཆད་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་
 དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་དང་། འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་།
 གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་དང་། འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐའ་དང་
 མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་དང་། སོགས་ལུས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་།
 ཐ་དད་པར་ལྟ་བ་སྟེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི། ཡང་མདོ་དུ་མ་ནས་གསུངས་པའི། འཛིག་ལྟ་
 མཐར་ལྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་བྱགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལོག་ལྟ་
 ཉེ་ལྟ་བ་ལྟ་དང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་
 དང་། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་ལྟ་བ་སྟེ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་བཞི་དང་། བདག་སྟོན་བྱུང་མ་བྱུང་སྟུང་པའི་
 སྟོན་མཐར་ལྟ་བ་དང་། བདག་ཕྱི་མར་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་སྟུང་པའི་ཕྱི་མཐར་ལྟ་བ་དང་། བདག་ཅིར་
 བྱུང་ཅིར་འབྱུང་གང་ནས་འོངས་གང་དུ་འབྱོ་སྟུང་པའི་སྤྱི་མ་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ལྟ་བ་སྟེ་མཐར་ལྟ་
 གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། གཞི་བསྐྱུ་བ་ལས། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཅ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བར་བྱུང་བ་
 ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་།

བྱི་མའི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བུ་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཏེ་ལྟ་དན་ཐམས་ཅད་གྱི་
 ཅ་བ་འཛིག་ལྟས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱ་ཆད་དུ་མ་ནས་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། གཞི་བསྐྱ་བ་ལས་ཀྱང་།
 དེ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་བ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའོ། །ཞེས་དང་། འདི་ལས་བྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་
 ཆོགས་སུ་ལྟ་བའི་ཅ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། ལ་མཆན་ཅན་གྱི་ནང་གི་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་དང་། ཟད་བྱེད་པ་ལ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་ཞེས་པ་མེད་འདྲ་ཡང་དོན་
 མི་གཅིག་ལ། ལ་མཆན་ཅན་གྱི་དགོ་སྦྱོང་གཅེར་བྱ་བ་དང་། ཟད་བྱེད་པའི་གཅེར་བྱ་བ་འདྲ་མི་གཅིག་
 པ་སོགས་ཤེས་དགོས་སོ། །འོན་ལྟ་དང་འདི་དག་རྒྱ་གང་གི་སྟོན་ས་བཞག་སྟམ་ན། རྒྱ་དུག་གི་སྟོན་ས་
 བཞག་སྟེ། ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱ་ནི་འཛིག་ལྟ་དང་། བསྟན་པ་ནི་ལྟ་བུ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལོག་བཤད་དང་།
 བསམ་གཏན་ནི་ཉིང་འཛིན་གྲུབ་པའི་མཛོན་ཤེས་དང་། དུས་ནི་ལྟ་བུ་གསུམ་ཅི་རིགས་སྟེང་པའི་དུས་
 ཏེ་དུས་གསུམ་གསུམ་དང་། ལྟ་བུ་ནི་མཐའ་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་ལྟ་བུ་དང་། སྟེ་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་དག་
 འདུ་ཤེས་གཅིག་དང་ལྡན་པ་དང་འདུ་ཤེས་སྟོན་ཆོགས་སུ་ལྡན་པར་ལྟ་བུ་པའི་སྟེ་གནས་ཏེ་རང་བཞིན་
 གཟུགས་མེད་དང་གཟུགས་ཁམས་མན་ཆད་དེ་དུག་པོ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞི་བསྐྱ་བ་ལས། འདི་
 ལྟ་བུ་ལྟ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་རྣམ་པ་དུག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་
 དང་བསྟན་པ་དང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དུས་དང་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྟེ་བའི་གནས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྟེར་གྱི་ལྟ་དན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ན་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟ་བུ་པའི་ནང་དུ་
 འདུས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་མཐའ་གཉིས་ཞེགས་པའི་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་རྫོགས་པར་སྟེས་ཆེ་ལྟ་དན་
 གྱི་རིགས་མ་ལུས་པ་བརྟོག་པའི་བྱིར་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཉེན་པོར་ཤེས་པར་གྱིས་
 ཤེས། རི་སྐད་དུ་དེ་དག་སྟོས་ལས་སྟོས་པ་ནི། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ལྟ་
 བུ་རྣམས་བརྟོག་པའི་བྱིར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་བསྟན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བྱེ་ནང་གི་བྱང་པར་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་ལྟ་བ་གསུམ་གྱིས་འབྲེད་པ་
 ལས། ལྟ་སྟོན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ཀྱང་བྱང་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་དོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་
 མཁན་པོ་ཁ་ཅིག་འབྲུལ་བར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **བཀའ་བརྟགས་ལྟ་དང་སྟོན་པ་སྟོང་པའི་**
གཉིས། །**མཐའ་གཉིས་སྟངས་སྟོང་བྲལ་འབྲས་བརྟགས་ལོག་བསྟན།** །ཞེས་པའི་དོན། བྱེ་ནང་གི་བྱང་
 པར་གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་སྟེ་སྟོང་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོ་
 བཞིར་འདུས་པར་བྱ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྟུལ་
 པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། ལྷ་འཛུགས་འདས་པ་ཞི་བའོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་
 དཔལ་གྲགས་པས་ཀྱང་། རྩེ་བྲག་སྤྲོད་མདོ་སྟེ་པ། །རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པ་དབྱུང་པའི། །གྲུབ་མཐའ་
 གང་ཞིག་ཆོས་སོགས་ཀྱི། །ཆོགས་བཅད་སངས་རྒྱས་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་
 པ་བཀའ་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་། འོད་ལྡན་ལས། ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དང་ཡང་དག་ལྟ། །ཞེས་
 པ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ལ་གང་མི་རྟག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྟུལ་པ་ཞེས་བྱས་
 བ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ། མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འཛིན་རྟེན་པ་དག་ཉིང་འཛིན་སྟོན་
 བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཛིན་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཡང་རབ་འབྱུག་སྟེ། །ལྷག་
 སྟོང་གིས་ནི་ཉིང་འཛིན་འདིར་བསྟོམས་བཞིན། །གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་། །སོ་སོར་
 དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྟོམ་པ་ནི། །དེ་ནི་ལྷ་འཛུགས་ཐོབ་འབྲས་བྱའི་རྒྱ། །ཞེས་དང་། བསྟགས་འོས་
 བསྟགས་བསྟོང་ལས། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི། །སྟེ་མོ་གཏེ་སྟུག་གིས་ལྟོངས་པ། །སྟོང་
 ཅེའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། །སྟུག་བསྟུལ་ཡང་འབྱུང་སྟོང་པ་སྟུག། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འགྲོ་
 པ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་གིས་མིག་རས་བཅའ་བཞིན་དུ། །སྟོང་པ་དག་
 ནི་བསྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་སྟོང་ཅེ་གཅིག་བྱར་མ་ཟད། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་
 ལ་རྒྱུ་བ་གིས་ཕྱོགས་པས། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཐན་ངན་འགྲོ་ཅམ་ཡང་རྩད་ནས་བསྟོག་པའི་གཉིན་པོ་

སྒྲིམ་དུ་མེད་པས་ན་སྲིད་པ་གང་གི་ཡང་རྩ་བ་འབྱེན་བྱེད་གི་གཉིན་སོ་མེད་ལ། ལུང་ལས། དག་སྒྲོང་
དག་མཐའ་གཉིས་སོ་འདི་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བས་འབྲུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་བསོད་ཉམས་
དང་། ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའོ། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས་དབྱུ་མའི་ལམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
ཆོས་སྟོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟས་གོས་སོགས་ངན་པ་དང་། ཉུང་དུས་མི་ཆོག་པར་བཟང་བ་
དང་མང་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་དང་ཏ་ཅང་འཆོ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
བ་གཅེར་བྱ་བའི་སྒྲོད་པ་ལྟ་བུས་ལུས་སེམས་གདུང་བ་ནི་འཆོ་བ་ངལ་དུ་བ་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་
ཏེ། སྐྱབ་ཆེ་ཆོས་ལ་མི་གཞོད་པ་དང་། སྒྲོད་པ་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་པས། བཟང་ཞིང་མང་བ་ལ་ཡང་
བག་མི་⁽¹⁾འཁུམ་པར་ཆོད་རིག་པར་སྒྲོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་བྲལ་འབྲས་སྤངས་པ་སྤྲོད་པའི་ལོག་ག་བདེན་ཞེས་བྱུང་འབྱེད་དགོས་ཀྱི། སྐྱག་ཆང་
བས་རྒྱང་འཕེན་པས་ཐར་པ་དང་འབྱུང་བཞིའི་གཞི་མ་ཐུན་འདོད་ཟེར་བ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་
ཞུགས་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་བརྒྱུག་སྟོགས་གཞན་སྟེ་འདོད་ཚུལ་རང་
རང་གི་ལུགས་སོ་སོར་འཆད་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་གྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྟོན་བ་སྟོན་ཟད་གཉིས་བརྒྱུག་གཞན་གྱི་ཕྱིར། །སྐྱབས་འཁོས་མིན་དང་སྟོན་བ་**
གཅིག་འདོད་འཁྱལ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྟོན་བ་སྟོན་ཟད་དང་བསྟན་བ་རྣམ་དག་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུག་རྒྱ་
སྤར་སྐྱབ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་གྱིས་བ་བརྟོད་པ་གཏམ་སྐྱབ་དང་འབྲུ་ཞིང་། འཁོ་
བ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་བ་དང་། དེ་འབྲུའི་བསྟན་བ་གཉིས་གཞན་གྱི་ལུགས་ཡིན་པར་ལུང་རིགས་དུ་
མས་བྱུ་བ་ཅིང་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། དེ་འབྲུའི་སྟོན་བ་སྟོན་བ་ཡང་དག་དང་དེ་འབྲུའི་བསྟན་བ་
བསྟན་བ་ཡང་དག་ཏུ་ཞེ་ཐག་པས་དམ་བཅའ་བ་གཞན་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱག་ཆང་བ་དང་། སྐྱོར་
སྟོན་སོགས་ཀྱིས་མཉམ་མེད་རྩོ་བོ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་པས་ཕྱི་ནང་གི་བྱུང་སྐྱབས་འཁོས་འབྱེད་

1 དབྱུས་པར། བག་མི་འཁུམ།

ཅེས་པ་མི་འདོད་པར་དགག་པ་ལྟར་སྤང་བྱེད་པ་ལ་ཆོག་དོན་རེ་རེ་ནས་དངོས་འགལ་དང་། གནོད་
 པ་དུ་མ་འབབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཆད་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། མོགས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱ་
 བར་བཤད་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ། བྱད་པར་ཤེས་པ་ཁས་སྐྱབས་པ།
 གཞན་དུ་མི་སྐྱ་བ་བཞི་ཆང་བ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་
 པོའི་རིགས་པས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་མི་ཤེས་ན་ད་དུང་ཆོག་པའི་གྲར་འཇུག་པའི་རིགས་སོ། །མ་གྲུབ་
 ན་སྐྱོར་ལོས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནང་བར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ་ཅི་ཡིན། གྱེ་སྐྱོན་པོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་འགྲོའི་བྱད་པར་བཞི་པོ་གང་མ་ཆང་བ་དེ་སྟོན་
 ཤིག །གཞན་གཉིས་ལ་དོགས་པ་མེད་ཅིང་། སྟོན་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སྟོན་པ་དང་། དམ་
 པའི་ཆོས་སྐྱབས་དངོས། འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་སྐྱོག་གས་སུ་ཁས་ཤིན་ཏུ་ལེན་
 ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་ཆོས་དགོ་འདུན་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྐྱབས་སྟོན་པ་སོགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་ཡང་ཡིད་ཆེས་གྱེ་བྱབ་དགོངས་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་། མདོ་ལྟར་དད་པ་གང་
 རུང་ཁོ་ནར་འཛིག་དགོས་པ་ཞེས་ཤིག གྱེ་མ་གྱི་རྩད་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བསམ་ན་
 ཡང་། ཡང་སྟག་ལོས་གཤེན་རབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དེར་འགྱུར་ཟེར་བ། འོན་པོན་ལ་བྱད་པར་
 དེ་བཞི་ཆང་བར་ཐལ། དེ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་བྱད་པར་ཕྱི་མ་གཉིས་
 ཆང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྟོན་པ་གཞན་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་ལ་སྐྱབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་
 དང་དགོ་འདུན་གཞན་དུ་མི་སྐྱ་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་བྱེད་རང་གཉིས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཚུལ་དེ་ཅུ་ཡང་
 མི་ཤེས་པར། འཕགས་ལུལ་པར་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་ཁྱོད་ན་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་དག་གི་གསུང་རྒྱན་གྱི་འོད་ཟེར་
 བོར་ནས། རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མེ་བྱིར་སྐྱོངས་པའི་རང་མདོག་ཤིན་ཏུ་གནག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་
 ངན་གྱི་མེ་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱི་ཁྱོད་དུ་བཏོན་ནས། ཆོས་ཀྱི་མཁའ་པའི་པར་ཆེན་ཉི་ཟླ་དག་ཀྱང་པམ་
 པར་འདོད་པ་ནི། རྣམ་དཔྱོད་མིག་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཁྲིལ་བ་དང་། བཞད་གང་གྱི་གནས་སུ་

ལ་འཆད་འགྲུར་ལྟར་མངོན་སྲུང་གི་ཡུལ་ཙམ་ཁོ་ན་ལ་ཞེན་ནས་ཆད་སྤྲོད་དང་། མངོན་གྲུར་མ་ཟད་
 རྟོག་གྲུར་ཀྱང་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལམ་རང་བཞིན་དང་། སྟོད་བཟུང་རིག་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་སྦྱེས་བྱ་
 ལྟ་བུའི་རྟོག་གྲུར་ཏུ་ཆོམ་པའི་སྦྱོ་བཏགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་འདོད་པའི་དབང་གིས་གཞན་སྡེ་རྟག་
 སྤྲོ་རྣམས་སོ་སོར་བྱུང་ངོ་། །ནང་བ་ལའང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་པས་དངོས་སྤྲོ་བ་གསུམ་
 དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲད་དོད་ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་ལྟ་བ་དངོས་པོ་དང་རྟེན་ལ་འབྱུག་པས་དངོས་ཉིད་
 ཅེས་སྤྲོས་ཏེ། དོན་ནི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བས་དབྱ་མ་བ་དག་བྱུང་
 ངོ་། །དངོས་སྤྲོ་ལའང་གཟུགས་སོགས་རྣམ་ཤེས་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱང་ཆད་ཏུ་སྤྲོ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་
 གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དོན་སྤྲོ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཐུས་ཙམ་
 ཏུ་འདོད་པ་གཉིས་བྱས་ལ། འདི་དག་གི་འདོད་ཚུལ་སོགས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྟོན་སོགས་ཐལ་ཆེར་རང་སྡེར་འདྲན་གྲུས་མང་།** །ཞེས་པ་ནི་སྟོན་པ་དང་།
 སོགས་སྤྲོས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སོགས་དང་། དེ་མིན་པའི་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ཡིན་
 ཡང་། མཆོག་བྱང་འོད་སྤྲང་། ཀུན་དགའ་པོ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཆད་མའི་སྦྱེས་བྱ་
 དང་། མཛོད་ལས། དབང་གྲུར་སྤྱི་བོ་ཐལ་ཆེར་ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོ་དང་ལྟན་པས་དབང་གྲུར་
 ཡིན་པས་རང་རང་གྲུབ་མཐའ་དེ་བ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་ཙམ་ཏུ་མཚུངས། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་སྤྲོ་མ་རྣམས་སྤྱི་
 སྤྲོ་བ་སོགས་མེད་སྤྱི་མཆེད་སོགས་ལ་སྤྲང་ཡང་། བྱིས་སུ་ནི་དེ་དག་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྤྲོད་ལ།
 གསུང་གི་ཡང་དགོངས་པ་ལེན་ཅིང་། མདོ་སྡེ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ཡན་ཆད་ནི། དཔེར་ན་སྤྲོ་བ་དཔོན་
 ཆོས་སྤྲོང་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ཡང་། བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། རིགས་པ་བྱུག་ཏུ་པ་སེམས་ཙམ་ཏུ་བཀྲལ་
 ལ། སྤྲོ་བ་དཔོན་ཤུལ་པས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་རྒྱན་ལས། བྱམས་པ་སོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་ཅིང་། །སྤྱི་
 སྤྲོ་བ་ཀྱང་ནི་བཞེད་པ་ཡི། །ཆད་མ་ལུང་དང་ལྟན་པ་ཡི། །བདེན་པ་གཉིས་འདི་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་
 དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་སྤྲོ་བ་དང་ནི་སོགས་མེད་གཉིས། །གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་མཚུངས་སོ་

ཞེས། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ་སྟུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟེ་མ་པའི་མེ་ཉོག་ལས་ཀྱང་མཐུན་
པར་བཤད་ཅིང། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པ་འགོག་ཀྱང་དེ་ལ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང། དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཅིང། ཞེས་བཤད་ལ། སྟུའི་འདོད་ཚུལ་ལ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནི་
ཞེས་ཤེས་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དང། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུས་དང། འཕགས་སེང་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཡེ་
ཤེས། རྩེ་རྩེ་སོགས་ནི་དབུ་སེམས་སེང་གེ་མཛིང་བསྟོལ་བ་ཁོ་ན་མཛད་དེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས།
ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟོལ་ནས་སྟུ། །རིགས་པའི་སྐབ་སྟོགས་འདུ་བྱེད་པ། །ཞེས་དང། འཕགས་སེང་
གཉིས་ཀའང་མཛོན་རྒྱན་ལྟར་འདོད་ཅིང། བྱད་པར་སེང་བཟང་གིས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཤེས་རབ་པ་
རོལ་བྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་སྟོགས་སྦྱང་གི་ལུང་བྱངས་པ་
དང། རྩེ་རྩེ་སོགས་ཀྱང་བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་བཙུག་
ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱད་ཅིང་ཆོད་མས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཕགས་པ་སྟུ་སྟུབ་ཀྱི་ཞལ་
སྐྱ་ནས་གསལ་བར་མཛད་པ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་བཞེད་པའི་དབུ་མའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་སྟོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་སྦྱངས་པས། གོམས་པར་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
རྣམ་འགྲེལ་ཡང་སྟུ་སྟུབ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མར་བཀལ་བའི་བྱིར་རོ། །སྟག་ཆང་བས། འདིའི་དབུ་
མ་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅམ་རྣམ་རྒྱན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིར་རྣམ་བདེན་རྒྱན་ཀྱི་བྱད་
པར་ལྟ་སྟུན་དབྱུང་བར་མཛད་པའི་བྱིར་དང། སྟབ་མཐའ་བཞི་བཤད་པའི་དབུ་མའི་སྐབས་ཡིན་
པའི་བྱིར། འདི་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་རང་མཐའ་བྲལ་རྟོག་བརྟགས་གོང་མས་འགོག་ །འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བུའང་
གོང་མའི་སྟེགས། །ཞེས་པ་གཞན་སྟེ་དང། རང་སྟེ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་
ལུགས་དེ་མེད་མཐའ་དང་རྟོག་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འདྲེས་པར་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་འདོད་

ཅིང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལོག་མ་ལོག་པའི་རྟོག་བརྟགས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་གོང་མ་གོང་མས་རིམ་
 བཞིན་འགོག་ཅིང་། རང་གི་འདོད་པ་སྐྱབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་གྱི། ང་ལ་ལུགས་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་
 སྐྱས་པ་མི་འཐད་ཅེས་བསྟོན་འདིང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྦྱར་འཛིག་རྟོག་
 པ་པལ་བ་རྣམས་བྱད་མེད་ལ་ཁྱས་བྱས་པས་གཙང་བར་འདོད་པ་དང་། ཟས་ཤ་ཁྱག་ལྟ་བུ་དང་།
 གོས་གནས་སོགས་སྦྱོར་མེད་ལ་འདོད་པ་དེ་འཛིག་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གཞན་སྟེ་ཡིན་ཡང་། མི་
 གཙང་བར་མོས་པ་དང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དབྱད་པ་ན་གཞོད་ལ་གཞན་སྟེ་མི་གཙང་
 ལུགས་དང་། ཞི་རགས་ཚུལ་དུ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི། བྱེ་སྐྱས་རྩལ་ཆ་
 མེད་ཀྱི་བར་དུ་བསིལ་བ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་བཞིར་ལྟ་བས་དབྱད་པ་ན་གཞོད་ལ། བྱེ་སྐྱས་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་རྣམས་གྲུབ་རེར་བྱས་པ་ལ། མདོ་སྟེ་པས་རྣམས་ཡོད་འདུས་མ་བྱས་ལ་འགོག་ཚུལ་དང་། འདུས་
 བྱས་ལ་འང་བརྟགས་ཡོད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དག་གིས་གཞོད་ལ། མདོ་སྟེ་པས་མི་གཙང་བ་སོགས་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མིང་གི་འཇུག་གཞིར་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ན་འཛོག་
 མི་ཤེས་པས། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་བདག་ཉིད་དུ་མ་འབྲེས་པར་ཐལ་བ་
 དང་། བདག་ཉིད་གཅིག་དུ་མར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཁེགས་ཤིང་། སེམས་ཙམ་པས་དངོས་པོ་
 བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་དེ་ལ། དབྱེ་མ་པས་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དུ་མས་གཞོད་
 པ་བསྟན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་བརྟན་བཞག་ཙམ་དུ་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ་སྦྱོད་འཇུག་
 ལས། དེ་ལ་འཛིག་རྟོག་རྣམས་གཉིས་མཐོང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་དང་པལ་བའོ། །རྣལ་འབྱོར་འཛིག་རྟོག་
 ཀྱིས་གཞོད་ཅིང་། །ཞེས་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་དག་པའི་སྐྱས་དེའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་འཛིག་རྟོག་ཐ་མལ་
 བ་རྣམས་ནི་བྱད་མེད་ལ་ཁྱས་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་གཙང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྐྱབ་ན། རྣལ་འབྱོར་
 པས་འཛིག་རྟོག་མི་གཙང་བར་མོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྩལ་སྤྲ་རབ་
 དུ་མཐོང་བས་སུན་འབྲིན་ཏེ། ཆ་ཤས་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་གཙང་བར་འཛོག་པ་མིན་

ཏེ། གློ་དང་འབྲུལ་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་བས་སུན་འབྱིན་ཏེ། ཐོགས་
 གི་ཆ་ཡོད་པའི་སྤྲ་རབ་ནི་ཆ་ཤས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་བ་སོགས་དང་འབྲུལ། དེ་ཡང་དབྱ་མ་
 བས་སུན་འབྱིན་ཏེ། ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱུ་མ་དང་འབྲུལ། །ཞེས་
 གསུངས་ལ་འདི་སྤྱོད་འཇུག་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཞབས་དང་རིགས་
 ལྷན་གྲགས་བ་གཉིས་ཀའི་གསུང་མ་ཐུན་བར། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བསྒྲོག་དོན་དུ། །ཡུང་པོ་ཁམས་
 སོགས་བསྐྱན་བ་སྟེ། །སྒྲུལ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཡང་གཞོམ། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རྣམ་བར་གནས། །འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། །གང་ཞིག་ཐུབ་པས་བསྐྱན་བ་ནི། །འཛིགས་པ་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་
 དོན་དུ། །ངལ་བསེམ་ཕྱིར་དུ་དེ་ཉིད་མིན། །ཞེས་དང་། དར་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་
 བ་ཡང་གློའི་བྱད་བར་གྱིས་ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དངོས་ཁས་སྦངས་ན། བྱེ་སྤྱོད་དང་མདོ་སྟེ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བས་གཞོན་པ་དང་། །ཞེས་བ་ནས། འོག་མ་འོག་མའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྦང་
 གི་དོན་ལ། གོང་མ་གོང་མའི་རིགས་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །ཡང་འདིའི་ཕལ་བ་འཛིག་རྟེན་བ་ལ་ནི་དངོས་སྤྱོད་དང་། གྲུབ་མཐའ་གློ་མ་བསྐྱར་བ་མཐའ་
 དག་ཡོད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་བ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞེ་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་བ་འཕགས་པ་དག་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཕལ་བ་སོ་སྟེ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་
 བར་འཐད་དེ། འདིའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱད་བར་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཛིག་རྟེན་བ་དང་མཐུན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་མཐུན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་ལེ་ལུའི་ཟིན་གྱིས་དང་དར་རྒྱུ་གཉིས་ལས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཕལ་བ་དངོས་པོར་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་
 བ་འཛིག་རྟེན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེས་དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་
 རྣམས་ལ་གཞོན་ཅིང་། །ཞེ་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡང་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འོག་

མ་འོག་མ་རྣམས་ལ་གཞོད་དེ། དབྱ་མ་བས་སེམས་ཙམ་བ་ཤེས་བ་བདེན་བར་འདོད་བ་རིགས་བས་
 ཁེགས་ལ། དེས་མདོ་སྡེ་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་
 བོང་མས་གཞོད་བར་མ་ཟད། དེ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་
 སུམ་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཞོད་ཚུལ་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཡང་བོང་མ་བོང་མས་འོག་མ་འོག་
 མ་དག་ལ་གཞོད་བ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལ། རྒྱུད་གཅིག་གི་འང་འོག་མ་འོག་མའི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ལ་
 གཞོད་མ་སྐབ་བ་བོང་མ་བོང་མས་གཞོད་བ་སོགས་དུ་མ་ལ་སྦྱར་ཆོག་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས།
 རྣལ་འབྱོར་བ་ཡང་སྟོང་གྱིས། བོང་མ་བོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། ཁེས་དང་། འབྲེལ་བར། རྣལ་
 འབྱོར་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་མལ་པའི་འཇིག་རྟེན་སུན་འབྲིན་བར་བྱེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་
 ལྟོས་བ་ཡིན་པས། བོང་མ་བོང་མའི་བྱིར་བར་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡང་སུན་འབྲིན་རྟོ། ཁེས་བྱ་བར་
 གནས་སོ། ཁེས་དང་། རྗེ་ཡབ་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་བ་ཡིན་རྟོ། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའི་
 འདོད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་འགོད་བ་མིན་གྱི། འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་པལ་ཆེར་བོང་མ་བོང་མའི་
 སྟེགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པལ་བ་པས་གྲུབ་མཐའ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཁྲིད་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 བྱིར་བར་རྣམ་གྲངས་སོགས་ཤེས་པའི་བྱིར། དེས་ན་གཞན་སྡེས་བདག་མི་རྟག་པར་ཁས་སྤངས་ན་སྟེ་
 བ་སྟེ་བྱི་འཇོག་མི་ཤེས་ལ། བྱེ་སྤྱོད་དེ་ལྟར་ཤེས་བ་དེ། མདོ་སྡེ་པའི་དངོས་པོ་དང་རྗེས་ཡོད་མིན་ཡང་།
 འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་བྱས་བཏགས་ཡོད་འཇོག་ཤེས་པའི་སྟེགས་དང་། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་འཇོག་
 ཤེས་བ་དང་། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་མེད་བཏགས་ཡོད་དུ་ཤེས་བ་དེ། སེམས་ཙམ་བས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མིང་གི་འཇུག་གཞིར་རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་འཐད་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་བར་གོ་བའི་སྟེགས་དང་། སེམས་ཙམ་བས་དེ་ལྟར་ཤེས་
 ཤིང་མཆོན་ཉིད་གསུམ་འཇོག་ཤེས་བ་དེ། དབྱ་མ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་བདེའི་དབང་གིས་བཞག་
 ཙམ་དང་། དེ་ལ་བྱ་བྱེད་དང་། དབྱ་མ་བའི་ལུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་འཇོག་ཤེས་པའི་སྟེགས་སུ་

འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིན་ཆེན་སྒྲེང་བ་ལས། བད་སྟོད་པ་དག་ངེ་ལྟ་བུར། །ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་སྒྲིག་འདུག་
ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། །ཅི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྒྲིག་པ་
ལས། །རྣམ་པར་བརྒྱུག་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་
རྟེན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་རྟེན། །ཟབ་མོ་སྤྱུ་འཕྲིག་ཅན་འཛིགས་པ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་
ཅན། །བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། གཞན་རྣམས་མཐར་ལྷུང་མཐའ་བྲལ་སྤྱིའི་ཞབས་ལུགས། །ཞེས་པའི་དོན་རང་
གཞན་གྱི་སྤྱེ་བ་གཞན་རྣམས་སྤྱི་རགས་ཅི་རིགས་གྱི་མཐར་ལྷུང་ལ། མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བ་སྟོབ་དཔོན་སྤྱིའི་ཞབས་གྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཆུ་རྒྱ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
བ་འདོད་མཁན་འཕགས་པའི་ལུགས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐྱད་དུ། ལེགས་བཤད་སྟོང་
པོ་ལས། གང་ཟག་དང་ཆོས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འདོད་པར་དེ་གཉིས་བདེན་པར་
འདོད་པའི་གཞན་སྤྱེ་ནི་རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བའི་གཡང་དུ་སྐྱུང་ལ། དེ་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་ཀྱང་།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བྱུབ་པ་དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པར་འདོད་པའི་རང་སྤྱེ་དེ་དག་ཀྱང་རྟག་
ཆད་གྱི་ལྟ་བའི་དབང་དུ་སྐྱུར་བས། རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་
རྣམས་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཆུ་རྒྱ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་ཁས་སྒྲུབ་པོ་ཞེས་ཆུ་ལ་འདི་ཉིད་
རྟག་ཆད་སྟོང་བའི་སྟོང་པར་བཞེད་དེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་
པར། །བདག་གམ་འཛིག་རྟེན་མདོན་ཞེན་པ། །དེ་དག་གྱེ་མ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་ལྟ་བུས་འཕྲོག་
པ་མིན། །ཞེས་པ་ནས། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཆུ་ཡི་རྒྱ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་
མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག་ །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤྲུལ་པ།

གང་སྤྱི་མཐའ་དོར་རྣམ་དཔྱོད་འབྱུང་མོད་ཀྱིས། །

སྤྲུལ་པའི་ལེགས་བཤད་བཙུག་གིས་བདག་པོ་ཡིས། །

ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་ཆེས་གསལ་བར། །

མཐའ་སྤྱབ་བྱེ་བའི་འདབ་སྟོང་བཞད་ལ་བྲེལ། །

རྣམ་དཔྱོད་སྤྱན་སྟོང་གཡོ་བ་ལས་འོངས་པའི། །མཚུངས་བྲལ་རྣམ་བཤད་ཅི་རྩ་མ་ཁི་
གང། །ཐོས་བསམ་གཙུག་ཏུ་འཆང་ན་སྟོངས་པའི་བཞིན། །རབ་སྟོང་བྲན་མཆོག་ལྟ་དབང་སྤྱབ་
འདི་ཉིད། །མཐའ་སྤྱབ་ཆེ་བྲལ་རིགས་ལམ་བྱེ་བའི་ཆ། །ཆ་ཅམ་བཞོད་ནས་རང་གཞན་སྡེ་པའི་
ལུགས། །ལུགས་མང་སོ་སོར་ཉུང་བསྐྱུས་སྤྱི་བཤད་གང། །གང་འདིས་ཀྱང་ནི་སྤྱབ་མཐའ་ཀྱན་
ཅེར་གཤེགས། །

ཞེས་སྤྱབ་པའི་མཐའ་རྣམ་བཞག་འབྲུལ་སྟོང་གཏོང་ལྟའི་སྤྱད་བྱངས་ཀྱན་མཁྱེན་ལམ་བཟང་
གསལ་པའི་སྟོན་མའི་རྣམ་བཤད་ལས་ལེའུ་དང་པོའི་རྣམ་བཤད་བྱས་ཟིན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་ལ། གཞན་སྡེའི་ཉལ་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དགག་ །རང་སྡེའི་བདག་མེད་སྤྱད་རགས་
རིམ་པས་གཏན་ལ་དབབ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱང་རིམ་རྣམ་གངས་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོར་རྒྱས་
བར་བཤད་བ་བཞིན། །དང་པོ་གཞན་སྡེ་སོ་སོའི་བྱང་དུས་སོགས་ནི། ཆོ་སྤྱད་མེད་དུས་སུ་
སེར་སྤྱི་ཡིས། །གངས་ཅན་གཞུང་བཅའ་ས་དེའི་བདག་རྣམ་དབྱེ་ལ། །སྟོན་བཏགས་མི་འདས་སུ་
སྟེགས་ལུགས་མང་བྱེས། །འགའ་ཞིག་གཏོད་ནས་སྟོན་སོགས་ཐད་འཆད། །ལ་ལར་ཀྱན་སྟོན་
བྱང་སྟོང་མཆོད་འོས་འདོད། །མཆོད་སྤྱན་གཉིས་རིམ་འདིར་བྱང་གངས་ཅན་སུ། །ཞེས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་དང་རྒྱུད་པ་གཉིས་སྤྲུལ་ཏེ། བྱང་པར་འཕགས་བསྟོད་འབྲེལ་བ་ལས། བསྐྱལ་བ་དང་

པོའི་ཆེ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་ཆད་མེད་པ་ན། བྱམ་ཟེ་སེར་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་
 རྣམ། གཞན་དག་ལ་མ་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། བསྟན་བཅོས་དག་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། སེར་སྤྱོད་གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་བྱས་ལ། འབྲུག་པ་ལས། དེའི་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་
 བརྟེན་ནས། །ཐུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འོག་ནས་
 འཆད་འགྱུར་བཞིན། བདག་གི་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་བཏགས་མི་འབྲ་བས་ཐུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལུགས་
 མང་པོར་གྲེས་སོ། །རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བཤད་པར་འཁྲིས་ནས། འགའ་ཞིག་སྟོན་པ་དེ་དང་དེ་
 བྱུང་བ་ན་གཞུང་བརྩམས་ནས་ལུགས་དེ་དང་དེ་གསར་དུ་བྱུང་བར་འདོད་ཀྱང་། འབྲུག་པའི་གསུང་
 དང་འགལ་སྟེ། ཐུ་སྟེགས་མཆོད་འོས་པའམ། གཅེར་བུ་པའི་གཞུང་ལ་ལ་ལྟར་ན། ཀྱན་གྱི་སྟོན་
 པ་བྱང་སྤྱོད་མཆོད་འོས་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དེ་ཡང་འདི་སྐད་གྲག་གོ་མཆོད་
 འོས་ཀྱིས་རང་གི་འཁོར་འདུས་ཤིང་ཆོགས་པ་ན་གངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་
 ལ་རང་གི་སྒྲོས་བཏགས་པའི་བྱུབ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཟེན་པ་དང་། དེ་ནས་བྱིས་ཆངས་
 པ་ཡང་བྱིན་པར་གྱུར་པ་ན། དེས་དེ་ལ་སྦྱས་པ། ཆངས་པ་ཆེན་པོ་བདེ་བར་བྱོན། །ཤིན་ཏུ་འབྱི་
 བར་འདིར་འོངས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཟེན་པས། །ཁྱོད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་འདི་འོངས་
 ཤིག །ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེའང་རིག་བྱེད་སུ་གང་གིས་མ་བྱས་པ་གདོད་
 རྣམ་ཡོད་ཟེར་ཡང་། དག་མ་དག་གི་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ལས་མ་དག་པ་སྤྱགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་ནི།
 གཞུང་ཁ་ཅིག་ལྟར་ན་དུས་གསུམ་ལྟན་གྱི་དུས་ན་ཆོ་ག་སྦྱོར་གས་བཟང་ཞེས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་
 བྱང་སྤྱོད་རྣམས་ཅོད་ཅིང་། མཆོད་སྦྱིན་ཅན་གྱི་བྱ་ཨ་ལུང་ཐའི་འབྲས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བྱོལ་
 སོང་གི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་ཟེར། སྤྱི་གཡེང་ལ་སོགས་པས་མི་བྱེད་ཟེར། བྱང་སྤྱོད་ཨེ་ལྷ་ལ་དབང་པོ་
 བཅོལ། དེས་མི་རུང་སྦྱས་པས། ཤ་བ་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བསད་དེ་ཤ་ཚོས། གཞན་ཡང་དབང་
 པོ་རྒྱལ་པོ་བ་སུ་ལ་དེས། སྤྱི་གཡས་རུང་སྦྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གསུམ་ལྟན་གྱི་

དུས་ན་སྒྲ་ཆོག་པ་བཟང་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་བྱང་སྤོང་རྣམས་ཚྱོད་པར་གྱུར་པ་ན། དེར་ཨ་
ཤད་ཐའི་འབྲས་བུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྲས་པ། འྱོལ་སོང་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །སྒྲ་གཡེང་ལ་སོགས་པས་སྦྲས་པ། འྱོལ་སོང་བསད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་དང་།
གཞུང་ལས་ཀྱང་། གོ་མེན་མཆོད་སྦྱིན་ཤིང་བྱན་ཅན། །འཕེ་ཤན་བན་ཞེས་བྱ་དག །སྦྱོན་འདིར་འྱོལ་
སོང་བསད་བྱ་བར། །འདི་དག་གིས་ནི་ཉེ་བར་བརྟགས། །དེར་ནི་གཉིས་སྦྱེས་མང་ཐོས་ཀྱིས། །འདི་
སྐད་ཟེར་བ་ཆོས་མིན་ཞེས། །དེ་ཡི་གཞུང་དེ་རབ་ཏུ་བཀག། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཚྱོད་པར་གྱུར། །ཞེས་
སོགས་སམ། ཡང་ལ་ལ་ལྟར་ན། གཉིས་ལྟན་ཡན་ཆད་དུ་མ་གྱུར་བར། ཚྱོད་དུས་མ་དག་པར་གྱུར་
བར་འདོད་དེ། བྱང་སྤོང་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡལ་ག་ལས་སྦྲས་པ། སྦྱོན་དུས་གཉིས་ལྟན་འཛིག་ཉེན་
འདིར། །ཐམས་ཅད་འཆེ་བ་མེད་པར་གནས། །དེ་ནས་དོན་ལ་གདུ་གྱུར་ནས། །འྱོལ་སོང་དག་ནི་
བསད་པ་ཉིད། །ཆོས་ལྟན་ཨེ་ལྟ་བསད་བྱས་ཤིང་། །སྦྱོན་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཐོར་ནས་ནི། །ཐུས་ཀྱི་དོན་
དུ་རིག་བྱེད་ཀྱང་། །རིག་ལ་གཞན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ལྟར་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་རིམ་
བཞིན་གྱུར་ཞིང་། མདོ་ལྟར་བྱང་སྤོང་ལ་ལས་བསྐྱལ་བ་དུ་མ་བྱོན་མོད་ཀྱང་། བསྐྱལ་བ་འདི་ལ་གསར་
དུ་གྱུར་ཞིང་། མཁས་པ་པལ་ཆེར་དང་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་གྲངས་ཅན་སྤྲུལ་མར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྣམས་གྲངས་ནི། གཞན་སྡེ་བྱི་བ་སྦྱ་སྦྱེགས་བྱེད་སོགས་མིང་། །ཞེས་པ་རང་སྡེ་ནང་
བ་སངས་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་ཀྱི་སྡེ་ཡིན་པས་གཞན་སྡེ། དེའི་ལུགས་ལས་བྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པས་
བྱི་རོལ་པ་དང་། སྦྱ་སྦྱེགས་ཀྱི་སྐད་དོད་རྒྱུར་ཐི་ག་ནི། སྦྱ་སྦྱུར་བམ་གཉིས་ལས། རྒྱུར་ཐི་ག་ནི་རྒྱུར་
ཐི་ལྷིབྱ་ཉེ་རྒྱུ་རྩ་ཀུམ་བུ་སྡེ་མཆོད་འགྲམ་ནས་མཆོར་འཇུག་པས་སྦྱེགས་འཆའ་བ་དང་། །ཞེས་
སོགས་དང་། ཤེར་སྦྱོན་འགྲེལ་བཤད་ལས། སྦྱ་སྦྱེགས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་དག་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་
འཇུག་རོགས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྡེ། རོར་ལྟ་དང་ལྟ་ཆེན་པོ་དང་ཆོངས་པ་དང་སེར་སྦྱ་དང་
གཟེག་ཟན་དང་། ཀྱང་མིག་དང་། འཕེལ་བ་དང་། རྒྱལ་དཔོགས་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་

བ་དང་། བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་འགྲེལ་བ་ལས། ལྷ་སྟེགས་ནི་ཐར་བ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། དེ་
སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལྷ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བྱེད་པས་ན་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་དེ་ཞེས་
དང་། གཞི་འགྲེལ་ལས། གང་དག་ལ་རྩ་རྒྱུད་དུ་འཇུག་པའི་ཐར་པའི་ལམ་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་ལྷ་
སྟེགས་ཅན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇུག་དོགས་སྤྱི་དང་སྟེགས་བྱ་བྱས་ཏེ། དེར་ཞུགས་པ་
ཐར་པ་སྟེ་བདེ་འགྲོའི་རྒྱུར་སྤྱོད་བྱེད་པས་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཅེས་བྱ་ཡི། ལྷག་ལོས་ཐར་པ་ལྷ་དང་
དེའི་སྟེགས་ཁད་ཉི་འའི་ལམ་བྱེད་པས་ལྷ་སྟེགས་པ་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལས་ཀྱང་བཟང་སྟོང་འགྲེལ་
བར་འཇུག་ནས་ནང་བ་ཀྱན་ལྷ་སྟེགས་པར་འདོད་པ་ནི་འཇུག་བཤོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཉེར་ལྷ་བཤད་ཀྱང་འདིར་གསལ་མི་འདྲ་བྱིས། །ལྷར་འཇུག་རང་
སྟེར་མི་མཚུངས་གངས་མ་བཀག། །ཆད་སྤྱོད་གཅིག་དང་རྟག་སྤྱོད་གཅིག་གྲགས། །ཞེས་པ་
རྗེའི་རྟེན་ཆེན་དང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སྟོང་ཐུན་ལས། གངས་ཅན་ལས་གྲེས་
པའི་གཞན་སྟེ་ཉེར་ལྷ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་གཟིགས་
བརྒྱལ་ཞུགས་ལས། གངས་ཅན་དག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གངས་ཅན་དག་ལས་གྲེས་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་
ལྷ་ཡོད་དོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་དག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཉེར་ལྷ་འདིར་མི་གསལ་
ཡང་། ལང་གཤེགས་ལས། རྫོ་ཁྲོས་ཆེན་པོ་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་།
སྤྱི་མཆེད་རྣམས་འགོག་པ་དང་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་ཆོས་མི་མཐུན་
པ་མཐོང་བས་སེམས་དང་སེམས་ལས་རྣུང་བ་མང་པོ་མི་འབྱུང་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་
དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་མི་བྲན་བ་དང་། མར་མེད་དང་། ས་པོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བད་པས་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པར་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དེ་ལ་ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་རྫོར་འགྱུར་
མོད་ཀྱི། རྫོ་ཁྲོས་ཆེན་པོ་འདིག་པར་ལྷ་བས་ལྷ་དན་ལས་མི་འདའོ། །རྫོ་ཁྲོས་ཆེན་པོ་གཞན་དག་
ནི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བད་པས། མདའི་ཤུགས་བད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཞན་གྱི་གནས་སུ་

སོང་ནས་ཐར་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་ཕྱ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི་སློང་དང་རིག་པར་བྱ་བ་མཐོང་
 བ་ནམ་པར་གཞིག་པས་ཐར་པར་བརྗོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ནམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུག་ཅིང་། རྟག་
 པ་དང་མི་རྟག་པར་མཐོང་བས་ཐར་པར་རྟོག་གོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མཚན་མར་ནམ་པར་རྟོག་པ་མཐོང་
 བ་ནི་སྟུག་བསྐལ་སྟེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ་སྟུམ་ནས་རང་གི་སེམས་སྤང་བ་ཙམ་ལ་མི་མཁས་པ་
 དག་ནི། མཚན་མས་འཛིགས་སྟག་སྟེ། མཚན་མ་མཐོང་བས་བདེ་བ་འདོད་པའི་མཚན་མ་ལ་
 ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སློང་འགྱུར་བར་བརྗོད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རང་དང་སྤྱི་འཛིན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱི་འཛིན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ། ད་ལྟར་བྱུང་
 བའི་དངོས་པོ་མི་འཛིག་སྟེ། ཡོད་པས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བདག་དང་
 སེམས་ཅན་དང་། སྟོག་དང་གསོ་བ་དང་སྟེས་བྱ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འཛིག་
 པས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། །སློ་བྲོས་ཆེན་པོ་ཕྱ་སྟེགས་བྱེད་མི་མཁས་པའི་སྒྲིན་པོ་ཁ་
 ཅིག་ནི། རང་བཞིན་དང་སྟེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་མཐོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་པོའི་བྱུར་
 ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་ཡོངས་སུ་
 ཟད་པས། ཁ་ཅིག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཟད་པ་ཤེས་པས། ཁ་ཅིག་ནི་འཛིག་རྟོན་ནམས་ཀྱི་བྱེད་
 པ་དབང་པོ་རང་དབང་ཅན་དུ་མཐོང་བས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། །ཁ་ཅིག་ནི་འཛིག་རྟོན་
 འབྱུང་བ་འདི་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ཞུགས་པ་སྟེ། རྒྱ་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་རྒྱ་ལ་མཛོན་པར་
 ཆགས་བཞིན་དུ་གཏི་སྟག་པས་ཁོང་དུ་མི་རྒྱུད་དེ། དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པར་
 རྟོག་གོ། །སློ་བྲོས་ཆེན་པོ་ཕྱ་སྟེགས་ཁ་ཅིག་ནི། བདེན་པ་དང་ལམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ཕྱ་ངན་ལས་
 འདས་པར་རྟོག་གོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་མཛོན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་། གཅིག་
 པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པར་མཐོང་བས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 སློང་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རང་བཞིན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མ་བྱའི་ནམ་པར་བགྲ་བ་དང་། རིན་

པོ་ཆེའི་འབྲུང་ཁྲངས་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་། ཆེར་མ་རྣོ་བ་ལྟ་བུར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
མཐོང་བས་སྤྲོད་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། །སློ་བྱོས་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྟ་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱེད་གྲུ་སྤྱོད་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དུག་བསྟན་པ་འཛིན་པས་སྤྲོད་
ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། ཁ་ཅིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་དུས་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་འཛིག་རྟེན་འབྲུང་
བ་དུས་ལ་རག་ལས་སོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་སྤྲོད་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། །སློ་བྱོས་
ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱེད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱེད་པ་མེད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱེད་པ་དང་སྤྱེད་པ་
མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱེད་པ་དང་སྤྲོད་ལས་འདས་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་
མཐོང་བས་སྤྲོད་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ལ། འདིར་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་
ཉིར་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། སྟོན་མ་དེ་ལ་གསུམ་བྱས་པས་ཉིར་ལྟར་མཛོན་ནམ་བཟགས། སྤྱི་
སྟོགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཉིར་ལྟའི་པལ་ཆེར་སྟོན་པའི་དུས་ནས་ཡོད་ལ་སྟོན་པའང་ཉིར་ལྟ་སོགས་
ཡོད་དེ། ལེགས་ལྟན་བྱི་མའི་གཞུང་ལས། སེར་སྦྱང་དང་གཟེགས་ཟན་དང་འུག་པ་དང་། ཅར་ཀ་
དང་དབང་པོ་དང་། གསལ་བ་དང་སྡེ་ཅན་དང་། བདེ་ལྟན་དང་གསེར་ཅན་དང་། རྒྱགས་ཅན་དང་
ཤ་ཀྱན་དང་། ས་ལ་དགའ་དང་འབྲི་ཀྱན་དང་། ཡང་ཀི་ར་བ་དང་། ལྷ་ལ་སྦྱེད་དང་ལྷ་ལ་ཉ་དང་། ས་
ལ་ལྷ་དང་ལྷ་དང་ཉ་ལ་ནི་དང་ཀོ་ཁྱ་སྦྱུང་དང་། ཉར་ལ་ནི་དང་ལོ་མ་ཅན་དང་། མ་བྱ་དང་རྩྭ་བ་ཉེ་བ་
ལ་ཀ་དང་རྩྭ་ས་དང་། ཡ་ཤེད་ཐ་དང་རྩྭ་སྦྱི་དང་། ཤིང་ཤུན་ཅན་དང་མཛའི་མི་དང་། ཤེད་དང་རྒྱན་
ཤེས་ཀྱི་བྱ་དང་། འཛིག་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པས་བཀོད་པ་གཞུང་ལ་འཇུག་པ། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར་། ཡང་དུས་འཁོར་ལེའུ་གཉིས་པར། ཆངས་པ་པ། དབང་ལྷག་པ། ལྷབ་འཇུག་པ། རྒྱང་
ཕན་པ། གཅེར་བྱ་པ། ལྷག་གཟེག་པ། ལེའུ་དང་པོར་གངས་ཅན་པ་སྟེ་བདུན་དང་། རྟོག་གོ་འབར་
བར་གངས་ཅན་པ། བྱེ་བྲག་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བ་པ། སྟོད་པ་ཅན། མཐའ་བཞིའི་སྦྱེ་བ་
དགག་པའི་སྐབས། རྒྱང་ཕན་པ། གཅེར་བྱ་བའི་ལྷགས་བཤད་པ་དུག་དང་། གཞན་ཡང་ཆངས་

བ་པ། བྱལ་འཇུག་པ། དབང་ཕྱག་པ་སོགས་མདོར་བསྡུས་བཤད། ཡེ་ཤེས་ཀྱན་བརྟུས་ལས།
 ཞི་བ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་འདོད། ཅེས་པའི་ཞི་བའམ་དབང་ཕྱག་པ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་
 དུས་རྒྱུར་སྤྱོད་པའི་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱངས་ཅན་སྤྱོད་ནམས་ཡོན་ཏན་
 མེད། ཅེས་པས་བྱངས་ཅན་སྤྱོད་མ་ལྟ་མེད་པས། ལྟའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མི་འདོད་པར་བཤད་པ་སྟེ་
 གསུམ། དེ་ཉིད་ལས། ཁྱེད་པ་འདོད་པ་བྱམ་ཟེ་ནམས། ཞེས་པས་ཁྱེད་པའི་བྱར་ཁས་ལེན་
 པའི་བྱམ་ཟེ་འམ་ཁྱེད་པ་པ་དང་། ཡང་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་སྟེ་ལྟ། དེ་ཉིད་ལས། སེར་སྤྱོད་པ་ནམས་
 སྟོང་པའི་ཚུལ། ཞེས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ལས་སྟོང་བཅུད་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་སེར་སྤྱོད་པ་སྟེ་
 རྟུག། དེ་ཉིད་ལས། དབང་པོ་ཐུམ་ནམས་ནམ་མཁའི་ཚུལ། ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་སྤྱོད་ནམ་མཁའི་ཡོན་
 ཏན་དུ་སྤྱོད་པ་སྟེ་བརྟན། དེ་ཉིད་ལས། ཟད་བྱེད་རྒྱལ་པའི་གཟུགས་ཅན་ནམས། དད་པ་འབད་དེ་
 གཞོལ་བའོ། ཞེས་ཟད་བྱེད་པ་སྟེ་བརྟན། དེ་ཉིད་ལས། དབང་པོ་ལྟ་དང་ཉེར་ལྟན་པས། བདག་
 ཡོད་བྱམ་ཟེ་མཆོག་ནམས་སོ། ཞེས་རིག་བྱེད་མཐའ་བ་སྟེ་དགུ། དེ་ཉིད་ལས། ལས་མེད་ཐར་
 པ་མེད་ཀྱང་རུང་། གཞུང་ངན་རྒྱུད་པན་པ་ཡི་གཞུང་། ཞེས་རྒྱུད་པན་པ་སྟེ་བརྟན། དེ་ཉིད་ལས།
 དབང་ཕྱག་པ་ཡི་བསྟན་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་པ་དུས་འཁོར་ལྟར་འཛིན་བདེ་ཅལ་
 སྟོན་གཅིག་སྟེ་བཅུ་གཅིག། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་བས་བྱུབ་མཐའ་བ་ཉག་ཏུ། འཕྲོག་པོ་ལ་ནི་གུས་
 གཞོལ་བ། ཞེས་པས་བྱལ་འཇུག་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་བཤད་ལ། ད་དུང་འདིར་མ་བཤད་པའི་དཔྱོད་
 པ་པ་དང་། གསང་བ་པ་སོགས་ཡོད། གང་དག་སྟག་ལོས་འདི་ནམས་དེ་ཉིད་ནམ་གསུམ་གནས།
 ཞེས་པས་ཡོན་ཏན་ཅན་པ་བྱངས་ཅན་པ་དང་། ཁྱེད་པ་གསུམ་དུ་བྱི་རོལ་བ་ཀྱན་འདུས་པར་
 འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས། ཡང་གཞན་དག་ནི་རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་ནམ་པ་བཞེར་བཤད་པ་ལྟར། འདས་མ་ཐག་པ་འདི་གསུམ་གྱིས་བྱི་རོལ་པ་མ་ལུས་པ་
 བསྡུས་པ་ནི་དེ་ཉིད་གསུམ་སྟེ་འོག་མ་ནམས་ནི་འདས་པ་གསུམ་ལས་བྱེས་པའོ། ཞེས་པ་ནི་

བདག་གིས་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་པའི་རིགས་སོ་ཞེས་
དང་། དབྱས་པ་སློབ་གསལ་ཅོད་པའི་སེང་གོས་ཀྱང་། སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་དང་པོ་དབང་
ལྷག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་། གཉིས་པ་གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་རང་བྱུང་གི་
གནས་སྐབས་སུ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཕྱི་རོལ་པ་མ་ལུས་པ་བསྐྱས་པར་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་
བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོས་འབྲེལ་བར་བཀག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་རིགས་པས་
ཀྱང་གཞོད་དེ། རྒྱང་ཕན་པ་དང་། གཅེར་བྱ་པ་དེ་གསུམ་སུན་འབྲིན་པ་སོ་དེ་གཉིས་དེ་གསུམ་གང་
ཡིན་བརྟགས་ན་དངོས་སུ་འགལ་བས་སོ། །དབྱ་མ་རྒྱན་ལས། རྣམ་པའི་སྐབས་གཟེལ་ཟན་རྒྱལ་
བ་ལ། རྒྱལ་དཔོག་པ་ལྟའི་སྒྲ་མ་པ་སེར་སྐྱ་པ་འོག་ཏུ་ཆངས་པ་ལ། རྩབ་འཇུག་པ་དབང་ལྷག་ལ།
གསང་བ་པ་རྣམས་བཤད་པས་བཅུའོ། །ཞི་འཆོས་ཆད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། ལེའུ་དང་པོས་རང་བཞིན་
ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སེར་སྐྱ་པ་སྟེ་གངས་ཅན་ལྟ་མེད་པ་གཉིས་པས་དབང་ལྷག་པ་གསུམ་
པས་རང་བཞིན་དང་དབང་ལྷག་གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་གངས་ཅན་ལྟར་བཅས་པ་དང་།
བཞི་པས་རང་བཞིན་སྐྱ་བ་རྒྱང་ཕན་ལ། ལྷ་བས་སྐའི་ཆངས་པ་བའམ་བད་སྟོད་ལ། དུག་པས་སྐྱེས་
བྱ་རྒྱུར་སྐའི་རིག་བྱེད་ལ། བདུན་པས་བྱེ་རིག་གཉིས། བརྒྱུད་པས་དཔྱོད་པ་ལ། དགྲ་བས་གངས་ཅན་
གྱི་བདག་གི་བྱུང་པར་བཅུ་བས་གཅེར་བྱ་ལ། བཅུ་གཅིག་པས་གཞན་སྟོང་འདོད་པའི་གསང་བ་པ་
སྟེ། བྱེ་རིག་སོ་སོར་བྱས་ན་བཅུ་གཅིག་དང་། མ་བྱས་ན་བཅུ། འདིའི་དཔྱོད་པ་བར་མ་འདུས་པའི་
དུས་འཁོར་ལྟར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཆངས་
བའམ་བད་སྟོད་པར་མ་གཏོགས་པའི་ཆངས་པ་ལ། རིག་བྱེད་པ་གཅིག་དང་། འདིའི་རྒྱང་ཕན་དང་
མི་འདྲ་པའི་རྒྱ་འབྲས་དང་ལྷ་སོགས་འདོད་པ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་གསུམ་བྱས་ཆོག་པས། ཀུན་བདུས་རྩ་
འབྲེལ་དང་། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལྟར་བཅུ་གཉིས་སམ་བཅུ་གསུམ་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ཆད་
སྐྱ་གཅིག་དང་རྟག་སྐྱ་སྟེ་བཞིར་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱང་ཕན་ལ། གངས་ཅན་པ་འབྲལ་

འཇུག་པ། དབང་ཕྱག་པ་གཅེར་བྱ་བ་ལྟར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་
 ཐམས། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས། ཚངས་པ་འདོད་པ་བྲམ་ཟེ་རྣམས། །ཞེས་པ་རྒྱང་པན་གངས་ཅན་
 གཅེར་བྱ་བ་གསུམ་ལ་དོགས་པ་མེད་ཅིང་། རྒྱབ་འཇུག་པ་དང་དབང་ཕྱག་པ་གང་རྒྱང་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་རྒྱར་དུ་ཅ་འབྲེལ་གཉིས་ཀས་བཤད་ཅིང་དོན་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར།
 འོན་རང་སྤེལ་འང་ཐལ་རང་སོགས་མི་མཐུན་པས་བྱུབ་མཐའ་ལྡུམ་དུ་ག་འཛོག་པར་འགྱུར་སྟམ་ན།
 མི་མཚུངས་ཏེ། གཞན་སྤེལ་གངས་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་ལྟ་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དག་
 ལས་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ནི་བྱེ་བྲག་པ་དང་། གངས་ཅན་པ་དང་། དཔྱོད་པ་བ་དང་། དེག་པ་
 ཅན་པ་གཅེར་བྱ་བ་རྒྱང་པན་པ་དུ་ག་རྩ་གངས་ངེས་པར་འདོད་པ་ཡང་ཁེགས་སོ། །ཁྱོད་ལ་འང་ཉེར་
 ལྟར་བཤད་པས་གཞོད་སྟམ་ན། སྤྱིར་གཞན་སྤེལ་ཉེར་ལྟ་གྱི་གཞུང་མ་འགྱུར་བས་བཤད་མི་འདོད་
 ལ། བཅུ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་ཡང་མི་འདོད་ཀྱི། འདིར་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཆེ་བ་བཀའ་བསྟན་
 བཅོས་ནས་བཤད་པ་བཅུ་གཉིས་མཐོང་བས་དེ་དག་འཆད་ཅེས་པའོ། །

བཞི་པ་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཆད་སྤྱད་དགག་པ་ཉལ་སྤྱད་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 ཆད་སྤྱིའི་འདོད་པ་འཁོད། དེ་འཁོག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོན་པ་དང་། རྣམ་གངས་འབྱུང་སྟོང་
 དང་། རྒྱབ་མཐའ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལུར་བྱ་འཛིག་རྟེན་མིག་དང་འཇུག་སྟོབས་སྟོན། །ཞེས་པ་
 སྟོན་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྗེའི་སྒྲ་མཐའ་ལུར་བྱས་ལྟ་ལྟ་མིན་འཐབ་ཆེ་གཡུལ་རྒྱལ་དུ་རེ་ནས་བསྟེན་པ་
 མི་ཡུལ་དུ་བབས་པར་གྲགས་ལ། དེ་བཅུས་ནས་ལང་གསེགས་ལས། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་
 རྒྱང་པན་པ་ནི་འབྲམ་ལས་ཕྱི་མའི་དུས་ཕྱི་མའི་ཆེ་ལོ་ལྟ་བུའི་ཐ་མ་ལ་ངན་པའི་རྟོག་གའི་རྒྱར་ལྟ་བ་
 བསྟན་ནས་བསྟུས་པ་གྲེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་སྟོང་འཛིག་རྟེན་མིག་གིས་
 གཞུང་འབྲམ་པ་བྱས་པར་སྤྲོན་རས་གཟེར་བརྟལ་ཞུར་གྱིས་བཤད་ལ། ཆོས་གྲགས་དང་དུས་མཉམ་
 པའི་དང་སྟོང་འཇུག་སྟོབས་ནི་དེའི་སློབ་མ་སྟེ་འཇུག་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་གྲགས།

ཞི་འཁོས། ལུས་ཉིད་ལས་ནི་ཤེས་བ་ནི། སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རིགས་སོ་ཞེས། །སྤྱོད་ཅན་དང་ཏྲ་
མཆོག་ཟེར། །གསུངས་པ་ལྟར་ན་སྤྱོད་ཅན་ཅན་དང་། ཏྲ་མཆོག་ནི་དེའི་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མཛེས་ཆད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུས་བྱ་བ། །རྒྱུ་མཛེས་སོགས་སོ་རང་བཞིན་རྒྱུ་
སྤྱོད་འབྲུལ། །ཞེས་པ་ལ་ཆེ་འདི་ལ་གང་ལེགས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་སྤྱོད་པས་རྒྱུ་མཛེས་པར་
གྲགས། ཤི་ཆེ་བདག་རྒྱུ་མཛེས་པར་སྤྱོད་པས་ཆད་སྤྱོད། སྐྱེ་བ་དང་ལས་སོགས་ཅི་རིགས་མེད་པར་
སྤྱོད་པས་མེད་སྤྱོད། ལུས་བྱའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ལུས་བྱ་བ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལས་གྲུད་དུ་སོང་
བས་རྒྱུ་མཛེས་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུ་མཛེས་པར། ཨ་ལོ་ཉི་མེ་སོང་བ་དང་། བྲལ་བ་དང་འགྲོ་
བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། མཁས་པ་སྟོ་གསལ་གྱིས་ཀྱང་། དེས་ན་ཆེ་སྤྱོད་རྒྱུ་མཛེས་པར་
རྒྱུ་མཛེས་པ་དང་། ཆེ་སྤྱོད་མི་འདོད་པས་རྒྱུ་མཛེས་པ་དང་། ཆེ་འདི་ཁོ་ན་ལ་མན་པར་འདོད་པས་
རྒྱུ་མཛེས་པ་སོགས་པར་བཤད་པ་ནི་རྒྱུ་མཛེས་པའི་སྤྱོད་ཅི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །གཞན་ཡང་ལྟའི་སྤྱོད་པས་འདྲིན་པས་ལྟའི་སྤྱོད་པས་འདྲིན་པས་
འདྲིན་སྤྱོད་ཅན་པ་ཆེར་མའི་རྟོ་དང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཛེས་པར་དོ་བོ་ཉིད་དང་རང་
བཞིན་ལས་བྱུང་བར་སྤྱོད་པས་དོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་དང་། རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཟེར་གྱི། ལྟ་ཆད་པ་རང་བཞིན་
རྒྱུ་མཛེས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གངས་ཅན་གྱི་མིང་ཡིན་ཅིང་། འདི་པས་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་ཡང་།
དེ་རྒྱུ་མི་སྤྱོད་པའི་བྱུང་ཏེ། ཞི་འཁོས་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
འདི། །རྒྱུ་ཀྱི་ལ་ནི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པས་། །དེ་དག་རང་ཡང་རྒྱུ་མི་སྤྱོད་པས་། །ཞེས་དང་། ག་སྤྱིའི་དེའི་འབྲུལ་
བར། འོན་གང་དག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ལས། འདི་དག་
ཁྱུང་པར་ཅི་ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་པ་ནི་རང་བཞིན་རྒྱུ་མཛེས་པ་འདི་ནི་དེ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་འབྲུལ་བ་བཀག་ནས་དབྱེ་བ་འཆད། ཆད་སྤྱོད་གཙོ་བོའི་ལུགས་བཤད་པ་

གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་འབྲས་ལྷ་སོགས་མི་འདོད་འདོད་བཤད་བྱིས། །སྤྲི་གཏན་མེད་འགྲོ་
གསུམ་ཙམ་སོགས་འབྲུལ། །ཞེས་བྱ་སྤྱེ་ཆད་སྤྲུའམ་མེད་སྤྲི་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་། ལྷ་སོགས་འགྲོ་
བ་བྱུག་དང་། སྤྱེ་བ་སྤྲི་རྣམས་འདོད་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཆད་པར་སྤྲི་
བ་བདུན་ནི། འདི་ན་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྲུར་པའི་གཟུགས་ཙན་ཏེ། བ་དང་མ་
ལས་གྲུར་པའི་ཆད་ཅིང་ཉམས་པར་གྲུར་པ་དེ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པས། བདག་ནི་ཡང་དག་པར་ཆད་
པར་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་གཞན་དག་ནི་གང་གི་ཆེ་བདག་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་
སྤྱིའི་ལུས་ཁམ་གྱི་ཟས་གྱིས་འཆོ་བར་གྲུར་ཅིང་། རྣམ་པར་འཛིག་པར་གྲུར་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་
ཡང་དག་པར་ཆད་པར་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། གང་ཡང་བདག་གཟུགས་
མེད་འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྤྱེ་མཆེད་ཐོབ་པར་ཆད་པར་གྲུར་ཅིང་རྣམ་པར་འཛིག་
པར་འགྲུར་བ་ནི་བདག་ཡང་དག་པར་ཆད་པར་གྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཞེས་དང་། ས་སྤྱེ་
ལས་གྲུང་། རྒྱ་མེད་པར་སྤྲི་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་བ་དང་། རྟོག་གེ་ལ་
བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་རི་རྒྱུད་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ་
ཞེས་དང་། མདོར་བསྟུན་བསམ་པ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བར་ནང་དང་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཆད་མེད་
པ་སྤྲི་ཆོགས་སྤང་བ་དང་། དེས་འགའ་རྒྱ་རྣམས་འབྲས་བྱ་མེད་པར་སྤང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་
དང་ལུང་ལས་གྲུང་། སྤྲི་གསུམ་ཙན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱས་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་ལྷ་
པའི་རྣམ་པ་འདི་འབྱུང་བར་བརྟེན་དེ། འདི་ན་སྤྲི་གསུམ་ཙན་དེ་དག་གིས་ཁ་ཅིག་ནི་ལོངས་སྤྱོད་
གྱི་དབང་ལྷག་སྤྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དག་མི་འབྲུབ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་རྩོལ་བ་
མི་བྱེད་པས་གྲང་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་དབང་ལྷག་འབྲུབ་པར་མཐོང་ནས། དེ་དག་འདི་སྤྲི་ལ་སྤྱེ་སེམས་
ཏེ་སྤྲི་བས་མེད་དོ། །བཙོན་འབྲུས་མེད་དོ། །སྤྲི་བས་དང་བཙོན་འབྲུས་མེད་དོ། །སྤྲིས་བྱའི་རྩལ་
མེད་དོ། །པ་རོལ་གཞོན་པ་མེད་དོ། །སྤྲིས་བྱའི་རྩལ་དང་པ་རོལ་གཞོན་པ་མེད་དོ། །གཞན་གྱི་

ཅལ་མེད་དོ། །གཞན་གྱི་ཅལ་དང་པ་རོལ་གཞོན་པ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོག་
ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་། འབྲུང་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུ་མེད་དོ། །སྟོབས་མེད་དབང་མེད། བཅོན་
འབྲས་མེད། པ་རོལ་གཞོན་པ་མེད་དོ། །འཕྲོ་བ་མཆམས་སྦྱར་བའི་སྲིད་པ་དག་ངེས་པར་གྱུར་
ཏོ། །འདི་ལྟར་འཕྲོ་བ་དྲུག་པོ་དག་ཏུ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྡལ་སོ་སོར་སྦྱར་དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་
གཞི་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཅན་ལྟ་དང་མི་སྟེ་སྟེང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོག་ཆགས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དུད་འགྲོའི་སྟེ་གནས་སུ་སྟེས་པའི་སྟོག་ཆགས་ཏེ། སྟོག་ཅམ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲུང་
པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་མི་སྦྱང་བའི་སྟོག་ཆགས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཕྲོ་བ་མཆམས་སྦྱར་བའི་སྲིད་པ་ངེས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཕྲོ་བ་
མཆམས་སྦྱར་བའི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཕྲོ་བ་དྲུག་པོ་དག་ལ་མཆམས་སྦྱར་བའི་སྲིད་པ་འཕྲུ་
ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟན་པ་སྟེ། ལྷ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གྲང་ལྷ་ཉིད་དུ་མཆམས་སྦྱར་ལ།
མི་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གྲང་མི་ཉིད་དུ་མཆམས་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པས་འཕྲོ་བ་ནང་འབྲུལ་བ་
མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལྷ་སོགས་འཕྲོ་བ་དྲུག་དང་། ལྷ་ལྷར་སྟེ་བ་སོགས་སྟེ་བ་སྔ་ཕྱིའང་
འདོད་ལ། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་རྒྱས་པ་སོགས་འགོག་པ་དང་། རྒྱ་ཅམ་མི་འགོག་ལ།
དེར་མ་ཟད་ཁོ་རྒྱ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་མཁན་ངེས་ཀྱང་སེམས་འབྲས་བྱ་དང་འབྲུང་བཞི་ལས་
ཐམས་ཅད་སྟེས་པར་རྒྱང་པན་དེ་ཀྱན་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་ལས་སྟེས་ཀྱང་པན་མ་བཏགས་པས་
རྒྱ་མིན་ཟེར་ཡང་། རྒྱ་འབྲས་འགོག་པའི་འཇུག་སྟོབས་སོགས་དེ་ཁ་ཅིག་དང་སེམས་པ་འབྲུང་
བ་ལས་གྱུར་པ་བ་དག་ན་རེ་སྟེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱ་མེད་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་སྟེ་བའི་རྒྱ་སོགས་འདོད་དེ། ཆེ་
འདིའི་སྟེ་བའི་རྒྱ་པ་མའི་ས་བོན་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་མངོན་སུམ་ལ་སྟོན་པར་མི་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། སེམས་པ་འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་པ་བ་དག་ནི། རྒྱ་དམིགས་
བཞིན་པ་ལ་སྟོན་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། རས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཛིག་རྟེན་ན་གསལ་པ་འདི་

ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ནི་བཞི་ཁོ་ན་སྟེ་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐའ་དགག་གི་རྒྱར་རྒྱར་པས་ས་
 དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འཇུག་པ་ལས། རང་གི་སྒོ་
 བཞིན་འཛིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་ཁོའི་སྒོ་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པར་འདོད་པ་
 དཔེར་བཞོད་པའི་བྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་མིག་གི་རྗེས་འབྲངས་དག་གིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་འདོད་དེ།
 ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འཇུག་སྟོབས་ཅན་དག་ན་རེ། མེར་མེར་པོ་དང་སྒྲ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ནི་
 རྒྱུན་མེད་པ་ལས་སྦྱེ་ལ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་ལས་སྦྱེ་བས་ཞེས་དང་། དེའི་
 འབྲེལ་བ་ཤད་ལས། དེ་འཇུག་སྟོབས་ཅན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་མིག་གི་
 སྒོ་བ་མ་འཇུག་སྟོབས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་ཞེས་གྲགས་ཏེ། དེས་འཛིག་རྟེན་རྒྱར་པན་པའི་ལྟ་
 བ་གཞན་ཞིག་ཉི་ལ་སྒྱར་བ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་རྒྱར་པན་པ་གང་དག་ཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་འཇུག་
 སྟོབས་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཇུག་སྟོབས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར་འཇུག་སྟོབས་
 ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ན་རེ་འདི་སྐད་ཟེར་རོ། །ཞེས་སྒྲུར་རོ། །མེར་མེར་པོ་དང་སྒྲ་གྲུ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་མེད་པ་ལས་སྦྱེ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེར་མེར་པོ་དང་། རྒྱར་རྒྱར་པོ་དང་། རར་ནར་པོ་དང་།
 འཁྲང་འགྱུར་དང་། ཀྱང་ལག་འགྱུས་པ་དག་དང་། རྒྱ་གྲུ་དང་འདབ་མ་དང་། རྒྱ་གྲུ་དང་སྟོང་བྱ་
 དང་། སྤལ་མིག་དང་། མེ་རྟོག་དང་གྲ་མ་དང་། སྤུན་པ་དང་⁽¹⁾སྒྲུག་པ་དང་། འབྲས་བྱ་སྤྲུག་པོ་ཆེ་
 ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུན་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྦྱེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་རྒྱུན་ལས་སྦྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་
 ནི། རྒྱུན་དང་བཅས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འཛིག་
 རྟེན་མིག་གི་རྗེས་འབྲངས་གང་ཡིན་ལའང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས་མ་ཁྲབ་
 པའི་བྱིར། ལྷག་ལོས། ཆད་སྤེལ་རྒྱར་པན་ལ་སྦྱེ་བ་སྤྱི་བྱི་རྒྱ་འབྲས་སོགས་གཏན་མི་འདོད་པ་

དང་། མི་དང་དྲུག་འགྲོ་དང་མི་གསལ་བའི་འགྲོ་བ་གསུམ་ཙམ་ཁས་ལེན་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་
 འབྲུལ་བར་གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་པར་གྱིས། སོགས་སྦྲས་ཀྱན་སྦྲོང་
 སྦྲུབ་བྱེད་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཆོས་ཉིད་ལ་འབྲུལ་བ་སོགས་ཀྱང་འཛིན་ཏོ། །དེ་དག་གི་བྱུང་དོན་ནི་
 ཆེ་འདིའི་སྦྱེ་བ་སོགས་དང་བསྐྱེད་དང་བྱ་གཤམ་གི་རིམ་སོགས་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་འབྱུང་བཞི་ལས་སྦྱེས་
 ཀྱང་སྦྱེ་བ་སྦྲ་མའི་འབྲས་བྱ་དང་བྱི་མའི་སྦྱེ་བ་མི་འདོད་ཟེར་བ་པལ་ཆེར་གྱིས་འདོད་དེ། འདྲུག་
 འབྲེལ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་བྱད་པར་བསྐྱེད་དང་བལ་ལོའི་སེའུ་ལ་སོགས་པ་
 དག་དང་མ་བྱ་དང་བྱ་གཤམ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྦྱ་ཆོགས་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པ་འཐད་པ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་བྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འཇིག་
 རྟེན་འདིའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གང་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་འདིར་རམ་
 འདིར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་སེམས་སོ། །མངོས་མ་ལེགས་པ་སྦྱོང་ཅིང་བཟའ་བར་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱེ་བ་སྦྲ་བྱི་དང་སྦྲ་སོགས་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་མི་འདོད་པ་ལ་ཡང་
 སེམས་སོགས་འབྱུང་བཞི་ལས་སྦྱེས་པས་དེ་དེའི་རྒྱར་འདོད་པ་དང་། སེམས་སོགས་འབྱུང་བཞི་
 ལས་སྦྱེས་ཀྱང་དེ་དེའི་རྒྱར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་གསུམ་ཡོད་དོ། །རྒྱར་པན་ལ་སྦྲས་བརྗོད་རིགས་
 ཀྱིས་དབྱེ་ན། རྣམ་རྟོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ། གསང་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ། ཆད་སྒྲིའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ཤེས་ཀྱན་བརྟུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས། འདིར་རྒྱར་པན་པ་
 ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྦྱོང་བ་ཐམས་ཅད་བསྦྲས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ནི། ཇི་
 སྟོན་སེམས་ནི་འདྲུག་གི་བར། །དེ་སྟོན་འཇིག་རྟེན་རྒྱར་པན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་
 རྟེན་གྱི་གསང་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ནི། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དག་སྦྲོང་དག་འཁོར་དག་གི་
 དབྱས་ན་སེང་གའི་ཁྱི་ལ་འདྲུག་སྟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱར་པན་པའི་གཞུང་འཆད་ཅིང་། དེའི་བསྐྲགས་པ་

སྤྱི་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་གསུངས་པས་བཀག་པའོ། །ཆད་སྤྲི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འདིར་བཞུགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྤྱི་བར་བྱེད་རིགས་ཀྱིས་བཙུ་
 གཅིག་དང་། བཙུ་གསུམ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། བྲམ་ཟེ་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་
 བྱས་ཤིང་། འདི་ནི་རྒྱང་པ་ལ་དང་པོ་འོ། །ལོ་ལྷ་ཏ་མ་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་པའམ། གལ་ཏེ་ཐམས་
 ཅད་མ་བྱས་ཤིང་། དེ་དེ་ཡང་འཛིག་ཏེན་རྒྱང་པ་གཉིས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་
 དང་། ཐམས་ཅད་རྟག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི།
 བྲམ་ཟེ་འཛིག་ཏེན་རྒྱང་པ་དུག་པའོ། །ཡང་སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེ་འཛིག་ཏེན་རྒྱང་པ་དེ་ལ་
 འདི་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཀྱེ་ལོ་ལྷ་ཏ་མ་འཐད་པའི་གཏན་ཆིགས་མཐོང་བས་ན་ཐམས་ཅད་གཅིག་
 པའམ། ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པའམ། ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀའམ། ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའམ།
 ཐམས་ཅད་དུ་རག་ལས་པའམ། དེ་དག་ནི་བྲམ་ཟེ་འཛིག་ཏེན་རྒྱང་པ་བཙུ་གཅིག་པའོ། །ཞེས་
 པ་ནས། ཀྱེ་བྲམ་ཟེ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་རྒྱང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀྱེ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་དང་ལྟ་སོགས་འདོད་པའི་
 ཆད་སྤྱི་གཅིག་དང་། འགྲོ་བ་ཙམ་འདོད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཏན་མི་འདོད་པ་སྟེ་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་
 ལའང་རྟོག་གི་པ་དང་སྟོམས་འཇུག་པ་རེ་ཡོད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཆད་སྤྱི་ལམ་རྒྱང་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱི་ན་སོགས་ཀྱི་ལས་དང་། མཛོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གཉིས་གང་རུང་མེད་པར་ཞེན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྟས། ལས་མེད་འབྲས་བྱ་མེད་ཀྱང་རུང་། །གཞུང་ངན་རྒྱང་པ་ན་
 པ་ཡི་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀྱང་སྤྱི་དེ་གཉིས་གང་རུང་རེས་ཀྱང་ཆད་སྤྱིར་འགྱུར་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར་ཡང་ལས་མེད་པ་སྟེ་རྒྱ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་ཤིང་། ཐར་པ་མེད་པ་སྟེ་འབྲས་
 ལྟ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པའོ། །འདིར་ཐར་པ་ནི་མཐོངས་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ། ངན་སོང་ལས་ཐར་པས་
 སོ། །ཀྱང་རུང་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་ལོག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཞེས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་

ནི་གྲུབ་མཐའ་མ་ལུས་པའི་ནང་ན་སྤྲད་པས་ན་གཞུང་ངན་ཏེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་། གྲུབ་མཐའ་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **རྟོག་གི་སྟོམས་འཇུག་འདོད་གཏུང་ཕན་རྒྱུ་གིས།** །ཞེས་སྤྲས་ཏེ། བྱེ་སྤྲའི་ལུང་ལས། རྟོག་གི་པ་དང་སྟོམས་འཇུག་པ་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་བརྟེན་དེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྟོག་གི་པ་དག་གིས་ནི། སེར་སྤྱ་ཅན་མི་སྦྱིན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འབྱོར་བ་དང་། ཞེས་དང་། སྟོམས་འཇུག་པ་དག་གིས་ནི། སེར་སྤྱ་ཅན་རབ་ཏུ་མི་སྦྱིན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འབྱོར་བ་དང་ལོངས་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བྱིམ་དུ་སྦྱེ་བར་མཐོང་ལ། ཞེས་པ་ནས། ལོག་བར་སྤྲང་བ་དེའི་བྱིར་སྦྱིན་པ་མེད་དོ། །མཆོད་སྦྱིན་མེད་དོ། །ལེགས་པར་སྤྲད་པ་མེད་དོ། །ཉིས་པར་སྤྲད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་རྟོག་ཞིང་། དེ་སྤྲད་སྤྲའི་ཞེས་གསུངས་པ། རྟོག་གི་ལྟར་སྤྲང་དང་སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། མེད་པར་སྤྲ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་དགེ་སྟོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་ལ་ལ་སྦྱིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནས། ཅིའི་བྱིར་དེ་ལྟར་རྟོག་ཞིང་དེ་སྤྲད་སྤྲ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། ལུང་དང་རིགས་པས་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་ལུང་དང་། རྟོག་གི་ལྟར་སྤྲང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འབྲུལ་བ་བརྒྱུག་པའི་རིགས་པ་ལས། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བདེ་བའི་བྱིར། །ལྟ་མཆོད་འདེ་སྦྱིན་མནན་བྱས་ན། །བཅོན་སྤྱག་མཐུ་སྟོབས་འབྱུང་བར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། དྲང་སྟོང་འདིག་རྟོན་མིག་གིས་རང་གི་བྱ་ཕོར་བཟོད་འདོད་ནས། མཛེས་མ་ལེགས་པར་སྟོན་ཅིང་ཟ་བར་གྱིས། །ལུས་མཆོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འབྱུང་། །ལུས་འདི་འཆོགས་པར་གྱུར་པ་ཅམ་ཞིག་སྟེ། །འདིག་མ་སོང་བ་ལྷོག་པར་མི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་འདིག་རྟོན་པ་རོལ་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་འདོད་པས་གཏུང་བ་དང་། ལུང་བུ་པས་སྤྲང་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཕན་པར་རྒྱུ་མས་ནས་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། མེད་སྤྲའི་གྲུབ་མཐའི་ཀུན་སྒྲོང་འདོད་གཏུང་ཁོ་ནར་སྤྱག་ཆང་པས་བཤད་པའང་རགས་པ་ལ་འབྲུལ་བར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐོང་མིན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་རྒྱ་འབྲས་མེད། །ལུས་སེམས་ཙམ་བདག་ཞིག་
 ཕྱིར་སྤྱི་ཕྱི་མེད། །སེམས་ལུས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་རྒྱུད་གཅིག་མིན། །འབྲུང་ལས་སེམས་སྦྱེ་སྦྱང་
 འདས་དངོས་པོ་མེད། །མངོན་སུམ་ཆད་མ་རྗེས་དཔག་ཆད་མིན་འཁྲུལ། །ཞེས་པ་ལ། འདི་བའི་
 གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་དང་། རིགས་པ་ལྟར་སྤྲང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་ཞི་འཆོས། བརྒྱའི་གེ་སར་ལ་སོགས་པའི། །སྤྱོད་གས་པ་ནི་གང་གིས་བྱས། །མ་བྱའི་མངོངས་
 ལ་སོགས་པ་ཡི། །སྤྱོད་གས་པ་ནི་གང་གིས་སྤྱུལ། །ཞེས་སོགས་དང་། འབྲེལ་བར་གང་གིས་བྱེད་
 ཅེས་བྱ་བ་ནི་སུས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྤྲུལ་དུ་
 བསམ་པའོ་ཞེས་དང་། སྤྲུལ་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་དེ་དག་སྤྱི་གི་ཆོན་ལ་སོགས་
 པ་ཐོགས་ཏེ། ཁ་དོག་དང་དབྱེ་བས་སྤྱོད་གས་བཟུང་ཞིང་འཆོར་བཀ་དག་ཏུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་
 པ་པོ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དུ་ཟིན་ནའང་དེ་དག་བྱེད་མི་རུས་ན་ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་མིག་གིས། རི་
 ཙམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ལུལ་བ། །སྦྱེས་བྱའང་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཅེས་དང་། འཆད་འགྱུར་ལྟར་
 རྟོག་གེ་བ་དང་། སྦྱོམས་འཇུག་པ་གཉིས་ཀས། རིམ་བཞིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་
 ཤེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས། རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྤྲང་གིས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་
 གྲུབ་བྱེད་དུ་མ་འགོད་དོ། །ཆད་མའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རབ་བྱེད་ཉེར་དུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་དང་པོའི་རྗེས་
 འགྲོ་བ། །འདིར་ནི་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོག་གེ་བ་དག་གིས། ཆེ་གང་
 ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཁ་ཅིག་དབུལ་བ་དང་། སྟོག་མི་གཙོད་པ་ཁ་ཅིག་ཆེ་བྱང་བ་དང་། ཡང་སེར་
 སྤྱ་ཙན་ཁ་ཅིག་ཕྱག་པ་དང་། སྟོག་གཙོད་པ་ཁ་ཅིག་ཆེ་རིང་བ་མཐོང་ནས་དང་། སྦྱོམས་འཇུག་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས། སྦྱིན་པ་ཆེ་གང་ལ་བརྩོན་པ་ཁ་ཅིག་
 ཕྱི་མར་དབུལ་པོ་དང་། སྟོག་གཙོད་པ་ཁ་ཅིག་ཕྱི་མར་ཆེ་རིང་བར་མཐོང་ནས། ལས་བཟང་ངན་
 ཀྱི་འབྲས་བྱ་འཆོལ་བའམ། ལས་བཟང་ངན་ལ་འབྲས་བྱ་བཟང་ངན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་མེད་པས་རྒྱ་

མེད་དོ། །སྒྲུལ་དུ་མདོ་ལས། སྦྱིན་པ་མེད་དོ་མཆོད་སྦྱིན་མེད་དོ། །སྦྱིན་སྒྲེག་མེད་དོ། །ལེགས་པར་
སྦྱད་པ་མེད་དོ། །ཉེས་པར་སྦྱད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་གཞི་འབྲེལ་ལས། ཆིག་ལྡས་ནི་རྒྱའི་དངོས་
པོ་འགོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོར་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་སྦྱིར་འགོག་ །ཡང་རྟོག་སྦྱོམས་
པ་གཉིས་ཀས་དེ་ལྟར་བསམས་ནས་འབྲས་བུ་འགོག་པ་ནི། ལུང་ལས་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་དང་ཉེས་
པར་སྦྱད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཞི་འཆོས་
དཔེར་ན་ཆེར་མ་ལ་སོགས་པའི། རྫོ་སོགས་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དེ། །རེས་འགའ་འབྱུང་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
དུ། །སྒྲུག་བསྐལ་ལ་སོགས་རྒྱ་མེད་ཉིད། །ཅེས་འདོད་པ་བཀོད་པ་ལྟར། སྦྱ་ནས་མེད་པ་དང་། ཞིག་
ནས་མེད་པར་ལྟ་བ་དག་འབྱུང་བ་སྦྱར་མེད་གསར་འབྱུང་དང་། བྱང་ནས་ཀྱང་འཛིག་པ་ལ་རྒྱ་མ་
མཐོང་ནས་མེད་པར་བསམས་ནས། ལུང་ལས། འཛིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་
དོ། །མ་མེད་དོ། །ལ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་རྩལ་ཏེ་སྦྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་གཞི་འབྲེལ་ལས། ཆིག་
ལྡས་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིམ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་འདི་
ཕྱི་མའི་རྒྱ་མིན་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ལས་དང་། ཕྱི་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་མིན་པ་དང་། སྦྱེས་ནས་
དང་གཞན་ལ་སྦྱོང་འབྱུང་དང་། བྱ་སྦྱེད་པའི་ལས་དང་བར་དོ་བ་འགོག་པའོ། །གཏན་ཆིགས་ནི། ཀ་
ལྡིས་གང་ཞིག་ཡོད་པར་དམིགས་པ་དེ་ནི་རྟོགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མེད་པའི་ཐ་སྦྱད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའོ། །ཞེས་
དང་། གང་ཞིག་རེས་འགའ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཆེར་མ་ལ་སོགས་པའི་རྫོ་བ་ལ་
སོགས་ལྟ་བུའོ། །སྒྲུག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་
ཀྱི་གཏན་ཆིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །འདིའི་བདག་གི་འདོད་ཚུལ་ནི།
འཛིག་རྟེན་མིག་གིས། རི་ཅམ་དབང་པོའི་སྦྱོང་ཡུལ་ལ། །སྦྱེས་བུའང་དེ་ཅམ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཅེས་
དང་གཞི་འབྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་སྟོག་བདག་གི་ཆེ་འདི་ཉིད་འཆོ་འདུག་ཅིང་། སྟོག་དེས་ཕྱིས་

འཇིག་རྒྱ་མཉམ་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་ཆད་ཅིང་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གྱིས་
 ཞིག་ཅིང་ཚུད་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིལ་བའི་འོག་རྒྱ་མཉམ་པའི་བདག་ཉིད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བདག་
 གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་མི་འབྱུང་ལ། ཞེས་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་
 བཤད་པ་ལྟར་ལུས་སེམས་དབང་པོའི་སྤྱོད་ལུས་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་བདག་རྒྱ་འདོད་ལ། སྒྲོ་གསལ་
 གྱིས། ཆད་སྒྲུབ་དག་མ་ཤི་བར་དུ་བདག་ཤེས་རིག་རྒྱ་སྐྱེས་ལ། ཤི་ནས་ཆད་པར་འདོད་གསུངས་པ་
 ཆད་མའི་ལུགས་འགའ་ཞིག་དང་མཐུན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། སྐྱེས་བྱུང་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད། ཅེས་
 པ་དང་། བདག་ཟད་ལུགས་དང་འགའ་ལམ་དབྱེད། མིང་གི་རྣམ་གངས་སྐྱེས་བྱུང་བདག་དང་།
 གང་ཟག་སོགས་སོ། །དབྱེ་ན་འགྲོ་བ་གསུམ་མཐུག་གོ། སྐྱེས་བྱུང་ཡང་། མདོ་ལས། སྒྲོག་ནི་
 འདི་ཉིད་ལ་འཆོ་ཞིང་དེ་ཕྱིས་ཆད་པར་འགྱུར། ཞིག་པར་འགྱུར་ཕྱིས་མི་འབྱུང་རོ། །སྐྱེས་བྱུང་
 ལུས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིས་འདུས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་འཆི་བའི་དུས་ན་འབྱུང་བ་ཆེན་
 པོ་བཞི་དག་གི་བག་ལ་ཞ་བར་འགྱུར་རོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་མཁའི་བག་
 ལ་ཞ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཟ་བ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོའི་ལུས་ནི་
 འདི་ཉིད་དུ་ཞིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རྒྱ་མི་འགྲོ་བས་དེའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་ཟ་བ་པོ་མེད་པས་སྦྱིན་
 པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། འབྱུང་རྒྱལ་ས་
 དབང་པོ་སྒྲོ་དག་ནི། །རང་གི་རིགས་ལ་སྟོས་མེད་པར། ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ལ་སྐྱེ། ཞེས་
 དང་ཆད་མའི་དེ་ཉིད་ཉིད་རྒྱག་པ་ལས། དེ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་པ། མེད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
 མེད། ལུས་དང་སྒྲོ་དང་དབང་པོ་སོགས། །སོ་སོར་སྐྱད་ཅིག་འཇིག་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
 པ་རིགས་མིན། ཞེས་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་སྤང་བྲལ་གྱིས། གལ་ཏེ་འཇིག་གོང་ཆེ་གཞན་ལ། འགག་
 པ་མི་སྐྱེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་དཔེར་ན་ནི། བྱམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆེ་ན། ཞེས་
 བཀོད་པ་ལྟར། ཞིག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་ལ། ཡང་འཕགས་པ་ལྟས་

འབྲུལ་བསྐྱོག་ལས། མ་ཤི་བར་དུ་བདེ་བར་འཛོེ། །ཤི་ནས་དེ་ཡི་ཕྱོགས་ལུལ་མེད། །ལུས་ཀྱང་ཐལ་
 བ་བཞིན་སོང་ནས། །སྤར་འཛོེ་བར་ནི་ག་ལ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སྤྲི་ཕྱི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྒོ་བ་
 དཔོན་རྩ་བྱས། །འཆི་འཕྲོའི་སེམས་ལ་མཆོམས་སྦྱར་མེད། །འཆི་འཕྲོའི་སེམས་ཕྱིར་དག་བཅོམ་
 གྱུ། །ཐ་མའི་སེམས་བཞིན་སྦྱབ་བྱེད་ན། །ཞེས་དང་། ཆད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། ཆགས་པ་དང་བཅས་
 འཆི་ཀའི་སེམས། །སེམས་གཞན་དང་ནི་འབྲེལ་བྱེད་མིན། །འཆི་བའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཉོན་
 མོངས་བྲལ་བ་དེ་རྩི་བཞིན། །ཞེས་དང་། རིགས་པའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། གང་གང་འཆི་སེམས་དེ་
 དང་དེ། །སྦྱེ་བ་གཞན་དུ་རྗེས་འགྲོ་མེད། །འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དཔེར། །ཉེས་བྲལ་འཆི་ཀའི་
 རིག་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིག་པའི་ཕྱིར་སྦྱེ་བ་ཕྱི་མའང་མེད་ལ། རང་རེ་གཉིས་ཚྱོད་
 པའི་སྦྱེ་བ་སྤྲི་མའི་ལྟ་དང་། འདིའི་མི་ལ་རྒྱད་གཅིག་མི་རུང་སྟེ། སེམས་དེ་ལུས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱད་ཐ་དད་པའི་རྟ་དང་བ་ལང་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཆད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། ཚྱོད་
 པའི་གཞིར་གྱུར་སེམས་དག་ནི། །ཐ་དད་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་
 ཡིན། །བ་ལང་རྟ་ཡི་ཤེས་པ་བཞིན། །བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིས། །སྒོ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་མིན། །ཤེས་པ་ཉིད་ཕྱིར་རྒྱ་གཞན་དང་། །འབྲེལ་བའི་སྒོ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཆེ་
 འདིའི་སྦྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་སེམས་མེད་རྣམས་ལས་
 ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་སྦྱེ་སྟེ། །སྦྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆང་ལས་སྦྱོས་མ་ཐུང་དང་། མེ་ཤེལ་
 ལས་མེ་དང་། བ་ལང་གི་སྦྱ་དང་ལུག་གི་བལ་ལས་རྩ་དུར་བ་དང་། རྩ་ལས་སྦྱིག་མ་དང་། ཤིང་ལས་
 ཐལ་བ་དང་། འོ་མ་ལས་ཞོ་སོགས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་དག་འབྲུང་བ་བཞིན་
 ནོ། །དེ་སྐད་དུ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བཤད་ཅིང་། དབུ་མ་སྦྱིང་པོ་ལས་ཀྱང་། འབྲུང་བ་སེམས་
 མེད་རྣམས་ལས་ནི། །ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་སྦྱེ་སྟེ། །སྦྱེ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་སྦྱོས་མ་ཐུང་དང་། །མེ་ཤེལ་ལ་
 ནི་མེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཞི་འཛོམས། དེ་ཡི་བྱང་བའི་བྱད་པར་ལས། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ལས་ཤེས་

ཉིད། །རི་ལྷ་རྒྱུ་དང་རྒྱས་སོགས་བཞིན། །སྤྱི་བའམ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྷ་འབྱུང་བ་བཞིའི་བྱུང་པར་ལས་སེམས་སྤྱི་བར་འདོད་ཅིང་། ཅ་ཤེའི་འབྲེལ་བ་ཤད་ལས། རྩས་
 ལྷ་ཡོད་པ་མིན་པར་སྤྱི་བའི། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པར་སྤྱི་བ་སྟེ། གོས་དམར་སྟེ་དང་མདོ་སྟེ་བ་
 དང་། འཛིག་རྟེན་རྒྱུ་པན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར། ལྷ་འདས་ནི་ཕུང་པོ་
 ཟད་ཅམ་དང་། ལྷས་སེམས་ཟད་ཅམ་གྱི་དངོས་མེད་ཅམ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་གཅིག་མི་ཕུང་བ་དང་།
 རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྣོ་ནི་ལྷས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །གོམས་བས་གྲུབ་པ་མེད། ཅས་པ་ལྷར། འབྱུང་བ་
 ལས་སེམས་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ན་ཉོན་མོངས་ཅད་ནས་སྤངས་པའི་དགྲ་
 བཅོམ་གང་ཡང་མེད་པས། སངས་རྒྱས་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དགོ་འདུན་མི་འདོད། ཉོན་
 མོངས་སྤངས་པ་དང་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མེད་པས། དམ་ཆོས་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་མང་སྟེ། ལྷ་
 ལས། འཛིག་རྟེན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱབ་པ། ཡང་དག་པར་ཆེ་
 འདི་ཉིད་ལ་རང་གི་མདོན་པར་ཤེས་པས་འཛིག་རྟེན་འདི་དང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཐམས་ཅད་མདོན་
 ལྷ་འབྱུང་བ་ལྷ་ལྷ་བསྟེ། བདག་ཅག་ནི་སྤྱི་བ་ཟད་དོ། །ཆངས་པར་སྤྱད་པ་བསྟེན་མོ། །བྱ་བ་བྱས་
 མོ། །ཤིད་པ་འདི་ལས་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གོ་བར་བྱེད་པ་དག་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྷ་ལྷ་ཞིང་།
 དེ་སྤྱད་སྤྱོད། །ཞེས་གསུངས་པས། རྟོག་གོ་བ་དག་གི་དངོས་པོ་རྟག་བརྟན་གཤུང་བྱང་མི་འགྱུར་
 སོགས་སྤམ་ནས་དང་། སྤམས་འཇུག་པ་དག་གིས་བསམ་གཟུགས་གང་དང་གང་ཐོབ་པ་ན་དགྲ་
 བཅོམ་པའི་འདུ་ཤེས་སྤྱི་ལ། དེ་སྤྱར་འཆི་ཆེ་ཉིང་འཛིན་ཉམས་ནས་གནས་འོག་མར་སྤྱི་བ་མཐོང་
 བས། འཛིག་རྟེན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། དེའི་ལམ་མེད་དོ་སྤམ་ནས་དེ་སྤྱད་སྤྱོད་པར་འབྲེལ་བ་ལས་
 བཤད་ཅིང་། ཡང་ཇི་ཅམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ལུལ་བ། ཞེས་པ་ལྷར་ཆད་མ་ནི་མདོན་སྤམ་གཅིག་བྱ་
 དང་། རྩས་དཔག་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་རང་མཚན་དངོས་སུ་མི་འཛིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ལྷ་སྤྱི་ན་གྱི་བྱ་ལས་སྤོ་བསང་དཔོག་པ་སོགས་གཏན་ཆིགས་རྣམས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་

རྗེས་དཔག་གྲུང་འབྲུལ་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ཀྱན་མཁེན་དང་རྒྱ་ལྟས་སྐྱབ་
པ་དང་། རྒྱང་པན་གྱི་རིགས་པའི་རྩ་བ་འབྲུལ་བར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། **སེམས་བྱིར་དེ་**
སྔོན་སོང་གྲུབ་གཏོ་བླ་ལང་བྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མངལ་གནས་ཀྱི་ཆེ་འདྲིའི་སེམས་སྔོན་མ་ཆོས་
ཅན། རང་གི་ཉེར་ལེན་སེམས་འདས་པ་འཇམ་འགག་པ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་
ན་བཅས་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཞིན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས། མངལ་གནས་སྔོན་རོལ་སློ་ལ་
ནི། །མདུན་རོལ་ཁོ་ནར་འགག་སློ་ཡོད། །ཤེས་བྱ་གཞན་གྱིས་དེ་གཞན་བྱིར། །ཡང་ན་སློ་བྱིར་
དེ་འོག་བཞིན། །ཞེས་དང་། ཞི་འཆོས། དེ་བྱིར་ཐོག་མའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རང་གི་ཉེར་ལེན་སྟོབས་
ལས་བྱུང་། །རྣམ་ཤེས་ཉིད་སོགས་གཏན་ཆོགས་གྱིས། །ད་ལྟར་བ་ཡི་རྣམ་ཤེས་བཞིན། །ཞེས་
སོ། །འཕགས་པ་མིན་པའི་འཆི་ཁད་ཆེ་འདྲིའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉེ་བར་སྒྲུང་བྱའི་
སེམས་བསྐྱེད་རུས་ཏེ། ཆགས་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྔོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་བཞིན། ཞི་
འཆོས། ཤི་ཁད་སྐྱད་ཅིག་རྣམ་ཤེས་ནི། །རང་གི་ཉེར་སྒྲུངས་བསྐྱེད་རུས་ཏེ། །ཆགས་པ་བྱས་པའི་
འབྲེལ་བ་ཉིད། །སྔོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྦྱིང་པོ་ལས། འཕགས་པ་
མིན་པའི་འཆི་འཕྲོའི་སེམས། །སེམས་གཞན་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་
བྱིར། །སེམས་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་དཔལ་ལོས། སློ་ནི་ཤེས་བྱ་
རྟོགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས། །དེས་ན་མངལ་གནས་སྔོན་རོལ་སློ་ཡུལ་འདོད། །དེ་འདྲིའི་མིན་མིག་
ལ་སོགས་མེད་པའི་བྱིར། །གང་གི་ཡིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་སྤར་མ་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལ། །ཁོ་ན་རེ།
མེར་རྒྱར་སྐབས་སུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་། དོན་མ་སྤྱད་པར་ཤེས་བྱ་མེད་པས་དེ་མི་འཐད་ཟེར།
དེ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་ལ་མི་སྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སློ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་
ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་མངོན་གྲུར་པ་བཞིན། དེས་ན་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་

དབང་པོ་དོན་དང་སྤྲད་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞི་འཆོས། མིག་ལ་སོགས་
ལ་ལྟོས་མེད་ཕྱིར། །རང་དགའ་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་ཏེ། །རང་གི་ཉེར་ལེན་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས། །མི་ལམ་
སོགས་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་ནམ་པར་རྟོག་ནམས་ནི། །དབང་པོ་དང་དོན་ལྟོས་མ་
ཡིན། །ཞེས་དང་། ལུར་ལུར་སོགས་ལ་ནམ་ཤེས་ནི། །ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་གཟུ་ལུས་མིན། །དེར་ནི་
ཤེས་པ་རི་ལྟར་མེད། །ནམ་ཤེས་ཀྱན་ནི་དབང་པོ་དང་། །དོན་ཀྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཞེས་པ། །དེ་ནི་
མི་རིགས་གང་ཕྱིར་དེ། །གཞན་དུ་མི་ལམ་སོགས་སྤྲུང་རིགས། །ཞེས་སོགས་སོ། །ལུས་ཞིག་གྲང་
ནམ་ཤེས་ལྟོག་མི་དགོས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ལས། །ལུས་ནི་ནམ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། །ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནི་མི་
འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་འདི་རྟོན་མིན། །ཞེས་པ་ནས། །དེ་ཕྱིར་ལུས་ནི་འདིག་ན་ཡང་། །ཡིད་ཀྱི་སྒོ་
ནི་དེར་རྟོན་མིན། །རང་གི་ཉེར་ལེན་སྟོབས་ཀྱིས། །འབྱུང་འགྱུར་འགའ་བ་མེད་པ་ཅན། །གང་ཕྱིར་
ཡིད་སྒོ་འབའ་ཞིག་གྲང་། །འགའ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ལ་མཆོན་པར་སྐྱབ་པས་
ཞིབ་པར་དེར་ལྟོས་ཤིག །བརྟེན་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པའམ། །ལེའུ་སོགས་ཆོས་ཅན། །སྤྱེ་བ་གཞན་
དུ་ཟ་བ་དང་། །ཆགས་སོགས་ལ་གོམས་པ་སྟོན་སོང་ཡིན་ཏེ། །བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཟས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
བསྐྱོད་པ་དང་། །ཆགས་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན། །དབང་པོ་སྟོན་པའི་མི་བཞིན། །དེ་སྤྲད་
དུ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་ཀྱིས། །ལེའུ་ཡང་སྟོན་ཆད་གོམས་བྱས་པས། །བྱུང་མ་ཐག་དུ་ཟས་འཆོལ་
བྱེད། །ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་དབང་པོ་སྟོན་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། །དབའ་པོས།
སྒོ་ཡི་མཐུ་སྟོབས་གསལ་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་པོ་ནམས་གྲང་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན། །བཙས་
མ་ཐག་དུ་སྐྱས་གྲང་མ་བསྟན་པར། །ཁ་ཟས་ཟ་བར་རྩོལ་བ་བྱེད་པ་དང་། །རུ་ཞོ་འཐུང་བར་རྩོལ་བར་
བྱེད་པ་ཡང་། །དེ་དང་ཆེ་རབས་གཞན་ལ་གོམས་པའི་མཐུས། །ཞེས་སོ། །རིག་པ་བཅས་པོའི་ཉེར་
ལེན་ལས་མི་སྤྱེ་སྤྱེ། །བཅས་རིག་ཉེར་ལེན་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཀྱི་རྟོན་ཀྱི་རྟགས་འགའ་ཡང་།
ཆང་ལས་སྟོས་མཐུ་སོགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། །རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྟན་ཀྱི་མཐུན་

དཔེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྟེང་པོ་ལས། སྤྱོད་མ་ཐུ་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན་པས། ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ནི་
མེད་པ་ཉིད། །རྒྱ་རྣམས་རིགས་མ་ཐུན་པ་ཡིན་ཕྱིར། །གཏན་ཆིགས་ཀྱང་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །ཅེས་
སོ། །པ་རོལ་གྱི་འཆི་སེམས་རྟགས་སུ་དགོད་པ་མ་དེས་པ་ཆེ་རབས་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྟོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །འདས་པའི་སེམས་ཡོད་དེ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས། །གཏན་ཆིགས་
མ་དེས་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །འདས་པའི་འཆི་འཕྲོའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །ཆེ་རབས་དྲན་པ་སོགས་ཡོད་
དང་། །ཚུལ་སྤྱིའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །འང་སྤྱས་སྤྱབ་བྱེད་གཞན་ཡོད་པར་སྟོན།

གཉིས་པ་ནི། གོ་མས་གསལ་ཇེས་འགྲོས་ཀྱན་མཁེན་རྒྱ་འབྲས་གྲུབ། །ཅེས་པ་ནི་ཁོ་ན་
རེ། སྤྱི་བ་སྤྱི་ཕྱི་ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། ཀྱན་མཁེན་དང་རྒྱ་འབྲས་ཇི་ལྟར་འབྲུབ་སྟུང་ན། སེམས་
གོ་མས་པའི་གསལ་སྤྲང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་གཏན་ཆིགས་དང་། ཆོས་གང་དངོས་པོ་གཞན་
གྱི་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་རྟགས་གཉིས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
ཀྱན་མཁེན་དང་། རྒྱ་འབྲས་འབྲུབ་སྟེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། །འདོད་འཇིག་ཕྱང་ན་
གྱིས་བརྒྱལ་དང་། །རྒྱན་པོ་མི་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ། །མདུན་ན་གནས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཡང་
དག་མིན་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆོད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། སྟོ་དང་བཅེ་བ་ལ་
སོགས་དང་། །འདི་དག་ཇི་སྟེད་བཤད་ཆོས་ལྡན། །དེ་དག་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ། །འོད་གསལ་
ཀྱན་མཁེན་ཉིད་འབྱུང་འབྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། དེས་ན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལ་ནི། །ཆོས་རྣམས་
དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཅིག་ཅར་གསལ་བར་སྤང་སྤིང་པས། །དེ་ལྟ་བུ་དག་རྟགས་སྟོར་
གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་མཁེན་འབྲུབ་ལ། །ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་དེ་ཉིད་སྤང་བའི་རབ་བྱེད་
ལས། །གང་ཕྱིར་རང་གི་ས་པོན་ལས། །ཆེར་མ་ལ་སོགས་སྟེ་བ་ཉིད། །རྣོ་སོགས་དེ་ཉིད་ལས་
ཡིན་ཕྱིར། །དེས་ན་དཔེ་ནི་གྲུབ་པ་མེད། །དེ་དག་རེས་འགལ་ཁ་ཅིག་ཏུ། །འབྱུང་བར་ཡོངས་སུ་
དེས་པ་ནི། །བཟོས་དང་བཅས་པར་སྟེ་བ་སྟེ། །བཟོས་བྱ་དེ་དག་རྒྱར་འདོད་དོ། །རྒྱ་ནི་ཕན་པ་

བྱེད་པ་སྟེ། །ཕན་པ་མེད་པར་སྟོས་བྱ་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་། །ཞི་འཚོས། དེ་བྱིར་དངོས་པོ་
གཞན་དག་གྱང་། །རྒྱ་བཅས་ངེས་ལས་སྐྱེ་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། །འབྲུག་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་སོགས་གྱིས་ཁེགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་མེད་མངོན་མིན་རྗེས་དཔག་བཀག་བྱིར་ཡང་། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། སྐྱེ་བ་
སྔ་བྱི་དང་ཀུན་མཁྱེན་མེད་པ་དང་། སྐྱིན་སོགས་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་པ་སོགས་ཁྱོད་གྱི་མངོན་སུམ་
གྱིས་མ་མཐོང་བའི་བྱིར། ཟེར་བའང་ཐམས་ཅད་གྱི་འཇམ་ཁྱོད་རང་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་
བ་གང་ལ་བྱེད། ཡང་དེ་དག་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ངམ། རྗེས་དཔག་གི་ཡིན་བརྟགས་
ན། །ཞི་འཚོས། ཀུན་གྱིས་མ་མཐོང་ཐེ་ཆོམ་དང་། །རང་གིས་མ་མཐོང་འབྲུལ་བ་སྟེ། །འཕེགས་
བྱེད་རི་ཕུག་དུར་བ་སོགས། །མ་མཐོང་བར་ཡང་ཡོད་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོ་མི་
འཐད་ཅིང་། བྱི་མའི་བརྟགས་པ་གཉིས་གྱང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་
སུམ་གྱིས་སོ་ཞེ་ན། འཕྲིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དངོས་པོ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཞེ་
ན། རྗེས་སུ་དཔག་པས་གྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། མེད་པ་བ་མངོན་སུམ་ཅམ་ཆད་མར་སྐྱབ་བ་དག་ལ་
ཁས་སྐྱངས་པས་གཞོད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་དཔའ་པོས། རྒྱ་དང་
བཅས་པས་སྐྱབ་བ་རྒྱ་མེད་ཅེས། །དམ་འཆའ་རང་ཉིད་གྱིས་གཞོད་མ་ཡིན་ནམ། །ཅི་སྟེང་གཏུན་
ཆིགས་སྐྱབ་ལ་སྟོམ་པས་ན། །དམ་འཆའ་གཅིག་ཕུས་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། སྐྱེ་བ་སྔ་བྱི་སོགས་མེད་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་ལ། རྗེས་དཔག་མི་བསྐྱབ་བར་
བཀག་པའི་བྱིར། དེས་གྱང་མི་འགྲུབ་པར་མ་ཟད་བསྐྱབ་ན་རང་ཉིད་སུན་འབྱིན་པར་འགྱུར་ཞིང་།
ཡང་སྐྱས་དེ་སྐྱབ་མི་ཐུབ་པར་མ་ཟད། །ཁྲ་བས། དངོས་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལྟ་ཞིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན་
ནི། །རྟག་དུ་ཐམས་ཅད་ལས་གྱང་ཐམས་ཅད་འགྱུར་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས།

རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་ཕྱིར། ཏྲག་རྩ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཟླ་བས། གལ་
ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་བར་གྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི། ལྷན་བ་ལ་ཡི་བྱི་མདོག་ཇི་བཞིན་གསུང་དུ་
མེད་ཉིད་ན། ཤིན་རྩ་ཆེས་བཟའི་འཇིག་རྟེན་འཇིན་པའང་ཡིན་དེའི་ཕྱིར། རང་གི་སྟོ་བཞིན་
འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། སྟེ་བ་སྟེ་བྱི་སོགས་ཡོད་
པར་སྟུབ་བྱེད་ཐལ་འགྱུར་གཏན་ཆོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔལ་མགོན་གྲུས། དེ་ཞིག་
ཉེས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་གནས། མེད་པར་ལྟ་བ་བསྟོག་ཟིན་གྱིས། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་ཆད་ལྟ་
ལེགས་པར་བཀག་ཟིན་རྟོ། །

སྟེས་བ།

དབུ་མེམས་ལུང་རིགས་འོད་ཟེར་སྟོང་སྟོས་བས། མེད་ལྟེ་སུན་ཆོགས་མ་ལུས་ཀྱང་
བསལ་རྟེ། ཡང་དག་ལྟ་བའི་བརྒྱ་འབྱམ་བཞད་ཅིང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ལུགས་བརྒྱ་གསལ་བར་
བྱས། ཆད་སྟེ་འཇིག་རྟེན་མིག་གི་རྗེས་འབྲང་ལས། མེད་བསམ་རྒྱང་པན་ནམ་གཞག་འཆད་
འདོད་འགལ། སྟེ་ལྷ་རྒྱན་པོའི་རང་རྩ་ལྟར་མཐོང་ནས། རྒྱ་འབྲས་འདོད་རྩ་ལ་ལུགས་གཉིས་མ་
འབྲལ་བཤད། གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་མོན་གཡུ་འབྲུག་སྟེ། བསྟུགས་ཀྱང་གངས་ཅན་རྒྱན་
པན་མིང་ཅམ་ལའང་། ཆེས་འབྲལ་སྟེ་བཤད་ཀྱང་སྟོང་སོགས་མོངས་ཁྱོད། བཟའ་བུལ་སྟར་
རོག་སྟེ་མོར་ད་གདོད་ཤེས། ཅལ་རྒྱགས་ཅམ་མིན་རྟོན་བཞིའི་གནད་ལྟར་བའི། དཔྱོད་ལྟར་
སྟེ་བཟའ་རྣམ་སད་མ་ལུས་ཀྱི། དགའ་སྟེ་ལེགས་བཤད་ཡོངས་འདྲའི་ཆལ་ཆེན་པོ། འཇམ་
མགོན་སྟེ་མ་མཉེས་པའི་མཆོད་སྟེན་སྟོས། །

ཞེས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་འབྲལ་སྟོང་གདོད་ལྟེ་སྟེ་དབྱངས་ཀྱང་མཁའ་ལམ་གསལ་སྟོན་
མེད་རྣམ་བཤད་ལས་མེད་མཐའ་ཆད་བསལ་ལེ་ལྷ་གཉིས་པའི་འབྲེལ་བ་བྱས་ཟིན་རྟོ། །

༩ གཉིས་པ་རྟག་མཐའ་དགག་པ་ལ། གངས་སེར་གཉིས་དང་། ཆངས་བདེ་རིག་བྱེད་མཐའ་
གསང་བཞིའི་དང་། ལྷ་བ་འཇུག་དཔྱོད་པ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་། ཞི་བྱེ་རིག་གསུམ་ཀྱི་དང་། ཟད་བྱེད་
པའི་རྟག་མཐའ་འཁོག་པ་ལ། དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོན་པ་མིང་
དབྱེ་བ་འདོད་ཚུལ་བཞི། དང་པོ་ནི། **སེར་སྤྲེའི་མཆོད་འོས་དབང་ཕྱག་ཚུ་ལྷ་སྟོན།** །ཞེས་པའི་དོན་
ནི།ལྷ་བ་པར་འཕགས་བསྟོད་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ཡང་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་ཆེ་སེར་སྤྲེའི་བྱ་བའི་བྱང་
སྟོང་ཞིག་བྱང་སྟེ། དེ་ནི་གངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྩམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱང་སྟོང་སེར་སྤྲེའི་དང་། སྤར་ལྷར་ཀྱང་ཏུ་རྒྱ་དག་གི་གཞུང་ལྷར་ན་བྱང་སྟོང་མཆོད་འོས་ཀྱང་ཡིན་
ལ། འོན་ཀྱང་འདི་བ་ལ་མཆོད་འོས་པར་མ་གཤགས་པས་བྱི་བ་བྱིངས་ཀྱིས་མི་འདོད་དམ་སྟུམ་མོད་
ཀྱང་། འདི་དག་བཤད་ཆོད་ལས། གནས་ཆོད་གང་ལའང་དཀའ་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་
ཡིན་པས་ཤེས་པར་གྱིས། དབང་ཕྱག་ཀྱང་འཆད་འགྱུར་ལྷར་གངས་ཅན་གྱི་མས་སྟོན་པར་འཛིན་
ཅིང་། ལྷ་དེས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་དབང་ཕྱག་ནག་པོའི་རྒྱུད་སྟུམ་ཅུ་པ་དང་། དུག་ཅུ་པ་སོགས་རྩམ་
པའི་སྟོན་པ་ཚུ་ལྷ་རྒྱུང་ནམས་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **གངས་ཅན་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྤྲེའི་སྤྲེའི་སོགས།** །ཞེས་སྟུམ་ལ། སྟོབ་དཔོན་པོ་རྟེ་
ཟླ་ཉལ། འདི་དངོས་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གངས་དེས་པ་སྤྲེའི་བས་ན་གངས་ཅན་ཉེ་ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་
ཀྱིས། གངས་ཀྱིས་འཇུག་པའམ། གངས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་གངས་ཅན་ཉེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་
གྱི་གངས་ཅན་དང་། སྤྲེའི་སྤར་ལྷར་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྤྲེའི་བས་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྤྲེའི་དང་། སྟོབ་དཔོན་
ཤེས་རབ་གོ་ཆས། དེའི་སྟོབ་མ་མིང་སེར་སྤྲེའི་བྱ་སྟེ། **སེར་སྤྲེའི་བྱ་ཡིན་པས་ན་སེར་སྤྲེའི་བྱ་ཞེས་**
གསུངས་པས་དང་། གཙོ་པོ་མཐོང་དཀའ་བ་རྒྱུར་སྤྲེའི་བས་གཙོ་པོ་པ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབྱེ་རྩོ་སེར་སྐྱ་མཛོན་གསལ་ལྟ་མེད་པ། །ཁངས་ཅན་ལྟར་བཅས་རྣམ་འགྲུར་
ཅུ་གྲུང་ལུགས། །ཞེས་པ་དང་། འདིར་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན་གཞུང་དུ་མར་སེར་སྐྱ་པ་དང་། ཁངས་ཅན་
པ་ཐ་དད་དུ་བཤད་སྤང་སྟེ། །ཞི་འཆོས། རུས་པ་མ་ལུས་དང་ལྡན་པའི། །གཙོ་བོ་ཉིད་ནི་འབའ་ཞིག་
ལས། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་ཡིན་ཞེས་སེར་སྐྱ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། སེར་སྐྱ་
པ་རྣམས་ན་རེ། །ཞེས་པ་ནས། འབའ་ཞིག་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ནི། དབང་ལྷག་དང་བཅས་པའི་
ཁངས་ཅན་གྱི་བརྟགས་པའི་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ལོ། །ཞེས་དབང་ལྷག་མི་
འདོད་པའི་སེར་སྐྱ་པ་བཤད་ཅིང་། །ཡེ་ཤུ་གསུམ་པར། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་དབང་ལྷག་དག་ཅེས་
སོགས་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་དབང་ལྷག་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
ཏེ། དེ་ལ་ཁངས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་གཙོ་བོ་འབའ་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་འདི་དག་འཇུག་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བརྟུས་ལས། སེར་སྐྱ་པ་
རྣམས་སྟོངས་པའི་ཚུལ། །ཁངས་ཅན་སྐྱ་རྣམས་ཡོན་ཏན་མེད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པ་ལྟར་ན་འདིའི་
ཁངས་ཅན་པས་ཀྱང་དབང་ལྷག་ལྟར་མི་འདོད་པར་བཤད་ཅིང་། གྲུབ་ཆེན་སྐྱོན་ཞབས་ཀྱིས་བདག་
གི་རྣམ་ཁངས་སུ་མ་ཅུ་པ་ལས། དུས་ལས་བྱུང་བ་དང་། འདོད་རྒྱལ་དང་། གནམ་གྱིས་བསྐྱོས་པ་དང་
གྱི་ན་བཞི་ནི་ཁངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་དང་ཆོད་མ་དང་དག་པ་དང་། མ་དག་པ་
བཞི་ནི་སེར་སྐྱ་པའི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འོད་ལྡན་ལས། གང་དག་ཁངས་ཅན་དང་སེར་
སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྟོས་ཞེས་བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་མི་འགལ་བ་
ནི། །ཡེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་རྩ་བར་སེར་སྐྱ་ཞེས་པར་འགྲེལ་བར་ཁངས་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཞི་འཆོས། སེར་སྐྱ་སྐྱ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས། ཞེས་སེར་སྐྱ་པ་སྟེ་ཁངས་
ཅན་རྣམས་སྐྱ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། འཇུག་འགྲེལ་སོགས་ཀྱིས་
ཀྱང་ཤེས་པས་སོ། །དེས་ན་འདིར་དབྱེ་རྩོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་རྒྱལ་པལ་ཆེར་མ་སྐྱུན་ཡང་། ནང་

སྤོང་སེར་སྐྱ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སྟོན་གྱི་གངས་ཅན་ནི་ལེགས་ལྷན་ལྷར་འབྲས་བྱ་རྒྱ་དུས་
ནས་ཡོད་པར་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བར་སྐྱ་བའི་དང་། ཆད་མའི་དེ་ཉིད་ཅ་འབྲེལ་དང་ཀུན་
བརྟམས་ལྷར། གཙོ་བོ་ཅན་ལས་བྱུང་གི་ལྷ་དབང་ལྷག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་སོང་བ་མི་འདོད་
བས་གངས་ཅན་ལྷ་མེད་པ་དང་། འདི་སྟོན་ཆད་ནས་གངས་གཙོ་བོར་བཤད་བས་གངས་ཅན། ཆད་
མའི་དེ་ཉིད་ཅ་འབྲེལ་ལྷར། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་དུ་འགྲོ་བ་ནི། ལྷ་ཆེན་
དབང་ལྷག་གི་སྒྲོས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་འདོད་པའི་གངས་ཅན་བྱི་མ་ནི། སྟོན་པ་རྩ་རྒྱུང་བྲིན་
ཆད་ནས་བྱུང་བས། དེའི་ལྷགས་ཡིན་ནོ། །ལོ་རྒྱུ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་ན་རེ། འདི་དབང་ལྷག་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་བདེན་ཞེན་གྱི་འདོད་པས་སོ་ཟེར་བ་ལ་མ་བྱུང་ཅིང་། མི་འཐད་དེ། ཞི་འཆོ་ཡབ་
སྐས་གྱིས་འདི་གངས་ཅན་པ་དང་། དབང་ལྷག་པ་གཉིས་ཀར་བཤད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ་འདིའི་
ཆིག་གི་དོན་དུག་འདོད་ཟེར་བའང་དབྱུང་ན་སྟོང་པོ་མེད་དེ། བྱེ་བྲག་པ་ལ་འབྲུལ་བར་ཟད་པས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སེར་སྐྱ་བའི་འདོད་རྩལ། གངས་ཅན་
ལྷར་བཅས་ཀྱི་འདོད་ལྷགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཆད་མ་དང་། གཞལ་བྱའི་ཤེས་བྱ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། སྐས་བརྗོད་ཀྱི་མངོན་རྗེས་ལུང་ཆད་མ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། **མངོན་སུམ་ཆད་མ་དབང་**
པོའི་འཇུག་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་ནི་ཆད་མ་ཀུན་བརྟམས་ལས། སེར་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི་རྣ་བ་ལ་སོགས་
པའི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ནི་ཡིད་དབང་པོའི་
འཇུག་པ་ལ་འདོད་ལ། ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་མེད་པར་འདོགས་
བྱེད་དོ། །ཡིད་ཀྱིས་དབང་པོ་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་རྩལ་གཉིས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཡིད་དང་དབང་པོ་སྟོན་
ཅིག་རྩ་ལྷལ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལ་གཞན་དག་ཡིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། དབང་པོས་བརྒྱུང་རྗེས་སུ་
ཡིད་ཀྱིས་རེག་དེའི་རྗེས་སྒྲོས་ཞེན་པར་འདོད་དོ། །དབང་པོའི་འཇུག་པ་ནི། རང་གི་ལྷལ་ཉེན་དེའི་
རྣམ་པར་འགྱུར་བར་འདོད། དབང་པོའི་འཇུག་པ་ལ་འདོད་རྩལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུན་བཅས་རྒྱུན་མེད་

གཉིས་སོ། །རྒྱུན་བཅས་ནི་ལྷགས་སྒེགས་པ་ན་མེ་དང་རྩས་གཅིག་མིན་ཡང་གཅིག་པར་སྒྲང་བ་
ལྟར་སེམས་པ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་སྤྱོད་བ་ན་ཡུལ་དང་འདྲེས་པས་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་མིན་ཡང་སྤྱོད་བའི་
ངོ་བོར་སྒྲང་བའི་སྐབས་དང་རྒྱུན་མེད་ནི་སེམས་པ་ཅན་སྒྲོན་མེའི་འོད་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་གི་
ཡུལ་དང་འདྲེས་པར་སྒྲང་བ་མིན་པའི་སྐབས་སོ། །གཞན་ཡང་གངས་ཅན་སྤྱིའི་རྣ་བ་དང་། བགས་
བ་དང་། མིག་ལྟེ། ལྷ་ལ་ཡིད་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྒྲ་སོགས་ལ་ཞེན་ཅིང་ལྟ་བར་བཤད་དོ། །ཆུ་ལྟང་
སོགས་བྱུང་བར་ཁ་ཅིག་དབང་ཤེས་གྱིས་ཡུལ་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་པ་མཆོག་གི་
འཇུག་པ་ཞེས་པ་བསྐྱེད་མེད་གི་བྱ་བ་ཉིད་དབང་པོའི་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །གངས་ཅན་སྒྲ་མ་ན་རེ།
བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཆ་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ཅམ་ལྟ་དང་བདེ་སོགས་གསུམ་བསྐྱེམས་
ནས་དབང་པོས་འཛིན་ལ་རང་རང་གི་དབྱིབས་འཛིན་པས་དབང་ཡུལ་སོ་སོར་འདོད། ཕྱི་མ་གངས་
ཅན་ཕྱང་བྱེད་མ་རྩམ་པ་ན་རེ། དེ་ཅམ་ལྟའི་རང་བཞིན་བདེ་སོགས་ལ་ཐ་དད་ཡོད་པས་དབང་པོའི་
ཡུལ་སོ་སོར་འདོད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས། ཏུ་མར་འཛིན་ཕྱིར་གངས་ཅན་གྱི། །བྱེ་བྲག་
ཁ་ཅིག་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་འབྲེལ་བ་དུན་གཞན་དོན་རྣམས་ལ་གཉིས། །ཞེས་པ་ནི། ཀུན་བདུས་
ལས་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་པ་ཅིག་ལས་ལྷག་པ་གྲུབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་
སྤྲུལ་པ། འབྲེལ་བ་བདུན་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ཉིད་དང་། །དེ་སྒོན་སོང་བའི་
རྗེས་དཔག་ནི། །གསུམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲེལ་བ་བདུན་ཡོད་དེ། ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་
གཉིས་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་པར་བྱེད་དེ་རྒྱལ་པོ་དང་བླ་མ་ན། གཙུ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་ལོ་དང་རྒྱུ་
བདག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། འོ་ཞོལ་གཙུ་བོ་དང་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དང་།
ཤིང་རྟ་དང་ཡན་ལག་གམ་སྟོང་སྟོབས་སོགས་དང་དེ་ཅམ་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དང་། རྩ་ཁམས་དང་
བུམ་པའམ་སྐྱེས་བུ་དང་གཙུ་བོ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་གྱི་དང་། ཡལ་ག་དང་ཤིང་ངམ། དེ་ཅམ་

དང་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དང་། དུར་བ་དང་དུར་མ་ལྟ་བུ་འཕམ་རང་
བཞིན་སྒྲིང་སྒྲོབས་སོགས་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲོད་པའི་དང་། སྒྲུལ་དང་སྒྲེ་མོང་ངམ་ཡན་ལག་དང་།
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྒྲིང་སྒྲོབས་སོགས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཞོད་པ་ལྟ་བུ་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་
གྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲེ་འབྲེལ་བ་བདུན་གྱི་སྒྲེ་མ་འཛིག་རྟེན་ལུགས་གྱི་དཔེ་ཕྱི་མ་ཆོས་གྱི་དཔེར་འདོད་ཀྱང་
རྗེས་དཔག་གཉིས་ཏེ་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་དང་སྒྲིར་མཐོང་བའོ། །སྒྲིར་མཐོང་བ་ལ་རྒྱ་ལས་འབྲས་
བྱ་རྟོགས་པ་སྒྲེ་མ་ཅན་དང་། འབྲས་བྱ་ལས་རྒྱ་དཔོག་པ་ལྟག་ལྟན་ཏེ་རང་དོན་འབྲེལ་བ་བདུན་གྱི་
དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་དང་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་འདོད་དེ། ཀྱན་བརྟམ་
གཞན་ལེའུ་ལས། སེར་སྒྲུབ་པ་ན་རེ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ། རྣམ་པར་ལྟན་པ་དང་། གསལ་ཏེ་འོངས་པའོ་ཞེས་སོ། །འདི་དག་གཉིས་སོགས་འགོག་
ཚུལ་ཀྱན་བརྟམ་ལྟར།

གསུམ་པ་ནི། དབང་ལྷག་རྒྱུད་དང་སྒྲུལ་རྩ་བ་སོགས་ལུང་། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཀ་ཤིས།
དབང་ལྷག་ནག་པོའི་བཤད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་ལྷག་ནག་པོའི་རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་བྱག་
རྩ་བ། གསེར་བདུན་རྩ་བ། གཞུང་ལུགས་སྒྲུལ་རྩ་བ། ལེགས་ལྟན་ལྟར་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་སོགས་
ཡིད་ཆེས་གྱི་ལུང་ཆད་མར་འདོད།

གཉིས་པ་ལ། འདིའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་བེམ་ཤེས་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་སོགས་སུ་
བཞིར་བཤད་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྒྲེ་ཚུལ་དང་འཛིག་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལས།
དང་པོ་ལ། ཤེས་པ་བཤད་པ་དང་བེམ་པོ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་བཤད་པ། དབྱེ་བ་
བཤད་པ། རྣམ་གངས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་བྱ་བྱེད་མེན་དང་རྟག་དངོས་ཤེས། །ཟ་
པོའི་བདག་ཡོད་ཅེས་སྒྲུལ་ཏེ། བདག་དེ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་མ་དང་ལྟན་ཏེ་དོན་རྟེན་པས་ན་ཤེས་པའི་དོ་བོ།
རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། སྒྲེ་བ་དང་ཉམས་པ་མེད་པས་རྟག་པ་དང་། བདེ་སྒྲུག་

ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཟ་བ་པོ། ས་གསུམ་དུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་བྱབ་པ་དང་། སྟོང་སྟོངས་
སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་མིན་པས་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ། རྩོམ་བ་མེད་པའི་བྱིར་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་
ཅན་དང་བྱེད་པ་མེད་པ། དུལ་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་བྱིར་ཡུལ་ཅན་ཆ་གས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་གཅིག་
བྲ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་བྱིར་མཐའ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྡན་
གྱིས། དེ་ནི་བདག་སྟེ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་མ་གྱུར་པ། མ་སྟེས་པ་རྟག་པ། མ་བྱས་པ་གསུམ་
བའོ། །གཙོ་བོ་བྱབ་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལས་བརྒྱུག་པ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །སྟོན་
རྟེན་པས་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ནས། མཐའ་མེད་པ་སྟེ་འདི་དག་ནི་སྟེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན། ཡོན་ཏན་བྱ་བྱེད་མིན་དང་རྟག་དངོས་ཤིག་ལ། ཟ་བོའི་བདག་
ཡོད། ཅེས་སྟེས་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཤད་ལས། ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས་སྟེས་བྱ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། འཇུག་པར་ཡང་། ཟ་བོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག་ཡོན་
ཏན་བྱ་མེད་སུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྤྱི་སྟོར་གནས་མི་གནས།** །ཞེས་པ་བདག་དེ་ལ་དབྱེ་ན། འཆིང་བ་མ་སྟོལ་
བར་དུ་སྤྱིའི་སྟོར་གནས་པ་འཕམ་ལྡན་པའི་བདག་དང་། སྟོལ་ཆེ་སྤྱི་ལ་མི་གནས་པ་བདག་ཡན་གར་
བ་འབའ་ཞིག་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལོ་ཆེན་ཤེར་རིན་གྱིས། སྤྱི་སྟོར་གནས་པ་ཁོ་ནར་
བཤད་པ་འབྲུལ་བར་སེམས་སོ། །

གསུམ་པ། དེའི་མིང་གི་རྣམ་བྲངས་འཆད་པར་ཤེས་རིག་སྟེས་བྱ་བདག་སོགས་ཞེས་པའི་
དོན་ནི། དབྱ་ཚད་མང་ལྟར་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སྤྱོར་བས། སྤྱིང་བ་པོ་དང་། སེམས་པ་ཅན་དང་།
དུལ་རྟོགས་པས་ཤེས་པ་དང་། གསལ་བས་རིག་པ་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། བྲངས་ཅན་དང་
བྱེ་བྲག་པ་དག་གི་གཞུང་ལས་རྒྱན་དུ་འགྲོ་བའམ་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་བྱིར་བདག་ཅེས། །ཞེས་དང་། མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་ཞིང་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཤེས་པས་ཞིང་ཤེས་

དང་། སྤྱི་སྤྱོད་བཅས་གཉིས་ལྟར་སྤྱིས་བྱ་དང་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་པོ་སོགས་འདོན་ལ། དེས་ན་ཤེས་
པ་དང་རིག་པ་ལ་བདག་གཅིག་དགོས་ལ་སྒྲོ་ལ་བེམ་པོས་བྱུང་བས་སྒྲོ་མིན་དགོས་སོ། །བདག་
ཤེས་རིག་ཡིན་པ་དེས་ཉེར་ལྟ་པོ་བེམ་རིག་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། འདིས་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན།
གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མལ་ཆ་བཞིན་ཞེས་རྟགས་སྤྱོད་
འགོད་པའི་བྱིར་ཉེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་བྱུང་། །བདག་གི་དོན་བཞིན་
བསྐྱབ་བྱར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སོགས་ཁོངས་ནས་ཤེས་བྱ་ཉེར་གསུམ་བཏོན་ནས། དེ་
ལས་གཞན་བདག་ཡིན་པར་བསམ་བས་ཉེར་བཞི་པོ་འདུས་བསགས་ཡིན་པས་བེམ་པོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉེར་བཞི་བེམ། །ཞེས་སྤྱིས་པ་ལྟག་མ་ཉེར་བཞི་བེམ་པོར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྟ་བཞིར་བཤད་ནས། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་པ་ནི། ཅ་བ་བྱེད་པོ་རྟག་གཅིག་
ལྷལ་དང་བྱུང་། །མི་གསལ་ཡོན་ཏན་མཉམ་འདོད་གནས་ལུགས་སོགས། །དེ་ལས་ཆེན་པོ་ཤེས་
འདུ་གཉིས་འདེས་འཇུག། །ཡོན་ཏན་སྤྱིར་སྟོབས་རྩལ་སྤྱན་བདེ་སྟུག་སོགས། །སྒྲོ་ལས་ར་རྒྱལ་
གསུམ་སྤྱི་དང་པོ་ལས། །དེ་ཅམ་ལྟ་སྤྱིས་དེ་ལྟས་འབྱུང་བ་ལ། །གཉིས་བསམ་ལས་སྒྲོའི་དབང་པོ་ལྟ་
ལྟ་ཡིད། །གསུམ་བདེ་གཉིས་འཇུག་བྱེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་རྩ་བའི་རང་
བཞིན་ནི། དབྱ་མ་སྤྱིར་པོ་ལས། རང་བཞིན་གང་ཞིག་རྟོག་པ་མེད། །ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་བསྐྱེད་
བདག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་སོགས་བྱེད་པ་པོ་དང་། མ་སྤྱིས་བསམ་རྟག་པ་དང་། ཆ་
མེད་བསམ་གཅིག་ལྟ། སེམས་དང་རྟོགས་པ་མེད་བསམ་ལྷལ་ལྷལ་ཅན་གཉིས་ལས་ལྷལ་ཁོ་ན་རྒྱ་
འབྲས་སོགས་སྟོད་བརྟུན་ཀྱང་ལ་བྱུང་། །འགྲེལ་བཤད་ལྟར་བྱང་སྟོང་མེར་སྐྱེ་སོགས་ལའང་
མདོན་དུ་མ་གྱུར་བ་རྩལ་སྤྱན་སྤྱིར་སྟོབས་ཉེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་མཉམ་པའི་ཤེས་བྱ་གཅིག་ལ་འདོད་
དེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་དེ་སེམས་དང་ལྟན་པ་མིན་པའོ། །དེ་ཡང་མ་སྤྱིས་པ།
རྟག་པ་བྱེད་པ་པོས་ལོངས་སྟོད་པར་བྱ་བ་གཅིག་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་

ལྷན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་མི་གསལ་ཚུལ་ནི། ཏ་ཤི་རྩ་ལ་ལས། དེ་ཉིད་ནི་མི་གསལ་བ་སྟེ། ཁ་
དོག་དང་ཆད་དང་། དབྱེབས་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་དང་། མི་ལ་སོགས་པ་
འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། གཙོ་
བོ་དེ་ཡང་བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱའི་མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་གཞུང་ལས་བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱས་
ཆངས་པ་སྟེ་བ་ནི་མཐོང་གི། དེའི་གཙོ་བོ་དེ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ཅ་
བའི་རང་བཞིན་རང་བཞིན་གཞན་དང་མི་འབྲསྟེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། སྟོང་སྟོང་བས་དང་རྩལ་དང་།
སྟན་པ་དེ་དག་ཆ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། གང་ཡང་རུང་བ་འགའ་
ཞིག་ཤས་ཆེ་བར་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གནས་
ལུགས་དང་། སོགས་སྐྱས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། གཙོ་བོ་དང་རང་བཞིན་སོགས་རྣམ་ངེས་དར་
རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ཆད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བར་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་པའི་སློན་ལས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་འབྲས་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཙོ་བོ་ཡོད་དོ། །རི་སྐད་དུ། ཁྱད་པར་
ཆད་ཕྱིར་རྗེས་འགོའི་ཕྱིར། །ལུས་པའི་སློན་ལས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་
པའི། །རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་མི་
གསལ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། ཏ་ཅང་ཉེ་ཕྱིར་རིང་ཕྱིར་དང་། །ཆ་ཤའི་
ཕྱིར་དང་སྐྱབ་ཕྱིར་དང་། །ཟིལ་གཞོན་ཕྱིར་དང་འབྲས་ཕྱིར་དང་། །དབང་ལོ་ཉམས་ཕྱིར་ཡིད་
མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་དེ་ལ་ལྷག་མ་ཉེར་གསུམ་དངོས་བརྒྱད་ཅི་རིགས་བྱས་ནས་
བྱུང་སྟེ། ཆད་མའི་དེ་ཉིད་དཀའ་འགྲེལ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་དང་བརྒྱད་པས་
བསྐྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་ནི། དང་པོར་གཙོ་བོ་ལས་སྣོ་སྟེའོ། །སྣོ་ལས་
ཀྱང་ར་རྒྱལ་ཡོ། །ར་རྒྱལ་ལས་སྐྱ་དང་རེག་བྱ་དང་། རོ་དང་གཞུགས་དང་། དེའི་བདག་ཉིད་དེ་ཙམ་

ལྷ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་སྟེ་སྟེ། སྟེ་དབང་པོ་ལྷ་ནི། རྩ་བ་དང་པགས་པ་དང་། མིག་དང་ལྟེ་
 དང་། སྟེ་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་ནི། དག་དང་ལག་པ་དང་རྒྱང་པ་དང་། རྒྱབ་
 དང་། འདོམས་སོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ནི་ཡིད་དོ། །དེ་ཅམ་ལྷས་འབྱུང་བ་ལྷ་བསྐྱེད་དོ། །སྐྱ་ལས་ནམ་
 མཁའ་ལོ། །རེག་ལས་རྒྱང་དོ། །གཟུགས་ལས་མེདོ། །རོ་ལས་རྒྱལོ། །དྲི་ལས་སལོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ།
 རི་སྐད་དུ། དབང་ལྷག་ནག་པོས། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། །དེ་ལས་ཆོགས་ནི་
 རྩ་བ་བཅུ་དྲུག་གོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་དེ་དག་རྩམས་ལས་ཀྱང་། །ལྷ་པོ་རྩམས་ལས་འབྱུང་བ་ཆེན་
 པོ་ལྷ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བཤད་པ། **སྐབ་ཞེའི་ཕྱིར། ཉིར་**
ལྷ་གཙོ་བདག་ལ་སྐྱེད་ཤིན་ཏུ་འབྱུག་པ། །ཞེས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཉིར་ལྷ་པོ་དེ་སྐབ་ཞེའི་གནས་ཏེ། རང་
 བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པ། རང་བཞིན་དང་རྩམ་འབྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། རྩམ་འབྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པ། རང་
 བཞིན་རྩམ་འབྱུར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ། བཞིར་འབྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བའི་རང་བཞིན་དང་པོ་དང་།
 ཆེན་པོ་དང་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཅམ་ལྷ་ནི་གཉིས་པ་དང་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ །འབྱུང་བ་ལྷ་དང་བཅུ་
 དྲུག་ནི་གསུམ་པ་དང་། སྐྱེས་བྱ་ནི་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ལྷག་ནག་པོས། ཅུ་བའི་རང་
 བཞིན་རྩམ་པར་འབྱུར་མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྩམ་འབྱུར་ཞིང་། །བཅུ་དྲུག་
 པོ་ནི་རྩམ་པར་འབྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྩམ་འབྱུར་མིན། །ཞེས་སོ། །འཇུག་
 འབྲེལ་ལས། ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པར་གཟུང་བའི་ཆོག་སྟེ། རྩམ་འབྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་བཤད་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། བཅུ་དྲུག་
 པོ་དེ་དག་ནི་འབྱུར་བ་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་
 དབུ་ཚད་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་མང་པོ་དང་། རང་ཆོག་ཀྱང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་ཆེན་ཤེར་རིན་གྱིས།
 ཤེས་བྱ་ཉིར་ལྷ་པོ་གཙོ་པོ་དང་བདག་གཉིས་སྐྱེད་པ་འབྱུག་པར་ཤེས་ལྷན་རྩམས་ཀྱིས་
 མཐུན་པ་གྱིས། འདི་ནི་འབྲས་བྱ་རྩམས་ཀྱི་འང་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། འབྲས་

བྱ་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་མི་དགོས་པར་མ་ཤེས་པས་ནོངས་སོ། །དེ་དག་ལས་སློན་ནི། ཀ་གྲིས། དེ་
ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློ་ལ་བརྟུང་དོ། །སློ་ཡང་འདི་བྱམ་བཤོ། །སྤྲུལ་བྱའི་ཞེས་ཡུལ་ངེས་པའི་
མཆན་ཉིད་ཅན་ལོ་ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཆེན་པོ་ནི་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། རོན་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱུང་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བེམ་པོ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་
ལྟ་བུ་ཞིག་གོ། །དབྱུ་མ་སྤྱང་པོ་ལས། ཡིད་ལས་སྤྱང་སྟོབས་སྤྱེས་པ་ཅན། །སྤྱེས་བྱའི་གཟུགས་
བརྟན་འབྱུང་བཤམ། །དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་ནི། །སློ་འདུག་པ་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད། །ཅེས་སྤྱང་
སྟོབས་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིད་ཀྱི་རོན་རྟོགས་པ་ན། རྟོགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྤྱེས་བྱ་
ལ་འབྱུང་བ་ནི་ཆུ་དྲངས་པའི་ནང་གི་རྒྱ་གཟུགས་ལྟ་བུའམ། སློ་ཤེལ་དྲངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱའི་ཡུལ་
དང་། ནང་རིག་པའི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ལྷན་བཤམ་འབྱུང་བ་ནི་ཡུལ་འཇལ་བར་འདོད་པའི་
བྱིར་ཏེ། ཏ་ཀི་རྩུ་ལ་ལས། ཡང་སློས་རོན་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་བྱེད་ལས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་
བརྟན་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས། སློ་དང་
ཡིད་དང་རང་འཛིན་པ་གསུམ་ནི་ནང་གི་བྱེད་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནང་གི་བྱེད་པ་གསུམ་
ཀྱི་དང་པོ་སློ་ཡིན་ནོ། །ཅུ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རོ་བོར་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི།
རྒྱལ་ལྷན་སྤྱང་སྟོབས་གསུམ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་བཞིན་ཞེ་སྤང་རྫོངས་པ་ཆགས་པ་གསུམ་དང་།
ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཏང་སྟོམས་བདེ་བ་གསུམ་དང་། འདིའི་ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་བཏང་སྟོམས་
ནི་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཤུགས་བརྟན་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་རྒྱ་གཞུང་གང་ནའང་མི་སྤང་། རང་བཞིན་
གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱི་རོ་བོར་ཡོད་པས་འབྲས་བྱ་ནང་གི་བདེ་སྤྲུག་ཡོད་
པར་འདོད་དེ། སྤྱོར་བ་ནི། ཤེས་རབ་སློན་མེ་ལས། རང་བཞིན་རྒྱུར་འདོད་པ་དེ་དག་ན་རེ། ནང་
གི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ནི། བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། གཏི་སྤྲུག་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ། དེ་དང་
ལྡན་པའི་བྱིར། འཛིག་རྟེན་ན་གང་ཞིག་གང་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཤེས་

ཏེ། དཔེར་ན་ཅན་དན་གྱི་ཞོག་མ་དང་། གྱོ་མོ་དང་། ལཁར་བའི་སྣང་དང་། གསེར་གྱི་རྒྱན་བཞེན་
 རོ་ཞེས་སོ། །དེའི་བདེ་བ་ནི་སྤྲིང་སྤྲོབས་ཡིན་ཏེ། གྲངས་གཞུང་ལས། རངས་དང་མགུ་དང་ཀྱན་
 དགའ་དང་། །བདེ་དང་ཞི་བའི་སེམས་ཉིད་དག །ལན་ལགའ་⁽¹⁾ཡང་ནི་སྤྲང་གྱུར་པ། །དེ་དག་སྤྲིང་
 སྤྲོབས་ཡོན་ཏན་རོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་རྩལ་གྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་དགའ་བ་དང་
 ཡོངས་གཏུང་དང་། །སྤང་ན་འདོད་དང་མི་བཟོད་དག །གང་དུ་སྤྲང་བའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱིས། །དེ་
 དག་རྩལ་གྱི་རྟགས་སུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །གཉི་སྤྱག་ནི་སྤྲན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྩོངས་དང་
 དེ་བཞེན་གཉི་སྤྱག་དང་། །བག་མེད་གཉིད་དང་གཡེལ་བ་⁽²⁾དག །ལན་ལགའ་ཡང་ནི་སྤྲང་གྱུར་
 པ། །དེ་དག་སྤྲན་པའི་ཡོན་ཏན་རོ། །ཞེས་སོ། །ལེགས་ལྡན་དང་ཀ་ཤིས་བཤད་བ་ལྟར། ར་རྒྱལ་ནི་
 སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའམ་མཛེས་པའོ་སོགས་སུ་རར་འཛིན་པའི་མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཏེ། རྫོ་ལས་དེ་
 འདྲའི་ར་རྒྱལ་གསུམ་སྒྲེ་སྒྲེ། སྤྲིང་སྤྲོབས་ཤས་ཆེ་བའི་ར་རྒྱལ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་སྒྲེ། ལེགས་
 ལྡན་ལྟར། མིག་སོགས་ལྡ་ཆོས་ཅན། རྫོའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རམ་རྫོ་
 རྫོན་དུ་བཏང་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རམ་རྫོར་གྱུར་བ་དེ་ནས་སྒྲེས་བུའི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། རག་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། ལས་དབང་ཞེས་བྲ་སྒྲེ། བྲ་བ་རྫོན་དུ་བཏང་ནས་སམ་སྒྲེས་བུའི་བྲ་
 བ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆོས་ཅན། ལས་རྫོ་གཉིས་ཀའི་དབང་པོ་ཞེས་བྲ་སྒྲེ། སེམས་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་རྫོའི་དང་། བྲ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་དབང་པོར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྡན་པ་ཤས་ཆེ་བའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ར་རྒྱལ་ལས་སྤྲ་དེ་ཅམ་སོགས་ལྡ་
 དང་། དེ་ལྡས་མཁའ་སོགས་འབྱུང་བ་སྒྲེ་ཞིང་། རྩལ་ལས་གྱུར་པའི་གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་ར་རྒྱལ་
 གྱི་དེ་གཉིས་ཀས་འཇུག་པ་བྱེད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་དཔེ་རིམ་བཞེན། བམ་ཟེ་མོ་བྲ་བཅུ་གཅིག་པ་
 དང་། དམངས་མོ་ལས་བྲ་ལྡ་བཅས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲོ་བམ་ཟེ་གཅིག་གིས་བྲིས་པ་གསུམ་

1 དབྱས་དཔར་དུ་ ཡིད་ནི།
 2 དབྱས་དཔར་དུ་ གཡེལ་བ་དང་།

ལྷ་བྱ་ཡིན་པར་འབྲེལ་བས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྦྱི་བདག་བདེན་དངོས་གཞན་རྩན་ཞེས་པའི་དོན་ནི།** ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔའི་ཅ་
བའི་སྦྱི་དང་བདག་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། གཞན་གཉིས་རྩན་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། དབྱ་
མ་རྒྱན་རང་འབྲེལ་ལས། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་སེར་སྦྱས་སྦྱས་པ། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
མཆོག །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མ་ཡིན། །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་ཏེ། །སྦྱ་མ་ལྷ་བྱར་ཤིན་
ཏུ་གསོག། །ཅེས་སོ། །ལྷང་འདིས་མི་གསལ་བའི་ཤེས་བྱ་དོན་དམ་དང་། གསལ་བའི་ཤེས་བྱ་
ཀྱན་རྩེ་བ་ཏུ་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་སྤྲུང་འདུ་ལ། དེ་
གཉིས་ཀྱི་བྲད་པར་ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་ལྷན་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྲལ་བ་དང་།
བྲེད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་དམིགས་པ་དང་བརྟེན་པ་དང་། འགྲོ་བ་དང་ཆ་བཅས་དང་།
གཞན་གྱུར་པའི་བྲད་པར་དབྱ་བོའི་རྣམ་ཅན་ནི་གསལ་བ་དང་། བརྟོག་པ་དབྱ་ནི་མི་གསལ་བའི་
དོན་ཡིན་པའི་བྱེད་ཏེ། དབང་ལྷག་ནག་པོས། རྒྱ་ལྷན་མི་རྟག་མ་བྲལ་པ། །བྲེད་ཅེས་དུ་མ་རྟེན་པ་
འགྲོ། །ཆ་གས་དང་བཅས་གཞན་དབང་གསལ། །བརྟོག་པ་དང་ནི་མི་གསལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། **སྦྱེ་བའི་རྩལ། །སྤར་ཡོད་གསལ་འགྱུར་ཞེས་པ་གངས་ཅན་ལུགས་གཉིས་ཀའི་**
སྦྱེ་བའི་རྩལ་འབྲས་བྱ་སྤར་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཞིག་སྤར་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་
བྱུང་བ་སྦྱེ་བར་གངས་ཅན་ཁ་ཅིག་འདོད་ལ། ལ་ལ་ཞོ་ལྷ་བྱ་དེ་འོ་མའི་དུས་སུ་འོ་མའི་ངོ་བོར་གནས་
པ་རྒྱུན་གྱིས་ཞོར་འགྱུར་བ་ལྷ་བྱའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱེད་
ཏེ། དང་པོ་ནི་ཤེས་རབ་སྦྱོན་མེ་ལས། དེ་མ་སྦྱེས་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གསལ་བར་བྲེད་
དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བཤད་ལས། གངས་ཅན་དག་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྦྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དག་
ནས་གསལ་བར་སྦྱས་པ་དག་ན་ེ། ཞེས་པ་ནས། འོན་ཀྱང་གསལ་བར་བྲེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤར་
ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྲེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པའི་རྩལ་ཡང་། གངས་ཅན་གཞུང་

ལས། ཞོ་གང་⁽¹⁾ཡིན་པ་དེ་འོ་མ། འོ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞོ་ཞེས། འདྲག་པོ་ལེན་གྱི་བཤད་པ་སྟེ། རྟེན་བཞིན་འཕེལ་གསུང་གི་འདུང་གནས་པ་འདྲ་འཆད། རེས་དང་། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་དཀའ་འབྲེལ་ལས། གང་གི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོར་འགྱུར་བར་འགྲོ་བས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བསྟན་ལ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གྲང་གཙོ་བོ་དེ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནོ། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་གྲང་འགལ་བ་མེད་དོ། ཞེས་པ་འདིས་རོ་བོ་དོར་མ་དོར་དང་། རྟོགས་གཅིག་གམ་ཐམས་ཅད་ནས་འགྱུར་བཏགས་ན་དེའི་ལན། དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་ཆོས་གཞན་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ་ཆོས་གཞན་ལོག་པས་ཆོས་གཞན་སྟེ་བ་ན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་བརྟེན་གྱི། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྟུང་དུ་སེམས་ན་ཞེས་པ་འདིས། ཆོས་གཞན་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་མིན་བཏགས་ནས་བཀག། དེའི་ལན་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་གཉིས་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པས་དེ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་བཞག་གི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་འདིས་ཡོད་མེད་གང་ལ་འབྲེལ་བཏགས་ནས་བཀག། མེད་པ་མི་སྟེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་སོ་སོར་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་མ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་པ་ནི་ལུས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནི་སྟེ་བའི་སྤྱོད་ལ་རྒྱ་དུས་ནས་ཡོད་ཅེས་གཏན་ཆོག་ས་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པར་ཀ་གྲིས་བཤད་དོ། རྟེ་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟེན་དུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་དབྱེ་བ་མེད་ཅེས་སོ། །

ལྟ་བུ་ནི། **འཇིག་པ་ཐེམ་མམ་ཞི།** ཞེས་པ་ནི། ཀ་གྲིས། དེ་འདི་ལྟར་འཇིག་པའི་དུས་ན་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་དེ་ཅམ་ལ་ཐེམ་སོ། རྟེ་ཅམ་ནི་དབང་པོ་ལྟ་ལོ། དབང་པོ་ནི་རྒྱལ་ལོ། རང་

1 དབྱས་དཔར་དུ། ཞོ་གང་ཡིན་ཡོད་པ་དེ་འོ་མ།

རྒྱལ་ནི་སློ་ལ་ལོ། །སློ་ནི་གཙོ་བོ་ལ་ཐེམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིག་པ་ནི་གསལ་བ་དེ་དང་
དེ་དང་གི་དང་བཞིན་ལ་ཐེམ་བཤམ། དེའི་དང་དུ་ཞི་བར་གྱུར་བ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་བཅས་གངས་ཅན་ལུགས་ནི། ལྷ་ཚོགས་གཙོ་ཙམ་ལས་མིན་སེམས་མེད་
བྱིས། །བྱིན་མེད་མི་ཙམ་སྟེས་བྱས་མིན་མི་ཤེས། །དང་བཞིན་དོར་གནས་ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་
གྱིས། །སྟེ་གནས་འདིག་ཅིང་རྒྱ་ཡོད་པར་རིམ་བྱིར་འབྲས། །ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་བཅུད་ཐ་དད་ཅིང་
ལྷ་ཚོགས་པ་འདི་ནི་གཙོ་བོ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་སེམས་པ་མེད་པའི་བྱིས།
སེམས་པ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱོབ་པ་བོ་མེད་ཅིང་དེ་མེད་པར་དང་གི་འབྲས་བུ་ཙམ་པར་བྱེད་པ་
མ་མཐོང་ལ། སྟེས་བྱུང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱོབ་པ་བོར་མི་རུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་མི་ཤེས་པའི་བྱིས། དེས་ན་
ལྷ་སྟེན་གཅིག་བྱ་བྱེད་པོ་མིན་ལ་རྩ་མཁན་འབའ་ཞིག་གུང་བྱམ་པ་བྱེད་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀ་
ཤེས། དེ་ལ་གངས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་གཙོ་བོ་འབའ་ཞིག་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་འདི་དག་འཇུག་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་བུས་ན་དབང་ལྷག་ཉིད་གཙོ་བོ་ལ་སྟོས་ནས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པོ་ཉིད་
ཡིན་གྱི། འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་སྟེན་ལ་སོགས་པ་གཅིག་བྱ་སྟེས་པར་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་
ལ། རྩ་མཁན་འབའ་ཞིག་གིས་གུང་བྱམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་དང་བཞིན་དང་དབང་ལྷག་
གཉིས་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། རིམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབང་ལྷག་གི་ལྷན་
ཅིག་བྱེད་པ་གཙོ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་རྩལ་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་ལྷན་ཆེ་
དབང་ལྷག་སྟེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ནི་འབྲེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིས། དེ་བཞིན་
དུ་གང་གི་ཆེ་སྟོང་སྟོབས་ཤས་ཆེར་དང་ལྷན་ཆེ། དེ་འདིག་རྟེན་གནས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་སྟོབས་
ནི་གནས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིས། གང་གི་ཆེ་སྟུན་པ་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བ་དང་ལྷན་ཆེ། དེ་སྟོན་བཅུད་
ཀྱི་འདིག་པའི་དང་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ལུན་པ་ནི་འདིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིས། རྒྱ་དེ་གསུམ་
དང་དབང་ལྷག་དུས་ཏྲག་ཏུ་གནས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་སྟེ་གནས་འདིག་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱེད་དེ། རྒྱ་

རྩལ་སོགས་གསུམ་ཆ་ཤས་ཆེ་བ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཟེར་ཏེ། ཞེ་འཆོས། ཅེ་སྟེ་གཙོ་བོ་འོ་རོ་
 བོ་ནི། རྩལ་གསུམ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་གནས། རྟེ་ལ་དབང་ཕྱག་འདི་རྩལ་དང་། ལྷན་ན་འབྲིན་པའི་
 རྩལ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་རྩལ་དང་སྟོང་སྟོབས་སོགས། རྟོང་སྟོབས་འདི་ཡིས་ལྷན་ཅིག་
 བྱེད། རིམ་པ་ཁོ་ནར་འབྱུང་འབྱུར་ཏེ། རྟེ་བྱིར་འབྲས་བྱ་རིམ་བྱེད་⁽¹⁾ཡིན། ཞེས་དང་། གངས་ཅན་
 གཞུང་ལས། སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་རྩལ་ལ་བརྟེན། སྟོང་སྟོབས་འཕེལ་བ་གནས་པ་ཡིན། ལྷན་པ་རེ་གཙོ་
 སྐྱེ་དགུ་འཛིག། སྐྱེ་མེད་འབྲིན་གནས་འཛིག་པའི་རྩུ། གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ནི། གསུམ་
 གྱི་བདག་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ནི། བསམ་གཟུགས་མངོན་ཤེས་གཙོར་ལྟེ་ལམ་སོགས་གྱིས། ཞེས་པ་
 འབྲུག་འབྲེལ་ལྟར་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དང་། མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་
 གཙོ་བོ་དང་བདག་སྟོམ་པ་དང་། གཙོ་བོ་དང་བདག་གཅིག་གིས་གཅིག་རང་མིན་པའི་རྩལ་གྱིས་སྟོང་
 པའི་གཞན་སྟོང་སྟོམ་པ་སོགས་ཐར་ལམ་ཡིན་ཟེར། ལེགས་ལྷན་གྱིས་རང་བཞིན་གང་ཞིག་རྟོག་པ་
 མེད། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་སྐྱེད་བདག་ཉིད། རྟེ་ལས་བརྒྱུག་པས་སྐྱེས་བྱ་ཉིད། འདི་དག་རྟག་ཏུ་
 བརྟོམ་པར་བྱ། ཞེས་དང་། བདག་ཀྱང་གཞན་ལ་རང་བཞིན་གཞན། རྟེ་ལྟར་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་⁽²⁾ཡི།
 བྱེད་དང་བྱ་བ་ལྟོག་པ་ཡི། སྐྱེས་བྱ་ལོ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྟོད། ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཐར་པ་དང་དེའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་སྟོན་ཡོན་སོགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ནི། འབའ་ཞིག་རང་བཞིན་བདག་གནས་ཐར་པ་གཉིས། ཞེས་པ་གངས་ཅན་གཞུང་ལས། སྐྱེས་
 བྱ་མཐོང་བའི་དོན་དུ་དང་། རྟེ་བཞིན་གཙོ་བོ་འབའ་ཞིག་དོན། ཞེ་ལོང་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀའི་
 ཡང་། འབྲེལ་བ་དེ་ཡི་འཁོར་བར་བྱས། ཞེས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་ལོང་བ་རྟེན་ཅན་ལྟ་བུ་དང་།
 སྐྱེས་བྱ་ཞེ་བོ་མིག་ཅན་ལྟ་བུ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་དང་འཛིན་པའི་ཆེ་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། ནམ་

1 དབྱས་དབར་བྱ། རིམ་བྱེད་མིན།

2 དབྱས་དབར་བྱ། མཐོང་བ་ཡིན།

ཞིག་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བདག་དང་རང་བཞིན་པམ་ཚུན་གཞན་དུ་རྟོགས་
ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བ་རྣམས་མི་སྒྲུབ་ཞིང་། བདག་ལ་མི་འགྲོ་བར་བདག་འབའ་ཞིག་པ་དེ་
ཐར་བར་གངས་ཅན་ཁ་ཅིག་འདོད་ལ། ཡང་གངས་ཅན་ལ་ལ་ནི། བདག་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་འདིའི་མེན་ལ།
སྐྱེས་བྱ་འདི་ཡང་བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བས་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེས་བྱའི་དོན་
བྱས་ཟིན་ནས། སྐྱེས་བྱ་ལས་རང་བཞིན་གྲོལ་བ་ཐར་བར་འདོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི།
ལེགས་ལྡན་གྱིས། རང་བཞིན་ཀྱང་གཞན་ལ་བདག་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཞེས་པ་
ནས། རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་འཆིང་བ་ལས་སྐྱེས་བྱ་ཐར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གངས་ཅན་པ་
ཁ་ཅིག་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའི་
དབྱེ་བས་ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་བདག་གི་དོན་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེས་བྱ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
བཟུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བྱ་ལས་རང་བཞིན་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་གསེར་
བདུན་ཅུ་པ་ལས། རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་རྟེན་ཅན་ནི། འཁོར་དང་འཆིང་དང་ཐར་བར་འགྱུར། ཞེས་
རང་བཞིན་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་བཤད་པས་སོ། འདི་ཡང་ཁོ་ཐོའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱེ་
བར་དཔྱད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་གྱིས།

གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་འཆིང་ཐར་གསུམ་གསུམ་སོགས། ཞེས་པ། སྦྱིར་འདི་
པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་ཡོན་བསྐྱེད་ནས་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུར་བཤད་དེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། རང་བཞིན་
འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མཁུ་བ་ནི་དགུའོ། གྲུབ་པ་ནི་
བརྒྱད་དོ། ཁུས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་དོ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ལྟ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྟ་བུའོ། ཞེས་སོ། ཇི་
ལ་རང་བཞིན་ལས་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཀྱི། སྐྱེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དགའ་བ་ནི་ཚུ་ཞེས་བྱ་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་ཉིར་ལེན་ལས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཚུ་རྒྱུན་དང་དུས་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཚུ་ཐོ་དང་། བསྐྱེད་
པས་དེ་ལྟར་ནི་ཆར་འབབས་པ་དང་། སྦྱོར་མཐོང་ཐར་བར་དགའ་བ་ནི་ལེགས་ཀྱིས། བསྐྱེད་པའི་

སྒྲོན་དང་ཐར་པ་མཐོང་བ་ནི་མིག་བཟང་། དབང་པོ་མཐོང་བ་འོད་ཅན། འཆེ་མཐོང་ཐར་དགའ་ལུས་
 མཆོག་དགུ་ནི་ཡོངས་སུ་མཉེས་པའི་བྱིར་མགུ་བ་ཞེས་བྲ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། མགུ་བ་དགུ་
 ཡིན་ཏེ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པ་ཞེས་བྲ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱུང་བ་
 བྱི་བརྒྱད་དེ། དབྱུང་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲོལ་བའོ། རྩོམ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ནི་ལེགས་སྒྲོལ། སྒྲ་
 དོན་སྒྲ་མ་ལས་རྟེན་པའི་དེ་ནི་སྒྲོལ་བའི་མཐར་བྱིན། ཆ་གང་བརྒྱུག་ཐབས་ཀྱི་དེ་དགའ་བ། ཉང་གི་
 ཉང་བརྒྱུག་ཐབས་སྒྲ་མས་རྟེན་པ་ནི་རབ་དགལ། འབྱུང་བ་དང་མི་མི་མིན་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 ལྷག་བསྐྱེད་ཚད་སོགས་རྒྱུག་པ་སྒྲ་མ་དང་། རང་གང་རུང་གིས་ཤེས་ནས་བྱུང་བ་དེ་མགུ་བར་
 འབྱུར་བ་དང་། ཆངས་སྐྱོད་ཤེས་པ་ནི་ཉམས་དགའ་དང་། སྒྲ་མ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེན་བཀྱར་སོགས་
 ཤེས་པ་ནི་རྟག་དགའ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཡེ་ཤེས་ལས་སྐྱེས་
 པའི་བྱུང་བ་ནི་བརྒྱད་དེ་བྱུང་པའི་བྱིར་དང་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ན་བྱུང་བའོ། ཞེས་པའོ། །དེ་དག་
 བྱི་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་བར་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རུས་པ་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ནི་སྒྲོན་ཏེ།
 འོན་པ་སོགས་དབང་པོ་བརྟ་གཅིག་ལ་གཞོད་པའི་རུས་པ་བརྟ་གཅིག་དང་། མགུ་བ་དགུའི་མི་
 མཐུན་སྒྲོགས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཐར་བར་མི་དགའ་བའི་ཚུ་མིན་པ་སོགས་དགུ་དང་།
 བྱུང་བ་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱུག་རྒྱ་སྒྲོལ་པ་པོ་མིན་པ་སོགས་བརྒྱད་དང་། རུས་པ་ཉེར་བརྒྱད་དང་ཐུན་
 པ་ཆོངས་པ་ཆོངས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་ཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་ལྟ་སྟེ། རིམ་
 བཞིན་གཞན་མིན་ལ་གཞན་དུ་དང་། ལེགས་མིན་ལ་ཡང་དག་པར་སྐྱེད་པ་དང་། བདེ་མིན་ལ་
 བདེ་བར་ང་རྒྱལ་བ་དང་། མི་རུས་པ་ལ་དེ་ལྟར་དང་མི་བཟོད་པ་བཟོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་རྣམས་
 སུ་འདོད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས། སྐྱེས་བུ་འཆིང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅིངས་པ་ལས་
 ཐར་པ་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་ནི་ཐར་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་འཆིང་བ།
 འབྱུར་པའི་འཆིང་བ་ཞོར་གྱི་འཆིང་བ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་གསུམ་དང་།

སོགས་སྐྱེས་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུ་ཤེས་ན། ཞེས་སོགས་སྒྲར་གྱི་བྱང་པར་ཡང་འདོད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། སྐྱེ་ཚུལ་འགལ་བ་དང་། འཇལ་སོགས་མི་རུང་བ་དང་། འཆིང་གྲོལ་
མི་རུང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། སྐྱེད་བྱེད་རྟག་དང་
མ་ཉམས་འབྲས་ལྟོག་འགལ། ཞེས་པ་འབྲས་བུ་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བེར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་
དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མ་ཁུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་
ཐལ། སྐྱེས་ཟིན་སྒྲར་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། སྐྱེས་ཟིན་སྒྲར་ཡང་སྐྱེ་བར་
ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟོན་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ས་
བོན་སྲིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་
བསྐྱུངས་ཀྱི་རིག་པའི་རལ་གྱི་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་ཉིད་སྤང་བའི་རབ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། རང་གི་བདག་ཉིད་
སྐྱེད་པ་མེད། གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དེའི་མེད་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་སྐྱེད་པ་བྱེད་མེད་དེ། །འདི་ལྟར་བདག་
ཉིད་སྐྱབ་ན་ཡང་། །དེ་ཆེ་དེས་སྐྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །རང་བཞིན་ཆོས་ཅན། འབྲས་
བུ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཉེར་གསུམ་
ལྟོག་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་དག་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བ་ཁྱོད་རྟག་ཏུ་མ་ཉམས་པར་གནས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐྱེ་རྟག་པ་ཆ་མེད་ཀྱན་ལ་ཁུབ་པའི་ངོ་བོར་འབྲས་བུ་ཀྱན་ཡོད་པ་དང་། དེའི་
འབྲས་བུ་ལྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་གངས་ཅན་ལུགས་འདི་ཆོས་ཅན། འགལ་འདྲ་དང་ངོ་མཆར་བའི་
ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་གོ་རྒྱའི་ས་བོན་རྒྱུད་དུ་འཛུགས་ན་རྒྱ་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཡོད་པ་དང་། ཟས་
ཀྱི་ནང་ཕྱི་སས་ཁུབ་ནས་ཡོད་པ་སོགས་བཅས་པོ་ཡིན་པའི་འདིའི་སྐྱེས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཅན་དང་།
སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ལྷ་མི་དང་དུད་འགོ་སོགས་དང་རིགས་བཞི་འབྲས་པར་ཐལ་བ་
དང་། ཐར་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དབུ་མ་སྤྲིང་པོ་ལས། རྒྱ་གོ་རྒྱ་ཡི་
ས་བོན་གྱི། །ནང་ན་ཡོད་པའི་རྒྱ་གོ་རྒྱ། །བྱེད་མེད་སྐྱེས་པ་འགོགས་ལ་བྱ། །རྩ་ཡི་ནང་ན་སྐྱ་གནས་

དང་། །ཟས་ཀྱི་ནང་ན་ཕྱི་ས་སོགས། །ཤིང་ལ་འབར་ཡོད་མི་མཐོང་ཞེས། །གང་ཞིག་མཛོན་སུམ་
སྤོང་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བདེན་སྤྱི་རི་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་དང་། །དེ་ལྟར་གངས་ཅན་དེ་ཉིད་ནི། །སྤོན་དང་ཕྱི་
མར་འགལ་བ་དང་། །རིགས་པ་དང་ནི་མི་ལྟར་ལ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སློ་མི་འཇུག། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཤེས་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་ཁྱབ་ཕྱིར་ཆ་མེད་འགལ།** །ཞེས་པ་སློ་ཆོས་ཅན། བདེ་སྤྱག་
སོགས་མི་སྤྱོད་བར་ཐལ། ཤེས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དང་སྤྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། གུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་གི་འབར་བ་ལས། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་དང་མི་དང་། དུང་
འགྲོའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་ལུས་རེ་རེ་ལ་འང་སྤྱེས་བྱ་གནས་ཤིང་། སྤྱེས་བྱ་དེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། ཀ་ཤིས། གཙོ་བོ་དང་སྤྱེས་
བྱ་དེ་དག་ནི། ལྟ་ལུས་དང་ས་སྤྱོད་དང་བར་སྤྱང་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རྟག་ཕྱིར་ཤེས་མིན་རྟག་ལ་འཆིང་གྲོལ་ཅི།** །ཞེས་པ་གཞན་ཡང་། སྤྱེས་བྱ་ལས་
རང་བཞིན་གྲོལ་མི་སྤིད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ལ། སྤྱེས་བྱ་མང་པོ་མིན་པས་
གཅིག་ལས་གྲོལ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དཔོན་པོ་མང་པོའི་སྐུན་
མོང་གི་⁽¹⁾དབྱ་བྱ་དེ་དཔོན་གཅིག་ལས་གྲོལ་ཡང་གཞན་ལས་མི་གྲོལ་བ་བཞིན་ནོ། །དབྱ་མ་སྤྱོད་
པོ་ལས། འདི་ཡི་ལྷོག་པ་རིགས་མིན་ཏེ། །མང་པོ་དག་གིས་སྐུན་མོང་བྱེད། །རི་ལྟར་རྩེ་གཅིག་ཤི་
གྱུར་ཀྱང་། །ཆོགས་པ་དག་གི་བྱན་བཞིན་འདོད། །ཅེས་སོ། །སྤྱེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འཆིང་བ་དང་གྲོལ་བ་ཅི་ཞིག་འགྱུར་ཏེ་མི་སྤིད་པར་
ཐལ། ཁྱོད་བཅིངས་མ་བཅིང་གི་ངོ་པོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཆ་མེད་ཀྱི་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར།
གངས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཡིན་གྱི་གཉེན་པོར་དཔལ་མགོན་སྤྱུ་སྤྱུབ་
ཡབ་སྐུས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་རེ་གནས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟག་མཐའི་རི་བོ་གང་དང་གང་སྤྱོས་

1 དབྱས་དཔར་བྱ་སྤྱད་བྱ་

ཀྱང་། དེ་སྟོང་པར་བསིལ་བྱེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དུ་མ་རེ་གནས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཀན་མ་འཕང་
མདུང་སྐྱ་བྱེན་དུ་འབྱེད་བ་བྱུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཕངས་པས་སྐྱ་བྱེན་དུ་འབྱེད་སྐྱལ་དུ་བསྐྱར་ཆེ། མདུང་
དེ་མཁའ་ལྗིང་དང་། བྱི་ལར་བྱས་ཆེ་དེ་ལྷག་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་གང་བསྐྱར་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་ནས་
མཐར་བསད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། རི་སྐད་དུ་དབྱ་མ་སྟོང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྟོས་གྱུར་
ནས། །རང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་ཀྱང་། །སྐྱས་པའི་སྟོན་རྣམས་མེད་མིན་ཏེ། །བྱེན་དུ་སྐྱ་འབྱེད་
བྱམ་འབྱ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

སྐྱས་པ།

སེར་སྐྱའི་ལུགས་ངན་ལྟོན་པ་ལ་འབྱུང་པའི། །

རྩར་ལྟང་སྟོས་པའི་འཁྲི་ཤིང་ཡལ་ག་ལ། །

ཕུ་སྟེགས་ལྟ་ངན་ལོ་མ་པང་ཕྱང་ཅན། །

ཕྱང་རིགས་རལ་གྱི་རྩོན་པོས་འདི་ན་བཅད། །

གངས་སེར་བྱང་པར་བྱང་རིམ་རྣམ་དབྱེ་སོགས། །གང་ཡང་མི་ཤེས་གངས་ཅན་འགོག་
འདོད་པའི། །ཐོད་ཀན་མང་པོའི་ཕྱང་རིགས་སུན་པའི་མདའ། །འཕང་ཚུལ་དེ་འབྱ་ཤེས་ལྟན་
བཞད་གང་རྒྱ། །མཁས་པར་གྲགས་ཀྱང་རང་བཞིན་སྐྱ་བ་དང་། །རང་བཞིན་རྒྱར་སྐྱ་གཅིག་
འཛིན་ཉེར་ལྟའི་ཆོས། །རྒྱ་འབྱས་ལ་སྤྱད་མི་ཤེས་མདོག་གནག་པའི། །བྱ་རོག་གི་བའི་ཕྱང་པོ་
ཁྲོད་སུ་ཞིག །འཕགས་ལུལ་མཁས་མཆོག་བྱེ་བའི་ལུགས་བཟང་གི། །རིན་ཆེན་སྐྱ་ཆོགས་སྐྱར་
པའི་སྐྱ་ཅལ་ལས། །ཐུབ་གཞུང་སྟེ་སྟོད་བཅུ་གཉིས་བྲིམ་གསལ་བའི། །ཨ་རྩོ་སྟོ་གྲོས་འོད་སྟོང་
ལྟན་འདི་རྟེན། །ཅེས་བྱུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འབྱུལ་སྟོང་གཤོང་ལྟའི་སྐྱ་དབྱངས་ཀྱན་
མཁྱེན་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་སྟོན་མེད་རྣམ་བཤད་ལས། གངས་ཅན་དང་སེར་སྐྱ་བ་དག་གི་རྟག་

མཐའ་བསལ་བའི་ལེའུ་གསུམ་པའི་རྣམ་བཤད་བྱས་ཟིན་ཏོ། །

༘ གཉིས་པ་ལ་འདོད་པ་འགོད། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆངས་པ་བ་དང་། བད་
སྟོད་པ་དང་། རིག་བྱེད་མཐའ་བ་དང་། གསང་བ་པའི་འདོད་ཚུལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷོན་པ་
རྣམ་གངས་བྱུང་མཐའ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། **ཆངས་སོགས་ལྷོན་དང་ཞེས་པ།** ཆངས་པ་དང་
སོགས་སྐྱས་སྐྱེ་དགའི་བདག་པོ་སོགས་ལྷོན་པར་བྱ།

གཉིས་པ་ནི། **བྱམ་ཟེ་རིག་བྱེད་སོགས།** །ཞེས་པ། ཆངས་པའི་སྐད་དོད་བྲམ་ཏ་ཟུར་
ཆག་པའི་བྱམ་ཟེ་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་པའི་བྲམ་ཏ་ཟུར་ཆག་པའི་བྱམ་ཟེ་ཀུན་འདིར་བྱས་ན་ཏ་ཅང་
ཐལ་བས་བྱམ་ཟེ་སྟེ་ཆངས་པའི་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀུན་བརྟུས་ལས། ཆངས་པ་འདོད་པ་བྱམ་ཟེ་
རྣམས། །ཞེས་པ་དང་། འབྲེལ་བར། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་ཆེ་བྱི་རོལ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའམ། ཆངས་
པའི་བྱར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ནི་བྱམ་ཟེ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཆངས་པའི་སྐྱལ་བར་འདོད་
པ་ཞེས་སོ། །རིག་བྱེད་པའང་མང་སོ་ཡོད་ཅིང་། རྩེ་བྲག་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཡང་བྱང་ཚུབ་བཟང་
པོས་བཤད། སྐྱ་བཤད་འོག་ཏུའོ། །འདི་དག་ནི་སྦྱིར་ཆངས་པའི་ལུགས་ཡིན། རྩེ་བྲག་སོ་སོར་
འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཆངས་པ་བད་སྟོང་ལས་སྐྱེས་དུས་མིང་བདུན།** །ཞལ་བཞི་ལུས་ཆ་བཞི་
ལས་རིག་བྱེད་བཞི། །མི་རིགས་བཞི་སྐྱེས་འདིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོ། །རིག་བྱེད་རང་བྱུང་ཨ་ཤ་མེ་རྩ་
མཆོག་ །ཅེས་པ་ཆངས་པ་དབང་ལྷག་གི་སྟོས་སྐྱལ་པའི་སྟོང་དང་། ཡང་བྱབ་འཇུག་གི་ལྟེ་བའི་བསྐྱ་
དང་། ཡང་ཀུན་བརྟུས་འབྲེལ་བར། གཞན་ཡང་ལུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་གང་དག་འདི་སྐད་ཅེས། ས་
དང་ཚུ་དང་མེ་དང་རྩུང་གི་རུལ་སྤར་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། མེའི་དབུས་སུ་ཆངས་པའི་སྟོང་ཆེན་
པོ་འོད་འབར་ཞིང་གསལ་བ་གནས་པ། དེ་སྟིན་ཅིང་བདོལ་བ་ལས་འདིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ཆངས་

པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་མངལ་ལས་བྱུང་བ། བསྐྱེད་ལ་འདུག་པ། གདོང་བཞི་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེས་འཛིག་
རྟེན་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་བའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཆངས་པ་འདོད་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་
ལྷག་གི་ས་པོན་རྒྱུ་འཕངས་པ་ལས་ཆངས་པ་གསེར་སྒོང་དང་། བསྐྱེད་མངལ་ནས་བསྐྱེད་གདན་
དང་བཅས་ཉེ་སྤྱིས་བས་སྤྱི་གནས་གསུམ་བྱུང་ལ། སྤྱིར་མདོན་བརྗོད་ལས་མིང་མང་པོ་བཤད་ཀྱང་།
དུས་བདུན་ལ་མིང་བདུན་བྱུང་བར་འདོད་དེ། དེའི་གཞུང་ལས། འདི་ལྟར་འདི་བསྐྱེད་བ་གཞན་ལ་
ནི་སྐལ་ལྡན་ཞེས་བྱ། དང་པོ་ལ་ནི་རང་བྱུང་ཞེས་བྱ། །གཉིས་པ་ལ་ཆངས་པ་ཞེས་བྱ། གསུམ་པ་
ལ་སྤྱི་དགའའི་བདག་པོ་ཞེས་བྱ། བཞི་པ་ལ་བསྐྱེད་སྤྱི་གནས་ཅན་ཞེས་བྱ། ལྔ་པ་ལ་ནི་གདོང་བཞི་
པ་ཞེས་བྱ། སྟག་པ་ལ་ནི་མེས་པོ་ཞེས་བྱ། བདུན་པ་ལ་གསེར་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱི་
དགའའི་བདག་པོ་བྱུང་ནས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་བརྒྱད་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཉི་མའི་མས་ནི་ལྟ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེད་དོ། །སྤྱིན་བྱེད་མའི་མས་ནི་ལྟ་མིན་བསྐྱེད་དོ། །ལྷའི་མས་ནི་ལྟ་རྣམས་བསྐྱེད་དོ། །ནམ་
མཁའ་ལྗིང་གི་མས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྗིང་རྣམས་སོ། །ཆངས་པའི་ཁ་ནས་ནི་བྲམ་ཟེ་རྣམས་སོ། །དབྱུང་
པ་ལས་ནི་རྒྱལ་རིགས་རྣམས་སོ། །བརྒྱ་དག་ལས་ནི་རྗེ་འུ་རིགས་སྐྱེད་དོ། །རྒྱུ་པའི་མཐེལ་དག་
ལས་ནི་དམངས་རིགས་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དུས་འཁོར་དང་སྟན་དག་ལྟར། ཞལ་རས་
བཞི་ལས་རིག་བྱེད་བཞི་དང་། ལུས་གྱི་ཆ་ཁ་དབྱུང་བརྒྱ་རྒྱུ་པའི་མཐེལ་བཞི་ལས་མི་རིགས་བཞི་
སྤྱིས་བས་འཛིག་རྟེན་བྱེད་བ་པོ། རིག་བྱེད་ནི་སྤྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་རང་བྱུང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
དང་། དེར་བཤད་པའི་རྟེན་མཆོད་སྤྱིན་ནམ་བསང་མཆོད་ལས་ལྷག་པའི་མཐོ་རིས་དང་ཆངས་པ་
སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་དེ། ཨ་ལྷ་རྟེན་དང་། མེ་རྩེ་མཆོད་སྤྱིན་ཉེ། རྩ་འགྲུར་ལས་བསང་མཆོད་དུ་བསྐྱུར་
ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཨ་ལྷ་མ་དང་ཨེ་རྩ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །འདི་ཤམ་རྩ་ལའི་ཡུལ་གྱི་ཆངས་པ་
པའི་འདོད་ཚུལ་དུ་སྤྲང་། རྟེན་མཆོད་སྤྱིན་བྱེད་ཚུལ་དཔྱོད་པ་བ་དང་འབྲུ་ལ། རིག་བྱེད་ལས། དེ་
བཞིན་དུ་མེ་ལ་སྤྱིས་བྱུང་དང་། རྟེན་དང་བ་ལང་དང་ར་རྣམས་བསྟེན་ཅིང་བསད་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་དེ་

1 དབྱུས་དཔར། ལྷ་རེ།

གིས་བཏོན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པའི་བྱིར་མ་བྱས་ཟེར་ཞིང་། ཡང་ལ་ལ་ཆངས་
པ་ཐོག་མ་ནས་གདོང་བཞི་ཅན་གསེར་སྒོང་ལས་སྐྱེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་འཕགས་བསྟོད་ལས། ལྷ་
ཆེན་ཐེག་ལེ་མཆོག་མ་ལ། །ཆགས་པ་སྐྱེས་པས་གདོང་བཞི་བྱུང་། །གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ནས་བྱུང་
ཟེར་བ་སོགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་རིག་བྱེད་ལ་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལའང་སྟོན་པ་མིང་འདོད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟག་ཞི་སྟོན་བ་ཞེས་པ།
གངས་ཅན་སྐྱ་བསྐྱར་ཡོངས་ཀྱི་བྱི་མོ་ཐོན་མའི་གསུང་ལས། གང་གི་མིང་ག་ཞི་སྟོན་གསུངས་
པ། རྟག་ཞི་བ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆངས་པ་རྟག་ཞི་བ་དང་། སོགས་སྐྱས་དབང་
པོ་སོགས་སྟོན་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། བད་སྟོད་སྐྱ་བྱེད་མིང་། །ཞེས་པ་བྱ་ཀ་ར་ཏ་བད་སྟོད་པའས། ལུང་སྟོན་བ་
དང་། སྐྱ་བྱེད་བ་སོགས་མིང་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་ག་ཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཆད་མ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་ཆོགས་ག་ཞིར་
བྱེད་སྐྱ་ཡི་ཆངས་བ་སྐྱ། །ཨི་རིང་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་ཆ་མེད་རྟག་ །བདེན་འཇུག་རབ་རིབ་
ཀྱིས་བསྐྱད་སྐྱ་ཆོགས་སྐྱང་། །ཞེས་པ་ཆད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་ཡང་དག་
གནས། །སྐྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཆངས་པ་མཆོག་ །གང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ནི། །དངོས་པོའི་འགྲོ་
འདི་རབ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ག་ཞི་འཇུག་ །དངོས་
པོར་གྱུར་པའི་སྐྱའི་ཆངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དང་ཐ་མ་འཇིག་པ་མེད་པས་རྟག་པ་
རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་གཅིག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་ཆངས་པའི་གཞུང་ལས་ཐོག་མཐའ་
མེད་པའི་ཆངས་པ་ནི། །སྐྱ་ཡི་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་གང་། །གང་ལ་འགྲོ་བའི་ཐ་སྐྱད་འབྱུང་། །དོན་གྱི་
དངོས་པོ་ཡོད་གྱུར་པ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་པ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་
བཞིན་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡི་གེ་ཨི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་རིག་བྱེད་ལས། ཆངས་པ་

དང་ནི་ནོར་ལྷ་ཡིས། །སྤྱར་སྒྲང་གསང་བ་ཨི་ཞེས་བྲ། །ཆངས་བའི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ནི། །ཡེ་ཤེས་
ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ཡིན། །དེ་ནི་ཆང་གསུམ་གསལ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། །ཡང་ལ་ལར་ཨ་
ཨ་ཨ་ལམ་སྟེ་ཡི་གེ་བྱེད་དང་བཞིར་ཡང་བཤད་པས་ཨི་རིང་སོ་ཡང་འདོད། །ཡུལ་ལ་སྤྱོད་དེ་དངོས་
དབང་གིས་བདེན་པར་འབྱུག་ལ། །བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དེ་གཅིག་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་
གནས་ཀྱང་། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་སྤྱོད་འཇག་སྤང་ལྟར་མ་རིག་པའི་རབ་
རིབ་གྱིས་སྒྲིའི་མིག་བསྐྱད་བ་དག་ལ་སྟོན་སོ་སོགས་གཟུང་འཛིན་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲོམ་ནས་འཛིན་
ཟེར་ཏེ། །རི་སྐད་དུ་རིག་བྱེད་ལས། །རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དག་བ་ལ། །རབ་རིབ་གྱིས་བསྐྱད་སྟེ་སོ་
ཡིས། །རབ་རིབ་སྒྲ་ཆོགས་དག་དང་ནི། །ལྟན་པ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་སྒྲོམ། །དེ་ལྟར་བདུད་ཅི་
འགྱུར་མེད་པའི། །ཆངས་པ་འདི་ནི་མ་རིག་པས། །རྟོག་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། །ཐ་དད་དངོས་
སོར་ནམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །སྤྱི་ཇེས་འབྱུག་མ་གཏོགས་པ། །ཤེས་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་
མིན། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་དང་ནི། །ལྟན་པ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ནི། །བྱི་ནང་སྤྱི་ན་སྟེག་ལམ་དང་ཞེས་པ། །ལྷགས་ཀྱི་མཆོད་སྤྱི་ན་སོགས་བྱིའི་
དང་། །ནང་བུད་མེད་རྟ་གའི་ཐབ་ཏུ་ཁམས་འཇག་པའི་སྤྱི་ན་སྟེག་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་མཆོག་ཏུ་འདོད་
དེ། །བྱིའི་དེ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས། །བར་གྱི་དུས་ལ་བབས་པ་ན། །ཁྱོལ་སོང་བྱུག་གམ་བདུན་
སྤྱར་བྲ། །ཞེས་སོགས་དཔྱོད་པ་བ་དང་ཆ་འབྱེད་ཡང་། །ཆངས་པ་གཏི་ཐུག་སྤྱོད་པར་བཤད་པས་
ནང་གི་སྤྱི་ན་སྟེག་ཁམས་འཇག་དུས་ཀྱི་རྟོག་པ་རགས་པ་ལོག་པའི་སྤྱང་བ་སྟོང་སང་རེ་ལ་གཙོ་
སོར་ལམ་དུ་བྱེད་པར་སྤྱང་སྟེ། །རིག་བྱེད་ལས། །དབང་སོས་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི། །ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་
བ་ཡི་གཞུང་། །དགའ་བ་ཙམ་དུ་རིགས་པ་ནི། །ལེགས་⁽¹⁾ལྟན་སྤྱོད་པའི་སྤྱབ་པ་སོ། །རྟུ་ཅན་དང་
འདུས་རབ་བསྐྱོད་དོ། །རྟུ་ཅན་དུང་ཅན་ཐ་མ་⁽²⁾ཡི། །བདེ་བ་གང་དུ་ཆངས་དེ་ཉིད། །བདེ་བ་དེ་ནི་

1 དབྱས་དཔར་དུ། ལེགས་པར་

2 དབྱས་དཔར་དུ། ཐ་མ་ནི།

ཐར་བར་བཤད། །སྤྱག་བསྐྱེལ་རྣམས་དང་ཐུད་མེད་པས། །དེ་ལ་བདེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད། །དགའ་བ་
ཆངས་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡང་ཐར་བར་མངོན་པར་བཞིན། །གང་གང་ཅུང་ཟད་ཅམ་སྤང་བ། །དེ་
དེ་ཆངས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །སེམས་ཀྱི་ཆངས་པ་ཉིད་གནས་ཀྱིས། །དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
མེད། །གང་གིས་ཆགས་བཅས་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྤང་ན་ལས་འདས་ཐོབ་བྱེད་པའི། །དགའ་བའི་
ལྟ་བ་གཅིག་ལྟ་ལས། །ལྟ་བ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་གྲ། །ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤངས། །བདེན་
དང་བརྒྱན་པ་གཉིས་སྤངས་ན། །སྤང་བྱ་གང་ཡིན་དེ་སྤངས་པ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་
མ་ཡིན་པ་སྤངས། །ཞེས་པ་ལྟར། དེ་དུས་ཀྱི་སྤྲོད་སྤང་ལ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་སྟེ་སྤང་བ་དང་། །འདི་ཡིན་གྱི་
ངོས་བཟུང་མེད་པར་སེམས་ཉར་པོ་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་འདིའི་གྲུབ་མཐའ་མདོག་
མ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་དུས་འཁོར་ལས་ཀྱང་ཉར་ལྟ་
བཀག་སྤང་བ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། **འཇག་བདེ་ཐར།** །ཞེས་པ་དེ་འདྲའི་བདེ་སྤྲོད་ཉར་ཉར་དེ་ཐར་བར་འདོད་དེ། །དེ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཐར་ལམ་དང་། ཐར་བ་རྣམས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདེ་བ་གང་
དེ་ཆངས་དེ་ཉིད། །ཅེས་དེ་ཉིད་དང་། སྤང་ན་འདས་པ་ཐོབ་བྱེད་པའི། །དགའ་བའི་ལྟ་བ་ཞེས་ཐར་
ལམ་དང་། དེ་ཡང་ཐར་བར་མངོན་པར་བཞིན། །ཅེས་དང་། བདེ་བ་གང་དེ་ཐར་བ་ཉིད། །ཅེས་
ཐར་བར་ཡང་བཤད། །ཡང་རིག་བྱེད་ལས། ཆངས་པ་ཉིད་ནི་འཇིག་རྟེན་འབྱེན། །སྤྱེད་གྲུ་སྤྱད་པ་
བྲག་པོ་སྟེ། །སྤྱེས་བྱ་ཉིད་ན་བཏང་སྟོམས་སོ། །རང་བྱུང་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་
ལྟར་དེ་ཉིད་གསུམ་ཀྱང་འདོད་དེ། །འཕགས་པ་ལྟས། །འདི་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་གསུམ་གནས། །ཞེས་
སོ། །བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དཔྱོད་པ་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། **ཆད་མ་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ལ་ལས་གཉིས།** །ཞེས་པ་བདེ་སྤྲོད་པ་པལ་ཆེར་མངོན་
སུམ་ལ་འབྱུང་སྤང་ཅན་མང་ལ། །རྗེས་དཔག་ཡང་རིགས་པ་བཟང་ངན་གྱིས་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་

ན་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་རང་བྱུང་གི་ཚད་མར་འདོད། སྟོན་པ་ལ་ལ་སྟེ་བྱི་ཏ་ཏ་རི་ནི་རིག་བྱེད་མི་བསྐྱ་བ་
ཡང་རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱང་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་རིག་བྱེད་མཐའ་བ་ལ་སྟོན་པ། རྣམ་གྲངས་དབྱེ་བ་བྱུབ་མཐའ་བཞི་ལས། དང་པོ་
ནི། **ཚངས་སོགས་སྟོན་དང་ཞེས་པ་**རིག་བྱེད་པ་རྣམས་ཚངས་པ་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོར་འདོད་
པ་ཅེས་མཐུན་པས། འདིར་ཡང་ཚངས་པ་སོགས་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རིག་བྱེད་མཐར་སྐྱ་སོགས།** ཞེས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལྟར་རིག་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་
མཐར་སོན་པར་སྐྱ་བས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་སྐྱ་དང་། སོགས་སྐྱས་ཀྱན་བརྟུས་ལས། བདག་ཡོད་
བྲམ་ཟེ་མཆོག་རྣམས་སོ། ཞེས་པ་ཅ་འགྲེལ་ལྟར། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལས་ཁོ་པོ་ཅག་མཆོག་གོ། ཞེས་
སྐྱ་བས་བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྐྱ་བ་དག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྲམ་ཟ་ཞེས་པས་དབྱེ་བ་འང་འཆད་པས། སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས།
དེ་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་ལྟ་དང་ཉེ་བར་ལྡན་པའི་བདག་འདོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་། སྐྱ་ཅེ་⁽¹⁾འབྲུམ་གྱི་
ཚད་ཅེས་དང་། ཤེལ་སྟོང་དག་པ་ལྟ་བུའི་བདག་མཐེ་བོང་ཆ་དང་པོ་ཅེས་མཐ། ཡུངས་འབྲུ་ཅེས་
མཐ། རི་རབ་ཅེས་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་བྲམ་པའམ། ལུས་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་
ཀྱང་བདག་ཡོད་འདོད་པ་ཞེས་བསྐྱ་བར་བྱའོ། ཞེས་བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྐྱའི་དབྱེ་བར་བདག་ཆེ་ཆུང་
འདོད་པ་གཉིས་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། བྲམ་ཟ་ཤེས་རྟག་སྐྱེས་བྱུ་ཉི་མའི་མདོག ། **ལུན་འདས་ཁོ་ནས་སྟོན་བརྟུང་འཆིང་**
སོགས་བྱེད། །གསེར་མདོག་མཐོང་ཆེ་དེ་ཆར་ཐིམ་པ་གྲོལ། ཞེས་པ། སྐྱེས་བྱུ་ནི་ལུས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དབང་བྱུག་གཅིག་བྱ་བ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བྲམ་པ། ཉམས་པ་མེད་པས་རྟག་པ། ལྷ་རན་
ལས་འདས་པས་ཚངས་པ། ལུལ་དུ་བྱུང་བས་མཆོག ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པས་འཆི་བ་མེད་པ།

1 དབྲུས་དབར་དུ། སྐྱ་ཅེ་གསུམ་

དམིགས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནས་པ། འཇིག་པའི་སྔོན་རོལ་ནས་ཡོད་པའམ། གཉིད་ལོག་
 པ་ལས་གཞན་པའམ། སྐྱོད་བར་བྱེད་པའམ། འགོངས་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེས་བུ་སྟེ་བྱུང་བར་བརྒྱད་
 དང་ལྡན་པ། ཉི་མའི་མདོག་ཅན། ཁམས་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཐུན་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་སྟེ་འདས་
 པ་གཅིག་འདོད་དེ། རི་སྐད་དུ་དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། གཅིག་བུ་ཀུན་བྱུང་ཉག་པ་སྟེ། ཁོངས་མཆོག་
 འཆི་བ་མེད་པའི་གནས། ཞེས་དང་། རིག་བྱེད་ལས། སྐྱེས་བུ་ངང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་མདོག་ཀུན་
 པ་ལས་གཞན་གྱུར་པ་དེ་རིག་ན། འཆི་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བདག་གིས་རྟོགས། སྐྱེ་མེད་གནས་
 འགོ་བ་ལ་ལམ་གཞན་མེད། ཁེས་དང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། འཇིག་པའི་སྔོན་རོལ་ནས་ཡོད་
 པའམ། གཉིད་ལོག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུའམ། སྐྱོད་བར་བྱེད་པའམ། འགོངས་པར་
 བྱེད་པས་ན་སྐྱེས་བུའོ། ཞེས་སོ། ཉི་མ་ནི་འོད་སྒྲ་ཆོགས་ཅན། དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་།
 བ་ཆ་དང་། ཡུངས་པ་དང་། དུག་རོན་དང་། བཙོད་དང་། ཀ་མི་རྩ་ལའི་ཁ་དོག་ཅན་ཡིན་པ་ལྟར།
 སྐྱེས་བུ་འང་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དམ། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་
 དེ་དང་ལྡན་ཏེ། ཆ་བའི་བདག་ཉིད་དཀར་པོ་མེ་ལྟ་དང་ཆ་བ་གཉིས་ལས་ནི་ཆུ་མདོག་ ཁོར་ལྟ་དག་
 གི་དམར་པོ་དང་། དུག་པོ་དང་བདེ་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལས་ནི་དཀར་དམར་དབང་པོ་ལས་ནི་དུ་
 བ། གཤིན་རྗེ་ལས་ནི་ཡུངས་མདོག་ གཤིན་རྗེ་དང་ཆུ་ལྟ་ལས་ནི་རྩལ་དང་ཡུངས་མདོག་ ཀུན་
 ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུག་པོ། སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ལྟ་ཡིན་པས་སྤྱར་བ། དབང་ཕྱག་ཡིན་པས་ཁོངས་པའི་མདོག་
 ཏུ་འདོད་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཨ་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་ཏུ་འགོ་བ་སྟེ། འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་
 འདིར་འགོ་བའམ། འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་འདིས་འགོ་བས་བདག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ། ལྷ་
 ཉིའམ་འབྱུང་པོ་ཞེས་པ་ནི་འདིར་སྔོན་བརྩུག་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ས་དང་ཐེམ་
 ས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་འདོད་པའོ། རི་སྐད་དུ་འང་། ལྷ་གྱུར་འབྱུང་དང་ལྷ་བ་དག ཐམས་ཅད་
 སྐྱེས་བུ་འདིར་འདོད་དེ། རི་ནི་ཕྱི་ནང་རིང་བ་དང་། རི་ནི་ཉི་དང་དེ་ལས་བྱེད། ཁེས་དང་། རྟོག་

གེ་འབར་བ་ལས། སྤྱང་གི་ཕྱོགས་ནི་འདིའི་མགོ་བོའོ། །འོག་གི་ཕྱོགས་ནི་རྒྱ་བོའོ། །ནམ་མཁའ་
ནི་ལྟོ་བོའོ། །ཕྱོགས་རྣམས་ནི་ལག་བོའོ། །གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་རྣམས་ནི་སྒྲུའོ། །རི་བོ་རྣམས་ནི་བྱང་
ངོ། །རིའི་ཐྱིང་བ་ནི་རུས་བོའོ། །རྒྱ་ཁྲུང་རྣམས་ནི་ཅའི་བྱ་བོའོ། །ནགས་ཆལ་རྣམས་ནི་སྤྱ་དང་སེན་
མོའོ། །རྒྱ་བ་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལོ། །དབྱལ་བ་ནི་ཆངས་བོའོ། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་ནི་
སྤོན་མ་གཉིས་སོ། །ཁྲོ་གཉེར་ནི་འཆི་བདག་གོ། །ཉི་ཁྲོ་གཉིས་ནི་མིག་གོ། །ཞེས་སོགས་དང་དེ་བཞིན་
དུ་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་རྒྱུ་། རི་ཐུན་སོ་སྟེ་དབྱངས་ཅན་མ། ཡོ་དང་བ་ཤ་ཐའི་ཡི་གེ་གཉིས་མཆུ།
མིག་ཕྱེ་བཅུ་མ་དུས། གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་ནི་སྤྱེས་པ་བྱུང་མེད། །འཛིག་རྟེན་དང་དེ་མིན་པ་ནི་
རྒྱ་བར། སོར་མོ་རྣམས་རིའི་བར། བྱས་མོ་གཉིས་གསེར་འབའ་གཉིས། རྗེ་དང་གཉིས་ཐ་སྐར་བྱ་
གཉིས་རྟེན་སྤྱད་ནི་ཉིན་ཞག་མཛེ་རྒྱུ་ནི་དབང་པོ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་སྤྱེ་རྒྱུའི་བདག་པོ་རྒྱུང་བ་
ཁྱབ་འཇུག་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་བཤད་དོ། །རི་སྐད་དུ་རིགས་ཕྱེད་⁽¹⁾པས་མ་
བཀག་སྤྱི་བ་མེད་ལྟ་དེ་གཅིག་བྱ་གནས། །སྤྱེས་བྱ་དེ་ཡིས་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱས། །སྤྱ་བ་བས་ཀྱང་
སྤྱ་ཞིང་ཆེ་བས་ཆེ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱས་བྱས་མེད་པའི་བྱས་ལ་ནི། །ཀྱན་ཏུ་
གནས་མེད་གནས་པ་ནི། །ཆེན་པོ་གཙོ་བོའི་བདག་ཉིད་དེ། །ཤེས་ན་མཁས་པ་ཐུང་ན་མེད། །ཅེས་
དང་། དེ་བཞིན་དུ། གཡོ་བ་དེ་ཡིན་མི་གཡོ་དེ། །རིང་ཐ་དེ་ཡིན་ཉེ་བ་དེ། །ནང་ཡང་དེ་ཡིན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི། །གཉིས་ཀ་དེ་ཡིན་ཕྱེ་རོལ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་། འཆིང་གྲོལ་གྱི་བདག་བྱམ་པ་ལ་
ཆགས་ན། མ་ཆགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། ཆད་མའི་དེ་ཉིད་ལེའུ་བྱག་པ་ལས། དབང་སྤྱུག་
ཆོས་མཆུངས་སྤྱེས་བྱ་ནི། །འཛིག་རྟེན་རྒྱུར་ནི་རྟོག་པར་ཕྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར། དབང་སྤྱུག་བཞིན་དུ་
སྤྱོད་འབྱུང་འཛིག་གནས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཕྱེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཅན་འབྲུ་ཡང་། དེའི་འབྲེལ་བ་ལས་
འདི་ཅན་ཞིག་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། དབང་སྤྱུག་རྒྱུར་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དབང་སྤྱུག་ལས་ཐ་དད་

1 དབྱས་དཔར་དུ་རིག་ཕྱེད་ལས་

བ་གཞན་ཡང་བདག་ལ་སོགས་བ་དང་། འདྲ་མཉམ་ལ་སོགས་བ་རྒྱུར་འདོད་ལ། སྐྱེས་བྱ་རྒྱུར་སྐྱེ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཁོ་ན་རྒྱུར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་སྐྱེས་བྱ་དེ་ཁོ་ནས་སྒོད་བཅུད་
སྐྱེ་གནས་འདིག་གསུམ་དང་། འཁོ་བ་འཆིང་བ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྐྱས་སྒོལ་བ་དང་། བདེ་ལྷག་ཆེ་
ཆུང་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་བ་ལས་བ་ཐག་དང་། རྒྱལ་ལས་རྒྱུ་དང་། ལྷག་མ་
ལས་ཡལ་ག་བཞིན་སྐྱེས་བྱ་འང་སྐྱེ་ལྟར་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱུད་དུ། དར་གྱི་མེན་བྱས་སྐྱལ་
མ་བཞིན། །རྒྱལ་ལ་ནོར་བུའི་རྒྱ་བཞིན་དང་། །རྒྱ་མོ་ཡན་ལག་གཟུགས་རྒྱ་བཞིན། །དེ་ནི་ལྷས་
ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་བདག་བསྐྱོམ་ལ།
སྐྱེས་བྱ་དེ་མཐོང་ན་གདོལ་བ་དང་བྲམ་ཟེ་མཉམ་བ་དང་། སྤྲིག་དང་བསོད་ནམས་མཉམ་བ་སོགས་
འདོད་བ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས། དེས་ན་བདུད་རྩི་སྐྱེས་བྱ་ཉིད། །མ་རྟོགས་བདུད་རྩི་ཡོད་མི་
རིགས། །གཅིག་བྱ་ཀུན་གྱི་རྟག་བ་སྟེ། །ཆངས་མཆོག་འཆི་བ་མེད་པའི་གནས། །རྣལ་འབྱོར་བ་
ཡིས་གོམས་བྱས་ན། །དེ་ནི་ཡང་སྤྱིད་ལེན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྤྱིར་སྐྱེས་བྱ་དེ་ཉིད་མདོག་གོལ་
བའི་རྟགས་སུ་གསེར་མདོག་མཐོང་ནས། དེ་རྗེས་དེའི་ཆར་ཐེམ་བ་ནི་གོལ་བའམ་ཐར་བ་ཡིན་ཏེ།
རི་རྒྱུད་དུ། བྱེད་པོ་དབང་ལྷག་གསེར་མདོག་ཏུ། །གང་གིས་མཐོང་ཞིང་ལྟ་བ་དེ། །སྤྲིག་དང་བསོད་
ནམས་ལས་འདས་ནས། །མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འདིར་རིག་བྱེད་ལ་ཤིན་ཏུ་
བསྐྱགས་པས་དེར་མ་བཤད་པ་ནི་མེད་པར་འདོད་དེ། རིག་བྱེད་ལས་ནི་གང་མི་སྟོ། །རིག་བྱེད་ལས་
ནི་གང་མི་སྟངས། །ཐམས་ཅད་མེད་པར་བརྟོད་བྱ་སྟེ། །རིག་བྱེད་འདྲ་བའི་ཐོས་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་བ་ལ་སྟོན་ལ། མིང་ལུང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། **ཆངས་སོགས་སྟོན་**
དང་ཞེས་བ་སྟོ། གཉིས་བ་ནི། **རིག་བྱེད་གསང་བ་བ།** །ཞེས་གཉིས་མེད་ལྟ་བ་བ་དང་། རིག་བྱེད་
གསང་བ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཆངས་སྟོན་བ་རྣམས་སོ། །གསུམ་བ་ནི། **བདུད་རྩི་ཐིག་ལུང་ཞེས་བ་**
ཆངས་པས་གསུངས་པའི་བདུད་རྩི་ཐིག་བ་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ནི་ལུང་ཆང་

མཛོ། །བཞི་པ་ནི། ཤེས་རིག་རྟག་པའི་བདག །ཆ་མེད་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་བདེན་གྲུབ་འདོད། །ཅེས་པ་
 ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་བདག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཕྱུང་མོ་རྟག་པ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་
 བེ་བདག་གྲང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཇི་སྐད་དུ། ས་དང་མེ་ཚུ་ལ་སོགས་པ། །དེ་ཤེས་རྟག་པའི་འཇུག་
 པ་འདི། །དེ་བདག་ཅན་ཉིད་བདག་ཡིན་ཞེས། །གཞན་དག་གྲང་ནི་སྤྲོ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །སྤྲོ་བ་
 བྱེད་ནི། གང་དག་སྤང་བར་གྱུར་པ་ས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་བའི་དོན་
 མེད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་དང་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་མེད་པའི་བྱིར། རྒྱགས་གྲིས་ས་སོགས་འདི་
 དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་ངོ་མོ་ཁོ་ནར་རིག་པར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། གཟུང་བའི་མཚན་
 ཉིད་དང་ལྡན་པའི། །འདི་ནི་ཅུང་ཟད་ཡོད་མེན་ཏེ། །དེ་བྱིར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །རྣམ་ཤེས་
 འགྱུར་བར་ཡང་དག་སྤང་། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དུ་བདུད་ཅི་ཐིག་པ་གསང་པའི་
 ལུང་བྲངས་པར། རྣམ་རིག་ཅམ་ནི་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་དག །རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱིར་སངས་རྒྱས་
 ཡིན། །སྤངས་དང་འདོར་བ་མེད་ཅེས་རབ་བཞགས་པ། །ཚངས་པ་ཕྱུང་ན་མེད་པར་རྟག་གནས་
 གྱོས། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ཡང་། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཤད་ལས། རྣམ་རིག་ཅམ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པར་བྱ་སྟེ། གསང་བ་སྤྲོ་བ་དེ་དག་ནི་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་
 ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་རྟག་པ་གཅིག་ཕྱུང་མོ་ནི་བདག་
 གཅིག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་ཅེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
 བྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་གཉིད་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ནི་
 དོན་དམ་པར་ན་མི་རྟག་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བའི་ན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྤང་
 དང་དོར་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། །འདི་ལ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པའམ་དོར་བར་བྱ་བའམ་ལེན་
 པའམ་སྤང་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་བྱིར། །ཚངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོགས་བཤད་པས་མེས་ཐོར་མ་བྱེད་ཅིག །

གཉིས་པ་དེ་དག་དགག་པ་ནི། རིགས་བཞི་མེད་འགྱུར་ཞེས་པ། མི་རིགས་བཞི་མི་རུང་
 བར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཆངས་པའི་ལུས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷོན་པ་གཅིག་གི་
 ལྷོད་སྐད་གང་ནས་སྒྲངས་ཀྱང་ཤིང་རིགས་ཐ་དད་མིན་པ་བཞིན། མ་ཁྲབ་ན་ལྷ་དུམ་ལྷ་རའི་ལྷོན་
 པ་གཅིག་གི་ལྷོད་སྐད་གང་ནས་སྒྲངས་པའང་ལྷ་དུམ་ལྷ་རའི་ཤིང་དུ་རིགས་མི་གཅིག་པར་ཐལ་
 བ་དང་། ཤིང་རིགས་གཅིག་པའི་ནགས་ཆལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་བཞིར་མ་
 གཏོགས་པའི་བྱི་སོགས་གང་ནས་སྐྱེས། གཞན་ཡང་རྫོགས་ལྡན་ནས་གཉིས་ལྡན་ཡན་ཆད་དུ་
 རིགས་མེད་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་དོན་དམ་བསྟེན་པ་ལས་ཐ་གཅིག་ལ་ནི་ངེས་པར་བྱ་ནི་བཞིར་
 འགྱུར་ཏེ། །བྱ་དེ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་རིགས་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་
 བྱེད་དམ་པ་གཅིག་ །རིགས་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་རིགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །རི་ལྟར་ལྷ་དུམ་ལྷ་
 རའི་ཤིང་ལ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། གདོང་བ་དང་ནི་དབྱང་བ་བརྒྱ་དང་རྒྱང་བ་
 ལས། །བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེ་དུ་རིགས་དམངས་རིགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །སྐྱགས་དང་ཐ་མ་ལས་
 སྐྱེས་དེ་ཡི་གང་ནས་སྐྱེད། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ན་རེ། རོ་ན་འཛིག་རྟེན་བྲམ་ཟེ་ཁ་
 ལས་སྐྱེས། རྒྱལ་རིགས་དབྱང་བ། རྗེ་དུ་རིགས་བརྒྱ་ལས། དམངས་རིགས་རྒྱང་བ་ལས་སྐྱེས་
 བར་གྲགས་པའི་དོན་ནི་རི་ལྟར་འདོད་ཟེར་ན། ཁ་ལས་ཆོས་སྟོན་པས་དང་། དབྱང་པས་འབྲུག་
 པས་དང་། བརྒྱ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་མཐུན་འགྲོ་བས་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱང་པའི་རྩ་བར་བསྟེན་
 བས་རིམ་བཞིན་གྲགས་པར་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ལས་ཆོས་ནི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གྲགས་
 པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ནི་ཁ་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ནི་དབྱང་པས་
 འབྲུག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །དབྱང་བ་དེ་དག་ལས་ནི་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བརྒྱ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་
 སྐྱེ་བ་རྗེ་རིགས་མཐོན་པོར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་རྣམས་དེ་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བའོ། །རྒྱང་པའི་
 རྩ་བར་བསྟེན་པར་བྱེད་པར་གྲགས་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་རྒྱང་བ་ལས་ནི་དམངས་རིགས་སྐྱེ་བར་

འགྱུར། །ཞེས་སོ། །མིང་སྲིང་ཀུན་སྦྱང་འགྱུར། །ཞེས་པ། རིགས་བཞི་སོ་སོའི་མིང་སྲིང་ཀུན་
 སྦྱང་པར་ཐལ། བྲམ་ཟེ་མོ་མོ་ཀུན་ཞལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ཡང་སྦྱེ་བ་གཅིག་ནས་
 བྱང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱ་སྦྱོའི་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་ཉམས་པར་འགྱུར། རི་སྐད་དུ་དེ་ཉིད་
 ལས། བྲམ་ཟེ་མོ་ཡང་གནས་དེ་ཉིད་ལས་ཡིན་ནམ་ཅི། །གལ་ཏེ་འདི་དག་སྦྱེ་གནས་གཅིག་ལས་
 སྦྱེ་བར་འགྱུར། །མིང་སོ་དང་ནི་སྲིང་མོ་བག་མའི་རིགས་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཁྱ་སྦྱོའི་རྟོགས་
 བའི་འཇུག་པར་འགྱུར། །སོགས་སོ། །**འཆེ་བ་ཆོས་ཡིན་དཔུལ་བའི་རྒྱ་གང་སོགས།** །ཞེས་བ་
 དཔུལ་བའི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ལྷགས་སོགས་གསོད་པའི་འཆེ་བ་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོགས་
 སྦྱས་སྦྱེས་བྱ་ཉི་མའི་མདོག་སོགས་འགོག། །པལ་ཆེར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་བཀག་པས་
 ཁྱེད་ལ། བདག་དེ་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྲམ་ཟེ་མོ་མོ་མོ་མོ་མོ་མོ་མོ་མོ་མོ་མོ་མོ་མོ་
 བར་ཐལ། དུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་སྦྱ་ཡིན་འདི་ནི་འདི་ཆེ་མིན། །སོགས་
 སོ། །འཆིང་གྲོལ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བདག་ཆ་མེད་གཅིག་ལས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། སོགས་སོ། །རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཆངས་པའི་ཁ་ལས་མ་སྦྱེས་པར་ཐལ། རང་བྱུང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྦྱེས་བྱ་དམངས་རིགས་སོགས་ཀུན་གྱིས་འདོད་པར་ཐལ། ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་སྦྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རོན་དམ་བསྟན་པ་ལས། གལ་ཏེ་རང་བྱུང་ཡིན་ན་ཁ་ལས་མ་སྦྱེས་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཐམས་
 ཅད་བྱུང་ན་ཀུན་གྱིས་འདོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

སྤྲུལ་པ།

ཆངས་སྤྲུལ་རྟག་བདག་མ་ཤེས་མེས་པོ་བྱ། །

ངོས་བཟུང་ཆོག་དོན་ལ་ཆོངས་སྤྲོན་པའི་གར། །

བྱས་པའི་ཡི་གེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉེས་བྱེད་ཀྱི། །

གཡང་ཁར་འབྱུང་ལ་ཤེས་ལྡན་ཆོགས་རྣམས་འཇིགས། །

སྤོད་བཟུང་བྱེད་པོ་ཆངས་ཡིག་ཆོས་ཀྱན་ལ། །ཁྱབ་པའི་སྤྲེས་བྱ་གཅིག་འདོད་སྤྲིག་རྒྱུའི་
རྒྱུ། །ཁྱད་པར་རྒྱ་རྒྱུ་འཇུག་འདོད་གཞན་སྤྲེ་འགའི། །སྤོངས་སྤྲོན་ལྡན་དབྱ་མའི་ལམ་འདིར་
གསལ། །ཆོས་དབྱེངས་ཀྱན་གསལ་མི་མཐོང་ལོག་རྟོག་གི། །ཆོངས་པའི་ཐུན་ངོར་རྟག་བདག་སྤྲུལ་
འཇིག་པའི། །རབ་རིབ་སྤྲེད་པའི་བག་ཉལ་ནད་ཀྱི་སྤྲན། །ཆེ་བྱལ་བདུད་ཅིའི་བྱམ་བཟང་དེང་འདིར་
བྱུག། །ཅེས་བྱུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འབྱུང་སྤོང་གདོང་ལྡེའི་སྤྲ་དབྱངས་ཀྱན་མཆོན་ལམ་
བཟང་གསལ་པའི་སྤྲོན་མའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཆངས་སོགས་བཞིའི་རྟག་མཐའ་བསལ་པའི་ལེའུ་
བཞི་པའི་རྣམ་བཤད་བྱས་ཟེན་རྟོ། །

༥ གསུམ་པ་ལ་འདོད་པ་དགོད། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱུང་འཇུག་པའི་དང་། སྟོང་
པ་བའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྟོན་པ་མིང་ལུང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། **ཁོར་**
ལྷ་རྩ་བ་གཞོན་རུ་མ་ལེན་སྟོན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་ལས། སྐལ་ལྷན་ཁོར་ལྷ་འདི་ནི་ཞེས་པ་ལྟར།
ཁོར་ལྷ་སྟེད་མེད་བྱ་སོགས་མིང་གིན་རུ་མང་བའི་བྱུང་འཇུག་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱན་བརྟུས་ལས། རྩ་
བའི་གྲུབ་མཐའ་བ་རྟག་ཏུ། །འཕྲོག་པོ་ལ་ནི་གྲུས་གཞོལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་མ་རྩ་བ་
དང་། བྱིས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཞོན་རུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་སྟོན་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བྱུང་འཇུག་པ་དང་རྩ་བ་སྟེང་ཆོས་སྒྲུབ།** །ཞེས་པ་བྱུང་འཇུག་སྟོན་པར་འདིན་
པས་བྱུང་འཇུག་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་བཟང་པོས། གང་དག་རྩ་མ་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འདིན་པ་དེ་དག་
ནི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བ་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟར། རྩ་བ་བའམ། རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བ་དང་། འབྲེལ་ཆེན་ལྟར་
བྱུང་འཇུག་གིས་སྟེང་ཆོས་མང་པོ་སྒྲུབས་སྟེང་ཆོས་སྒྲུབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སྒྲུང་བྲལ་གྱིས། ཁོར་ལྷ་
ཡིས། སྒྲུང་རྒྱངས་གསང་བ་ཨི་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བསྟུ་ཆོས་དང་། སྟུ་ཆོས་ཟེར་བ་རྣམས་
མ་དག་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རྟག་ཐན་ཡལ་ག་མཆན་མོ་ལྷ་སོགས་ལུང།** །ཞེས་པ་རྟག་པ་ལ་ཐན་པའི་
ཡལ་ག་དང་། ཞག་ལྷ་བའམ། མཆན་མོ་ལྷ་བའམ། རྟག་ཆད་དང་གཡུལ་གྱི་ལས་སྟོན་པའི་ཆོག་
སོགས་ལུང་རོ། །

བཞི་པ་ལ། ལྷའི་བྱུང་པར་དང་། དེའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བྱུང་འཇུག་དེའི་
གནས་དང་། འཁོར་གྱི་བྱུང་པར་ནི། **བྱུང་འཇུག་བྱུང་མེད་མང་བསྟོར་སྟོ་ལྷན་གནས།** །ཞེས་པ་
སྒྲུས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆས། དེ་ནས་བྱུང་འཇུག་གིས་བསམ་བ། དེའི་རྒྱང་མའི་ཆོགས་

[illegible]

1 དབྱས་དཔར་དུ་སྒྲིང་ཕྱག་བརྒྱ་ལྷག

སངས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་འཇུག་པ་བཅུས། །བཏོན་དང་བཏེགས་མནན་བསད་བསྐྱས་མགྲིན་བཅུ་
བསད། །རིགས་བཅད་དོན་བྱས་ཕྱིག་སྦྱངས་སེམས་ཅན་བཏུལ། །ཞེས་སྦྱས་ཏེ། ས་སྟེང་གི་ངོ་
མོ་མ་ཞི་བའི་འཇུག་པ་བཅུར་གྲགས་ཏེ། གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་ནི། །རིང་ན་འདུག་ཀྱང་དེ་
དང་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོག་ཁྲུང་གོང་ལོག་སྟེལ་ནས་བཤད་ན། ཉ་ལི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོན་
རིག་བྱེད་བཞི་དཔོན་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་མཚོར་རུབ་པ་བཏོན་པ་དང་། རུས་སྦྱལ་གཟུགས་ཀྱིས་
འཛིག་རྟེན་བཏེགས་ནས་རྒྱན་དུ་གནས་པ་དང་། བག་ཚོད་གཟུགས་ཀྱིས་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་
མན་ཆད་མནན་པ་དང་། མིའི་སེང་གའི་སེང་གའི་མགོ་ཅན་གཟུགས་ཀྱིས་ལྷ་མིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་
སྟོབ་གསེར་ཅན་བསད་པ་དང་། མིའུ་བྱང་དུ་སྦྱལ་ནས་ལྷ་མིན་སྟོབས་ལྡན་ལ་གོམ་པ་གསུམ་གྱི་
ས་སྦང་ཞེས་བསྐྱས་པ་དང་། ར་མའམ་དགའ་བྱེད་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྩ་བཅུ་པའི་བྱ་ར་
མ་ཆའམ་དགའ་བྱེད་དུ་སྦྱལ་ནས་ལྷ་མགྲིན་བཅུ་བསད་པ་དང་། ར་མ་དང་ཨ་མྱེའི་བྱ་ར་མ་ཆ་སྟེ་
དགའ་བྱེད་དུ་སྦྱལ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྟོན་སྦྱབ་སོགས་བསད་ནས་རྒྱལ་རིགས་བཅད་པ་དང་། བག་
པས་ཚོད་དུས་སུ་རྒྱ་པོ་བཞི་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་བྱངས་ཤིང་བསྟན་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་
སངས་རྒྱལ་ལྟ་བུ་བྱུང་དུ་སྦྱལ་ནས་ཕྱིག་པ་སྦྱངས། །རིགས་ལྡན་བྲམ་ཟེའི་བྱ་ཀླེ་ཅེ་ཞེས་བྱ་བ་
མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བས། སེམས་ཅན་མང་པོ་བཏུལ་བའི་འཇུག་པ་བཅུར་འདོད་ཅིང་། དང་པོ་
གསུམ་ལ་འཐད་ལྡན་མེད་ཀྱང་ངོ་མཚར་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རྟིང་བ་ལ་བརྟེན་ལ། གཞན་
རྣམས་བྱང་སྟོང་གཏུག་པས་ངོ་མཚར་ཆེ་ཆེ་འདྲ་བྱུང་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་པར་དུས་འཁོར་
ལས་བཤད་དོ། །རིག་བྱེད་ལས། ཉ་དང་རུས་སྦྱལ་མག་པ་དང་། །སེང་གའི་མགོ་ཅན་མིའུ་བྱང་
དང་། །ར་མོ་ར་མ་བྱུང་འཇུག་དང་། །སངས་རྒྱལ་ཀ་ལ་བི་ཅན་བཅུ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བྱེད་པོ་བདག་དང་ལས་དུས་རང་བཞིན་
དང་། །ཡོན་ཏན་ཉམས་པའི་སྟོང་བ་རྒྱ་འབྲས་དང་། །ཞེས་པ་འབྲེལ་བཤད་ལས། མེད་མེད་གྱི་བྱ་

རྒྱུ་འདོད་པ་དག་ཀྱང་། འགྲོ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་སྤེད་མེད་ཀྱི་ཡིན་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་དང་། ལྷ་
ར་ཏའི་གཏམ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལས། བྱུང་འབྱུང་གི་སྤྱོད་པ་དག་གི་ཆེ་ན། སྤེད་སྤྱུབ་ལ་སོགས་
བས་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་བྱུང་འབྱུང་གི་ལས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོང་མཐོང་ངོ་། ཞེས་པ་ལྷར་འགྲོ་བ་
བྱེད་པ་པོ་དང་། ཡང་འབྲེལ་ཆེན་ལྷར་རྒྱལ་ཐུན་རྟག་པ། སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྟག་པ་ཆ་མེད་
བའི་བདག་དང་། དག་མི་དགའི་ལས་དང་། རྩས་ཡོད་ཀྱི་དུས་རྟག་དངོས་དང་། ས་སོགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་། སྤྱིང་སྤྱོད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། དངོས་པོ་ཉམས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་
བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་དག་ཆངས་པ་བའི་འདོད་པ་དང་བཅས་པར་འདོད་དེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས།
འདིར་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་བྱུང་འབྱུང་གི་འདོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ནི། **རྒྱུ་ཡིག་སོགས་སྒྲིམ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ཨི་ཆད་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དང་།**
འཕོ་བ་རྒྱུད་སོགས་རྣམ་འབྱོར་ཡན་ལག་བྱུག་པ་བསྒྲིམ་ན་བྱུང་འབྱུང་གིས་གྲོལ་བའི་དངོས་གྲུབ་
སྟེར་བར་འདོད་དེ། རི་སྐྱད་དུ། དབང་པོ་དག་དང་དབང་དོན་དག ། དུས་སྤུལ་ཡན་ལག་བཞིན་
བསྐྱུས་ལ། ། དྲན་པའི་ཡི་གེ་ཨི་བརྗོད་ན། ། དེ་གྲུས་རྗེས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། འཕོ་
དང་བསམ་གཏན་རྒྱུད་འབྱུང་འབྱུང་། ། གཟུང་བར་བྱ་དང་རྟག་པ་དང་། ། ⁽¹⁾ ཉིང་འཛིན་ཤེས་བྱ་རྣམ་
འབྱོར་གྱི། ། ཡན་ལག་བྱུག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། གང་གིས་བྱུང་འབྱུང་ཡོན་ཏན་
རྣམས། ། རྟག་ཏུ་བསྒྲིམས་པས་བདེ་ཐོབ་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྤུལ་ལྷན་ནོར་ལྟ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་
མཐུན་ཅིང་གཟིགས། ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷར་འབྲེན་ཐར་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད། ། ཅེས་དང་། ཀུན་
བདུས་ལས། སྤྱིང་གའི་བརྒྱར་རྒྱུད་གིས་ནི། ། རྣམ་འབྱོར་ལྷན་པས་བསྒྲིམ་པར་བྱེད། ། ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **ཐར་འདོད་འཁོར་མཐའ་འདོད།** ། ཅེས་པ་འདིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཉམས་པའི་ཐར་
བའམ། འཁོར་བ་ཉམས་པའི་སྤྱོད་པ་འདོད་པས་འཁོར་བ་རེ་ཞིག་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་འདོད་དོ། ། རི་

1 དུས་དཔར་དུ། རང་བཞིན་ཤེས་བྱ།

སྐད་དུ། སྦྱོང་གུ་ཐར་པར་བཀོད་ནས་འཁོར་བ་སྦྱང་བར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྦྱོན་པ་མིང་གྲུབ་མཐའ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་སྦྱོན་ཞེས་པ་
ཁྱབ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱལ་དཔོག་པ་སོགས་སྦྱོན་པར་འདོད།

གཉིས་པ་ནི་སྦྱོང་བ་རྒྱལ་དཔོག་པ། །ཞེས་པ་སྦྱོང་བ་པ་དང་། རྒྱལ་དཔོག་པ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བདག་གི་བྱང་པར། ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ནི་སྦྱོང་
དང་ཤེས་རིག་རྟག་རྩལ་སོགས། །ཞེས་པ་བདག་ནི་གངས་ཅན་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྦྱོང་ངོ་བོ་དང་
སེམས་པ་ཅན་དབང་ལྷག་པ་ལྟར་བཅ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་རིག་གི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་པ་
ལྟར་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟག་པའི་ངོ་བོ་རྒྱང་པན་ལྟར་ལུས་སེམས་དབྱེར་མེད་མ་ཡིན་པར་
ལུས་ལས་ཡན་གར་བའི་རྩལ་ཡོད། རིག་པ་ཅན་པ་བཞིན་དུ་རྩེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་མེད་པ་ལྟར་
མིན་པར། བདེ་སྤྱག་སོ་སོའི་དུས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་པོའི་རྣམ་གངས་དང་། གནས་སྐབས་མི་རྟག་ཀྱང་
སྦྱོས་བྱའི་ངོ་བོ་ལ་ལྷོག་པ་དང་ཆ་སོགས་དབྱེར་མེད་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་སྤྱལ་འབྲིལ་པ་དང་
བརྒྱངས་པའི་གནས་སྐབས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ངོ་བོ་སྤྱལ་ཡིན་པ་མི་ལྷོག་པ་བཞིན་ནོ། །རི་སྐད་
དུ། ཆད་ཆེན་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། གཞན་དག་བདག་ནི་ལྷོག་པ་དང་། རྩེས་འགྲོ་བདག་ཉིད་ཅན་
གྱིས་ནི། །སེམས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོད། །སེམས་པ་སྦྱོང་ཡི་མཆན་ཉིད་ཅན། །དཔེར་ན་སྤྱལ་
འབྲིལ་གནས་སྐབས་ན། །ཞེས་སོགས་དང་། གཞོན་རུ་མ་ལེན་གྱིས། དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་དོར་ནས་
ནི། །ལྷོག་དང་རྩེས་དཔག་བདག་ཉིད་ཅན། །སྦྱོས་བྱ་ཞིག་ནི་ཁས་ལྡང་བ། །འབྲིལ་པ་སོགས་ལ་
སྤྱལ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་སྦྱོང་ཅ་འབྲེལ་སོགས་ལས་ཀྱང་བཤད་མོད། ཆད་ཆེན་
ཅ་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་དེར་སྦྱོས། སོགས་སྤྱས་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། བདག་ནི་ཡོད་
དེ། ངོ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སོགས་དུ་མ་བཀོད་པས་དེས་བདག་
མེད་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཞོད་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་ཆད་ཆེན་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་སྦྱོས་བྱ་

འདི། འོ་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། །བདག་མེད་པ་ལ་ཤིན་
ཏུ་གཞོད། །ཅེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་རིག་བྱེད་ཆད་མར་བཤད་ནས་སྤྱི་ལོ་དོན་དང་། བྱེ་བྲག་གི་དོན་གཉིས་སོ། །དང་
པོ་ནི། རིག་བྱེད་ལས། རིག་བྱེད་ལས་ནི་གང་མི་སྒྲི། །ཞེས་སོགས་དང་། གངས་ཅན་པ་དང་། བྱེ་
བྲག་པ་དང་། གཅེར་བྱ་པ་དང་། མེད་པར་སྒྲི་བ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་
ནི་བརྒྱན་ཡིན་ཏེ། སྤྱིས་བྱས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ནི་རང་བྱུང་མ་བྱས་པ་ཆོས་དང་། དོན་
དང་ཐར་པ་དང་། འདོད་པ་སྟེ། སྟེ་བཞི་པོ་མཐའ་དག་འབྱུང་བ་འདི་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་ལོ། །རི་རྒྱུད་
དུ། ཆགས་སོགས་རྒྱུན་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིས་བྱེད་ཆོག་ནི་བརྒྱན་ཉིད་ཡིན། །རིག་བྱེད་
སྤྱིས་བྱས་མ་བྱས་ཕྱིར། །དེས་ན་ཆད་མར་གཞུང་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། བྱེད་པོ་མི་བླན་པར་འདོད་
ཕྱིར། །རིག་བྱེད་སྤྱིས་བྱས་མ་བྱས་ལ། །བརྒྱུད་ནས་འོངས་པ་མ་ཆད་ཕྱིར། །ལུང་ཞེས་བྱ་བར་
བརྒྱན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་འདིར་རིགས་པས་བརྟགས་ན་འཐད་དཀའ་བ་སྤྲང་བས་རི་ལྟར་སྤྲུམ་
ན། རིག་བྱེད་ལས་བཤད་པ་སྤྲུམ་དབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། རིས་དཔག་གིས་དབྱུང་བ་ནི་འོང་བ་ཉམས་
ངའི་ལམ་ལ་རྒྱ་བ་དང་འབྲུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། སྤྱིང་དང་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས། །ཡན་ལག་དང་
བཅས་རིག་གསོ་བ། །གནང་བའི་བྱ་བ་པ་བཞི་པོ་འདི། །གཏན་ཆོགས་དག་གིས་གཞིག་མི་བྱ། །འོང་
བ་རྒྱང་པའི་ཆོད་དཔགས་ཀྱིས། །ཉམས་ངའི་ལམ་དུ་རྒྱགས་པ་ལྟར། །རིས་སྤྲུམ་དཔག་པ་གཙོར་འཛིན་
རྣམས། །སྤྲང་བར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིར་འབྲུལ་བ་བརྒྱུག་པ་ལས། ཆངས་པར་གྱུར་
ན་གཞི་བཟིན་ཆེ། །དབང་ལྷག་ཐོབ་ན་མཐུ་སྟོབས་ཆེ། །བརྒྱ་བྱིན་ཁྲབ་འཇུག་དེ་བཞིན་ཏེ། །སྤྲུང་
གཞོད་སྤྱིན་སྤོང་རྣམས་བདེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཐོབ་པའི་ཐབས། །གང་དག་སྤྱོད་ཆོགས་ཡོད་པ་དག། བྱ་
བ་སྤྱོད་བ་ཅི་སྤྱོད་ཏེ། །དཀའ་བ་དག་ཀྱང་བྱ་བའི་འོས། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྟ་དེ་དག་བདེ་འཇོ་སྤྱོད་ཐབས་
རིག་བྱེད་ལས་བཤད་པ་རྣམས་སྤྱོད་སྤོང་ཅི་དགོས་དཀའ་ན་འཇུག་པར་བྱ་ལ། སྤྱོད་ཐབས་ཡང་དེ་

ཉིད་ལས། མེ་ལྷ་བསྟན་ནས་ཆངས་པ་སྒྲུབ། །དབྱུག་གྲུ་གསུམ་ལས་དབང་སྒྲུག་ཆེ། །བྱ་བའི་དཀའ་
ཐུབ་གཏོགས་འདོད་རིགས། །ཁྱི་ཡི་བརྟུལ་ཞུགས་སྟོན་དུག་འཁོར། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱང་པན་ལྟ་
རེ་གཉིས་མིན་པ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུའི་བྱང་པར། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ། འཇུག་བྱེད་ཆད་མ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། ཇི་མ་སྦྱེས་བུའི་རང་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་མེད། །མཐོ་རིས་ཐར་འདོད་འང་ཞེས་པ་རྣམ་
འབྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཇི་མ་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བུའི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
རྟོན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ཟད་ཀུན་མཁྱེན་མེད་པའི་བདེན་པའི་དག་ཀྱང་མེད་ལ། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཆངས་
པ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་རན་འགྲོ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་བའམ། གྲོལ་བར་སྒྲིལ། འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ན་ལས་
གཞན་མི་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱུས་གསུང་ཡང་ཆད་མ་མིན། །བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་
ཡིན་ནོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀུན་མཁྱེན་མིན། །སྦྱེས་བུ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །སྦྱིར་འདི་དག་གིས་ཤིང་སོགས་སེམས་ལྡན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་འདོད་
ཚུལ་དག་ནི་གཅེར་བུ་པའི་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་དམ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ཡིན་པས་འོག་དུ་འཆད་
ལ། འདི་པས་རང་གི་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་དཔོག་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འདོད་དེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཇེ་
མི་ནི་ལ་སོགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པས་མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ནའང་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་མེད་དེ།
ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་
འཇིག་རྟེན་ན་མི་དང་ལྷ་སྟེགས་ལའང་དེ་འདྲའི་ཀུན་མཁྱེན་མེད་ཟེར་རྟེ། སྦྱོར་རས་གཟིགས་བརྟུལ་
ཞུགས་ཀྱིས། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་ཀུན་མཁྱེན་མིན། །ཤེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་ཐུག་པ་མེད། །ཅེས་
པ་ནས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ལའང་ཀུན་མཁྱེན་མེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱས་བྱུགས་ཞེ་བརྒྱད་རྒྱ། །དུ་བཞེ་རྐང་གསུམ་མགོ་གཉིས་ལག་བ་

བདུན། །གསུམ་བཅེངས་ལྷ་མཆོག་ངོ་རྒྱུད་བྱེད་ཁྲད། །གསུམ་མམ་བདུན་བདུན་མར་གྱི་མཆོད་
སྦྱིན་འདོད། །ཅེས་སོ། །བྱས་པའི་ཤུགས་ཞེ་བརྒྱད་བྲམ་ཟེ་དབང་དུ་བྱ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ལེགས་ལྷན་གྱིས། །བྱས་པའི་ཤུགས་ཞེ་བརྒྱད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱས་
པར་བཏོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། །ཁུར་བས་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་སོ། །སྦྱིར་
འདིའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། །འགྲེལ་བ་ལྟར། །ཆ་མཐོང་གི་རིང་ཆ་བ་བཞི་བཞེད་དང་། །ཆ་བ་
དུག་དུག་ལྷགས་འདོགས་པའི་དང་། །སྤྲོད་འོ་མའི་མཆོད་སྦྱིན་དང་། །ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིང་མེ་མཆོད་པ་
འདོད་པ་སྦྱོད་པར་བྱེད་པར་བཤད། །ཆོ་གའི་བྱད་པར། །རིག་བྱེད་ལས། །ཤིས་བཏོད་བསྦྱོད་དང་ཆོ་
གའོ། །ཞེས་པ། །ས་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་སོགས་ཤིས་པ་སོགས་མང་ཡང་། །ཆ་བ་བཞི་བཞེད་དང་། །ཆ་
བ་དུག་གི་ཆེ་ལྷགས་འདོགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ལྷགས་ནམས་ཁ་འདོགས་ཤིང་། །དེ་ཡང་ཕྱོལ་
སོང་བཅེངས་ཚུལ་ཡང་། །བར་གྱི་དུས་ལ་བབས་པ་ན། །ཕྱོལ་སོང་དུག་གམ་བདུན་སྦྱར་བྱ། །ཏྲ་
ཡི་གསང་མའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ཏུང་ན་ཕྱོལ་སོང་གསུམ་གྱིས་སོ། །རེ་རེ་ལའང་ཁྱོང་གི་མི། །ཕྱོལ་
སོང་བཅུ་དུག་བཅུ་དུག་སྦྱིན། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་མཆོད་སྦྱོང་གཞུགས། །བར་དུ་བཅུ་དང་བདུན་
སྦྱིན་བྱ། །སྦྱེས་བྱའང་ཕྱོལ་སོང་དུ་བསམས་ནས། །བྲམ་ཟེ་ལ་ནི་བྲམ་ཟེ་བསད། །རྒྱལ་རིགས་
ལ་ནི་རྒྱལ་རིགས་བསད། །མ་རུ་དག་ལ་རྗེ་ཕུ་རིགས་ཏེ། །དཀའ་ཐུབ་དག་ལ་དམངས་རིགས་
སོ། །ཞེས་དང་། །འགྲེལ་བཤད་ལྟར་གསོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་ཆེ། །མ་དང་བྱ་སྦྱིང་སོགས་
ལྷན་ཅིག་གཅེར་བྱར་སྦྱང་ནས། །ལྷགས་བཞིན་རྒྱང་བཞི་ས་ལ་བཙུགས་ནས། །རྩ་བ་བ་ལྟར་དང་།
མངལ་སྒོར་ལྷུས་ལྷག །བཤང་སྒོར་སྒོམ། །འཁྲིག་བ་ལྷག་པར་སྦྱུད་ལ། །བ་ལང་ལ་ཆན་གཞོན་དང་།
མ་སོགས་བྱད་མེད་པ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། །བ་ལང་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྦྱངས་པ་དེས་ལོ་གཅིག་ཏུ་དེ་
ལྟར་བྱེད་དོ། །ལེ་ཕུ་བ་མིན་གྱི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་ཆང་འཕྱང་བ་དང་། །གཞན་ཡང་ནང་གི་མཆོད་སྦྱིན་
ནི། །གོ་ཏམ་མེ་ནི་བྱད་མེད་དེ། །དེ་ཡི་ཉེར་གནས་ཐབ་ཁུང་ཡིན། །དེར་སྦྱེས་པ་ནི་དུ་བ་ཡིན། །དེ་

ན་ཞུགས་པ་སོལ་བའོ། །དེ་ཡི་ཁྱ་བ་མེ་སྟག་ཡིན། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་མེ་དེ་ལ། །སྟེས་བུ་ལྟ་ཡི་ས་སོན་
 བསྐྱེད། །སྟེན་སྟེག་དེ་ལས་སྟེས་བུ་འབྱུང་། །དེ་སྟེས་འཆོ་བར་འབྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་དེ་འདྲའི་
 མཆོད་སྟེན་མེད་པར་མཐོང་སྟེ་གང་ཡང་མི་ཐོབ་སྟེ། བུ་མེད་པ་ལ་མཐོང་སྟེ། །ཅེས་སོ། །དེ་
 ལྟ་བུའི་རོ་ཆ་ཞིང་སྟུག་པོ་བ་མང་སྟེ་ཡི་གེ་ས་མི་ལངས་ལ། དེ་འདྲའི་ཆོ་ག་བརྟ་སྟོམ་གསུམ་གྱིས་
 སྟེས་ནས་བཤད་པ་ནི། དེ་ག་བྱེད་ལས། རྩ་མི་བཞིའོ། །དེའི་རྒྱུ་ལ་མི་གསུམ་མོ། །མགོ་པོ་ནི་
 གཉིས་སོ། །ལག་པ་ནི་བདུན་མོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུམ་ནས་བཅིངས་ན་ཁྱུ་མཆོག་འདི་ནི་ར་རོ་འདོན་
 མོ། །ཞེས་སྟེས་སོ། །རྩ་བཞི་ནི། སྟེན་དག །མཆོད་སྟེན་སྟེན་སྟེན་དེས་བརྟོད་བཞིའོ། །སྟེན་དག་
 གིས་མེ་ལ་བསྟོད་པ་རྩ་དང་པོར་ཞུགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྟའི་ནང་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་འདི་
 བྱེད་པོ་པོ་མ་ཅན་ཤིང་ཕུན་ཅན་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་སྟེན་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་ཞུགས་པ་
 ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟེ། དཔེར་ན་མཆོད་སྟེན་ལ་ཁྱོད་འདོད་དོ་སོགས་ཏེ། རྟོག་ལ་དང་ལ་ལྟ་སོགས་
 སོ། །མཆོད་སྟེན་འདུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྩ་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟེ་སྟོར་སྟོར་ལེན་
 པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ཆུར་སྟོན་སོགས་ཏེ། འདིའི་བྱེད་པོ་ནི། བལ་ལ་སོགས་སོ། །ལས་སྟུབ་པའི་
 ཕྱིར་རྩ་བཞི་པ་དེས་བརྟོད་ལ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་ལྟ་མོ་མཛེས་མ་དག་ལ་མཛོན་པར་བཅོན་པར་
 ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་པ་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་སྟེ། དུས་ཐོ་རངས་དུས་སྟོན་པ་
 བརྟུང་དུ་ཁྱུར་བ་བརྟུང་བཞག་ནས། ཡི་གེ་བརྟུང་པའི་སྟེ་སྟོར་གྱིས་ནོར་ལྟ་བརྟུང་ལ་འབྱུལ།
 དེ་བཞིན་དུ་དག་པོ་བརྟུང་གཅིག་ལ་ཐོད་པ་བརྟུང་གཅིག་གིས། གསུམ་གསང་སྟེགས་ཀྱི་སྟེ་སྟོར་
 སྟོས་དུས་གཉིས་པ་ཉིན་བྱེད་དང་། ཉི་མ་བརྟུང་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་བརྟུང་གཉིས་པའི་སྟེ་སྟོར་གྱིས་ཐོད་
 པ་བརྟུང་གཉིས་སུ་སྟེན་གསུམ་པར་མཆོད་ཅེས་བའོ། །ཡང་ན་མེ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་པ་གསུམ་སྟེ་སྟེན་
 སྟེག་བྱས་པའི་མེའམ། སྟོང་བའི་མེའམ། སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་མེའོ། །དོན་དུ་སྟོལ་ན་རྒྱུ་པ་གསུམ་ནི།
 མཆོད་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟུར་ན་དུས་གསུམ་དང་མཆོད་སྟེན་ལ་སྟུར་ན་མེ་གསུམ་མོ། །ལེགས་

ལྷན་གྱིས། མགོ་གཉིས་ནི། མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཛོད། །ཞེས་བྱིན་དག་གི་སྦྱིན་སྲེག་
ལ་སྦྱར་བ་དང་། ལེགས་ལྷན་གྱིས། ཡང་མགོ་གཉིས་ནི་ཡི་གེ་ཨྲི་དང་། དབྱངས་ཀྱི་སྒྲེབ་སྦྱོར་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འདོན་ཆོག་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །ལག་པ་བདུན་ནི་སྒྲེབ་སྦྱོར་བདུན་དེ། ཡི་གེ་
དྲུག་པའི་དང་། བདུན་པའི་དང་། བརྒྱད་པའི་དང་། ཡི་གེ་དགུ་པའི་དང་། བརྒྱ་པའི་དང་། བརྒྱ་
གཅིག་པའི་དང་། བརྒྱ་གཉིས་པའི་སྒྲེབ་སྦྱོར་བདུན་མོ། །གསུམ་ནི་སྦྱོང་མགྱིན་མགོ་གསུམ་དང་།
ཁྱུ་མཆོག་ནི་ཡི་གེ་ཨྲི་དང་། ང་རྩ་འདོན་པ་ནི་དབྱངས་བྱེད་པའི་དོན་དེ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས།
གསུམ་ནས་བཅིངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྦྱོང་ག་མགྱིན་པ་མགོ་བོ་ནས་ཏེ། ངག་ཁྱུ་མཆོག་ཡི་གེ་ཨྲི་
འདིའོ། །འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་ཁྱུ་མཆོག་ །ང་རྩ་འདོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་
དང་སྦྱ་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་བར་རྟོག་བཅུགས་མང་
པོ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཆོ་གའི་བྱུང་བར་ཡང་སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་གསུངས་པ་བརྗོད་སོགས་གསུམ་དང་།
ཟས་བདུན་ལྟེ་བདུན་པ་སྤོང་བདུན། བྱིས་བདུན། ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་ལན་བདུན་མཆོད་པ་དང་།
སྦྱེ་གནས་བདུན་དུ་མར་གྱིས་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བདུན་ཆོན་བདུན་གྱི་སྦྱོར་ནས་བཤད་དེ། བེལ་
བ་དང་། བ་ལ་ཤ་དང་། ཨ་ཤུད་ཐ་དང་། ཨུ་དུམ་ལྷ་ར་དང་། ཨ་ཀ་དང་ཤ་མི་དང་། སེང་ལྷེང་སྦྱེ་
ཟས་བདུན་དང་སྲེག་རྣམས་དང་། ག་ཡ་ཏི་དང་ཨ་ཕྱི་ག་དང་། ཨ་ཅུ་ཐུ་བ་དང་། བྱི་ཏི་ཏ་དང་། ས་རྒྱ་
ཏི་དང་ཅི་ལྷ་བ་དང་། ང་ག་ཏི་སྦྱེ་སྒྲེབ་སྦྱོར་བདུན་ནི་ལྟེ་བདུན་དང་། དབང་པོ་དང་གསལ་བ་དང་།
སྒྲེ་ཅན་དང་བདེན་ལྷན་དང་། གསེར་ཅན་དང་སྦྱོགས་ཅན་དང་། ⁽¹⁾ཀ་ཤུན་དང་ས་ལ་ག་སྦྱེ་པ་
སྤོང་བདུན་དང་། ཨ་ད་རྒྱ་སྦྱུ་སྦྱིན་⁽²⁾སྲེག་དང་མེ་བསྟན་པ་དང་། བྱམས་པ་རྒྱུང་ལྷ་དང་། མཉམ་
སྦྱོལ་དང་། ཆངས་པ་དང་མཐོང་སྦྱོན་ཏེ་ཉིན་ཞག་བདུན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤོ་བྱི་བྱི་སྦྱིན་སྲེག་
བྱ་བ་དང་། སྦྱོད་དུ་བཅོ་བ་དང་། འདོད་པ་བརྒྱད་དང་། དབང་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ལན་བདུན་

1 དབྱུས་དཔར་དུ། ཤ་ཀྱུ།

2 དབྱུས་དཔར་དུ། སྦྱིན་དང་མེ་བསྟན་པ་དང་།

དུ་མཆོད་པ་དང་ས་དང་རྫོ་དང་ཤིང་དང་། ལྷགས་དང་སྒྲག་གཟར་དང་། རྩ་དང་བསྐྱེའི་འདབ་མ་
སྟེ་སྟོད་བདུན་དུ་དང་། ཁྱོད་མར་གྱི་རྩ་ཡི་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་
དུ་རིག་བྱེད་ལས། མི་ཁྱོད་ཀྱི་ཟས་ནི་བདུན་ལོ། །སྟེ་ནི་བདུན་ལོ། །འང་སྟོང་ནི་བདུན་ལོ། །ཁྱིམ་
ནི་བདུན་ལོ། །ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་ལན་བདུན་ཁྱོད་མཆོད་དོ། །སྟེ་གནས་བདུན་དུ་ཁྱོད་མར་གྱིས་
ཆོས་ས་བར་བྱའོ། །ལྷན། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **མངོན་སུམ་རྗེས་དབག་ཉེར་འཇལ་སྐྱ་བྱུང་དང་། རོན་གོ་དངོས་མེད་ཅེས་**
བྱའི་ཆད་མ་དུག །ཁ་ཅིག་རིག་སྤྱིད་མ་དམིགས་གྲགས་སྐྱམ་སོགས། །ཞེས་པ། དབུ་མ་སྟེང་པོ་
ལས། མངོན་སུམ་རྗེས་སུ་དབག་པ་དང་། སྐྱ་ལས་བྱུང་དང་ཉེར་འཇལ་བ། རོན་གྱིས་གོ་དང་
དངོས་མེད་པས། །གཏན་ཆོགས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མངོན་སུམ་
ཆད་མ་དང་། རྗེས་དབག་ཆད་མ་དང་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་ཆད་མ་དང་། སྐྱ་བྱུང་ཆད་མ། རོན་གོ་
ཆད་མ་དངོས་མེད་ཆད་མ་སྟེ་དུག་འདོད་ཅིང་། མངོན་སུམ་ནི་དང་པོར་རོན་དང་དབང་པོ་སྤྱད་
ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་དོ། །ཀུན་བདུས་ལས། དཔྱད་པ་བ་རྣམས་ནི་ཡོད་
པ་དང་ཡང་དག་པར་འཕྲད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བྱའི་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་དེ་མངོན་
སུམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སོ། །དུ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པ་ལས་མེ་ཡོད་པར་དཔོག་པ་ལྟ་
བྱ་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་གཞན་འགྲོ་བ་མཐོང་བས་ཉི་མུ་སོགས་འགྲོ་
བར་དཔོག་པ་ལྟ་བྱའི་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་མངོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་རྗེས་
དབག་ཏུ་འདོད་དེ། སྤྱོད་སྐྱེད་གིས། དཔྱད་པ་ལ་བརྗོད་པ་མངོན་སུམ་མངོན་འགྲོ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྗེས་དབག་ལ་སོགས་མདོར་མ་མཆོན། ཞེས་བཀག་པས་སོ། །བ་ལང་དང་འབྲ་བར་
བསྟན་ནས་བ་མིན་རྟོགས་པ་ནི། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་གང་གིས་བ་མིན་ཅི་
འབྲ་ཞེས། ཁྱོང་བ་དག་གིས་བྱིས་པ་ན། །བ་ལང་ཅི་འབྲ་དེ་འབྲ་ཞེས། །འབྲོག་པས་སྐྱས་པ་ལྟ་

བུལ། །ཉིར་འང་ལ་བ་ལང་གྲགས་ལྡན་པ། །ཞེས་སོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལས་སྒོག་གྱུར་རྟོགས་
བ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ལས་དོན་རྟོགས་བ་ནི། སྤྱོད་ཆད་མ་སྟེ། གཞན་ནི་སྤྱོད་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཤེས་བས་
རྟོགས་བས་སྤྱོད་ལས་བྱུང་། །ཡང་ན་ཡིད་ཆེས་ཆོག་ཡིན་ཟེར། །ཞེས་སོ། །མ་མཐོང་བའི་དོན་ལ་
ཆད་མ་གཞན་གྱིས་བྱངས་ཏེ་དོན་དེ་རྟོགས་བ་ནི་དོན་གོ་བའི་ཆད་མ་ཏེ། རི་སྐད་དུ་ཆད་མ་དུག་
ཏུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །གང་དུ་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་མིན། །མ་མཐོང་བ་ལས་རྟོགས་བ་གཞན། །དེ་ནི་
དོན་གྱིས་གོ་བར་བསྟན་ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་མེ་ཆ་བ་ལས་སྟེག་པའི་རྒྱས་བ་གོ་བ་དང་། །ཉི་མ་
སོང་བ་ལས་འཁྲོ་བར་གོ་བ་སོགས་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་སྟེག་པར་མཛོན་སྟུམ་རིག་ །མེ་
ལ་⁽¹⁾སོགས་པའི་རྒྱས་ཡོད་དང་། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཆད་མ་གཞན་ལྟ་བུ་གང་རུང་མ་སྤྱོད་པའི་
དོན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པར་རྟོགས་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། དངོས་པོ་
གང་གི་ངོ་བོ་ལ། །ཆད་མ་ལྟ་བུ་མ་སྤྱོད་པའི། །དངོས་ཡོད་རྟོགས་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི། །དངོས་པོ་མེད་
པ་ཆད་མ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དབྱེ་ན་སྤྱོད་མེད་པའི། །ཞིག་ནས་མེད་པའི། །གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་
པའི། །ཤིན་ཏུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་བཞི་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། སྤྱོད་མེད་པ་
ལ་སོགས་པའི། །འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་དབྱེ། །ཞོ་སོགས་འོ་མ་ལ་མེད་གང་། །འདི་ནི་སྤྱོད་མེད་
པར་བཞེད། །ཞོ་ལ་འོ་མ་མེད་པ་ཉིད། །ཞིག་ནས་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །རྟོ་སོགས་བ་ལང་ལ་
མེད་གང་། །གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པར་བཞེད་དོ། །རི་བོང་རྟ་དག་མེད་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་
མེད་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེའི་ནང་ཆན་ཁ་ཅིག་སྟེ། རྩ་ར་ཀ་བཤམ་སྤྲན་དབྱེད་པ་ནི། སྤྱིར་
དུག་གི་བྱང་སྟོང་གཅིག་བྱུང་བ་ལས་སྤོད་བརྟུང་གི་དུག་སོགས་བྱུང་བར་འདོད་པ་སྤྲན་དབྱེད་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལྟར་དང་། ཆངས་པའི་དབྱལ་བ་སྤྲད་པ་འཆོ་བྱེད་བྲན་སོགས་སྤྱོད་པར་བྱང་
སྟོམས་བྱས་ནས་ཆད་མ་ལ་དུག་ཏུ་མ་ཟད། དེ་ཡོད་པར་ནི་འདི་འབྱུང་ལ། །མེད་པར་ཡང་ནི་མི་

1 དབྱས་དཔར་དུ། མེ་ལ་སྟེག་

འབྱུང་བ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལས་བྱུང་བ་དེ། །འདི་ནི་རིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། །ཞེས་པ་ནས། །འདི་ནི་
 ཚད་མ་གཞན་ཉིད་ཅེས། །ཐུབ་པ་རྣམ་ར་ཀ་སྤྲུལ་སྟེ། །ཞེས་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱ་
 འབྲས་རིག་པ་རིགས་པ་འི་ཚད་མ་དང་། །དམིགས་པ་གང་གི་དོན་གང་ཞིག །རྟོགས་པ་དེ་དངོས་
 མེད་པ་ལས། །མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ། །མ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད། །དཔེ་ལ་ལྟོས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདི་ཡང་ཚད་མ་གཞན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཆགས་བྲལ་མ་དམིགས་
 པས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་དང་། །སྤྱིང་ཡོད་འབྲས་བྲས་རྟགས་ལས་
 བློ། །བརྒྱ་སོགས་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་སྤྲེས། །ཞེས་སྤྱིང་ཡོད་སར་བརྒྱ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་སྤིང་པ་
 ཅན་གྱི་ཚད་མ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་གཏམ་རྒྱུད་སྤྱིང་བ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་གྲགས་པའི་དང་། །དེར་
 སྤེབས་སོ་སྤྲུལ་པའི་ཚད་མ་སོགས་འདོད་དོ། །ཚད་མ་བྱུག་གི་དགག་པ་མདོ་ཙམ་ཀུན་བཅུས་
 ཅ་འགྲེལ་སོགས་ནའང་སྤྱང་ཡང་ཚད་མའི་དེ་ཉིད་ཅ་འགྲེལ་ལྟར་རེ་རེ་ནས་རྒྱས་པར་བཀག་པ་
 གཞན་ན་མི་སྤྱང་བས་རྒྱས་པར་དེར་ལྟོས།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་ལྷའི་བྱུང་པར་དགག་པ་ནི། །ཀུན་ལ་བྱུང་བྱིར་གྲོས་འགལ་འཇུག་
 བརྒྱུ་རྒྱུ། །ཞེས་པ་ནི། །བྱུང་འཇུག་གིས་ཀུན་ལ་མ་བྱུང་པར་ཐལ། །གྲོས་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་མི་
 བལ་བ་བཞིན། །ཡང་དེས་གྲོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །ཀུན་ལ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་
 བཞིན། །གཞན་ཡང་། །བྱུང་འཇུག་བྱུང་འཇུག་ལ་གནས་པར་ཐལ་བ་དང་། །བྱུང་འཇུག་གིས་བྱུང་
 འཇུག་ཟ་བར་ཐལ་བ་དང་། །བྱུང་འཇུག་བྱུང་འཇུག་གི་ལག་པ་ལའང་འོང་བར་ཐལ། །བྱུང་འཇུག་
 ཆ་མེད་དང་གཅིག་ཡིན་ཞིང་ཀུན་ལ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རིགས་ལྡན་གྲགས་པས། །བྱུང་འཇུག་བྱུང་
 འཇུག་ལ་གནས་ཤིང་། །བྱུང་འཇུག་བྱུང་འཇུག་གིས་ཟ་དང་། །བྱུང་འཇུག་བྱུང་འཇུག་ལག་པ་
 ལ། །རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འོང་། །ཞེས་དང་། །དབྱུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས་གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྤྲོབས་ཡོད་
 བ། །ཅིའི་ཕྱིར་བྱུགས་ཅན་ནག་པོ་ཡིས། །འདིགས་ནས་ཕྱག་ཏུ་བྱུགས་ཞེས་གྲགས། །བྱུགས་

ཅན་ནག་སོས་འཇིགས་སྒྲག་ནས། །རྒྱལ་པོའི་བླ་མོང་སྤྱུ་ཙྰ་ཀྱའི། །ཁྱི་ཡི་འོག་ཏུ་ཞུགས་སྐྱར་
 བ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། །ཀུན་ལ་བྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། །ཅིའི་ཕྱིར་བྱབ་འཇུག་
 བདག་ཉིད་ཀྱིས། །བྱབ་འཇུག་གསོད་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། །གང་གི་ཆེ་ས་འདི་ཚུའི་ནང་དུ་རྒྱབ་པར་
 བྱུར་པ་ན། །ཕག་གི་གཟུགས་སུ་བྱུར་ནས་གང་དུ་གནས་ནས་བཏེགས་པ་ཡང་སྒྲོས་ཤིག །ས་ལ་
 བརྟེན་ནས་སོ་ཞེ་ན། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ས་གཏིང་དུ་རྒྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། །འགྲེལ་བཤད་
 སྤྱོད་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་བཀག་པས་དེར་སྟོས། །བྱབ་འཇུག་གི་
 །འཇུག་པ་བརྩ་ཡང་རྩལ་ཡིན་ཏེ། །དེ་དུས་ཀྱི་མའི་ལུས་སོགས་ཀྱི་ཆད་དང་གངས་དང་བྱང་དུས་
 །སོགས་འགལ་བ་ཅན་དང་། །དོན་ལ་མི་གནས་པའི་འུད་ཆེན་སོ། །བླ་མོང་རྒྱས་པ་དང་རྣམ་སོགས་
 །ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཡ་མཚན་དུ་ལབ་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་དགའ་བྱེད་ཀྱི་ལོ་
 །རྒྱས་ལས་དེ་དུས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་འདོམ་པ་སྟོང་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་ཡན་ལག་བཞིའི་དམག་
 །གྲོང་གཅིག་ལ་ཤོང་བར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས། །ལྟ་ཡི་
 །ཇེ་པོ་རྣམ་ཅ། །ལྟ་ཡི་མཚན་ནི་སྟེར་བ་དང་། །གང་ཆེ་ཆེག་མདའ་བདེན་པ་ན། །མཚོན་ཆ་འཇིན་
 །པ་ཉིད་ནི་ཅི། །ཞེས་པ་ནས། །ཡན་ལག་བཞི་ཡི་དབྱུང་དང་བཅས། །འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་སྟོབས་པོ་
 །ཆེ། །མ་ཡི་རྩལ་ཡི་གྲོང་ཤོང་བ། །རྩལ་ཆེག་ལས་ཅི་དེ་མེད་དོ། །ཐོག་སྐྱར་ཆད་དུ་ལག་ལྟན་གྱི། །ལྟ་
 །རྣམས་ཤོང་བ་བཞིན་དུ་རྩལ། །ཞེས་དང་། །བྱབ་འཇུག་པ་རྣམ་ལྟ་ཡང་ལྟ། །མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་རྟག་ཏུ་
 །གནས། །སྟོབས་ལྟན་སྟེང་ལ་བསྐྱབས་པ་དང་། །མཐུ་ར་ཡི་སྐྱབས་ཤིང་གང་། །མཐུ་ར་སྐྱང་དེ་བཞིན་
 །ན། །གཞོད་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་བྱིམ་ནི་གང་། །ཞེས་དང་། །རྒྱང་གྲགས་བྱེད་པའི་ས་གཞིར་གང་། །རྟེན་
 །པར་བཅས་པ་གྲོང་འབྲུམ་གྱི། །དེར་ནི་གནས་པ་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་སོགས་ཀྱི། །ལོ་
 །རྒྱས་རྣམས་ནི་བདེན་པ་མེད། །བླ་ར་ཏ་དང་ཏུ་མ་ཡི། །སྟན་ངག་སྤྱེད་གས་བྱས་པ་རྣམས། །ཕན་ཚུན་
 །རྣམ་པར་འགལ་བར་ནི། །མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། །དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། །ཉ་

སོགས་ངོ་མོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡིན་ན་ཡང་འཆི་མེད་མིན། ཉན། གཞན་གཞན་གྱི་མ་ཆིན། བྱུང་མེད་འཕྱོན་མའང་བསྐྱུགས་པར་འོས། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་འགྲེལ་བ་སྒྲོར་གསུམ་དང་ལེགས་ལྡན་གྱི་གཞུང་སོགས་ལྟོ། ཡང་བྱུང་མེད་པ་ལ་མཐོ་
ངེས་མེད་པར་འདོད་པ་རིག་བྱེད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱུང་སྐྱོང་རྒྱལ་བའི་བྱ་ཆེ་ཙྏ་སོགས་
གཞོན་དུས་ནས་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་དེ་ཆངས་གནས་སུ་ཞུགས་པར་བཤད་པ་ཉི་མའི་ནང་དུ་སོང་བར་
བཤད་པ་སོགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་དམ་བསྟེན་པ་ལས་བྱུང་མེད་མཐོ་ངེས་གནས་སུ་མི་
འགྲོ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གསལ་བའི་ཆད་མ་གལ་ཏེ་འདོར་འགྱུར་ན། རྟེན་ཙྏ་ལ་སོགས་གཞན་ཡང་
གཞོན་ཅུང་དུས་སུ་ནི། དཀའ་ཐུབ་བྱས་ནས་ཆངས་པའི་གནས་སུ་ཞུགས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་།
ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། རྟེན་ཙྏ་མ་ཉི་མ་བརྟོལ་ནས་ནི། སོགས་སོ། ཁྱབ་འཇུག་ཀུན་མཁྱེན་
དུ་འདོད་པ་དང་། བྱུང་མེད་དང་སྐྱུགས་རྣམས་སྟོགས་པ་མ་ཤེས་པ་ངེས་པ་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
ས་ཆེན་གོམ་པ་གསུམ་གྱིས་མནན་པ་དང་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བའི་ཟམ་པ་དགོས་པ་འགལ། རང་གི་སྟོ་
བར་སྤྱོད་གསུམ་གནས་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་མ་སྟོགས་པ་སོགས་འགལ་འདུ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། རོན་
དམ་བསྟེན་པ་ལས། ཀུན་མཁྱེན་ཁྱབ་འཇུག་གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གསལ་བ་ན། བྱུང་མེད་བྲལ་བའི་
དབང་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱུགས་རྣམས་འདི། གང་གི་ས་ལ་རྒྱུད་པ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ན། རྒྱལ་དེ་ཡིས་
ཅིའི་ཕྱིར་ཟམ་པ་བཅིང་བར་བྱེད། རང་གི་སྟོ་བ་ལ་གནས་མ་ལུས་སྤྱོད་གསུམ་པ། དེ་ཡི་རང་གི་
རྒྱུད་མ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོགས་པར་འགྱུར། སོགས་དང་། དབྱུང་མ་སྟོང་པོ་ལས། འོག་ཏུ་ཞུགས་ནས་ས་
འཛིན་པར། རྒྱས་ན་བྱུང་སྐྱོང་དམོད་པ་ཡིས། རང་རིགས་ས་འོག་འགྲོ་འགྱུར་བ། འཛིན་པར་
མི་བྱེད་རི་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱབ་འཇུག་ལ་གྲུས་ན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་
བ་དང་ཐར་པ་སྟེར་བ་དང་དམ་པ་སྟེར་བ་སོགས་ཀྱང་འགལ་བ་དང་མི་བདེན་ཏེ། དེ་ལ་གྲུས་པའི་
རྒྱུད་མའི་ཙྏ་ཏོ་ནས་བསྐྱུང་སྟེ་དགས་ཁྱེད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་དེའི་རིགས་རྒྱུད་ཉམས་པ་སོགས་

གྲུང་ཁྱོད་འདོད་ཅིང་རིག་བྱེད་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་གྲུས་པ་མི་ཉམས་
 ཞེས། །གང་ལ་དེ་ལྟའི་སྒོ་ཡོད་ན། །དེ་ལ་གྲུས་པའི་བྱེད་མེད་དག །ཅོ་བཟུང་དགས་ཁྱིར་རི་ལྟ་
 བྱ། །དེ་འབའ་ཞིག་གྲུང་མ་ཡིན་གྱི། །བཤེས་དང་གཉེན་དང་བྱ་རྣམས་དང་། །དེ་ལ་གྲུས་པར་
 མཐོང་བ་གཞན། །ཀུན་གྲུང་ཉམས་པར་གྱུར་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཀུན་མཁྱེན་དང་
 ཐར་བ་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་དགག་བ་ནི། སྤངས་རྟོགས་མཐར་འཁྱོས་ཉེས་ཟད་ཀུན་མཁྱེན་
 འབྱུང། །ཅེས་བ་སྤྲས་ཏེ། དཔྱོད་པ་རྣམས་སྤྲ་བའམ་སྤྲེས་བྱ་ལྟ་བུ་གང་རུང་རེ་རྟགས་སུ་བཀོད་
 རས་སྟོན་ཟད་པའི་ཐར་བ་དང་ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་སྤེང་གི་
 ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྩི་མ་དེ་རྟག་བ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་དེ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་པའི་བྱིར་རམ།
 ཐབས་ཡོད་གྲུང་སྟོན་མཁན་མེད་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ཆད་མ་གྲུབ་པའི་
 ལེའུ་ལས། །ཁ་ཅིག་སྤྲ་སོགས་བྱིར་ན་སྟོན། །ཟད་མིན་ཞེས་ཟེར། ཞེས་དང་། རྟག་ཉིད་བྱིར་རམ་
 ཐབས་མེད་བྱིར། །སྟོན་རྣམས་མི་ཟད་བ་ཉིད་ཅེས། །བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་གང་ན། ཞེས་
 གསུངས། དེས་ན་ཆགས་སོགས་ལ་རྒྱ་ཡོད་པས་རྟག་པའང་མིན་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་གོམས་པས་ཟད་པར་རུང་བས་གཉེན་པོ་ཡང་ཡོད་ལ། སེམས་གཅིག་ལའང་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པའམ་མཁྱེན་པ་ཡོད་པས་ཐབས་ཤེས་ནས་སྟོན་མཁན་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་ཡོད་བྱིར་དང་རྒྱ་ཡིས་ནི། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་བྱིར་དང་། །རྒྱ་ཡི་
 རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། །དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆད་ཆེན་ཀུན་
 མཁྱེན་སྤྲུབ་པའི་ལེའུ་ལས། དེས་ན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལ་ནི། །ཆོས་རྣམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་
 གྲུང་། །གཅིག་ཅར་གསལ་བར་སྤང་སྤིང་པས། །དེ་ལྟ་བུ་དག་རྟོགས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རྩི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པས་མི་ཟད་སྤྲུམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་
 ཏེ། གསེར་གྱི་གཡའ་དང་ལྷགས་ཀྱི་རྩི་མ་བཞིན་དུ་རྩི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས།

སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་ངི་མ་སྒོ་བྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་ཆེན་ལས། སྒོ་
བྱར་ངི་མ་སྒྲངས་པ་ཅན། །སེམས་རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་སོགས། །གང་དག་གཉེན་པོ་ཉིར་གནས་
ན། །འགྲིབ་པའི་ཆོས་དང་གང་ལྡན་པ། །དེ་དག་ཤིན་ཏུ་འགྲིབ་པ་སྤིད། །གསེར་གྱི་ངི་མ་ལ་
སོགས་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་སེམས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་ཆགས་སོགས་གནས་པའི་ཉོན་
མོངས་ཅན་ཁོ་ནས་བྱབ་པར་ཐལ། །སེམས་ལ་རང་གི་རང་བཞིན་བཏང་བའི་སྐབས་མི་སྤིད་ལ།
ཆགས་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཞུགས་པའམ་གནས་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །དུས་གཅིག་ལའང་
ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀ་མངོན་གྱུར་དུ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཏུ་འགྱུར་ན། །དེ་མི་སྤིད་པར་མངོན་སུམ་
གྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། །གནས་སྐབས་གང་ལ་ཆགས་ཅན་འདོད། །དེ་འབྲ་ཞེ་
སྤང་ཅན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྒྲངས་པ་མཐར་སྟག་པ་དང་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་གོང་དུ་
འཕེལ་བའི་མཐར་སྟག་པས་ཀུན་མཁྱེན་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། །མཆོང་བ་སོགས་ལུས་ལ་རྟེན་ཅིང་དེ་
མི་བརྟན། །ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་བགེགས་གཟུགས་སོགས་མིན་པར་ནང་གི་ངི་མ་ཡིན་ལ་དེ་མེད་
ན་ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་དང། །རྟེན་བརྟེན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཡིད་ལ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་
པའི་ཀུན་མཁྱེན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཚད་ཆེན་ལས། །མཆོང་དང་རྒྱལ་ཡིས་རྩོ་བ་ཡིས། །འདིར་ནི་
འབྲུལ་བ་ཉིད་ཡོད་མིན། །སོགས་དང། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ནི། །ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་སོགས་
འདི་དག་ནི། །ཞེས་པ་ནས། །དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་བགེགས་ཉིད་ཕྱིར། །ལ་ལར་ཤིན་ཏུ་འགྲིབ་པ་
ཅན། །ཕྱི་རོལ་ཉིད་གྱིས་མིན་པ་བཞིན། །ནང་གི་ཡང་ནི་རྟོགས་པ་འགྱུར། །དེ་ནི་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་བ་དང། །ཐོགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ནི། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོགས་ལ། །རང་དབང་
གིས་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །གང་དག་བརྟན་པའི་རྟེན་གནས་པ། །སོགས་དང། །དེ་ནི་འཕེལ་བར་
འགྱུར་བས་ན། །སྤུལ་བྱང་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉིད་གྱིས་ནི། །དེ་
དག་རབ་ཀྱི་མཐར་སྟག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉེན་པོའི་སྤྱིབ་པ་གཞོན་ནུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་རིགས་པ་རྣམ་དག་གིས་ཤེས་འདོད་པ་དེས་ཆད་ཆེན་དང་བྱད་པར་དུ་ཐར་པའི་མིག་
 རྣམ་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་ལ་གསལ་བར་སྤང་བས་དེར་ལྟ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་
 ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་དོ། །སྤྱོད་པ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྤང་ནས་
 སྤྱེས་པའི་སྤྱེས་བྱའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སློང་མཛོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེའི་ཡོད་པ་སྤོས་པར་རྣམ་བཅད་མེད། དབང་དོན་སྤང་བ་སྤོས་པས་བྱབ་ཆུང་བ་དང་། ཆོའི་སྤྱེ་བ་
 སྤོས་པའང་རྣམ་བཅད་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། དེ་སྤང་པར་སྤོས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་
 མ་ཀྱན་བརྟམ་ལས། ཡོད་པའི་བསལ་བྱ་མེད་པ་སྟེ། །སྤང་ཅེས་པ་ལས་དེ་རིག་བྱ། །སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། ཀྱན་ཏུ་དབང་པོ་དང་དོན་སྤང་ནས་འཛིན་ན་མིག་དང་རྣའི་ཡུལ་པལ་ཆེར་
 མ་བསྐྱས་པའི་སྤྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་དང་རྣ་བས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་རི་བོ་སོགས་རང་དང་
 མི་མཉམ་པའང་འཛིན་པར་མཛོན་སུམ་དུ་བྱབ་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཀྱན་ཏུ་དོན་
 དང་སྤང་གྲང་ན། །གཟུགས་སྤྱོད་པར་དུ་ཆོད་པ་དང་། །ཆེན་པོའང་འཛིན་པར་མཐོང་བས་ན། །བར་དུ་
 མ་ཆོད་པ་ལ་གཤོད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་བྱབ་སྟེ། འགྲེལ་བྱེད་མཁན་པོ་ཁྱོད་དོན་ཁོ་ན་མཛོན་སུམ་
 ཀྱི་རྒྱའི་ཆོགས་པར་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དང་སྤང་བ་སྤོས་པས་ཆོག་
 གི་སྤྱེ་བ་སྤོས་པ་ལ་དོན་ཞིག་བསྐྱན་རྒྱུ་ཡོད་པའང་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་དོན་ཡོད་
 པའམ། ཆོ་ཡི་སྤྱེ་བ་ཅི་སྟེ་བསྐྱན། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་ཆད་མ་ཐ་དད་པའམ་འགལ་བ་དུག་ཏུ་འདོད་
 པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དུག་གི་ནང་ཆོན་ཆད་མ་གང་ཡིན་མཛོན་སུམ་ཆད་མ་དང་རྗེས་དཔག་
 གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་མ་གཏོགས་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་ཆེན་ལས།
 སྤྱེས་པ། གཉིས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆད་མ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་མི་ལྡན་པའམ།
 ལྡན་ཡང་འདི་ཡི་ཁོངས་གཏོགས་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ཆད་མ་དུག་གི་ལྷག་མ་སྤྱོད་སོགས་བཞི་ཡང་
 རྒྱས་པར་བཀག་སྟེ་སྤྱོད་ཆད་མར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པས་མཛོན་སུམ་

མ་ཡིན་ལ་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
དེ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། །རྗེས་དཔག་ཏུ་ཡང་
མི་འཐད་དེ། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བྲལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་ལས་བྱུང་བ་རྣམ་དབྱུང་པའོ། །ཞེས་
རྒྱས་པར་བཀག་གོ། །ཉེ་བར་འཇལ་བ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆད་མ་གཉིས་ལས་ཐད་དང་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དང་པོ་བ་ལང་མཐོང་ནས་བ་མེན་འདི་དང་འདྲ་ཞེས་སྒྲིས་ལ། ཕྱིས་སུ་བ་མེན་མཐོང་བ་
ན་མི་བྱན་པར་རྟོག་ཤལ་མེད་པར་རྒྱུ་པོར་སྤང་ལ་ཡན་ལག་པལ་ཆར་འདྲ་བར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ནི་
མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། ཡང་བ་ལང་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་བྱན་པ་ནི་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་
གང་ཡང་མ་ཡིན་ལ་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲ་བར་རྟོགས་སྒོ་ཡིན་ནའང་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། དང་པོ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། བ་ལང་མཐོང་ནས་འབྲོག་གནས་པའི། །བ་མེན་གང་ཆེ་མཐོང་
བ་ན། །མི་བྱན་རྒྱུ་པོའི་རྣམ་པ་ལ། །ཡན་ལག་པལ་ཆར་འདྲ་བར་སྤང་། །དེ་ཆེ་བ་མེན་འདུལ་གས་
པ། །གཟུགས་ཅམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་སོགས་དང་། །གཉིས་པ་ལའང་དེ་ཉིད་
ལས། དེ་ཡི་དཔེ་ནི་བ་ལང་གཟུགས། །འདྲ་བས་གང་ཞིག་བྱན་པ་དེ། །སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་
ཉིད་ལས། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཡུལ་ཡིན་དུ། །ཟིན་ཀྱང་ཉེར་འཇལ་རྗེས་དཔག་ཉིད། །ཚུལ་གསུམ་པོ་ཡི་
རྟགས་ཉིད་ལས། །སྤྱིས་པ་འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ནས། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། །ཆད་མ་བཞི་
པོའང་ཁྱོད་ཀྱི་གསལ། །ཞེས་སོ། །དོན་གྱིས་གོ་བ་ཆད་མ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །བརྟགས་
ན་རྒྱ་མཚན་མ་ཆད་ན་ཆད་མར་མི་བྱང་། །རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཆད་ན་རྗེས་དཔག་ལས་བྱུང་དུ་མི་
ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་གཞན་ལ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་ཡང་། །ནས། དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱིས་གོ་
བ་འདི། །རྗེས་དཔག་ལས་ནི་མི་ཕྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་མེད་ཆད་མ་དགག་པར་དེ་ཉིད་ལས།
དེ་ཕྱིར་རྟག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་གསལ་བས་ན། །སོགས་བྱུང་། མ་དམིགས་པ་
དང་རིགས་སྤིད་ཀྱི་ཆད་མ་གཞན་འཁོག་པར་དེ་ཉིད་ལས། འདི་འདྲའི་འཇུག་བཅས་དུ་མ་དག་ཆད་

མར་མི་སྦྲར་ཐལ་འགྱུར་བྱིར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱས་པར་བཀག་ཅིང་ཆད་མ་དུག་སོ་སོར་རྒྱས་
པར་འགོག་ཚུལ་ཆད་ཆེན་ཁོ་ན་རྒྱས་པར་སྒྲུང་བས་བལྟས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྲམ་ཟེའི་
རྒྱ་པ་མ་གཉིས་ཀ་བྲམ་ཟེ་དགོས་པ་དང་། བྲས་ཤུགས་ཞེ་བརྒྱད་དགོས་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་
ཐལ། རྒྱས་པ་དང་སྤྱོད་ཆོགས་བཤེས་གཉེན་སོགས་བྲམ་ཟེའི་ཆོས་སྟོན་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་བྲམ་
ཟེ་སོ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞུང་གཞན་དྲང་སྲོང་གིས་བྲས་པ་ལས། རྩལ་དང་རྩལ་
གྱི་སྡེ་དག་དང་། །དེ་བཞིན་ཐོས་རྩལ་ཅན་དག་དང་། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་གོ་ཏེ་མ། །བྲན་མོར་ཉལ་བའི་
མངལ་ནས་སྦྱེས། །ཞེས་སོགས་ཆེས་མང་བའི་བྱིར། དེས་ན་གཉིས་སྦྱེས་པ་དང་པོ་ལས་ས་བོན་
བསྐྱེད་པ་མའི་མངལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་རིག་བྱེད་ལྟར་ན་བྲམ་ཟེ་ལ་ཙཱ་འའི་
བའི་ཆོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་ལས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཕྱི་
ནས་མ་ནི་མངལ་གྱི་དབང་གིས་གྲགས་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་མངལ་ནས་སྦྱེས་པར་ངེས་པར་གཉིས་
སྦྱེས་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གཉིས་སྦྱེས་མ་ལུས་རྣམས་ལ་ཙཱ་འའི་དོན་དུ་ནི། །ཚོངས་པའི་བསམ་
པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཨེ་མ་ངོ་མཆར་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྦྱས་པ།

ཤུག་སང་གའི་རྩ་འབྲུལ་མད་བྱུང་གིས། །
ཐུ་སྟེགས་ངན་འཛོམས་སྐལ་ལྡན་དགའ་མཛད་ལྟར། །
འཇམ་སྒྲིང་རྒྱན་རྣམས་རིགས་པའི་འདེགས་འབྲུལ་གྱིས། །
གཞུང་ལུགས་ངན་བྱམ་རྣམ་དཔྱིད་འབྲུམ་དུ་བཞད། །

མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་གྲ་གྲུའི་སེམས་ལྡན་འགས། །ཚོངས་ཞེན་གྱིས་བཤུས་རྒྱ་སྐར་མང་ཆོགས་
ཀྱང་། །འབྲུལ་ཐུན་མ་སངས་དགག་སྦྱབ་ཆོ་དེ་སྐབས། །ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་སྟོས་འདི་སྦྱེ་

དགྲའི་མིག་ཉིད་བྱེད་མིན་ཡང་སྣང་སྲིད་ཆོས་ཀྱན་གསལ། །ཁྲོ་བ་མིན་ཡང་པན་བདེའི་བདུད་ཅི་
འབེབས། །སྟོན་བ་མིན་ཡང་སྒྲུང་དོར་མ་ལུས་སྟོན། །ཁྲོས་བ་མིན་ཡང་ལུགས་ངན་ཀྱན་འཛོམས་
མཆར། །ཞེས་བྱུང་མཐའི་རྣམ་བཞག་འབྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྡེའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱན་མཁྱེན་ལམ་བཟང་
གསལ་བའི་སྟོན་མའི་རྣམ་བཤད་ལས་བྱུང་འཇུག་པ་དང་དཔྱོད་པ་བའི་རྟག་མཐའ་དགག་པའི་
ལེའུ་ལྷ་བའི་འགྲེལ་བ་བྱས་ཟིན་རྟོ།། །

༥ བཞི་བ་ཞི་བྱེ་རིག་གསུམ་གྱི་རྟག་མཐའ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བཟོད་པ། དེ་དགག་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། ཞི་བ་བའི་ལུགས་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་གཞན་གྱི་ལུགས་བཤད་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོན་བ་མིང་དབྱེ་བ་ལུང་སོགས། ཆད་མ་འདོད་ཚུལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི།
ཞི་བ་དང་སྤོང་རྒྱུད་མིག་ལ་སོགས་སྟོན། །ཞེས་པ་དབྱུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། ཞི་བའི་མཛེས་
པ་སྦྱར་བ་ལས། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཞི་བས་མཛེས་པ་སྦྱར་བ་དང་། དབང་ལྷག་སྒྲ་བསྒྲགས་གྱི་
རྒྱད་དང་ཁྲོ་བོ་བདུན་ཅུ་སོགས་བཤད་པས་ན། ཞི་བའང་ལྷ་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྟོན་བའང་ཡིན་ལ།
དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། འདི་ཞི་བ་ཡིན་པས་ན་ཞི་བའི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞི་བ་
སོགས་མིང་གི་རྣམ་གངས་མང་ངོ་། །ལྷ་ཆེན་གྱིས་ལྷ་མ་བསྐྱུང་བར་དྲང་སྤོང་མཛེས་པ་བཞག་པ་
ལ་ལྷ་མ་ཆགས་ནས་རྣམ་འབྱུར་བསྟན་ཀྱང་མིག་རྒྱུ་པར་པལ་སྟེ་བརྟུལ་ཞུགས་བསྐྱུངས་པས་
དབང་ལྷག་མཉེས་ཏེ་གཞུང་རྩོམ་པར་དབང་བསྐྱར་བར་གྲགས་པས་རྒྱུད་མིག་དང་། སོགས་སྒྲས་
བྱེ་རིག་གི་སྟོན་པ་པལ་ཆེར་ཀྱང་འཛིན་རྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དབང་ལྷག་ཡེ་སྲིད་པ་སོགས་ཞེས་པ།** སྟོན་བཅུད་སྟེ་སོགས་ལ་ཅི་དགར་
དབང་བས་ན་དབང་ལྷག་དང་དེ་ལྷའམ་སྟོན་པར་འཛིན་པས་དབང་ལྷག་པ་དང་། ཞི་བ་པ་སོགས་
བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། བོ་རྟེན་ཅུངས། གང་དག་ལྷ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟར་འཛིན་པ་

དེ་དག་ནི་ཞི་བ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེས་རྒྱན་ལྟར་ཡེ་ནས་སམ་གདོད་
ནས་སྲིད་པའི་སྟོད་བརྟན་འབྲིན་བར་གྲགས་པས་ཡེ་སྲིད་བ་དང་ཡེ་སྲིད་ནི་ལྷ་ཆེན་པོའི་མཆོན་
ནོ། །ཞི་འཆོས། རྣམ་འདོར་དང་མིག་མི་བཟང་སོགས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྣམ་འདོར་ནི་
ཆངས་པོ། །མིག་མི་བཟང་ནི་དབང་ལྷག་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་ལྷག་གི་མིང་ཞེ་བརྟན་
འཆི་མེད་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་ཆོགས་མིག་དང་མིག་གསུམ་ལ། ཞེས་པའི་སྐད་
དོད་དུ་བི་རུ་སྤྲེལ་མི་ལོ་ཅན་ཞེས་དང་། པརྟེ་ཏ་དཔལ་འཛིན་གྱིས་དབང་ལྷག་གི་མིང་བརྟན་དང་དོན་
དུག་གསུངས་པའི་མཛོན་བཛོད་ལྷན་མེད་བར་ཡང་། ལྷ་ཆོགས་མིག་དང་ག་ལས་གསལ། ཞེས་
པའི་སྐད་དོད་བི་རུ་སྤྲེལ་ཏ་ཅུལ། ཞེས་བྱང་བའི་བི་རུ་སྤྲེལ་ལྷ་ཆོགས་མིག་ཏུ་ལོ་གྲགས་ཞེ་ལོ་
ཆེན་སོགས་གྱིས་བསྟར་ཅིང་། སྟོན་གྱི་ལོ་ཆེན་པལ་ཆེར་གྱིས་མིག་མི་བཟང་དུ་བསྟར་བ་གཉིས་
ལས་འདིར་མིག་མི་བཟང་དུ་བསྟར་བ་ལེགས་ཏེ། བི་རུ་བ་ངན་བར་ཀྱན་གྱིས་བསྟར་ཅིང་། ལུས་
ནའང་བི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བ་སོགས་དང་། རུ་པི་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་དང་གཞོད་པ་དང་
བཞོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག །ཨཱ་མིག་དང་དབང་པོ་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིག་
ངན་ནམ་མིག་མི་བཟང་ངམ་རྣམ་གཞོད་མིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལྷ་འདིའི་མིག་གི་མེས་གཞན་བསྟེན་གས་
བར་གྲགས་པ་དང་མིག་ལ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་འཛིན་མཛོན་བཛོད་ལས། གཞན་གྱིས་
མི་སྐབ་མི་བཟང་མིག །ཅེས་པའི་མི་བཟང་མིག་གི་སྐད་དོད་བི་ཁམ་ལྷ་ཞེས་བྱང་བའི་བི་ཁམ་
དུག་ལའང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བི་རུ་བ་མི་མཐུན་པ་ལ་འཇུག་པས་མི་མཐུན་མིག་ཅེས་ཀྱང་
བྱ་སྟེ། ལྷ་སྟོར་བས་གཉིས་ལས། བི་རུ་སྤྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་བི་རུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
སྟུན་གཞན་དང་མི་འབྲ་བར་གསུམ་མངའ་བས་མི་མཐུན་པ་ལ་བྱ། ཨཱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་ལ་བྱ་
སྟེ་མིག་མི་འབྲ་བའམ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་བི་རུ་བ་ནི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་སྟུན་དུག་པ་མངའ་བྟེ་
གཟེགས་སོ་འཆོལ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བས་མིག་མི་བཟང་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིག་

མི་བཟང་དབང་ལྷུག་གི་མིང་ཡིན་གྱི། དབང་ལྷུག་པའི་མིང་མིན་ཏེ། ལྷུག་ལོས་མིག་བཙུམ་ནས་
བསྐྱོམས་པས་མིག་མི་བཟང་ཟེར་བའང་སྒོ་བཟོ་བྱ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་འབྱེད་བཙུམ་གཉིས་
མིག་བཟང་ངན་ལ་མཁས་སྒྲུན་སུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་བྱེར་དང་། མིག་བཙུམ་པ་དང་མིག་བཟང་བ་
མི་འགལ་བའི་བྱེར་རོ། །ཐོབ་བཤད་འདི་འདྲ་བྱེད་པ་སྤྱ་རྒྱ་མ་རྟེད་པ་དང་མ་རིག་པ་ཆན་ཆེ་རྟགས་
དང་ལས་ངན་གྱི་དབྱུག་གྲུས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་རེ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་མ་མཁས་པས་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་བཤད་
ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་པ་ལའང་སྒོ་གྲོས་འདི་ལྟར་རྒྱལ་ན་དོན་མེད་ལྟར་དབྱེད་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
འབྲེལ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་སོགས་བསྟོད་ཆོགས་དང་། དབང་བོའི་དོན་དམ་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་
བ་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཀྱིས་ཤེས་རེ་སྒྲན། བྱེད་དབྱེད་མ་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོར་འདི་ལ་འདྲིས་པའི་ལྷུགས་སུ་
སྒྲོམ་པར་ནི་སྒྲུང་དོ། །ད་དུང་བྱེད་ཅག་གིས་མ་ཐོན་པའི་རང་སྤྲེའི་བྱེད་པར་དུ་མ་འཆད་པར་ཡོད་
པ་ལ་གཞིགས་པར་འཆལ་ལོ། །སོགས་སྤྱོད་དེ་སོགས་བསྟོད། །

གསུམ་པ་ནི། དབྱེན་གསུམ། ཞེས་པ་སྤྱིར་གངས་ཅན་ལྟར་བཅས་པ་དང་། གསལ་བྱེད་པ་
དང་། རྣ་བ་མ་ལྷུག་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པའི་དབང་ལྷུག་པ་ནི་དེ་དག་དང་
ཅུང་མི་འདྲ། བྱེ་རིག་གཉིས་ལ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཡོད་པས་འདིར་དེ་དག་སོ་སོར་འཆད་དོ། །བྱེ་
རིག་གཉིས་ལའང་ཆངས་པ་བ་གཅིག་ཡོད་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་བྱུང་
འབྱུག་པར་དེ་གཉིས་བཤད་ལ་རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་ཀྱང་རིགས་གཉེར་དར་རྒྱུ་ཏུ་རྒྱུང་མིག་པ་བྱུང་
འབྱུག་པར་བཤད་ཅིང་། བོད་སྤྱ་བྱེ་མང་པོས་དབང་ལྷུག་པར་བཤད་པ་དང་། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྤྱས་
ཀྱི་འང་དབང་ལྷུག་པའི་སྐབས་སུ་འང་བཤད་ལ། སྤྱར་ལྟར་ལྷུང་དུ་བཀར་ནས་ཀྱང་བཤད་པས་རྗེ་
ལྟར་སྤྱུམ་ན། གཞན་མང་པོས་རེ་རེ་ཁས་སྤངས་ནས་ལྷུག་མའི་རྒྱ་གཞུང་ཡང་འགོག་མོད། འདི་
ནི་བྱེས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་ནི་འདི་དག་གི་ནང་ཆན་ལ་ལྷ་གསུམ་སོ་སོར་སྟོན་པར་འདྲིན་
མཁན་ཡོད་པས་ཆངས་པ་བ་སོགས་སུ་བཤད་ལ། ཡང་ཆངས་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་བཤད་པའི་

གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟན་གིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པས་ཞི་འཚོས་ཀྱང་ཟུར་དུ་བཤད་ཅིང་།
ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྐུ་གིས་ཀྱང་། བྱེ་རིག་གཉིས་ཆངས་བ་སོགས་བྱེ་བྲག་བ་ལ་མ་སྦྱར་བར་
བཤད་ཅིང་། ལྷ་གསུམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དཔྱོད་བ་བའི་སྐབས་བཀག་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་པན་ཚུན་
གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་མ་བྱུང་ཅིང་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པའི་
ཆངས་བ་བ་བྱུང་འབྲུག་པ། དབང་ཕྱུག་བ་གསུམ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་བྱེ་མ་བྱེ་མར་མི་འདུ་ལ། བརྒྱུ་
ནས་འདུ་སྟེ། བྱུང་འབྲུག་པས་ཆངས་བ་བ་དང་། བྱུང་འབྲུག་བ་གཉིས་ཀའི་ཕྱུགས་འཛིན་ཅིང་།
དབང་ཕྱུག་པས་གསུམ་གའི་ཕྱུགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཕྱུག་པས་ལྷ་གསུམ་ག་རང་
བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་སྡེ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་ཟེར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་ལས།
ཆངས་བ་བའི་འདོད་བ་ངེས་པའོ། །འདིར་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ནི། བྱེ་ཆོས་སྡེ་བ་བྱུང་འབྲུག་
པའི། ཞེས་དང་། ད་ནི་དབང་ཕྱུག་གི་འདོད་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་དུག་ཅེས་བ་ལ་སོགས་པས་
འདིར་སྦྱར་གསུངས་པའི་བྱུང་འབྲུག་གི་འདོད་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་གསུམ་སྦྱོའི་གཅིག་ཉིད་དེ། ཆངས་བ་བྱུང་འབྲུག་དབང་ཕྱུག་གོ། ཞེས་ཏུ་འགྱུར་
ལས་བྱུང་ལ། འོད་འགྱུར་ལས། ལྷ་གསུམ་ནི་གཟུགས་གཅིག་ཉིད་དེ། ཞེས་བྱུང་ཞིང་། རྟོག་གི་
འབར་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་དག་གི་དངོས་པོ་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ། ཆངས་བ་དང་། བྱུང་འབྲུག་དང་།
དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་དབང་ཕྱུག་གིས་སྟོད་བཅུད་
བསྐྱེད་པར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་དབང་ཕྱུག་པའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །

བཞེ་བ་ནི། ལྷ་བསྐྱུགས་སྟེ་བཅེགས་རྒྱུད་ལུང་ཆད་མ་འདྲ། ཞེས་བ་དབང་ཕྱུག་སྦྱ་བསྐྱུགས་
ཀྱི་རྒྱུད་དང་། སྟེ་བཅེགས་ཞེས་བྱའི་རྒྱུད་སོགས་ལུང་ཆད་མ་དང་། ཆད་མ་གཞན་དང་རང་རང་གི་
སྐབས་ལྟར་ཅི་རིགས་འདོད།

ལྷ་བ་ལ་ལྷ་དང་། གྲུབ་མཐའ་དང་། དོགས་བ་བསལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དབང་ཕྱུག་ཡོན་

ཉན་བརྒྱད་ལྡན་ཏི་སེར་གནས། །ཞེས་པ་ལྷ་ཆེན་པོ་དབང་ཕྱག་ནི། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྩལ་
ཞུགས་ལས། བྱ་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། བདག་པོར་གྱུར་བ་དང་། དབང་དུ་
གྱུར་བ་དང་། གར་ཡང་བྱིན་པ་དང་། འདོད་དགའ་ལྡན་པ་དང་། དགའ་མགུར་གནས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྷ་ལོན་ཉན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་འདོད་དེ། རི་སྐད་དུ། ལག་བ་དང་ནི་རྒྱུ་བ་
དང་། མིག་དང་གདོང་དང་ལུས་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི། །མང་པོ་བྱེད་ཅིང་འཇིག་བྱེད་པས། །དེས་ན་སྤྱོད་པར་
བརྟེན་པ་ཡིན། །མཁའ་དང་རྒྱུང་དང་ས་དང་ནི། །རྒྱུ་དང་མེ་དག་གནས་བྱེད་ཅིང་། །སྤྱད་པ་དང་ནི་
རྒྱས་བྱེད་པ། །དེས་ན་ཡང་བར་བརྟེན་པ་ཡིན། །འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་། །གནས་པ་དག་
དང་རྒྱ་བ་དང་། །གང་དང་གང་འདོད་དེ་བྱེད་པས། །དེས་ན་བདག་པོར་གྱུར་པ་ཡིན། །བདག་ལ་རག་
ལུས་རང་དབང་ཅན། །འགའ་ཡང་འཇིག་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཐམས་ཅད་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན། །དེས་
ན་དབང་དུ་གྱུར་ཅེས་བྱ། །ཡུལ་དང་བཟའ་བ་བཅའ་བ་དང་། །གཞན་ཡང་ཡིད་གྱིས་གང་འདོད་
པ། །ཡིད་གྱི་རྗེས་འཁོ་མི་སྟོད་པས། །གར་ཡང་བྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་མཆོད་
གྱུར་ཅིང་། །གནས་པ་དག་དང་རྒྱ་བ་དང་། །འབྱུང་པོ་ཀུན་གྱིས་བརྟེན་པས་ན། །དེས་ན་མཆོད་པར་
བྱ་བ་ཡིན། །སྟོང་སྟོབས་རྩལ་དང་སྤྱན་པ་གསུམ། །དེ་དག་གང་ལ་གནས་གྱུར་པ། །མིག་འབྱེད་
ཅམ་གྱིས་བྱེ་འགྱུར་བ། །དེས་ན་འདོད་དགའ་ལྡན་ཞེས་བྱ། །ཐར་བ་འཕྲུལ་ལྷ་ཡི་ལུས། །གང་
དུ་བདག་ཉིད་འདོད་པ་དག །ཐམས་ཅད་འདོད་པས་ཐོབ་འགྱུར་བས། །དེས་ན་དགའ་མགུར་གནས་
ཞེས་བྱ། །ཞེས་འགྲེལ་བཤད་དང་། །ཀུན་བརྩམས་འགྲེལ་བ་སོགས་སུ་དབང་ཕྱག་པའི་གཞུང་བླངས་པ་
ལྟར་རོ། །གནས་རི་པོ་ཏི་སེ་ལ་འཁོར་དཀའ་བརྒྱུད་མ་སོགས་མ་སོ་དང་། །སྤྱོད་ཆོགས་བདག་དང་
གདོང་བྱག་སོགས་འབྱུང་པོའི་འཁོར་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་ཞིང་གནས་པར་འདོད་དེ། །ཤེས་རབ་གོ་ཆས་
བསྟོད་འགྲེལ་གཉིས་ལས། །རི་པོ་ཏི་སེ་ན་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལྷ་མ་དང་། །རྒྱ་མཆོག་དང་བཅས་པར་
མངོན་སུམ་དུ་གནས་པར་ཐོས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནས། །ལྷ་ཆེན་པོ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱན་ལ་

འདུག་ཅིང་། འཁོར་གྱི་ཚོགས་སྤྱོད་གིས་བསྐྱོར་བ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའ་ལ། གཞི། འབྲས་བུ། ལམ་གྱི་བྱང་པར་གསུམ། དང་པོ་ལ། དབང་
ལྷག་སྤྱོད་བརྟུང་གི་བྱེད་པོར་བཤད་བ་དང་། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **སྤྱོད་**
སོགས་འཚོལ་བྱིར་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པོར་གྲུག །ཅེས་པ་སྤར་གངས་ཅན་ལྷར་བཅས་དུས་སྤྱོད་བཤད་
བ་ལྟར། **སྤྱོད་**གི་འཛིག་རྟེན་ནི་དབང་ལྷག་གི་བྱིན་རྒྱལས་ཏེ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཐ་དད་ཅིང་སོ་
སོར་སྤྱོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྩ་མཁན་གྱི་ཁོག་མ་དང་། ལུས་སོགས་དབྱིབས་ཐ་དད་པ་གནས་སོ་
སོར་བཞག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སེམས་མེད་གྱི་ཤེས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་དབྱིབས་སོགས་འཚོས་མཁན་
མེད་ན་མི་འོང་སྐྱམ་པའོ། །བརྟུང་གི་གང་ཟག་སྤྱོད་སྤྱུག་མཐོ་དམན་སྤྱོད་ཚོགས་པའང་ཚོས་ཅན།
དབང་ལྷག་གིས་བྱས་པར་གསལ་ཏེ། སྤྱིག་ལྷན་ཆེ་རིང་བ་དང་། འཛིན་པ་ཅན་ལོར་ལྷན་དང་།
གཏོང་བ་ཅན་དབུལ་བ་སོགས་འཚོལ་བར་མཐོང་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ལག་འཁྱིལ་གིས་དག་
གཉིན་སྤྱོད་སྤྱུག་སོ་སོར་སྤྱར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། འཛིན་པ་ཅན་དང་ལོར་ལྷན་དང་། །གཞན་
གྱི་འཚོ་བཅས་དག་བ་ཅན། །ཚོས་མིན་ཅན་ལག་འཁྱིལ་མཐོ་གནས་ལྷན། །དབང་ལྷག་སྤྱོད་པར་གསལ་
བ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་ལོར་ལྷན་ཆེ་བྱང་དང་། །དན་པར་སྤྱོད་རྣམས་ཆེ་རིང་དང་། །གཏོང་ལྷན་དབུལ་
པོ་མཐོང་བས་ན། །དབང་ལྷག་སྤྱོད་པར་གསལ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བྱེད་པོ་བདག་སོགས་ལམ་བྱུག་ཁམས་དང་སྤྲུགས། །འདོད་པ་བདག་དང་ཞི་**
བའི་དེ་ཉིད་ལ། །དེ་ནི་གསུམ་གནས་སྤྱོད་གཏོང་བརྟུག་ཉིས་མདུད། །ཅེས་པ་སྤར་བྱུག་འབྲུག་པས་
འདོད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་བདག་རྟག་པ་སོགས་ཀྱང་འདོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་འི་མེད་འོད་ལས། ⁽¹⁾བྱེད་
པ་པོ་དང་བདག་དང་ལས་དང་། དུས་དང་རང་བཞིན་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། ཞིག་པའི་ཚོས་ལུ་

1 སྤྱོད་པོ་བསྐྱོར་འབྲུག་ལས། བྱེད་པ་པོ་དང་བདག་དང་ལས་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་དང་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཞིག་པའི་ཚོས་ཅན་ནི་ལུ་དན་
ལས་འདས་པ་སྤྱི་མཐའི་གནས་སྐབས་ལས་སོ། །འདི་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་བྱུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རིག་པར་བྱོལ་ཞེས་ངེས་པའོ། །

ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གནས་སྐབས་ཉིད་དེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་ལས་བླུག་ལ་སོགས་པ་
 རིག་པར་བྱ་བ་ནི་དེས་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་བྱུང་བ་འབྱུག་གི་འདོད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ལུས་ལ་གནས་
 པའི་ལས་མིག་ག་ལྷུགས་ལ་དང་། རྣ་བ་སྐྱེ་ལ་དང་། སྐྱ་ངེ་ལ་འབྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་བླུག་སྟེ།
 འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལུས་ལ་ལས་བླུག་ནི་ཡུལ་བླུག་ལ་འབྱུག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་
 ལྷ་སྟེ་ནམ་མཁའ་སོགས་ཁམས་ལྷ་བླུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འདྲེས་པ་ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་།
 ཨ་ཐེང་ཀ་ཐེང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་སྐགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་། དགའ་བ་སྦྱོང་བའི་སྐྱ་ཅལ་བླུག་ཅུ་
 ཅུ་བཞི་ནི་འདོད་པའི་དེ་ཉིད་དང་། བདག་རྟག་པ་བདག་གི་དེ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་
 ཞི་བའི་དེ་ཉིད་དེ་ལྷ་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁམས་སོགས་དེ་དང་དེ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་སུ་འདྲེས་
 པ་སོགས་བྱུང་བར་ཀྱི་ཆོས་དེ་དང་དེར་རྟོགས་པ་ནི་དེའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 དཔེར་ན་ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་མཆོག་གི་གོ་འཕང་བླུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆེ་འདྲེས་
 པར་རྟོགས་པ་ནི། ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། སྐགས་སྐྱ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དབྱངས་
 གསལ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་སྐགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་
 ར་ལོ་རྩེ་བ་ཤེས་རིན་གྱིས། རྣམ་མཁའ་སོགས་ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཅེས་འདོད་པ་ནི། ལུས་པ་སོགས་
 དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་དེ། ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་ཁམས་སོ་སོར་མ་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །མཆོག་གི་གོ་
 འཕང་ཞེས་པ་ནི་བླུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྟེ། མ་ལུས་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་
 འདྲེས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་མ་བཤད་པར་སྟོང་གཞི་བཤད་ཟེར་ན་སྐབས་འཆོལ་བའི་སྟོན་
 དུ་འགྱུར་བས་དེ་བས་ཉེས་པ་ཆེའོ། །དབྱངས་གསལ་སོགས་སྐགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ཡང་། བདག་
 མེད་གཉིས་སོགས་ལུས་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་པར་མ་ཟད་སོགས་སྐྱས་གཞན་བཤད་
 རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་འགྱུར་ལས། ལྷ་ཡི་དང་ཀླ་ཡིའི་བདག་ཉིད་དེ་སྐགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་

དོ། །ཞེས་དང་། འོང་འགྲུར་ལས་ཀྱང་། ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་འེ་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་སྤྲལས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
 སྤྲལས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ལྷ་བ་ལ་ཐེག་ལའི་དེ་ཉིད་འཕྲེན་བའང་འབྱུང་ཏེ། དེ་ནི་དེ་
 ཉིད་ལྷ་བའི་ཡ་གྲུལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་དེ་ཉིད་ལྷ་བ་ནི་ཞི་བས་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱལ་བ་འཕྲེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དམ་བའི་ཞི་བ་ཉིད་ཅེས་བ་ནི་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་
 དེ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །རྟེན་ཆེན་ལས་ཀྱང་། ཞི་བ་དབང་ཕྱག་དེ་ཉིད་བརྟན་གཡོ་
 ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་བཤད་ཡིན་པས་སོ། །ཞི་བའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བར་
 གཞན་ཡང་། དབང་ཕྱག་གཟུགས་སྤངས་པ་དེའི་གོང་བྱ་དང་། ཆོག་དང་རང་བཞིན་ལ་གནས་པ་སྟེ།
 རིམ་བཞིན་སྟོ་གསུམ་ལ་གནས་ནས། སྟེ་བའི་དུས་སུ་ལམ་དུ་གསྐྱོར་བ་སྟེ་འདུ་བ་དང་། འཆི་བའི་
 ཆེ་གཏོང་བའམ་འབྲལ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་ལེ་འཇག་ཁའི་བདེ་བ་དང་། ཐེག་ལེ་དབང་
 ཕྱག་གི་ངོ་ཐོར་འདོད་ཅིང་། ཀྱན་གྱི་ལུས་ལ་གནས་པའི་བྲིམ་བཅུ་གཉིས་ནི་མདུད་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་
 འདོད་དེ། རིགས་ལྡན་གྲགས་པས། ལམ་དུ་གསུམ་ནས་དང་དེ་ཉིད་ལྷ་དང་མཆོག་གི་གོ་འཕང་མ་ལུས་
 བ་ཡང་གཞན་ནི་སྤྲལས་ཀྱི་ལུས། རིག་བ་བདག་ཉིད་དམ་པའི་ཞི་བ་ཉིད་དང་། རྣམ་གསུམ་གནས་ན་
 གནས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོར་དང་གཏོང་བའི་དངོས། ཐེག་ལའི་དབྱེ་བ་ཞི་བ་ཉིད་དང་། མཐའ་དག་ལུས་ལ་
 གནས་པ་བཅུ་གཉིས་མདུད་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་གང་དུ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ངེས་
 པར་ཞི་བ་བ་ཡིས་བརྟན་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **བཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐར་བའི་གོ་འཕང་སྟེ།** །ཞེས་པ། སད་དུས་གཉིད་འཁྲུག་དུས།
 མི་ལམ་དུས། འཁྲུག་བདེའི་དུས་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་བ་བཞི་ལས་ཤེས་བ་བཞི་བ་དེ་གྲུབ་པར་
 ཐར་པར་འདོད་དེ། སྟེ་བཅེགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། དབང་ཕྱག་རྩལ་ཅན་མཉམ་སྐྱོར་བས། །མཆོག་
 ཏུ་བདེ་བ་གཉིས་མེད་མཆོག་ །རིན་ཆེན་ནང་དུ་གནས་པ་ལ། །དབང་ཕྱག་མེད་ཅིང་རྩལ་ཅན་
 མེད། །ཅེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱན་བརྩམ་འགྲེལ་བ་ལས། འཁྲུག་པའི་གྲུབ་པ་ནི་ཐར་བ་ཡིན་ལ། དེ་

སྐྱབ་པར་རུས་པའི་ལྷ་མོ་ནི་ཤྲག་ཏེ་ཞེས་བྱེ་རོལ་བའི་བད་ལས་གྲགས་སོ། ཞེས་སོ། ། ཤྲ་ཏྱེ་ནི་རུས་
ཅན་གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱང་སྦྱོར་དྲག་པོའི་དབང་དང་འཇག་བདེ་ལས། ཞེས་པ། བྱམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱང་
གིས་ནི། བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་འཆི་མེད་སྐྱབས། ཞེས་པ་ལྟར་བྱམ་པ་ཅན་དང་། སྤར་བྲབ་འཇུག་གི་
སྐབས་བཞིན་གྱི་རྒྱང་གི་རྣལ་འབྱོར་མང་པོ་དང་། སྤ་བ་སོགས་གྱི་ཞི་བ་ལ་དམིགས་ནས་ཡི་གེ་ཨོ་
བརྗོད་པར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱོམ་ན། དབང་ཕྱག་མཐོང་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་དེ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་དང་
པོར་སེམས་ནི་མཉམ་བཞག་པས། ཁྲོ་ཡི་སྒོ་རྣམས་ལེགས་བསྐྱམ་ལ། ཡིད་ལ་ཞི་བ་བཞག་པར་
བྱ། འདི་ལྟར་ཡི་གེ་ཨོ་བསྐྱོམ་སྟེ། སྦྱིང་ལ་གཟུངས་གྱིས་བཟུང་བྱས་ལ། ས་སོགས་གཟུགས་ལ་
གོམས་པར་བྱ། བདེ་བྱེད་གཉེན་ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་ལས། ཁྲོལ་འགྱུར་ཟེར་བ་ཞེས་སོ། སྤག་པོ་ནི་
དབང་ཕྱག་གི་རྣམ་གངས་ཏེ། དེའི་ཡིང་གའི་ཅེ་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་དེ། རི་སྐད་དུ། ཕིན་ཏུ་
རོ་ཆ་མེད་གྱུར་པས། མཆོན་མའི་ཅེ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས། ཞེས་སོ། མཆོན་མ་དེ་ལྟར་བཟུང་
མཆོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། བྱགས་བསད་པའི་ཁྲག་མཆོད་སོགས་བྱེད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། མཆོན་
མ་ལྟར་བདེ་ལ་ནི། སྤི་དང་བྲེང་སོགས་ཡོངས་སྦྱོད་མཆོག་ ཁེས་དང་། ཕིན་ཏུ་རོ་ཆར་གྱུར་པ་
ཡི། གང་ལས་མི་གཙང་ཆོགས་འབྱུང་བ། ཉེ་ནི་ལྷ་ཡིན་ནི་ལྟར་འདོད། ཁེས་དང་། བྱད་མེད་
དང་སྦྱར་ནས་ཁམས་འཇག་པའི་བདེ་བ་རྣམས་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། དབང་ཕྱག་པ་ཡི་
བསྐྱར་པ་ལ། ལྷོ་བྱང་རུབ་ཏུ་གནས་པས་ཏེ། ཉེ་ཡང་རུས་ཅན་མཉམ་སྦྱོར་བར། བྱེད་ཅིང་མིག་
ནི་འཇུ་མ་ལྟོ། ཞེས་ལྷོ་བྱང་རུབ་གསུམ་དུ་ཁ་བལྟ་བའི་བརྟལ་ཞུགས་དང་། བྱད་མེད་ལ་གཞོགས་
སྟེགས་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་བསྐྱར་ཅིང་། དབང་ཕྱག་སྦྱ་བསྐྱགས་གྱི་རྒྱུད་ལས། ལྷ་མོ་རིན་ཆེན་གནས་
འདི་ནི། ཉེ་བར་ཕྱག་དང་ནི་རུས་ཅན་མཆོག་ ཟུང་གྱུར་དེ་ཉིད་པན་ཚུན་ལས། ལྷེ་བར་ཚུན་སོང་
བ་སྟེ། མཆོན་བྱ་མཆོན་བྱེད་ལས་དེས་གྲོལ། ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ། ཉེ་བར་ཕྱག་རུས་

ཅན་མཉམ་སྒྲོར་ལས། །མད་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སྦྱེད། །རྒྱས་ཅན་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲོམ་བ་ཡིས། །ཡང་
དག་ཏུ་ནི་དངོས་པོ་མེད། །རྒྱས་ཅན་ཡང་ནི་སྒྲོང་ཉིད་ལྟ། །སྒྲོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་འཛོམས་
བའོ། །ཞེས་དང། དབང་ཕྱག་འཁྲིག་པ་གྲུབ་པ་ལས། །དབུ་མའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེ་བར་འདོད། །ཅེས་པ་
ལྟར། འཁྲིག་པ་དེ་ལྟར་སྦྱད་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྦྱེས་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་དོགས་པ་བསལ་བ་ནི། བ་སྒྲུད་འགལ་བས་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་མིན། །ཞེས་པ།
སྦྱིར་དབང་ཕྱག་པ་ལ་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་མང་ཡང་། དུས་འཁོར་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་དབང་ཕྱག་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་པ་དང་། དེག་པ་ཅན་པ་སོགས་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་
ཁྲབ་འབྱུག་པ་ལྟར་བདག་དང་བྱེད་པོ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། དེ་ཉིད་ལྟ་ལམ་བྱག་སོར་འདོད་
ཅིང་། འདུས་བྲས་ཞིག་པའི་སྒྲོང་པ་སོགས་འདོད་ལ། བྱེ་དེག་གཉིས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་
དང་། ཆིག་དོན་བྲག་སོར་འདོད་པའི་བ་སྒྲུད་མི་མ་ཐུན་པར་མ་ཟད་དོན་གྲང་གཏན་མི་མ་ཐུན་པར་
བཤད་ཅིང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེས་ན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཅེར་བྱ་བ་དང་། འཇུག་པའི་
གཅེར་བྱ་བའི་འདོད་པ་མི་མ་ཐུན་པ་ལྟར། ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་པ་གཉིས་གྲང་ལུགས་མི་
མ་ཐུན་ནོ། །ཞེས་ཁོ་བོའི་རྣམ་དཔྱད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྒྲོངས་པའི་ཐུན་པ་བསལ་ཏེ་ལེགས་
བཤད་ཀྱི་འདབ་བརྒྱའི་དགའ་ཚུལ་རྒྱས་པ་གསར་བཤད་མཛུས་དུད་པར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་པ་དང་དེག་པ་ཅན་གྱི་ལུགས་འཆད་པ་ལ་སྒྲོན་པ་རྣམ་གངས་དབྱེ་བ་གྲུབ་
མཐའ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོན་པ་ལུག་པ་གཟེགས་ཟན་རྐང་མིག་པ། །ཞེས་པ། ལེགས་ལྷན་
གྱིས། ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འདོད་པའི་བྱབ་པ་ལུག་པ་ཡང་། །ཞེས་དང་། དར་རྒྱུ་ལྟར་ན་སྒྲོན་
པ་ནི། ལུག་པ་ལ་ལྟར་འཁྲུལ་ནས་ཆིག་དོན་བྲག་རྩེད་པར་རྫོམ་པའི་བྲང་སྒྲོང་ལུག་པ་དང་། གཞན་
གྱིས་བོར་བའི་གཟེགས་མ་ཟ་བའི་གཟེགས་ཟན་པར་གྲགས་པ་བྱེ་བྲག་པའི་སྒྲོན་པ་དང་། རྐང་
མིག་པ་དེག་པ་ཅན་པའི་སྒྲོན་པ་ཡིན་ལ་གཟེགས་ཟན་གྱི་སྒྲོབ་མ་དཔེ་ཐར་དང་དཔེ་ལུ་ཀ་གཉིས་

དང་བདེ་བྱེད་བདག་པོ་སོགས་ཕྱིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་པའི་སྟོན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞེགས་ཟན་རྒྱུ་མིག་ཕྱག་སྐྱུག་ལུང་ཙམ་བཤང། །ཞེས་པ། དཀའ་འབྱེལ་
ལས། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་གཞེགས་ཟན་གྱི་སྟོབ་མ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར། སང་སྟོང་གཞེགས་ཟན་གྱི་
སྟོབ་མ་ཡིན་པས་གཞེགས་ཟན་པ་དང་། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་དཀའ་འབྱེལ་ལས། རྒྱུ་མིག་གི་སྟོབ་མ་
ཡིན་པས་རྒྱུ་མིག་པ་སྟེ་རིག་པ་ཙན་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར། སང་སྟོང་རྒྱུ་མིག་གི་སྟོབ་མ་
ཡིན་པས་རྒྱུ་མིག་པ། ཐུབ་པ་ཕྱག་པ་སྟོན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་འཇུག་ལ་ཕྱག་པ་བ་ཟེར་བས་ཞེས་
ཆ་ཤེས་དགོས་ཏེ། དབྱ་མ་སྟོང་པོ་ལས། རི་ལྟར་ཕྱག་པ་མི་འདོད་པས། །དེ་བཞིན་ཕྱག་པ་བ་མི་
འདོད། །ཅེས་དང་། དེའི་འབྱེལ་བ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཐུབ་
པ་ཕྱག་པ་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་པ་ཕྱག་པ་བ་རྣམས་རྗེས་ལ་
སོགས་ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་པས་ན། ཡུལ་ནི་རྟོའི་དར་རྟེན་ལས། ཕྱག་པ་ལ་ལྟར་འབྱུངས་ནས་
ཆོག་དོན་རྒྱག་རྟེན་པར་འདོད་པ་ཕྱག་པའི་བྱེ་བྲག་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་ཕྱག་པ་བ་དང་ཕྱག་
སྐྱུག་པ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཙན་ཕྱག་སྐྱུག་དག །ཅེས་སོ། །འདིར་
སྟག་ཚང་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་པའི་ཐུལ་བ་གྲོན་པས་ན་ཕྱག་པ་བ་ཞེས་པའང་ཤིན་ཏུ་འབྱུངས་ཏེ། དེ་
གཉིས་ལྟ་བུ་སྐྱུལ་སྐྱུལ་བརྒྱུ་ཅུའི་ནང་གི་རེ་རེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། བྲངས་ཙན་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཙན་དང་། ཕྱག་པ་བ་དང་ནགས་ན་གནས་པ་དང་། ནས། གོས་ཀྱི་དུམ་བྱ་ཙན་དང་།
ཕྱག་པའི་གཤོག་པ་ཙན་དང་། ལན་གསུམ་རྒྱུར་འཇུག་པ་ཞེས་དང་། དབྱ་མ་རིན་ཆེན་སྟོན་མ་ལས་
ཀྱང་། ལྟོ་སྟོགས་ཀྱི་འགྲམ་ན་གནས་པ་དང་ཕྱག་པ་བ་དང་དགེ་སྦྱོང་པ་དང་། ལུས་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་
པ་བ་དང་། ནས། གོས་ཀྱི་དུམ་བྱ་ཙན་དང་། ཕྱག་པའི་གཤོག་པ་ཙན་དང་། ལན་གསུམ་རྒྱུར་འཇུག་
པ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཕྱག་པ་བ་དང་ཕྱག་པའི་ཐུལ་བ་ཙན་གར་
གཅིག་སྟོ་གྲོས་དང་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་སྟེགས་བམ་བལྟས་པ་དག་གིས་ངང་རྩལ་སྟོ་ཆོགས་བསྟན་

ཏོ། །ལུང་ཅམ་གཙོ་བོར་སྤྲོ་བའི་ལུང་ཅམ་བ་སྟེ། དཀའ་འབྲེལ་ལས། འདི་དག་ལ་རིགས་བ་དང་ལུང་
ཅམ་ཡོད་པས་ལུང་ཅམ་བའོ། །ཞེས་སོ། །འང་སྤྲོས་མིང་གི་རྣམ་གངས་དབང་ཕྱག་བ་སོགས་དང་།
དབྱེ་བས་མིང་འོད་བྱེད་རྣ་བ་མ་ཕྱག་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པར་སྟོན་ནོ། །

གསུམ་བ་ནི། དབྱེ་རྩ་བྱེ་བྱག་བ་དང་རིག་བ་ཅན། །ཞེས་པ། དབྱེ་ན་ཆོག་དོན་ཁྱད་པར་དུ་
འཆད་པས་སམ་སྤྱི་བྱེ་བྱག་གི་ཁྱད་པར་མང་དུ་སྤྲོ་བས་སམ་གཞེགས་ཟན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱེ་བྱག་
གསལ་བའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན་བྱེ་བྱག་བ་སྟེ་གཞེགས་ཟན་བ་དང་། རྒྱུ་མིག་གིས་
བྱས་པའི་ལྟ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན་རིག་བ་ཅན་དང་། ལུང་ཅམ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པར་
མངོན་ཏེ། ཞི་འཆོས། རྒྱུ་མིག་བ་དང་གཞེགས་ཟན་པ། ལུང་ཅམ་བ་ནི་སྤྱི་བྱེད་པའི། རྗེས་ལ་
སོགས་བ་དགག་བ་འདི། །ཞེས་དེ་གསུམ་གྱི་འདོད་བ་དགག་གོ། །ཞེས་སོ་སོར་བཤད་པའི་བྱིར།

བཞི་བ་གྲུབ་མཐའ་ལ། ཆད་མ་དང་། གཞི་དང་། ལམ་དང་། འབྲས་བུ་འཁོར་འདས་འབྲལ་སྤོང་
དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ །ལུང་གི་ཆད་མ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རོན་
བྱུག་ཆད་མ་བཞིས་འཇལ་མངོན་སུམ་ནི། །དབང་དོན་སྤྱད་འབྲེལ་བྱུག་ལམ་བྱེ་བྱག་ག། །དེ་སྤྱད་ཁྱད་
བར་འཛིན་རྟོག་རིག་བ་ཅན། །ཞེས་པ་ཆོག་གི་དོན་བྱུག་མངོན་སུམ་དང་། རང་དོན་གཞན་དོན་གྱི་
རྗེས་དཔག་གཉིས་དང་། ལུང་ཆད་མ་བཞི་པོ་ཅི་རིགས་གྱིས་འཇལ་བར་འདོད་པས། དང་པོ་མངོན་
སུམ་ནི་བྱེ་བྱག་པས་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་དོན་འབྲད་པའམ་འབྲེལ་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འདོད་དེ།
ཚོགས་སྤང་གིས། བྱེ་བྱག་བ་རྣམས་ནི་བདག་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་དོན་དུ་འབྲད་པ་ལས་གང་
གྲུབ་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལ་སྟོས་བ་དང་། རྗེས་དང་ཡོན་
ཏན་དང་ལས་ལ་སྟོས་བ་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་ཚོགས་སྤྱར་བཤད། དབྱེ་
བ་ལ་སྦྱོར་འབྲེལ་བཞི་འདུ་འབྲེལ་གཉིས་ཏེ་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་བྱུག་དང་། དེ་བསྐྱས་ན་སྦྱོར་འབྲེལ་
འདུ་འབྲེལ་གཉིས་འདོད་དེ། སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་

ལ་འདུས་པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྒྲོར་བ་ལ་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ་སྒྲོར་
འབྲེལ་བ་ཞི་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུས་པ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་སྟེ་རྒྱལ་ཡོད་པའི་བྱིར།
སེམས་མེད་བེམ་པོར་འདོད་པ་རྣམ་ངེས་རྩ་འབྲེལ་དང་དར་རྟེན་གྱི་སོགས་ལྟར་རོ། །རིག་པ་ཅན་པ་
དག་ནི་དབང་པོ་དང་དོན་ལྡན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་མེད་འབྲུལ་བྲལ་གྱི་ཞེན་རིག་གཅིག་
མཛོན་སུམ་དུ་འདོད་དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་དང་དོན་ལྡན་པ་ལས་
སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མཛོན་
སུམ་མོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་། དབང་པོ་དང་དོན་དང་ཡིད་འདུས་
པའི་ཤེས་པ་མཛོན་སུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དབག་གསུམ་གསུམ་ལྷན་ལྷན་ཡང་དག་སོགས། །ལྷ་ལྷན་གཞན་དོན་
ཉེར་འཇལ་འབྲས་སྒྲུབ། །ཅེས་པ་རིག་པ་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ཀས་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་
གསུམ་རེ་དང་རྗེས་དབག་ཀྱང་གསུམ་གསུམ་འདོད་ལ་རྟགས་ལྟར་སྤང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་བྱུང་
བ་མ་ངེས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཅན་གསུམ་འདོད་དེ། རིག་པ་ཅན་པས་རྟགས་ཆོས་གྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་
པའི་མཛོན་སུམ་དེ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་རྗེས་དབག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྒྱ་ལས་འབྲས་
བྱ་དཔོག་པའི་རྗེས་དབག་ནི་སྤྲ་མ་ཅན་དང་། འབྲས་བྱ་ལས་རྒྱ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྗེས་དབག་ནི་
ལྷག་མ་ཅན་ནམ་ལྷག་ལྷན་དང་། ཆོས་གཅིག་མཐོང་བས་གཞན་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་ཤེས་པ་སྦྱིར་
མཐོང་ཅན་དང་གསུམ་འདོད་པའི་བྱིར་ཉེ། ཆད་མ་ཀུན་བརྒྱས་ལས། རིག་པ་ཅན་རྣམས་ན་རེ། དེ་
སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ནི་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ། སྤྲ་མ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་
ལྷན་པ་དང་། སྦྱིར་མཐོང་བ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སོ། །མཚན་གཞི་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མེ་
དུའི་འབྲེལ་བ་མཛོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བས་དེ་རྗེས་སུ་ལ་ལ་རྗེས་སུ་དབག་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་
ལྟ་བུ་སྤྲ་མ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཤིང་བྱང་གཅིག་ལས་སྦྱེས་པ་དང་གཟུགས་མཚུངས་པས་ཤིང་ཐོག་

གཅིག་རེ་སྤང་བས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དཔོག་པ་ནི་ལྷག་ལྷན་དང་སྒྲིབ་ཀྱི་འཕྲི་བ་མཐོང་བ་ལས་ཉི་མའང་ལྷག་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྤྱིར་མཐོང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདིའི་སྤྱི་མ་ནི་རྒྱ་དང་ལྷག་མ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་། ལྷན་ཞེས་པ་དང་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་དེ་དང་མཚུངས་པ་འདྲ། རྒྱ་དེའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་གང་རུང་ལ་སྤྱིར་ནས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོད་མ་ཀྱན་བཏུས་རང་འབྲེལ་ལས། འདི་ལ་སྤྱི་མ་དང་མཚུངས་པས་ནི་སྤྱི་མ་ལྷ་བྱའི་ཞེས་པ་ལྷ་བྱའི་སྤྱིར་གྱུར་པ་འཕམ་དེ་ལ་སྤྱི་མའི་ཆོས་ཡོད་པས་ན་དེ་དང་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་སྤྱིར་འགྱུར་གང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེ་རྟགས་སྤྱི་བཞོད་ནས་དུ་བ་དང་། དུ་བ་བཞོད་ནས་མེ་སྤྱི་བ་པ་སོགས་མེན་པས་སྤྱག་ཆང་བ་སོགས་དུ་མས་འདིར་སྤྱིར་བ་ཅོར་བར་ཟད་དེ། སྤྱི་བས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགོད་ཅེས་པའི་སྤྱི་བཀག་པར་འབྲེལ་ལོ། །འདི་དག་གི་ལྷག་ལྷན་དང་། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ལྷག་ལྷན་ཡང་མི་འབྲེལ། །ཡང་དག་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་སྤྱི་བཞོད་གཤེད་ཆོག་དོན་བཅུ་དྲུག་སོགས་འདོད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་རྟོགས་བྱེད་ལས། ལྷ་སྟོགས་རིག་པ་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས་ཆོག་གི་དོན་བཅུ་དྲུག་། ཆོད་མ་གཞུང་བྱ་ཐེ་ཆོས་དགོས་པ། དཔེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཆ་ཤས་རྟོག་གོ་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཅོད་པ། བཞོད་པ་སྤྱི་བྱེན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲོལ་པ། རྒྱ་ལྟར་སྤང་བ་ཆོག་འདོད། ལྷག་ཆོད། ཆོད་པའི་གནས་ཞེས་གསུངས་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས་འདི་དག་སྟོགས་སྤྱིར་བཞོད་ནས་བཀག་ཅིང་། དེའི་འབྲེལ་བ་ལས། འདིར་གྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོད་མ་དང་། གཞུང་བྱ་དང་། ཐེ་ཆོས་དང་། དགོས་པ་དང་དཔེ་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་། ཡན་ལག་དང་། རྟོག་གོ་དང་། གཏན་ལ་པལ་བ་དང་ཅོད་པ་དང་། བཞོད་པ་དང་། སྤྱི་བྱེན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲོལ་བ་དང་། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་བ་དང་། ཆོག་དོར་དང་། ལྷག་ཆོད་དང་། ཆོར་བཅད་པའི་གནས་རྣམས་གདོན་མི་ཐ་བར་ཁས་སྤངས་པར་བྱས་ནས། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་འདི་ནི་བ་ལང་འོ་སྤྱི་བ་ལྷ་བྱ་མཛོན་སྤྱི་མ་དང་མཛོན་སྤྱི་མ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་ལྷ་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནི། རྟགས་ལས་འབྱུང་བའི་རྗེས་དཔག་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འབྲས་བུས་རྒྱ་དཔོག་པ་དང་རྒྱ་

ལས་འབྲས་བྱ་དཔོག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལས་འབྲེལ་བ་ཅན་དཔོག་པ་དང་། འདུ་བ་ལས་འདུ་བ་
 ཅན་དཔོག་པ་དོན་གཅིག་འདུ་བ་དང་། འགལ་ཁྲས་འགལ་ཁྲ་དཔོག་པ་འགལ་བ་ཅན་དང་ལྔ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཀུན་བརྟམ་ལས། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ན་རེ། འདི་ནི་འདིའི་འབྲས་བྱ་དང་། རྒྱ་
 དང་འབྲེལ་བ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་དང་། འགལ་བ་ཅན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་རྟགས་ལས་
 བྱུང་བའོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ལ་ལྡན་འབྲེལ་དང་། འདུ་འབྲེལ་གྱིས་
 དཔོག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡང་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཞན་འདུ་བ་དང་།
 རྒྱ་དང་རྒྱ་གཞན་འདུ་བ་གཉིས། འགལ་བ་ཅན་བཞི་སྟེ། མ་བྱུང་བ་བྱུང་བའི་འགལ་ཁྲས་དཔོག་པ་
 དང་། མ་བྱུང་བས་བྱུང་བ་དཔོག་པ་དང་། བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་དཔོག་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་མ་བྱུང་
 བས་དཔོག་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །རྒྱས་པར་མཚན་གཞི་དང་བཅས་པ་རང་འབྲེལ་འབྲེལ་བ་ཤད་མཐར་
 འཛིན་གཏུང་འཕྲོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིག་པ་ཅན་པས་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དང་ཁ་ཅིག་
 བསལ་འོང་ཡང་འདོད་ལ་ཉེར་འཇལ་དང་འབྲ་བ་སྟེ་གཙོ་བོ་སྐྱར་ལེན་པས་གཞན་ལ་སྐྱབ་པར་འདོད་
 དེ། དཔེར་བརྗོད་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་གཏན་ཆིགས་
 སོ། །བསྐྱབ་བྱ་དང་ཆོས་མཐུན་བཞིན་ལས། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡོད་པ་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།
 དཔེར་བཞོད་ན་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྟེ་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་
 ཡང་སྟེ་ལྡན་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པ་སྟེ་བྱ་ཟེར། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་འདི་ལ་
 ཡོད་པས། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་བརྗོད་པ་སྐྱབ་དག་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གཏན་
 ཆིགས་སོ་ཟེར་བ་སོགས་མང་རོ། །

གསུམ་པ་ལུང་གི་ཚད་མ་ནི། སྐྱ་བྱུང་ཞི་རྒྱུད་འཛིག་རྟེན་མིག་མདོ་ལུང་། ཞེས་པ་སྐྱ་བྱུང་
 གི་ཚད་མ་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་ལུང་ལ་ཡང་འདོད་པས། དེ་གང་ལ་བྱེད་ན་སྐྱར་བཤད་པའི་
 ཞིའི་མཛེས་སྐྱར་སོགས་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པ་དང་། གཟེགས་ཟན་གྱི་མིང་གཞན་བྱང་སྟོང་

འུག་པས་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གསལ་བའི་མདོ་མིང་གཞན་འདིག་ཏེན་མིག་མདོར་ཡང་གྲགས་པ་
ནི་ཀ་ཤིས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བྱངས་ལ། ཚད་མ་ཀུན་བརྟུས་རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་
ཀྱི་མདོ་ལས་རེ་ཞིག་གང་འབྲེལ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུབ་པ་དེ་རྣམས་ལ་མདོན་སྤྲུལ་མོ། །ཞེས་
མོ། །ཞེས་བྱངས་པ་དང་། ཚད་ཆེན་དཀའ་འབྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ལས་ས་
དང་ཆུ་དང་ཞེས་སོགས་ཡང་ཡང་བྱངས་པ་དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པའི་ཡིན་གྱི་བཀའ་མིན་ལ། བྱང་སྤོང་
ཀྱང་མིག་གིས་རིག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆིག་གི་དོན་
བྱུག་ལ་འབྲུག་པའི་གཞུང་སོགས་ལྷུང་ཚད་མར་བྱས་མོ། །

གཉིས་པ་གཞི་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། **རྣམ་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི་བྱེ་**
བྲག་འདུ་བ་ཆིག་གི་དོན་བྱུག་བདེན་དངོས་གཞི། །ཞེས་པ། **རྣམ་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི་བྱེ་**
བྲག་འདུ་བ་རྣམ་པ་བྱུག་ །ཅེས་པ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ལ་ཆིག་གི་དོན་བྱུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་དེ།
རྣམ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་དང་། འདུ་བ་བྱུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཤིང་།
དེ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དང་། ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། **ཆིག་གི་དོན་**
བྱུག་གིས་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། **རྣམ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་།**
སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་པར་དང་འདུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཞེས་དང་། དཀའ་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་གིས་
ནི་ཆིག་གི་དོན་བྱུག་ལ་མ་གཏོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་
ལས། རྣམ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱུག་ནི། །དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་བྱུག་
ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་དེ། །ཞེས་མོ། །

རྣམ་བཤད་ལ། རྣམ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་འདུ་བ་བཤད་པ་བྱུག་
ལས། དང་པོ་ལ། རྣམ་སྤྱིའི་བྱེ་བྲག་པར་དང་། ཏྲག་མི་ཏྲག་དང་། བདག་གི་བྱེ་བྲག་པར་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། འབྱུང་བཞི་ཡིད་མཁའ་བྱོགས་བདག་དུས་དགུ་རྣམས། །ལྟ་བཞི་མ་བྱུག་བྱུག་རྣམས་བཞི་སོགས་

བཞི། །ཞེས་པ་རྩ་མེད་དགུ་ལྟེ། ལེགས་ལྷན་གྱིས། རྩ་མེས་བྱ་བའི་ཆིག་དོན་རྣམ་པ་དགུ་ནི། འདི་
ལྟ་ལྟེ། ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་། རྩམ་མཁའ་དང་། རྩུས་དང་ཕྱོགས་དང་། བདག་དང་།
ཡིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྩ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩུང་དང་། རྩམ་མཁའ་
དང་། རྩུས་དང་། ཕྱོགས་དང་། བདག་དང་། ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་དག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྩ་
དགུ་ལོ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྷན་གྱིས། རྩ་མེ་མཆན་ཉིད་སྤྱི་
ནི་བྱ་བ་དང་ལྷན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ། འདུ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་སྟེ་རྩ་མེ་མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་
སོ། །རྩ་དགུ་འདི་དང་ལོ་ས་རྩ་མེ་རྩུང་བཞི་དང་། ཡིད་དང་ལྷན་པ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་མ་བྱུང་བའི་
རྩ་མེ་ཡིན་ཏེ། དར་ལྷིག་ལས། མ་བྱུང་བའི་རྩ་མེ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། ཡིད་དང་ལྷན་པ་ཞེས་སོ། །བདག་
དང་ཕྱོགས་དང་རྩུས་དང་རྩམ་མཁའ་བཞི་ནི་རྩ་ལོ་ས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་བྱུང་བའི་རྩ་
དང་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྷན་གྱིས། ཕྱོགས་དང་། རྩམ་མཁའ་དང་། རྩུས་ཀྱང་མ་སྤྱེས་
པ། རྩུབ་པ། རྟག་པ། ཆ་མེད་པ། བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །ས་ལོ་ས་ཡོངས་འབྱུང་བཞི་དེ་རྩུམ་ནི་
ཡོན་ཏན་བཞི་ལྷན་དང་། གསུམ་ལྷན་ལོ་ས་དང་། རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་ས་རྩུམ་གསུགས་ཅི་རོ་
རེག་བཞི་ལྷན་དང་། རྩ་དང་རྩ་རྩུམ་ལ་ཅི་མེད་པས་ལྷག་མ་གསུམ་ལྷན་དང་། མེ་དང་མེ་རྩུམ་ལ་རོ་
ཅི་གཉིས་མེད་པས་ལྷག་མ་གཉིས་དང་། རྩུང་དང་རྩུང་རྩུམ་ནི་རེག་པ་ཅན་དང་ལྷན་པས་ཡོན་ཏན་
གཅིག་ལྷན་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྷན་གྱིས། དེ་བཞིན་དུ་ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩུང་གི་
རྩུམ་ཐུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་རྟག་པ་སྟེ། གངས་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་
དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་། ཡོན་ཏན་གཅིག་དང་ལྷན་པ་ནི། རེག་བྱ་དང་། རོ་དང་ཅི་དང་། གསུགས་
དང་མཆུངས་པར་ལྷན་ལོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་རྟག་ཡོན་ཏན་ཆ་གཉིས་ལས་མི་རྟག་ །ཅེས་པ། ཆིག་དོན་བྱུག་གི་ཡོན་
ཏན་དང་ལས་གཉིས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་རྟག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཡོད་ཅིང་

ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཡོན་ཏན་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རྟག་པ་ཁ་ཅིག་ནི་
མི་རྟག་པ་ལོ། །ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་ཞར་བྱང་གཉིས། དང་པོ་ནི། **ཟ་བོ་བྱེད་པོ་མ་བྱས་རྟག་ཤེས་**
མིན། །བྱ་བ་དང་བྱ་མེད་བདག་འདོད་བྱ་བ་ཐ་དེས། །ཞེས་པ་བདག་ནི་བྱེད་ཤིག་གཉིས་ཀས་ལུས་དང་
དབང་པོ་དང་སྒྲོ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྣམས་ཡོད་དང་། ཟ་བོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ་
མ་སྐྱེས་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། ཤེས་ཤིག་མིན་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆ་མེད་པའི་
གཅིག་ཕྱར་འདོད་པ། བྱ་བ་མེད་པ་དང་། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགའི་རྟེན་འདུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་རྣམས་
འདོད་དེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། བདག་ཅག་གི་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཅི་ཞིག་མིན་ཞེས། བྱེད་
པ་པོ་དང་ཟ་བོ་པོ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ལས་གཞན་པའི་བདག་ནི་
ཡོད་དེ། དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་ཟ་བོ་སོ། །བྱ་བ་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་པ་ལོ། །ཞེས་དང་།
ཞི་འཆོས། གཞན་དག་ཀྱང་ནི་འདིར་བདག་ཉིད། །འདོད་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་
རྟག་དང་ཀུན་འཇུག་ཅན། །རང་ཉིད་སེམས་མེད་འོ་པོར་འདོད། །ཅེས་དང་། ཀ་སྤྱིས། གཞན་དག་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཤིག་པ་ཅན་དང་བྱེད་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ནི་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་། སྒྲོ་ལས་
ཐ་དད་པའི་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམས། འདོད་པ་དང་། སྤང་བ་དང་། འབད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་།
སྤྱད་བསྐྱེད་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྟེན། འདུས་པའི་
རྒྱ་སེམས་མེད་པའི་འོ་པོ་མི་འཇིག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཐ་དད་
པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ། དེའི་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་འབྲས་བྱ་ཟ་བོ་པོར་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་རྟག་པ་དང་ཆ་མེད་ཡིན་ན་འདི་རི་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་དང་།
ཟ་བོ་དང་། སྐྱེ་འཆི་དང་གསོན་པ་སོགས་སུ་རུང་ཞེས། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་སོགས་
འདི་ལྟར་རུང་སྟེ། དེ་ཤེས་པ་དང་། འབད་པ་དང་། བྱེད་འདོད་སོགས་བདག་ལ་འདུ་བའམ་ལྡན་པ་ནི་

བདག་བྱེད་པ་པོའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས། ཤེས་དང་ཚོམ་སོགས་དང་འབྲེལ་བ། །དེ་
ལ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་བརྟུན། །ཅེས་སོ། །བདེ་སྐྱུག་སོགས་ཉམས་སྦྱང་དང་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་བདག་
ཟ་བ་པོའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདེ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་སོགས་རིག་པའི་འདུ་བ་ལས་ནི་ཟ་བ་པོ་
ཞེས་སོ། །དེར་རིགས་མ་ཐུན་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལུས་ཚོར་དབང་སྒོ་སྒྲོན་མེད་དང་གསར་དུ་འབྲེལ་
བ་བདག་དེའི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡི་རིགས་མ་ཐུན་བྱུང་བར་དང་། །སྒོ་རྣམས་དང་ནི་
ཚོར་བ་ནི། །སྤར་མེད་རྣམས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བར་མཛོན་པར་བརྟུན། །ཅེས་སོ། །དེས་
སྤར་སྒྲངས་པའི་ལུས་དོར་བ་ནི་བདག་གི་བའི་དོན། དེས་སྤར་སྒྲངས་པའི་ལུས་སོགས་དང་འབྲེལ་
བ་ནི་བདག་གསོན་པའམ་འཆོ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤར་སྒྲངས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། །འཆི་
བ་ཡིན་ཏེ་འཆོ་བ་ཡང་། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དང་འབྲེལ་བའི། །ལུས་བབས་ཡིད་དང་འབྲེལ་
བའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲས་བྱའི་རྟེན་དང་ལུས་དང་བྱེད་པོ་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པ་ནི་བདག་ལ་འཆོ་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས། ལུས་དང་མིག་སོགས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་འཆོ་བ་རྣམས་
པར་བརྟགས། །ཞེས་སོ། །པོད་གྱི་མཁས་པ་བྱུང་མཐའ་མཁན་པོ་ཁ་ཅིག་། །བྱེ་བྲག་པ་ནི་བདག་ཀྱང་
ལ་བྲལ་བ་དང་། རིག་པ་ཅན་རྩལ་སྤར་བ་ཅམ་དུ་འདོད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལ་ལར་ཀྱང་ཏུ་སོང་
བར་མཐོང་། །ལ་ལར་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་ཅམ་ཞིག་། ལ་ལར་རྩལ་ཅམ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་། །ཁོ་བོས་འདིའི་རྩལ་ཅམ་རིག་པ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་མ་རྟེན་
དོ། །འབྲེལ་བར་ཡང་། གཞན་དག་གིས་ནི་འདི་ཞུས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་མི་བཟོད་པས་
བདག་རྩལ་སྤར་བ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་རྟོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཅམ་ལས་མི་གསལ་ཡང་། །སྟོབ་དཔོན་
བྱང་བཟང་ལྟར་རིག་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་དང་སྦྱར་རོ། །རིག་པ་ཅན་གྱིས་བདག་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་
འཐད་དེ། དེས་བདག་གས་སྐྱེས་བྱ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆེན་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་
པ་ལས། སྐྱེས་བྱ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེ་བྲག་པ་ནི་བདག་

གྲུན་ལ་བྱུང་བ་དང་། སེམས་མེད་མེས་པོ་གཟུགས་ཅན་བ་ཡིན་ཀྱང་། བྱིའི་རེག་བྱ་སོགས་སུ་མི་
 འདོད་ལ། དེ་ལ་བྱིའི་བདག་དང་། རྒྱུ་གི་བདག་གཉིས་འདོད་ལ། རེག་བ་ཅན་ནི་བདག་གྲུན་ལ་བྱུང་
 བའི་ཆ་ཤས་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཅན་ཡིད་དེ་ཅན་དང་ལྡན་གྱིས་བདག་གི་ཆ་གཞན་ལ་མི་ལྡན་པར་འདོད་
 བ་འདི་ཅན་གྱི་རེག་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་དུ་འཐད་དེ། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་ཚུལ། བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་བར།
 རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། སྤྱ་སྤྱེགས་ཅན་རྣམས་ནི་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྤྱ་བར་བྱེད་དེ་འདི་ལྟ་སྤྱེ།
 རྒྱུ་གི་བདག་དང་བྱིའི་བདག་གོ། དེ་ལ་རྒྱུ་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་ལུས་ཀྱི་ཁོང་ན་རྣམ་
 པར་གནས་ཤིང་། དབང་པོའི་ཆོག་པ་དེ་དང་དེ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་པོའོ། རྒྱུ་གི་བྱེད་པའི་
 སྤྱེས་བྱ་འགྲོ་བའི་ངར་འཛིན་པའི་རྒྱ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བུས་ཟ་བ་པོ། རྒྱ་རེ་རེ་ཞིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུ་མའི་དབྱེ་བས་བྱེ་བའོ། བྱིའི་བདག་ནི་ལུས་
 དང་དབང་པོ་འདུས་པའི་རོ་པོ་ཅན་རྒྱུ་གི་བདག་ལ་པན་འདོགས་པའོ། ཞེས་དང་། རེག་བ་ཅན་
 ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ལྷ་རྒྱུ་དེ་བས། ཤེས་ཡོད་ཡིད་ཅན་ཞིག་ལ་སྤྱེ། སྤྱེས་བྱ་ནས་མཁའ་བཞིན་དུ་
 ཆེ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལུས་རེ་རེ་ཞིང་ཡོད་པའི་བདག་ནི་
 རྣམ་མཁའ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན། དེའི་ཡིད་ཅན་ལ་ལྡན་པ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་མིན་
 འོ། ཡིད་ཀྱང་བདག་གི་ཕྱོགས་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཅན་ཉིད་ལ་ལྡན་པ་ཞིག་སྤྱེ། ཞེས་སོ། བདག་དེ་ཡོད་
 པར་སྤྱོད་པ་ལ། རྣ་བ་མ་ཕྱག་པ་དག་ན་རེ། སྤར་བཤད་པ་དུག་ལ་སོགས་པས་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་
 ལས། ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ན་རེ། འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་
 ནི་ཆོས་ཅན། འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས། འདོད་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དེ་དག་འགའ་
 ཞིག་ལ་བརྟེན་ཉིད། དངོས་ཉིད་ཡིན་པས་འབྲས་ཉིད་བྱིར། གཟུགས་གཞན་ཉིད་བྱིར་ཞེས་སོགས་
 སོ། ཁོད་བྱེད་པ་ན་རེ། ལྷས་སྤྱི་ན་གྱི་གཟུགས་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་

ཅན། གཅིག་དང་དུ་མའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་མཚམས་སྒྲིར་བར་
བྱེད་བའི་ཕྱིར། བརྟ་བྱས་པ་རྣམས་གར་མཁན་གྱི་སྒྲིན་མ་བསྐྱོད་པ་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་བྱ་དུ་མས་ཤེས་
པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ལས། གཟུགས་སོགས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཅིག་དང་དུ་མའི་
མཚན་ཉིད་ཅན། །ང་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དང་། །དེ་དག་མཚམས་ནི་སྒྲིར་ཉིད་ཕྱིར། །གར་མཁན་
སྒྲིན་འབྱུག་གཡོ་བ་ལ། །མང་པོ་དག་གི་ཤེས་པ་བཞིན། །སོགས་སོ། །ཆད་མ་སྒྲོར་ནས་གསོན་ལུས་
བདག་བཅས་སྲ་སྒྱུབ་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ནི། ཡིད་ནི་རྟག་དངོས་རྟག་བཅས་ལུལ་ཅན་སྒྲོ། །ཞེས་པ་ཡིད་སོགས་
རྗེས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཡིད་ནི་རོ་བོ་རྟག་དངོས་བྱ་བ་དང་། བཅས་པ་དང་།
བཅས་པ་མ་བྲལ་བ་དང་། རྟག་བཅས་ལུལ་ཅན་སྒྲོར་འདོད་དེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཡིད་ནི་རྟག་
པ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སྲ་ཆད་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་མདོ་ལས། ཤེས་པ་ཅིག་
ཅར་མི་སྐྱེ་བ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྟགས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲིར་བ་ནི། གང་འདི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
རྟགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་པའི་རྒྱ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་འགོད། ཆད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པ་རིམ་
གྱིས་སྐྱེ་བ་ལས། །ཡིད་ཀྱང་རྗེས་སྲ་དབག་པར་འདོད། །ཅེས་སོགས་སོ། །ནམ་མཁའ་ནི་རྗེས་
ཡོད་རྟག་པ་གཅིག་བྱ་སྐྱའི་རྟགས་ཅན་འདོད་དེ། འདིའི་རྟགས་ནི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྒྲིར་བ་ནི། གང་དག་སྐྱེ་འདིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ནི། འགའ་ཞིག་ལ་
བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་
ན་འདི་དག་གི་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་སོ། །ཞེས་བཀོད་པས་འུགས་ལ་ནམ་མཁའ་རྟེན་དང་
རྗེས་ཡོད་དུ་སྒྱུབ་པོ། །ཞི་འཚོས། འདིག་པ་ལ་སོགས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི། །སྒྲ་རྣམས་འགའ་ཞིག་
ལ་བརྟེན་ཡིན། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དུས་ནི་སྤར་བཤད་བྱང་ཆོས་དང་།

ལྷ་མི་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་དེ། ཞི་འཇོས། སྐྱ་དཀར་གཉིས་མ་ལུས་རྩལ་
 སོགས། །བྱུང་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་མིར་འདི། །གང་ལས་མི་འདྲ་བ་ཡི་རྒྱ། །དེ་ནི་དུས་ཞེས་བྱ་
 བར་འདོད། །ཅེས་སྐྱ་དཀར་སོགས་དུས་ཅན་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་རྣམས་ཡོད་འདོད་ཅིང་། དེའི་
 རྟགས་སམ་ཡོན་ཏན་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་མདོ་ལས། འབྲེ་བ་དང་། ལྷ་བ་དང་། གཅིག་ཆར་དང་།
 གཅིག་ཅར་མེན་པ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་དང་། ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་པོ་ཞེས་
 སོ། །སྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཤད་ཟིན། རྣམས་སུ་ཡོད་ཚུལ་དང་རྟགས་ནི་རིམ་བཞིན། ཆད་མའི་དེ་
 ཉིད་ལས། ཤར་དང་གཞན་སོགས་སྟོ་རྣམས་ལས། སྟོགས་ཉིད་རྣམས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན། ཞེས་
 དང་། བྱེ་བྲག་པའི་མདོ་ལས། འདིའོ་སྤྲུལ་པ་གང་ལས་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོགས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ན།
 ཞེས་སོ། །རྣམ་དགུ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཆོག་དོན་གཉིས་པ་ནི། **བཞི་ལྷན་ཡོན་ཏན་ཉིད་བཞི་ཉིད་ལྷ་ཡང་།** ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་ནི་
 ངོ་མོ་བྱུང་པར་བཞི་ལྷན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ལ་བརྟེན་པ། ཡོན་ཏན་གཞན་དང་མི་ལྷན་པ། འདུ་བ་དང་
 འབྲེལ་བ་ན་ཡང་རྒྱ་མེད་པ། རྟགས་མཆན་ལ་མི་ལྟོས་པ་བཞིའི་བྱུང་པར་དང་ལྷན་པའི་བྱིར།
 ལེགས་ལྷན་གྱིས། རྣམ་ལ་བརྟེན་པ། ཡོན་ཏན་གཞན་དང་མི་ལྷན་པ་འདུ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ན་ཡང་
 རྒྱ་མེད་པ། ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་མདོ་ལས། ཡོན་
 ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི་རྣམ་ལ་བརྟེན་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷན་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དག་ལ་རྒྱ་མེན་
 པ། ལྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སོ། །འདིའི་ལྟོས་མེད། ཆད་མ་དང་རྟགས་ལ་མི་
 ལྟོས་པ་ཡིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དང་། ཆད་མར་མ་འབྲུལ་བར་གྱིས། ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་
 ལ་གང་འཕྲེན་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་ཡང་། གངས་ནི་ཉིད་བཞི་ཁོ་ནར་ཤིང་རྟེན་པོ་དུ་མས་བཤད་
 དེ། རི་སྐད་དུ། གཟུགས་ནི་རོ་རིག་གངས་ཆད་དང་། །སོ་སོ་བ་དང་རྣམ་དབྱེ་དང་། །གཞན་དང་
 གཞན་མིན་སྟོ་རྣམས་དང་། །བདེ་སྤྱག་འདོད་སྤང་འདོད་པ་དང་། །ལྷི་གཤེར་ནི་སྤྲུལ་འདུ་བྱས་

དང་། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཉི་ཤུ་བཞི། །ཞེས་བ་ལྟར། །ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་ཅ
 བཞི་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་གི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །གཟུགས་དང་རོ་དང་རི་དང་རེག་བྱ་
 དང་གངས་དང་། བོང་ཆོད་དང་འདུ་བ་དང་། །འབྲལ་བ་དང་། །གཞན་ཉིད་དང་། །གཞན་མིན་པ་ཉིད་
 དང་། །སློ་རྣམས་དང་། །བདེ་བ་དང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། །འདོད་པ་དང་། །ཞེ་སྤང་བ་དང་། །འབད་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་རོ། །ཞེས་དང་། །གྱེ་བླག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །གཟུགས་དང་རོ་
 དང་རི་དང་རེག་པ་རྣམས་དང་། །སོ་སོ་བ་ཉིད་དང་། །ལྡན་པ་དང་། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། །གཞན་
 དང་གཞན་མིན་པ་ཉིད་དང་། །སློ་རྣམས་དང་། །བདེ་བ་དང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། །སྤང་བ་དག་
 དང་། །འབད་བ་ཡོན་ཏན་དག་གོ། །ཞེས་དང་། །ཀ་ཤིས་ཀྱང་། །དེ་བྲངས་ནས། །དུང་གི་སྤྱེ་ལས་སྟེ་
 བ་ཉིད་དང་། །གཤེར་བ་ཉིད་དང་། །སྤྱུ་པ་དང་། །འདུ་བྱས་པ་དང་། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་དང་།
 །སྤྱུ་རྣམས་བཟུང་རོ་ཞེས་དང་། །ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མཐའ་བཞི་དགག་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་གི་
 །འབར་བ་ལས། །ཡོན་ཏན་ནི་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་སྟེ་གཟུགས་དང་། །སྤྱུ་དང་རོ་དང་རི་དང་རེག་དང་གངས་
 དང་བོང་ཆོད་དང་། །སོ་སོ་བ་དང་། །སྤང་བ་དང་། །དབྱེ་བ་དང་། །གཞན་དང་གཞན་མིན་དང་། །སློ་
 ལྡན་དང་བདེ་བ་དང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། །འདོད་པ་དང་། །སྤང་བ་དང་། །འབད་བ་དང་། །ཆོས་
 དང་ཆོས་མིན་པ་དང་། །བྱས་པའི་ཤུགས་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ་ཞེས་དང་། །སྤྱུ་རས་གཟིགས་བརྟུལ་
 བྱས་ལས་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ན་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་སྟེ། །གཟུགས་དང་། །སྤྱུ་དང་རི་དང་རོ་
 དང་། །རེག་པ་དང་གངས་དང་། །བོང་ཆོད་དང་། །སོ་སོ་བ་དང་། །སྤང་བ་དང་། །དབྱེ་བ་དང་། །གཞན་
 དང་། །གཞན་མིན་པ་དང་། །མིག་གི་སློ་དང་། །སྤྱེ་སློ་དང་། །སྤྱེ་སློ་དང་། །ལུས་ཀྱི་སློ་དང་། །བདེ་བ་
 དང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། །འདོད་པ་དང་། །སྤང་བ་དང་། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་དང་། །བྱས་པའི་
 ཤུགས་དང་འབད་བའོ། །ཞེས་བ་ལྟར་བྱ་དབྱེ་ཆོད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་མང་། །དེས་ན་གངས་ལ་གང་འདོན་
 མི་མཐུན་པ་ནི། །སྟེ་གཤེར་རོ་སྤྱུ་འདུས་བྱས་ལྟ་སོགས་འདོན་མི་འདོན་གཞུང་ལས་ཤེས་སྤྱི་ལ།

བོད་ཆོད་དང་ཆོད་གཅིག་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་སྦྲེལ་འདུག་སྐུམ་གཅིག་། དེ་བུ་བ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་
 རྟེན་འདི་དག་འགྱུར་བྱུང་ཅམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རོ་རེག་བཞིའི་འབྱུང་
 བཞིའི་ཡོན་ཏན་སྤར་སྤར་དང་། སྤྲོ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན། གངས་བོད་ཆོད། སོ་སོ་བ། སྤང་བ།
 དེ་བུ་བ་གཞན་གཞན་མིན་བདུན་དུས་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། འདུག་འབྲེལ་དང་། ལེགས་ལྷན་དང་།
 ཀ་ཤི་སོགས་ལྟར། ཆོ་དང་བདེ་སྤྱད་འདོད་སྤང་ཆོས་ཆོས་མིན་འབད་བ་འདུ་བྱས་དགུ་ནི་བདག་
 གི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བྱེ་ན་སྒོ་ལ་ལྟ་དང་། འདུ་བྱས་ལ་ཤུགས་དང་། བག་ཆགས་དང་། གནས་
 བ། འཛིག་བ་སྟེ་གསུམ་དེ་བས་བཅོ་ལྔར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་སྤྱད་ལོས། འདུ་བྱས་བ་དང་འབད་
 པའི་ཤུགས་ཞེས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གསུམ་བྱས་བ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གང་གི་འང་འབྲེལ་
 ལུགས་དང་མི་མ་སྤྲོ་བར་མ་ཟད་འབད་པའི་ཤུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྱད་སྤྱད་ཀྱང་མ་བྱས། བྱས་པའི་
 ཤུགས་ཟེར་དགོས་རྒྱ་མོར་བ་དང་འབད་བ་གངས་བྱང་དུ་མ་བགང་བས་གངས་གཅིག་ཆད་ལ།
 གཞན་གཅིག་བཅུག་བ་སོགས་བྱས་སྤང་བས། བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་རྟེན་གྱི་བསྐྱུས་བ་འདིའི་བྱེ་བྲག་
 པའི་སྐབས་གཅིག་བྱ་ལ་འགལ་འབྲེལ་དེ་ཅམ་བྱུང་ན། རྒྱས་པར་བཤད་ན་འགལ་འབྲེལ་ས་ཆེན་
 པོས་ཀྱང་མི་ཐེག་པར་སྤང་བས་དེ་མ་དགོངས་སམ། འདི་སྒྲོར་ལ་ཤོག་བྱ་གཅིག་ལས་མི་སྤང་ལ་
 བྱེད་པར་གང་ཡང་མ་བཤད་འདུག་པོ། དེས་ན་ཉེར་ལྟ་རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་ལས་ཀྱང་གསུངས་མོད་
 ཡི་གེ་འོར་རམ་དེ་བྱེ་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་བྱས་ན་རུང་ཅམ་མོ། །སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ལ། གངས་ནི་
 གཅིག་གཉིས་སོགས་དང་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱ། ཆད་ནི་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ། དེ་ནི་ཆེ་ཆུང་རིང་
 སྤང་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་ཀ་ཤིས། ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའོ། རྟག་པ་ནི་
 རྣམ་མཁའ་དང་དུས་དང་། ཚྭ་གས་དང་། བདག་རྣམས་ནི་མཆོག་ཏུ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །མི་རྟག་པ་
 ནི་རྟལ་སྤྱ་རབ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྩས་རྣམས་ལའོ། །ཞེས་ཆེན་པོའི་བྱེད་པར་རོ། །ཆུང་དུ་
 ནི་རྟལ་སྤྱ་རབ་གཅིག་པ་དང་། རྟལ་སྤྱ་རབ་གཉིས་པ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་རྟལ་སྤྱ་རབ་གཉིས་ནར་

མོར་སྐྱར་བ་བྱང་དུ་དང་གསུམ་པམ་ཆད་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་རིང་པོ་ལོ། །སོ་སོ་བ་ནི། བ་སྐྱད་སོ་སོ་
གོ་བྱེད་གྱི་ཇས་སོ། །སྤད་བ་ནི་འདི་ལ་འདི་སྤད་དོ་ཞེས་སྐྱམ་བུའི་རྒྱ་སྐྱན་ལྟ་བུ་སྤད་པར་རྟོགས་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། གཟུགས་ནས་འདིའི་བར་དང་ལས་སོགས་རྣམས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དེ། བྱེ་
བྲག་པའི་མདོ་ལས། བྲངས་དང་ཆད་རྣམས་དང་སོ་སོ་བ་ཉིད་དང་། ལྷན་བ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་
བ་དག་དང་། གཞན་དང་གཞན་མིན་བ་ཉིད་དང་། ལས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཇས་དང་། འདྲ་བའི་
ཕྱིར་མིག་གིས་བརྒྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལྷག་མ་གོ་སྟེ།

གསུམ་པ་ནི། ལས་ལྡོང་ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོགས་གཞན་ཇས། ཞེས་བ་ལས་ལྡ་སྟེ། འགྲེལ་
བཤད་ལས། ལས་གང་ཞེ་ན་རྣམ་པ་ལྡ་སྟེ། འདེགས་པ་དང་། འཛོགས་པ་དང་། བསྐྱམ་པ་དང་།
བརྒྱངས་པ་དང་། འགྲོ་བའོ་ཞེས་སོ། །ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། རྒྱད་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་བྱེད་པོ་སྟེ། ལེགས་
ལྷན་གྱིས། ཇས་གཅིག་བྱ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་འདྲ་བ་དང་བྲལ་བ་ན་ཡང་སྟོས་པ་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་
ནི། ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ། ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ཅན་སོགས་ཇས་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་
ཏེ། ལེགས་ལྷན་གྱིས། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་བྱ་བ་དང་།
བྱེད་པ་དང་། མཆན་ཉིད་དང་། མཆན་ཉིད་ཅན་དག་ནི་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་ནི། གསུམ་ལས་དོན་གཞན་སྤྱི་ཡིན་ཁྱད་པར་བརྒྱད། །ཅེས་པ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ནི་ཇས་དང་
ཡོན་ཏན་དང་། ལས་གསུམ་གྱི་དོན་ལས་གཞན་པའི་ཇས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས།
ཇས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་
དོ། ཞེས་སོ། །དེར་མ་ཟད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གསུམ་ཁྱད་པར་དང་འདྲ་བ་གསུམ་གསུམ་ཁྱད་པར་བརྒྱད་
དང་ལྷན་ཏེ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་འདྲ་བ་ཡང་། མ་སྤྱིས་པ་ཁྱབ་པ་རྟག་པ་ཆ་
མེད་པ། བྱ་བ་མེད་པ། ཇས་དང་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་ལ་བརྟེན་པའོ། ཞེས་སོ། །སྤྱི་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་
ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། བ་ལང་ལྟ་བུ་ཉི་ཆེ་བའི་སྤྱི་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་ས་རང་གི་གསལ་

བ་ལ་བྲུབ་ཚུལ་ལ། རྣམ་ངེས་ཅུ་འབྲེལ་དང་། དར་རྒྱུ་ཀ་ལས་གསུངས་པ་ནི། གཟེགས་ཟན་གྱིས་བ་
ཡང་གི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་གིས་སྟོགས་བཅུའི་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་བྲུབ་པར་ཡང་བཤད་ལ།
ཡང་སྤྱི་དེ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་དང་གསལ་བ་མེད་པའི་བར་དུ་མ་མཐོང་བར་ཡང་བཤད་པས་ནང་
འགལ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པར། གཟེགས་ཟན་གི་བ་དང་། དེའི་དངོས་སྟོབ་ཟད་བུའི་བུ་མེ་ལུ་ཀ་དང་།
སྤང་བུའི་བུ་མེ་ཐར་གཉིས་ཀྱིས་བྲུབ་ཚུལ་ལ་ཅོད་དེ། མེ་ལུ་ཀ་ན་རེ། སྤྱོར་བ་ནི། བ་སྤྱི་ཆོས་ཅན།
གསལ་བ་དང་དེ་མེད་པའི་བར་སྟོང་ན་འང་ཡོད་དེ། སྟོགས་བཅུའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པའི་
རང་གི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་དུས་གཅིག་ལ་ཇོགས་པར་འཕྲོ་འདུ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་
ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཟེར་བས། གསལ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་ན་འང་སྤྱི་ས་བྲུབ་པར་འདོད་དེ། མེ་ཐར་ན་
རེ། བ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དང་དེ་མེད་པའི་བར་སྟོང་བ་ལ་འང་བྲུབ་པ་མིན་ཏེ། གསལ་བ་མེད་
པའི་བར་ན་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་དང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། སྤྱི་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་དང་སྟེ།
བ་ལང་གི་གསལ་བ་འཕམ། བྲུང་པར་རམ། བྱེ་བྲག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་མངོན་
པར་གསལ་བས་སོ། །ཟེར་བས། གསལ་བ་མེད་པར་འདི་བ་ལང་ངོ་སྟམ་བ་མི་སྟེ་བས་སོ་སྟམ་སྟེ།
དོན་ལ་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་མཐོང་བ་ལས་འདི་བ་ལང་ངོ་སྟམ་བ་སྟེ་ལ། རྟོལ་སྟམ་བ་མི་
སྟེ་བ་དེ། བ་ལང་མཐའ་དག་ལ་བ་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་གིས་བྲུབ་པའི་རྟགས་སམ། མཆོན་མ་དེ་མེད་
ན་དེ་ལྟར་ཅིའི་བྱིར་སྟེ་སྟེ། རང་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་སྟོ་སྟེ་བ་བ་ལང་གི་རིགས་སམ། རིགས་སྤྱི་
ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པས་ཡིན་ཀྱང་། ཆ་མེད་སོགས་མི་འཐད་པར་ཀུན་མཐུན་ནོ། །

ལྟ་བུ་ནི། བྲུང་ལྟགས་བྱེ་བྲག་ཅེས་པ། བྱེ་བྲག་གི་བྲུང་པར་བརྒྱུད་བཤད་ཟིན་ལ། བྱེ་བྲག་
གི་སྐད་དོད་མེ་ཤེ་ཁ་ཞེས་པ་བྲུང་པར་རམ་བྱེ་བྲག་སྟེ། རུས་གཞན་ལས་བྲུང་ལྟགས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་
གམ་བྲུང་པར་ཏེ། དཔེར་ན་དཀར་ནག་གི་བྲུང་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། བྲུང་ལྟགས་
བ་ཡོད་པ་ནི་བྲུང་པར་ཏེ། རི་ལྟར་དཀར་སོ་དང་ནག་སོ་ཞེས་བུ་པའི་བྲུང་པར་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་

རྩམ་དང་ཡོན་ཏྲན་ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་བར་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

བླུག་པ་ལ་དེ་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདུ་བ་འབྲེལ་བ་གཉིས། ཞེས་པ་བྱུང་བར་བརྒྱུད་བཤད་ཟིན་ལ། རྩམ་ལྷ་ལས་གཞན་འདི་ལ་འདི་ཡོད་དོ། །ཞེས་རྟགས་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་འདུ་བ་སྟེ། དེ་རྟེན་བརྟེན་པ་གོ་ས་ཐ་དད་བའི་ལྷན་འབྲེལ་དང་། གོ་ས་ཐ་མི་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདུ་འབྲེལ་གཉིས་ཏེ། རྟག་གེ་ལས། ཡང་འདུ་བ་ནི་རི་ལྷར་འདི་ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཡང་དག་པར་སྒྲོར་རྟགས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཆོག་གི་དོན་བླུག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོང་བརྩུང་སྤར་བ་རྩལ་དང་དབང་ལྷུག་གིས། ཞེས་པ། ཞར་ལ་དེ་དག་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། སྟོང་བརྩུང་ཀྱི་བྱེད་པོ་རྩལ་སྤར་བ་དང་། དབང་ལྷུག་གི་སྒྲིའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ལས་སྐྱེས་བར་འདོད་དོ། །དང་པོ་སྟོང་བའི་ཆེ་ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་གི་རྩལ་སྤར་བ་རྟག་པ་སྟོགས་སོ་སོ་ནས་ཡན་གར་དུ་གནས་པ་ལས། འཆགས་པའི་ཆེ་དབང་ལྷུག་གི་སྒྲིའི་འཕེན་པ་བཏང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་མེན་དབང་གིས་རྒྱུད་གི་རྩལ་སྤར་མོ་གཉིས་འབྱུར་བ་དེ་ལ་རྒྱུད་གི་རྩལ་སྤར་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་སྤར་མོ་ཟེས། དེ་ནས་དེ་ལ་རྒྱུད་གི་རྩལ་སྤར་མོ་གསུམ་པ་སྟོར་བ་དེ་ལ་རྒྱུད་གི་རྩལ་སྤར་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་སྤར་མོ་ཟེས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་ཅམ་ལ་རྒྱུད་གི་སྤང་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཡོ་ཞིང་འདུག་པ་བྱུང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྩལ་དག་ལས་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་ནས་རྒྱུད་དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱུད་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་འབྲེལ་ཞིང་འབྲེལ་བ་ཆགས། དེ་ནས་སའི་རྩལ་དག་ལས་རིམ་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྩལ་སྤང་པོ་ཆེན་དུ་ས་དཀྱིལ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་མཐེགས་ཤིང་སྐྱོན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཆགས། དེ་ནས་མའི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་འབར་བ་རབ་ཏུ་འབར་བ་མེ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་སྟེག་པ་འདུག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ནང་དུ་དབང་ལྷུག་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དབང་གིས། ཆངས་པའི་སྟོང་ཆེན་པོ་གསལ་ཞིང་འབར་བ་ལས་ཆངས་པ་བྱུང་བ་དེས་འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་དགུ་བྱས་པར་འདོད་དེ། སྐྱོན་རས་གཟིགས་བརྩལ་ཞུགས་ལས། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་དག་གི་གཞུང་ལས། འཛིག་རྟེན་འཛིག་ཅིང་སྟོང་པོ་

པའི་ཆེན། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་གི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དེ་དག་ཕྱོགས་ཆ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས། སོ་སོ་
 བ་རྟག་པར་འདུག་གོ། །དེའི་ལོག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའི་ཆེན། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་འཛིག་རྟེན་
 སྤུལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་པ་སྐྱེའོ། །དེའི་ལོག་ཏུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ལས་སྒྲིན་པས། དེས་ན་ཆོས་
 དང་ཆོས་མིན་པའི་དབང་གིས་བརྟན་པས། ས་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གཉིས་སྦྱར་བར་བྱེད་
 དེ། དེ་ནི་རྒྱུད་གི་རྩལ་སྤྲ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་
 དེ་ལ་རྒྱུད་གི་རྩལ་གསུམ་པ་སྦྱར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་རྒྱུད་གི་རྩལ་སྤྲ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་མོ་གཉིས་
 བྱེའོ། །དེའི་ལོག་ཏུ་རྒྱུད་གི་རྩལ་སྤྲ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་མོ་དེའི་རིམ་གྱིས་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཅམ་
 གྱིས་རྒྱུད་གི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དག་འབྲས་བུའི་རྩལ་ཚུལ་བར་བྱེད་དེ། དེས་ན་དང་པོ་ཁོ་ནར་རྒྱུད་གི་ཕྱང་
 པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱིན་ཏུ་གཡོ་ཞིང་འདུག་གོ། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་ཏུ་གཡོ་ཞིང་འདུག་པ་དེའི་སྟེང་དུ་
 ཚུའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁྲིལ་ཞིང་འདུག་གོ། །ཞེས་པ་ནས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་
 ཕྱིན་ཏུ་མཁྱེགས་ཕིང་ལྷན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེའི་སྟེང་དུ་མའི་ཕྱང་པོ་འབར་བ་རབ་ཏུ་འབར་བ་མེ་ལྷེ་
 གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་སྟེག་པ་འདུག་པར་གྱུར་རྟོ། །མའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་དུ་དབང་ཕྱུག་གི་མངོན་
 པར་འདོད་པས་ཆངས་པའི་སྒྲོང་ཆེན་པོ་གསལ་ཞིང་འབར་བ་འདུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཆངས་པའི་
 སྒྲོང་ཆེན་པོ་དེ་སྒྲིན་ཅིང་འཕྱག་པའི་ནང་ནས། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེས་པོ་ཆངས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་གཤོང་བཞི་པ་ལ་རལ་བ་ཅན་པ་སྒྲུབ་སྦྱེ་གནས་ནས་བྱུང་བ། པ་སྒྲུབ་པ་འདུག་པ་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་རྟེ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེས་པོ་ཆངས་པ་དེས། སྦྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་བྱས་ནས། འཛིག་
 རྟེན་ཆགས་ཕིང་གནས་པར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་འདོད་ཅེས་གྲག་གོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལམ་ནི། ལྷས་སོགས་ཆོས་ཡིན་འཁོར་བ་ཡོན་ཏན་འདྲ། །ཞེས་པ། ལྷས་དབང་
 བསྟེན་གནས་ཆངས་གནས། གནས་གནས་སོགས་ཆོས་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བྱེད་དང་། དེ་ལས་
 བསྐྱོག་པ་ནི་ཆོས་མིན་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱར་འདོད་དེ། རྟོག་གི་ལས། འདིར་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་སྦྱ་

མ་དང་ཉེ་བར་སོང་ནས་བྱི་དང་ནང་དག་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཁྱས་དང་། དབང་བསྐྱར་
བ་དང་། བསྐྱར་བར་གནས་པ་དང་། ཆངས་པར་སྒྲིད་པའི་ཆུ་མའི་བྲིམ་དུ་གནས་པ་དང་། བྱས་སུ་
གནས་པ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། རྒྱ་སྐར་དང་། དུས་ངེས་པ་ལ་མཐོང་
བར་བྱེད་པའི་མཐོང་བ་ནི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཞེས་
བྱའི། དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་ཆོས་མིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་སོགས་སོ། ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་ཐ་མ་
ཡོད་ལ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདག་ལ་འདུ་བ་དེ་སྤེད་དུ་འཁོར་བར་འདོད་དེ། རྟོག་གི་ལས། དེས་
བྱས་པས་འདི་ལྟར་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བཅིངས་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། རི་ལྟར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་
མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཅི་ཐར་པ་ཡང་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ཐར་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མ་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། འཇུག་འབྲེལ་
ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་འབྲས་བུ་འབྲུལ་སྒྲོང་དང་བཅས་པ་ནི། **ཐར་བ་བརྗོད་མེད་ཡོན་ཏན་འདུ་འབྲུལ་**
བདག་ཤེས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐར་རྒྱ་ཐར་བར་འབྲུལ། ཞེས་པ། བདག་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དག་
སྦྱད་པས། སྐྱེ་འཆིངེ་འཁོར་ལོ་ཐོ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་མོ་ལྟར་སྦྱད་པ་དེ་བརྒྱུག་སྟེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་
བྲལ་ཏེ་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་རྣམ་རྟོག་ཟད་པ་ཐར་བར་འདོད་དེ། ལེགས་ལྷན་གྱིས། ལུས་དང་ཡིད་
གྱི་རྣམ་རྟོག་ནི། །ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་བྱི་མེད་པའི། །ཡོངས་སུ་འདའ་བར་དེ་འགོ་སྟེ། །ཤིང་ཟད་
པ་ཡི་མེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། རྟོག་གི་ལས། གང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་དག་སྦྱད་པས། ཡང་དང་
ཡང་འཁོར་ཞིང་འཁོར་བ་ཐོ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་མའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་གནས་ལྟ་བུའི་འཁོར་བར་འཇུག་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་མེད་པས་ཡང་འབྱུང་བའི་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཡིན་ཏེ། སོགས་
དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། སྒྲོ་སོགས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཅད། །དུང་ནས་སྤང་བའི་རྣལ་འབྱོར་

བ། ཡིད་ལ་བདག་ཅེས་གནས་བཞི། །བྱེ་བྲག་བ་ཡི་ཐར་པར་ཤེས། །ཞེས་སོ། །སྐྱོལ་བའི་ཐར་བ་
དེ་ལ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཟད་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དང་། རྩེ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་ཆོག་གི་དོན་
རྣམས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་ཞི་བ་བརྟུན་དུ་མེད་པར་འདོད་དེ། རྟག་གི་ལས། ཡོད་མེད་མེད་མེད་དུ་
མ་མེད། །གཅིག་མེད་སྤྱི་མེད་ཆེན་པོ་མེད། །འདི་ནི་རྟག་མེད་མི་རྟག་མེད། །བདག་མེད་གཞན་མེད་
མེད་དེ་ཉིད། །རི་ལྟར་བདག་བཞིན་ཆོག་གི་དོན། །གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་སྟོང་བ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དེས་
ན་སྟག་ལོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐར་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཏེ། དེ་ཐར་བ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་
མཁས་པ་དུ་མས་བཤད་བའི་བྱིར་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་མཆམས་ཙམ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས་འདུག་
པས། ཁོ་པོས་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་གཟིགས་འཆའ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་བཞི། དབང་ཕྱག་དགའ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྒྲིག་སྟོང་འབྲུག། །འདོད་ལྟོས་བྱས་
མེད་ཀྱན་བྱུང་ཆ་མེད་འགལ། །རྟག་བྱིར་རྟག་ཏུ་སྟེ་བཤམ་གཏན་མི་སྟེ། །ཞེས་པ་ལེགས་ལྡན་ཡབ་
སྐུ་སོགས་དུ་མའི་དོན་རིལ་ན། དབང་ཕྱག་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་འགྲོ་བ་དགའ་ཕྱག་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
པར་ཐལ། འགྲོ་བའི་དགའ་ཕྱག་དང་བདེ་ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྟེད་པའི་རྒྱར་མི་རུང་སྟེ། ཁྱོད་འགྲོ་བའི་དགའ་བ་དང་ཕྱག་བསྐུལ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཕྱག་མཇུག་རྩི་བཞིན། འགྲོ་བ་ཆོས་ཙན། རྒྱ་བྱེད་པོ་དབང་ཕྱག་གཅིག་ཕྱ་
མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་ཕྱག་བཞིན། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བ་
དབང་ཕྱག་གཅིག་ཕྱ་ལས་སྟེ་བ་མེད་དོ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་
ཐལ། དབང་ཕྱག་གཅིག་ཕྱས་བསྟེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དབྱ་མ་སྟོང་པོ་ལས། དེས་ན་དེས་བྱས་འགྲོ་བ་
རྣམས། །རྒྱ་ཡི་རྩེས་སུ་བྱེད་པའི་བྱིར། །ཀྱན་གྱང་སེམས་དང་ལྡན་པར་འབྲུག། །གལ་ཏེ་དབང་
ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ན། །འགྲོ་བ་སྤྱོད་སོགས་ལྡན་པར་འབྲུག། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་དབང་ཕྱག་
གི་དབང་ཕྱག་དེ་རྒྱ་བསྟོད་རྣམས་སོགས་ལས་བྱུང་ངམ། རྒྱ་མེད་དུ་བྱུང་བ་བརྟགས་གྱང་ན་གལ་ཏེ་

རྒྱ་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་ན། འོ་ན། དབང་ཕྱག་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བའི་ལྟོས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་
གི་དབང་ཕྱག་། རྟེན་ཡང་བསོད་ནམས་བྱས་ཤེ་ན། རྟེན་ཡང་བསོད་ནམས་གཞན་དབང་ཕྱིར། དབང་
ཕྱག་དབང་ཕྱག་མིན་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་རང་བྱུང་ཡིན་པས་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་
ཟེར། འོ་ན། འཁྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དབང་ཕྱག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་གི་དབང་ཕྱག་ ཁྲོ་བྱར་གྱུར་པར་འདོད་ན་ནི། རྟེན་མ་
གཞན་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱག་དབང་ཕྱག་མིན་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། དབང་ཕྱག་
མཚམས་མེད་སོགས་སྒྲིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཐོར་ཡང་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྟོད་བཅུད་དགའ་སྟུག་
སོགས་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱག་གིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལ་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཆ་མེད་པའི་གཅིག་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དང་མ་གྲུབ་གང་བྱས་ཀྱང་འགལ་ལོ། འཁྲོ་བ་འཁོར་བའི་སྣ་ཆོགས་པ་
དག་ཏུ་སྒྲེ་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་དབང་ཕྱག་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱག་ཆོས་
ཅན། ལྟོད་བཅུད་མཐའ་དག་ཁྲོད་ཀྱིས་མ་བྱས་པར་ཐལ། ཁྲོད་མ་སྒྲེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། རེ་ཞིག་བདག་ནི་མ་སྒྲེས་ཕྱིར། རྟེན་ལས་བྱས་པར་མི་འདོད་དོ། ཞེས་སོ། བསྐྱལ་བ་དང་
པོའི་ལུས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཐོག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་རྒྱ་ཅི་རིགས་ལས་བྱུང་
བར་ཐལ། བདེ་སོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་དེ་ཅི་རིགས་
ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་ལུས་ཅན་ལས། ལྟོན་བྱས་མ་མཐོང་རྒྱ་ཅན་
ཏེ། བདེ་སོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟའི་ལུས་བཞིན་ནོ། ཞེས་སོ། མཐའ་དག་
བྱེད་པོར་དབང་ཕྱག་མི་རུང་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་ཁ་ཁ་ཅིག་སྒྲིད་པ་དང་སྒྲིག་པ་མི་བྱེད་པ་དང་།
དབང་ཕྱག་ལ་གྲུས་པ་ཁ་ཅིག་སྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་སྒྲིག་པ་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཅན་དག་སྒྲིག་པ་མི་
བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་པ་ཡང་བདེ། རྟེན་ལ་གྲུས་པ་ཁ་ཅིག་

སྤྱག་དབང་སྤྱག་བཀའ་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཅན། དག་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲིག་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ལྷ་
གསུམ་གཅིག་ཡིན་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཞོད་པ་སོགས་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲོན་མེད་ཅེ་ན། །ཆངས་པས་ཆངས་བསད་ཇི་ལྟ་
བུ། །བདག་ལ་དབྱེ་བ་མི་རིགས་པས། །གསུམ་ཉིད་དུ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལྷ་བའི་
འདོད་པ་མདོར་བསྟན་ལས་ཀྱང་། ཆངས་པ་དབང་སོ་བྲུབ་འབྱུག་ཆེ། །ལྷ་གསུམ་པོ་ནི་གཟུགས་
གཅིག་ན། །དབང་སྤྱག་གིས་ནི་གཟུགས་གཅིག་གིས། །ཆངས་པའི་མགོ་བོ་བཅད་པའང་ཅི། །ཞེས་
སོ། །ལྷ་གསུམ་གྱི་བཤད་པའི་རིག་བྱེད་སོགས་གསུམ་དོར་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྤྲིག་པ་རྩུས་
འབྲུ་བ་དང་དགེ་སོགས་ཉོ་ཆོང་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྩུ་ཡིས་སྤྲིག་པ་འབྲུ་བ་
དང་། །དགེ་སོགས་ཉོ་ཆོང་བྱེད་པ་དག་ཉེས་བསྟན་གསུམ་ལ་མཐོང་བས་ན། །གང་ཕྱིར་གསུམ་ནི་
བཏང་བའི་རིགས། །ཞེས་སོ། །རྩུ་ཡིས་ཁྲུས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་མི་འདག་པར་ཐལ། རྩུས་དེ་མི་རིག་པའི་
ཕྱིར་དང་། མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩུས་བསྟོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བག་ཆགས་སུ་གནས་པའི་
ཕྱིར་དང་། དཔེར་ན་ལུས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་བྲན་པ་དང་བསོད་ནམས་རྩུས་བཟུང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ཉིད་ལས། འདིས་ནི་སྤྲིག་པ་དག་མི་འགྱུར། །མ་རིག་ཕྱིར་དང་མ་མཐོང་ཕྱིར། །མ་བསྟོམ་ཕྱིར་དང་
བག་ཆགས་ཕྱིར། །བྲན་པའི་ཤེས་དང་དགེ་བ་བཞིན། །ཞེས་དང་། སེམས་ཀྱི་སྤྲིབ་སྦྱོང་ལས། ལུས་
ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཆོས་འགྱུར་ན། ཉེས་པ་ནམས་ཀྱང་དོན་བྱས་འགྱུར། ཉིན་དང་མཚན་དུ་གནས་པ་
ཡི། །ཉེ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །དགེ་སེམས་མེད་པར་མེ་སོགས་སུ་མཆོང་བ་
སོགས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྦྱེ་བའི་རྩུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོག་ལ་གཞོད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེ་མ་ལེབ་སོགས་བཞིན། དབུ་མ་སྦྱང་བོ་ལས། མེར་མཆོང་ལ་སོགས་ཆངས་པ་
ཡི། །འཇིག་རྟེན་སོགས་ཐོབ་རྩུ་མ་ཡིན། །སྟོག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །བྱེ་མ་ལེབ་སོགས་
མཆོངས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དགེ་སྤྲིག་ཉོ་ཆོང་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཟུགས་ཅན་མ་

ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལུགས་ངན་ལ་དགའ་མི་
རིགས་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱི་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་མ་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྷུག་མའི་སྟོན་སོགས་
ཀྱང་རིགས་འགྲེ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། འདིས་ནི་ལྷུག་མའང་དགག་བྱས་
བྱིར། །ཚངས་པ་ཁྲབ་འཇུག་བདག་སྤྲུལ། །མི་རིགས་བྱིར་ན་དབང་ལྷུག་སོགས། །རྟག་ལ་སྟོན་
དགའ་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྤྲུལ་པ།

བདུད་ཅི་སྟོན་ལྡན་སྟེང་ན་རྒྱ་བའི་ཞལ། །

མཁེན་ཡངས་སྤྱན་དཀྱུས་ལྷུང་ལ་འཇུག་པའི་རོ། །

སྟོང་བྱེད་དགའ་བའི་བླུག་ལྡན་མགིན་པའི་དབྱངས། །

ལན་འབྲུམ་བརྟུང་བས་མི་ངོམས་སྤྱང་ཅི་བཞིན། །

དབང་ལྷུག་བྱེ་རིག་གྲུབ་མཐའི་མིང་ཐོ་ཅན། །བཀོད་བའང་འཁྲལ་བའི་བའི་ཏུས་སྤྲུགས་པའི་
ལ། །རྒྱན་མོངས་མོར་སྟོང་མིན་པ་སྟོན་གྲོས་ཅན། །དཔྱོད་ལྡན་ནམ་སང་ཆོགས་གྲིས་ལོངས་སྟོད་
དམ། །རྒྱ་གར་མཁས་གཞུང་འོད་མོར་འབྲུམ་ལྡན་པས། །ལེགས་བཤད་འདབ་སྟོང་བཞད་པའི་བརྒྱ་
དེ། །ལན་བདེའི་བྱི་བསྐྱང་རྒྱས་སོ་སྟོགས་ཀུན་གྱི། །རི་དྲགས་མིག་ཅན་ན་བའི་རྒྱན་དུ་བཀོད། །རྟོག་
གའི་བྱང་འགྲོའི་གྲ་གྱུར་དམ་འཁྲུད་པ། །སྤྱོད་ལོ་མས་མང་སྤང་དེ་ནང་དུ། །རྒྱན་བླུག་རིགས་པའི་
མན་ངག་བྲལ་བ་འགས། །དོན་གྱི་སྤྱལ་སྟོང་མ་ལོན་འཁྲལ་བས་སྟོས། །ཞིབ་ཞིབ་ཀྱི་འདི་ཅི་མའི་
རྗེས་བསྟེགས་སྟོས། །མང་མང་མཁས་བརྒྱས་དབྱུང་ཀྱང་རྟེན་དཀའི་དོན། །སྟོད་སྟོད་ཉིན་བྱེད་
འབྲུམ་ལས་ཆེས་གསལ་བར། །ཅུང་ཅུང་འདི་ལྟར་ལེགས་བཀྲལ་ཨེ་མ་རྟོ། །

ཞེས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་འཁྲལ་སྟོང་གདོང་ལཱའི་སྤྱད་དབྱངས་ཀུན་མཁེན་ལམ་གསལ་སྟོན་

གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད།

མེད་རྣམ་བཤད་ལས་དབང་ཕྱག་པ་དང་བྱེ་རིག་གི་རྟག་མཐའ་ཚད་བསལ་གྱི་ལེ་བྱ་བྱག་པའི་འགྲེལ་
བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ ལྷ་པ་ཟད་བྱེད་པའི་རྟག་མཐའ་འགོག་པ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དེ་སྟུན་དབྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། དེ་དངོས་དང་། དགོས་ཚུང་གཞན་མ་བཤད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོན་པ། རྣམ་
གངས། དབྱེ་བ། བྱུང་མཐའ་བཞི། དང་པོ་ནི། **རྒྱལ་བ་དམ་པ་ལྷ་མཆོག་ལྗོང་རིས་སྟོན།** ། ཞེས་པ།
འདིའི་གཞུང་ལས། ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། ། ཅེས་དང་། བོ་རྟེན་ལྷ་ཉལ། དེ་དག་ནི་ལྷ་ཆེན་
པོ་རྒྱལ་བ་མཉེས་པར་བྱས་པས་ཀྱང་ཐར་པ་སྦྱིན་པ་འདོད་པས་ན་རྒྱལ་བའི་གཞུགས་བརྟན་རྣམས་
ལ་མཆོད་པ་དང་བྱག་ལ་སོགས་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར། དད་པས་འབད་དེ་གཞོལ་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རྒྱལ་བ་དམ་པ་དང་། སྟར་བཤད་པ་ལྟར་བྱང་སྟོང་མཆོད་འོས་ཀྱིས་བྱི་བའི་བྱུང་མཐའ་ཐམས་
ཅད་བྱས་པར་འདོད་པའི་བྱང་སྟོང་མཆོད་འོས་དང་། བྱང་པར་འཕགས་བསྟོད་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་
ཡང་ལྷ་མཆོག་དང་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་གཅེར་བུ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི་ཕུ་ཅ་ལྷ་འདི་སྐད་སྟོན་ཅིང་
སྤྲོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་མཆོག་དང་། འཕེལ་བའམ་ལྗོང་རིས་ཉེར་ལྷ་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཟད་བྱེད་མཆོད་འོས་གཅེར་བུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ།** ། ཞེས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བདུས་
འགྲེལ་བ་ལས། གང་དག་རང་གི་སྐྱ་ཉིན་བཞིན་དུ་ཟད་པར་བྱིས་པས་ཐར་པར་འདོད་པ་ནི་ཟད་
བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་ཟད་བྱེད་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མཆོད་འོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པའི་
དོན་དུ་བརྗོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་སྟོང་མཆོད་འོས་ལ་སྟོན་པར་འདིན་པས་མཆོད་འོས་
པ་སྟེ། སེར་སྐྱ་བ་བཞིན་ནོ། ། འདོམས་དཀྱིས་ཅམ་ཡང་མེད་པས་གཅེར་བུ་བ་དང་། ལྷོགས་གོས་
ཅན་དང་། མཁའ་གོས་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷོགས་དང་མཁའ་ལས་གོས་གཞན་མེད་པས་སོ། ། ལྷོམ་
བུ་བྱེད་པས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དང་། གཞན་ཡང་འཆོ་བ་སྟེ་སྟོན་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བས་འཆོ་བ་བ་སྟེ། སྟོན་གི་
སྐད་དོད་ཇི་ཐ་ནི་འཆོ་བ་ལ་འཇུག་སྟེ། སྤྲོ་སྤྲོར་བམ་གཉིས་ལས། ཇི་ཐ་ནི་ཇི་སྤྱིད་དུ་ལུས་འཆོ་བ་

དེ་ཙམ་དུ་སྟོག་ཅེས་བྱ་བའི་བདག་དེ་ལུས་ལ་གནས་ལ། ཞེས་གསུངས་བས་སོ། །ཡང་ན་ལུས་
འཆོ་ཙམ་ལས་ཡོ་བྱད་སྟོགས་དངོས་པོ་མི་འཛིན་བས་འཆོ་བ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཅེར་བྱ་ལ་ངོ་
ཆར་མི་འཛིན་བས་འཛེས་མེད་པ་དང་ཐལ་བ་བ་སྟོགས་རྣམ་གངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཔྱེན་སྟོག་ཅན་གྱི་སྡེ་དགུར་འདོད་པ་དང་། ལྷག་ཏུ་འདོད་པ་གཉིས་ཏེ་འཆད་
བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་གྲུབ་མཐའ་ལ། བདག་དང་འཇལ་བྱེད་ཆད་མ་དང་། གཞལ་བྱ་ཆོག་དོན་གྱི་
ཁྱད་པར་གསུམ། དང་པོ་ནི། **སྟོག་ནི་ལུས་ཆད་རྟག་བདག་སྦྱེས་བྱ་ལྟོ།** ཞེས་ལ། སྟོག་བདག་
ཏུ་འདོད་ལ། ལུས་ཏེ་སྟོག་ཅན་རང་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཆད་ཙམ་པ་རྗེས་རྟག་ལ་རྣམ་གངས་མི་རྟག་པ་
སེམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། གཅེར་བྱ་ལུས་ཀྱི་ཆད་
བཞིན་དུ། **སྟོག་ནི་ཁྱམ་དང་རྒྱས་བར་སྒྲ།** ཞེས་དང་། འཕགས་བ་ལྷས། ལ་ལའི་སྦྱེས་བྱའི་ལུས་
ཙམ་ཞིག་ཅེས་དང་། འཕགས་བསྟོད་འགྲེལ་བ་ལས། ལུས་ཀྱི་ཆད་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་
དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཆད་ཡིན་པས་ན་ལུས་ཀྱི་ཆད་བཞིན་དུ་དེ་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་མེན་
ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཆེན་པོ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །སྟོག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་
ཡིན་ལ། ལུས་དེ་ནི་དེའི་ཟ་མ་ཏོག་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །དེས་ན་འདི་ཁྱམ་པར་གྱུར་ན་ཁྱམ་པར་
འགྱུར་ལ། འདི་རྒྱས་པར་གྱུར་ན་དེ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། ཆད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་
དཔོག་པ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡང་། རྗེས་དང་རྣམ་གངས་ངོ་བོ་ཡིས། སྟོག་དང་རྗེས་འགྲོའི་བདག་ཉིད་
ཅན། **སྦྱེས་བྱ་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་སྒྲ།** ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་དག་ནི་འདི་སྐད་དུ། བདག་
ནི་སེམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྗེས་ཀྱི་ངོ་བོས་གནས་སྐབས་ཅན་ཐ་མི་དད་པའི་
ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བདག་ཉིད་ལ་རྣམ་གངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གནས་སྐབས་རེ་རེ་ལ་ཐ་དད་པའི་
ཕྱིར་ལོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲུའོ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། **སྟོག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆད་**
དེ་སྟོད་པར་དབག་ཏུ་མེད་པར་སྟོག་ཉིད་རྟག་པ་ཐར་པ་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་སོ། །བདག་དེའི་རྣམ་

གངས་ནི། སློག་དང་། འཆོ་བ་དང་། གསོ་བ་དང་། བདག་དང་། སྐྱེས་བྱ་དང་། འཁྲོ་བ་དང་། གང་
ཟག་སོགས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་བསྟོད་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ནི་སློག་དང་འཆོ་བ་དང་བདག་ཅེས་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། སློག་གས་སྐྱེ་བའམ་གསོ་བའམ་གང་ཟག་གས་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་
གངས་སོ། །ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་ལས་འཁྲོ་བ་ལྔར་བཤད་བ་སོགས་ལས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆད་མ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། **མངོན་སུམ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་སྤྱི་གསལ་**
འཇལ། །ཞེས་པ་མངོན་སུམ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་འཇལ་བའི་རྟོག་བྲལ་དང་གསལ་བ་འཇལ་བའི་རྟོག་
བཅས་གཉིས་ཏེ། དཔྱོད་པ་བ་དང་། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཆད་མའི་སྐྱོར་པལ་ཆེར་འབྲསྟེ། འདི་གཉིས་
ཀས་ཡུལ་རེ་རེ་འང་ནོར་བྱ་གཟི་འབར་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཅན་དུ་འདོད་དེ། དབྱ་མ་རྒྱན་
རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་དཔོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་ཡང་། རོར་བྱ་གཟི་ཡི་བདག་ཉིད་
ལྟར། །དངོས་པོ་ཀུན་ཅེས་ལྟ་བ་ལ། །ཞེས་དང་། ཟད་བྱེད་པ་རང་གི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། དུ་མའི་
ངོ་བོའི་དངོས་པོ་ལ། །བརྗོད་པར་འདོད་པས་ངོ་བོར་འདོད། །ཅིག་ཅར་རིམ་གྱིས་ཚུལ་གཉིས་
ལས། །ཆོག་གི་བྱ་བ་གཞན་མེད་དོ། །དཔེར་ན་ཁྱ་བོའི་ཁ་དོག་ལ། །རི་ལྟར་འདོད་བཞིན་ཁ་དོག་
འཇིན། །དེ་བཞིན་དངོས་ལའང་སྣ་ཆོགས་ཕྱིར། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་པར་རྟོག་ །ཅེས་དང་། དབྱ་མ་
རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཟད་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ནོར་བྱ་གཟི་བཞིན་
དུ་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་དངོས་པོ་འགལ་ལ་ངོ་བོ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་
སུ་དམིགས་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཚུལ་གསུམ་མི་འཐད་རྗེས་དབག་ཚུལ་གཅིག་པ།** །ཞེས་པ། དེ་སྐབས་ལ་ཚུལ་
གསུམ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་མང་བས་ན། གཞན་མཐའ་ཁེགས་པས་ཚུལ་གཅིག་པ་འཐད་པར་
འདོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཐུན་དཔེ་མེད་རྗེས་སུ་
འཁྲོ་ལྟོག་མེད་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པར་འདུས་པས་སོ་སྣམ་དུ་བསམ་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་བྱེད་སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་ལུང་། །ཞེས་པ། རྒྱལ་བྱེད་སྐར་
མའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཅིས་གྱི་བསྟན་བཅོས་སྣ་ཆོགས་སོགས་སྟོན་པ་མཆོད་འོས་སོགས་ཆོད་
ལྟོན་གྱི་ངག་ནི་ལུང་ཆོད་མར་འདོད།

གསུམ་པ་གཞལ་བྱེད་ཆོག་དོན་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་གསུམ།
དང་པོ་ལ། ཆོག་གི་དོན་དགུ་དང་ཆུས་དང་རྣམ་གངས་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཏུས་ཆུས་སྟོག་ཅན་གྱི་
རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། འཇུག་ལའི་མཆོད་འོས་ལུགས་དང་། འཕགས་ལུ་གྱི་མཆོད་
འོས་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོག་དང་སྟོག་མིན་ཟག་བ་སྤངས་པ་སྟོམ། །བཅིང་ཐར་འགྲོ་
འོང་དགུའམ་ཞེས་པ། འདིའི་ལུགས་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་དོན་དགུ་པར་གངས་ངེས་
པར་འདོད་དེ། དོན་དགུས་ཤེས་བྱ་ལ་གངས་ངེས་སྐྱབ་པར་འདོད་པས་སོ། །འབྲེལ་ཆེན་རྩ་འགྱུར་
ལས། གནས་འགྱུར་དགུ་ལྟར་ཞེས་པ་ནི། ཞེས་དང་། འོང་དཔང་འགྱུར་ལས། ཆོག་དགུས་སྐྱབ་
དང་། ཞེས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བླ་ད་ཞེས་པ་ཆོག་དང་གནས་སོགས་ལ་འཇུག་པས་འགྱུར་
ཁྱད་ཅུ་མོ། །ཆོག་གི་དོན་དགུ་ནི་སྟོག་ལྟར་དང་། སྟོག་ཅན་མིན་པ་དང་། དག་མི་དགའི་ལས་
ཟག་པ་དང་། འཆད་འགྱུར་གྱི་སྟོམ་པ་དང་། ཉིས་སྟོད་སྟོང་བ་དང་། འཆད་འགྱུར་གྱི་ལྟ་བའི་མདུད་
པའམ་འཆིང་བ་དང་། འཆད་འགྱུར་གྱི་ཐར་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་།
པ་རོལ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་དགུར་འདོད་དེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོག་དགུས་སྐྱབ་དང་། ཞེས་
པ་ནི། སྟོག་དང་སྟོག་མིན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་། སྟོམ་པ་དང་། སྤངས་པ་དང་། བཅིངས་པ་དང་།
ཐར་པ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། འོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །རྩ་འགྱུར་ལས། སྟོག་དང་སྟོག་མེད་པ་ཞེས་པ་
འགྱུར་འདི་ལས་ལེགས་སོ། །འདི་དག་ངོས་འཛིན་བྱམ་མོང་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོག་ཟག་སྟོམ། །ངེས་ཤ་འཆིང་ལས་སྟོག་བསོད་ཐར་བ་དགུ། །ཞེས་པ། རྟོག་
གེ་འབར་བ་ལས། གཅེར་བྱ་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་དགུ་སྟེ། སྟོག་དང་།

ཟག་པ་དང་། སྒོམ་པ་དང་། དེས་པར་ཞ་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་། ལས་དང་། སྒྲིག་པ་དང་། བསོད་
ནམས་དང་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྩ་དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། གྲུན་ཀྱང་རྩ་དང་རྣམ་གྲངས་རྟག་མི་
རྟག་ །ཅེས་པ། སྒོག་ལྟ་བུའི་ཆིག་གི་དོན་པལ་ཆེར་གྱི་རྩ་དང་རྣམ་གྲངས་གཉིས་གཅིག་དང་
ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་པས་དེའི་སྒོ་ནས་རྩ་དང་གཅིག་
དང་། གྲངས་དང་། མིང་དང་། དོན་ནམ་འབྲས་བུའི་ཐ་དད་ཡིན་པས། དེའི་སྒོ་ནས་རྣམ་གྲངས་ཐ་
དད་པར་བཞག་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་དང་བྱམ་པ་རྩ་དང་གཅིག་ཀྱང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཐ་
དད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆད་ཆེན་ལས། ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་དག །ཐ་དད་མེད་
བྱིར་གཅིག་ཏུ་བརྗོད། །གྲངས་དང་མཆན་ཉིད་མིང་དང་དོན། །ཐ་དད་བྱིར་ན་ཐ་དད་བརྗོད། །ཅེས་
དང་། གཞན་ལས་ཀྱང་། ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནོ། །གྲངས་དང་མིང་དང་མཆན་ཉིད་དང་། །འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་ཐ་དད་
དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་རྩ་
ནི་གྲངས་གཅིག་དང་ལྡན་ལ་རྣམ་གྲངས་ནི་གྲངས་དུ་མ་ཅན་ཡིན་ལ། བྱམ་གཟུགས་སོགས་ལ་
སྦྱར་ན། བྱམ་པ་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་དེ་བྱམ་པའི་
ཡུལ་དང་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་པས་སོ། །གྲངས་སོགས་
ཀྱིས་ནི་བྱམ་པ་ལས་དེ་དག་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་མང་
པོ་ཡིན་པས་གྲངས་ཐ་དད་དང་། བྱམ་སོགས་རྩ་དང་རྩེས་སུ་འབྲུག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ།
གཟུགས་སོགས་རྣམ་གྲངས་ནི་སྒྲིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་དང་། བྱམ་
པས་ཆུ་ལེན་ལ་གཟུགས་སོགས་དམར་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོན་ནམ་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་ཡིན་
པས་སོ། །ཆད་ཆེན་ལས། གཟུགས་སོགས་རྣམས་དང་བྱམ་པ་ཞེས། །གྲངས་དང་མིང་གི་རྣམ་

དབྱེ་དང་། །འབྲས་བྱ་དང་ནི་རྗེས་འཇུག་ལྟོག་ །མཚན་ཉིད་དང་ནི་དོན་ནམ་དབྱེ། །རྗེས་དང་རྣམ་
གངས་དག་གིས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བྱམ་བ་གཟུགས་གཉིས་ལྟར། །སེམས་པ་ཅན་དག་གི་རྗེས་
དང་། །བདེ་སྤྱད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གངས་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་ཚུལ་མཚུངས་ཏེ། །ཆད་ཆེན་དཀའ་
འགྲེལ་ལས། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདག་གི་རྗེས་དང་། །བདེ་བ་དང་སྤྱད་
བསྐྱེད་བ་ལ་སོགས་བ་རྣམ་གངས་དག་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྗེས་དང་
གངས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྗེས་ནི་མི་འདིགས་པའམ་མི་ལྟོག་པར་རྗེས་སྤྱོད་བས་རྟག་ལ། །རྣམ་གངས་
ནི་རྗེས་སྤྱོད་བར་མེད་པར་ལྟོག་པའི་སྟོན་མི་རྟག་པའོ། །རྗེས་དང་དུ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། །ཟད་
བྱེད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྤྱོད་པ་ལ། །རྗེས་དང་རྣམ་གངས་དག་གིས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྤྱད་
དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། །འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། །སྟོག་དང་། །དུས་དང་། །ནམ་མཁའ་ནི་མི་རྟག་
པའོ། །ཞེས་དང་། །དེའི་རྗེས་ལ་འགྱུར་མང་དུ། །གང་ཟག་དང་། །བསོད་ནམས་དང་། །སྤྱིག་པའོ།
མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། །གང་ཟག་དང་བདག་ལ་བྱུང་པར་ཆེར་སྦྱང་བར་
མཛོན་ཡང་། །དབྱེ་ཆད་གཞན་ལ་མི་གསལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། །དུས་གསུམ་རྗེས་དྲུག་སྟོག་ཅན་དྲུག་གམ་དགྲ། །ཞེས་པ། །འདས་མ་འོང་ད་ལྟར་
དུས་རྟག་པ་རྗེས་ཡོད་གསུམ་དང་། །རྗེས་ནི་དྲུག་སྟེ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། །རྗེས་ནི་དྲུག་སྟེ། །ཞེས་པ་
ནི། །སྟོག་དང་། །གང་ཟག་དང་། །དུས་དང་། །ནམ་མཁའ་དང་། །བསོད་ནམས་དང་། །སྤྱིག་པའོ། །ཞེས་
སོ། །སྟོག་ཅན་ནི་ཀ་ལ་བའི་ཟད་བྱེད་པ་རྣམས་དྲུག་དུ་འདོད་དེ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། །སྟོག་ནི་དྲུག་
གི་ལྷན་ལ་ཆ་ཤིང་སོ། །ཞེས་པ་ནི། །སའི་ལྷན་ལ་ཆ་ཤིང་དང་། །རྒྱའི་ལྷན་ལ་ཆ་ཤིང་དང་། །མའི་
ལྷན་ལ་ཆ་ཤིང་དང་། །རྒྱུད་གི་ལྷན་ལ་ཆ་ཤིང་དང་། །ནགས་ཀྱི་བདག་སའི་ལྷན་ལ་ཆ་ཤིང་དང་།
འབྲས་བྱའི་ལྷན་ལ་ཆ་ཤིང་སོ། །ཞེས་སོ། །ནགས་ཀྱི་བདག་སོ་ལྟོན་ཤིང་ཡིན་ལ། །དུ་འགྱུར་ལས།
སའི་ལྷན་ལ་རྩེ་ཟད་ཅེས་སོགས་ཆ་ཤིང་རྩེ་ཟད་དུ་བསྦྱར་གྱུར་དོན་གཅིག་ལ། །ཁ་ཅིག་འབྲས་

བུའི་ལུས་ཞེས་ཐར་བའི་ལུས་ལ་འཆད་པ་མ་དག་པས། ཉམས་སོགས་འབྱུ་རྣམས་སེམས་ལྡན་དུ་
 གྲུབ་འདོད་སྤང་བས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་འདི་སྟོག་ཅན་ཐམས་ཅད་འདི་དྲུག་དུ་བཤད་པ་མིན་གྱི་
 ཡོངས་ལ་སེམས་མེད་དུ་གྲགས་པ་ལ་སེམས་ལྡན་དྲུག་གྱེད་འདོད་པས་སོ། །འདིའི་ཐད་ལ་ཐ་སྟད་
 མ་གཏོགས་ཟད་གྱེད་གཉིས་མ་ཐུན་པར་སེམས་སོ། །འཕགས་ལུལ་གྱི་ཟད་གྱེད་པ་རྣམས་ནི་སྟོག་
 ཅན་གྱི་སྡེ་དགུ་བའི་ཐ་སྟད་གྱེད་དེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དེ་ལ་སྟོག་ཅན་གྱི་སྡེ་དགུ་སྟེ། ས་དང་
 རྩ་དང་ཤིང་དང་མེ་དང་རྩྱ་དང་སྤྲིན་བྱ་དང་། གྲོག་མ་དང་། བྱང་བ་དང་། མི་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ་
 ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདིས་ཀྱང་སྟོག་ཅན་ལ་འདི་དགུ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མིན་ཏེ། སེམས་མེད་དུ་གྲགས་
 པ་འགའ་སེམས་ལྡན་དུ་གྲུབ་ཆེད་དང་། དབང་པོ་གཅིག་ལྡན་སོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཅུམ་བཟུང་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དགུ་མ་ཡིན་པའི་སྟོག་ཅན་དུ་མ་བཤད་པས་སོ། །རྟོག་གི་འབར་བ་
 ལས། དེ་དག་ལས་ས་དང་རྩ་དང་། ཤིང་དང་མེ་དང་རྩྱ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་གཅིག་ལྡན་ཏེ་རེག་པའི་
 དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲིན་བྱ་དང་། བྱང་བ་དང་། དུང་དང་། ཉ་ཕྱིས་དང་། སྤྲིན་བྱ་བརྒྱ་
 ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་ལྡན་ཏེ། རེག་པ་དང་རྩི་དབང་པོ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོག་
 མ་དང་སྤྲིན་བྱ་མེ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་པ་སྟེ། རེག་པ་དང་། རྩི་དང་། སྤྲིན་དབང་པོ་དང་
 ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་བ་དང་། སྤང་བྱ་མཆུ་རིང་ལ་སོགས་པ་ནི། དབང་པོ་བཞི་པ་སྟེ། རེག་པ་དང་
 རྩི་དང་སྤྲིན་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དང་རྐང་བཞི་པ་དང་བྱ་ལ་སོགས་པ་
 ནི་དབང་པོ་ལྔ་པ་སྟེ། རེག་པ་དང་རྩི་དང་སྤྲིན་དང་། མིག་དང་རྐང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་སྟོག་གི་ཆོག་གི་དོན་རྣམ་པ་དགུ་འོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ནི། སྟོམ་ལྔ་བརྒྱུ་ཞུགས་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ། སྦྱོང་བ་བརྒྱ་གསུམ་ལམ་
 འདོད་ཅེས་པ་སྟོམ་པ་ལྔ་ནི། གཅེར་བུ་སོགས་སྦྱོང་ལམ་གྱི་དང་མི་སྦྱོང་བ་སོགས་དག་གམ་སྤྲད་
 གྱི་དང་། སྦྱོང་སྦྱོང་སོགས་ཡོངས་འཆའ་གྱི་དང་། བསོད་སྦྱོམས་རྩྱད་ཐོས་སུ་མི་འདོར་བའི་དང་།

སྤང་ཡབ་སོགས་ཉེ་བར་རབ་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་སྟེ་ལྟོ། །བརྟུལ་ཞུགས་ལྟ་ནི། མི་འཆེ་བའི་དང་།
བདེན་སྤྱིའི་དང་། བྱིན་བ་ཙམ་ལེན་བའི་དང་། ཆངས་བར་སྤྱོད་བའི་དང་། དངོས་སོ་ཀུན་ཡོངས་
སུ་གཏོང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྟོ། །སྒྲོ་བློས་ཀྱི་དང་། ཐོས་བའི་དང་། འཆོམ་ཀྱི་དང་། ཡིད་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི་དང་མོའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་ཡེ་ཤེས་ལྟོ། །འདི་སོགས་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་རྟེན་གྱི་
ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བར་སྟོས། སྤྱོད་བ་ནི་བརྟུ་གསུམ་སྟེ། བརྟུལ་ཞུགས་ལྟ་དང་། སྒྲིམ་བ་ལྟ་དང་། མེ་
ལྟ་བུ་སྟེན་བ་དང་། གཏྲ་ར་འཇུག་བ་སོགས་ལུས་ཀྱི་གསང་བ་དང་སྒྲགས་བརྒྱུ་བ་དག་གི་གསང་
བ་དང་། སེམས་ཀྱིས་འདི་བ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཐར་ལམ་བསྟོམ་བ་སྟེ་སྤྱོད་བ་བརྟུ་གསུམ་དང་
བཅས་བ་འདི་དག་ནི་འདིའི་ལམ་ཀྱི་སྐོར་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་བ་འབྲས་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཅས་བ་ལ། ཐར་བ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་འགྲོ་
སོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་དང་། དེའི་བགེགས་བྱེད་འཆིང་ལས་ཀྱི་བྱུང་བར་དང་། སྐྱབ་བྱེད་བཤད་བ་
བཞི་ལས། དང་སོ་ནི། **ཐར་བ་གཟུགས།** །ཞེས་བ་འདིའི་ཐར་བ་གཟུགས་དང་། འགྲོ་བའི་ནང་ཆོན་
ལྟ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ལྟ་བ་གཟུགས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་བ་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་
དོག་གཏུགས་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་དཀར་སོ་ཀུ་སྤྱད་ཀྱི་མདོག་ཅན་ཆད་གཞན་ནས་མ་བཤད་ཀྱང་འབྲེལ་
ཆེན་འདིར་དབག་ཆད་འབྲུམ་ཕྱག་བཞི་ལོད་བ་དང་། གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་། ཀུན་གྲོལ་ཆེ་དེར་
དབྱེར་མེད་བར་འདོད་དེ། རྒྱལ་བ་དམ་བས། ཁ་བ་རྒྱ་སྒྲོས་མེ་ཉོག་མདོག་ །བ་ཞོ་བ་མོ་སུ་ཉིག་
མདོག་ །གཏུགས་བཀའ་བརྒྱུད་བའི་དབྱིབས་འད་བ། །ཐར་བ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། །ཅེས་
དང་། འབྲེལ་ཆེན་ལས། སྐྱབ་བའི་མཐའ་གང་དུ་ཐར་བའི་ཆད་ནི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་སྟེང་དུ་
གཏུགས་ཀྱི་རྣམ་བ་དབག་ཆད་འབྲུམ་ཕྱག་བཞི་བརྟུ་ཅུ་ལྟ་བུར་ངས་པར་བརྟེན་པར་བྱེད་བ་
དེ་ནི་རྒྱལ་བ་བ་ཡི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས། འཛིག་རྟེན་གསུམ་
ལས་བརྒྱལ་བ་ན་འཛིག་རྟེན་འདུས་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་ཞོའམ་ཀུ་སྤྱད་ལྟར་དཀར་བ། མོག་

ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་འཁོར་བ་ལས་སྒོལ་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་གདུགས་དཀར་པོ་གྲེན་
ལ་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ། ཚད་འདིར་བཤད་པ་དེ་ཙམ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ལ། ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་
ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཐར་བ་ནི་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲེང་ན་འདུས་
བའི་གནས་འཇིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་མང་བས་འགྲོ་བ་
ལྟ་བུ་དང་ལུས་ལྟ་བུ་བར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། རྒྱལ་བ་དམ་པས། ལ་ལར་སྟོག་ནི་
སྟོབས་ལྡན་ཞིང་། །ལ་ལ་ལས་ནི་སྟོབས་ལྡན་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་ཆེ་
མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ལས་སྟོབས་ཆེ་ལ། སྒོལ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དབང་གིས་སྟོག་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་།
ཁམས་གསུམ་གཅིག་ལས་མེད་ལ། དེ་ཞིག་ན་སྤིང་བ་གཞན་མེད་པས་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་
གང་ལ་གནས་ངེས་ན་འཁོར་བའང་རྟག་པ་དང་། སྟོག་ཀྱང་རྟག་པར་སྒྲུབ་སོགས་མང་པོ་སྤྲང་
སྟེ་མ་གྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་ལྟ་ལུས་ལྟ་དབང་པོ་གཅིག་ལྡན་སོགས། །ཞེས་པ་འགྲོ་བ་ལྟ་སྟེ། འགྲེལ་
ཆེན་ལས། འགྲོ་བའི་དབྱེ་བ་ལྟ་སྟེ། དཔལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། མི་དང་། ལྟ་དང་། ཐར་བའི་འགྲོ་
བའོ། །ཞེས་སོ། །འདིས་ཐར་བ་དང་འགྲོ་བའི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྐྱངས་སོ། །སྟོག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྟ་སྟེ། མི་སོགས་ཁམས་ཟས་ཅན་གྱི་ལུས་དང་། ལྟ་རྣམས་འོད་གྱི་ལུས་དང་། སྟོག་གི་
རང་བཞིན་ཅན་ནགས་ཀྱི་བདག་པོ་སོགས་དུག་གི་ལུས་དང་། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྩལ་སྐྱེས་ཀྱི་
ལུས་དང་། མཐའི་ཐར་བའི་ལུས་ཏེ་ལྟ་བུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་ཡང་། ཡོད་
པའི་ལུས་ལྟ་ཞེས་པ་ནི། ཁ་ཟས་ཅན་གྱི་ལུས་དང་། འོད་གྱི་ལུས་དང་། རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་
དང་། རྩལ་སྐྱེས་ཀྱི་ལུས་དང་། མཐའི་ལུས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། སྟོག་རྣམས་ཀྱི་འོ། །ཞེས་སོ། །འགྲོ་
བ་དེ་དག་ལ་དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ས་སོགས་དབང་པོ་གཅིག་ལྡན་ནས། མི་སོགས་ལྟ་
ལྡན་དུ་སྒྲར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །སོགས་སྒྲུབ་ཆིག་དགུའི་བྱུང་པར་གཞན་རྣམས་སྟོན་ཏེ། རྟག་

གཤམ་པ་ལས། ཟག་པ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རྒྱུ་ལྟར་པ་ནི་ཟག་པ་འགོག་པ་ཉིད་དེ། ལས་གསར་བ་མི་གསོག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལྟར་། དེས་པར་རྒྱ་བ་
ནི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཉིད་དང་། ཟས་མི་ཟ་བ་དང་། སྒྲིམ་མི་འཐུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་
སོགས་པ་དཀའ་ཐུབ་དང་བཅས་པས་སྒྲིམ་ཉེ་བར་བསགས་པའི་ལས་དེས་པར་གནས་པར་བྱེད་པ་
སྟེ། ཟད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལྟར་། ཞེས་དང་། སྤྲིག་པ་ནི་ཆོས་མིན་པའོ། །བསོད་ནམས་ནི་ཆོས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་ལྟར་།

གསུམ་པ་ནི། འཆིང་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལས་ཆེ་སོགས། ཞེས་པ། ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་
བགལས་བྱེད་འཆིང་བ་དང་། ཉེས་པར་སྦྲ་བ་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་འདོད་དེ། དབུ་མ་སྟོང་པོའི་
རང་འགྲེལ་ལས། འཆིང་བ་ནི་ཉེས་པར་སྦྲ་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙག་སུམ་པོ་དག་གིས་བརྟགས་
པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུའོ། ཞེས་དང་། ཡང་ལྟ་བ་བརྒྱ་ཙ་བཅུར་ཡང་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་
ལྟ་བའི་ཙ་བ་བརྒྱ་ཙ་བཅུར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཐད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་དང་། འཛིན་པ་མེད་
པ་དང་། འཆོ་བ་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁའ་ལ་སེམས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་
སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙག་སུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལས་ནི་བཞི་སྟེ་ཕྱིས་སྟོང་
འགྱུར་དང་། མིང་དང་། རུས་དང་། ཆོའི་བར་བཞི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལྟར་། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། ལས་
ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱིས་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མིང་དང་། རུས་པ་དང་། ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ།
ཞེས་སོ། །ཆེ་སོགས་ཞེས་པས་ལས་ལྷག་མ་ལུས་སོགས་འདོན་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། མ་བཅུམས་ལུང་མ་བཞུན་དང་ཉལ་སོགས་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་མེད་དང་ཤིང་
སོགས་སེམས་ལྡན་སྦྱུལ། ཉེས་པ། ཀུན་མཁྱེན་མེད་པ་དང་ཤིང་སོགས་སེམས་ལྡན་དུ་སྦྱུབ་ཚུལ་
གཅེར་བྱ་བ་དང་། སྦྱོད་པ་བ་མཚུངས་ལ། རིག་བྱེད་གསུམ་ལས་ཀྱང་ཤིང་སོགས་སེམས་ལྡན་
དུ་བཤད་དོ། །འཛིག་རྟེན་ན་ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པ་མེད་དེ། གཅིག་གིས་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཐུ་སྟེགས་

ལའང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅེར་བུ་བ་ལྟར་ན་སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་བཅུམས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དཔྱོད་པ་བ་ལྟར་ན་མཆོད་སྦྱིན་སྤྲོད་སོགས་མ་བཅུམས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་བཤད་པ་སུན་
 འབྲིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀས་སུན་མོང་དུ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་ལུང་མ་བསྟན་པ་
 དང་། སོགས་སྐྱས་འཁོར་བའི་ཐོག་མཐའ་མ་ཤེས་པ་སོགས་དུ་མ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དབུ་མ་སྟོང་པོའི་ཀྱན་མཁེན་སྐྱབ་པའི་ལེའུའི་རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདིར་གཅེར་བུ་རྒྱ་
 བ་རྣམས་ལྟགས་ཏེ་འདི་སྐད་དུ། གང་ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་པོ་ཅག་གི་གཞུང་ལས་སུན་
 འབྲིན་པར་རུས་གྱི། འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རོ་པོ་བཅུ་བཞི་
 ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཐོག་མའི་མཐའ་མ་ཤེས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མངོས་མ་བསད་པ་
 མ་རིག་པ་དང་། བྲམ་ཟེའི་བྱ་མོ་མངོས་མས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་དང་། མྱོང་བྱེད་པ་ཉ་ལ་བྱ་ཉ་ཉམས་
 པར་འགྱུར་བ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་ནས་ཐོས་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་དཀྱུས་པ་
 བཞིན་དུ་ལོག་པ་དང་། རྗེའི་འབྲེལ་འཁོར་འཕངས་པ་དང་། རྗེར་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འོངས་པ་དང་། ལྷས་
 སྦྱིན་རབ་ཏུ་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བཟང་པོ་བསྟེན་བཀྱར་བ་འཛོག་པ་དང་། ལྷག་སྦྱོང་དང་ལ་
 བ་ཅན་དང་། ལྷ་སྟེ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་མ་ཤེས་པ་དང་། ཤིང་གི་ལུང་པོའི་མདོ་སྟེ་སྟོན་པར་བྱེད་
 པ་དང་། སེང་ལྡེང་གི་ཆའ་བ་རྒྱག་པའི་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་སྦྱོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁེན་
 པ་ལ་སུན་འབྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་བའི་
 སྦྱེས་བྱ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དཔྱོད་པ་བའི་འདོད་ཚུལ་སྐྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་གྱིས་
 བསྟོམས་སུ་མངོད་པ་ལས། གང་ཕྱིར་ཀྱན་མཁེན་སུན་འབྲིན་པ། ཁོ་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་མ་གྱུར། རྗེ་
 སྦྱོགས་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ལྷས་སྦྱིན་བསྐྱས་པར་གྱུར་ཕྱིར་དང་། །རྒྱང་པོའི་དབང་པོ་འོང་བ་
 དང་། །མ་འོང་བ་དག་ཤེས་མ་གྱུར། །ཅེས་པ་ནས། ལྷ་པ་དང་ནི་བཟང་སྟེའི་ཆོགས། །ད་ལྟ་གཞན་
 འཁོད་ཅེས་འདྲི། །ལྷ་རྣམས་གྱིས་ནི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། །ད་ལྟ་བྱུང་བ་ཤེས་མ་གྱུར། །གང་ཕྱིར་རེད་བྱེད་

སྤྱི་ཅུ་ཤེས། །ཤི་བ་དག་ཀྱང་ལྷན་བསྟན་པ། །དེ་ཕྱིར་འདས་པ་མི་ཤེས་པས། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་
མཐེན་པ་མིན། །ཁྱོད་ཁྱིམ་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ནི། །མེ་འཕུར་ཆུས་ནི་མ་དེས་པས། །ཐེ་ཆོམ་ཅན་གྱི་
ཆོག་ཅན་ནི། །ཀུན་མཐེན་མིན་པར་གསལ་བར་ཤེས། །ཞེས་སོགས་དང་། དཔེ་སྤྱིར་བྱུང་མ་
ཡིན་པའི། །འཕགས་ལམ་རྒྱུད་པ་ཐོབ་འགྱུར་ཞེས། །སྤྱི་ཕྱི་འགལ་བའི་ཆོག་སྤྱི་བ། །རི་རྒྱར་ཐམས་
ཅད་མཐེན་པར་རིགས། །ཞེས་བྱ་བ་དག་ཀྱང་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཐེན་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་གསུམ་མི་མཐེན་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གྱི་
ཆོག་སྤྱི་བ་དང་། གཞན་ལ་རིས་པ་དང་། སྤར་མེད་པའི་འཕགས་ལམ་རྒྱུད་པ་ཞེས་ནང་འགལ་
སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཀུན་མཐེན་མིན་ནོ་ཟེར་རོ། །ཤིང་དང་སོགས་སྤྱི་བ་ཤིང་ཅིང་འཆད་འགྱུར་ལྟར་
ལྷན་བྱ་དང་ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩུང་རྣམས་སོག་ལྟར་དང་སེམས་ལྟར་དུ་འཛིན་ལ། སྤྱི་བ་ཁྱེད་ནི།
ཉལ་བ་ལྟར་དགུན་དུས་གཉིད་ལོག་ལ། དབྱར་དུས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་སོགས་འགོད་དེ། སྤྱི་བ་ཤིང་ཆོས་
ཅན། སེམས་ཡོད་དེ། མཐུན་པ་ལས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་ལས་རྩ་སྤྱི་བ་ལ་ལང་མི་སྤྱི་བ་
བཞིན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡོད་དེ། རིམ་གྱིས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩུ་དང་གཞོན་ཅུ་དང་
གན་པའི་གནས་སྐབས་ལྟར། སྤྱི་བ་ཤིང་ཡང་སྤྱི་བ་སོགས་ལས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ཡིན་
ནོ། །དུག་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡོད་དེ། སྤར་བའི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞོད་པའི་བསམ་པ་
གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་སྤར་བའི་སེམས་ཡིན་ལ། དུག་ཤིང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་སོག་འཕྲོག་པའི་
ཕྱིར་འདི་ལ་སྤར་སེམས་ཡོད་དོ། །སྤྱི་བ་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡོད་དེ། དུས་སྤྱི་བ་ལས་སྤྱི་བ་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་སོགས་དབྱིད་དུས་སྤྱི་བ། ཁྱི་སོགས་སྤོན་ཀ་སྤྱི་བ་བཞིན་དུ། སྤྱི་བ་ཤིང་ཡང་
དབྱིད་དང་དབྱར་དུས་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡོད་དེ། དགུན་དུས་གཉིད་ལོག་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་སེམས་ཡོད་དེ། དབྱར་དུས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ་སྤྱི་བ་ཆེད་དབྱེ་བ་ལས། གཉིད་
ལོག་པ་འཕུར་སྤྱི་བའི་དུས་སྤྱི་བ་དོ། །ཞེས་བྱུང་སྟེ། དགུན་གྱི་དུས་སྤྱི་བ་གཉིད་ལོག་གོ། །དབྱར་

གྱི་དུས་སུ་སྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་རྒྱུད་དུ། དབུ་མ་སྟོང་
 བོ་ལས། མ་ཐུན་པ་ལས་སྟེས་འཕེལ་འགྱུར་དང་། །སྤང་སེམས་དུས་ལྡན་སྟེ་བའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་
 གཉིད་ལོག་སྟོ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་ཡོད་ཏེ་སོགས་བཞིན་དུ་འདོད། །ཅེས་བྲ་བས་སོ། །འབྱུང་བ་ནི་
 ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་བཞིན། རྟགས་རེག་བྲ་
 ཅན་ནམ་དབང་པོ་གཅིག་ལྡན་ཡིན་པས་བསྐྱབས་སོ། །ལྟོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་བཅས་ཡིན་ཏེ།
 དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་བཞིན་ཞེས་སྟོར་བསྐྱབས་ནས། དབང་པོ་སོ་སོ་ནས་ཡོད་པར་བསྐྱབ་
 པ་ནི། རྒྱུ་འབྱུང་དང་། བྲ་བྲ་ཤ་ལ་སོགས་པའི་འཁྲི་ཤིང་རྣམས་ལ་མིག་དབང་ཡོད་དེ། ཤིང་གཞན་
 ལ་བརྟེན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྟན་སྟུལ་མགོ་སོགས་ལའང་མིག་དབང་རྣ་དབང་ཡོད་དེ། ཉི་མའི་རྗེས་
 སུ་བལྟ་བའི་ཕྱིར། རྩ་ཤིང་སོགས་ལ་རྣ་དབང་ཡོད་དེ། སྟོན་ལས་འབྱུག་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་ན་འབྲས་བྲ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་དུ་ལུང་ག་ལ་སྟོར་དབང་ཡོད་དེ། ཅ་བར་བྱི་རོ་རུལ་བ་བཞག་ན་འབྲས་བྲ་མང་དུ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་རུ་རའི་ཤིང་ལ་ལྟེ་དབང་ཡོད་དེ། འོ་མ་རྒྱག་ན་མངར་མོ་འབྱུང་བས་སོ། །རེག་
 ན་འཁུམ་པའི་ལོ་མ་ཅན་ལ་ལུས་དབང་ཡོད་དེ། རེག་ན་འཁུམ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་ལ་
 ཡིད་དབང་ཡོད་དེ། ལུང་མེད་ལང་ཆོ་དར་ལ་བབས་པས་རྒྱང་གཏུབ་དང་བཅས་པས་བསྟུན་ན་རོ་
 ཆ་བ་ལྟར་འབྲས་བྲ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཇི་རྒྱུད་དུ། དབུ་མ་སྟོང་བོ་ལས། སེམས་མེད་པ་ཡི་བརྟན་པ་
 ལའང་། །སེམས་ནི་ཡོད་པར་རྟོག་བྱེད་པའི། །ཞེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་ལས་སོ། །ཡང་སྟན་ས་མ་ག་
 དང་། ཐལ་སྦྱར་ནི་སེམས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེག་ན་འཁུམ་ཏེ་འཁྲིལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 སྟོག་ཆགས་རྒྱང་བརྒྱུ་ལ་རེག་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཁྲིལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་སྟན་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཉི་འོད་
 གྱིས་སོག་ན་རྒྱས་ལ་རེག་ན་དེ་ལྟར་དུ་འཁུམ་པའི་ཕྱིར། ཇི་རྒྱུད་དུ། གལ་ཏེ་སྟོག་ཆགས་རྒྱང་བརྒྱ་
 ལྟར། །རེག་ན་འཁུམ་པར་འགྱུར་བས་ན། །ས་མ་ག་དང་ཐལ་སྦྱར་ནི། །སེམས་དང་བཅས་པར་འདོད་
 ཅེ་ན། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟོན་ཤིང་རྣམས་ལ་ཆོའི་དབྱེ་བ་དང་། རྟག་གསོ་བ་སོགས་ཡོད་པས་

སེམས་བཅས་ཡིན་ལ། སེམས་མེད་དོ་སོགས་ལ་གསོ་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། སོགས་སྤྱོད། །རྒྱས་
པར་དབྱ་ཚད་དུས་འཁོར་ལ་བལྟོ། །

གཉིས་པ་དགོས་རྒྱུ་གཞན་མ་བཤད་པ་ནི། ལྷ་ར་སྤང་མང་ཡང་གནད་རྒྱུ་འདིར་མི་
སྟོ། །ཞེས་པ། སྤང་གི་ལྷ་ངན་སྤྲུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཉེར་ལྡེ་གཞན་རྣམས་འཕགས་ལུལ་
མཁས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགོས་པ་རྒྱུ་བ་དང་། འབྱུལ་གཞི་རྒྱུ་བ་སོགས་ནས་ཆེར་མ་
བཤད་ལ། ལྷ་སྟོའི་གྲུབ་མཐའ་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་ཀྱང་། མཁས་པ་གཞན་གྱིས་མ་བཤད་པས་
དགོས་པ་རྒྱུ་ལ། འདོད་ཚུལ་ནི་རྒྱ་བ་བརྒྱད་དང་། མི་རྒྱ་བ་མཐའ་དག་གྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
བས། དེ་མཉེས་པ་ལས་མཐོ་ངེས་དང་། མ་མཉེས་པ་ལས་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ། དེ་དག་
གོས་དཀར་པོ་གྲོན་ཞིང་། ཟས་དགྲུང་རྒྱ་སོགས་དུས་མིན་མཆོན་མོ་བ་དང་། ལྷགས་བསད་ནས་
ལྷ་དེ་མཆོད་པ་སོགས་བཤད་ལ། སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་སོང་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་སྟེ།
བསྐྱུས་རྒྱུད་ལས་གྱེད་པས་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་མཐའ་དག་སྟེད་ཅིང་སྟག་གཟེག་རྣམས་ཀྱི་
ཐར་པ་དག་ནི་རྒྱ། །དེ་མཉེས་པ་ལས་མི་རྣམས་མཐོ་ངེས་སུ་འབྱུར་དེ་ནི་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་བསྟན་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འབྲུག་འགྲེལ་ལྷ་པ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དུས་སྤྱིང་སྤྱིང་བ་དཀར་
པོ་ལྷ། དག་སྤྱིང་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་ལྷགས་བྱུང་བས། ལྷ་ངན་ལ་འདི་བྱུང་དང་འདི་མི་འབྱུང་ཞེས་
སུ་ཞིག་གིས་སྤྱི་ལུས་གསུངས་པ་ལྷ་བྱུའི་འཕགས་ལུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དག་གཞན་དགོས་རྒྱུ་བ་དག་
དང་། འོད་འདི་ནའང་པཎ་ལོན་དག་ཅེས་པཎ་དེའི་ལྷགས་ལས་སྟོན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གཞན་དུ་
རང་གིས་ཁས་ལེན་པ་དག་དང་། རྒྱ་ན་ལྷ་སྤྱིན་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱ་ཤང་འགའ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ལྷ་
བྱ་ནང་པ་ལས་གཞན་དུ་ཁས་འཆེ་བ་དང་། ནང་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཤུག་ཐུབ་ཀྱི་རྗེས་ནས་དེ་
ཀྱི་ཆོས་འདི་གསར་དུ་བྱུང་བར་འདོད་ཅེས་ཟེར་བའི་ལྷགས་པ་བྲིམ་བཅུན་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་རེ་རེ་
གཉིས་གཉིས་ཅམ་བྱུང་ཡང་། དེ་དག་གི་ལྷགས་རྩ་བར་མ་བཟོད་པ་ནི། དག་གཞན་དགོས་རྒྱུ་ལ།

གཞན་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྲོད་དང་བྱི་དར་གྱི་མཁས་གྲུབ་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱང་མཐོང་ལ་ཤེས་མོད་
 ཀྱི། འཕགས་ལུལ་གྱི་བྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་པོ་དག་དང་། མདོ་རྒྱད་དུ་མ་དང་། བྱམས་ཆོས་
 དང་། རྒྱན་བྱུག་གི་གཞུང་དང་། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲངས་ཉི་མེད་ལྟ་བུའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་སངས་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྲུལ་གྱི་ཞེ་བ་ལྟ་སོགས་དང་། ལེགས་ལྷན་ཡབ་སྲས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣོད་པོ་སྤྲུལ་
 པ། ཞེ་བ་འཆོ་ཡབ་སྲས། འཕགས་མེད་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོད་ཐུབ་བྱས། གཞན་ཡང་གྲུབ་
 མཐའ་ཀྱང་གྱི་བཤད་པ་དང་མན་ངག་མང་བའི་སྟོབ་དཔོན་བྱང་བཟང་རྩེ་ཏུ་རི་གཉིས་དང་། མི་རྩི་
 པ། བཞུ་ཆེན་ལྷན་སྤྱེས་རྩོམ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་འདེམ་ལེགས་ཆ་རྒྱངས་ཉེ་བཤད་པ་ན། འཕགས་
 ལུལ་གྱི་འདེམ་ཆོད་མ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཅུང་ཟད་རང་གཞན་གྱི་ལུགས་ནོར་བ་ཁ་ཤིས་དང་། བོད་ཀྱི་འདེམ་
 གཞུང་འདི་དག་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ལུགས་དག་ནི། ཆེན་པོ་སྤྲུལ་ཞིག་གིས་བཤད་ཀྱང་
 འབྲུལ་བ་རྟོགས་སྤྲོད་པ་དང་། མང་དུ་སྤྲོས་ན་བོད་རྒྱལ་སྤྱི་བུ་དྲུག་ལྟར་། ཞེས་བ་ལྟར་དགག་བྱ་ཆེ་ལ་
 དགོས་པ་རྒྱུད་བས་ཁོ་བོས་རྩ་བ་འདིར་མ་བཤད་དོ། །འོན་ནི་ཐེག་པ་དེམ་དགྲུང་འདོད་དེ། རྩོམ་
 བོན་གཤེན་རབ་སྟོན་པའི་རྗེས་སྤྲུལ་འབྲངས་ནས། མོ་ཅིས་སོགས་བྱེད་པའི་ལྷ་གཤེན། གཤེན་ཆོག་
 བྱེད་པའི་འདུར་གཤེན། ལྷང་གཤེན་ལྷ་བོན་པོ། ལྷས་ངན་དང་མཐུ་གཏད་བྱེད་པའི་འབྲུལ་གཤེན་
 ཉེ་བོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་བབས་ནས་སྤྲོད་པའི་བོན་པོར་གྲགས་ཉེ། རྒྱུ་ལྷེ་ཐེག་པ་བཞི་དང་། འདུལ་མདོན་པར་
 བྱིན་འདྲ་མིན་དུ་བཅོས་ཉེ། དགོ་བསྟེན། བར་མ། དགོ་ཚུལ། དགོ་སྟོང་བཞིའི་དོད་དུ། དགོ་བསྟེན་
 དང་། གཙང་མ་གཙུག་ལུང་པ། འདེམ་སྟོང་པ། ཨ་དཀར་བ་སྟེ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་བཞིར་གྲགས། འདི་
 བཞི་ལྷ་སྟོད་གཙོ་བོར་བྱེད་པའོ། །དགྲུ་བཞི་ལྷ་བ་གཙོ་བོར་སྟོད་པས། རྩོམ་པའི་མེ་མི་ཅི་ཡང་ཡིད་
 ལ་མི་བྱེད་ཅིང་། ལུས་ངག་གི་དགོ་བ་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་རྩ་ཤིང་གི་ལུགས་དེ་འཛིན་བ་སྟེ། འདི་དག་
 རྒྱལ་སྤྱི་ས་སེམས་བཞག་པའི་སྟོང་ཉང་ཤར་བ་དེ་ལ་སེམས་དོ་མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། སྟོང་སང་རེ་
 གཅིག་ཤིང་བྱིན་ལྷ་བ་རྩོགས་པའི་འདོད་པ་གཅིག་ཡིན་སྟེ། གཞུགས་བརྟན་གསལ་

བའི་མེ་ལོང་ལས། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་གང་དུ་མི་འཛིན་བར། །མ་བཅོས་གསལ་ལ་མི་རྟོག་ངེས་བརྒྱུ་
མེད། །ཐོན་དང་རྫོགས་ཆེན་ཉ་ཤང་ཉིང་འཛིན་ལ། །མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྷག་མཐོང་གཟུགས་བརྟན་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བོད་བྱིངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མང་བར་སྤང་ངོ་། །

གཉིས་བ་དེ་དགག་བ་ནི། རྣམ་དང་རྣམ་གྲངས་པན་ཚུན་གཅིག་མེད་འཛིག །ཐར་བ་
གཟུགས་བྱིར་ལས་ཐད་དོན་མེད་འགྱུར། །ཆེ་ཆུང་འགྱུར་ན་མི་རྟོག་ཚུལ་གཅིག་འདྲ་འགྲུག། །ཞེས་
ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལ་ཐད་བྱེད་པ་རྣམས་སྟོག་གམ་བདག་སོགས་ཆོག་དོན་པལ་ཆེར་རྣམ་
དང་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་ལ་རྣམ་གྲངས་མི་རྟོག་པས།
སྟོག་སོགས་ནི་མི་འཛིག་ཀྱང་འཛིག་པ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ། སེམས་བ་ཅན་རྣམ་བདག་
དེའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་དེ་རྣམ་གྲངས་དང་འབྲེལ་ན། དེ་སྤར་ཡོད་མ་དོར་བའི་རང་གི་
ངོ་ཐོ་དང་འབྲེལ་ལམ་སྤར་གྱི་ངོ་ཐོ་དོར་བ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན། དང་ཐོ་ལྟར་ན་སེམས་བ་ཅན་
འཛིག་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤར་བྱིའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བྱིར།
དཔེར་ན་རྣམ་མཁའ་བཞིན། བྱི་མ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་ཉམས་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་ཅན་འགའ་ཡང་
ཟུར་དུ་མེད་པའི་བྱིར་ཉ། ཆད་ཆེན་ལས། དེ་ལ་འདྲ་རྣམ་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །གལ་ཉེ་འབྲེལ་དུ་
འགྱུར་མེད་ན། །དེ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་བྱིར། །དེ་ནི་འགྱུར་བ་ཅན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
ཁོ་ན་རེ། སྤར་རྣམ་དང་བྱུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་གཅིག་པས་རྟོགས་དེ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འོ་ན་དེ་
གཉིས་ལ་འཛིག་མི་འཛིག་གི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་
གྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྣམ་གྲངས་གྱི་དངོས་པོ་བཞིན། འདོད་ན། དེ་གཉིས་
མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་རྣམ་གྱང་གཅིག་པར་ཐལ། རྣམ་དང་རྣམ་གྲངས་གཉིས་
དོན་དམ་པར་ཆ་ཅི་ཡང་དབྱེར་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉ། དེ་ཉིད་ལས། ངེས་པར་བྱུང་
བར་ལྟན་པ་ཡིས། །རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཉིད་དེ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐ་དད་ཉིད། །རི་ལྟར་

ཡང་ནི་སྐྱབ་དགའ་སྟེ། །སོགས་སོ། །འབྲེལ་བར་སྦྱར་དག་མཛད་དེ་འདིར་ཐལ་བ་བྱས་སོ། །རྒྱས་
 བར་བཀག་སྟེ་དེར་བལྟོ། །དེས་ན་ཁྱོད་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྱལ་སྟེ། སྟེ་འཛིག་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་གྲངས་འབའ་ཞིག་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། སྟེ་དང་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི། །རྣམ་གྲངས་ཁོ་ན་འབའ་ཞིག་དག །ཡང་དག་ཡོད་ལྟར་
 དེ་ཡི་ཕྱིར། །བདག་མེད་གསལ་སྒྲུང་འི་མ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་འདི་དང་དུས་འཁོར་ལྟར་རྒྱས་
 དང་རྣམ་གྲངས་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ངོ་བོ་གཅིག་ཚུལ་ཡོད་མེད་དབྱེད་ན་མེད་པས་
 དེའི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱས་དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བྱུང་བར་འཛིག་འགྲོ་བས། དེའི་ཆེ་དེའི་ལུགས་ཀྱི་སྟེ་
 བཏགས་པལ་ཆེར་ཁྲིགས་འགྲོ་བར་བསམས་ནས་རྒྱུ་བ་དང་པོ་སྦྱས་སོ། །དུས་འཁོར་ལྟར་ལས་
 ཟད་ཀྱང་གོལ་བའི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐར་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་བསགས་པའི་གཞུགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བའི་ངོ་བོ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་གསུམ་བཟུལ་ནས་
 ད་ལྟར་གོལ་ཚུལ་དབྱེད་ན་མི་རུང་བས་སོ། །ལ་ལར་སྟོག་སྟོབས་དང་ལྟན་བ་དང་ལ་ལར་སྟོབས་
 དང་ལྟན་ནས་གོལ་ཚུལ་ཡང་དེས་ཁྲིགས་ལ། སྟོག་ནི་ལུས་ཆད་བཞིན་ཡོད་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ།
 དེ་རེས་ཆེ་ལ་རེས་རྒྱུར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྟོག་ལ་བཅད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོན་ཤིང་དང་ལག་
 པ་སོགས་བཅད་ཆེ་དུམ་བུ་སོ་སོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་གཅིག་ལ་མི་གནས་
 ཟེར་ན། ཤིང་དུམ་བུར་བྱས་ཏེ། བཟུགས་ཆེ་ཆ་གཉིས་ཀ་མི་སྟེ་བར་ཐལ། སྟོག་དེའི་ཆ་གཅིག་
 ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟོག་དུ་མར་ཐལ་བ་སོགས་དུས་འཁོར་ཆད་ཆེན་དབྱེད་མ་སྟོང་པོའི་འབྲེལ་བ་
 སོགས་ལྟར་འཕེན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་མ་ཆང་བའི་ཚུལ་གཅིག་པའི་རྟགས་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་གཞན་ལ་དོན་རྟགས་སྟེད་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འཁྲལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ནོ་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྐྱབ་སྟེ། ཆད་ཆེན་
 ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ་ལས། ཚུལ་རེའམ་གཉིས་གཉིས་དོན་ལྟན་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་བར་

འདོད། །ཅེས་སོགས་དང་། རྒྱུགས་སྒྲུང་གིས། ཚུལ་རེ་རེ་དང་གཉིས་གཉིས་པ། །རྟགས་དོན་
མིན་པར་དོན་གྱིས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་མི་མཁྱེན་
པས་ཀྱན་མཁྱེན་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བཅུ་བཞི་མཁྱེན་ཡང་བསྟན་ན་དོན་མ་ཡིན་
ཆེན་པོ་སྟེད་པར་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། །འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་ནམ་ཞེས། །ཞུས་ན་རྒྱལ་བ་མི་གསུངས་
བཞུགས། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཐབ་པའི་ཆོས། །སྟོད་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུངས་པ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་
མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀྱན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཤེས། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་
བསྟན་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། །འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་མེད་པར་མཁྱེན་
ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྟོན་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མངོས་མ་བསད་པ་མཁྱེན་ཡང་སེམས་
ཅན་གྱི་ལས་ཡིན་པ་དང་དེའི་འཇུག་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་པས་ཞག་བདུན་ལོན་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་
གསུངས་པས་མ་མཁྱེན་པ་མིན་ལ། ལྟར་བཟེད་དཀྱུས་པ་བཞིན་ལོག་པ་ནི་རྗེས་འདུག་ལ་སེམས་
མི་ཞུས་པའི་གདམས་པ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱ་བ་གསུམ་ནས་རྟ་ལྔ་བརྒྱ་དང་ནས་དགའ་ལྟན་དུ་སྟེས་
པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་ནས་སྒྲ་མེད་བྱང་རྩལ་དུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ལྟག་མ་ནི་
དབྱུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། སྒྲུང་ཆེན་གདུལ་བར་བྱ་ཕྱིར་དང་། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་འདུལ་བའི་
ཕྱིར། །བཅོམ་ལྟན་མྱོང་ཁྱེར་གཤེགས་པ་ཡིན། །ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྟན་མི་མཁྱེན་མིན། །ཞེས་དང་།
ལྟས་སྟོན་སྟོགས་འཕངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལྟས་ཁྱེན་གྱིས་སྟོགས་འཕངས་པ་དང་། །དེ་ཡང་
འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་ཏེ། །གཞན་གྱི་གཞོད་ལས་མྱོལ་བའི་ཕྱིར། །ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བསྟན་པ་
ཡིན། །ཞེས་དང་། ལྟས་སྟོན་རབ་དུ་མ་བྱུང་ན་འཁོར་སྐྱར་དུ་གྱུར་ནས་གཞོད་ལ་བྱུང་ན་མི་གཞོད་
པས་རབ་བྱུང་མ་བརྒྱུག་ལ། སྐྱུ་མ་མཁན་བཟང་པོ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་ཕན་བཏགས་པའི་ཆེད་
དང་། ལྟག་སྟོད་འཕོས་པ་མཁྱེན་ཡང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཚུལ་ཡིན་པས། བདུད་ཅི་

བཤོ་འདོད་པ་དང་། བྱས་པ་གཞོ་བ་དང་ལྷ་ལྷ་སོགས་དགའ་བའི་ཆེད་དུ་བྱི་མེད་མཛད་ལ། ཤིང་གི་ཕྱང་པོ་ལྷ་བྱའི་མདོ་སྤེ་བསྟན་པ་ནི། བསམ་ངན་གྱི་དགེ་སྤོང་དུག་ཅུ་དང་། ཆེ་ཟད་བའི་དགེ་སྤོང་དུག་ཅུ་དང་། འདོད་ཆགས་ཆེ་བའི་དགེ་སྤོང་དུག་ཅུ་ངན་སོང་དུ་སྤྱེ་བ་གཟེགས་ནས་ཆོས་བསྟན་ནས་བྱུང་བར་ཅན་དུ་སྤྱེས་པ་དང་། ཞབས་ལ་སེང་ལྷེད་གི་ཆལ་བ་ཟུག་པར་བསྟན་པ་རྣམ་སྟོན་བསྟན་བའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལས་འབྲས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་དང་། ཀྱན་མཁྱེན་ལ་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་མིང་རིགས་མ་བསྟན་ཀྱང་ཕྱང་བསྟན་པར་མཛད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ནད་པ་ལ་ནད་འདྲི་བ་དང་། བྲམ་ཟེ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དོན་མཛད་པ་སོགས་འདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་དང་། ལང་གཤེགས་སོགས་ན་ཅི་རིགས་བཤད་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་འབྲེལ་བཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། ཤིང་རྣམས་ལ་དབང་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སེམས་མེད་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་འབྲུལ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་ཀྱང་ཁབ་ལྷགས་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལས་ལྷགས་འབྱུར་བར་འབྱུར་བ་དང་འཁར་བའི་སྟོད་ལ་རྣ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱ་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་ནི། དེ་ལ་སྐྱ་སྟན་འབྱུང་བ་དང་། དུག་ལ་སྐྱ་དང་ལྷེ་མེད་ཀྱང་ཁབ་དང་བྱིའི་རྗེས་སུ་རྒྱས་པར་འབྱུར་ཞིང་། ཚ་དང་ཁབ་ལས་སྐྱ་བ་འབྱུང་བ་དང་། བྱིལ་བྱ་སོགས་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་ཀྱང་སྐྱའི་རྒྱན་འབྱུང་བ་དང་། བྱི་བའི་དུག་གིས་དུས་ཆོད་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་ནམ་ཞོད་འབྱུང་བའི་ཆེ་རྒྱས་ཤིང་ལྡང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་འབྱུང་དང་། ཏ་བྱ་ག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་མེད་ཀྱང་རྒྱུད་གི་ཁམས་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ལས་འཁྲི་ཤིང་ལྷེད་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ། མའི་འབར་བ་བཞིན་ནོ། །སྐྱན་སྐྱལ་མགོ་དང་། སུ་གར་ཅ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྒྱས་རྒྱས་པར་འབྱུར་ལ་ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཕྲོག་པར་གྱུར་པ་ན་ནང་གི་རྒྱ་སྐྱམ་པ་ན་ལུས་ལ་འདབ་མ་རྒྱས་པ་དེ་ཉི་མ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དགས་པ་རྫོན་པ་སྐྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་

སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཤིང་དང་མ་དུ་ལུང་ག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་དང་། བྱད་མེད་
ལང་ཆོ་དར་ལ་བབས་པའི་རྐང་པར་རྒྱ་སྒྲིགས་བྱུགས་ནས་བརྒྱན་ནས་མྱ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་ལ་རྐང་
པ་བསྐྱུན་ན་འབྲས་བུ་དང་མེ་ཉོག་འབྲུང་བ་དང་། ལང་ཆོ་དར་ལ་བབས་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་ཁ་བྱར་ཆང་
གིས་བཀའ་སྟེ་མེ་ཉོག་མི་འབྲུང་བའི་བ་གྲུ་ལའི་ཤིང་ལ་གཏོར་ན་མེ་ཉོག་རྣམས་བཞད་དེ་འབྲུང་བ་
རྣམས་ཀྱང་ཡིད་དབང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་མིན་གྱི་མཆུད་སྦྱང་གི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཤེས། དཔེར་ན་
རིམས་ཉིན་གསུམ་པས་བཏབ་པ་ལ། སྐྱུ་མཚམས་སུ་སོ་ལག་ཆག་པའི་དུམ་བུ་རེ་བྱིན་པ་ཉིན་
གསུམ་དུ་བྱས་ན་ཞི་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རེག་པས་འཁྲུམ་པ་དང་ཉི་མའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་པ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། མེ་ལ་སོགས་པ་རེག་པའི་བགས་པ་དང་། སྦྱ་དང་འཁྲུལ་འཁོར་དང་རྒྱ་
སྐར་དང་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལྷོན་ཤིང་ཆོས་ཅན།
སེམས་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲེ་གནས་བཞིས་མ་བསྐྱས་པའི་བྱིར་དང་། དཀྱིལ་དུ་བཅད་ཀྱང་བཟོད་པའི་
བྱིར་དང་། དཔེར་ན་ལག་དུམ་བཞིན། དེས་ན་བེམ་པོ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ལྷོན་ཤིང་
སེམས་དང་བཅས་པ་མིན། །སྒྲེ་གནས་བཞིར་ནི་མ་བསྐྱས་བྱིར། །དཀྱིལ་དུ་བཅད་ཀྱང་བཟོད་པའི་
བྱིར། །ལག་དུམ་བཞིན་དུ་བེམ་པོ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཤིང་སོགས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཡིན་ཏེ།
དུས་སུ་སྒྲེས་པའི་བྱིར། རྟེན་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་འབྲ། འཕེལ་བའི་བྱིར་རྟེན་
བཞིན། དུག་ཤིང་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཡོད་དེ། སྤང་སེམས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཟེར་བའང་མ་ངེས་
པར་ཐལ། དེ་ནི་རིགས་མཐུན་པ་ལས་འབྲུང་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྐྱ་དང་སེན་མོ་དང་སེན་ད་པའི་ཚུ་
དང་སྐྱུན་སྐྱུན་དའི་འབྲས་བུ་བཅད་པ་དང་། བེའུ་རྩ་དང་གསེར་གྱི་སྦྱ་གྲུ་དང་། གྲོག་མཁར་དང་། ལྷོག་
པ་དང་། བྱ་རུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ། རིན་ཆེན་དང་གསེར་གྱི་སྦྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆུ་འཛིན་
གྱི་སྒྲ་སྒྲོག་པའི་དུས་སུ་སྒྲེ་བའི་མ་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ལྷོག་པ་བྱ་རུ་བེ་
རྩུ། །རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་སྦྱ་གསོགས་ཀྱིས། །ཤིང་རྣམས་སེམས་ལྡན་བཅས་པ་ནི། །འདི་ལྟར་མ་

དེས་པ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྤྲུལ་སྤྲེགས་ངང་སྟོང་དག་གིས་བཤད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲེགས་ཀྱིས་ཕན་
 པ་མེན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་གནས་ལུགས་དང་། འཁོར་འདས་ཤེས་པའི་དེས་པ་མེད་དེ། སྐབས་
 འགའི་རྒྱང་ཟད་བདེན་ཡང་ལྷག་མ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་ལྟ་བུ་དང་སྤྲུལ་སྤྲེགས་ཀྱི་ལུགས་འདི་དབུད་ན་མི་
 རྒྱང་བ་ཐོང་བའི་འོ་མ་བསྐྱབ་ན་བཤད་ནི་ཐོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས། འགའ་
 ཞིག་དོན་བཞིན་མཛོང་བ་ཡིས། །ཀུན་ཏུ་དོན་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། །གནག་རྩི་སྤྱོད་པའི་ཆོག་ནམས་
 བོ། །ཀུན་ཏུ་རྩི་བཞིན་དོན་མེན་བཞིན། །ཞེས་དང་། ལེགས་ལྷན་གྱིས། དེ་ལྟར་ན་ཐོང་བའི་འོ་མ་
 བསྐྱབས་པ་ལས་མི་གཙང་པའི་ནི་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤྲུལ་སྤྲེགས་ནམས་ཀྱི་སྤྲུལ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 སོ། །འདིར་རྒྱ་ཆེར་རྗེས་སྤྲད་པག་པས་དབུད་རིགས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་
 འདོད་པས་རྗེས་སྤྲད་པག་པའི་བྱ་གཞིངས་པ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་ཕྱིན་ཆེ་གཏོང་
 བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞིངས་དང་བྱ་སྤྲེགས་བཞིན། དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས། རི་ལྟར་སྤྱང་
 བཞིར་བརྒྱལ་འདོད་པ། །གཞིངས་དག་ཡོངས་སྤྱིན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བཏང་བུ་ཡིན་ན་
 ཡང་། །རྗེས་སྤྲད་པག་པ་བཟུང་བར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1927

མཆོད་ལོ་ས་སྟོག་ཅན་རྒྱལ་དགའི་རྒྱ་མཚན་དང་། །

རྒྱལ་དང་རྣམ་གྲངས་ཆེ་བ་ལི་དོན་དབྱ་རྣམས། །

མ་འདྲེས་མཁོར་བ་འོག་དེ་མོ་ལྟར། །

རབ་གསལ་ཆེས་གསལ་གིང་རྟ་ཆེ་བཞིན་བཀོད། །

དེ་ལྟར་ལུ་སྟེགས་ལུགས་རན་མི་ཤེས་པར། ཟེར་སྟོས་གྲིས་དང་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་དང་། ལུ་པ་
མཐའ་སྤྱི་འདོད་རྒྱ་མཚན་མ་གོ་ཡང་། ལུགས་དེ་འགོ་ག་འདོད་རྒྱུན་པོས་སྤྲངས་འདི་གར། ལུ་པ་
དང་དུས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་གཞལ་བུའི་གནས། ལ་ཞིབ་མ་འདྲེས་སྟོ་སྟོས་ཤེས་མིག་འདིར། རྣམ་

བར་གསལ་འདིས་འང་མ་མགོན་སྤྱིང་དབྱས་སུ། །བཞུགས་སམ་མཁྱེན་པའི་གཏེར་དུ་གོར་མ་
ཆག། །འགྲན་པར་འདོད་ཀྱང་ལེ་བཤད་རྒྱ་བྲལ་འདི། །ཡོངས་འདུའི་རྐང་འཁྱུང་བཞིན་དང་གདོང་ལྡ་
བཞིན། །བཅུ་གཉིས་བདག་བཞིན་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཞིན། །མདོན་དུ་གྱུར་ལ་སྦྱོན་པའི་གར་
གྱིས་ཅི། །ལྷགས་ལྷེ་སྤྱི་བའི་འོ་མཆོར་རྣམ་སྦྱོང་རྒྱས། །མཛེས་སྤྱད་རབ་ཇོགས་གྲུབ་གཞུང་དབྱངས་
ཅན་མ། །མཐོང་ཆོ་ངོ་མཆར་ཆོ་ག་བྱེད་བ་པོ། །རྣམ་སང་ཀུན་གྱི་མེས་པོར་རྒྱལ་རྣམས་སྐྱེང་། །

ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཁྱུལ་སྦོང་གདོང་ལྡའི་སྤྱི་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་
གསལ་སྦྱོན་མའི་རྣམ་བཤད་ལས་གཅེར་བུ་བའི་ཉག་མཐའ་ཆད་མས་བསལ་བའི་སྐབས་སམ་ལེ་འུ་
བདུན་པའི་འགྲེལ་བ་གྲུབ་ཟིན་ཏོ། །

༥ སྤྲུལ་མ་མི་སྤྲུལ་སྤྱི། ཟླ་མ་དང་མཐུན་པའི་གཏེར་དཀར་སེར་རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་
 པའི་ཞབས་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །དེ་ལ་འདིར་གཉིས་པ་རང་སྡེ་བདག་མེད་སྤྲ་རགས་གཏན་ལ་པལ་
 དེམ་ལ། ལུང་རིགས་ཀྱིས་རང་སྡེའི་བྱུ་བ་མཐའ་བཞིར་བཞག་པ་དང་། སོ་སོའི་ལུགས་གཉིས། དང་
 སོ་ལ་འཐད་ལྡན་བཞག །འབྲུལ་བ་དགག །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བཅད་ཚུལ་གསུམ། དང་སོ་ནི་རང་སྡེ་
 བྱེ་སྐྱེ་མདོ་སེམས་དབྱུ་མ་གྱི། །བཞིར་དེས་འདིར་ནི་བྱུ་བ་མཐའ་ལྡར་མིན་གསུངས། །ཞེས་པ་རང་
 སྡེ་ལ་བྱེ་མདོ་དབྱུ་སེམས་བཞིར་གྱངས་དེས་ཏེ། ལྟོན་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་དཀར་ཡང་།
 ལྷག་སེང་གི་བསྟན་པ་འདི་ལ་བྱུ་བ་མཐའ་ལྡར་དང་། ཐེག་པ་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གསུམ་ལས་གཞན་
 པའི་ཐེག་པ་བཞི་པ་མེད་པར་མདོ་སྤྲུལ་དུ་མ་དང་། མཁས་བྱུ་བ་ལས་བཤད་པའི་བྱིད་ རི་སྐད་
 དུ། དེགས་ལྡན་གྲགས་པས། བྱེ་བྲག་སྐྱ་དང་མདོ་སྡེ་གྱི། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་དང་དབྱུ་མ་དུ། །འབྱུར་
 རོ་ཞེས་དང་། རོ་རྩེ་སྦྱང་འབྲེལ་ལས། དེ་ནས་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་གཞུང་། །དེ་ནས་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་
 འབྱུར། །རང་ཆོས་རྣམ་ཤེས་སྐྱ་བ་དང་། །དེ་ནས་དབྱུ་མའི་གཞུང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཉན་
 ཐོས་པ་དང་རང་རྒྱལ་འདིར། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་པ་ཡི་བཞི་པ་དང་། །བྱུ་
 པའི་གཞུང་ནི་ལྡར་པ་མེད། །ཅེས་བྱུ་བ་མཐའ་དང་ཐེག་པའི་གྱངས་དེས་བསྟན་ཅིང་འཕགས་པ་ལྟས་
 གྱང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར། །ཡིད་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་མཐོང་སྟེ། །བྱེ་བྲག་སྐྱ་
 ལ་སོགས་པའི་ལམ། །བཤད་པའི་དེ་ཉིད་སྐྱུ་བ་པོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་ཡང་། ཡང་དག་
 པར་བསྐྱུས་ན་རྣམ་པ་བཞིར་མཐོང་སྟེ། །གང་ཞེ་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ལམ་ཞེས་དང་། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་གྱང་། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣམ་པར་
 ཤེས་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི། དངོས་སོ་ཡོད་པ་བྱུ་བ་པའི་མཐའ་ལ་མི་སྤྲུལ་པ་སྟོན་པ་ན་ཞེས་དངོས་སྐྱ་

བ་གསུམ་དུ་བཤད་པས་དབུ་མ་དང་བཞིར་འདོད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ལྷན་སྤྲེལ་དོན་ཤིས་ཀྱང་། མདོ་
སྡེ་བྱེ་བྲག་སྤྲེལ་རིག་། དབུ་མའི་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཨ་ལ་རྒྱུ་ཤི་པས་ཀྱང་། དོན་ཤི་སྤྲེལ་འབྲེལ་
ལྷན་བཤད་པ་ནི། དེ་ཉིད་རིན་ཐོང་ལས། ཐེག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་པ་བཞི་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲེལ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་
དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་དང་། དབུ་མ་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱེ་ལས་རྒྱལ་
བས་ཀྱང་བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་རང་འབྲེལ་ལས། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲེལ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་
དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་དང་། དབུ་མ་པས་དབྱེ་བའི་སངས་རྒྱས་པ་བཞིས་སོ། །ཞེས་དང་། མཁའ་
འགོ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱུད་ལས་སྦྱོང་ལམ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་ཆོས། །མདོ་སྡེ་རྣམ་ཤེས་དབུ་མ་བ། །མོས་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམ་བཤད་དེ། །ཞེས་དང་། དོན་ཤི་ཨ་ར་ལའི་རྒྱུད་ལས། ཁ་ཅིག་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་
ཚུལ། །ཁ་ཅིག་བྱེ་བྲག་སྤྲེལ་བའི་ལམ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་མདོ་སྡེ་བ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཉིད། །ཅེས་
གསུངས་པ་བཞིན་དབྱེས་དོར་སོགས་དུ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཡང་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གཞན་དང་སངས་རྒྱས་གཞན་ལ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནར་ཡང་མ་དེས་ཏེ། དཔལ་མགོན་ལྷན་མདོ་
ཀུན་བརྒྱས་ལས། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་ཆོགས་སྦྱོང་བ་ཐད་པ་དང་། འདུལ་བའི་
དབང་དང་། ཐེག་པ་སྤྲེལ་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲོན་པས་ཀྱང་། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐད་པ་རྣམས་སུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་འཇུག་གོ། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཡང་མ་ཟད་དེ་ཞེས་སྤྲོད་
པོ་བཞོད་པའི་སྤྲོད་དཔལ་གྱི་འདིག་རྟེན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོ་དཔལ་
ཡོན་ཏྱིག་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་དཔེར་མཛད་པས་སོ། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་
གྲུབ་མཐའ་སྤྲེལ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་སྒོས་བཞག་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས། ཉན་ཐོས་སྡེ་བའམ་
ཉན་ཐོས་པ་དང་། དབུ་སེམས་གཉིས་ཐེག་ཆེན་པའམ་ཐེག་ཆེན་སྡེ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྦྱོང་ཅམ་ཁས་སྤངས་ནས། དེར་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་

ཞེན་སྦྲུལ་པ་ཡིན་པས་ན་ཉན་ཐོས་པར་བཞག་ལ། དབུ་སེམས་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་བཤད་ཚུལ་ཐེག་ཆེན་སྐུ་མོང་མིན་པ་གང་རུང་རེ་སྟོང་ནས་དམ་བཅའ་སྦྲུལ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པས་ཐེག་ཆེན་པར་བཞག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་བཞི་ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་སྡེ་ཚུལ་གཉིས། ཐེག་གསུམ་ལ་སྤྱད་གསུམ་
འདོད་ལྟར་དབྱེ་བསྟུལ། ཞེས་པ་སྤྱར་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྦྲུལ་
བཞི་པོ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྦྲུལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། བོད་ཁ་ཅིག་གྱེ་མདོ་
གཉིས་ཉན་ཐོས་དང་། སེམས་ཅམ་པ་རང་རྒྱལ་དང་། དབུ་སེམས་བྱང་སེམས་གྱི་ཐེག་པ་བར་སྤྱད་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཤེས་མཁན་པོས་ཀྱང་། གྱེ་སྤྱི་ནང་དུ་མདོ་སྡེ་པ་འདོད་པས་གྲུབ་མཐའ་
གསུམ་བྱས་པ་དང་། བོད་ཁ་ཅིག་གཞན་མ་བྱ་བ་གྱེ་སྦྲུལ་སྤྱད་གསུམ་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ལྟར་འདོད་
པ་རྣམས་འཁྲུལ་ཏེ། སྤྱར་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་བཤད་པའི་ལུང་དང་། ལྷག་དུ་སངས་རྒྱས་
པ་ལ་ལྟ་བུ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་ཞིང་རིགས་པ་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
ལམ་མ་ཞུགས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྦྲུལ་བཞི་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་འདྲིན་མཁན་ཡིན་
ན་ལམ་ཞུགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དགེ་བསྟན་དགེ་ཚུལ་སོགས་སོ་ཐར་སྟོན་ལྟན་ཡིན་ན་
ལམ་ཞུགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ལམ་མ་ཞུགས་ན་སྦྱབས་འགྲོ་དང་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་
མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་གཞོད་བྱེད་མི་ལང་ངོ་། །དེས་ན་སྐྱེས་བཟང་མིག་འབྱེད་ལྟར། གང་ཟག་ཉན་
ཐོས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཞུགས་དགོས་ལ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོན་ཁས་ལེན་པར་མ་ཟད་དོན་
རྟོགས་ཀྱང་། བསམ་པ་བྱགས་རྒྱང་བས་རང་དོན་ལ་ཞུགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལྟ་བུ་སོགས་ཡིན། གྲུབ་
མཐའ་ཐེག་དམན་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོན་ལྟར་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ཅམ་ལམ་བཅས་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཐེག་
ཆེན་གྱི་བཀའ་མི་ལེན་པའམ་སྤངས་ཀྱང་བཟོད་དོན་སྐུ་མོང་མིན་པ་མི་འདོད་པ་དག་ཡིན་པས་དེ་
དག་ག་ལ་གཅིག་ཤིང་འདི་དག་ལ་དབྱེད་བྱ་མང་སྟེ་མ་སྟོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱན་གཞི་ཉོན་
ཡིད་དང་། རྩོམ་གྱི་བདག་མེད་ས་བརྩ་སྤྲུགས་སོགས། ཐེག་ཆེན་སྟོན་བཀའ་མི་འདོད་བྱིས་
འདོད་གྲགས། ཞེས་པ། སྟོན་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་ནི། རི་སྐད་དུ། མདོ་སྡེ་སོགས་སྤྲུ་མ་བསྐྱུས་
དང་། ལམ་གཞན་ཉི་ལམ་སྟོན་བྱིར་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་གསུང་མིན་ཏེ། རིག་བྱེད་མཐའ་
ཡི་ལྟ་བ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་
སྟོན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པར་མི་སྤྲང་བ་དང་། གཞུ་སོགས་ལ་བྱས་དང་སྤྲུགས་བསྐྱུས་པས་སྡེ་ག་
འདག་པ་སོགས་ལམ་གཞན་སྟོན་པའི་བྱིར་དང་། རིག་བྱེད་མཐའི་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྤྲུས་པའི་བྱིར་
དང་། རྒྱང་མན་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཁས་བླངས་པས་ལས་འབྲས་བདེན་བཞི་དགོན་
མཆོག་སོགས་མེད་པར་བཤད་པའི་བྱིར། དབྱ་མ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྟོང་ན། སྟེ་བ་
མེད་ཅིང་འགག་མེད་པས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། རྟོན་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར། རྟ་བུ་ཞེས་ལེགས་ལྡན་གསུངས། ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྡེ་བ་བཙུང་པོ་གཅིག་གི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་ནའང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རིགས་པ་ལས་དེ་མ་དམིགས་པ་དང་། བཀའ་
བསྐྱུ་བ་དང་པོའི་དུས་སུ་འང་མ་བསྐྱུས་ལ། བྱིས་བྱེ་བར་གྱུར་པ་ན་ཡང་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་བྱིར་དང་། ཁོངས་སུ་དུས་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པར་བཤད་པ་ནས་འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། བདེན་པ་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་
སྦྱིད་ལུག་འགྱུར། ཞེས་བྱང་སེམས་བདེ་བར་འགྲོ་བར་བཤད་པས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་
བསྐྱེད་པ་དང་འགལ། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོས་ཀྱན་ལ་བྱུང་བ་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་
བདག་མེད་དང་འགལ། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདལ། ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་
སངས་རྒྱས་པར་ལུང་སྟོན་པས་མྱ་ངན་འདས་ཞི་བ་དང་འགལ། དག་བཙུག་ལ་སྟོན་པ་དང་། བྱིས་
པར་བྱག་བྱ་བར་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་

དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ལས་ཡང་ཚིག་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱལ་ཐུབ་སྤྱུལ་པར་བཤད་པ་དང་།
 རྟག་ཏུ་མཉམ་བཞག་ཁོ་ནར་དང་། ལས་འབྲས་མེད་པའི་བསྐྱུགས་པ་སྟོན་པ་དང་། སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་
 ཡང་རྩ་བ་ནས་འདག་པ་དང་། སྤེན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོར་ཡང་ཆད་ལྟ་སྟོན་པ་དང་། གྱི་གྱིའི་མི་ལས་གྱི་
 དབྱེ་བ་ཡང་མ་བསྟན་པ་དང་། མདོན་སྤྱུལ་དང་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པར་འགལ་བ་མང་པོ་སྤྱིས་པའི་
 བྱིར་དང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དེ་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་བའམ་ལྟས་བསྟན་པའི་དེ་
 ཉིད་དུ་གྲགས་པ་བ་ལང་སོགས་བསད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཐལ་ལ། དེས་ན་འདི་ནི་དེས་པར་བདུད་
 གྱི་སྐྱེ་བོ་སྐྱོ་བྱོས་ངན་པ་དང་། མོངས་པ་རྣམས་བསྐྱེ་བའི་བྱིར་དུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་མང་པོ་བརྩམས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་བས་ན་སྤར་གྱི་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱུན་གཞི་དང་ཉན་ཡིད་མི་འདོད་
 པས། ཐོགས་མེད་གྱི་ལུང་ལས་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པས་བསྟན་པར་བཤད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 འབྲུམ་སོགས་ལས་བཤད་པའི་བདེན་མེད་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱང་མི་འདོད་ལ། ས་
 བཅུ་དང་ཐེག་ཆེན་ནས་བཤད་པའི་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་མི་འདོད། སོགས་སྤྱིས་སྤར་བཤད་
 པའི་ལྷག་མ་རྣམས་བསྐྱུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་རྗེ་བརྩན་བྲམས་པས་རྒྱད་བླ་མ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་
 འགའ་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་བསྟན་པས་
 ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བཀར་བསྐྱབས། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྤར་ལུང་མ་བསྟན་ལྟན་ཅིག་བྱང་། །སྤྱོད་
 ལུལ་མ་ཡིན་གྲུབ་པ་དང་། །ཡོད་དང་མེད་ན་ཡོད་མེད་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤྱ་གཞན་
 བྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཐེག་ཆེན་བདུད་ལས་བསྟན་པར་གཞོད་པ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལུང་སྟོན་དགོས་པ་ལ་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ལྟན་ཅིག་
 ཏུ་བྱང་བའི་བྱིར་ན་ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཡིན་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་
 མེད་པར་སྤྱིའི་ཞབས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལས་

དང་། རྟོག་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། རྟོག་པ་ཆེན་པོར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རྟོག་པ་ཆེན་པོར་མ་ཆང་ལྟ་བུ་གསུངས་ཏེ་རྟོག་པ་ཆེན་པོར་བཞུགས། ལེགས་
 ལྟོ་ཀྱིས། རྟོག་པ་ཆེན་པོར་མ་ཆང་གསུང་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་ལ་སོགས་སྟོན་པ་དང་། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ། རྟོན་ཕྱིར་སྟོབ་མའི་རྟོག་པ་བཞིན། ཞེས་བདག་མེད་པ་སྟོང་
 པ་སྟུག་བསྟུལ་མི་རྟག་པ་སོགས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སངས་རྒྱུ་ཆོས་དགེ་འདུན་ཏེ་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་ཆེན་པོར་མ་ཆང་གསུང་
 ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོག་པ་བཞིན་ཀོ། ཡང་འདི་དག་བཞུགས་ཏེ། འདུལ་བ་ལ་སྟངས་མཛོ་སྟེ་
 ལ་འཇུག་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་
 རྒྱུ་ལས། རང་གི་འདུལ་ལ་སྟངས་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། རྟོག་པ་ཆེན་ཀྱི་
 རྟོན་མོང་མིན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆེན་པོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེར་མེད་ཀྱང་རྟོག་པ་ཆེན་རང་གི་
 རྟོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟུ་བ་པོ་ཀྱན་བཟང་འཇུག་དབྱངས། གསང་བདག་བྱམས་པ་སོགས་ཀྱིས་
 བསྟུས་པའི་ཕྱིར་སྟུང་བ་པོ་འང་མི་གཅིག་ལ། རང་གི་རྟོག་པ་ཆེན་པོར་མ་ཆང་གསུམ་དང་མ་ཆང་གསུམ་དང་།
 ཡང་དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས། ལྟོ་མ་ཀྱན་དགའ་འོད་ཟེར་དང་། རྟོག་པ་ཆེན་པོར་སྟོན་པ་སྟོན་
 དང་། འཆར་ཀ་སྟོང་ཉིད་ཆུ་ལ་སྟེས། ཞེས་སོགས་དང་། ལེགས་ལྟོ་ཀྱིས་ཀྱང་། ལྟོ་མ་ཀྱན་
 དགའ་བ་ཏེ་ལོ། རྟོག་པ་ཆེན་པོར་སྟོན་པ་པོས་བདག་པོས་དང་། འཆར་བྱེད་སྟོང་པ་འཆར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་
 ལྟོ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆེན་ཀྱི་མཛོ་མིང་ཡོད་ལ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་མེད་པ་དང་། མཛོ་འགའ་མ་ཆང་བ་
 བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ཆེན་པོར་དེར་དུས་⁽¹⁾མེད་ལ་དེ་དུས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མ་ཐོས་པ་མང་ཟེར་
 རོ། རྟོག་པ་ཆེན་པོར་སྟོན་པ་པོས་འཆའ་བ་སྟེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཞུང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྟེ་བ་བཅོ་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུལ་ལ། རྟོག་པ་ཆེན་པོར་སྟོན་པ་པོས་མཛོ་སྟེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་

1 དབྱས་དཔལ་གྱི་མེད་ལ།

སྟོན་གྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁོངས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གཏོགས་ཏེ། དེ་ན་ས་བརྩ་བའི་
 མདོ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཆན་ཉིད་དག་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། དག་འདུན་པལ་ཆེན་སྟེ་ཉིད་
 གྱི་ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྟེ་དང་། ཏུབ་གྱི་རི་བོའི་སྟེ་དག་ལས་ཀྱང་། འཕམ་སྐྱད་དུ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་དག་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་
 ལས། དག་འདུན་པལ་ཆེན་སྟེ་སྟོན་དག་གི་འཛིག་རྟེན་སྟེ་བའི་སྟེ་སྟོན་གྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མ་མོ་དང་། ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་པལ་ཆེར་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་། དག་
 འདུན་པལ་ཆེན་པོའི་བཟང་པོའི་ལམ་པ་པོ་བྱང་དཔལ་ཡོན་ཅན་ན་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་
 སྟེ་སྟོན་ལས། སྟོབས་དང་མདོན་ཤེས་དབང་ཐོབ་པ། ཁྱབ་པ་ཉི་མ་རྣལ་འབྱོར་པ། ཀྱུན་ཏུ་བཟང་
 ལ་སོགས་པ་ནི། །ས་བརྩ་པོ་ལ་གནས་བཅས་ནས། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་
 འཛིགས་མེད་རི་བའི་སྟེ་སྟོན་ཁྱིའི་སྟོང་པ་ལས། གོ་ཆ་ཆེན་པོའི་གོ་བགོས་ནས། །བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་དབང་ཐོབ་ཅིང་། །པ་རོལ་བྱིན་བརྩ་རྟོགས་བྱུར་ནས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་མདོན་
 བྱུར་པ། ཞེས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བྱངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་དག་གིས་བསྐྱུས་པར་
 འདོད་བསམ་ན་གྱི་གྱིའི་མི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་བྱིར་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་ཤིང་། ལེན་
 པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་འདོད་པའི་བདག་མེད་དང་མི་འགལ། གཞུ་སོགས་ལ་བྱས་བྱས་
 ཅམ་གྱིས་སྟེག་མི་འདག་ལ། དེར་གནས་སྟུ་མ་རྩོས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་ནམ་ཞིག་བཤེས་གཉེན་
 བྱས་ནས་འདག་པར་བཤད་བས་མི་འགལ། སྟུང་གནས་སོགས་སྟེ་སྟེགས་སྟུབ་ཆེད་དང་།
 གཟུངས་ནི་ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་ལ་གཟུངས་
 སྟེགས་བཅགས་པས་མི་འགལ། སྟོབས་བཞི་ཆང་ན་ངེས་པའི་ལས་འདག་པ་དང་། རམ་མཁའ་
 མཛོད་གྱི་སྟོན་ལམ་ཡང་འབྲས་བུ་མདོན་བྱང་ཡོད་པས་ཆོག་ཅམ་མེན་ལ། ད་ལྟ་མ་བྱང་ཡང་ཡི་
 དུགས་འགའི་ལྟར་དང་། ཡང་དག་ལྟ་བ་སྟོན་འགོ་བའི། །རི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ལམ་འདི་ཉིད། །ཐེག་

ཆེན་དུ་ཡང་ཉེར་བསྟན་པས། །དེ་དག་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་
རྣམ་བཅུ་དྲུག་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་འདོད་པ་དོན་དམ་པར་མི་འཐད་ལ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་སྟན་པས་
ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་དག །འཛིག་ཉེན་གྲགས་པ་རི་ལྟ་བར། །དེ་
བཞིན་དེ་ནི་འགོག་པ་མིན། །དེ་བྱིར་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་
པར་མཐའ་ཀུན་འགོག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་མི་འགོག་པས་ཆད་ལྟ་བསྟན་པའང་མ་གྲུབ་
པོ། །ནམ་མཁའི་ལྗེའི་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་ག་ལ་འཕྱར་ཏེ། དེ་དག་ཆངས་པར་ཞེན་ཆེ་བས་ཆངས་པས་
ལྟ་རྣམས་བསྐྱེད་པས་དེས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དུ་འདོད་པས་སོ། །ཤྭ་ག་སྐབ་ཀྱང་འོག་མིན་ཀྱི་རྣམ་སྤང་
ཆེན་པོའི་སྤྱལ་བ་ཡིན་ལ་དེར་མ་བྱད་སྐྱ་ཆེ་འགའ་མ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱང་ཚུལ་དང་འཆོ་
བྱེད་ལ་བསྐྱང་སྟན་པའི་ཚུལ་དག་སྤྱལ་བ་མིན་ན་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་སྟོག་མི་གཅོད་པ་
སོགས་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དེ་འདྲ་རི་ལྟར་འཐད། འདི་སྤྱལ་བ་མིན་པར་སོ་སྟེ་
ཡིན་ན་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རི་ལྟར་སྟོན། རྟེན་པ་ཐ་དད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སྤྱལ་བར་
བཤད་པ་ཡོད་དེ། འོག་ཞེན་ཀྱི་རྫོན་པའི་ཆེད་དུ་རྫོན་པའི་གཟུགས་སྤྱད་དང་། མི་དབང་བརྟ་སྟེས་
འདུལ་བའི་བྱིར་ཀྟན་པོའི་གཟུགས་སྤྱལ་བའི་བྱིར་དང་། མ་འགགས་པ་ལ་ལྟའི་མིག་གིས་གང་
མཐོང་བྱིས་པས། མ་འགགས་པས་སྤྱས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱལ་བ་དང་བར་མའི་སེམས་
ཅན་གངས་མེད་པ་དག་མཐོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱས་པ་ལ་སྟོང་པོ་མེད་པའི་བྱིར་
རི་སྤྲད་དུ། འགའ་ཡིས་ཆོག་གིས་སྤྱར་མེད་པར། །བྱ་བར་མི་རུས་ཞིབ་པའི་སྟོས། །སྟོང་པོ་ཡོད་
དམ་སྟོང་པོ་མེད། །མཁས་པས་དེ་ལ་དབྱེད་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་མང་པོས་
ལེགས་པར་བསྐྱབས་པས་སོ། །དེས་ན་སྟོན་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་བཀར་མི་འདོད་ཀྱང་།
སྤྱ་སྤྱབ་ཡབ་སྲས་དང་། ཐོགས་མེད་སྤྱ་མཆེད་ཡབ་སྲས། རྟོགས་སྤང་ཆོས་གྲགས་བྱིན་ཆད་ཐེག་
ཆེན་བཀར་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་གཉིས་བྱུང་ཞེས་བོད་ཀྱི་སྟོན་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་འདོད་

བར་གྲགས་པ་ཡང་ལེགས་པར་གོ་སྟེ། བྱེ་སྤྱི་ལ་ཡང་པལ་ཆེན་སྟེ་པའི་མདོ་དག་དང་ཐེག་ཆེན་
 མཐུན་པས་ཐེག་ཆེན་འདོད་པ་ཁ་གས་ཡོད་པར་མངོན་ཏེ། རིགས་པས་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དུས་
 གྱི་བྱེ་སྤྱི་སྤྱི་དང་གནས་མ་བྱས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་
 བྲངས་ཅན་སོགས་སྟེ་སྟགས་ལྷགས་ཀྱི་ཏྲག་དངོས་དགག་པ་ཡིན་ཞེས་དགོངས་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་འཆོ་ཡབ་སྤྱས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱ་རང་འགྲེལ་ལས་དེ་
 ལྟ་མིན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་དང་། གནས་མ་བྱའི་ཚུལ་གྱི་རྗེས་སྟེ་འབྲངས་ནས། འདི་ནི་ལྟར་གངས་
 ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགག་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་འདི་བཤད་མི་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད། ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་ཡབ་སྤྱས་ཀྱང་བཞེད་དེ། རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་ནམ་བཤད་ལས། གནས་མ་བྱ་
 པའི་སྟེ་པ་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། མི་འདེབས་པ་གཉིས་ཡོད་
 ལ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་སོགས་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་
 པོའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ལ། བྱེ་སྤྱིའི་ནང་ཆོན་སྟེ་པ་བཙུག་ལ་ཐེག་ཆེན་འདོད་མི་འདོད་
 གཉིས་ཡོད་པ་འདི་སོགས་མེད་ཞེས་ཀྱིའང་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་སྤྱིའི་གནས་མ་བྱ་པ་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མི་འདོད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་ཞེས་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་འཕྲ། སྤང་མི་སྤང་
 གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རིགས་པས་སྟེ་པ་གཞན་ལ་འང་སྤང་མི་སྤང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་
 སྤྱོད་སོགས་འགྲེལ་ལས། དེར་ངེས་པར་སྤྱང་བ་ཆོས་འདི་པ་ཉིད་དེ་དག་ལས། ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དང་། ཡང་འགྲེལ་བ་དེ་ལས། རྣམ་པ་དུ་མའི་སྟེ་སྟགས་
 པ་མང་པོ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་ཆོས་འདི་པ་ཉིད་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་པར་བཟུང་བ་
 འདྲིན་པ་སྟེ། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རོན་དམ་པ་ལ་མི་མོས་པ་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཀ་གནས་མ་བྱ་པའི་བྱེ་བྲག་བྱེ་སྤྱོད་ཁ་ཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
 འདི་པ་ཞེས་གཉིས་ཀར་བྱུང་པས་རང་སྟེ་ཡིན་ཞིང་། གང་ཟག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་པས་བདག་སྤྱོད་པར་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་སྤྲ་མས་ཐར་བ་དོན་གཉེར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་ཞེས་
 སྤང་བས་བཀར་ཁས་མི་ལེན། ཕྱི་མས་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་སྤང་བས་བཀར་
 འདོད་ཀྱང་། སྤྲོད་ཉིད་ལ་སྤྲུག་ཅིང་གཉིས་ཀས་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྤྲོ་མའི་དར་
 རྒྱུག་ལས། སྤར་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་འདི་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པར་འདྲ་ཡང་།
 སྤྲ་མ་ལ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་མེད་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་འདི་ཐར་བ་ཙམ་
 ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤྲུར་བ་མི་འདེབས་པ་ཁ་ཅིག་གོ། །ཞེས་
 སོ། །མདོ་སྤེ་བ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཤིང་། གྲུབ་མཐའ་དང་མདོ་སྤྲུག་མཐའ་ཅད་ཀྱི་བཤད་པ་མངའ་
 བའི་སྒྲོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས། འདི་ནི་སྒྲོ་དུག་པ་དང་། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྒྲོད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་མདོ་སྤེ་རྣམས་སྤྲི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཞེས་བ་ནས་འདི་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 ཀྱང་བརྗོད་དེ། བྱང་དང་སྤྲོད་ཆེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་འབྲེང་
 བ་ལས་ཀྱང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་སྤེ་བ་དང་རྣམ་འབྱོར་སྒྲོད་པ་དང་།
 དབྱུ་མ་བ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྤྲིར་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་བཤད་
 པ་ཆོག་ཟེན་ལྟར་མི་རུང་འདྲ་སྟམ་པ་འགའ་ཙམ་སྤང་ཡང་། འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རུང་སྟེ།
 དེ་གསུམ་གསུམ་པར་ཕྱིན་བཀར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་། བྱང་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
 ལུགས་གསུམ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་དབྱུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་བཞིན། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་
 པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡིན། །བྱང་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་
 མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཆོན་ཉིད་བྲལ། །ཞེས་ཤེས་ཕྱིན་མདོའི་དགོངས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཆུ་ལ་
 འདིའང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྤེ་བ་གཅིག་ཏུ་མིན་པར་ཕྱིས་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཀྱི་མདོ་སྤེ་བ་
 གཉིས་ཀའི་འདོད་ཆུ་ལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་བཅུན་པ་དགེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ལུང་གི་རྗེས་
 འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་མདོ་སོགས་ཁས་ལེན་པར་མི་སྤྲོ་བར་དགོངས་པ་སྤངས་ནས་འཆད་

བའི་བྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། རང་གི་སྤྱེ་བ་གང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་
བ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་ཆིག་གི་འཆད་བ་ན་སྤྲད་བ་དང་ཉུང་བའི་དོན་ལ་སོགས་པར་འཆད་དེ།
ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རང་གི་སྤྱེ་བ་གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཙུན་བ་དག་སྤང་ལ་
སོགས་པ་སྤེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བཤུ་ཆེན་ལྷན་སྦྲེལ་རྩིས་ཤིང་སྤྱེ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་རྣམ་རིག་། དབུ་མའི་རིམ་བཞིན་
གསལ་བའི་བྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟག་བདག་མེད་བཤད། ཅེས་པ་ལྟར་བྱུབ་མཐའ་བཞིས་རིམ་
གྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བ་བཤད་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་ཅེས་པ་ལྟར་འདི་ལ་
གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་རགས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲ་རགས་
གཏན་ལ་དབབ་པའི་བྱུབ་མཐའ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉག་ཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་
མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དང་། རྩིས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བྱུབ་མཐའ་བཤད་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྲ་བཤད་དབྱེ་བ་བྱུབ་མཐའི་ཐུགས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་
བཤད་མཆོད་གཙོ་བོར་སྤྱི་བྱིར་དང་། རྩིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བས་བྱེ་སྤྱི་བ། ཞེས་པ་གཞུང་བྱེ་བྲག་
བཤད་མཆོད་རྩིས་སུ་འབྲངས་པས་དང་། བརྗོད་བྱ་འཆད་ཚུལ་རྩིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་དུ་སྤྲོ་བ་གཉིས་
ཀའི་སྒོ་ནས་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བར་བཏགས་ཏེ། ཀུན་བརྒྱས་འགྲེལ་བ་ལས། དུས་གསུམ་རྩིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་
ཡོད་པར་སྤྲོ་བའོ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་དང་མཐུན་པར་སྤྲོ་བས་ན་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་
ཅེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྲས་མར་ཡང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོད་ཞེས་དང་། རིགས་ལྷན་
གསལ་པས། ཁ་ཆེའི་གཞུང་གི་ཚུ་གཏེར་གྱི། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བའི་གཞུང་འདོད་འབྱུང་། ཞེས་ཚུ་གཏེར་
རམ་རྒྱ་མཆོད་སྤྲས་བཤད་པས། ཁ་ཅིག་བཤད་མཆོད་མིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། འཐད་ལྷན་དང་། འབྲེལ་བ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཚུལ་གཉིས་
སོགས་ཡོད་སྤྲོ་བལ་ཆེན་དང་། གནས་བརྟན་མང་བཀུར་སྤེ་བདུན་ལྷ་གསུམ་གསུམ། ཞེས་པ་དབྱེ་

ན་སྤྲེལ་བའི་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། གྲུས་ཚུལ་ནི། རྟོག་གི་འབར་བ་དང་། སྤྲེལ་བ་དང་སྤྲེལ་བའི་འཁོར་
ལོ་དང་། སྤྲོལ་དཔོན་བསྐྱེད་དགེ་ཚུལ་སྤྲོད་གི་ལོ་ངོ་བ་གཉིས་དང་། འོད་ལྗན་དག་ལས་བྱུང་ལ། དེ་
ཡང་རྩ་བའི་སྤྲེལ་བ་བཞི་ལས་དང་། གཅིག་ལས་དང་། གཉིས་ལས་དང་། གསུམ་ལས་གྲུས་ཚུལ་
དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤྲོན་བ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གྲག་ན་གནས་བརྟན་བ་སོ་སོས་སྤྲོད་
ལེགས་སྤྲུལ། ཟུར་ཆག་དང་། རང་བཞིན་དང་། ས་ཟེའི་སྤྲོད་གྲུས་བརྟན་བས་རྩ་བའི་སྤྲེལ་བཞིར་གྲུས་
བར་རྒྱུད་སྤྲེལ་སྤྲེལ་རྣམས་སོ། །རྩ་བའི་སྤྲེལ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་ལ་དུལ་ལྟ་སོགས་སྤྲེལ་ལུགས་དང་།
བསྐྱེད་གསུང་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོད་བ་འགའ་ཞིག་གིས་འདོད་
བར་གྲགས་པ་ནི། རྩ་བའི་སྤྲེལ་བཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོད་བ་དང་། སལ་ཆེན་བ་དང་། གནས་བརྟན་
བ་དང་། མང་བཀྱར་བ་བཞིའི་དབྱེ་བ་ནི། དེས་བཞིན་བདུན་དང་ལྔ་དང་གསུམ་དང་གསུམ་ཡིན་ཉེ་
དུལ་བ་ལྟས། འོད་སྤངས་ས་སྤྲོན་ཆོས་སྤྲུང་སྤྲེ། །མང་ཐོས་གོས་དམར་སྤྲོལ་མ་དང་། །རྣམ་པར་བྱེད་དང་
གཞི་ཀུན་ལ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོད་བ་བདུན། །ཤར་དང་རུབ་དང་གངས་རིར་གནས། །འདུས་
བྱས་རྟག་པར་སྤྲོད་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་འདས་སྤྲོད་སལ་ཆེན་ལ། །རྒྱལ་བྱེད་ཆོལ་གནས་འཛིགས་མེད་
གནས། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་གསུམ། །ས་སྤྲོག་རི་དང་བསྐྱེད་བ་ལ། །གནས་མ་བྱ་
པའི་སྤྲེལ་རྣམས་ནི། །ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བ་རྣམས་པ་གསུམ། །ཞེས་སོ། །འདི་བརྟུས་པའི་སྤྲུངས་བཟང་
བས་འདི་ལྟར་བཟུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། འོད་སྤྲོད་བཞི། སལ་ཆེན་པར་རྒྱག་མང་བཀྱར་ལ་ལྔ་གནས་
བརྟན་བ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། དགེ་སྤྲོད་གི་ལོ་ངོ་བ་ལས། འོད་སྤངས་ཞེས་བྱ་ས་སྤྲུང་དང་། །ཆོས་
སྤྲུང་ཞེས་ནི་བྱ་བ་དང་། །གཞི་ཀུན་ཡོད་པར་སྤྲོད་བ་ནི། །ཞེས་དང་། དགེ་འདུན་སལ་ཆེན་དབྱེ་བ་
ནི། །རྒྱག་སྤྲེལ་ཤར་གྱི་རི་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་རུབ་རི་ཞེས་བྱ་དང་། །གངས་གནས་ཞེས་བྱ་དེ་ལས་
གཞན། །རྣམ་པར་བྱེད་སྤྲེལ་བ་དང་། །གཞན་ནི་དེ་བཞིན་བརྟགས་པར་སྤྲོད་མཛིག་རྟེན་འདས་སྤྲོད་ཞེས་
བྱ་བ། །ཞེས་དང་། མང་པོས་བཀྱར་བའི་བྱེད་བྲག་ནི། །རྣམ་པ་ལྔ་རྟེན་མཁས་པས་བསྐྱེད་པས། །གོས་

དམར་བ་དང་སྤང་བ་ལ། །ཀུ་རུ་ཀུ་སྒྲེ་དེ་ལས་གཞན། །མང་དུ་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་དང་། །གནས་མ་
བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བྱེད་ཆོལ་ན་གནས་པ་དང་། །འཛིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པ་
དང་། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་ལ་གནས་པ། །གནས་བརྟན་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་ནི། །སློབ་དཔོན་ཤུག་
འོད་ཀྱིས་སྟོན་འདི་གཅིག་ཕུ་ལས་མེད་པ་ལས་ཕྱིས་ཆོས་རྒྱལ་སྤང་མེད་འདས་རྗེས་སུ་གཞན་
རྣམས་སྐད་འདོན་ཚུལ་གྱིས་གྲེས་པར་བཤད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཕྱེ་བ་གཉིས་སུ་གྲེས་ཚུལ་ངོས་འཛིན་ནི། །ཡང་ན་པལ་ཆེན་སྡེ་བརྒྱད་གནས་
བརྟན་བརྒྱ། །ཞེས་པ། །གནས་བརྟན་པའི་འདོད་པར་གྲགས་པ་ལ་ལེགས་ལྡན་ལྟར་ན་ལུགས་
གཅིག་ལ། རྒྱལ་བ་སྤང་ལས་འདས་ནས། །དཔེ་ལ་ལར་ལོ་དུག་བརྒྱ་ཟེར་ཡང་། །ལོ་བརྒྱ་དང་
བརྒྱ་དུག་ན་ཆོས་རྒྱལ་སྤང་མེད་པའི་ཆེ་སྟོང་ཁྲིར་མེ་ཉོག་གིས་བརྒྱན་པར་དགོ་འདུན་ཅོད་པའི་
ཆོས་འགའ་བྱུང་བའི་དབང་གིས། །དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་པ་དང་། །གནས་བརྟན་པ་གཉིས་སུ་གྲེས་
ལ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། །པལ་ཆེན་པ་དང་ཐ་སྙད་གཅིག་པ་དང་། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་
སྤྲོ་བ་དང་། །མང་ཐོས་པ་དང་། །རྟག་པར་སྤྲོ་བ་དང་། །མཆོད་རྟེན་པ་དང་། །ཤར་རི་བ་དང་། །བྱ་བ་
ཀྱི་རི་པོ་བའོ། །ཁྱི་མ་ལ་བརྒྱ་སྟེ། །གངས་རི་བ་དང་། །ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྲོ་དང་། །གནས་མ་བྱ་བ་
དང་། །ཆོས་མཆོག་པ་དང་། །བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་། །ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བ་དང་། །མང་སྟོན་པ་དང་།
ཆོས་སྤྲས་པ་དང་། །འོད་སྤང་བ་དང་། །ལྷ་མ་དག་གོ། །མང་བཀྱར་པའི་འདོད་པར་གྲགས་པ་ཡང་
ལུགས་གཅིག་ལ། །སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་སོ་བདུན་ན། རྒྱལ་པོ་དགའ་པོ་དང་བརྒྱ་
ཆེན་པོའི་དུས་སྟོང་ཁྲིར་བ་ཉ་ལི་ཕུ་ཉར་བདུད་སྟེག་ཅན་བཟང་པོ་ཞེས་པས་དགོ་སྟོང་གི་ཆ་བྱད་
གྱིས་རྩ་འཁྱུལ་སྤྲོ་ཆོགས་བསྟན་ཏེ། །གཞི་ལྷས་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས་སྤར་ལྟར་
ཅ་བའི་སྡེ་གཉིས་སུ་གྲེས་ནས། །ལོ་དུག་ཅུ་རེ་གསུམ་དུ་འཁྱུགས་གྱིས་གནས་པ་ལས། །དེ་རྗེས་

ལོ་ཉིས་བརྒྱ་འདས་པར་གནས་བརྟན་གནས་མའི་བྱས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་
 གྱུས་ཏེ། སལ་ཆེན་པ་ལ་ཐ་སྟོན་གཅིག་པ་དང་། བ་ལང་གནས་གཉིས་གྱུས་པས་མ་བྱ་གསུམ།
 བ་ལང་གནས་ལའང་མང་ཐོས། བརྟན་སྤྱི་མཆོད་རྟེན་པ་སྟེ་གསུམ་གྱུས་པས་བྱ་གྲུ་ལེགས་
 ལྡན་གྱིས། དེ་དག་ནི་དགེ་འདུན་སལ་ཆེན་པའི་དབྱེ་བ་བྱ་གཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གནས་བརྟན་པ་
 ལའང་གངས་རི་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱོད་པ། གནས་མ་བྱ་བ་གསུམ་གྱུས། ཡོད་སྤྱོད་ལས་རྣམ་པར་བྱེ་
 རྟེན་སྤྱོད་པ་དང་། གླུ་མ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལའང་མང་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་། གོས་དམར་
 པ་དང་། འོད་སྤང་པ་བཞི་གྱུས་ཏེ་ཡོད་སྤྱོད་པ་དུན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཏུ་
 ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་དམ་ཆོག་དག་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །གནས་མ་བྱ་བ་ལས་རིམ་ཆེན་
 པོ་དང་མང་བཀྱར་བ་གཉིས་གྱུས། རིམ་ཆེན་པོ་ལས་ཆོས་མཆོག་པ་དང་། ལམ་བཟང་པ་གཉིས་
 གྱུས་པས་གནས་མ་བྱ་སྟེ་བཞི་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། གནས་མ་བྱ་བའི་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིར་གནས་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གནས་བརྟན་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དགེ་འདུན་སལ་ཆེན་པའི་འདོད་པར་གྲགས་པ་ཡང་རྩ་བའི་སྟེ་གསུམ་དུ་གྱུས་པའི་
 དུས་སོགས་གཉིས་སུ་གྱུས་ཚུལ་སྤྱི་མ་དང་འབྲེལ། དེ་ནས་རྩ་བའི་གནས་བརྟན་པ། སལ་ཆེན་པ་
 རྣམ་པར་བྱེ་རྟེན་སྤྱོད་པ་གསུམ་དུ་གྱུས་ལ། དང་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱོད་དང་། གནས་མ་བྱ་གཉིས་
 གྱུས། ཡོད་སྤྱོད་ལའང་ཡོད་སྤྱོད་དང་མདོ་སྟེ་བ་གཉིས་གྱུས། གནས་མ་བྱ་བར་མང་བཀྱར་པ། ཆོས་
 མཆོག་པ། བཟང་པོའི་ལམ་པ། ཁྲོད་ཁྲེར་བྱ་གཡིན་གྱུས་པས་གནས་བརྟན་པ་བྱ་གྲུ་དེ་བཞིན་
 དུ་སལ་ཆེན་པ་བརྒྱད་སྟེ་ནས་སྤྱོད་པ་བཞི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གནས་བརྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་བྱ་གྲུ་
 ཏུ་གནས་སོ། །ཡང་སལ་ཆེན་སྟེ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། དགེ་འདུན་སལ་ཆེན་དང་། ཤར་གྱི་རི་བོ་དང་།
 རུབ་གྱི་རི་བོ་དང་། རྒྱལ་པོ་རི་བ་དང་། གངས་རི་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་པ་དང་། རོན་གྲུབ་པ་དང་། བ་
 ལང་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་བྱེ་རྟེན་སྤྱོད་པ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ས་སྟོན་པ་དང་། འོད་

སྤྱད་བ་དང་། ཚོས་སྤྱས་བ་དང་། གོས་དམར་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱ་
 བཤད་ནི། བྱེ་བའི་ཆེ་དགེ་འདུན་པལ་ཆེ་བ་འདུས་པས་པལ་ཆེན་པ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཐུགས་གཅིག་གིས་མཐུན་པར་སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་
 ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པས་ཐ་སྙད་གཅིག་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཚོས་མི་མངའ་བར་སྤྱ་བས་འདས་སྤྱ་དང་། མང་ཐོས་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་མང་དུ་ཐོས་
 སྤྱ་དང་། འདུས་བྱས་པན་ཚུན་བརྟགས་པ་སྤྱལ་བ་སྤྱལ་རྒྱུར་སྤྱ་བས་བརྟགས་སྤྱ་དང་། མཆོད་རྟེན་
 དང་། ཤར་རི་དང་། ལུ་བ་རི་རྣམས་ལ་གནས་པས་རིམ་བཞིན། མཆོད་རྟེན་པ། ཤར་རི་བ་ལུ་བ་རི་བ་
 དག་གོ། །གནས་བརྟན་འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གནས་བརྟན་པ། དུས་གསུམ་ཡོད་
 བར་སྤྱ་བས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱའམ། འདས་པའི་ལས་ལ་ཡོད་མེད་འབྲས་བྱ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་སྟོས་བྱེ་
 རྟེན་སྤྱ་བས་རྣམ་པར་བྱེ་རྟེན་སྤྱ་བ་དང་། གནས་པའི་རིགས་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་མེད་ནི་གནས་མ་ཡིན་ལ་དེའི་
 བྱ་ཡིན་པས་གནས་མའི་བྱ་རྟེན། དེའི་རིགས་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གནས་མའི་བྱ་དང་། སློབ་དཔོན་
 ཚོས་མཆོག་པ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བའི་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་སྟོན་
 པས་ན་རིམ་བཞིན་ཚོས་མཆོག་པ་སོགས་སོ། །སྤྱི་སྤྱེ་སྤྲད་ཀྱི་བྱེད་སྤྱེ་ལས་རྗེས་སྟོན་བསྐྱར་ཏེ་སྤྱེ་
 བའི་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཡང་སྤྱེད་མི་འབྱུང་བར་སྟོན་པས་ན་མང་སྟོན་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཚོས་སྤྱས་
 ཀྱི་ཡིན་པར་སྤྱ་བས་ཚོས་སྤྱས་སོ། །འོད་སྤྱད་གི་ཡིན་པར་སྤྱ་བས་འོད་སྤྱད་པ། ལྷ་མའི་ཡིན་པར་
 སྤྱ་བས་ལྷ་མའོ། །ལེགས་ལུན་གྱི་གསུང་ལྟར་བཤད་དོ། །འོ་ན་སྤྱེ་པའི་མིང་འདིར་བཤད་པ་དང་།
 གཞན་ནས་བཤད་པ་རྣམས་སོ་སོར་བཟངས་ན་བཅོ་བརྒྱད་ལས་མང་བ་བྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མིང་
 གི་རྣམ་གངས་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་པར་སྤྱང་ལ། མིང་གི་རྣམ་གངས་ནི། གནས་བརྟན་པ་ནི་གངས་རི་
 ལ་གནས་པས་གངས་རི་བ་དང་། ཡོད་སྤྱེ་ལ་རྣམ་བྱེ་སྤྱ་དང་། བྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྒྱུར་སྤྱ་བས་རྒྱུར་སྤྱ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག་རི་ཐུ་རུན་ཏ་ཀའི་རི་ལ་གནས་པས་ཐུ་རུན་ཀ་བ་

དང་། མང་བཀྱར་དང་ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བ་འབྱུར་བྱུང་ཅམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་ཨ་བན་ཏའི་
ཁྱོད་ཁྱེར་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པས་ཨ་བན་ཏ་ཀ་དང་། ཁ་ཅིག་ཀུ་རུ་ཀུ་ལའི་རི་ལ་གནས་པའི་
ཕྱིར་ཀུ་རུ་ཀུ་ལ་བཤོ། འོད་སྤང་བ་ལ་དམ་ཚེས་གྱི་ཆར་བཟང་པོ་འབེབས་པས་ཆར་བཟང་འབེབས་
པ་དང་། སྒྲ་མ་ལ་དེ་ཉིད་ལས་ཁ་ཅིག་། འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱང་པོ་འཕོ་བར་
སྤྱོད་པས་འཕོ་བར་སྤྱོད་པའོ། འོན་ཀྱང་རྟོག་གེ་འབར་བར་ལུང་བྱངས་པར་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཞི་བ་
དང་། འོན་གྲུབ་པ་ནི་རིག་ཉིས་གནས། བཟང་པོའི་ལམ་པ་གངས་རི་བ། དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་ཅ་
བའི་བྱུག་ཁྱེས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གངས་རི་པ་དང་དེ་འདྲ་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
གཞན་མ་མཐོང་ཟེར་བའང་དེར་འབྱུང་ལ། ཁ་ཅིག་འདིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་དོན་གཅིག་མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་མིན་ཏེ། ལ་ལ་བྱེ་བྲག་གི་མིང་སྤྱི་ལ་བཏགས་པའང་མང་པོ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་
ན་ཡོད་སྤྱི་ལ་སྤྱ་རུ་རྩ་པར་བཏགས་པ་བཞིན་ཏེ། དེས་ན་འདིར་དེ་ཉིད་ལས་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་རྣམས་བྱེ་
བྲག་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྷན་གྱིས། ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུར་སྤྱོད་པ་དང་།
ཁ་ཅིག་སྤྱ་རུ་རྩ་པ་ཡང་ཟེར་བ་དང་། ཞེས་དང་། སྤྱོད་པ་ཤེས་སྤྱོད་པས་སྤྱ་གང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་
དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ། ཞེས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའོ། འདི་དག་ཉིད་
ལ་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ཉིད་ལ་གང་ཅུང་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་
ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པའོ། ཞེས་སྤྱོད་པས་རྒྱུར་སྤྱོད་པའོ། འདི་རྣམས་ཉིད་ལས་ཁ་ཅིག་སྤྱ་རུ་རྩ་
རི་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་སྤྱ་རུ་རྩ་ཀ་ལ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་མིང་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཡིན་པས་ཁ་ཅིག་དང་དགར་
ཆོག་གིས་སྤྱོད་པ་བྱུང་ལ་བྱེ་མར་བྱུང་བས་སོ། ཟེར་བ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་མིང་འདོགས་
མཁན་ལ་སྤྱར་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ། འདིའི་སྟེ་པ་བཙུན་ཆེན་པ་གསུམ་གྱི་ནང་མིང་
གཅིག་པ་བྱུང་བས་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། སྟེ་པ་བཙུན་གྱི་འདེན་ཚུལ་ལུགས་ཐ་དད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་པར་དུལ་སྤྱད་དེ་བྲིག་བཤེས་གྱིས་སྤྱ་དང་། ལེགས་ལྷན་

གྱིས་བརྒྱད་དང་། ཅ་བའི་སྡེ་གསུམ་དུ་འདོད་མཁན་གྱིས་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་བརྒྱད་དང་། ཡང་སྟོབ་
 དཔོན་གཉིས་སུ་འདོད་མཁན་གྱིས་པལ་ཆེན་པར་དུག་བྱས་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་དག་གི་སྤྱོད་བཤད་སྤྱོད་
 མའི་ལེགས་ལྡན་སྐབས་གྱིས་ཡིན་ཡང་། སྡེ་བ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མའི་ལུགས་ལ་
 མཛད་དེ། གཞན་ཡང་ཞེས་སྡེ་བ་སོ་སོར་མ་སྦྱར་བའི་ཡང་འདོད་ཚུལ་བཤད་བས་སོ། ། ཅ་བའི་
 སྡེ་བཞིའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་བཞི། སྐད་ལེགས་སྦྱར་དང་། མཁན་པོ་རྒྱལ་རིགས་ཚུལ་
 བྱིས་སྐྱེས་དག་གི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་སྤྱོད་གཅན་འཛིན་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐུན་ཉེར་ལྟ་
 བྱས་དགུ་ཡན། བྱ་ཉག་ས་ལྷུ་ལྷུ་པ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་གིང་ལོ་བཞིའོ། ། མིང་དཔལ་དང་འོད་དང་གྲགས་
 པ་དང་བཟང་པོའི་མཐའ་ཅན་ཏེ། སྤྱོད་གཅན་འཛིན་དཔལ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་མཆོན་ལ་དཔལ་ལྡན་བཟང་
 པོ་དང་། སྤྱོད་དཔལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་པས་བྱས་པའི་མིང་གི་ངེས་བཟོད་ལས། སྟོ་སྟོས་ཞི་
 བ་འབྱུང་གནས་སྤྱོད། དཔལ་བཟང་གྲགས་པ་ཡོད་སྟེ། ། ཞེས་སོ། ། པལ་ཆེན་པ་སྐད་སྤྱོད་ཀྱི་ཏ་རང་
 བཞིན་པ་དང་། མཁན་པོ་བྱམ་ཟེའི་རིགས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་འོད་སྤྱོད་
 བྱས། སྤྱོད་སྤྱོད་ཉེར་གསུམ་ནས་བདུན་ཡན། བྱ་ཉག་དུང་། མིང་ཡེ་ཤེས་སམ། སྤྱོད་པའམ། སྤྱོད་
 པོའི་མཐའ་ཅན་ཏེ། མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་དང་། འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
 ངེས་བཟོད་ལས། བཤེས་གཉེན་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པོ་དང་། ། བཟང་པོ་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་པ། ། ཞེས་
 སོ། ། འདིའི་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། མང་བཀྱར་བཞི། ཨ་མ་རྩ་མ་གྱི་ཏའམ་ཡི་དུགས་ཀྱི་སྐད་
 དམ་རྒྱར་ཆག། མཁན་པོ་དམངས་རིགས་འབྲེག་མཁན་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་མཆོག་ཉེ་བར་འཁོར་
 བྱས། སྤྱོད་སྤྱོད་ཉེར་གཅིག་ནས་ལྟ་བུ་བྱ་ཉག་ས་མེ་ཏོག་སོ་ཅི་ཀ། ། མིང་སྟག་ལོས། འབངས་དང་
 སྡེ་བའི་མཐའ་ཅན། ཆོས་འབངས་དང་། སྟོལ་སྡེ་ལྟ་བུ་ཟེར་ཡང་། ངེས་བཟོད་ལས། མང་པོས་བཀྱར་
 ལ་ཚུལ་བྱིས་དང་། ། རྒྱ་བ་སེང་གེ་སྤྱོད་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དན་ཤྱི་ལ་དང་། ཀམ་
 ཤྱི་ལ་ལྟ་བུ་ཚུལ་བྱིས་མཐའ་ཅན་དང་། བཟོད་དཀའི་སེང་གེ་ལྟ་བུ་སེང་གེའམ་ཏ་རིའི་མཐའ་ཅན་

ཡོད་པར་མངོན། གནས་བརྟན་པ་ནི། སྐད་གི་ཤི་ཤི་ཟེའི་སྐད་དམ་འབྲིང་དུ་འདོན་པ། མཁན་པོ་ཇི་
རིགས་སྤྱི་ག་མ་མཁན་མཐའ་འཁོབ་འདུལ་བའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཀུན་ཡོན་ནས། སྤམ་སྤམ་
སྤམ་ལྟར་དང་། བྱ་རྟགས་འཁོར་ལོ། མིང་ལྟ་དང་། འབྲུང་གནས་དང་། གོ་ཆ་སྟེ། རིན་ཆེན་འབྲུང་
གནས་དང་། ཤེས་རབ་གོ་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེས་བཞེད་ལས། གནས་བརྟན་པ་ལ་གོ་ཆ་ལྟ། རྟེན་དང་
འཆོ་དང་སྦྱོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །མཁན་པོའི་མིང་གི་མཐའ་ཅན་ཡང་ཡོད་དེ། མཁན་ཆེན་ཞི་འཆོས་
བོད་ལ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཀྱན་སྟེ་སྤྱི་སྟེ་དང་སྟེ་གཉིས་འགལ། །འདུས་ཅམ་ལ་རྒྱང་ཐེག་ཆེན་བཤད་
བྱིར་ཡང་། །མང་བཀྱར་སྟེ་ལྷས་བཞེད་མེད་བདག་སྤྱོད་ཡང་། །གསུམ་ལྟར་བདག་མེད་ཀྱན་མཚུངས་
དེ་གཞན་མིན། །ཞེས་པ་སྟེ་པ་བཙུང་བོ་སྟེ་བྲག་སྤྱོད་བའི་སྟེ་པར་ཁས་སྤངས་ནས། ཡང་ལོ་ཆེན་
ཤེར་རིན་གྱིས། ས་སྟོན་པ་དང་། དཔེ་སྟོན་སོགས་བྱུང་མཐའ་གཉིས་པ་མདོ་སྟེ་པར་འདོད་པ་འགལ་
བར་མ་ཟད་ཉེས་པ་ཡང་ཆེ་བར་སྤྱང་སྟེ། ཅ་བའི་སྟེ་བཞིའི་སྐབས་ས་སྟོན་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་
པར་སྤྱོད་བའི་སྟེ་ཡིན་པས། ཅ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་མདོ་སྟེའི་ལྷགས་མི་མཐུན་ལ། ས་སྟོན་པ་རང་
གི་འདོད་པའི་སྐབས་སུ་འང་བར་དོ་མི་འདོད་པར་བཤད་པས། མཛོད་རང་འགྲེལ་གྱིས་དེ་རྒྱས་
པར་སྟན་ལུང་ཞིང་། བྱེད་མཛོད་རང་འགྲེལ་དུས་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་མདོ་སྟེ་པར་འདོད་པས་
སོ། །གཞན་ཡང་ཅ་བའི་སྟེ་གསུམ་གྱི་སྐབས་མདོ་སྟེ་པ་ཞེས་པ་གནས་བརྟན་པའི་ནང་ཆོན་དང་། ས་
སྟོན་པ་རྣམ་པར་སྟེ་སྤྱི་སྟེ་བཞིའི་ནང་ཆོན་ཡིན་ལ། བྱེད་པར་དུ་སྤྱོད་རས་གཞིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་
ལས། རང་གི་སྟེ་པ་རྣམ་པར་སྟེ་སྟེ་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་སྤྱང་བ་དང་། གོས་དམར་བ་དང་། གནས་མ་
བྱ་དང་། ས་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། ས་སྟོགས་རི་བ་དང་བདུན་ནི་པལ་ཆེར་གང་ཟག་གི་
བདག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། སྟེ་པ་བཙུང་བྱི་ནང་ཆོན་ས་སྟོན་པ་དང་། མདོ་སྟེ་
པ་གཅིག་པར་འདོད་པ་ནི། སྟོན་མི་གཅིག་གིས་ཁོ་བོས་རི་བོང་འདི་མའི་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་བྱས་པ་

བཞིན་ནོ། །ཡང་གལ་ཏེ་སྤྲེ་བ་བཙུག་གི་རབ་བྱུང་ཚོ་ག་དང་ཚོགས་པ་མི་གཏོགས་པའི་མདོ་སྤྲེ་
 པ་མེད་ཅིང་། སྤྲེ་བ་བཙུག་གི་བཀའ་ནང་དུ་མི་གཏོགས་ན་དེའི་བཀའ་མི་རྟོག་པས་དེས་ན་དེར་
 བསྐྱས་སྒྲུལ་ན། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འདུས་ཙམ་ལ་སྤྲེ་བ་བཙུག་དུ་ཉན་ཐོས་སྤྲེ་གཉིས་
 ཁོ་ན་བསྐྱས་པ་བྱ་རྒྱུར་བའི་སྒྲོན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབུ་སེམས་དག་ལ་འང་སོ་ཐར་གྱི་ཚོག་
 སོགས་སྤྲེ་བཞི་གང་རུང་ལ་སྒྲོས་དགོས་པ་དང་། ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྲས་གྱིས་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ཡང་
 བལ་ཆེན་པ་སོགས་གྱི་མདོ་སྤྲེར་འདུ་བར་བཤད་པའི་བྱིར། ཡང་སྤྱས་དེར་འདུས་ཚུལ་ཡང་མདོར་
 བསྟན་རྒྱས་བཤད་གྱི་ཚུལ་ཡིན་གྱིས་སྤྲེ་བ་དེ་དག་གི་འདོད་པའི་སྤྲེ་སྒྲོད་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་
 པའི་སྤྲེ་སྒྲོད་འདོད་མི་རུང་སྟེ། བེད་རྟ་ཆེན་པོས། ཉན་ཐོས་ཐེག་བ་དེ་ལས་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
 གཞོད་ལ། སྤྲེ་སྒྲོད་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་ཚུལ་ཡང་གོང་འོག་གི་ལུགས་ཐ་དད་ཡིན་པ་སོགས་བསྐྱ་
 བར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིང་མང་བཀྲར་གྱི་སྤྲེ་བ་གནས་མ་བྱ་བ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་བ་དང་། ཀུ་རུ་
 ཀུ་སྤེ་བ་དང་། ཚོས་སྤྱས་པ་དང་། ལྷ་མ་པ་ལྷ་གང་ཟག་གི་བདག་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མི་འདོད་ཟེར་རོ། །ཡང་ལོ་རྒྱ་བ་ཤེར་རིན་ན་རེ། གནས་མ་བྱ་བས་གང་ཟག་དེ་སྤང་པོ་དང་གཅིག་
 ཐ་དད་ཉག་མི་ཉག་སོགས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་རང་སྦྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་དེ།
 འཇུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་ཉག་མི་ཉག་ །ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་
 འདོད། །ཅེས་ཤེས་བྱེད་དུ་འདེན་པ་དག་ནི། རང་འགྲེལ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་རྣམས་ཡོད་ཁས་
 ལྷངས་བར་སོང་ཡང་དངོས་སུ་དང་ཁོ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམས་ཡོད་མི་འདོད་པའི་བྱེད་བར་མ་ཤེས་པའི་
 འཆལ་གཏམ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀ་མི་རིགས་ཏེ། དེས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཡང་
 འདོད་ལ། གང་ཟག་ཀྱང་རྣམས་བཏགས་གང་དུ་འང་ཁས་མ་ལྷངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་
 གང་ཟག་སྤང་པོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་ན་ལྷ་སྟེགས་པའི་བདག་ལྟར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་བཙུག་
 ལྷན་འདས་གྱིས་བཀག་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ་སྤང་པོ་

ཡིན་ནའང་བདག་དུ་མར་འགྱུར་བས་གཞོད། དེས་ན་བདག་བརྗོད་དུ་མེད་པ་མཛེས་ཞེས་སྒྲ་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མའི་དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་སྟེགས་པ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་
 མིན། དུ་མར་སོགས་འགྱུར་ཕྱིར་དེ་ཉིད། །མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་བརྗོད་མེད་ལེགས། །ཞེས་དང་། དཀའ་
 འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཅི་སྟེ་གང་ཟག་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ལ་རིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་སྟེགས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ལྷ་སྟེགས་
 བྱེད་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་བཏགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་
 ཀྱང་རྟག་པའི་མཐའ་བཀག་པ་དང་། ཚས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །ཞེས་དང་། གང་ཟག་དུ་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་འཇིག་རྟེན་སྟེ་བ་
 ན་གང་ཟག་གཅིག་སྟེ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདིས་
 བྱི་སྟེ་པ་འདི་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་འདོད་ཟེར་བའི་ལུགས་ངན་སེལ་ལོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་གནས་མའི་བྱ་རྣམས་གང་ཟག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བུར་འདི་ནི་
 རེ་ཞིག་དཔུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་དེ་དག་རྣམས་སུ་འདོད་དམ་འོན་ཏེ་བཏགས་པར་འདོད་ཅེས་པ་
 ནས། དེ་ནི་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའང་མིན་ལ། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འོ་
 བ་ཅིའི་ཕྱིར་གང་ཟག་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་སྒྲུལ་ན། རིགས་པ་སྒྲ་མ་དེ་ཡིན་ལ། ཕྱང་ནི་
 མདོ་ལས། དག་སྦྱོང་དག་ངས་སྦྱིད་ལ་ཁྱུང་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཁྱུང་ལེན་པ་དང་། ཁྱུང་འདོར་
 བ་དང་། ཁྱུང་འབྱེར་བ་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཁྱུང་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་སྒྲ་རྣམས་
 སོ། །ཁྱུང་ལེན་པ་ནི་སྦྱོད་པའོ། །ཁྱུང་འདོར་བ་ནི་ཐར་པའོ། །ཁྱུང་འབྱེར་བ་ནི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་
 བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཀའ་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་ཞེས་སོགས་ལྟར་ལས་བྱེད་པ་ལོ། །འབྲས་
 བུ་ཡོངས་སྦྱོད་པ་ལོ། །ཕྱང་པོ་སྒྲ་མ་དོར་ནས་བྱི་མ་ལེན་པའི་འཁོར་བ་པོ་དང་། གྲོལ་བ་པོའི་བདག་
 འདོད་ལ། ཡང་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཁྱུང་འབྱེར་བ་ནི་གང་ཟག་སྟེ། རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཞེས་

ནི་མི་བཟོད་དོ། །ཞེས་པས་བཟོད་དུ་མེད་པར་འདོད་དོ། །འདུག་པའི་ཕྱང་དོན་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་
 བ། རྩས་ཡོད་ཁས་སྤངས་པར་སོང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མང་བཀྱར་སྡེ་ལྷས་ལས་འབྲས་ཀྱི་
 རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གམ་བདག་ནི་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཁས་ལེན་ཅིང་སྤྱི་ཡང་སྤྱུ་སྟེགས་པའི་འདོད་པའི་
 རྟག་པ་དང་ཕྱང་པོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་ཕྱ་སྟེ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་
 གྱི་བྱུང་པར་དང་ཆོགས་པ་གང་དང་ཡང་ལྟན་པའི་བདག་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། སྤུལ་པའི་ལྷགས་
 གཅིས་པར་འཛིན་པའི་བྱེ་མདོ་ཀྱན་དང་མཚུངས་པས་གཞན་སྡེ་ནམ་ཡང་མིན་ལ་ཡང་བྱེ་སྤྱི་ལྟར་
 མཁའ་སོགས་དངོས་པོར་འདོད་པས་བྱེ་སྤྱི་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རི་སྐད་དུ། གནས་མ་
 བྱ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཕྱང་པོ་
 གཉིས་སྤྱུ་འདོད་དེ། འདི་ལྟར་དེའི་འདོད་པའི་སྣོ་དང་སྤྱད་དང་མེ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་
 ལ། ས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་
 དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཉེ་འདི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་བཟོད་པར་བྱ་བ་མིན་ན།
 ཤེས་བྱ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བུར་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་དང་།
 བཟོད་པར་བྱ་བ་མིན་པའོ། །ཞེས་ཤེས་བྱ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་བཟོད་པས་སོ། །དེས་ན་འདི་
 བས་བདག་མེད་འདོད་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གང་ཟག་གམ་བདག་ནི་རྩས་སྤྱུ་མེད་པ་དང་རྩས་
 སྤྱུ་ཡོད་པ་སོགས་སྤྱི་མི་འདོད་པས་གང་ཟག་སྤྱི་བ་སོགས་ལས། བདག་སྤྱི་བ་ལེགས་ལྟན་སོགས་
 གྱིས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟག་གི་འབར་བ་ལས། སྤར་བསྟན་པའི་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་པ་
 སོགས་བརྒྱུད་དང་། ཕྱིས་བསྟན་པའི་གནས་བརྟན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱི་དང་། མང་སྟོན་པ་
 དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། འོད་སྤང་བ་སོགས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་སྤྱི་བ་ཡིན་ལ།
 ལྷག་མ་གནས་མ་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་བ་ལྟ་ནི་གང་ཟག་ཏུ་སྤྱི་བ་ཡིན་ཉེ། གང་ཟག་ནི་ཕྱང་པོ་ལས་
 དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པ་རྣམ་ཤེས་དུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་འཁོར་བར་གྱུར་པ་ཡོངས་སྤྱི་

གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཞེས་དང་། འབྲེལ་བཤད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ལ། བཅ་ཆེན་ལྷན་
སྦྲེས་དོན་ཇིས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་ཅེས་སྒྲ་བ། ཏྲག་མིན་མི་ཏྲག་མ་ཡིན་ཟེར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། འདོད་ཚུལ་སྦྱིར་བསྟན། བྱད་བར་དུ་བཤད་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་
ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལས། དང་པོ་ནི། **བདེན་གཉིས་སྤང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་འགྲོ་ལྔ་**
ཟས། །**ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གསུམ།** །**ནམ་མཁའ་སྤང་སྤྲོ་བ་རྩལ་ཆ་རེག་**
མིན། །ཞེས་པ། གཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་ཀྱན་རྩལ་ཏུ་ཡོད་པས་ཀྱན་རྩལ་དང་། དོན་
དམ་དུ་ཡོད་པས་དོན་དམ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོས་བཤད་བ་ལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི། མཛོད་ལས།
འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་ཀྱང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལ། །ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་ཆོར་
བའི་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལཱའི་སྒྲོས་འཆད་པས། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་
དོན། །ལྔ་དང་རྣམ་རེག་བྱེད་མིན་ཉིད། །ཅེས་མིག་ན་བ་སྒྲ་ལྟེ་ལུས་ཏེ་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་གཟུགས་
སྦྱི་དེ་རེག་བྱའི་སྦྱེ་མཆེད་ལྔ་དང་རྣམ་རེག་མིན་པའི་གཟུགས་དག་གོ། །དེ་དག་ལས་གཟུགས་ཀྱི་
སྦྱེ་མཆེད་ཉི་ཤུ་སྦྱ་བརྒྱད་རོ་དུ་གཞི་བཞེ་རེག་བྱ་བ་རྩལ་གཅིག་རྣམ་རེག་མིན་པའི་གཟུགས་ནི་གཡང་
ས་སོགས་སོ། །ཁམས་ནི་བཙེ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད་ཅེས་བ་ལྟར། གཟུགས་སྦྱི་དེ་རེག་ཆོས་ཀྱི་
ཁམས་ཏེ་ཡུལ་དུ་ག་མིག་སོགས་ཏེན་གྱི་ཁམས་དུ་ག། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་བར་བརྟེན་བ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུ་ག་དང་། ཡུལ་དང་དབང་པོ་དུ་ག་དུ་ག་སྦྱེ་སྦྱེ་མཆེད་བརྩ་
གཉིས་དང་། སྤངས་དང་སྦྱེ་སྒྲོ་རིགས་ཀྱི་དོན། །སྤང་པོ་སྦྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཡིན། །ཞེས་སྤངས་
བས་ན་སྤང་པོ། སྦྱེ་བའི་སྒྲོར་གྱུར་བས་ན་སྦྱེ་མཆེད་ཆོས་དེའི་རིགས་ཡིན་བས་ན་ཁམས་ཞེས་སྦྱ་
བཤད། མོངས་དབང་འདོད་རྣམས་གསུམ་གྱི་ཕྱིར། །སྤང་པོ་ལ་སོགས་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་
བསྟན་པའི་དགོས་བ་དང་། དཔྱུལ་བ་ཡི་དུགས་དུད་འགྲོ་དང་། །མི་རྣམས་དང་ནི་ལྟ། །ཞེས་དང་།
འདིར་ནི་དཔྱུལ་སོགས་འགྲོ་བ་ལ། །ཞེས་བ་ལྟར་སྦྱ་མིན་སྦྱ་དང་། དུད་འགྲོའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་

འཕྲོ་བ་ལྟ་དང་། དེར་ནི་སྒྲིང་ལས་སྒྲིས་སོགས། །སེམས་ཅན་སྒྲི་གནས་བཞི་དག་ཏུ། །ཞེས་མངལ་
སྒྲིས། སྒྲིང་སྒྲིས། རྟོད་གཤེར་སྒྲིས། རྩས་སྒྲིས་ཏེ། སྒྲི་གནས་བཞི་དང་། འཕྲོ་བ་ཟས་ཀྱིས་གནས་
བ་ཡིན། །ཞེས་བ་ནས། རེག་དང་སེམས་བ་རྣམ་ཞེས་ནི། །ཟག་བཅས་ཟས་ཡིན། །ཞེས་ཁམས་ཀྱི་
དང་རེག་པའི་དང་སེམས་པའི་དང་རྣམ་ཞེས་ཀྱི་ཟས་ཏེ་ཟས་བཞི་དམིགས་མཚུངས་གང་རུང་གི་
སྒྲིས་ཟག་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་རུང་ཟག་བཅས་དང་། བསྐྱོག་བ་ཟག་མེད་དེ། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་
འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས། ཟག་མེད་ལམ་ཀྱི་བདེན་བ་དང་ཞེས་བཤད་ལ། གནས་བ་བསྐྱུས་
བ་ལས། མིད་བ་སྐྱལ་བསྐྱལ་བདེན་བ་སྟེ། །དེ་ནི་འབྲས་བུར་ཞེས་པར་བྲ། །རྒྱ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་
བ་སྟེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་བདག་ཉིད་དོ། །བདེན་བ་དེ་གཉིས་ཟག་བཅས་ཏེ། །སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་
ཟག་བ་མེད། །ཅེས་ཀྱང་བཤད་པས་འཕྲོག་བདེན་ཡང་ཟག་མེད་ཏུ་འདོད་བཤད་ཡོད། འདུས་མ་
བྱས་རྣམས་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ཞེས་བ་ལྟར། རྣམ་མཁའ་དང་བརྟགས་འཕྲོག་དང་བརྟགས་མིན་ཀྱི་
འཕྲོག་བ་གཉིས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་། ལྷན་སྒྲིས་དོ་རྩེས། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྟག་བ་
ཡིན། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ། །ཞེས་བ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ལ། འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྟག་བ་ཡིན། །ཞེས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྟག་པར་བཤད་པས། རི་བོང་རྩ་རྟག་
བ་ཡིན་ཟེར་མི་རུང་། ལུ་ག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྲ། །སྤྱང་དང་སྤུན་བ་དག་ཡིན་ལོ་ཞེས་བ་ལྟར་
ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་གོ་འབྱེད་པའི་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྩས་སྤྱང་སྤུན་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་འདོད་བ་ལ།
སྟོབ་དཔོན་ཀུན་མཁྱེན་མ་རངས་ནས་ལོ་ཞེས་བ་རྟོན། རུལ་སྤ་བ་རྣམས་ཀྱི་རབ་བམ་མཆོག་ཏུ་སྤ་བ་
ནི་སྤ་རབ་སྟེ། དེ་ཆ་བཅས་ཀྱང་མིན་ལ། འདུས་པའི་ཆེ་མ་རེག་པར་བར་བཅས་སུ་འདོད།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་རྟེན་ཆད་མ་ལམ་ལྟ་བུར་རྒྱལ་ལོགས། བྱིན་རྒྱལ་ཅེས་པ། ཆད་
མ་ལ་མངོན་རྟེན་གྱི་ཆད་མ་གཉིས་འདོད་དེ། མངོན་སུམ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་རྟེན་དཔག་ནི་སེམས་
ཆེར་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྐས་མཆོག་ཚུགས་སྒྲུབ་གིས། རྟེན་དཔག་རྣམས་གཉིས་རང་དོན་ནི། རྒྱལ་

གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་མཁན་ཡང་ཡོད་མོད། གྲུ་མཁྱེན་གཉིས་པ་གཞོན་དུས་ཀྱི་ཚོད་སྐབ་ནི་འདི་བ་སྤྲ་མའི་ལྷགས་ཡིན་པས། གྲུ་བདུས་ལས། ཚོད་བ་སྐབ་བ་ནས་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་འདི་མཐོང་བ་ནི་དེ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་ཕྱིར། །སྤྲུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན། །ཞེས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་བྱང་ཆུབ་དང་། དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་སྤྲུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་ཉི་པའ་བ་ཉེར་བཞག་བཞི། །ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། དབང་པོ་དང་སྟོབས་ལྡན། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། མིང་གི་སྟོན་སོ་བདུན་བྱས་ཀྱི། བོང་འོག་གི་དད་པ་རྣམས་རྩལ་རིགས་སོ་སོ་མིན་པ་ལྟར་བྱས་ན་བཅུ་སྟེ། མིང་གི་སྟོན་སྤུ་བཅུ་ཞེས་དང་། སྤེ་ཆོན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་བ་དག་དང་། །དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །མཐོང་དང་སྟོན་ལ་རབ་ཏུ་བྱེ། །གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །ཞེས་བྱང་ཕྱོགས་སྤེ་ཆོན་བདུན་ནི་དང་པོ་གསུམ་ལས་དང་པོ་བ་ཆོགས་ལམ་གསུམ་དང་། དབང་སྟོབས་གཉིས་བྱོད་ཅེ་དང་། བཟོད་མཆོག་གཉིས་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་མཐོང་སྟོན་ལམ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ཞིང་། ཆོགས་སྦྱར་མཐོང་སྟོན་མི་སྟོབ་ལམ་སྟེ་ལམ་ལྟར་འདོད་ཅིང་། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྟན་པས། །སྟོན་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱར། །ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་སྟོན་རྣམས་ནི། །མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ལུ་ཅན། །ཞེས་ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་དང་དེའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བ་བཞིན་དུ་མིང་ལ་དང་། མིང་དོན་གཉིས་ཀ་དང་། དོན་ཁོ་ན་ལུ་ལྟེད་པ་དང་། །ཞི་གནས་བྱུ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །པའ་བ་ཉེར་བཞག་སྟོན་པར་བྱ། །ཞེས་ཞི་ལྷག་གཉིས་དང་། དེ་ལའང་རིམ་ཅན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་བྱང་ཕྱོགས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་མཐར་གནས་དགྲ། །ཟད་པར་བཅུ་གིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་འདོད་ལ། །སྦྱར་བ་སྤིད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར། །ཞེས་ཉན་ཐོས་སྦྱར་བས་ཆེ་གསུམ་

ལ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ལ། རང་རྒྱལ་ལྡ་ལས་བསེ་རུ་བསྐྱལ་བརྒྱལི་རྒྱ། །ཞེས་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྷ་བྱ་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པས་དང་། དེ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་རོ་
མར་ནི་འགྲིབ་པ་ཡི། །བརྒྱལི་བར་ལ་དེ་དག་འབྱུང་། །ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གངས་མེད་གསུམ་
ལ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་ཏེ་དུས་མར་འགྲིབ་ཀྱི་མགོ་ནས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ཡན་ཆད་འབྱུང་ཞིང་།
སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཚུབ་པར། །བསམ་གཏན་མཐར་ཏེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་བསེ་རུ་རང་
རྒྱལ་དང་། སྟོན་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀུན་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བཏེན་ནས་མཚན་ཐོག་གཅིག་
གདན་གཅིག་གིས་སྦྱོར་ལམ་ཤོད་སོགས་བཞི་མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ་གྱི་བར་བཤོད་པས་གདན་
གཅིག་སྤྲོ་རོལ་དེ་ཡན་ཆད་སོ་སྦྱེ་ཚོགས་ལམ་པ་དང་། ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་སྦྱིང་རྩེ་ཡིས། །སྦྱིན་
པར་བྱེད་པས་སྦྱིན་པ་རྫོགས། །ཆགས་བཅས་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི། །མི་འབྲུགས་བཟོད་དང་
ཚུལ་བྱིམས་ཀྱིས། །སྐར་རྒྱལ་བསྟོད་པའི་བཙོན་འབྲས་ཀྱི། །དེ་མ་ཐག་ལ་ཉིང་འཛིན་སྟོམ། །ཞེས་
པར་བྱིན་བྱག་དང་དེའི་རྫོགས་ཚུལ། སྟོན་པ་འདིའི་སྟོས་བཤད་པ་ལྷ་བྱའི་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བསྟན་
ལ། ལུས་ཏེན་སེམས་ཏེན་སོགས་ཞིབ་པར་མཛོད་ཅ་འགྲེལ་ལྟར་ལ་ཅུང་མི་འབྲ་བའི་སྤེ་སོ་སོའི་
བྱང་པར་རྟོག་གི་འབར་བར་ལྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད། །བཙུག་ཉིས་མཛད་པ་ཆགས་རྫོགས་
སངས་རྒྱས། །ལྷག་མེད་གསུམ་གར་བེམ་རིག་རྒྱན་ཆད་འབྲས། །ཞེས་པ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དེ་
མེད་ལམ། །འབྲས་བྱ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགེའོ། །གྲོལ་ལམ་ཐད་པ་
རྣམས་དང་བཅས། །འབྲས་བྱ་བཞི་རྣམས་བཞག་པ་ནི། །ཞེས་རྒྱན་ཞུགས་བྱིར་འོང་མི་འོང་དག་
བཙོམ་སྟེ་འབྲས་གནས་བཞི་དང་། དེ་བཞིའི་ཞུགས་པ་བཞི་སྟེ་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད་དང་། དེ་ཆེ་
དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་དག །དད་པས་མོས་དད་མཐོང་བས་ཐོབ། །ཅེས་དང་། དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་
པ། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཆེས་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་རྒྱན་

བྱུགས་དང་། རྣམ་པ་དྲུག་པ་ཟད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཡིན། །ཉེས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་
 ཟད་པ། །ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པ་འང་ཡིན། །དེ་དགུ་ཟད་པ་
 ཕྱིར་མི་འོང་། །དེ་ནི་བར་སྐྱེས་འདུ་བྱེད་དང་། །འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་སྐྱ་ངན་འདུལ། །གོང་དུ་འཕོ་
 བ་རྣམས་དེ་ནི། །ཞེས་སོགས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དང་། །ལུང་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལས་དགའ་
 ལྷན་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ལྷམས་ཞུགས་བལྟམས་དང་། །བཅོ་སོགས་གཞོན་ནུ་རོལ་ཅེད། །བཅུན་མོ་
 དང་བཅས་བྱིས་ན་གནས་པ་དང་། །ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་ཁབ་ཏུ་བཞུགས། །ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྦྱད་པས་
 །ཀྱང་། །ཞེས་བྱིས་པ་དང་། །རབ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་དེ་ཡན་ཆད་དང་།
 །གཉིས་པ་ནི་རེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། །ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྦྱད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྣོད་པོར་གཤེགས་
 །ཉེ། །དགྲུང་ལོ་སོ་ལྔ་པའི་དབྱིད་མ་ས་ག་རྩ་པའི་ཆེས་བཙུའི་སྲོད་ལ། །བདུད་བརྟལ་བ་ཡན་ཆད་སོ་
 སྦྱེ་དང་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་ཞིང་། །གྲུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆ་དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་པས་
 །མཉམ་བཞག་དེ་ལ་འང་སྦྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་། །འཕགས་པའི་མཛད་པ་ལ་འང་ཐོ་རེངས་
 །འཆང་རྒྱ་བར་ཉེ་བ་སྦྱེ་རེངས་དང་པོ་འཆར་ཀའི་རྟོག་ཏིང་ཚུན་ཆད་སློབ་པའི་དང་། །སྦྱེ་རེངས་ཤར་བ་
 །དང་ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པ་ཡན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟེ། །མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་
 །དང་། །ཞག་ཞེ་དགུའི་བར་ཆོས་འཁོར་མ་མཛད་ལ། །བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆངས་པས་བསྐྱལ་ཉེ། །ཕ་ར་རྩ་
 །སི་སྟེ་སྟོན་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ཕ་ར་རྩ་འཁོར་མོ་དང་སི་འཛིག་པར་འབྱུག་པར་བསམ་ནས་འཁོར་མོ་
 །འཛིག་ །ལ་ལས་ཕ་ར་རྩ་ཕྱབ་དང་ཨ་སི་རལ་གྱིར་བསམ་ནས་ཕྱབ་རལ་ཅན་དུ་བསྐྱུར་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 །མིན། །དོན་ལ་གཞི་འགྲེལ་སོགས་ལྟར་རྩ་བོ་ཕ་ར་ཆ་དང་། །ཨ་སིའི་བར་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་སངས་
 །རྒྱས་སྟོང་གིས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་གནས་སུ་བདེན་པ་བཞི་ལན་གསུམ་དུ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་
 །སུ་བརྒྱས་པའི་ཆེ་ལྔ་སྟེའི་རྒྱད་ལ་མཐོང་ལམ་སྦྱེས་ཆེ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའམ་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་
 །ལ་འཕོ་བར་འདོད་དེ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། །སྦྱར་བར་འགོ་སོགས་ཅི་བས་སོགས་

ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །བཀའ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལོ་ཞེ་དུག་གི་བར་དུ་བསྐྱོར་བས་མཚན་ཉིད་མེད་
 བའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་གྲེ་སྒྲུ་སྒྲུ་མས་མི་འདོད། གྲེ་བྲག་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་ལོ་རིལ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་
 གྲུ་གཅིག་ལ་ཞི་བར་བྱད་ཡུལ་ཤིང་ས་ལ་བྱང་གི་དབུས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་པར་བཤད་ལ། དེ་
 ཡང་ཆེད་བརྗོད་ཆོས་ལས། ལུས་ཞིག་ཆོར་བ་བསིལ་བར་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་འགག་ཅིང་འདུ་བྱེད་
 ཞི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རུབ་གྱུར་པ། །འདི་འདྲ་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་
 གཉིས་པལ་ཆེར་གྱིས་སྤྱག་མེད་གསུམ་གའི་སྐབས་ལེམ་རིག་རྒྱུ་ཆད་པར་འདོད་ཀྱང་། གྲེ་སྒྲུ་ནི་དེ་
 རང་གི་སྤངས་པའི་སྤྱིབ་པ་འགོག་པའི་རྣམ་གྲུབ་དང་དངོས་པོར་འདོད་དེ། འབྲེལ་བཤད་ལས། རྣམ་
 སུ་ཡོད་པར་སྒྲུ་བཞི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་སྒྲུ་བ་སྟེ། སངས་ཅན་པ་དང་། གྲེ་བྲག་པ་དང་། གྲེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུ་
 བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པ་ལ་རྩོ་བོའི་གསུང་རྒྱུ་
 ལྟར། ལྷག་མེད་ཆེ་རིག་པ་འདོད་མཁན་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲེ་པ་བཙུག་བརྒྱད་དང་། ལུང་གིས་ཤེས་རུས་
 སོ། །འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་གཞན་ཡང་མང་མོད་དེ་དག་པལ་ཆེར་གྱི་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དང་། སྒྲེ་སྒྲོད་ཀྱི་དང་མངོན་སུམ་ཀྱི་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དང་།
 ཤེས་རྣམ་གཞི་ལྗེའི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་། སྒྲེ་པ་སོ་སོའི་བྱམ་མོང་མིན་པའི་བྱུང་པར་བདུན་
 ལས། དང་པོ་ལ། **བཙུག་དང་གཞིག་བས་སྒྲོ་འདོར་མི་འདོར་ཆོས། །རིམ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 དང་དོན་དམ་བདེན།** །ཞེས་པ་ལོ་རྩ་བ་ཤེས་རིན་གྱིས་སྒྲེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གཅིག་
 ཁོ་ན་ཟེར། ལ་ལས་སྒྲེ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་འདོད་ཚུལ་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཟེར་ཡང་། མི་འཐད་
 དེ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྒྲེ་བདུན་གྱི་དཀའ་འབྲེལ་ལྟར། ལུང་གི་མདོ་སྒྲེ་པ་དང་
 གྲེ་སྒྲུ་གཉིས་མཛོད་ལྟར་འདོད་ལ། རིགས་པའི་རྣམས་ལྟར་གི་མདོ་སྒྲེ་པ་དེ་ལྟར་མིན་ཚུལ་འོག་
 ཏུ་འཆད་པས་སོ། །བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། བདེན་པ་གཉིས་
 ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ན་བདེན་པ་གཉིས་རི་ལྟར་སྒྲུ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཚུལ་བདེན་གཉིས་

ཀྱི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ན་ཆོས་གང་དངོས་སུ་བཅོམ་བཤམ། གློས་ཆོས་གཞན་
 བསལ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་གློ་མི་འདུག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་
 གྱི་མོར་བཅོམ་པ་དང་། ཚུའི་རོ་སོགས་གཞན་བསལ་ན་དེ་གཉིས་འཛིན་པའི་གློ་འཛིག་པ་ལྟ་
 བུའོ། །མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་གློ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་གློ་མི་འདུག་ལ། །བྱམ་ཚུ་
 བཞིན་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་ཞེས་སོ། །ཆོས་གང་དེ་ལས་གཞན་བཅོམ་པ་དང་། གློས་གཞན་
 བསལ་བ་གང་རུང་གིས་ཀྱང་རང་འཛིན་གྱི་གློ་མི་འདོར་བ་དེ་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་འདུས་མ་བྱས་ལྟ་བུ། རི་སྐད་དུ། དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་
 སོ། །རང་འགྲེལ་ལས། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་འདུས་མ་བྱས་འདོན། བྱམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཆོས་
 ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མིང་གཏགས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་
 གིས་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཡོད་ཅེས་སྒྲིམ་པ་ན་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རྩུན་མིན་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་པས་
 སོ། །གཟུགས་ཆོར་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པར་བདེན་པའམ་
 ཡོད་པའི་བྱིན། ལེགས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསུམ་ཕྱིར་སྡེ་བདུན་བཀའ་དང་ལུང་འདུ་བྱེད། །ཅེས་པ་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བྱིན།
 དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་དང་། འདུལ་བ་ལྟ་བུ་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སིལ་བྱར་གསུངས་པ་ཀ་ཏའི་བྱ་
 སོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་
 བཞིན། རི་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་རྣམས་ན་རེ། དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 སིལ་བྱར་བཤད་ལ། བཙུན་པ་ཀ་ཏའི་བྱ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱས་ནས་བཞག་སྟེ་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་
 ཀྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་སྡེ་ཆོན་དུ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པས།

འདུས་མ་བྱས་དངོས་པོར་བཤད་པས་མི་འཐད་ཟེར་ལ་བྱེ་སྤྱི་ན་རེ་འོན་མཛོལ་སྤྱོད་དག་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། འདི་དག་ལས་མཛོན་པ་གཞན་མི་སྤྱང་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར། ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱུད་ཁྱི་དག། གང་ནམས་སྤྱབ་པས་གསུངས་དེ་དག། མིང་ཡིན་འདུ་བྱེད་
 དག་ཏུ་འདུས། ཞེས་ཆོས་སྤང་བརྒྱུད་ཁྱི་དང་། ཆོས་སྤང་གི་ཆད་ཤུ་རིའི་བྱས་བྱས་པའི་ཆོས་སྤང་
 ཅམ་དང་། མིང་གི་ཆོག་གས་སྤྱི་ཡིན་པས་བེམ་པོ་དང་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཏུ་གཏོགས་ལ། རྟེན་ཆེན་
 དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས། མཛོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱབས་སུ་འདུ་བྱེད་བེམ་པོ་ཡོད་མིན། ཞེས་པའི་བྱགས་ལ་བྱེ་
 སྤྱོད་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་བེམ་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་འདོད་པར་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་བྱེ་སྤྱི་ཁ་
 ཅིག་ཏྱིག་གི་འབར་བ་ལྟར། བཀའ་ཐམས་ཅད་དེས་དོན་ཁོན་དང་། སྤང་དོན་མི་འདོད་ལ། སྤང་དེས་
 གཉིས་ཀ་འདོད་པའང་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཤེར་མཛོལ་སྤྱོད་པའི་མཛོན་མེད་དང་སྤྱོད་གསུངས་པ་ཡང་
 གངས་ཅན་སོགས་སུ་སྟོགས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདེན་པ་དང་། དེས་བརྟགས་པའི་སྤྱོད་པ་མེད་པར་
 བཤད་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ཐོབ་པ་དང་སྤངས་པ་སོགས་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་
 མེད་པ་ཡང་དེས་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་སོགས་དང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པས་
 སྤང་དོན་ཏུ་བྱེ་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་གཏོགས་མ་བྱས་ཀྱང་འདོད་དེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་
 ལྟ་མིན་ན་བྱེ་བྱག་ཏུ་སྤྱོད་བ་དང་། གནས་མ་བྱའི་ཚུལ་གྱི་རྟེན་སུ་འབྲངས་ནས། འདི་ནི་ལྟར་གངས་
 ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འདི་བཤད་མི་ལྟས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྤྱབས་སུ་འད་དགོངས་པ་དེར་མ་དེས་ཀྱང་དགོས་དབང་གིས་རུང་
 བར་དབྱིག་གཉེན་དང་ཞི་འཆོལ་བཞེད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ཏུ་དག་སྤྱོད་དག་སྤྱོད་ཡོད་དོ་སོགས་མཛོད་
 ཏུ་མའི་དགོངས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ལྟ་བའི་མཆེ་བས་སྤྱོད་པ་དང་། ལས་
 རྟེན་འཇིག་པ་ལ་ལྟོས་ནས། ལྟག་མོས་སྤྱག་གྱ་འཁྱར་བ་ལྟར། རྒྱལ་བས་ཆོས་རྟེན་སྤྱོད་པ་
 མཛོད། ཅེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་བཤད་པ་འདི་ནི་འདུལ་བའི་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་མི་

ཞིབ་པའི་སྐྱག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་མི་སེམས་སོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་དེར་མ་ངེས་ཀྱང་སྒོ་དམན་
པའི་སྐྱག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་རུང་བར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་
ཐོད་དག་གིས་མ་ཐོན་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། **མངོན་སུམ་དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་འང་རང་རིག་མེད།** །ཅེས་པ་མངོན་སུམ་
ཆད་མ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་འདོད་དེ། ཆོད་
སྐྱབ་ལས་བཤད་པ་ཀུན་བརྟུས་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་སྟོགས་སྤར་བྲངས་སོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་འདིར་
མ་གྲགས་ཤིང་། དང་པོ་ལ་མིག་གི་རྣ་བའི་སྒྲིའི་ལྷུས་ཀྱི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ལྔ་ལས། མིག་གིས་
གཟུགས་རྣམས་མཐོང་རྟེན་བཅས། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། །ཞེས་མིག་དབང་ལ་རྟེན་བཅས་
དང་དེ་མཚུངས་གཉིས་ལས་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་
ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་ན་ཅིག་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་
མཐོང་བར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་མིག་ལ་གཅིག་གིས་བལྟས་པ་ལས། གཉིས་
ཀྱིས་བལྟས་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་
ཕྱིར་ལོ། །མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་། །མཐོང་སྟེ་གསལ་བར་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །མིག་
གཡས་གཡོན་ལ་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་བ་གཉིས་འདོད་ལ། མདོ་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་གཉིས་སུ་མཐོང་
བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་གོ། །དེས་རྣ་བ་སོགས་ལ་འང་འདྲ།

བཞི་པ་ནི། **རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་རྣམ་བར་རིག་མིན་གཟུགས།** །ཞེས་པ་བྱེད་རྒྱ་ལྟན་ཅིག་
བྱུང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་མཚུངས་བར་ལྟན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྟོན་དང་། །རྒྱ་ནི་རྣམ་
པ་དུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་བྱེད་རྒྱ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ། །སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ། །མཚུངས་ལྟན་གྱི་རྒྱ།
ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ། རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་སྟེ་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱའི་རྒྱ། །ཞེས་

སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གང་པན་ཚུན་འབྲས། །འབྱུང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་
 དང་། །སོགས་ལྷན་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དང་། །གསུམ་པ་ནི། སྐལ་མཉམ་རྒྱ་ནི་འདྲ་བའོ། །ཞེས་
 སོ། །བཞི་པ་ནི། མཚུངས་ལྷན་རྒྱ་ནི་སེམས་དག་དང་། །སེམས་བྱུང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་
 སོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་པ་ནི། ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་རང་ས་ཀུན་འགྲོ་ལྷ་ཞེས་
 དང་། དུག་པ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་ནི་མི་དགོ་དང་། །དགོ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། །ཞེས་སོགས་ལྷན་
 པལ་ཆེར་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་མང་བར་འདོད་པས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྣམ་མེད་གཞི་ལྷ་དངོས་པོ་རྣམས། །ཞེས་པ། དེགས་ལྷན་གྲགས་པས།
 དབང་སྦྱེས་སྒྲོ་ནི་རྣམ་མེད་ཀྱི། །སྤྱ་རབ་བསགས་པ་དངོས་སུ་དེག །ཅེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་
 ལུང་ལས་ཀྱང་། སྤྱ་རབ་རྒྱལ་ལས་བྱལ་པ་ནི། །སྒྲོ་ཡི་རྣམ་པ་མེད་པ་དུ། །ཁ་ཆེ་བྲེ་བྲག་སྤྲ་བས་
 རྟོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་རྣམ་མེད་རྗེན་འཆར་གྱིས་དངོས་སུ་བཟུང་
 བར་འདོད་དེ། ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པ་ལྷ་བྱ་བཅད་ཆེད་དུ། དབང་སྦྱེས་ཏེ་དབང་ཤེས་སྒྲོས་ལ།
 མདོ་སྤེ་པ་ལྷན་འདྲ་རྣམ་ཀྱིས་བར་ཆོད་པར་མི་འདོད་སྤྲུམ་ནས་རྣམ་མེད་ཀྱི་དང་དངོས་སུ་ཞེས་
 སྒྲོས་ལ། རྒྱལ་སྤྱ་རབ་ཀྱང་དངོས་སུ་དེག་ལ་འོ་ན་དེ་དབང་པོ་ལས་མ་འདས་སམ་སྤྲུམ་ན། རྒྱལ་
 སྤྱ་རབ་རེ་རེ་བ་དབང་པོ་ལས་འདས་ཀྱང་དེགས་མ་ཐུན་བསགས་པའམ་འདུས་པ་དེ་ལྷན་མིན་ཏེ།
 རྒྱང་རིང་པོ་ནས་སྤྲ་ཉག་རེ་རེ་བ་མི་དམིགས་ཀྱང་། མང་པོ་འདུས་ན་དེག་པས་སོ་སྤྲུམ་ནས་སྤྱ་
 རབ་བསགས་པ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་ལས། རྣམ་པ་
 མེད་པས་དབང་སྦྱེས་སྒྲོ། །རྒྱལ་སྤྲུམ་བསགས་པ་དངོས་སུ་དེག །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས།
 དབང་པོ་སྤེ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་ལས་སྦྱེས་པའི་སྒྲོ་མདོན་སྤྲུམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོ་གྲོས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
 པ་མེད་པས། དེ་དག་གི་བཞིན་དུ་རྣམ་པས་བར་ཆོད་པ་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་རེ་རེ་བ་ནི་དབང་པོ་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེགས་མ་ཐུན་པ་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ནི་དབང་པོའི་སྒྲོ་དུ་ཀྱང་

བ་ཁོན་ལོ། །སོ་སོར་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་འདུས་ཀྱང་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་ངེས་པ་
 མེད་དེ། སྤྱི་ལ་སོགས་པ་བཀའ་པ་རྣམས་ཐག་རིང་པོ་ནས་མི་མཐོང་བ་དང་། སྤྱོད་པ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། མིག་ལས་སྤྱོད་རྣམས་མེད་ཅིང་། །མངོན་སུམ་རིག་པ་
 རུལ་གྱི་ཆོགས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་དག་ལས་སྤྱོད་པའི་
 སྤྱོད་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དག་ལ་རིག་མི་རིག་འདྲ་བ་དང་། རུལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་ཅིང་། སྤྱོད་དང་
 དབང་པོ་དེ་དག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རུལ་ཏེ། རུལ་སྤྲ་རབ་
 བསྐྱོར་བའི་ཆོགས་སུ་འདོད་དེ། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་གཞི་ལྷ་དང་། དེའང་དོན་
 གྲེད་པའི་དངོས་པོ་དང་རྣམས་སུ་འདོད་ལ། རྣམ་བཏགས་གཉིས་ཀྱང་འདོད་པས། སྤང་བ་གཟུགས་
 ཀྱི་གཞི། གཙོ་པོ་སེམས་ཀྱི་གཞི། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། གནས་སྐབས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 གཞི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་ལྷའི་འདོད་ཚུལ་ནི་ཕལ་ཆེར་བཤད་ཟིན་ལ། རྣམ་གྲུབ་ནི་ཆོས་དེ་ལས་
 གཞན་རང་དབང་བ་རེ་མེད་ན་འདྲི་གཟི་ཤི་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། རྣམ་
 ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་། གཙོ་ཆེར་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཡོད་དང་། ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་གྲུབ་པ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཆེ། སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་སྟེ། ངེས་པའི་སེམས་
 བྱུང་སྟེ་ལྷ་དང་། མ་ངེས་པའི་བརྒྱུད་དེ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཟུ། དགེ་བའི་ས་མང་བཟུ། མི་དགེ་བའི་
 ས་མང་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་བཟུ། ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་ས་པ་བཟུ་གཅིག་ཡོད་པས་
 སོ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་འབྱུག་དག་དང་། །སྟོག་དང་མཆོན་
 ཉིད་རྣམས་དང་ནི། །མིང་གི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ཞེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བདུན་ལས། ཐོབ་
 པ་རྟེན་དང་ལྡན་པའོ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་རང་རྒྱུད་དུ། །གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཞེས་ཐོབ་པ་ནི།
 དབང་ན་ཞོར་ལ་ཁལ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཅིག་སྟེ། ལས་དགེ་སོགས་སྤྱོད་པ་
 ལྡན་བྱེད་གཅིག་ལ་འདོད་དེ། ཐོབ་པའི་ཡང་ཐོབ་པ་སོགས་འདྲ། མ་ཐོབ་པའང་དེ་དང་འདྲ། འདུ་

ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འགོག་སྟོམས་གཉིས་སེམས་མེད་འདུ་བྱེད་ཡིན་ལ། གྲེ་སྒྲུ་ལ་
ལ་སེམས་སྤྲོ་མོ་ཡོད་པར་འདོད། སྟོག་ནི་ཆེ་ཡིན་ཤོད་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
དང་། སྟོག་ནི་རྣམ་སྒྲིན། ཞེས་སྟོག་ཆེ་ཡིན་ལ་རྣམ་སྒྲིན་དུའང་འདོད། མཆོན་ཉིད་དག་ནི་སྦྲེ་བ་
དང་། །ཤྱ་དང་གནས་དང་མི་རྟག་ཉིད། །དེ་དག་སྦྲེ་བའི་སྦྲེ་ལ་སོགས། །དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་
ལ་འཇུག་ཁེས་སྦྲེ་ཤྱ་གནས་འཇིག་བཞི་དང་། མིང་གི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ཞེས་མིང་ནི་རོ་
བོ་ཅམ་སྟོན་པ་སྟེ། ལྟ་དག་ལྟ་རྣམས་ཞེས་པ། སྦྲེ་བ་རྣམས་ཆོག་ཟེར་ཡང་འདིར་མིང་རོ། །ཆོག་གས་
དག་ནི་བྱུང་པར་སྟོན་པའི་སྦྲེ་སྟེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ཡི་གེ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་གདགས་
གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཀ་དམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཀ་སྟེ། སྦྱིར་གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡི་གེ་དང་
བ་ལང་གི་མིང་ལའང་འཇུག་པས། མིང་དང་ཡི་གེ་མི་འགལ་བར་བཞེད་ཅིང་། སྦྲེ་བ་དང་བརྟན་ཚུལ་
མང་རོ། །གྲེ་སྒྲུ་ལལ་ཆེར་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་འདོད་ཀྱང་། དུལ་དབུས་ཀྱི་གྲེ་སྒྲུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
བཞིར་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རྩས་བྱུང་བ་འདོད་དེ། རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལྟར་འདུས་མ་
བྱས་མེད་དགག་ལ་འཇོག་མི་ཤེས་པས་སོ། །ཡི་ཤེས་ཀྱན་བདུས་འགྲེལ་བ་ལས། དུལ་དབུས་ཀྱི་
གྲེ་བྲག་སྒྲུ་བ་དག་ནི་འདུས་མ་བྱས་བཞིར་འདོད་པས་ན། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་
བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྟོགས་ལའང་རྩས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བྱིར། བཞི་གང་ཞེ་ན།
རྣམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མིན་པའི་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་།
དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་ཅོད་པ་སྦྲེ་སྟེ། ཞེས་དང་། དུལ་ལྟ་དང་། ལེགས་ལྟ་གིས་ཀྱང་རོ། །

དུག་པ་ནི། གཞུགས་སུང་དེ་མིན་སངས་རྒྱས་མི་སྦྲོབ་ཆོས། །ཞེས་པ། རང་འགྲེལ་ལས།
གཞུགས་ཀྱི་སྦྱོར་སྤྲོ་མ་དང་བྱི་མར་ཡང་གྲེ་བྲག་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱིར་
དག་བཅོམ་གསུམ་ག་ལྟག་བཅས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉན་རང་ལ་ལས་ཉོན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟག་མ་ཡོད་
པ་ཤེས་སྦྲོ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྤར་གྱི་སོ་སྦྱེའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་ཉེར་ལེན་ཀྱི་སུང་པོ་ལྟར་པར་

འདོད་དེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྗེ་ཀའཛན་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དག་གི་ལུགས་ལ་
ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་མི་འདོད་ཅིང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདུད་འདུལ་
བའི་མཛད་པའི་གནས་སྐབས་མན་ཆད་སོ་སྟེ་མཆན་ཉིད་བ་ཡིན་པས། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་ལུས་
ནི་སོ་སྟེའི་ལུས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་དུ་འདོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་བམ་སོ་
ཁོ་ནར་སྐྱབ་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་དེས་ཐུངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་མ་བསྟན་བར་ལ་ལྷག་
མ་དང་བཅས་པའི་ཐུང་འདས་དང་ཐུངན་ལས་འདས་པ་ན་མར་མེ་མི་བ་ལྟར་བམ་རིག་རྒྱན་ཆད་
པའི་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་མཛད་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། ཞེས་སོ། །སྐབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་
དག་གི་རིག་བྱེད་དུ་འདོད་ལ། མི་སློབ་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འཛོག་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱང་པའི་མཆོམས་མེད་ངེ་ལྟར་སྟུང་ན། དེ་ནི་རྟོན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་
པ་སངས་རྒྱས་ལ་འདེག་ཞོད་པར་བཞག་ཟེར་རོ། །

བདུན་པ་ནི། ཐུན་མོང་མིན་མང་ལེགས་ལྡན་གཞུང་སོགས་ལྟོས། ཞེས་པ། རིགས་ལྡན་གྲགས་
པས་ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགྲོག་པ་གཉིས། །འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྟག་པ་སྟེ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
སྐྱད་ཅིག་མ། །བདག་གི་སྟོང་གཞི་བྱེད་པོ་མེད། །དབང་སྐྱེས་སྟོན་ནམ་མེད་ཀྱི། །སྤར་བ་བསགས་པ་
དངོས་སུ་རིག། །ཁ་ཆའི་གཞུང་གི་རྒྱ་གཏེར་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པའི་གཞུང་འདོད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
ལ་འགྱུར་བྱུང་མ་གཏོགས་ཆོག་འདི་དག་ཡེ་མེས་ཀྱན་བརྟམ་དང་། བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་
དང་། འགྲེལ་ཆེན་ངེ་མེད་འོད་དུ་བྱུང་ལ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགྲོག་
པ་གཉིས། །ཤིན་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། །ཤིན་ཏུ་བརྟན་བྱ་འདུས་བྱས་ཀྱན། །སྐྱད་ཅིག་མ་སྟེ་བདག་
པོ་མེད། །ཅེས་སོགས་བྱུང་ལ། ལྷག་ཆང་བས། དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ཡང་། དཔུང་ན་དཀའ།
འདིའི་འདུས་བྱས་སྐྱད་ཅིག་མ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྗེ་ཀའཛན་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་
ཅད་སྐྱད་ཅིག་མ། མི་རྟག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་། སྟོང་བཅུད་ལ་དབང་ཕྱག་ལ་

སོགས་པའི་དོན་གཞན་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་དེ་དག་ལྟར་བསྟན་པའི་བདག་གིས་ཀུན་ཏུ་སྟོང་བ་དེའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པ་མེད་དེ། ཞེས་དང་། ཏྲག་བ་ལས་དཔེར་བས་སྐད་ཅིག་མཁོ། ཞེས་དང་། རྩོམ་རིམ་གྱི་དྲུང་ཆུང་ཆུང་ཆོག་གསལ་ཤིང་འདུས་ནས། བྱས་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །ཁ་ཆེའི་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། རྩོམ་རིམ་ཙམ་པ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྦྱ་བའི་གཞུང་། །དེ་ལྟར་སྟོང་དང་ལྟན་རྣམས་བཞེད། །ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་སྟེ་མངོན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུའི་རོ་བོར་སྟོང་དང་ལྟན་པ་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་དེ། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བཟུས་ཆོས་ཤེས་འགྱུར་ལས། སྟོང་དང་ལྟན་ཞེས་བྱ་མཁས་པ་ཡིས། །བྱེ་བྲག་སྦྱ་བའི་གཞུང་དུ་བཤད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་བར། འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱི་རོལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྟོང་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲུབ་པོ། ཞེས་དང་། རྟེན་ཆེན་ལས་ཆུ་གཏེར་ཞེས་པ་མེད་དེ། འགྲེལ་བར། ལྷ་སྟེགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོང་དང་ལྟན་པའི་བཤད་པ་བྱས་སོ། ཞེས་སོ། །ཆུ་གཏེར་ཡོད་པའི་བཤད་པ་སྟར་ལྟར་རོ། །སྟེ་བ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འདོད་ཚུལ་ཙམ་པའི་སྟེ་བ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་ཀྱི་སོ་སོའི་འདོད་པ་ནི། ཏྲག་གེ་འབར་བ་ལས། དེ་ལ་ཐ་སྙད་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆིག་གི་ཙམ་ནི། སངས་རྒྱུ་པ་བཙུག་ལྟར་ལྟན་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ནི་མི་མངའ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་རྗེས་སུ་གསུང་མི་འདུག་པོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་ནི་སྟོང་པོ་ལ་མངོན་པར་མོས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གནས་དེར་གཟུགས་ཉིར་བར་ལེན་པ་མི་མངའ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུས་ན་རྒྱར་རྒྱར་པོ་དང་། མེར་མེར་པོ་དང་། ལྟར་ལྟར་པོས་འདུག་པ་མིན་ཏེ། སྤང་པོ་ཆེར་གྱུར་ནས་ཡུམ་གྱི་དཀྱུན་རང་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་འབྱུང་། ངན་འགྲོ་རྣམས་སུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པས་སྦྱེ་བ་སྤངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་ཡོངས་

སྤྱེལ་སོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱག་པོ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ངོ། །དགྲ་བཙུག་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་དག་
གིས་བསྟན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །མི་ཤེས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ཆགས་པ་དང་། སྤྱག་
བསྐྱེད་སྤྱོད་བའི་ལམ་ཡང་ཡོད་དོ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་ངག་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་
དོ། །མི་གཙང་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡང་དག་པར་སྦྱོར་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་
སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྤངས་པར་བཞེད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་
པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བཞི་མི་མངའ་འོ། །སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་བག་ལ་
ཉལ་བ་རྣམས་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞེ་འམ་མི་ལྡན་ཞེས་བཞེད་པར་མི་བྱའོ། །བག་ལ་ཉལ་
ཡང་གཞན་ལ་ཀུན་ནས་སྤང་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་མེད་དོ། །རྒྱུན་དུ་
ཞུགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་ཆོག་
ནི། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ནི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མེད་དོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ནི་བདེན་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་མཐོང་
བས་ཡང་དག་པ་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འབྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
མཐོང་བས་མིན་ནོ། །དགེ་འདུན་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ། །དགྲ་བཙུག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གཞན་
གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བསྐྱབ་པ་ཡོད་དོ། །ཡང་དག་པར་བསྐྱགས་པའི་ལམ་ཡོད་དོ། །མཉམ་པར་
བཞག་པ་ལ་ངག་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་
ལོ། །ཡང་བཞགས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི། སྤང་པོ་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡོངས་སྤྱོད་མ་
རྫོགས་པའི་སྤྱོད་མཆེད་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྤྱག་
བསྐྱེད་ནི་དོན་དམ་པར་རོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བཞི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །དུས་མིན་པར་འཆི་བཞི་མེད་
དོ། །སྤྱོད་བྱ་བྱེད་པ་ཡང་མེད་དོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་

དེ་ལྟ་བུ་ནི་བརྟགས་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཅ་བའི་དམ་ཚིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྤར་གྱི་གནས་བརྟན་
 བའི་ཅ་བའི་དམ་ཚིག་ནི་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱིས་སྟོན་ཅིང་སྤྲོ་བ་པོ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་གཞི་ལྡ་པོ་ཡང་མེད་དོ། །གང་ཟག་ནི་ཡོད་དེ་སྤྱིད་པ་བར་མ་ནི་ཡོད་དོ། །དག་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་
 དོན་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་བརྟན་པའི་ཅ་བའི་དམ་ཚིག་གོ། །དེ་ལ་གངས་རི་བའི་ཅ་བའི་དམ་
 ཚིག་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ནི་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་མེན་ཞེས་བྱའོ། །བྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་མངོན་
 བར་ཞེས་པ་ལྟ་ནི་ཡོད་དོ། །བྱང་པོ་ལས་གང་ཟག་ནི་གཞན་མེན་པར་བརྟོད་པར་བྱ་སྟེ་ཟུང་ན་ལས་
 འདས་པར་གྱུར་པ་ན་གང་དུ་བྱང་པོ་འགག་པ་ན་གང་ཟག་ནི་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །མཉམ་པར་བཞག་
 པ་ལ་ངག་འཇུག་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ལམ་གྱི་སྤྱལ་བསྐལ་སྤོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་གངས་རི་བའི་དམ་
 ཚིག་གོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། གཉིས་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་
 ཉེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་སྐད་སྤྲོས་པས་ཅིར་འགྱུར་གང་ཟག་ནི་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཇི་
 སྐད་དུ། བདག་མེད་པ་ཡི་ལུས་འདི་བྱང་བ་ན། །བྱེད་པ་མེད་ཅིང་རིག་པ་པོ་ཡང་མེད། །ཇི་ལྟར་འཁོར་
 བའི་ཚུ་གྲུང་འཇུག་གྱུར་པ། །ཉན་པའི་མཚོག་སྤྱོད་དེ་ནི་བསྟན་གྱིས་ཉོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
 བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བའི་དམ་ཚིག་གོ། །ཡང་དེ་དག་གི་ཅ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། མིང་
 དང་གཟུགས་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་མི་ཉམས་
 པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པར་བརྟོད་པར་བྱའོ། །འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གསུམ་
 ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོན་པ་མེད་
 པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དག་གིས་སྟོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ས་ནི་
 རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ཡིན་
 ནོ། །དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཉམས་པ་སྤྱིད་དོ། །སོ་སོ་སྤྱོ་བོ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སམ། གཞོད་

སེམས་སྤོང་བ་ཡོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་བ་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཤེས་བ་ལྟ་ཡོད་དོ། །ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆངས་
 པར་སྤྱོད་བ་ལ་གནས་བ་ཡོད་དོ། །མདོ་སྤེ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྤྱོན་མེད་བ་ལ་འཇུག་
 པ་ནི་འདོད་བའི་ཐམས་ནས་སོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཆོག་ལ་ལྷ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་བ་མིན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་བའི་དམ་ཆོག་གོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་མང་སྟོན་བ་རྣམས་ཀྱི་ཙ་བའི་
 དམ་ཆོག་ནི། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་མེད་དོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་འདུས་བྱས་ཉིད་ནི་ཡོད་དོ། །སྤྱུག་
 བསྐྱལ་མཐོང་བས་བདེན་བ་བཞི་ཆར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །བག་ལ་ཉལ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ་མངོན་
 དུ་རྒྱ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །སྤྱིད་བ་བར་མ་ནི་མེད་དོ། །ལྷའི་གནས་ན་ཡང་ཆངས་པར་སྤྱོད་བ་ཡང་
 ཡོད་དོ། །དག་བཙམ་བ་ཡང་བསོད་ནམས་བསོག་གོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་ལ་ཡང་འདོད་
 ཆགས་དང་བཅས་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་ནི་མགོ་ལ་སོགས་བ་ལུས་
 དང་མཉམ་པོ་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའོ། །སོ་སོ་སྤྱོ་བས་ཀྱང་འདོད་པའི་
 འདོད་ཆགས་སམ། གཞོད་སེམས་སྤོང་རོ། །སངས་རྒྱས་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 པའོ། །དགེ་འདུན་ནི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་གྱི་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་
 དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་གཅིག་གོ། །གང་ཟག་ནི་མི་མཐོང་རོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་
 བྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ནི་སྤྱོ་བའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འཕོ་
 པ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲད་ཅིག་མའོ། །འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་གྱུར་བ་ལས་ནི་
 སྤྱོ་བ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་གནས་པ་ནི་མེད་དོ། །སེམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ལས་ཡིན་གྱི། ལུས་དང་
 དག་གི་ལས་ནི་མེད་དོ། །ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་མེད་དོ། །མཆོད་རྟེན་མཆོད་པ་ལ་ནི་འབྲས་
 བུ་མེད་དོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཉག་ཏུ་བ་ནི་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་ནོ། །འདུས་བྱས་མཐོང་བས་སྤྱོན་མེད་པར་
 འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་མང་སྟོན་བ་རྣམས་ཀྱི་ཙ་བའི་དམ་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ཡང་

ཆོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་ཆིག་ནི། སངས་རྒྱུས་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་
 རོ། །སངས་རྒྱུས་ལས་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་དགེ་འདུན་ལས་ནི་མིན་རོ། །ལྷའི་གནས་ན་
 ཡང་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ཡོད་དོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་ཆོས་སྤྱོད་
 པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆིག་ཡིན་རོ། །དེ་ལ་འོད་སྤྱངས་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆིག་ནི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ནི་ཡོད་དོ། །སྤངས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་
 དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་དེ། དེ་དག་ནི་འོད་སྤྱང་བའི་དམ་ཆིག་ཡིན་
 རོ། །གོས་དམར་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆིག་ནི། གང་ཟག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་སྒྲ་
 མའི་གཞུང་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་འཕོ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་ཆིག་ནི། སྤང་པོ་ལྷ་ནི་འཛིག་རྟེན་འདི་
 རྣམས་འཛིག་རྟེན་པ་རྩལ་ཏུ་འཕོ་བའོ། །ལམ་མ་གཏོགས་པར་སྤང་པོ་འགག་པ་མེད་དོ། །རྩ་བའི་ལྷུང་བ་
 དང་བཅས་པའི་སྤང་པོ་ནི་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་ནི་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་སོ། །ཀྱན་ཀྱང་མི་རྟག་གོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་འཕོ་བའི་དམ་ཆིག་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། ཡང་གནས་མ་བྱའི་དམ་ཆིག་ནི་ཉེ་བར་
 སྤངས་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་བཏགས་པའོ། །ཆོས་གང་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་རྣམས་འཛིག་
 རྟེན་པ་རྩལ་ཏུ་འཕོ་བ་མེད་དོ། །གང་ཟག་ནི་སྤང་པོ་ལྷ་ནི་བར་སྤངས་རྣམས་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །འདུས་
 བྱས་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་མིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་ནི་ཉེ་བར་སྤངས་པའི་སྤང་པོ་ཉིད་
 དང་གཅིག་པ་འཕམ་གཅིག་པ་མིན་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 དང་གཅིག་པ་ཉིད་དམ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཏུ་མི་བརྗོད་དོ། །སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དམ་མེད་
 པ་ཉིད་ཏུ་མི་བརྗོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྷ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡང་མ་ཡིན།
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་མ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆིག་གོ་ཞེས་
 དང་། དེ་ལ་མང་པོས་བཀྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆིག་ནི། འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འབྱུང་བ་དང་།
 འགག་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགག་པ་དང་། སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱི་བ་དང་། འཆི་བར་འགྱུར་བ་དང་།

འཆི་བ་དང་། བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་པ་དང་། ཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆད་པ་དང་། འགྲོ་བར་
འགྱུར་བ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་
བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། མང་པོས་བཀྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་ཆིག་ཡིན། ཞེས་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་
རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་ཆིག་ནི། སྦྱེ་ལ་མ་རེག་པ་དང་། སྦྱེ་བ་དང་། འགག་ལ་མ་རེག་པ་དང་། འགག་
པའི་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བཤད་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་མ་
བཤད། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྟས། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྦྱ་བའི་སྡེ་རྣམས་ནི་འདི་སྐད་ཟེར་
ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ་ལེགས་ལྡན་དང་རུང་ཟད་མི་མཐུན་པར་སྦྱང་ལ། གཞན་ཡང་ཤར་རི་བ་
དང་རྒྱབ་རི་བ་མཐུན་པ་དང་། གནས་བཟོན་པའི་སྡེ་ལ། རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་གནས་འཛིག་མེད་རིར་གནས།
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གསུམ་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་དང་། མང་བཀྱར་བའི་སྡེ་ལ། སར་སྒྲོགས་རིགས་ཀྱི་སྡེ་
དང་། སྦྱང་བའི་སྡེ་དང་། གནས་མ་བྱ་བའི་སྡེ་གསུམ་ཡང་ལྟ་བུ་མཐུན་པར་བཤད་ལ། གཞན་ཡང་རྟོག་
གོ་འབར་བར། ཁ་ཅིག་རྒྱུན་བརྒྱན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པས་བལྟ་འདོད་ན་དེ་དག་
སོགས་སུ་བལྟས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྦྱས་པ།

བྱེ་སྦྱའི་དངོས་བཏགས་རྩ་དང་འོ་མ་གཉིས། །

དབྱེར་མེད་དུས་མང་སོང་བ་འབྱེད་རུས་པའི། །

འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འཕགས་ལུལ་དུའང་། །

ཉུང་ན་མ་སྦྱང་བོད་རྒྱན་ལོང་བས་ཅི། །

བཙོ་བརྒྱད་སྡེ་བར་རང་སྡེ་ཀྱན་སྦྱད་ཚུལ། །མདོ་དང་མཁས་དབང་བཞེད་པ་མ་ལོན་
པར། །སྡེ་གཉིས་སྡེ་ནང་གཉིས་དང་ཆེ་རྒྱུད་སྡེར། །འདོད་སོགས་ཁུངས་བྲལ་བྱེ་མའི་ཁང་བྱས་
སྡེལ། །བཙོ་བརྒྱད་བྱེས་ཚུལ་རྣམ་བཞིའི་བང་རིམ་ལ། །རང་རང་འདོད་ཚུལ་མ་འདྲེས་བ་གམ་

བཟ། །སློ་ལྷན་སྐབས་གསུམ་རོལ་གནས་ལྷའི་ཕོ་བྲང་། །ལེགས་བཤད་ཀྱང་འཕྱང་འཕྱེང་བས་
ཀུན་ནས་མཛེས། །

ཞེས་བྱུང་བའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འབྲུལ་སྤོང་གཏོང་ལྷའི་སྤྱད་བྲངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་
གསལ་སྤོན་མའི་རྣམ་བཤད་ལས་རྟག་མཐའ་བཀག་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལེགས་
པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཕྱི་ན་མ་སྤྱར་སྤྱི་གུ་རུ་ཚྭ་དྲེ་ཏི་ཡ་མཆུ་མྱོ་ཁ་མྱི། གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོ་
གཏན་ལ་དབབ་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ལ། མིང་། དབྱེ་བ། བྱུང་མཐའ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། **མདོ་སྡེ་ཆད་**
མར་སྤྱོད་པས་མདོ་སྡེ་བ། །ཞེས་པ་རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤྱང་བ་ལས། མདོ་སྡེའི་རྗེས་སྤྱོད་འབྲངས་ནས་བྱུང་
བའི་མཐའ་རྣམ་པར་འཛོག་པས་མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་སོ། །ཞེས་དང་། བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རང་
འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་སྤོན་སྤྱོད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བརྟུས་
འགྲེལ་བར། འདི་ནི་སྤྱོད་བྲག་པ་དང་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སྤྱི་
ལྟ་བར་ཁས་ལེན་ཅིང་མདོ་དེ་དང་དེ་དག་གི་རྗེས་སྤྱོད་འབྲུག་པ་དང་ལྷན་པས་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་། མིང་
གཞན་དཔེས་སྤོན་པ་ལ་མཁས་པས་དཔེ་སྤོན་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། **མདོ་སྡེ་པ་དང་དཔེ་སྤོན་པ་**
ཞེས་བྱ་ལ། བཏགས་སྤྱིའི་ནང་ཆོན་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་པ་དེ་འདིར་བསྟར་མི་རུང་སྟེ། དེས་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་སྤྱོ་མི་འདོད་པར་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **དབྱེ་རོ་ལྷང་རིགས་རྗེས་འབྲངས་རྣམ་པའི་གསུམ།** །ཞེས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལྷང་
རིགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་མཁས་པ་དག་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་
ལས། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ་དང་། དཔེ་སྤོན་པ་ན་རེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཁོ་ཙམ་མདོ་ཆད་མར་བྱེད་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་ལྷང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་དེ་དང་མདོ་དང་སྡེ་བཅུན་གཉིས་

ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རིག་པའི་རྗེས་འབྲངས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི། སྡེ་བདུན་མདོ་སེམས་སྟུན་
མོང་གི་གཞུང་དུ་གྲགས་པས་སྐྱབ་པའི་བྱིར། རྣམ་པའི་སྒོས་གསུམ་དང་དབྱེ་བ་ལ། ཚས་རྗེ་རྒྱན་
བཟང་བ་ན་རེ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་དང་། སྒོ་ང་བྱེད་ཆལ་དང་། སྤྲ་ཚོགས་གཉིས་མེད་
གསུམ་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཞེས་པ་ལ་གཞན་གཉིས་བཤད་ཀྱང་། སྒོ་ང་བྱེད་ཆལ་ནི་དབུ་མ་
རྒྱན་འདིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་བས། རང་དུ་སྤང་བའང་གཞན་ཉིད་ལ། །བྱི་དུ་སྤང་
བའང་དེ་གཞན་ཉིད། །གསལ་བར་བྱ་དང་གསལ་བྱེད་ཉིད། །མར་མེ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་མིན། །ཞེས་
པས་མདོ་སེམས་སྟུན་མོང་དུ་བསྟན་ཟེར་ན་མ་གཏོགས་མི་འཐད་པར་སྤང་ལ། དེ་དག་གི་མིང་དོན་
རྒྱན་བཟང་བས། སྟོན་པོ་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པའི་སྟོན་པོའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་རི་
སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་གིས་རང་འཛིན་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཏད་ལ། ཡུལ་ཅན་དེ་ལའང་སྟོ་སོགས་
དེ་སྟེང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྟེ་བ་དཔེར་ན་ཁ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཁ་པོའི་སྟོ་སོགས་རི་སྟེང་གི་རྣམ་པ་
གཏད་པ་དེ་ལྟར་མིག་ཤེས་དེ་ཡང་སྟོ་སེར་སོགས་རི་སྟེང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྟེ་བ་བཞིན་ཏེ། དེས་ན་
གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་སྟོན་པོ་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པའི་སྟོན་པོའི་སྟེང་
གི་བྱས་སོགས་རི་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་གི་རྣམ་པ་མི་གཏོད་པར་སྟོ་ཅམ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་གཏོད་ལ་ཡུལ་
ཅན་དེའང་སྟོན་པོའི་བྱས་སོགས་རི་སྟེང་གི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་སྟོ་ཅམ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན་ཁ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཁ་པོའི་སྟོ་སེར་སོགས་རི་སྟེང་གི་རྣམ་པ་མི་གཏོད་པར་ཁ་ཅམ་
ཞིག་གི་རྣམ་པ་གཏོད་ལ། ཡུལ་ཅན་དེའང་ཁ་པོའི་སྟོ་སེར་སོགས་རི་སྟེང་གི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་
ཁ་ཅམ་ཞིག་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྟེས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་སྒོ་ང་བྱེད་ཆལ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་སྟོན་
པོའི་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་གི་བྱས་སོགས་རི་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་གིས་རང་འཛིན་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་རྣམ་
པ་གཏད་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་དེ་སྟོན་པོའི་བྱས་སོགས་རི་སྟེང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་མི་སྟེ་བར་སྟོ་ཅམ་ཞིག་
གི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྟེ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་ཁ་པོའི་སྟོ་སེར་སོགས་རི་སྟེང་གི་རྣམ་

བ་གཏང་ཀྱང་། མིག་ཤེས་དེ་ལ་ཁ་ཤིང་སྡོ་སེར་སོགས་ཇི་སྟེང་གི་རྣམ་ལྟན་དུ་མི་སྟེ་བར་ཁ་ཅམ་གྱི་
 རྣམ་ལྟན་དུ་སྟེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ་གསུངས། ཡང་ན་སྡོ་
 བོ་དང་བྱ་བ་བདེ་རྩལ་གཅིག་གི་རྩལ་ཐུན་ཇི་སྟེང་དམ། མཐའ་དབུས་གི་རྣམ་པ་གཏང་ཀྱང་། ཞེས་
 སོགས་གསུམ་གར་སྦྱར་ན་དབུ་མ་རྒྱན་དང་མཐུན་ནོ། །རང་ལུགས་ལ་རྣམ་པའི་སྟོན་པ་གཟུང་
 འཛིན་གངས་མཉམ་པ་དང་། སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་། སྣ་ཆོགས་རིམ་འཛིན་པ་གསུམ་དུ་
 འདོད་དེ། དང་པོ་ནི། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། རི་མོ་གདིང་པ་མཐོང་བའི་ཆོ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་སེམས་
 མང་པོ། །ཅི་སྟེ་གཅིག་ཆའི་ཚུལ་གྱིས་སྟ། །འབྱུང་བར་འབྱུར་བར་འདོད་ན་གོ། །ཞེས་དང་། དེའི་
 སྡེ་འགྲེལ་ལས། གང་དག་རིགས་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པའི་གངས་བཞིན་དུ་རི་མོ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་དུ་མ་བྱུང་སྟེ་གཟུགས་དང་སྦྱ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རིགས་མི་མཐུན་པ་
 བཞིན་ནོ་སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གང་དག་ཅེས་བྱ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་སྦྱ་བ་
 ཁ་ཅིག་ཁོན་སྟེ། སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཕྱི་དོན་དང་རྣམ་པ་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། གཞན་སྟེའི་ལུགས་ནི་འདིའི་རྩལ་སྟེ་རིམ་པས་བཀོད་ནས་
 བཀག་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་གཉིས་བཀག་ཅིང་། སེམས་ཅམ་པའི་སྣ་ཆོགས་
 གཉིས་མེད་པ་འོག་དེར་བཀག་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རྩེ་རྒྱ་རིས་བྱ་བ་མཐའི་རང་འགྲེལ་ལས། ལྷང་འདི་
 དག་སེམས་ཅམ་ལ་ཡང་སྦྱར་བས་འདི་ལྟར་མི་རིགས་སྟུང་ན། སྟོན་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་
 བཞིན་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ཡོད་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་
 ལས་འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་ནས་རང་རིག་པ་རབ་ཏུ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པ་སྦྱར་བས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མདོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་འང་ལུགས་གསུམ་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་སྟེ་ཁོན་འི་

རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ནི་དུ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཞེས་ཚུགས་སྤྱད་སྤྱངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་
སྤྱོད་ཆོག་ས་རིམ་འཛིན་པ་ནི། དབྱ་མ་རྒྱན་ལས། དཀར་པོ་དག་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཤེས་པ་དེ་ནི་རིམ་
བྱུང་སྟེ། །མཁྱོགས་པར་འབྱུང་བས་སྤྱོད་པོ་དག་ །ཅིག་ཆའོ་སྤྱོད་དུ་སེམས་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་
ཅིང། རྣམ་འབྲེལ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཚུགས་སྤྱད་སྤྱངས་ནས་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་སྤྱར་གྱི་
གྲུབ་མཐའ་མཐའ་པོ་སྤྱོད་ཀྱང་མ་ཐོན་པ་ཁོ་བོའི་སྤྱོད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ལ་དཔྱད་
ལྟ་རྣམས་དགྲེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞིའི་ལམ་
གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་གསུམ། དང་པོ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་ཕྱང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་གྱི་
རྣམ་བཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **བདེན་གཉིས་བདེན་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས།** །ཞེས་
པ་སྤྱོད་དཔོན་ལྟ་དབང་སྤྱོད་ཀྱང་། རྒྱ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་
ནམ། གཟུགས་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས། རིགས་པའི་
རྗེས་འབྲངས་སྐབས་སུ་འདྲེ་མདོ་སྤྱོད་མོང་ངམ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མཛོད་ལྟར་
ཡིན་པས་བཤད་ཅིན་ལ་མདོ་སྤྱོད་པ་རང་གི་སྤྱོད་མོང་མིན་པའམ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་རང་
ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་འདོད་ཚུལ་ནི། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་།
དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་མཆོན་དུ་འཛོག་ །དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་།
ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། སྤྱི་མཆོན་དུ་འཛོག་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། དོན་དམ་དོན་
བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་
སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་བཤད། །ཅེས་རང་མཆོན་སྤྱི་མཆོན་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་བཤད་ལ། དངོས་པོ་
ལ་རང་མཆོན་གྱིས་བྲུབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འདིས་ནི་སྤྱག་ཆང་བས། དངོས་པོ་ལ་རང་མཆོན་གྱིས་མ་

ཁྱབ་ཟེར་བའི་ལྷགས་སྤང་དྲུང་བྱས་སྤང་སྟེ། གང་ཡིན་པ་ཞེས་དངོས་པོ་ཡིན་ཆད་བཤད་པའི་བྱིར།
 མདོན་སྤུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་དངོས་པོ་ནམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བཟོད་དེ། གློ་དོན་དམ་
 བ་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྱལ་བའི་མདོན་སྤུམ་གྱི་རོ་བོར་བདེན་པས་དེ་སྤྲད་བཟོད་པས་སོ། །འདུས་མ་
 བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གློ་ཀུན་རྫོབ་བརྟོག་པའི་རོ་
 བོར་བདེན་པས་དེ་སྤྲད་བཟོད་པས་སོ། །འདི་དག་སྤྲ་བཤད་པ་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པར་མ་དེས་བས།
 དེ་ལ་ཁྱབ་བའང་མི་ཅི་བ་ནི་རིགས་སྤྱི་ལྷན་སོ། །རྟོག་པ་ལ་ཅིའི་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྤྱུམ་
 བ། འཁྱལ་ཞིང་རང་མཆོན་མདོན་སྤུམ་དུ་སྤྱི་བ་བའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་དེ། གང་གིས་རང་གི་རོ་
 བོ་ཡིས། །གཞན་གྱི་རོ་བོ་སྤྱི་བ་བྱེད་པ། ཀུན་རྫོབ་དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་
 བའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཡང་མིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་སྟག་ཆང་བ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་སྤང་གྱི་བོད་མཁས་དག་དང་། ད་རྩ་རྩེ་
 ཡལ་སྤུམ་སོགས་གྱིས་བཤད་པ་ནམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་བྱེ་སྤྲད་
 མི་འདྲ་བ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས་བདེན་གཉིས་སྐབས་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་བྱུར་དུ་
 བཤད་ཀྱང་། བྱེ་མདོའི་ལྷགས་སོ་སོར་མ་བཤད་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་མདོ་སྡེ་པས་རང་རིག་མི་
 འདོད་པར་ཐལ། མཛོད་ལས་ཤེས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་དེ་སྟེད་ཅིག་ཏུ་གཞན་རིག་ཅམ་ལས་རང་
 རིག་མ་བཤད་པས་སོ། །འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བྱལ་
 བ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་བཅད་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། དོན་
 དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མེད་བྱས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། ས་བོན་སྤྱ་གུ་སོགས་ལ་མི་
 འཁྱལ་བའི་རྒྱས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། ཡང་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་
 བས། ས་བོན་སོགས་ལས་སྤྱ་གུ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་འཆོལ་བར་ཅི་སྟེ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་
 བར་ཐལ། ས་བོན་སོགས་ལས་སྤྱ་གུ་སོགས་འབྱུང་བར་རང་མཆོན་གྱིས་མ་བྱལ་བའི་བྱིར། དེ་སྤྲད་

དུ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་མེད་ན། །ས་པོན་སོགས་ནི་སྤྲུག་སོགས་ལ། །རྒྱས་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་
 ཀྱན་རྫོགས། །ཞེན་ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་སྤྱི་ཀྱན་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་
 རྒྱས་པ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་འཛིན་
 གྱི་སྒྲོ་ལ་པན་འདོགས་པ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་ཏེ། མི་མཐུན་དཔེ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་
 མིག་སྒྲོ་སྟེད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པ་འདིས་ནི་རྩེའི་བྱམ་བ་དང་། ལས་འདེགས་པ་དང་། སྤྱི་
 མཚན་དང་། ཡོན་ཏན་གངས་སོགས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལ་ནི་གཟུང་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟ་བུའི་སྒྲོ་དེ་བཟད་དང་། ཚུལ་བ་སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་གི་རྗེས་སུ་འབྲུག་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ།
 རྣམ་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཀྱན་ལ་དེ་ཡོད་ན། །སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་རྗེས་འགྲོ་ལྷོག་ །སྒྲོ་ལ་མ་མཐོང་
 བྱིར་མིན་ཏེ། །མིག་དང་གཟུགས་སོགས་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་བཟད་དང་ཚུལ་བ་སོགས། །ནང་
 གི་ཡན་ལག་རྗེས་འབྲུག་བྱིར། །བྱམ་བ་འདེགས་དང་སྤྱི་དང་ནི། །གངས་སོགས་སྒྲོ་ནི་བཤད་པ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྤྲུག་ཆང་བ་སོགས་ན་རེ། མདོ་སྟེ་བ་དེ་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་པ་ལས་དམན་པར་ཐལ།
 བྱེ་སྒྲིབ་བྱམ་བ་ཀྱན་རྫོགས་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྟེ་བས་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་
 བྱིར་བེད། འོ་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས་སེམས་ཅན་པ་གསུམ་ག་གངས་ཅན་ལས་དམན་པར་ཐལ། གངས་
 ཅན་གྱིས་སྒྲོ་དང་གཟུགས་སྒྲིབ་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་གཏན་མི་འདོད་ལ། འདི་
 དག་གིས་འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། སྒྲོན་མེད་དེ། གངས་ཅན་
 གྱི་ཀྱན་རྫོགས་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་འདི་དག་གི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཆང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་མི་རྟག་པ་ལ་སྟེ་
 བ་སྟེ་བྱིའི་འབྲེལ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་སོགས་འཛིན་མི་ཤེས་ལ། འདི་དག་གིས་ཤེས་པས་སོ་
 སྤྲུམ་ན། འོ་ན་བྱེ་སྒྲིབ་དང་མདོ་སྟེ་བ་ལའང་མཐོང་དམན་འཆོལ་བའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། བྱེ་སྒྲིབ་ཀྱན་
 རྫོགས་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་མདོ་སྟེ་བའི་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཆང་ཡོད་ལ་བྱེ་སྒྲིབ་རྗེས་གྲུབ་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་
 ཅན་ཡང་འཛིན་མི་ཤེས་པ་ལ། མདོ་སྟེ་བས་འཛིན་ཤེས་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས་སོ་སྒྲིབ་ན་དཔལ་

ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་མི་ཐེབས་སོ། །ལེགས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་ཁམས་སྤྱི་མཆོད་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གཞི། །ཞེས་པ་གཟུགས་སོགས་སྤང་
པོ་ལྟ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད། སྤྱི་མཆོད་བཅུ་གཉིས་རྣམས་མཛོད་དང་སྤང་པོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་དང་། ཀྱན་
བརྟམ་ལྟར་འདོད་ལ། དེ་རྣམས་ལས་བཤད་པའི་བྱེ་སྤྱི་ལྟར་གྱི་རྩས་དང་སེམས་ཅན་པ་འདོད་པའི་
ཀྱན་གཞི་ཉོན་ཡིད་དང་། གཞན་སྤོང་སོགས་མི་འདོད་པ་ཅན་བྱེད་པར་ཡིན་ཞིང་། མཛོན་པ་ཀྱན་
བརྟམ་ལས་ཀྱན་གཞི་ཉོན་ཡིད་རྣམ་གྲངས་ཅན་ལ་བཞོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་པའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་
ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའི་སྤྱན་མོང་དུ་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་དུ་མའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འབྲེལ་
བས་ན་ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་གི་སྤྱོད་དང་། སྤྱི་པ་ཐ་མ་བའི་བྱང་སེམས་སོ་སྤྱི་བཤད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་
ལུགས་ཀྱི་འོངས་སྤྱི་སོགས་གང་ཡང་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ཐེགས་མེད་ཀྱིས་སྤྱན་མོང་གི་མདོའི་
དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ་ས་སྤེ་དང་ཀྱན་བརྟམ་ཀྱིས་གསུང་
རབ་བཅུ་གཉིས་སྤེ་སྤོང་དུ་འཛོག་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་བྱིར། འཇམ་
དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །འདུས་བྱས་ལ་སྤང་པོ་ལྟར་འདོད། ཞལ་བྱང་ལས། འདུས་མ་
བྱས་པ་གསུམ་པོ་དག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདུས་མ་བྱས་ལ་གསུམ་དུ་ཡང་འདོད་ཀྱང་དེར་མ་
ཟད་དུ་མ་འདོད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས་སྤྱི་དོན་སྤྱི་སོགས་སྤྱི་མཚན་ཤིན་ཏུ་མང་
པོ་དང་། འདས་མ་འོངས་གཉིས་དང་སྤྱག་བདེན་གྱི་བྱང་ཆོས་སྤོང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། འཕོག་
བདེན་གྱི་བྱང་ཆོས་བཞི་དང་། མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཆ་སོགས་དངོས་མེད་དུ་སྤྱབ་
པ་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་སྤྱད་དུ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ཡི་རི་ལྟར་ཀྱན་བརྟམས་པ། །དེ་ནི་དམ་
པའི་དོན་དུ་འདོད། །གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྩེས་མི་འགྲོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་གསལ་རྩེས་སྤྱི་མ་གྲུབ་
པ་དང་། དེ་ཆེ་སྤྱོད་ཡི་རོར་བྱས་ནས། །གཞི་མཐུན་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞི་མཐུན་
སྤྱོད་བརྟམས་ཚུལ་དང་། སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྟམ་བརྟམས་སྤོན། །དེ་ནི་ཐ་སྤྱད་ཆེད་དུ་བྱས། །དེ་ཆེ་རང་

གི་མཚན་ཉིད་མེད། །དེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པུལ་རང་མཚན་མིན་པར་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་
པ་དང་། རང་མཚན་ཡང་བཤད་དེས་དབང་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། །བྱད་པར་དུ་ཆོས་དང་
ཆོས་ཅན་རྣམས་བཞག་དང་། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་ཅི་འདྲ། །དེ་ནི་དོན་ནི་མ་བཟགས་པར། །འཛིག་རྟེན་རི་
ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། །དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །བསྐྱུ་བ་བྱ་སྐྱུ་བ་པ་ཀུན་བཞག་པ། །དམ་པའི་དོན་
ལ་འཇུག་བྱའི་བྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཅིག་ཐ་དད་
དང་། བསྐྱུ་བ་བྱ་སྐྱུ་བ་བྱེད་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དོན་དམ་པའི་རང་མཚན་རྟོགས་ཆེད་དུ་
བྱས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲོས་པས་ཆོག །འདུས་མ་བྱས་བཞིའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འདོད་
དེ། ལུང་པོ་ལྗེའི་རབ་བྱེད་ལས། །འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཞེ་ན། །ནམ་མཁའ་དང་། །སོ་སོར་བརྟགས་པ་
མིན་པའི་འགོག་པ་དང་། །སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ལ། །**བྱད་སྒྲོགས་རྣམས་ཐར་མཐར་གནས་བཅེ་སོགས་ལས།** །ཞེས་པ། སལ་
ཆེར་མཛོད་ལྟར་བྱད་སྒྲོགས་སོ་བདུན་དང་། །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། །མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་
དགུ་དང་། །འགོག་སྟོམས་ནི་མཛོད་འགྲེལ་དང་། །རྣམ་འགྲེལ་ལྟར། །ཆོར་འདུ་རགས་པ་ཞི་བའི་
སེམས་སྤྲོ་མོ་དང་བཅས་པར་འདོད་ལ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །རྟོགས་
རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་བཅེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་པར་བྱིན་སོགས་ཐབས་གྱི་ཆ་
དང་དུས་རིང་ཐུང་འཛོལ་བྱའི་འབྲས་བུ་མཚོག་དམན་གྱིས་འབྱེད་དེ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། །སྐྱུ་བ་
བྱེད་སྒྲུགས་རྗེ་གོམས་ལས་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཅེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །རྣམ་པ་དུ་མར་
ཐབས་མང་སོ། །ཞེས་དང་། །ཐེག་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །བསེ་རུ་ལ་སོགས་བྱད་འདི་
ཡིན། །བྱད་པར་བཤད་པ་སོགས་སོ། །ལམ་གྱི་ཡུལ་སྤྱིར་བདེན་པ་བཞི་དང་དེའི་བྱད་ཆོས་མི་
རྟོག་སོགས་བརྟུ་བྱག་ལས་མི་འདོད་པས། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་འགྲུར་གྱི། །སྒྲོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་
དོན་ཡིན། །ཞེས་དང་། །སྟོང་འཇུག་ལས། །བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྲུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུས་

ཅེ་ཞིག་གྲ། ཞེས་སོགས་དང་། གནས་པ་བསྐྱས་པ་ལས་ཀྱང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་
 ཡང་། འདི་ལ་སློབ་དཔེ་ལྟ་བུ་པས་བསྟོམས། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས། རྫོགས་མ་
 རྫོགས་པར་ཡོད་མིན་ཏེ། སྟོན་དུ་བྱེད་པར་མི་རུས་ཏེ། བྱས་ན་ཐེག་པ་གཞན་པར་འགྱུར། ཟུབ་
 མོའི་རིམ་ལ་གོམས་པ་ཡི། བྱང་ཚུབ་ཅ་བ་སྟོང་རྩེ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྟོང་རྩེ་སྟོར་བ་
 ལས། སྟོན་སོགས་ལམ་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། སྟུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་བདེན་པ་ནམས། གནས་
 པའི་དབྱེ་བས་གཞན་དུ་འགྱུར། ཞེས་རྟེན་པ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནས་པ་སྟེ་གྲུབ་མཐའི་དབང་
 གིས་བདེན་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་གཞན་དང་གཞན་ཡོད་ཅེས་པའོ། འདིར་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ།
 བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ཞེས་ཀུན་ལ་གྲགས་ཤིང་།
 སློབ་དཔོན་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོས་ཀྱང་། འདི་དག་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་
 བསྟོན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ལོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་སྤྱང་ལྟ་
 པའི་བྱིར་མཁས་པའོ། བྱེ་བྲག་དུ་སྟོབ་དག་ནི་ཞི་བའི་དབྱིངས་དེར་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་བྱེ་
 པ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མ་འདའ་བར་བྱེད། ཅེས་དང་། ཨ་ཨ་རྩུ་ཏི་བས་ཀྱང་། བྱེ་སྟོན་ཉན་ཐོས་དང་མདོ་
 སྟེ་པ་ཐེག་ཆེན་པར་བྱས་པའི་བྱིར་དང་། ལྷ་སྟུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ཀྱང་མི་རུས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་འདི་ལ་འདྲ་བྱང་སེམས་ཡོད་
 པར་ཁས་སྤངས་ན་སྟོན་མི་ཡོང་བའི་བྱིར་དང་། འདི་དག་གིས་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་དང་དེའི་སྟེ་
 སྟོང་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྟེ་བ་ལྟ་བ་དམན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་སྟུམ་
 བ། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་བྱང་བཟང་དང་། ཨ་ཨ་རྩུ་ཏི་པ་སོགས་པ་མོད་གྱི་སྟོན་པ་སྟེ་མང་པོས།
 གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པ་ལོར་བར་བྱས་ཞེས་སྟོགས་སྤང་མོད། ལྷག་དུ་ལྷག་ལོས། སློབ་དཔོན་
 དེ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་པ་ཞིག་བཞག་ན་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་གང་ཡིན་ཞེས་འཕགས་
 ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དག་མདོན་སུམ་དུ་མི་ཡོང་བ་ལ་བསམས་ནས་དགག་པ་བྱས་སོ། །

སྤྲུལ་པ།

ཡབ་གཅིག་མཁུན་གཉེར་གཉིས་དང་དབྱངས་ཅན་ཞབས། །

གྲུས་པའི་སྤྱི་པོར་སྤངས་ནས་མཆོག་འདི་སྤོངས། །

འཆད་ཚོད་སྒྲེགས་རལ་ཡབ་གཅིག་གཉིས་ལ་ཞུ། །

སྤྲུལ་འཇེབས་ཚོམ་པའི་རྒྱུད་དགོལ་དབྱངས་ཅན་གྱི། །

རང་ལུགས་ལ། སྤར་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་མཐའ་
མ་བཀག་ཅམ་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཁོ་ན་མང་ལ། མ་དེས་པའི་རིགས་
ཅན་ཡང་རེ་མང་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་
ཁོ་ནས་བྱུང་བའི་བྱིར་དང་། འདི་ནི་མདོ་དང་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཇི་
སྐད་དུ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་མ་ར་རྒྱ་སིར་བྱང་སྤོང་སྤྱི་བ་རི་
དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་བ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་བ་རྣམས་ལ་ཞེས་དང་། ཇི་བཅུན་
བྱམས་པས། མ་ཆང་བྱིར་དང་ཐབས་འགལ་བྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། དབྱིག་གཉེན་ལེགས་ལྡན་
སོགས་ནི་དེ་ལྟར་གིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ལ། སྤྱི་སྤྱོད་ཞབས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་ཐེག་བ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤོན་ལམ་དང་། །སྤྱོད་བ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་
ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན། སྤར་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལ་བཟང་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་
འཇུག་སོགས་ལྟར་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་དོན་གཉེར་མི་རྒྱས་པས། སེམས་བསྐྱེད་བ་ནི་གཞན་
དོན་བྱིར། །ཡང་དག་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར་གྱི་དམིགས་རྣམ་སྤྱོད་
ཆུལ་ཆང་བ་མེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མི་སྤྱེ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཅམ་ཡོད་
ཀྱང་། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་འཁྲི་བ་མ་ཆོད་པས་ཇོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་མི་འགོ་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་

རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལའང་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་རྫོགས་བྱུང་གི་རྒྱུར་མ་
 སོང་བ་བཞིན། དེས་ན་སྤྱི་ལོ་འབྱུང་གི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ནི། བཟང་སྤྱོད་
 ལྟ་བུའི་སྟོན་ལམ་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐབས་འདོད་པ་དག་ནི། དེའི་སྟོན་ཐེག་ཆེན་སྡེ་པའི་ཐ་སྟོན་
 བྱས་ཆོག་པ་ནི། སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པའི་
 རྒྱགས་བསྟན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཡང་། ལྟ་བུ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་པའི་ལུང་ཅམ་ལྟར་འདོད་པས་ན།
 དགེ་སྦྱོང་གི་ལོ་རྒྱུ་ལས། ལྟ་བུའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་གིས། རྒྱ་ཡིས་འདི་དག་ཐ་དད་བྱས། སྟོན་
 པ་ཐ་དད་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་གཅིག་ཀྱང་། ལྟ་བུའི་སྟོན་གྲུབ་མཐའ་བཞི་
 དང་སྡེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་འཛོག་དགོས་ཤིང་། འདིར་ཡང་ལྟ་བུའི་སྟོན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འཛོག་ལ། ཁོ་
 རང་གི་ལུགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟོན་བྱེད་པ་དང་། དབུ་སེམས་གཉིས་གྲུབ་མཐའ་ཐེག་ཆེན་
 པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གིས་ག་ལ་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་བ་མི་ཉི་ལྔའི་སྟོན་མ་ལྟན་སྟེས་རྫོ་
 རྗེས། སྟོང་རྗེ་ཅ་བ་རབ་སྦྱོར་བས། །བྱེ་བྲག་སྦྱ་བའང་དེ་བཞིན་ཉེ། ཐེག་ཆེན་རིམ་པས་གོམས་པ་
 ཡིས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅིའི་མི་འགྱུར། གཞན་དུ་མདོ་སྡེ་བས་རྫོགས་པའི། སྟོང་རྗེ་ལྟར་ཐེག་
 ཆེན་ཡིན། གང་ཕྱིར་དབུ་མ་དང་བྲལ་བས། རྗེ་ལས་སངས་རྒྱལ་ཡོད་མ་ཡིན། གནས་པ་ཅམ་
 གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། ཐེག་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་དག་བཙོམ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་སྟོང་རྗེ་སྦྱོར་བ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནས་པ་ཅམ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་ཅམ་གྱིས་ཐེག་པ་སོ་
 སོར་མི་ངེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་དག་བཙོམ་དུ་འགྱུར་གྱི།
 འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོང་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་པ་དགོས་
 པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་མདོ་སོགས་མང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱགས་གནས་རང་རྒྱལ་གཉིས་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱལ། ཞེས་པ་རྣམ་འགྲེལ་
 དང་མཛོད་ཅ་འགྲེལ་ལྟར། ཉན་ཐོས་ལ་རྒྱགས་གནས་བརྒྱད། དགེ་འདུན་ཉི་ལྔ་དང་། རང་རྒྱལ་ལ་

དབྱེ་ན། རྟོག་གི་འབར་བར་བཀོད་པ་ལྟར་ལྟའང་འདོད་མོད། བསྐྱུས་ན་ཆོག་གས་སྟོན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་
གཉིས་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱང་མཛོད་ལྟར་འདོད་ཆེན་ཅན་པ་དང་། དེ་ཡང་མི་དང་འཛམ་
བུ་སྒྲིང་བའི་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་སྟེད་པ་ཐ་མ་བ་གཅིག་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་དང་། མཛད་པ་སྤར་དང་
འདྲ་ལ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཁོ་ན་འདོད་པ་དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཡང་འདོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་
དང་། ལྟག་མེད་སྤང་འདས་ལས་འདས་པ་གསུམ་གའི་ཆེ་བེམ་རིག་རྒྱུ་ཆད་དེ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་
པལ་ཆར་དང་། རྩས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། གོས་དམར་སྟེ་པའི་གཞུང་ལས། རི་ལྟར་མར་མེ་ཤི་
བ་ནི། །ས་ལ་མ་ཡིན་མཁའ་ལ་མིན། །ཕྱོགས་སུ་མི་འགོ་ཕྱོགས་མཆམས་མིན། །མར་ཟད་ཉི་ཆེ་ཤི་
བ་ལྟར། །སངས་རྒྱུ་མུ་དན་འདས་པ་ཡང་། །ས་ལ་མི་འགོ་མཁའ་ལ་མིན། །ཕྱོགས་སུ་མི་འགོ་
ཕྱོགས་མཆམས་མིན། །སྟེད་ཟད་ཉི་ཆེས་འདའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་རྒྱང་པན་གྱི་སྤང་འདས་ལས་
ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ས་ལ་དང་མཁའ་ལ་མིན། །ཞེས་དང་། གཅེར་བུ་བ་སོགས་ལས་ཁྱད་
འབྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་སུ་མི་འགོ་སོགས་སྤྲུལ་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རུ་བཤད་པ་ལ་ལྟང་དགོད་པ་དང་དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། རིགས་ལྡན་གྲགས་པས། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་བསྐྱེད་བྱེད་ནི། །དབང་པོའི་སྟོན་ཡུལ་སྤང་བ་
མིན། །མོ་གཤམ་བྱ་དང་ནམ་མཁའ་མཚུངས། །འགོག་པའང་ནམ་མཁར་མཚུངས་པའོ། །འདུ་བྱེད་
བེམ་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །དུས་གསུམ་རྩས་སུ་འགོ་བའང་མེད། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ཡོད་
མིན། །ཞེས་པ་དང་། ཞལ་ལྟང་ལས་ཀྱང་། རང་གི་རིག་པ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །བལྟ་བུ་སྟོན་ཡུལ་རྣམ་པ་
ནི། །འདུས་མ་བྱས་པ་གསུམ་སོ་དག་མོ་གཤམ་བྱ་བཞིན་མེད་པ་དང་། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བེམ་
སྟོག་དང་། །དུས་གསུམ་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་དང་། །དམན་མིན་ཐོགས་མེད་གཟུགས་སུ་ནི། །མདོ་སྟེ་བ་
ཡིས་རབ་རྒྱུ་རྟོགས། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱན་བརྒྱས་འགྱུར་ལས། མཛོད་བ་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་
ཞིང་། ཤེས་པ་རྣམ་པར་བཅས་པར་སྟེ། །ནམ་མཁའ་མོ་གཤམ་བྱ་འདྲ་ལ། །འགོག་པ་ནམ་མཁའ་

དང་འབྲུ་བའོ། །འདུས་བྱས་ཐེམ་པོ་ཡོད་མིན་ལ། །དུས་གསུམ་དག་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན། །བསགས་
པའི་གཟུགས་མེད་མིན་ཞེས་པ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་མཁས་རྣམས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་ལ། བདེ་གཤེགས་
གཞུང་གི་རབ་བྱེད་ཅ་བའི་འགྱུར་ལས། རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རིགས། །དབང་པོ་རྣམས་
ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་མིན། །ནམ་མཁའ་མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས། །འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་
བཞིན། །རིགས་བྱར་ཡོད་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །དུས་གསུམ་ཉག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཐོགས་བཅས་མིན། །ཚུལ་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་ཞེས་བྱ། །ཞེས་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་མི་ལེགས་ལ།
འདིའི་འགྲེལ་འགྱུར་ལས། རང་བཞིན་རྣམ་ཅན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི། །དབང་པོའི་སྦྱོང་ཡུལ་སྤང་རུང་
མིན། །ནམ་མཁའ་མོ་གཤམ་བྱ་བཞིན་ཏེ། །འགོག་པ་གཉིས་ནི་ནམ་མཁའ་འབྲ། །རིག་མིན་འདུ་བྱེད་
ཡོད་མ་ཡིན། །དུས་གསུམ་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་མེད། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་ཡོད་མིན། །ཞེས་
པ་མདོ་སྡེ་པ་ཡི་ཚུལ། །ཞེས་བྱང་བ་ལེགས་པས། །དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཤོང་གི་འགྱུར་གཉིས་
ལས་ཤོང་བཟང་བར་བཤད།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་མར་སྒྲུབ་པ་དང་། ལུང་གི་འདོད་ཚུལ། རྟུལ་སོགས་
གཟུགས་ཀྱི་བྱང་པར། དངོས་མེད་སོགས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་བྱང་པར། ཤེས་རྣམ་བྱང་པར། རྒྱ་
འབྲས་བྱང་པར། སྤངས་ཉོགས་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་པར། བསམ་གཏན་ཡན་ལག་གི་ །མདོན་སུམ་
བྱི་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་བྱང་པར་བཅུ་ལས། དང་པོ་ནི། **དངོས་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་ཅེས་པ་**
བྱེ་སྒྲུ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་ཉག་མི་ཉག་འདོད་ཅིང་། དེའི་ཁ་ཅིག་ །འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་ཉག་
པས་བྱབ་ཀྱང་། སྐྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཟེར་བ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། རྒྱ་རྒྱུ་ཆོགས་ཤིང་འདུ་
བྱས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་
ཡང་སྒྲེ་བའི་ངོ་བོ་ཡང་གཞན་ལ། འདིག་པའི་ངོ་བོ་ཡང་གཞན་ཞེས་བརྗོད་མི་རུས་པའི་བྱིར། གཤ་
ཏེ་འོ་ན་རི་སོགས་རེ་ཞིག་གནས་པ་དག་རྒྱ་འབྲས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན་སྒྲེ་བ་གནས་པ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་དེ་ཁོ་ན་མཐར་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཡང་སྐད་
 ཅིག་དང་པོར་སྐྱེས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གནས་ཟེར་ནའང་། རྣམ་ཡང་འདིག་པར་མི་འགྱུར་བར་
 ཐལ། སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྐྱེས་གཉིས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྟེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཞིན་དུ་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པ་ལའང་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་གཉིས་དགོས་ཀྱང་། དེའི་གཉིས་པ་ལའང་སྐྱེ་བ་དང་གནས་
 པ་གཉིས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱས་དངོས་པོ་དེ་བརྟན་པར་བསྐྱེད་ཀྱང་འདིག་པའི་རྒྱས་ཞིག་
 ཟེར་ནའང་། འོ་ན་དང་པོར་མི་འདིག་པར་སྐྱེས་པར་ཐལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་གང་གིས་ཀྱང་འདིག་མི་སྤུབ་
 པར་ཐལ། དང་པོ་ནས་མི་འདིག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་ནི། གང་ཞིག་གང་གི་ཆེ་འདིག་
 པའི་རང་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེའི་ཆེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཐའི་སྐད་ཅིག་
 ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་འདིག་པའི་རང་
 ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་སྡེ་སྡེ་སྡེ་ཁ་ཅིག་དང་།
 གཞན་སྡེ་དག་ན་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན། དེ་དང་དེ་སྤར་མཐོང་བ་འདིའོ་ཞེས་སོ་
 རི་ལྟར་ཤེས་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་ངོ་ཤེས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མི་རུང་བའི་སྦྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ནི་འབྲ་བའི་
 རྒྱན་འཇུག་ཅིང་མི་འབྲ་བ་མེད་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་བར་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་མ་དེག་པས་དེ་གཉིས་
 ཐད་དང་པ་ཤེས་པའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། རྟེན་པའི་སྐྱ་སེན་ལའང་དེ་འདིའོ་སྟམ་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་
 ཡང་སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། **སྡེ་བདུན་བཀའ་མིན་བྱས། །མངོན་པ་མདོ་འདུལ་ནང་གནས་རང་སྦྱི་**
འཆད། །ཡུང་ནི་ཆིག་གཟུགས་ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ནི་བཀའ་མིན་
 ཏེ། སྤྱི་རིའི་བྱ་སོགས་དག་བཅོམ་བདུན་གྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་སྦྱོབ་ཀྱིས་བྱས་
 པའི་ཆེད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོམ་བཞིན། དེ་སྐད་དུ། འབྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱས་མའི་དོན་མཆིམས་ལྟ་རྒྱུ་གོ་ཆས་
 སྟོམས་སུ་བྱས་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྤྱི་རིའི་བྱས། །གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མོའུ་འགལ་

བྱས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱེག་བཤེས་ཀྱིས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྷ་སྤྱིད་ཀྱིས། །ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་
 ནི་གང་པོས་བྱས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གངས་གསུམ་པོ་ཆེས། །ཞེས་སོ། །མདོ་སྡེ་པ་པལ་ཆེར་གྱིས་
 བཀའ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་དག་བཅོམ་པས་བྱས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ཉག་ཐུག་སོགས་
 སྤྲུལ་ཤིང་། འཕགས་པ་དག་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་བྱེད་ཏེ། དེ་དག་ཆོས་ལ་ཆད་མའི་སྤྱིས་བྱ་
 དབང་དུ་སྤྱར་པ་ཡིན་པའི་བྱེད། སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་དེ་འདྲ་བའི་མིང་ཅན་དག་གིས་བྱས་སོ། །རི་སྐད་
 ཏུ། ལུབ་བསྟན་བྱེད་རོ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པ་བྱེ་སྤྱིའི་
 འདོད་པས་བཏགས་པའི། ཞེས་པ་ནས། དེའི་བྱེད་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་མདོན་པ་སྡེ་བདུན་ལ་སོགས་
 པ་རྩེ་མ་པ་པོ་རྣམས་འཕགས་པ་མིན་པར་སྟོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་སྡེ་བདུན་མདོན་
 པ་མིན་ན། མདོན་པ་མི་དམིགས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྡེ་སྟོད་གསུམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་འགྱུར། ཞེན་མདོན་པ་ནི་བྱར་དུ་མེད་པ་བདེན་ཡང་། སྡེ་སྟོད་གསུམ་མི་རུང་བའི་
 སྟོན་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བའི་ནང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་ཐོར་བུ་ཐོར་བུ་
 འཆད་པ་དག་ཡིན་ཟེར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ལྟར་བརྒྱད་ཁྲི་གསུངས་པ་དག་ཀྱང་
 ཆོག་གི་རང་བཞིན་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཡང་། གཟུགས་སྤྱི་རོ་རེག་ལྟར་བྱེ་
 བའི་གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་ལྟར་དེ་དག་དང་ཉན་ས་ལྟར་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུག་ཉིས་
 འདོད་པ་དག་ཀྱང་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དང་ཡང་རེས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་སུ་འདུ་བར་འདོད་ཅིང་ལྟར་རིགས་
 ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་པལ་ཆེར་གྱིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོད་ཡང་དོན་གྱི་བཀའ་འདོད་དེ། རིགས་
 པའི་རྗེས་འབྲངས་གིས་ཤེས་མདོའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། བཅུན་པ་དགེ་བསྐྱེད་ལ་
 སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ན་དེ། ཤེས་མདོ་སོགས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་
 གི་དགོངས་པ་ཡོད་དེ། འདིའི་མེད་མེད་ཅེས་པའི་དོན་གཏན་མེད་ལ་མི་རུང་བས་དེའི་དོན་སྤྱད་པ་
 དང་ཉུང་བ་སོགས་ལ་སྟུར་བ་ལྟར་རིགས་ཀྱིས་བསྟུབས་པའི་བྱེད་ཏེ། དཔུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་

ལས། རང་གི་སྡེ་པ་གང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་ཆོག་འཆད་
 པ་ན་སྤྲད་པ་དང་ཉུང་པའི་དོན་ལ་སོགས་པར་འཆད་དེ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་བཤད་སྤར་བྲངས་པ་
 དེའི་ཕྱིར། ཤེར་མདོ་ལས་དངོས་མེད་སོགས་གསུངས་པ་དངོས་པོ་སྤྲད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སྤྲད་པའི་
 སྤྲུལ་དངོས་པོ་མེད་སོགས་གསུངས་ཏེ། དབུས་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་བྱ་ངན་པར་བྱ་མེད་ཅེས་པ་བཞིན། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོ་ངན་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་
 པ་སྟེ། དབུས་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་
 མང་ལ་དངོས་པོ་ཉུང་བས་དངོས་པོ་མེད། ཅེས་དང་། རང་བཞིན་མེད་མ་སྦྱེས་མ་འགག་སོགས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་མ་སྦྱེས་པ་དང་འདས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་སོགས་
 མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁོར་ཉུང་བ་ལ་ཁོར་མེད་ཟེར་བ་བཞིན། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་
 དངོས་པོ་དག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་མང་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་མ་སྦྱེས་
 པ་དང་། འདུས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
 ལྟར་གསལ་བར་བཤད་ཀྱང་། བོད་དག་གིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་འདོད་པ་དང་བྲང་དོན་
 མི་སྲིད་ཟེར་འདུག་པ་དག་གི་མོངས་པའི་སྤང་གི་ང་རོ་དེ་འདྲིགས་མེད་གཏོང་ལུའི་སྤྲད་བྲངས་འདི་
 ཉོན་ལ་བག་ཡོད་པར་མཛོད་ཅིག་ བོད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་ཆོད་མ་པ་མང་པོས། དངོས་པོ་ལ་བེམ་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་ཅིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའམ། བལྟ་བུ་ཞེས་
 བྲིས་པ་ནི། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉག་པར་ཁས་སྦྱངས་ལ། སྤྲ་སོགས་ཀྱང་ཉག་པའམ། ཤེས་པར་སྦྱོས་
 ཤིག །འདི་སེམས་ལ་བཞག་པའི་བོད་ཀྱི་སྒྲོམ་ཆེན་པར་རྫོམ་པའི་སེམས་ཁྱིད་པ་དག་ཀྱང་། ཁྱོད་
 ཀྱི་སེམས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གང་ཡིན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཡིན་ནམ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་
 བཅའ་འདུག་པའང་སྒྲུན་པོའི་འཆོལ་ལུགས་ཡིན་པས་དོར་ཞིག་ དེས་ན་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་
 གསུང་བཞིན་ཐ་ན་འང་ཕྱང་པོ་ལུའི་རབ་བྱེད་ཅམ་བསྐྱབ་འཆལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤུལ་ཆཡོད་མེད། རིགས་མིན་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ཅན་ཆད་མར་
 མིན། །ཞེས་པ་ལ། སྤྱིར་ཉན་སྒོས་སྤེ་པའི་འདོད་པ་ཕྱོགས་སྤར་བྱས་པ་པལ་ཆེར་ལ་རྩལ་སྤུལ་རབ་
 ཆ་མེད་པ་བཤད་པ་མང་ལ། ཆ་བཅས་འདོད་ཅེས་པའི་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་། མདོ་སྤེ་པ་རྩལ་སྤུལ་རབ་
 ཆ་མེད་ཆ་བཅས་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་ཏེ། ཆ་མེད་འདོད་མཁན་ལ་བར་ཡོད་ཅིང་མ་འབྱུར་
 ལ། བན་ཚུན་གྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་གནས་པར་འདོད་པ་སྒོ་བ་དཔོན་དགེ་འདུན་བསྐྱུང་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་ཕྱི་
 རོལ་དོན་གྲུབ་ལས། ཐ་དད་ཕྱོགས་ནས་མང་པོ་དག །འགའ་ལ་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་ཅམ་དུ། །གནས་
 པར་ཟད་ཀྱི་རྩལ་དེ་ནི། །ཆ་དང་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་མིན། །ཞེས་སོ། །ཡང་བར་ཡོད་ན་མི་རུང་
 པར་མེད་ཀྱང་མ་རེག་པར་འདོད་པ་བཟུན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་མང་
 པོ་དག་བར་མེད་དེ། ཅི་ལྟར་རྩལ་སྤུལ་རབ་རྣམས་མི་རེག་ཅིང་། བར་མེད་པར་རེག་པར་འདུ་ཤེས་
 སོ། །ཞེས་བྲུ་བ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། གཞན་དག་ན་རེ་རེག་པ་ཡང་མིན་ལ། བར་དང་
 བཅས་པ་དག་ཀྱང་མིན་མོད་ཀྱི་འདབ་ཆགས་པ་ཁོ་ནར་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ།
 བཟུན་པ་ན་རེ། རྩལ་རྣམས་ནི་མི་རེག་ཀྱང་རེག་པར་འདུ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་
 ལྟག་ཆང་བས། རེག་ཀྱང་མ་འབྱུར་ཟེར་བ་རྟོག་བཟོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀོ། །འདི་རྒྱས་པར་མཛོད་འགྲེལ་
 སོགས་ལ་བལྟོ། །ཆ་བཅས་ཀྱང་འདོད་མཁན་གྱི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྱུང་ཡོད་དེ། དམིགས་
 བརྟགས་རྩ་འགྲེལ་ལས། མདོ་སྤེ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་བརྟན་པའི་ཆེ་མདོ་སྤེ་པས་ཆ་དང་བཅས་
 པའི་རྩལ་སྤུལ་རབ་ཆོགས་ཆེ་རེས་ཀྱང་རང་འབྱུང་རྣམ་པ་གཏོད་པར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་འདི་དག་སོགས་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱིས་རྩལ་སྤུལ་རབ་བས། ཤིན་ཏུ་སྤེ་ཤོས་དེ་ལ་ཅི་ཡང་གསེལ་དུ་
 མེད་པ་དང་། གསེལ་ན་མེད་པར་འབྱུར་བ་ཞིག་འདོད་དེ། མདོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། རྩལ་སྤུལ་རབ་
 བསགས་པ་ནི་གཟུགས་འདུས་པའི་ཞེས་གང་བཛོད་པ་དེ་ལ། རྩལ་སྤུལ་རབ་ལུས་མེད་པར་རིགས་
 པར་བྱཏོ། །སྒོས་མཐར་རབ་ཏུ་སྤྱེན་སྤུལ་སྤུལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཞེས་དང་མཛོད་ལས།

སྐད་ཅིག་སྤྲོ་རབ་རྒྱལ་དང་ནི། །རྒྱལ་སྤྲོ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷགས་ཆུ་རི་བོང་། །ཞེས་སོགས་
ལྟར་རི་བོང་སྤྲོ་ཅེ་ཅམ་གྱི་རྒྱལ་གྱི་བདུན་ཆ་གཅིག་ཆུ་རྒྱལ་དང་། དེའི་བདུན་ཆ་གཅིག་ལྷགས་རྒྱལ་
དང་། དེའི་བདུན་ཆ་གཅིག་རྒྱལ་སྤྲོ་དང་། དེའི་བདུན་ཆ་གཅིག་ལ་རྒྱལ་སྤྲོ་རབ་ཏུ་འཛོགས་པས་རི་
བོང་གི་སྤྲོ་ཅེ་ཆ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཉལ་མ་གཅིག་བྲས་པ། རྒྱལ་སྤྲོ་རབ་གྱི་ཆད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
རི་བོང་གི་སྤྲོ་ཅེ་གཅིག་ཆ་བདུན་དུ་བསིལ་བའི་ཆ་གཅིག་ཆུ་རྒྱལ་ཏེ། རི་བོང་གི་སྤྲོ་ཅེ་གཅིག་ལ་
ཆུ་རྒྱལ་བདུན་འབྱུང་། དེའི་ཆུ་རྒྱལ་བདུན་པོ་རེ་རེའང་བདུན་དུ་བསིལ་བའི་ཆ་གཅིག་ནི་ལྷགས་
རྒྱལ་ཏེ། རི་བོང་གི་སྤྲོ་ཅེ་གཅིག་ལ་ལྷགས་རྒྱལ་བདུན་བདུན་ཏེ་ཞེ་དགྲུ་འབྱུང་། དེའི་ལྷགས་རྒྱལ་
རེ་རེའང་ཆ་བདུན་དུ་བསིལ་བའི་ཆ་གཅིག་ནི། རྒྱལ་སྤྲོ་ཏེ། རི་བོང་སྤྲོ་ཅེ་གཅིག་ལ་རྒྱལ་སྤྲོ་
སྤྲོ་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་བྱུང་། དེའི་རྒྱལ་སྤྲོ་སྤྲོ་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་པོ་རེ་རེའང་བདུན་དུ་བསིལ་བའི་
ཆ་གཅིག་ནི་རྒྱལ་སྤྲོ་རབ་ཏེ་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲོ་ཤོས་སམ་སྤྲོ་བའི་རབ་སྟེ། འདི་ལས་སྤྲོ་བ་དང་
ཆུང་བའི་གཟུགས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་སྤྲོ་ཡང་མི་འདོད་ལ། འདི་ལ་གསེལ་རྒྱ་གཞིག་རྒྱ་མེད་པར་
མ་སྤྲོ་ཡང་། ཆ་ཡོད་མེད་ཅམ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་ཅོད་ཅིང་། འདིའང་རྒྱལ་ཐམས་བརྒྱད་འདུས་
ཡིན་ཡང་། བསགས་རྒྱལ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། རང་ཅོམ་བྱེད་གྱི་རྒྱལ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཐམས་
རྒྱལ་ཁས་སྒྲངས་ན་བྱི་རོལ་པའི་ལྷགས་སྤྲོ་འགྱུར་བར་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། རྟེན་ཆེན་དེ་
ཉིད་སྤྲོ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་སྤྲོ་པོ་ལ་ལ་དེ་ཆ་དུག་བྲས་དེའི་དུག་ཆ་རེ་
རེའང་དེ་ལྟར་དུ་བགོ་འདོད་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྲོ་ཅམ་གྱི་འདོད་སྤྲོ་མ་ཤེས་པའོ། །དེས་ན་རྒྱལ་སྤྲོ་རབ་ཆ་
བཅས་ཡིན་ཡང་། རྒྱལ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཅན་མིན་པར་ས་སྟེ་ལས་བཤད་དོ། །བསྤྲོ་
ཡོད་དང་ཐོགས་བཅས་ཅི་རིགས་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་གཟུགས་མཆོན་ཉིད་པ་
མེད་པར་འདོད་དེ། བྱེ་སྤྲོ་མཛོད་ལས། རྣམ་གསུམ་དེ་མེད་གཟུགས་གསུངས་དང་། །འཕེལ་དང་
མ་བྲས་ལམ་སོགས་བྱིར། །ཞེས་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་བསྤྲོ་ཡོད་ཐོགས་བཅས་དང་། བསྤྲོ་

མེད་ཐོགས་བཅས་དང་། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཟུགས་
 ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། གཉིས་པ་སྐྱ་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ལ་མཆོན་གཞི་རིག་
 མིན་གྱི་གཟུགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་གང་ལ་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་ཟག་
 མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ཀྱན་དགའ་ར་བ་སྤལ་བ་དགེ་འདུན་གྱིས་ལོངས་
 སྟོན་པ་མཛད་པའི་ཆེ། སྤྱིན་བདག་གཉིད་ལོག་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའི་རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་བདུན་འཕེལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་
 སོག་བཅད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་ལས་ལས་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཆོས་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། གཟུགས་ཅན་
 མིན་པའོ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་དག་སོགས་མཉམ་
 བཞག་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སྦྱང་སེམས་གཡེང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་སྒྲིམ་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྒྲིམ་པ་འཆལ་ཚུལ་འགོག་པའི་ཆུ་ལོན་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རིགས་པ་བརྒྱུད་
 འགོད་པ་ལ། མདོ་སེམས་སྤྱན་མོང་གི་ལན་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་མདོ་སྡེ་བ་ན་རེ། འདི་ནི་
 མང་པོ་ཡང་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྤྱ་ཆོགས་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི་འདི་ནི་དེ་ལྟ་ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་
 རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཞེས་སོགས་གསུངས། རོན་ནི། དང་པོ་གཉིས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་
 གཟུགས་སྤང་ལ་དགོངས། མདོ་སེམས་སྤྱན་མོང་དུ་ཟེར་བ་ཡང་། མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་དགྲ་བཅོམ་
 པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ཟག་མེད་དུ་བཤད་དེ། དེའི་ཉེན་མིན་པས་སོ་ཟེར། གསུམ་པ་དང་
 བཞི་པ་ནི་དགེ་སྤྱིག་གི་སེམས་པས་བསྐྱོས་པའི་སེམས་རྒྱུད་འཁྱར་བའི་བྱུང་བར་འཕེལ་བའམ་སྐྱེ་
 བའི་དོན་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་མགོ་མཚུངས་བྱས་སོ། །ལྟ་བུར་སྤྲོ་མ་དང་འདྲ་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་མི་
 མཐུན་ཚུགས་དེ་མི་བྱེད་པའི་བྲན་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་བྱས་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡིན་ཟེར་ཏེ།
 ལྟུབ་བྱེད་མང་སྟེ་མ་བྱིས། མཛོད་འགྲེལ་ལྟོས། དེ་ལ་སྤྲུག་ལོན་རེ། གཟུགས་ལ་བྱེ་སྤྲོ་ལྟར་རྣམ་པར་

དེག་བྱེད་དང་དེག་མིན་གྱི་གཟུགས་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟམ་ས་སྟེ་སོགས་ལས་བཤད་པའི་བྱིར་ཟེར།
 བོད་སྤྱ་རབས་པ་མང་པོས། མཛོད་འབྲེལ་གྱིས་རྣམ་པར་དེག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་བཀག་པས་
 དེ་མེད་ཟེར་བ་གཉིས་ཀས་བྱེ་མདོའི་ཚོད་ཚུལ་གཏན་མ་གོ་སྤང་སྟེ། མདོ་སྟེ་པ་སོགས་གྱིས་རྣམ་
 པར་དེག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་པའི་ཀུན་བརྟམས་
 པའི་གཟུགས་སྤྱ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ཏེ། བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་ལས། ཐོགས་པ་མེད་
 པའི་གཟུགས་ཡོད་མིན། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། ཐོགས་པ་སྟེ་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཞན་
 འབྱུང་བའི་གོགས་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དེག་བྱེད་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་གང་ལ་མེད་པ་སྟེ་ཡོད་
 པ་མིན་ཏེ་མེད་པ་ཡིན་ལ། །ཞེས་དང་། ཚུལ་འདི་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བ་
 ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་དེག་བྱེད་
 མིན་པའི་གཟུགས་གཟུགས་མཆོད་ཉིད་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་པ་ཆད་མར་མི་རུང་སྟེ། བཅས་སོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རང་གི་ཡུལ་གཞལ་མི་ཐུབ་པའི་བྱིར་དང་།
 གསལ་དེག་གིས་སྟོང་པའི་བྱིར། ཇི་སྟངས་དུ། མཐོང་བ་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་ཞིང་། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་
 བར། མིག་ལ་སོགས་པས་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི། མིག་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཞུང་བ་ཡིན་གྱི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་ཏེ།
 དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་
 པར་སྟེ་པའི་བྱིར་ཏེ། བཅས་སོ་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གྱིས་མཐོང་ན་
 ཅིག་པ་སོགས་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབས་པ་ལ་མིག་
 ཤེས་མི་སྟེ་ཞིང་། མ་སྟེས་བར་ཡུལ་མི་འདྲིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བསྐྱབས་པ་དང་བར་དུ་ཆོད་པ་
 གང་ལ་འང་མིག་ཤེས་མི་སྟེ་འཕྲུལ་ཞེ་ན། དེ་མ་དེས་ཏེ། འཆིང་བུ་དང་། ལྷང་འཆོར་དང་། ཤེས་དང་ཆུ་
 དག་གིས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་མཐོང་བས་ན། བྱེ་སྤྲོས་ཁྱོད་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་ལ་མི་མཐོང་ཟེར་བའང་མ་

ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་སྤང་བ་ལ་གོགས་མེད་ན་གཟུགས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་ལ་མིག་ཤེས་
སྐྱེ་ལ། གང་ལ་སྤང་བའི་གོགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་མིག་ཤེས་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །མཛོད་ལས། མིག་གིས་
གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ཞེས་བ་དང་། མི་འགལ་ཏེ། དེའི་དགོངས་པ་དེ་ལ་རྟེན་ཏེ་ཞེས་བའམ། ཡང་
ན་བརྟེན་པའི་ལས་རྟེན་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བརྟེན་པ་གང་ཟག་དེ་འཕོད་པ་ལ་དེའི་རྟེན་
གང་ན་འཕོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་བརྟེན་པའི་ལས་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་ཁྱིའུ་དག་འཕོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་ཁྱིའུ་འཕོད་ནི། ད་ལྟ་གང་ན་འཕོད་
ཟེར་བ་དེའོ། །ལྷག་མའི་བཅུད་ཚུལ་ནི་གོ་སླ་ལ། མཐོང་དང་། ལྟ་བ་གཉིས་ལ་སྤྱོད་ཞེས་སྐད་དོད་
ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པས། དེ་དང་ཤེས་ཞེས་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་རྩོད་པའོ། །

བཞི་བ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི། **མ་བྱས་དངོས་མེད་འདུ་བྱེད་བེམ་མིན་བཏགས།** །ཞེས་
བ་བྱེ་སྐྱེ་སེམས་བྱུང་ཞེ་དུག་སོ་ཀྱན་ནང་ཕན་ཚུན་ཡང་རྩིས་ཐ་དད་ཀྱི་རྩིས་ཡོད་དུ་འདོད། མདོ་སྡེ་
པའི་བཙུན་བ་དབལ་ལེན་ཆོར་འདུ་སེམས་བ་གསུམ་རང་སྐྱེ་བའི་རྩིས་ཡོད་དང་། བཙུན་བ་སངས་
རྒྱལ་ལྟ་དེ་གསུམ་དང་རེག་པ་ཡིད་བྱེད་ལྟ་དེ་ལྟར་འདོད་ལ་ལྷག་མ་སེམས་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་
བ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་རྩིས་གཅིག་འདོད་དོ། །བཙུན་བ་དབལ་ལེན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་
བ་བདེ་བ་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་
རྣམས་བཏགས་ཡོད། གཟུགས་ཤེས་རྣམས་རྩིས་ཡོད་དུ་འདོད་པས་བཏགས་ཡོད་ལ་ཀྱན་རྩོལ་
ཏུ་གྲུབ་པ་མི་དགོས་ལ། རྩིས་ཡོད་ལ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་བྱང་
བཟང་གིས། རྣམ་མཁའ་མོ་གཤམ་བྱ་འདྲ་ལ། །སོགས་ཀྱིས་ནི་འདུས་མ་བྱས་བཏགས་པའི་ཡོད་
པར་བསྟན་ཏེ། བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ནི་མིང་ཅམ་སྟེ། ཞེས་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་འདི་དག་ནི་དུས་
གསུམ་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། མཛོད་འགྲེལ་བལྟའོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྩིས་ཡོད་རྩིས་གྲུབ་གང་ཡང་མིན་པ་ཞིག་

དགོས་ཏེ། མོགས་རེག་བཀག་ཙམ་ནཱ་མཐའ་དང་། རྒྱུ་མ་ཆང་བས་མི་སྐྱེ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་
 མིན་གྱི་འགོག་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཅི་རིགས་དང་བྲལ་ཙམ་དེ་སོ་
 སོར་བརྟགས་འགོག་ཅེས་འཛིན་ལ། འདས་མ་འོངས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཙམ་དང་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་
 པའི་ཆ་ནས་འཛིན་པའི་བྱིར་དང་། འདི་དག་གི་ངོ་བོ་འང་གཟུགས་ཆོར་བ་ཞིན་འདི་ཞེས་ཡན་གར་
 ཏུ་བསྟན་ཏུ་མེད་ཅིང་། མིག་སོགས་བཞིན་ཏུ་བྱེད་ལས་ཀྱང་འདི་བྱེད་ཟུར་ཏུ་བསྟན་ཏུ་མེད་པའི་
 བྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ནི་གཟུགས་
 ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་རྣམས་གཞན་ཏུ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྗེ་ཏུ་རིས་ཀྱང་། ནཱ་
 མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་ཤིང་། འགོག་བ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་
 བུའི་ནཱ་མཐའ་དང་འབྲ་ཞིང་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཚུད་ལན་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆར་
 བཤད་པ་དེ་དག་ཏུ་བསྟུན། དེས་ན་དངོས་མེད་ནི་དངོས་སོ་ཞིག་བཀག་ཆ་ལ་འཛིན་པས་དགག་
 པ་ཞིག་དགོས་པར་མ་ཤེས་པས། ཀུན་མཁྱེན་ངོ་ནང་པས་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་བདག་འདོད་
 པ་དང་། ཡང་བོད་མ་བྱི་ཁ་ཅིག་དང་། སྟག་ཆང་བས། མེད་དགག་གི་ནཱ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་
 དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་མ་གོ་བར་དངོས་འགལ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོབ་
 དཔོན་འཕགས་པའི་འཛིན་རྟོག་གདགས་པ་ལས། འདི་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། མེད་ཉིད་ཡོངས་
 སུ་འཛིན་པ་མིན། །ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྐྱས་པ་ན། །དཀར་པོ་མིན་ཞེས་མ་བརྟོག་བཞིན། །ཞེས་མེད་
 དགག་ནི་དཔེར་ན་བདེན་པར་མེད་བྱས་པའི་ཆོ་བདེན་བྱུང་བཀག་ཙམ་ལས་སྦྱིར་མེད་པར་མི་སྐྱབ་
 ཀྱང་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་མི་འགལ་ལོ། །མ་ཡིན་དགག་ཀྱང་བཞི་ཡོད་དེ། སྟོག་པ་བསྐྱས་པའི་ལུང་
 སྐྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་ཏུ་བྲངས་པ་ལས། དགག་
 པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། །ཆོག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ལྟར་རང་ཆོག་མི་སྟོན་པ། །མ་
 ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུགས་ལ་ཆོས་གཞན་འཕངས་པའི་དགག་པ་དང་། ཆོག་

གཅིག་གིས་དངོས་སུ་དངོས་པོ་གཞན་འཕེན་པའི་དང་། ཆོག་གཅིག་གིས་དངོས་ལུགས་གཉིས་
 ཀར་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའི་དེ་ལྟར་གྱི་དང་། རང་ཆོག་གིས་མི་སྟོན་ཀྱང་སྐབས་སྟོབས་གིས་གཞན་
 འཕེན་པ་བཞི་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་མ་ཡིན་ཞེས་ཡན་ཆད་དང་། གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་མེད་
 དགག་བསྟན་ཏེ། ལུང་འདི་ལྟོག་པ་བསྟུས་པའི་ཡིན་པས་མདོར་འདོད་པ་འབྱུང་ལོ། །ཞི་འཁོའི་ཆད་
 ཆེན་ལས། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམས་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། །མིན་པ་ལའང་རྣམས་གཉིས་
 ཏེ། །སྟོང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་ཀླུ་ཤིས། མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། མེད་པར་དགག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་
 ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགག་པ་དང་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་ལ། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་
 ར་ས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་གཞན་སེལ་ལོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། སྟོང་གཞན་སེལ་
 མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གསུམ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་རྟོགས་པས་སྐྱབ་བཏགས་མིན་
 པའི་དོན་རང་དོས་ནས་བྱུང་བ་དེ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ལུས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
 པ་ལྟ་བུ་མཆོན་གཞི། སྐྱབ་བཏགས་དོན་འདི་ལ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །དེ་སྐད་
 དུ། རྒྱ་ལྟོས། རེ་ཞིག་གཅིག་ནི་འདི་ལ་གཞན་དང་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་མཆོན་ཉིད་ལྟོག་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མ་ཡིན་དགག་གི་དེ་གང་། རྟོག་པས་སྟོབ་བཏགས་ཅམ་དེ་སྟོང་གཞན་
 སེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ལྟ་བུ།
 སྐྱབ་བཏགས་སྟོབ་པས་བཏགས་ཤིང་འདིས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། རྒྱ་ལྟོས།
 གསུམ་པ་འདིས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རྣམས་པར་ཏག་པའི་སྟོང་ལ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་བསྟན་
 བཅོས་མཛད་པའི་སྟོས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དགག་
 བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གང་། དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་
 དེ་མེད་དགག་གི་དེའི་མཆོན་ཉིད། སྐྱབ་བཏགས་བྱ་མེད་པར་བཀག་ཅམ་གྱིས་གཞན་བསལ་

བའི་ཆ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། ལྷ་ཡ་སྒྲོལ། གཉིས་པ་ནི། གཞན་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གཙོད་
པ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། གང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཅམ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྣམ་ལྡན་ལུགས་གསུམ་གཟུང་རྣམ་མཉམ། །གངས་མཉམ་རིམ་
འཛིན་སྒྲ་ཚོགས་གཅིག་རྣམ་འདོད། །ལུང་རིགས་སྒྲེའི་ལུགས་ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། གྲེ་སྒྲེའི། རྣམ་པ་
མེད་པའི་དབང་སྒྲིས་སྒྲོལ། །ཕྱ་རབ་བསགས་པ་དངོས་སུ་རིག་ །ཅེས་པ་འགོག་ཆེད་དུ། མདོ་
སྒྲེ་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་དབང་ཤེས་རྣམ་བདེན་དུ་གྲུབ་ན་དེས་བྲངས་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སྒྲུབ་
སྒྲ་བར་བསམས་ནས་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་སོ། །རྣམ་པ་མེད་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གསལ་བར་རིག་མི་རུང་
སྟེ། དེ་དག་རང་ཉིད་གསལ་བའི་རོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་གསལ་བ་ཡིན་ན་
སྟོན་བོ་སོགས་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཡང་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་
ད་ལྟ་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་འདི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་བོ་དང་རིང་བོ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་བའི་གཞི་
རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པར་མདོ་སྒྲེ་པ་དག་འདོད། སྒྲུབ་གཞི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱལ་མེད་པ་ཅམ་དབུ་
སེམས་གཉིས་སྟོང་འདོད་མཁན་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཅས་འདོད་མཁན་གྱི་རང་སྒྲེ་
ཀྱན་གྱིས་ཤེས་དག་པའི་པར་དོས་ལ་ཚོན་བྱགས་ནས་བལྟས་ཆེ་ཚོན་དང་ཤེས་གཉིས་ཀ་མཐོང་
བར་འདྲ་ཡང་། ཤེས་ནི་རང་དོས་ནས་དང་། ཚོན་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ལྟར་འདོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་དེ་ལྟ་ན་མདོ་སྒྲེ་པ་འདི་དག་ནི་ཤེས་དག་པ་དུང་གི་
ཚོན་གྱིས་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་ལ་སྒྲེས་བྱས་ལྟ་བུའི་ཆེ་ཤེས་དང་ཚོན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་དེའི་
མིག་གིས་གཟུང་བ་ན་ཤེས་ཉིད་ནི་མདོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བ་ཡིན་ལ། ཚོན་ནི་གཟུགས་བརྟན་
གྱི་ཚུལ་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་པས། སྒྲེས་བྱས་གཟུང་བ་གཉིས་བཟུང་བ་ལྟར་མདོན་སུམ་གྱིས་སྒྲུབ་བ་
ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་སྒྲུབ་བའི་གཞི་ནི་སོགས་ཉིད་

ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་པར་མེད་པ་མ་རེག་པ་དག་གི་རོ་བོར་འདོད་པས་གཟུང་བ་གཉིས་སུ་སྤྲ་
 བའོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྤྲེན། དེའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པ་དག་དང་ཁྱད་
 པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གྲུད་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པའི་གོང་
 བུའི་གཟུགས་མེད་པ་མིན་ཅོ། །ཞེས་འདོད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྩི་རྩི་དང་རྩི་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤྲང་
 བ་སོགས་ཀྱིས་དེ་དག་འབྲེལ་དབྱུ་མ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཅས་ཕྱོགས་ལ་ནི། །དངོས་
 སུ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཅིང་། །དེ་དང་གཟུགས་བརྟན་འབྲེལ་བས་ན། །གདགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོར་བར་
 རུང་། །ཞེས་རྣམ་པ་ཡོད་ན་དོན་འཇལ་བ་རུང་བ་དང་། དོན་གྱི་རྣམ་པས་བསྐྱར་ལུན་པ། །རྣམ་
 ཤེས་སུ་ཞིག་མི་འདོད་པ། །དེ་ལ་བྱེ་རོལ་རིག་པ་ཡི། །རྣམ་པ་འདི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་རྣམ་
 པ་མེད་ན་དེ་མི་རུང་བར་བཤད་ཅིང་། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་འཇལ་བ་ལ་དེ་
 འཇལ་བའི་ཐ་སྟངས་གདགས་པར་བཤད་པས་སོ། །འདི་ལ་སྤྲོད་ཀྱི་བོད་མང་བོས། མདོ་སྡེ་པས་
 དོན་གྲོག་ན་མོ་འདོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མདོན་སུམ་
 ཏུ་མཐོང་བ་འདོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོས་གསལ་བར་མཐོང་
 བར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་པ་དེ་ལ་འདོད་ཚུལ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། རིགས་པའི་རྩིས་འབྲང་
 གི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་དང་། སྤྲ་ཚོགས་གཉིས་མེད་ཏུ་འདོད་མཁན་གཉིས་
 དང་། ལྷང་གི་རྩིས་འབྲང་གི་ནང་ཆོན་ཆོས་མདོན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་། སྤྲ་ཚོགས་རིམ་འབྱུང་
 འདོད་དེ། དེའི་རྣལ་དེ་དག་གི་བཅད་རྣལ་ལས་གོ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་གཅིག་ཐ་
 དད་མ་ཡིན་པས། །རྣམ་པ་མང་སོར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་བྱིར་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ནི། །དོན་ཤེས་གྱུར་
 པར་བཞག་པ་མེད། །ཅེས་རི་མོ་གདིང་བ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་རི་སྟེང་པ་
 དེ་སྟེང་རྣམ་པ་འབྱུང་དགོས་ལ་མ་བྱུང་ན་ཡུལ་དེ་རི་བཞིན་པར་རྟོགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་
 དེ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་བྱིར། རྣམ་པ་སྤྲ་ཚོགས་པ་དེ་སྟེང་བྱུང་ན། དེ་སྟེང་རྣམ་

ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་དགོས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པ་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་མི་རུང་བའི་
 སྤྱིར་ལ་སོགས་པའི་བརྩུང་པ་ན། གཞུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ན་རེ། རྣམ་པ་དེ་སྟེང་གི་མིག་གི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་མ་ཐུན་མང་པོ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་ན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
 རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་
 དག་རིགས་མ་ཐུན་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ་རི་མོ་གདིང་བ་ལ་སོགས་པ་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ། གཞུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་བཞིན་ནོ་སྟེ།
 དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས། འདི་དག་གིས་རོལ་མོ་དུ་མ་ལྟ་
 སུའི་སྒྲ་རྣམས་ལ་དེ་སྟེང་གི་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་སོགས་འདོད་དོ། །ཁོ་ན་ཁ་བོ་ལ་དེ་ལྟར་
 གྱུར་ན། གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཁ་དོག་གཅིག་པའི་དཀར་པོ་ལའང་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་
 བ་བཞིན་དུ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མང་པོ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ་བྱས་པ་ལ། དེ་ལྟར་དུ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་
 ཟེར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དཀར་ལ་སོགས། རྣམ་པ་སྒྲ་གཅིག་ཤེས་པ་ཡང་། རོག་མ་
 དབུས་མཐའ་ཐ་དད་པས། །དམིགས་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་ཐལ་བ་ལ་རང་འགྲེལ་
 ལས་དུ་མར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་སོ། །ཁོ་ན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་
 སྟེ་པ་ན་རེ། ཡན་ལག་མེད་པའི་རྩལ་སྒྲ་རབ་འཛིན་པའོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཁོ་ན་
 གཅིག་སྤྱར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་གང་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་འཛིན་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་
 ཅོད་ཚུལ་མང་ངོ། །འདི་ལ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱང་ཡོད་པར་སེམས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་
 གཉིས་མེད་པ་རྣམས་ན་རེ། རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་
 གཅིག་ལའང་རྣམ་པ་དུ་མ་མི་འགྲལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལའང་ཡུལ་དུ་མ་གསལ་བར་
 སྒྲར་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ཏེ། འདི་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་རིགས་པ་བཟང་ཤོས་བྱེད་དོ། །དེ་
 སྐད་དུ། རི་རྩེས། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་རྣམ་པ་མེད་པར་སྒྲ་བ་ནི་ཐ་ཆད་ཡིན་ལ།

རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། གལ་ཏེ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་སྤང་ན་གང་དུ་ཡང་
གཅིག་ཉིད་མི་གནས་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཡང་སྣ་ཚོགས་རིམ་འབྱུང་བ་ན་རེ། དེ་ལ་སློན་མེད་དེ། ཁྱ་
བོར་མ་ཟད་དཀར་པོ་སོགས་ཁ་དོག་གཅིག་པ་ལའང་མཐའ་དབུས་སོགས་འཛིན་ཆེ་དེའི་རྣམ་ཅན་
གྱི་རྣམ་ཤེས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་གི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་རེ་རེ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁོ་བོའི་ཡུགས་
ལྟར་འཐད་དེ། དེ་ལས་འོས་མེད་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ད་ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་དེ་ཀུན་སྤང་བ་མིན་ནམ་གྱས་
ན། ཁོ་ན་རེ། དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་འཇུག་པ་སྤྱར་བས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
མདའ་གཅིག་གིས་མེ་རྟོག་ལྷན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཕགས་པ་དང་འགལ་མའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་
ནོ། །དེ་སྐད་དུ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དཀར་པོ་དག་ལ་སོགས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་
འགྲེལ་བ་ལས། མེ་རྟོག་ལྷན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཕགས་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་རིམ་
གྱིས་དངོས་པོ་ལའང་གཅིག་ཆའོ་སྣམ་དུ་ཤེས་སོ་འཛེར་ཏེ། དཔེར་ན་འགལ་མའི་འཁོར་ལོ་མཐོང་
བ་བཞིན་ཏེ། མཐོང་བ་དེ་ནི་སྤྱར་དུ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཞེས་སོ། །འདི་རྣམ་འགྲེལ་
གྱི་འང་ཕྱོགས་སྤར་གྱས་པས་ལུང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ན་འོ། །འོད་མང་པོས་ཡུལ་ཁ་འཛིན་གྱི་མིག་
ཤེས་དུ་མ་འབྱུང་མི་འབྱུང་དང་། རྣམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ལ་གྲུབ་མཐའ་
གོང་འོག་རྩོད་པར་འདོད་པ་བཞད་གད་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀས་ཡུལ་གཅིག་ལའང་མིག་
གི་རྣམ་ཤེས་གཙོ་འཁོར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དང་རང་རང་གི་ཡུལ་བྱུང་ཆེ་མིག་རྣ་སོགས་གྱི་ཤེས་པ་
རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པས་སོ། །རྣམ་པའི་འདོད་
ཚུལ་འདི་དག་སློན་ཆད་བོད་གྱི་གྲུབ་མཐའ་མཁན་པོ་ཆ་བ་དང་། བཤ་ཆེན་བཅོམ་རལ་དང་། དེའི་
སློབ་མ་འཇམ་དབྱངས་པ་དང་། དེའི་སློབ་མ་དབུས་པ་རྒྱོ་གསལ་དང་། མཁས་པ་སྟག་ཆང་བ་
སོགས་དང་། བྱ་འཆད། ཤེར་རྟོག་དང་། རིགས་སྤྱིའི་དབང་པོ་ཕྱོགས་སྣ་བ་དང་། བཤ་ཆེན་བཟང་

བཀྲ་ས་སོགས་སྤྱི་ཡུལ་གྲང་མ་ཐོན་འདུག་པས་རྩལ་ཟད་བཀྲ་ས་བ་འདི་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བའི་ཡུལ་དུ་མཛད་པར་ཞུ།

དུག་པ་ནི། རྒྱ་ལྟམ་དུས་མི་མཉམ། །ཞེས་པ། རྒྱ་ལྟམ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་དགོས་ལ། དུས་མཉམ་ལ་དེ་མི་རུང་སྟེ། དུས་མཉམ་ལ་ཡོད་ན་དེས་དེ་སྐྱེད་མི་དགོས། གཏན་མེད་ན་སྐྱེད་མི་རུས་ཤིང་། སྤྱིར་ཡོད་ལ་དེ་དུས་མེད་པ་གཅིག་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། མེད་པ་སྤར་རུས་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཕྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་བྱེད། །རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤར་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་ལ་འདི་མདོ་སེམས་དབྱ་མ་བ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། དུས་ཐ་དད་པ་རྩི་ལྟར་འཛིན། །ཞེ་ན་རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས། །ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་རུས་པའི། །རྒྱ་ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་བར་ཤེས། །ཞེས་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཤེས་པ་གཉིས་དུས་སྤྱི་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། སྤངས་རྟོགས་མི་ཉམས་ཞེས་པ། མཛོད་འབྲེལ་ལྟར་བྱེ་སྤྱོད། དག་བཅོམ་པ་སོགས་རྒྱན་ཞུགས་བར་དུ་སྤངས་རྟོགས་ཉམས་སྤོང་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྤྱོད་པ་འཕགས་པ་སྤྱི་གཉིས་ལ་སྤངས་རྟོགས་ཉམས་པ་མི་འདོད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་ལྟར་འགོག་བདེན་བྱུང་ཆོས་སོགས་ལྟར་འདོད་དོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། ལུས་ཤེས་ཡན་ལག་རུང་། །ཞེས་པ་བསམ་གཏན་དང་སོ་གཉིས་ཡན་ལག་དགའ་བདེའི་བྱུང་པར་བྱེ་སྤྱོད་དགའ་བ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་དང་། བདེ་བ་ནི་དབང་ཤེས་ལ་མི་རུང་བས་ཤིན་ཏུ་དཔེ་ལ་འདོད་ལ་མདོ་སྤྱོད་པས་དགའ་བ་ཡིད་བདེ་དང་། བདེ་བ་ལུས་ཤེས་ལ་འདོད་དེ། དབང་ཤེས་ཐལ་པ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཡིན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཤེས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཐན་བའང་ཡོད་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྟ་ལྟས་གཅིག་ལ་མ་ཆང་ནའང་སྦྱོན་ཅི་ཡོད། ཡན་ལག་ལྟར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་དེས་པར་ས་སྦྱོན་པ་སོགས་བྱེད་ལ། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་རྣམས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དེས་

སེམས་ལ་དགའ་ཉམས་སྐྱེད་པས་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། ལུས་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་ཡི།
དེའི་ཡན་ལག་དགའ་བ་དགའ་བར་གྱུ་བ་མཐའ་སྤྱོད་ཀྱི་འདོད་དེ། འདི་ལ་མདོ་སེམས་ལྟར་ན་ཆོར་
བ་ཞིག་དགོས་ལ། གྱེ་སྤྱོད་ལྟར་ན་འིན་སྦྱངས་འིག་དགོས་འིང་། དགའ་བ་དང་དད་བ་ཡིན་མིན་ལ་སྤྱོད་
བཞི་ཡོད་ཀྱང་། དད་པའི་རྣམས་ལ་གྱུ་བ་མཐའ་བཞི་ཀས་འཛོག་པས་སོ། །རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་བསམ་
གཞུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྟོན།

དགུ་པ་ནི། **མདོན་སྤྱོད་དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་རང་རིག་བཞི། །མདོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུས་མི་རྟག་**
བདག་མེད་གྲགས། །ཞེས་པ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་
སྤྱོད་གཉིས་སམ་མདོན་སྤྱོད་དབང་གིས་མདོན་སྤྱོད་དང་རྗེས་དབག་གཉིས་བཞག་གོ། །མདོན་སྤྱོད་
ལ་ལུས་རིག་ཚུལ་གྱི་སྟོས་གཞན་རིག་དང་རང་རིག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་
ཀྱིན་གྱིས་དབང་མདོན་ཡིད་མདོན་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྤྱོད་སྟེ། བདག་ཀྱིན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་
དབང་མདོན་དང་། བདག་ཀྱིན་ཡིད་ཅམ་ལ་བརྟེན་པས་ཡིད་མདོན་དང་། བདག་ཀྱིན་ཞི་ལྷག་ཟུང་
འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པས་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྤྱོད་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས། མིང་དང་
རིགས་སོགས་སྟོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མདོན་སྤྱོད་སོ། །ཞེས་འདོད་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟ་
བྱ་མིང་སྤྱོད་དང་། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤང་ལྟ་བུའི་རིགས་སྤྱོད། སོགས་ཁོངས་ནས་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་
བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱོད་དང་། འཆད་པ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་སྤྱོད་དང་། དབྱུག་པ་ཅན་དང་རྩ་
ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་འདྲེར་རུང་བར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མདོན་སྤྱོད་དུ་འདོད་ལ། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་པ་
ཞིག་མདོན་སྤྱོད་ཆད་མར་འདོད་ཅིང་། ཆད་མའི་སྐད་དོད་བྲ་སྤྱོད་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་འཇལ་བར་བཤད་
ན། བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཆད་མར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཀྱན་བརྩམས་ལས་ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་
ཏེ། །ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་བྲན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མར་

ཐལ་བས་གྲངས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ན། སྤ་དང་པོ་འཕམ་གསལ་དུ་དང་སྤ་ཏ་འཕམ་བ་སྟེ། འཕམ་
བའི་དོན་མི་བསྐྱུ་བའོ་སྟུམ་ནས་གསལ་དུ་ཞེས་སྟོས་བས་ཆད་མ་སྤ་མའི་བྱེད་བའམ། དེས་བ་མ་
ཉམས་བར་སྐྱེས་བའི་མངོན་སུམ་རྒྱན་བྱི་མ་རྣམས་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཞིང་ཆད་མ་མིན་ཡང་བྱེད་
བའམ་དེས་བ་ཉམས་ནས་སྤར་ཡང་དོན་དེ་རྟོགས་བའི་མངོན་སུམ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་བས། རྒྱན་པོ་ཁ་
ཅིག་སྟོམ་ལམ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མ་ཡིན་བར་འདོད་བ་ནི། བཞད་གད་ཡིན་ནོ། །རི་
སྐད་དུ། འཐད་ལྡན་ཆུང་བ་ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དབག་བ་དག་གི་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་
ཉིད་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱན་དུ་གྱུར་བའི་བྲུབ་བ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་བ་བྱི་མ་རྣམས་ནི་
ཆད་མ་ཡིན་བ་སྤངས་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྤྱོད་ན་འཛིན། །དེ་
ནི་དེ་ལ་རྟོག་བ་ཡིན། །ཞེས་སྤྱོད་ན་འཛིན་འཛིན་ཞིག་རྟོག་བར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་བྱིས་བ་དང་བ་
ལང་སོགས་བྱམ་བ་ལྟ་བུའི་བརྟེ་མི་ཤེས་བ་ལ་བྱམ་བའི་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་འཛིན་བར་མི་སྤང་ཡང་
འཛིན་བྱང་བར་ཡོད། བྱམ་བརྟེ་བྱང་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་འཛིན་བར་འཛིན་བ་ཤིན་ཏུ་མང་
ཡང་། དེའི་རྒྱད་གྱི་རྟོག་བ་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་སྟོན་བྱང་གི་རྟོག་བ་དག་གིས་སྤྱི་སྤྱི་མི་འཛིན་
བས་སོ། །རིགས་བརྗོད་མིང་སོགས་བརྗོད་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲུག་ཚུལ་རྒྱས་བར་མདོའི་སྤྱི་བྱང་
ཆད་མ་འགོག་བའི་དར་རྟེན་མཐར་འཛིན་གདུང་སེལ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དབང་མངོན་ལྟ་ཡོད་དེ།
གཟུགས་འཛིན་སྤྱི་འཛིན་དེ་འཛིན་རོ་འཛིན་རིག་འཛིན་གྱི་དབང་མངོན་ལྟ་ཡོད། །དེ་རེ་རེ་ལ་འང་ཆད་
མ་དང་བཅད་ཤེས་སྤང་ལ་མ་དེས་བའི་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡོད། གཉིས་བ་ཡིད་མངོན་ནི། རང་གི་
བདག་རྒྱུན་ཡིད་ཅམ་ལ་བརྟེན་བའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ། དབྱེ་ན་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
ནས་རིག་འཛིན་ཡིད་མངོན་བར་ལྟ་ཡོད། དུས་རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་མཐར་
དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་སྤྱི་བར་འདོད་དེ། དེ་སོ་སྤྱི་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོན་གྱུར་དུ་བཤད་བའི་
ཕྱིར་ཉེ། འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས། ལུང་ལ་གྲགས་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་འདི་སྤྱི་བར་ཆད་མ་གཞན་བཅའ་

བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མདོན་སུམ་སྒེལ་མ་དང་། འགྲོས་གསུམ་མ་སོགས་ལྟར་
ན་ལུང་ལ་མི་ལྟོས་པར་མདོན་སུམ་གྱིས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གཉིས།
དང་པོ་ནི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སྒྲེལ་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་
བཤད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མང་དོགས་རྣམ་ངེས་ཅ་འགྲེལ་དང་། དེའི་དར་རྒྱུ་སོགས་
བལྟལོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་གི་སྤྱང་བྱའི་ཤེས་པ་གསལ་ཅམ་སྤྱང་ཅམ་གྱིས་འཛིན་ཅིང་། ཡུལ་ཡུལ་
ཅན་དང་ཆ་ཆ་ཅན་སོགས་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུབ་ཀྱིས་འཛིན་རྣམ་དེ་རང་རིག་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་
དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་བོས། ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །སེམས་ཉིད་ཅི་འབྲ་བ་ཞིག་
སྒྲུབ་། །ཞེས་པ་ཅ་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་དང་། འདིར་ཡང་དབྱེ་ན། ཆད་མ་བཅད་ཤེས་
སྒྲུབ་ལ་མ་ངེས་པ་གསུམ་ཡོད། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་ལ་མ་ངེས་ཤིག་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལས་ངེས་ཤིག་
དགོས་པ་ལས། ས་བཤད་དང་རྒྱལ་ཆབ་རྒྱུ་རང་ངེས་ཁོ་ནར་བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན་དེ་ཆད་མ་ལ་
དགོངས། གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཆ་སྤྱང་པའི་དེས་མ་ངེས་སོ། །རང་རིག་
སྐྱབ་བྱེད་ནི། སྤྱར་སྒྲུབ་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱང་ཡོད་དེ། རང་བྱན་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རང་རིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱང་ཡོད་དེ་སྤྱང་
བ་ལ་རང་སྤྱང་གཞན་སྤྱང་གང་རུང་ཞིག་དགོས་ལ། གཞན་སྤྱང་ཐུག་མེད་ཀྱིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། །དུས་ཕྱིས་བྲན་པ་ལས་ཀྱང་ནི། །ཚུལ་གཉིས་དང་
ནི་རང་རིག་འགྲུབ། །མ་སྤྱང་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལ་སེམས་སེམས་བྱང་
གི་རྣམ་པ་གཉིས་མི་བྱ་སྟེ། གཙོ་སེམས་སྤྱང་མཁན་དེས་དེ་དང་རྒྱས་གཅིག་པའི་འཁོར་སེམས་བྱང་
ཡང་སྤྱང་བ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་ལའང་དེ་གསལ་ཅམ་གྱི་རང་རིག་རེ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པ་
དང་དབང་ཤེས་མིན་ལ། དེ་དང་ངོ་བོ་འཕམ་རྒྱས་ཐད་དུ་ཡིན་ན་ཡང་རང་རིག་གི་ཐ་སྙད་འཛིག་པས་
སོ། །འདི་ལ་ལུང་རིགས་དུ་མ་དགོས་མོད། ཁོ་བོས་སྤྲོ་མོ་གཞོན་དུས་ནས་བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་

མཐའ་དཔྱད་བློར་དཀར་པོའི་གན་མཛོད་སྐལ་བཟང་རེ་སྒོར་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མི་སྟོ། བཞི་
པ་ནི། རྩོགས་སྒྲང་ཞབས་གིས་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་གི་སྒྲ་མས་བསྟན། །མ་འདེས་པ་ཡི་དོན་ཅམ་
མཐོང་། །ཞེས་བདག་ཤེན་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་བདེན་པའི་གནས་
ལུགས་ལ་སྒྲ་དོན་གི་སྤྱི་གཉིས་དང་མ་འདེས་པར་དོན་ཅམ་མཐོང་པའི་གཞན་རིག་མཛོད་སྐལ་ནི་
རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སྐལ་སྟེ། །ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ་གསུམ་དང་། དེར་གྱུར་མཐོང་ལམ་ལ་ཆད་མ་ཁོན་དང་། གཞན་
གཉིས་ལ་ཆད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་འདིར་དེ་ལ་སྒྲང་བཅས་སྒྲང་མེད་ག་ལ་
བྱང་། རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སྐལ་གིས་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་
མཛོད་སྐལ་དུ་རྟོགས་པའི་གཟུང་ཐོར་དགག་གཞི་རང་མཆོན་དེ་ཉིད་སྒྲང་བ་ཡིན་གྱི། མེད་དགག་
གིས་བསྐྱུས་པའི་བདག་མེད་ནི་ལུགས་ལ་རྟོགས་པར་འདོད་དེ། མཛོད་སྐལ་གི་སྒྲང་ཡུལ་ལ་དངོས་
པོ་རང་མཆོན་དེ་ཉིད་དགོས་པར་མདོ་སྟེ་བ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅམ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། དཔེར་ན་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ལ་དབང་མཛོད་གིས་བྱམ་པས་དག་པའི་གཞི་
མཛོད་སྐལ་དུ་དེས་ཀྱང་བྱམ་མེད་མེད་དགག་མཛོད་སྐལ་དེས་དེས་མི་དགོས་པ་བཞིན་རིགས་པ་
དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། དེ་ཞིག་སྤྱུག་བསྐྱལ་འགོག་པ་ནི་མཛོད་སྐལ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །འདི་
ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་མཛོད་སྐལ་གི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོའི་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དབྱུ་མ་སྒྲང་
བ་ལས། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་མཛོད་སྐལ་གིས་ནི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་དཔེན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་
ཏེ། དེའི་ཡུལ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དུ་མས་བཤད་དོ། །མཛོད་སྐལ་
ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་རྣམས་མཛོད་སྐལ་ལྟར་
སྒྲང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་སྐལ་ལྟར་སྒྲང་ལ་རྟོག་པ་དུག་དང་རབ་རིབ་གིས་བསྐྱད་པའི་འཁྲུལ་

ཤེས་ཤིག་དང་བདུན་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མདོར། འབྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་
 དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །དེ་དང་མདོན་འདོད་ཅེས་བྱ་བ། །མདོན་སུམ་ལྟར་སྤང་རབ་རིབ་
 བཅས། །ཞེས་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་ཚུལ་སྟེ་ཤེས་པའི་འབྲུལ་ཤེས་དང་། །སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་
 འདྲིན་པའི་དང་། །རྗེས་དཔག་སྟེ་རྟགས་འདྲིན་རྟོག་པ་དང་། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་སྟེ་རྟགས་
 ཅན་རྗེས་དཔག་དང་། །འདས་པའི་དོན་དྲན་པ་དང་། །མ་འོངས་པ་མདོན་པར་འདོད་པ་སྟེ་བྱུག་དང་།
 རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་བ་དང་བདུན་བཤད་ལ། །དུང་སེར་འདྲིན་ལྡོག་ཤིང་
 འགྲོར་སྤང་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱལ་དབང་མདོན་སུམ། ཆོས་མཆོག་ལྟར་སྤང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱི་མ་འདི་མདོ་སྡེ་
 པའི་ལུགས་ལ་འཐད་པར་བཞེད། །སྒྲོ་བཤད་ནི་མདོན་སུམ་ཀྱི་སྐད་དོད་པ་དྲུག་པས་ན་པ་ཏེ་རྫོགས་
 དོན་དང་རྟོག་ལ་བྱས་ཨ་ལྷ་དབང་པོ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་མདོན་སུམ་ཞེས་བྱ་
 བའོ། །དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་མདོན་སུམ་ཞེས་བྱའོ། །རི་སྐད་དུ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 འཐད་ལྟན་ལས། བྱ་ཏིང་ཆོག་སྤྱད་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟེན་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ནི་མདོན་
 སུམ་སོ། །ཞེས་སོ། །རྗེས་དཔག་ནི་རང་གི་རྟོག་ཚུལ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་
 དཔོག་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། ཚད་མ་མདོ་ལས། །རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་
 ལས་དོན་མཐོང་བ། །ཞེས་སོ། །སྒྲོ་བཤད་སྒྲུ་ལ། །དེའི་རྟོག་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ནི། །ཚུལ་གསུམ་
 ཚང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཅིག་དགོས་ཏེ། །ཚུལ་གསུམ་ལས་ལྷག་གཞན་ལ་དགོས་ཀྱས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རྣམ་འབྲེལ་ལས། །ཐོགས་ཆོས་དེ་ཆས་བྱུང་བ་ཡི། །གཏན་ཆོགས། །ཞེས་སོ། །རྟགས་
 དེ་ལ་འབྲས་རང་མ་དཔེགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། །ཚུལ་གསུམ་དང་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཚང་བ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རྣམ་འབྲེལ་ལས། །དེ་
 ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་འགལ་མ་ངེས་མ་
 བྱུང་བའི་རྟགས་བཞི་དང་། །ཚུལ་རེ་རེ་བ་གསུམ་དང་། །གཉིས་གཉིས་པ་གསུམ་ཡང་གཏན་ཆོགས་

ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས། ཚུལ་གསུམ་བཤད་པ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བརྟམ་ལས། ཚུལ་རེ་རེ་དང་གཉིས་གཉིས་པ། ཉགས་དོན་མིན་པར་དོན་གྱིས་བྱས། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་རེ་རེ་བ་གསུམ་གྱི་ཚྱོགས་ཆོས་གཅིག་ཕྱ་ཅན་དང་། རྗེས་ཁྲབ་གཅིག་ཕྱ་ཅན་དང་། རྗེས་ཁྲབ་གཅིག་ཕྱ་ཅན་གསུམ་སྟེ་མཆན་གཞི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་གཉིས་གཉིས་བ་གསུམ་ནི། ཚྱོགས་ཆོས་རྗེས་ཁྲབ་གཉིས་ཅན་དང་། ཚྱོགས་ཆོས་དང་མི་མཐུན་ཚྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རྗེས་བ་ཅན་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་རྗེས་ཅན་གྲུབ་བ་གསུམ་སྟེ། མཆན་གཞི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། མིག་ཤེས་གྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བ་གསུམ་སོ། །ཚྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་ནས་འགལ་མ་ངེས་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཚུལ་གཅིག་ནས། སྟོབ་དཔོན་དབང་ཕྱག་སྟེས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་བ་ཅན་དང་། ཤེས་ཟེན་བ་ཉིད་ཅེས་བ་ཚུལ་དུག་དུ་འདོད་དེ། རིགས་གཏེར་ལས། ཚུལ་གཅིག་ནས་ནི་དུག་གི་བབ། །གསུངས་ལ་དེའི་དང་པོ་གཉིས་དང་དུག་བ་སྤྱོད་ལ། བར་བ་གསུམ་ནི་སུས་འདོད་པ་ནི། རིགས་གཏེར་རང་འབྲེལ་དུ་གྲགས་པ་ལས། ཡང་རིག་བ་ཅན་འགལ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ལ་གྲུབ་བ་སྤྱོད་མ་ཅན་དང་། མཐུན་ཚྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ལྷག་མ་ཅན་དང་། མི་མཐུན་ཚྱོགས་ལ་མེད་པ་སྤྱི་ལ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞོན་པའི་འགལ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཚུལ་བཞི་ཞེས་དང་། ཡང་ཚུལ་གསུམ་དང་དེ་ཤེས་བ་སྟེ། ཚུལ་བཞིར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཚུལ་གསུམ་དང་། གངས་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། གཞོན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་སོགས་གསུངས་ལ། རིགས་གཏེར་དར་རྒྱུ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་སོ་སོར་མ་བཤད་མོད། རིག་བ་ཅན་གྱི་ལྷག་ལྷན་དང་། སྤྱོད་ཆོས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་མིན་པ་སྤྱོད་པའདོད་ཟེན་པ་དེར་མ་ཟད། ཤུག་སྟོང་འབྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། རིག་བ་ཅན་པའི་མཆན་

ཉིད་ནི་སྤྲུལ་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྤྱིར་མཐོང་བ་ཞེས་སྤྲུལ་པ་ལ། རྒྱ་ལས་
འབྲས་བུ་རྩེས་སུ་དབག་པ་ནི་སྤྲུལ་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། རྒྱ་ནི་སྤྲུལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ལས་ལུས་པ་
ནི་ལྷག་མ་སྟེ་འབྲས་བུ་ལོ། །དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱ་རྩེས་
སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཐ་དད་པའི་མིང་ཡིན་གྱི། རྒྱ་ལ་
ཐ་དད་ཀྱི་མིང་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལ་དབང་སྒོ་སོགས་དང་འགལ་བར་མཐོང་རོ། །

བརྒྱ་པ་ནི། བྱང་འཕགས་མཉམ་བཞག་ཆོས་གཞུགས་གཉིས་སངས་རྒྱས། ཞེས་པ་ལ།
འདིར་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་རྫོད་ཡན་ཆད་སྟན་གཅིག་ལ་བགྲོད་པས་བྱང་འཕགས་ལ་
མཉམ་བཞག་པས་བྱུང་ལ། དེར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་འཛུལ་བུ་སྤྱིང་གི་སྤྱེས་པའི་རྟེན་
ཅན་དགོས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཁམས་གཉིས་དང་སྤྱིང་གཞན་ན་འཆང་མི་རྒྱ་བར་འདོད་པས་
སོ། །མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛུལ་བུ་སྤྱིང་གི་སྤྱེས་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞན་
དུ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཕྱི་མ་ལ་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། ཆེ་འདི་ལ་མིན་པ་སྟེ་གང་ཟག་དེ་བཞི་ནི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འཛིག་རྟེན་
པའི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་སྤྱི་དང་གཞུགས་སྤྱི་གཉིས་ཀ་སངས་
རྒྱས་ཡིན་པར་བཅད་ཚུལ་རང་འགྲེལ་ལྟར་དང་། སྟོབས་བརྒྱས་མཁྱེན་ཚུལ་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ལྟར་
ཁ་ཆེ་བ་དང་མདོ་སྟེ་པ་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། འདིའི་སྟོབས་གང་ཕྱིར་ཐོགས་མི་མང་ལ། ཞེས་པའི་
མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་འདིའི་མཁྱེན་པ་ཤེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མི་མང་འ་
བར་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་གི་ཤེས་པ་ནི་ལ་ལར་འདོད་ཀྱང་མི་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་ཐོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཛོལ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དཔེ་ནི་
གནས་བཟོན་ཤུ་རེའི་བྱས་རབ་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་མི་ཕྱིར་བཏང་བ་དང་། བྱ་ཞིག་ཁྲས་གཅེས་
པའི་སྤྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་ན་མཁྱེན་པ་ལ་ཐོགས་པ་

མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་བས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ། སྡེ་བ་སོ་སོར་འདོད་
ཚུལ་ནི་སྤར་བཤད་ལ། སྤྱག་ལོས་རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བཤད་པ་བྱངས་ནས་
ཀུན་མཐུན་མེད་པར་ཆོས་གྲགས་འདོད་ཟེར་བའི་ལོག་རྟོག་ལོག་ཏུ་འགོག་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ལ། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འབྲས་པ། སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་
དང་། རང་འགྲེལ་ལས། བཅོ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། སྟོབས་བརྩ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། བྱ་བ་ཉེ་
བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་
ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པན་ཚུན་ཆོགས་དང་ཆོས་སྐྱུད་འགོ་དོན་སྦྱོར་
བས་མཉམ་ཡང་། སྐྱེ་ཆེ་དང་། རིགས་དང་། སྐྱེ་བོང་ཆོད་ཀྱིས་ཐ་དད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་
མཐའ་མེད་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་དད་པ་དང་དགའ་བའི་རྒྱ་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་བྱ་
པན་འདོགས་པའོ། །དེ་གསུམ་རེ་རེ་འང་གསུམ་གསུམ་དང་། ཡང་ཡེ་ཤེས་ཕུན་ཆོགས་བཞི། སྤངས་
པ་ཕུན་ཆོགས་བཞི། མཐུ་སྟོབས་ཕུན་ཆོགས་བཞི། གཟུགས་སྐྱ་ཕུན་ཆོགས་བཞིའི་བར་ཏེ། མཆན་
དང་དཔེ་བྱད་དང་སྟོབས་དང་སྐྱ་གདུང་རྗེ་རྩེ་ལྷ་ར་སྤ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྤྱས་པ།

རྟོག་གེར་མཁས་ཀྱང་རྟོག་གེ་ཙམ་མིན་པར། །

མདོ་གཞུང་འདབ་བརྒྱའི་སྤང་ཅིས་རྟེགས་པ་ཡིས། །

བཀལ་བརྟག་དབྱངས་སྟན་ན་བའི་བརྩད་མང་བའི། །

སྡེ་འདིར་སྤྱ་མཁས་པལ་ཆེར་འབྱུང་གནས་གྱུར། །

གཟུང་འཇིན་གྱངས་མཉམ་པ་དང་རིམ་འཇིན་པ། །སྤྱ་ཆོགས་རྣམ་གཅིག་པ་སྡེ་རྣམ་པའི་
གསུམ། །ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲང་གཉིས་རྣམས་འཕགས་ཡུལ་གྱི། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ལུགས་བཞིན་

མ་འཁྲུལ་བཤད། །ཤྱེ་མདོར་ཐེག་ཆེན་བཀར་འདོད་མི་འདོད་གཉིས། །ཤིང་རྩ་ཆེ་བཞེད་མ་ཤེས་
མཁས་རྫོམ་འགས། །འཕགས་ཡུལ་བཤ་གྲུབ་འགོག་སྒྲོའི་ཚོངས་སྐད་དག །ཉིས་བཤད་ཆོང་རི་
བཞིན་ན་བར་རྩུབ། །ཐེག་ཆེན་མདོར་བཤད་སྒྲིད་ཕྱོགས་ཀྱི་འདོད་ཀྱང་། །ལྟ་བ་མདོ་སྡེ་བ་ལས་
མ་འདས་ཕྱིར། །ཐེག་ཆེན་མི་འགྱུར་དབྱ་སེམས་ལྟ་བས་དཔེན། །སྟོན་བསྟན་གཅིག་ཀྱང་ལྟ་བས་
བཞིར་བཞག་ཕྱིར། །ལུང་རིགས་ཆོན་བརྒྱས་སྤྲས་པའི་ལྟའི་པོ་བྱང་། །སྟོན་བསགས་ས་འཛིན་
དབང་པོའི་སྟོར་གནས་བར། །སྤུབ་བསྟན་སྟུན་སྟོང་ཁྲིར་འགྱིང་དགག་སྤུབ་ཀྱི། །ཞོ་འཁྱུང་ཅེ་བརྒྱས་
སྟེམས་དེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཁྲུལ་སྟོང་གཏོང་ལྟའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས་གང་ཟག་གི་
བདག་བཀག་སྟེ་བདག་མེད་སྤུབ་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བྱས་ཐེན་ཏོ། །

ཕ་ན་མ་སྤྲ་ར་སྤྲི་ཅ་གྲུ་རུ་རྩ་རྩ་ཐ་མཉུ་གྲོ་ཁ་བེ་ཅི་རྩི་བ་བེ་རྩི་ཀ་ཡུ།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲ་རགས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དབྱ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་བཤད་པ་
ལ། སྤྲིར་བསྟན་བ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤུབ་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཚུལ་
དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་མི་མཐུན་མདོར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤུབ་
པའི་དགོངས་པ་ཅན་དང་དགོངས་པ་མཐར་སྤྲུག་གི་བྱུང་པར་བཤད་པ་དང་། ཤིང་རྩའི་སྟོལ་སྟེ་
ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་གྲགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་སྟོན་པའི་
དགོངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་སྤུབ་པའི་དགོངས་པ་ལ་གཞོད་པ་མི་འཇུག་པས། བན་ཚུན་
གཞོད་ཀྱིད་བསྟན་པ་གང་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། སྤུབ་པའི་རིང་ལུགས་བཀག་པར་ཐལ་
བ་དང་། དེ་དག་གི་ལུགས་སྟར་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བ་དང་། འགལ་

བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཚིག་ཙམ་
 གྱིས་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །མིན་ན་གྲུབ་མཐའ་གང་སྒྲིན་པའི་དགོངས་པ་
 མིན། དེ་ཐུབ་པའི་ལུགས་ལས་ཐྱི་རོལ་ཏུ་འགྱུར་བས་གཞན་སྒྲེར་ཐལ་བའམ། གྲུབ་མཐའ་ལྷུང་
 གསུམ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་གཞོད་བ་མི་ཟད་པ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྒྲིན་བའང་དེ་དག་གི་སྒྲིན་བ་
 མིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་དུ་འཕྲེན་པའི་མདོ་སྡེ་དག་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བཀའ་མ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་བ་སོགས་མང་བས་རི་ལྟར་སྐྱམ་ན། **འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྦྱང་། །པར་**
མཐའི་ལུགས་བཞིན་དབུ་སེམས་གཉིས་བཞག་གྱིས། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཡང་ཐུབ་དགོངས་མཚོག་
དམན་འང་བཞེད། །ཅེས་པ་ལ། རྫོང་མན་བ་ལ་དོགས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་བདེན་ཡང་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་
 དག་ཐུབ་པའི་ལུགས་མིན་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཐུབ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཡང་། རྣལ་
 འབྱོར་བ་ཡང་རྫོང་བྱེད་ཀྱིས། །གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། །ཅེས་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར་མན་
 ཚུན་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གོང་མ་རྣམས་ལྟར་གནས་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་གང་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་སོང་
 བའི་སྒྲིན་མེད་ལ། གཞོད་བྱེད་དེ་ཡང་སྒྲིན་པས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་མིན་བ་གཞན་གཅིག་གིས་
 མིན་པས་ཐུབ་པའི་ལུགས་བཀའ་པར་ཡང་མི་འགྱུར། འཆད་འགྱུར་ལྟར་དངོས་སོ་བདེན་མེད་ལ་
 སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཡོད་ལ། བདེན་གྲུབ་ལ་དཔེ་ཡང་དག་སོགས་མི་རྟོག་པས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་
 གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡང་མེད་ལ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་མིན་པས་སྒྲིན་དེ་དག་མེད་
 ཅིང་། དེ་ཡང་བྱེ་སྤྱིའི་ནང་ཚན་གནས་མ་བྱས་གང་ཟག་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པའང་སྒྲིན་པའི་
 བཀའི་བསམ་དོན་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ཡང་སྐྱས་ཟིན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་མདོ་གཞན་གྱིས་
 འདོད་པའི་ལྷུང་ཁམས་སོགས་བཞི་དང་། ལྷུང་ཕྱོགས་སོགས་ལམ་དང་། འཁོར་བ་འབྲུག་ལྷོག་
 གི་རྒྱ་འབྲས་བདེན་བཞི་སོགས་ནི་བཀའ་དང་སོ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ལྟར་ཡིན་ལ། བཀའ་
 འཁོར་ལོ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ལུགས་བཞིན་དབུ་མ་དང་། དེ་རྫོང་མི་ཤོང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་

གྱི་རིགས་ཅན་མང་པོ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
 པའི་ལུགས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཀྱན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དབྱ་མ་པའི་
 ལུགས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དགོངས་པ་ཅན་ལའང་མཐོ་དམན་སྒྲས་གདངས་གྱི་རིམ་བ་ལྟར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལ་མཆོག་དམན་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། ལང་ག་ལེགས་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་བ་ན་བ་
 ལ། །སོགས་དང། ཇི་ཆེན་ཐོང་བ་ལས། བརྟེན་པ་དག་ཇི་ལྟར་བར། །ཡི་གེ་ཕྱི་མོ་ཆོག་འཇུག་
 ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། །ཇི་ཅན་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ཁ་ཅིག་དག་ནི་སྤྲིག་
 བ་ལས། །རྣམ་པར་བསྟོན་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ལ་
 ནི་གཉིས་བརྟེན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མེད་བརྟེན། །ཟབ་མོ་ཁྱ་འབྲིག་ཅན་འཇིགས་པ། །སྟོང་ཉིད་
 སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་བསྐྱུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །ཞེས་དང། རིགས་བ་བྱུག་ཅུ་བ་ལས། དེ་
 ཉིད་ཆོལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ། །རྣམ་པར་བརྟགས་ཤིང་ཆགས་
 མེད་ལ། །ཕྱིས་ནས་ཐམས་ཅད་དཔེན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་སོ། །ཐེག་ཆེན་
 ལ་ཐེག་དམན་བ་དང་མི་འདྲ་པའི་བྱང་པར་རམ་ཕྱེ་བྲག་མང་དུ་ཡོད་པས་དེ་གང་ཡིན་ལ་ཉན་ཐོས་
 སྤེ་བ་དག་པལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་གཅིག་གྱུང་མི་འདོད་ན། དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས།
 ཐེག་ཆེན་རྣམས་ནི། བརྒྱ་བ་ལས། ནད་གྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱན། །སྟོན་དུ་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་
 བས། །ཞེས་དང། མདོ་ལས། དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང། །རིགས་བ་བརྒྱ་དག་
 གིས་ནི་འཇུག་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཆེ་
 རྒྱང་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་པས་སྤྲགས་གྱི་ཐེག་པའང་ཤན་ཏི་བ་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དང། དབྱ་
 མ་སྟོང་པོ་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་བཀའ་འདོད་པས། །བྱང་པར་ཐེག་ཆེན་མདོ་དང་སྤྲགས་གྱིས་བསྐྱུས། །རེ་
 རེའང་མཁས་རྣམས་དབྱ་སེམས་ལུགས་སུ་བཀྲལ། །ཞེས་བ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་སྤྲགས་གྱི་ལུགས་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་བ་ཁ་

ཅིག་གིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཁས་སྒྲངས་མོད། དགོངས་པ་བཞིན་བྱས་ན་དབྱ་སེམས་སོ་སོའི་
ལུགས་སུ་ཆད་ལྡན་གྱིས་བཀའ་ཏེ་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་མཁས་གྲུབ་དབྱིག་གཉིན་ཕྱོགས་སྒྲང་
སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་སློབ་ཆུན་གསེར་སྤིང་བ་ཤེན་པ་སོགས་སེམས་ཅན་དུ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་
དུ་མ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད། ཞི་འཆོ་དཔོན་སློབ། ལེགས་ལྡན་ཡབ་
སྲས། རྩོ་ཐོ་ཡབ་སྲས་སོགས་དབྱ་མར་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་དུ་མ་བྱོན་པའི་བྱིར་དང་། དེ་དག་
སོགས་ཆད་ལྡན་སུས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་མ་བཀའ་ཞིང་། བཀའ་ཐབས་ཀྱང་མི་སྤྲང་སྟེ།
སྒྲང་པོ་ཆེའི་གདན་བྱི་བ་ལ་བཀའ་བ་ལྟར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་གིང་རྟ་ཆེ་གཉིས་ཀྱིས། །བྱམས་མགོན་འཇམ་དབྱངས་
དེན་གྱིས་དགོངས་འགྲེལ་དང་། །སློབ་པ་མི་ཟད་མདོ་བཞིན་དབྱ་སེམས་སྟོལ། །གསར་བྱེ་བཞིར་
གསལ་མི་འཁྱད་གསུམ་རུང་བཞེད། །ཅེས་པ། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་
དང་། དཔལ་མགོན་ལྷ་སྐྱབ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་ལྷ་སྐྱབ་ནི། འཇམ་དབལ་ཅ་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ང་འདས་ནས། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །དགེ་སློང་ལྷ་ཞེས་དེ་འཛོད་འབྱུང་། །བསྟན་
པ་ལ་ནི་དད་ཅིང་པ་ན། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པ། །ལོ་ནི་དུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འཆོ། །རིག་པ་མ་བྱ་
ཆེན་མོ་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་བསྐྱབ། །བསྟན་བཅོས་སྤྲ་ཆོགས་དོན་དང་ནི། །དངོས་པོ་
མེད་པའི་དོན་དེ་རིག་གང་ཆེ་ལུས་དེ་བོར་བ་ན། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་མཐར་གྱིས་
སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེས་པ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་འཛོལ། །ཅེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་
བེ་དའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གསལ་པ། །དེ་མིང་ལྷ་ཞེས་འཛོད་པ་སྟེ། །ལོད་དང་
མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །སྤྲ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་
ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་དང་། ལྷན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་
ཞུགས་གྱིས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་སྟོན་མོས་པ་སྦྱོང་བའི་ས་ལ་གནས་པ་ན།

ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་དེ་ལྷ་བྱ་བྱགས་སུ་རྒྱད་པས། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་
 བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སློབ་པ་ན་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བརྟེན་སོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་དང་མདོ་
 དག་གི་བཤད་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་འདི་ལི་
 ཅ་བྱི་གཞོན་ནུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཅིང་། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གྱིས་ཇི་སྐད་དུ། ལེའུ་འདི་ནི་ར་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ཏེ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ལྷོ་
 ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་རྒྱ་པོ་ཐུ་ར་ན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྟེན་གྱིང་ཁྱེད་དམག་གིས་མི་རྒྱལས་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་ཉི་བའི་གྲོང་ཐྱང་བ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་ཀ་ཡོ་རི་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་རྒྱ་དེར་སླེས་ནས།
 དའི་མིང་འཛིན་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་བར་དུ་དའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ནས་
 རབ་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱབས་ནས་ཕྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་ཆེད་དུས་བྱས་ནས་བདེ་བ་ཅན་
 གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་རྣམ་པར་སློན་པའི་ལུས་དེ་བཞག་སྟེ། སྤྱལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་ཆོས་ཉན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཅིང་ཞེས་ར་པོ་ཆེ་དང་སློན་
 ཆེན་གྱི་དོན་བསྐྱས་ནས་བཀོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དུས་འཁོར་རྒྱ་དེ་མར་ཡང་ལན་དུ་མར་ལུང་
 བསྟན་ཏོ། །སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནི། དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱ་དངས་
 པ་ལས། ང་ནི་ཐུང་ན་འདས་འོག་ཏུ། ལོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་
 ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། མདོ་སྟེ་ངེས་དོན་བྱང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་
 འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་འཆད་ངང་རྩལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་
 བསྐྱབ་པ་ནི། །ས་ལའི་པོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་སྤྲལས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། སློན་པོ་བཟང་པོ་སྟེ་བར་
 འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་སྤྱད་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྷ་
 བརྒྱར་འཆོ། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་
 ཇེས་སྟོང་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་

དུས་དང་། ལྷ་དང་། བྱང་པའི་འབྲེད་པ་དང་། ལོ་གངས་རྣམས་བཤད་ལ། འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་
 ལས། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ས་གསུམ་བཅོད་བྱེད་པ་བརྟེན་ཀྱང་། དབྱིག་གཉིན་གདུལ་བའི་དོན་
 ཏུ་སེམས་ཙམ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་དང་། སེམས་ཙམ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཐོགས་མེད་ནི་
 ས་གསུམ་བ་ལ་གནས་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འོ་ཞེས་སོགས་ས་གསུམ་པར་བཤད་དོ། །ཤིང་
 ཏྲ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱམས་བ་ལོ་གསུམ་བསྐྱབས་ཏེ་མཆན་མ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་སློ་
 སྟེ་ཕྱིར་ཐོན་པ་ཀླན་པོ་ཤིང་བལ་གྱིས་ལྷགས་སྟོང་ཕྱིས་ནས་ཁབ་བྱེད་ཟེར་བས་བཙོན་འགྲུལ་ལ་
 བསྐྱགས་ནས་བརྒྱུག་ཡང་ལོ་གསུམ་བསྐྱབས་ཏེ་ཐོན་བས་རྒྱ་ཐིགས་ཀྱིས་བྲག་ཟད་པ་མཐོང་ནས་
 བཙོན་སྒྲོ་སྟེ། ཡང་ལོ་གསུམ་བསྐྱབས་ཏེ་སྒྲོ་ནས་ཐོན་བས་བྱ་སྒྲོས་བྲག་ཟད་པ་མཐོང་ནས་ལོ་
 གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཏྲགས་མ་བྱུང་བས་སློ་སྟེ་ཕྱིར་ཐོན་བས། བྲི་མོ་ཁོག་སྟེང་
 འབྲུས་གཡང་བ་ལ་སྟོང་རྗེ་སྟེ། བརྒྱ་ལ་བཅད་བས་དེ་ལ་བྱམས་མགོན་ཏུ་གཟིགས་ནས་དགའ་
 ལྷན་ཏུ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཆེན་པོ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་། བྱམས་ཆོས་ལྷ་སོགས་གསལ་ཏེ་
 མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་བཞིན་སེམས་ཙམ་གྱི་སྟོལ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་
 ལས། དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱཏོ། །ཞེས་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་ལེའུ་རྣམས་བྱངས་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་དགོངས་
 འགྲེལ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱཏོ་ཞེས་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ལེའུ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱཏོ་ཞེས་མདོ་སྟེ་
 འགལ་སྟོང་དང་། བྱང་པའི་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་བྱངས་ལ་དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད།
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རིགས་པའི་རྣམས་དགོངས་འགྲེལ་བྱངས་པས་སོ། །ཐེག་བསྐྱུས་
 སུ་མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་ལང་ལུང་བྱངས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར། ལྷ་སྐྱབ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་བཙོན་ལ་དོན་དམ་
 པར་བསྟོད་པ་ལས། ལྷ་མ་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་

འཇམ་དབྱངས་ལ་སྒྲ་མར་བྱས་དངོས་སུ་ཚོས་གསན་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པར་གྱུར་
ཏེ། འབྱམ་སོགས་སྒྲ་ཡུལ་ནས་སྦྱར་བྱངས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་བཤེགས་པས་
སྦྱབ་བ་ལ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་། ལུང་གིས་སྦྱབ་བ་ལ་མདོ་ཀུན་བརྟུས་སོགས་མཛད་དེ། འོན་
ཀྱང་སོགས་མེད་ལྟར་སྟོོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་མ་བྱངས་ཀྱང་བྱང་ངེས་འདི་ལྟར་མཛད་བ་མདོ་སྟེ་
དང་། ཉིང་འདྲིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་དང་མཐུན་པར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་མའི་
སྟོལ་གསར་དུ་བྱེ་བས། མིའི་རྟེན་ཅན་དང་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་ངེས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་མཁན་
ནི་སྟོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་བ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར་སྦྱང་། དེས་ན་ལེགས་
བཤད་གསེར་སྤང་ལས། འདིའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གཙེ་
པོར་གྱུར་བ་ནི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་སྔ་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
བ་ལྟར། དཔལ་མགོན་ལྷན་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་དང་། སྟོན་གྱི་བོད་མང་དག། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
སྟོོ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་བརྩ་གཅིག་གིས་ཡུམ་གསུམ་བཀྲལ་བཟུ་སྟག་ལོ་སོགས་བོད་སྔ་བྱེ་ཁ་ཅིག་
དཔའ་བོས་མཛད་པར་འདོད་པས་དཔའ་བོའམ་དབྱིག་གཉེན་དང་། རྟོགས་སྤང་གི་བརྒྱུད་སྟོང་དོན་
བསྟུས་དང་། རྗེ་བརྩན་བྱམས་པའི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་སྦས་དོན་གྱི་སྟོལ་བྱེ་བས་བཞི་བོ་འདིས་
འབྲེལ་བཤད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པས་ན་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་བཞི་ཞེས་གྲགས་ཤིང་སོགས་མེད་མི་
འདོད་མོད། མི་འཐད་དེ། སྟོབ་དཔོན་རྟོགས་སྤང་གིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་སོགས་མེད་སྟུ་མཆེད་ལྟར་
བཀྲལ་བས་དེ་ལས་བཤད་སྟོལ་རྩར་བར་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། བརྒྱུད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ལས། ཤེས་
རབ་བ་རོལ་བྱིན་པར་ནི། །བསྟན་བ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་བསྟེན། །བཏགས་བ་དང་ནི་གཞན་དབང་
དང་། །ཡོངས་སུ་བྱབ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོགས་དབྱུས་མཐའ་དང་ཐེག་བསྟུས་ལྟར་ཡིན་པར་འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། འབྱམ་ཉི་ཁྱི་ཁྱི་བརྒྱུད་སྟོང་བ་སྟེ་ཡུམ་གསུམ་གྱི་གནོད་འདོམས་མཁན་པོའང་
འབྲེལ་བཤད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཡིན་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་སྟོང་

ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། སྐྱེ་ལག་གུན་བྱང་མེད་པའི་སྐབས་སུ་ཅ་ཤེད་ལུང་བྱངས་ནས་སྐྱ་སྐྱབ་བཞེན་
འཆད་འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཏྲོག་བརྒྱད་བཅུན་པའི་ཉི་མེ་རྣམས་འབྲེལ་
ལ་ཁ་འཕངས་པ་དང་། ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མའི་འབྲེལ་བར་རང་ལུགས་བཞག་ནས་ཤེད་རྒྱུ་ཏའི་བསམ་
བ་ནི་ཞེས་ཞི་འཆོའི་བཞེད་པ་བཀོད་པའི་བྱིར་དང་། འདིའི་གཞན་སྟོང་གི་ཚུལ་དེ་གངས་ཅན་ལྟར་
ཡིན་ཞིང་། དབུ་སེམས་ཀྱི་ཆེན་པོ་སུ་གང་གི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་དཔའ་བོ་དང་དབྱིག་
གཉེན་གང་ཡང་མིན། སྟོན་གྱི་ཡིག་རྙིང་ལས་དྲི་ལྷ་སེ་ནའི་ཡིན་པར་བྱས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གསེར་
ཐོང་ལྟར་ན་ཤིང་ལྟའི་སྟོལ་འབྲེད་གསུམ་རུང་ཞེས་མཁས་པ་དག་བཞེད་དེ། སྐྱ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་དེ་
མའི་རྟེན་ཅན་གཉིས་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར་བཤད་ལ། རྗེ་བཅུན་སྐྱ་སྐྱབ་གཉིས་ལུགས་བཟུན་སྐྱས་
དོན་དང་། དངོས་བཟུན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོལ་འབྲེད་དུ་བཞེད་པའི་བྱིར་ རི་སྐད་དུ། ལེགས་བཤད་
གསེར་ཐོང་ལས། དེ་ལྟར་བཞེ་པོ་འདིས། ཞེས་པ་ནས། རྗེ་བཅུན་དང་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་གཉིས་ཀྱིས་
ཤེར་བྱིར་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་ངོ། །ཞེས་སྟོལ་འབྲེད་བཞེད་པའི་གཞན་བཀག་ནས་འདི་གཉིས་
མ་བཀག་པའི་བྱིར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ལམ་ཆར་རྒྱ་ཆེད་ལམ་མཐུན་ཐབ་ལ་མིན།** ཞེས་པ་ཐེག་ཆེན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་
གཞི་ལ་བདེན་གཉིས། ལམ་ལ་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ལམ་ལྷ་ས་བཅུ་
སོགས་དང་། སྒྲོམ་ཚུལ་ཡང་དབྱུང་འདྲིའི་གི་སྒྲོམ་གཉིས་དང་། ཞི་ལྷག་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ། ཡིད་
བྱེད་བདུན་བདུན་གྱིས་བསམ་གཟུགས་སྐྱབ་དགོས་པ་སོགས་མཐུན་ལ། ས་བཅུ་ལྷ་བུའི་མིང་མཐུན་
ཡང་སྐྱ་བཤད་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཡོད་པ་སོ་སོར་འཆད་ཅིང་། འབྲས་བུ་ལ་སྐྱ་གཉིས་དང་
སྐྱ་གསུམ་གསུམ་ཆེ་ལ་བཞི་ལྷ་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མཐུན་ལ། འོན་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐབ་
པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གཏན་མི་མཐུན་པར་མ་ཟད་འགལ་བ་ཆེར་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་མར་འདོད་
གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཚུང་མར་འདོད། །གསུངས་པ་ལྟར་འདི་བའི་དོན་དམ་བདེན་པ་གང་

ཡིན་ཀྱང་རྫོག་བདེན་པར་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་ཆོས་ཙན་མ་ཐུན་སྤང་
ཙམ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་དག་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་པས་འདིར་མ་སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཞད་པ་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དང་། དབྱེ་མ་པའི་ལུགས། ཞར་ལ་
འབྲས་བུ་ཐེག་པའི་དོགས་གཅོད་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་བཞད་དང་བཅས་པ་
དང་། དབྱེ་བ་བྱུབ་མཐའ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་སེམས་ཙམ་བྱ། སྒྲིབ་
བས་རྣམ་རིག་པ་དང་སེམས་ཙམ་བ། ཞེས་བ། ཐེག་བསྟན་ལས། ལུས་དང་ལུས་ཙན་དང་ཟ་བ་
པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེས་ཉེ་བར་སྒྱུད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཏུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་
པ་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་དགྲའི་ཟུས་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་རྣམ་རིག་དགྲའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འདོད་པས་རྣམ་རིག་པ་དང་། མདོ་ལས། རྒྱུ་ལ་བའི་སྒྲིབ་
དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཙམ་
ཏུ་བདེན་པར་སྒྲིབ་བས་སེམས་ཙམ་པ་དང་། ཐེག་བསྟན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་
དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་འདི་ལྟར་ཡང་། མེས་པའི་དབང་གིས་ས་ལ་སོགས། འདོས་པོ་དེ་ལྟར་
དམིགས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་མེད་ཀྱང་ནང་གི་སེམས་ལ་དེར་སྤང་རྣལ་འབྱོར་
སྒྲིབ་ས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་སྒྲིབ་བས་སམ། མདོ་ལས་བྱང་སེམས་ས་བྱུག་པ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞད་པ་
དང་མ་ཐུན་པར་ཆུལ་བཞེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྒྱུད་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་
བཏུས་ལས། རྫོ་མཚོའི་པ་རོལ་བྱིན་པ་ཡིས། རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་གཞུང་ཏུ་བསྒྲགས། ཞེས་
དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་རྫོ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེའི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ཡང་
ན་རྫོ་ཉིད་འབྲུལ་པའི་འཛིགས་པ་ཆུ་སྤོན་འཛིན་གྲིས་འབྲུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉམ་ང་བ་ཡིན་
པའི་བྱིར་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདི་དག་གི་མདོ་སྟེ་པའི་བར་གྱི་འབྲུལ་པའི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་

པའི་མཆོད་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་ན། ཞེས་པ་ནས། ལུང་གི་དོན་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པ་ལྟར་ཚུལ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྒྲིབ་པས་ན་རྣམ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་བ་སྟེ། ཡོན་ཤེས་མཉམ་ཤིག་རྒྱ་ཏེ་ཡོག་ཞེས་
བཟུན་པའོ། ཞེས་དང་། རྩེ་རྩེས། རྣམ་འབྱོར་སྒྲིབ་གཞུང་རྒྱ་མཆོད་ཡི། །པ་རོལ་བྱིན་རྣམས་དེ་
སྐད་སྒྲོགས། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲིབ་པའི་
གཞུང་ཁོ་ན་ཟབ་ཅིང་། གཏིང་དབག་དཀའ་བ་རིན་ཐང་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་རིན་པོ་ཆེའི་གཞི་རྒྱ་མཆོ་
སྟེ་རྒྱ་གཏིང་ཡིན་ལ། དེའི་པ་རོལ་པ་མཐར་སོན་པ་རྣམས་དེ་སྐད་སྒྲོག་གོ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་དངོས་
པོ་བདེན་གྲུབ་དང་། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་དུ་སྒྲིབ་པའི་རང་སྟེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་མཆོན་ཉིད། རང་སྟེ་
སྒྲིབ་པས་གཞན་སྟེ་དེ་འདྲ་ཆངས་པ་བ་སོགས་འགོག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། **དབྱེ་བ་ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲང་རྣམ་བདེན་རྒྱུ།** ཞེས་པ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་
ས་སྟེ་སོགས་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་གཅིག་དང་། ཀུན་བདུས་དང་ཆད་མ་སྟེ་བདུན་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་
རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཡོད་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་བྱང་བཟང་གིས། འདིར་རྣམ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་
ནི། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་དང་བཅས་
པ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་མེད་པ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་སོགས་མེད་
ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། རྩེ་རྩེས་ཀྱང་སྒྲ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་
བཞེད་པར་བཤད་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀས་རྣམ་བདེན་དུ་བྱས། རྒྱ་མཐའ་པོས་
གཙོ་བོར་རྣམ་རྒྱུན་དེ་མེད་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས་གཙོ་བོར་རྣམ་རྒྱུན་དེ་བཅས་སུ་བཤད། རྒྱལ་
ཆབ་ཀྱིས། སྟེ་བདུན་གྱི་སྐབས་སེམས་ཙམ་པའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ཆེ་རྣམ་རྒྱུན་ལུགས་བྱེད་དགོས་
གསུངས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཐས་གྲུབ་རྗེས་དེ་ལྟར་སྒྲ་ཆོགས་བཤད་ཀྱང་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་
གཉིས་ལས་རྣམ་བདེན་གྲུབ་མཐའ་བརྗེད་པས་སྟེ་བདུན་ནི་རྣམ་བདེན་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལུང་དུ་མ་
དང་། རིགས་པས་ཀྱང་ཤེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རེ་རེའི་གཞུང་

ནའང་ནམ་བདེན་རྩལ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་ནམ་བཞག་འོང་བ་རྗེ་ཡབ་སྲས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཀུན་
འདོད་པས། འདི་གཉིས་སོ་སོ་བྱུང་མཉམ་བྱས་ནས་སྦྱར་བར་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་ནམ་
པའི་སྒོ་ནས་ནམ་བདེན་རྩལ་གཉིས། ནམ་བདེན་ལ་གཟུང་འཛིན་གངས་མཉམ་དང་། སྒོ་ང་བྱེད་
ཆལ། ལྷ་ཆོགས་གཉིས་མེད་གསུམ། གཟུང་འཛིན་གངས་མཉམ་པ་ལ། ནམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་
འདོད་པ་དང་། ནམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་འདོད་མཁན་གཉིས། ལྷ་ཆོགས་གཉིས་མེད་ལ་ནམ་ཤེས་
ཆོགས་དྲུག་སྦྱ་བ་དང་། ནམ་ཤེས་གཅིག་བྱར་སྦྱ་བ་གཉིས་ཡོད། ནམ་རྩལ་བ་ལ་དེ་བཅས་དེ་མེད་
གཉིས་ཡོད། ཡང་ནམ་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཀྱི་སྒོས་བཞི་སྟེ། ནམ་ཤེས་ཆོ་རྒྱ་བརྒྱད་དང་། ནམ་ཤེས་
ཆོ་རྒྱ་དྲུག་དང་། ནམ་ཤེས་གཅིག་སྦྱ་བ་གསུམ་ཡོད་ལ། ནམ་ཤེས་ཆོ་རྒྱ་འདོད་མཁན་ཡང་
གྲ་ཤིང་ཡོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་བསྟེན་བའི་གཞུང་དང་། དེ་ལས་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་
དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། བླ་པེ་སྒྲོལ་གྱི་གཞུང་དང་། གང་གི་སྒོས་བླ་པེ་སྒྲོལ་འབྱེད་པ་དང་། ཚུལ་
དེས་སོ་སོར་བླ་པེ་སྒྲོལ་རི་ལྷ་རྩེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། **ལེགས་བྱེད་སྒོ་ནམ་བཞག་གཉིས་བླ་**
པའི་དོན། །ཞེས་པ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་མ་རྩ་ཆ་སིར་
བླ་སྒོར་སྦྱ་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ནམས་ལ་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ནམ་པ་བསྟན་པས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དོ་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བ་
སྟོན་ལྟར་གྱུར་པའོ། མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མ་ཐུན་པར་འཛིག་ཉེན་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་རབ་
དུ་བསྐྱོར་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་། ལྷ་ན་མཆིས་
པ་སྐབས་མཆིས་པ་བླ་པེ་དོན་རྩེད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས། བཙུག་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་སྟོན་མ་ཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་སྟེ་བ་མ་ཆིས་པ་དང་འགག་པ་

མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་
 ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྒྲིམ་
 པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཆར་སྒྲུབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་སྒྲ་ན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ། དང་བའི་དོན་
 རྒྱུ་བའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྤྱི་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་
 ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་
 པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ངོ་
 མཆར་སྒྲུབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ། རྒྱུ་
 པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ནི། འཁོར་ལོ་གསུམ་
 རེ་རེ་ལའང་དུས་གནས་གདུལ་བྱ་དང་། གང་ལ་བརྩམས་སྟོན་ཚུལ། དང་ངེས་བྱུང་པར་བྱུག་བྱུག་
 གིས་བཤད་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་པོ་བདུད་བཞི་བཅོམ་ཞིང་སྐལ་བ་བྱུག་དང་ལྡན་པའི་
 རྒྱལ་བས་དུས་དང་པོར་ཆུ་ཁྲུང་མ་རྩ་ཆ་ཨ་མའི་བར་གྱི་གནས་མིང་ཆུ་ཁྲུང་བ་ར་ཀས་མཆོན་
 པས། མ་རྩ་ཆ་མའི་དུས་ཏྲག་ཏུ་བྱང་སྤོང་མངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཅི་རིགས་དང་།
 དེ་དག་མེད་ཆེ་ལྟའི་བྱང་སྤོང་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་པ་དག་གནས་ནས་ཆོས་སྤྱོད་པས་ན་བྱང་སྤོང་སྤྱོད་པ་
 དང་། བྱང་སེམས་རི་བྲགས་སུ་སྤྱོད་པ་བཞེས་པས་ཆངས་བྱིན་བརྟལ་ནས་གནས་དེའི་རྩ་སོགས་
 རི་བྲགས་ལ་བཏང་སྟེ་འཇིགས་པ་སྐབས་ནས་རི་བྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་བྲགས་པ་དེར། ཆེད་དུ་བྱ་
 པའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དམན་པའི་
 རིགས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་རྣམས་ལ་བརྗོད་བྱ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་སོགས་ཅི་རིགས་

བསྐྱེད་ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོན་ཆད་དེ་འབྲུ་མ་མཐོང་བས་ངོ་མཆར་བ་དང་། དེ་འབྲུ་མ་ཐོས་
 བས་མཐོང་དུ་བྱུང་བ་སངས་རྒྱུ་ལས་གཞན་སྟོན་ལྟར་གྱུར་བའོ། མིར་གྱུར་བ་སྤྱི་ཤར་ཆོས་
 དང་མཐུན་པར་མ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་ཏེ། དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་། འདིའི་གོང་ན་ངེས་དོན་གཞན་ཡོད་པས་སྒྲ་ན་མཆིས་པ། འདིས་
 བཤད་པ་ལྟར་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ།
 རྒྱལ་བ་གཞན་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དག་གིས་སྟོན་ཀྱི་སྐབས་མཆིས་
 པ། འདིའི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པའི་དོན་ཅན་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་
 ཡོད་ཅེས་པའི་ཆོག་ཙམ་མ་གཏོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་གང་དུ་ཡོད་གསལ་བར་མ་བསྐྱེད་
 བས་འདིའི་དོན་གང་ཡིན་ལ་མི་མཐུན་པས་ཅོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ལགས་ཏེ། ཁྱམས་
 སོ། །ཞེས་པའོ། །འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ནི། དུས་བར་བར་གནས་བྱ་ཆོད་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པར་
 སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཟོད་བྱ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བཅུམས་
 བ་དང་། སྐྱེ་འགག་མ་མཆིས། གཞོད་མ་གཏོད་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་
 རན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལ་བཅུམས་ནས། ཆད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱར་ལྟར་
 ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་ཚུལ་ཀྱི་བྱུང་བར་སྟོང་ཉིད་སྟོས་པ་མི་མཐོན་པའི་རྣམ་པས་
 བསྐྱེད་པ་སྤྱི་ཤར་ཆོས་སྤྱར་ལྟར་ངོ་མཆར་མཐོང་བྱུང་གི་འཁོར་ལོ་བཟོད་བྱ་སྤྱི་ཤར་སྟོན་
 ཚུལ་མི་འབྲུ་བའི་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱུང་བར་སྤྱི་ཤར་སྤྱར་དང་དོན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱུང་བར་མེད་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 ཚུལ་གསལ་བར་མ་བསྐྱེད་པས། འདིའི་དོན་ལ་མི་མཐུན་པར་ཅོད་པ་དང་བཅས་ལ། གཞན་དབང་
 ཡོངས་གྲུབ་རང་མཆོད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགོག་པའི་རྒྱལ་བ་སྟོན་ཀྱི་སྐབས་རྟེན་པའོ་ཞེས་བྱུང་
 བར་སྤྱར། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི། དུས་ཐ་མར་གནས་ཡངས་པ་ཅན་སོགས་མི་ཡུལ། སུམ་ཅུ་

ཅ་གསུམ་སོགས་ལྟ་ཡུལ་དུ་མར་སྟོན་བ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་བར་བ་དང་མཐུན་བ་
 རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་བ་ཉིད་སོགས་ལ་བརྩམས་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་བ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་བ་རྣམས་ལ། སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
 རོ་བོ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྟན་པའི་སྤར་ལྟར་རོ་མཆར་ཆད་བྱུང་གི་བརྗོད་
 བྱ་སྟོན་ཚུལ་སྤར་མ་གཉིས་གང་དང་མི་འདྲ་བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བ་བསྟོར་ཏེ། བཅོམ་ལྟན་འདས་
 ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་འདི་ནི་རང་ལས་ལྟག་པའི་ངེས་དོན་གཞན་མེད་པས་སྒྲན་མ་མཆིས་ལ། ཆོལ་
 བའི་སྟོན་གྱི་སྐབས་མ་མཆིས་བ་ལྟར། འདིའི་དོན་ངེས་པར་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པས་ངེས་པའི་
 དོན། དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་གསལ་བར་བཤད་པས། མདོ་འདིའི་དེ་ལྟར་བཤད་མ་བཤད་ལ་ཁ་མི་
 གསལ་བའི་དབང་གིས་ཚྱོད་བ་མེད་པས་ཚྱོད་གཞིའི་གནས་མིན་བ་ལགས་ཀྱི། དེ་ལྟར་བཤད་
 གྱུར་དབྱ་མ་བ་ལྟ་བུས་མི་འཐད་ཅེས་ཚྱོད་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་
 འཁོར་ལོ་ཤར་ཕྱོགས་ཁ་ཅིག་འདིའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་བ་ལས། དེ་
 གས་ལྟའི་བྱ་སྟོང་སྟག་མང་པོ་དག་བར་སྤང་ལ་ཅ་ཅོད་དང་ག་ཞ་དག་བྱེད་དོ་གོས་དག་འཐོར་ཞིང་།
 ཨ་ལ་ལ་འཇམ་བྱ་སྒྲིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་བ་བསྟོར་བ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་པས་ཁེགས་ལ།
 བརྟེ་ཏ་གཞན་པན་བཟང་པོས། དེགས་མེད་ལ་མདོན་མཐོའི་འཁོར་ལོ་བྱར་དུ་བསྟོར་ཟེར་བ་དང་།
 སུཿན་ལེ། རང་རྒྱལ་དེགས་ཅན་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱར་བ་བསྟོར་ཟེར་བ་གཉིས་ནི།
 ལྷུང་འདས་རྒྱ་ནག་མ་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་གང་ཟག་ལ་རྣམ་བ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོ་
 འབྲིང་དང་དབང་པོ་རབ་པོ། །དབང་པོ་འབྲིང་པོ་ལ་ནི་མ་རྩ་ཏ་སིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་ཏེ།
 དབང་པོ་རབ་ལ་ནི་མིའི་ནང་ནས་ཁྱུ་མཆོག་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ལོ་
 བསྟོར་རོ། །དེགས་ཀྱི་བྱ་དབང་པོ་ཐ་མ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མི་བསྟོར་
 ཏེ། དབང་པོ་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོག་སྟེད་ཅན་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཁེགས་སོ། །ཡང་

བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གི་བཞེད་ཚུལ་ནི། མཆིམས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལོ་བདུན་བར་པ་ལོ་ཉིར་
 བདུན་ཐ་མ་ལོ་བཅུ་གསུངས། ཆག་ན་རེ། དང་པོ་ལོ་བདུན་དུ་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཆང་བ་དང་
 བར་པ་སོ་གཅིག་ཐ་མ་བདུན་ནམ་དགུ་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་། དང་པོ་ལོ་དུག་རྒྱ་དུག་བར་པ་ལོ་བཅུ་
 གཉིས་ཐ་མ་ལོ་ཉིར་དུག་གསུངས་བརྒྱད་ཟེར། ཁྱོ་ལོ་ན་རེ། བར་མ་ལོ་སུམ་ཅུ་ཐ་མ་བཅུ་གཉིས་
 གསུངས་པས། ལྷག་མ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དུས་སུ་གསུངས་པོད། འདི་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དང་པོའི་ནང་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཁྱེད་ཅག་དུས་
 ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་འཛོག་པའི་བྱིར་དེ་སོགས་སྟོན་མང་། ཡང་ཁ་ཅིག་། འཁོར་
 ལོ་གསུམ་བརྗོད་བྱའི་སྒྲིས་མ་གཏོགས་དུས་ལ་གཏན་མི་སྒྱུར་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་དུས་དང་པོར་ཐ་རྱ་ཆ་མིར་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་རྗེའི་གསུངས་དང་ཡང་འགལ་
 ལོ། ཡང་ཁ་ཅིག་། སྟོན་པས་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་རྗེས་མ་དེར་
 གསུངས་གསུངས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་། ཀྱུན་དགའ་བོ་དེ་དུས་སྟོན་པར་མ་མཇུག་ལ། སྟོན་པས་བྱིས་
 བསྐྱར་ནས་གསུངས་པ་གཏན་མི་འཐད་ཅེས་བཞད་གད་བྱེད་པའང་མོངས་པའི་རང་མཆང་ཡིན་
 ཉེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་ན་བཞུགས་པ་གཅིག་གི་ཆེ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་སྤྲས་མོ་ལྷ་མོ་
 དཔལ་ཐེང་མ་གྲོང་ཁྱེར་མཐའ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པའི་བཞེས་གཉེན་གྱི་བཙུན་མོ་བྲས་ནས་
 ཡོད་པ་ལ། གསལ་རྒྱལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པའི་འཕྲིན་ཡིག་བསྐྱར་བས་
 དད་དེ་སངས་རྒྱས་འདིར་ཐེབས་ན་སྤྲུམ་མ་ཐག་ནམ་མཁའ་ལ་ཐེབས་ནས། ལྷ་མོ་དཔལ་ཐེང་ལ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། དཔལ་ཐེང་སང་གའི་ང་རོའི་ཆོས་བཞད་དེ་སྟེ་དགུ་དུ་མ་སྟོན་གྲོལ་ལ་
 བཀོད་དེ་སྤར་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་ཐེབས་ནས་ཀྱུན་དགའ་བོ་ལ་མདོ་དེ་སྤར་ཡང་གསུངས་པའི་བྱིར་
 དཔལ་ཐེང་སེལ་ལྟེ་ང་རོའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་བྱོན་ཉི་ནང་དུ་གཞུགས་
 ནས། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཀྱུན་དགའ་བོ་ལ་ཡང་བཀའ་བསྩལ་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་
ཡང་དག་པར་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་འདྲ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་མཆོན་བརྗོད་ཡང་
ཡང་གསུངས་པར་བཤད་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་བཙམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤར་མ་ཐོས་པ་རྣམས་གསུངས་པར་བཤད་པས་སོ། །འདི་དག་ལ་སྟོན་བྱ་མང་སྟེ་
བཞག་གོ། །རང་ལུགས་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དངོས་དང་དེ་དང་ཕྱོགས་
མ་ཐུན་ལུང་སྟེ་བཞི། མདོ་སྟེ་བྲན་པ་ཉེར་བཞག །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་བརྒྱ་བརྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་
བ་སོགས་དང་། བར་པའི་མཆོན་གཞི་ཤེར་ཕྱོགས་རྣམས་དང་། དེ་དང་ཕྱོགས་མ་ཐུན་རྟོག་གཅོད་
མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་དགོན་བཅེགས་པལ་ཆེན་སོགས་སོ། །འཁོར་ལོ་
ཐ་མའི་མཆོན་གཞི་དགོངས་འབྲེལ་དང་། དེའི་འཕགས་ཁུས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་དངོས་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་
གཉོགས་རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ཡིན། དབུ་མ་པས་གཞལ་ན་ལང་གཤེགས། མདོ་སྟེ་ས་
བཅུ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་སོགས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཕྱོགས་མིན་ཡང་། སེམས་
ཅམ་པས་འདི་དག་བྲངས་ནས་ཤེར་ཕྱོགས་བྲང་དོན་ཏུ་བསྐྱབས་པས་ལེགས་ཕྱེའི་ཕྱོགས་གཉོགས་
ཀྱི་མདོར་འཛོག་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེ་སྟེ་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དང་།
བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་འཁོར་ལོ་བར་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ནི་བྲང་དོན་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་པར་ངེས་དེ་ཚུལ་གང་འདྲ་ཅིག་གི་སྟོས་འབྱེད་སྟུམ་ན། བྲང་ངེས་རྟོག་
རིགས་དགོངས་ལྡེམ་བཞི་བཞིས་འབྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་
རྟོན་པ་དང་། རིགས་པ་བཞིས་ཆིག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་བྲང་ངེས་འབྱེད། དགོངས་ཅན་བཞི་དང་
ལྡེམ་དགོངས་བཞིས་སྐབ་པའི་བཀའ་ལ་བྲང་ངེས་འབྱེད་པས་འདི་དག་གོ་ན་གསུང་རབ་ལ་ནང་
བྱན་རྒྱད་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་དགོས་པ་ཆེ་བས་མདོར་བསྐྱས་སྟོང་པོ་གསལ་བ་རེ་བྲ། དེ་ལ་རྟོན་པ་
བཞི་ནི་མདོར་བསྟན་པ་ནི། མདོ་ལས། ཆོས་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན། དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཆིག་

འབྲུ་ལ་མི་རྟོན། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་རྟོན་གྱི་བྲང་བའི་དོན་ལ་མི་རྟོན། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི་
རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན། ཞེས་སོ། རྟེ་ལ་གང་ཟག་གི་སྟོས་དང་། རྟེས་ཀྱི་སྟོས་དང་། ཚད་མ་བཞིའི་
སྟོས་དང་། གང་ལ་རྟོན་པ་བཞི་དོས་འཛིན་དང་། གང་ལ་མི་རྟོན་པ་བཞི་དོས་འཛིན་དང་། རྟོན་པ་
བཞིའི་ཕན་ཡོན་བྱལ། རྟེ་པོ་ནི། ཚུལ་འཆོས་དང་རྒྱང་ཕན་དང་། རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་དང་ཐོས་
པ་ཅམ་ལྟར་ལེན་པའི་གང་ཟག་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟོན་པ་བཞི་རིམ་བཞིན་བཞག་སྟེ། ཚུལ་འཆོས་
པ་ནི་ཆོས་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མིན་པ་དང་། རྒྱང་ཕན་ལྟ་བུ་དོན་ལ་རྟོན་གྱི་མིའི་དེས་ཆོག་ལ་མིན་
པ་དང་། རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་གྱིས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་རྟོན་གྱི་བྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་མིན་པ་
དང་། ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་པའི་གང་ཟག་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སའི་དངོས་གཞི་ལས། དེ་དག་རྟེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས། གང་ཟག་རྣམ་པ་བཞིའི་བྱེ་
བྲག་གིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཚུལ་འཆོས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འཛིན་ཆེན་
རྒྱང་ཕན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱེ་
བྲག་གིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེས་
བཞིར་རྟེ་མི་བའི་ཕྱིར་རྟོན་པ་བཞི་རིམ་བཞིན་བཞག་སྟེ། ཆོས་ཀྱང་རྟེ་པར་བྱེད་དུས་རྟོན་པ་
དང་པོ། འཛིན་དུས་རྟོན་པ་གཉིས་པ། དོན་ལ་ཉེ་བར་རྟོག་པའམ་སེམས་དུས་རྟོན་པ་གསུམ་པ་དང་།
ཆོས་བསྐྱབ་པའི་དུས་རྟོན་པ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟེ་ལ་འགྱུར་སྟོང་པའི་ས་
ལས། དེ་ལ་མདོར་བསྟུན་དུས་བཞིར་རྟེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྟེ་བར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་
ཟག་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ་ཆོས་ཀྱང་རྟེ་པར་བྱེད་པའི་དུས་དང་། འཛིན་པའི་དུས་དང་དོན་ལ་
ཉེ་བར་རྟོག་པའི་དུས་དང་ཆོས་ཀྱི་རྟེ་ས་སུ་མ་སྐྱུན་པའི་བསྐྱབ་པའི་དུས་ལས་རྟོན་པ་བཞི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཡིན་ཀོ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོན་པ་བཞི་ཚད་མ་ཉིད་བཞིའམ། མི་བསྐྱབ་པ་ཉིད་བཞི་
བསྐྱེད་ཏེ། ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཚད་མ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་མི་

རྟོན་རིགས་པ་ལ་རྟོན་པའི་རིགས་པ་ཆད་མ་ཉིད་དང་། བྱང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པའི་རྟོན་
 པ་ཆད་མ་ཉིད་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་བསྐྱུ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
 བཞི་བསྐྱུ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། རྟོན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་ནི་མདོར་བསྐྱུས་ན་ཆད་མ་ཉིད་
 བཞི་བསྐྱུ་ཏེ། བསྐྱུ་པའི་དོན་དང་རིགས་པ་དང་རྟོན་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་རྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ།
 དེ་ལ་ཆད་མ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནི་རྟོན་པ་ཆད་མར་གྱུར་བའམ། དེས་ཆད་མར་མཛད་པའི་ངེས་པར་
 བྱས་ཤིང་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གང་ལ་ཡིད་རྟོན་ན་ཆོས་ལ་རྟོན།
 དོན་ལ་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཅིག་ཅེས་གང་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་བཞི་བཤད་དེ་དེ་རྣམས་
 ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགོངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གཙུག་ལག་
 བསྐྱུ་པའི་ཆོས་དང་ནི། །དེ་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དང་ནི། །ངེས་དོན་ཆད་མ་ལྡན་པ་དང་། །དེ་ཡི་
 བརྗོད་མེད་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་དང་རིམ་བཞིན་སྦྱོར། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཆོས་དེ་ཡང་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཏེ། ཆིག་འབྲུ་དང་དོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ལ་ཆིག་དོན་གཉིས་དང་། ཆིག་ལ་
 བྱང་ངེས་ཀྱི་མདོ་བསྐྱུ་བ་ཅོས་གཉིས་དང་། དོན་ལ་ཆོས་ཉིད་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོ་བྱས་མི་
 ཟད་པའི་མདོ་ལས། འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས།
 དེ་ལྟར་རིགས་པ་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལས་མི་ཉམས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེས་
 ན་རིགས་པ་ལ་འང་རིགས་པ་བཞིར་དབྱེ་བའོ། །དོན་གྱི་དབྱེ་བའང་དེར་འདུས་སོ། །དེས་དོན་ལ་
 བཀའ་བསྐྱུ་བ་ཅོས་གཉིས་དང་། འདི་བའི་སྐབས་ཉིད་དུ་སྦྱ་རི་བཞིན་རྣམས་ངེས་དོན་དང་། དབྱ་
 མ་པའི་སྐབས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་བསྐྱུ་པ་ཞིག་དགོས་པ་བྱུང་བར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་
 འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱའོ། །ལྟ་བུ་ནི། གང་ལ་མི་
 རྟོན་ན་ཆོས་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གིས་མཆོན་པའི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་རི་སྐད་བཤད་ཅམ་གྱིས་ཆིག་

ལ་མི་རྟོན་བྱང་དོན་ལ་མི་རྟོན་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་པར་དེ་དག་གི་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་ཅི་
 རིགས་ཀྱི་འཐད་བྲལ་ཡིན་པའི་ཆད་མར་མི་བྱང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྒྲོང་དང་ཇི་སྒྲོང་
 བཤད་པ་དང་། ལོག་པར་ཡང་དག་ཤེས་པ་དང་། །བརྗོད་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པ་དག ། འདིར་ནི་
 དག་གི་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའི་གང་ཟག་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་
 ལས། གཞན་ཡང་སོ་སོ་སྒྱུ་པོའི་གང་ཟག་དང་། སོ་སོ་སྒྱུ་པོའི་དགེ་བའི་གང་ཟག་དང་། ཞེས་པ་
 རས། དག་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 གང་ཟག་དང་། ཞེས་པ་རས། ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ཟག་
 གཅིག་པོ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་གང་ཟག་ཅས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ས་ལས། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་། ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞེན་དུ་རབ་རྒྱ་
 ཤེས་ཏེ། རབ་རྒྱ་ཤེས་ནས་ཀྱང་རིགས་པ་ལ་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གནས་བཟོན་ནམ་ཤེས་པའི་
 གང་ཟག་གམ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའམ། དགེ་འདུན་གྱིས་ཆོས་དེ་དག་བཤད་དོ། །ཞེས་གང་ཟག་
 ལ་རྟོན་པ་མིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདིའི་མི་རྟོན་ཆུ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། འདིའི་ཆོག་ལ་དོན་ཡོད་
 མེད་གཉིས་དང་། དོན་ཡོད་པ་ལ་འང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱར་ནས་ཏ་ཅང་དེ་ཅམ་ལས་མཆོག་
 ཏུ་མི་འཛིན་པ་ཞིག་སོགས་དགོས་ཏེ། ལ་ལར་ཡི་གེ་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། མདོར་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྒྲོང་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་བསྟན་
 པ་འདི་ནི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱའོ། །གང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོང་དང་། ཡི་གེ་དང་སྒྲུང་བ་བྱེད་པ་
 དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ནི་དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཡི་གེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
 བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོན་པ་བཞི་པོ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོན་འདོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཆོས་ཉན་པར་བྱེད་གྱི་ཆོག་འབྱུངས་ཤིག་པར་
 སྦྱར་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་སོ། །འདིའི་བྱང་དོན་ནི། མདོ་ལས། མདོ་གང་ལས་

ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྒྲ་ཆོག་ས་བསྟན་བ་དེ་དག་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས་
ཀྱང་། འདི་ལྟར་བྱང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྤེལ་ནི་སྒྲ་སྒྲ་ཆོག་ས་ནས་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
མ་དེས་བས་ཐེ་ཆོས་སྐྱེད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། ཆོག་
གས་ཡི་གེ་དང་། འདིའི་བྱང་དོན་ལ་མི་རྟོན་བ་གཉིས་མི་རྩོས་ཚུལ་དང་སྐབས་སོགས་མི་འདྲ་ལ།
སྤྱིར་མི་འགལ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་ཏེ། བྱོན་མ་ཅམ་བདག་གིས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །འདིའི་རྣམ་ཤེས་
ལ་མིག་སོགས་དབང་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་དང་དྲུག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དོན་དམ་
འཆོལ་ཆེ་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་ལ་མི་རྟོན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་མོ་ལ་རྟོན་པར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཞུགས་
ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྒྲ་རྣམས་དང་། སྤུས་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་བྱི་རྣམས་དང་། ལྷུས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྩོ་རྣམས་དང་། ལྷུས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རེག་བྱ་
རྣམས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐོས་
བསམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་ཅི་སྟོས། འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་སྟོན་བྱུང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་འདིའི་རྣམ་ཤེས་
ལ་འཛོག་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཞུགས་གཞུགས་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཅི་ཅམ་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་མི་རྟོན་ལ། བདེན་བཞི་སོགས་ཤེས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ལ་རྟོན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སའི་དངོས་གཞི་ལས། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
དང་མི་གཡོ་བར་འགྲོ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་ལ། འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ཡང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྐྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱིར་བོར་ལྟ་བ་ཡིན་གྱི་ཐོས་པ་

དང་བསམ་པའི་དོན་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དུག་པ་པན་ཡོན་ཡོད་དེ། རྟོན་
 པ་དང་པོས་ཆོས་ལས་མི་ཉམས་པས་རིགས་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་པས་དགོངས་
 པ་ཟབ་མོ་སྟོད་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། གསུམ་པས་དོན་རིམ་བཞེན་ཐོས་པ་ལས་མི་ཉམས་
 པས་ལུང་དོན་ལ་ལོག་པར་མི་འདུག་པ་དང་། བཞི་པས་གསལ་སྒྲུང་གི་ཤེས་རབ་ལས་མི་ཉམས་
 པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་པའི་བྱེད་ཀྱི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
 ལས། མོས་དང་རྣམས་པར་སྟོད་པ་དང་། །གཞན་ལས་རིམ་བཞེན་ཐོས་པ་དང་། །བརྗོད་པ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ལས། །བརྟན་རྣམས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རིགས་པ་བཞིས་ཆིག་དོན་
 མཐའ་དག་གཏན་ལ་འབབས་ཀྱི། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཆོས་ལ་བཅོམ་པ་ཆོས་ལ་རྣམས་པར་སྟོད་ན་
 རིགས་པ་དུ་ཞིག་གིས་རྣམས་པར་སྟོད་ཅེ་ན། བཞིས་དཔྱེད་དེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་
 བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པའི་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ལོ། །ཞེས་
 སོ། །ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། བདེན་གཉིས་སུ་དེ་དག་གི་
 གཞི་སོ་སོའི་སྟོས་འཆོལ་བལོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། ཆོས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་
 འཐད་པ་ལོ། །འཐད་སྐྱབ་རིགས་པ་ནི། ཆད་མ་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། ཆད་མ་གསུམ་ལ་
 སྐྱར་ནས་སོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་མེད་ཆ་བ་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་རང་ཚུལ་ཀྱི། ཆོས་ཉིད་དུ་
 འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལོ། །དགོངས་ལྡེམ་ལ་དེས་གང་འཆད་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་ཁྱད་
 པར་དང་བྱང་པེས་གང་ཡིན་དང་། འགལ་མི་འགལ་དབྱེད་པ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་
 ཐམས་ཅད་འཆད་པའི་ཐབས་ཡིན་ཀྱི། ཐེག་བསྐྱས་ལས། ཡང་དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྡེམ་པོར་
 དགོངས་པ་བཞིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱལོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལ། དགོངས་པ་ཅན་དང་། ལྡེམ་དགོངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བཞི་སྟེ། ང་དེའི་ཆེ་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཀྱི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཆོས་སྐྱར་མཉམ་

བས་སོ། །དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་སྤྱི་
 རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་སྟོན་ལམ་
 བཏབ་པ་ཅམ་གྱིས་དེར་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་གཞན་ན་སྤྱི་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གང་
 ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། དགོ་ཅ་གཅིག་ཁ་ཅིག་ལ་བསྐྱུགས་ལ། དེས་ཆོག་འཛིན་ཁ་
 ཅིག་ལ་སྤྲད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་རྣམ་
 གཞན་དང་། །གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞེར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞུག་པ་ལྡེམ་དགོངས། མཆན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས། གཉེན་པོ་ལྡེམ་
 དགོངས། བསྐྱར་བ་ལྡེམ་དགོངས་རྣམས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་བསྐྱར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་
 དུ་སྐྱེག་པ་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་གཞུགས་སོགས་ཡོད་ཅེས་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། མཆན་
 ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ།
 གསུམ་པ་ནི། རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་བརྟམས་པ་དང་། །ལེ་ལོ་ཅུང་ཟད་ཆོག་འཛིན་
 དང་། །ང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་སྦྱོད་པ་དང་། །འབྱོད་དང་མ་དེས་ལྟོག་པ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་
 གྱི་སྦྱིབ་པ་སྟེ། །དེའི་གཉེན་པོར་ཐེག་མཆོག་གསུངས། །ཞེས་ཉིས་པ་བརྒྱད་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་
 བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་། བཞི་པ་ནི། གྲགས་པའི་ཡི་གེ་དན་པ་དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་བྱེད་དུ་བསྐྱར་བ་སྟེ། རི་
 སྐད་དུ། སྤྱིང་པོ་མེད་པ་སྤྱིང་པོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་
 རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྤྱིང་པོ་སྟེ་རྣམ་གཡོང་དང་། དེ་མེད་པ་
 སྤྱིང་པོ་མེད་པ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞིས་ལོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཡུན་རིང་པོར་བརྩོན་པས་དུབ་
 པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་ནི། རྒྱན་ལས། གཞུག་པར་ལྡེམ་པོར་
 དགོངས་པ་དང་། །མཆན་ཉིད་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་གཞན། །གཉེན་པོར་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་
 དང་། །བསྐྱར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་དོ་བོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉིས་པ་གཡུལ་བ་

དང་། །བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་ནི། །ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམས་པ་བཞི། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་
 བར་ཡོད་དེ། དགོངས་པ་སྦྱས་ཟིན་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདི་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་
 བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དགོངས་པ་ཅན་དང་། ཐད་ཀར་མི་སྟོན་པར་འབྱོག་པོའི་དག་གིས་བསྟན་པའི་
 དགོངས་པ་འདིའོ། །ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་སྦྱ་རི་བཞེན་མིན་པ་ནི་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། ཐེག་
 བསྟུས་བཤད་སྒྱུར་ལས། དགོངས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་པ་རོལ་པོ་ལ་སྟོས་པར་ནི་
 ཁས་མི་ལེན་རྟོ། །ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་པ་རོལ་གཟུང་བ་ལ་སྟོས་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བྱང་
 ཅེས་གང་ཡིན་ན་འདི་གཉིས་ཐམས་ཅད་བྱང་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐེག་བསྟུས་ལས། གཉེན་པོ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། གང་དུ་སྦྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྱི་
 བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཚོས་ལྷུང་ཀུན་བྱང་དོན་དུ་འགྱུར་སྟམ་ན་
 མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷུང་དེའི་དོན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་མི་སྟུག་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་།
 དབུགས་འབྱུང་རླབ་བགྱང་བ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོས་རྫོགས་པར་སྦྱོང་བར་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རེ་རེས་མ་ལུས་པ་སྦྱོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་སྦྱ་རི་བཞེན་པ་མིན་པས་
 སོ། །ལྷ་པ་ནི། དགོངས་ལྷེམ་དགོངས་འདི་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ལྷོག་པ་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡིན་པས་
 མདོ་གཅིག་ལ་འདྲ་དོན་ཆང་བའི་ཕྱིར། ང་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་དང་།
 བདེ་བ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དེར་སྦྱེ་བར་བཤད་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་རྒྱན་འགྲེལ་ཐེག་
 བསྟུས་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བོད་ཁ་ཅིག་། དགོས་པ་ཅམ་གཙོ་
 པོར་བཤད་པ་དང་། དགོངས་པ་ཅམ་གཙོ་པོར་གྱུར་པའི་མདོ་ཞེས་འགལ་བར་འདོད་པ་སོགས་མི་
 ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བྱང་ཅེས་འབྱེད་ཚུལ་ལ་ལྷུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་

དང་། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་
དོན་དུ་བཤད་ཚུལ་དང་། བར་བ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་དྲང་དོན་ཐུང་
དང་ཕྱི་རོལ་དོན། །མེད་ཕྱིར་དོན་སྤང་ལ་དགོངས་དེ་གཞུག་ཆེད། །ཅེས་བ་ལ། དགོངས་གཞི་
དང་། དགོས་བ་དང་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་། དགོངས་བ་བཞིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་
བཤད་དེ། དང་པོ་ནི། ཉི་ཤུ་བ་ལས། རང་གི་ས་ཐོན་གང་ལས་སུ། །རྣམ་རིག་སྤང་བ་གང་འབྱུང་
བ། །དེ་དང་དེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རྣམ་བ་གཉིས་སུ་ཐུབ་བས་གསུངས། །ཞེས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བག་
ཆགས་དང་། དོན་སྤང་ལ་དགོངས་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་
པོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གི་གསུངས་བ་སྟེ། །བརྩམས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། །ཞེས་
གསུངས་བ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་མི་རུང་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་སྟོན་པའི་སྟོང་
རུང་གི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གཟུགས་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་བསྟན་པས། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བུ་པོའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་བ་
ལ་གཞུག་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྟོང་མིན་ཆད་ལྟ་བུ་ལ་
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ། མདོ་ལས། ཁུར་ཡོད་དོ་ཁུར་འབྱེར་
བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། བརྩམས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ། །ཞེས་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
མི་དང་དུང་འགོ་ཅམ་ལས་འགོ་བ་གཞན་མེད་སྟུང་བ་བསྟོན་ཕྱིར་བརྩམས་སྐྱེས་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པ་བརྗོད་བྱ་དང་། སྤྲས་ཟིན་གཉིས་ཀ་ཡིན། དེ་
ལ་ཐུང་གི་གཞོད་བྱེད་ནི། ས་བརྩལ་བ་ལས། གེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་པོ་
འདི་ནི་སེམས་ཅམ་སོ། །ཞེས་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་བྱུབ་པར་སྟོན་པའི་
མདོ་རྣམས་དང་འགལ་བས་སོ། །དོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས་སྤྲག་སྟེ་ཆོས་སྟོང་གི་སྤྱིབ་བ་

ཡང་འབྲུང་བར་གསུངས་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། གང་དག་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་དགའ་བར་མི་བྱེད་
 བ་དག་ནི། དེ་དག་ལས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཐོས་ཤིང་། ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོས་ནས་སྒྲག་ཅིང་དངངས་ལ། ཀུན་ཏུ་དངངས་པར་འབྱུར་
 ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མེན་གྱི། འདི་ནི་བདུད་གྱིས་སྦྲས་པ་ཡིན་ཞེས་
 ཟེར་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། རན་དུ་བཞེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ནི་གཞི་དེས་ནི་ཐོངས་པ་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་པར་འབྱུར་ཞིང་། ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རེག་པར་འབྱུར་རོ། ཞེས་སོ། །རིགས་པ་ནི།
 དུག་གིས་ཅིག་ཅར་སོགས་དང་། རྣམ་དེས་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་དེས་པའི་བྱིར། མཐོང་དེ་
 གློ་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་དབྱེད་ན། དེ་ཉིད་
 དུ་ན་དེ་དངོས་མེད། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད། ཅེས་དང་།
 ཐེག་བསྟུས་ལས། མིང་གི་སྤྱོད་པ་སྒྲོ་མེད་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། འདིའི་དགོངས་གཞི་དང་། དགོངས་པ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དགོངས་
 པ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གི་བཞེད་བྱར་མི་རུང་ལ། ཞེས་དང་། བྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཡོད་
 པ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་ལ། གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོ་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་གཞི་བྱི་དོན་མེད་ཀྱང་། རང་རྣམ་སྦྱིན་བག་ཆགས་དབང་གིས་དོན་སྣང་བྱུང་བ་
 དེ་སྟོན་པར་ཐུབ་དབང་མི་བཞེད་བྱིར་ན། གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བཞེད་པར་བྱ་བའང་མིན་ལ། དགོངས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཐེག་དམན་དེ་རྟོགས་པའི་སྟོང་རུང་མིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དང་། མ་སྦྱེས་སོགས་སུ་གསུངས་
 པའི་དགོངས་པ་དང་། སྒྲེ་མེད་ཆོས་ལ་བཞེད་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་
 དགོངས་གཞི་དང་། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ནི། བར་བ་ཐེག་ཆེན་ཟབ་མདོ་སྤྱོད་བཞིན་
 མིན། མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར། དགོངས་བྱིར་ཞེས་པ་ནི། འདིར་བསྟན་འཁོར་

མོ་བར་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟབ་ལས་རྒྱས་བར་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ལས་བས་སྟོན་པའི་མདོ་སྤེའི་
 མཆོག་ཡིན་ཡང་། སྤྱི་ཐེག་ཆེན་པ་མིན་པའི་བྱང་དོན་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། གཞུགས་ནས་རྣམ་
 མཐུན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་མེད་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་རྣམས་
 བྱང་དོན་དགོངས་གཞི་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 བ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འབགས། ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྤྱི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། སྤྱི་བ་ལས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 རྣམ་གསུམ་ལ། དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་བ་ལ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་
 དགོངས་ཏེ་ཞེས་སོ། །ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་དང་། བྱིས་པའི་ཞེན་བ་ལྟར་མེད་པ་
 ལ་དགོངས་ཏེ། རྒྱན་ལས། རང་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ། མེད་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། མི་གནས་
 ཕྱིར་དང་འཛིན་བཞིན་ཏེ། མེད་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད། །ཅེས་དང་། ཀྱན་བརྟུས་ལས། བྱིན་ཏེ་
 རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཞིན།
 བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་གནས་པ་
 དང་། བྱིས་པས་བཟུང་བ་བཞིན་དུ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བཞིན་མི་རུང་སྦྱར་འདེབས་འགྱུར། །ཞེས་པ། ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞི་དང་
 བྱེད་གཉིས་ལས། ལུང་གི་གཞི་དང་བྱེད་ཡོད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ངས་དགོངས་ཏེ་བཤད་
 བ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་ཐེ་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་ཏེ། ཆོས་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་

ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ནོ། །མ་
འགག་པ་ཁོ་ན་ནོ། །གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་ཁོ་ན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་
པ་ཁོ་ན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱ་ཇི་བཞིན་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གཞི་
དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་
མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལེགས་བྱེད་མདོ་དུ་མ་དང་འགལ་བས་སོ། །རིགས་པས་གཞོད་པ་
ནི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱས་ཟིན་ལྟར་ན།
མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་མདོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཡང་འགྱུར་
ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལན་མང་དུ་བསྟན་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་པ།
བྲང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྤྲིག་པ་ཐམས་
ཅད་སོ་སོར་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྟན་བ་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་བཤད་ནས། གལ་
ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་སྦྱ་ཇི་བཞིན་ཁོ་ནའི་དོན་ཡིན་ན་འདི་ཐམས་ཅད་
དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རྒྱ་འདི་ལས་འདི་ལྟ་བུར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་ན་རུང་བ་མིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཆོག་དེ་རྣམས་ནི་སྦྱ་ཇི་བཞིན་གྱི་
དོན་དུ་ངེས་པར་བརྒྱུད་པར་མི་བྱ་ལོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེན་དགོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོགས་བྱིར་མ་སྐྱེས་སོགས། ཞེས་པ། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་
སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། དགོངས་འགྲེལ་དང་རྒྱན་དང་། ཀུན་བཏགས་ལས་མཚན་ཉིད་

མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་དུས་སུ་རྣམ་པར་གནས་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལ་སྦྱར་ཞིང་། རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་ནི་སྤྲ་མ་
སྤྲ་མའི་དུས་དང་། ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་དུས་ནི་བྱི་མ་བྱི་མའི་དུས་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྦྱེ་མེད་ཆོས་བཟོད་རང་གཞན་སོགས་བརྒྱད་ཀྱི།** །ཞེས་པ། མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་
ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བར། ཆོས་
བརྒྱད་ལ་སྦྱེ་བ་མེད་པར་བཟོད་པ་ནི་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱེ་མེད་བརྒྱད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྦྱེ་བ་མེད། འཁོར་བར་སྦྱོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
དེ་ཉིད་སྦྱེ་བ་མེད། སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་གཞན་འགག་པ་མེད། ཀྱན་བཏགས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་
སྦྱེ་བ་མེད། གཞན་དབང་ལ་རང་སྦྱེ་མེད། ཡོངས་བྱུང་ལ་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྦྱེ་བ་མེད། ཟད་ཤེས་
ཐོབ་པ་ལ་ཀྱན་ཉོན་སྦྱེ་བ་མེད། ཆོས་སྦྱེ་ལ་བྱུང་བར་དུ་སྦྱེ་བ་མེད་པ་བརྒྱད་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར་
མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་། །རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་དང་གཞན་དུ་
འགྱུར། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱུང་བར་ལ། །སྦྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད། །ཅེས་
སོ། །སོགས་སྦྱས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དང་། ཡོད་མེད་བཞིར་མིན་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་
དགོངས་གཞིའང་འདིར་བཤད་དགོས་པར་སྦྱོན་པས། ཐེག་གཅིག་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཆོས་
དབྱིངས་དང་། བདག་མེད་དང་། རྣམ་གྲོལ་མཚུངས་པ་གསུམ་དང་། རིགས་མ་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་
འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་བདག་མཚུངས་དགོངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་སྦྱུང་པའི་ཉན་
ཐོས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གཞན་མེད་ཐེག་པ་གཅིག་པ་དགུ་ལ་
དགོངས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་བདག་མེད་གྲོལ་བ་རྣམས། །མཚུངས་བྱིར་རིགས་ནི་ཐ་
དད་བྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་བྱིར་སྦྱུང་པའི་བྱིར། །མཐར་ཐུག་བྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་པ་ནི།

དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །ཞེས་དང་། ལེའུ་བདུན་པ་ལས།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གཅིག་
པོ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་གང་ཡང་མེད་པས། དས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་
ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་རིགས་
མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཁ་བྱངས་པའི་བྱང་སེམས་རིགས་མ་ངེས་པ་དག་ག་ཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྒྱན་ལས། ཁ་ཅིག་དག་ནི་བྱངས་ཕྱིར་དང་། །གཞན་དག་ཡང་དག་ག་ཟུང་བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། །ཞེས་སོ། །ལྷག་མ་ཐེག་བསྟན་
ལ་བལྟ་འདིར་གྲིས་ན་མང་དོགས་སོ། །དེས་ན་ཤེར་མདོར་དེ་ལྟར་སྣ་ཆོག་གས་གསུངས་པ་བྱང་སེམས་
ཀྱི་རྣམ་གཡེང་བ་རྩའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པས་ན། དགོས་པ་ཉག་ལྟ་བུ་སྒྲིག་ཆེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
ཐེག་བསྟན་ལས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་བརྩུ་པོ་འདི་དག་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་
ཐམས་ཅད་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་བ་བྱང་དོན་ཏུ་འཆད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
དགོངས་གཞི་སྤར་ལྟར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་དེ་ཉིད་དོན་བཅད་སྟོམས་
ཅན། །མྱང་ཆེན་གཟིགས་སྤངས་ཉིད་མཛད་ནས། །འཇིག་རྟེན་སྤྱགས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས། །བྱི་
རོལ་སྟོང་ལ་འཇུག་པར་མཛད། །ཅེས་སོ། །དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ལུང་རིགས་སྤར་བཤད་པ་དེ་
དག་གོ། །དགོངས་པའང་འབྲ།

གཉིས་པ་ནི། ག་ཟུང་འཇིན་རང་མཚན་ཞེས་དང་། ལ་དགོངས་དེར་བཤད་ཆོས་གྲགས་
ཀྱང་། ཞེས་པ། འཁོར་ལོ་བར་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་སོགས་
རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་འབྱེད་པའི་

གཉིས་སྒྲུང་གིས་བསྐྱད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ལ་སྒྲེ་སོགས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་མེད་པ་
ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་ནི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བཞེན་པ་ཡིན། །དེ་
ནི་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསྐྱད་འགྱུར། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་
ལས། །མཆོན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ཡིན། །དེས་ན་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་
པར་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་སོ། །དགོས་པ་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉིན་
མོར་གསུངས་པ་ཐེག་བསྟུས་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་མདོ་སེམས་སྐྱུ་མོང་ལྟར་ཉེ་
བསྟུ་བ་དང་མཐུན། དེས་ན་འདྲིའི་ལུགས་ལའང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་སྒྲུ་རྩི་བཞིན་པའི་རེས་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། **རང་མཆོན་རྒྱ་འབྲས་མཆོན་མཆོན་སོགས། །བྱ་བྱེད་ལ་དགོངས་དེར་བཤད་**
ཆོས་གྲགས་ཀྱང་། །ཞེས་པ། མདོ་སྡེ་པ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་རེས་དོན་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་བྲང་
དོན་དུ་འདོད་ཚུལ་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མདོ་སེམས་སྐྱུ་མོང་གི་འགྲེལ་
ཚུལ། བར་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། གཟུགས་
རྒྱང་སོགས་འདིས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཆ་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་འདིར་མཆོན་པར་བྱ་
བའི་ཆ་ནི་ལས་སུ་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་བདེན་པར་བྱུང་ན་གཟུགས་དང་གཟུགས་
རྒྱང་མཆོན་མཆོན་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོག་པས་ཐ་དད་པ་ཙམ་མིན་པར་འགྱུར་བས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་
བདེན་མེད་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཉེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་
བྲག་གིས། །མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །བྱང་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་
དག་མཆོན་ཉིད་འབྲལ། །ཞེས་སོ། །ཀྱང་སྒྲིའི་དགོངས་གཞི་སྒྲ་མར་མ་ཟད་འདིའང་རྒྱང་བ་དང་།
སེམས་ཙམ་པར་མ་ཟད་ཉན་ཐོས་སྡེ་བའང་འདོད་པ་བསྟུའོ། །གཞུང་མདོ་སེམས་སྐྱུ་མོང་དུ་སྒྲོར་
བ་རྒྱན་མཁན་སོ། །ལྷ་དབང་སྟོ། ར་མ་རི་དང་། རྩི་ཡབ་སྐས་ཀྱན་གྱི་དགོངས་པར་སྒྲུང་སྟེ། ལྷས་
གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་ནའང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཉེ།

འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་ཀྱི་བྲག་གིས་ཞེས་དང་། ར་མ་རིས། ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐ་ལལ་གྱི་རྣམ་
 བཞག་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། དབུ་མ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་བ་དང་།
 ཕྱི་རོལ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དངོས་པོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལོ་
 ལོ་ཀ་གསུམ་དེ་གསུམ་དང་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་བཤད་སྤྱང་པོ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་ཉན་
 རྩོམ་སྟེ་བ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དར་རྒྱུ་ལས། འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་རྣམ་བཞག་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ད་
 ལྟར་གྲགས་ཆེ་བ་དང་། བདག་གིས་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་ཆོག་དོན་མ་སྟོས་སོ། །དངོས་
 ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལུས་མེད་ན། ཞེས་སོགས་སྐར་བཤད་
 པའི་རིགས་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་གི་རྩ་བ་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་སོ་སོར་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདི་དག་གནས་བརྩུ་ཆང་ལ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་མདོ་གཅིག་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀར་འདོད་ཀྱི། དེ་རེ་རེ་ཙམ་མམ་རྣམ་གྲངས་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པས་ནི་མིན་ཏེ།
 ཉན་རྩོམ་གྱི་སྟེ་སྟོན་ལས་ཀྱང་ས་བརྩུ་དང་། ཀུན་གཞི་དང་། ཕྱིན་དུག་སོགས་འགའ་ཞིག་མིང་
 ཙམ་གྱིས་བསྟན་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། གནས་བརྩུ་
 པོ་འདི་དག་ཉན་རྩོམ་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ནི་བསྟན་པ་མི་སྤྱང་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་བདུས་ལས་ཡོངས་སྤྱི་ཡང་མ་བསྟན་ལ། ས་བརྩུ་ལའང་མིང་ཙམ་
 ལས་མེད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་མ་ཡིན་ནོ། །གནས་བརྩུ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་
 མེད་ཀྱིས། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་འབྲས་དེ་རབ་དབྱེ་བ་
 དང་། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་མཆོག་གྱུར་ཁྱད་པར་
 འཕགས། ཞེས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་གཞི་དང་། ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་གཞན་དབང་
 ཀུན་བདགས་ཡོངས་གྲུབ་དང་རྣམ་རིག་ཙམ་དེར་འཇུག་པ་དང་། ཕྱིན་དུག་འཇུག་པའི་རྒྱ་འབྲས་

དང་། དེའི་སྒྲོམ་པའི་རབ་དབྱེ་ས་བཅུ་དང་། བྱང་སྒྲོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་དང་། དཔལ་བར་
འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བསྐྱབ་བ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དེ་འབྲས་སྤངས་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྱུལ་པའི་
སྤྱོད་གསུམ་དེ་འབྲས་ཡེ་ཤེས་ཕུན་ཚོགས་བཅུ་ལ་འདོད་དེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། ཚོས་མངོན་པའི་
ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་བྱང་པར་རྣམ་པ་བཅུས་བྱང་
པར་དུ་འཕགས་པ་གསུངས་ཉི་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཤེས་བྱའི་
གནས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེའི་འབྲས་བྱའི་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་གྱིས་
བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་རོ། ཞེས་སོ། །གནས་བཅུ་པོ་འདིའི་གོ་རིམ་ལའང་དགོས་པ་
ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་བྱུང་མཐའ་དབང་གིས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐེག་བསྐྱས་སུ་
བྱང་སེམས་ཐོག་མར་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མཁས་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱན་
གཞི་ཐོག་མར་བཤད་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་བྱུང་མཐའ་སྤྱིའི་འདོད་པ་སྒྲོན་ལ་བཀོད་ནས། བྱེ་
བྱག་དེ་རྗེས་བཤད་ན་གོ་སྤྲི་ཞིང་། རྣམ་ཤེས་འདོད་ཚུལ་སྒྲོས་ཀྱང་བྱུང་མཐའ་སོ་སོར་བཤད་དུ་
ཡོད་པས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་རིགས་པ་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བྱའི་རྣམ་བཞག་གསུམ། དང་པོ་ལ་སེམས་ཅམ་པ་སྤྱིའི་
ལྷགས་བཤད་བ་དང་། དེའི་ཡ་གྱལ་སོ་སོའི་ལྷགས་བཤད་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལམ་དུ་འཇུག་
པའི་རྟེན་རིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ །དེའི་
འཕྲོས་དོན་སྟོན་བཅུད་བྱང་ཁམས་ཕུན་མོང་མིན་པའི་བྱང་པར། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་
ངས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ། རྣམ་རིག་ཅམ་ཀྱི་དེ་ཉིད་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ། དེས་ཀྱན་རྟོག་ཕྱོག་ཚུལ་དང་
བཅས་པ་བརྒྱད། དང་པོ་ལ་ལྷུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་ལྷགས་དང་། རིགས་པའི་ལྷགས་སོ། །དང་པོ་

ནི། ལྷ་མས་ཁམས་ནི་རྣམ་པཤད་གྲུབ་ཕྱིན། རྟེན་གསུམ་རིགས་པཤད་རིགས་ཆད་ཐོས་
 སོགས་ཀྱིས། རྟེན་གསུམ་ཀྱང་སྐྱོ་སོགས་པཤད་འབྱུང་གཏན་མི་སྟེ། ཞེས་པ། ཡང་གཤེགས་ལས།
 སྐྱོ་སྐྱོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་མདོན་པར་རྟེན་གསུམ་པར་འབྱུང་བའི་རིགས་ལྟོ་ཡོད་དེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན།
 འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྟེན་གསུམ་པར་འབྱུང་བའི་རིགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་སངས་རྒྱས་
 དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། གང་དུའང་མ་པཤད་པའི་རིགས་དང་། རིགས་མེད་པ་
 དང་ལྟོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་པཤད་པའི་རིགས་ཅན་གསུམ་དང་། མ་པཤད་
 པའི་རིགས་དང་། ལྷ་རན་ལས་མི་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནམ། རིགས་མེད་པའི་རིགས་ཅན་ལྟོ་
 ཡོད་ལ། དེ་དག་བསྐྱུས་ན་རིགས་ཅན་དང་། རིགས་ཆད་གཉིས་སུ་འདུ་བས། རིགས་ཅན་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ནི། ཉན་སའི་བར་སྟོམ་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་རྣམ་བཞག་ རྟེན་གསུམ་
 རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་དག རྟེན་གསུམ་ཅན་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་སར་ནི་ཤེས་པར་
 གྲ། ཞེས་པ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེའི་རྣམ་བཞག་དང་དེའི་རྟེན་གསུམ་དང་། དེར་གནས་
 གང་ཟག་བཤད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། རྣམ་གྲངས་ནི། ཉན་ས་ལས། ས་ཐོན་དང་ཁམས་དང་རང་
 བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཀྱན་གཞིའི་སྟེང་
 གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སྟེང་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་
 པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་གནས་འཕེལ་བྱེད་རུང་གི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་པ་གཅིག་ལ་
 འདོད་དེ། ཉན་ས་ལས། འོ་ན། རིགས་དེའི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྷས་ལས་བྱུང་བར་དུ་
 བྱུང་བ་དང་། སྟེ་མཆེད་དུག་གིས་ཟེན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་
 རས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དོན་གསང་དང་། རྒྱ་མཆོའི་སྤྲིན་
 ཐེག་བསྐྱུས་སོགས་མ་སྟན། འདི་ནི་རྣམ་བཏགས་གཉིས་ལས་བཏགས་ཡོད་དང་། བདེན་གྲུབ་ཡིན་
 ཏེ། རྣམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་པས་སོ། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། སྟེ་མཆེད་དུག་ལས་

ལོགས་ན་མེད་ཅིང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱུང་པར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་མིང་དང་ཐ་སྙད་བཏགས་པར་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྣམ་བཞག་ནི། རིགས་ཀྱི་སྤྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྒྱ་གཅིག་པའི་ཚུལ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་དགོས་ཏེ། རིགས་དེ་རྒྱ་ཙམ་ལས་རང་འབྲས་མ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ན་རྟོགས་དཀའ་བས་སྤྲ་ལ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་དུས་རགས་པ་དང་། རིགས་དེ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྒྱུད་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་། རིགས་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་ཀྱང་ཐུང་ན་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཉེས་པར་མི་ལྟ་བའི་བག་མེད་དང་། ཆད་ལྟ་སོགས་ལོག་ལྟ་ལ་བྱགས་པ་དང་། ལྷག་སྟེན་སོགས་རྣམ་སྟེན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་དང་། མཚམས་མེད་སོགས་ལས་སྤྱི་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཆེ་བ་ཉེས་པ་སྟེ་སྤྱི་བ་པའི་ཉེས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་རྟགས་ནི། རིགས་མེད་ཀྱི་རྟགས་བརྒྱུག་པ་དུག་ཡིན་ཏེ། ལུས་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་རྒྱུད་བ་རྟགས་དང་པོ་དང་། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་བ་རྟགས་གཉིས་པ་དང་། རོ་ཆ་ཁེལ་ཡོད་སྟེང་རྩེ་དང་བག་ཡོད་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་གལས་ལ་ཆེར་མི་རམས་པ། སྤྱི་གུས་པ་ལ་འང་འགྲོད་སོགས་བྱེད་པ་རྟགས་གསུམ་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་འདུག་ལྟོག་སོགས་ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ན་ལུས་ཀྱི་སྤྱ་ལྡང་ཞིང་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱིན་པ་རྟགས་བཞི་པ་དང་། འཇིགས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་པ་དང་། ལེགས་སྟོན་གྱི་ཚུལ་བྱིས་པ་ཙམ་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱངས་ནས་ཡང་རྒྱལ་སྤིད་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འདོད་པ་སོགས་མིན་པར། ཐར་པའི་ཆེད་དུ་ལེན་ཅིང་། ལུས་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་མི་གཏོང་བ་ནི་རྟགས་ལྔ་པ་དང་། དགེ་ཅ་གང་བུས་འཁོར་བ་ལས་ཁྲོལ་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་བ་རིགས་ཀྱི་རྟགས་དུག་པ་ཡིན་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱགས་མ་བྱགས། དེས་པར་བྱང་མ་བྱང་། སྟེན་མ་སྟེན་དབང་པོ་རྣོ་རྒྱལ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོས་དབྱེ་ན་ཉེར་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉན་ས་ལས། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་གང་ཞེ་ན། སྤྱས་པ། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ནི་རིགས་ལ་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་མ་བྱགས་

ཤིང་ངེས་པར་མ་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད། རིགས་ལ་གནས་པ་ཞུགས་ཤིང་ངེས་པར་མ་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད།
རིགས་ལ་གནས་ལ་ཞུགས་ཤིང་ངེས་པར་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་། དབང་པོ་
འབྲིང་པོ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་། འདོད་ཆགས་སྤྱད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་སྤྱད་པ་དང་། གཉི་ལྷག་
སྤྱད་པ་དང་། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་། ཁོམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་། བག་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་བག་ཡོད་
པ་དང་ལྷན་པ་དང་། འོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། འོག་པ་མིན་པར་ཞུགས་པ་དང་། བསྐྱིབས་པ་དང་།
མ་བསྐྱིབས་པ་དང་། དུམ་རིང་བ་དང་། ཐག་ཉེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་སྤྲོན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྲོན་
པ་དང་། རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། རང་
སངས་རྒྱུ་གྱི་རིགས་སོགས་ནི། ཉོག་གེ་འབར་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་དག་ནི། རྣམ་པ་
ལྷ་སྟེ་རིགས་དང་ལམ། །གཞན་ཡང་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། །གནས་དང་དེ་བཞིན་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་
དང་། རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་ལས་ཀྱང་། རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་གང་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྣམ་པ་ལྷར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། རིགས་དང་། ལམ་དང་། ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་དང་། གནས་པ་དང་། རྒྱ་བའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྷར་ལྷ་དང་། ལྷ་སྟོན་གྱི་དང་། དབང་པོའི་བྱུང་པར་ཞུགས་གནས་གྱི་བྱུང་པར་དང་
ཆོགས་བསགས་པ་དང་། སྤྱོད་བཤད་པ་བརྩལ་ས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དེ་དག་གཤོད་
ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་བའི་རིགས་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དམན་བའི་རིགས། རང་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་དབང་པོ་འབྲིང་
གི་རིགས་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་བས་འདྲུ་འཇི་ལ་མི་དགའ་ཞིང་གཅིག་
ལྷར་དགའ་བ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་རྒྱུང་བས་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱེད་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་སྤྱིང་ལས་རྒྱུང་བྱུང་འཇུག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་དབང་པོ་འབྲིང་ཡིན་
བས་སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་བྱུགས་དང་། སྟོབ་དཔོན་མེད་པ་དང་། འགན་རྒྱ་མེད་པར་བྱང་རྒྱུ་པར་
འདོད་པ་རྣམས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་ལྷན་གྱིས། རིགས་གྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཉིད་དེ། །རང་
བཞིན་གྱིས་ནི་འབྱུང་བ་ཉིད། །དང་པོ་ཉིད་ནས་འདོད་ཆགས་རྒྱུང་། །སྤྱིང་རྗེ་རྒྱུང་བའི་རིགས་ཅན་

པ། །ཁྱད་འཕགས་ང་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་པ། །དེས་ན་དེ་ནི་འདྲ་འཇི་དང་། །སེམས་ཙམ་དོན་དང་བྱ་བ་
ལ། །ཡིད་མི་འཇུག་སྟེ་དེ་ཕྱིར་འདི། །ཞེས་སོགས་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་ཀྱང་། །རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གང་ཞེ་ན། །འདི་ནི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །རིགས་
ངེས་མ་ངེས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་དེ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རིགས་ངེས་དང་། །ཆོགས་སྤྱོད་བ་གཉིས་མ་ངེས་
པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། །ཀྱན་བརྟམ་ལས། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པའམ་མ་ངེས་པ་ལ་
གནས་པ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །དེས་ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས།
ལམ་དག་ཀྱང་། །དེ་ཡིས་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ལམ་དང་པོ་ནི། །རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་
ལ་གནས་ནས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས། །རང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་རྒྱུད་
སློན་པར་བྱེད་ཅིང་། །ཕྱིས་རང་བྱང་ཚུབ་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མཁས་བྱའི་གནས་དུག་ལ་མཁས་
པར་བྱེད་དེ། །གནས་དུག་ནི། །ཕྱང་པོ་དང་། །སྟེ་མཆེད་དང་། །ཁམས་དང་། །རྟེན་འབྱུང་དང་། །གནས་
དང་། །གནས་མིན་པ་དང་། །བདེན་པ་རྣམས་ལ་མཁས་པའོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས། །ལག་འཁྱེག་བསྐྱལ་
བ་བརྒྱུར་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་མཆོད་ཅིང་། །རང་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་ཕྱིར་བརྒྱལ་ས་
ནས། །སློན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། །གསེར་སྤང་ལས། །འདི་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ་མོ། །ཞེས་
སོ། །ལམ་གཉིས་པ་ནི། །ལ་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་སྟེ་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་
པ་དང་། །དམ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སྤྱོར་ལམ་བྱོད་ཅེ་བཟོད་པ་གསུམ་
བསྟེན་ནས་ཆེ་དེ་ལ། །ཆོས་མཛོན་རྟོགས་སམ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་མི་ལུས་ཀྱི། །ཕྱིས་དེ་གཉིས་ཐོབ་ཆེད་
དུ་གནས་དུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའོ། །རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། །གཞན་དག་ནི། །སངས་རྒྱས་
མཉེས་བྱས་ངེས་འབྱེད་ཀྱི། །ཆ་མཐུན་བསྟེན་པ་རྫོགས་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལམ་གསུམ་པ་ནི། །རྒྱ་
བཞི་པོ་སྤྲ་མ་འདི་ཉིད་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། །དགེ་སྤྱོད་
གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ལ། །དག་བཙུང་པ་ནི་འཕྲོ་མི་ལུས་པས། །ཕྱིས་འདས་ལམ་གྱིས་དེ་ཐོབ་བྱའི་ཆེད་

དུ་གནས་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ལོ། །དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ལ་
 འབྲས། །འཛོལ་བྱེད་དག་བཅོམ་མངོན་མི་བྱེད། །ཞེས་སོ། །འདིས་བྱིར་མི་འོང་ཡང་ཐོབ་པ་གཅིག་
 བསྟན་པར་འདོད། གསུམ་པ་རྒྱ་ལམ་དེ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བྱ་འབྲུབ་ཚུལ་ཡང་གསུམ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ལས། གྲུ་གནས་འབྱུང་བ་རྒྱ་དག་ནི། །གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དག་གིས། །སངས་རྒྱས་མེད་
 པར་དག་བཅོམ་ཉིད། །སློབ་དཔོན་མེད་པར་ཐོབ་དང་ལྷན། །ཞེས་སོ། །འབྲུབ་ཚུལ་དང་པོ་ནི། བསྐྱལ་
 བ་བརྒྱར་ཆོགས་བསགས་པའི་འོག་དུ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བྱང་
 རྒྱུགས་སོ་བདུན་བསྐྱོམས་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་མངོན་དུ་བྱེད་
 རོ། །འདིའི་ལུགས་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཡང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཆོགས་བསགས་ནས། དེའི་འོག་དུ་གནས་
 དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ། ཆེ་འཕོས་པས་བྱི་མ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་སྦྱོར་ལམ་མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་
 ལམ་བཞི་བསྐྱེད་པར་བཞེད་ཀྱང་། གདན་ཐོག་གཅིག་ལ་ངེས་པར་མཛོད་ལྟར་བསྐྱེད་པར་མི་བཞེད་
 པའི་བྱིར། འདི་ཉིད་ལས། ལམ་དང་པོས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཆང་བར་ཆོགས་བསགས་ནས་བསྐྱལ་བ་
 བརྒྱ་འདས་པའི་འོག་དུ། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་འབྲུབ་པ་དང་
 པོས་ནི་བསེ་རུ་ལྟར་སྦྱོད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་
 ཐེང་ལས། དེ་ནས་ཆེ་འཕོས་པའི་བྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ལམ་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པར་བཞེད་ཀྱང་མཛོད་པ་ལྟར་
 ལྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་ངེས་པར་བསྐྱེད་པ་མི་འདོད་རོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་ལྷན་གྱིས། དང་པོ་གྲུ་
 འབྱུང་རང་སངས་རྒྱས། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འབྲུབ་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་
 པ་ནི། ལྟར་ལམ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དང་དེས་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་
 བ་ན་སློབ་དཔོན་མེད་པར་ཆོས་སོ་བདུན་བསྐྱོམས་ནས། འབྲུབ་པ་གཉིས་པས་ཆོས་མངོན་པར་
 ཉོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དག་བཅོམ་པའི་བར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། འབྲུབ་པ་གསུམ་པས་འབྲས་བྱ་ལྷག་
 མ་ནས་དག་བཅོམ་པའི་བར་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཆོགས་སྦྱོད་པར་འབྱུར་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་མི་

འགྲུར་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ལྷག་མ་དག་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ། རྒྱུན་གྱི་རང་རྒྱལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་ལས། ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་ནི་ཚོགས་དང་སྟོང་
 པའི་རང་རྒྱལ་བར་འགྲུར་ཏེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་སྟོང་པར་མི་འགྲུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་བ་གནས་པ་
 ལ་ཐུགས་ཀྱི་གནས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཚོགས་སྟོང་
 པ་རྣམས་མ་ཐུན་ཏེ། ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལྟར་ལེན་པ་དང་།
 སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྟོན་མེད་དེ། རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པས་སོ། །དེ་སྐད་
 ཏུ། འདི་ཉིད་ལས། གནས་པ་ལྷག་མ་ནི་དེ་ཡང་བསེ་རུ་ལྟར་སྟོང་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 སོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་། ཟབ་མོ་ལ་ནི་རྟོགས་པ་ཡི། མོས་པ་དང་ལྡན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལུས་ཀྱི་གནས་པ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། བསེ་རུ་ལྟར་སྟོང་པ་ནི་གཅིག་པར་དག་འཁོར་གཅིག་ཕྱར་
 གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། དང་པོ་གཅིག་ཕྱར་གནས་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ལྷག་མ་གཉིས་
 དེ་ལས་བརྒྱུ་གནས་ཚོགས་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་གཉིས། ཚོགས་དང་ལྡན་ཅིག་
 གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། དེ་དག་གྲོང་རམ་གྲོང་རྩལ་གང་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ཀྱང་། ལུས་
 ཞིན་ཏུ་བསྐྱུང་བ་དང་། དབང་པོ་ཞིན་ཏུ་བསྐྱུང་པ་དང་། ཟན་པ་ཞིན་ཏུ་གནས་པས་གྲོང་སོགས་
 བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་ཅིང་། དམན་པ་ལ་སྟོང་བརྟེན་པ་ན་ཡང་ལུས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་ཀྱི་
 དག་གིས་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལུས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་ཀྱི་དག་གིས་མི་སྟོན་ལ། ཞེ་འགས་པ་ལ་ཡང་། ལུས་
 ཀྱིས་རྩུ་འབྲུལ་ཏུ་མ་བསྟན་ནས་དད་པར་བྱས་པས་སོ། །དེ་སྐད་ཏུ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ལུས་ལ་
 སོགས་པ་ལེགས་ལྡན་པས་ནས། དེ་ནི་བསོད་སྟོམས་དག་ལ་འཇུག་ །དམན་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་
 ཕྱིར། དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་རབ་ཞི་ལྟ། །ཞེས་སོ། །དུག་པ་སྟེ་སྟོང་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ལས་ཟུར་ཏུ་མེད་
 དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་རང་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཉན་སྟོན་ལས་གཞན་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར།
 ཀུན་བརྟུས་ལས། དེ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གང་ཞེ་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ངེས་

བཤམ་མ་དེས་པ་ལ་གནས་པའམ། རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་འབྲིང་། བདག་རྣམ་པར་ཐར་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་སློན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། ཡིད་འབྱུང་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
བྱ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། བདག་ཉིད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། ཉན་
ཐོས་གྱི་སྒྲེ་སྒྲོད་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྦྱབ་པ་དང་། ཞེས་སོ། །དེས་ན་
ཉན་རང་ལ་སྤང་བའི་སྦྱིབ་པ་དང་ལྟ་བ་བྱུང་བར་འབྱེད་པ་ནི། རྣམ་འབྱོར་སློང་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་
པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱེ་མདོ་གཉིས་དང་། སེམས་ཅམ་པ་དབྱ་མ་ཐལ་རང་སུ་ཡང་མི་
བཞེད་དེ། བཤད་ཅིང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བདུན་པ་དབང་པོའི་བྱུང་པར་ནང་པན་ཚུན་ལ་ལྟོས་
ནས་ནོའབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་འབྲིང་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བརྟམ་སོགས་
ལས་ཉན་ཐོས་རིགས་དེས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་དབང་རྒྱལ་རང་རྒྱལ་རིགས་དེས་རང་བཞིན་གྱི་
དབང་འབྲིང་། བྱང་སེམས་རིགས་དེས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་དབང་ནོན་དུ་བཞག་པ་ལྟར་ཡིན་པས་
སོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ལུགས་གནས་བརྒྱད་རུང་སྟེ། ས་སྤེར་འབྲས་བུ་སྤྱིའི་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ་དང་།
བྱུང་པར་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ལམ་བྱུང་མེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོད་འགྲེལ་སོགས་
དུ་མས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། རང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་རི་ལྟ་བུ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་
དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཀྱན་བརྟམ་ལས་ཀྱང་། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སློན་མ་བསྐྱེད་པ་
དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། སློན་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་ཡང་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་
མེད་པར་བདག་ཉིད་གྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་བྱར་གནས་
བཤམ་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོགས་དང་སློང་པ་གང་སྟུག་བསྐལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་
པོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སློང་ལམ་མ་བསྐྱེད་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་སྐྱར་ལ་སློང་ལམ་བསྐྱེད་ལ་མཐོང་
ལམ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་སོགས་ཐོབ་ལ། དག་བཅོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཆོགས་

སྒྲིང་པར་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྱུར་བ་ཤད་པའི་ལམ་དང་འབྲུག་པ་བྱེ་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་
ནས་བཟོད་པ་ནས་དག་བཅོམ་བར་དང་། བྱིར་འོང་ནས་སམ་བྱིར་མི་འོང་ནས་དག་བཅོམ་གྱི་བར་
འབྲུག་པར་བཤད་པ་འདིས་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་འབྲུག་སྟེ། འབྲུག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་
པ་དེ་སྒྲིང་པ་ཐ་མའི་ཆེ། ལམ་མང་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཉུང་བ་བསྐྱེད་བྱས་པའི་སྒྲོས་བཞག་པའི་བྱིར་
རོ། །དགྲ་བ་ཆོགས་བསགས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་
ཆེན་པོ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོགས་བསགས་པའི་ལག་རྗེས་གཙུག་ཏྱར་སོགས་མཆོད་དཔེ་ཆ་
འདྲ་འབྱུང་ལ། མ་ངེས་པ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཆོགས་བསགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་གཙུག་ཏྱར་
སོགས་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ངེས་པ་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་དང་། མ་
ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་རྒྱན་ཞུགས་གཅིག་ཆར་བ་དང་། བྱིར་འོང་ཁ་ཅིག་རང་རྒྱལ་དུ་འབྱུར་བ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པའི་བྱིར། ལེགས་ལྡན་གྱིས། འགའ་ཞིག་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་
ལེགས་མཆོད་ཅིང་། །ནས། སྤེན་པར་བྱེད་དོ་གཞན་དག་ནི། །ཞེས་སྒྲ་མ་བསྐྱལ་བརྒྱར་བཤད་ནས་
གཞན་གཉིས་ལ་ས་སྟེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་ལས། བསེ་རུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡི་
རྒྱ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་བཤད་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་མི་གསལ་
བ་དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཆོགས་དག་ལ་སྤྱད་པས་
བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་
བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་ཆར་བྱིན་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བྱང་ཡེ་བར་བསྐྱལ་ལ་
འདོད་པའང་འཁྲུལ་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག །རིགས་ངེས་ལ་ཆོགས་སྒྲིང་པ་གཉིས་ཀྱང་བྱས་ནས་བསྐྱལ་
བ་བརྒྱ་ཡི་སྤུམ་གཉིས་དང་སྤུམ་ཆ་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག །ཉིས་བརྒྱ་དང་སྤུམ་བརྒྱ་ཟེར་བ་ལ་ཤེས་
བྱེད་མེད་ཅིང་། བྱང་འདི་དག་གིས་ཞེགས་སོ། །དེས་ན་མཛོད་ལུགས་ལ་ཆོགས་སྒྲིང་པ་ལ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྟེན་སོང་དང་མ་ངེས་པ་ཞིག་དགོས་པས། ཆོགས་དེ་སྟེང་མ་བསགས་པ་ཞིག་དགོས་

ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་
སོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་རྒྱལ་
རྣམས་ཞེས་བུ་ལོ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་ལས། གང་དག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་
དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུང་པ་རུབ་པ་དང་། བདག་
ཉིད་ཀྱི་འདིར་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཚོགས་ཞིང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
སོ། །སྐབས་འདིར་འདི་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པས། རང་རྒྱལ་མ་ངེས་པ་ལའང་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱལ་
ཚོགས་བསོག་མི་བསོག་གཉིས་ཡོད་དེ། གཞན་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དང་སོན་ས་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་
ཞུགས་པའི་ཚོགས་སྤྱོད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བསེ་རུ་རིགས་ངེས་
དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་མ་ངེས་པ་ཚོགས་སྤྱོད་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱལ་ཚོགས་བསོག་པས་ཡིན་པས་སོ། །བརྩ་
བ་སྤྱོད་བཤད་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དོད་པ་ཏེ་ཀ་བུད་རྩ་ཞེས་པའི་པ་ཏི་རྒྱུན། ཨེ་ཀ་གཅིག་
བུརྩ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ཞེས་པའི་པ་ཏི་རྒྱུན། ཨེ་ཀ་གཅིག་
བུའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ལྟར། ལུང་མེད་པར་བདག་གཅིག་བུས་སངས་
རྒྱས་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །དུར་ཁོང་གི་རུས་གོང་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་
ནས་ཉན་འབྲེལ་ལུགས་བརྒྱུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་རྣམས་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ཞེས་པས་རྒྱུན་རྩྱུ་རྩྱུ་ཏེ། གཟུངས་རྒྱལ་
གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྒྱུན་ཁོང་དུ་ཆུད་
པའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་བཤད་ལས། ཇི་ལྟར་བསེ་རུ་དག་གཉིས་པ་དེ་མེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་དག་
ཀྱང་ཁྱིམ་པ་དང་། རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གཞན་དག་དང་མི་འབྲུ་བར་གནས་
པས་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཞེས་བུ་ལོ། །ཞེས་དང་། གྲོགས་ཚོགས་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པས་ན་
ཚོགས་སྤྱོད་པ་སྟེ། ལེགས་ལྟན་གྱིས། ལྟན་མ་ནི། ཚོགས་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་
དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཚོགས་དང་སྤྱོད་པ་ནི། ཞེས་དང་། མཛོད་འབྲེལ་འབྲེལ་བཤད་དྲག་ལས་

ཆོགས་ཤིང་སྒྲོང་པ། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། མདོ་དྲུ་མ་ལས་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའི་རང་ཚུལ་ཅན་དུ་
 བཤད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་ལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་མི་བྱང་ལ། བསྐྱེད་པར་
 རྫོགས་ཚུལ་རང་བྱུང་གི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱལོ། །འདི་དག་ནི་སྔོན་གྱི་པོད་ཀྱི་པར་མཛོན་པ་དང་།
 གྲུབ་མཐའ་བ་དུ་མས་མ་བཤད་འདུག་པས་འབྲུལ་བ་སྤངས་ཏེ་ཉུང་དུ་རྣམ་གསལ་དུ་བཀོད་པས་
 རྫོགས་པར་བ་རྣམས་ཡིད་དགའ་བར་གྱིས། གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
 ཡོད་དང་མཆོག་དང་མཆོན་ཉིད་དང་། རྟགས་དང་རིགས་རབ་དབྱེ་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་ནི་
 བན་ཡོན་དང་། །དཔེ་རྣམས་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་ཡོད་པ་དང་།
 མཆོག་དམན་དང་མཆོན་ཉིད་དང་སྤྱོད་པ་ཤད་དང་། རྟགས་དང་དབྱེ་བ་ཉེས་དམིགས་དང་པན་ཡོན་
 དང་དཔེ་སྡེ་དགུ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་བདེན་གྲུབ་ཐ་དད་ཡོད་དེ། ལམ་དུ་མ་
 རྟགས་ཤོད་གི་གང་ཟག་ལའང་ཁམས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་
 རྒྱ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་དུ་སོ་སོ་ལ་མོས་པ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབ་པ་དམིགས་པ་དུས་
 ཀྱི་སྔོན་མ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་དུ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཐ་དད་དེ་
 ལྟར་ཡོད་པས་ན། འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དོ། །རྒྱན་ལས། ཁམས་རྣམས་དང་
 ནི་མོས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཡོད་
 ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་ལས་རིགས་འདི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་
 སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། སྐྱབས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་དང་། རོན་གཉིས་འབྱུང་བས་རོན་
 ཆེ་བ་དང་མི་གནས་པའི་སྤངས་ལས་འདས་པའི་ཟད་པ་མེད་པ་བཞིས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྒྱན་ལས། དེ་དགེ་བྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ནི་རོན་ཆེན་དང་། མི་ཟད་པ་ཡི་རྒྱ་
 མཆོན་ཕྱིར། རིགས་མཆོག་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྩོས་སོགས་ཀྱིས་
 གསོས་མ་བཏབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། གསོས་བཏབ་པའི་རྒྱས་འཁྱུར་གྱི་རིགས་

གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྤྱིར་རིགས་
 ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ལ། རྒྱ་ཞེས་པ་ས་བོན་དང་། ཀྱ་ལ་ཞེས་པ་གདུང་ངམ་རུས་མིང་དང་། གོ་ཏ་
 ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་གསུམ་ལས། འདིར་བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེས་ཆོག་གོ་
 ཀྱ་ཏ་དང་། ཏ་ཏ་ར་ན་ཏེ། འདི་ལས་ཡོན་ཏན་སྒྲོལ་ཞིང་འབྱུང་བས་ན་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་ལས། ཡོན་
 ཏན་ནི། སྒྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་བར། རིགས་ནི་ཡོན་ཏན་སྒྲོལ་བའི་དོན་
 དུ་ཡང་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལས་ཡོན་ཏན་སྒྲོལ་ཞིང་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ནི།
 མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། རྒྱ་སྐྱར་ལས་ནི་རྒྱར་ཤེས་ལྟར། བྱང་རྒྱབ་སེམས་
 དཔའ་སྒོ་ལྟར་གྱི། རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་བུའི་
 རྒྱས་གང་ལས་རིགས་འདི་དེས་པའི་རྒྱས་ནི་བསམ་པ་སྟོང་ཇེ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པར་
 སྒྱོར་བ་དཀའ་སྒྲུབ་བཟོད་པ། རང་རྒྱལ་པར་བྱིན་གྱི་དགེ་བ་ལ་སྒྱོར་བ་གསུམ་དང་། སྟོང་ཇེ་སོ་
 སོར་བྱས་པ་བཞིས་ཤེས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ལས། སྒྱོར་བའི་སྒྲོན་དུ་སྟོང་ཇེ་དང་། མོས་པ་དང་
 ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་བའང་ཡང་དག་སྒྱོད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་རྒྱས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་
 སོ། །དུག་པ་ནི་རིགས་ལ་དེས་མ་དེས་གཉིས་དང་། རྒྱུ་གྱིས་འཕྲོག་མི་འཕྲོག་གཉིས་དང་བཞི་
 ཡོད་ཅིང་། དེས་པ་དང་མི་འཕྲོག་པ་དོན་གཅིག་ལ། གཞན་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་པའི་བྱིར་ཏེ།
 རིགས་ནི་དེས་དང་མ་དེས་པ། རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་འཕྲོག་པ། འཕྲོག་པ་ཉིད་དེ་མདོར་ན་
 རིགས། །དབྱེ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་སོ། །བདུན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་གྲོགས་
 རན་དང་། ཡོ་བྱང་གྱིས་འཕོངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དུ་སྐྱར་པའི་ཉེས་པ་བཞིས་རིགས་ལ་
 གནས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་རན་དང་། འཕོངས་དང་
 གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དེ། ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་རིགས་གནས་ཀྱི་པན་ཡོན་ནི། རན་
 འགྲོར་འགྲོ་དཀའ་བ་དང་། སོང་ཡང་སྐྱར་དུ་ཐར་པ་དང་། དེར་ཡང་སྐྱག་བསྐལ་རྒྱུང་བ་དང་། སྒྲོ་

ནས་དེར་གནས་སེམས་ཅན་སྤྲོད་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ལས། རིང་མོ་ཞིག་ནས་ངན་སོང་
 དུ། །འགྲོ་ཞིང་སྤྱར་དུ་ཐར་པ་དང་། །དེ་ནས་སྤྱད་པ་སྤྱལ་ཆུང་དུ་སྤྱོད་། །སྤྱོད་པ་སེམས་ཅན་སྤྲོད་
 པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དགུ་བ་ནི། གསེར་གྱི་རིགས་ཆེན་པོ་ནི། མང་པོ་དང་། འོད་གསལ་བ་དང་།
 སྤྱི་མ་མེད་པ་དང་། ལས་སྤྱ་རུང་བ་བཞིན་དུ་རིགས་འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་མང་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་
 རྩོན་མོངས་མེད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་བཞིའི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །རྒྱལ་ལས། གསེར་གྱི་རིགས་
 བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་སྤྱི་མེད་ལྡན། །མ་སྤྱ་ལྡན་གྱི་ཡང་
 གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་རིགས། ཁ་དོག་དབྱིབས། ཆད་སྤྱན་ཆོག་པ་བཞི་
 ཡོད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།
 སེམས་ཅན་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་བཞིའི་རྒྱ་མཆན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱལ་ལས། རིན་ཆེན་མཆོག་
 རིགས་བཞིན་ཤེས་བྱ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་མཆན་བྱིར། །ཡེ་ཤེས་ཆེ་དང་ཉིང་འཛིན་
 འཕགས། །སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་གནས་བྱིར། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་མ་དེས་པའི་རིགས་ནི། ཐེག་པ་
 གསུམ་གང་ལ་ཞུགས་གང་ལ་འདུག་རྒྱུན་གཞན་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། ཐེག་པ་དེར་ཞུགས་ཀྱང་
 སློབ་དཔོན་དང་གྲོགས་རྒྱུན་གྱིས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་ཏུ་བ་པའི་གཡོག་པར་སློབ་དཔོན་ཐོགས་
 མེད་གྱིས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་རིགས་མེད་ལ་གནས་སྐབས་རིགས་མེད་བཞི་དང་། གཏན་ནས་རིགས་
 མེད་གཅིག་དང་ལྷ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ལས། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྤྱོད་དེས་ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཏུ་བཅོམ། །ལ་ལ་ཐར་པའི་ཆ་མ་སྤྱན་དགོ་བ་མེད། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་འང་རྒྱ་
 དང་བྲལ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་དང་བྲལ་ཞེས་པ་གཏན་ནས་སྤྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ལས།
 གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། གང་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱ་
 ངན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ནི་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྤྱི་མ་སྤྱོད་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ལ་མ་ཞུགས་པས་གཏན་ནས་རྗེ་ལྟར་མི་གྲོལ་ཞེན། འདི་བ་ན་རེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་

ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་ཞུགས་ཀྱང་སྤིང་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པས་ན་འདིའི་
སྤིང་བ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་སྤངས་པར་མི་སྟབ། ནང་ན་ཁོ་རང་ལའང་ལན་ཅིག་ཅམ་
ཡང་འཁོར་བར་སྒྲིབ་འཇུག། སྤིང་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རྣམ་དག་སོགས་སྤྲོ་མོ་ཅམ་ཡང་གཏན་ནས་མི་སྒྲིབ་
སྐད་དེ། ཉན་ས་ལས། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ནི་ངེས་པའི་ཆོགས་པ་ལ་
གནས་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་རྒྱུན་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱུང་མ་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱུང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་
དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་
མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་ལུས་ལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཀུན་རྒྱུ་ཞེན་པ་གཞིའི་སྤིང་བ་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པར་མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན། མ་བཞིག་
པ་རིང་དུ་སོང་བ། རབ་རྒྱུ་དམ་སོར་ཀུན་རྒྱུ་ཞེན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རིགས་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་གང་
ཟག་གི་རྟགས་དང་སོ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཕྱི་མས་མི་རྟག་ཐབས་ཡོད་དེ་ཤེས་ཡོད། །སྟོན་དང་དོན་གཉེར་སྤིང་ཕྱིར་
ཐེག་གཅིག་འདུག་པས།** །ཅེས་པ། ཕྱི་མ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་དག་གིས་རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཁ་
ཅིག་སྒྲིབ་སོགས་ཕྱིར་ན་སྒྲིབ། །ཟད་མིན་ཞེས་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་སྤེས། སྒྲིབ་
དང་ལུས་ཅན་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྒྲིབ་ཟད་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་བསྐྱབས་པ་ལ། རྟགས་དེ་
མ་ངེས་པར་འབྱུར་བ་དང་། སྒྲིབ་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རེ། གཞོམ་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རེ། ཐབས་
མི་ཤེས་པའམ། ཤེས་ཀྱང་སྟོན་མཁན་མེད་དམ། དོན་གཉེར་མི་སྤིང་བའམ། སྟོན་འཇོག་མི་སྤིང་
དམ། ཞེས་བརྟག་ན་དེ་གང་ཡང་མི་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེས་ཟད་ཀུན་མཁྱེན་གྲུབ་པོ། །ཞེས་པའི་རིགས་
པ་འདིས་ཤུགས་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་གྱིས་བསྐྱབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བསྐྱེབ་
པའི་འི་མ་འབྲེལ་རྒྱུང་མིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་འི་
མ་སྒྲོ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་འབྲེལ་ལེ་ཏུ་གཉིས་པ་ལས། རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་

ཕྱིར། །ནས། རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཡི་ནི། །གཉེན་སོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་
ཤེས་པ་ཡི། །དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན། །སོགས་སྤར་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ལ་བླངས་པ་དང་།
ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། །དྲི་མ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་བྱར་བ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་གཉིས་སྒྲིང་ཚུལ་ལ་དངོས་དང་དེ་ལ་འབྲུལ་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་སོ་
ལ། མཐའ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་དབྱུ་མའི་ལམ་གཉིས། དང་སོ་ནི། ཀུན་
བཏགས་བདེན་གྲུབ་སྒྲོ་འདོགས་གཞན་གཉིས་སོ། །བདེན་མེད་སྒྱུར་འདེབས་ཞེས་པ། ཆོས་
གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་སོགས་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟོག་གི་འབྲུག་གཞིར་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་དང་། དེར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། རང་མཚན་དུ་དང་། རང་དབང་གིས་གྲུབ་པར་
བརྗོད་པ་དང་། བཟུང་བ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། དེར་བཏགས་པའི་ཆ་སྒྲོ་བཏགས་དང་ཀུན་བཏགས་
དེར་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་
སྒྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ་བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་སོ་ལ་འདོགས་པའི་ཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་
བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་དང་། བསྐྱུ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་གཞན་གྱི་
དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་གང་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་མང་ངོ་། །དེས་སྒྲོ་འདོགས་དང་མཐའ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་དང་། དོན་དམ་པར་དང་། རང་མཚན་
གྱིས་དང་། རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲ་རྟོག་གིས་བརྗོད་པ་དང་། བཟུང་བ་རྣམས་སྒྱུར་འདེབས་
དང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམས་སྒྱུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་སྒྱུར་འདེབས་

གྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས། བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆན་མའི་གཞི་བཏགས་
 བའི་ཆོག་གི་མཆན་མའི་རྟེན་དུ་སྐྱར་བ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་དོན་དམ་བ་ཡང་དག་
 བའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་ཚུད་གཞོན་པར་
 བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་དང་། བསྐྱ་བ་ལས་ཀྱང་། སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་
 གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་
 སྐྱར་བ་འདེབས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། དབྱུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་ཤད་ལས་ཀྱང་། ལ་ལ་དག་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་དྲ་ལྷར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྟེ་སྐྱམ་དུ་སེམས་བ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྐྱར་བ་ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཡང་ཀུན་རྗེ་བཞིན་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་སྟེ་སྐྱམ་དུ་སེམས་བ་མཐའ་གཅིག་
 དུ་སྐྱ་བ་ཞེས་སོགས་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་མང་པོ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་
 མེད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་དང་རིགས་བ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཞིག་དགོས་
 ཤིང་། ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་དགག་མི་རིགས་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་བ་ཡང་དག་དང་། རིག་བ་
 ཡང་དག་གམ་ཡང་དག་པའི་རིག་བ་དོན་མི་འདྲ་བ་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྤྲ་མ་འཐད་པ་ཡང་དག་དང་
 རྟགས་སམ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་སྣོ་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། **བརྗོད་པ་དབྱ་མའི་ལམ།** །ཞེས་པ་མདོར་བསྐྱས་ན། མཐའ་དེ་གཉིས་ལས་
 བརྗོད་པ་སྐྱོད་ཀྱི་ཞེན་གཞིར་དོན་དམ་པ་སོགས་སུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་
 དོན་དམ་པར་དང་། བདེན་པ་སོགས་སུ་ཡོད་པ་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྣང་ལེའུ་ལས། འོད་
 སྣང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་དང་
 བྲལ་བ་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་ཀྱང་། ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་
 མིན། །དེ་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། རི་ལྷར་ཡོད་ཅེ་ན་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་

སྤྱོད་འདོགས་པའི་ལེགས་པར་མ་ཟེན་པ་སྤང་བ་དང་། ཡང་དག་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ལེགས་པ་མ་
 ཟེན་པ་སྤངས་པ་ཡོད་དེ་ཞེས་དང་། ཡང་བྱང་ས་ལས། དངོས་པོ་སྤྲོ་མ་གང་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་
 མེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་
 པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དབྱ་མའི་ལམ་
 མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་སྒྲན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། བསྟུ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་
 སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདིར་མཐའ་གཉིས་
 སྤྱོད་ཚུལ། སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སྤྱོད་ཚུལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་ལ། ཆད་མཐའ་
 སྤྱོད་ཚུལ་ནི། བྱང་ས་ལས། དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཤེས་པར་དགའ་བའི་མདོ་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་དང་། ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་དགོངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་དག་ཐོས་ནས་བཤད་པའི་དོན་
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ། རིགས་
 པ་མིན་པར་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཅན་གྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བཏགས་པ་ཅན་དུ་ཟད་དེ། འདི་ནི་
 དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སུ་འདི་ལྟར་བལྟ་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་
 སྒྲ་བཤོ། །དེའི་ལྟར་ན་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཅན་ཡང་མེད་པ་འདོགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན། གདགས་པ་ཅན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ལ་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་བས་ན་རྣམ་གྲངས་དེས་ན། དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་དང་། བཏགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་
 སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ན། མེད་པར་ལྟ་བའི་གཙོ་བོ་
 ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་བའི་སྐྱས་ཟེན་ལྟར་བས་ན་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་ག་ལ། སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་ལྟར་བས། དངོས་པོ་ཡིན་ཕྱིན་བདེན་པར་
 མེད་ན་མེད་དགོས་པ་ནི། འདི་བ་མན་ཆད་ཀྱི་དངོས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་མོང་གི་བྱུང་མཐའ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅན་ཡིན་ན། བདེན་བྱུང་མི་རུང་བར་ཤེས་ནས།

གཞན་དབང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་ཚོད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་གཞི་དང་།
 ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་འདོགས་པ་སོ་དང་། འཁོར་འདས་འཆིང་གྲོལ་འདི་ལ་སྟོས་དགོས་པར་བསམས་
 རས་སོ། །བསྐྱབ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རང་གི་ཉེས་པར་བཟུང་ནས་དེ་སྐད་ཅེས་ཀྱན་
 རྩོམ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་གྲོ་
 ཡང་གཞི་ལས་སོགས་དང་བྱ་བྱེད་ཅི་རིགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་བརྒྱུག་པའི་དབྱ་མའི་ལས་བཅུ་
 གསུམ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་སྟོང་པར་སྟོན་པའི་དང་། གང་ཟག་ལ་བདག་
 མེད་པའི་དང་། ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དང་། སྟོ་འདོགས་པའི་མཐའ་
 སྟོན་པའི་དང་། སྐར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སྟོན་པའི་དང་། ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དང་། དེ་བྱང་
 རྒྱུ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་དང་། དེར་ཞུགས་པ་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱབ་བསྐྱལ་གཉིས་ཀྱིས་
 སེམས་མ་ཐེན་པའི་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ལ་མོས་པའི་དང་། བདག་མེད་ཕྱི་མའི་རྒྱར་བྱུར་བའི་
 དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ཐུག་པའི་དང་། སྟོང་ཉིད་མཐུ་སྟོན་པའི་དབྱ་མའི་ལས་སྟེ་བཅུ་གསུམ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོ་བརྟན་ཀྱིས་མཛད་པའི་འོད་སྤང་ལེ་འུའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདི་ལྟར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་དབྱ་མའི་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་སྟོན་དེ། གང་ཟག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་།
 གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོ་སོ་སོ་དང་སྐར་ན། དང་སོ་ནི།
 འོད་སྤང་ལེ་འུ་ལས། འོད་སྤང་དབྱ་མའི་ལས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། འོད་
 སྤང་གང་ལ་བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྟོག་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་
 སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་བདག་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྤང་
 གཞན་ཡང་དབྱ་མའི་ལས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་གང་གཟུགས་ལ་ཡང་
 རྟག་པར་མི་རྟོག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྤང་སོགས་ལ་བྱིས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་རྟག་པ་མེད་པར་
 བཤད། གསུམ་པ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། མི་རྟག་པར་ཡང་མི་རྟོག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྤང་སོགས་

གྱིས་པས་མི་རྟག་གོ་ཞེས་སོགས་བརྟགས་པ་ལྟར་བྱེ་ནང་སོགས་ན་མེད་པར་བཤད། བཞི་བ་ནི། དེ་
 ཉིད་ལས། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་སྤར་བྱངས་པས་འཕགས་པའི་
 མཉམ་བཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པ་དབྱད་པ་དང་བསྟན་པ་སོགས་བྱུང་པར་བྱག་ཏུ་གྱིས་པས་བཟུང་
 ཏུ་མེད་པས་བཤད། ལྷ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །མི་རྟག་ཅེས་བྱ་
 བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། བདག་མེད་ཅེས་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་ཡང་དག་པ་ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡང་དག་པ་མིན་ཞེས་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་ཞེས་པ་དང་། འོད་སྤང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ་ཞེས་
 བ་དགས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྱུང་པར་གྱིས་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་སོགས་སྒྲོ་འདོགས་དགུ་ལྟར་ཁས་
 མི་ལེན་པ་དང་གཞན་ལ་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་མི་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱིས་དབྱ་མའི་ལམ་བསྟན། དུག་
 བ་ནི། མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ་ཞེས་པས་ཡོད་པ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལོག་
 པར་མོས་པ་དང་ཞེན་ནས་ཁས་ལེན་པ་སོགས་མི་བྱ་ཞེས་བཤད། བདུན་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རིག་
 པ་དང་མ་རིག་པ་དེ་དག་གཉིས་མིན་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་དེ། འོད་སྤང་འདི་ལ་ཤེས་པ་
 གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདུས་བྱས་དང་གཉིན་
 སོ་དང་འདུས་བྱས་སུ་གྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པར་དེ་གོམས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་
 པར་བཤད། བརྒྱད་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྤང་གཞན་ཡང་དབྱ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་
 དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་གང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་བཞི་སོགས་རྟོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱར་བར་བསྟན།
 དགུ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་རྣམས་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཆིག་བདུན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་
 སྤངས་ཀྱང་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་སོགས་རྟོགས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེའི་སྡེ་བ་སྡེད་མོས་ཆལ་
 འགོ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཉོན་མོངས་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སེམས་མི་ཟེན་པའི་དབྱ་མའི་ལམ་

བསྟན། བཅུ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་མིན། རས། སྟོང་
 པ་ཉིད་ལ་སྟོན་པར་བྱ་ཡི་གང་ཟག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བདག་མེད་མཐོང་པའི་བྱད་པར་དང་། དེ་
 ཉིད་ལས། འོད་སྤང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་འེ་རུ་ཅམ་ལ་གནས་པ་སྒྲ་ཡི་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཏུ་ལྟ་བུ་འེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཞེན་ནས་
 ཀྱན་བཏགས་པའི་སྟོ་འདོགས་སུ་ཞེན་པ་བདག་ལྟ་བས་ཀྱང་དམ་བཅའི་བྱད་པར་དང་། དེ་ཉིད་ལས།
 འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྟེས་བྱ་ལ་ལ་ཞིག་ནམ་མཁས་འཛིགས་སྒྲག་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཞིང་ཏུ་སྟེ།
 རས་མཁའ་འདི་སོལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདག་མེད་ལ་གནས་ནས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་ལ་
 སྒྲག་ནས་མེད་པར་སྟོ་བཏགས་ནས་སྟོང་པ་རྣམ་པར་འབྱུང་པའི་བྱད་པར་དང་། དེ་ཉིད་ལས། འོད་
 སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་འེ་མོ་མཁན་ཞིག་གཞོན་སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་འཛིགས་འཛིགས་ལྟ་ཞིང་གིས་
 རས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། གྱིས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་གནས་ཀྱང་ཡུལ་ལྟ་ལ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཆོས་བདག་ཏུ་སྟོ་བཏགས་ནས་འབྱུང་པའི་བྱད་པར་བཞེས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་
 གྱི་དབྱ་མའི་ལམ་བསྟན་ལ། བཅུ་གཅིག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲ་མ་མཁན་ཞིག་གིས་སྒྲ་མ་སྒྲུལ་ལ་
 སྒྲུལ་ནས་སྒྲུལ་པ་དེས་སྒྲ་མ་མཁན་དེ་ཆོས་སོ་ཞེས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་སྒྲ་མ་མཁན་ལྟ་བུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ལོག་པ་ནི་སྒྲུལ་བས་སྒྲ་མ་མཁན་ཆོས་པའི་དཔེ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྤང་དཔེར་ན་འེང་
 གཉིས་བྱད་པ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ་འེང་དེ་ཉིད་སྟེག་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 རྟོག་དཔྱད་ལས་ཡང་དག་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བྱང་ནས་རྟོག་པ་མེད་པར་བྱེད་པར་བཤད། བཅུ་
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྤང་དཔེར་ན་མར་མེ་བྱས་ན་སྒྲན་པ་སྒྲན་ནག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་
 འབྱུང་བ་དང་ཕྱོགས་གང་ཏུ་མི་འགོ་བ་རས། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དང་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་སྟེ་གཟུང་བྱེད་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་

མཐར་ཐུག་པ་སྟོན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དུས་སུ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐུན་པ་ལོག་པར་
བཤད་ལ། བཅུ་གསུམ་པ་ནི། མར་མེ་མ་བྱས་པའི་ཁང་བར་ཐུན་པ་ལོ་འབྲུམ་བསགས་པ་མར་མེས་
སྐད་ཅིག་གིས་སེལ་བ་ལྟར་ལོ་འབྲུམ་དུ་བསགས་པའི་མཐོང་སྤང་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
གིས་འཛོམས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྤང་དེ་བཞིན་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱལ་བ་འབྲུམ་
དུ་བསགས་པ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་མེད་པར་འགྱུར་
རྟོ། ། ཞེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཐུའམ་དབྱ་མའི་ལམ་མཐུའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའི་བྱིར། འོད་སྤང་ལེའུ་འདི་
དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀས་ལམ་འདི་ལ་བསྟེན་ཅིང་དེ་ལྟར་བཅུ་གསུམ་དུ་བཤད་པས། དབྱིས་བྱིན་
པར་ཤོད་ཐུབ་པར་སྤང་བས་རྒྱས་པར་འགྲེལ་བར་བལྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་ཀྱན་བདེན་ན་བྱེད་པོང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། ཡོད་ཅེས་བཤད་ཅི་བདེན་
གཉིས་ཡོད་ཚུལ་གཉིས། །དང་པོ་དབྱ་སེམས་ཡོད་མེད་ཅོད་ས་དང་། །གཉིས་པ་ཀྱན་ཉོན་སྒྲིང་
བྱང་ཐ་སྤྲད་གཞི། །ཡིན་མིན་ཀྱན་རྫོབ་དོན་དམ་ཡོད་གསུངས་ཅམ། །ཟུམ་བུགས་འང་གཉིས་
བྱིར་དངོས་པོ་རྩན་བྱུབ་འཁྲལ། །ཞེས་བྱ་བ་སྤྲས་ཏེ། བྱུབ་མཐའ་གོང་ལོག་གི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་
པའི་དོན་མི་འདྲ་བ་མ་གོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་ཅན་ལྟ་བུའི་བྱུབ་མཐའ་གཅིག་ལ་འང་ཀྱན་
རྫོབ་ཏུ་བཤད་ཚུལ་ཆེས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་མ་གོ་བ་མང་པོ་དང་སྟག་ཆང་བས་རང་སྤྱིའི་དམའ་
ལོས་བྱེ་སྤྲས་ཀྱང་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལྟ་བུའི་དབྱུང་བཟོད་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་བདེན་བྱུབ་ཏུ་ཁས་མི་
ལེན་ན། མདོ་སེམས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སྤྲུམ་ནས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་བྱུབ་ཀྱིས་བྱུབ་ན།
དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་རྟོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་ཡིན་
ན་དོན་དམ་མིན་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། དབྱས་མཐའ་ལས་ཡོངས་བྱུབ་གཅིག་སུ་དོན་དམ་
དུ་བཤད་པ་དང་། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། དོན་དམ་བདེན་པ་མཆན་ཉིད་ལྟ་བུ་བཤད་པ་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་བསྟུ་བ་ལས། རྒྱ་མཆན་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟེན་པར་བྱའམ། དོན་དམ་པར་བརྟེན་

བར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ། གྲུན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་པ་བརྫོད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་གྲུན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་པར་བརྫོད་པར་བྱའམ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བརྫོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྲུལ་པ་གྲུན་
 རྫོབ་རྩ་ཡོད་པར་བརྫོད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལས། ལས་ཀྱང་ཡོད་
 རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་རྣམ་བཤད་
 རིགས་པ་ལས། དེར་ནི་གང་ཟག་གྲུན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་
 དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། སྟོ་རྒྱུད་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་གྲུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅེས་པ་
 ལ་དུ་མར་མ་གོ་བའི་ཆོག་སྤྱིའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྟོངས་པ་བདེན་ཡང་། ཆེས་ཤིན་རྩ་མི་འགལ་ཏེ།
 གྲུན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་གྲུན་རྫོབ་ལའང་དུ་མ་ཤེས་དགོས་ལ། དེར་ཡོད་པའི་
 དོན་ཡང་དུ་མ་ཡོད། དོན་དམ་ཞེས་པ་ལའང་དུ་མ་ཡོད་ལ། དེར་ཡོད་ཚུལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད། དེའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་གྲུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་བཤད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་
 ལྟར་དུ་སེམས་ཅན་པས་དབྱུ་མ་པ་ལ་བརྩད་ཚུལ་ཤིན་རྩ་མང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་
 སེམས་ཅན་པས་དབྱུ་མ་པ་ལ་ཚོད་ཚུལ་དབྱུ་མ་སྤང་བར་བཀོད་པ་ལས་གཞན་ཡང་གྲུན་རྫོབ་
 ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཡིན་པ་བརྫོད་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཅས། འདི་
 ལྟར་གྲུན་རྫོབ་ཅེས་སྤྲུལ་ན་རྩས་པ་མེད་པར་སྤྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། སྤྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱས་ན་
 བྱི་རྩས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཅིག་དང་། དེ་ཉིད་
 ལས། དངོས་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་གྲུན་རྫོབ་ཅེན་ནི། དེའི་ཆེ་བརྩད་པ་མེད་དེ། ཞེས་རོ་བོ་ཉིད་དུ་
 ཡོད་པ་གྲུན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཅིག་དང་གཉིས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མི་རྟག་པའི་དོན་
 གྲུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན། ཞེས་བརྟག་དབྱུད་མ་བྱས་པ་གྲུན་རྫོབ་རྩ་བཤད་པ་གཅིག་དང་
 གསུམ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་གྲུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལ་ཡང་
 འཇིག་རྟེན་འདི་གང་ཡིན་པར་འདོད་ཅི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་རྣམས་སམ། འོན་ཏེ་པལ་བ་ཡིན་

ཞེས་འདིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་དེས་བྱུང་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཅིག་དང་
 བཞི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན། ཞེས་མིང་ངམ་སྐྱེ་ཙམ་ཀུན་རྫོབ་
 དང་དེས་བཞག་ཙམ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཅིག་དང་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རི་སྟེ་སྐྱེ་
 རྟེན་ཞེ་ན། ཞེས་པས་སྐྱེ་སྐྱེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དེར་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཅིག་དང་
 ལྷག །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོན་ཏེ་སྤང་བ་དང་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་རྟོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་
 སྐྱེ་རྣམ་པ་བཟུང་སྟེ། དེ་སྤང་བྱ་བ་རྫོང་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན་ནི། ཞེས་པས་སྐྱེ་རྟོན་གྱི་སྐྱེ་ཀུན་
 རྫོབ་དང་། དེར་ཡོད་པ་དེའི་རྟོན་ཏུ་བཤད་པ་གཅིག་དང་བདུན་དང་འདི་བདུན་གྱི་བསྐྱོག་ཆེ་རྟོན་
 དམ་དང་རྟོན་དམ་པར་བྱུང་བར་མཛོན་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རི་སྟེ་སྤང་ཅིག་ལས་པན་ཆད་ཏུ་
 མི་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་བརྟན་པའི་རྟོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟོན་ནོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་རྟོན་དམ་པའོ་
 ཞེས་ན། ཞེས་པ་དང་བརྒྱད། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོན་ཏེ་མི་བདེན་པའི་རྟོན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པ་དང་དགྲུ ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཆད་མཐའ་ཆད་མ་མེན་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
 གང་ན་ཞེས་སོགས་དང་བཅུ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྟོན་དམ་གྱི་ན་ཞིག་ཡིན་ན་
 བྱི། ཞེས་པས་ངན་པ་ཞིག་རྟོན་དམ་བྱས་ནས་དེར་བྱུང་པ་རྟོན་དམ་པར་བྱུང་པ་བྱེད་ན་དེ་རྟོན་
 དམ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བཀག་པ་དང་བཅུ་གཅིག་བཤད་ལ། དེས་ན་བསྐྱེ་བ་ལས། འཕགས་པའི་
 རེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་རྟོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་རྟོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མིང་དང་བརྫོང་པ་དང་གདགས་
 པ་དང་ཐ་སྙད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཚས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རྟོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། འོན་ཏེ་ལྷ་ན་ལས་དང་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་གཉིས་མིང་ཏུ་ཡང་ཡོད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཏུ་ཡང་
 ཡོད་པས་དེ་གཉིས་རི་ལྷ་ར་འདོད་པར་ཡོད་ཏུ་རྟོག་ལ་རག་གོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་དང་རྟོན་དམ་

གཉིས་ཀར་ཡོད་ཚུལ་སྤྲོ་མ་དང་མི་འདྲ་བ་ཅིག་བཤད་པ་དང་། མདོན་བ་ཀྱན་བརྟམ་ལས། རི་ལྷར་
 བ་ཀྱན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་པ་ཡིན། ཀྱན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 དམིགས་པར་གྱུར་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་པའོ་ཞེས་དང་།
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྷར་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་དུ་ཞིག་རྣམ་པར་
 དག་པའི་དམིགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གཉིས་བཤད་ཅིང་དེའི་
 རྒྱ་མཚན་ཤར་མདོ་སོགས་ལས་གཉིས་སུ་མེད་མེད་ཅེས་དབྱེར་མེད་པ་དང་ཐ་མི་དད་སོགས་
 བཅུ་སོགས་རྣམ་གཤེད་གི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་སོར་གསུངས་པ་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པ། དཀོན་
 བཅེགས་ཀྱི་ལེའུ་དུ་མ་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་སོགས་དུ་མ་ལས་མིང་དང་ཐ་སྙད་དང་བརྟ་
 སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་འཛོག་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེར་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སོགས་མི་འདྲ་བར་བཤད་དགོས་པ་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་
 ཆེན་པོ་ཀྱན་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་འབྲེལ་ཚུལ་གོ་ཞིང་
 གསུང་རབ་ལ་ནང་བུན་ཆུད་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སྒྲུ་མེད་པར་འགྱུར་བས། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས།
 དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་གི་རྩས་བཏགས་ཀྱན་རྫོབ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་དང་། གྲུབ་མཐའ་
 གཅིག་གིས་དེ་དག་གི་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཞིབ་པར་བྱེད་ན་གྲུབ་མཐའ་གལ་ཅན་
 རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་རུས་ཤིང་། དངོས་སོར་སྤྱོད་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་ཀྱན་རྫོབ་
 རྩ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེངས་པ་མང་པོ་དབུ་མ་པས་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྐྱུབ་དགོས་
 པ་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དུ་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་གི་བྱད་པར་འབྱེད་པ་ལ་དགའ་
 པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་དང་། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་ལས་ཀྱང་། གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་རིགས་པའི་
 ལམ་དུ་འང་། །ངལ་བ་མང་བསྟེན་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱིས་མི་དམན་

དུ་མས་ཀྱང་། །འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་གནས་དེ་ནི། །འཇམ་མགོན་སྤྱི་མའི་རིན་གྱིས་
 ལེགས་མཐོང་ནས། །ཤིན་ཏུ་བཅེ་བའི་བསམ་པས་བདག་གིས་བཤད། །བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་རྣམ་དཔྱད་གྱིས། །སྤྱི་བ་ཆེ་མེད་འདོད་རྣམས་གྲུས་པས་ཉོན། །གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་
 ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དང་རྩེ་བཅུན་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་ལྟ་བུའང་མེད་པར་གསུང་རབ་ཀྱི་ལུང་ཅམ་འཛེན་
 པ་དང་། ཡང་དེ་དག་ཀྱང་མེད་ལ་གསུང་རབ་ཀྱང་མ་བཞུས་པར་སྒྲོས་བྲུས་ཀྱི་ཡི་གེ་དག་ནི་
 དཔྱད་ལྡན་མགྱུ་བྱེད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཚུལ་མང་
 ཡང་གཙོ་བོ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་མིང་བདའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཆོས་སུ་བྱུང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་བྱུང་བ་ནི་དོན་དམ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་བྱུང་ཚུལ་འདི་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱིས་
 ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་བྱུང་མ་བྱུང་དཔྱད་པའི་རྩོད་ས་ཡིན་ལ་སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་བཏགས་
 ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་པོར་བྱུང་བ་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་བྱི་མར་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་
 དེར་མ་བྱུང་ན་རྒྱ་འབྲས་དང་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་གནས་ལུགས་སོགས་སུ་མི་རུང་བར་འདོད་
 པར་སྒར་བཤད་པའི་ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་། ཡང་གསལ་གསལ་ལས། བརྟག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་
 སྟེ། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་དངོས་སྤྱི་མ་ཚུལ། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་
 ལས། འདི་ལས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་དང་
 བཅས་པ་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་འདི་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་
 དག་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་
 ཀྱི་བྱ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་དང་སྒྲོས་ཀུན་ལུལ་མིན་རང་བཞིན་
 ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། དེར་ཡོད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། སྒར་དགོངས་འབྲེལ་དང་བསྐྱུ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 དེར་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་རུང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་བྱུང་བ་ཀུན་

རྫོག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཀུན་རྫོག་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་སོ་སོ་རང་རིག་ནི་ཀུན་ཉོན་འཛོམས་བྱེད་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའི་སྟོགས་སུ་བསྡུས་
 བས་དོན་དམ་པར་ཡོད་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཙམ་སྐྱས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དོན་དམ་
 དངོས་མ་ཡིན་ཏེ་མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་པར་བརྟེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ལུལ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ནི། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་
 མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱི་ནི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་དཔེན་པ་ཉོགས་པར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། དེའི་ལུལ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་
 རོ། །གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བརྗོད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་
 རོ། །དངོས་པོ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཕགས་པས་གཟིགས་པས་བརྗོད་
 དུ་མེད་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། བཙམ་ལྟན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལུལ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དངོས་
 པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འདི་རྗེ་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། ཞེས་དང་། འདི་ལ་དགོངས་
 བས། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་། ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱང་ལུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཞེས་གསུངས་མོད། རྗེ་བཙུན་དང་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་
 ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ལུལ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་སེམས་སྣང་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་
 དེ་དམིགས་བྱེད་དུ་བཤད་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། དེའི་ཆེ་
 བ་སེམས་འགག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་མོད་ཀྱི་ཞེས་སྒྲོར་ལམ་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་ན་མཐོང་ལམ་ལྟ་ཅི་
 སྒྲོས་ལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ནི། ཐེག་བསྐྱས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དབའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གནས། སེམས་མེད་པ་ཡི་སེམས་ཉིད་
 དེ། ཞེས་དང་། མི་ཞིག་མིག་ནི་བརྩམ་པ་ལྟར། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། ཞེས་མཉམ་
 བཞག་སྒྲུང་མེད་དང་། དེ་ཉིད་མིག་ནི་བྱེ་བ་ལྟར། དེ་རྗེས་ཐོབ་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། ཞེས་རྗེས་ཐོབ་
 སྒྲ་ཆོག་མཐོང་བ་དང་། དབྱས་མཐའ་ལས། རོན་དང་ཐོབ་དང་སྐྱབ་པ་ནི། རོན་དམ་རྣམ་པ་
 གསུམ་དུ་འདོད། ཅེས་པའི་འགྲེལ་བར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རོན་རོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་
 ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་རོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། རྣམ། སྐྱབ་པ་རོན་དམ་ནི་ལམ་སྟེ། དེའི་རོན་ནི་དམ་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་
 བར་མེད་པར་བཤད་ལ། སང་རྒྱན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་།
 རིག་པ་ཡང་དག་ལྟ་ཐོབ་བྱིར། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས། ཚུལ་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་
 ཅིང་། ཞེས་འབྱུང་ལ། རྒྱ་དཔེ་ལ་ཆོག་ལྷག་པོར་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་དུ་ལོ་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་བའི་འབྱུང་
 ལས། ཆོག་ལྷག་དུ་འབྱུང་བས། རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཐོབ་པའི་བྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་
 གྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཅོ། ཞེས་དང་། དེའི་
 འགྲེལ་བར། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཐོབ་ཅིང་ཉམས་
 སུ་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྣམ། ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཅི་རི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེན་གསུངས་པ་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཚུལ་དུའོ། ཞེས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ལང་
 གཤེགས་ལས་ཀྱང་། སློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཁྱེ་བ་ཁྱེས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་ཁྱོད་གྱིས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་བསྐྱོག་ནས་ཡང་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་
 དངོས་པོར་བཤད་པས། ཞེས་སོགས་ནས། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐོག་མ་མེད་པའི་
 དུས་ནས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱག་པའི་གནས་
 སྤངས་པའི་བྱིར། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཆོན་

ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་མ་དཔེན་པའི་ཆོས་སྒྲོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་སྒྲུག་པ་
སྤང་ཆེད་དུ་དངོས་པོར་བསྟན་པར་བཞེད་པས་ན། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དུལ་གང་ལ་ལྟོས་
ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
ལས་དང་རྣམ་སྒྲིན་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་ཅེས་བཞི་ལས་དང་རྣམ་སྒྲིན་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་འདུན་དམ་
པར་ཡོད་ལ། བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ནི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་རྣམ་
ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པར། རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས། དེར་ནི་གང་ཟག་ཀྱང་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་
རྣམ་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་རྣམས་ལ་དེའི་མིང་གདགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
ཡང་བསྟུ་བ་ལས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་པ་
དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་རྣམ་སྤྱོད་ཡོད་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མདོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ལས། དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་དེ་ལས་གཞན་
པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ནི་རྣམ་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཆོས་གཞན་བཟུང་བ་
ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་སྒྲོས་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་སྤྱོད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་པོ་ལྟ་བུ་དབང་པོའི་
ཡུལ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིད་ཀྱི་མདོན་པར་བརྗོད་པར་བཤད་པའི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་མཆོད་
གཞི་ཡིན་ལ། ཡང་རྣམ་གངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱོད་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་སྤྱོད་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་བཞེས་པ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པས་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་དང་རྣམ་
ལའང་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། ཡང་བསྟུ་བ་ལས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་
ལ་ལྟོས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་
མདོར་ན་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཡི་རྣམ་སྤྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
ཀུན་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་
བཏགས་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་གཞན་གཟུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་

གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་ལྟོས་ནས་གཟུང་དགོས་པའི་ཆོས་གཅིག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོག་སྟེ། མཆོན་གཞི་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ལྟན་མིན་རྣམས་དང་། དགག་བ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། བགས་ཆའ་ལྟ་བུའང་འདྲིན་ལ། རྣམ་གངས་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པར་ཡོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལའང་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཅི་རིགས་འདོགས་སུ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་བཤད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས། དེས་ན་རྩལ་བཏགས་ལའང་གཉིས་སོགས་དགོས་ལ་བཏགས་ཡོད་ལའང་རང་ཉིད་པན་ཚུན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་རྩལ་བཏགས་ཡོད་པ་རྩལ་འདྲིན་བཏགས་འདྲིན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྡེ་མ་དག་གིས་རེ་རེ་ལའང་བཞིར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོག་སྐམ་འགའ་ཞིག་བྲངས་ནས་དངོས་པོ་རྩུན་པར་བྱུང་བར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་ཡོ། །རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དང་། གཞན་དབང་གི་དང་། ཡོངས་བྱལ་གྱི་རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། **བཏགས་ཆ་ཀུན་བཏགས་ཡོངས་ཆད་རྣམ་གངས་གཉིས།** །མེད་དང་མ་སྐྱེས་ཀུན་རྫོབ་རིམ་བཞིན་འཛིག་ །ཅེས་པ། ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད། སྐྱ་བཤད། དབྱེ་བ། མཚན་གཞི། དཔེ་དང་ལྷ་ལས། གཞི་གང་ལ་སྐྱོད་ག་གམ་མིང་བརྟེན་ཅི་རིགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་སྐྱོ་བཏགས་པའི་ཆ་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེ་ཁྱུ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཇི་ཅམ་དུ་རྗེས་སུ་ཐ་སྐྱད་གདགས་པའི་ཕྱིར་མིང་དང་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྐྱེས་ལས། རྣམ་པ་གང་གིས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་བཏགས་ཚུལ་བསྐྱེས་ན་བཅུ་དང་གཉིས་སོགས་ཡོད་དེ། ཅུ་བའི་

རྣམ་རྟོག་སོགས་བརྩ་དང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་སློབ་འདོགས་པའི་ཀྱན་རྟོག་གིས་དཔེགས་པ་
གཞན་དབང་ལ་མིང་དང་མཚན་འཛིན་དང་ལྟ་བུ་བས་ཞེན་ནས། གནས་ལུགས་བཞིན་མིན་པར་
ཀྱན་ཏུ་སློབ་སྦྱོར་ཆོགས་འདོགས་པའི་བྱིར། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པས་རི་ལྟར་ཀྱན་ཏུ་
རྟོག་ཅིང་། དཔེགས་པ་གང་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་གང་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་དང་།
ངག་ཀྱན་ནས་སློང་བ་གང་དང་། ཐ་སྦད་གང་དང་། སློབ་འདོགས་པ་གང་གིས་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་ཅི་ན་
ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མིང་བདས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པས་
ན་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྟོག་པས་ན་ཀྱན་རྟོག་སྟེ་རྣམ་རྟོག་
གིས་ཀྱན་ཏུ་བརྟག་ཆ་ཅམ་ཡིན་པས་ཀྱན་བརྟགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་
དེ་ནི་མིང་དང་བདས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་
གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་
བསྐྱུས་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་ལ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཅམ་དུ་དཔེགས་པས་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་གཉིས་དང་སློབ་པ། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། སློབ་བརྟགས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན། རོ་
བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་སློབ་བརྟགས་པའི་ཆ་གཉིས། རོ་བོས་དབྱེ་ན། མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀྱན་
བརྟགས་དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཀྱན་བརྟགས་གཉིས། བྱི་མ་འདི་ལ་དབྱེ་ཚུལ་མང་། བཞི་པ་མཚན་
གཞི་ནི། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་གཏན་མེད་རྣམས་
དང་བོ་དང་། རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྦྱང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་རང་
མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཀྱན་རྟོག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མཚན་གཞི་གཉིས་པའོ། །ལྟ་བ་
དཔེ་ཡོད་དེ། ཀྱན་བརྟགས་དེ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སློབ་འདོགས་པ་
ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སློབ་བརྟགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མིང་གིས་བརྟགས་ཅམ་ཡིན་པ་ནི་
རྣམ་མཁའི་མེ་རྟོག་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། དཔེར་ན་སྤྱིས་

བྱ་གང་ཟག་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ལ་རབ་རིབ་གྱི་སྒྲོན་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཀུན་བདག་པའི་
མཚན་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏྲག་རི་ལྟ་བུ་དེ་
ལྟ་བུར་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དབང་ནི། འབྲུལ་གཞི་འབྲུལ་བ་གཞན་དབང་དག་མ་དག། རིས་བཞིན་མི་
ཏྲིག་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་རྣམས། །ཞེས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་སྤྲོ་བ་ཤད། དབྱེ་བ་དང་། དཔེ་བཞི་ལས།
དང་པོ་ནི། རྩ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས། དེ་དག་གི་ལྟ་
ན་འདོགས་པའི་གཞི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡང་ཞེས་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས། རྣམ་པར་ཏྲིག་པའི་
སྒྲོད་ལུལ་ཀུན་བདག་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་གནས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
འབྲུལ་གཞིའི་གཞན་དབང་དང་། མདོ་སྡེ་རྩུན་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་ཏྲིག་ནི། །གཞན་གྱི་
དབང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་དང་དོན་དང་ལུས་སུ་སྤང་བ་གསུམ་དང་།
ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་དང་དབང་ཤེས་ལྟ་དང་། ཡིད་ཤེས་སུ་སྤང་བའི་འབྲུལ་བ་གཞན་དབང་སོགས་
ཡོད་པའི་བྱིར། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་
ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་། ཐེག་བསྟན་
ལས། རང་གི་ས་པོན་གྱི་བག་ཆགས་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པས། དེ་བས་ན་གཞན་གྱི་དབང་བྱེད་
དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྲོ་བ་ཤད་ཡོད་དེ། སྦྱེས་ནས་སྐྱད་ཅིག་ལས་ལྟག་སྒྲོད་མི་རུས་པས་ན་
གཞན་དབང་དང་། རྩ་རྒྱུན་གྱིས་སྦྱེ་ཡང་རང་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་པས་སྦྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་
བཤད་པའི་བྱིར། ཐེག་བསྟན་ལས། སྦྱེས་ནས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་ལས་ལྟག་པར་བདག་ཉིད་གནས་
པར་མི་རུས་པས་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་
དེ་ནི་རྩུན་གཞན་གྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར་དེ་ནི་སྦྱེ་
བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་ན། དག་མ་དག་གི་གཞན་དབང་

གཉིས། མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་དག་པའི་མཚན་དཔེ་
སོགས་དང་པོ་དང་། གྲུན་ཉོན་དང་ཉེར་ལོན་གྱི་ཟག་བཅས་ཤུང་པོ་ལྟ་ལྟ་བུ་གཉིས་པའོ། །བཞི་
པ་དཔེ་ཡོད་དེ། འཇུག་བས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཞིའི་སྤང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་རབ་
རིབ་གྱི་སྒྲ་ཤད་དང་སྤང་མ་སོགས་ལྟ་བུ། སེམས་ལས་དོན་གཞན་མེད་ན་རི་ལྟར་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་
འཇུག་སྟམ་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་མེད་ཀྱང་འདོད་མི་འདོད་ཉེ་བར་སྒྲོད་པའི་
དཔེ་མི་ལམ་ལྟ་བུ། དོན་མེད་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རི་ལྟར་སྒྲེ་སྟམ་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་
བུ་དང་། དོན་མེད་ཀྱང་དགེ་མི་དགའི་འབྲས་བུ་བྱུང་པའི་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སོགས་ཐེག་
བསྐྱུས་ལས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ནི། **བདག་གཉིས་བརྟགས་བས་སྤྲོད་བཡོངས་གྲུབ་སྟེ།** །བདག་མེད་
གཉིས་དང་རེ་རེ་འདེམ་པུ་སོགས། །སྒྲུ་བརྗོད་དོན་ཐོབ་སྒྲུབ་བདོན་དམ་གསུམ། །ཞེས་པ་ལ།
མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། དཔེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་སྒྲུ་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
དང་། ཆོས་བདག་གཉིས་སུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྤྲོད་པའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱུས་མཐའ་ལས། མདོན་སྒྲུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་
དག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབྱུས་མཐའ་ལས།
རྣམ་དག་སྒྲོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་སུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་
པར། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ལོ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། གཞན་དུ་མི་འཇུག་བས་ཡོངས་གྲུབ་དང་།
རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་དགེ་བའི་མཚོག་ཡིན་པས་ན་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དོན་དམ་ཡིན་
ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བས་ན་དོན་དམ་པ་ངོ་

བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་
 བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་ན། བདག་མེད་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་།
 སྐྱུས་བརྗོད་ཀྱིས་དབྱེ་ན། དོན་དོན་དམ། ཐོབ་པ་དོན་དམ་སྐྱབ་པ་དོན་དམ་གསུམ་དབུས་མཐར་
 བཤད་དོ། །བཞི་པ་དཔེ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་དག་པས་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱེ་ཤད་སོགས་མེད་པ་ལྟར་
 འབྱུང་སྟངས་ཐམས་ཅད་འགག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་ལ། ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་རེག་བཀག་ཅམ་
 དང་། ཕྱོགས་ཀུན་ལ་ཁུབ་པ་ལྟར། ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཡང་དགག་བྱའི་བདག་བཀག་ཅམ་དང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་སྟེ། ལེའུ་དུག་པ་ལས། དཔེར་ན་སྐྱེས་བྱ་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་
 ཅིང་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱོན་ཆགས་པ་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ན། མིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་སྟོང་
 དུལ་མ་རྣོར་བའི་སྟོང་དུལ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོད་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
 ལེའུ་བདུན་པ་ལས། ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་དེའི་འཕྲོས་དོན་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ནམ་བཞག་ནི། སྟོད་བཅུད་ཆགས་འཛིག་གནས་
 སོགས་ཆ་འདྲ་ཡང་། །འདྲོད་པ་སོ་དུག་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་གཟུགས། །རི་དབྱིབས་སོགས་
 མིན་ངེས་བའི་ལས་འདག་སོགས། །ཕྱང་སོགས་དབྱེ་ཚུལ་དགེ་སོགས་མི་འདྲ་ཡང་། །ཞེས་པ་
 ལ་འདྲ་བ་བཤད་མི་འདྲའི་ཁྱད་པར་སྟོ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་སྟོད་ཀྱི་རི་སྒྲིང་ནས་ཁང་བྱིས་
 དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་གང་ཟག་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པའི་བསྐྱལ་
 བ་ལ་ཉི་ཤུ་དེ་རྗེས་ཆགས་པ་ལའང་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྟོད་དམ་ཁང་པ་ཆགས་པ་ནས།
 འཐབ་བྲལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟོད་ཁང་པ་དང་བཅུད་གང་ཟག་ཆགས་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འོག་གཞི་རྒྱང་

དཀྱིལ་ཚུ་དཀྱིལ་གསེར་དཀྱིལ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དང་གསེར་དཀྱིལ་སྟེང་དུ་མཚོ་བྱང་བ་
 བསྐྱབས་པ་ལས་རིམ་བརྒྱུས་དང་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་དང་སྒྲིང་དག་མཉམ་དུ་ཆགས་ཤིང་།
 དེའི་རྗེས་སུ་སྐུ་མ་ཅུ་གསུམ་མན་ཆད་ཀྱི་བཅུད་ཀྱི་ཐ་མ་མནར་མེད་བར་སེམས་ཅན་གཅིག་
 སྐྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཆགས་བསྐྱལ་ཏེ་དེ་ལ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་རྗེས་གནས་བསྐྱལ་
 འཛིག་དགོས་པས་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཆེན་པོ་མི་བྱེད་བར་དུ་ཆགས་བསྐྱལ་དུ་འཛིག་དགོས་སོགས་
 གྱི་ཞིབ་ཆ་མངོན་པ་གོང་འོག་དང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀ་མ་སྟུན་ལ་གནས་བསྐྱལ་གྱི་མགོ་ནས་མནར་
 མེད་བས་སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེ་མེད་པ་ཡན་ཆད་གནས་བསྐྱལ་ཏེ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་དང་། འཛིག་
 བསྐྱལ་གྱི་མགོ་དེ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ། མེ་ཚུ་རྒྱུང་གསུམ་གང་གིས་འཛིག་པའི་ཅེ་མོ་ལ་སྐྱབ་ནས་
 སྟོང་བར་བྱེད་པ་འཛིག་བསྐྱལ་ཏེ་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བར་ལ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་དང་དེ་དག་གི་རྒྱ།
 མཛོད་ལས། ལས་ལས་འཛིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་སྐྱེས། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་
 བ་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཕྱི་དངོས་པོ་སྣ་ཆོགས་མངོན་བར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ལས་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་པོ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་སྤྱི་མ་སྟུན་གྱི་ལས་སྣ་ཆོགས་ལས་སྐྱེས་བར་འདོད་པའང་
 མ་སྟུན་ལ། དེ་ལ་ཡོངས་སྟོན་པའི་འགོ་བའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་རགས་པ་མ་སྟུན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།
 བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུར་འཛིག་རྟེན་འཛིག་པོ། །བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུར་ཞིག་ནས་འདུག་པོ། །བར་
 གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུར་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པོ། །བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུར་འཛིག་རྟེན་ཆགས་ནས་
 འདུག་པོ། །དེ་དག་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། དེ་ནི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་འོ་ཞེས་དང་། མཛོད་
 ལས། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་འདི། །བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུར་གནས། །ཆགས་པ་དང་ནི་འཛིག་
 བ་དང་། །ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་མཉམ་པོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ས་ལས་ཀྱང་། འཛིག་
 རྟེན་འདི་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུར་འཛིག་པོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འཛིག་པའི་ཅེ་མོ་ཡང་མ་སྟུན་ཏེ།
 ཀུན་བརྟུས་ལས། འཛིག་པར་བྱེད་པ་གསུམ་སྟེ། མེ་དང་ཚུ་དང་རྒྱུང་ངོ་། །འཛིག་པ་ན་ལུས་པ་

གསུམ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
 པ་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་ནི། གནས་བསྐྱལ་བར་བསྐྱལ་ནི་ཤུར་གནས་པའི་མིང་འདྲ་ཡང་།
 མཛོད་ལྟར་ཀུན་བརྟུས་ལས་ཀྱང་མར་འབྱིབ་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་གཅིག་དང་། ཡར་འཕེལ་བ་དང་མར་
 བྱི་བ་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྟེ་བ་གཅིག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡ་ཐོག་མ་ཐོག་གཉིས་རྒྱུད་བ་དང་།
 བར་གྱི་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཁྲག་པ་ཡིན་པས་ཡ་རྒྱུད་སོ་བརྒྱད་ལས་མེད། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཆེ་
 ཡང་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་ཐུག་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལྟར་མར་འབྱིབ་པ་ནི་ཤུར་དང་ཡར་སྟེ་བ་ནི་ཤུར་སྟེ་མར་
 བྱི་བ་དང་ཡར་སྟེ་བ་བཞི་བཅུ་ནཱ་ཐལ་བར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་ཡར་སྟེ་བ་ན་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། གནས་བསྐྱལ་གྱི་བར་བསྐྱལ་ནི་ཤུར་ཐམས་ཅད་ཁྲག་པ་ཡིན་པས་མི་འདྲ་ལ།
 ཁྲག་པ་ནི་ཤུར་བའི་ཡར་སྟེ་བའི་བརྒྱད་ཁྲི་མན་ཆད་གནས་བསྐྱལ་དེའི་ལྷག་མ་ནས་འཛིག་བསྐྱལ་
 འཛིན་དགོས་ལ་འདི་ནི་མཛོད་ཀྱི་མ་ཐོག་ལ་འང་དེགས་པ་སྦྱར་དགོས་ཤིང་མེས་འཛིག་ཚུལ་ད་ལྟའི་
 ཉི་མ་འདི་དང་ནི་མ་གཞན་རྒྱག་སྤ་མ་སྤ་མ་ལས་བཞི་འགྱུར་གྱིས་ཆ་ཞིང་གཟི་འོད་ཆེ་བ་རྒྱུད་ནས་
 བྱི་མ་བྱི་མས་སྤ་མ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ནི་ནི་འོད་ཀྱིས་རྒྱ་སྐར་ལྟར་མི་སྦྱང་བ་དང་རང་གི་འོད་ཀྱི་
 མེས་སྟེག་པ་གཅིག་ས་སྟེ་དང་མཛོད་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཡིན་རྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཐེམས་
 ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ། ཅས། ཐན་བ་རྒྱུད་བའི་ནི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ནིད་
 ཀྱིས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གས་ཆེ་བ་བསྟེག་པར་བྱེད་དོ། །བསྟེག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནཱ་པ་རྒྱག་ཡོད་
 པའི་བྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེམས་ཅན་ནཱ་པ་གྱི་འཛིག་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་རྒྱག་འགྱུར་བར་འགྱུར་རྟེ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་ཀྱང་ནི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་འདི་དག་ལས་བཞི་འགྱུར་བཞི་འགྱུར་གྱི་མ་ཐུས་བསྟེག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་བདུན་དུ་གྱུར་
 ཅས་བདུན་འགྱུར་དུ་བསྟེག་པར་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་ནཱ་པ་རྒྱག་པོ་གང་ཞེན་ལྟེང་ཀ་རྩུང་ཅུ་དང་
 ལྟེང་ཀ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་ནི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་པས་སྟེམ་པར་བྱེད་དོ། །རྩུང་རྩུང་ཅུ་དང་

རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་དགྲིལ་ལའོར་གསུམ་པས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ། །མཚོ་ཆེན་པོ་མ་རྩོས་པ་དེ་
 བློ་ཉི་མའི་དགྲིལ་ལའོར་བཞི་པས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་བློ་ཉི་མའི་དགྲིལ་ལའོར་ལྔ་
 པ་དང་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ། །རི་རབ་དང་ས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གཟུགས་
 ཆེས་སྤ་བའི་ཕྱིར་ཉི་མའི་དགྲིལ་ལའོར་དྲུག་པ་དང་བདུན་པས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་མེ་མེ་
 རྒྱུད་གིས་བདས་ནས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་མན་ཆད་དུ་འགྲོ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་།
 ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་འཛིག་པར་འགྱུར་
 བའི་དུས་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་འཛིག་པར་འགྱུར་བའི་ཆེ་ཉི་མ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་དུ་
 འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བས་རྒྱ་མིག་དང་། རྒྱ་སྐད་རྣམས་སྒྲིམ་པར་
 འགྱུར་རོ། །སོགས་དང་ལུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། རྒྱ་འཛིག་ནི། རྣམ་འཕྲོར་སྦྱོད་པའི་ས་ལས།
 གང་རྒྱུ་ཆད་མེས་འཛིག་པ་ལན་བདུན་འདས་པར་གྱུར་པ་དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཉིད་
 ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཁམས་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་ཁམས་ཀྱིས་སྦོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལན་ཆ་བཞིན་དུ་བཞུགས་
 བས། རྒྱུ་ཁམས་དེ་ཡང་སྦོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཛིག་
 པའི་རྒྱ་རྒྱུ་འགྱུར་རྒྱལ་མི་འབྲུ་ལ་གཞན་འབྲུ། རྒྱུད་གིས་འཛིག་པའི་དུས་དང་འཛིག་རྒྱལ་མཛོད་
 ལྟར་ན། མཛོད་ལས། མེ་ཡིས་བདུན་ལོ་རྒྱུ་ཡིས་གཅིག་དེ་ལྟར་རྒྱ་བདུན་ཐལ་ནས་ནི། །མཇུག་ཏུ་
 རྒྱུད་གིས་འཛིག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མེ་འཛིག་དང་དྲུག་རྒྱུ་འཛིག་བདུན་ཏེ་མེ་རྒྱུས་འཛིག་
 པ་རེ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུད་གིས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་འཛིག་པར་བཤད་ལ། རྣམ་
 འཕྲོར་སྦྱོད་པའི་ས་ལས། གང་རྒྱུ་ཆད་རྒྱུས་འཛིག་པ་ལན་བདུན་འདས་པར་གྱུར་པ་དེའི་འོག་ཏུ་
 ཡང་མེས་འཛིག་པ་ལན་ཅིག་འགྱུར་རོ། །དེའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་གི་
 ཁམས་འགྱུར་སྟེ་ཞེས་དུས་དང་འཛིག་པའི་རྒྱ་མི་འབྲུ་བར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་ཞིག་པ་དང་སྦོང་བསྐྱེད་
 གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་རྒྱལ་པལ་ཆེར་འབྲུ་ལ། པལ་ཆེར་གྱིས་མཛོད་ལས། ཆགས་པ་དང་པོའི་རྒྱུད་

ནས་ནི། །དུལ་བའི་སྲིད་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འབྲུ་མ་ལོན་པར་ཆགས་པའི་ཐོག་མ་
 འོག་གཞིའི་རྒྱུད་དཀྱིལ་ཡིན་སྟེ་མ་བ་དང་། ལ་ལས་མཛོད་ལས། བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་དབག་མེད་
 ནས། །ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་འབྲུལ་ནས་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་སྒྲིང་འདིའི་
 འགོ་བ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་དེ་ནས་ཡ་ཐོག་འཛིན་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་། །གནས་བསྐྱལ་གྱི་ཡ་ཐོག་
 མགོ་འཛིན་སྒྲིང་བའི་ཆེ་ལོ་དབག་མེད་བཅུ་མས་མ་ཐག་ནས་འཛོག་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་བཟུད་ཁྱི་
 ནས་འཛིན་སྟེ་མ་བ་སོགས་འབྲུལ་བ་སྣ་ཆོགས་སྒྲིང་བ་ནི་བོད་འདིར་པོ་ཆོད་དང་སྤྱི་བརྟོན་སྤྱི་བ་ལ་
 མཁས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་འེ་བའི་ཡངས་ཤོར་གྱི་སྒྲོན་ཏུ་མ་ཡིན་ལ། དང་པོ་མི་འཐད་དེ་མེ་འཛིག་
 ལྟ་བུའི་ཆེ་ཐོག་མར་ཆངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་། དེ་ནས་ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གཞལ་
 མེད་ཁང་ནས། འཐབ་བྲལ་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་ཡས་རིམ་ནས་ཆགས། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུད་རྒྱ་
 སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དང་། སྒྲིང་རི་རབ་རྣམས་རིམ་བས་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རང་འབྲེལ་
 ལས། དང་པོར་ནི་ཆངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་འབྲུང་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ནི་འཐབ་བྲལ་བའི་བར་
 དུའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ནི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སའི་
 དངོས་གཞི་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྒྲོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་མདོན་པར་གྲུབ་ནས། སྤྱི་མ་ཁོ་ན་བཞེན་དུ་བསྐྱལ་
 བ་དང་པོའི་སྒྲིང་བར་འབྲུར་བའི་ལས་ཉིད་གྱིས་འོད་གསལ་གྱི་ལྟའི་རིགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 སི་འཕོས་ནས་འདིར་སྤྱེ་བར་འབྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོན་བ་གོང་མ་དང་ལིན་ཏུ་
 འགལ་ལོ། །ཚུལ་འདིས་ལོག་རྟོག་དུ་མ་བཀག་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །འཁྱགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་
 དེ། དེའི་ཆེ་ད་དུང་ཉི་རྩ་མ་བྱུང་བར་དུ་ལོ་དང་ཞག་སོགས་མེད་པས་ཆེ་ལོ་དབག་མེད་སྤྱབ་པའི་ཐ་
 སྣོད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་གི་ཉི་རྩ་མ་བྱུང་བར་དུ་ཉིན་ཞག་ལོ་སོགས་མེད་པར་བཤད་
 པ་དང་འགལ་ལ། ཡང་ཆགས་བསྐྱལ་དུས་གྱི་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་ཆེ་དབག་མེད་སྤྱབ་
 པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལ། བྱེད་ཅག་གིས་ཆེ་ལོ་དབག་ཏུ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་

ཉེ། ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་སྤྱབ་པ་ལ་ཆགས་བསྐྱལ་དུ་གཏོགས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་གི་བ་ནས་གནས་
 བསྐྱལ་དུ་གཏོགས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱུང་པར་གཉིས་སོ་སོར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉི་ཟླ་
 བྱུང་ནས་ཀྱང་མི་ཆངས་སྟོང་མ་བྱུང་བར་དུ་དགེ་བཅུ་ཚོགས་པར་སྟོང་པ་ལ་དེ་མ་མེད་པར་འདུལ་
 བྱུང་ནས་བྱུང་ལ་མི་དགེ་བ་གང་ཡང་མ་སྟུང་པར་དཔྱལ་བར་སྟེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་ཆད་
 དུ་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་མ་ཆང་བས་ཆགས་བསྐྱལ་གྱི་མཁུག་མ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། མ་ཚོས་པའི་འབྲས་
 རོས་བ་ནས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་བྱུང་ཞིང་མི་ཆངས་སྟོང་བྱུང་ལ་དེ་སྟོང་མཁན་བཟང་སྦྱིན་གྱི་སྟེ་བ་
 དང་། དེ་ནས་འབྲས་དེ་ལ་ལེ་ལོས་གསོག་འཛོག་བྱས་པས། མི་སྟེ་བར་ཞིང་རྣམས་བགོས་པར་
 འཕྲོག་བ་སོགས་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཐོག་མ་དེ་ནས་བྱུང་ལ་དེ་ནོར་ཅན་གྱི་སྟེ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་
 དགག་པར་ཞིང་དཔོན་བསྐོས་ཤིང་ཞིང་གི་དུག་ཆ་སྟེར་བར་བྱས་པས། སྟེ་དགུ་ཀུན་དགའ་བས་
 རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀྱར་བ་ཞེས་མིང་ཆགས་པ་དེ་ནི་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྟེ་བ་ཡིན་ལ་རྒྱལ་
 རིགས་ཐོག་མར་དེ་ནས་བྱུང་། དེ་ནས་བྲིམ་བདག་ནས་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དེ་དག་ལ། སྤྲ་སྤྲ་
 ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་ཟུར་ཆག་སྟེ་བྲས་ཟེའི་རིགས་དེ་ནས་བྱུང་། དེ་ནས་ཡང་རྒྱན་པོ་ལ་ཆད་པ་བྱས་
 བས་འགའ་ཞིག་སྒྲག་ནས་རྩོན་སྒྲས་སོགས་བྱུང་བ་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་དབང་གིས་ཆེ་ལོ་
 མར་གི་བ་ནས་གནས་བསྐྱལ་གྱི་ཡ་ཐོག་གི་མགོ་བཞག་ན་མདོ་བསྐྱན་བཙུན་དུ་མར་འགྲིག་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། ས་ལས་རིགས་བཞི་པོ་དེ་བྱུང་བ་ན། སྤུག་པ་དང་མི་སྤུག་པའི་འཕྲོ་བ་ལྷ་སྟོང་བར་འགྱུར་
 བའི་ལས་ཀུན་ཏུ་ཚོམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ལོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གང་ཡང་བྱུང་བ་ཞིག་བདག་པོར་
 གྱུར་པའི་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་ན་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་
 པོར་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ལོག་ཏུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་རྣམས་ནི་སྤུལ་བ་ལྷ་བྱུང་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་རོ། །གཞོན་པ་དང་ལྷགས་ཟངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་མི་
 ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདིས་དཔྱལ་སྤང་ལ་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱུང་པར་

འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་འགྲོ་བ་མིན་པས་སྐབ་པར་འདོད་པ་སོགས་བཀག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
འདུལ་བ་ལུང་སོགས་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྷགས་པས། །ཆེ་སྤང་། ཞེས་
དང་། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ནས་དེ་ལྟར་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་འཕེལ་བ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཁད་ཀྱིས་
སྤང་དུར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་མར་མི་ཆེ་ལོ་བཅུ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བྱད་པར་དུ་དེ་ལས་ཀྱང་
གསལ་བ་ནི། མཛོད་ལས། བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་དཔག་མེད་ནས། །སོགས་ཀྱི་རང་འབྲེལ་ལས། ཆེ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་འབྲིབ་པ་ན་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་ཆགས་ནས་གནས་པ་
རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྣོད་ཆགས་རྗེས་སུ་ཆངས་
པ་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་སྐབ་པ་ཡན་ཆད་བཅུད་ཆགས་དུས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བར་
བསྐྱལ་བཅུ་དགུ་སོང་བ་དེའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། འཛིག་ཏེན་ཆགས་པ་
ན། མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་བཅུ་དགུ་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆེ་ལོ་
དཔག་མེད་ནས་འབྲིབ་པ་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གསུམ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་འཛིན་པ་
ས་སྟེ་དང་མ་ཐུན་ཡང་ཁྲིད་ཀྱིས་ཡ་ཤོག་རྒྱང་པ་དང་དེ་ཡང་མཛོད་ཆིག་དེའི་དགོངས་པར་མི་འགྲོ་
སྟེ། ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཅམ་ནས་བརྒྱད་ཁྲིར་འགྱུར་བ་ལ་ལུང་རིགས་དུ་མས་གཞོད་པར་རྟོགས་
སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གངས་ཅན་གྱི་པ་རྗེ་ཏེ་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྷན་རལ་གྱིའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེ་ལོ་
དཔག་མེད་ཀྱི་བའི་འབྲུ་མཛད་པ་ནི་ཆིག་ལ་ལམ་རྒྱས་ཡོད་པ་ཅམ་མོ། །

གཉིས་པ་མི་འདྲ་བ་ནི། ཆ་འདྲ་ཡང་། །འདོད་པ་སོ་དྲུག་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་
གཟུགས། །རི་དབྱིབས་སོགས་མིན་ངེས་པའི་ལས་འདག་སོགས། །ལུང་སོགས་དབྱེ་ཚུལ་དགེ་
སོགས་མི་འདྲ་ཡང་། །ཞེས་པ་ལ། མི་འདྲ་བ་སྦྱིར་བསྟན། གྲེ་བཀ་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། སྣོད་བཅུད་ཆགས་བསྐྱལ་འཛིག་བསྐྱལ་གནས་བསྐྱལ་སྟོང་བསྐྱལ་གྱི་བར་བསྐྱལ་མིང་དང་
གངས་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆགས་ཚུལ་ཡང་མཛོན་པ་གཉིས་ལས་

ཆར་གཉའ་ཤིང་ཅམ་བབས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་སོགས་ལས་ཀྱང་སྤང་ལ། མདོ་ལ་ལ་ན་
 སྤྱིན་ཡང་མི་འདྲ་བ་སོགས་དང་། ལུན་ཡང་བར་བསྐལ་བ་ཅུ་དྲུག་ཏུ་བབས་པར་བཤད་ལ། ཆར་
 ཡང་བར་བསྐལ་ལྷ་ལ་གཤོལ་མདའ་ཅམ་དང་། དེ་ལྷ་ལ་སྤང་པོའི་པོ་མཆན་ཅམ་སོགས་བབས་
 པར་བཤད་པ་དང་། དེས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་བར་དུ་བྱུང་བར་བཤད་དེ། ཡབ་སྐུ་མཇུག་
 བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་འཛིག་རྟེན་འདི་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་ཡོད་དེ།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་འཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོ། ཉམ་མཁའ་འདི་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱིན་ཤིན་ཏུ་
 སྤྱག་པོའི་ཆོགས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་གཉིས་འཁྲིགས་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་དག་འཁྲིགས་པས་ཐམས་ཅད་དང་
 ལྷན་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཐམས་ཅད་གཡོགས་པར་འགྱུར་
 རྟེ། དེ་ལ་བསྐལ་བ་བར་མ་ལྷའི་བར་དུ་གཤོལ་མདའ་ཅམ་གྱི་ཆར་གྱི་རྒྱན་འབབ་པོ། །བསྐལ་བ་
 བར་མ་ལྷའི་བར་དུ་སྤང་པོ་ཆེའི་པོ་མཆན་ཅམ་གྱི་ཆར་འབབ་པོ། །བསྐལ་བ་བར་མ་ལྷའི་བར་དུ་
 རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཆར་འབབ་པོ། །བསྐལ་བ་བར་མ་ལྷའི་བར་དུ་ཐིགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆར་འབབ་
 པོ། །དེས་ས་འདི་ནས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་རྒྱས་བྱུང་བར་གང་བར་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་
 གསུངས་ལ། རིའི་གོ་རིམ་དང་གངས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྤང་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རིའི་རྒྱལ་
 པོ་རི་རབ་དག་དང་། གཉའ་ཤིང་འཛིན་དག་དང་། ལུ་ལྷུང་འཛིན་དག་དང་། གཤོལ་མདའ་འཛིན་
 དག་དང་། རྡོ་རྗེ་འཛིན་དག་དང་། སེང་ལྷེང་ཅན་དག་དང་། རྣམ་པར་འདུད་དག་དང་། རི་རྩ་རྩ་
 དག་དང་། བལྟན་སྤྱག་དང་། བལྟན་སྤྱག་ཆེན་པོ་དག་དང་། ཐེར་སྟེ་དག་དང་། སྟོས་ཀྱི་དང་ལྷང་
 དག་དང་། གངས་རི་དག་དང་། དེ་མིན་པའི་རི་ནག་པོ་དག་གནས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས། མདོ་བྲན་པ་ཉིར་བཞག་ལས། རུབ་བ་ལང་སྟོན་པའི་ལུས་
 ཤིང་ཏུ་ལ་བདུན་བཅེགས་པའི་ཆད་ཅམ་པ་དང་། ཤར་ལུས་འཕགས་པོའི་མི་རྣམས་ཤིང་ཅུ་གྲོ་
 རྩའི་སྟོང་པོའི་ཆད་དང་མཆུངས་པ་ཅམ་གྱི་ལུས་སུ་བཤད་པས་མཛོད་དང་མི་མཐུན་ལ། གཞན་

ཡང་མདོ་བླ་པ་ཉེར་བཞག་ཏུ་བ་ཡང་སྟོན་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་མ་གསུམ་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་
 པའི་སྐྱལ་གྱིས་མིག་གི་སྐྱོན་སྐྱོན་སྐྱོན་སྐྱོན་པ་ལྟར། བ་ཡང་སྟོན་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་སྐྱོན་པའི་དེ་
 འཛིན་ལ། རི་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བ་དང་། ཤར་ལུས་
 འཕགས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་མིག་གིས་མཚན་མོ་ཐུན་པའི་ནང་གི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་ཉིན་མོ་དང་
 བྱེད་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། མདའ་འཕངས་པས་སྒྲིབ་པ་ཙམ་པན་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་སྐྱོན་པ་མཐོང་དང་
 གདགས་པ་དང་ས་སྡེ་སོགས་ནས་མི་འབྱུང་པའི་རྣམ་བཞག་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེར་མ་ཟད་རི་རབ་ཀྱང་རྒྱུ་སྟེང་དུ་ཡང་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
 སྟོང་ཡོད་པ་དང་། གླིང་སོ་སོའི་ཆད་ཀྱང་མི་མཐུན་པ་སོགས་ཡོད་དེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས་
 འདི་ལྟ་སྟེ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་ཆད་བཞི་ཁྲི་གཉིས་སྟོང་ནས་འགྲོ་སྟེ་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་
 ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གནས་པ་དང་། རམས་སུ་དཔག་ཆད་
 བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་ལ། རྒྱུ་དཔག་ཆད་དུག་ཁྲི་ཡོད་པའི་ས་ཆེན་པོ་ཞེས་དང་། བླ་པ་ཉེར་
 བཞག་གི་བཤད་ཚུལ་རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་ལས། རི་རབ་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་སྟེང་དུ་འཕགས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་
 བཞི་སྟོང་དང་འོག་ཏུ་ཡང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་བཤད་ཅིང་། ཁ་དོག་ཀྱང་རི་རབ་ཀྱི་ཤར་དུལ།
 སྟོ་བྲུ་ཐུ། ལུ་གསེར། བྱང་ཤེལ་དཀར་པོར་བཤད་ལ། ཉི་མའང་སྐྱོན་པོའི་རྩེ་མོའི་ཐད་ནས་
 འཆར་བ་རུབ་པ་དང་སྐྱེད་གྲུ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཡར་འཕེལ་བ་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དཔག་ཆད་
 བརྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གླིང་བཞིའི་ཆད་ཀྱང་འཛམ་བུའི་གླིང་ནི་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཡིན་
 རོ། །བ་ཡང་སྟོན་ནི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཡིན་རོ། །ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོ་ནི་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་
 དགུ་ཡིན་རོ། །བྱང་གི་སྐྱོན་སྐྱོན་ནི་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ཡིན་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་།
 གསེར་གྱི་རི་ལས་བརྒྱལ་བའི་རི་རབ་དང་ཉི་བ་རྣམས་ན་ཡང་གླིང་མི་འབྲུ་མ་དང་། མཆོ་དང་
 རི་མི་འབྲུ་མ་དུ་མ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་ཆད་དང་ཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་

བཤད་ལ། གསེར་གྱི་རི་པོ་སྟོང་ལྷག་དྲུག་ཅུ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱུས་ན་ལྷན་པོ་གནས་ཞེས་བ་ཙམ་མ་
གཏོགས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྱི་གངས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་གསེར་གྱི་རི་པོ་འདི་དབང་དཔག་ཆད་ཁྱི་
ལྷག་དྲུག་ཅུ་བཤད་བ་སོགས་མདོན་མདོད་དང་ས་སྟེ་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་བ་ཆེ་ཞིང་དུས་འཁོར་
དང་ཡང་གཏན་མི་མཐུན་ནོ། དེར་མ་ཟད་མདོད་དང་ལུང་གཞན་ལས་ཀྱང་མདོན་བ་དང་དུས་འཁོར་
གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་བཞག་ཟུར་ཙམ་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་
མཛེད་འདིག་རྟེན་འདི་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་བ་ལྷར་ཡིན་ལ། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐ་དད་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དག་མ་དག་གི་འདིག་རྟེན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆད་བཞག་དཀའ་སྟེ་གདུལ་བྱའི་
ལས་ཉོན་སྟོད་པའི་མཐའ་མ་བཀག་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཡང་མཐའ་
ཡས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁ་ཅིག་ས་ལྷ་བྱར་འདུག་
གོ། ཁ་ཅིག་སྟོ་ཆོགས་བརྒྱའི་དབྱིབས་སུ་འདུག་གོ། ཁ་ཅིག་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་སུ་འདུག་གོ། སྟོང་
གཡོགས་མེད་བ་དང་། སྟེལ་ཞི་དང་། སྟེལ་ཚུགས་དང་། ཞེས་གསུངས་བ་དང་། བྱང་སེམས་ས་
དང་པོ་བས་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་འདེབས་པའི་ནང་གི་སྟོན་ལམ་དྲུག་བ་ཞིང་ཁམས་མཐའ་ཡས་
བར་མདོན་དུ་བྱེད་ཅིང་འཇུག་བར་སྟོན་པའི་མདོ་ས་བཅུ་བ་ལས། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཤིན་ཏུ་
རྒྱས་བ་དང་། ཐ་གྲུ་ཆེ་བ་དང་། ཆད་མེད་བ་དང་། སྤ་བ་དང་། རགས་བ་དང་། འཆོལ་བ་དང་། སྟེང་
གཡོགས་མེད་ཅིང་གཞི་ཕྱལ་བ་དང་། འཇུག་པའི་བྱིམ་ཅན་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དབྱིག་གཉེན་
གྱིས་དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཐ་གྲུ་ཆེ་བ་དང་། ཆད་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་
ལ་སོགས་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་གོ། སྤ་བ་ནི་གང་དག་ན་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཡོད་བ་
རྣམས་སོ། རགས་བ་ནི་གང་དག་ན་ཡིད་ཀྱི་ལུས་མ་ཡིན་བ་ཡོད་བ་རྣམས་སོ། འཆོལ་བ་ནི་གོ་
རིམས་སུ་མི་གནས་བ་རྣམས་སོ། སྟེང་གཡོགས་མེད་ཅིང་གཞི་ཕྱལ་བ་ནི་བྱིམ་གནས་བ་མ་བྱས་
བ་རྣམས་སོ། འཇུག་པའི་བྱིམ་ཅན་ནི་བྱིམ་གནས་བ་བྱས་བ་རྣམས་ཏེ་འདི་ནི་མཐའ་དག་གི་མཆོན་

ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། རོ་བོ། གནས་ཚུལ། རྣམ་དབྱིབས། རེས་
 ཆིག་ལྔ་ལས། དང་པོ་མ་དག་པའི་དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་ལས་ཀྱིས་སྣ་ཆོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་ལས་ཀྱི་ས་བོན་བྱང་པར་ལས་འབྲས་བུ་སྣ་ཆོགས་སྟོན་བ་བཞིན་ཏེ། སལ་ཆེན་ལས། རི་
 ལྟར་ས་བོན་བྱང་པར་གྱིས། །འབྲུ་རྣམས་སྣ་ཆོགས་སྟོན་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་
 གྱིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ཞིང་འབྲུང་རོ། །ཞེས་སོ། །དག་པའི་ཞིང་ནི་སྤྱི་ལྷན་ལས་མཁའ་
 ལ་སྟོན་ཆགས་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོན་བྱང་སེམས་དུས་སྤྱོད་ལམ་བཟབ་པའི་དབང་གི་
 སྣ་ཆོགས་སྤྱུ་བྱུང་སྟེ། སལ་ཆེན་ལས། སྤྱི་རྒྱལ་པོས་སྟོན་བྱང་རྣམས། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་
 སྟོན་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སྟོན་ལམ་གྱིས། །ཞིང་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་འབྲུང་བ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་བརྡོ་བོ་ནི། མ་དག་པའི་དེ་ནི་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱད་པས་ན་མ་དག་ལ། དག་པའི་
 དེ་ནི་ལས་ཉོན་གྱིས་མ་བསྐྱད་པར་སྟོན་ལམ་ལས་བྱུང་བས་ན་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་དག་ཚུལ་
 ཡང་། སལ་ཆེན་ལས། ཞིང་གི་དབྱིངས་རྣམས་ལ་ལ་ནི། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་
 གནས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལས། །ཆོས་ཉིད་དེ་དག་དེ་ན་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པས་
 དབྱིངས་ནི་ཁམས་ཏེ་ཁམས་ལ་ལར་ཉོན་མོངས་པས་སེམས་ཅན་ལ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་
 ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ནམ་ངང་ཚུལ་ཀྱན་སྣང་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དག་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཞིང་
 རྣམས་ལ་ལ་འོད་བཟང་བ། །རིན་ཆེན་རང་བཞིན་དེ་མ་མེད། །རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དེ་མེད་དག །སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱུངས། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་མེད་སྤྱི་མ་ནག་ཤོག་མེད་པ་དང་བྱི་མ་
 ལས་ཉོན་དེ་མས་མ་བསྐྱད་པའི་དོན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ནི་ཞིང་ལའང་སྤྱར་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱད་ཀྱན་སྣ་
 ཆོགས་ཀྱི་དེ་མ་མེད་པར་བྱས་ན། ཀྱན་བཟུས་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དང་
 སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
 དབང་གིས་བྱང་བ་འདི་མཐའ་དག་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་དེན་པའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་དེ་དག་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་
 པ་མིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མིན་གྱི། སློན་ལམ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་
 དབང་གིས་བྱུང་བ་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ལ་འདི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་པལ་ཆེར་གྱིས་
 མི་འདོད་ཀྱང་དབྱ་སེམས་ཀྱན་བཞེད་ལ་སྦྱིར་སོ་སྦྱིའི་གཟུགས་ལྟར་ལ་སྤྱག་བདེན་དགོས་ཀྱང་།
 དག་ཞིང་སོ་སྦྱིའི་གཟུགས་ལྟར་དེ་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་བསལ་གཙུག་པོ་། གསུམ་པ་གནས་ཚུལ་
 ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དང་། འབྱུང་བ་ལ་དང་འོད་ལ་དང་། སངས་རྒྱས་སྦྱིའི་བྱིན་ལ་གནས་
 པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། པལ་ཆེན་ལས། ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ལ་འདྲི་མེད་འོད་ཅན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
 ལ་གནས། སྤྱང་བའི་སྦྱིང་པོའི་འོད་ཅན་འོར་བུའི་རྒྱ་མཚོ་དག་ལ་ལེགས་པར་གནས། ཞིང་རྣམས་
 རྒྱ་མཚོ་མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱའི་རྒྱ་མཚོ་དག་ལ་གནས། ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཚོའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དབྱིངས་རྣམས་ལ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱིན་ལ་གནས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིས་རིམ་
 བཞིན་དུ་ཞིང་ཁམས་འདྲི་མེད་ཀྱི་འོད་ཅན་མཁའ་ལ་དང་། སྤྱང་བའི་སྦྱིང་པོའི་འོད་ཅན་འོར་བུའི་རྒྱ་མཚོ་
 ལ་དང་། ཞིང་མཐའ་དབྱུང་སྟེ་མཐའ་དབྱུས་མེད་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་མཚོ་ལ་དང་། དེ་ལ་ལ་སངས་
 རྒྱས་བྱིན་ལ་གནས་པར་བཤད་པས་སོ། །བཞི་པ་རྣམ་པ་དང་དབྱིབས་ནི། འོར་བུ་དང་། རྒྱ་མཚོ་
 དང་། རི་རབ་དང་། རྩེ་རྩེ་དང་། སེང་གོ་ལྟ་བུ་དང་། རྩེ་གམ་དང་། རྩི་དང་། པོ་དང་། མིག་དང་།
 མཛོད་སྤྱད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་ལྟ་བུ་སོགས་ཡོད་དེ། པལ་ཆེན་ལས། རྩོགས་རྣམས་ཀྱན་ན་
 ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་སྤྱང་། ལ་ལ་རྒྱུ་པོ་ལ་ལ་བྱུང་གསུམ་སྟེ། རྩེ་དག་ལ་ལ་རྩོགས་ནས་བཞེད་
 གནས། འོར་བུ་པོ་ལྟ་བུ་འཁོར་ལོ་ཡན་ལག་བརྒྱད། ཀྱན་ཀྱང་ལས་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་པར་
 བྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། ཡང་ཞིང་ལ་ལ་ན་སྦྱིང་བཞི་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱིང་བཞི་
 མེད་པ་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ། ལྟ་མི་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་ཅིག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རི་རབ་འོད་ཡང་དག་
 འཕགས་ཀྱི་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ན། འཛམ་གླིང་ལ་དབག་ཆད་བྱེ་བ་དང་། གཞན་གསུམ་ལ་བརྒྱད་

ཁྱི་རེ་རེ་ཡོད་པ་དང་། མངོན་དགའི་ཁིང་ན་གསེར་དབུལ་གྱི་སྐྱས་ལ་འཛེགས་ཏེ་སུམ་ཅུ་ཅག་སུམ་
 དུ་འགྲོ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁིང་ལ་ལར་འོད་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་དང་། ཡོད་པ་
 ལའང་ལྟའི་དང་། ཁྱིམ་གྱི་དང་། ཉི་ཁྱའི་དང་། རང་གི་དང་། རིའི་དང་། ཤིང་གི་དང་། རྗེར་བུའི་དང་།
 མར་མེའི་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་དང་། བརྗོལ་དང་། སྟོས་རྒྱུའི་འོད་ཅན་སོགས་ཡོད་དེ། བལ་ཆེན་
 ལས། ཁིང་རྒྱམས་ལ་ལ་འོད་མེད་དེ། །ཐུན་པའི་འཛེགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། །རེག་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱ་གྱི་
 འབྲ། །བལྟ་ན་མི་ཟད་སྤྱི་ཡང་གཡལ། ཁིང་རྒྱམས་ལ་ལ་ལྟ་འོད་ཅན། །ལ་ལ་ཁྱིམ་གྱི་འོད་ཅན་ཏེ། །ལ་
 ལ་ཉི་ཁྱའི་འོད་དང་ལྷན། ཁིང་རྒྱམས་ལ་ལ་རང་གི་འོད། །ཤིང་གི་འོད་ཅན་བྲི་མ་མེད། །ལ་ལ་རིའི་
 འོད་ཅན་ཏེ། ཁིང་རྒྱམས་ལ་ལ་རྗེར་བུའི་འོད། །ལ་ལ་མར་མེའི་འོད་ཅན་ཏེ། ཁིང་རྒྱམས་ལ་ལ་
 སངས་རྒྱས་འོད། ཁིང་རྒྱམས་ལ་ལ་བརྗོལ་འོད། །སྟོས་རྒྱུའི་འོད་དང་ལྷན་བའང་ཡོད། །སྟོན་ལས་
 དབང་གི་རྒྱམ་པར་སྤྱངས། །ཞེས་གསུངས། འཇམ་དཔལ་ཁིང་བཞོད་ལས་སངས་རྒྱས་རྗེར་བུ་
 བཅེགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཁིང་ཉི་ཁྱ་མེད་པར་སྤྱིན་མཆོམས་གྱི་རྗེར་བུས་གསལ་བ་དང་། རྫོ་གྲོས་མི་
 ཟད་པའི་མདོར་མི་འཇུག་ཁིང་ན་ཁིང་གྲེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གྲེ་བ་སྤྱག་བརྒྱ་ཉི་ཁྱ་རེ་རེས་གསལ་བར་
 བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱན་དང་ཚུལ་རྒྱམས་ཐ་དད་པར། །སྟོ་ཆོགས་མིག་ཡོར་ལྟ་བུར་
 སྤང་། །གསུངས་པ་ལྟར། ཁིང་ལ་རྒྱན་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་ཡོད་པ་ལ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་དང་དབག་
 བསམ་ཤིང་སོགས་གྱིས་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཁིང་རྒྱམས་ལ་ལར་སངས་རྒྱས་
 མེད། ཁིང་རྒྱམས་ལ་ལར་སངས་རྒྱས་བཅས། །ལ་ལའི་ཁིང་ན་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་ལ་སངས་
 རྒྱས་མང་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁིང་ལ་སངས་རྒྱས་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་། ཡོད་པ་ལའང་
 ཁིང་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་དང་ལྷན་པ་བདེ་བ་ཅན་དང་། བདེ་གཤེགས་
 ཀུན་བཟང་གི་ཁིང་མིག་མི་འཇུག་ལྟ་བུ་དང་། དུས་གཅིག་ལ་ཁིང་གཅིག་ལའང་འཇོག་སྤྱིང་གི་
 གངས་ལྟར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མི་མཛེད་གྱི་ཁིང་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་ལ་ལས་

གཅིག་ལས་མེད་ཟེར་གང་པལ་ཆེར་གྱིས་སྒྲ་མ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞིང་གི་གནས་ཆད་བསྐྱལ་བ་
གཅིག་དང་། བཅུ་དང་། རུལ་གངས་དང་། གྲེ་བར་གནས་པ་སོགས་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཞིང་
རྣམས་ལ་ལ་བསྐྱལ་བ་ཅམ། །ལ་ལ་བསྐྱལ་བ་བཅུ་བ་སྟེ། །ཞིང་རྣམས་ལ་ལ་རུལ་མཉམ་
པའི། །བསྐྱལ་བ་གྲེ་བར་བཞེད་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐད་ཀར་མཐའ་མེད་
གང་སྟེང་འོག་ལ་མཐའ་ཡོད་པར་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་ལ་ལ་འདོད་གང་། ཐེག་ཆེན་པ་བཟང་སྟོང་ལྟར་
སྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་མཐའ་མེད་པར་འདོད་དོ། །ལྷ་བ་དེས་ཆོག་ནི། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
གནས་པས་ན་སྟོང་དང་། འཛིག་པ་དང་ལྡན་པས་ན་འཛིག་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ། སྟོང་གསུམ་མི་མཛེད་འདི་ལའང་མི་འདྲ་བ་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་ན་སྒྲིང་བཞི་རི་རབ་
ཉི་ཟླ་ནས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་མན་ཆད་རེ་རེ་སྟོང་ལ་སྟོང་སྟེ་བྱུང་དང་། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་
དང་སྟོང་བར་མ་ཟེར། སྟོང་གཉིས་པ་དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོར་བཤད་པ་རི་རབ་
སོགས་གྲེ་བ་སྟག་བརྒྱ་ཡོད་པའི་མི་མཛེད་འཛིག་རྟེན་ཏུ་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་
སྐབས་སུ་འང་གསང་འདུས་འགྲེལ་བ་སོགས་ཏུ་མར་བཤ་བྱུབ་ཏུ་མས་བཤད་པ་ནི་སྟན་མོང་བ་སྟེ་
མཛོད་ལྟར་ཏུ་འདོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་སྟན་མོང་མིན་པའི་དབང་ཏུ་བཏང་ན་པལ་ཆེན་ལྟར་བཤད་ན།
འཛིག་རྟེན་འདི་གཞི་ཀུན་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་
རབ་ཀྱི་རུལ་དང་མཉམ་པའི་སྟེང་ན་སྟོས་རྒྱུ་མཆོ་ལོར་བུ་ཀུན་ནས་སྟང་པའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་
ལ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཁྲེར་བ་འོད་ཟེར་དང་ཟེ་བ་སྟོ་ཆོགས་པ། ཞེས་པ་ལ། འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱུ་མཆོ་གཞི་དང་སྟེང་པོར་མེ་ཉོག་གིས་བརྒྱན་པ་གནས་དེ་ནི་བྱ་བཞི་བ་དོ་རྩེ་དང་
ནོར་བུའི་འཁོར་ཡུག་ཅན་ནོར་བུའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ། མཐོང་མན་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་
ལས་བྱུབ་པ་དོ་རྩེ་ལྟར་སྤྲ་བ་འདི་གནས་སོ། །དེའི་སྟེང་ན་སྟོས་རྒྱུ་མཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
བཞེད་ཏུ་མེད་པའི་རུལ་དང་མཉམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡང་དེ་སྟེད་གནས་ཏེ། དེ་དག་གང་

གཞི་གཞན་དང་གཞན་ལ་གནས་པ། དབྱེ་བས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འདུག་པ། རོས་གཞན་དང་
 གཞན་ལ་ལྟ་བུ། ནམ་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་འཇུག་པ། རྒྱན་གཞན་དང་གཞན་ཡོད་པ་ཡིན་
 རོ། །དེའི་མཆོད་དབྱས་མ་ལ་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་པརྣོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མ་
 ཡོད་པའི་བརྒྱ་གསུམ་པ་ནི་མི་མཛེད་འདི་ཡིན་རོ། །ཡང་ནམ་པར་སྤང་མཛེད་ཀྱི་ཕྱག་མཐེལ་ན་
 ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། མེ་དང་། རྩ་དང་། སའི་
 ཁམས་རྒྱ་མཆོད་དང་། མེ་རྟོག་མཆོན་མེད་དང་། ཕྱག་མཐེལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཉེར་ལྷ་ཡོད་པའི་དབྱས་མ་ནི་མི་མཛེད་འདི་ཡིན་རོ། །འདི་ལ་འང་ཁ་ཅིག་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་
 མཆོད་གཞི་སྤྱིང་མི་མཛེད་སོགས་དུ་མ་རྒྱུད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཆོད་དང་། རྒྱ་མཆོད་དེ་
 ལ་སོགས་པ་དུ་མ་རྒྱུད་པ་མེ་རྟོག་རྒྱན་ཅན། དེ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་རྒྱུད་པ་འོག་མིན་ཆེན་པོ་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། ཕལ་ཆེན་ལས་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཆོད་རྒྱུ་ཅི་རྩལ་ཡང་མི་
 སྤང་ལ་རྒྱུད་དག་དང་མི་མ་སྤུན་པར་བཤད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་མང་པོས་ཀྱང་།
 སྤྱིང་གསུམ་གྱེ་བ་སྤྱག་བརྒྱ་རྒྱུད་དང་པོར་གྱེད་པ་དང་། ཡང་ལ་ལས་རྒྱུད་གསུམ་པ་གྱེ་བ་སྤྱག་
 བརྒྱ་གཞི་སྤྱིང་མེ་རྟོག་བཀོད་པར་འཛིག་པ་དང་ལ་ལ་དེ་ཡང་མི་འཛིག་པར་ད་དུང་བར་དུ་རབ་
 འབྱམས་རྒྱ་མཆོད་འཇུག་པ་དག་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་ཕྱག་རྟོག་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་མ་མཐོང་བའི་
 འོལ་ཆོད་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་བཞི་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང་ཉི་མ་
 ནས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་མན་ཆད་གྱེ་བ་སྤྱག་བརྒྱ་ནི་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་གཅིག་ལོ། །སྤྱིང་གསུམ་ཆེན་པོ་གྱེ་བ་སྤྱག་བརྒྱ་གཞི་སྤྱིང་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རབ་
 འབྱམས་རྒྱ་མཆོད་མཆོམས་སྦྱར་གཅིག་ལོ། །གཞི་སྤྱིང་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རབ་འབྱམས་རྒྱ་
 མཆོད་གྱེ་བ་སྤྱག་བརྒྱ་ལ་གཞི་སྤྱིང་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རབ་འབྱམས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་
 རྒྱུད་གཅིག་ལོ། །གཞི་སྤྱིང་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རྒྱུད་དང་པོ་གྱེ་བ་སྤྱག་བརྒྱ་ལ་གཞི་སྤྱིང་མེ་

ཏྲོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་བར་མ་གཅིག་གོ། དེའི་རྒྱུད་བར་མ་བྱེ་བ་ཕྱག་
 བརྒྱ་ལ་གཞི་དང་སྦྱིང་པོ་མེ་ཏྲོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རབ་འབྱམས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་
 གསུམ་པ་དང་དེ་ཉིད་རང་ལ་གཞི་དང་སྦྱིང་པོ་མེ་ཏྲོག་གིས་བརྒྱན་པའམ་བཀོད་པའི་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་གཅིག་འཛོག་གི་དེའི་བར་ལ་གཞན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྦྱོང་གཉིས་པ་
 སྦྱོང་ལ་སྦྱོང་གསུམ་ཆེན་པོ་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་མེ་ཏྲོག་གི་གཞིའི་སྦྱིང་པོའི་རྒྱན་བཀོད་པ་དང་ལྷན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་རབ་འབྱམས་དུ་མ་ངེས་པར་སྦྱོན་པ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 རབ་འབྱམས་རེ་རེ་ངེས་པར་སྦྱོན་པ་རེ་རེ་ལའང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ངེས་
 པར་སྦྱོན་པའི་བཀོད་པ་རབ་འབྱམས་དུ་མ་ཡོད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡན་ཆད་ཀྱི་གཞི་སྦྱིང་མེ་ཏྲོག་བཀོད་པ་ལ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱུད་གསུམ་དགོས་པ་དང་།
 དེ་ལ་མཆོམས་སྦྱོར་བ་དགོས་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་མཆོམས་
 སྦྱོར་བ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆད་ནི་སྦྱིང་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་བྱེ་
 བ་ཕྱག་བརྒྱ་དང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དང་། རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དག་གང་
 གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྩེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་སྦྱོང་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 སོ། །སྦྱོང་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་གང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་
 ཤིང་རྩེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་མེ་ཏྲོག་གི་གཞིའི་སྦྱིང་པོའི་རྒྱན་བཀོད་པ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་
 མཆོམས་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྩེས་སུ་ཞུགས་པ་གཅིག་གོ། །མེ་ཏྲོག་གི་གཞིའི་
 སྦྱིང་པོ་རྒྱན་བཀོད་པ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱོར་བ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་གང་གི་
 ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྩེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་མེ་ཏྲོག་གི་གཞིའི་སྦྱིང་པོ་རྒྱན་བཀོད་པ་རབ་འབྱམས་
 ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་གོ། །མེ་ཏྲོག་གི་གཞིའི་སྦྱིང་པོ་རྒྱན་བཀོད་པའི་བྱེ་བ་ཕྱག་

བརྒྱ་རྣམས་གང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་མེ་ཏོག་གི་གཞིའི་སྤྱིང་པོ་བཀོད་
 བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་བར་མ་གཅིག་གོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་བར་མ་
 བཀོད་པའི་རྒྱུད་བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱ་གང་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་མེ་ཏོག་གི་
 གཞིའི་སྤྱིང་པོ་རྒྱུན་བཀོད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཀོད་པ་གཅིག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་
 བར་སྤྲང་མཛད་དེས་སྟོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་ཡོངས་སུ་སྤྲངས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་མི་མཛད་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ། རྗེ་སྤྲུལ་སྤྱུ་མཛད་རྒྱུད་
 གཞན་དང་བཤད་སྟོལ་མི་འདྲ་བའི། །ཤིང་རྟེན་སྟོལ་འབྱེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྤྱི་སྟོན་ནང་སྤྱེས་བྱའི་དོ་རྗེ་ལུས་མཐུན་བར་ཆད་
 དབྱེབས་སྟོན་ནས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་གཞན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་དབྱེབས་
 སོགས་ཁམས་དུག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་སྤྲུགས་སུ་གྲགས་པའི་ས་བོན་སྦྱར་ཏེ་
 དབང་པོ་རབ་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་སོགས་ཆེ་གཅིག་ལ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུས་སྟེར་བ་འདིའི་
 བཤད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བྱུང་བའི་དབང་ལྷག་རྗེ་ཞོར་བཟང་ཞབས་ཀྱིས་རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤྲང་བར་
 བལྟ་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་ཆེན་དང་སྤྱི་དོན་འོད་རྒྱན་རྗེས་འབྲང་བ་སོགས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་
 བར་དུ་གསལ་བར་བཤད་པ་དེར་ལྟ་ལ་འདིར་རྣམ་གྲངས་ཅམ་བཀོད་ན་ཡེ་ཤེས་ལེ་ཏུ་འབྱམས་སྤྲུག་
 ལྟར་བཤད་ཀྱང་ནང་སྤྱེས་བྱའི་ལུས་ལ་སྤྱི་དཔྱད་ཞེང་ལ་ཁྱུ་བཞི་ཡོད་པ་ལྟར་སྤྱི་དཔྱད་པ་གསུམ་མམ་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་བསྟོམས་པའི་རྒྱ་ཞེང་གཉིས་ཀར་དཔག་ཆད་འབྱམས་སྤྲུག་བཞི་བཞི་སྟེ་
 བླ་སྤྱེས་བྱའི་ལུས་ལ་ཁྱུ་གང་བྱུང་བ་དེའི་དོད་ལ་སྤྱི་དཔྱད་ལ་འབྱམས་སྤྲུག་གཅིག་སྦྱར་བའི་རིགས་
 པ་སྦྱར་རྒྱ་ཡོན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆད་འབྱམས་སྤྲུག་བཞི་སྟེ་
 ལུས་ཁྱུ་བཞི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འོག་གཞི་རྒྱུད་དཀྱིལ་རྒྱུམ་པོ་རྒྱར་དཔག་ཆད་འབྱམས་སྤྲུག་
 བཞི་པ་དང་ནང་ལུས་ཀྱི་འདོམ་ལ་ཁྱུ་བཞི་སྦྱར། དེའི་སྟེང་དུ་མེ་དཀྱིལ་རྒྱུམ་པོ་འབྱམས་སྤྲུག་གསུམ་

བ་དང་ལུས་ལ་དབྱང་ལྟ་ནས་ཁྱེད་གསུམ་སྦྱར། དེའི་སྟེང་དུ་ཆུ་དཀྱིལ་རྒྱུ་པོ་རྒྱར་འབྲུམ་སྤག་
 གཉིས་དང་ལུས་ཁྱེད་གསུམ་སྦྱར། དེའི་སྟེང་གི་དབྱུག་སྦྱུ་ས་དཀྱིལ་རྒྱུ་པོ་འབྲུམ་སྤག་གཅིག་བ་
 དང་ལུས་ཀྱི་བྲང་ཁྱེད་གསུམ་སྦྱར་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་རེ་རེའི་དབང་ལ་སྟོང་སྤག་ལྷ་བཅུ་རེ་ཡོད་ལ་
 འཁོར་ལྷག་ལ་རང་རང་གི་སྦྱུ་འགྲུར་ཡིན། དཀྱིལ་འཁོར་རང་རང་གི་མཐའ་གྲེན་དུ་འབགས་བ་
 ལྷགས་རེ་ལྟ་བུ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་མཐོ་བ་ཅན་ས་དཀྱིལ་མན་ཆད་ལ་འབྲུམ་སྤག་གཉིས་ཡོད་བ་དང་།
 ལུས་ལ་རྒྱར་བ་ནས་རྒྱེད་པའི་བར་ལ་ཁྱེད་ཡོད་བ་དཀྱིལ་འཁོར་ལོག་མ་གསུམ་རེ་རེའི་ནང་ན་
 དཔྱལ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱི་སྤྱེད་ལོག་མར་དཔྱལ་བ་བདུན་བ་དུ་འཁོད་ཆེན་པོ་
 གནས་ལ། དེའི་གནས་ན་བརྒྱད་བ་དྲེ་རྗེ་དཔྱལ་བ་ཡང་གནས་བས་གནས་གཅིག་བྱས། སྟེང་ཆ་
 ལ་སྤྱན་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་དཔྱལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེ་དཀྱིལ་ལ་ཆ་ལོག་མར་མེའི་དཔྱལ་བ་
 དང་། ཆ་གོང་མར་དུ་བ་མེ་བྲང་པའི་དཔྱལ་བ་དང་། ཆུའི་ཆ་ལོག་མར་འདམ་གྱི་ཆུ་ཡང་དག་ལྷན་
 པའི་དཔྱལ་བ་དང་ཆ་སྟེང་མར་བྱེ་མའི་ཆུ་བྱེ་མ་ཡང་དག་ལྷན་པའི་དཔྱལ་བ་གཉིས་དང་། ས་
 དཀྱིལ་ཆ་གཉིས་སྦྱུ་བཤོས་པའི་ལོག་མ་སྟོང་སྤག་ལྷ་གསེག་མའི་ཆུའི་དཔྱལ་བ་དང་དེ་སྟེང་སྟོང་
 སྤག་ཉེར་ལྷ་བཤོས་པའི་སྟོང་སྤག་བཅུ་གཉིས་ལྷ་བརྒྱར་ལྷ་མིན་གྲོང་དང་། དེ་སྟེང་སྟོང་སྤག་བཅུ་
 གཉིས་ལྷ་བརྒྱར་སྤྱིའི་གྲོང་དང་། སའི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷན་པོ་ཆད་ནི་འབྲུམ་སྤག་གཅིག་
 རྟེ། ཞེས་གསུངས་བ་ལྷར་ལྷན་པོ་འབྲུམ་སྤག་གཅིག་དང་རྒྱེད་བ་ནས་མཁྱིན་པའི་ལོག་གི་ཁྱེད་གསུམ་
 སྦྱར། དེའི་སྟེང་སྟོང་སྤག་ཉེར་ལྷ་ནི་ལུས་མཁྱིན་བ་སོར་དུག་དང་། དེ་སྟེང་སྟོང་སྤག་ལྷ་བཅུ་ལྷན་
 པའི་གདོང་བར་གྲགས་བ་ལུས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲུ་མཆོམས་བར་གྱི་གདོང་ལ་སྦྱར། དེ་ནས་སྟོང་སྤག་
 ཉེར་ལྷ་ལྷན་པའི་གཙུག་ཏྱར་གྲགས་བ་ལུས་ཀྱི་གཙུག་ཏྱར་དང་གཟུགས་མེད་གནས་དང་སྦྱར།
 ལྷན་པོ་དེའི་ཤར་ཡི་རྩ་རྩེ་ལ་དང་། སྟོང་སྤྲུ་རྩ་ག་དང་། ལུབ་རྩ་ཤེལ་དང་། བྲང་ཀེ་ཏ་ཀ་དང་། སྟེང་
 པོ་མར་གད་གྱི་རང་བཞིན་དང་། སྟེང་གི་རྒྱ་ཆད་འབྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷན་པོ་ཡི་ནི་སྟེང་གི་རྒྱ་ཤར་

ནས་ཀྱབ་དང་བྱང་ནས་སྒྲིའི་ཆའི་བར་དུ་སྒྲོང་ཕྱག་ལྷ་བཅུ་ལྟ་སྲུང་ས་པ་ལྟར་དང་། ཅ་བ་སྒྲོང་ཕྱག་
 བཅུ་དྲུག་པ་སྟེགས་བྱ་ཆད་སྒྲོང་ཕྱག་གཅིག་ཡོད་པས་བསྐྱོར་བ་གཞན་དུ་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་དུ་
 བཤད་པ་འདིར་རིའི་དབང་པོའི་དུ་ལྷ་ནི་གདུགས་ཆེ་ཆུང་ལྷ་ཆུང་རིམ་ནས་བཅེགས་པ་ལྟར་སྒྲོར་
 མོར་གནས་ཤིང་། རྩ་ལོག་མ་དང་འབྲམ་སྟེགས་མཉམ་ལ། རྩ་སྟེང་མ་ནི་ཁ་བའི་རིམ་བཅིག་ལ་རི་
 ལ་རེག་ལ། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་ན་རིའི་དབང་པོའི་དུ་ལྷའི་ཁོངས་སྒྲིབས་སུ་རི་དྲུག་ལ་རིམ་
 བས་སྒྲིང་རེ་འབྱར་བ་སྟེ། རང་ནས་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་དང་འོད་དཀར་གྱི་དང་རབ་མཆོག་གི་དང་ཀྱུ་ཤི་
 དང་མིའམ་ཅིའི་དང་ཁྱུང་ཁྱུང་གི་དང་དྲག་པོའི་སྒྲིང་སྟེ། སྒྲིང་དྲུག་སྒྲིང་སོ་སོའི་མཐར་མཆོར་རེ་
 གྱི་ནས་ནང་ལ་ཆང་དང་ཆུ་དང་འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་དང་སྒྲིང་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་སྟེ་མཆོ་དྲུག་དང་རི་
 རང་ནས་ཕྱི་ལ་རིམ་བས་འོད་སྟོན་དང་མཐུ་ར་དང་ནི་༡༥་དང་ནོར་བུའི་འོད་ཟེར་དང་། རྩ་མེད་
 དང་བཅིག་རི་སྟེ་རི་དྲུག་གི་རི་རབ་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་ཏེ་གནས་ལ་རེ་རེའང་སྒྲོས་དཔག་ཆད་
 བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་རེ་ཡོད་པ་སྒྲིང་བདུན་པ་འཛམ་སྒྲིང་ཆེན་པོས་འཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྐྱོར་
 བ་ཞེས་སྒྲོས་ལ་འབྲམ་ཕྱག་གཅིག་ཡོད་པ་ལས་ཀྱི་ས་དང་། དེའི་མཐའ་ན་བ་ཙྨ་ཅན་གྱི་རྒྱ་
 མཆོར་གྲགས་པ་རྒྱ་མཆོ་བདུན་པ་ཆུ་དཀྱིལ་དང་དབྱེར་མེད་ལ། དེའི་མཐའ་ན་རི་བདུན་པ་རྩོམ་མེད་
 རིར་གྲགས་པའི་མཐའ་བསྐྱོར་བ་གཞན་དུ་རྟ་གཤོང་གི་མེར་ཡང་གྲགས་པ་མེ་དཀྱིལ་གྱི་ཆ་ལས་
 སོ། །འཛམ་སྒྲིང་ཆེན་པོའི་སྟེང་ན་ཤར་སྒྲིང་རྒྱང་གི་རང་བཞིན་རྒྱུ་པོ་དང་། སྒྲོ་སྒྲིང་མེའི་རང་
 བཞིན་གྱུ་གསུམ་དང་། ཀྱབ་སྒྲིང་སའི་རང་བཞིན་གྱུ་བཞི་བ། བྱང་ཆུའི་རང་བཞིན་རྒྱ་གམ་སྟེ།
 འཛིག་རྟེན་འདིར་ཆགས་པའི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གསུམ་དང་།
 ས་དཀྱིལ་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་དཔྱལ་བ་དང་། ལྷ་མིན་དང་སྟེང་འོག་ཅི་རིགས་ན་ཡི་དྲུགས་
 དང་དུད་འགྲོ་དང་མི་སྟེ་འདོད་པ་འོག་མ་ལྷ་དང་། རི་རབ་མགྱོན་པ་མན་ཆད་ལ་མས་རིམ་ནས་
 རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་འཐབ་བྲལ་དང་དགའ་ལྡན་དང་འབྲུལ་དགའ་

དང་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་དེ་འདོད་ལྷ་དྲུག་དང་འདོད་པ་བརྩ་གཅིག་དང་རི་རབ་ཀྱི་གདོང་བར་
ཆངས་རིས་ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཆངས་ཆེན་དང་། འོད་རྒྱུད་དང་། ཆད་མེད་འོད་
དང་། འོད་གསལ་དང་། དགེ་རྒྱུད་དང་། ཆད་མེད་དགེ་དང་། དགེ་རྒྱུས་དང་། སྤྲིན་མེད་དང་།
བསོད་ནམས་སྦྱེས་དང་། འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་དང་། མི་ཆེ་བ་དང་། མི་གཤུང་བ་དང་། བྱིན་ཏུ་མཐོང་
བ་དང་། འོག་མིན་ཏེ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྩ་དྲུག་དང་། གཙུག་ཏྱར་ལ་གཟུགས་མེད་
བཞི་སྟེ། མིད་པ་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་གཅིག་བཤད་ལ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། སྟོང་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་མི་མཐེད་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དབྱུས་ནས་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་སྟོང་ཕྱག་རེ་རེ་སྟེ། ཤར་དང་རུབ་དང་བྱང་
དང་སྟོ་དང་བདེན་བྲལ་དང་དབང་ལྷན་དང་རྒྱུད་དང་མེར་རྟ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་དང་
གསུམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྟོང་གསུམ་རྣམ་བཞག་གྲུང་འདོད་པས། ལ་ལས་གཟུགས་
གཟུགས་མེད་རི་རབ་ལ་བརྩུང་བ་དང་སྟོང་གསུམ་ཆད་གསུངས་པ་ཁྲིགས་སོ། །ནང་ལུས་ལ་
ཆོགས་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱི་ལ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་
མང་། རྒྱ་བ་གང་ཤིའི་རྒྱ་མཆན་ལ་དོགས་པ་མང་བ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ས་སྟེ་དང་མཛོད་ཀྱི་
ལུགས་ལ་རི་རབ་རྩ་མཆོམས་ཡན་ཆད་ལ་རྒྱ་དབང་གཉིས་ཀར་དབག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད། རྩའི་
ནང་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་རུབ་པ་བྱང་ནས་ངོས་བཞི་རིམ་བཞིན་གསེར་དདུལ་བྱེད་ཕེལ་གྱི་རང་བཞིན་
དུ་མཛོད་དང་གསེར་དདུལ་ཕེལ་བྱེད་ཕེལ་བྱེས་སྟེས་བཤད། གདགས་པ་ལས། ཤར་
སྟོགས་ཀྱི་ངོས་ཕེལ་ལས་གྲུབ་པ། སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་ངོས་ནི་བྱེད་ལས་གྲུབ་པ། རུབ་སྟོགས་ཀྱི་ངོས་
ནི་དདུལ་ལས་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་མཐར་མཆོ་བདུན་དང་གསེར་རི་བདུན་གྱིས་གྲུ་
བཞིར་སྟེལ་མར་བསྐྱོར་བའི་རི་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་རྩམས་དང་དབང་མཉམ་ལ་སྤྲ་མ་ལས་བྱི་
མ་བྱི་མ་བྱེད་ཀྱིས་དམན་པ་རི་རབ་ཀྱི་བྱེད་དང་གཉའ་ཤིང་འཛིན་མཉམ་པ་སོགས་སོ། །དེ་རྣམས་
ཀྱི་གོ་རིམ། ས་སྟེ་ལས། གསེར་གྱི་རི་བདུན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཉའ་ཤིང་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་

འདུད་དང་། ཉན་རི་དང་། ལྷ་ན་སྤྱག་དང་། སེང་ཐེང་ཅན་དང་། གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་། སྤྱ་
 རྒྱད་འཛིན་རྣམས་མཛོན་པར་འབྱུང་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་དག་གྲུང་རིམ་པར་རི་རབ་འཁོར་བར་
 འདུག་གོ། ཞེས་དང་། རི་དེ་དག་གི་མིང་རྣམས་ནི་དེ་དག་གི་ཅེ་མོའི་རྣམ་པ་འབྲུ་བའི་བྲེ་བྲག་ལས་
 བལྟ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། མཛོད་ལས། གཉའ་ཤིང་འཛིན། གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་
 སེང་ཐེང་ཅན། དེ་བཞིན་བལྟ་ན་སྤྱག་རི་དང་། ཉན་དང་ནི་རྣམ་འདུད་དང་། སྤྱ་རྒྱད་འཛིན་
 རིའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་གོ་རིམས་སྤྱ་གནས་ལ། མཛོད་ལས། འཛམ་བྱ་སྤྱིང་སྟེ་ཤིང་རྟའི་
 དབྱིབས། གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་ཐུང་དང་བཞི། ཞེས་ངོས་ཐུང་ཤོས་ལ་དཔག་ཆད་ཐུང་དང་བཞི་
 བཤད་ལ། ས་ལས། འཛམ་སྤྱིང་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུ་ངོས་གསུམ་ལ་སྟོང་ཐྲག་གཉིས་གཉིས་དང་ཐུང་ཤོས་
 ལ་ལྟ་བུ་སྟེ་མཐའ་བསྐྱོར་བྱག་སྟོང་ལྟ་བུ་དང་། བ་ལང་སྟོང་རྒྱུ་པོ་དཔག་ཆད་བདུན་སྟོང་ལྟ་
 བུ། ཐུང་སྤྱ་མི་སྟན་བྱ་བཞི་དཔག་ཆད་བུ་སྟོང་སྟེ། ཤར་ལུས་འཕགས་རྒྱ་གམ་སྟེ་ངོས་གསུམ་
 ལ་ཉིས་སྟོང་རེ་དང་ཐུང་བྱ་ལ་སྟོང་ཐྲག་གཅིག། མཛོད་ལས། ངོས་ཐུང་བྱ་ལ་སྤུམ་བུ་ལྟ་བུ་བཅུར་
 བཤད། སྤྱིང་ཐུན་བུ་དྲེགས་སྤྱ་ལ། སལ་ཆེན་ལས། སྤྱིང་བཞིའི་འཁོར་སྤྱིང་ཐུན་བྲེ་བ་ཐྲག་བུ་དྲེ་
 ཅུ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། སྤྱིང་དེའི་ཅ་བའང་རི་ལྟར་གཅིག་ཅུ་ཡོད་ལ་ཅེ་མོ་སྤྱིང་དང་ཐད་དུ་ཡོད་པ་
 དེ་ནི་སྤྱིང་དེའི་སྤྱིང་གཡོག་སྟེ། གསེར་སྤྱིང་། ཟངས་སྤྱིང་། སིང་ག་ལའི་སྤྱིང་སོགས་སྤྱིང་འདིའི་
 གཡོག་གསེར་འཁོར་ཡིན་ལ། ས་ལྟར་ན་སྤྱིང་བཞི་ལ་གསེར་ལམ་ཡང་ཡོད་དེ། ས་ལས། འཛམ་བྱ་
 སྤྱིང་གི་ཉི་འཁོར་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་ལམ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་
 རིགས་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་མོའི་ཆད་ཅམ་གྱི་རྒྱ་མཆོར་རྒྱ་བཅོམ་ཅིང་འདུག་སྟེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
 བ་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ན་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱ་ལུས་རྒྱ་བཅོམ་ཅིང་ཞིག་སྐྱམ་པར་འབྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། རྒྱ་བཅོམ་གཅིག་ལ་མ་རངས་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། མཛོད་པ་དང་དུས་འཁོར་བ་ན་རེ། ཉི་མ་དང་
 ཉི་བའི་འོད་ཕྱོག་པའི་གི་མའི་དབང་གིས་ཞེས་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། ཉི་མ་དང་ནི་ཉི་བ་ལས། རང་

གི་གྲིབ་མས་སྦྱིབ་པར་སྒྲུབ། །ཞེས་དང་། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། དེམ་པ་རི་ལྟར་རྒྱ་བ་གྲུབ། །ཆ་
རྣམས་གྲིས་ནི་རྫོགས་པར་འགྲུབ། །འཕེལ་འགྲིབ་གྲིབ་མའི་དབང་གིས་ཏེ། །རྒྱ་བ་ཆ་དང་རྫོགས་པ་
མིན། །ཞེས་གསུངས་ལ་གྲིབ་མས་བསྦྱིབ་ལུགས་ལ་གདགས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། ཉན་ཐོས་
མདོན་པ་བན་རེ། ཚུ་རོལ་ལ་ཉི་འོད་ཐོག་པའི་གྲིབ་མས་ཐོངས་བསྦྱིབ་པར་འདོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་གྲིས་ཚུར་ངོས་གྲི་མཐེལ་ལ་གྲིབ་མས་མ་བསྦྱིབས་པར་ཕར་ངོས་གྲི་མཐེལ་བསྦྱིབས་
པ་ལ་མཆན་ཏེ། གྲིབ་མ་ཚུ་རོལ་གྲི་ངོས་ནས་འབབ་དགོས་སོ། །དགོངས་ནས་གྲགས་སོ་ལོ་ཞེས་
པ་མ་རངས་པ་སྤྲས་སོ། །རང་འགྲེལ་ལས། གདགས་པ་ལས། ནས། དེས་ན་པ་རོལ་གྲི་ངོས་སུ་གྲིབ་
མ་བབས་པས་དགྲིལ་འཁོར་མ་རངས་པར་སྒྲུབ་རོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གྲགས་སོ་ལོ་ཞེས་
གསུངས། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ལས། ཀ་བ་ལ་སློན་མའི་དཔེ་བཞོན་ཀྱང་རྒྱ་བའི་ཉི་མ་ངོས་ལ་རྒྱ་ཆེས་
ཐུང་སྒྲོར་ཡོད་པའི་ཆ་དེ་ལུགས་རིས་བསྦྱིབས་པའི་ཆ་ལྟ་བུར་མདོན་པས་ཉི་གྲིབ་ལ་མི་འགྲིབ་པས་
ཉི་འོད་གྲིས་ལུག་པའི་མིག་ལ་སྟན་པ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་རང་གྲིབ་ཡིན་པར་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །ས་
སྡེ་ལས། རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ཡུད་ཅམ་གྱི་སྡེར་དུ་འཇུར་བན་རྒྱ་གམ་དུ་སྒྲུབ་སྟེ། དེའི་པ་རོལ་གྱི་
ངོས་དེའི་ཚུ་རོལ་གྲིས་བསྦྱིབ་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲུབ་སྟེ། རི་ལྟ་རི་ལྟར་འཇུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གང་
བར་སྒྲུབ་རོ། །མར་གྱི་ངོ་ལ་རི་ལྟ་རི་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་འཇུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གྲི་བར་སྒྲུབ་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སྒྲ་འོག་འཇུར་ཅམ་མ་གཏོགས་སྒྲ་འོག་བསྒྱུར་བར་མ་བཤད་ཅིང་མི་འཐད་ལ། ཡང་
སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཉི་མའི་མཐེལ་གྱི་སྡེར་གསེར་གྱི་རྩ་བས་བསྒྲོར་བ་དངུལ་དང་བཱེུཅ་དང་
ཤེལ་དང་གསེར་གྱི་ཅིག་སྦྱིབས་བཞི་དང་། མདའ་ཡབ་དང་ཟམ་པ་རྒྱུད་མ་བཞི་དང་ལྷན་པ་གཞལ་
ཡས་ཁང་དང་སྐྱེད་མའི་ཆལ་སོགས་གནས་པ་ལྟའི་བྱ་རྒྱ་བ་འཁོར་བཅས་བཞུགས་པར་བཤད་པས་
ན། མཁས་རྣོ་མ་ཁ་ཅིག་ཕོ་ཆོད་གྲིས་དུས་འཁོར་དང་ས་སྡེའི་ལུགས་ལ་རྒྱ་བའི་འོག་ཚུ་ཤེལ་དང་སྡེར་
ཨིན་ཏུ་ལ་ཡིན་ལ་གནམ་གང་ལ་སྒྲ་འོག་བསྒྱུར་སྡེར་གི་ཨིན་ཏུ་ལ་བསྟན་པར་འདོད་པ་རྣོངས་པའི་

གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་ལོ། །ཡང་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་སྒྲ་བ་བྲི་གང་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉེན་ཡང་མ་རངས་བསམ་ནས་མཁམས་བརྗོད་ཚུགས་ལས་པའི་གསུང་ན་རེ། སྤྱིང་འདྲིའི་འོད་གྱི་འོད་དམར་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་མཆན་དུས་བཅུ་གསུམ་ལྟ་བུའི་ཆེ་ནའང་སྒྲ་བ་མ་གང་འདུག་ལ་དེའི་ཆེ་ཉི་མའི་རྗེས་དང་སྒྲ་བའི་བར་ན་སྐར་ཁྲིམ་བཅུ་གསུམ་མ་ལོང་ཅམ་སྤང་ལ་དེ་ལའང་ཉི་འོད་གྱིས་བྲབ་ན་ཉི་མའི་མདུན་ནའང་དེ་ལྟར་བྲབ་དགོས་པས་སྐར་ཁྲིམ་གཅིག་མིན་པའི་མཁའ་ངོས་ཀུན་ཉི་འོད་གྱིས་བྲབ་བར་འགྱུར་བས། ས་སྤེ་ལས་སྤྱིང་གཉིས་ལ་ཐུན་བ་དང་གཉིས་ལ་སྤང་བར་བཞད་བ་དང་། མཛོད་ལས། ཉམ་སྤེད་ཉི་མ་རུབ་པ་སོགས་དང་འགལ་ཚུལ་རྒྱད་འགྲེལ་གྱི་མཆན་བྱར་བཞད་པ། རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཀྱང་འདོད་བ་དེ་བཞོད་ནས་ལན་མ་མཛད་ལ་བྱམས་སྤྱིང་བ་སྟག་ལོ་ལུག་བ་ཀར་འབྲུག་སོགས་དུས་འཁོར་ལ་ཡིག་འཛོག་མཛད་པ་ཀུན་གྱིས་དེ་མ་མཐོང་བ་ལྟར་བྱས་ནས་སྤང་འཁྱེར་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱས་སོ། །

རང་ལུགས་ནི། དེ་ལ་བྲབ་བ་ཡོད་དེ། སྤྱིང་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱང་རུབ་ལ་མཁའ་ངོས་ལ་ཉི་འོད་མ་རུབ་པ་ནམ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་དང་། ཉམ་སྤྱད་གྱི་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ས་སྤེ་དང་མཛོད་གྱིས་སྤྱིང་ལ་གསུངས་གྱི་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པས། ཉམ་མཁའ་སྐར་ཁྲིམ་སྤེད་གཉིས་ཅམ་མིན་པ་ཉི་འོད་གྱིས་མ་བྲབ་ན། ཆེས་བཅུ་བཞི་བཙོ་ལྔ་བཅུ་དུག་ཀུན་ལ་འབྲ་བར་ཉ་གང་བས་བྲབ་བར་འགྱུར་ལ། བསྐྱས་རྒྱད་ཅ་འགྲེལ་འདྲིའི་ཡང་དེ་ནི་མིག་དམར་ལ་སོགས་པའི་གཟའ་ནམས་རུབ་པའི་དོན་དུ་ཞེས་ཡང་ཡང་བཞད་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དཔེར་ན་སྒྲ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་ཉི་མའི་དབང་གིས་འཇམ་བུ་སྤྱིང་དུ་གཟུགས་དང་ཁ་དོག་གཟི་བརྗིད་དང་འོད་རབ་འབྱིང་ཐ་མར་སྤང་ཡང་། ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དཔལ་དཔེར་ན། སྒྲ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉི་མའི་དབང་གིས་བྲི་བ་དང་། སྤྱི་བ་དང་མི་སྤང་བར་ཡང་འགྱུར་ལ་སྒྲ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་བྲི་བ་དང་མི་སྤང་བ་དང་སྤྱི་བ་མེད་དེ།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡོན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཉི་མའི་གངས་དང་ཡུད་ཅེས་
 དང་། ཡུད་ཅེས་སྟེང་དང་། རྩ་བ་སྟེང་དང་། རྩ་བ་དང་རྩ་བ་ལོ་བགང་བའི་གངས་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་བྱང་ཡང་། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའི་
 མདོ་དུ་མ་དང་། དོ་ཏྲ་ཁ་ཅིག་ལས་ཀྱང་། རྩ་བ་འགྲིལ་དང་རྒྱས་པ་ནི། རྩ་བ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཉི་མའི་རྩ་བ་ཀྱིས་འཕེལ་འགྲིལ་སྤང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུང་དུ་མ་དང་། རིགས་པའི་གཞོན་
 བྱེད་མི་ཟད་པ་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་གུབ་མཐའ་དང་མདོ་རྒྱད་བྱེ་བའི་དོན་ལ་
 རྩོམ་པ་འབྲུམ་ཐུག་འཕྲོས་པའི་དཔྱད་ལྡན་ཅིག་སྤྲོ། །འདི་དག་ནི་དཀའ་གནས་དོར་ཏེ་སྤྱི་བར་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ནི་མིན་ནོ། །སྟོ་བྱ་མང་མོད་ཡི་གེས་མི་ལངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 འཛིག་རྟེན་འདིར། དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་མི་ལྟ་སྟེ་འགྲོ་བ་ལ། སྟེ་གནས་ཀྱི་སྟོས་མངལ་
 སྟེས་སོགས་སྟེ་གནས་བཞི་ཡོད་པ་མཐུན་ལ་རི་རབ་སོགས་རི་སོ་སོའི་མིང་དབྱིབས་དང་སོགས་
 སྟེས་རོ་ཆོད་གནས་གཞི་དང་སྟོད་ཡུན་སོགས་མི་འདྲ་ཚུལ་སོགས་དང་། ཡང་རི་སོགས་ཞེས་
 པའི་སོགས་ཁོང་ནས་དབྱིལ་འཁོར་གསུམ་དང་སྤྱིང་ཉི་རྩ་སོགས་མི་འདྲ་ཚུལ་ཉུང་གསལ་སྟོས་
 བས། མདོད་ལས། ཆོད་པུལ་བརྒྱད་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་གཉིས་ཏེ་རན་འགྲོ་བཅུ་དང་། འདོད་ལྟ་
 དུག་སྤྱིང་བཞིའི་མི་སྟེ་འདོད་བཞི་བྱེད་དང་། ས་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་གནས་གཞན་སུམ་ཅུ་
 ཅུག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདོད་པ་སོ་དུག་སྟེ་ཆོ་གང་གི་དཔུལ་བ་བཅུ་
 དུག་ཡི་དྲགས་ལྟ་མིན་གཉིས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མི་ལ་སྤྱིང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མི་དང་འདོད་ལྟ་དུག་
 སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དང་སོ་དུག་བཤད་ནས་དུད་འགྲོ་ལ་གནས་ཐད་མེད་པས་མ་བགང་ལ། ས་སྟེ་ལས།
 གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་དེ། བསམ་གཏན་དང་སོ་རྩུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་
 ཆེན་སོར་བསྟོམས་པས། ཞེས་སོགས་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞིའི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་ཐ་འབྲིང་རབ་
 གསུམ་གྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་རེ་རེ་ལ་སོ་སྟེའི་གནས་གསུམ་གསུམ་དང་། འཕགས་པའི་བསམ་

གཏན་བཞེ་ཆུང་དུ་གསུམ་སྟེལ། འབྲིང་དུག་སྟེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྟེལ། སྟིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་
 སྟེལ། ཆེས་མཆོག་ཏུ་ཆེ་བ་བཙུ་ལྷ་སྟེལ་ལྷ་སྟེལ་སྟོམ་ལས་རིམ་བཞེན་མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ།
 གྲུའོམ་སྤང་བ། སྟིན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། འོག་མིན་ཏེ་གནས་གཙང་ལྷ་དང་བཅུ་བདུན། དེའི་སྟེང་
 ན་ས་བཅུ་ལ་གནས་བ་རྣམས་ཀྱིས་ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་ནས་སྟེ་བའི་གནས་འོག་མིན་ཆེན་
 པོ་སྟེ་བཙུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་སྐབས་སུ་འང་གནས་རིགས་བཙུ་ཡོད་མི་
 འདོད་པར་གནས་གཙང་ལྷའི་འོག་མིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འདོད་དེ། བཙུ་ལྷ་ན་
 འདས་ཀྱིས། གཙང་མའི་གནས་དག་སྤངས་ནས་ནི། འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། ཡང་
 དག་རྫོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱས་ཞེས་དང་། ས་ལས། གནས་གཙང་མ་རྣམས་ལས་འདས་བ་
 ན་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་གནས་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་ནས་གང་དུ་སྟེ་བའོ། ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། སོ་སོ་
 རང་རིག་རྣམ་དག་ན། ས་རྣམས་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་གནས། གཙང་ལྷག་ཆེན་པོའི་གནས་མཆོག་
 དང་། འོག་མིན་ཉིད་དེ་རྣམ་མཛེས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀའི་འདོད་ཚུལ་
 མཐུན་སྤང་ཡིན་ནོ། ཁ་ཅིག་འོག་མིན་ནི་ཁམས་གོང་དུ་མི་འདོད། རང་གི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཅམ་ལ་འདོད་པ་དང་ཡང་འོག་མིན་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཡོངས་སྟེལ་
 འཁོར་ལ་དག་ས་བཅུ་ས་བཅུ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་
 སྟིང་རྟེན་ཆེན་པོའི་ལུང་གཉིས་ལས་སྐྱབ་ལ། དབྱ་མ་སྟིང་པོ་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་དང་། སྐྱབས་
 གསུམ་བདུན་ཅུ་པ། ལེགས་ལྷན་ཆུང་བའི་དབྱ་མའི་ཚུལ་དགུ་པ་སོགས་དང་འགལ་ཚུལ་འཆད་
 པར་འགྱུར་པོ། གཞུགས་མེད་བཞེ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་མོ། ཇེ་ལ་རྒྱུད་དཀྱིལ་སོགས་གཞི་དང་པོ།
 གནས་ཁང་སོགས་གཉིས་པ་དང་། ལོ་ལེགས་གསུམ་པ་དང་། བདེ་བ་བཞེ་བ་དང་། ཉི་ཁྲི་ལྷ་པ་དང་།
 ཁ་ཟས་དུག་པ་སྟེ་གཞི་དུག་དང་། དུས་ཆོགས་དང་ལོ་སོགས་དུས་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། ལྷག་གི་གཉིན་

མཆམས་ཀྱི་དངོས་པོ་སོགས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་བའི་དངོས་པོ་བདུན་དང་། ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་བཅུ་
དང་། འདོད་པ་ལ་སྟོད་པ་བཅུ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྗེས་སུ་སྦྱད་པ་རྣམས་བ་བརྒྱད་དང་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་། རྩོགས་གསུམ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོད་པ་གསུམ་དང་། གཏམ་རྣམས་
གསུམ་དང་། ཉེས་ཆོས་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་བྱུག་ཅ་བཞི་སྟེ། འདི་བྱ་བའི་
སྟོ་ནས་འཛིག་དགོས་ཏེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོར་རིགས་བཞི་སོ་སོར་བྱེས་ཆེ་རྒྱས་སོགས་མི་བྱེད་པ་
རྗེ་རིགས་དང་། བྱེད་པ་དམངས་རིགས་དང་དེ་ལ་འང་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཆོས་བྱེད་པ་དང་། ཐགས་
འཐག་པ་དང་། མེ་རྟོག་སྤེད་བ་འཆོས་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་དང་དེའི་རིགས་ཞེས་བཏགས་པས་ན།
བརྒྱ་བ་ལས། བྱ་བའི་ཆ་ནི་ཅོག་ལ་ཡང་། །རིགས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ།
འཆི་མཛོད་ལོ་གྲགས་འགྱུར་ལས། ས་པོན་ལས་བྱུང་བྱས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤར་
བྱས་གཅིག་ཀྱང་བར་སྐབས་སུ་བྱ་བའི་སྟོ་ནས་རིགས་བྱ་མང་བྱེས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་བརྒྱད་དང་
མང་ལ་བྱ་འབྲུག་པ་བཞི་དང་། སྟོད་ལམ་བཞི་དང་། འཆོ་བ་རྣམས་བྱུག་དང་། ཀྱན་ནས་བསྐྱུང་བ་
རྣམས་བྱུག་དང་། སྦྱག་བསྐྱལ་རྣམས་བ་བདུན་དང་། ང་རྒྱལ་བདུན་དང་། རྒྱགས་པ་རྣམས་བ་བདུན་
དང་། ཐ་སྙད་བཞི་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཆེས་མང་པོ་རྣམས་དང་། རྩལ་སྤར་བ་ཀྱང་རྩལ་རྩས་བརྒྱད་
འདུས་ཀྱི་གོང་བྱ་ཡིན་པས་འབྱུང་བ་རེ་རེ་ལ་འང་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཡོད་དགོས་པ་ནི་དབུ་སེམས་
མཐུན་པར་འདོད་དེ། འདོད་པར་འབྱུང་བཞིའི་གཞུགས་གང་སྟེ་ཡང་རྩལ་རྩས་བརྒྱད་ལྟན་བྱ་འདོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྤྱི་མེད་སྤར་བ་རྩལ་རྩས་བརྒྱད། །ཅེས་
དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས། གཞུགས་འདུས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྐྱུས་རྩས་རྣམས་བ་བཅུ་བཞི་
ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩ་དང་གཞུགས་དང་སྤྱད་དང་བྱི་དང་རྩོ་དང་རེག་བྱ་
རྣམས་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལྟ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་གྱི་གཞུགས་ཉིད་
མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤེད་བ་ལས། ས་རྩ་མེ་དང་རྩ་དང་རྣམས་ནི། །རེ་རེ་འང་རྩོ་བོ་

ཉིད་དུ་མེད། །གང་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད། །གཅིག་མེད་པ་ཡང་གསུམ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་།
 འོན་ཏེ་སོ་སོ་རང་ཡོད་ན། །བྱད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཅིས་མེད། །གཡོ་དང་ཐོགས་དང་སྤྱད་པ་དག། །རྒྱ་
 དང་རྒྱུང་དང་ས་དེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ལ་ཡང་འབྱུང་བཞི་གཅིག་
 མངོན་པ་དང་། གཉིས་མངོན་པ་དང་། གསུམ་མངོན་པ་དང་། བཞི་ཆར་མངོན་པ་ཡང་འདོད་དེ། ས་
 ལས། ལ་ལ་ནི་འབྱུང་བ་གཅིག་ཕྱུ་དམིགས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་གཅིག་ཕྱུ་མངོན་པ་དོད་དང་
 རོར་བྱ་སོགས་དང་། རྒྱ་གཅིག་ཕྱུ་མངོན་པ་མཆོ་དང་མཆོའུ་སོགས་དང་། མེ་གཅིག་ཕྱུ་མངོན་པ་
 མེ་ལྷེ་དང་མར་མེ་སོགས་དང་། རྒྱུང་གཅིག་ཕྱུ་མངོན་པ་རྩལ་མེད་པའི་རྒྱུང་སོགས་སོ། །ཡང་ས་
 ལས། ལ་ལ་ལ་ནི་གཉིས་དམིགས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་རྒྱ་གཉིས་མངོན་པ་ཆབ་རོམ་དང་།
 ཤིང་རྫོན་དང་། ས་མེ་གཉིས་དམིགས་པ་རོར་བྱ་སྤྱེགས་པ་དང་། གསེར་སྤྱེགས་པ་སོགས་དང་།
 ཡང་ས་ལས། ལ་ལ་ལ་ནི་གསུམ་དམིགས་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ས་མེ་རྒྱུང་གསུམ་མངོན་པ། ཤིང་མེས་
 སྤྱེག་པ་གཡོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཅ་སྤྱེག་པ་འབྲུལ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། ཡང་ས་ལས། ལ་ལ་ལ་ནི་བཞི་
 ཆར་དམིགས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་གི་གཟུགས་འདུས་པ་ལྟ་བུ་དག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནང་
 ལུས་ལ་ཁམས་བཞི་ཆར་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་། ཆེ་ཆད་ཐོང་
 ཆད་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེར་མ་ཟད་ལུང་དུ་མ་དང་རིགས་པ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པའི་
 ལས་འདག་པར་བྱུང་ལ། སོགས་སྤྱེས། ཐེག་ཆེན་ལ་གཟུངས་བཞིར་བཤད་པས་ཟབ་མོའི་སྒྲོམ་
 ལྟོན་པས། བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་ཀྱང་སྤྱེགས་དང་མི་འདྲ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་སྒྲོང་
 སོགས་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཉན་རང་རིགས་ཅན་ལ་ངེ་སྟེད་འཆོའི་བར་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ས་
 མཐོན་ནོ་འགའ་ཞིག་ལ་དུས་བྱང་རྒྱུ་བར་དུ་དང་། ཐོབ་རྒྱུ་དང་ལྡན་རྒྱུ་འབྱུང་འཕགས་སོགས་
 ཡོད་རྒྱུ་ཉན་ནོས་སྟེ་པའི་ལན་གྱི་སྤྱེས་དུ་མ་འདིར་སྦྱར་བར་བྱ་ལ། ཉན་ནོས་སྟེ་པ་པལ་ཆེ་བས།
 མདོ་ལས། ལས་རྣམས་བསྐྱེད་བ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། །རྒྱུད་མི་ཟ་བའང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས། ངེས་པའི་

ལས་ལ་རྣམ་སྒྲིན་འབྲིན་ངེས་ཀྱིས་བྱ་བ་པར་བཤད་ཟེར་བ་ལ། ཐེག་ཆེན་བ་དག་གིས་བརྒྱར་ཡང་
 ཞེས་དང་། འང་སྐྱ་གཉིས་པས་ཚུད་མི་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་གཞོམ་པར་ཡང་བཤད་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཡང་སྐྱ་དང་འང་སྐྱ་གཉིས་པས་ངེས་པའི་ལས་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་སྒྲོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་
 སྟེ། རྒྱུན་གཞན་གྱིས་དེའི་མ་ཐུན་རྒྱུན་མེད་པར་བྱས་ན་འཇམ་ས་ཐོན་ཉམས་པ་གང་བྱས་ན་འང་རྣམ་
 སྒྲིན་འབྱུང་རུང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མེད་རྒྱ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་མ་འདྲོམ་
 པར་འབྲས་བྱ་འབྱུང་ན། དགུན་གྱི་ས་ཐོན་མ་ཉམས་པ་རྒྱང་པས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་འབྲིན་པར་ཐལ་བས་
 ཞིང་བ་དག་གི་ངལ་བ་དོན་མེད་པར་འབྱུར་ལ། རྒྱ་མ་ཆང་བར་རྒྱུན་རྒྱང་པས་འབྲས་བྱ་འབྲིན་བ་
 སྤྱ་ཡང་མི་འདོད་བ་སོགས་རིགས་པ་དུ་མ་དང་། ལུང་ལས། ཆོས་འཛིན་པ་དེའི་ལས་ཆེ་དེ་ལ་སྤྱང་
 བ་དང་མགོ་ཐོན་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་བ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དུ་མ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱེས་རབས་དུ་
 མ་དང་། དགའ་ཐོ་དང་སོར་བྱེད་དང་མཐོང་ལྡན་དང་ལོག་པའི་སྦྱིང་པོ་སོགས་མིང་དུ་མ་ཅན་གྱི་མ་
 སྦྱེས་དག་དང་བདེ་བྱེད་དེ་མ་གསོད་པ་དང་པ་གསོད་བ་སོགས་སྒྲོན་བྱུང་མདོ་དུ་མས་བསྐྱབས་
 པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་གྱིས། དབྱ་མ་སྦྱིང་པོ་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཡང་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། འང་གི་སྐྱ་གཉིས་པས་འབྱུར་བ་ཡང་སྒྲོན་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། བཤེས་
 སྦྱིངས་ལས། གང་ཞིག་སྒྲོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་བ་ལས། །ཕྱི་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་
 ཡང་། །རྒྱ་བ་སྦྱིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་ཐོ་སོར་བྱེད་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་
 བཞིན། །ཞེས་དང་། སྦྱོབས་ཆེ་རྒྱང་འདྲོམས་རྩལ་རྒྱས་པར། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་ལ་དད་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་
 དགོ་བས་དགོ་བ་སྦྱོབས་དང་ལྡན་པས་སོ། །འདི་རི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་པར་རྣམ་པ་བརྩ་
 དག་གིས་ཏེ། ཞེས་དང་། བྱང་པར་བརྩ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་ལྡན། །ས་
 ཉིད་འབྲས་བྱ་རྣམ་གཉིས་ཉིད། །འཆད་དང་རྒྱང་དུས་ཡང་དག་འདྲོམས། །སྦྱིང་དང་སྦྱོགས་ཀྱིས་

བྱུང་པར་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཆེ་བ་དེས་རྒྱུང་བ་འཛོམས་པའི་བྱུང་མཐའ་བསྟན་པ་མིན་
 ཡང་། འཕེན་པས་ཟེན་ན། གཞོམ་པ་དང་། འཕེན་པས་མ་ཟེན་གྱང་འཛོམས་པའི་སྟོབས་ལྡན་དག་
 བསྟན་ལ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་མ་འབད་བ་དང་འབད་དགོས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་
 གི་བྱུང་པར་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་དང་། དགེ་
 རྩ་གསུམ་དང་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཉིས་སམ་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བྱུང་པར་དང་།
 དམིགས་སོགས་གྱིས་ས་ཐམས་ཅད་བ་དང་ས་གཅིག་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་སའི་བྱུང་པར་དང་། འབྲས་
 བྱ་ལྟ་དང་བཞི་ཡིན་པ་ནི་འབྲས་བྱའི་གངས་གྱི་བྱུང་པར་དང་། བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུད་ཁྲིའི་བར་དང་།
 བར་བསྐྱལ་ཅམ་ཡིན་པ་ནི་འབྲས་བྱ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱུང་པར་དང་། དགེ་བས་མི་དགེ་བ་རྩ་བ་ནས་
 གཙོད་ལ་མི་དགེ་བས་དགེ་བ་དུས་རེ་ཞིག་ལས་མི་ཆོད་པ་ནི་འཆད་པའི་བྱུང་པར་ཅན་དང་། སྟོང་
 ལས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་གྱང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཞུགས་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་འཛོམས་པ་
 ནི་ཡང་དག་འཛོམས་པའི་བྱུང་པར་དང་། གཉེན་པོས་མི་དགེ་བ་སྤངས་གྱི། དགེ་བ་སྟོང་བྱེད་མེད་
 པ་ནི་སྟོང་བའི་བྱུང་པར་དང་། དགེ་བ་འཛིན་པ་ལ་སྟོགས་བརྩེའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་སྟོགས་དང་།
 མི་དགེ་བ་འཛིན་པ་ལ་བདུད་ཅམ་ཡིན་པ་ནི་སྟོགས་གྱི་བྱུང་པར་དང་། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་
 ལུན་པ་སྟོན་མའི་སྤང་བས་སྐྱད་ཅིག་གིས་སེལ་བ་སོགས་དཔེའི་བྱུང་པར་ཏེ་བརྩེའི་སྟོན་སྟོབས་
 ཆེར་བཞད་པ་སོགས་དང་། དེས་ན་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་མ་བཙོམ་ན་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པར་ངེས་པ་ནི་
 ངེས་པའི་ལས་གྱི་དོན་དང་། མ་ངེས་པ་ནི་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་མ་བཙོམ་གྱང་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པར་མ་
 ངེས་ལ། བྱས་བསགས་གྱི་ལས་གྱང་ད་གཤོད་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཙོམ་གོང་དུ་ངེས་པའི་ལས་དང་།
 བཙོམ་པ་ནས་བྱས་བསགས་གཉིས་ཀའི་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སའི་དངོས་གཞི་དང་བསྟུ་བར་
 བཞད་པས་དབུ་སེམས་མཐུན་ནོ། །སྐབས་འདིར་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་གི་ཐུན་མོང་ཅམ་ནི་སོ་ཐར་
 རིགས་བརྒྱུད་གྱི་ཐོབ་རྒྱལ་ལྡན་པ་དང་གཏོང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྟོང་ལུང་སྡེ་བཞི་ལྟར་ཡིན་པས་

སྒྲིམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་དང་། ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། འབྲུག་སྒྲིམ་ཆེན་ལ་སྐྱོན་མོང་མིན་པའི་ཆོག་དེང་
སང་མེད་པས་དེ་ཉམས་ལེན་མི་འོང་བར་དགོངས་ནས་ལམ་སྒྲིམ་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། ཡང་
ཁ་ཅིག །སོ་ཐར་སྒྲིམ་པ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོར་འཛོག་ཁུལ་བྱས་ནས་མདོ་འགའ་
ཞིག་གི་ལུང་གི་ཆོག་སྐྱམ་ཅམ་བྱངས་ཀྱང་ལྡན་ཐོབ་གཏོང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལུང་སྟེ་བཞིའི་བཤད་
ཚུལ་ཁོ་ནར་སྦྱར་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་ཚུལ་ཡང་། འདྲེན་པ་རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་ཚུལ་ཅིག་
དང་། སོགས་ལྟར་རང་བྱུང་གི་བསྟེན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་། རང་རྒྱལ་གཉིས་ལས། བྱང་སེམས་
ལ་འོང་མི་འོང་གི་དོགས་གནས་ཅམ་ཡང་མ་ཤར་བ་དང་། སྒྲིམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། རྒྱལ་སྐས་
བྱམས་པ་འཇམ་དབྱུངས་སོགས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས། །མཁན་པོ་མཛད་ནས།
ཞེས་བ་འདིས། བྱམས་འཇམ་དབྱུངས་ལྟ་བུའང་བྲིམ་པར་བྱས་ནས་མཁན་པོ་མཛད་ཚུལ་བསྟན་
སྟུང་སྟེ། རྗེས་འབྲུག་རིག་སྤྱི་ཐར་ཐོར་བྱེད་མཁན་མང་པོས། ཐེག་ཆེན་སྐབས་བྲིམ་པས་མཁན་པོ་
འོང་སྟུང་བ་དང་། སྒྲིམ་གསུམ་ལས་ལྟ་དང་བྲིས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ནི། །འདུལ་བའི་སྟེ་སྦྱོང་དག་ལས་
བཀག། །ཅེས་པའི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ལའང་སྦྱིས་ཅམ་
ནས་དགེ་སྦྱོང་ཡིན་པ་དང་། ལྟར་རྒྱུར་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཅམ་ཡང་མེད་སྟུང་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །སེམས་
ཅན་གཞིར་བཞག་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དུ་མ་དང་། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་ཆབ་ཤིང་རྟ་
ཆེན་པོ་ཆེས་མང་པོའི་གསུང་དང་འགའ་བར་མཐོང་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་བྱང་སེམས་ལ་རབ་བྱུང་
ཚུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པས་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱལ་བའི་སྟེན་པ་གསུམ་ཡོད་
པར་བཤད་དེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ས་རྣམས་ཀུན་ལ་སྟོན་ལྡན་གྱིས། །རབ་བྱུང་ལེན་པས་ཐོབ་པ་
དང་། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐོབ་པ་གཞན། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེན་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་
བར། དེ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ལེན་པས་ཐོབ་པ་དང་།
ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་དང་། སྤྱལ་

བའི་སྟོན་པ་ལའང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕྲོ་བ་སོགས་སྟོན་པར་བཤད་པ་
 དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་ཚུལ་སྐྱེས་ཅན་ནས་ཡིན་པར་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཆ་བས་བཤད་པ་
 སོགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྤྱིན་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་
 བསྟན། ཞེས་དང་། འབྲེལ་བར། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་རྣམས་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་
 བ་ལས། འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱིས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་
 བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་སྤང་བ་དང་། ཞེས་
 སོགས་དང་། ཆ་བས་འབྲེལ་བ་ཉི་འོད་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ནི་ས་རྣམས་ཀྱི་ལ།
 ཞེས་པ་སྟེ་ལེན་པས་ཐོབ་པ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
 ཐོབ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་བྱེ་མ་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་དུ་འབྲེལ་བའོ། ཞེས་དང་། མདོ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུ་
 ལ་དགོངས་ནས་ལས་རྟེན་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱིའི་ཆ་བྱང་ཅན་གསུངས་ཀྱི་བྱིས་པར་མ་གསུངས་
 སོ། །ད་ཕྱིན་ཆད་བརྟེན་ཏེ་ཁ་ནས་རབ་བྱུང་མིན་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱིས་པས་བྱུང་སྐྱེས་པའི་བྱིས་སྤྱོད་
 མ་སྐྱ་བར་བྱིས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། འདིར་རྒྱས་པར་སྟོན་རིགས་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་
 དོགས་ལ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བཞི་ལས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་ལེན་ཐོབ་
 གཏོང་གནས་སོགས་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་རྒྱན་དུག་སོགས་པ་ཅ་བྱུང་གི་གཞུང་བཞིན་རང་བཟོ་མེད་
 པར་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གནད་ཤེས་དགོས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་ཅན་དང་རྒྱད་ཆོག་ཅན་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ།
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་གཙུག་རྒྱུད་དཀྱུགས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་པའི་བྱིར། འདི་སྟོར་གཞན་
 དུ་འཆད་འདོད་པས་དེར་ཤེས་དགོས་སོ། །

ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་སོགས་སྐྱེས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་མཛོད་
 དང་མི་མ་བྱུན་པ་ནི། ཕྱང་ཁམས་རེ་རེའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་བཅུ་ཅི་རིགས་དང་རྟེན་བཞི་དང་འབྲས་

བྱ་ལྔ་སོགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་ལག་རྒྱུས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་དབྱེ་བ་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། མིག་སོགས་ལ་
 གཅིག་ནས་བརྩ་གཅིག་གི་བར་དུ་དབྱེ་ཚུལ། སའི་དངོས་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་ས་ལས། མིག་ནི་རྣམ་པ་
 གཅིག་སྟེ། གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་
 བྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། རྣམ་པ་
 གསུམ་པ་དང་། རྣམ་པ་བཞི་པ་ལ་ནི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མིག་ལ་བྱེད་ལས་
 གཟུགས་ལ་ལྟ་བུས་གཅིག་དང་། སྒྱེད་བྱེད་དམ་རྒྱའི་སྒྲོལ་ས་རྒྱས་བྱུང་གི་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་མིག་
 གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདི་དང་། ལྷའི་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གསུམ་དང་། འཇུག་པའི་མའི་
 དང་། མི་འཇུག་པའི་ལྷའི་དང་། བརྟན་པའི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་དང་། མི་བརྟན་པའི་འདོད་པའི་མིག་
 བཞི་དང་། འཕྲོ་བ་ལྷའི་ལྷ་དང་། རང་རྒྱུད་དང་། གཞན་རྒྱུད་དང་། སྤྱག་པ་དང་། མི་སྤྱག་པ་དང་།
 ཇི་མ་ཅན་དང་། ཇི་མ་མེད་པ་སྟེ་བྱུག་དང་། རྣམ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས། མ་སྤྱ་ལྟ་མི་ལྟ་གཉིས།
 དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྟེན་དེ་བདུན། གནས་ཀྱི་མིག་དང་། སྤྱལ་བའི་
 མིག་། དག་མི་དགའི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་དང་། ཁ་ཟས་དང་། གཉིད་དང་། ཆངས་སྦྱོར་
 དང་། སྒྲོམས་འཇུག་བཞིའི་རྒྱས་བྱུང་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་། ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་ཀྱི་དང་། སྒྲོན་ཐོབ་
 མ་ཐོབ་གཉིས་ཀྱི་དང་། ཐོབ་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། སྤངས་མ་སྤངས་
 གཉིས་ཀྱི་སྟེ་དབྱ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་གསུམ་དང་། བྱི་ནང་གི་གཉིས་དང་། རགས་ཕྲ་བའི་གཉིས་
 དང་བཟང་ངན་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་དང་། ཉེ་རིང་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་བརྩ་གཅིག་ཏུ་དབྱེ་བའི་བར་བཤད་ཅིང་།
 རྣ་སོགས་ལྟག་མ་བཞི་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་ལ་སུམ་ཚན་དང་བཞི་ཚན་དབྱེ་ཚུལ་མི་འབྲེལ་བ་དང་། ཡིད་
 ནི་ཚོས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཅིག་དང་། ཤེད་བྱེ་བའམ་བརྟེན་བྱེད་གི་གདགས་པར་གཏོགས་པ་དང་།
 ཤེད་མ་བྱེ་བའམ་བྱིས་པའི་གདགས་པར་མི་གཏོགས་པ་སྟེ་གཉིས་དང་། ཡང་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་མ་འདས་གཉིས་ཏེ་གཉིས་དང་། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་ཏེ་གསུམ་དང་། དག་མི་དག་བའི་

གཉིས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་བསྐྱབ་མ་བསྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་བཞེ་དང་། ལྷ་འབྲས་བདེ་སྤྱག་བཏང་
 སྟོམས་ལཱེ་དུས་ཀྱི་ལྷ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་དང་། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་གྱི་
 བདུན་དང་ཆོག་སྒྲ་དུགས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་ལྷན་དང་། མོགས་འདུས་རེག་ལྷན་དང་། ཞེན་པ་དང་
 མངོན་བྱུང་ལ་བཞེན་པ་གཉིས་དང་། ཟང་ཟིང་བཅས་མ་བཅས་གཉིས་དང་། འཛིག་རྟེན་འདས་མ་
 འདས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དང་། སེམས་ཅན་གནས་དགྲའི་དགྲ་དང་། བཅུ་ཆཅན་མེད་ལ་བཅུ་གཅིག་
 ལྷར་བཞེན་དང་། འདོད་པའི་དགོ་མི་དགོ་གཉིས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་བསྐྱབ་མ་བསྐྱབ་གཉིས་
 དང་། གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བ་དང་། ལུང་བསྟན་བསྐྱབ་མ་བསྐྱབ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་དེ་གསུམ་དང་། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་བཤད་ལ། དེ་བཞེན་དུ། ས་དེ་ཉིད་
 ལས། གཟུགས་ནི་གཅིག་སྟེ། མིག་གི་སྟོང་ཡུལ་གྱི་དོན་གྱིས་སོ། །སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་
 ལྷ་ལ་གཅིག་ཆཅན་ནས་བཅུ་ཆཅན་བར་བཤད་ལ། ཡིད་ཀྱི་ས་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་མངོན་བསྟན་
 བ། །གདགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་བཅས་པར། །ཆོས་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བདུན་ཡོད་དེ། །ཞེས་པ་ལྟར།
 སེམས་བྱུང་དགསུམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་སྟོམ་སྟོམ་མེན་གཉིས་ནས། ཆོགས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་བར་ཉེར་དུག་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྒྱ་དང་གྲ་བདུན་བཤད་ལ། ཡང་
 ཆོས་ཁམས་ལ་གཅིག་ཆཅན་ནས་བཅུ་ཆཅན་བར་དང་། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་དང་བྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་
 ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དེ་དག་ནི་དུག་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟོམས་ན་སྐྱེ་
 མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དུག་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་བྱས་ལ། སྤྲ་བཤད་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་ས་ལས། ཟད་པར་མ་གྱུར་
 ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྷ་བའི་བྱིར་སྟོང་པས་ན་མིག་གོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་འབའ་ཞིག་
 ཏུ་འཛིན་པས་ཆོས་རྣམས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ནི་བྱིངས་སྤྱབ་ཀྱིས་མི་ཐོན་པས་ངས་
 ཆོག་གིས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་འབྲུག་ལས། མ་ཟད་བར་དུ་གཟུགས་སྟོང་དང་། ཞེས་མིག་
 གི་སྐད་དོད། ཅ་ལྷའི་ཅ་ལ་ར་བསྟན། ལྷ་ལྷ་ཡ་བྱས་རྩ་བ་མ་ས་ཤུ་གོང་དུ་བཞག་སྟེ། ལྷ་བ་མ་ས་

གྲེ་རྩོ། རྒྱལ་ཡ་ལྟ་བུ་ཅི་རིགས་བྱས་ཆོག་ལ་ཐོད་སྐད་ལྟ་བུ་མིན་འདུག་པ་ནི་ཆོད་མཛོན་སོགས་དུ་
 མས་བཤད་ཚུལ་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང། སྤྱོད་བཤད་བསྟུས་ན། འདི་ལ་གྲགས་པར་དམིགས་པས་
 ན་ན་བ་དང་། རི་རྣམས་སྒྲིམ་པས་ན་སྤྱོད་བཤད་པའི་ཉམ་ཚུང་བསེལ་བ་དང་། བཟོད་པ་སྤྱོད་ཆོགས་
 ལ་འདིས་པས་འཐོད་པར་བྱེད་པས་ན་ལྟེ་དང་། འདི་ནི་དབང་པོ་ཟད་པར་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བས་ན་
 ལུས་དང་། ལུན་རིང་པོ་ནས་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོས་ཤིང་བསྐྱང་ལ་བདག་གིར་བཟུང་སྟེ། བདག་
 དང་བདག་གི་འོ་སྒྲིམ་ནས་སེམས་ཅན་ནས་ཤིང་བྱའི་བར་མིང་བཏགས་པས་ན་ཡིད་དང་། དེ་དང་
 དེ་ཞེས་བཏགས་སུ་བྱུང་བ་དང་གཞོད་པ་བྱར་བྱུང་བས་ན་གཟུགས་དང་། བརྗོད་བཞིན་དུ་འཛིག་
 པས་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཆོགས་གནས་པས་ན་སྤྱོད་དང་རྗེ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཞིང་རྒྱགས་པས་ན་ནི།
 ནད་རྣམས་སྤྱད་པ་དང་སྤྱང་བར་བྱས་པས་རོ་དང་། ལུས་ཀྱི་རེག་པར་བྱས་པས་རེག་བྱ་དང་།
 ཡིད་ཀྱི་ལུལ་འབའ་ཞིག་དུ་འཛིན་པས་ན་ཆོས་ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ལྟར་དུ་དབྱེ་བ་དང་དེ་དབྱེ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་ལེགས་པར་གོ་དགོས་ཤིང། དེ་ལྟར་གོ་ན་སྤྱང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་གནས་
 དང་གནས་མིན་དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟུས་པར་རིག་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པས་
 མཁས་པའི་དོན་དང་མིང་གཉིས་ཀ་ལྡན་པ་གཅིག་བྱ་འཆའ་ཞིང་། དགེ་སོགས་མི་འབྲེལ་དང་།
 ཞེས་པ་ལ། དགེ་བ་ལ། མཛོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། རི་ལྟར་ན་དགེ་བ་ཡིན། དགེ་བ་རྣམས་ནི་དུ་
 ཞེས་ཤིས་པའི་དགེ་བར་འཛིག་ཚུལ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་ནས་རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་དགེ་བའི་བར་བཅུ་
 གསུམ་བཤད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རོ་བོ་ཉིད་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་ནས།
 རྒྱ་མཐུན་པས་ཀྱང་དགེ་བར་བཞུདོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། དགེ་བའི་
 རོ་བོ་ཀུན་སྤོང་དམིགས་པ་འབྲས་བུ་རྣམས་སོགས་ལ་མཁས་ཤིང་འདོར་ལེན་ཆེད་དང་། དགེ་བ་
 ལ་སྤྱང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་དུ་ཡོད་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ལ། སོགས་སྤྱོད་དེ་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་བཅུ་
 གཉིས་དང་སྤྱང་པོ་སོགས་གང་ཅམ་ཡོད་དང་། ལུང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་དང་། ལུང་སོགས་དུ་ཡོད་

དང་། ལས་དཀར་ནག་བཞི་དང་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འབྱུར་གསུམ་སོགས་འཛིན་ལ། ཡང་སྤྲུལ་དེ་
 དག་གི་དབྱེ་བ་སོགས་མི་འབྲུག་ཡང་མདོ་གོང་ལོག་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དགོངས་བ་མི་འགལ་
 ཚུལ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་ལ། སྤོམ་གསུམ་ལས། ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གཉིས་ཀ་
 དཀར་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ནག་བ་དང་། ལས་དཀར་རྣམ་སྤྲིན་ནག་བ་དང་། ལས་ནག་རྣམ་སྤྲིན་
 དཀར་བ་བཞི་གསུངས་པར། འབྲེལ་བ་དུ་མས་ཀྱང་དགོངས་བ་མ་ལོན་ལ། ཆེན་པོ་ཤྲུག་མཆོག་
 གི་ཇི་བ་དང་རང་ལན་གཉིས་དང་། དེའི་ལན་གོ་རམས་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ཚེད་གཞི་རྟགས་སུ་
 བཀོད་བ་ཅམ་ལས་མི་སྤྱང་ལ། འདི་ལ་ད་དུང་ལས་དཀར་ནག་གི་དོན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་བྱས་
 རྣ་ལས་ངེས་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། མདོ་སྟགས་གོང་ལོག་ཆེས་མང་བར་གནས་དང་གནས་
 མིན་ལ་མཁས་བ་དང་གནས་དང་གནས་མིན་མཐུན་པར་བཤད་བ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་
 དང་། ལུང་སོགས་ལས་ལས་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་སྤྱང་བྱ་དང་གཅིག་ཏུ་ནག་བ་དང་འདྲེས་མ་སྤྱང་
 བྱར་བཤད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཇི་ལྟར་སྟོང་སྟུང་ན་ས་སྟེ་ལུ་དང་མཛོད་རྣམ་བཤད་
 རིགས་བ་ལུང་སྟེ་བཞི་སོགས་ཐེག་བ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཆེས་མང་བར་ལས་དཀར་ནག་
 གཉིས་དང་འདྲེས་བ་སྟེ་གསུམ་བཤད་བ་དང་ནག་འདྲེས་གཉིས་འདོར་བར་བཤད་བ་བདེན་ཡང་
 སྤྱིར་འདྲེས་བ་དོར་དགོས་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་དགོས་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་མཐོན་པོ་
 འགའ་ཞིག་གི་སྟོན་བྱར་ཡང་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྟོན་པས་དམན་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བདེ་
 འགྲོའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་བསྟགས་ལ། ཐར་འདོད་ཆེན་པོ་ལ་ལར་དེ་འབྲའི་རྒྱ་འབྲས་སྟོད་བ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ཆེས་ཆགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། །མཐོ་རིས་འདོད་བ་
 རྣམས་ལ་གསུངས། །ཐར་བ་འདོད་རྣམས་ལ་དེ་ཉིད། །སྤྱད་འབྱུར་གཞན་དུ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་
 བ་ཅུ་འབྲེལ་དང་། མདོ་ལས། ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་སྤྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་དེ་ལྟ་བུ་མང་ཡོད་
 དང་། སྟོན་འཇུག་དང་། རྫོགས་མི་ཟད་པས་སྤྲིན་པའི་དུས་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་བར་བཤད་བ་དང་།

རྒྱལ་སྤྱི་མི་དག་གི་བུ་རྒྱལ་ཞུགས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཐོབ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཚུལ། ཐེག་བསྟུན་
 ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཟད་པ་ཉིད་ནི་གང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་མཁས་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྟོག་
 གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་པ་བཅུ་སྟོད་ཀྱང་། གང་གིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། བསོད་
 རྣམས་ཆོད་མེད་པ་ཡང་བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱང་སྤྱར་དུ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱལ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ལྷན་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་སྟོང་
 འཕགས་པའི་རིན་སྤྱིང་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་སོགས་མདོ་དུ་མས་སེམས་ཆོས་ཀྱི་ཅ་བར་
 བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་འདི་འགྲུབ་ལ། ཀུན་བུས་ལས། གནག་ལ་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་གནག་པའི་
 ལས་གང་ཞེ་ན། གང་མི་དག་བཤོ། །དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་དཀར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན་ཁམས་
 གསུམ་པའི་དག་བཤོ། །དཀར་ནག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་དཀར་ནག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཞེ་ན། གང་
 འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་རབ་ཏུ་འདྲེས་མ་སྟེ། བསམ་བསམ་ནག་ལ་སྦྱོར་བས་དཀར་བའོ།
 སྦྱོར་བས་ནག་ལ་བསམ་བསམ་དཀར་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མཛོད་ལྟར་མིན་ལ་ཆོག་མི་མཐུན་
 ཀྱང་དགོངས་པ་མི་འགལ་ཏེ། འདིར་གཞི་བསམ་སྦྱོར་མཐར་ཐུག་གི་བར་མི་དག་བས་བྱས་པ་དང་
 མོ་དང་། གཞི་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར་དག་བས་བྱས་པའི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་དག་བའི་གཉིས་པ་
 དང་། འདྲེས་མའི་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་ནག་ལ་སྦྱོར་བས་དཀར་བ་བྱས་ཟེ་སེམས་ངན་པས་དག་
 འདུན་ལ་སྟོན་མོ་དངས་ཏེ་གྱུར་སྤྱེས་ནས་སོགས་ཅམ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པས་སོགས་མེད་དུ་སྤྱེས་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱོར་བས་ནག་ལ་བསམ་བསམ་དཀར་བ་དེད་དཔོན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱིས་མི་ནག་
 མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པ་དང་། དག་སྟོང་དག་ལ་ལྷན་སྦྱོན་གྱིས་སྤྲིག་ལྟ་བུ་སྤྲུགས་སུ་བཅུག་པ་དང་།
 ལྟ་སྦྱོན་དང་འཁོར་རྣམས་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་སྟོང་ལས། དེ་འདུལ་བྱ་བའི་
 རྫོགས་མི། །མཆོད་རྟེན་བཞིག་ཀྱང་ཉེས་མེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་སོ། །དེ་དག་གིས་
 བེ་སྟོག་གཅོད་ལ་ཡང་དག་བའི་གཅིག་བསྟན་དེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དག་བའི་ན་ཏེ། གང་གི་

ཕྱིར་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་ཆགས་པ་ལ་
 སོགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སློག་གཙོན་པ་ཡང་སྤྲད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་དང་
 བསམ་པ་དེ་དག་ཡང་སྒྱུར་བ་ལོག་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ངན་བ་སྤྲེད་པ་ནི་ཕྱག་འཆའ་བའི་ལུས་སྦྱར་
 ཙམ་བྱས་པས་སྦྱར་བོར་སྦྱེས་པ་དང་། མོད་པ་ས་ལ་མ་གཏུགས་པས་མོད་སྦྱོན་ཙམ་སོགས་སུ་སྦྱེས་
 པར་ལས་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་མདོར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་མཁས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་འད་སོམ་ཉིའི་ཡུལ་བསལ་
 ཟིན་ཏོ། །མཁས་པས། བརྒྱ་ཡི་ནང་ནས་དོན་ཤེས་པ། ཆོག་གི་མདུད་འགྲོལ་རེ་རེ་ཙམ། ཞེས་པ་
 ལྟར་ལགས་སོ། །

ལྟ་བུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི། ཤེས་བྱར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལྡན་དཔྱེ། ཀུན་
 ཉོན་སྦྱེ་རུང་དམིགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན། རྣམ་གྲངས་ཐ་སྙད་བདེན་སོགས་དབྱེན་གསུམ། རྣམ་
 དག་ལམ་དམིགས་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་བདེན། རྣམ་གྲངས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་སོགས་དབྱེ་
 ཟིན། ཞེས་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱར་རིགས་ཏེ། ལོ་རྒྱུ་སང་ཙན་གྱིས་བསྦྱར་
 བའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྦྱར། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
 ཤེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་གྱིས། ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱར་དབྱེན་རྣམ་འབྲེད་འདིའི་
 འབྲེལ་པ་ལས། ཆོས་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ནི་མེད་པ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 གནས་ལུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཅིག་མེད་ན་མི་རུང་བས་ཉུང་ན་མི་འདུ་འཁོར་བར་ལྡོག་
 འབྲུག་ལ་ལྟོས་ན་དེ་གཉིས་ལས་མང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མེད་སྤྲང་དག་ལས་གང་
 རུང་ཞིག་མེད་ན་འཁྲལ་དང་མ་འཁྲལ་དང་། །དེ་བཞིན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་
 བ་མི་འཐད་དོ། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དོན་གྱིས་མེད་པ་དང་སྤྲང་བ་དག་ལས་

གང་རྒྱུད་ཞིག་མེད་པ་མི་འདོད་ཅེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་
 ལས། ཆོས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་
 འགྲེལ་བས། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་བར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་སྒོས་པ་ཡང་དེ་ཡང་དེ་ཙམ་ཉིད་
 རོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་ནི་འདི་ཉིད་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རམ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཙམ་ཁོལ་ཕུང་མིན་པར་འཁོར་བ་ཀྱང་ཆོས་
 དང་ཐེག་གསུམ་མུང་འདས་ཆོས་ཉིད་དུ་འདུ་ཚུལ་སྒོ་ནས། བདེན་པ་གཉིས་ལས་གངས་མང་མི་
 དགོས་པར་བཤད་པས། དངོས་སྤྱོད་བས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་ཟད་ལུགས་མདོ་ལྟར་
 བཤད་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒོ་སྤྱོད་དག་སྤྱོད་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཐད་དུ་གི་
 ཚུལ་གང་ཡིན་སྟུང་ན་འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སྒོ་བཟོ་མང་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐད་དུ་ཡིན་ཏེ། རོ་
 བོ་ཙམ་ཡང་མི་གཅིག་པས་ཐད་དུ་ཡིན་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཤམ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 དང་དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐད་དུ་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་མཆོན་མ་དང་མ་བྱལ་བར་འགྱུར་སོགས་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་
 བྱལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མཆོན་འཛིན་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་འཆིང་བ་གཉིས་ལས་མི་གྲོལ་བར་
 ཐལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐར་པ་དང་རྫོགས་བྱང་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་བཞི་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་
 འོང་ལ། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་མ་བྱལ་བ་
 མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཁང་བྱ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐད་དུ་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། བསྒྲིག་
 རྒྱ་བཞི་སོགས་གྲུབ་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཡང་གྲུབ་ཅིང་། ལྷོག་པ་ཙམ་ཡང་ཐད་དུ་མིན་པའི་གཅིག་
 ཡིན་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐད་དུ་པ་མིན་

བར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་གྲིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་
 སོགས་ཀྱིས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བདེན་པ་མཐོང་སྤྱི་མཐོང་བར་ཐལ་བ། དེས་གྲུབ་པ་དེ་སྤྱི་མཐོང་གི་
 མུང་འདས་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་དང་། འདྲ་བྱེད་བཞིན་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་སྣ་ཚོགས་པར་ཐལ་བ་
 སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འོངས་ལ། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་
 མིན། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མིན་
 ཞེས་བྱ་བར་མི་རུང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲིག་སྒྲིམས་གྲུབ་པས། ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡང་གྲུབ་པས་
 རྒྱུ་ལོ་ཐོ་ཅམ་ཡང་མི་གཅིག་པའི་ཐ་དད་དང་ལྷོག་པ་ཅམ་ཡང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་པ་གང་དུ་
 ཡང་ཁས་སྒྲུངས་ན་ཉམས་པར་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་ཚབ་དང་། དབྱིག་གཉེན་སོགས་དབྱ་སེམས་ཀྱི་
 ཆེན་པོ་རྣམས་བཞེད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྒྲོ་བློས་རྣམ་དག་གི་ལེ་ལུ་ལས། འདྲ་བྱེད་ཁམས་དང་
 དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་
 རྟོགས་པ། གྲེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་བཤད་ལས།
 གཉིས་པོ་དག་ནི་གཅིག་ཉིད་དང་། སོ་སོ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལྟ་
 ཡིན་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དག་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་
 སྣམ་ན། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པོ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དག་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་
 དད་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ། ཀྱན་
 ཉོན་སྐྱེ་རུང་གི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྣང་བ་དེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་བློས་
 མི་ཐད་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ལས་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དག་ནི་ཀྱན་རྫོབ་
 ཏུ་ཇས་སུ་ཡོད། དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་
 སོ། གྲེ་ན་གང་ཟག་དང་། དེས་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ཆ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་
 ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཐ་སྣང་གསུམ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་འཇམ་དབྱུངས་ཀྱི་ལེ་ལུར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ།

བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ། ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ། བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་སྟེ། དབྱུས་མཐའི་འགྲེལ་
 བ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་།
 བརྗོད་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་སོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱབ་པའད་ནི་ཀུན་རྫོབ་དེ་གསུམ་གྱི་ངོར་རམ་དབང་གིས་
 བདེན་པའམ་ཡོད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། དབྱུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེས་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་སོ། །འདིའི་བྱར་གྱི་བདེན་པའི་སྐྱད་དོད་ས་ཏ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པས་
 སོ། །མིང་གི་རྣམ་གངས་ཐ་སྙད་བདེན་པ་དང་གཞིའི་ཆོས་སོགས་སོ། །རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་
 པ་མཐར་ཐུག་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་གཉིས་ལྟ་བུ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རབ་འབྱོར་ལེན་ལས། རབ་འབྱོར་ཕྱང་སོ་རྣམས་ལ་
 རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་
 ཅིང་། ཞེས་སོགས་སོ། །སྐྱབ་པའད་དང་། རྣམ་གངས་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་དམ་
 པ་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་བདེན་པ་སྟེ།
 རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། དམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ཡིན་
 པས་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་ངམ་མ་བྱང་
 རུང་ཏྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ན་ཡང་དག་མཐའ་
 དང་། སྟོས་པའི་མཆོན་མ་འགོག་པས་ན་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། རྣམ་རྣུའི་རྣུ་ཏུ་ནི། ཁམས་དང་
 དབྱིངས་དང་ས་ཐོན་དང་བད་ཀན་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་རྒྱའི་སྟོན་པ་བཤད། འཕགས་
 པའི་ཆོས་འབྱུང་བའི་རྒྱར་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་བྱེད་པས་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཏེ། དབྱུས་མཐའ་ལས།
 སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྟུན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཆོན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་
 བདེན། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གངས་སོ། །སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་བྱང་། དབྱེ་བ་བསྟུས་ན་ཆོས་
 དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་དང་། རྒྱས་པར་ན་བདག་མེད་གཉིས་རེ་རེ་ལའང་སྟོང་ཉིད་བཅུ་

བྱུག་རེ་སྟེ། དབྱས་མཐའ་ལས། ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས། །ཞེས་སོགས་ཅ་འབྲེལ་ཏེ་ལྷག་མ་ནི་
ལྷར་མཆོན་ཉིད་གསུམ་དང་གཞན་དུ་སྟོས་ཟིན་ཏོ། །

བྱུག་བ་བདེན་གཉིས་ངེས་འབྲེད་ཀྱི་ཆད་མ་ནི། **མངོན་སྟོག་དབང་གིས་ཆད་མར་མངོན་**
རྗེས་གཉིས། །**མངོན་སུམ་བཞི་དང་དབང་མངོན་ལོག་མ་འབྲུལ།** །ཞེས་བ་ལ། ཆད་མའི་མཆོན་
ཉིད་སོགས་འབྲེལ་ དེ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་གྱུར་དང་སྟོག་གྱུར་དབང་གིས་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་
རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡོད་པར་ལུང་རིགས་ཀྱན་མ་ཐུན། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལྟར་
ན། མངོན་པར་བརྟགས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱིས། བརྟགས་བྱའི་ཡུལ་གསར་འཇལ་གྱི་ཤེས་བ་
སྟེ། དེའི་ཉེན་གཏན་ཆིགས་ལ་དབྱེ་ན། རྟགས་སམ་མཆོན་མ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལས་དང་ཆོས་
དང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ལྟ་དང་། དེ་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་
གསར་དུ་མི་སྟོབ་པའི་ཤེས་བ་རྣམས་ཆད་མར་འཛོག་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་བ་
གང་ཞེ་ན། མངོན་པར་བརྟགས་པ་དང་བཅས་པས་མངོན་པར་བརྟག་པ་དང་མངོན་པར་བརྟགས་
པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རྟགས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལས་
དང་། ཆོས་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་ཚུལ་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཆད་མ་དོན་གྱིས་བཤད་དོ། །གཏན་ཆིགས་ལྟའི་རྟགས་སམ་མཆོན་མས་
གཞལ་བ་ནི་ད་ལྟར་རམ་སྟོན་མཐོང་བའི་མཆོན་མ་འགའ་ཞིག་ལས་ཡུལ་བརྟགས་བ་སྟེ། དཔེར་
ན་རུ་མཆོན་ལས་ཤིང་ཏེ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལས་ཡུལ་འཁོར་དང་ནོག་དང་རྩ་ལས་བ་ལང་དཔོག་བ་ལྟ་
བྱ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མངོན་གྱུར་ལས་སམ་སྟོགས་གཅིག་ཅི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་སྟོག་གྱུར་
དཔོག་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ད་ལྟར་བ་ལས་འདས་བ་དང་། འདས་བ་ལས་མ་འོངས་བ་དང་། རྒྱན་དང་
གོས་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་ལས་རྒྱན་དང་གོས་དེ་འབྲེལ་ཆིགས་ཀྱན་དཔོག་བ་ལྟ་བྱ་དང་། ལས་ནི།
བྱེད་བ་ལས་ལས་ཀྱི་ཉེན་བརྟགས་བ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་འགྲུལ་བ་དང་བྱ་ཆད་སོགས་ལྟན་བ་ལས་

སྤོང་དུམ་དང་། རྗེས་ལས་སྒྲུང་པོ་དང་། སྒྲིང་ཅེར་རེ་ལས་རྟ་སོགས་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་
ལས་ནི། མི་འབྲུལ་བའི་ཆོས་ལས། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་རྟོགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་དང་
འབྲེལ་བ་ལས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། སྤོང་དང་བདག་མེད་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་དང་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ནི། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱ་དཔོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འགྲོ་
བ་ལས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་དཔོག་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པས་འགྲོ་བ་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་ཅིག་དགོས་འགྲོ་སྟེ། བཤད་ཆོད་ཙམ་བཞོད་དོ། །མངོན་སུམ་ནི། རྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་
པ་དང་། མངོན་པར་བརྟགས་ཟིན་དང་། བརྟགས་བྱ་མིན་ཁིང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་སྟེ། རྟོག་ཏུ་
གྱུར་པའི་རྒྱ་སྤྱིབ་གཤམས་ཀྱི་དང་། མི་སྣང་བར་བྱེད་པའི་དང་ཟིལ་གཞོན་གྱི་དང་མོངས་པའི་སྤྱིབ་
པ་བཞི་དང་ཡུལ་གྱི་དང་། དུས་གྱི་དང་། སྤྱ་བའི་ཐག་རིང་བ་གསུམ་གྱིས་རྟོག་གྱུར་མ་བྱས་པའི་
ཆོས་གཅིག་མངོན་གྱུར་བྱས་སོ། །མངོན་སུམ་ལ་དབྱེ་ན། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་དག་དབང་ཡིད་
རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞི་འདོད་དེ་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ས་ལྟར་ན་དབང་མངོན་
ཡིད་མངོན་འཛིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་དག་པའི་མངོན་སུམ་བཞི་ཡོད་དེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས།
མངོན་སུམ་དེ་སྤྱིའི་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། མདོར་བསྟན་ན་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་གིས་སྤྱོད་པའི་མངོན་སུམ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་།
དག་པའི་མངོན་སུམ་སོ། །ཞེས་སོ། །འདིས་ཡུལ་མངོན་སུམ་དང་ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་གཉིས་
ཀ་བསྟན་རྟོ། །དབང་ཡིད་མངོན་སུམ་གཉིས་བསྟན་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་མངོན་སུམ་དང་། དག་པའི་
མངོན་སུམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དག་པའི་མངོན་སུམ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་དང་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། མངོན་སུམ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཞེས་པའི་འབྲུལ་བ་ལ་
ཅི་འབྲ་དགོས་སྟུམ་ན། ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་མངོན་སུམ་མཐ་ལྟར་སྣང་ལྟམ་བདུན་ཡོད་དེ། སྟོག་
རྒྱ་ལ་རྒྱར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་བ་དང་། རྒྱ་བ་གཉིས་སྣང་ལྟ་བུ་གངས་འབྲུལ་བ་དང་།

མགལ་མེ་འཁོར་ལོ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དབྱིབས་ལ་འབྱུང་བ་དང་། རྩུང་སེར་འཛིན་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་ལ་
འབྱུང་བ་དང་། ལྗོན་ལིང་འགྲོར་སྤང་ལྟ་བུ་ལས་ལ་འབྱུང་བ་དང་ལྟ། དེ་ལྟ་ལ་དགའ་བས་སེམས་
འབྱུང་བ་དང་། ལྟ་ཐོ་དེར་ཞེན་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་དང་བདུན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པའི་སྐྱབས་འདིར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མ་གཏོགས་པའི་ས་འོག་མའི་དབང་མངོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་བསྐྱེད་བ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་མངོན་ལྟ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་སྤང་གིས་མ་བསྐྱེད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་རྣམ་རིག་གི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྲག་རྩ་འཆད་པ་ལ། ཐེག་བསྐུས་ལས། ཐམས་ཅད་བསྐུ་
ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྩ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་གཞི་རྩ་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་། མཆོན་མའི་
རྣམ་རྟོག་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། མཆོན་སྤང་རྣམ་རྟོག་མིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
དང་། མཆོན་མ་འགྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག་གྲ་སོགས་དང་བདེ་སོགས་དང་ཆགས་སོགས་ཁམས་སོགས་
འགྱུར་བའི་རྣམ་རིག་དང་། མཆོན་སྤང་འགྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག་ནི་དེ་དག་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་བསྐྱེད་
པའི་དམ་པ་ཡིན་མེན་གྱི་ཆོས་ཉན་པའི་དང་། ཚུལ་མེན་རྣམ་རྟོག་ནི་ཕྱི་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་། ཚུལ་
བཞིན་རྣམ་རྟོག་ནི་འདི་བའི་དང་། མངོན་ཞེན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ནི་ལྟ་ངན་རེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྟར་
གྱི་དེ་དང་། རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་སྟེ་བརྩ་ཡོད་པ་ལས། དེ་རྣམས་བསྐུས་ནས་ཐོག་མར་ཀུན་རྟོག་
གིས་ཀུན་ནས་བཏགས་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ན་འབྱུང་རྟོག་གཞན་ཕྱོག་སྟེ་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་
བསྐུས་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཤེས་བས་མ་སང་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་
པར་བྱ་ཞེ་ན། ལུང་དང་རིགས་པས་དཔག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་རིགས་དུ་མ་
ལས་ཐེག་བསྐུས་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་སྤྱོད་གཞི་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་སྤྱོད་རྟོག་གིས་ཀུན་
བཏགས་པ་སྟེ་སྤྱོད་བཏགས་པ་ལྟར་སྤང་བར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་བསྐུས་ལས། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་
བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་སྤང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཅི་མངོན་ཞེ་ན་ཞེས་ངེས་པའི་

ལན་དུ་རིགས་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་བསྟུན་ཏེ་སྤྲུལ་པ། སྤྲོལ་དེ་སྒོ་མེད་བྱིར་དེའི་བདག་
འགལ། །དེ་མིང་མང་བྱིར་དོན་གཅིག་བདག་མང་འགལ། །མིང་དོན་གཅིག་འཇུག་མ་དེས་བདག་
འདྲེས་འགལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། རིགས་པ་དང་པོ་ལྟོ་མྱིར་བ་བྱམ་པའི་ཐ་སྙད་བརྟགས་པའི་ཆའམ་
དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའམ་གནས་ཡིན་པར་སྤང་བ་དེ་བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ན། དེ་མིང་ངམ་
བརྟའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བྱམ་པའི་བརྟ་སྟོར་མི་དགོས་ལ་བྱམ་པའི་མིང་
མ་བརྟགས་པའི་སྟོན་དུ་ལྟོ་མྱིར་བ་ལ་བྱམ་པའོ་སྤྲུལ་པའི་སྒོ་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་
སྒོ་སྟེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལས། མིང་གི་སྤྲོལ་ན་སྒོ་མེད་བས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་
བ་དང་། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དང་དབང་པོ་དང་གྲོང་འཛོམས་
སོགས་མིང་ཐ་དད་པ་དུ་མ་འཇུག་པ་ལྟར་དོན་གཅིག་བྱ་དེ་མིང་འགལ་བ་དུ་མ་ལྟར་བདག་འགལ་
བ་མང་པོར་ཡོད་དགོས་ན་དེ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མིང་མང་
པོས་བདག་མང་པོར་འགལ་བ་དང་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཉེར་སྤྲུལ་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་ལྟ་བུ་
ཚུགས་པ་ཞིའི་སྤྲུལ་བུ་བཞི་ལ་འཇུག་ཆེ་དེ་བཞིའི་བདག་གཅིག་དུ་འདྲེས་པར་ཐལ་བ་དང་འགལ་
པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་འདྲེས་པ་མེད་བས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ལས། མིང་དེས་པ་མེད་བས་
བདག་འདྲེས་པར་འགལ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེས་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཐ་སྙད་པ་རྣམས་གནས་
ལུགས་སུ་མེད་ཀྱང་དེར་སྤང་བ་འབྲུལ་བ་སྤྲུལ་པའི་རྟ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་མ་གྲུབ་ཀྱང་འབྲུལ་པའི་ཉོན་
མོངས་སྟེ་བཞི་སོགས་སྤྲུལ་སྤྲེག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་ཕན་གཞོད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། གནས་
ལུགས་ནི་དགག་བྱའི་བདག་དེ་གཅད་ཅམ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཤེས་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་
ལས། ཆོས་རྣམས་མིང་ལ་དམིགས་པ་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་རྣམས་དག །སྤྲུལ་ལ་
སོགས་འདྲ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་མཁའ་འདྲར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཐེག་བསྟུས་
ལས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་བརྩ་པོ་འདི་དག་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་
 བ་བརྩུ་ལས། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་མའི་རྣམ་གཡེང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་དང་། སྟོ་
 འདོགས་པའི་དང་། སྐར་འདེབས་ཀྱི་དང་། གཅིག་པ་ཉིད་དུ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་
 དུ་དང་། བྱང་པར་དུ་དང་། མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་དང་། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་རྣམ་
 པར་གཡེང་བ་སྟེ་བརྩའི་དང་པོའི་གཉེན་པོར། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉིད་
 དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་སོགས་དང་། དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། བཀའ་བསྩལ་པ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། ཞེས་སོགས་དང་། སྟོ་འདོགས་པའི་གཉེན་
 པོར། བཀའ་བསྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སོགས་དང་། སྐར་འདེབས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་
 པོར། བཀའ་བསྩལ་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གཅིག་རྟོག་གཉེན་པོར། བཀའ་
 བསྩལ་པ། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་དང་། ཐ་དད་
 རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། བཀའ་བསྩལ་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཟུགས་གཞན་མིན་ཏེ། གཟུགས་ཉིད་
 སྟོང་པ་ཉིད་དོ། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། ཞེས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། བཀའ་
 བསྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་སོ། ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་
 པར་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། བཀའ་བསྩལ་པ། རོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་སྦྱེ་མི་ལགས། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་དང་། མིང་ལྟར་དོན་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་
 ལ། བཀའ་བསྩལ་པ། མིང་བཅོས་མ་ལ་ཆོས་དེ་དག་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མིང་སྟོ་བྱར་གྱི་རྗེས་སུ་
 ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མདོན་པར་ཞེན་ཏོ། ཞེས་
 དང་། དོན་བཞིན་མིང་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། བཀའ་བསྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མིང་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་མདོན་

པར་ཞེན་པ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཤར་བྱིན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་བཤད་
ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྲེང་གི་ཕྱོག་པ་གཅིག་འཛིན་དང་ངོ་
པོ་ཐ་དད་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་གི་གཉེན་པོ་⁽¹⁾བཤད་ལ།

རྣམ་ཏྲོག་གྱི་མ་བཞིའི་གཉེན་པོར་ཚོལ་བ་བཞི་དང་ཤེས་པ་བཞི་བཤད་པ། **ཚོལ་བཞིས་
བཅའ་བཞིན་མེད་བྱིར་དེར་དེ་མེད།** །ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མིང་དང་དོན་
དག་པན་ཚུན་དུ། ཁྲོ་བྱར་བ་ནི་ཉིད་དུ་ཚོལ། ཞེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཀུན་
ཏུ་ཚོལ་བ་བཞི་སྟེ། མིང་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་འདོགས་པ་
ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་དང་། རྩེ་བྲག་ཏུ་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བའོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་བསྐྱུས་
དང་། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་མིང་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཇམ་གང་མིང་ལ་
མིང་ཅམ་དུ་ལྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་དངོས་པོ་ཅམ་དུ་ལྟ་བ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། མིང་ལ་
མིང་ཅམ་དུ་ལྟ་བ་དང་། དངོས་པོ་ལ་དངོས་པོ་ཅམ་དུ་ལྟ་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ལ་དེ་
ཅམ་དུ་ལྟ་བ་དང་། རྩེ་བྲག་གམ་ཁྲུང་པར་དུ་བཏགས་པ་ལ་དེ་ཅམ་དུ་ལྟ་བ་བཞིས་བཅའ་བ་བཞིན་
དུ་མེད་ཅིང་མི་རྟེན་པའི་བྱིར། རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། བཅའ་ན་དེའི་དོན་མེད་པའི་བྱིར། རྣམ་
པར་རིག་པ་ཅམ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་ངོར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཡོངས་
སུ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་རི་ལྗར་འབྲུག་ཅི་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་བསྒྲོག་ནས་
འབྲུག་སྟེ། ཞེས་དང་། བྱམས་ཚོས་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་
སྟོང་ཉིད་སྟོམ་དུས་སེམས་འགོག་པར་བཤད་ན་དབྱུ་མ་པས་ལྟ་ཅི་སྟོས།

དེ་ནས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་བྱི་དོན་མེད་པར་བཤད་པ། **ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་
བྱིར་དེ་གཞན་མིན།** །ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་བྱིར། །སྟོང་དང་

1 དབྱས་དཔར་ན། གཉེན་པོར་བཤད་དོ། །

དེ་སྐོར་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འབྲུལ་བ་ཆེས་མང་ཡང་འདྲི་མི་སྒྲིཊིང་། མདོར་བསྟུ་
ན། །ཁ་ཅིག་ཚོད་གཞི་སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་དང་དེའི་ནམ་པ་བྱས་ནས་མདོ་སྟེ་པ་ལ་ཟུས་གཞན་མ་
ཡིན་པར་སྒྲུབ་འདོད་པ་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱེ་སྒྲུབ་ལ་ཟེར་བའང་མ་བྱུང་བའི་རྟགས་སོ། །ཡང་ཁ་
ཅིག་མདོ་སྟེ་པར་སྟོར་སྒྲུང་དང་དེའི་དབང་ཤེས་ཚོད་གཞིར་བྱེད་པ་ཡང་སྒྲུབ་ཆོས་ཆད་བསལ་
སོ། །ཡང་ལ་ལ་སྟོན་སོ་དང་དེ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཚོད་གཞི་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་
དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་མ་བྱུང་ན་སྟོན་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་
དམིགས་བྱེད་དུ་ཐལ། སྟོན་སོ་དམིགས་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཡང་རྟོག་པ་ཅིང་བ་དག་
སྐབས་འདིའི་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་རྟགས་ཀྱིས་སྟོ་སོགས་དང་དེ་འཛིན་ཤེས་པ་ཟུས་གཞན་མིན་
པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཟུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་བྱུང་མཉམ་དུ་བསམ་ནས་ཟུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཆེས་
འབྲུལ་ཏེ། འོ་ན་བྱུང་འཛིན་རྟོག་པར་བྱུང་བ་དང་བྱུང་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཟུས་གཅིག་
ཏུ་ཐལ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ནམ་ངེས་ལས། དེ་བྱིར་སྒྲུང་དོན་དེ་སྒྲོ་དག །བྱི་
དོན་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། ཡང་མང་སོས་ལྟན་ཅིག་
དམིགས་ངེས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ནི་དམིགས་པ་ཞེས་པ་དང་སྒྲོས་
པ་སོགས་སོ། །དེས་ན་འདྲིར་ཚོད་གཞི་ནི་སྟོ་དང་དེ་སྟོ་ཞེས་པས་སྟོན་སོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་
ལྟ་བུ་སྒྲུབ་ཆོས་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་པས་ཟུས་གཞན་བཀག་ཅན་དང་། རྟགས་ཀྱི་དོན་ནི་ལྟན་
ཅིག་ནི་དུས་གཅིག་པ་དང་། དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་པ་དང་། ངེས་པ་ནི་མན་ཚུན་ངེས་པ་སྟེ་བྱུང་
བའོ། །དེས་ན་སྟོན་སོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་ཡང་ཟུས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།
ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་གཉིས་བཞིན། འདིའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཐ་དད་
པར་སྒྲུང་བཞིད་ཡིན་ཡང་སྟོན་སོ་ནི་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་དག་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་བྱིར་རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་

རྟགས་སམ་སྟོགས་ཆོས་ནི། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཏེ། བན་ཚུན་གཅིག་
 དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྦྱེས་ན་གཅིག་མོས་ཀྱང་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྦྱེས་པས་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་
 ཏེ། འདིའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་མ་དམིགས་ན་གཞན་དམིགས་པ་མེད་
 རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བན་ཚུན་སྒྲུབ་པ་ངེས་པ་དེ་འདིའི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཆོག་གི་
 འགྲེལ་བཤད་ལས། དེས་ན་འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་
 པ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཅུ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་དེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
 ཡིན་ན་རྩས་གཞན་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྩས་གཞན་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
 མེད་པའི་བྱིར། འདིའི་རང་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་འདི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 དང་། འགྲེལ་བཤད་འཐད་ལྟར་ལས། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་པན་ཚུན་དཔེན་པ་ལ་ནི་
 ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདྲིན་པ་འདི་འཐད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །འདི་ལ་རང་རིག་གིས་མ་ངེས་སྟམ་
 བ་སྦྱོར་མེད་དེ། སྟོན་འདྲིན་སྟོང་པའི་རང་རིག་གིས་སྟོན་པོ་མ་དམིགས་ཀྱང་སྟོན་པོ་དམིགས་བྱེད་
 ཀྱི་ངོ་བོར་སྦྱེས་པའི་བྱིར། འགྲེལ་བཤད་ལས། ཤེས་པ་དམིགས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་དམིགས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འདིས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 གཟུགས་དམིགས་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ། ཡང་ཁོ་ན་དེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་དང་དེའི་
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྩས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་རྟགས་
 མ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་དུ་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། འགྲེལ་བཤད་
 ལས། གང་ཡང་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དང་ཐུགས་ལ། ཞེས་པ་ནས་ཐ་དད་པ་
 ཉིད་དུ་རྒྱུད་གཞན་ཀྱི་རང་གིས་དམིགས་པའི་བྱིར། ཞེས་སོ། །སེམས་བྱུང་དང་སེམས་ཀྱང་དེ་དང་
 འདྲ་བར་བཤད་ལ། ལྷན་གཟུགས་གཉིས་ཀྱིས་མ་ངེས་ཟེར་ན་བར་མ་ཆོད་པའི་ལྷན་གཟུགས་ནི།
 ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་རྩས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དངོས་རྒྱ་ཆར་གཅིག་གིས་ངོ་བོ་

ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤང་བ་བར་
 ཆད་མེད་པས་གཟུགས་དང་ལྷན་ཅིག་གཟུང་བའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཟུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་སོ། །སྤང་གཟུགས་ཙམ་ལ་བྱེད་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་མ་
 དམིགས་ཀྱང་བར་སྤང་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད། ལུག་པ་དང་བྱི་བས་མཆོད་མོ་སྤང་བ་མ་དམིགས་
 ཀྱང་གཟུགས་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་སྤང་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་སྟོན་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་གིས་
 མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ཡང་ལ་ལ་ན་རེ། ལྷ་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱིས་བྱད་
 གཟུགས་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ་མིག་ཤེས་གཉིས་པན་རྩྭ་གཅིག་གཅིག་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་དུ་སྦྱེས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་དམིགས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་མཆོད་སྦྱིན་
 གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་བྱད་གཟུགས་གཅིག་གི་གཟུགས་
 ཐུན་མོང་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་ཅིང་། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་ཀྱང་
 གཅིག་ལ་སྤང་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་སྤང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་སྦྱིན་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ལ་
 རྩ་གཉིས་སྤང་ཆེ་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སྤང་བ་ལྷ་སྦྱིན་ལ་མི་སྤང་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྦྱེས་བུ་གཅིག་ལ་དབྱ་
 གཉེན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྤང་ཚུལ་མི་མ་ཐུན་སོགས་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་
 འགྲེལ་རབ་ཞིའི་འགྱུར་ལས། བྱི་རོལ་དོན་ནི་གཅིག་ལ་ཡང་། །ཤེས་པ་ཐ་དད་རབ་འཇུག་སྟེ། ཡིད་
 འོང་གཟུགས་ནི་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་གཞན་ལ་གཞན་དུ་སྤང་། །ཞེས་སོ། །ཡང་བྱི་དོན་འགོག་བྱེད།
 ལང་ག་ཤེགས་ལས། གང་ཟག་རྒྱན་དང་ཕྱང་པོ་དང་། །རྩེན་དང་དེ་བཞིན་རྩལ་རྣམས་དང་། །གཙོ་
 བོ་དབང་རྩལ་བྱེད་པོ་དག་། །སེམས་ཙམ་པོ་ལས་རྣམ་པར་བརྟགས། །དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་
 དེ། །བྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པ་ཡིན། །རིགས་པས་རྣམ་པར་བརྟག་ན་ནི། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་
 འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི། རྩལ་ལ་དབྱོད་པ་ཉི་ཤུའི་རིགས་པ་དང་། གང་ཟག་དང་རྒྱན་སོགས་

ལ་དཔྱད་བ་གཅིག་དུ་བྲལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩལ་རྣམས་དང་། རེགས་པས་རྣམ་པར་བརྟག་ན་
ནི། །ཞེས་པའི་དོན་ཉི་ཤུ་བ་ལས། རྩག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། །སྤ་རབ་རྩལ་ཆ་རྩག་ཏུ་
འགྱུར། །རྩག་པོ་དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བྱའང་རྩལ་སྤན་ཅམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་འགལ་
སྤོང་དང་བཅས་པ་ནི། །སྤ་རབ་བསྐྱོར་ཆེ་ཤར་ངོས་ཀྱི་བསྐྱུགས་ལ། །མི་བཟླ་ཆ་བཅས་བཟླས་ན་
རགས་མི་འགྱུར། །སྤ་རབ་ཡིན་ཀྱང་གྲེ་སྤྱིའི་མིན་ཅི་འགལ། །ཞེས་པ་ལ་གྲེ་བྲག་བ་རྣམས་རྩལ་སྤ་
རབ་ཆ་མེད་འབྱར་བ་ལས་གོང་བྱ་འོང་བ་དང་གྲེ་སྤྱི་དང་མདོ་སྤེ་པའི་དགོ་འདུན་སྤང་སྤ་རབ་ཆ་མེད་
དུ་མ་མ་སྤང་བར་བསྐྱོར་བ་ཅམ་དང་མདོ་སྤེ་པའི་བཅུན་བ་སོགས་མདོ་སྤེ་པ་མང་པོ་སྤ་རབ་ཆ་མེད་
དུ་མ་བར་མེད་ཀྱང་མ་རེག་པར་འདུས་པ་ལས་གོང་བྱ་འདོད་བ་རྣམས་ལ་དབྱས་རྩལ་སྤ་རབ་
གཅིག་ལ་སྐྱུགས་བཞི་སྟེང་ལོག་གི་རྩལ་སྤ་རབ་རྩག་གིས་སྦྱར་བའི་ཆེ་ཤར་རྩལ་ལ་འབྱར་བའི་ཆ་
དེས་ཀྱབ་རྩལ་ལ་མ་རེག་ན་སྤ་རབ་ཆ་རྩག་ཏུ་འགྱུར་ལ། རེག་ན་སྐྱུགས་རྩག་ཀ་ལ་རེག་པའི་རྩག་
ཀའི་གོ་ས་གཅིག་པའམ་སྐྱུགས་གཅིག་པས་གོང་བྱ་ཆེན་པོ་འང་རྩལ་སྤ་རབ་ཏུ་ཐལ་ཞེས། དེ་གི་
གཉེན་གྱིས་བཤད་ལ། །ཁོ་ན་རེ། སྤང་བར་མི་འདོད་པས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཟེར་ན། དབྱས་མཐའ་ལས།
འབྱར་བ་དང་ནི་བསྐྱོར་བ་འཕ། །བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤང་མ་སྤང་
གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་དེའི་ཆེ་སྤ་རབ་རྩག་གིས་བསྐྱོར་བའི་དབྱས་ཀྱི་སྤ་རབ་ཀྱི་ཤར་ངོས་ཀྱི་སྐྱུགས་
དེ་ཀྱབ་ངོས་ཀྱི་སྤ་རབ་སྐྱུགས་ལ་མི་ལྟ་ན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཀྱབ་ལ་ལྟ་མི་ལྟའི་ཆ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། བཟླས་ན་སྤ་རབ་ཅི་ཅམ་ཆོགས་ཀྱང་བོང་ཆོད་རགས་པ་རི་སོགས་འོང་མི་སྟོན་པར་
འགྱུར་ཏེ། རྩག་གིས་བསྐྱོར་ཆེ་ཤར་ངོས་ཀྱི་གོ་ས་ཅམ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འདིས་ཐམས་ཅད་
འགོག་ཀྱས་པས་རྩ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྟག་ལོས་སྐྱུགས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་ན་རྩལ་སྤན་མིན་
པར་འཕགས་པས་བཤད་ཟེར་ལ། སྐབས་འདི་ལ་འང་རྩལ་སྤ་རབ་ཟེར་རྒྱ་ལ་རྩལ་སྤན་སྤྱས་པ་ནི་
རྩལ་སྤན་ཆ་མེད་ནང་བ་སྤྱས་ཀྱང་མི་འདོད་དེ། དེ་ནི་རྩལ་སྤ་རབ་ཏུ་བམིལ་ན་སྤ་རབ་དུ་མའི་སྤང་

བོར་མི་འདོད་མཁན་མེད་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས། ལྷགས་ཆུ་རི་བོང་ལུག་དང་སྒྲང་། །སོགས་ལྟར་
 ཏུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། འོན་པས་གསུངས་པས། གང་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བརྟགས་པ། །དེ་ནི་རྩལ་སྤྱོད་རི་ལྟར་
 འདོད། །ཅེས་དང་། བརྒྱ་པ་ལས། གང་གི་རྩལ་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་པ། །དེས་རྩལ་རྩལ་སྤྱོད་མིན་པར་
 བསྟན། །ཅེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འདི་འདྲའི་ལོང་གཏམ་
 འབའ་ཞིག་རང་ཡིན། དེའི་དོན་ནི་རྩལ་སྤྱོད་རབ་ལ་ཡང་དབྱེད་ན་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་རིགས་པས་
 མཛོང་ལ། དེ་ལྟར་ན་གང་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་བརྟགས་པ་བྱར་བྱང་བ་དེ་ནི་བྱེ་མཛོད་དང་བྱེ་བྲག་པ་ཁྱོད་
 ཅག་གིས་འདོད་པའི་རྩལ་ཆ་མེད་པའི་སྤྱོད་རབ་ཏུ་གང་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་ཡིས། །རྩལ་སྤྱོད་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་མཛོང་། །གང་ལ་
 ཆ་ཤས་ཀྱིས་བརྟགས་པ། །དེ་ནི་རྩལ་སྤྱོད་རི་ལྟར་འདོད། །ཅེས་དང་། བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་
 ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཤར་གྱི་ཆ་ཡང་ཡོད། །གང་གི་རྩལ་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་པ། །དེས་རྩལ་
 རྩལ་སྤྱོད་མིན་པར་བསྟན། །ཅེས་དེ་ལ་ཆ་ཤས་ཡོད་པར་གསལ་བར་བཤད་ལ། རྒྱ་བས་ཀྱང་བཞི་
 བརྒྱའི་འགྲེལ་བར། འབྲས་བུ་ཚེས་པའི་སྤྱོད་རི་ལྟར་གནས་སྤྱོད་རབ་ལ་རྣམས་ལ་ཆ་ཤས་
 མེད་པའི་བྱིར། རི་སྒྲོང་སྤྱོད་པའི་ཐལ་བ་མེད་དེ་ཞེས་སྤྱོད། །གནས་སྤྱོད་རབ་ལ་ཤར་ལ་ཤར་ལ་སོགས་
 པའི་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་རེས་པར་གང་ལ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་
 ཆེ་རེས་པར་གང་ལ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཤར་གྱི་ཆ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་དང་། དབྱེ་མ་རྒྱན་
 ལས་ཀྱང་། རྩལ་སྤྱོད་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་དེས། །གལ་ཏེ་གཞན་ཏུ་འདོད་ན་ནི། །རབ་ཏུ་སྤྱོད་རྩལ་རི་ལྟར་
 བྱར། །གཅིག་སྤྱོད་ཆ་ཤས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱོད་འཇུག་ཅ་
 འགྲེལ་སོགས་ཏུ་མ་དང་སའི་དཔོན་གཞི་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་འདུས་པ་ཡང་ཕྱོགས་དང་བཅས་པས་
 ཡིན་ལ་རྩལ་སྤྱོད་རབ་ཀྱང་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་
 རྩལ་སྤྱོད་རབ་ཡིན་ཀྱང་བྱེ་མཛོད་བྱེ་བྲག་པ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཆ་མེད་མིན་པ་ཅི་ཞིག་འགལ་ལ།

དེར་མ་ཟད་སྟག་ལོས་སྤྲ་རབ་ཆ་མེད་དབྱ་སེམས་རང་ལུགས་ལ་འཛོག་པ་ལ་འགལ་འཁྲུལ་གཞན་
 ཡང་སྤྲས་པ། མང་སོས་བཀག་གི་རྒྱ་དབྱ་སེམས་དེ་འདྲོད་འཁྲུལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡང་གསེགས་
 ལས། གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་སྤངས་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་རི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ། །སྤང་ཡང་དེ་ན་ཡོད་
 མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་མདོ་དུ་མས་ཀྱང་གཅིག་དུ་བྲལ་བསྟན་ལ། འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། དངོས་
 སོ་གང་གང་རྣམ་བཏགས་ན། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་པ་མེད། །གང་ལ་གཅིག་པ་ཡོད་མིན་པས། །དེ་
 ལ་དུ་མཁའ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ཀྱི་བར་སྐྱབས་ཆོགས་བཅད་ལས། གང་གིས་དངོས་
 སོ་རྣམ་དབྱེད་ན། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་དེ་དངོས་མེད། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་
 བཞིན་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞི་འཆོ་ཡབ་སྤྲས། རེ་རྩ་རི། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་
 དབྱ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་སོ་དུ་མས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་གཟུགས་ཅན་དང་ནམ་མཁའ་སོགས་ལ་
 རྟོགས་ཆ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་རྣམ་པའི་ཆ་དང་སྤྱི་ཕྱིའི་ཆ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 སོགས་ལ་ཆོས་བདག་བཀག་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡང་སྟག་ལོས་ཆ་མེད་ཀྱི་རྩལ་དང་ཤེས་སོགས་
 འདྲོད་པ་ནི། མ་དེག་པའི་རབ་རིབ་ཆེན་སོས་སློ་གྲོས་ངན་པའི་མིག་ཡོར་མེད་ལ་ཡོད་མཐོང་གི་སྤྱང་
 མ་དང་སྐྱེ་ཤད་སོགས་ཆེས་མང་བར་སྤྱང་བའི་འཁྲུལ་སྤྱང་ངོ་། །རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་། མཉམ་
 བཞག་ངོར་མེད་དངོས་གཅིག་ཡིད་མང་ཕྱིར། །དེ་ཡིད་འོང་དང་མི་འོང་སྦྱོར་སྤྱང་སོགས། །མི་
 སོགས་མཚུངས་ཕྱིར་དོན་མེད་སེམས་ཅམ་བདེན། །དོན་རྟོག་ཞེན་གཞི་མེད་པས་རྟོགས་མེད་
 ལ། །དེར་སྤྱང་འཁྲུལ་བས་དེ་དང་རྩས་གཞན་ཞིགས། །ཞེས་སྤྲས་ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས་བླ་པ་སོ་རྣམ་
 རིག་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིའི་དོན་སྤྱང་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར། མདོ་
 ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མེད་པ་
 ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་བཞི་ལས། དང་སོ་མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཉིད་ཤེས་པས་ནི་དཔེར་ན་ཡི་དུགས་དང་མི་དང་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་

པོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐ་དད་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཡི་
 དུགས་དྲུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། ཞེས་དངོས་པོ་གཅིག་ལའང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པའི་བག་
 ཆགས་སད་ལུགས་མི་འབྲ་བས་དོན་སྣང་ཐ་དད་པའི་ཡིད་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། དམིགས་
 པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དམིགས་པས་ནི། དཔེར་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་མི་ལམ་དང་
 གཟུགས་བརྟན་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་མི་ལམ་
 དང་། གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཡང་། དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་འབྲེལ་ལས། མི་ལམ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ལ། རྟོན་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད། རི་
 ལྟར་སྐྱེ་བོ་སེམས་མོངས་པས། སྐྱུ་མ་སྐྱིག་རྒྱ་ཁྱི་བུ་ཡི། ཁྱོང་བྱེད་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ལྟར། རྟོ་
 བཞིན་གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མས། མི་ལམ་དང་སོགས་སྐྱུས་གཟུགས་
 བརྟན་དང་སྐྱུ་མ་སོགས་ཏེ། དོན་མེད་ན་རི་ལྟར་སྐྱོད་སྐྱུ་མ་པ་ལ་སྐྱུ་མ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་
 དོན་མེད་ན་རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་པར་སྐྱིག་རྒྱ་དང་། དོན་མེད་ན་འདོད་མི་འདོད་རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་པར་མི་ལམ་
 དང་། དོན་མེད་ན་དགོ་མི་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་པར་གཟུགས་བརྟན་དང་། དོན་དམ་པར་
 མེད་ན་རྣམ་ཤེས་སྒྲ་ཆོགས་རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་པར་མིག་ཡོར་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཐ་སྣང་བརྟོད་
 པ་སྒྲ་ཆོགས་རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་པར་བྲག་ཆ་དང་། དོན་མེད་ན་ཉིང་རེ་འཇིན་སྐྱོད་ལུལ་རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་པར་
 རྒྱ་ཆེ་དང་། དོན་མེད་ན་བྱང་སེམས་བསམ་བཞིན་སྐྱོད་ལུལ་རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་པར་སྐྱུ་ལ་བ་ལྟ་བུར་ཤེར་
 མདོ་ལས་གསུངས་པར་བཤད་ལ། མདོ་ལས། འབད་པ་མེད་པར་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པར་ཤེས་
 པར་འཇུག་བསམ་ན། དོན་ཡོད་ན་དོན་དུ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབད་པ་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་
 ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པར་འཇུག་བ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དོན་ནི་དོན་དུ་གྲུབ་
 གྱུར་ན། ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་མི་འཇུག། དེ་མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཁོ་བ་པར་འཐད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ཅ་འབྲེལ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེས་

བྱ་གཅིག་གི་ལུས་ལ་དག་གཉེན་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མར་དམིགས་པ་དང་། མདོ་ལས། ཤེས་
 པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པའི་ཤེས་པས་ནི། འདི་ལྟར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དང་།
 བསམ་གཏན་པ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ལ་མོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དོན་དེ་དག་སྒྲུབ་པ་
 དང་། ཞི་གནས་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ལ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ཅམ་དུ་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་དོན་
 ཐམས་ཅད་མི་སྒྲུབ་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་གཟུགས་སོགས་ཐོབ་པའི་སེམས་ལ་དབང་
 ཐོབ་པའི་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་སོགས་སྤྱལ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་སྟེ་ཡོ་གི་ཞེས་པ་རྣལ་འབྱོར་དང་
 སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀར་བསྐྱར་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་སྟེ་དེའི་གང་མོས་པ་ལྟར་ས་རྒྱར་
 སྒྲུབ་པ་སོགས་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དོར་གཟུགས་སོགས་དོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་
 བྱིར། བྱི་དོན་མེད་ཅིང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་གྲུབ་ཅིང་བདེན་པར་ཡང་ཡོད་པ་སྟེ། དབུས་
 མཐའ་ལས། ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །སོགས་དང་། རྒྱ་བས་ཀྱང་། ཡོད་དང་སྦྱོས་ཀྱན་
 ཡུལ་མེན་རང་བཞིན་ཡོད། །ཅེས་དང་། མཉམ་བཞག་གི་དོར་མེད་ཚུལ་གཞན་ཡང་། དོན་གྱི་སྟེ་
 ཆམ་གྱི་མདོ་ལས། འཛིག་ཉེན་དག་ན་ཀྱན་རྫོབ་གང་ཅི་ཡོད། །དེ་ཀྱན་སྐབ་པས་ཞལ་གྱིས་མི་
 བཞེས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། བཏགས་པ་དེ་དག་ནི་དངོས་སོ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་བྱ་བར་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་དང་། བསྐྱམ་བྱེད་ཀ་བྱའི་བྱ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་།
 དག་སྒོར་བསྐྱམ་བྱེད་ནི་ས་ལ་རྟེན་ཅིང་བསམ་གཏན་མི་བྱེད་དོ། །རྩུ་དང་མེ་དང་རྩུ་དང་ནས། དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་གཏན་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་པར་ལུགས་འདི་ལ་ས་
 སྟེ་ཀྱན་ལས་ཐོག་བསྐྱམས་ཉིད་རྩ་བར་སྒྲུབ་ལ། དེ་མ་ཤེས་ན་སེམས་ཅམ་གྱི་གོ་དོན་མི་ཤེས་པ་དང་།
 ཤེས་མདོ་སོགས་མདོ་དུ་མའི་དགོངས་པ་འཆད་མི་ཤེས་པར་སྒྲུབ་བས་མདོ་དང་སྐྱར་ཏེ་ཆིག་དོན་

གཉིས་ཀ་ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་པས་རྒྱ་ཡོད་སར་མི་ཚོལ་མེད་སར་ཚོལ་བ་ལྟར། གྲུབ་མཐའི་
གཞུང་རྒྱུ་མ་སོགས་ལ་སྦྱངས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཤིག་ལས་མ་མཐོང་བས་དེ་དག་འདྲིར་མ་སྦྱོས་ལ།
ད་དུང་ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་ནམ་བཤད་ལས། རྣམ་པ་དུག་གི་ཚོས་དག་ལ། །འཇུག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་
སྟེ། །ཞེས་ཚོས་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་། གྲུབ་པ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་མིན་པ་དང་། གནས་སྤྱོད་མོང་ཡིན་
མིན་དང་། གཞུང་འཛིན་སྤང་མེད་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་དུག་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པ་དུག་གིས་
ཚོས་ཉིད་ལས། །འཇུག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟེ། །ཞེས་ཚོས་ཉིད་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་། གནས་དང་། དེས་
འབྲེད་དང་། དེག་པ་དང་། རྗེས་སྤྱོད་པ་དང་། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེར་འཇུག་པ་སྟེ་དུག་སོགས་
ཤེས་དགོས། དབྱས་མཐའ་ལས། ཅུ་བ་མཆོན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཆོན་ཉིད་
དང་། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་དེ་ཁོ་ན། །རགས་པ་དང་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། །གྲགས་དང་རྣམ་པར་དག་ལུལ་
དང་། །བསྐྱུ་དང་དབྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། །མཁས་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་བཅུ་ནི། །བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་
པོ་ལོ། །ཞེས་པའི་དེ་ཉིད་བཅུ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྤར་ཐེག་བསྐྱས་དངས་པ་དང་བྱང་སའི་ཚོལ་
བཞི་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་དེའི་སྐབས་ལྟར་ཞེན་གཞིའམ་ཞེན་⁽¹⁾པ་དང་། །འབྲས་སྤེར་ཞེན་པ་ལྟར་
དོན་དམ་པར་མེད་པས། རྟོག་མེད་ལ་དེར་སྤྱང་གི་གཞུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་དུ་སྤྱང་བ་འཇུག་པར་
རྟོག་ལ། དེས་ན་སེམས་དེ་དང་རྗེས་གཞན་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཅིག་ནི་
མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀ་འང་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

བརྒྱུད་པ་དེ་བཀག་པས་ཀུན་རྟོག་ལྡོག་ཚུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ། དེ་བཀག་
པས་ཀུན་རྟོག་ལྡོག་ཚུལ་དང་འཕྲོས་དོན་རྣམ་བཤེན་རྒྱུ་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ནི། **ཉེན་གྱིར་
འདི་བསལ་ཀུན་རྟོག་བརྒྱ་སོགས་ལྡོག་** །ཅེས་བྱ་བ་ལ་དེ་བཀག་པས་ཀུན་རྟོག་ལྡོག་ཚུལ་ཤེས་
དགོས་པར་སྐལ་བཟང་མེག་འབྲེད་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་མདོར་བསྐྱུ་ན་ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་

གྲིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱེད་ཚུལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལྟར་ལེགས་བར་ཤེས་
 དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་འདི་བཀག་པས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་
 མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་བསྐྱུས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་
 ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་ནི་དུ་མཆིས་གནས་ངན་ལེན་དུ་མཆིས། སྐྱུན་
 རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་ནི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དང་གནས་ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ས་བཅུའི་རེ་རེ་ལ་ལྟོག་བྱ་མོངས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། སངས་རྒྱས་
 པའི་སྤྱོད་ལ་རྒྱན་མཐའི་གཉིས་ཏེ་ཉེར་གཉིས་དང་གནས་ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་དང་། དབུས་མཐའ་
 ལས། ཐ་དད་བ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་། །སྤྱུ་སྟགས་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་
 རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས། འོད་སྤང་གི་ལེའུས་སྤར་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་
 བསྐྱུས་ན་བཅུ་གསུམ་བཤད་པའི་དོན་འདིར་ཡང་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་རེ་རེའི་ལྟོག་བྱ་མཐའ་
 འཛིན་གཉིས་གཉིས་དེ་ཉེར་བྱ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་ཉིད་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་བཅུ་བྱ་རེ་དང་། ཡི་གེ་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་
 རྟོག་བཅུ་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གཡེང་བཅུ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་
 སྤྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་དང་མེད་བ་དང་། །སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྣམ་རྟོག་བཅུ་དང་། ཆོས་
 དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་བཤད་ལས། མེད་ལ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ལ། ཞེས་བཤད་པ་དང་། མདོ་རྟོགས་
 རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་གཟུང་འཛིན་བཞི་པོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འདི་ལྟར་སྤར་ནས། དགྲུ་བཞི་
 སོ་བྱུག་པོ་སྤྲལ་གསུམ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སོགས་སྟོན་ཀུན་ལྟོག་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་སྟོས་པས་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པས་འཁྲལ་རྟོག་ལྟོག་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་བདེན་མི་བདེན་ངི་
 ལྟར་སྤྲུམ་ན་དེ་ལ་རྣམ་བདེན་རྒྱན་གྱིས་ཅོད་གཞི་གང་ལ་ཅོད་ཚུལ་དང་། སོ་སོར་བྱེ་བའི་དོན་དང་།

སེམས་ཅན་ལ་འབྲུལ་བ་སྤངས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གངས་མང་ཉུང་འདོད་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་
 བོ་ནི། འབྲུག་པའི་ཤེས་བར་རགས་སྤང་ཅོད་བའི་གཞི། ཅོད་ཚུལ་བདེན་མི་བདེན་ནས་ཡོད་མེད་
 དམ། རྫོངས་བསམ་མ་བསྒྲད་བསྒྲད་བསམ་བདེན་རྩན་ཅོད། འདུ་སེམས་བདེན་རྩན་ཡོད་དང་དངོས་
 སོགས་མིན། ཞེས་སྒྲས་ཏེ། འདིའི་དོན་སྒྲིམ་ན་མངས་དོགས་ལ་འོན་ཀྱང་འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་
 དག་གི་ཅོད་རིགས་སྤྲ་ཞིང་མཛངས་པ་དང་། དེའི་གཞུང་བསྐྱེད་བསམ་རང་གཞན་དུ་མས་ཅོད་ཚུལ་
 མང་སོ་སྒྲས་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་དང་མ་སྒྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བ་མེད་པར་སྤང་བས་སྒྲོ་གསལ་རྣམས་
 ལ་ཕན་སྤྲད་ཅོད་ཚུལ་སྤྲ་མཛངས་ཉུང་གསལ་ཅིག་བཤད་ན་ཀུན་གཞི་སོགས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་
 འདོད་མི་འདོད་དུ་མ་ཡོད་པས། དེའི་སྤང་ཚུལ་ཅོད་གཞིར་མི་རུང་རང་རིག་ཀྱང་ས་སྤེར་མ་བཤད་
 ཅིང་འདོད་མི་འདོད་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཁས་ལེན་ཕྱིན་དེའི་སྤང་བ་ལྟར་མ་བྱུབ་པར་འདོད་མཁན་མེད་
 པས། དེའི་སྤང་ཚུལ་ཅོད་གཞིར་མི་རུང་བ་སོགས་ནས། འབྲུག་པའི་ཤེས་བ་དུག་གམ། དེ་ལ་ལུས་
 ཅན་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་རགས་པར་སྤང་བ་ཅོད་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཆོག་གི་རྣམ་ངེས་འགྲེལ་
 བཤད་ལས། ལུས་ཅན་ཉིད་ལ་སྒྲིམ་འགྱུར་གྱི་ལུས་ཅན་མིན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་
 ཕྱི་དོན་ལུས་ཅན་ལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་བདེན་ཁོ་བོ་ཕྱི་དོན་གྱི་ལུས་ཅན་མིན་པ་ལ་སྒྲིམ་མེད་མིན་ནམ།
 ཞེས་པའི་ལན་དུ་དེ་ཉིད་ལས། ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་བའི་བ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆད་ཆུང་དུ་མང་
 བོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་སྤྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་རྒྱས་པ་དང་
 ལྡན་པ་ནི་ལུས་ཅན་ཡིན་ལ། ཞེས་རྒྱལ་དུ་སྤང་བ་ལྟར་བྱུབ་ན་ནི་ལུ་བའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་ལྟ་བུ་
 ལུས་ཅན་སྤང་བ་ཅོད་གཞི་དང་ཅོད་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲོགས་ཆ་ཐ་དད་པ་དེ་ཡང་གཅིག་
 ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་གཅིག་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དེ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེས་གཞུང་པའི་
 རྣམ་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་ཆ་མེད་དུ་སྤང་བ་ལྟར་བྱུབ་ན་གཅིག་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ་སོགས་
 གྱིས་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ཅོད་གཞི་ཅོད་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་

བར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་ནི་རགས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་
 མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་རགས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རགས་སྤང་ཙྏད་
 གཞི་དང་ཙྏད་ཚུལ་སོགས་ཡང་ཡང་བཤད་པས། སྤང་བ་དེ་དག་དང་སྤྱོད་སོགས་ཁ་དོག་ཏུ་སྤང་བ་
 དང་རིང་སྤང་སོགས་དབྱིབས་སུ་སྤང་བ་དང་། རྒྱུན་སོགས་སུ་སྤང་བ་རྣམས་ཙྏད་གཞི་བྱས་ནས།
 ཙྏད་ཚུལ་རྣམ་རིག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཙྏད་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་རྒྱལ་གྱི་དོན་ཏུ་ཙྏད་པར་འདོད་མི་
 རིགས་ཏེ། བདེན་རྒྱལ་གྱི་དོན་ལ་འཕྲོས་ནས་དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་དང་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་སྤང་
 བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གང་ཡིན་ལ་ཙྏད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་
 བདེན་རྒྱལ་གྱི་གོ་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་
 གསལ་བ་ཡང་མི་བདེན་ན་རིགས་པ་ཡང་བདེན་པ་ཉིད་ཏུ་གང་གིས་རྟོགས་པར་བྱེད། ཅེས་པས་
 མངོན་སུམ་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་མི་བདེན་ན། གསལ་རིག་གི་མངོན་སུམ་ཡང་བདེན་པར་
 གང་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་མགོ་མཚུངས་སུ་བཅད་པ་ན། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་
 གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་གལ་ཏེ་གཅིག་གི་དོ་སོ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། གཅིག་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཆ་
 ཅན་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་སྒྲིན་བཤད་པ་ལྟར་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་ཆེད་དམ་གཅིག་
 དུར་མི་རུང་བ་སོགས་དང་། རེ་རྒྱ་རིས་གྲུབ་མཐའི་རང་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་རྣམས་དེ་དང་ཆོས་
 མཐུན་པར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མི་བདེན་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་རི་ལྟར་བདེན་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་རྣམ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་མི་བདེན་ཙྏད་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་རྒྱུན་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དེ་ནི་རྩ་མར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤང་བ་ལྟར་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་ཡོད་མེད་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གང་དང་ལྡན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རགས་
 པའི་རྣམ་པ། ཞེས་པ་ནས། རགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་ན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གཞན་ཅི་

ཞིག་ལུས་ལ། དེ་བརྟགས་པས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཡོད་མེད་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 ཐམས་ཅད་དུ་གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ན་ཆངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པ་འགའ་
 ཞིག་ཀྱང་འཁྲུལ་བར་བརྟགས་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་ཆད་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་
 དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རི་སྟེ་མི་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གྱིས།
 འཁྲུལ་བའི་མི་བདེན་པ་དང་ཉམས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བརྒྱ་བྱིན་དང་སུས་ཀྱང་གཞག་པར་
 མི་རུས་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་མང་ལ་དེ་དག་བདེན་མི་བདེན་གྱི་ཕྱོགས་ཆ་རེ་ཡིན་ཡང་། འདྲུག་ཤེས་
 འབྲུལ་གྱི་གཞོན་མེད་ལ་རགས་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྣམ་བདེན་པས་མ་རིག་པས་མ་བསྐྱད་ལ། དེ་
 ཕྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་དང་། རྣམ་རྒྱུན་པས་རང་རིག་མ་གཏོགས་པའི་སོ་སྤྱིའི་
 རྒྱུད་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་མ་རིག་པས་མ་བསྐྱད་པ་མེད་པས་མངོན་སུམ་དེ་དག་ལ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མ་བྱུབ་
 པས་རགས་སོགས་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་དེ་ལ་སྦྱ་བར་སོང་བ་དང་རྒྱུན་པར་སོང་བ་རྣམ་རྒྱུན་པས་དབང་
 མངོན་སོགས་མི་བདེན་པའི་དོན་དང་། དུལ་ལྟ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མ་བྱུབ་པ་ཡང་དུལ་མི་བདེན་པའི་དོན་
 དང་། རྣམ་བདེན་པས་དུལ་ལྟ་ཅན་དེ་ལས་བརྒྱུད་པ་སྐྱབས་འདེའི་བདེན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའི་རུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་མི་བདེན་པའི་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་
 དོན་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མ་རིག་པའི་བདག་
 ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་རེས་པའི་
 མི་སྦྱ་བའི་སྤངས་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཡང་གཞོན་པར་བྱེད་པ་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར་སྦྱ་བ་དེ་ནི་སྤངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ཞེས་བསྟུ་མི་སྦྱ་དང་།
 དེ་ཉིད་ལས། གཞོན་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་བ་མི་འབྲུག་པོ། ཞེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས།
 གཞོན་བྱེད་རིགས་པ་དམ་པ་ནི། །མེད་ན་ཉམས་སྤྱོད་སྤང་བྱ་མིན། ཞེས་དང་། བདེ་གཤེགས་
 གཞུང་འབྲེལ་ལས། གཞོན་པ་ཞེས་པ་ཅི་ཡིན། མི་བདེན་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས། ཞེས་

གཞོན་བྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེས་གཟུང་བ་འཁྱུལ་མ་འཁྱུལ་བཤད་པ་སོགས་དུ་མས་སྐྱབ་
ཅིང། དེས་ན་བོད་དུ་མས་འཇུག་ཤེས་ལ་རགས་པ་ཡོད་མེད་རྣམ་བཤེན་རྩོན་དུ་འདོད་པ་དང་རྩལ་
འདོད་མི་འདོད་དག་མི་འཐད་དེ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རགས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྩལ་སྤྱ་
རབ་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང། ཐེག་བསྐྱས་ལས་ཀྱང་ཕྱང་པོ་ལྷ་བཤད་ལ་དེ་རྣམ་རྩོན་པའི་
གཞུང་དུ་རྩི་རྩི་བྱང་བཟང་བཤ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་རྩི་རྩི་སོགས་དུ་མས་རྣམ་རྩོན་ཁྱེད་སྤྱངས་སྤྱངས་པའི་
ཕྱིར་དང། དགོངས་འབྲེལ་དབྱས་མཐའ་སོགས་དང་འགལ་ལ། དེགས་པས་ཀྱང་དབག་ཆད་དང་
རྒྱང་གྲགས་སོགས་དང་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བས་ས་སྤྱེ་འགོག་དེགས་པར་
ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དབྱས་མཐའ་སོགས་ལ་འཁྱུལ་ནས་སྤྱོ་སོགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་
མིན་ཟེར་བ་ཡང་། དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་ལྟ་བ་སྤྱར་འདེབས་སྤྱད་དགོངས་འབྲེལ་
དང་བྱང་ས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། རགས་པར་སྤྱང་བ་ལྟར་མི་ཟེར་བར་རགས་སྤྱང་
དེ་དབྱ་སེམས་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང། རུས་སོགས་སྤྱད་མ་གྲུབ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
དེ་གཉིས་ཀས་དེ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་རྣམ་འབྲེལ་མཛོན་སྤྱུལ་ལེུ་དང། རྣམ་
ངེས་རྩ་འབྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་བཤེན་རྩོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་དབྱེ་བ་རྩི་པོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་རྩོན་
དང། རྩི་རྩི་དང་བྱང་རྩལ་བཟང་པོ་ལ་རྩི་པོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གསན་པར་སྤྱེགས་བམ་
རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ནས་བྱང་བས་དེ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཡང་སྤྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་བཤེན་
བཤད་པ་དང། རྣམ་རྩོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་བཤེན་ལ་གསུམ་སྣོད་བྱེད་ཆལ་
དང། །གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་སྤྱོད་ཆོགས་གཉིས་མེད་རིམ། །ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དང་
བམ་ཟེ་འདོད། །གཟུང་པའི་གྲངས་སྤྱད་རྣམ་འདོད་ཤུག་སྣོ། །སྤྱོད་ཆོགས་ཤེས་རྣམ་གཅིག་འདོད་
ཆོས་གྲགས་ཞབས། །ཞེས་སྤྱུས་ཏེ། སྤྱིར་རྣམ་བཤེན་ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་སྤོན་པ་སོགས་དུ་མས་གསུངས་

ཏེ། ས་བརྩ་བ་ལས། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་སེམས་ཅན་སྟེ། དུས་གསུམ་
 ཡང་སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་བཤད་པར་བྱང་བཟང་དང་མི་རྒྱུ་པ་སོགས་འདོད་ཅིང་། ལང་ག་ཤེགས་
 ལས། ཕྱི་རོལ་སྤྲང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་ནི་སྤྲ་ཆོགས་ཅན་དུ་སྤྲང་། །ཞེས་དང་། གནས་པ་བསྐྱུས་
 པ་ལས། ཇི་ལྟར་སོ་སོར་སྤྲང་བའི་སེམས། །བག་ཆགས་ལས་ནི་རྣམ་གནས་པ། ཇི་སྟེ་དོན་མེད་
 རྣམ་ཤེས་ནི། ཇི་ལྟར་གཞན་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར། །དོན་གྱི་སྤྲང་བ་ཕྱི་རོལ་ནི། །⁽¹⁾སྤྲ་བྱར་ལྟ་བུར་
 ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གཟུང་དང་འཇིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བཞིན། །རྣམ་ཤེས་གཉིས་སུ་སྤྲང་འགྱུར་ཏེ། །རྣམ་ཤེས་ལས་ནི་ལོགས་ཤིག་ནས། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཅུང་
 ཟད་མེད། །ཅེས་དང་། དཔའ་བོས་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱོམ་ལས་ཀྱང་། །ཁ་ཅིག་ཤེས་རབ་
 ཅལ་གྱིས་ནི། །གཟུང་བ་སྟོང་པར་རབ་ཤེས་ཤིང་། །འཇིན་པ་རྩལ་སུ་བྱུབ་པར་ལྷ། །ནས། །ཁ་ཅིག་
 ཆོས་ཀུན་རང་རིག་ལུས། །སྤྲ་ཆོགས་བརྟགས་པས་རྣམ་པར་དབེན། །དཔེར་ན་མི་ལམ་ཉམས་སྟོང་
 བཞིན། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་བྱུབ་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། ཐོགས་མེད་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་
 ས་ལས་སྤར་ལྟར་བཤད་པ་དག་དང་། རྣམ་བཤད་རིག་པས་དེ་ལྟར་དང་། ཐོགས་སྤང་གི་དམིགས་
 བརྟགས་ལས། བྱང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྤྲང་གང་ཡིན་དེ། །དོན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་ངོ་
 བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུ་ནང་ན་ཡོད་
 པ་ཁོ་ན་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དུལ་ལྷས་དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཤེས་བྱའི་ངོ་
 བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཟུང་བའི་ཆ་ཤས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གཟུང་བའི་ཆ་དེ་
 ནི་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། ཤེས་པའི་གཟུང་ཆ་འཇིན་མཁན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་དུ་བཤད་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་
 ཀྱང་། ཤེས་གང་ཇི་ལྟར་སྤྲང་བ་དེ། །དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་སྟོང་བ་ཡིན། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། །སྤྲ་

1 དབུས་དཔལ་ བེ་བུར་

ཆོགས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། །བཞག་ཕྱིར་ཤེས་པ་
 དུལ་བཅས་པ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མང་པོ་རྟོག་མེད་གྱི་གཟུང་རྣམ་བཤེན་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་
 བའི་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་གི་ཡང་དེ་ལྟའི་དངོས། །བཀག་མེད་གསལ་བར་སྤང་བ་ཉིད། །ཤེས་
 བའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ཤེས་ངོ་བོ་ཡི། །དོན་ཉིད་ཡིན་ན་ཐལ་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་
 འདོད་ཕྱིར་སྤྱོད་ཡོད་མིན། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུས་སོ། །རྣམ་བཤེན་པ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། རྒྱང་དུ་
 མང་མོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྒྱད་པར་ཕྱ་མོ་རྣམས་སུ་ཞིག་གིས་བཤད་ཀྱས། བྲགས་ཆེ་བ་གསུམ་སྟེ།
 སློང་བྱེད་ཆལ་བ་དང་གཟུང་འཛིན་གངས་མཉམ་པ་དང་། སྤྱ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་འདི་
 ལའང་འབྲུལ་བ་སྤྱ་ཆོགས་སུ་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འདོད་པ་
 དང་། རྣམ་ཤེས་གཅིག་འདོད་པ་དང་། སྤྱ་སེར་སོགས་སྤྱ་ཆོགས་པ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་རྣམ་པར་
 འདོད་པ་དང་བཅས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་སྟེ་བྲགས་ཆེ་བ་ལྟེ། །དང་པོ་ནི། སློང་བྱེད་ཆལ་ལམ་བྱེད་
 གཤམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི། སློབ་དཔོན་འཕྲོག་བྱེད་རྒྱ་བས། རྣམ་པ་སློང་གཤམས་ལྟ་བུར་ནི། །སྤྱས་པའི་
 སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་པས། །བྱེ་བྲག་སྤྱང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། །གཟུང་བ་ཡི་ནི་རྣམ་པ་དང་། །འཛིན་
 པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། བདེ་གཤམས་གཞུང་གི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ནི་ནང་དུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་འདི་དག་གཞན་ཡིན་ལ་ཕྱི་ངོ་ལ་དུ་སྤང་བའང་གཞན་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་
 དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། །བཞག་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། བྲམ་ཟེ་
 བདེ་བྱེད་དགའ་བས། གང་སྤང་དེ་འདིར་རང་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གང་དེ་ནི་མི་སྤང་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་
 དག་གིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་གཉིས་
 སུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རང་རིག་གིས་སྤྱོད་བར་
 བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་རང་རིག་གི་སྤྱོད་བྱ་ཅམ་དེའི་སྟོབས་ལས་
 བྱང་བའི་རྟོག་པས་དེ་དག་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་སྤྱོད་འདོགས་ཀྱང་དེས་སྤྱོད་འདོགས་པ་ལྟར་གྱི་གཉིས་ནི་

རྩལ་ཡིན་ལ། གཉིས་མེད་པ་ནི་རྩལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་སོ་དེ་ཡང་གཉིས་
 མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འཇམ་པ་དེ་སྐད་དུ། རྟོག་པ་གཅིག་ནི་ནང་དུ་
 སྤང་། གཞན་གྱི་ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་སྟེ། དེ་དག་མར་མེ་གཉིས་བཞིན་དུ། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཉིད་
 མིན་པའི། དཀར་དང་བདེ་སོགས་རིག་པ་ཡིན། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རོ་བོ་ནི། དེ་ཡི་རུས་པ་ལས་
 བྱུང་བའི། རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱལ་བ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། འདི་བས་སྟོན་འཛིན་
 དང་དེའི་ཡུལ་སྟོན་སོ་གཉིས་སྟེ་དུས་སམ་གྲུབ་དུས་ལ་སྟོས་ནས་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པས་ལྷན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་མིན་པར་འདོད་པར་མངོན་ཏེ། འདི་ལ་དབྱ་མ་བས་དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་ཐ་དད་ཡིན་ན་
 རྒྱུད་གཞན་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་སྟོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅད་པར་ཕན་ཚུན་དམིགས་ངེས་མིན་པར་
 སྟོག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་སྟོན་ཅི་ཡོད་ཅེས་སྦྱས་ཏེ། རྟོ་རྟོ་རིས་རང་འགྲེལ་ལས། ཕན་ཚུན་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཡིན་མོད་སྟོན་ཅི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་རང་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་རྒྱར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྤར་དམིགས་ལ་རིག་པ་ནི་ཕྱིས་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་
 ཆོས་མཆོག་གིས། དེས་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་
 གཅིག་ཉིད་དོ། ཞེས་ཇི་ལྟར་བཞེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡུལ་ནི་སྤར་དམིགས། ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་
 ངེས་རྟེན་ཆེན་ལས། འདི་མདོ་སྟེ་པའི་འདོད་པ་མིན་ཏེ། སྟོན་སོ་དང་སྟོན་འཛིན་སྟེ་བ་ཡིན་ཀྱང་།
 དམིགས་བྱེད་གཉིས་གྲུབ་བདེ་ཇུས་གཅིག་པར་འདོད་པས་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་དུས་
 གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་དེར་ཤེས་དགོས་ལ་འདི་བས་
 གཞུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་འདོད་པར་སྟག་ཆང་བས་སྦྱས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཀུན་གཞི་སྟེ་ཐ་དད་ཀྱང་ནང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་པས་གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས། དེ་
 ལྟར་ཤེས་པའི་ཆ་གསུམ་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་བའི་ཆ་དང་འཛིན་པའི་ཆ་དང་། འཛིན་པའི་རང་

རིག་པའོ། །ཞེས་དང་། སྟོན་པོ་རགས་པ་གཅིག་ཤུའི་རྣམ་པར་རྟོགས་ལ། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཉམས་
 སུ་མྱོང་བ་དེ་ལ་ལྟོག་པས་དབྱེ་བས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་བ་དང་རིག་པའི་ཆར་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་སྟོན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་མ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་ཉིད་ལྟོག་པའི་
 དབྱེ་བས་བརྟགས་པ་ལྟ་བུ་མིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྣམ་ངེས་ལྟར་དབྱེ་མ་བས་
 འོ་ན་སྟོན་པོ་འདི་ངས་རིག་གོ་སྟམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཆད་མས་གྲུབ་དུས་ཐ་དད་པའི་
 ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། འདི་བ་ན་རེ། སྟོན་དེ་མེད་པར་ཐལ། གྲུབ་དུས་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀས་ངས་རིག་
 གོ་སྟམ་པའི་བྲན་བ་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་
 ལྟ་བུའི་ཞེན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད། ཅས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། རྒྱད་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་འཕེན་ན་ཡང་
 མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱད་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ལ་རྒྱད་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་གཉིས་རྒྱད་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སོགས་
 སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱད་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་རྟོགས་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུ་མི་འདུ་དང་
 གསལ་བ་གཅིག་ཏུ་འདུ་མི་འདུའི་ཚྭ་ཚུལ་ཆོས་མཆོག་དང་རྩེ་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་གོ་
 ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པའི་མཁས་པར་འགྱུར་གྱི་མིང་ཙམ་ཤེས་པས་དོན་གོ་བར་མི་འགྱུར་
 ཡང་མཁས་པར་རྫོམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་མཉམ་མེད་རྩོམ་ཇི་སྟེ་སྟོན་གཅིག་ལ་བོད་ཀྱི་རྟོག་གའ་རྫོམ་པ་
 དག་གིས་གྲུབ་མཐའ་དང་ཆད་མ་ཞུས་པས་གཞན་སྟེ་བོད་དུ་མི་འོང་བྱེད་ཅག་ལ་གཞན་སྟེར་ཚོད་
 པའི་རྒྱས་པ་མི་སྤང་གསུངས་པ་དང་རྩེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོག་སྤྱིའི་བཤད་སྟུབ་ཅས་སྤང་བ་དེ་
 དོར་ནས་དོན་དབྱིས་ཕྱིན་པ་རེ་མཛད་འཆལ་ལོ། །

གཉིས་ལ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་འདོད་པ་ལ་མདོ་སྟེའི་སྒྲུབས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རིམ་
 འབྱུང་བ་ལྟ་བུར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་པར་མདོན་ཏེ་སེམས་ཙམ་རྣམ་

བདེན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཆ་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་བདེན་སྟོགས་སྒྲུབ་བཀོད་ནས་དེ་དག་དགག་པའི་སྐབས་སུ། དེ་
 ཉིད་ལས། དུས་ཐད་དང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིག་ཅར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་དུ་འཇུག་པ་ལས་
 ཅིག་ཅར་སྒྲུབ་བར་འབྱུང་བའང་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བར་བྱུང་
 བར་མེད་པའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་བ་མེད་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་སྟོགས་
 སྒྲུབ་སྟོན་པོ་རགས་པར་སྒྲུབ་བ་གཅིག་ཤུའི་རྣམ་རྟོག་ལ། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཉམས་སྤྱོད་ལ་སྟོག་པས་
 བྱེ་བའི་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་བ་དང་། རིག་པའི་ཆ་གསུམ་བརྟགས་པའི་དེ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་
 མ་སྤྱོད་བར་བཤད་པ་ལ། ཅིག་ཅར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་སྒྲུབ་དུས་ཐད་མིན་བར་བྱུང་བ་ལ་སྟོགས་
 སྒྲུབ་དུས་ཕྱིར་སྤྱོད་ཡང་འཇུག་པ་སྒྲུབ་བར་ཅིག་ཅར་སྒྲུབ་བས་ན་དེ་འབྱུང་ཟེར་བར། འོན་རིམ་
 ཀྱིས་སྒྲུབ་བ་མེད་བར་ཐལ་བས་བཀག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱོད་མི་སྡེ་སོགས་ཁ་དོག་གི་གངས་
 ལྟར་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་གཅིག་དང་། དེའི་སྡེ་སོགས་དང་གངས་མཉམ་
 པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མ་ཐུན་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་མ་ཟད་མུགས་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་འདབ་
 གངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མ་ཐུན་ཀྱང་ཅིག་ཅར་འདོད་པ་ནི་ཤུག་སྟོའི་འགྲེལ་པར་
 བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཤུག་སྟོའི་འགྲེལ་པར། དཀར་དམར་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པའི་གངས་རི་སྟེང་
 བར་ཤེས་པའི་གངས་ཀྱང་དེ་སྟེང་དུ་འདོད་ཅེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གང་
 དག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་
 སྟེ་ཤེས་པ་བ་དེ་དག་ནི་མང་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རིགས་མ་ཐུན་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། རིགས་མི་མ་ཐུན་པའི་ཤེས་
 པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་
 སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་བཤད་པས་སུན་དབྱུང་བར་ཐལ་བས་འཇིགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་རིགས་མ་ཐུན་པ་མང་པོ་ཡང་ཅིག་ཅར་སྟོའོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། འཐད་ལྡན་ལས་ཀྱང་།

མཐོང་བ་ཐ་དད་པར་མེད་པར་སྤང་ན་ནི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཏུ་སྤང་བར་འགྱུར་ན་སོགས་ཀྱང་
 ཆ་འདྲ་བར་སྤང་ལ། དེ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་། ཞི་འཆོ་སོགས་ན་རེ། འོ་ན། མདོ་ལས།
 གང་སྤྱི་མེད་པར་སེམས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་།
 ཡང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་
 དང་འགལ་ལོ་སྤྲུས་པ་ན། འདི་དག་ན་རེ། མདོ་ལུང་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 གསུངས་ཀྱི་འཇུག་ཤེས་ལ་མིན་ལ། ཀུན་གཞི་དུ་མ་དུས་གཅིག་ལ་ཡོད་ན་གང་ཟག་ཀྱང་དུ་མར་
 འགྱུར་བས་གཅིག་ལས་མེད། འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་དུ་མར་མི་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅན་ཀྱི་གང་ཟག་གཅིག་བཞིན་སྤྲུམ་དུ་བསམ་ནས་དེ་སྐད་
 སྤྱི་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། དེ་སྐད་གསུངས་
 པར་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་
 བོ། །དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་བཙུག་ཡན་གྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་ཏེ།
 ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འདྲ་ཞི་འཆོ་སོགས་ན་རེ། དེར་མ་ཟད་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ལུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ།
 རིགས་མ་ཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་སློབ་དཔོན་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། དེ་དག་རྣམས་ལས་རིགས་མ་ཐུན་པའི། རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ངེས་པར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་འགལ་ལོ་
 གསུངས་པ་ལ། འདི་དག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲུས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་སྟོན་གྱི་སློབ་
 དཔོན་གྱི་ཚུལ་ཐོར་ནས་རང་དགར་དེ་ལྟར་བཤད་ན་ཁོ་ཐོ་ཡང་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་
 བྱས་ཆོག་སྟེ། མདོ་སྤྱི་མེད་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོའི་སེམས་གཉིས་སྤྱི་མེད་པར་ཅིག་

ཅར་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་དུ་རིགས་པས་འོས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་ལ། མདོ་བྱི་མའི་དོན་ནི་གཅིག་ཅེས་
 བ་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བྱེད་རིགས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་གཅིག་ལ་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། འདི་ནི་
 གཟུང་འཛིན་དང་བདག་དང་བདག་གི་སོགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ནི་
 ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར་སྤྲོས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཆེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 དང་གཉིན་པོའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སེམས་གཉིས་སྣུན་ཅིག་འབྱུང་བ་བཀག་སྟེ། ཞེས་
 དང་། གཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ནི་འབའ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཀྱི་
 གྲངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཆིག་ནི་མིན་ཀྱི་སོགས་སོ། །འདི་བཤད་བ་དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་
 ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་དང་། གནས་སུ་སྤང་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཐ་དད་པར་ཐལ་བ་འཇུག་ཀྱང་
 འདོད་ལ་མི་གཞོད་དེ། ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་བྱིར་ དེ་སྐད་དུ། རང་
 འབྲེལ་ལས། དེ་བས་ན་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་དང་། གནས་སུ་
 སྤང་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཀྱི་གཞོད་པ་ནི་མི་སྦྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་
 བ་ཤུག་སྟོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འབྲེལ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འགའ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་ཆིག་
 ཟུར་བྱུང་བས། དེ་ཡོད་པ་རྣམ་འབྲེལ་དགོངས་པར་འདོད་པའི་སྟག་ལོ་སོགས་ཀྱིས་ནི་འཚོ་ཡབ་
 སྤྲུལ་སོགས་དང་སྤྱི་ཆོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྦྱབ་པའི་ལུང་རིགས་བྱེ་བའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཚུ་བོ་བས་
 སུ་རྒྱུ་ལ་འཁྱུང་བར་དགའ་བར་ཀྱིས་ཤིག །གསུམ་པ་འཁྱུལ་བས་སྤྱི་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་
 དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འདོད་པ་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་མ་གཏོགས་པའི་དོན་
 ནི་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དོན་སྤང་དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་བྱི་ནང་དུ་མ་རིག་པས་
 སོ་སོར་སྤང་བས་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་རིག་པ་ནི་
 བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དེ། བདེ་གཤེགས་གཞུང་འབྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་
 སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་བ་ཁ་ཅིག་ནི་རེ་ཞིག་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་དོན་ནི་ཅི་ཡང་

མེད་ལ་དེ་ནི་གཅིག་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཕྱི་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ན། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་གཟུང་
 བ་དང་འཇིན་པའི་ངོ་བོར་སྤང་ངོ་། །དེ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅམ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་སྟོང་པའི་རྣམ་
 རིག་པ་ནི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དེ། དེ་སྐད་དུ། ཡོངས་གཅོད་ནང་ཡིན་ཕྱི་རོལ་ལྟར། །གནས་
 པ་འདི་ནི་ཆ་གཞན་ཏེ། །ཐ་དད་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ། །ཐ་དད་སྤང་བ་བསྤང་བ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་ལུགས་འགོད་དུས་དང་དགག་དུས་གཉིས་ཀར་ཐ་དད་དུ་བྱས་སྤང་སྟར་
 འདིར་ལོགས་སུ་བྱས་སོ། །རྣམ་བདེན་བཞི་བ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཕྱར་སྤྲོ་བ་ནི། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཅིག་ཁོ་ནར་སྤྱེ་བར་འདོད་དེ། གང་ལ་ལྟ་
 བའི་ཆོ་ནའང་འཇུག་ཤེས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་མི་སྤྱེ་བར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གིས་མིག་གི་སྒྲོ་ནས་
 གཟུགས་དང་རྣ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྲོ་འཇིན་པ་སོགས་དཔེར་ན་ཁང་པ་སྐར་ཁུང་དུག་པའི་ནང་གི་སྤྱེ་བ་
 མཁྱོགས་པ་གཅིག་གིས་སྒྲོ་སོ་སོར་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་གནས་ཅ་
 བ་ལས། ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་དབང་དུག་གི། །རྟེན་ལ་སོ་སོར་རྒྱ་བའི་ཆོ། །སོ་སོའི་མིང་དུ་བཏགས་
 པ་ཅམ། །ཞེས་དང་། དེ་སྐད་དུ་དབུ་མ་རྒྱ་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་ནོར་བུ་གཟེ་བཞིན་དུ་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་སྤྲོ་ཆོགས་ངོ་བོ་སྤངས་སོ་ཞེས་སྤྲོ་བ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་
 ལས། གང་དག་ནོར་བུ་གཟེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱི་
 དོགས་པ་བསུ་བར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་གཅིག་ཁོ་ན་སྤྱོད། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྤང་བཤད་པའི་གཟུང་འཇིན་གྲངས་
 མཉམ་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྤྲོ་འདི་གཉིས་ཀ་རྣམ་བདེན་པར་མཚུངས་པས་རྒྱ་ལྡིར་ཕྱོགས་
 གཅིག་དུ་བཤད་ལ། རྣམ་རྒྱ་ལོག་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 འགྲེལ་བཤད་ལས། སྤང་རྣམས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་གཅིག་ཕྱེ་ཁོ་ནར་ནི་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་པར་འདོད་ཅིང་། ཞེས་

དང་། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བརྟུས་འགྲེལ་བར་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོས། གཅིག་ཤུ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་
 དག་གི་ཡང་ཁ་ཅིག་གོ། ཞེས་སོ། །འདི་ནམ་མཁའ་གོས་ཅན་འགྲོ་བ་སོ་སོ་ལ་རྣམ་ཤེས་རེ་རེ་ལས་
 མེད་ལ་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་ཅམ་བྱང་པར་རོ་གསུངས་ལ་དེ་ལྟར་འདྲ་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་གཉིས་འོང་
 བ་དང་ཤེས་བྱེད་སོགས་རྣམ་རྟུན་གཅིག་སྒྲི་དང་མ་ཐུན་ལ་རྒྱས་པར་ཐེག་བསྐྱུས་དང་། གཏན་ལ་
 དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་དང་དོན་གསང་སོགས་ལས་ཤེས་བར་བྱའོ། །རྣམ་བདེན་ལྡན་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་གཉིས་
 མེད་པ་ནི། ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་བཞེད་པར་འདོད་ལ། དགག་བྱའི་བྱང་པར་མ་གཏོགས་དབྱ་སེམས་
 གང་གི་སྐྱབས་སུ་འདྲ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་དུ་མའི་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་འདི་ལྟར་དགོས་པ་སོགས་
 རས་རྣམ་བདེན་རྟུན་གཞན་ལས་འདི་བརྗེད་བར་མཁས་གྲུབ་ཇེ་ཡང་བཞེད་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། བདེ་
 ག་ཤེས་གཞུང་འགྲེལ་ལས། བཤད་པ་མཛད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལྷལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྟན་པར་རྫོམ་
 གསུངས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ན་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྣ་ཚོ་གསུམ་གཉིས་
 སུ་མེད་པ་ཁོ་ན་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་⁽¹⁾ན། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་
 ཕྱིར་གཅིག་དོན་དུ་མ་ཅན། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་
 བཞིན། ཤེས་པ་སྣ་ཚོ་སོགས་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ། ཤེས་པའི་བྱང་པར་གཞན་རྟོག་མེད། མཐོང་རུས་མ་
 ཡིན་དེ་ཡི་ཆོ། རྣམ་དབྱེད་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། ཤེས་གང་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ། རྟོག་ཉིད་དུ་
 སྦྱང་བ་ཡིན། རྟོག་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། སྣ་ཚོ་གསུམ་གཅིག་གིས་ངོ་བོར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཡན་ལག་ཅན་ཇས་གྲུབ་མེད་རྣལ་དུ་མས་དབང་ཤེས་སྦྱེད་པ་འགལ་ཞེན་ཤིན་ཏུ་
 མི་འགལ་ཏེ། བྱང་པར་དུ་སྦྱེས་པར་གྱུར་པའི་རྣལ་སོགས་ལྷལ་མང་པོས་ཅིག་ཅར་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 རྒྱར་གྱུར་པ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་དབང་ཤེས་
 གཅིག་སྦྱེད་པ་བཞིན། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་པར་སྦྱེས་གྱུར་མང་པོ་དག་ ཅིག་ཅར་སྒྲོ་ཡི་རྒྱར་གྱུར་

1 དབྱས་དབར་ན། ཡིན་ནོ། ། 405

ཡང་། །འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སོ། །རྒྱ་ཡིན་མོད་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རོན་དེ་ལ་སློན་ནི་
གང་རྣམ་ལྟན་དུ་སྤང་བའི་རོན་དེ་ནི་སློན་དེ་ཡི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བཞེད་དེ། རང་འཇིན་ཤེས་པར་རང་
འབྲེན་རྣམ་ལྟན་དུ་སྤྱེད་པའི་རྒྱའི་དངོས་སོས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་ཡི་དངོས་སོ་མ་གཏོགས་པ། །གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད། །དེ་
ལ་སློན་ནི་གང་དུ་སྤང་། །དེ་ནི་དེ་ཡི་གཟུང་བར་བཞེད། །ཅེས་སོ། །འདི་འདོད་ཚུལ་བསྐྱེད་པོ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་ཕྱི་ནང་དང་སྤྱི་དང་སྤྱི་མི་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་སྟོང་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་ལ། འོན་ཕྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
དེ་ཡུལ་དུས་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་བ་གཅིག་ཀྱང་བཤད་དེ། བདེ་གཤེགས་གཞུང་འབྲེལ་ལས།
ཡང་གཞན་དག་ནི་ཕྱི་དང་ནང་དང་སྤྱི་མ་དང་ཕྱི་མ་དང་སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་
བས་སྟོང་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་ཏོ། །འོ་
ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཞེད་པ། ཕྱི་དང་ནང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཡུལ་དང་
དུས་ལས་ལྟོས་པ་ཡིན། །རང་གི་ངོ་བོ་མ་གཏོགས་པ། །ཡུལ་དང་དུས་ནི་འཐད་མ་ཡིན། །ཞེས་
སོ། །སྤྱི་མ་སོགས་ཐ་དད་པ་སྤྱོད་བཀྲགས་དང། རྟོག་པ་ཡང་རང་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པས་རྟོག་པ་
ལས་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མི་སྤང་བ་དང། རང་རིག་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་མ་འདུས་གང་ཡིན་ཀྱང་དོན་
དམ་པར་ཐ་དད་པ་མི་རུང་བར་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་སྤྱི་མ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡང་
བཀྲགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། རྟོག་པ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་ན་ཐ་དད་པར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་
བ་ནི་འགས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །གང་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་ན་ནི་ཐ་དད་པ་
རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ནི་རང་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཁོངས་སུ་འདུས་
ན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ཐ་དད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་དང་དོན་གྱི་ཐ་དད་མིན། །སྤྱི་མ་

སོགས་པས་བྱས་པའང་མིན། །སྟོན་དང་བྱི་མའི་ངོ་བོ་ནི། །མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་སྒྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་
གང་བཤད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་རྣམ་པ་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ་བས་བཅད་པར་ཀུན་རྫོབ་དུ་རྣམ་པ་
སྒྲ་ཆོགས་སུ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་གཉིས་སུ་མེད་དེ་སྒྲ་ཆོགས་མིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལས་
ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་ཞེས་འགོད་ལ། དེ་ལ་དབྱུ་མ་པས་འོན་གཉིས་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་
ལས་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་དང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་མིན་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་དང་། རིག་
མིན་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་མི་སྤང་བར་འགྱུར་ཞེས་བཅད་པར་འདི་དག་གི་དོན་དམ་པར་དེ་ལྟ་བུ་
ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར། དབྱུ་མ་པས་འོན། རང་གིས་ཀྱང་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་
བར་བཅད་པ་ན་འདི་དག་ན་རེ་སྟོན་མེད་དེ། བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་དད་སོགས་འཛོག་པའི་བྱིར།
དེ་ཉིད་ལས། བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་བཞག་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེན་ཞེས་སོ། །རྒྱས་པར་དེ་སོགས་སུ་བལྟའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་རྟུན་ལ་གཉིས་རྒྱལ་ལ་གཉིས་སྤང་ནི། །ཡོད་དང་མེད་པས་ནི་བཅས་ནི་
མེད་གྲགས། །ཞེས་སྒྲས་ཏེ། རྣམ་རྟུན་གྱི་ཐུགས་འདི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆད་ལྟན་དུ་མས་
གསུངས་ཏེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་རྣམ་བཞགས་པའི། །བྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་མ་
ཡིན། །བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྱགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྤང་བ་རབ་དུ་འཇུག། །གང་ཞིག་ཇི་སྲིད་
སྤང་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་སྤང་། །སྤང་བ་མེད་པའི་དེ་ཉིད་ནི། །ནམ་མཁའ་མཐའ་མེད་
དག་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་
སྤྱང་པོ་སྟེ། སེམས་ཅམ་དུ་བས་པ། ཇུས་མ་མཆིས་པ། སྒྲུ་མ་ལྟར་རྩ་བ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་དང་།
ཐེག་བསྐྱས་ལས། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་བྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
ཐོགས་སྤང་གིས། རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་བྱིར། །གཅིག་ཆའང་མི་འབྲུལ་བྱིར་ན་རྒྱེན། །ཞེས་དང་། དེའི་
རང་འགྲེལ་ལས། རང་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པའི་རྒྱེན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་བྱིར། དེའི་རྒྱེན་

ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་དུ་སྤངས་བ་དང་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་
 པས་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ནང་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པའི་སྐྱེ། ཞེས་དང་། དུལ་ལྷས།
 གང་ཕྱིར་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཉིད་དུ་བྱུང་
 བོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་སོ་སོའི་རྣམ་རིག་པ། གཤམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པས་སྤངས་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དཔལ་བོས་དོན་དམ་སེམས་སྒྲོམ་ལས། ཁ་ཅིག་རྣམ་པ་འཁྲུག་
 པར་སྤྲ། དཔེར་ན་མཁའ་ལ་གཤམ་མཐོང་བཞིན། སོགས་དང་ཤུག་སྒྲོམ། ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་
 པར་སྤྲ་བ་ལ་བཀལ་བ་འདི་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཡི་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་
 ཕྱི་དང་ནང་ན་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རི་བོང་དུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་རོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 རི་ལྟ་རི་ལྟར་དོན་བསམ་པ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་བྱལ་ཞེས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་
 པ། དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་འོང་བ་ཡིན། ཞེས་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་ལས། གཅིག་ལ་སྤྲ་ཆོགས་དེ་
 ཅིར་འགྱུར། སྒྲོ་དེ་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དོན་སྤངས་བདེན་མེད་དང་། དེའི་ཕྱིར་
 དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། རང་སྤངས་ཡོད་མིན་དེ་བདག་ཉིད། གཅིག་ལ་བཀག་བ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། མང་
 བོ་ལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཉན། ཕྱི་རོལ་སྟོང་ལ་འཇུག་པར་མཛད། ཅེས་པས། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་
 གཤམ་རྣམ་བདག་མེད་ཅོད་སྟོང་དང་བཅས་པ་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་དུ། གནས་པ་བསྐྱུས་པ་ལས།
 བག་ཆགས་སྟོབས་ཀྱིས་གཤམ་བ་དང་། འཛིན་པ་ལྟ་བུར་བྱེ་བའི་ཕྱིར། སྤངས་པའི་བྱེ་བྲག་སྔོན་པོ་
 སོགས། བདེན་མིན་འཁྲུག་བས་རྣམ་པ་མེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མས་སོ། །འདི་དག་གི་འདོད་ཚུལ་
 བདེན་ལྟར་ཅོད་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟུན་པ་ལ་དེ་བཅས་དེ་མེད་གཉིས་ཡོད་ལ། ལྷ་
 མོས་དབྱེ་ན་མང་ཡང་གྲགས་ཆེ་བ་རྒྱལ་ལ་གཉིས་སྤངས་གི་དེ་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་དེ་བཅས་དེ་མེད་དུ་
 བོད་འདིར་གྲགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གཤམ་འཛིན་ཤེས་པའི་རོ་བོ་ལ་དེ་མཐའ་རྟུན་པས་བསྐྱེད་
 མ་བསྐྱེད་ཀྱིས་དེ་བཅས་དེ་མེད་དུ་འཕགས་ཡུལ་པཎ་གྲུབ་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ལ་དེ་

བཅས་ནི། ཚས་མཚན་གི་ལེ་བྱ་དང་པོའི་མཐུག་ཏུ། རོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 རྣམ་པ་དང་བྲལ་བའོ། རོན་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཡིན་ཡང་སྤྲེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ནའང་མངོན་སུམ་
 ཉིད་ཅེས་པ་དང་། རྒྱུད་གཞན་སྦྱབ་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རོན་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་
 པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་དུལ་ལྟས། མཉམ་པར་བཞག་
 པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་
 མཐུན་ལ་ཡེ་ཤེས་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་ལོག་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཟེར། དེ་མེད་ནི་སོགས་མེད་ཀྱིས།
 མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བ་ལ། རོན་ཀུན་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། བྱམས་པས། དེ་ནི་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི། ཡེ་ཤེས་ཡུལ་མེད་དམིགས་མེད་ཅིང་། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་
 པས། །རབ་བྱེ་བ་ནི་ཡིན་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་འཐད་དཀའ། རྒྱུ་མཁན་པོས། ད་ལྟའི་སོ་
 སྟེ་ལ་ལྟོས་ནས། །གཞོད་བྱེད་ཤེས་པས་མེད་པ་ལ། །མ་འཁྲལ་བར་བཤད་དོན་དམ་དུ། །དམིགས་
 པ་ཐམས་ཅད་འཁྲལ་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་ཟེར་ཡང་རྣམ་མཐུན་ལ་ཐམས་ཅད་སྤང་མི་སྤང་ལ་
 བྲུང་པར་མེད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་མང་དུ་སྦྱབ་མི་སྦྱབ་ཀྱིས་དེ་བཅས་དེ་མེད་དུ་བཞག་སྟེ། ཉན་རང་རིགས་
 དེས་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་མཐུན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མང་མི་མང་གིས་ཚོས་གྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །གྲགས་ཞེས་
 པ་གཞན་གྱི་འཆད་ཚུལ་ལ་མ་རངས་པའོ། །བཞག་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དེས་སོགས་དུ་
 མ་དང་མཐུན་པས་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྩ་བར་རྒྱལ་ལ་ཞེས་པ་དོར་ཏེ་གཉིས་སྤང་སོགས་
 ཏེ་སེམས་གྱི་རོ་བོ་ལ་ཡང་གཉིས་སྤང་སོགས་དེ་མས་བསྐྱད་པ་དེ་བཅས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་དང་
 རྣམ་འགྲེལ་ལྟར་དེ་མ་སྟོ་བྱུར་བ་ཡིན་པས་སེམས་གྱི་རོ་བོ་ལ་རུང་བྱང་ཀྱང་མེད་པ་ཤེས་སྟོང་དག་
 པ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་དེ་མེད་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཅས་ནི་རྣམ་ཤེས་འདི་རྣམས་སེམ་གཏུང་

སོགས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་དུ་དོན་དམ་པར་གནས་ཀྱང་། མ་དེག་པའི་མཐུས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་བའི་
རྣམ་པར་སྣང་བས་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱན་པའམ་འབྲུལ་བ་དེས་གོས་པར་སྤྲོ་བས་དེ་བཅས་སུ་
འདོད་དེ། བདེ་གཤེགས་གཞུང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་འཛིན་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་བའི་རྣམ་པ་མ་དེག་པས་ཉེ་བར་སྣང་སྟེ་གཅིག་དང་དུ་མས་སྟོང་
པའི་སྟོང་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འཛིན་པ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཅམ་སྟེ། །སྟོ་ཡི་ངོ་བོ་རྣམ་མེད་ཡིན། །འབྲུལ་བ་ཡི་ནི་རྣམ་པ་
རྣམས། །སྤྱོད་པ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་སྣང་། །ཞེས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་མེད་ནི་དོན་དམ་
པར་བྱེད་དོན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པས་གོས་པ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་འདི་དག་གི་ངོ་བོ་ཤེས་སྟོང་དག་པ་ལྟ་
བུ་ཡིན་ཡང་དེར་སོ་སྤྱེས་རྟོགས་མི་རུས་པར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་མཐུན་པར་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་
འགྲེལ་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་དོན་དམ་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚུ་རོལ་མཐོང་
བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་སྤྱབ་པ་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་རྫོབ་གཞི་མེད་པར་འབྱུང་བ་
མེད་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་རྟོགས་ཏེ། འདི་ཡི་རང་བཞིན་དེ་མེད་འདོད། །རྣམ་
པ་མེད་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད། །སངས་རྒྱས་མིན་པས་ནམ་ཡང་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཤེས་མི་རུས། །ཞེས་
དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་སོ། །འདི་ཡི་ངོ་བོ་རྣམ་མེད་ཅིང་། །གོས་མེད་དང་བ་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་ནི་
མཁས་པ་མ་ཡིན་པས། །ནམ་ཡང་ཤེས་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་
ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ན་ཤེས་སྟོང་དག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་མིན་ན། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བག་
ཆགས་སྒྲིན་པའི་མཐུས་རྣམ་པ་རྣམས་སྣང་སྟེ། །ཞེས་སོ། །འདི་མདོ་སྟེ་རྒྱན་སོགས་ལས་དེ་མ་སྟོ་
བུར་བར་བཤད་པ་དང་གཞུང་གཞན་གྱིས་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་སོགས་དང་མཐུན་ལ། རྣམ་

རྩལ་པལ་ཆེར་ལས་རྣམ་བཤེན་ལྟ་བུ་བ་བརྒྱུད་བ་མཁའ་སྒྲུབ་དགོངས་པ་དང་། རྩལ་ཆབ་ཀྱིས་རྣམ་
རྩལ་བརྒྱུད་བར་བཤད་པ་ནི་འདི་དག་ལས་གཞན་ཏེ། རི་ལྷ་རི་ལྷར་དོན་བསམ་སོགས་ལྟ་བུ་དང་།
རྣམ་ངེས་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །རྩལ་བར་དེ་དག་ཏུ་ཤེས་བར་བུ་ལོ། །ད་དུང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྟེ།
བ་ཡང་ཡོད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀུན་བརྩམ་འབྲེལ་བ་ལས། རྣམ་བ་མེད་པ་ནི་སོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
ཞེས་བ་ནས་རྣམ་བར་ཤེས་པའི་ཆོགས་བརྒྱད་དང་། ཁ་ཅིག་གཅིག་བུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཐེག་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པའི་གཅིག་སྟེ། མཛོད།

གསུམ་པ། སེམས་ཙམ་ལ་འབྲུལ་བ་སྤང་བ་ལ། འབྲུལ་བ་དགག་པ་དང་། སེམས་ཙམ་གྱི་
དོན་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་རྩལ་བྱི་དོན་ཡུལ་བྱས་ཆད་འབྲས་ལོ། །མི་འཐད་བྱི་དོན་གྲུབ་ན་སེམས་
ཙམ་ཅི། རྟོག་ངོར་ཐེར་ན་རྣམ་བཤེན་ལ་མཚུངས་འབྲུལ། རྩལ་ཀུན་སེམས་ཡིན་ཐེར་བཤང་མི་
འཐད་ཅིང་། རྟོན་ཡོན་འཁོར་འདས་གཅིག་འབྱུར་རྟོན་སོགས་མང་། ཞེས་སྟེ། ལོ་ཞེས་བ་
ནི་མ་རངས་པའི་ཆོག་སྟེ། རྩལ་ལ་གི་ལ་ཞེས་བ་ཙམ་ལ་འཐད་འབྲུག་པས་ཡུལ་གང་ལ་ཙམ་སྟེ།
ན་རྣམ་འབྲེལ་ངེས་གྱི་རིམ་བཞིན་དུ་ཆད་འབྲས་གསུམ་པའི་བྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་པའི་
དོན་རྣམ་རྩལ་གཉིས་ཀའི་བྱི་དོན་ཡུལ་དུ་ཆད་འབྲས་འདོད། ཅེས་སྟག་ལོས་བྱས་ཏེ། རི་སྤང་དུ།
འདི་དག་རྟོག་ངོར་བྱི་རོལ་དོན་ཡོད་ཡོད། ཅེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་རྣམ་རྩལ་བ་གཉིས་པོ་འདི་
དག་ནས། མ་བརྟག་མ་དབྱེད་པའི་རྟོག་སོགས་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། ཞེས་དང་། འབྲས་རྟོག་གསུམ་
པར་བྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་རྣམ་བཞག་མཛད་པའི་བྱིར་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་པཎ་ཆེན་ཆོས་
མཆོག་གིས། འདིར་འཐད་བ་འདིས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་བརྟོག་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་
ལ་འབྲུལ་ནས་སྒྲུ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། བྱི་དོན་གཞལ་བྱ་གཟུང་རྣམ་ཆད་མ་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་བ་
སེམས་ཙམ་ལུགས་སུ་འདོད་པ་དེ་སྤྲར་བསྐྱར་བ་ཙམ་སོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འདྲིན་ཐུས་གཞན་ཡང་
འབྲུབ་པར་འབྱུར་བས། འོ་ན་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སོ། །ཞེས་དང་། བྱི་

དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཁྱོད་རང་ཡང་གཟུགས་སོགས་
 སེམས་ཡིན་པར་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ། དེ་ལ་སྟག་ལོ་སོགས་ན་རེ། ཕྱི་
 དོན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་སྟར་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དམ་དཔྱོད་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གཞོད་པས་ན་སྟོན་མེད་ཟེར་ན། སྤར་གྱི་ཆད་འབྲས་དང་འདི་གཉིས་ཀས་ཕྱི་
 དོན་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་གྲུབ་ཏུ་སྦྱས་པས། འོ་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལའང་ཡིད་བརྟན་མི་
 རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆད་མས་སྦྱབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མས་
 སྦྱབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་གཞོད་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ་འཐད་པ་ནི། ཆད་འབྲེལ་ལས།
 མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཞོད་པ་སྤིང་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་སྟན་ཕྱུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏུ་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ལུགས་མེད་པར་
 ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་གཟུགས་རྟེན་བརྟེན་པར་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་།
 དེ་གཉིས་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཐ་སྟངས་ཆད་མ་སྦྱབ་པའི་དོན་མེད་
 པ་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཐ་སྟངས་ཆད་མའི་
 ངོར་མིན་ཕྱི་དོན་འཇིག་པའི་རྣམ་རྟོག་གམ་མདོ་སྤེའི་རྣམ་རྟོག་ངོར་ཟེར་ན། འོ་ན་འདི་རྣམ་རྟོག་ཁོ་
 ནར་སྟོར་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་བཤེན་པས་ཀྱང་དེ་འདོད་ལ་རང་རིག་འབྲས་བྱ་བྱེད་པ་དང་། གཟུང་
 རྣམ་ཆད་མ་བྱེད་པ་ཡང་ཆད་འབྲས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཇུས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་
 མང་ངོ། །གཞན་ཡང་ལོག་རྟོག་མང་ཡང་དོགས་པ་རྩུང་བ་དང་སྦྱིང་པོ་མེད་པས་དོར་ལ། འདིར་
 འབྲས་རྟོག་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་མདོ་སྤེའི་པའི་ལུགས་ཏེ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་གསར་ཏུ་མི་བསྟུ་
 བའི་གཟུང་རྣམ་ཆད་མ་དང་། དོན་རིག་གི་གསར་ཏུ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན། གཉིས་པ་
 སེམས་ཅམ་ལུགས་ཏེ། རང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་སོགས་གཞལ་བྱ། རང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་སྟོ་སོགས་ལ་གསར་ཏུ་མི་བསྟུ་བའི་གཟུང་རྣམ་ཆད་མ། རང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་

སྡོ་སོགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱ་བའི་རིག་པ་ཆད་མའི་འབྲས་བུ། མདོ་སྡེ་བས་བྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་
 གཟུགས་གཞལ་བུ་བྱས་ན་ཡང་དེ་གཞལ་བུ། གཟུགས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱ་བའི་
 གཟུང་རྣམ་ཆད་མ་དང་། རང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བུ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱ་
 བའི་རིག་པ་ཆད་མའི་འབྲས་བུར་སྐབས་འདིར་གསུམ་པར་བཤད་བའི་ན་ཉེ། འཐད་ལྷན་ལས། བྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་དོན་ནི་གཞལ་བུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཆད་མ། དོན་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 ལ། ཞེས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་གཉིས་པ། དོན་ནི་གཞལ་བུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཆད་མ། རང་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལོ། ཞེས་
 གསུངས། རང་རིག་པ་ཞེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཞལ་བུ་རིག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཉེ། རྣམ་
 དེས་རྟེན་ཆེན་ལས། རང་ལུགས་ནི་མདོ་སྡེ་བས་བྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྡོན་པོ་གཞལ་བུར་བྱས་
 པའི་ཆེ་ནའང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི་དོན་གཞན་རིག་པ་
 འབྲས་བུར་མི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་བྱི་དོན་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་བྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་
 ན་ཡང་། ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་མི་རིགས་ལ་འབྲེལ་པ་དག་གི་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེ། ལྷ་
 དབང་གློ་ས། སྤྱིང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ། དོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་
 འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཞག་གསུམ་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་
 བཤད་བའི་ན་ཉེ། ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་བའི་ནི། རྣམ་དེས་རྟེན་ཆེན་ལས། མདོ་སྡེ་
 བ་ལ་ཁས་སྐྱངས་ནང་འགལ་བ་བསྟན་པའི་ཆད་ཡིན་ཉེ། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཉེ་རྒྱས་པར་དེ་སོགས་
 སུ་ཤེས་པར་བྱལོ། །ཡང་སྟག་ལོས། འབྲེལ་པ་དེར། དང་སང་རྣམ་བཤེན་བས་སྡོན་པོ་ཤེས་པར་
 འདོད་ཅེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐན་ལྟས་བྱས་ནས་ཞེས་སྡོན་པོའི་མཆོན་པས་ཤེས་པ་ལ་གང་སྤང་གི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་བསམ་ནས་གོང་ལོག་ཏུ་ཟར་ཟུར་ཡང་ཡང་སྤྲོས་པ་དང་མང་པོ་ཞིག་
 གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། ལྷན་པོ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་

གཅིག་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཅིང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་སྡེ་བདུན་གྱི་དཀའ་འབྱེལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོ་སེལ་ལྟར་
 གྱི་སྦྱོར་ཆེས་མང་སྟེ། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོར་སོ་སྦྱེའི་ཕུང་པོ་ཡང་སེམས་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་
 ན་དེ་གཉིས་གང་མཐོང་མཁན་དེའི་སེམས་ཡིན་དགོས་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་
 སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་འོངས་ཏེ་དཔེར་ན་སོ་སྦྱེ་ལས་དག་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོར་ལོགས་སྐར་
 གྱི་གཟུགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ཆེ་སྦྱོར་གཟུགས་གཉིས་སོ་སྦྱེ་དེའི་དབང་
 ཤེས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གཞན་ལ་ཡང་ཡིན་པས་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྦྱོར་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་སེམས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྦྱོ་སྦྱ་ལ།

གཉིས་པ་ནི། **སེམས་ཅན་དོན་ཅི་མི་ལས་མིར་སྤྱང་བ།** །**སེམས་ཡིན་མི་སྦྱ་དེ་མིན་གཞན་**
མིན་བཞིན། །**སྦྱང་གྲགས་སེམས་མིན་སེམས་ལས་རྗེས་གཞན་མིན།** །**ཞེས་སྦྱས་ཏེ།** འདིར་སྦྱག་ལོ་
 སོགས་སྦྱོ་སོགས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་པས་དེ་དག་རང་འཛིན་
 པའི་སེམས་མིན་ན། སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་སེམས་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཨེ་
 མ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་སེམས་ཡིན་མི་དགོས་པ་མི་ཤེས་པ་
 དག་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་འབྱེལ་བ་དང་འཆད་པ་པོར་ཞུགས་ཤིང་གསུང་རབ་དང་གྲུབ་མཐའ་
 རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་པར་སྦྱོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱང་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་བདག་ཉིད་སོགས་མིན་ན་དེའི་གནས་ལུགས་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཐ་དད་ཀྱི་སྦྱོར་བཞི་སོགས་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་
 དག་དང་སེམས་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་སུ་ཐལ་བ་བརྒྱུག་པར་དཔལ་
 ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་མི་རུས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ནི་ཡིད་དེ་འཁོར་བཅས་དང་། ཅན་གྱི་སྐྱད་
 དོད་མ་ཉ་ཆད་དང་ཡུན་ཆད་དང་མ་མོའམ་བྱི་མ་སོགས་ལ་འཇུག་པས་སེམས་ཡིན་པར་སྦྱོར་བྱེད་
 མིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལས་དོན་གཞན་མེད་པར་

སྟོན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སེམས་སམ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིའི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་
 སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་ན་སྤང་བ་ལྟར་མེད་ཀྱང་ཁང་མིག་ཚུང་དུར་ཉལ་བའི་
 ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་དང་། ཁང་བྱིམ་ནགས་ཆལ་དང་ས་གཞི་རྒྱ་
 ཆེ་བ་དང་རི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤང་ཡང་། དེ་ནི་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རི་
 སོགས་མེད་ལ། དེ་དག་གི་སྤང་བ་རེ་རེ་ནས་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་སེམས་ལ་རིར་སྤང་བའི་སྟོང་སྤྲད་བར་གསུམ་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་རེ་རེ་ནས་
 ཀྱང་སེམས་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་རིའི་ཆ་ཤས་ལའང་དེ་འགྱུར་དགོས་པ་ནི། ཤེས་པའི་སྟེང་ཏོག་
 ལས། དོན་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཙམ་གྱིས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །རི་སྟེ་དོན་གྱི་རྩལ་
 སྤར་བ་ནི་ཕྱོགས་དྲུག་ནས་བསྐོར་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྩལ་སྤར་མོ་ནི་ཕྱོགས་བཞིའོ་ཞེ་
 བ། ཆ་ཤས་དང་བཅས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལྔ་དང་རི་སོགས་སེམས་ཀྱང་མིན་ལ་སེམས་ལ་མ་གཏོགས་
 པའི་རི་སོགས་དོན་གཞན་ཡང་མིན་པ་བཞིན་དུ། ད་ལྟའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་རེ་དང་ཁང་བྱིམ་
 སོགས་སེམས་ལ་སྤང་ཞིང་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ན་གཞོད་བྱེད་མང་བས་མིན་ལ།
 ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
 ལ་མ་གཏོགས་པའི་ཐུས་གཞན་ནམ་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་པ་དེ་དག་དང་ལུང་དུ་
 མས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། ཐེག་བསྐུས་ལས། རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་ནི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་དཔེ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་མི་ལམ་སོགས་པ་ནི་དཔེར་བལྟ་བར་
 བྱོ། །དཔེར་ན་མི་ལམ་ན་དོན་མེད་པར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་གཟུགས་དང་སྤྲ་དང་བྱི་དང་
 རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཁང་བྱིམ་དང་། ནགས་ཆལ་དང་། ས་དང་རི་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་སྤང་གི། །དེ་ན་དོན་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་པས་ཀྱང་། དེ་བས་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་

བ་ཡང་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་གི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གི་ངོ་བོ་མིན་པར་གྲུབ་སྟེ། བེམ་སོ་དང་སྤང་བ་
 དག་གཅིག་ལ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འབྲེལ་བྱམས་ཁྲུས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གི་སྟོང་ཡུལ་གི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་ཅི་སེམས་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཐ་དད་པ་
 མ་ལགས་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱམས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གིས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་ཙན་ཡིན་ལོ་ཞེས་
 ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་སྤྱུག་བཀོད་པ་ལས། རྩ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་གི་དབྱིབས། སྤྲང་
 བ་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྟོ་ཙམ་པས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དག་གིས་སོ། །དཔེ་ལྟག་
 མ་སྤར་བཤད་ལ་མདོར་ན་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་མེ་ལོང་མིན་ལ། དེར་མ་གཏོགས་པ་མིན་པ་
 ལྟར། གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པ་མིན་ལ་དེར་མ་གཏོགས་པ་མེད་དེ། མདོ་བྱམས་ཁྲུས་ལས་དཔེར་
 ན་གཟུགས་གིས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ། གཟུགས་ཉིད་མཐོང་ཡང་གཟུགས་བརྒྱན་མཐོང་ངོ་སྤྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ།
 དེ་ལ་གཟུགས་དེ་དང་། གཟུགས་བརྒྱན་སྤང་བ་དེ་དོན་ཐ་དད་པར་སྤང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྤྱེས་
 པའི་སེམས་དེ་ཡང་དེ་ལས་དོན་ཐ་དད་པར་སྤང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་།
 མ་རིག་གིས་བསྤྲད་བདག་ཉིད་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། དབུས་མཐའི་འབྲེལ་བཤད་ལས། མིང་དང་
 ཆོག་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་སུ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ལྟོས།
 ཕྱི་རོལ་གི་མེ་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། མེའི་བག་ཆགས་ཙན་གི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
 མེ་སྟེ། སོགས་དང་། ཉི་ཤུའི་འབྲེལ་པར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཁམས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་
 དུ་བཞག་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཙམ་སྟོས་པ་ནི་དོན་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 དོན་གཞན་བཀག་གི་སེམས་ཡིན་པར་མ་བསྐྱབ་ལ། དེའི་འབྲེལ་བཤད་དུ་དུལ་ལྟས། རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་མ་གཏོགས་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཆན་ཉིད་གི་དོན་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས་ན་གསལ་བའི་རྩས་དང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་སོགས་ཡིན་ཀྱང་སེམས་སོགས་ཡིན་མི་དགོས་

ལ། ཞི་འཛོམས་ཀྱང་། ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པས་མོངས་སྐྱད་
མ་དབྱེད་ས་ཤིག །

བཞི་བ་རྣམ་ཤེས་གངས་མང་ཉུང་འདོད་ཚུལ་ནི། ཀུན་གཞི་མ་བསྐྱེད་ས་ལུང་མ་བསྐྱེད་པའི་
སེམས། །ཐ་བསྐྱོག་གྲུར་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ། ཉོན་ཡིད་དེར་དམིགས་ངར་སེམས་བྱད་བར་
ཅན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་སྟེ་མཆེད་རྗེས་འབྲང་འདོད། །མ་བཤད་རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཆར་
མིན་སོགས་བྱིར། །བརྒྱད་མིན་ཚོགས་དྲུག་སྟེ་བདུན་རྗེས་འབྲང་ལུགས། །ཞེས་སྟེ་ཉེ། མདོར་
བསྐྱེད་དངོས་སྟེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཉིས་སྟེ་འདོད་པ་དང་། དྲུག་ཏུ་
འདོད་པ་དང་། བདུན་ཏུ་འདོད་པ་དང་། བརྒྱད་ཏུ་འདོད་པ་དང་། དགུར་འདོད་པ་དང་དྲུག་ཡིད་
དེ། ཁ་ཆེའི་མཁས་པ་ལ་གྲིས་རིམ་ལྡེའི་འགྲེལ་བར་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའོ་
ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་པའོ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་ཁ་
ཅིག་འདོད་དོ། །འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་དོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
བརྒྱད་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་པ་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་སྟོང་པའི་སྟོགས་བཞིའོ། ཞེས་དང་། ཡིད་དང་ཀུན་
གཞིའི་དཀའ་གནས་ལས་ཀྱང་། བདུན་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཀུན་གཞི་གསུམ་དུ་འཆད་
པ་དང་། དགུ་བ་ངི་མ་མེད་རྣམས་སྟེ། འདོད་པ་ཡང་དག་བདེན་པའི་ལུགས། ཞེས་དང་། རྒྱུ་
སྟོབ་དཔོན་མེན་ཆོགས་ཉེ་རྗེས་གསལ་གྱིས། དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་བཅ་པོ་དོན་ལྡན་པ་
ལས། རྒྱ་གར་ཡུལ་པའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་
པོ་དེ་ལེའུ་སྟེའི་བསྐྱར་བཅོས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་དུ་སྦྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་
རྣམ་པར་འཛོག་གོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཉེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ལ་སེམས་ཞེས་བྱ་ཡང་དམིགས་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་དད་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཀྱི་སེམས་

ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ནི་འདི་སྐད་དུ་རྣམ་པར་རིག་
 བ་ཅམ་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་
 མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། གཉིས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་
 མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགའའི་དོན་འབྱུག་སྟེ། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དགའའི་ལེའུ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་མིག་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་ནི་ཕལ་ཆེར་བསྟན་བཅོས་གཞན་དག་ལས་བཤད་པ་དང་
 མཐུན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། བརྒྱད་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ནའི་སློབ་པ་དང་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་པ་ནི་མེད་དེ་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་
 ལུ་མི་འབྱུང་གོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་འདི་ཡང་གསུམ་མོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་དོན་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་
 སློན་པའི་ཀུན་གཞི་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་མ་དམིགས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དབུས་
 དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། དབང་པོ་དོན་དང་བདག་རྣམ་རིག་། སྤྱང་
 བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས། །དེ་དང་འབྲེལ་བ་རབ་རྒྱ་སྟེས། །ཞེས་བྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་
 ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱད་པ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད་
 དོ། །གསུམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་གཞི་འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་ང་
 རྒྱལ་རྣམ་པ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱིས་གང་ཟག་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 སློབ་དཔོན་སློབ་རྟེན་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྐད་དུ་འཆད་དོ། །དགུ་པ་ནི་ཁྱི་མ་མེད་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་དོན་
 གཉིས་དང་ལྡན་པས་དང་པོ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཁྱི་མ་མེད་པའི་རྣམ་

བར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྲ། གཞོད་མ་ནས་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྲ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགྲ་བསྟན་པ་
 དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མངོན་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགྲ་བསྟན་པའི་ལེའུ་
 ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཅུན་ཅང་གིས་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་
 པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཤད་པ་རྣམས་ཏེ་ཚོགས་གསལ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་འདོད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བོ་དེ་ལེའུ་
 སྟེའི་རྗེས་འབྲང་སྟེ། དེའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སྟེ་བ་དང་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབ་
 དཔོན་ལང་དག་བདེན་པས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མངོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་དགྲར་སྟེ།
 འབྲུག་ཤེས་བྱ་ག་དང་བདུན་པ་ཉོན་ཡིད་དང་བརྒྱད་པ་ཀུན་གཞི་དང་དགྲ་བ་བྲི་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
 སོ། །འདོད་ཚུལ་གསུམ་པ་སྟོབ་དཔོན་ཅུན་ཅང་སྟེ་ལང་གཤེགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་
 འདོད་པ་ལོ། །རིམ་ལྡེའི་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་གཅིག་ཕྱར་སྟེ་བ་དང་། ཆོགས་བྲུག་ཉོན་ཡིད་
 དང་བདུན་འདོད་པ་དང་། ཆོགས་བྲུག་འདོད་པ་དང་། བརྒྱད་འདོད་པ་སྟེ་ཕྱགས་བཞི་སྟེང་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་འདོད་མཁན་ལ་ཀུན་གཞི་ལ་འདོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་འདོད་པ་
 གཉིས་བྲུབ་རྣམ་བདེན་རྟུན་གཉིས་ཡོད་པར། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བརྟུས་འགྲེལ་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་
 བརྒྱད་དང་ཁ་ཅིག་གཅིག་ཕྱར་སྟེ། གཅིག་ཕྱི་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དག་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་
 བོ། །ཞེས་སོ། །འདི་རྩ་བའི་འདོད་མཁན་ནི་གཅིག་སྟེ་བྱང་སེམས་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། བཤད་སྟུར་
 དུ། གཅིག་ཕྱར་སྟེ་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཕྱང་སྟོས་པ་ཞེས་སོ། །ཕྱང་ནི་བྲམ་ཟེའི་ཆོམས།
 གང་ཞིག་ཕྱས་མེད་ཕྱགས་གནས་ཤིང་། །རིང་དུ་འགྲོ་ལ་གཅིག་ཕྱར་རྒྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། དབང་
 པོ་ལྡེའི་སྟོན་ཡུལ་ཡིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་བཤད་པ་དང་། ཆོགས་བྲུག་ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དུ་གསུངས་
 པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། མིང་བཞིའི་ཕྱང་པོ་ལས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཕྱར་མ་གཏོགས་སེམས་བྱང་ཡང་

མི་འདོད་པ་ལ། འོ་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཇི་ལྟར་སྦྲུམ་ན་དེ་གཅིག་ཕུའི་གནས་སྐབས་སོ་སོ་ལ་འདྲིལ་བར་
 སྦྲེ། དེ་ལ་སྒོ་བ་དཔོན་སྒོགས་མེད་ཀྱིས་ཚོར་བ་འདྲུ་བྱེད་གསུམ་མེད་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ལའང་ཚོར་སྒོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རུས་ན་ཇུས་གྲུབ་དང་མི་རུས་ན་ལྔར་
 མི་རུང་བའི་སྒྲོན་དང་། ལུང་ལས་ཆགས་སྒོགས་སེམས་ཀྱི་འཆིང་བར་བཤད་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་
 སྦྲེས་པའི་ཚོར་འདྲུ་སེམས་པ་ཞེས་བྲུ་བ་དང་། ཚོར་འདྲུ་སེམས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་འབྲེས་
 པར་བཤད་པ་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བར་
 ཐལ་ཏེ། འདོད་ཆགས་སྒོགས་སེམས་བྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱས་པ་ལས་དགོ་
 སྒྲོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་ལ་ལ་མིང་ལས་སེམས་ཅམ་ཞིག་ཇུས་སུ་འདོད་ལ། སེམས་ལས་བྱང་བའི་ཚོས་
 བེ་མི་འདོད་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་གྲང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་ཉིད་འཐད་པ་མེད་
 ཕྱིར་དང་། །དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྒྲོན་ཕྱིར་དང་། །བྱེད་རྒྱ་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་དང་། །ལུང་དང་འགལ་
 པར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་སེམས་བྱང་གཙོ་འཁོར་གྱི་བྱེད་པར་ཇུས་
 བཏགས་སྒོགས་བཤད་རིགས་གྲང་མངས་དོགས་ལ་སེམས་བྱང་ཡང་མཛོན་པར་ལྔ་བཅུ་ཅ་གཅིག་
 བཤད་ལ། ལུང་ཕྱན་ཆེགས་ལས་ཉེས་ཅོམ་དང་སྒྲོན་རྒྱོས་སྒོགས་ལྔ་བཅུ་ཅ་བདུན་བཤད་པ་ལྟར་
 དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཐེང་བར་གསུངས་ལ། འདིར་ཡང་གཤེགས་ལས། ཚོས་ལྔ་དག་དང་རང་བཞིན་
 དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ཐམས་ཅད་འདུས། །ཞེས་དང་། རྒྱན་རྒྱལ་པོ་བཀོད་པ་ལས་གྲང་། ཚོས་རྣམས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་
 དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམས་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་པོ་རབ་རྟོགས་ནས། །གཞན་ཏུ་
 འགྱུར་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚོས་ལྔ་ནི། མིང་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་རྟོག་
 དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔར་ཀ་ཤི་དང་ཤེ་པས་བཤད། འདི་དག་ནི་
 དབུས་མཐའ་ཅ་འགྲེལ་སྒོགས་སུ་བལྟ་ལ། རང་བཞིན་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟེ་བཤད་ཟིན་ལ། རྣམ་

ཤེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་རྟེན་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་ཀུན་གཞི་ནི། སྤུངས་ཅུ་བ་
 ལས། དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། རྣམ་སྤྲིན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་
 གནས། རྣམ་པར་རིག་དང་མི་རིག་པ། རྟག་ཏུ་རིག་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །རིགས་དང་འདུ་ཤེས་
 སེམས་པར་ལྟན། །དེ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། །དེ་ནི་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན། །རིག་ལ་
 སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་རྒྱན་བབས་རྩ་བོ་བཞིན། །དག་བཅོམ་ཉིད་ན་དེ་ཐོག་གོ། །ཞེས་
 བའི་དོན་བསྟུན་རྗེའི་གསུང་ལྟར། དམིགས་པ། རྣམ་པ་རོ་བོ་སོགས་བཞི་སྟེ། དམིགས་པ་དོན་ལྟ།
 དབང་བོ་ལྟ་དང་། མངོན་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་སྟོང་བརྩུད་དེ་དག་
 སྤང་ཡང་རང་གིས་ཀྱང་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རུས་པས་ན་སྤྲ་བ་དང་། རོ་བོ་བསྐྱེབས་མ་བསྐྱེབས་གཉིས་
 ལས་མ་བསྐྱེབས་པ་དང་། དགེ་ཅ་མེད་པའི་རྒྱད་ལའང་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་
 དང་། འཁོར་རམ་སོགས་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགོ་ལྟ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་དུས་ཀུན་ཏུ་
 རྩ་བོ་ལྟར་མི་འཆད་པ། དགེ་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་འདྲིན་པ་ཞིག་སྟེ། དབང་ལོ་དང་ས་བཟང་
 ལོ་ཆེན་ན་རེ། ཐར་པ་ལ་མི་བསྐྱེབས་པས་ན་མ་བསྐྱེབས་པ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་གཞན་དག་ལུང་དུ་
 མ་བསྟན་པས་མ་བསྐྱེབས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་འབྲུལ་ཏེ། སྤུངས་ལ་རོ་རྗེ་རྟུ་བུའི་དུས་སུ་ཐོག་
 བས་གཞོད་ལ་བྱི་མ་ཉོན་ཡིད་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཤད་པས་གཞོད་པའི་བྱིར་དང་།
 ཁམས་གོང་འོག་གི་ཉོན་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོད་དོ། །དེས་ན་སྟོབ་རྟེན་གྱིས། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་
 ས་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོབ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེབས་པས་མ་བསྐྱེབས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་གང་དང་ཡང་མཚུངས་ལྟན་མ་ཡིན་པར་ཀུན་འགོ་ལྟ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་
 ལྟན་པའི་སེམས་ཡིན་པས་ན་མ་བསྐྱེབས་པ་དང་། ཀུན་འགོ་ལྟ་ཅམ་ཁོན་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་
 པའི་སེམས་ཡིན་པས་ན་ལུང་མ་བསྟན་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཟབ་ཅིང་སྟེ། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྟུག་ལས། སྟོང་བོ་ཀུན་གཞིར་བསྐྱགས་པ་ཡང་། རྟོའན་རྣམས་

གྲིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲིས་ན་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱུག་བཞོད་ལས། སྤོན་མེད་བག་
 ཆགས་ལྟན་པས་ན། །ཀྱན་གཞི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཅན། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྒྱན་ཀྱང་མི་
 འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀྱན་གཞི་ནི། བསྟོན་གཞི་སྟོན་
 ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱན་ཆགས་པས་བརྟེན་པ་དང་། ཏ་ཅང་སེམས་གསལ་མི་གསལ་བ་མེད་པར་
 ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། བསྟོན་བར་རུས་པ་དང་། སྟོན་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 ཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཁྱད་པར་ལྡན་ལ་དགེ་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་བཞག་པའི་རུས་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་ཐེག་
 བསྟུས་ལས། བྱེད་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་
 ཉེ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱེད་ས་སོགས་ཀྱི་དང་། རང་ཀྱན་གཞིའི་དང་། མི་གསལ་བ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
 གཉིས་དང་། བྱེད་ས་བོན་ཀྱན་རྫོབ་པའི་དང་། རང་གི་དོན་དམ་པའི་ས་བོན་ཉེ་དུག་དང་། ཡང་
 མཛོན་པར་བརྫོད་པའི་དང་། བདག་ལྟའི་དང་། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཉེ་གསུམ་དང་།
 ཡང་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོར་བཅས་དང་། ཆོར་བཅས་མ་ཡིན་པའི་བཞི་དང་།
 ཡང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དང་། ཤིན་སྤངས་ཀྱི་དང་། སྤྱད་ཐེན་གྱི་དང་། མ་ཐེན་པའི་ས་བོན་དང་
 བཞི་སྟེ། རྒྱས་པར་ཐེག་བསྟུས་དང་། བཤད་སྤྱར་དང་། དོན་གསང་དང་། ཀྱན་གཞིའི་དཀའ་
 འབྲེལ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བག་ཆགས་འཛོག་ཚུལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྟིང་
 བ་གསོ་བ་ཅམ་དང་གསར་བ་ཁོ་ན་འཛོག་པ་དང་། རྟིང་བ་གསོ་བ་དང་གསར་བ་སྦྱེད་པ་གསུམ་
 འདོད་དེ། དོན་གསང་ལས། འདི་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བག་ཆགས་ནི་
 བསྟོན་བར་བྱེད་པ་ལ་མི་སྟོན་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལྟན་ཅིག་
 སྟེ། བ་དང་འགག་པས་ནི་ཡོངས་སུ་གསོ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་སྟེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་དག་ནི་ཉིལ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱི་གསར་དུ་བསྟོན་བར་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་པར་
 མཛོང་ནས་སྟོར་བྱེད་པ་སྤོན་མེད་པ་སྟེད་པ་དང་། སྟོར་བྱེད་པ་སྤོན་བསྟེད་པ་ཡོངས་སུ་གསོ་བར་

ཡང་འདྲི་དེ། ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་དོ། ཞེས་དང་།
གཞན་དག་ན་རེ། བག་ཆགས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པར་ཡོངས་སུ་གསོ་བར་བྱ་བ་དང་ཕྱོག་
མེད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེའི་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཆགས་སོགས་ཀྱན་
གཞིའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་སོ། །འདྲི་ན་ཐེག་བསྐྱུས་སུ་དེ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
སོ། །དོན་གསལ་དུ། དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ལ་སྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདྲི་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་ནི་ཡོངས་སུ་གསོ་བ་ཅམ་དུ་ཉི་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འགལ་སོ། ཞེས་སོ། །གཉིས་
པའང་མི་འཐད་དེ། ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་པས་བག་ཆགས་འཛོག་ན་འོ་ན་གཞན་སེམས་ལ་
དམིགས་པས་ཀྱང་བག་ཆགས་འཛོག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་
པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གསལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལའང་ཁ་ཅིག་སྐྱེད་ལ། ཞེས་པ་ནས།
དམིགས་པ་འདྲ་བའི་ཡིད་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱེད་དོ་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེས་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་གཞན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉོ་ཞེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
རོ། ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་དོ། ཞེས་སྒྲས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་སྟེ་མཆེད་དུ་གཤི་བྱུང་པར་རོ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བཞིས་སྟེ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་མ་བཀག་པས་རང་ཡང་འདྲི་བར་སེམས་ལ། བྱ་སྟོན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པས་ལུགས་དང་པོ་སྟོ་བཟླ་དང་། གཉིས་པ་བཙུན་པ་ཡང་དག་བདེན་སྟེ་དང་། གསུམ་
པ་མཆོག་གི་སྟེ་དང་དགའ་བའི་སྟེ་འདྲི་ལ་དབང་ལོ་ས་བཟང་ལོ་ཆེན། དང་པོ་ཆེ་སྟོང་དང་ཡང་
དག་བདེན་སོགས་དང་། གཉིས་པ་དགའ་བོ་དང་མཆོག་གི་སྟེ་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ཆོས་སྟོང་

ལ་སོགས་པ་འདོད་གསུངས་ཀྱང་ལུང་དང་རྒྱ་མཚན་སྟོས་པ་མ་མཐོང་། ཉོན་ཡིད་ནི་དམིགས་པ་
ཀྱན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྟོན་པ་དང་ང་ཡིའོ་སྟོན་པའི་ངར་སེམས་པ་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་བཞི་
དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་བསྐྱིབས་ལ། དད་སོགས་མི་ལྡན་པས་དགོ་བ་མིན་ལ་འདོད་པའི་སས་
བསྐྱས་ཀྱི་མི་དགོ་པའི་རྩ་བ་གསུམ་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་སེམས་ཡིན་པས་ན་ལུང་མ་
བསྟན་དང་། རྟོགས་ཀྱན་འཕྲོ་ལྟ་བདག་ལྟ་བདག་ཚོངས། བདག་ལ་ང་རྒྱལ་བ་དང་། བདག་ཆགས་
བཞི་སྟེ་དགུ་དང་འཕྲོགས་ལ། རྒྱན་འཕྲོག་སྟོམས་དང་འདས་ལམ་མཉམ་བཞག་གི་དུས་གཉིས་མ་
གཏོགས་པར་འཇུག་པའི་བྱང་པར་ཅན་ཏེ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་
བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ལ་གནས་ཏེ་རང་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་
ཡང་དམིགས་པའི་ཡིད་ཅེས་བྲ། །རྣམ་ཤེས་བདག་ཉིད་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་
བསྟན་པས། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཉག་ཏུ་འཕྲོགས། །བདག་ཏུ་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་ཚོངས། །བདག་རྒྱལ་
བདག་ཆགས་དེ་དག་ཀྱང་། །གང་དུ་སྦྱེས་པ་དེ་ཡིའོ་གཞན། །རེག་སོགས་ཀྱང་དེ་དག་བཅོམ་
མེད། །འཕྲོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་ལ་མེད། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་མེད། །ཅེས་སོ། །རྒྱན་
སྟག་ལས། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་པོའི་སྦྱེས་བྲའི། །ཀྱན་གཞི་ཞེས་ཀྱང་བྲ་བ་སྟེ། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་
པ་སྦྱེས་བྲ་དང་ཀྱན་གཞི་ཞེས་ཀྱང་བྲ་བར་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་
ལ་བརྟེན། །འབྲས་བྲ་བདག་དང་རྒྱའི་བདག །ནང་གི་བདག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ། །བྲིས་པ་རྣམས་ཀྱི་
འཁོར་ལུག་ཉག །ཅེས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྦྱོད་པའི་བདག་དང་བྱིའི་ཕྱང་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་ནང་གི་བདག་
ཀྱང་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་ཚོགས་བདག་རྟོག་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས། །བདག་ལ་
བདག་གིར་འཛིན་པར་བྱེད། །ཅེས་འཛིག་ལྟས་ངོ་སྟོན་པའི་དམིགས་ལུལ་དུ་ཡང་བཤད་ལ། དེ་
ལྟར་དུ་མདོ་དུ་མ་དང་ཐེག་བསྐྱས་རྩ་འགྲེལ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་དང་སུམ་ཅུ་པ་
སོགས་དུ་མས་བཤད་པས་རྒྱས་པར་དེར་བལྟ་ལ། ཀྱན་གཞི་ཁས་སྦྱངས་ནས་བདག་ཏུ་མི་འདོད་

བ་ནི་དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒོངས་པ་དང་འགལ་བ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ནོ། །སྤྲུག་ལོ་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་
 རེ་སོགས་མེད་སྟེ་མཆེད་ཀུན་གཞི་བཞེད་ལ་སྟོགས་སྤང་ཆོས་གྲགས་མི་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་
 ཏུ་མས་བཤད་ལ་སྟེ་མཆེད་མ་བཀག་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་
 མེད། །ཅེས་ཀུན་གཞི་ལན་ཅིག་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་རིག་རྒྱུན་མེད་ན་མི་རུང་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འོན་ལང་གཤེགས་སོགས་མདོ་ཏུ་མས་ཀུན་གཞི་མི་
 རུང་ལ་དེ་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་བཤད་པ་དག་གྲང་འཆད་པར་ཐལ་བ་དང་བདེན་མེད་
 སོགས་ལའང་ཐལ་བ་དང་། སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ལུགས་ཏུ་མ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷེ་
 བདུན་ན་ཆོག་དེ་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་མཐའ་བཀག་ནས་ཅིག་ཅར་སེམས་ཏུ་མ་འཇུག་པ་ནི་ཀུན་
 གཞིའི་ཚུལ་ལ་རུང་གི་གཞན་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དང་བཤད་པ་
 ཅམ་གྱིས་རང་ལུགས་སུ་འབྱུང་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་རང་ལུགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་
 བདེན་རྒྱུན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བཅུ་སོགས་བཤད་པ་ཀུན་གྲང་རང་ལུགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་གཞི་
 མིན་པའི་འཇུག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་བརྟན་པར་འདོད་པ་སྐབས་འདིར་མི་རུང་ན་རྣམ་འབྱོར་
 མདོན་སུམ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་དབྱེ་ཆད་པཅ་གྲུབ་ཏུ་མས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་རིགས་པས་བསྐྱབས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་ལ། བྱད་པར་དུ་འདིར་ཕྱི་དོན་
 མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལས་ཉོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྐབས་ཏུ་མར་ཀུན་གཞི་འདོད་
 ན་བཤད་དགོས་ཏུ་མར་མ་བཤད་པ་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པ་དེ་ལས་ཆད་མ་བཞིའི་ངོ་མོ་
 སྐབས་བྱེད་འདོག་ཚུལ་སོགས་སྟོགས་སྤང་གིས་སྤྲུག་པར་མཁྱེན་ནས་ཆད་མ་ལ་སྒོ་བ་དཔོན་རང་ལས་
 མཁས་པར་རྒྱ་པོད་གཉིས་ཀར་གྲགས་ཤིང་ཁྱོད་ཀྱིས་གྲང་སྤྲུག་ན་ད་དུང་སྒྲོ་ལ་བ་དེ་འབྲུ་བྱེད་དམ།
 དེར་མ་ཟད་མི་རུང་བའི་སྐབས་བྱེད་ཀྱང་། མདོ་ལས། གང་སྤྱི་མེད་པར་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བ་འདི་
 བྱི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱད་གཅིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་འགྲེལ་ལས་
 གྲང་། དེ་ཉིད་གྲིས་སྤྱོད་ཡིན་ན་ནི། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་མང་ལ། ལྷག་
 ཏུ་ཀུན་གཞི་ཟེར་ནའང་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཞི་འཇོས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་རྣམས་ལས་
 རིགས་མ་ཐུན་པའི། རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ངས་པར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །རིམ་
 གྲིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་བྲངས་པའི་བྱིར། ཞི་འཇོ་ཀ་མ་ལ་འཕགས་སེང་
 ལུའི་ལུགས་ལའང་དེ་མེད་ལ་སྐབས་འདིར་ཡང་ཆོགས་བརྒྱད་ཁས་ལེན་རུང་བ་མ་ཡིན་པས། ཡེ་
 ཤེས་ཀུན་བརྒྱས་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཕྱོགས་གྱི་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
 རས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་ཏུ་སྦྱ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་མདོ་དང་
 སྟེ་བདུན་རྗེས་འབྲང་ལྟ་དབང་སྒོ་ཆོས་མཆོག་རྒྱན་མཁན་པོ། རྗེ་ཏཱ་ལའི་སོགས་གྱི་ལུགས་ལ་རྣམ་ཤེས་
 ཆོགས་དུག་ཏུ་འདོད་པར་སྒོ་བྲོས་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་གྱིས།

གཉིས་པ་ལམ་ལ་ལས་དང་པོ་ནས་སྒྲོང་ལམ་ཚུན་བཤད་པ་དང་ས་བཅུ་དང་པར་ཕྱིན་
 གྱི་བྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་ཐབས་ཡིད་བྱེད་དམིགས་པར་མཁས་དགོས་
 ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་དངོས་གཞི་བདུན་དང་གཞན་བཞི་བཟུ། དམིགས་པ་མཚན་མའོ་བཞི་དང་སྤུས་
 ཅུགཉིས། །བསྐྱུས་ན་གཉིས་སམ་སེམས་དགུའང་ལྟ་སྒྲོང་སོགས། །ཞེས་སྤྱི་ཏེ། སྒོན་གྱི་དགོ་སྒྲོང་
 དག་དང་བར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སོང་བ་མང་པོ་དག་གིས་མཚམས་དང་གཅིག་
 དེལ་མ་བྱས་པར་ཐོས་བསམ་དང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་བཞིན་པའི་སྒྲོན་ནས་རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་
 ཐོབ་པ་དག་ནི་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་གནས་དང་དུས་སྒྲོང་ལམ་སོགས་དང་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་
 དང་། གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་ལ་ཆེས་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྫོ་བོ་ཡབ་སྲས་དང་སྐྱུ་མཆེད་
 གསུམ་སོགས་དང་། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་འཁོར་བཅས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དུ་སྒྲིང་དུ་ཆེ་བ་ཁ་
 ཤས་ཀྱི་འཁོར་མང་པོ་ལ་ཞི་གནས་རྣལ་མ་སྐྱེས་པར་བཤད་པས་སོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས་
 སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་མཁས་ཤིང་དམིགས་པ་སྒྲོང་མཁས་ན་ཅི་འདྲའི་ཉིང་འཛིན་ལའང་ལོ་ལས་རིང་བ་
 དགོས་པར་མ་བཤད་ཅས་དང་། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་རིང་ཤོས་པར་ཕྱིན་དོན་
 ལོ་འཁྲུད་སྒྲོང་ལ་སེམས་པ་ལ་བཞག་པས་སོ། །དེ་དག་ལ་མི་མཁས་ན་ཆེ་མེད་པོ་ལའང་སྒྲོམ་མི་
 སྐྱེ་ལ་བྱིང་བ་དང་འདྲེས་པའི་སེམས་གནས་སྐྱེས་ཀྱང་མཛོན་མཐོངས་ལེགས་གང་ཡང་སྐྱབ་པའི་
 རུས་པ་མེད་པས་ན་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དགྲེས་པའི་ལམ་མི་རྟེན་པར་དགོངས་ནས། མཁས་
 པས་རྟག་ཏུ་བསྐྱབ་ཀྱང་རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་ལམ་ལས་གོལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆེ་གང་ལ་སྒྲ་
 མའི་དབུ་སྒྲོམ་ཀྱང་མ་ཤར་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུས་སོ། །དེས་ན་གནས་དུས་སྒྲོང་ལམ་སྤུན་སྤུས་
 ཆོགས་ཀྱང་། ཅན་གོ་མིས། སེམས་ཀྱི་ཤིང་ནི་ཐོག་མ་མེད་དུས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཁ་བའི་ཁྱ་བས་

བརྒྱན་བསྐྱོས་ནས། །ཞེས་སོགས་བཤགས་བསྟོད་ལྟར་སེམས་འདི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཏད་ཀྱང་
 ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྒྲོན་ཡངས་འོངས་པ་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་ཡིད་བྱེད་དང་དམིགས་པར་མཁས་
 དགོས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཤིན་ཏུ་སྤྱདས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྲ། །ཞེས་
 བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྱདས་ཐོབ་པ་ནས་ཡིད་བྱེད་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་
 བློ་ཡིད་བྱེད་དངོས་ཡིན། ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་སོའི་དངོས་གཞི་སྤྱབ་པ་བཞིན་དུ་
 སྤྱིད་ཅེའི་བར་སྤྱབ་པ་ལ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ས་ལས། བསམ་
 གཏན་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་དག་ནི་དངོས་གཞི་བདུན་དང་གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་བརྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་བདུན་དང་། གཞན་བཞི་བརྒྱ་ནི་ཆོས་ལ་དང་། རོན་ལ་དང་།
 ལུས་ལ་དང་། ཚོར་བ་ལ་ནས། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་བཞི་བརྒྱ་སྟེ། དེ་དག་
 གི་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དབྱེ་བསྟུ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ལ་གང་གིས་གཉེན་པོར་
 སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། ཡང་ས་དེ་ཉིད་ལས། དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན་མཆོན་མའོ། །མཆོན་མ་ཡང་གང་ཞེ་
 བ། དེ་ནི་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་བཞིར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པའི་མཆོན་མ་དང་། གཞིའི་མཆོན་
 མ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་སོ་སོར་བརྟེན་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་དམིགས་པའི་དེ་ནི་ཤེས་
 བྱའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཆོགས་ལྟ་བུའི་རྒྱ་དང་། གསུམ་
 པ་ནི། བྱིང་རྟོག་གཡེང་ཆགས་བཞིའི་མཆོན་མ་དང་། བཞི་པ་ནི་དེ་བཞིའི་གཉེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་།
 ཡང་ས་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་མཆོན་མ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཆོན་མ་
 དང་། བྱི་རོལ་གྱི་མཆོན་མ་དང་། ཞེས་པ་ནས། མདོན་པར་སྤྱབ་པའི་མཆོན་མའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བསྟུས་ན་གཉིས་སོགས་སུ་སྤྱད་ཚུལ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།
 རིགས་གསུམ་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད། །མི་གཞོད་རྟེན་བཅས་གཞན་ཡིན་ཏེ། །ནས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་

གྱི་ཡིད་བྱེད་འདི། །ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། འབྲེལ་བར། རྣམ་འབྱོར་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ། དེགས་ངེས་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་རྣམ་པར་དབྱེ་
 བ་དང་སོགས་དང་། མདོ་དུ་མ་དང་ཉན་ས་ཀྱན་བརྟམ་སོགས་ལས་བཤད་པའི་སེམས་གནས་དགུ་
 ཡིད་བྱེད་བཞི་སྟོབས་བྱུག་དང་། དབུས་མཐའ་ནས་རྩ་འབྲུལ་རྒྱུ་ལ་བཞེད་སྐབས་སུ་ཉེས་པ་ལྟ་
 སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ལྟ་ལྟ་དང་སོགས་སྐྱུས་བྱུག་པའི་དང་། མཁས་པའི་དང་། དབྱང་སྟོང་གི་
 དང་། ཉན་མོངས་རྣམ་སྟོང་གི་དམིགས་པ་འདིར་བཤད་པ་ལ་མཁས་པར་ཡིད་བྱེད་དེ་དག་ལམ་ལྟ་
 གང་ལ་སྟོར་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །དམིགས་པ་བཞེད་རྣམ་བཞག་ཉན་ས་དང་
 བཤད་ལྟ་མི་མཐུན་ནམ་ཞེ་ན་ཐེག་པ་སོ་སོ་དང་། ཁུངས་སོ་སོའི་དབང་གིས་དོན་མི་འགལ་ཡང་
 འཆད་ལྟ་ལྟ་བར་ཆེ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ལ་འདིར་ཤེས་ལྟ་བུ་ལྟ་དོན་བདུན་བཞི་བཅུ་ཙ་
 བཞིར་ཡང་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སའི་ལྟ་བུ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་
 རས་ཤེས་པ་བདུན་ཙ་ཙ་བདུན་བཞག་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་ཡང་བདུན་བདུན་
 ཡོད་པས་ན་ཤེས་པ་བདུན་ཙ་ཙ་བདུན་དུ་འབྱུང་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་བཞི་བཅུ་
 ཙ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལྟ་བུ་གྱིས་བརྟག་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཞི་བཅུ་ཙ་བཞིར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་
 ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིད་
 ལ་བྱེད་ལས་ཡང་དག་དོན་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །ཞེས་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པའི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིད་
 བྱེད་སོགས་སྟོམ་བྱུང་གི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་འབྱུང་བ་ལས། ཐེག་ཆེན་སྐབས་སུ་ཐོས་པ་འདྲ་
 རྒྱུ་སྟོམ་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ཐོས་པའི་རྣམ་པ་ནི་བརྒྱད་ཙ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུན་པའི་རྣམ་པ་དང་།
 བསམ་པའི་རྣམ་པ་དང་། རས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛོལ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐོས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཙ་ ཞེས་དང་། བསམ་ལྟ་ཡང་དེ་ཉིད་

ལས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་དོན་ཅུང་བ་དང་། བྱ་བ་ཅུང་བ། སྤྲོ་བ་
ཅུང་བ་དང་། སྔོན་དང་ཐོ་རངས་ལ་མི་ཉལ་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ནས་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བ་
དང་། ཡང་ཡང་ཆོས་བ་དང་། སེམས་ལ་རྟོག་བ་མེད་བ་དང་། སྤྲིབ་བ་རྣམས་གཞོན་བ་དང་། ལྷུང་བ་
རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་ཤིང་འགྲོད་བ་མེད་བ་དང་། གྲུན་ནས་ལྷུང་བ་མེད་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། རྫོ་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་བ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། རྫོ་མ་ཞུམ་བ་དང་། རྫོ་མ་གྲུས་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་
ཤེས་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་བ་དང་སོགས་དང་། ཞི་གནས་ལྟ་བུ་ལའང་། དེ་ཉིད་
ལས། དེ་ལ་ཞི་གནས་མི་ཟད་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཞི་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་།
མི་གཡེང་བ་དང་། དབང་པོ་བསྐྱམས་བ་དང་། མི་རྟོན་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་ཅོར་མི་སྤྲོ་བ་
དང་། མི་བརྟན་བ་མེད་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། དེས་བ་དང་། བསྐྱུང་བ་དང་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་ནི། **བརྩམས་པའི་སོགས་ས་དང་པར་བྱིན་ཁྱད།** །ཅེས་སྤྲོས་ཏེ། ཁྱད་པར་བརྩམས་
གཉིས་དང་བཞི་སོགས་ཀྱིས་ས་བརྩམས་དང་པར་བྱིན་བརྩམས་པར་བྱ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་དང་ས་
བརྩམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། རྫོ་གྲོས་
མི་ཟད་བ་སོགས་མདོ་དུ་མ་དང་། བྱང་ས་དང་། ས་བརྩམས་པའི་འགྲེལ་བ་དབྱིག་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་བ་
དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ཤད་ཉི་མ་གྲུབ་པས་མཛད་བ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་འགྲེལ་བ་ཤད་སོགས་
ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །འདིར་འདི་དག་གིས་ན་མངས་དོགས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་ནི། བརྒྱ་ཐལ་བཅུ་གཉིས་མིག་སོགས་གནས་གྲུང་དང་། །སྤྱི་
 བཞི་ལྔ་སོགས་བཅུ་གཉིས་འཕྲིན་ལས་སོགས། །འབྲེད་གཉིས་རྒྱན་དང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་
 ལས་བཤད། །ཅེས་སྤྲེལ་ཏེ་གནས་འགྲུང་བདུན་ལས་འབྱོར་བ་བདུན་འཛོལ་སྟེ། དཔེར་ན་མདོ་སྟེ་
 རྒྱན་ལས། དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་གཞན་འགྲུང་ན། །དོན་ཀྱང་འཇུག་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཡོན་ཏན་
 བརྒྱ་ཐལ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །འབྱོར་བ་དམ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བས། དབང་
 པོ་ལྔ་གཞན་འབྱུང་ན། དབང་པོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་
 ཡང་སོ་སོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐལ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལ་འབྱོར་བ་དམ་བ་གཉིས་འཛོལ་བོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་བད་དཀར་ལས་མིག་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ་ན་བ་ལ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ།
 སྤྱི་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ། ལྟེ་ལ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ། ལུས་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ། ཡིད་ལ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་ཇི་བཞིན་མ་བྱུང་ཡང་མཆོན་ཅམ་མོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་
 དབྱེ་བ། །རང་བཞིན་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་དང་། །གཞན་ནི་སྤྱི་ལ་པའི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཆོས་ལོངས་སྤྱི་ལ་གསུམ་དང་། མདོན་རྫོགས་རྒྱན་ལས། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་
 དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྱི་ལ་བཞི། །ཆོས་སྤྱི་མཇུག་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་
 དག་པེད། །ལྟ་བུ་དང་། སྤར་གྱི་གསུམ་ལས་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྟེ་བ་བྱང་
 རྩལ་ཆེ། །ཞེས་བཟོ་བ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་དང་སྟེ་བ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་དང་། བྱང་རྩལ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ལ་སྤྱི་གསུམ་སྟེ་བས་
 སྤྱི་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། འཕྲིན་ལས་ཟབ་པ་
 འདི་བཤད་པ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། འཕྲིན་ལས་ཟབ་པ་ནི། བྱང་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་
 པ་རིན་པོ་ཆའི་གནས་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་སོགས་ཀྱིས་བཅུ་དང་། བསྐྱེད་ན་མདོན་མཐོ་དང་

ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པ་གཉིས་དང་སོགས་སྐྱས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཉེར་བདུན་བཤད་པ་
དང་། གཞུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས་སོགས་བཤད་པ་རྣམས་དང་། འདིར་མ་བཤད་པའི་གཞི་ལས་
སོགས་རྒྱས་པར་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དང་། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་
དང་དགོངས་འབྲེལ་ཐེག་བསྟུས་རྩ་འབྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྒྲིམ་བ།

སྟོན་བརྟན་ས་ལས་རྒྱ་ཆེ་ངོ་མཆར་བའི། །

མདོ་སྒྲགས་བྱེ་བའི་བརྟན་སྤངས་སྒྲིམས་པ་ཡི། །

པཌ་བྱུང་ཉི་མེ་ལྟར་གྲགས་འབྲུམ་སྒྲག་གི། །

འབྲུང་གནས་རྣམ་རིག་རྒྱ་གཉེར་བསྒྲགས་པར་འོས། །

སེམས་ཙམ་ཚུལ་ལུགས་ཉི་རྒྱལ་ལས་བཀལ་གྱང་། །སྒོ་གྲོས་མཁའ་མཐར་བྱིན་པའི་ཀུན་
གསལ་ངོར། །འཁོར་འདས་བརྟན་གཡོ་དོག་མིན་ངལ་གསོན། །གང་དེར་མི་འཆར་རིགས་ཚུལ་
རྒྱ་སྐར་ཅི། །ཐོག་མེད་བག་ཆགས་སྟོན་པོའི་སྤྲིག་རྒྱུ་ལ། །སེམས་ཀྱིས་རྒྱུར་བསམ་གངས་ལྟོངས་
རི་དྲགས་རྣམས། །དོན་བྲལ་སྤངས་ཐང་ལ་རྒྱགས་བྲེལ་ངལ། །རྣམ་རིག་བདེན་རྒྱན་ཐུག་ཐོག་རི་
མོ་ལྟར། །བཀྲ་ཡང་མོད་ཀན་མ་རིག་ལོང་བ་འགས། །རང་སྒྲེའི་བྱི་མས་སྒྲགས་པས་མི་གསལ་
བ། །སུམ་ཅེན་ཡོངས་འདུའི་རྒྱན་འཕྱང་རྗེས་འགོ་བྱས། །ཚུལ་དེས་གཟིགས་མོར་མཆར་བས་
རྒྱན་བྱག་སོགས། །བྱོན་ནས་རྣམ་བདེན་རྣམ་རྒྱན་འདི་འདི་ཞེས། །གསལ་བར་སྐྱས་སམ་འཁྲལ་
བས་དག་པ་འདི། །སྒྲིབ་དག་པའི་དཀྱིལ་ནས་འོངས་སམ་སྒྲུལ། །

ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཁྲལ་སྟོང་གདོང་ལུའི་སྐྱོད་བྱངས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་
ལས་ཆོས་བདག་རགས་པ་བཀག་པའི་རྣམ་རིག་པའི་སྐྱབས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བྱེད་པའི་བདེན་མེད་ཀྱི་སེང་གའི་སྤྲོ་སྤྲོག། གཤམ་དང་མི་མཚུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བརྒྱུད་།
 ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་སྤྲོ་ཆེན་པོས་ས་གསུམ་བྲབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དྲུང་
 འབྱུང། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཆོས་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བདུད་ཅི་
 འགོ་བ་ཀྱན་ལ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པར་བསྟོད་པ་ལས། དངོས་
 འཛིན་འཛིགས་པ་གཅོད་བགྱིད་ཅིང་། །སྤྲོ་སྤྲོག་རི་དྲགས་འཛིགས་བགྱིད་པ། །བདག་མེད་སེང་
 གའི་ང་རོའི་སྤྲོ། །མད་བྱུང་དེ་ནི་བྱེད་ཀྱིས་གསུང་། །སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཆེས་ཟབ་པའི། །ཆོས་ཀྱི་རྩ་
 ཆེན་བརྒྱུད་པ་ལགས། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྤྲོ་བོ་ཆེའི། །ཆོས་ཀྱི་དྲུང་ནི་བྱུས་པ་ལགས། །སངས་རྒྱས་
 བསྟན་པ་བདུད་ཅི་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་རྩ་མོ་གསུངས་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབྱུ་མ་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། །ཞེས་སྤྲོས་ཉེ། གཡང་ས་ཆེན་པོ་བཞིན་གང་
 དུ་ལྷུང་ན་ལྷུང་བ་དེ་ལྷུང་པར་འགྱུར་བའི་གནས་རྟག་མཐའ་དང་ཆད་མཐའ་གཉིས་བཀག་ནས་དེ་
 གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱུས་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ནི། མ་རྒྱུ་མ་ཀ་སྟེ་དབྱུ་མའམ་དབྱུས་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། མཐའ་སྤངས་པའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷ་སྤྲུབ་སྤྲུབ་མཆོག་ལེགས་ལྡན་ཞབས་ཀྱིས།
 མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་དབྱུས་དང་འདྲ་བས་ན་དབྱུ་མ་སྟེ་དབྱུས་ཉིད་དབྱུ་མའོ་ཞེས་རང་
 གི་དོན་དེ་ལ་ཕན་པ་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་གསུམ་པ་ལས། འོད་སྤངས་ཡོད་ཅེས་
 བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུས་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་དབྱུ་མའི་ལམ་མོ། །ཞེས་དང་། དབྱུ་མ་སྤྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་དབྱུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་
 རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཅ་
 ཤེ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་འཛིན། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་
 དང་མེད་པ་ལ། མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་དང་
 རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ་རྣམས་མིང་མི་འདྲ་ཡང་དོན་ལྟ་བུ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་དུ་དོན་ཐ་

དད་པར་མི་འཇོ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚུགས་སྤུབ་བམ་
 རྣམས་ཡོད་མིན་པར་འཇོ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏོད་ནས་མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་
 བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་རྒྱུ་ལ་གཏོད་ནས་ཚུ་མེད་པས་དེ་རྒྱུ་གྲུབ་པའི་རྟག་ཆད་
 དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །དི་སྐད་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟོད་པ་ལས། དི་ལྟར་རི་དྲགས་སྟོམ་
 ཚུ་ནི། །ཆད་མེད་རྟག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་འཇོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཆད་མེད་རྟག་པ་མེད་
 པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱས། ཡོད་དང་མེད་ལས་རྣམས་པར་འདས། །གང་ཞིག་
 སྟོལ་རྟེན་མེད་པ། །ཟབ་མོ་དེ་ནི་དམིགས་པ་མེད། །སྟོན་གྱིས་དོན་ལ་རྣམས་པར་སྟོམ། །ཞེས་དང་།
 །གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་བྱུང་དག། །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག་ཅེས་སོགས་
 སོ། །དབུས་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་སྟོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཀ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ཀྱི་སྟོན་ས་
 བཤད་ན་དེ་ལྟར་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་དང་། དབུ་མ་ཞེས་པའི་མིང་གང་
 ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལའང་དབུ་མ་སྟེ། མ་རྒྱུ་མ་ཀ་ཞེས་པའམ་ཡང་ན་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དབུ་
 མ་ཞེས་སྒྱིར་བཏགས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དི་སྐད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱུ་བས། དབུ་མའི་ལམ་དེ་སྟོན་པར་
 བྱེད་ཅིང་སྟོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཀ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བསྟན་བཅོས་བྱ་བའམ། དབུ་
 མ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དབུ་མ་སྟེ། ཡང་ན་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་
 པས་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབུ་མའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་དོན་གསུམ་
 གསལ་བ་མདོར་བསྟུས་ན། ཅུ་ཤེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་
 སྟོང་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་
 པའི་གཞུང་ལ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱུ་སྟུབ་ཡབ་སྲས་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གཙོ་བོར་འཆད་ཅིང་འཇིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ཤེས་བྱ་རྣམས་པར་རིག་ཅམ་དུ་སྟོབ་པས་རྣམས་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་

སྤངས་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཆོས་ཅན། དབྱ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འོན་མཐའ་
གཉིས་དང་བྲལ་བར་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སམ་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཡང་ཁ་དང་
བྲལ་བའི་སའི་དགྲིལ་གྱི་ཆ་ལ་དབྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་ཚུལ་
ལྷུང་ཚུལ་དག་ལོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་
གཉིས་ཀ་མཐའ། །གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་རྣམས་
སྤངས་ནས། །མཁས་པའི་དབྱས་ལའང་གནས་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། །ཅེས་དབྱས་ལའང་མི་གནས་པར་
བཤད་པའི་དོན་རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། །འདི་ནི་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའི་ཕྱོགས་ཉི་ཆེ་བ་དེ་བཀག་
པའི་དབྱས་བདེན་པར་བཟུང་བ་ལྟར་གནས་པར་མི་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་
བཀག་པའི་དབྱས་མེད་པར་གཤམ་སྟོན། ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པས་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གྲགས་ཏེ། །འགྲེལ་བ་བྱ་རྒྱ་བླ་ལི་ཏ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐྱབ་དཔོན་གྱིས་དངོས་
པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདི་བཙམས་སོ། །ཞེས་དང་། སྐྱབ་དཔོན་
གྱིས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྐྱབ་པོ་ཆེའི། ཆོས་ཀྱི་དྲུང་ནི་བྱས་པ་ལགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ།
དབྱེ་བ་དང་དེ་དག་དབྱ་མ་བར་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། དབྱེ་བ་ཐལ་རང་གཉིས་དང་གཞན་མིང་ཅམ། །ཞེས་པ་དབྱ་མ་པ་ལ་དབྱེ་ན་
འཆད་འགྲུར་ཐལ་འགྲུར་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་མིང་གི་
དབྱེ་བ་ཅམ་ལས་དོན་མི་རྒྱུད་ལ། དེ་ཡང་གང་ཡིན་ན། འཕགས་ལྷལ་གྱི་འང་དབྱ་མ་པར་ཁས་
འཆེ་བའི་སེམས་ཅམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་བ་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་ཅི་ཡང་མེད་པར་
འདོད་པ་སོགས་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབྱ་མ་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱི་དོན་
འདོད་མི་འདོད་གཉིས་དང་། ཟབ་མཐོའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ངེས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་འདོད་མི་

འདོད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་
འདོགས་ནའང་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་
མིན་མེད་མཐའ་དང་། །བདེན་དངོས་རྟག་མཐའ་བཀག་ནས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས། །དབུ་མར་འདོད་
མཚུངས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་བ། །ཐ་མེའི་མཐའ་ཀུན་བྱལ་དེ་ཐལ་འབྱུར་ལུགས། །ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་
པ་རྣམས་དབུ་མ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པར་ཆོག་
གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་འདི་དག་གིས་མཐའ་གཉིས་བཀག་ནས་ཐལ་འབྱུར་བ་དང་
ཁྱད་མེད་དུ་ཡང་འབྱུར་རོ་སྟུམ་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་འདི་དག་ཀྱང་དབུ་མ་
པར་བཞག་པ་ལ་སྦྱོན་མེད་དེ། འདིར་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་
མེད་མཐའ་དང་། དོན་དམ་པར་རམ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་འཕུ་ཐུས་ཡོད་ཀྱི་རྟག་མཐའ་
དག་རྒྱས་པར་བཀག་ནས་རྟེན་འབྱུང་སྦྱུ་མ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་རྣམ་བཞག་རགས་པ་པལ་ཆེར་འདོད་
ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་གཉིས་ཀའང་དབུ་མ་པར་བཞག་དགོས་ལ། དེར་མ་བཞག་
ན་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དུའང་འདྲིལ་མི་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལྟ་བ་མཐོ་
བའི་རང་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་ནང་
གི་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱུ་མ་ཙམ་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་
པ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྐས་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སོགས་པ་
དབུ་མའི་ལམ་སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་།
རོ་བོས་ཀྱང་། དབུ་མ་པ་ལ་མི་མཐུན་མེད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་རྟེས་བྱས་སྦྱད་མི་རིགས་ཀྱང་། དེ་སྦྱད་པའི་དག་སྟོང་ཡོད་པ་མི་འགལ་
བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་འདི་དག་གིས་མཐའ་གཉིས་བཀག་པ་ནི། སེམས་ཙམ་
པ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་བར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ནས་བྱངས་ཏེ་མཐའ་གཉིས་སྟོང་

ལུགས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་
ཡབ་སྲས་གྱིས་མི་གཙང་བས་སྤགས་ནས་འཁྱུ་བ་ལས་མ་སྤགས་བ་བཟང་བ་ལྟར། སེམས་ཙམ་
བ་དང་མ་བསྐྱེས་པར་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་བཟལ་བ་འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུའང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་
བ་གྲགས་པའི་གསུང་དང་པལ་ཆེར་ཤིན་ཏུ་མ་ཐུན་པའི་གནད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མིག་གཅིག་བྱ་
མཉམ་མེད་རྡོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། རྒྱ་ལར་དུའང་རྟོག་གི་འབར་བ་ལན་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། བོད་
དུའང་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་བྱམ་པའི་
གདགས་གཞི་དང་བྱམ་པའི་ཆོགས་ཙམ་དང་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་གཅིག་བྱམ་པར་འཛོག་བ་ལྟ་
བུའི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་འདོད་པས་བདེན་གྲུབ་སྤྱི་མོའི་མཐའ་ཀྱན་
བལ་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལས་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་བྱང་རིམ་ནི། བྱང་རིམ་སྐབ་རྗེས་བཞི་བརྒྱའི་དུས་ན་
 ལྷས། ཐེག་ཆེན་སྟུན་པ་དང་ས་དབྱུག་པ་སོགས་སྒྲིང་། ཞེས་པ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་པ་འཛིན་པ་
 བསྟན་པ་འཛིན་པ་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་སོགས་བྱང་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་
 བཅུན་བྱམས་པས། སྤར་ལུང་མ་བསྟན་ལྟ་ཅིག་བྱང་། ཞེས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བཀའ་ལྟ་ཅིག་
 བྱང་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དག་གིས་སོ། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་བར་དུ་མི་ཡུལ་དུ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་དག་གནས་པ་དང་། དེ་ནས་དུས་འཁྲུགས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཁ་
 ཅིག་ལས་ཀྱན་དག་འཕོས་སྟོན་པ་འདས་ནས་ཀྱང་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་བར་བསྟན་པ་སྐྱོང་བར་བཤད་
 པ་དང་། མདོ་སྟེ་སྟོན་ཆེན་ཡང་དེ་ལྟར་གནས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེ་སྟོན་ཆེན་ལས་
 ལྷའི་བྱ་དག་ང་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དག་པའི་རྩ་བ་བྱས་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱུ་པ་མང་པོ་ལ་
 བསྟན་བཀའ་བྱས་པ་དེ་དག་མདོ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དག་ལ་ཡང་
 རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། སྟོན་ཆེན་པོའི་མདོ་ཡང་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་བར་དུ་འཇམ་བུའི་གླིང་ན་
 སྐྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་པ་མང་པོ་འགྱུར་རོ། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱི་མའི་དུས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་
 དང་། རྒྱལ་པོ་འཁྲུག་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བ། ཞེས་སོགས་དང་། འཆད་འགྱུར་
 ལྟར་ཐེག་ཆེན་སྟུན་པ་དང་བཀའ་སྟུབ་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཉི་
 སྟེ་ལྟ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྐལ་ཡོད་མེད་ལི་ཅ་བྱི་དང་སྟུ་བའི་བམ་ཐེ་ཀོ་ལུ་དེ་རྩ་སྟུར་
 ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ཨ་ལཱ་གཞེས་པར་གྱུར་པ་བྱང་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཆོས་ལ་མཆོད་པ་
 དང་རིམ་གྱོ་ཆེར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཆེན་ལས་ལྟ་མོ་སྟོན་པ་དཔོན་ལུང་སྟོན་པ་བམ་ཐེ་ཀོ་ལུ་དེ་རྩ་
 ཡང་ང་འདས་པའི་འོག་ལོ་བརྒྱ་ཉི་སྟེ་ལོན་པ་ན་མོ་ལུ་རྒྱའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟུར་

བའི་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ནས་ལྷ་མོ་དགེ་བསྟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཟུང་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བར་
འགྱུར་ཏེ། ལྷ་མོ་ཁྱེད་གྱི་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཟུང་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེས་ཆོས་གྱི་བསྟན་
ཆོས་བའི་སེང་གའི་སྦྱ་ཆེན་པོ་ཐོག་མར་སྦྱོགས་ཤིང་མངོན་པར་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
སོ། །འདི་དུས་དག་བཙུང་བ་མང་ཡང་ཐེག་ཆེན་མེད་པར་མངོན། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་
ལོན་པ་ན། སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་རིགས་སྟོན་མའི་དུས་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུན་འགྲུས་ཆེན་
པོའི་སྐུ་ཞེས་པ་སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་གྱི་བླ་མ་ཟེ་ཀོ་ལུ་དེ་ཅུ་ལ་རིང་བསྐལ་གྱི་གཏམ་བྱེད་པའི་
མི་ཙ་བྱི་མཐོང་ན་དགའ་བ་སྤར་བྱུང་འདི་རིགས་སྟོན་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱུད་དུ་སྤར་བཤད་པ་ལྷར་འཁྲུངས་
ཤིང་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཆེན་ལས་རྒྱལ་པོ་བཙུན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་སྐུ་དེ་ནི་ད་
ལྟ་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ཅུ་འཛིན་ཏེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
འཇམ་དབལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་འདས་ནས། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་
ན། །དགེ་སློང་སྐུ་ཞེས་དེ་འཛོད་འབྱུང་། ཞེས་དང་། ལོ་ནི་དྲུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འཕོ། ཞེས་དང་སྟོན་
ཆེན་གྱི་མདོ་སྟོང་ཐུག་བརྟུག་ཏེས་པ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ཅུ་མཐོང་ན་དགའ་བ་
འདི་ང་ཟུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་སྐུ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས་འདི་
བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། མཐར་གྱིས་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་སུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་སྟོན་དཔོན་བྱང་
ཆུབ་བཟང་པོས་གྲང་། བཙུན་ལྷན་འདས་གྱིས་ང་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདས་ཏེ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་
པ་ན་སྟོན་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱུད་དུ་ཞེས་སོ། །མི་རྣམས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བའི་དུས་སུ་སྟོན་དཔོན་འདི་འཁྲུངས་
པར་འདོད་པ་དང་། ལོ་བརྒྱ་ལས་མ་བཞུགས་པར་འདོད་པ་དག་མི་འཐད་དེ། ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བའི་དུས་
དེ་སྟོན་དཔོན་གྱིས་མི་ཡུལ་དུ་ལན་གསུམ་ཆོས་གྱི་སྦྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱགས་པའི་ཐ་མའི་དུས་ཡིན་ལ།
ལོ་བརྒྱ་ཡང་ཆོས་དེ་འཆད་པའི་ཡུན་ཆད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་

ཀྱང་། ར་པོ་ཆེ་ལས་དེ་ལྟར་ལྷང་བསྟན་པ་དེ་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐ་མ་གཅིག་ཡིན་པར་
གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོ་བརྒྱ་ལས་མ་བཞུགས་ན་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་
གིས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གི་ཞབས་མ་ཐེན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་གཞིན་བྱེད་མང་ངོ་། །སྟོབ་
དཔོན་འདིས་ཉོགས་པ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ནི་ཆེ་དེ་ལ་ལྷགས་ལྷགས་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཤིང་། མདོ་
ལྟར་ན་འདས་པ་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཅིང་། མཐར་ཐུག་གི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་
ལྷ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ཏེ་བདེ་བ་ཅན་དུ་རྣམ་སྤྲིན་གི་ལུས་བཞག་ནས་སྤྱལ་བ་དུ་མས་
གཅིག་གིས་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་སྤྱར་ཡང་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་
པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གསལ་ལས་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ར་པོ་ཆེ་ལས། དེ་ནི་ངས་ས་བདུན་
པ་ལ་བཞག་སྟེ་མི་པལ་བ་ཞིག་ཏུ་བྱེན་གིས་བརྒྱབས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་
ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་ཤི་ནས་འཛིག་ཏེན་གི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱི་བར་འགྱུར་ངོ་། །དེའི་ཆེ་
ཁྱོད་གིས་རྒྱ་འབྱུང་ཆེན་པོ་མང་དུ་འབྱེན་པར་འགྱུར་ཞིང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་ཏེ་ལུས་གཅིག་གི་
ནི་བདེ་བ་ཅན་ན་འདུག །ལུས་གཅིག་གི་ནི་སྤྱལ་ཏེ་དགའ་ལྷན་དུ་བཞག་ནས་མགོན་པོ་མི་པམ་པ་
ལ་མདོ་འདི་འདྲི་བར་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་ན་ས་བདུན་པ་བ་ཞིག་པལ་བ་སོ་སྟེའི་ཚུལ་
བརྒྱུད་ནས་ས་རབ་དགའ་གསར་དུ་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་བྱས་ན་མི་པལ་བ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པ་དང་འགྱུར་
ལ། ལྷན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་གིས་བཤད་པ་དང་། ལང་གཤེགས་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་
དག་ཀྱང་སྤང་ཚུལ་གི་ལུང་བསྟན་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་ཅིང་། ཆེ་དེ་ལ་ས་བརྒྱད་པ་གསར་དུ་ཐོབ་
ཅས་པ་འདི་མདོ་ལྷགས་སྤྱི་དང་མཐུན་པས་ལེགས་པར་སེམས་ཀྱང་ར་པོ་ཆེ་ལས། དེ་ཕྱིས་སངས་
རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་སྟོང་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་བསྐལ་བ་དུག་ཅུ་ཅག་ཉིས་
འདས། རང་སངས་རྒྱས་འབྱམ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ཤིང་། གཞན་ཡང་མགོན་པོ་བརྒྱད་
ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བའི་མིང་འཆང་པའི་དགོ་སྟོང་འཛིག་ཏེན་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་དང་། སྤྱིན་ཆེན་ལས་རིགས་ཀྱི་བྱ་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྟོང་
 ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བསྐྱལ་བ་བྱུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྱག་འབྲུམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་བསྐྱལ་བ་བྱུག་
 ཅུ་ཅ་གཉིས་པ་དེ་དག་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་གཞན་བདུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བདུན་
 པ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་མངོན་པར་དང་བ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མངོན་པར་དང་བར་འདི་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་
 ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་
 སྤྱི་ཆེའི་ཆད་བར་བསྐྱལ་བཅོ་ལྔར་གནས་ཤིང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སོགས་ས་དེར་སྤྱེ་བ་
 དང་ཞིང་དེར་ཉན་རང་དང་སུ་སྟེགས་མེད་པ་དང་། མི་ཁོམ་པ་མེད་པ་དང་། དེར་བྱང་སེམས་མང་
 པ་དང་། སྤྱི་སྟན་པས་ཉག་ཏུ་བརྒྱན་པ་དང་། དེ་འདས་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལོ་བྱེ་བ་ཕྱག་སྟོང་དུ་
 གནས་པར་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤངས་ཚུལ་ནི་སྤྱིན་ཆེན་པོས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱི་རིགས་སྟོན་མའི་མདུན་དུ་ཤུག་ཐུབ་བསྟན་པ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ལན་
 གསུམ་སྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ལྟར་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་གསུམ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱིན་ཆེན་ལས། གཞན་ཡང་ངའི་ཉན་ཐོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མིང་མ་ཐུན་པའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་
 ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་མངོན་པར་བསྐྱགས་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཆེ་བ་ལ་
 ལྟོས། ཞེས་སོ། །དང་པོར་མཁན་པོ་སྤྱི་གཙན་འཇིན་ལས་རབ་བྱུང་དང་། བསྟན་རྫོགས་མཛད་
 བས། མཆོན་དཔལ་ལྡན་སྟོ་འཆང་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། ར་ལེ་རྒྱུར་དགེ་འདུན་གྱི་གཉེར་མཛད་ནས་

གཤམ་འགྱུར་ཅིས་དགེ་འདུན་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིན་པ་ལས་བསྐྱབས་ཤིང་། དགེ་སྦྱོང་བདེ་བྱེད་ལ་
 སྐྱོད་པ་བསྐྱབས་པ་ལ་གཤམ་པ་ལ་ལར་ཆོས་སྤྱངས་ཡོན་བརྩུག་ཅིས་སྐྱོད་པ་འདོམས་པ་དང་།
 འཆལ་བ་རྣམས་བསྐྱད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལོ་དང་པོ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཆེན་ལས། དམ་
 བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་དུས་ན་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་དང་འབྲུ་བའི་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་སྦྱེ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱུང་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་མགོ་བྱ་བ་གདུལ་དཀའི་དུས་མོད་
 རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་བཞིན་གསལ་བས་གསུངས་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་ཅིང་།
 རྣམ་དགོན་པ་ན་གནས་དང་། འདུལ་བའི་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་ཅིང་། མ་དུལ་བ་ཆར་གཅོད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། ར་པོ་ཆེ་ལས། དེ་ནི་ངས་ས་བདུན་པ་ལ་བཞག་སྟེ་པལ་བ་ཞིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ནས། གང་གི་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་སྟོང་ཕྱོགས་སུ་
 ཡུལ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ན་ཆུ་པོའི་འགྲམ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དམག་གིས་མི་ཚུགས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་དང་ཉེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་བ་ཆེན་པོ་རྟེན་ཞེས་བྱ་བར། ཀ་ཡོ་རི་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་བརྒྱད་དེར་
 སྦྱེས་ནས། འདི་མིང་འཆང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཞིང་བསྐྱང་པའི་ཐབས་མཁས་པས། འདི་
 དགེ་སྦྱོང་གཤམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། དེ་དག་བསྐྱབས་པའི་དངོས་པོས་བསྐྱབས་ཏེ་
 མདོ་འདི་རྟེན་ནས་ལུས་ལ་བཅངས་ཏེ། དགེ་འདུན་དག་པར་བྱས་ནས། དང་པོ་རུང་བ་མ་ཡིན་
 པའི་གཞི་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཆོས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར། ར་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དུང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དང་
 པོ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཆོས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཤེས་བྱེད་
 དངོས་ཡིན་ལ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་དང་། ར་པོ་ཆེ་རྟེན་པར་བཤད་པ་བྱིས་ལ་དགོངས་འདི་དུས་ནས་
 ཡིན་ན་ཆོས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བས་
 སོ། །རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། བཞི་བརྒྱ་ན་བྱོན་པ་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆུ་ལ་

གཉིས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པས་ལྷ་བརྒྱ་མ་ལོན་
 ཅམ་གྱི་བར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགྲ་ལོ་བརྒྱ་མ་ལོན་ཅམ་ན། འབྲུམ་སོགས་ཤེར་སྟོགས་གྱི་མདོ་
 རྣམས་སྤྱ་ཡུལ་ནས་སྤྱན་དྲངས་ནས་དགོངས་འབྱེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཙ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་
 རིགས་ཆོགས་རྣམས་བཅུམས་ནས། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབྱ་མར་དགོངས་པ་བཀའ་ནས་
 ཤེར་རྟེན་སྟོལ་བྱེ་ཞིང་། མཆན་ལའང་སྤྱ་སྤྱབ་ཅེས་འཛོད་ཅིང་། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་
 ཆོས་སྤྱ་ཆེན་པོ་གཉིས་པ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱོ་བོ་མང་པོ་ལ་སྡེ་སྟོད་
 གསུམ་འཆད་ཅིང་ཡོད་པའི་ཆེ་བྱིས་པ་གཉིས་ཆོས་ཉན་དུ་བྱུང་བས་ཀྱན་དུ་བྱི་བཟང་པོས་བྲབ་
 ཅིང་། དེ་གཉིས་སོང་བ་ན་བྱི་མེད་པར་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཆན་བྱིས་པས། དེ་དག་ན་རེ་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་
 འཛོག་པའི་བྱ་ཡིན། མི་ཡུལ་དུ་འོང་བར་ཅན་དན་གོར་ཤིའི་བསྐྱང་བ་བྱས་ཟེལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
 ཅན་དན་དེ་སྤང་དུ་ཡོད་དམ་བེད་པས་ཡབ་ལ་འདྲི་ཟེལ། ཡབ་ལ་བེད་པས། སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་ཡུལ་
 དུ་འབྱོན་ན་འབྲུལ་ཟེར་བས། དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། གཙོ་བོར་ཤེར་བྱིན་སྤྱན་འཛེན་ཞིང་། སྤྱི་འདས་
 ལས་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས་པའི་ཆེད་དུ་ཕེབས་ནས། སྤྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ཅིང་བསོད་
 སྟོམས་བཞེས་པས། སྤྱ་རྣམས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་གསོལ་ཡང་མ་བཞུགས་པར་འབྲུམ་སོགས་
 ཤེར་མདོ་རྣམས་དང་། སྤྱ་འདས་བསྐྱམས་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་མ་ལོང་ཅམ་
 དང་། སྤྱ་གཞུགས་དུ་མ་བཞེངས་པ་སོགས་མཛད་པའི་བྱིར་ཏེ། ར་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་གཉིས་པ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་སྤྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འངམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་
 ལས་བསྟན་ཆོས་དུ་མ་དང་། དངོས་མེད་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རིག་ །ཅེས་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས།
 ཡོད་དང་མེད་པའི་སྟོགས་འཛིག་ཅིང་། །ང་ཡི་ཐེག་པ་སྤྱ་མེད་འདི། །འཛིག་རྟེན་རྣམས་ལ་རབ་
 སྟོན་ཅིང་། །ཞེས་སོ། །སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་སྤྱད་དོད། རྒྱ་ག་རྩ་ནི་རྒྱ་ག་སྤྱ་དང་། ཨ་རྩ་ན་སྤྱིད་སྤྱབ་ལ་
 འབྲུག་ཅིང་། སྤྱ་ལ་རྒྱ་མཆོར་གནས་པ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་སོགས་ཞོར་གྱི་མཛོད་ལྡན་

བ་དང་། ཁ་ནས་དྲུག་གི་མེས་བྱད་ཤིང་བསྐྱེད་ཅིང་། གཞན་གསལ་བར་བྱེད་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་
 བ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ལ་འདུག་ཅིས་སྤངས་ཟབ་མོའི་སློ་མངའ་བ་ཆོས་ཟབ་མོའི་མཛོད་དང་ལྡན་
 བ། ལྷ་ངན་གྱི་བྱད་ཤིང་བསྐྱེད་པ། ཡིད་ཀྱི་ལྷན་བ་སེལ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ་ཆོག་གསལ་
 ལས། གང་ཞིག་མཐའ་གཉིས་གནས་ལ་གནས་གསལ་ཞིང་། །རྩོགས་སངས་རྒྱས་སློ་རྒྱ་མཆོར་
 སླེ་བ་བརྟེས། །དམ་ཆོས་མཛོད་ཀྱི་ཟབ་མོ་ཉིད་རི་ལྷར། །རྩེ་སུའྲོག་ཅིང་ཐུགས་རྩེས་སྟོན་བར་
 མཛད། །གང་ཞིག་ལྷ་བའི་མེས་དག་གིས། །ད་དུང་པས་སྒོལ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །བྱད་ཤིང་དང་
 བེ་འཛིག་རྟེན་གྱི། །ཡིད་ཀྱི་ལྷན་རྣམས་འཛོམས་བར་མཛད། །ཅེས་སོ། །སྲིད་སྐབས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་
 བསྐྱེད་པ་དང་། དག་འདུལ་བ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱེད་པ་དང་
 འཁོར་བའི་དག་སྡེ་འཛོམས་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་གཉིས་མེད་གསུང་བ་
 མཛད་པའི་ཆོགས། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་གདུལ་བྱའི་འཛིག་རྟེན་ལ། །ཁམས་གསུམ་དག་ཏུ་རྒྱལ་
 ཐབས་ལེགས་མཛད་པ། །སྲིད་པའི་དག་སྡེ་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་པ། །སྐྱ་སྐྱབ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ།
 ཞེས་སོ། །འདི་ལྷར་བྱས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་དངོས་བྱུང་བརྟེས་པའི་མཆོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཅེས་ཨ་ལུས་
 གསུངས་པའང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཆེན་པོ་གསུམ་བ་བསྐྱགས་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། སྐྱ་ཆེན་ལ་ལྷ་མོ་ཟླ་མེད་འོད་འདི་ནམ་ཐབས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་
 ཏུ་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་ལུལ་འཁོར་ལྷན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ལུལ་
 འཁོར་ལྷན་ཅན་དེ་ནི་རྒྱ་ཁྱད་ནག་པོ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲམ་ན་གོང་
 རྒྱུར་དཔལ་ཡོན་ཅན་དེས་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྲོད་ཅེས་བྱ་བའི་རིགས་སུ་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་བ་འདས་ནས་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྲོད་
 དང་། དེའི་རྒྱལ་རབས་གསུམ་ལོན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕེལ་གྱི་བྱ་མོ་ལོ་རྟོག་འབྱོར་མར་ལྷ་མོ་
 ཟླ་མེད་པའི་འོད་འཁྱུངས་བར་བཞད་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་བ་འདས་ནས་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་མོང་ཞིང་

སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་ལོ་སྤུམ་བརྒྱ་ལོན་པའི་སྤྱི་མི་སྟན་ཏུ་གཤེགས་པའི་ལམ་ཀར་གྲོང་ཁྱེར་དཔལ་ཡོན་
 ཅན་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱིས་པ་རྗེ་ཏ་ཀའི་ལག་རིས་ལ་རྒྱལ་པོར་ལུང་བསྟན་ཏེ་སྤྱི་མི་སྟན་ཏུ་ལོ་
 ཉིས་བརྒྱར་འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་ཏེ། སྤར་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ཏུ་ཕེབས་ཏེ། མི་རྣམས་ལོ་བརྒྱད་ཙུམ་
 སོང་བ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་ལྷ་བརྒྱ་བཞེས་པའི་ཆེ་རྩ་པོ་ཆེའི་མདོ་དང་། སྤྱིན་ཆེན་སོགས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཁམས་ཆོས་དབྱིངས་རྟག་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་
 ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་སོགས་མཛད་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་བསྐྱགས་ཤིང་ལོ་བརྒྱའི་
 བར་ཏུ་བཤད་ནས་མཐར་ལྷོ་སྟོགས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། གང་
 གི་ཆེ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛད་འདིར་མགོན་པོ་ལྷ་ཁྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་ཁྱོད་
 ཡི་ཅ་བྱི་གཞོན་བྱ་མཐོང་ན་དགའ་བར་འགྱུར། དེ་ནས་འདིག་རྟེན་ཁམས་དེར་མགོན་པོ་ཡོངས་སུ་
 ལུང་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བསྟན་པ་བྱུབ་པའི་ཏུས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཙུམ་ནི། དགེ་སྦྱོང་སྒོ་
 འཆང་ཞེས་པར་གྱུར་ནས་རང་གི་སྟོག་ལ་མི་ལྷ་བར་མདོ་འདི་འབྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ལོ་
 བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་ཕྱི་ནས་ཞེས་སྤར་སྤར་སྤྱལ་བ་སྟོན་ཚུལ་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ལས། གསུམ་པ་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་བརྟགས་པའི་གཏམ་དང་། རྩ་པོ་ཆེའི་མདོ་གཏམ་སྤྱི་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་
 ནས། བྱིས་མདོ་འདི་ཐོས་ནས་དེ་ན་ཆོད་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ལོ་བརྒྱར་མདོ་འདིའི་གཏམ་སྤྱི་ཁོང་།
 ཆོས་ཀྱི་ཆར་འཕེབས་པར་འགྱུར་རོ། །ལོ་བརྒྱ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དེ་སྟོ་སྟོགས་དེར་མི་རྣམས་ཀྱི་
 བླ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་འབྱུལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་འདས་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་དང་འཛམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས། ཁམས་སྟོན་བསྟན་བཅོས་ཏུ་མ་དང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་རྒྱུད་སྒྲ་མ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྟོན་
 ལུགས་འབྲུ་བར་ཁོ་པོ་སྤྱི་ལ་དེ་ཡང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་
 ཁམས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་འཛོགས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུབ་པས་

འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་མཐུན་ཡང་སངས་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་གྱི་ཉག་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་ངེས་དོན་མི་
འདའ་ཚུལ་བྱས་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་པ་ལས་ཟུར་དུ་གསུམ་པར་བྱས་སོ། །དགྲ་བརྒྱར་སེམས་
ཅམ་སྒོལ་བྱེ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །ཞེས་བ་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་དགྲ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་སྟོབ་དཔོན་སྒྲ་
སྒྱབ་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲ་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་སྟོན་པ་དང་དུས་རྒྱུས་པ་མཚུངས་པར་སྟོབ་དཔོན་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་བྱོན་ནས་དྲང་དོན་དགོངས་འབྱེལ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ས་སྟེ་ལྷ་
སྟོམ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་བཀྲལ་ཅིང་། དེས་དོན་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་སོགས་སྟིང་པོའི་མདོ་
སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འཁྱར་བ་དང་མཐུན་པར་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འབྱེལ་བར་བཤད་ཅིང་། གཙུ་
བོར་སེམས་ཅམ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་བྱེ་ཞིང་ལོ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་
ཅ་རྒྱུད་ལས། དཀི་ལྷ་ངན་འདས་ལོག་ཏུ། །ལོ་ནི་དགྲ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་
སྟོང་ནི། །བསྟན་བཅས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྟེ་ངེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་
ཏུ་འབྱེད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་སྒྲ་སྒྱབ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་འདི་གཉིས་ཀྱི་གཙུ་
བོར་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་བྱེ་ཞིང་། ཞར་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འདའ་དབུ་
སེམས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་སྒྲ་སྒྱབ་ཀྱི་རིན་ཆེན་སྟེང་བར། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་
སྟེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་བ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྟེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར་བཟོད་
པར་གྱིས། །ཞེས་ཐེག་དམན་གྱི་ཕྱང་པོ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་སོགས་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ལྷག་མེད་
མཉམ་བཞག་གི་ངོར་དགོངས་པར་བཤད་པ་དང་། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྗོད་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་ཐེག་དམན་ལས་ཀྱང་དབུ་མ་པའི་བདག་མེད་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་མང་ལ། སྟོབ་
དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤར་ལྟར་ཐེག་བསྟན་སུ། ཅ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་
གཞི་སོགས་བསྟན་པར་བཤད། བྱང་སར་མཐའ་གཉིས་འགོག་སྒྲབས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་ཕྱང་གསུམ་
དངས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་སར་པལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་མང་པོ་དྲངས་ཤིང་སེམས་

ཅམ་དུ་བཀལ་བས་སོ། །ཅ་བ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བཀལ། །ཅེས་བ་སློབ་དཔོན་
ཐོགས་མེད་སྤྱིང་འདིར་བྱོན་ནས་སེམས་ཅམ་གྱི་སློལ་བྱེ་བའི་རྗེས་ཅམ་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ཀྱིས་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འགྲེལ་བ་མཛད་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སློལ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།
སྤྱིར་རྩ་ཤེ་ལ་འགྲེལ་བ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། འགྲེལ་བ་གཞན་དུག་གིས་པལ་ཆེར་སྦྱོར་དག་མཛད་
ཀྱང་སློབ་དཔོན་འདིས་ཐལ་འགྱུར་མང་པོ་འཕེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འགྲེལ་བ་ག་ལེས་
འཇིགས་མེད་དང་། ཆོག་གསལ་གཉིས་མིན་པའི་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་འགྲེལ་བ་པལ་ཆེར་གྱི་
བཤད་པ་ཤེས་རབ་སློན་མེར་བཀོད་པ་དག་ཀྱང་སྦྱོར་དག་གི་བློགས་སུ་སྦྱང་ཞིང་། ཆོག་གསལ་
ལས་ཀྱང་། འོན་ཏེ་སྦྱོར་བའི་དག་རྒྱས་པར་བཛྲོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་བ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ལུགས་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། ཞེས་སོ། །འདིས་རྩ་ཤེ་སྦྱོར་དག་མི་གསལ་ཡང་རྩ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ་
སྦྱོར་དག་རྒྱས་པར་འགོད་པ་འདིའི་འགྲེལ་བ་དག་གིས་མཛད་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་
ཅིའི་བྱིར་མ་མཛད་ཅེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་རེ་རེ་ནས་
ཐལ་བས་བཀག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་འགྱུར་མང་པོ་མཛད་ནས་བཀལ་བ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་ལྷ་ཡི་ཏ་
ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བའི་བྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་
ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་མི་སྐྱེ་བར་མི་
འགྱུར་བས་དེ་ཡང་མི་འདོད་དེ། དེའི་བྱིར་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
དོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་གཉིས་ཀའི་སློན་དུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །རྒྱ་མེད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྟག་དུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་
སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། ཅོ་མ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སློན་དུ་འགྱུར་བའི་

བྱུང་པོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མང་ངོ་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་འདི་ནི་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དབྱེད་ས་
 གྲུབ་པ་བསྟན་བཅོས་དུ་མའི་རྣམ་བཤད་མཛད་ཅིང་རིག་འཛིན་གྱི་སར་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། རྩེ་བཅུན་འཇམ་དབྱེད་ས་ཀྱི་བཀའ་གྲུབ་ཅིང་། གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་གནས་སུ་
 གཤེགས་གྱུར་པ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བའི་འགྱུར་བྱང་ལས། འཇམ་དབྱེད་
 གཞིན་ཅུའི་བཀའ་གྲུབ་པ་བསྟན་བཅོས་དུ་མའི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་
 ཞུགས་པ། རིག་སྤྲུགས་འཆར་གྲུབ་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གཤེགས་པས་མཛད་པ་ཞེས་
 སོ། །རྩ་བུས་སློབ་བབྱུང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་ཕྱེ། ཞེས་པ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་རྩ་བུ་ཀ་ར་སྟེ་ལེགས་
 ལུན་འབྱེད་དང་། འགྱུར་ལ་ལར་སྐལ་ལུན་དུའང་བསྐྱེད། སློབ་དཔོན་སྤང་བྲལ་ཡང་ཟེར་བ་རྒྱུད་སྟེ་
 སྤྱི་རྣམ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན་སྤྱི་ཆེ་དེ་ལ་དོ་རྩེ་གདན་སྤྱོད་པར་དམ་བཅས་ཀྱང་། སྤྱི་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་དོ་རྩེ་དེའི་
 བྱ་བར་གྱུར་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་དེས་སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་
 དབྱུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་རང་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་རྒྱལ་པར་སྟོན་ཅིང་།
 གཙོ་བོར་བྱང་སེམས་དང་ཞི་ལྷག་སོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཆར་སྟོན་
 པ་དབྱུ་མ་སྤྱིང་པོ་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་
 སྟོན་མེ་མཛད། སློབ་དཔོན་མང་པོའི་འདོད་ཚུལ་དང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་ཀྱིས་མཐའ་
 བཞིའི་སྟེ་འགོག་གི་སྐབས་ལ་སོགས་པའི་ཐལ་བ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་ནས་སློབ་བབྱུང་ནས་དགག་པ་
 རྒྱས་པར་བརྟེན་པར་མཛད་དེ། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱན་བཏགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་
 པ་སོགས་བཀག་ནས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་དང་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 དབྱུ་མའི་སྟོལ་ཆེན་པོ་གསར་དུ་བཏོད་དེ། སློབ་དཔོན་འདི་དེ་བཤར་མའི་འགྲེལ་བ་དཀར་པོ་རྣམ་
 པར་འཆར་བའི་རྩེ་སུ་འབྱུང་བར་བཤད་ཀྱང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྩེའི་སྟོལ་འབྱེད་འདི་ཁོ་
 བ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྩེ་སུ་སེམས་ཅམ་པ་མི་འཐད་ལ། དབྱུ་མའི་ཚུལ་

འཐད་ཚུལ་རྒྱས་པར་སློབ་འབྲེད་པ་སློབ་དཔོན་འདི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཉ། སློབ་དཔོན་ཡི་ཤེས་སྡེས་ཀྱང་།
 དེའི་ལོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ལུགས་སུན་སྤྱང་སྟེ། བ་
 སྙད་ཏུ་ཕྱིའི་དོན་ཡོད་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་
 སོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་འཚོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་བ་སྙད་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་
 འདིའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ཤིང་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་སྤངས་པས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་སོ་སོ་ལ་སློན་བཟུང་ཚུལ་
 བྱེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཐལ་བ་ལ་ཤེས་རབ་སློན་མེ་ལས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 ཉ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་དོན་ལས་བསྐྱོག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བ་དང་། དེའི་ཆོས་བསྐྱོག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་སོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 སྐྱེ་བ་འབྱས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གྲུབ་
 བའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་གྲགས་ཆེ་ལ། དོན་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་
 རུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོན་ཅིང་། གཞན་གྱི་ཀྱན་རྫོང་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་འདི་བའི་
 ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་མེད་དགག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཤིང་མདོ་དང་། ཅ་
 ཤེས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཕ་ལུགས་དང་འགལ་བའི་དོན་ནོ། །གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་བར་འང་སློན་
 བཟོན་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ནི། དེས་ན་དེ་ལ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བསྐྱོག་པར་བྱས་ན། དངོས་
 སོ་རྣམས་བདག་གས་གཉིས་སམ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་
 ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཏུ་ནའང་ཐམས་ཅད་
 ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་སུན་འབྱེན་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དེ་ནི་དོན་འབྲེལ་མེད་པ་ཡིན་ཉ། ཞེས་སུན་འབྱེན་སྤྱོད། ཞེས་སོ། །དོན་ནི་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་

བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མི་བརྒྱུ་ན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བས་རང་
 ཕྱོགས་སྐྱབ་བ་མེད་ལ། གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྒྲངས་བ་ལ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་བ་གང་ཡང་
 མ་བསྟན་བས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་འབྱེན་བའང་མེད་པས་འབྲེལ་མེད་ལ་བརྒྱུ་ན་ནི་རྟགས་ཀྱི་
 བརྒྱུ་དོན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་གཞན་སྐྱེ་མེད་པའི་བརྒྱུ་དོན་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་
 བ་ལ་མི་རུང་སྟེ་དོན་དམ་པར་དེ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་འགའ་ཞིག་ལས་
 འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་བཀག་ཅམ་ལོག་ནས་བདག་གམ་གཉིས་སམ་རྒྱ་མེད་
 ལས་སྐྱེ་བ་སྐྱབ་དགོས་པས། ཕྱོགས་གོང་མ་རྩ་བའི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཞེས་པའི་མེད་དགག་
 ཏུ་འདོད་བ་དང་འགའ་ཞེས་པའོ། །རྒྱ་མེད་བ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཐལ་བ་ཡང་སྟོན་བརྗོད་དེ།
 ཆིག་གསལ་ལས། འདི་ལ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། དེ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་བ་གསལ་བ་དག་གི་དོན་དུ་མངོན་པར་
 འདོད་ན། དེའི་ཆེ་འདི་སྐད་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལན་འགའ་ཁ་ཅིག་
 ལས་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཅོམ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་ན། བཤད་པ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་སྤར་སྟོས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སུ་འབྱེན་བ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་དངོས་ཟིན་ལ་བརྒྱུ་ན་མི་རུང་ལ་ཐལ་བ་
 དེའི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མེད་དགག་གི་བརྒྱུ་དོན་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ལྷགས་ལ་སྟོན་
 ཅིང་། སྐྱབ་བྱེད་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུ་དོན་རིམ་བཞིན་ལན་འགའ་ཞིག་ཁ་ཅིག་ལས་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་
 བ་དང་། ཅོམ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དགོས་པའི་མཐའ་བཞིའི་
 སྐྱེ་བ་མེད་བ་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་བ་དང་། འགའ་བའི་སྟོན་ཡོད་ཅེས་པའོ། །ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་བ་མིག་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་བྱམ་བ་བཞིན། མིག་གི་རྒྱ་ཁྲ་ཁྲག་དང་། འབྲས་བྱ་མིག་སོགས་རྒྱ་འབྲས་གང་དང་གང་

གིས་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། གཞན་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དཔེར་ན་འཇིག་པ་ལས་སྣམ་བྱ་བ་ཞིག། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་
 སྐྱེ་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་བཤད་པ་དེ་འོང་བའི་བྱིར། མིག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་པར་སྐྱོ་བྱར་དུ་སྐྱེ་བ་
 མིན་ཏེ། སྐྱིའི་མཆན་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་
 བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱོས་རྒྱ་ཆེར་འགོག་སྟེ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་འཆད་
 རོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས་འདི་ལྟར་སྟོལ་བྱེ་བ་འདི་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆད་ཀྱི་རྗེས་སེམས་ཅམ་པའི་
 ལུགས་རྒྱ་ཆེར་དར་བའི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། དབྱ་མ་སྤྱོད་བོའི་ལེའུ་ལྟ་བུ་པ་ལས། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ང་
 རྒྱལ་གྱིས། །མཁས་པར་རྫོམ་གཞན་འདི་སྐད་སྤྲ། །དེ་ཉིད་བདུད་ཅིར་འཕྱུག་པ་ཡང་། །རྣལ་འབྱོར་
 སྟོན་པས་ལེགས་པར་བསྟན། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་
 ཐོགས་མེད་དང་། དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་
 ཞིང་། ས་རབ་ཏུ་བརྟེན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ལུགས་
 གཞན་ཏུ་འཕྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་། རོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དོན་རྣམ་པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་
 ཤིང་། མཁས་པར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་དག་འདི་སྐད་སྤྲས་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་
 སོགས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སེམས་ཅམ་པ་བྱུང་ནས་བརྩམ་པར་མཛོན་པས། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་
 དང་སྟོབ་དཔོན་རྩ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཆར་གྱི་སྟོབ་མར་འཐད་ཅིང་ལོ་དུག་བརྒྱར་བཞུགས་པའང་ལེགས་
 པར་བྱུབ་པོ། །རྩ་བ་ལེགས་བཀག་ཐུན་མོང་མིན་པར་བསྟུན་པས། །ཞེས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དབྱ་
 མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྟོལ་བྱེ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོབ་དཔོན་རྩ་བ་གཉིས་པས་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་
 ལུགས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་བཀག་སྟེ། དེ་ཡང་བཀག་ཅམ་མིན་པར་ལེགས་པར་བཀག་ནས། ཐལ་འཕྱུར་
 བའི་ལུགས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་བསྟུངས་
 ཀྱིས་ཐལ་འཕྱུར་བའི་སྟོལ་ཅམ་བྱེ་ཡང་རང་རྒྱུད་བཞེད་མི་བཞེད་མི་གསལ་བ་ལས། རྩ་བ་ས་

སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་རྒྱུ་མི་བཞེད་པ་དང་དབྱེ་མ་བས་རང་རྒྱུ་བྱ་མི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 དང་། བཞོག་ཕྱོགས་རང་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲོར་བ་དང་། རང་མཚན་ལ་གཞི་བྱེད་མང་དུ་བསྐྱོན་ནས་སྐྱབ་
 མོང་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས་ལུགས་འདི་ནི་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱུ་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་གངས་ཅན་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱར་ཡང་
 སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་ཏེ་པ་རོལ་པོ་ལ་ནང་འགལ་བསྐྱོན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་པ་
 རོལ་པོ་མི་བཞོག། །གལ་ཏེ་ནང་འགལ་མཐོང་ཡང་བསྐྱོན་འདིངས་ན་དེ་ལ་རྟགས་སྒྲོར་བཞོད་ཀྱང་
 མི་བཞོག་ལ། པ་རོལ་པོ་ལ་འགལ་བ་མཐོང་བ་ཅུ་ཐལ་རྟགས་གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་དུས་པའི་ཕྱིར་
 རང་རྒྱུ་ནི་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་མི་བཞེད་ལ་ཁྱོད་རང་རྒྱུ་ལ་དགའ་བ་ཅུ་ཐེད་དོ་ཞེས་འགོག་
 པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། སྐྱོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་མཐོང་
 རོ། ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་མཛོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 སོ། དབྱེ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུ་བྱ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཁས་ལེན་ན་ཕྱོགས་བཞི་གང་རུང་
 ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་དབྱེ་མ་བས་ཕྱོགས་བཞི་གང་ཡང་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
 འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་མིག་དོན་
 དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུ་མི་འདོད་པས། རྟགས་
 དེར། གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་བསལ་ཡང་མི་དགོས། གཞན་གྱགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་བཟོད་
 དགོས་ནའང་བཟོད་ལ། ཐལ་བའི་བཞོག་དོན་པ་རོལ་པོ་ཁོ་ནས་ཁས་སྤངས་པས་ཁོ་པོ་ལ་བྱུབ་
 མཐའ་དང་འགལ་བ་སོགས་ག་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་གཞན་ཕྱོགས་སེལ་བའང་འཕགས་
 པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་མཛད་ཀྱང་འཕགས་པས་སྒྲོར་དག་མ་མཛད་པས་དབྱེ་མ་བ་
 ཡིན་ན་རང་རྒྱུ་བྱ་མི་རིགས་པ་ལེགས་པར་བྱུབ་ཅེས་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། དབྱེ་མ་བ་ཡིན་

ན་རང་རྒྱད་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་གཞན་ཁས་ལེན་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཚོད་པ་བརྒྱག་པའི་འགྲེལ་བ་མཛད་པ་ན་
 སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་སྒྱུར་བའི་ངག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །རང་རྒྱད་ཁས་ལེན་
 པའི་དབྱ་མ་བའི་བརྒྱག་རྟོགས་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལ་ནི་ཉེས་པ་དུ་མ་ཞིག་གི་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། བདག་སྐྱེ་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྱུར་བའི་སྒྱོན་དང་། ཆོས་ཅན་དང་རྟོགས་ཉགས་སོགས་རེ་རེ་
 ནས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྱོན་ཡོད་ཅིང་ཁོ་ཙོག་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྒྱོན་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་
 བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་རྟོག་གི་པ་འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་གའི་བསྟན་
 བཅོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས། དབྱ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་ཏུ་
 ཡང་རང་རྒྱད་གྱི་སྒྱུར་བའི་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་
 རྟོགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་རྟོག་དུ་མ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་ལུགས་སུ་དབྱུང་ནས།
 གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཉགས་ལ་མི་མཚུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ལ་སྒྱོན་རི་
 རྟོག་སྒྲིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་རི་རྟོག་སྒྲིམ་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བས་
 ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་རི་ལྟར་གྲགས་པའི་འཐད་པས་དེ་ཁོ་ན་མི་ཤེས་
 པའི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཕན་བཅགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་འདི་ནི་སྤྱིར་རྟོགས་
 ཀྱི་འཛིག་རྟོག་གྱི་ཁམས་གཅིག་ནས་ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་གཅིག་འཕགས་པ་སྐྱེ་སྐྱུབ་ཀྱི་ལུགས་
 སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་ཡིན་པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱིས་རྗེ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་གསུངས་ཤིང་། འདི་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཆད་པའི་ཆེ་ཆད་མར་བཟུང་
 ཆོག་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་འདི་ལ་འཕགས་ལུལ་ན་ལེགས་ལྡན་རྗེས་འབྲང་
 སོགས་སུས་ཀྱང་མཚན་སྒྲོས་ནས་དགག་པ་བྱས་པ་མེད་ཅིང་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྡན་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྒྱུང་སློབ་དཔོན་རྟོགས་སྤང་སོགས་ཀྱི་མཚན་སྒྲོས་ནས་

དགག་པ་མཛད་ཀྱང་དབུ་སེམས་གང་གིས་ཀྱང་རང་དང་མི་མ་སྟུན་ཀྱང་སྤར་ལྷར་མི་རྒྱས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རི་མོའི་བ་ལས་འོ་མ་བཞེས་ནས་བདེན་ཞེན་བསྒྲོག་པར་མཛད་ཅིང་སྐྱུ་ལུས་རགས་
 བ་དེས་ཀྱང་ལོ་སྐྱུ་བ་རྒྱར་མི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་འཇའ་ལུས་བརྟེས་ནས་ད་ལྟ་འདྲ་བཞུགས་
 བར་སྐྱེ་མ་རྩོལ་གདན་པའི་གསུང་པ་ཆབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་སོགས་ལས་བཤད་པས་སོ། ། ཕྱི་དོན་
 མེད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་ཕྱེ་ཚུལ་ནི། **དེ་རྗེས་ཞི་འཛོམས་རང་རྒྱུད་གཉིས་པ་**
བྱས། ། ཞེས་པ་བོད་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲེའི་གསུང་ལ་འབྲུལ་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་འཛོ་
 ཡན་ཆད་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟུན་དུ་གྲུབ་ཅིང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་
 འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་མ་བྱུང་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྟོན་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་མི་ཡུལ་
 དུ་བྱུང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། དེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་མཐོང་ནས། །དབུ་
 མར་གནས་པའི་སློབ་ཆུང་ཕྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་ཁོལ་སྒྲེས་ཀྱང་དེའི་དོན་དབུ་
 མར་བཀའ་ཞིང་། ཅུ་བར་གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤྲོང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤྲོང་ཕྱིར་དང་ནི། །ཞེས་
 དང་། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་
 ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་དབུ་མ་པ་སྟོགས་སྤར་སྐྱངས་པ་ལའང་སྟོན་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་སེམས་བདེན་
 གྲུབ་ཁས་ལེན་དུ་བཞུགས་ནས་སྤར་སེམས་དེ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་འཆད་ཅེས་པ་ལ་ཐོག་མར་མི་
 གཅང་བས་སྐྱགས་ནས་སྤར་བཀྱ་བ་བས་དང་པོ་ནས་མ་གོས་པ་བཟང་བའི་དཔེས་དང་པོ་སེམས་
 ཅམ་བསྟན་ནས་ཕྱིས་དབུ་མ་སྟོན་པ་བས་དང་པོ་ནས་དབུ་མ་སྟོན་པ་བཟང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས་དང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་སྐྱངས་ཕྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་
 འདོད་ནའང་འདབ་ཐུབ་ཀྱིས་སྐྱགས་ནས་འབྲུ་བ་ལས་དང་པོ་ནས་མི་རིག་པར་ཐག་བསྐྱང་བ་
 བཟང་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མེད་པ་དང་སྟེ་བ་

མེད་པར་རྟོག་པར་བྱ་བར་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་འགྲེལ་བཤད་གྱིས་སེམས་ཙམ་པ་
ལ་སྦྱར་ཞིང་། དེ་ཡང་རྟོག་གི་འབར་བར་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲ་ཞིག་བཤད་པ་ལ་
དགོངས་པ་འདྲ་ཡང་། ལུང་འདིའི་དོན་སེམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་
རྟོགས་རུང་ཞེས་པར་སྦྱང་བའི་བྱིར་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ་
ཞེས་སོགས་གྱིས་གཞན་དག་ཅེས་སེམས་ཙམ་པ་ལས་བྱུང་དུ་དགར་ཆོག་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་།
དེར་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་གཞན་བརྗོད་པ་ལ་འདི་སྦྱས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་ཙམ་ལས་མི་
སྦྱང་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་སློབ་དཔོན་ཆེན་མགས་ཡན་ཆད་དུ་དེ་འདྲའི་དབྱ་མ་པ་མ་བྱུང་ཟེར་
བའང་ལེགས་པར་ཁེགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞི་འཆོའི་སྟོན་ནས་བྱི་དོན་འདོད་མི་འདོད་གྱི་དབྱ་མ་
པ་གཉིས་ཀ་བྱུང་སྟེ། བྱི་དོན་མེད་པའི་དབྱ་མ་པ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཀག་པ་ལས་ཞི་
འཆོས་དེ་གཉིས་དབྱུད་ནས་དབྱ་མ་པ་སྦྲ་མའི་ལུགས་ཁས་སྦྲངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དབྱ་མ་རྒྱན་རང་
འགྲེལ་ལས། གང་དག་གིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དམ་བཅས་པས་རྒྱལ་བ་དན་པ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ལན་གདབ་པར་འདོད་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དབྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། དེའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེ་དབྱུད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་རྣམས་པ་གཉིས་
དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་རོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་སློབ་དཔོན་སྐལ་ལྡན་གྱིས་དབྱ་མའི་སྦྱང་པོ་ལས་
གསུངས་སོ། །གཞན་དག་སེམས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་སྦྲ་མ་ཁོ་ན་རིགས་པར་མཐོང་བ་
རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་དབྱ་མའི་ལམ་གཉིས་ཞེས་པ་ལྟར་དབྱ་མ་པའི་
ལུགས་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་རང་ལ་དབྱ་མ་པར་འདོད་ཀྱང་། དབྱ་མ་པ་སྦྱས་ཀྱང་སེམས་
ཙམ་པ་བ་དབྱ་མ་པར་མི་འཕོད་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་དག་ཅེས་པའི་གཉིས་ཆོག་དང་། མཐོང་
བ་རྣམས་སོ་ཞེས་པའི་རྣམས་སྦྱས་གཞན་དག་ལ་དུ་མ་ཡོད་པར་བཤད་པས་ཞི་འཆོ་དེའི་མཚན་
གཞི་ཡིན་པ་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་ཞི་འཆོས་མ་ཁྲལ་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དུས་

ནས་ནལ་འཕྱོར་སྒྲོན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་བ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། རྣལ་འཕྱོར་སྒྲོན་པའི་དབུ་
 མ་རང་རྒྱད་པའི་ཤིང་རྩའི་སྒོལ་འབྲེད་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་ཞི་འཆོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྒོ་བ་དཔོན་འདིས་རྩ་
 གྲགས་ཀྱི་འང་རྩེས་ཙམ་ན་དེ་འབྲེད་ལུགས་སྒོན་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་སོགས་གཞུང་རྒྱས་
 བར་བརྩམས་ནས་སྒོལ་ཆེན་པོ་བཏོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྒོན་ནས་ཀྱང་སྒོལ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་མི་
 གཞོད་དེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་འགོ་སའི་ལམ་ལ་ལམ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། །ལམ་
 སྒོལ་ཡངས་ལ་ཆེ་བ་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒོ་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེས་ཀྱང་། རི་སྐྱད་
 དུ། དེ་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་རྣལ་འཕྱོར་སྒྲོན་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་དུ་བྱི་རོལ་
 མེད་པ་དང་། རོན་དམ་བར་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོན་པའི་དབུ་མའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་
 མཛད་པས་དབུ་མ་བ་རྣམས་བ་གཉིས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ཞེས་སོ། །འདི་ནི་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡང་
 དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་ལུགས་ཀྱང་རེ་རེ་ཙམ་བྱུང་
 མོད་ཀྱང་། གཞུང་རྒྱས་བར་བརྩམས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་བྱི་རོལ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབུ་མའི་བྱུ་
 མ་ཐའལ་སྒོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་སྒོལ་བྱེ་བར་སྒོ་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་
 སོ། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་བོད་ཁ་ཅིག་ལེགས་ལྡན་ཡན་ཆད་དུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་དབུ་
 མ་བ་སྲས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་བ་མ་བཀག་སྟེ། སྒོ་བ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེའི་གསུང་ལས། འཕགས་པ་
 ཡབ་སྲས་གྱིས་དབུ་མའི་བརྟན་བཙུག་མཛད་པ་ལས་ཕྱིའི་རོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་
 མཛད་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །སྙམ་པ་མི་འཐད་
 བར་ཐལ། སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་བ་གསལ་བར་བཀག་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སྐྱ་སྟེགས་རྣམས་གྱིས་གང་བརྟག་པའི། །བདག་དེ་རིགས་པས་
 རྣམ་དབྱེད་ན། །བྱང་པོ་ཀྱན་གྱི་ནང་རྣམས་ན། །གང་ཞིག་ནས་ཀྱང་རྟེན་མིན་ཉིད། །ཅེས་པ་ནས།
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། །ཐུབ་པས་བརྟན་པར་གང་མཛད་དེ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་

སྒྲག་བ་ནི། །སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་དེ་ཉིད་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་སྤེས་འདོད་པའི་བདག་
དང་། ཉན་ཐོས་སྤེ་བས་འདོད་པའི་རྒྱལ་ཆ་མེད་དང་སེམས་ཙམ་བས་འདོད་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་
དང་ཀུན་གཞི་སོགས་རེ་རེ་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤེའི་གསུང་
ལེགས་ལྟན་དང་ཞི་འཚོས་སྟོལ་བྱེ་བའི་སྤྱི་ཕྱི་ཙམ་འཐད་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་ལ་བཤད་བ་ཀུན་དེ་ལྟར་མི་
འཐད་བ་ཇེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། ཞེས་བཤད་བ་ནི་བྱང་
བའི་རིམ་བ་དེ་ལྟར་དུ་མངོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱས་པ།

སྤྱི་ཐོར་བླ་མ་སྟོང་ལ་འཇམ་དབལ་གཉིས། །
ལྷེ་ལ་ཆངས་སྤྱས་བཀོད་ནས་དབྱ་མའི་ལམ། །
དབྱངས་ཅན་པང་འགྲོའི་རྒྱད་དུ་བཀྱག་བ་ཡིས། །
རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱས་མཁས་རྣམས་དབྱེས་འཇུག་བཞད། །

ལྷ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། འཁྲུལ་ལྷན་དགག་པ་དང་། རོན་ལྷན་དབུ་མའི་ལུགས་སོ་སོར་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཁྲུལ་ལྷན་གྱི་དབྱེ་བ་སྦྱིར་དགག་པ་དང་། འགལ་འདུའི་སྤང་པོ་བྱེ་
 གྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་དང་གཞན་སྤྱོད་ཉག་བདག་སྤྱོད། བདེན་གཉིས་
 མི་འདོད་ལུགས་མེད་ཆད་བྱུང་མེད། ལ་སོགས་མཐར་ལྷུང་དབུ་མར་རྫོམ་ཡང་མིན། ཞེས་པ་ཨིན་
 བོ་རྩིས་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བའི་ལེ་འུ་བཞི་པ་ལས། དེས་ན་ཁྱོད་གྱིས་གང་སྤྲུས་པ། གྱིས་པ་བྱིད་པའི་
 ཐབས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་སྤྱདས་པའི་ལྷན་པོ་རྣམས་གྱིས་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་དོར་ལ་རྫོངས་
 པ་ཤེད་མ་བྱེད་པའི་གྱིས་པ་ལྷ་བྱུ་དག་གི་མགོ་པོ་བསྐྱོར་བའི་ལྷ་དན་སྤྱོད་ཆོགས་ཤིག་སྤྲུས་པ་དེ་
 རྣམས་ནི། ཡེ་ཤེས་བྱུང་བའི་ལེ་འུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། རྫོངས་བར་གྱུར་པ་མཐོང་ན་ཡང་། སྦྱིན་
 པ་དག་ནི་འདི་འདྲ་བས། བདེ་གཤེགས་ལམ་ནི་ཀུན་སྤངས་ཏེ། དཔྱུལ་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་བར་
 སྤང་། ལོང་བའི་མི་ནི་ལ་ལ་ཞིག གཞན་དག་ལ་ནི་རབ་སྟོན་བྱེད། གང་དང་གང་དག་དེ་དང་
 དེ། འདྲི་བར་བྱེད་རྣམས་དེ་མི་འདྲི། གལ་ཏེ་རྫོངས་པའི་ལམ་གྱི་དབང་། མི་མཐོང་དེ་ནི་རྟོག་བྱེད་
 གྲང་། སྤྲིག་ཅན་གྱིས་ནི་ལམ་དེ་ཡིས། བཟོད་པ་ཉམས་པ་ཐོབ་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་གྱིས་
 ལོང་བས་ལམ་བསྟན་བས་གཞན་སྤང་བར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་སྤྲིག་ཅན་ཆོས་མི་ཤེས་པས་གྲང་བསྟན་
 པ་ལྟར་འཛིན་པ་པོ་སྤང་བར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་ལྟར་སྤང་རིགས་
 ལ་སྤྱདས་པ་ཞིག་གིས་སྤང་རིགས་གྱིས་ལེགས་པར་འགོག་དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་བྱུང་བའི་ལེ་འུ་བཅུ་
 གཅིག་པ་བྱུང་དོན་བཤད་པ་ལས། ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ལྷང་དང་རིགས་པ་ལེགས་
 ལྷན་པས། ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ནི། དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཀག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་སྤང་རིགས་གྱིས་ལེགས་པར་འགོག་དགོས། ལྷང་རིགས་གང་ཡང་མེད་པར་བོད་གན་ལྷན་

པོས་སྤྲུལ་ཆད་སྤྲུལ་སྒྲོལ་བར་བྱེད། འདི་ནི་དགོ་སྒྲོལ་མ་དཔལ་མོའི་མིང་པོ་ཡི་རྒྱ་པོ་རྩི་དང་མཆན་
གཞན་ལྷ་བ་པ་ཡང་ཟེར་མོད། སངས་རྒྱས་ལ་མཇལ་བ་ཡི་རྒྱ་བྱུ་ཉི་དེ་ག་ལ་ཡིན་ལ། འདི་གཉིས་
མིང་དང་མཇེད་བ་མི་འདྲ་མོད་བོད་དག་གཉིས་ཀར་ཡི་རྒྱ་བྱུ་ཉི་ཟེར་བ་ནི་དཔེ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཟད་
དོ། །དེ་འདྲའི་རྟག་ཆད་སྤྲུལ་བ་དབུ་མ་བའི་མིང་ཅན་ཅི་འདྲ་ཡོད་སྤྲུལ་ན་འཇམ་མགོན་ས་སྤྲུ་བ་རྩི་ཉའི་
སྒྲོལ་གསུམ་ལས། ད་ལྟའི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། །རྒྱ་ནག་ལྷགས་ཀྱི་རྩོགས་ཆེན་ལ། །ཡས་བབས་
དང་ནི་མས་འཛིག་གཉིས། །རིམ་གྱིས་བ་དང་ཅིག་ཅར་བར། །མིང་འདོགས་བསྐྱར་བ་མ་གཏོགས་
བར། །དོན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར་གཞི་ལ་ཀུན་རྩོལ་ཐམས་ཅད་རི་བོང་
གི་རྩ་དང་རབ་རིབ་ཀྱི་རྣམ་མཐའི་སྤྲུལ་ལྟར་གཞི་ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་ཀྱང་སྒྲོ་བ་ལྷུ་ལ་བའི་འོར་ཡོད་
བ་ཀུན་རྩོལ་རྩ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལ། ལམ་སྒྲོལ་ཆེ་ཡིད་ལ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་མཆན་འཛིན་
བདུད་ལས་སུ་བསམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཀུན་འགོག་ཅིང་སྒྲོད་པའི་ཆེ་ཆོས་སྒྲོད་བཅུ་དང་པར་
བྱེན་ལྷ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲུན་པོ་མས་འཛིག་གི་ཆེད་ཡིན་པས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནག་གི་
མཐའ་པོ་རྩ་ཤང་གི་རྩོགས་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲོར་དང་། དེའི་རྩེ་ས་འབྲངས་མིང་དོན་བྱ་སྒྲོད་སོར་བཞག་
བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་དང་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་མར་མི་དག་གི་བྲག་ཆེན་ནི་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་མོད་
བར་སྐབས་ནས་ཆོས་ལྷགས་སྤྲུ་ཆོགས་ཉན་མཐའ་མང་པོས་བྱུབ་སྤྱིང་སྒྲོར་ནས། ས་རྩོལ་གི་རང་
བཞིན་གྱི། །སྤྱོགས་བམ་དག་ལ་བྲག་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་མེད་རྩོགས་རིམ་གྱི་མཉམ་
བཞག་ན་རྣམ་རྟོག་བྱ་མི་རུང་བར་བཤད་བ་རྣམས་ལས་དང་པོ་བའི་དབང་རྣོན་གྱི་ཉམས་སུ་ལེན་
ལྷགས་ཡིན་པར་བསམས་ཤིང་། རྩ་ཤང་གི་ལྷགས་དང་མ་སྤུན་པར་གོ་ནས། རྩ་ཤང་གི་ཡས་བབས་
ལ་ཅིག་ཅར་དང་མས་འཛིག་ལ་རིམ་གྱིས་བ་བཏགས་ནས་གཞི་ལམ་ལྷ་སྒྲོད་དེ་ལྟར་བྲས་ལ་གཞན་
ཡང་། རི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་ནང་ལྟར་རེས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྤྲུ་དང་ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་ཟེར་བ་དང་། རེས་རྣམ་རྟོག་གང་ཡིན་མཆན་འཛིན་དང་བདུད་ལས་སུ་འདོད་བ་གཉིས་ལྷ་

བུའི་ལྷག་སྒྲོད་ཀྱི་འགལ་བ་མང་ཡང་དེ་མ་གོ་བར་སྒྲུན་པོ་རྣམས་ཅལ་རྒྱགས་བྱེད་པ་ནི་མི་གཙང་
 བ་མི་གཙང་བ་དང་མ་སྒྲུན་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཉིད་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱིས་བ་དང་ནི་བྱིས་
 པའི་མ་སྒྲུན་འབྱོར་བ། །རི་ལྷར་མི་གཙང་བ་དང་མི་གཙང་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བྱས་ཤེས་
 ལ་དུས་བྱིས་ཀྱང་ལ་ལ་ན་རེ། །ཁྱོད་རང་བྱིའམ་མེད་གེ་གང་དུ་འདུག་ལྷོས་ལ་ཁྱོད་དེ་གཉིས་གང་
 ཅུང་དུ་མ་བྱུབ་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཡང་སྤང་ན། དེ་ནི་སྒྲུན་སྤྲོས་ལ་ཆད་ཅི་ཡོད།
 ལྷ་བ་ལོག་པ་དེ་འདྲ་སྟོན་མཁན་དང་ཉན་མཁན་དེ་གཉིས་ངོ་མཆར་ཆེ། འདི་དག་ལ་མཁས་ཤིང་
 བྱུབ་པའི་དབང་ལྷག་དུ་མས་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པས་འདིར་རྒྱ་ཆེར་མི་སྒྲོ་ལ། མདོར་
 བསྐྱུས་གཅིག་སྤྲོས་ན། ཁྱེད་ཅག་གི་ལུགས་དེའི་བྲིན་ཚུལ་དང་། ལུལ་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་དང་།
 སྒོ་མ་ཚུལ་དང་། མིང་དོན་དང་། བསྒྲོ་མ་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལྷ་ཀ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྷར་
 ཐོག་མ་ནས་སྒྲུན་པོ་ལ་སྟོང་ཉིད་འཆད་པ་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་དང་འགལ་བ་དང་། ལུལ་ལ་མ་
 དབྱད་པར་སྟོང་བ་རྟོགས་པར་འདོད་པའང་མདོ་སྤྲུགས་གང་དང་ཡང་མི་མ་སྒྲུན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་
 མི་སྒྲོ་མ་པར་སེམས་ཏད་པོར་འཛིག་པ་ཡང་མདོ་དང་བྱུབ་སྟོང་སྒྲོར་ཀྱང་དང་ཡང་འགལ་ལ་
 སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་དང་མིང་མདོ་ལུགས་ལ་བྱེད་པའང་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲོ་དོན་ལ་
 མོངས་ཉགས་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་ཐོབ་བྱ་མེད་པར་སྒོ་ཟད་ཆོས་ཟད་དུ་འདོད་པ་མདོ་སྤྲུགས་
 རྣམ་དག་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱད་པར་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུན་པོ་ལ་ཐོག་མ་ནས་སྟོང་
 ཉིད་བསྟན་ན་གཉི་ཕྱག་ཆེར་འཕེལ་ནས་ཕྱང་འབྱོར་བས་དེ་ལྷར་མི་སྟོན་པ་ནི་འཕགས་པའི་སྤྱིས་བྱ་
 དམ་པ་ཐམས་ཅད་བཞེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེགས་པ་བྱུག་ཅུ་བ་ལས། དེ་ཉིད་ཆོལ་ལ་ཐོག་མར་
 བྱི། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། སྤྱི་
 པོ་སྒོ་བྲོས་མ་བྱང་པ་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་རབ་ཏུ་སྐྱར་བ་ན། བེན་ཏུ་མོངས་པ་
 སྤྱི་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟོང་བ་ཉིད་མི་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་དང་།

གྲུབ་སྒྲིང་ཀུན་གྱི་སྤྱི་མོ་གསང་བ་གྲུབ་བ་ལས་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་འདུས་པར་ཡོངས་གསང་བ། །འགྲོ་
བའི་མགོན་གྱིས་གང་གསུངས་པའི། །གོང་མ་གོང་མའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས། །བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་བཞི་པ་
ཉིད། །ཅེས་བསྐྱེད་རིམ་དང་རང་བཞིན་དང་ཡེ་ཆུ་དང་དེ་ནས་བྱུག་ཆེན་ཏེ་བཞི་པ་རིམ་པས་སྐྱོམ་
དགོས་པར་བཤད་བ་ལྟ་བུ་མང་བའི་བྱིར་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་མོངས་པའི་སྒྲོ་རོ་ན་ཕུང་སོགས་
ལག་འཁེལ་འཆར་བར་མཚན་མོའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་དེའི་སྤྱིང་དུ་ཤེས་བྱའི་རབ་དབྱེ་
ལ་མ་སྦྱངས་པར་བཤད་ན་དེ་འབྲའི་གཉི་ཟུག་གིས་སྒྲིང་ཉམས་ཆེར་འཕེལ་ནས་བྱུང་གཞི་མ་ངེས་
པར་བྱུང་ཆོས་སྒྲིང་ཉིད་ངེས་དཀའ་བས་ཐོག་མར་ཕུང་སོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཅན་ཡོད་ན་ཆོས་རྣམས་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྒྲིང་བ་འཇུག་ཅེས་དང་།
ཆེ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོལ་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་སྒྲ་མ་པན་པར་འདོད་པར་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་
ན། ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྲམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྟ་
དང་སྒྲིམ་ཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་ཁམས་བཙེན་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཤེས་བ་ལ་
སྒྲོས་ནས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་དབང་ཡན་ལག་
མེད་པའི་རྗེ་རྗེས་ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པར། མར་མེ་འབར་བ་བསད་རུང་གི། །ཤི་ན་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་
ལྟར། །དངོས་པོར་འཇིན་བ་ཉིད་རུང་གི། །དངོས་མེད་འཇིན་བ་དེ་ལྟར་མིན། །ཞེས་བ་ལྟ་བུ་མང་བའི་
བྱིར། བྱུང་བར་གཉིས་བ་མ་དབྱུད་བར་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དེ་ཡང་མདོ་སྔགས་དང་རྒྱབ་
འགུལ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྔགས་ཀུན་མཐུན་པར་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དབྱུད་དགོས་པར་
གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། བསྐྱར་བཙུངས་ལས་དབྱུད་ཅོད་ལ་ཆགས་པའི་བྱིར། །མ་
མཛད་རྣམ་གྲོལ་བྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱར། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་
འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། །གང་བྱིར་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །ཞེས་
དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སུན་ཕུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྒྲོང་བར་ནི་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་

སོགས་འདི་བཤ་བྱུང་དུ་མས་སྒྲིགས་ལ་དངས་ནས་བཤད་པ་སོགས་ཆེས་མང་ཞིང་། སམ་བུ་ཉ་
ལས། དང་པོར་སྟོང་ཉིད་རྣམ་བསམ་ནས། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་བཟུ །གཟུགས་གྱི་ཁམས་ནི་
སྟོང་བའོ། །སྐྱ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ནི་བྱ། །ནས། ཡིད་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱ། །ཞེས་བཤད་ནས་དེའི་དོགས་
གཙོད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། མིག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཡི། །ནང་དུ་རྣམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་ལགས། །རྣ་བའི་
རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཡི། །ནང་དུ་རྣམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་ལགས། །ནས། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཡི། །ནང་
དུ་རྣམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་ལགས། །ཞེས་རྟེན་དབང་པོ་བདེན་པར་མེད་ན་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་བྱུང་
དེས་པའི་ལན་དུ་ཡུལ་རྟེན་བརྟེན་པ་གསུམ་ག་བདེན་པར་མེད་པར་གསལ་བར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་
ལས། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་ལྟ་བུ་མེད། །སྐྱ་མེད་ཐོས་པ་པོ་ཡང་མེད། །དྲི་མེད་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡང་
མེད། །རྟོ་མེད་སྟོང་བ་པོ་ཡང་མེད། །རེག་མེད་རེག་པ་པོ་ཡང་མེད། །སེམས་མེད་སེམས་ལས་བྱུང་
བའང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདན་བཞི་སོགས་ལས་ཀྱང་དབྱུད་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་
གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་དང་། དེའི་བཤད་རྒྱུད་ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་དབྱུད་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་
བཞིན་དུ་གྱུར་དང་བདེ་མཆོག་ཅ་བཤད་དང་། དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་རྣམས་དང་བྱུང་སྟེང་སྟོར་ནས་
ཀྱང་དབྱུད་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་རྟ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་མི་ཤེས་བྲམ་ཟེ་ན། །གྱི་ན་རིག་
བྱེད་བཞི་དག་འདོན། །སོགས་ཀྱིས་ཆངས་པ་བཀག། དེ་ཉིད་ལས། དབྱུག་གུ་ཅེ་གསུམ་ལེགས་
ལྡན་གཟུགས། །སོགས་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་བཀག། དེ་ཉིད་ལས། ཨེན་རེ་ཐལ་བས་ལུས་ལ་བྱུག་ནས་
སྟ། །སོགས་ཀྱིས་བྱུང་འདུག་པ་བཀག། དེ་ཉིད་ལས། སེན་མོ་རིང་ལ་མ་ལུས་དྲི་མས་གཡོགས།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟད་བྱེད་པ་བཀག་ཅིང་། །དེ་ཉིད་ལས། བདེ་བའི་དེ་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་གྱུར་
ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་སྤྲེ་གོང་འོག་གི་ལུགས་མི་ལེགས་པ་དག་བཀག་པས་མཆོན་ཉིད་
ལས་ཀྱང་འདི་ལས་སྟག་ཅི་དབྱེད། །གསང་བ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། མྱིད་པའི་ཅེ་མོ་མཐར་སྟག་
བ། །ཁམས་གསུམ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཉིད། །ལམ་གྱི་སོ་སོར་བརྟགས་བྱས་ན། །ཕུང་པོ་བདེན་

བ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྤྱི་ཞིག་གིས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་ །འདི་ནི་གང་ལ་བརྟག་པར་བྱ། །འབད་པས་དེ་ཉིད་
 དེ་ཁོ་ན། །དི་སྤྱིད་བར་དུ་བརྟགས་བྱས་པ། །སོགས་ཀྱིས་འབད་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཡུལ་དབྱེད་
 དགོས་པར་བཤད་ཅིང་དབྱེད་ཚུལ་ཡང་གཏན་ཆིགས་གཅིག་ཏུ་བྱལ་སོགས་ཀྱིས་དབྱེད་དགོས་
 ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཅིག་དང་དུ་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། །གཅིག་དང་དུ་མིན་འང་མ་ཡིན་ལ། །བརྒྱབས་མེད་
 ལྷང་བ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། གྲུབ་དབང་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས་
 གྱུར། སྤྱག་བསྐྱལ་མ་ལུས་ཟད་པའི་གོ་ཆ་བགོས་ནས་ནི། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་ཐོབ་
 བར་འདོད་པ་ཡིས། །སེམས་ནི་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་འབད་དེ་དབྱེད་བྱས་ལ། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་
 བདག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཟད་པའི་ངེས་འབྱུང་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བདེ་གཤེགས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བརྟན་པོར་བྱས་ནས་དེ་རྗེས་སུ་འབད་པས་དབྱེད་ནས་
 བདག་གྱུང་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བཤད་ལ། །ཨིན་པོ་རྟེན་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་གཉིས་
 དང་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཚོངས་པ་སོགས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པར་འདོད་པ་ལེ་ཏུ་སོ་སོས་བཀག་ཅིང་དེ་
 ཡང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགོག་དགོས་པར་སྤར་བྱངས་པ་ལྟར་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་འབྲེལ་དང་། །ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་སོགས་དང་། དེ་ཉིད་བརྩུ་བ་ལས་གྱུར། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
 ཤེས་འདོད་པས། །རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་མིན། །སྒྲ་མའི་ངག་གིས་⁽¹⁾མ་བརྒྱན་པའི། །དབྱ་
 མའང་འབྲིང་བོ་ཅམ་དུ་གནས། །ཞེས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་སོ་སོར་དབྱེད་ནས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་
 བབ་པ་སོགས་མདོ་སྤྱགས་གཅིག་དང་ཡང་ཁྱེད་ཅག་མི་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་ཐོས་བསམ་དུས་དབྱེད་
 བས་གཏན་ལ་བབ་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་མན་ལ་དབྱེད་སྟོམ་གྱིས་ལྟ་བ་སྟོང་ཡང་རྫོགས་རིམ་ལྟན་
 སྟེས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མི་རུང་པའི་ཤེས་བྱེད་དོ་ཏ་སོགས་ལས་དང་པོ་ལ་སྤར་བ་ནི་ལྟོན་ཤིང་གི་
 ཆད། དེའི་སྤྱ་གྲུ་ལ་བྱས་པ་ལྟ་བུར་སྤར་བས་ད་དུང་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཅིག་བསྟེན་པར་གྱིས།

1 དབྱས་དཔར་ན། རྒྲ་མའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པའི།

མདོར་ན་འདི་དག་གི་གདུལ་བྱས་དེ་ལྟར་དབྱེད་མི་དགོས་ན་རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅས་འདི་དག་ཏུ་
 བཤད་བ་དེ་སྤྱི་ལ་དགོས་སྟུང་དུ་བསམ་བར་གྱིས་ཤིག། ཁྱེད་པར་གཉིས་བ་སམ་བྱ་ཏེ་ལས། སྟོང་
 བ་བསྟོམ་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ལ་འབྲུལ་ནས་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་
 མི་སྟོམ་བ་སོགས་འདོད་བ་ཡང་མདོ་སྟགས་ཀྱང་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་ཏེ་གདན་བཞེད་དང་སམ་བྱ་
 ཏེ་གཉིས་ལས། དོན་དམ་པར་རྣམ་པ་དང་རེ་དོགས་དང་འདོད་སྤྲིག་ཐོག་མཐའ་སོགས་སུ་བདེན་
 བར་འཛིན་པའི་ཡུལ་མེད་ཅེས་ནས་མཁའ་ལྟ་བུར་བསྟོམ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སམ་བྱ་ཏེ་ལས།
 རྣམ་པ་མེད་ཅིང་དོགས་བ་མེད། །འདོད་བ་མེད་ཅིང་སྤྲིག་བ་བྲལ། །ཐོག་གམ་ཐ་མའི་རྟོག་ལས་
 སྟོམ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཁས་པས་སྟོམ། །ཞེས་དང་། དཔལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་མགོན་པོས་ཀྱང་།
 དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱས་ལ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་བསྟོམ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་བྱུང་བ་ལས་
 ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཤེས་མཆོག་ཐབས་དང་ནི། །བཅས་པར་ཡང་དག་སྟོམ་བ་ནི། །ཤིན་ཏུ་བྲག་པོའི་བདག་
 ཉིད་ཅན། །སྟེ་བ་གཅིག་གིས་འབྱུང་བར་འབྱུང་། །ཞེས་ཐབས་དང་བཅས་པས་ཡང་དག་པའི་སྟོང་
 ཉིད་བྲག་ཏུ་བསྟོམ་ན་ཆེ་དེ་ལ་མཆོག་འབྱུང་བར་བཤད་པས་བྱུང་སྟོང་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་
 ལ། འདིས་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་ལུང་བྲངས་ནས་བཤད་ཅིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འབྲེལ་
 ལས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གྱི་གཞི། །གནས་མེད་སྤྱི་མ་དང་མཚུངས་པའི། །ཞི་བ་སྤྱིད་
 བ་འཛོམས་བྱེད་པའི། །སྟོང་བ་ཉིད་འདི་རྟག་དུ་བསྟོམ། །ཞེས་ཐོག་གསུམ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱང་གྱི་
 གཞིར་གྱུར་བ་ཆོས་གང་ཡང་རང་ངོས་ནས་མེད་ཀྱང་དེར་སྤྱང་བ་སྤྱི་མ་ཆོས་དབྱིངས་དེའི་ངོ་ན་སྤྱི་
 རྟོག་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་སྟོས་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་སྤྱིད་བ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་འདི་རྟག་
 ཏུ་བསྟོམ་ཞེས་བཤད་ལ། མི་ཏྲེ་པས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བཅུ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རོ་གཅིག་
 རྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་བརྟེན་ཏེ་ལྟན་སྟེ་དོན་རྟེས་ཀྱང་། དེ་ལ་དང་པོར་ཐོས་བ་ལས་
 བྱང་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ་ལུང་གི་དོན་ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བསམ་བ་ལས་བྱང་པའི་

དེག་པ་དང་ལུང་དག་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་དེས་པ་བྲང་བའི་དོན་ལ་དེས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམ་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏྲོང་པ་མ་བསྟོམ་པར་འདོད་དམ་བསྟོམ་པར་
 འདོད་ཀྱང་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་བསམ་རྒྱ་མེད་པར་སེམས་ཏུ་དེ་བསྟོམ་ན་ཅི་འདྲ་སྟམ་ན།
 དེ་ནི་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མ་རིག་པའི་བསྟོམ་རྒྱལ་ཡིན་ལ་དེ་མང་དུ་བསྟོམ་ན་དུད་འགོར་སྦྱེ་བར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཨིན་པོ་རྩིས་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཉེས་པའི་ཆོགས་འགྱུར་བ། །དེ་བས་
 རྣམ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་སེམས་མེད་དེ་ཉིད་ནི། །དེ་ནི་རབ་ཏུ་དགག་པར་བྱ། །ཤིན་ཏུ་སྔོངས་
 སྐབས་ཡེ་ཤེས་སུ། །རྣལ་འབྱོར་བ་ནི་ལ་ལ་འདོད། །ཅེས་རྣམ་པ་འཛིན་རྒྱ་མེད་པའི་སེམས་དེ་
 ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་ང་དེ་དགག་པར་བྱ་ཞེས་དམ་
 བཅས་ནས་སྟོ་ལ་རྣམ་པ་གང་ཡང་འཆར་བའམ་འཛིན་རྒྱ་མེད་པའི་སྐབས་དེ་འདྲ་རྟེན་ན། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཤེས་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ལ་འདོད་ཅེས་རྒྱ་གར་དུ་ཡང་སྲར་དེ་འདྲ་
 བ་བྱུང་བ་ཕྱོགས་སྲར་བཀོད་ནས་དེ་ཉིད་ལས། སྔོངས་པ་བསྟོམ་པས་སྔོངས་པ་ནི། །རྒྱལ་ངན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ། འདིས་སྔོངས་པ་བསྟོམ་པས་ཞེས་མ་རིག་པ་
 བསྟོམ་པར་བསྟན་ནས་ལྟག་མས་འབྲས་བུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྲར་ཞེ་གནས་མ་གྲུབ་པ་
 གཅིག་གིས་འདི་འདྲའི་སྔོངས་པ་དེ་བསྟོམ་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཕྲུག་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ།
 ཞེ་གནས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་རིམ་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་དེ་འགྲུབ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྟོམས་འཕྲུག་བརྒྱད་ཀ་དག་བ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་སྔོངས་པ་དེ་འདྲ་མི་
 དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅམ་བསྟོམ་པས་དག་བ་ཡང་ཡོད་པ་མི་སྤང་རོ། །འོན་ཏྲོང་གསུམ་ལས།
 ལྷན་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེར་བསྟོམ་པ། །ཐལ་ཆེར་དུད་འགོའི་རྒྱ་རུ་གསུངས། །མིན་ན་གཟུགས་མེད་
 །ཁམས་སུ་སྦྱེ། །ཡང་ན་ཉན་ཐོས་འགོག་པར་ལྟུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྟམ་ན་
 རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་མི་འགལ་ན་འདི་དག་དང་འགལ་ཡང་འདི་དག་གི་སྟོན་དུ་འགྱུར་མོད་

གྲང་འདི་དང་མ་ཐུན་ཏེ་སྒྲུག་པོ་ཞི་གནས་སོགས་མ་ཐོབ་པས་སྒོངས་པ་བསྐྱོམ་པ་པལ་ཆེར་རམ་
 མང་ཤོས་དེ་དུད་འགོར་སྒྲེ་བ་དང་། ཞི་ལྷག་གས་བསམ་ག་ཟུགས་ཐོབ་པ་གཅིག་གིས་ག་ཟུགས་
 སྤང་བཀག་ཅམ་གྱི་ནམ་མཁའ་བསྐྱོམ་ན་ག་ཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེ་བ་དང་། ཞི་ལྷག་སྒྲོན་མེད་གཅིག་
 དང་སྒྲོང་རྒྱུ་བསྐྱོམ་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་འགོག་པར་ལྷུང་ལ་ཕྱི་མ་འདི་ནི་སྤྱི་མཐར་སྤང་སྟེ། ལམ་གྱི་
 གཙོ་པོ་ནམ་གསུམ་གྱི་དགོངས་འབྲེལ་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་ལས། རྟོག་པ་ནང་དུ་ཁ་ཆོམ་
 པའི། རས། ཞི་གནས་སྒྲོན་མེད་གཅིག་དང་བྱང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་བསྐྱོམ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཉིང་འཛིན་སྒྲུབ་ཚུལ་སྒྲོན་མེད་ཅམ་ཡང་སྐྱོམ་ཚུལ་དེ་ལ་མ་མཐོང་ལ་ཡིན་པོ་རྩིས་རྒྱས་པར་
 བཀག་འདུག་པས་སྒོ་ལྷན་ནམས་གིས་བག་བྱ་བའི་གནས་སུ་སྤང་རོ། །བྱང་པར་བཞི་བ་མདོ་
 རྣམས་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་ཀུན་དོན་གཅིག་པར་འཆད་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཆོན་ཆེ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་བྱུང་མེད་གྱི་མིང་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ་པར་ཕྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་ལག་རྟགས་
 ལ་དཔེ་བྱས་ནས་དེའི་མིང་བརྟགས་གྲང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་ཡིན་ཏེ། སམ་བྱ་ཏེ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི་སྤྱར་བར་བྱ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ལ་བོད་དག་གིས་འདྲ་མིན་མང་ཡང་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་སྤེངས་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་དེ་
 ལྟར་དགོས་ཏེ། བ་མ་གཉིས་ཀའི་ཕྱག་རྒྱའི་དོན་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་སྤེངས་
 གི་ཞེ་བཞི་བ་ལས། ཕྱག་རྒྱའི་དབྱེ་བ་སྒྲུན་མེད། ཆོས་དང་ལས་དང་དམ་ཆིག་དང་། ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་མདོན་པར་བཅོད། ཅེས་ལས་རྒྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དམ་ཆིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་།
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞིའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་ནས་ངོས་འཛིན་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དེ་ཉིད་ལས། ལས་
 གྱི་ནམ་སྤྱི་རེས་པ་ཡིས། ཀུན་ནས་རྒྱས་བཏབ་ལྟ་བུར་གནས། ཞེས་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རྒྱས་བཏབ་ནས། ཞེས་དང་། དམ་ཆིག་རང་གི་ཡོན་
 ཏན་དངོས། །རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ། །སོགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་

ཆིག་ནི། །ཡོངས་དག་པ་ཡི་མཛད་པའི་ས། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་རང་བཞིན་མེད། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཞེས་ནི་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བཤད་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནི། དེའ་བྱ་ཞབས་ཀྱིས། །ཁམས་གསུམ་ལ་བྱབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
དང་། འབྱུང་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རང་བཞིན། ཞེས་དང་། སྤྲུལ་དོན་ལྟ་བུའི་མིག་འབྱེད་
ལས། ཐེག་པ་སློན་མེད་པ་འདིར་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྩན་མོ་དང་ཕྱག་རྒྱ་མའི་མཚོག་ཏུ་གསུངས་པ་
དུ་མ་ཞིག་འདུག་པའི་ངེས་དོན་མི་ཤེས་པར་སྤང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེས་
ན་ཕྱག་ཆེན་ལ་སྟོང་ཉིད་དང་རྣམ་མེད་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དང་རྣམ་བཅས་སྟོང་ག་ཟུགས་ཀྱི་
ཕྱག་ཆེན་གཉིས་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པ་སོགས་དང་རྒྱད་སྟེ་སོ་སོའི་བཤད་པ་ཤེས་དགོས།
བྱད་པར་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ་ག་ཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས། ཕྱོགས་བརྩ་དག་ན་སངས་རྒྱས་བཙུངས་
ལྟར་འདས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ངེ་སྟེད་འདུག་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཁའི་སྟོས་རྒྱས་བཏབ་པ་དང་མཚུངས་པར་འབྱུང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གསེགས་
པས་རྒྱས་བཏབ་པ་ཞེས་གསུངས་ལ་བཀར་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་ཚུལ་ཡང་དེ་
ལྟར་ཡིན་ནོ། །མདོ་ཉིད་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། ཞེས་
པས་རྒྱས་འདེབས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིང་མ་བསྟན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་
ཅམ་ལ་འབྲི་འདོད་ན་མདོ་གཞན་རྒྱས་ཏེ། ག་ཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་འདི་ནའང་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་མང་
དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་མདོ་སོགས་ན་ཤིན་ཏུ་མང་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་
བསྟན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱག་
རྒྱའོ། །ར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཅ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱག་
རྒྱའོ། །ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་དང་ག་ཟུགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཞེས་

སོགས་ལྟར་བཤད་དགོས་ལ། སྟོང་ཉིད་ལ་ཡུམ་གྱི་ཐ་སྟད་བྱས་ཀྱང་ཆུང་མའི་ཐ་སྟད་མིན་ལ།
 བྱིད་ཅག་གིས་བྱུ་བ་སྟོང་གི་ཕྱག་ཆེན་དུ་འདོད་པ་དང་ཕྱག་དང་རྒྱ་སོགས་སྤལ་ནས་བཤད་ཚུལ་
 དེ་མདོ་སྒྲགས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའོ། །འོ་ན་འདིར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱག་ཆེན་དུ་བཤད་
 པས་དེ་དང་མཐུན་སྟུང་ན་མི་རུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་ལས་སྦྱིན་པ་བཤད་ཆད་མིང་མཐུན་ཡང་
 བྱང་སེམས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱིན་པར་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་པར་ལྟ་བུ་འབྲས་
 བུའི་ཆེ་སྟོང་དང་ཕྱང་སོགས་གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་ཕྱང་
 འདས་ཐོབ་མཁན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཡན་ལག་བདུན་དང་དབང་ཕྱག་བརྒྱད་ལྟར་གྱི་རྒྱལ་བ་ཡོད་པ་བྱུ་བ་སྟོང་སོགས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ལྟར་སེམས་ཀྱང་ཟད་མི་འགྲོ་བར་
 དེ་མ་ཟད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་ཟད་པར་མི་བྱེད་དེ། སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཆགས་སོགས་
 འབྲས་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་སེམས་ལ་གནས་ཀྱང་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་དེས་
 སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཞེས་མདོ་དུ་མར་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་
 བསྟོད་པ་ལས། ས་བོན་གྱུར་པ་ཁམས་དེ་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཉེན་དུ་འདོད། །རིམ་གྱིས་
 སྦྱངས་པར་གྱུར་པ་ལས། །སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ས་བོན་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་
 པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བསྟན་ནས། སྦྱོད་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། མི་ཏག་སྤྱག་བསྐྱེད་སྟོང་པ་
 ཞེས། །བྱ་བ་གསུམ་པོ་སེམས་སྦྱོང་བྱེད། །མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། །སྤྲེལ་གས་དེ་མས་དེ་མ་
 ཅན། །རི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། །དེ་མ་འཆོག་འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་
 ཡི་སེམས། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་དེ་མ་ཅན། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་སྟེག་ །དེ་ཉིད་འོད་
 གསལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྦྱོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་རི་སྟོད་གསུངས་པ་

གང་། །དེ་དག་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལྟོག་ །ཁམས་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་སོ། །འོན་མཛད་རྒྱུ་ལྟར་བྱེད་ལྟར་དུ་མ་ལས་སྒོ་ཟད་ཆོས་ཟད་ལ། བསྐྱུགས་པ་
དེའི་དོན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ཐིམ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
འོད་གསལ་བ་དང་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་ཞི་རོ་གཅིག་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་དོན་དང་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
དབྱིངས་ཀྱི་དོན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ད་གཤོད་དེ་དང་བྲལ་བ་དང་སྦྱེ་འཆི་དང་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་
བྱེད་ཀྱི་ཟད་པ་སྤང་འདས་ལྟ་བུར་གཤོད་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་གྱི་སྤང་འདས་དང་།
རང་བཞིན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཐིམ་དང་བྲལ་བས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། དེའི་འཁོར་བ་
དང་དེ་སྤངས་པའི་ཆ་གང་ཡང་མེད་པས་སྤྱོད་ཞི་རོ་མཉམ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛད་ལབ་སྤྱས་
མཇལ་བ་ལས། ཆོས་གང་ལ་རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་བཅོ། །དངོས་པོ་
མཆིས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་བཅོ། །གང་ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་བ་དེ་ནི་མི་སྦྱེ་བཅོ། །གང་མི་སྦྱེ་བ་
དེ་ནི་མི་འགག་བཅོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་
ན། །གཟེད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྦྱེས་དང་། །རང་བཞིན་སྤང་འདས་པ་ཞེས། །མགོན་པོ་བྱེད་ཀྱིས་ཆོས་
རྣམས་བཤད། །ཅེས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟོད་པ་ལས། གཤོད་མ་ཉིད་ནས་མཉམ་གྱུར་
པ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་སྤང་འདས། །ཡང་དག་པར་ནི་མ་སྦྱེས་ལགས། །དེ་སྤྱད་ཆོས་རྣམས་
ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་རྩུ་མ་དང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་སོགས་དུ་མས་དེ་ལྟར་བཤད་
དོ། །ཀྱུན་མཁྱེན་རྩོན་པ་ཆེན་པོས་སྤྱོད་པོའི་མཛད་བཅུ་དང་རྒྱུ་རྩུ་མ་དང་དུས་འཁོར་དགོངས་
པར་བྱས་ནས་གཟུགས་དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱིས་དབྱེད་ཆེ་གཟུགས་གཟུགས་ཀྱིས་སྤོང་བ་རང་
སྤོང་དང་དེ་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་ཆད་སྤོང་ཡིན་ལ་དེས་ན་ཆོས་གང་ཡང་རང་གི་རོ་བོ་བདེན་
སྤོང་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་སྤོང་ཚུལ་གཤོད་འཛེམས་ལྟར་ཡོངས་སུ་བྱུང་ནི་གཞན་དབང་ཀྱུན་བཅུགས་
གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱི་སྤོང་བ་དེ་དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཀྱུན་མཆོག་ལྔ་ཀྱི་སྤོང་བར་

འདོད་ལ། བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོའི་མདོའི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཆོན་
 དཔེ་གསལ་ལྟོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉག་བརྟན་ཐེར་བྱུག་ངོ་པོ་འི་བྲལ་དང་གསུང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་བ་དང་
 ཐུགས་ཐག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བྱུབ་ཅིང་དོན་དམ་བདེན་པ་
 དང་སྟོ་བྱར་འི་མས་བརྟམ་སྟེ་གནས་ཞེས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་དང་འབྲུམ་མཆོན་སོགས་ལས་བཤད་
 ལ། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་ལྷག་མཚོག་གིས་ཀྱང་རྫོང་ཆང་མས་མ་བྱུབ་པར་རྟོག་ངོ་ཅམ་དུ་ཐ་
 སྤྱད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དང་དོན་དམ་བདེན་བྱུབ་རྫོང་པ་ལྟ་བུ་གང་ལའང་མ་སྟོས་པའི་རྫས་ཡོད་དང་
 སྟོམ་དུས་སྐྱུ་ཆང་པའི་བྱུབ་མཐར་འབྲུལ་ནས་གང་ལ་མི་སེམས་མི་གནས་པའི་སྟོས་བྲལ་སྟོམ་པ་
 ཡིན་ཞེས་དབུ་མ་རྣམ་ངེས་སུ་བཤད་ལ། གཞན་ཡང་ཀྱན་བརྟམ་དང་པར་རྟེན་ཅ་རྟེན་སོགས་དང་
 ཉི་ཤུ་བ་སུམ་ཅུ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་རྩོལ་བ་རྒྱ་བོད་སུ་དང་མི་བསྐྱེད་རེ་བྲིས་ནས་དེ་ཐམས་
 ཅད་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱགས་ལ་དགག་ཁུལ་གྱིས་བཙོན་པར་བྱས་སྟུང་། ཆེན་པོ་གོ་བོས་ཀྱང་
 འཇུག་རྟེན་ཀྱང་ཕྱང་རིགས་བྲལ་པའི་དགག་པ་དང་ཆང་གྱུ་པའི་སྐྱེ་བྱ་བྱ་བྲིས་པ་བསྐྱས་ན་རྒྱན་པོ་
 དང་སྟོན་པའང་སྐྱམ་པ་བྲིས་སྟུང་བ་འདི་དག་ནི་ཕྱང་རིགས་སྐྱེ་པའི་དབང་ཕྱག་མཁས་བྱུབ་ཆེན་པོ་
 འཇམ་དབྱངས་དགའ་པའི་སྟོ་གྲོས་དང་གཞུང་ཕྱགས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནང་བུན་རྒྱུད་པའི་དོན་གྱི་བཤ་
 ཆེན་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཡབ་སྲས་དང་བཅས་པས་ཕྱང་རིགས་ཀྱིས་དགག་གཞག་
 འཕགས་ཡུལ་པར་ཆེན་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་དན་ཉི་འོད་དང་ལྷན་པའི་ཐུན་པ་ལྟར་བྲས་ལ་ཆེན་པོ་གོ་
 ལྷག་གཉིས་ཀས་རྗེའི་ཅ་ལྟར་རྣམ་བཤད་དངོས་བྱུབ་སྟེ་མ་སོགས་ལ་དགག་པ་ཐན་སུན་གྱི་ལན་སྐྱ་
 པའི་དབང་ཕྱག་འཇམ་མགོན་མཆུངས་མེད་པར་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་དཔལ་རྣམ་དཔྱོད་
 མཚོག་གི་སྟེས་སྟོམ་གསུམ་རྣམ་བཞག་ཀྱང་སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་རྒྱན་ཆང་ལ་བརྟག་དབྱེད་མཛད་
 འདུག་པས་དེ་དག་ལ་དགག་པ་འདིར་མི་སྟོ་ལ། ཀམ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་པར་འཇུག་གི་བཤད་པ་དང་
 འབྲི་གྱང་དགོངས་གཅིག་གི་རྟེན་སོགས་ལས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགག་སྐྱས་འགའ་མཛད་ཀྱང་གཞན་

དབང་ཡིན་པར་ཆབ་ཤོག་དང་གསུང་མགྲུར་ལས་བཤད་ཅིང་ཐེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལུགས་མཆོག་ཏུ་ཡང་
ཡང་སྟོན་མེད་པར་གསུངས་པའི་འདིར་དགག་མི་དགོས་ཐེ་བཙུན་པ་དང་བཤ་ཆེན་གཉིས་ཀས་
ཀྱང་ཀར་ལན་རེ་བྱས་སོ། །རྫོན་པའི་འདོད་པ་དེ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཐེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་
དང་གནས་སྤྱིང་བ་དང་ཡར་འཕྲོག་པ་སོགས་དུ་མས་བཀག་པའི་གཞན་རྣམས་གྲགས་ཆེ་ལ་ཤིང་རྩ་
ཆེན་པོ་རེད་མདའི་རྒྱད་སྒྲའི་དཀའ་འབྲེལ་དགོངས་ཟེབ་སྤང་བར། གང་དག་ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་སུ་ཟེན་ཀྱང་སྟོན་ལན་གཅིག་མིན་པར་སྤྱི་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པར་
བྱས་པས། དུག་སྒྲུལ་གྱིས་སྒྲ་ཅིའི་ཕྱི་ཆོར་བ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཁོང་ནས་
འཁྲུག་པ་དག་ན་རེ། ཁམས་བདེ་བར་གསལ་གསུང་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
ལས་ལོགས་སུ་དོན་དམ་པར་བྱབ་པ་རྟག་པ་དང་གཅོང་བ་དང་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་ཆས་སུ་ལྟན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྟན་གཡོ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་གནས་སོ། །ཞེས་ཟེར་འདི་ནི་སྤྱི་སྟེགས་གངས་ཅན་པ་དང་། སྟོད་པ་པ་དང་
གསང་བ་པ་དག་སྟོང་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་བྱབ་པར་འདོད་པ་དང་
སྤྱི་སྟེགས་བྱབ་འཇུག་པ་དག་བྱབ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་དབང་ལྷན་ལྟ་བུ་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ལུས་ཅན་མིན་པ་དང་། བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་གདོད་མ་ནས་བྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། རིག་
བྱེད་གསང་མཐའ་སྤྱོད་པ་དག་བྱང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་མདོག་ཅན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་
ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཆངས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གདོད་མ་ནས་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བརྟན་གཡོ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་གང་གིས་རྣལ་འབྱོར་པས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་སྟེ་ལྟའི་མིག་གིས་དེ་ཉིད་མཛོན་
སུམ་མཛོང་བ་དེའི་ཆེ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་གྱི་བདེ་བར་གསལ་གསུང་པའི་
བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་བྱབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་ནི་སྟོན་ཆད་རྒྱ་བོད་བལ་
གསུམ་གང་དུ་ཡང་བྱུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། མཇུག་ཏུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐེར་ཟུག་རྣམ་པར་ལྟ་

བའི་མངོན་ཞེན་ཅན། ལྷོང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྒྲོ་ཅན་སོ་སྒྲེ་དེ། ཁས། ལྷ་ངན་དམན་པའི་ཐད་ལ་མངོན་
 ཞེན་ཅན། རྟག་ཆད་མཐར་ལྷའི་ཕ་སྐད་ཆེར་སྒྲོགས་པ། དེ་དག་དུར་སྤྲིག་རྒྱལ་མཆན་འཆང་ན་
 ཡང་། ལྷ་བ་པའི་བསྟན་ལ་སྤྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་ལོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུང་བར་བྱས་སོ། ལདེར་
 གཤེགས་སྤྲོང་པོའི་མདོའི་ཆོག་ཟེན་ལྷར་བཟུང་ན་སྤྲུལ་གྱིས་ལྷ་བར་འགྱུར་བ་འདི་བཙུག་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོང་པོ་གསུངས་པ་
 དེ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྣམས་པར་དག་པས་ཐོག་མ་ནས་རྣམས་པར་
 དག་པ་ཉིད་མཆན་སྤྲུལ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་
 པར་བརྗོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། རྟག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་བྱས་པ་ནི་བརྗོད་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྲོང་པོ་སྤྲུལ་པ་འདི་ནི་སྤྲུལ་གྱིས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྤྲུལ་པ་དང་རི་ལྷར་འདྲ་བ་མ་ལགས།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ལན་དུ། དགོངས་གཞི་རྣམས་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས། དགོས་པ་
 སྤྲུལ་གྱིས་ལྷ་བ་ལ་ཞེན་པ་ཁ་ངང་བའི་ཆེད་དང་བྱེས་པས་སྤྲོང་ཉིད་ལ་སྤྲུག་པ་སྤངས་པའི་ཆེད་
 དུ་ཆོག་གིས་སྤྲུལ་གྱིས་ལྷ་བ་ལྷར་བསྟན་པ་ཡིན། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་སྤྲུལ་གྱིས་ལྷ་བ་འགྱུར་ན།
 མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྷར་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཀྱིས་ཆོག་ཟེན་ལྷར་ཀྱི་བདག་གམ་གང་ཟག་ཏུ་ཞེན་མི་རུང་
 བར་བཤད་པའི་བྱིར། དགོངས་གཞི་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལྷོང་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་སྤྲུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་དང་མ་སྤྲུལ་པ་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་དང་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་
 གི་དོན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོང་པོ་བསྟན་པ་བྱས་ནས་ཞེས་དང་། དགོས་པ་ནི། དེ་
 ཉིད་ལས། བྱེས་པ་རྣམས་བདག་མེད་ལས་འཛིགས་པར་འགྱུར་པའི་གནས་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོང་པོའི་སྒྲོ་བསྟན་པ། ཞེས་དང་། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྷར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་གྱིས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྤྲུལ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ངང་བའི་བྱིར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྲོང་པོ་བསྟན་ནས། ཞེས་དང་། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་

པོ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་དེ་ཀྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ཡུམ་
 གསུམ་གཞོན་འཛོམས་ལས། དེ་ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ལོ། །མིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་ཀྱན་བཏགས་དང་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་མིག་གིས་སོ། །སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་
 ཆིག་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་རྣ་བས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་མིག་
 གིས་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞི་བྱས་ནས་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བར་བཤད་པ་
 ཡང་མི་འཐད་དམ་ཞེ་ན། དེ་མིན་དུ་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྟོང་གཞི་དང་སྟོང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་དབྱ་
 སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་དང་མི་མ་སྐྱུན་ལ་གངས་ཅན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་པས་སྟོང་ཚུལ་ཐ་ཤལ་
 ལས་སྐྱུག་ཤོས་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གསུངས་ལ་མཁས་པ་དུ་མས་ཀྱང་སྤྲད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལང་
 ག་ཤེགས་ལས། རྫོ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་པའི་ཐ་ཆད་ཡིན་
 པས་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དབྱས་མཐའ་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། གཙུག་ལག་
 ཁང་དགོ་སྟོང་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པ་ལྟར་མིན་གྱི་ཐག་པ་སྦྱལ་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུང་
 པ་དང་། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཐ་སྦྱད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལེགས་བཤད་སྟེང་
 པོ་མི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ་རྒྱས་པར་ཇེ་ཡལ་སྤྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱད་ཟླ་མའི་རྗེ་ཤ་སོགས་སུ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ཡང་ཐང་སག་པ་སོགས་ཀྱིས་ལམ་རིམ་ལས་དགག་བྱ་བྲལ་ཆེས་པ་བཀག་པའི་སྐབས་
 ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་དོན་དམ་གྱི་བྲད་པར་སྦྱོར་བ་རང་རྒྱད་པའི་
 ལུགས་ཏེ། དེ་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་ཐ་སྦྱད་དུ་ཡང་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། བསྟན་
 འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དང་། དེ་ཡིན་ན་དབྱང་
 བཟོད་དུ་འགྱུར་སྐྱམ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱར་མི་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཐང་སག་པའི་ཇེས་

འབྲང་ཁ་ཅིག་གིས་རྟོག་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དོན་གཅིག་པར་བསམས་ནས་བདེན་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེས་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་བས་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་དག་སྤྱིར་དབུ་མའི་ལུགས་དང་བྱུང་བར་དུ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་རྒྱ་བའི་ལུགས་མིན་ཏེ་ཆད་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་ཅག་གིས་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་འགོག་བྱེད་རྟོག་བྱུང་ཡང་བཀག་ལ་སྤྱོད་ལ་ལམ་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ལེ་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆོད་བརྗོད་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་འདི་སྤྱིད་པ། །དེ་ལ་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྱིད། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་སྤྱིད་པ། །དེ་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྤྱིད་དོ། །གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟོག་བྱུང་དང་། །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དབུ་ཕུ་བ་ལས། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །རྒྱལ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག་ །ཅེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། །ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་མེད་པ་བ་མིན་ཏེ་ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་ཡོད་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པ་བཀག་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་གྲོང་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དོ། །ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་མི་འཐད་ཚུལ་དང་འཕགས་པ་ལམ་སྤྱོད་དང་རྗེས་འབྲང་ཆེན་པོ་དག་གི་ལུགས་མིན་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་ལམ་རིམ་གཉིས་དང་། སྤྱོད་པ་བཟང་མིག་འབྱེད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ་བ་ཆབ་ལོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་གཏན་མིན་ཏེ། དགེ་བཤེས་ཤར་བའི་རྗེས་ལན་ཏུ་གཞི་ལ་བདེན་གཉིས་དང་ལམ་ལ་ཆོགས་གཉིས་དང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་གཉིས་དགོས་པར་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བྱུང་བརྗོད་དང་གངས་གཏན་གངས་རྒྱ་དམར་སོགས་དབུ་མ་རྩ་འབྲེལ་ལ་སྤྱོད་པ་རྒྱས་བྱེད་པ་དག་ན་རེ། ཆོད་བརྗོད་

ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྒྲིན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་
 བ། །ང་ནི་སྒྲིན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་དབུ་མ་པ་ལ་རང་ཕྱོགས་ཁས་སྒྲངས་རྒྱུ་ལྟ་
 བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོད་མ་ཡང་མེད་ལ་གཞན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་མེད་
 གི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ནང་འགའ་ཐལ་འབྱུར་གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་སྤྲུལ་ཆུ་ལ་ཆིག་གསལ་གྱི་
 བཤད་པ་མང་པོ་དང་དབུ་མའི་སྒྲོང་ཐུན་དག་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་དང་བར་སྐྱབས་ཀྱི་
 རང་ལུགས་མེད་པར་འདོད་པ་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་པ་ཆོད་བྱུང་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་། ལམ་
 རིམ་ལས་བཤད་པ་རྣམས་དང་། རྟོག་གེ་ཐོ་བ་རྩ་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོད་མའི་མིང་དོན་སོགས་
 གང་ཡང་མི་འཐད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་དབུ་མ་པར་མི་རུང་སྟེ། མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 དག་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་པ་ལ་རང་ལུགས་མེད་ན་ཁོད་ཀྱི་དེ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་མིན་པར་འབྱུར་
 བས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུགས་སུ་འབྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་འདོད་ལ་དམ་བཅའ་བཞི་བཞག་ནས་དེ་སྐྱབ་
 པར་བཤད་པས་དམ་བཅའ་མེད་པའང་མི་འཐད་ལ་དམ་བཅའ་དང་ཁས་ལེན་མེད་དགོས་པ་ལ་ཁས་
 ལེན་དང་འདོད་ཆུ་ལ་ཆེས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོད་བརྒྱུག་ལས། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་སྒྲང་
 བར། །དེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་དུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་བཞིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་། །སྤྱུ་མ་བྱས་ལྟའི་འགོག་པ་བཞེད། །ཅེས་དང་། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །རྒྱ་ཡི་
 རྒྱ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པ། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག་ །ཅེས་དང་།
 །འཛིག་རྟེན་འདས་བསྟོད་ལས། གང་དག་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས། །དེ་མེད་པར་ནི་ཡོད་མིན་
 བས། །གཟུགས་བརྟན་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་རུ། །གསལ་བར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འདོད། །ཅེས་དང་། ཆོར་
 བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས། །ཡོད་པ་མིན་པར་ཁོད་ཀྱིས་བཞེད། །ཅེས་དང་། བན་ཚུན་སྟོས་པ་ཅན་
 ཉིད་དུ། །གྲུབ་པར་ཁོད་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལགས། །མ་ཞིག་ལས་མིན་མི་ལམ་དང་། །འབྲུ་བའི་སྤྱེ་བ་
 ཁོད་ཉིད་བཞེད། །ཅེས་དང་། རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ཉིད་ཁོད་ནི་སྒྲིན་པར་

བཞེད། །ཅེས་དང་། འདུག་འབྲེལ་ལས། མཁས་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་འདི་ནི་སྒྲིན་མེད་ཅིང་པན་ཡོན་
 དང་བཅས་པའོ་སྐྱེས་དུ་བསམས་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཕྱོགས་
 ལ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཆད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ་པ་རོལ་བས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་སྒྲུང་པར་བྱ་
 བར་འོས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། ཆིགས་གསལ་ལས། རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་ཁས་ལེན་
 གི་ཕྱོགས་བཞི་ཁས་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་ས་མིན་ལོ། །ཞེས་དང་། དེགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་
 ཀྱང་། འདི་ལྟ་སྟེ་པན་ཚུན་སྒྲོས་པ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ནི་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། འདི་ནི་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་བ་ནམས་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། བུཌ་
 སྤ་ལི་ཏ་ལས། འདི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་སྒྲིན་པར་བཞེད་པ། ཞེས་དང་། དུག་
 ཅུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། འགོ་བ་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་ནམས་
 གིས་ཐེ་ཆོམ་སྒྲུངས་ཏེ་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་སྐྱེས་དུ་དགོངས་སོ། །འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 དང་། དགོན་བཅེགས་གི་ལེ་ཕྱུ་དང་པོ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལྟན་ལས། གང་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་གྲགས་
 པ་དེ་ང་ཡང་ཡོད་པར་སྒྲུའོ། །གང་འཛིག་རྟེན་ལ་མེད་པར་གྲགས་པ་དེ་ང་ཡང་མེད་པར་སྒྲུའོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། འདི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་བུཌ་སྤ་ལི་ཏ་ལས་རི་ལྟར་བཅོམ་ལྟན་འདས་གིས་ཀྱང་
 བས། དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཆེ་འཛིག་རྟེན་གི་ཐ་སྙད་བྱ་བ་དེའི་ཆེ་ན་གང་འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་
 དུ་གྲགས་པ་དེ་བཅོམ་ལྟན་འདས་གིས་གསུངས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ངན་སྐད་མ་དབྱུངས་ཤིག །

གཉིས་པ་འགལ་འདུའི་ཕྱང་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་བསྟན་བཤད་འབྲུལ་རྒྱ་རོས་བརྩུང་
 བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱང་བར་རྒྱ་བའི་ཕྱགས་རྫོམ་ཀྱན་མཁུན་ལ། །ཀྱན་ཏུ་དབང་འཛིན་ཁྱོད་ལ་
 འགལ་འབྲུལ་མང། །ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། འདིར་ཐུར་གི་ཉེས་སྒྲ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་བྱང་བར་དུ་སྐྱག་ལོ་ནི་

མ་རིག་པའི་བརྟེན་གྱི་གདོན་གྱིས་ཟིན་ནས་བརྒྱབ་བཞེས་སྤྱོད་གས་སྤྱོད་ལ་བར་ཟབ་མོ་དབུ་
མའི་ལྟ་བ་ལུས་ཆེན་མོའི་རིག་སྤྱལ་སྤྱོད་པོས་བརྒྱལ་བར་བྱའོ། །འདིས་ནི་རྒྱ་བའི་ལུགས་འཆད་
བར་རྒྱུ་ཡང་རྒྱ་བའི་བྱད་ཆོས་བརྒྱད་དང་ཆད་མ་བཞི་སོགས་གསལ་བར་བཤད་པའི་རྒྱ་ཆེར་
འབྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་དངས་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཇི་བཅུན་བཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལས་
མི་འདའ་བར་ཤེས་ནས་དེ་དག་མི་འབྲེན་བར་བྱང་རྩལ་སེམས་འབྲེལ་དང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོན་པའི་
ལུང་ཐོར་ཅམ་གྱིས་ནས་བཤད་ལ། ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀས་བཀག་
པའི་ཐང་སག་བ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་དེ་བསྐྱར་ནས་ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དོན་དང་
རིགས་བ་ལ་ལན་མི་ཐེབས་བས་མ་མཐོང་བ་ལྟར་བྱས་ནས་ཚུར་འགལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཅ་བར་རུམ་
མདོག་བྱས་ཀྱང་འབྲེལ་བར་འགལ་བ་འདི་དང་འདི་ཁས་མ་བྱངས་ཞེས་རྟེན་ཇིས་ཀྱིས་ལག་རྟེན་
བཞིན་རང་ཆོག་བྱི་མས་སྤྲུལ་སྤྲུང་སྤྲུང་ལ་བྱུབ་མཐའ་གོང་ལོག་དང་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་སོགས་
དུ་མར་ཀུན་མཐུན་མེད་པར་སྤྱོད་ཤིང་། དེ་འདོད་མཁན་གྱི་རྒྱ་བོད་ལ་ཀུན་ཏུ་དབྱེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་
རྒྱད་སྟེའི་དོན་བསྐྱད་རྩལ་སོགས་གྱིས་ན་ཆེས་མང་ལ་བྱུབ་མཐའ་གཅིག་ལུ་འདི་ལའང་སྤར་ལྟར་
མང་མོད་དུང་ཡང་འགལ་བ་ཆེ་བ་འདི་ཅམ་ཡོད་དོ་ཞེས་བཤོ། །

གཉིས་བ་ལ་ཉེར་བདུན་ལས་དང་པོ་ནི། **ཐམས་ཅད་མཐུན་ཡང་རི་སྟེང་མི་མཐུན་**
འགལ། །ཞེས་སྤྱོད་ཏེ། འདིར་དེའི་བྱུབ་ཤིག་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་བ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་བ་འདི་འགལ་འདུ་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་བ་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་བ་ལྟ་ཞོག་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡང་འཛོག་བྱེད་
མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་བ་རི་སྟེང་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་མཐུན་པར་འདོད་བ་དང་། འཇུག་བ་
ལས། རྣམ་ཀུན་མཐུན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །མདོན་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། །གཞན་ནི་ཉི་ཆེ་
བ་ཉིད་ཀྱིས། །མདོན་གསུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་བ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འདོད་

བ་གཉིས་དངོས་སུ་འགལ་བ་སྒྲུན་པོས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། འཇུག་པའི་དེ་རི་ལྟ་བུའི་དབང་
 དུ་བྱས་ཟེར་བ་ནི་དེ་བས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཞིང་སྒྲུན་པར་བསྐྱེད་ཏེ། འདི་བྲིད་མོང་ལ་མ་ཆུང་
 གཅིག་བྱུང་ན་དེ་འགོ་བས་འདོད་ནས་ལྷགས་པ་གཞན་དང་གཞན་བཅད་པས་མ་མང་དུ་དང་ཆེར་
 བྱེད་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་བྱས་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ན་ཀ་བ་སོགས་གྱི་དེ་མིན་
 པར་འབྱུང་བྱུང་དགོས་ཟེར་ཞིང་ཆོས་ཀྱན་གྱི་གནས་ལུགས་ཁྱབ་མཉམ་བྱས་པ་དང་དངོས་སུ་
 འགལ་ཏེ། དེས་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་
 པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། གལ་ཏེ་དངོས་འགལ་ཆེ་ཡང་གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་གཅིག་
 ཆར་མི་འདོད་ཅེན་ཨེ་མ་སྒྲུན་པའི་རྒྱུ་རྗེས་ཆེས་མང་དུ་སོང་། འོ་ན་མདོ་ལས། གང་གིས་དངོས་
 གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ་སོ། །གཞན་ཡང་། འཇུག་པའི་ལུང་དོན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་
 མར་སོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་བྱུང་སེམས་མན་ཆད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རི་ལྟ་རི་སྟེང་ཉི་ཆེ་བ་སྟེ་
 སྟོགས་རེ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མར་སོང་བར་མི་འདོད་
 ཅེས་པ་ཡིན་ལ་དོན་འདི་ནི་ཐལ་རང་བཞུགས་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱལ་བའི་ཟབ་དོན་ཅན་རྣམས་གྱི་
 དགོངས་པ་འཁྲུལ་བྱལ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་
 རྒྱ་བ་ན་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བརྟེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་བཤད་པ། རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར།
 ཞེས་བ་ནས། བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱི་མཐུན་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་སོ། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་། མཐུན་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་
 ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ཀྱན་ཁྱབ་ཅན། །ཞེས་དང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་

ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་བདག་དང་དེ་བཞིན་གཞན་དག་གིས། །སྟོན་གྱི་མཐའ་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
 དག། །ཐོགས་པ་མེད་པ་འཛིག་རྟེན་སྟོན་མེད་པར། །སྐྱུ་རུ་ར་ལྟ་སྤྲུག་མཐའ་བཞག་པ་
 བཞིན། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཐེན་པར་མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ལག་མཐའ་སྐྱུ་
 རུ་འབྲུ་ལྟ་བུ་བཞིན། །མ་འོངས་པ་ན་གང་ལ་མཆོད་འགྱུར་བ། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་དག་ནི་
 སྤྲུག་སྟོང་དང་། །དེ་ལས་ལྷག་པ་གསྐྱེ་བྱེ་སྟེད་ཤེས། །ཞེས་དང་། འཆི་འཕོ་མཐེན་སྟོབས་གྱི་
 རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་ཁམས་མ་ལུས་པའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གྱི་
 མཐས་གཏུགས་པ། ལས་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཆོགས་པས་བཅོས་སྟོར་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 མཐེན་ལ། །ཞེས་དང་། བསྐྱབ་བཏུས་སུ་སྐྱེ་བཞིན་པར་ཡང་ཡང་བྱངས་པའི་མདོ་དགོན་མཆོག་
 སྟོན་ལས། དེགས་གྱི་བྱ་གལ་ཉེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས་
 སུ་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་བསམ་པ་སྣ་ཆོགས་བྱེས་སུ་སེམས་ལ་སོ་སོར་ལས་སྣ་ཆོགས་བྱེད་ན་
 །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དུས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་ཐང་གཅིག་ཡུད་ཅམ་གཅིག་ལ་རབ་དུ་མཐེན་ཏོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྟོགས་བཙུའི་འཛིག་
 རྟེན་གྱིས། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྟོན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། བྱ་བ་ལ་འཇུག་
 པའི་གནས་གང་དག་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྣམ་པར་མེ་རྟོག་པར་སྐྱད་ཅིག་ཐང་གཅིག་ཡུད་ཅམ་གཅིག་
 ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མཐེན་ཏོ། །ཞེས་དང་། དགོན་མཆོག་སྟོན་ལས། དེགས་
 གྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷའི་སྟོན་གྱི་ཡུལ་ཆད་མེད་དེ། །ཞེས་པ་ནས། བསམ་ལས་འདས་
 པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཀུན་དེ་འདྲ་བར་གྱུར་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་

བའི་བྱག་གི་མཐེལ་ན་སྐྱུ་རུ་རའི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཡང་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་གཟེགས་སོ། །ཞེས་
 དང་། གཞན་ཡང་། རྒྱ་རོལ། ཡབ་སྲས་མཇུག་བ་སོགས་མདོ་དུ་མ་དང་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་
 ལྟས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་གི་རྩ་རོལ་བ་རོལ་སྤངས། །ཤེས་བྱའི་རང་གི་རོ་
 བོ་མཆོག་ །ཡེ་ཤེས་རྩ་འབྲུལ་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་
 གཅིག་ལྟ་ཡེ་ཤེས་གསལ། །མ་ལུས་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད། །ཅེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གསལ་
 བར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དེ་བཞེན་གསེགས་པ་གཅིག་ལྟར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོབ་དཔོན་
 དཔའ་བོས་ཀྱང་འཇུག་པ་ལྟར། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་
 ལགས་ཀྱི། ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་ལྷག་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་
 ཚབ་བྱམས་པས་ཀྱང་རྒྱ་སྒྲ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་
 དང་དག་གྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་གྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་
 མཚུངས། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་
 འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པའི་ཐུན་
 པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་གྱིར། འོད་གསལ་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་
 པས་ན་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་རྣམ་གྲོལ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་དེ་ལྟ་
 བ་མཐུན་པའི་མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་འོད་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཅི་སྟོད་པའི་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་སྟེ་འོད་དང་འོད་ཟེར་རོ་བོ་གཅིག་པ་ལྟར་མཉམ་
 རྗེས་རོ་བོ་གཅིག་པར་ཡང་བཤད་ལ་དེ་བཞེན་དུ་བཤུབ་བུ་མ་དང་རྒྱུད་དུ་མས་ཀྱང་བཤད་པས་
 ན་སྟོད་སྟོད་ལ་ལག་པ་བཅུ་པའི་སྐྱུ་བཞེན་དུ་ཁྱེད་རང་གི་ལེགས་བཤད་དེས་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་
 ཀྱི་བཅུད་བསྟན་སྤང་རོ། །འདི་དག་སྐྱ་ཅི་བཞེན་པ་མིན་པར་ཡང་སྐྱ་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་སྐྱབ་དང་ཞི་

བ་ལྟེ་མདོ་བརྟམ་གཉིས་དང་རྒྱ་བས་ཅ་ཤེ་འཇུག་པ་རིག་པ་དུག་ཅུ་བ་བཞི་བརྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཆེར་འབྲེལ་དག་ཏུའང་མདོ་དེ་དག་སྐབས་ལ་གང་བབས་སུ་བྱངས་པ་དང་མ་བྱངས་ཀྱང་དོན་དེ་
 རི་བཞིན་དུ་འཆད་ལ་སྒྲ་རི་བཞིན་མི་བྱང་བའི་བྱར་ཅམ་ཡང་མི་སྤང་བར་མདོན་གསུམ་གྱིས་རང་
 རེ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟོབས་སོགས་མི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི་འགལ་བརྗོད་གཉིས་
 བར་བཤད་པར་འཇུག་རོ། །ཡང་གྲུབ་མཐའི་རྗེ་ཀླ་ལས། ལས་ཉོན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྤང་བའི་
 ལྟོད་བཅུད་འདི་རང་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་འབྲལ་རྒྱ་ལས་ཉོན་དབང་
 གིས་སྤང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྲོད་པ་གཞུགས་གཞན་སྤྱི་བ་
 བྱེད་དུ་དང་། མཆོན་ཆའི་ཆར་བ་རྣམས་སྒྱུ་ལུས་གཏུབ་བྱེད་སོགས་སུ་སྤང་བར་འཇུག་ཏེ། འདི་
 དག་བདེན་པར་མི་སྤང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་སོ་སྐྱེ་ལ་རྫོས་བཅས་སོགས་སུ་སྤང་བ་འདི་སྤང་བ་
 ལྟར་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་གཙོ་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 སྤྲོ། །འདི་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བསམས་ནས་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་དུ་ཡང་འདི་ཀ་རང་སྤྲུས་
 སོ། །སོ་སྐྱེ་ལ་རྫོས་བཅས་སོགས་སུ་སྤང་བ་ཅམ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱོད་གྱིས་སྤང་བ་ལྟར་ཆད་མས་གྲུབ་
 པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བས་མ་སྤང་བ་མེད་པས་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། སྟོན་པོ་ཡང་རྫོས་
 བཅས་སུ་སྤང་བ་ལ་ཡང་བདེན་སྤང་ལས་སོགས་སུ་སོ་སྐྱེ་ལ་སྤང་བ་སྤྲ་རབ་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་
 པས་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས།
 དེ་ཡང་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྤང་བའི་སྟེང་ནས་ཆ་འདི་ཅམ་ཞིག་
 བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་ལ་འདི་ཅམ་བྱད་བཞིན་དུ་མི་སྤང་ངོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེ་མི་རུས་
 ལ། བྱད་བཞིན་གྱི་གང་སྤང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་ཡང་། རང་གི་
 རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བ་དཔེར་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་

གྲུབ་པར་སྤང་བ་ན་ཡང་སྔོན་པོའི་སྤང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་མི་སྤང་གི་ཆ་གཉིས་
 དབྱེར་མེད་པར་སྤང་ལ། དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡང་གང་སྤང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་
 བས་སྤོང་ཡང་། རང་གི་རྒྱ་ལས་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་བར་སྤྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 བའི་བྱིར་དང་། འདི་ནི་ཡབ་སྲས་མཇུག་པ་ལས། མེ་ལོང་གིན་དུ་ཡོངས་དག་ལ། །རི་ལྟར་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །སྔོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་
 གྱིས། །ཞེས་བ་ལྟ་བུ་དུ་མའི་དགོངས་བཤོ། །ཁྱོད་གྱིས་གཏམ་ཆོགས་དེ་ནི་སྤྲིག་རྒྱས་སྤྲུག་སྟེ་
 བརྒྱལ་བའི་གྲུ་བཟོས་པར་སྤང་ངོ། །སྤང་བ་ལྟར་མི་ཟེར་བར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། མ་
 དེས་བ་ཆེན་པོར་སྤང་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་གཟིགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡང་ཡོད་
 བར་བཤད་ཟིན་ན་ཆད་མ་ལྟ་ཅི་སྔོས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་མ་དག་པའི་འབྲུལ་སྤང་གི་བདེན་སྤང་ལྟ་བུའི་
 སྤང་བ་སྤང་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བདེན་སྤང་མེད་པས་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་རིགས་ཏེ། འབྲུལ་སྤང་
 ཡོད་ལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སྔོན་པོས་སོགས་སྤྲུག་སྟེ། བས་ཡང་ཡང་བཤད་པས་
 གྲུབ་ལ། སངས་རྒྱས་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟིགས་སྤང་ལ་འབྲུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་ཟད་ཀྱང་།
 གཤམ་བྱ་ལ་སྔོས་ནས་དེ་དག་ཡོད་པས་གཟིགས་པ་གིན་དུ་འཐད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་གངས་རི་
 སྔོར་སྤང་ཅན་གྱིས་དེ་སྔོན་པོར་སྤང་བ་མེད་པ་ལ་སྤང་ཚུལ་བརྗོད་པ་ན་དེ་ལའང་དེའི་རྣམ་པ་སྤང་
 བ་འཆར་ཡང་རང་ལ་གངས་རི་སྔོན་པོར་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་རང་སྤང་
 གི་དག་ཚུལ་ཟག་ཟད་མཁྱེན་སྟོབས་གྱི་རང་འབྲེལ་ལས། དེའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་
 ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་བག་ཆགས་མཆོམས་སྔོར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དེ་ལ་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་ཟག་པ་ཟད་
 པའི་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཞག་སྟེ། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མེད། སྔོན་ལམ་འབྲུལ་

བའི་བག་ཆགས་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དབེར་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་བས་
 རྩལ་དང་དུ་བ་དང་སྣེན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་གྱིས་འབྲུལ་རྒྱ་བྱ་བ་དང་བས་
 འབྲུལ་སྣང་མི་འོང་བར་བཤད་ལ། བསམ་གཏན་སོགས་མཐུན་བའི་སྟོབས་གྱི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་
 རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་།
 རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། སྦྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་
 ལས། རྒྱལ་བས་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ནི། །གཟུགས་ཅན་དང་ཡང་འབྲར་མཐུན་བས། །ཞེས་དང་།
 རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དངོས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི། །དངོས་པོ་མི་རྟག་སྟེ་བའི་
 ཆོས། །སོགས་གྱི་འབྲེལ་བར། འཕགས་པ་མཇེད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་
 གཟིགས་པར་མ་བྱེད་གྱི་ཞེས་སོགས་གྱིས་དག་མ་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་གཟིགས་པར་བཤད་པས་དེ་
 དག་མ་གཟིགས་ཟེར་མི་ཐུབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཀུན་བདེན་འཛིན་གྱི་དོར་བདེན་པ་དེ་ལ་
 ལྟོས་ནས་གཟིགས་ཚུལ་ཡབ་སྐུས་མཇེད་པ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོན་པར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། ཇི་
 སྐད་དུ་ལམ་རིམ་ལས། སངས་རྒྱུས་གྱི་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མ་རིག་པ་མ་སྦྱངས་པའི་
 དོར་གཟུགས་སྟེ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་བཞིན་དུ། དེར་སྦྱང་བའི་དོན་རྣམས་སྦྱང་
 བ་ནི། མ་རིག་པས་བསྦྱང་བ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་དག་སྦྱང་བ་ཁོ་ནའི་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱུས་ལ་
 སྦྱང་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱུས་གྱི་རང་དོས་ནས་སྦྱང་བ་མིན་
 རོ། །ཞེས་རྒྱུས་པར་བཤད་པ་དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་རོ། །འདི་སྟོར་རྒྱུས་པར་དབྱུང་
 མའི་མཐའ་དབྱེད་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་ཟབ་རྒྱུས་ཀུན་གསལ་སྤྲལ་བཟང་འབྲུག་དོགས་དང་
 སྤུའི་བརྒྱུད་པ་སོགས་སུ་ལེགས་པར་སྟོས་ཟེན་ཏོ། །ཡང་སངས་རྒྱུས་ལ་ཐུན་པ་ཐུན་པར་སྦྱང་
 བ་གཟུགས་གཞན་སྟེ་བ་ཕྱེད་དུ་ཐལ་བ་སྟེ་བས་ནི་རང་ཉིད་གཞུང་ལུགས་གང་ལའང་ཁ་མཐོང་སྟེ་

མཐོང་ཅམ་ལས་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྤྲེ་སྤྲུགས་ཐལ་འགྱུར་ཐོལ་གྱིས་བཏོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་
 བ་ལས། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ཉེན་བཅས། །དེ་ལ་བཏོན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། །གང་
 ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི། །གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་མིན་ཞེས་སྤྲུན་པ་སོགས་གྱིས་བར་བཅད་པའི་
 དུལ་ལ་མིག་ཤེས་མི་སྤྲེ་བ་ཤེས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོའི་སྒྲོབས་ཡིན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ལ་སྤྲུན་
 སོགས་གྱིས་སྤྲིབ་མི་ཐུབ་པར་བཤད་པ་ཅམ་ཡང་མ་གོ་བ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་པོའི་
 སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མིག་ནི་འབྱུང་གྱུར་རྣ་དེ་བཞིན། །མིག་
 གིས་མཐོང་གི་གཞན་གྱིས་མིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་འདི་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་ལྷ་པོ་
 རྣམས་སྤྱིར་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སྒྲོན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་དུལ་ཐ་དད་པས་
 ཐ་དད་པ་ཞིག་གོ། །འདི་ལྟར་མིག་གིས་གཟུགས་ཁོ་ན་མཐོང་གི་སྤྲེ་མི་ཐོས་ལ། རྣ་བས་ཀྱང་སྤྲེ་
 ཐོས་ཀྱི་གཟུགས་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆོད་མ་ཀུན་བདུས་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྤྲད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ལ་
 དོན་སྤྱི་ཡང་མ་ཤར་བ་ནི་ཅོས་མ་ཉི་འདོན་པ་ལྟར་འདུག་ལ། ཅི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུན་བེམ་པོ་ཡིན་
 རྣམ་ཡང་མཆན་མོ་སྤྲུན་པའི་ནང་གི་གཟུགས་བྱམ་སོགས་རྒྱས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྲུན་པ་དང་
 བྱམ་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཡིད་ཤེས་ལ་འཆར་མི་རུང་ངམ། ལྷགས་རྩི་ལས་ཀྱང་སྤྲུན་ཡང་ད་དུང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དཔྱོད་འདོད་འདུག་གོ། །གཞན་ཡང་། ལྷན་
 ཅིག་དམིགས་ངེས་སྐབས་སུ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་སྤྲང་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་སློག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། །ཞེས་དང་། དེའི་
 འགྲེལ་བཤད་འཐད་ལྷན་ལས་གཟུགས་དང་བྲལ་བའི་སྤྲང་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་པའི་ཕྱིར་དང་
 སྤྲང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སློག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་གིས་

མཐོང་བའི་བྱིར་ཞེས་སྒྲུང་བ་མེད་པར་སྤྱན་པ་དང་བཅས་བཞེན་དུ་བྱི་བ་ཞུས་བྱ་སོགས་གྱིས་
 གཟུགས་མཐོང་བར་བཤད་པའི་གཞུང་གོང་ལོག་དུ་མ་དང་ཡང་འགའ་མོད་ཡི་གེས་མི་ལྟངས་ཡང་།
 གཙོད་བྱེད་གྱི་མཚོན་ཆ་མཚོན་ཆར་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུང་ན་དེས་སྐྱུ་ལུས་ལ་རེག་པ་གཙོད་པར་
 ཐལ་བ་དང་མེ་ཆ་བར་སངས་རྒྱས་གྱིས་གཟིགས་ན་མེས་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱུ་སྟེག་པར་ཐལ་བ་
 འཕེན་པ་ནི་ཁོ་བོ་ལ་རྒྱལ་བའི་གསང་གསུམ་ལྟ་ཅི་མདོ་སྤྲེལ་གང་ལ་ཡང་དཔེ་སྟོན་ཅུ་མ་ཡང་
 མཐོང་སྤྱང་མེད་པའི་སྟེན་པའོ། །ཞེས་བྲང་པོར་སྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ལུང་གིས་ན་མང་འགྲོ་ཡང་
 སྐྱིར་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། རི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བརྟུག་ན། རི་མ་ཆིག་གྲུར་གོས་མིན་
 ལྟར། ཞེས་མེས་ཆ་བར་བྱས་ཀྱང་མི་འཆིག་པ་དོ་རྒྱས་གྱི་གོས་ལྟ་བུ་དང་། བསྟེགས་ཀྱང་ཆ་བ་
 ཅུ་མ་ཡང་མི་བྱལ་བ་མི་འཆིག་པའི་རིག་སྤྲེལ་བཏབ་པའི་གོས་རས་ལྟ་བུ་དང་། རྩས་འགའ་ཆིག་
 གིས་མི་འཆིག་པ་དང་། མདོ་ལས། བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟག་མང་པོར་རབ་བསྟེགས་ཀྱང་། རྣམ་
 མཁའ་སྟོན་ཆད་ནམ་ཡང་མ་ཆིག་བཞིན། ཆོས་རྣམས་ནམ་མཁའ་མཚུངས་པར་རྣམ་རིག་
 པ། རྟེན་གཞན་ཡང་མེ་ནང་ཡོང་མི་འཆིག་ཀྱིས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མི་གང་ཉིང་
 འཛིན་མཚོག་འདི་འཛིན་པ་ནི། རྟེན་གཞི་མེ་དང་རྒྱུ་ཡང་མི་འཆི་ཞིང་། རྟེན་ལ་དུག་དང་མཚོན་
 གྱིས་མི་ཚུགས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཆིག་གསལ་ལས་ཀྱང་དུས་མཐའི་མེས་ཀྱང་མི་འཆིག་པར་
 བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བསྐྱལ་བའི་མེས་ཀྱང་མི་འཆིག་པར་བཤད་ན།
 སངས་རྒྱས་ནི་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་མི་ལྟངས་ལ་དེ་ལྟར་སྤྲེལ། གཞན་ཡང་། དག་ས་ལ་གནས་
 པ་ནས་དོ་རྟེན་སྐྱེ་ཐོབ་པས་མེས་མི་ཆིག་མཚོན་གྱིས་མི་ཆོད་ན་རྒྱལ་བའི་དོ་རྟེན་སྐྱེ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་
 ཏེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ལས། ཞི་བའི་སྒོ་སྟོས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལུས་ནི་མི་
 ཤིགས་པ་སྤྱ་བ་བརྟན་པ། འཆི་འཕོ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཛིག་
 སྟེ་མེས་མི་འཆིག་ཀྱང་མཚོན་གྱི་མི་ཚུགས་ཤིང་དོ་རྟེན་ལྟར་སྤྲེལ་བརྟན་ཏེ་མི་ཤིགས་པའོ། །ཞེས་

དང་། རྫོང་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལས། བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ཚོས་སྐྱོད་རྗེའི་སྐྱུ་མི་
 ཤེགས་པའི་སྐྱུ། བརྟན་པའི་སྐྱུ་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཕགས་པའི་སྐྱུ་དེ་
 བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། གང་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། ཞི་བའི་སྐྱུ་དང་། མི་མཉམ་པའི་སྐྱུ་དང་། མི་མཉམ་བ་དང་མཉམ་པའི་སྐྱུ་
 དང་། ཆད་མེད་པའི་སྐྱུ་དང་། བལ་བ་མེད་པའི་སྐྱུ་དང་། རྗོད་རྗེའི་སྐྱུ་ཐོབ་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་
 པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དང་། ར་པོ་ཆེ་དང་། སྤྱིན་ཆེན་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་སོགས་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །འདིར་དུས་འཁོར་ལས་སྐྱུ་རགས་
 པ་བཅས་པོ་གཅིག་དང་སྤྱོད་པ་བཅས་མིན་དུ་བཤད། མདོ་རི་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་
 པའི་གསང་ལུགས་འདུས་ལུགས་ཤེས་དགོས་ཁྱེད་ལ་དེའི་རེ་བ་མི་སེམས་སོ། །དེ་ནི་དཔལ་ཆོས་
 གྲགས་ཀྱིས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་མཐའ་མེད་བྱིད། །དེ་དག་འདིར་ནི་སྤྱོད་བྱ་མིན། །ཞེས་དང་། ལན་
 ནི་འབྲེལ་མེད་བཞད་གང་དེ། །ཞེས་པ་ལྟར་དགག་པ་པལ་ཆེར་ལ་དོགས་གནས་ཅམ་ཡང་མི་སྣང་
 བས་བཞད་གང་མཆོན་ཅམ་རེ་བྱས་ན་ཡང་འབྲེལ་བ་དེ་ལས་ཚུགས་སྐྱབ་མ་སྤྱོད་སོ་ཞེན་རང་
 ཚུགས་མི་སྐྱབ་ན་ཆད་མས་སྐྱབ་པ་གལ་ཉེ་སོགས་སྤྱོད་པ་ཡང་སྐྱབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱལ་
 འགལ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་མདོ་སེམས་ཅམ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམས་ཡོད་མིན་པའི་བཏགས་ཡོད་ཐམས་
 ཅད་ཆད་སྐྱབ་ཏུ་འདོད་པར་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ལ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་བྱིར་དང་། གཞི་སྐྱབ་བྱས་ན་
 བདེན་སྐྱབ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བདེན་པར་མེད་ན་མེད་པར་འགྱུར་འགྲོ་བ་དེ་དག་སོ་སོར་འབྱེད་
 མི་སྐྱབ་པ་ནི་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་མགོ་བའི་རྫོངས་ཡུས་ཡིན་ཏེ། བརྒྱའི་འབྲེལ་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་
 པར་སྤྱོད་པའི་ལྟར་ན་ནི་རི་སྤྱད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྤྱད་དུ་དེ་ལྟར་རང་གི་རོ་བོ་
 ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་གང་གི་ཆེ་རང་གི་རོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་མེད་པའི་བྱིད། བོང་བྱའི་རྩ་དང་འབྲེལ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། བདེན་མེད་མ་

རྟོགས་པར་དུ་རྩོམ་པར་གྲུབ་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པ་དང་སྟོང་ཉིད་རྣམས་མི་སྣང་བར་བཤད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ལས། ཀྱན་རྫོབ་ལ་འཛིག་རྟེན་སྐྱར་བ་ལུས་
མེད་དུ་ཐལ་བ་ཞེས་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་གཏི་ཐུག་གི་མིང་ཡིན་འཛིག་རྟེན་ངར་འཛིན་
སྟན་སྒྲེས་ཀྱིས་འཛོག་ལ་ཞེས་དང་། འདིར་འཛིག་རྟེན་ཞེས་པ་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའམ།
འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པའམ། རབ་བྱུང་མ་བྱས་པ་སོགས་ལ་མི་བྱ་བའི། ཞེས་དང་། ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་ཞུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ངར་འཛིན་སྟན་སྒྲེས་ཞེས་བྱ་བ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་ལྷ་སྤྱི་
གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོང་འདི་ལ་སྐབས་འདིའི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་ལ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་
བདེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་འཛིག་རྟེན་སྐྱར་བའི་རྣམ་བཅད་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་
བའི་དེ་དག་མི་འདོད་པ་འཇུག་པའི་གོང་འོག་གི་སྐབས་འདི་དག་གི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་པ་ལ་གང་
ཟག་སྤྱི་འཕགས་སམ་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་དང་རབ་བྱུང་ཡིན་མིན་གང་ཡང་མི་
འཛོག། །དེ་ལ་ཐོག་མེད་ནས་ཞུགས་པའི་ལྷ་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་ངར་འཛིན་ལ་འདོད་ཅེས་འཇུག་
པའི་གོང་འོག་གི་འཛིག་རྟེན་དང་། གཏི་ཐུག་ཅེས་པའི་ཆིག་འགའ་བྱངས། འདི་ནི་སྐྱེགས་བམ་
ཅིམ་ཡང་མ་བཟུགས་པའམ་བཟུགས་ཀྱང་མ་གོ་བ་ལྟར་བཟོའི་ལག་གི་པོ་ཏི་ལྟ་བུའི་ཚོངས་
རྟགས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེ་ལས། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །ཞེས་པའི་འཛིག་རྟེན་
སྐྱར་བ་དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གཅིག་དང་སངས་རྒྱས་སམ་བྱང་སེམས་ལྟ་བུའི་འཛིག་རྟེན་
པ་མ་ཡིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གཅིག་སྟན་འདོད་པ་སོགས་མིན་ཞིང་དངོས་པོ་ལ་
གནས་ཆོད་དུ་གྲུབ་པ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་དཔྱད་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཆིག་གསལ་ལས། ཅི་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་གང་ལས་དེ་ལྟར་བྱང་བར་དུ་བྱེད་པ་
འཛིག་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཇེས་སུ་
བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི་འདིར་དཔྱད་པ་དེ་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་

ཞེས་པའི་རྣམ་བཅད་གཅིག་འཛོག་ནའང་འཛིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་གནས་ཚུན་མ་ཡིན་པའི་རབ་
 རིབ་ལུལ་བཅས་སོགས་འཛོག་རིགས་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཡོད་དེ། རབ་
 རིབ་དང་ཡིང་ཐོག་སྟོན་སོང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་ཉམས་པས་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ལ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མང་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བླངས་
 པའི་ལུང་དོན་ལམ་རིམ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཞིན་གྱིད་མ་བསྟན་པས་དམ་བཅའ་དེས་ཅི་
 ཡང་མི་འོང་སྟེ། དཔའ་བོས། དམ་བཅའ་ཅམ་གྱིས་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་གཞིན། ཅེས་སོ། །ཡང་འཛིག་
 རྟེན་ལ་གང་ཟག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཛོག་པར་ངར་འཛིན་གཅིག་ཁོ་ན་འཛོག་པ་ནི། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས།
 ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །འདི་འདྲའི་སྟུན་ནག་རྣམ་པ་ལ། །ཞེས་པའི་སྟུན་ཚོགས་འཐིབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། བདེན་པ་གཉིས་གང་ཞེ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་སྤང་པོར་རབ་གྲགས་པ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ངེས་པར་
 བརྟེན། །ཞེས་བྱུང་བ་ལས་ན་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ལ་འཛིག་རྟེན་ཞེས་
 བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། འདུག་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ནི་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱི་
 ཡིང་ཐོག་གིས་སྒྲུའི་མིག་མ་ལུས་པར་ཁེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྟུན་པའི། ཞེས་དང་། སྟོན་
 འདུག་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། །རྣལ་འབྱོར་བ་དང་པལ་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་ངར་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་འཛོག་པ་ནི་འཛིག་
 རྟེན་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་སྟེད་པའི་སྟོངས་པ་ཡིན་ལ་རི་དང་རྩ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་
 པ་ཐམས་ཅད་ངར་འཛིན་གྱིས་འཛོག་པ་མཚོག་ཏུ་རྣམ་དཔྱོད་བཟང་པོའི་ཅིང་མི་རྟག་སྟུག་བསྟུལ་
 སྟོང་བདག་མེད་རགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བཞི་ཐོག་མེད་ནས་ཞུགས་པའི་སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་མ་
 བཏགས་མ་དཔྱད་པའི་ངར་འཛིན་གྱིས་འབྱེད་བྱུང་བ་འདི་འཕགས་པ་ལྷས་མ་དགོངས་པར་བཞི་
 བརྒྱ་པར་ལེུ་བཞི་ལས་དཔྱད་འདུག་ཅིང་། དེ་དག་གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་པ་ཡང་མིན་པར་

འགྲུར་ལ་མདོ་དང་རྒྱན་སོགས་དགོངས་འབྲེལ་དུ་མས་རྒྱས་པར་དབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་འགྲུར་
རོ། །ལྷག་མ་ལ་བརྗོད་བྱ་ཅི་ཡང་མི་སྤྲང་རོ། །

དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་འགལ་འདུག་ཉིས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྤྲས་པ། དེ་མེད་
ཟད་སྦྱོད་ལུགས་ངན་དབྱ་མར་འཁྲུག། །ཞེས་པ་ནི་ཡང་འབྲེལ་ངན་དེ་ལས། སེམས་འགག་པ་དེ་
ལ་ཞེས་པ་ནས་ཞེས་བྲུབ་པ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མཛད་ཀྱི་སེམས་མེད་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་མ་གསུང་རོ་
ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་མེད་པར་བཤད་ལ་ཡང་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་དེ་སེམས་དང་སེམས་བྱང་
དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། འབྲེལ་རྒྱུ་དོན་གསལ་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་
བ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྤངས་དགོས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྟུ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
ནི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་སེམས་བྱང་མེད་པ་
དང་སྟོབས་སོགས་བཤད་པ་ཡང་གདུལ་བྱའི་སྤྲང་རོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་དག་མེད། ཡང་
དེས་རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་བའོ། །སྤྱི་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་སོགས་སྤྲས་
སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟད་བྱེད་པ་ནི་གཅེར་བྱ་པ་དང་སྦྱོད་པ་བཞི་རྒྱལ་དཔོགས་པ་དག་གིས་ངི་མ་སེམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པས་དེ་ཟད་ན་སེམས་ཀྱང་བརྗོད་དགོས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ངན་དབྱ་
སེམས་ཀྱི་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་སྤྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྔ་
མཐར་ལྟ་ཆེ་ཤོས་ཁས་ལེན་མཁན་ཡིན་འདུག་པས་མཐའ་གཉིས་བཀག་པའི་ལུགས་མཆོག་དབྱ་
མ་པའི་ནང་དུ་འགྲོ་འདོད་ཀྱང་ཆད་པར་ལྟ་བུའི་གཡང་ཆེན་པོར་སྤྱང་སྟེ་འཁྲུལ་པའི་ཆོ་ངེ་བཏོན་
ཀྱང་འགལ་འདུའི་ཕྱང་པོ་ལས་གཡོ་མ་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོབས་བཅུ་སོགས་མེད་ན་ཆད་ལྟ་ཡིན་ཞིང་
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གསུང་རབ་མདོ་སྤགས་ཀྱན་དང་འགལ་ལ་ཡོད་ཀྱང་བོད་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ལྟར་གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་ན། འཇུག་པ་ལས། སྟོན་ཆེ་སྟོབས་བཅུ་བསྐྱེད་པའི་ས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲར་
ཡང་འབད་གྱུར་ཅིང་། །འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་ཀྱིས་ས་བཅུའི་

མཐར་ཡང་སྟོབས་བརྩའི་དོན་དུ་འབད་ཚེ་ལ་བྱེད་པར་བཤད་བ་དང་འགལ་ལ། རྒྱུད་ཆ་མ་ལས།
 སྟོབས་ཉིད་མ་རིག་སྒྲིབ་ལ་དོ་རྗེ་བཞིན། །མི་འཇིགས་ཉིད་ནི་འཁོར་དུ་སེང་གོ་བཞིན། །ཞེས་པའི་
 བཤད་བྱའི་མདོ་དང་ཅ་འགྲེལ་ཀུན་དང་ཡང་འགལ་ཞིང་། གསང་བ་བསམ་གྲིས་མི་བྱལ་བ་ལས།
 དེའི་སྟོབས་བརྩ་དང་མི་འཇིགས་བ་བཞི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་བ་བཙུག་མཁུན་
 བ་ཡང་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་ལྷན་གྲིས་གྲུབ་ཅིང་ཞེས་
 སོགས་ལས་ལྷག་པའི་གསང་བ་བཤད་རྒྱ་མི་སྤང་ལ་དེའི་རྣམ་ཏྲོག་གི་དང་འབད་ཚེ་ལ་གྱི་སེམས་
 ཡིད་རྣམ་ཤེས་བྲལ་ཡང་སེམས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པར་བཤད་བ་དང་ཡང་འགལ། དེ་བཞིན་དུ་
 རྫོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་མེད་པར་
 འདོད་པ་ནི། རྫོ་བས་སྟོབས་བརྩ་བཤད་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡོ་
 ཤེས་དང་ལྷན་པས་འདོད་པ་རྣམས་ལས་དབེན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱུད་ལུགས་
 དང་མཐུན་པར་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་སྟེལ་ཞིར་ཡང་ངོ་། ཉིང་
 འཇིན་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་སྟོན་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཇིན་དུ་སྟོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་འདྲེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་ཞེས་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་
 བ་དང་འགལ་ལ། གལ་ཏེ་མཉམ་བཞག་ལས་བཞེངས་པ་མེད་པས་རྣམ་ཐར་ལ་ལུགས་མཐུན་མི་
 མཐུན་སྟོམས་འཇུག་མི་འཐད་སྟམ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིང་དེ་འཇིན་གཅིག་
 གིས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཇིན་དེ་ལས་ལྡང་ཡང་མི་དགོས་ཉིང་འཇིན་
 བན་ཚུན་འདྲེས་པར་ཡང་མི་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་བྱུང་ཆོས་དང་བསམ་གྲིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཇིན་གཅིག་ལས་མ་ལངས་པར་
 ཉིང་དེ་འཇིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་གཅིག་ནས་
 གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གྲིས་མི་བྱལ་བར་ཡང་། རང་འགྲེལ་

ལས། དེ་ལྟར་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི་
 ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པ་མངའ་བ་ཞེས་པ་ནས། ལྟོབས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་འོད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 མདོ་དེ་ཉིད་ལས། མ་འདྲེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་མི་འདོར་ཞིང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཀྱང་སེམས་དེར་⁽¹⁾མི་གཏོང་ཞེས་པའི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་ལ།
 མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་གང་ཞེ་ན།
 འདི་ལྟ་སྟེ། དག་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ལོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་
 མེད་དོ། །ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཅུ་ཤེད་རབ་ཞིའི་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 སྤང་པོ་ལྗེའི་དབྱེད་པ་མཛད་པ་དང་། སེམས་བྱུང་ཡང་ཡོད་པར་མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མས་བྱུབ་
 མོད་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །འོ་ན་སེམས་འགག་པས་དེ་སྦྱ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །གསུང་བ་ཅི་ཞེ་
 ན། མདོ་རྣམས་ལས་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་
 ཆེད་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བའམ་རྣམ་རྟོག་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་འགག་ནས་ཡུལ་ཆོས་
 ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འགག་པས་ན་སེམས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་མི་ཟེར་
 བར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་དུ་བགྱི་བ་དེ། རང་གིས་རིག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཉིད་མ་ལགས་སམ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 བློ་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ། །ལུས་ཀྱིས་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་།
 དེ་ལྟར་སེམས་འགག་ན་བྱ་བ་མི་འཐད་པར་བརྟན་པའི་ལན་དུ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཇི་ལྟར་
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི། ཞེས་དང་། སངས་

1 དབྱས་དབུགས་ དེར་གཏོད།

རྒྱལ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བྱིར་
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བའི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། རྣམ་
 པར་རྫོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྫོག་པ་མེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྣམ་རྫོག་གི་སེམས་སེམས་བྱང་མེད་ཀྱང་མཛད་པ་འཁོར་
 ལོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དཔེར་བཞོན་ནས་བཤད་པས་སོ། །སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱལ་རང་ངོས་
 མེད་ན་སོ་སོ་རང་རིག་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོགས་གཉིས་གོ་ལོག་པར་
 འགྱུར་བ་སོགས་འགལ་འདུའི་སྤང་པོ་སྟོས་པས་ཆོག །

ཆད་བྱུང་གི་དོན་ཚུགས་སྤུང་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བཟོད་གསུམ་པ་སྤྲུམ་པ། དོན་
 དམ་རྟེན་འབྱུང་ཚུགས་སྤུང་བྱུང་ཆེས་འགལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབྲེལ་བ་དེ་ལས། རང་ཚུགས་མི་
 སྤུང་ན་ཆད་བྱུང་འགལ་ཏེ་ཆད་བྱུང་གི་དོན་ནི་བསྐྱེ་མེད་དང་། བསྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་ཚུགས་སྤུང་
 ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཆད་བྱུང་དང་བསྐྱེ་མེད་དང་ཚུགས་སྤུང་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དོན་
 གཅིག་བྱས་པ་དང་། ཡང་རྩ་བར། སྤྱེ་མེད་བདེན་པ་སྤྱེ་མེད་ཡུལ་གྱི་མཆོག་།དེ་འཇལ་ཆད་མར་ཐ་
 སྤྱད་ཅམ་དུ་བྱུང། །ཅེས་བདེན་པའི་སྤྱེ་བ་མེད་པ་ཆད་བྱུང་དང་ཚུགས་སྤུང་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད་པ་ནི་
 ནམ་མཁའ་ཟ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱེ་བ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། རྟེན་ནས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཚུགས་སྤུང་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ལན་མི་བྱུང། མ་བྱུང་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཚུགས་སྤུང་ཏུ་མ་བྱུང་བར་ཐལ། གཞན་ལ་སྟོས་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། ཡང་དེ་
 ཆོས་ཅན། རང་དབང་དུ་བྱུང་བར་ཐལ། ཚུགས་སྤུང་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་དེ་ཆོས་
 ཅན། རྫོག་པའི་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུགས་སྤུང་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱིར། མ་བྱུང་སྤྲུམ་མཁན་
 ནང་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་འོང། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་དང་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་དང་རང་ངོས་
 ནས་བྱུང་བ་སོགས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་བྱུང་བའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན་དངོས།

ཁྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་བྱུང་མིན་པའི་ཆོས་མེད་ལ་མྱུང་འདས་ཀྱང་རྟེན་བྱུང་དང་
གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་།
རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་སོགས་གོ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་ཏྲ་
ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཀལ་བའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་
ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཅུ་བཅུ་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་
བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ། །གང་རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་དེ་གང་ཞེ་ན། གང་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་
ནི་མ་སྤྱེས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་བསྟན་
པ་ཅུ་མ་དང་། ཐ་སྟན་ཅུ་མ་དང་། བཏགས་པ་ཅུ་མ་དང་། བན་ཅུ་མ་དང་། དོན་དམ་པར་མངོན་པར་
འབྱེད་པ་ཅུ་མ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུ་མོ། །འདི་ནི་སྟོན་པ་པོའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་
སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྟིང་པོ་ལོགས་སོ་ཞེས་ཆོས་ཡང་དག་པར་བྱང་
སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པས་ཁྱེད་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱང་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་
ལས་ཀྱང་། གང་ལ་རྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འབྱུང་རོ། །འདི་ཀྱན་རང་དབང་
མེད་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར། འདི་ནི་གང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རང་བཞིན་དང་། རང་
དབང་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རང་ལས་མ་གྲུབ་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་ཤེར་བྱིན་ལས་ཀྱང་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
མྱུ་ཇན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྤྱུ་ལས། སྤྱུ་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་མྱུ་ཇན་ལས་
འདས་པ་བས་ཆེས་ལྟག་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ཡང་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞེས་པ་
འདི་བྱངས་ནས་རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་འཁོར་བར་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པར་
མི་འབྱུང་ཡང་འཁོར་བ་ལ་ལྟོས་པ་སོགས་བཤད་པའི་ལུང་མང་ལ་གསལ་བ་འདི་དག་གཅིག་
ཀྱང་མི་འདྲན་པ་ནི་གདུལ་བྱ་བསྟུ་འདོད་པ་ཁོ་ནར་སྤང་གལ་ཏེ་ཉུང་དུ་རབ་ཤད་འདོད་སྟུ་མ་ན་མིན་

ཏེ། སྒྲིག་ས་མེད་དང་པ་ཚབ་བྱ་བཞི་སྒྲིག་ས་དང་ཤེས་བྱེད་ལུང་རིག་ས་གང་ཡང་མེད་པར་རྩོམ་པ་
 ཚབ་ཏུ་སྒྲིལ་ཚུལ་ཉོག་ཉོག་པོ་སྒྲིག་ས་བཤད་མི་དགོས་པ་མི་འཐད་པ་མང་པོ་སྒྲིག་སོ། །རིག་ས་བ་
 རྩལ་ཏུ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྒྲིམ་བྱས་ལྟའི་འགོག་པ་བཞེད་ཅེས་
 དང་། ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་ཞུས་པ་ལས། སྒྲིམ་ཆོག་ས་མེ་ཉོག་ཡིད་དགའ་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་
 མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ལ་དེ་ལ་བྱེད་པ་⁽¹⁾དགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་ཉོག་པའི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། ཆོས་འདི་སྤྲོ་ནས་བདག་མེད་སེམས་ཅན་མེད། །དེ་དག་རབ་
 ཏུ་སྒྲོན་ཀྱང་ཟད་མི་འགྲུག་ །བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལས། སྤང་ན་འདས་པར་ཟབ་པར་ཡང་། །སྒྲིལ་ས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར། །སྤང་ན་འདས་པ་མི་
 རྟོན་དེ། །དེ་ཡི་སྒྲིལ་ཡང་མི་རྟོན་དོ། །ཞེས་དང་། ཡབ་སྐུ་མ་མཇུག་པ་ལས། རྩི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དེ་ལྟར་སྒྲིང་
 གྲུར་ཀྱང་། །གྲོང་ཁྱེར་ཕྱོགས་བརྩུར་ཡོད་མིན་གཞན་ནའང་མེད། །གྲོང་ཁྱེར་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས་རབ་
 ཏུ་བཞག་ །ཅེས་དང་ཤེར་མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་
 ཅམ་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་སོ་ཞེས་སྒྲིག་ས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ལྟར་མིང་ཅམ་པར་བཏགས་ལས་
 མེད་པར་བཤད་ཀྱང་ད་དུང་ཚུགས་སྤུབ་དང་རང་དབང་དུ་སྤུབ་པར་འབད་ནས་སྒྲིལ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་
 སྒྲིན་ནག་པོས་སྒྲོ་མཁའ་ཁྱབ་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཆེའི་རྟགས་ངན་ནོ། །འོ་ན་དབྱུ་མ་ལས། རང་
 བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་ན། འདི་ནི་འདུ་
 བྱས་ལྟར་གསར་བྱུང་གི་བཅོས་མ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་སྤྲུལ་ཡི་
 ཏ་ལས་བཤད་པ། རོ་མོ་ཉིད་ནི་བཅོས་མིན་ཡང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡི། །གང་བྱ་བས་བསྐྱབ་
 པར་མི་འགྲུར་བ་དང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ཡང་ལྟོས་པར་མི་འགྲུར་བ་དང་། །ཞེས་སྒྲིག་ས་དང་། སྤྲུལ་སྤྲུལ་

ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་འབྲུག་པས་འགྲུར་བྱུང་ཡིན་ལ། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། གང་གི་
ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཅོས་མ་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆ་བཞིན་
མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་སྤར་མ་
བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་ལྟོས་མ་ལྟོས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྤར་བའི་ཕྱིར་
དོ། །ཁོ་བོ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པས་ཚུགས་སྤུབ་སྤྲོས་ན་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ་འདི་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་
ལ་མི་ལྟོས་པའི་རང་དབང་བ་ཅུ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་རང་དབང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
དུ་ན་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་དེར་གྱུར་བས་དོན་སྤྱི་སོགས་ཀྱང་ཐུག་ཡོད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་
གསལ་ལས་ཀྱང་། དུས་གསུམ་དུ་འང་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་གཉེན་མའི་ངོ་བོ་མ་བཅོས་པ་ཞེས་གསུངས་
པ་འདིས་མ་བཅོས་ཚུལ་དང་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་སྤར་མ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་
རྒྱུ་ཆ་བཅས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་དང་པོ་ལ་མི་འཁྲུལ་པའི་ཐོད་དང་བྱུང་དུ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་
བར་མ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བཞིན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་གནས་ལུགས་
གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པས་འབྲུག་འགྲེལ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཟད་
ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་འགལ་ཞིང་ནམ་མཁའ་སོགས་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཚུགས་སྤུབ་ཏུ་ཁས་ལོངས་
ལ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཆེར་གྱིས་ཤིག་སྟོས་པས་ཆོག་གོ།

ཆད་མ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་རིགས་དུག་མི་འདོད་པ་ལ་འགལ་བཞིན་བཞེས་སྤྲོས་ཏེ། **ལས་འབྲས་**
འདོད་དང་རྣམ་སྤྲོད་གཏན་མེད་འགལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་བ་ལས། ཕྱི་དོན་ཆད་གྲུབ་རྒྱལ་སྤྲོད་ཆ་
བཅས་འགལ། །རིགས་དུག་ཆད་མ་དོས་བཅས་ཆད་གྲུབ་འགལ། །སྤྲོད་མེད་དང་སྤྲུང་རྣལ་
ཡོད་པ་འགལ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་ཆེར་སྤྲོད་མི་སྤང་ལ། རྒྱལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་དུ་འདིར་ཡང་
ཡང་སྤྲོས་པ་ནི་དྲན་པ་མི་གནས་པ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྲོད་རབ་བདུན་འདུས་པ་ལ་ཆ་མེད་ཟེར་བའི་ནང་པ་
མི་འོང་། བཞི་བརྒྱའི་འགྲེལ་བར་རྒྱལ་སྤྲོད་ཞེས་པ་རྒྱལ་སྤྲོད་རབ་ཏུ་བཤད་པས། རྒྱལ་སྤྲོད་འཕམ་སྤྲོད་

རྒྱལ་ལ་ཡིག་ཞོར་ཅམ་དུ་སྒྲུང་བས་འབྲུལ་བ་དོ་མཆར་མ་བྱེད། དེས་ན་དགོ་བ་བཅུ་དང་མི་དགོ་
 བ་བཅུ་དང་གཞན་ཡང་ལས་འབྲས་ཐོར་ཅམ་འོག་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་རིགས་ཀྱི་ག་
 གི་དཔུལ་བའི་མེ་དང་ཁོ་ཆུ་སྐོལ་བ་དང་གྲངས་དཔུལ་གྱི་ཁ་བ་དང་ཐུན་བ་སྒྲུང་ལ་སེམས་ཅན་དེ་
 དག་གིས་ཡོངས་སྒྱུད་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མར་མི་འདོད་ལ་ཡུལ་དེ་དག་ཀྱང་གདགས་གཞིའི་སྒྲིང་
 ན་མེད་བ་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་ཤད་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་ལ་རྣལ་ཞུགས་སོགས་དང་། ལྷ་ལ་
 བདུད་ཅི་དང་མི་ལ་ཡིད་འོང་མི་འོང་དང་མེ་ཆུ་སོགས་དང་། དུད་འགོ་ལའང་དེ་ལྟར་ཡང་ལྷ་མིན་
 ལའང་དེ་ལྟར་ཉེ་མདོར་ན་ཡུལ་ལྷར་རིགས་ཀྱི་ག་ལ་གང་སྒྲུང་ཆད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ལ། མི་ལམ་
 གྱི་མེ་དང་མེ་གཉིས་ལའང་ཐ་སྐད་དུ་དོན་བྱེད་མི་རུས་སྐྱེ་ན་ཐལ་འགྱུར་བར་མི་རུང་བར་འདོད་
 དེ། འབྲེལ་བ་ལས། བྱི་དོན་སོགས་ནི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་འབྲུལ་སྒྲུང་མ་བཟགས་མ་དབྱེད་
 བ་ལ་གང་ཡང་སྤིང་མོད་ནས་མི་ལམ་གྱི་མེས་དོན་བྱེད་མི་རུས་ལ་སང་པའི་མེས་རུས་བས་ཆད་
 མས་མ་གྲུབ་བ་དང་གྲུབ་བར་འཛོག་གོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་ཡང་འགལ་འདུ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་
 ཡང་གང་ཞིག་སྐྱེ་ཤད་མེད་བར་འདོད་བ་དང་ཆུ་སྐྱུང་གི་གཞིར་རྣལ་ཆད་གྲུབ་དུ་ཡོད་བར་འདོད་
 བ་འགལ་བས་སོ། ཞེས་སོ། །དགོ་མི་དགའི་རྣམ་སྤྲིན་མཛོད་སྤེུ་མ་དང་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་དང་
 བསྐྱེད་བརྒྱུས་མཛོད་བརྒྱུས་ཀྱན་དུ་བཤད་བ་ཁས་མི་ལེན་བར་གཏན་མེད་འདོད་བ་ལ་འགལ་བ་
 དུ་མ་ཡོད་ཅེས་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐོད་སྤྲེལ་དག་གིས་གཞུགས་སོགས་གང་ཡང་མེད་བས་སྒྲོས་
 གང་བཅོས་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟར་མ་བཟགས་མ་དབྱེད་པའི་སྒྲོ་དོར་གང་ཡང་སྤིང་ཅེས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་
 གང་བཅོས་ཡིན་སྐྱེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡང་ཡོད་མེད་དང་བདེན་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་བཞག་
 འབྲུལ་གྱིས་འབྲུལ་རྒྱུས་མ་སྒྲུད་པའི་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་ཀྱི་དང་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་
 སོགས་ཡོད་དེ་དག་བདེན་གྲུབ་དང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་བ་དང་དབང་ལྷག་རྟག་
 བ་སོགས་མེད་ཅེས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་བྱང་འགལ་རྣམས་གྱིས་

གྲུང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསང་བ་བསམ་མི་བྱུང་བ་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་སོ་
 ཚུལ་བཞེན་ལ་བཙོན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཛིན་གང་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་
 སོ། །གང་མེད་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་དང་
 རྟག་བསྐལ་བ་དང་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ནི་ཡོད་དོ། །རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་། ཐེར་
 ཟུག་དང་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཡང་དག་པར་དེ་བཞེན་ཉིད་དུ་གནས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་
 མེད་དོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་གྲུང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་
 བུ་དུ་མ་ཞིག་གིས་གཞོད་པར་རྟོགས་སྒྲ། མི་ལམ་གྱི་མེ་དང་མེ་དངོས་གནས་གཉིས་དང་རྟ་དང་སྦྱ་
 མའི་རྟ་རྣམས་ལ་བདེན་རྟུན་དང་དོན་བྱེད་རྟུན་མི་རྟུན་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་
 རབ་དང་ནང་པའི་ལུགས་མཐའ་དག་ལས་སྤྱི་རྒྱུ་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་གྲུང་དེ་དག་
 རིགས་ངོར་མེད་པར་འདྲ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཆད་མས་གཞོད་མི་གཞོད་ཀྱི་བྱང་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འཇུག་པ་ལས། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྟེགས་ཅན། རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་རི་
 བཞེན་བརྟག་པ་དང་། །སྦྱ་མ་སྦྱིག་སྦྱ་སོགས་ལས་བརྟག་པ་གང་། །དེ་དག་འཛིག་རྟེན་ལས་གྲུང་
 ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་མུ་སྟེགས་པའི་བརྟགས་པའི་བདག་དང་སྦྱ་མའི་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་རྟ་དང་
 སྦྱ་མའི་བརྟགས་དོན་གྱི་མེ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བཤད་ལ་སྦྱོད་འཇུག་ལས།
 སྦྱ་མའི་སྦྱེས་བུ་བསད་སོགས་ལ། །སེམས་མེད་ཕྱིར་ན་སྤྲིག་མེད་དེ། །སྦྱ་མའི་སེམས་དང་ལྡན་
 པ་ལ། །བསོད་ནམས་དང་ནི་སྤྲིག་པ་འབྱུང་། །ཞེས་དེ་གཉིས་ལ་བསད་མ་བསད་ཀྱི་བྱང་པར་
 བཤད་པ་དང་། རུ་རྟ་སྤྲི་ཏས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བུ་བདེའི་ཆོ་ན་འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་དག་པ་
 ཉིད་དུ་གྲགས་པ་དེ་བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྲུང་ཡང་དག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་
 འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་དེ་བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྲུང་ཡང་དག་
 པ་མིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་ལ་བདེན་རྟུན་མེད་བྱས་ན་ལམ་ཁྲིད་

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷུང་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞོད་དེ་འཛིག་རྟེན་ན་དེ་དག་ལ་རྟ་དང་
 མེ་ཡིན་མིན་སོ་སོར་མངོན་སུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་
 གྲང་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞིར་འཛིན་པ་མི་བདེན་པ་དང་། མི་རྟག་སྐྱུག་བསྐྱལ་མི་གཙང་བ་
 བདག་མེད་བཞིར་ལྟ་བ་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པ་ལས།
 གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཛིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་སྟོམ་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས། །ནས།
 སྤྱིས་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཆེ་མོན་
 ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཁས་མི་
 ལེན་པ་ནི། འཕགས་པས། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་སྤང་བར། །དེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དེ། །ཞེས་
 སོགས་དུ་མ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་ཅིང་འགལ་བ་ཆེས་མང་བར་སྤང་བས་ཁོ་བོའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་
 ན་ཆེས་མངེས་སོ། །རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱེ་ཤད་དང་ཆུ་གླུང་ལ་ཡི་དྲུགས་ལས་ངན་པ་ཅན་གྱིས་སྤྱད་པའི་
 རྒྱག་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ནི་དབུ་སེམས་སོགས་ནང་པ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ལས་
 ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའི་སྐྱེ་ཤད་ནི་དབང་པོ་འཕྲུལ་འབྲུལ་གྱི་སྤང་བ་མེད་དེས་
 ཡིན་ལ། དེས་སྤྱད་པའི་རྒྱག་ནི་ལས་སྤོན་གྱིས་ཆུ་རྒྱག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲ་མ་མེད་
 པར་བཤད་ཟེན། ཕྱི་མ་ནི་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། འོད་སྤང་དགེ་སྟོང་ཞལ་ཏེ་བྱེད་
 པ་གང་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་རྟེན་པ་འདུས་ཤིང་འདུས་པ་བཞག་སྟེ་དུས་སུ་མི་སྦྱིན་ཞིང་མཐོ་བཙུམ་
 ལ་གཙེས་ནས་བྱིན་པ་དང་ཁ་ཅིག་ལ་མ་བྱིན་ན་ནི་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་ཡི་དྲུགས་སྤྱེ་གནས་
 སྤྱག་འཛིམ་བྱིན་པ་རུབ་ཅེས་བྱ་བ་དེར་སྤྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ནས་རི་སྟེ་བརྒྱ་ལ་བརྒྱ་ལམ་ན་ཟས་
 དེ་ཐོབ་གྲང་ངན་སྤྱགས་དང་རྒྱག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟས་སྟོམ་ཐོབ་པ་རྒྱག་ཏུ་འགྱུར་བར་བཤད་
 ལ་ཆུ་གླུང་མི་མཐོང་བ་ནི་ཆུ་དེ་དབང་པོ་ལྗེའི་ལོངས་སྤྱད་པའི་ལས་མེད་པས་མ་མཐོང་བ་དཔེར་
 ན་གང་གྲུའི་འགྲམ་གྱི་གཞི་གཅིག་ན་ལྟ་མི་ཡི་དྲུགས་སྟོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཅམ་པ་ལས་སྐབས་ཆེ་བ་

གཅིག་དང་གསུམ་འདུས་ཆེ་མིས་གཞན་གཉིས་མ་མཐོང་ཀྱང་མེད་པ་མིན་པ་དང་ཤིང་རྟའི་འཕང་
ལོ་ཅམ་གྱི་ཁྱོན་ན་མི་པལ་ལ་མི་སྒྲིང་ལ་ལྟའི་བྱང་སྟོང་མངོན་ཤེས་ལྟ་ལྟན་གྱིས་མཐོང་བ་འཇམ་
བྱ་སྒྲིང་གི་མི་ལ་སྒྲིང་བའི་འགྲོ་བ་ལས་ཀྱང་མང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་འཕགས་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྒྲིང་བར་མདོ་དུ་མ་ལས་བཤད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་སྒྲིང་
ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་གཟིགས་ནས་དགེ་སྟོང་གཞན་
ལ་བརྒྱས་པའི་བྱིར་ཏེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཉི་ཆེའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དེ་དག་ཁ་ཅིག་ནི་
མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་དམིགས་ཏེ་གནས་བརྟན་མོ་ལྟ་འགལ་གྱི་བྱས་ཇི་སྟོན་དུ། ངས་སེམས་
ཅན་འབར་ཞིང་རབ་རྒྱ་འབར་ལ་ཀྱར་རྒྱ་མཆེད་ཅིང་རབ་རྒྱ་འབར་ཏེ་མེ་ལྷེ་གཅིག་རྒྱ་གྲུར་པ་མཐོང་
ངོ། །ཞེས་དང་། བསྐྱབ་བརྒྱས་སུ་ལུང་བྱངས་པ། དགེ་འདུན་སྤྱང་ཁྱོད་གྱིས་སེམས་ཅན་ཤིང་ལྟ་
བྱ་དང་ལོ་མ་ལྟ་བྱ་དང་འབྲས་བྱ་ལྟ་བྱ་གང་དག་མཐོང་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་དགེ་སྟོང་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་ཤིང་དང་ལོ་མ་དང་འབྲས་བྱ་གང་ཟག་གིར་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་སྤྱད་
པས་ན་དེའི་བྱིར་ཤིང་དང་ལོ་མ་དང་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བྱ་ལྟ་བྱར། ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་
ལས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་ལམ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲུར་པའི་ནོར་གྱི་ཆར་བབས་པར་
གྲུར་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ལ་འབབ་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ཉིད་དུ་མེད་པར་གྱུར་པའམ་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ནས་འབབ་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་གིས་ལས་གྱིས་སྤྱི་མཐུན་ལས་ལས་གྲུབ་
པའི་རྒྱུ་ཆ་ལས་གཅིག་རྣམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་སོགས་མི་སྤྱི་དཔྱད་པ་ནི། པ་རོལ་གྱི་དབང་གི་འབྲས་
བྱ་ལ་སྟོངས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དང་འཁོར་སྒྱུར་དང་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་གི་འབྲས་བྱས་གཞན་གྱི་ལས་ངན་པའི་ནད་རིམས་སུ་གེ་སོགས་སྒྲོག་པར་
བཤད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་སའི་ངོ་སོགས་གང་ཟག་རེ་གཉིས་གྱིས་ཉེས་སྤྱད་གྱིས་རྒྱབ་

པར་བཤད་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་བཅེགས་ལས། མྱོགས་པོ་དག་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་འདི་བཞི་གསུངས་ཏེ་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
 དང་། །སོགས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ནི་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན་ལས་དགེ་བའི་
 རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདོད་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །མི་དགེ་བའི་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་ངན་སོང་ངན་འགོ་
 ལོག་པར་ལྷུང་བ་རྣམས་སུ་མི་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའོ། །ལས་འདིས་ལུས་
 སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའོ། །ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དེ་ཉིད་གནས་དང་
 དངོས་པོ་དང་རྒྱ་དང་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་།
 ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་བའང་དགག་པ་མཛད། ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་བཞི་བརྒྱ་པ་རྩ་འགྲེལ་
 སོགས་དུ་མར་བཤད་ལ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་སྒྲོས་ཟིན་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཞིག་བ་དངོས་པོར་མི་འདོད་ལ་དབྱུད་དེའི་ལས་མ་ཞིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྦྱེས་པར་འདོད་
 བ་ལ་འགལ་བཟོད་ལྟ་བུ་སྤྲོས་ཏེ། མ་ཞིག་ལས་ཀྱིས་འབྲས་སྦྱེད་དུས་མཉམ་འབྲེལ། ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། འགལ་བཟོད་དུག་པ་མཛོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པར་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱལ་བར་མི་འཛིག་ལས་དང་
 དབྱ་མ་འགལ། ཞེས་པ་གཉིས་སྤྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡན་ལག་ལ་དབྱུད་བུམ་པ་མི་རྟེན་དང་། རྒྱུད་
 ཅིག་ལ་དབྱུད་ཞིག་པ་རྟེན་པ་འགལ། ཞེས་དང་། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་མ་བཟུགས་འབྲེལ་དོར་
 འབྲས་ཆེ་རྒྱ་གནས་པས། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར་ལས་མ་ཞིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་
 གི་ལྟར་ན་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྦྱེས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི། དེའི་ལས་འགག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་
 མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ན་ཞེས་བྲངས་ཏེ། འདིར་སྤྲོ་ཚུལ་དང་
 ལུང་གི་ཕྱིད་བཅད་ནས་འདྲེན་ཚུལ་ལ་བསྟུན་ན་ཤིན་ཏུ་གཡང་ས་ལ་གྱེ་མ་གྱི་རྒྱད་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུལ་
 བྱ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྦྱིང་མི་བཅེའམ་བསྟན་པ་འདི་ལྟར་དགྲགས་པར་ཡང་བར་མི་འབྱུར་རམ། འདི་

ལྟར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་ན་རང་བཞིན་ནི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་གནས་ལུགས་འགྱུར་
སྒོལ་མི་འཐད་པས་རྟག་ཆད་གཉིས་པའི་མཐར་ལྟར་ཡང་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཁོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
ལས་འགག་པར་ཡང་མི་འདོད་པས་ཀུན་གཞི་དང་ལས་རྒྱུད་ཟ་བ་སོགས་མེད་ཀྱང་བརྒྱུད་རྒྱུའི་
ལས་སྤྲ་མ་ཞིག་ཀྱང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུན་
རིང་པོ་སོང་ཡང་འབྲས་བྱ་འབྱིན་པ་འཐད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་
གྱིས་དེ་མི་འགགས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རུས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགག་ཡུན་
རིང་ལོན་ནས་ཀྱང་། །འབྲས་བྱ་ཡང་དག་འབྱུང་བ་རིག་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་
ཅིང་འདིའི་ཐད་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྤྱེ་བ་མེད། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་
ཕྱིར། །ཞེས་དང་། མདོ་བྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྤྲས་པ། །སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་
པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་རྒྱ་ལས་འགག་པ་དང་འབྲས་
བྱ་ནམ་སྤྱིན་འབྱུང་བ་དུས་མཉམ་ཡང་། དཔེར་ན་ཆོག་རྩལ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་དང་ལན་
གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་ལྟ་བུའི་ལས་སྤྲ་མ་འགག་ནས་ཡུན་རིང་སོང་བའི་དོགས་གཅོད་ཡིན་
པས་ལ་ལར་ལས་འགག་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལས་རང་གི་བདག་
ཉིད་གྱིས་མ་སྤྱེས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཞེས་སྤྱེ་འགག་བདག་ཉིད་གྱིས་མི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་
ཡང་མི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལས་ཁོང་བ་སྤྱ་ཡོད། ལས་དེའི་འབྲས་བྱའི་དུས་སྤྱ་གནས་པ་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བྱ་མཐོང་པའི་
ཕྱིར། །དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན། །ཞེས་པའི་རང་འབྲེལ་ལས།
རྒྱ་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་འགག་བྱེན་ཀྱང་འབྲས་བྱ་སྤྱ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱིས་
ཀྱང་ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱ་ལས་དེ་མ་འགག་པར་དེ་བར་དུ་གནས་ན་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྤྱ་
མ་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱིན་པའི་དུས་བར་དུ། །གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་དང་སྟན་

ཅིག་ཡོད་ན་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་སྟེ། སྤྱིང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། འོན་ཏེ་རྒྱ་དང་གཅིག་
 པར་ཡིན་པར་བརྟགས་ན་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་པ་གཉིས་གང་གི་རྒྱ་གང་ཡིན། གང་
 གི་འབྲས་བྱ་གང་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་ཞིག་པ་དང་འབྲས་བྱ་དུས་མཉམ་པས་རྒྱ་ཞིག་པ་ལས་
 གྲང་མེན་ལ། རྒྱ་མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བྱ་བྱུང་ན་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བས་ན། རོན་དམ་དཔྱོད་
 གྱེད་ཀྱིས་མ་བརྟག་པར་རྒྱ་འགལ་པ་དང་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་གཉིས་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་ལྟར་ཅིག་
 ཅར་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དབུ་མ་ལས། ས་ཐོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག་ལས། །སྒྱ་གྲུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
 བ། །སོགས་དང་། འཛིག་རྟེན་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཞིག་དང་མ་ཞིག་པ་དག་གིས། །རྒྱ་ལས་
 འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་དག །སྒྱུ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ས་ལུ་ལྡང་པའི་མདོ་ལས། ཐ་
 མ་འཆི་བའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་གྲང་འགག་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་
 སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ། །བར་དོ་རྒྱ་དུས་ཡིན་ལ་ལས་དེ་
 ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་ཚུལ་སྟིང་པ་འཕོ་བའི་མདོར་བཤད་པ་བསྐྱབ་བརྟུས་འཇུག་འབྲེལ་
 སོགས་སུ་རྒྱ་ཆེར་བྱངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་ལས་དེ་བྱས་ནས་བསྐྱལ་བ་སོང་ནས་འབྲས་
 བྱ་འབྱེན་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེའི་བར་དུ་ལས་དེ་མ་ཞིག་པར་གནས་པར་ལྟ་བུ་རྟག་ལྟ་ཡིན་པས་དེ་
 དབུ་མར་འདོད་པ་ལ་བྱེ་སྒྲུ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུང་རིགས་བྱེ་བ་དང་འགལ་བའི་བྱུར་བོ་སྟིང་པ་གསུམ་
 ལས་བཀྲལ་བ་ཡོད་པར་ཀུན་ལ་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པས་མ་སྟོས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་བརྟགས་པའི་འབྲེལ་
 རོར་སྒྲུ་མ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་གཞན་ལ་ཆོག་རྩལ་སོགས་སྒྲུས་པ་ད་ལྟ་བུ་ནས། གཉིད་ལོག་པའི་མི་
 ལམ་ལྟར་བྱུང་བའང་ལས་དེ་དང་སྤང་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྟོ་འགོ་བ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ལོག་ཏུ་བདེན་གཉིས་ལ་འགལ་བ་བསྐྱུས་ནས་བཞེར་བཅོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་འདོད་ཚུལ་
 དང་དབྱེ་བ་ལ་འགལ་བཅོད་བདུན་པ་སྒྲུས་ཏེ། **རང་ལུགས་ཐབ་རྒྱས་མི་འདོད་དབུ་མ་**
འགལ། །ཞེས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་དེས་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཛིག་རྟེན་སྤར་བ་རུས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་ཆད་

མ་བཞི་པོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྷགས་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལྷགས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ནས། དེས་
དེ་ལྟར་མི་འགྲུབ་ན་སོགས་དང་། གཞི་ལྷན་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་དམ་ལམ་སྦྱོད་པ་ཐབས་སྦྱོགས་
འབྲས་བུ་སྒྲུག་སྒྲུབ་འཕྲིན་ལས་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་བཞག་མ་དབྱེད་པར་ཐ་སྦྱད་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་
སྒྲུབ། །ཞེས་སོགས་དང་། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་དང་རྣལ་འབྱོར་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་ཡང་
ལོག་བྱེད་ཀྱང་དེ་རང་ལྷགས་མིན་སོགས་སྒྲུ་མའི་རྟ་དང་རྟ་གཉིས་ལ་རྟ་ཡིན་མིན་མེད་པར་འདོད་
པ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོར་ཡོད་ཅེས་པ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྦྱད་དུ་ཡོད་ཅེས་པ་སོགས་ཐམས་
ཅད་ཐལ་འགྱུར་བས་མི་འདོད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་འཛིག་རྟེན་འཕགས་ཤེས་འཛོག་པ་སོགས་ནི།
འཇུག་པ་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་ངན་
ཞུགས། །ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པས་ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་འཛོག་པ་ལ་མཁས་པའི་དབྱུ་མ་པར་འདོད་པ་
ལ་ལྷན་རིགས་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ལྷན་པོ་ས་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་གཞུགས་ནས་
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་ལྷགས་ལ་མི་འཐད་པ་དང་
ཁས་སྒྲངས་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་ནི།
འཛིག་རྟེན་གྱི་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་བྱ་ཡི་དོན་དམ་པར་གང་བྱང་རྒྱལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོད་པར་འགྱུར་
བ་གཞུགས་སམ་ཆོར་བ་འཇ། འདུ་ཤེས་སམ་འདུ་བྱེད་དམ། རྣམ་པར་ཤེས་གང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་
པ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དང་རིག་པ་རྒྱག་དང་ཞེས་པ་ནས་འབྲས་བུ་བཞི་དང་
ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཀྱང་མེད་དེ། ཆོས་འདི་
དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྦྱད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། ཡབ་སྐས་མཇལ་བ་དཀོན་བརྟེན་གས་ཀྱི་ལེའུ་པལ་ཆེར་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་
པ་སོགས་དུ་མས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྦྱད་ཅམ་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པས་འཛིག་

རྟེན་གྱི་རྩོམ་རམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་བྱས་ཆང་ཐམས་ཅད་རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་བ་གང་
 ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་བ་འཕགས་བ་གཞན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་སྤངས་བར་མ་བཟད་དེ་བཞེན་གཤེགས་
 བས་ཀྱང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་སྦྱེ་བ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་འདས་བར་བསྟོད་བ་ལས། བན་ཚུན་
 ལྟོས་བ་ཅན་ཉིད་དུ། བྱུ་བ་བར་བྱོད་གྱིས་བཞེད་བ་ལགས། ཞེས་དང་། མ་ཞིག་ལས་མིན་མི་ལས་
 དང་། །འདྲ་བའི་སྦྱེ་བ་བྱོད་ཉིད་བཞེད། ཁྱེས་དང་། གཟུགས་བརྟན་ཉིད་དང་མཚུངས་བ་དུ། བསལ་
 བར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འདོད། །ལྟ་བུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་འཛིག་རྟེན་ལ་སྦྱེ་འཕགས་གཉིས་ཡོད་
 བར་སྦྱོད་འཇུག་ཅ་འགྲེལ་སོགས་ལས་བཤད་དེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་རྣམ་གཉིས་
 མཐོང་། རྣལ་འབྱོར་བ་དང་པལ་བའོ། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པལ་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་འཛིག་རྟེན་
 གྱིས་གཞོད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་བ་ཡང་སློ་བྱེད་གྱིས། བོང་མ་བོང་མ་རྣམས་གྱིས་གཞོད། ཁྱེས་
 དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཛིག་རྟེན་ནི་སོ་སྦྱེ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་རྣམ་བ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་
 རོན་དམ་པའི་བདེན་བ་རྟོག་བ་དག་གོ་ཞེས་བ་ལྟར་འདོད་དགོས་བ་ནི་བཅད་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། རྣལ་འབྱོར་བ་དང་འཛིག་རྟེན་ཅོད། ཁྱེས་སོ། རྣལ་འབྱོར་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་སྦྱེ་
 འཕགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་བ་གཞན་དང་གཞན་
 གྱིས་གཞོད་དེ། ཞེས་བ་ནས། འདི་ལྟར་ས་དང་སོ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྲགས་བ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དབའ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟོས་ནས། དེའི་བོང་མ་བྲི་མ་མེད་བར་བརྗོད་བ་ནས།
 དེ་བཞེན་དུ་ས་བོང་མ་བོང་མ་གཞན་ཐོབ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་བར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་དང་།
 ཆོག་གསལ་འཇུག་འགྲེལ་སྤར་བྱངས་བ་ལྟ་བུས་སྦྱབ་ལ། འཛིག་རྟེན་དེ་ལ་ཤེས་བ་གཉིས་སྤང་
 ཅན་ཡང་ཡོད་བ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། མི་དམིགས་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ལ།
 དམིགས་བ་ནི་ཐ་སྙད་གྱི་བདེན་བས་བསྐྱུས་བ་ཉིད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པས་སྦྱབ་ལ་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་བ་འཛིག་རྟེན་བ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྦྱོད་

འཇུག་ལས། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་མ་སྤྱད་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་དང་།
འཇུག་པ་ལས། བདག་གི་བུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྤྱད་ཅིང་། །ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྤྲོས་དུ་རྟོག་
དེས་ན། །ཞེས་པ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བུའི་ས་བོན་དང་ལྗོན་པའི་ས་བོན་ཅམ་བཟུང་
བ་ལས་བུ་དང་ལྗོན་པ་སྤྱེས་པ་ལ་སོ་སོར་མི་བྱེད་པར་ཐ་སྟངས་རགས་པས་གཅིག་དུ་བྱས་པ་དང་།
མིའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ལ་རེག་པ་དང་སྔོ་བསང་དང་དཀར་ཤམ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པའི་མ་
བརྟགས་པའམ་མ་དབྱེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱེད་ལྷ་
སྟགས་ཅན། །ནས། དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་དང་། ལྷག་མ་ནི། འཇིག་
རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། ཡིད་ཀྱི་གཞོན་པར་བྱེད་
པ་ནི་དེ་དག་དང་ཡང་དག་པ་མིན་པས་བྱས་པའི་བྱུང་བའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་རྗེས་སུ་
དབག་པ་ལྟར་སྤང་བ་དག་སྟེ་ཞེས་པ་ན། ཡུལ་གྱི་ངོ་མོ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་
སྟོས་ནས་ལོག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དང་། རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་
དང་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞི་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཐ་སྟངས་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དང་། སྔོད་འཇུག་
ལས། གཞན་དུ་བྱུང་མེད་མི་གཙང་བར། །དེས་རྟོག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་འབྱུང་། །སོགས་ཀྱི་
དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་འབྲའི་ཐ་སྟངས་དཔྱེད་པའི་སྒོ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དཔྱེད་མི་དཔྱེད་པའི་
འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་རེ་རེ་ལའང་སོ་སྤྱེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བར་ཅིང་བ་དང་ཞིབ་པ་གཉིས་རེ་ཡོད་
དེ་སྤྱེ་འཕགས་དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡང་རྟོག་དཔྱེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཐ་སྟངས་རགས་པ་རེ་དང་རྟོག་དཔྱེད་གཉིས་ཀྱི་དཔྱེད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱུ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་བདག་
མེད་རགས་པ་སོགས་འཇོག་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་སྤྱུ་བ་རེ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་འབྲུ་བའི་བརྟེན་དང་ཐ་སྟངས་གཉིས་ཀ་ལན་དུ་མར་བྱས་པར་འཇིག་རྟེན་ན་ཐུགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ལུང་ཡང་སྟོམ་པ་གསུམ་ལྟན་ལས་འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྟན་ཅིག་ཅོད་ཀྱི། ར་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྟན་

ཅེག་མི་ཚོད་སོགས་དང་། ཤར་རིའི་སྤེའི་ཆོགས་བཅད་ལས། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་རྣམ་འདེན་
 རྣམས། །འཛིག་རྟེན་མ་ཐུན་པར་མི་འཇུག་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་དང་། །སངས་
 རྒྱས་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། བརྒྱ་བ་ལས། རི་ལྷར་ལྷ་ལྷོ་སྐད་གཞན་
 གྱིས། །བརྒྱད་བར་མི་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གཏོགས་པར། །འཛིག་རྟེན་བརྒྱད་
 བར་རྣམས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པས་ན་སྒྲག་ཆང་པས་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ངོས་འཛིན་ཡང་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་ཡི་ས་མཆམས་སོགས་ཐམས་ཅད་སྟེག་རྒྱུའི་
 རྒྱ་འཐུང་བའི་གཏམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལྷར་ཐལ་རང་སྤྱིའི་ལུགས་
 ལའང་བཏགས་དོན་དཔྱད་ན་མི་རྟེན་པར་འདྲ་ཡང་། དེའི་དཔྱད་མཆམས་ལ་དགག་བྱའི་དབང་
 གིས་གཉིས་ཡོད་ལ། ཀྱན་རྫོབ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་ཡང་མི་དཔྱོད་པར་འཛིག་སྤྱབ་ན་བདག་
 མེད་རགས་པ་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཆེས་མང་པོ་དང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྣམས་ཐར་སྒོ་གསུམ་
 དུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དུ་མས་ཀྱང་བཤད་པ་མདོ་སྟེ་རྒྱན་སོགས་བྱམས་ཆོས་རྗེས་འབྲངས་བཅས་
 པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་བའི་ལེབ་དང་པོ་བཞི་སོགས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཞི་དཔྱད་པའི་དཔྱད་པ་
 ཞིབ་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དང་། དཔྱོད་པའི་རྟེན་དོན་རྣམས་དོན་དམ་བདེན་པར་
 ཐལ་བ་སོགས་གཞོད་པ་མི་ཟད་པ་འབབ་ཚུལ་སྟོ་སྟོ་ལ། དབུ་མ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ལོག་མི་བྱེད་
 ཅེས་པའི་རྒྱ་མཆན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ལུལ་དེ་དབུ་མ་ཡིན་ལ་དབུ་མ་དེ་
 རིགས་ཆོགས་སུ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་པས་དེ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་ལམ་གྱི་སྟོན་
 པོ་དང་སྟོན་པོ་གཉིས་ལའང་བདེན་རྒྱན་མི་འོང་བས་དབུ་མ་རང་ལུགས་སམ་དབུ་མ་བའི་ལུགས་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་མི་འཛིག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དབང་
 པོ་དྲུག་ཅར་གྱིས་བརྒྱད་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོག་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་
 འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་དུ་རི་སྐད་དུ་ཆོག་གསལ་ལས། གལ་

ཏེ་ཁོ་ཐོ་ཅག་ལ་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་ཞེས་པ་ནས། བཛོད་པར་བྱ་སྟེ། ངེས་པར་གྱུར་པའི་ངག་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཡོད་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་རིག་པ་མི་མངའ་འཇམ་ཞེ་ན་ཡོད་པའཇམ་མེད་པ་འདི་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་ཅང་མི་གསུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་ཚུལ་གྱི་ཤེས་ལ་དེའི་དོན་གྱིས་རྗེས་སོབ་ལའང་སྤང་བ་ལྟར་ཡོད་མེད་ལ་བདེན་རྒྱུ་མི་འབྱེད་ཀྱང་། སྤང་གཞིའི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདེན་རྒྱུ་ཡོད་མེད་སོ་སོར་ཤིན་ཏུ་ཁས་ལེན་ཏེ། སྤྱི་མའི་རྟ་ལ་སྤང་གཞི་དེ་ཉུ་ཤིང་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་རྟའི་ཆ་ཅི་ཡང་མེད་པར་མིག་ཤེས་མ་སྤྱད་པའི་མཛོན་སྤྱི་གྲུབ་ལ་རྟའི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ནི་རྟའི་གདགས་གཞིའི་མགོ་ཡང་རྟའི་མགོར་ཡོད་པ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱིས་མི་རྟོག་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་མིན། ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་དབྱ་མ་པ་དང་འཛིག་རྟེན་པ་སྤྱན་མོང་གི་ཁས་ལེན་དང་སྤྱན་མོང་གི་ལྷགས་གཅིག་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཁས་ལེན་ན་དེའི་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་ལྷགས་སྤྱི་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་ལྷག་པའི་སྤྱན་སྤྱད་ཅི་ཞིག་འབྱེན་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འབྲེལ་བ་སྒྲོར་གསུམ་དང་དུས་རྒྱུད་སོགས་དུ་མར་གཟུགས་སོགས་དང་དངོས་གྲུབ་བརྒྱུད་དང་ཞི་སོགས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་སྤྱན་མོང་དང་སྟོང་ཉིད་སྤྱན་མོང་མིན་པར་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་དང་འགའ་བ་ལྷག་སྟོན་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་འཕགས་པ་དག་གི་ངོར་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་འགའ་བ་བརྒྱ་ལྷག་སྟོན་པའི་ཞེ་སྟོགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་དེ་དག་གིས་གཟུགས་བདེན་འཛིན་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་འཛིན་བྱེད་དེའི་ངོར་མི་བདེན་པ་ཡང་ལྷག་སྟོན་དང་སྟོང་ཉིད་བཤེན་པར་མ་གཟིགས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཞན་གྱི་སྟོས་བདེན་པར་བརྟན་བ་མཐོང་བ་ལ་འགའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། གཟུངས་རྒྱུ་གྱིས་ཁུས་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལྟ་བུ་ཞེན་ཏོ་ཞེས་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་

སྒྲུབ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མཚན་མ་ལ་སྒྲུབ་དེ་ཞེས་
 སོགས་དང་། མདོ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན་རང་འབྲེལ་ལས། དེ་
 ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་གསུང་བ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་གཉིས་བཤད་པ་སྤྱི་འཕགས་སོ་སོར་མི་སྒྲུབ་ན་དེ་གཉིས་
 རི་ལྟར་འཛོག་སྟམ་ན། ལྷན་སོ་དང་མཁས་རྣོ་མ་མང་སོ་འབྲུལ་ཏེ། ཅལ་རྒྱགས་ཁྱེད་པར་སྤང་ལ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདིའི་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་ཞེས་པ་ལའང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱིས་ཁྱབ་སྟམ་པར་སྤང་ངོ་། །རང་
 འབྲེལ་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་རིག་པའམ་ཀྱན་རྫོབ་དེའི་དོན་ཅམ་དུ་བདེན་
 པ་དང་། གཞུགས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དང་བརྟེན་ཅམ་དང་མིང་ཅམ་དུ་
 བཤད་པས་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་ངོ་མོས་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་
 བྱས་ནས་དེའི་ངོར་བདེན་ཚུལ་ནི། ལང་ག་ཤེགས་ལས། དངོས་རྣམས་སྤྱི་བ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་
 དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་
 པའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འབྲུག་པ་འདིར། གཉི་ལྷག་རང་བཞིན་སྤྱི་བ་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་
 གང་བཅོས་མར་བདེན་པར་ཞེས་ཅུ་འབྲེལ་གྱིས་བཤད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དང་བརྟེན་ཅམ་མིང་ཅམ་སོགས་
 སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛོག་ཚུལ་ཡང་། ཡབ་སྲས་མཇུག་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
 དམིགས་ན་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ནི་གང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་ནི་
 ཐ་སྙད་ཅམ་མིང་ཅམ་བརྟེན་ཅམ་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་བརྗོད་པ་ཅམ་གདགས་པ་ཅམ་ཏེ། ཞེས་དང་། དགོན་
 མཆོག་འབྱུང་གནས་ལས། ཉི་མས་བྱིན་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རི་མོ་བྱང་བར་མ་གྱུར་
 ན་མཛོན་པར་མ་གྱུབ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་ཅམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །ཉི་མས་
 བྱིན་དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་བྱང་བར་མ་གྱུར་པར་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་
 ཏེ། མ་བྱང་མ་འགགས་པ་འཕྲོ་བ་དང་འོང་བ་མེད་པ་མཛོན་པར་མ་གྱུབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས།

ཐ་སྙད་ཅམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་དང། ཤེར་མདོ་སོགས་དུ་མས་བཤད་པས་གཞུགས་
སོགས་གང་ཟག་དེའི་ངོར་མིང་ཅམ་བཟང་ཅམ་ཡིན་པ་དང་གཞན་གྱི་བདེན་འདྲིན་ངོར་བདེན་པ་མི་
འགལ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གདོང་ལཱའི་ངོར་གཅིག་གིས་ལོག་པར་རྟོག་པའི་
རི་དྲགས་བྱེ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་གཉིས་དབྱེ་གཞི་ལ་འགལ་བ་རྫོང་བརྒྱད་པ་སྤྲུལ་རྟེ། མ་དབྱུང་དབྱེ་གཞིར་དབྱུང་དོན་
དབྱེ་བ་འགལ། །ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་བ་དེས་ཀུན་རྫོབ་རིགས་ངོམ་ཤེས་བྱ་དང། དོན་དམ་འཇུག་ངོམ་
ཤེས་བྱ་མིན་ཡང་མ་བྱེ་བར་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པའི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཅམ་འདི་བདེན་གཉིས་གྱི་དབྱེ་
གཞི་ཉིད་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་རྟེ། ཞེས་སྤྲུལ་ནི་འགལ་བ་བྱེ་བ་འདྲུ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྤྲང་སྟེ། བྱམ་
པ་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པའི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་གང་རུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
བརྟགས་དོན་དབྱུང་པའི་རིགས་ཤེས་གྱི་རྟོག་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཁོར་གསུམ་ཁས། མ་བྱུབ་ན་
དངོས་སུ་འགལ་ཞིང། དོན་དམ་དབྱུང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ་ཁས། དེ་བཞིན་སྟོང་
ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་སྟེ་མེད་སོགས་འཕེན་ལ། ཡང་གང་ཟག་སྤང་པོ་རྩེ་ཁོལ་ལྟར་འདྲིན་པའི་རྩས་ཡོད་གྱིས་
སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པའི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་
དབྱུང་བྱེད་གྱི་རིག་པའི་གྲུབ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སོགས་བྱ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་
སོགས་བཅུ་དྲུག་སོགས་དང་བདེན་སྟོང་སྤྲུལ་སོགས་དཔེ་བཅུ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ནས་འཕེན་ལ་འགལ་འདྲུ་
སྤྲུལ་ཆོག་པ་སྤྲུལ་རྟེ་འགལ་ཁུར་གྱི་སྤང་པོ་འདི་ཅམ་ཐེག་པའི་སྤང་ཆེན་གྱི་མཆོག་ཏུ་བཞག་ལ་ཨེ་མ་
ཁུར་ཆེན་པོ་ཁུར་ཆེན་པོ་རྟོག་འདུག་ཅེས་བཞད་གང་བྱལོ། །

སྟོང་ཉིད་ངོས་འདྲིན་དང་སྟོན་ཚུལ་ལ་འགལ་བ་རྫོང་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་གཉིས་སྤྲུལ་རྟེ། སྟོང་

མིན་ཐར་ལམ་ཞི་སྒྲོ་གཉིས་མེད་འགལ། ཅི་ཡང་མ་བསྒྲོམ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་བ་འགལ། ཞེས་པ་ནི་
 ཁོས་དོན་དམ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ངོར། སྒྲོས་བྲལ་ལེགས་པར་དཔྱད་པའི་བཅོད་མེད་
 ངོར། ཞེས་སོགས་དང་། དེས་ན་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་བདེན་བ་དང་། ཇེ་ཡོད་ཐ་སྙད་བདེན་པར་
 འཐད་མོད་ཀྱི། ཇེ་ཉིད་ལེགས་པར་དཔྱད་མཐར་འདོད་བ་དང་། རྣམ་གྲངས་དོན་དམ་དུ་འདོད་
 གཉིས་ཀ་འབྱུང་། ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་མ་གཏོགས་པའི་བདག་འཛིན་སྲུང་
 འབྲེན་པའི་ཐར་ལམ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ལེགས་པར་དཔྱད་ངོམ་སྒྲོས་བྲལ་ཞེས་པ་ཅི་ཡང་མིན་བ་
 གཅིག་འདོད་པ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འོང་དོན་མེད་དེ། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་ངོ་དང་། ཞེས་སྒྲུབ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། ཇེ་
 ལ་ཐར་པའི་སྐྱལ་བ་མེད། ཅེས་དང་། བརྒྱ་བ་ལས། ལྷལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྤྲིད་པའི་ས་
 བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཞི་སྒྲོ་གཉིས་པ་མེད་བ་དང་། ཞེས་ཞི་སྒྲོ་གཅིག་ཕྱར་བཤད་
 བ་ཅུ་འགྲེལ་དང་འགལ་ལ། ལྷམ་ལས། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པར་བཤད་བ་དང་
 དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་རྣོ་སེམས་དང་། སྟོད་འཇུག་ལས། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་
 འདི་ནི། མེད་པར་བྱང་རྒྱལ་མེད་པར་གསུངས། ཞེས་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་མོད་རེ་རེ་ནས་ཡི་
 གས་མི་ལྡངས། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲེལ་བར་དོན་དམ་བདེན་བ་ལེགས་པར་དཔྱད་ངོར་མེད་ལ་ཅུང་
 ཟད་དཔྱད་ངོར་ཁོ་ནར་འཛོག་པའི་ཁྱེད་སྤངས། དཔའ་བོས། སེམས་ནི་བདེན་པའི་དེ་ཉིད་ལ། འདི་ལྟར་
 ཅུང་ཟད་རྣམ་དཔྱད་ན། ཞེས་འདེན་པ་ནི་རང་གི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མཆང་སྟོན་ཞིང་འགལ་འདུ་འབོད་པའི་
 གཡལ་མོ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེས་ནི་འདིར་རྒྱས་པར་མི་འཆད་ཀྱི་བསྐྱུས་ནས་སེམས་བདེན་གྲུབ་ལ་
 མཐའ་བཞི་འགོག་བྱེད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན་ཞེས་པ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་མི་དཔྱད་པ་མིན་ཏེ།
 བསྐྱུས་ནས་ལེགས་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཐད་
 ལྟན་གྱི་དཔྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ལོག་པར་དཔྱད་པར་

འགྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲུམ་དང་ཅ་ལེ་ལྟར་རྒྱས་པར་མ་དབྱེད་བར་དུ་ལེགས་པར་དབྱེད་པའི་སྒྲོས་
 བྲལ་མི་འོང་བར་འདོད་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྲུར་ཏེ། ཉན་རང་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲིང་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་ལ་རྒྱས་པར་མི་དཔྱད་པ་གསུང་རབ་སྤྱི་
 དང་མཁས་མང་སྤྱི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་ཀུན་ལས་
 ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲུར་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། ཟབ་ཞི་སྒྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུ་མ་བྱས། །ཞེས་
 སོགས་དང་མིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་སོགས་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་མཉམ་
 བཞག་སྒྲོས་བྲལ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་
 ཁས་ཀྱང་ཡང་ཡང་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་དབྱེད་པ་ཡོངས་སུ་ཆང་བ་དང་རྫོགས་པ་ཡོད་མེད་
 ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་
 པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཆོན་
 པ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །རི་རྒྱུད་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྱན་གསུམ་གྱིས། མཆོན་མ་མེད་པར་མ་རྟོགས་
 པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཆང་བར་
 བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འཕྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར། །ཆོས་
 དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཅམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་
 ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པར་སྒྲོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
 བསྟོད་ཆོགས། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་སོགས་ཡོད་པས། དེས་ན་ཁྱེད་རང་ཤངས་ལ་མཇུ་བ་མོ་བཙུགས་
 ནས། དབྱེད་ཚུལ་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བས། ལེགས་པར་དབྱེད་ཚུལ་མིན་སྒྲོས་ལ། དཔའ་བོ་

ལ་དེ་ལྟར་མི་སྣ་བར་མཛོད། ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་ཡང་མཐའ་བཞི་ལས་བྲལ་ཚུལ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པ་མ་ཡིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་
 ཡིན། ཞེས་སྣ་འདོད་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བརྟུས་དང་འཇམ་གྲགས་ཀྱི་གཞུང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་
 ཡོད་མེད་མིན། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། གང་ཙམ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་
 ཟད་ཡོད། ཤོགས་བྱངས་པ་དང་། ཡོད་པ་མིན་ན་མེད་པ་ཡིན་མི་དགོས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཆ་བསྟུས་
 ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་སྟུང་པ་སོགས་ནི་ཉེས་པ་དཔག་མེད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་འགལ་མེད་ན་དགག་གཞག་གཏན་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ་དངོས་འགལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་
 པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཆ་བའི་སྟོན་ནས་རྒྱལ་བས་ཀྱང་མཛད་དེ། ལུང་ལས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་སྟོད་
 རིང་གིས་ཁོ་བོ་ཅི་ཡང་མི་བཟོད་དོ། ཞེས་ཞུས་པར་ཁྱོད་ཅི་ཡང་མི་བཟོད་པ་དེ་ཡང་མི་བཟོད་
 དམ་ཞེས་དངོས་འགལ་བསྟན་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཀྱང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་
 བ། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཆོས་མི་མཐུན་
 ཕྱིར་ཡོད་མེད་མིན། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མན་ཚུན་འགལ་
 བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡོད་མིན་མེད་པ་ཡིན་ན་འགལ། ཞེས་པའི་
 རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་འགལ་ཏེ་ཞེས་ཡོད་
 པ་མིན་པ་དང་མེད་པ་མིན་པ་འགལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཞིག་གལ་
 ཏེ་འདི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྟོག་ན་ནི། དེའི་ཆེ་འདི་ལོག་པར་
 ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བུམ་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་བཟུང་བ་དང་དེ་མེད་པར་བཟུང་བ་དོན་གཅིག་པར་
 བཤད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྟུང་ན་ཆོག་བཙས་པ་ལས་ཁྱད་མེད་པར་
 བཤད། ཡེ་ཤེས་ཀུན་བརྟུས་འགྲེལ་བ་ལས། རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་
 ཡང་འདོད་པ་མིན་ལ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་ལ་སོགས་པ་ནི་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ལ།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་བ་སོགས་ཀྱི་འདོད་བ་ལྟར་ཡོད་བ་མིན་བ་དང་རྒྱུ་ཕན་ལྟར་ཐ་སྙད་
དུ་འང་མེད་བ་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མིན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་འང་མིན་
པར་བཤད་བ་དང་། རྗེ་ཏུ་རིས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཡོད་མིན་ཏེ་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་མིན་ཏེ་ཞེས་བདག་
ཉིད་ཀྱི་ཡོད་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་མེད་མིན་ཀྱང་རྗེ་བ་ཏུ་ཡང་མེད་བ་མིན་ཏེ།
ཞེས་དང་། ཡོད་དང་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་མིན་ལ། ཞེས་དང་། ཡོད་དང་མེད་
བ་ལས་གཞན་བ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཡང་མིན་ཏེ། ཞེས་བཤད། དེ་བཞིན་དུ་ཆོག་འཇམ་
དཔལ་ཞལ་ལུང་ན་ཡོད་བ་ལ་འང་འགྲེལ་བ་ལས་བྱུང་བར་སོ་སོར་བཤད་ཅིང་བརྒྱ་བ་ལས། ཡོད་
དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་མེད་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ། །འདི་ནི་མཁས་པས་གཅིག་ཉིད་
སོགས། །དག་ལ་ཉག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་སོགས་ལ་གཅིག་ཉིད་སོགས་
ཀྱི་བྱུང་བར་ཅི་རིགས་སྦྱར་དགོས་པར་བཤད་ལ་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་སྦྱར་ལ་མདོར་ན་རིགས་
ཆོགས་དང་བརྒྱ་བ་ལས་ཡོད་བ་མིན་པར་བཤད་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དགག་བྱའི་བྱུང་བར་སྦྱར་མ་
སྦྱར་ཅི་རིགས་སྒྲོ་ནས་མེད་པར་བཤད་པས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་དངོས་འགལ་དེ་འདྲ་དབྱ་
སེམས་སུ་ཡང་མི་འཆད་ལ་བྱམས་ཆོས་དང་དབྱ་མའི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཆོག་དེ་འདྲ་ལ་བྱུང་བར་
ཅི་ཡང་མ་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་བ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་བ་མིན་པས་ན་ངན་སྦྱགས་བཞིན་དུ་དོར་བར་
བྱ་ལ་ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་འཇོག་པར་ཤེས་བྱ་སོགས་
སེམས་ལ་དུན་བ་གང་ཡང་མིན་པའི་སྟོས་བྲལ་དུ་འདོད་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་མིག་འབྱེན་པ་དང་ཐར་པའི་སྟོག་གཅོད་པའི་སྤྱིད་བ་གསུམ་ཀྱི་ཆོམ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་
ཉིད་ནི་སྟོས་བ་མཐའ་དག་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་
གི་ཡུལ་སོ་སོར་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཤེས་བྱེད་ཀྱང་རིམ་བ་བཞིན་དུ་རྩ་ཤེས་ཤིང་དག་སྟོས་ལས་སྟོས་བ་ནི། །སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་

པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཅོད་པར་བྱ་བ་བསྒྲིག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་བསྒྲིག་པས་
 སོ། །ཞེས་པ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་གཉིས་དང་ཆིག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་
 ཞེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་
 དག་གྲང་སྒྲོས་པ་སྣ་ཆོགས་པ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་།
 བཅོད་བྱ་དང་རྫོང་བྱེད་དང་བུམ་པ་དང་སྒྲུམ་བྱ་དང་ཤིང་རྟ་དང་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་སྒྲིམ་པ་
 དང་། བུད་མེད་དང་། རྟེན་པ་དང་། མ་རྟེན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྐྱུག་བསྐལ་དང་། གྲགས་པ་དང་།
 མ་གྲགས་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་སྤྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན།
 འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོས་པ་དེ་ཡང་མ་ལུས་པར་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་ཉིད་
 དུ་ལྟ་བུས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་བུ་རྒྱ་ལྷ་ཉེ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲོས་པ་ནི་སྒྲོང་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དངོས་
 སོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་དངོས་སོ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་སོ་དང་སོགས་དང་། མདོ་
 དེ་ལས། འོན་ཀྱང་ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་
 པ་སོགས་ལྟ་བུའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཆེས་མང་ངོ་། །ཡང་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ཚུལ་དང་མཆོན་
 ཉིད་ལྔ་དང་ལྔ་ན་ཚུལ་ཡང་། དབུ་མ་ལས། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །སྒྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 མ་སྒྲོས་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མིན། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། བུད་རྒྱ་ལྷ་
 ཉེ་ལས། དེ་ཁོ་ན་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་བཤད་པ་ནས་གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
 འདི་ལ་གཞན་ལས་ཤེས་པ་མེད་པ་སྟེ། ལུང་མེད་པར་བདག་གིས་མདོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་བདག་
 ཉིད་ཀྱིས་མདོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། གཞན་
 ཀྱིས་བསྟན་པས་རྟོག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཆང་མ་ཡིན་གྱི།

སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་
 ཏུ་མངོད་དེ། ཞེས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ཡང་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་
 གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་མའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་
 མོས་བསམ་བསྟོམ་པའི་སྒྲོག་སྐུམ་ལས་སྟོམ་པའི་སྐུ་བས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་པའི་
 སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། བདག་མེད་དོ་ཞེས་སྟོམ་པ་ནི་བདག་སྟོམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་མེད་ཅེས་དང་སྟོང་ཞེས་དང་། །བདག་མེད་ཅེས་བས་སྟོང་པ་ཉིད། །དམན་
 པའི་བདག་ཉིད་གང་བསྟོམ་པ། །དེ་ནི་འདི་ན་བདག་སྟོམ་པའོ། །ཞེས་བས་བསྟན་ཟེར་བ་ནི་འཕགས་
 པ་ལྟས། དམ་ཆོས་འདི་ཡི་མིང་ལས་ཀྱང་། །དམ་པ་མིན་ལ་འཛིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་འདི་
 སྟོམ་པ་ལྟ་ཅི་མིང་ལའང་སྒྲག་པའི་ཆོ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་ན་ཆད་སྟོང་
 ཏུ་འགྱུར་བས་སེམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྟོམ་ཞེས་དང་། སེམས་གསལ་ལ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་སྟོམ།
 ཞེས་དང་། ཏུ་ཤར་ལྟར་ཡུལ་གང་ཏུ་འང་འདི་འོ་ཞེས་བཟུང་ན་བདག་འཛིན་ཏུ་འགྱུར་བས་ཅི་ཡང་
 ཡིད་ལ་མི་བྱེད། ཅེས་སོགས་ལྟ་རན་གྱི་སྟོས་པ་སྟོམ་ཆོག་སྟོས་མོད་པལ་ཆེར་བཀག་ཟེན་ལ་འདི་
 ནི་དབྱ་མའི་ལུགས་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་མེད་དང་། སྟོང་ཉིད་དང་། བདག་མེད་གསུམ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་
 དམན་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་སྟོམ་པ་ནི་བདག་བསྟོམ་པའམ་མཐར་ལྟ་
 བསྟོམ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མི་འཐད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་སྟེ།
 དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་དང་། །བཅེར་ལྷན་ཀྱན་གྱིས་དུས་ཀྱན་ཏུ། །སྟོང་པ་མཁའ་དང་མཚུངས་
 པར་མཐུན། །དེ་བྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གྱི་གཞི། །ཞི་ཞིང་སྐྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར། །གཞི་མེད་སྲིད་
 པ་འཛིག་བྱེད་པའི། །སྟོང་ཉིད་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་སྟོམ། །སྐྱེ་མེད་དང་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་། །བདག་མེད་ཅེས་

བྱ་སྒྲིང་བ་ཉིད། །བདག་ཉིད་དམན་པ་གང་སྒྲོམ་པ། །དེ་དེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་མིན། །ཞེས་རབ་ཞིའི་
 འགྱུར་ལ་བ་ཆབ་གྱིས་བཅོས་པ་ལས་བྱུང་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་
 ཡི། །གནས་པ་ནམ་མཁའི་མཆན་ཉིད་ཡིན། །དེ་དག་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ནི། །ནམ་མཁའ་སྒྲོམ་པར་
 བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲིང་ཉིད་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྒྲོམ་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། གང་དག་སྒྲིང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པ་བཞེན་པ་ཡིན། །འགྲོ་བྱུག་སྤྱིད་པའི་བཅོལ་
 རར་ནི། །སྒྲིང་ས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་སྒྲིང་བ་ཉིད་འདི་ནི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་
 སྒྲོམ་བྱས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲོ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་
 བུ་བསྟན་བཅོས་རེ་རེ་ནའང་དུ་མ་མཐོང་སྟེ། སྒྲིང་འཇུག་ལས། སྒྲིང་བ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་
 སེམས། །འགག་པ་སྤར་ཡང་སྟེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་བཞིན། །དེས་ན་
 སྒྲིང་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲིང་བ་ཉིད་སྒྲིགས་ལ། །ལྷན་
 འབྲེན་པ་ནི་འཐད་པ་ཡིན། །དེས་ན་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་བར། །སྒྲིང་བ་ཉིད་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །ཞེས་
 དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ཡི། །ལྷན་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲིང་བ་ཉིད། །སྒྲུར་
 དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་པས། །དེ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲོམ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོགས་དང་། དོ་རྩེ་སྒྲིང་པོ་
 རྒྱན་གྱི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། རྣམ་འབྱོར་གཅིག་གཅིག་ཤེས་བྱས་ནས། །དཔེན་པར་སོང་སྟེ་རབ་
 འབད་ན། །སྤྱིག་དག་ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་འགྱུག། །ཆོས་བདག་མེད་པར་རབ་བསྒྲོམ་
 པས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད། །ཅེས་སྒྲིང་འཇུག་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། མདོ་ཉིང་
 འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་སྒྲོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སྒྲིང་ཉིད་བཅའ་
 རྒྱལ་དང་སྒྲོམ་རྒྱལ་སོགས་བཤད་ནས་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲོམ་རྒྱལ་ཡང་ཡང་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་ཏེ། མདོ་
 དེ་ཉིད་ལས། སུ་དག་ནགས་ཁྱོད་མདོན་པར་དགའ་བ་ཡི། །དགེ་སྒྲིང་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་
 སྒྲིང་། །སུ་དག་ཅི་ལའང་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤངས། །བསེ་

རུ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གནས། །ནཱ་མཁའ་ལ་ནི་ལུང་དག་རྒྱ་བ་བཞིན། །ལཱ་ནཱས་
 བསྐྱོམ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་རབ་དུ་ཞུགས། །ཆོས་ནཱས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་བདག་མེད་བར། །ཆོས་
 ་ནཱས་འདི་དག་གང་གིས་རབ་བསྐྱོམ་བ། །དེ་ཡི་སྟོབས་བ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་འགྱུར། །ཞེས་ཡོན་
 ་ཏན་མང་པོ་ཡོད་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །གང་གིས་ཆོས་འདི་སྟོང་བར་གོམས་བྱས་བ། །དེ་
 ་དག་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་སྟོང་ནཱས་རྟག་དུ་འགྱུར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གཟི་
 ་མེད་བྱས། །དཔའ་པོ་དེ་དག་མི་རིང་འབྲེན་བར་འགྱུར། །ཞེས་བསྐྱོམ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བ་དང་།
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ་ངས་སྟོན་སྟོང་ཡུལ་ཞི་བ་འདི་ནི་རབ་དུ་བསྐྱོམས། །བསྐྱལ་བ་མང་པོ་བྱེ་བ་ཁྲག་
 ་ཁྲིག་སྟོང་དུ་ཡང་། །ལཱ་འདིར་ངས་ནི་ནཱ་ཡང་བཙོན་འགྱུས་རྒྱན་མ་བཅད། །དེ་ཆེ་མར་མེ་
 ་མཛད་ཀྱིས་རྒྱལ་བར་ལུང་ཡང་བསྟན། །མདོ་སྡེ་འདི་ལ་ཁྲིད་ཀྱིས་ང་ཡི་རྗེས་སུ་སྟོབས། །ཞེས་
 ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོས་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་བཙོན་འགྱུས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་དུ་
 ་མར་བསྐྱོམ་བ་ལྟར་ང་ཡི་རྗེས་སུ་སྟོབས། ་ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ་ང་
 ་ནི་སྤྱང་ན་འདས་གྱུར་བྱི་མའི་ཆོ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་ནཱ་བར་འཇིག་བ་ན། །དག་སྟོང་སུ་ཞེགས་སྟོ་
 ་ལ་བཙོན་བ་དག་དེ་དག་ང་ཡི་ཞི་བའི་ཆོས་ལ་སྟོངས། །ཞེས་དང་། ་དེ་དག་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་ནས་
 ་བྱིམ་སྤངས་ཏེ། ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཤིན་དུ་དམ་དུ་འཛིན། །སྤྱིས་བྱ་དམ་པའི་ཐེག་བ་སྤངས་བྱས་
 ་ནས། ་བྱེ་བྲག་ལྷག་བར་འདོད་བ་བརྒྱག་བར་འགྱུར། ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་བ་ལྟར་སྟོང་
 ་ཉིད་སྟོམ་ཟེར་མཁན་གྱི་ལུགས་སྟོངས་བ་དང་དག་ལྟར་འཛིན་བར་མ་བྱེད་ཅིག །འོན་ཀྱང་ཁྲིད་ཀྱིས་
 ་འབྲེལ་བ་དེར་དེར་སང་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་དབྱུ་མ་ཆེན་པོར་གྲགས་བ་དག་གིས་ཚུགས་ཀྱན་གང་
 ་བར་འགྱུར་བས། ་ནས། ་མདོ་སྡེས་ཀྱན་ནས་འདི་ཤིན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བས་ཁོང་དུ་རྒྱད་བ་མང་པོ་
 ་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པའང་མི་འཐད་བར་འགྱུར་ཏེ། ་དབྱུ་མ་ཆེན་པོའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱད་ནས་ཚུགས་
 ་ཀྱན་གང་བའི་ཕྱིར་རོ། ་ཞེས་དང་། ་སོག་གྲུའི་མཁའ་ངོས་ཀྱན་སྒྲག་ཆས་ནག་པོར་བྱས་ནས། ་ཞེས་

སོགས་ལ་བལྟས་ན་སྤྲུག་དོག་གི་མེས་རང་རྒྱུད་ཐལ་བར་བྱས་ཚུལ་ལ་ཡང་ལ་གང་ལྟར་ཟབ་མོ་མ་
 སྤྲོངས་ཤིག་ཁྲིད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་དང་མདོ་རྒྱུད་དེས་དོན་དུ་མ་ལ་འགལ་བཞེད་དུ་སྤྲང་
 རྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། སྤྱུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་རུས་པས། །མི་སྤྱོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ཆན་རེ་རེའམ་ཆོགས་བཅད་རེ་གསུངས་ནའང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མས་བདེན་
 བ་མཐོང་བ་དང་ཡང་དེ་སྟེད་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། གསང་འདུས་ལས་
 རྒྱུད་བཤད་མ་ཐག་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་གསར་ཐོབ་བཤད་པའི་བྱིར་
 དང་། གསུང་མཁན་དང་ཆོས་དེ་དག་མི་འཐད་སྤྲེལ། ཡང་ན་རྫོགས་སྟོན་རྒྱུངས་གསུམ་མི་དགོས་
 བ་དང་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པའི་པོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་གཅིག་འདོད་དམ། ཡང་ས་དང་པོའི་
 སྐབས་སུའང་སྐད་ཅིག་མ་སྤང་ཤོས་གཅིག་ལ་འཛིག་ཉེན་ཁམས་བརྒྱ་ལ་འགྲོ། སེམས་ཅན་བརྒྱ་
 སྟོན་བ་སོགས་བརྒྱ་སྤྲུག་བཅུ་གཉིས་སྤུལ་ན་བྱང་སེམས་གོང་མ་དག་བསམ་གྱིས་ཁྲབ་བམ། དེ་
 དུས་དབུ་མ་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་ཀྱན་གང་བ་བདེན་ཡང་ངོ་མི་མཆར་ཉ། བྱང་སེམས་དག་ལའང་མཐུ་
 དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཁོ་བོའི་རྗེ་བླ་མ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡབ་གཅིག་འཛམ་པའི་
 དབྱངས་སུ་དེས་དོན་དུ་གནས་ལ་བྱང་དོན་གྱི་ཚུལ་བྱས་ནའང་མདོ་ཀྱན་བརྟུས་ལས། སྟོན་བསྐྱལ་
 བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞེད་ཀྱིས་མི་ལངས་པའི་སྟོན་རོལ་ཏུ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་འདིར་འཛིག་ཉེན་
 གྱི་ཁམས་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བར་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་ཉོག་ཅེས་བྱ་བ་བྱུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་
 རྒྱལ་བ་དེའི་འཁོར་རྒྱལ་སྤྲས་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའི་དབྱུས་སུའང་ཟབ་མོ་སྟེལ་བ་ལ་ས་མཐོན་པོ་དག་
 གིས་འགྲན་མི་རུས་པ་དང་ལྷང་བསྟན་བསྤྲུགས་བཞེད་དཔག་མེད་མཛད་ན་དེང་དུས་ལྟ་ཅི་སྟོས།
 དེས་ན་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་ཉན་བསམ་སྟོམ་གསུམ་ལ་རང་གི་ལུས་སྟོག་ཡོངས་སྟོད་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་
 གཏོང་བ་ལ་ངོ་མཆར་ཅི་ཆེ་གཞན་གྱི་འདིའི་ཆོག་སྟེ་ཅམ་འཆད་པ་པོ་རང་གི་བླ་མ་མིན་པ་ལ་ཡང་
 སངས་རྒྱས་ལྟར་གྲུས་ཤིང་དེའི་སྤྱོད་གསུང་སྤྲུགས་ལ་སྟོན་རབས་ཀྱི་གཏམ་ལྟར་འབད་ནས་དུས་

གྲུན་ཏུ་ཉིན་མཆན་མེད་པར་སྒྲ་དབྱངས་སྤྲོས་པོའི་ཤེར་ཕྱིན་བཅའ་བ་ལྟར་རིགས་ཏེ། སྒྲིན་ཐམས་
 ཅད་འགོག་བྱེད་དང་ཁམས་གསུམ་གྱི་བཅོན་ལས་སྒྲོལ་བྱེད་འདི་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གྲུན་དགའ་པོར་གསུང་རབ་གཞན་གྲུན་ལུབ་པ་ལས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆིག་
 གཅིག་ལུབ་པ་གཞོན་པར་བཤད་པ་སོགས་གྱི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། བརྟེན་ནས་འབྱུང་
 བའི་དེ་ཉིད་གསལ་མཛད་པ། །ཐུབ་པའི་ལུགས་བཟང་སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །ལུས་དང་སྟོག་གྲང་
 བཏང་ནས་འཛིན་པ་ལ། །སྐད་ཅིག་ཅུང་ཡང་སྟོན་པར་མ་གྱུར་ཅིག། །སོགས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་
 པོ་ལས། ཟས་ལ་མི་ཆགས་མི་སྐམ་བ་བཡིན། །ལུས་དང་སྟོག་ལ་ལྟ་བ་རབ་སྟོངས་ལ། །སྟོང་བ་
 ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་བསྟོམ་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། ཆོགས་གསལ་ལས་གྲང་། གང་གི་ཕྱིར་འདི་དེ་ལྟར་
 ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་གྱིས་སྟོག་དག་གྲང་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅའ་
 བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་དུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རྗེ་ལྟར་བཅའ་བ་
 བཞེན་ལོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསམ་བློར་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་དེ་རྗེས་སུ་
 སྟོང་ཉིད་མི་སྟོམ་པར་སེམས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཏད་འཛོག་རྟ་ཤང་དང་མི་འབྲ་ཟེར་བའང་མི་
 འཐད་དེ། དེའི་སྒྲིབ་བ་མི་འབྲ་བ་བདེན་འང་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ཏེ། རྟ་ཤང་གིས་
 གང་ལ་དམིགས་སམ་བཟུང་ན་མཆན་འཛིན་ཏུ་འགྲོ་བས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཟེར་ལ་ཁྱོད་
 གྱིས་སྟོང་པའོ་བདེན་མེད་དོ་དང་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བཟུང་ན་བདག་འཛིན་ཏུ་འགྲོ་བས་ཡོད་མེད་
 ཡིན་མིན་གང་ཡང་མི་བསམས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཆོས་ཉིད་སྟོས་དང་བྲལ་བ་ལ། ཤེས་པའང་སྟོས་
 དང་བྲལ་བར་བཞག། རེས་བྲང་པའི་ཕྱིར། འདི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་སེམས་གཅིག་
 ཡོད་ཕྱིན་ཆད་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མི་དམིགས་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་སེམས་མེད་ན་ཅི་
 ཡང་མེད་པའི་སྟོས་མེད་སྟོམ་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་བ་མ་སྟོབ་པའི་སོ་
 སྦྱེ་ལ་སེམས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སེམས་དགག་པ་མདོ་གོང་འོག་གང་ནས་གྲང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་

དང་། ཤེར་མདོ་སོགས་ལས་དམིགས་མེད་དང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 དབྱེད་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པ་ལ་བྱེད་པར་ཤེར་མདོ་རང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་
 སྐད་དུ་སྒྲོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་དེས་གདོན་མི་ཐ་
 བར་ཅི་ཞིག་ལ་དམིགས་དགོས་ཏེ། སོ་སོ་སྤྱོད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ནི་སྒྲོ་བྱར་དུ་དམིགས་པ་མེད་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྟེ་མེད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་དེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་བ་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་
 སྤྱོད་པོའི་སེམས་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་དམ་པའི་
 ཆོས་ལས་བྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་
 པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་རུས་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བཞི་རྟགས་ཟུར་
 བཞི་དང་སྒྱུར་བར་བྱ་ལ་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པའི་དོན་ཡང་ཤེར་མདོ་མདོ་བརྟུས་སུ་བྲངས་
 པ་ལས། བཙུན་ལྟ་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་བ་ཇི་ཅམ་དུ་གཉིས་པ་དེ་ཅམ་དུ་དམིགས་པའོ། །མི་
 གཉིས་པ་ནི་མི་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་མིན་ན་ལྟ་བ་ལ་དབྱེད་པ་སྒྲོན་
 དུ་བཏང་བའི་གཉིད་འཐུག་པོའང་ལྟ་བའི་སྒྲོམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཨིནྱ་པོ་རྩིས་ཡི་ཤེས་
 གྲུབ་པ་དང་། དུས་འཁོར་ལས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་མིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ་
 སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་སོགས་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་དེས་ནི་ཤེས་པ་སྒྲོས་བྲལ་
 ལ་འཛོག་པར་བཤད་ལ་དེ་ལ་ཤེས་པ་འཛོག་པ་དང་གནས་པ་ནི་འཛིན་སྒྲུངས་སྒྲོན་པ་འཐུག་གནས་
 སོགས་དགོས་ཀྱི། དེ་དག་མེད་པར་མི་སྟན་ལ་སྒྲོད་པ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་
 ཞི་ལ་གནས་མི་གནས་བཤད་པས་སོ། །ལུང་དེ་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྒྲོད་ལམ་ལའང་སྒྲོར་དགོས་པས་
 ཉིན་མའི་སྒྲོམ་དང་མི་འབྲེལ་ལ། ཐོས་བསམ་དུས་སུ་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དཔྱོད་ཀྱང་སྒྲོམ་དུས་

ལྷ་བ་མི་སྒྲོམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོམ་ཟེར་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་རྫོང་པོ་ཡབ་སྐུས་བཞེད་དེ། བོ་
 ཏོ་བའི་བེ་བྱ་བྱུང་ལས། ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་རིགས་པས། །རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་
 སབ་ནས། །སྒྲོམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་སྒྲོམ་ཟེར། །དེ་ལྷ་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་སྟོང་ཉིད། །ལོགས་སུ་
 །སྒྲོམ་ཕྱིར་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་དང་། རྫོང་པོའི་ལམ་སྒྲོན་ལས། །སྟོང་ཉིད་
 །བདུན་བཅུའི་རིགས་པ་དང་། །ནས། །སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་ན་རབ་ཏུ་བཤད། །དེ་བས་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་
 །པའི། །རང་བཞིན་དག་ནི་མི་དམིགས་པས། །བདག་མེད་པ་ནི་སྒྲོམ་གང་བཞིན། །དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་
 །སྒྲོམ་པ་ཡིན། །ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་རིགས་ཆོགས་ལྷར་སྒྲོམ་པར་བཤད་པ་དང་དེར་མ་ཟད་འཛིག་སྒྲོམ་
 །དུས་སུ་ཡང་དབྱུང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཅུང་ཟད་མ་མཐོང་བར་བདག་མེད་དུ་སྟོང་ཆམ་
 །གྱིས་སོང་བ་དེ་ལ་མི་རྟོག་མི་དཔྱོད་པར་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱུར་སྒྲོམ་པར་བཤད་པའི་
 །ཕྱིར་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། །ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །གང་གི་རང་བཞིན་མ་
 །མཐོང་ཞིང་། །ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རིགས་དབྱུང་བ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པར་དེ་སྒྲོམ་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། །རྟོག་
 །མེད་ཉིང་འཛིན་ལ་གནས། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་གསལ། །ཞེས་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་
 །དང་། །དབྱ་མའི་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། །དེ་ཁོ་ན་གཏན་ཆོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཞིག་ཅིང་བཅའ་
 །ན། །སྤྱི་ཅེ་མོ་བརྒྱར་གཤགས་པའི་ཆད་ཅམ་ཀྱང་གཟུང་དུ་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
 །བྱའོ། །ནས། །དེ་ལྷ་བྱ་ལ་ཤེས་པ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དབྱ་མའི་དོན་དེ་ལྷ་བྱ་ལ་ཤེས་པ་གནས་
 །པར་བཤད་པ་ལྷར་མཆན་རྟེན་དུ་མས་ཀྱང་བཤད་པ་ལམ་སྒྲོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ལམ་སྒྲོན་
 །ལས། །ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་མེད་པའི། །རང་བཞིན་མེད་པ་
 །ངེས་བྱས་ནས། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་སྒྲོམ་པར་བྱ། །དེ་ལྷར་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་བྱས་ན། །རབ་དགའ་ལ་
 །སོགས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱུས་བྱང་ཆུབ་ཡུན་མི་རིང་། །ཞེས་སངས་རྒྱུས་པར་དུ་མཉམ་
 །བཞག་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱུར་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་ལྷར་དུ་སྦྱང་པོ་བསྐྱུ་བ་དང་རྟོར་བྱའི་

མེད་བ་སོགས་དུ་མས་བཤད་དོ། །

ཡང་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་ལ་འགལ་བརྗོད་བཅུ་གཅིག་ལ། དེ་གཞན་ཅམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་
ལེན་དང་། །བདག་འདོད་ཅམ་གྱིས་བདག་སྐྱེ་མི་འདོད་འགལ། །ཞེས་སྤྲུལ་ཏེ། །ཁོ་ན་དེ། རྣམ་གྲུབ་
མེད་དང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་འགལ། །གཞན་སྐྱེ་མེད་དང་ས་སྤྱག་རྣམས་གཞན་འགལ། །ཞེས་ཅ་བར་
འགལ་བ་ཡོད་ཁུལ་ལ་འགྲེལ་བར་རྣམས་ཡོད་མི་འདོད་པར་བཏགས་ཡོད་ཀྱིས་བྲུབ་པར་སྤྲོ་ན་དེ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྤྲུལ་ནས་རང་དེའི་ལུགས་ལ་བདེན་ཁ་བྱིན་ལ་རྣམ་ཅམ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ནི་
ཁོ་བོ་ནི་རང་འགྲེལ་ལ་ལྟ་ཅམ་ཡང་མྱོང་དེ་ཞེས་རང་མཆང་སྒྲོགས་པ་སྟེ། བྱམ་བ་སྒྲོག་པ་ལ་རྣམ་
སྒྲོག་པའི་ཐ་སྙད་སྤྲོ་བའི་བྱེད་པར་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་འབྲེལ་ལ་ལན་ལྟ་ཅི་རྣམས་སྒྲོས་ཡང་
མི་འོས་སོ། །འགྲེལ་བ་དེས་ས་སྤྱག་རྣམས་གཞན་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་གཞན་
བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་གཞན་སྐྱེ་མི་བྱེད་པ་འང་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཆད་མ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པ་
འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཁོ་ན། གཞན་སྐྱེའི་གཞན་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ས་སྤྱག་ཐ་སྙད་དུ་
རྣམ་གཞན་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར། །འཁོར་གསུམ་སོང་། །འདོད་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
གཞན་གྱིས་བྲུས་པ་དང་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ས་སྤྱ་ལྡང་བའི་མདོ་ལས། མིག་སོགས་
བདག་གིས་མ་བྲུས་གཞན་གྱིས་མ་བྲུས་པར་བཤད་པ་སོགས་དང་འགལ་ལ། །འཕགས་པས།
སྤྱག་བསྐྱེལ་རང་གིས་བྲུས་པ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྲུས་དང་གཉིས་ཀས་བྲུས། །རྒྱ་མེད་པར་ནི་
ཉོག་གེ་འདོད། །ཁྱོད་ཀྱིས་བཞེན་ནས་འབྱུང་བ་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལ། །ཆོག་གསལ་
ལས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་།
མཐའ་བཞི་ཁས་མི་ལེན་པར་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། དངོས་པོ་སྐྱེའོ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱིས་དེ་ཅམ་གྱིས་འཛིན་མི་བྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་ན་བདག་ལས་སམ་གཞན་
ལས་སམ་གཉིས་ལས་སམ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ཞེས་དབྱེད་པའི་ཆེ་རྒྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་གཞན་

སྐྱེ་ཉིད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སྒྲངས། འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་གཉིན་ལས་
ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ་ཁས། ས་ཐོན་དང་སྤྱ་གུ་རྒྱས་གཞན་ཡིན་པས་གཞན་སྐྱེ་ཅེས་ཀྱང་དགོས་ན་འོ་ན། བྱ་དང་
བརྩ་གས་པའི་ལྗོན་པ་གཉིས་ཀྱང་བདག་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདི་གཉིན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་བདག་
གིས་བྱ་འདི་བསྐྱེད་ཤིང་འདི་བརྩ་གས་ཞེས་སྤྲིང་གྲགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་
དོ། །འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་འདི་གཉིན་ས་ཐོན་ཅམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་བྱ་འདི་བསྐྱེད་
ཅེས་སྤྲི་བྱེད་ཅིང་། །ཤིང་ཡང་བརྩ་གས་སོ་སྟུམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དུ་
མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཁོའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཁྱེན་པར་མི་འདོད་པ་དང་ལམ་བཟོད་ལུགས་ལ་འགལ་
བརྟེན་བརྩ་གཉིས་པ་དང་། བརྩ་གསུམ་པ་ནི། བསྐྱལ་མང་གནས་ཀྱན་བསྐྱབ་ཀྱང་འབྲས་དུས་
ན། །རི་སྡེད་གཅིག་ཀྱང་མི་ཤེས་ལམ་རིམ་འབྲུལ། །ལྷག་མེད་གཞུགས་རིག་གཏན་མེད་སྐྱབ་བཞི་
འགལ། །ཞེས་སྤྲིས་ཏེ། འདི་ནི་སྤར་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་རི་སྡེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་སྤྲ་མ་དང་ཁོ་རང་གི་ཅ་བར། འཕྲིན་ལས་བསམ་ཡས་གཞན་
སྤར་རྣམ་རོལ་རྣམས། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱེད་འཕྲིན་ལས་
བསམ་ཡས་བརྟེན་གྱིས་མི་ལངས་པ་རྣམས་ནས། གདུལ་བྱའི་ལས་བཟང་པོའི་དབང་གིས་གདུལ་
བྱ་དང་དེའི་གཞན་སྤར་གི་རྣམ་རོལ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བཞེད་དེ་ཞེས་སྐྱབ་བཞི་འཕྲིན་ལས་གདུལ་བྱའི་
གཞན་སྤར་ལས་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་གཉིས་པ་བྱས་ཏེ། ས་བརྩ་པ་ལས། དེ་ཁྱད་པར་
ཅན་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པས་འདི་གཉིན་ན་ཡི་གེ་དང་བསྟན་བཅོས་
དང་ཅིས་དང་རྒྱ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་བསྐྱལ་བ་ཀྱངས་མེད་དུ་མར་རིགས་པའི་གནས་ཀྱན་
བསྐྱབ་ཀྱང་འབྲས་དུས་རི་སྡེད་གཅིག་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ལམ་བཟོད་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་མངོན་སྤྱོད་

རྒྱུན་སོགས་མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་རང་ཆོག་ཡང་འགལ་ལ། ལྷག་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
 ན་སེམས་མེད་ན་སེམས་བྱུང་ཡང་ལྷོག་དགོས། དེ་ལོག་ན་དེ་གཉིས་ལ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་
 པ་ནང་པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྱི་ཡང་མི་འདོད་པས་ཡི་ཤེས་ཀྱང་མེད་དགོས་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
 ངམ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་ན་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་མེད་དགོས་པས་སྐྱེ་བཞི་འདོད་པ་ནང་འགལ་
 དང་གསུང་རབ་ཀྱན་དང་རྒྱུ་འགལ་ཡིན་ལ། ཡང་རྒྱ་མཐུན་སྤྱི་སྐྱེ་ལྷན་ཅམ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་
 རང་གི་སྟོན་པ་བཅའ་པོ་དང་བསྟན་པ་དེ་སྟོན་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་བསྟན་པ་དང་རང་ཉིད་སྟོན་
 པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པར་སྤྱི་བ་ལས་ཁྱོད་རང་དམའ་འབབ་ལུགས་ལྟ་འདྲི་
 སྟོང་གིས་ཀྱང་ཅི་བྱེད། དེས་ན་འདི་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ལམ་བཟོད་ལུགས་མཐའ་
 དག་དང་། སྤྱི་བ་པ་སྤངས་ལུགས་ཐམས་ཅད་དང་། ཡོན་ཏན་ཐོབ་ལུགས་ཐམས་ཅད་དང་རེ་རེ་
 ནས་རྒྱུ་འགལ་བྱེ་བའི་བྱུང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ནས་སྤྱི་ཞིག་གིས་ཡི་གེར་བྱས། གསུང་རབ་
 གཅིག་དང་ཡང་མཐུན་མི་མཐུན་བསྟན་ན་ཤེས་ལ། འདིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་
 ལུགས་སོགས་དང་འགལ་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བསྟན་ན། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ས་པོན་གྱུར་པ་
 ཁམས་དེ་ཉིད། ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཉེན་དུ་འདོད། །རིམ་གྱིས་སྤྱངས་པར་གྱུར་པ་ལས། །སངས་
 རྒྱས་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ཆོས་པའི་ལྷ་བ་ལ། །སྤྱད་ཅིག་སྤྱད་ཅིག་རྒྱས་
 པར་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱིས། །རིམ་གྱི་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པར་མཐོང་། ཇི་ལྟར་
 ཡར་ངོའི་བཅོ་ལྷ་ལ། །ལྷ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་རྫོགས་ཤིང་གསལ། །ཞེས་ཁམས་རྒྱས་བྱེད་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱངས་པའི་སྤངས་
 ཉོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཡར་ངོའི་ལྷ་བ་རྫོགས་ཤིང་གསལ་ཞེས་པས་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་གསལ་
 པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་བྱེ་དོར་མ་བྱས་པའི་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱེ་དོར་བྱས་པའི་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འདི་ལྟ་

སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནོར་བུ་རི་མ་དག་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐྱེད་དང་། ས་བཅུ་ལ་
ལུས་མཉམ་པ་སོགས་བཅུས་མ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ཆོས་སྐྱེ་མ་དག་ཅེས་
བཤད་པ་དང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་པའི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རྩ་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགོ་བ་ནས་རྩ་བ་ཉིའི་བར་གྱི་རྩ་བ་ཡང་རྩ་བ་ཞེས་བྱའི་གངས་སུ་འགོ་
མོད་ཀྱི་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་རྩ་བ་ཉ་བ་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་སོགས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསགས་པའི་ལུས་མ་རྫོགས་པ་རྩ་བ་མ་གང་བ་དང་བདེན་གཉིས་ལྟར་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསགས་ནས་རྫོགས་པ་རྩ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དང་། དཔའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་
འཛིན་མདོ་ལས། འཕོང་གི་སློབ་མའི་སྐྱས་མཆོན་པ་ལ་ཕོག་པར་བྱེད་པར་གནས་པས་ཕྱིས་
གང་དུ་འང་མི་སློབ་པོ། །ནས། རྩོ་ཕོས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དཔའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
སྟོན་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོམས་པར་འདུག་པ་ཐམས་
ཅད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དེ་ལ་མཛོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དཔེར་ན་འཕོང་གི་སློབ་མས་དང་པོ་བ་ལང་གི་གོ་བ་ནས་མཐར་
སྐྱབ་ཅུ་དང་། སྐྱ་གཅིག་ལ་ཕོག་པར་བསྐྱབས་པས་སྐྱས་མཆོན་པ་ལ་ཕོག་ལ་དེས་དེ་གང་འདོད་
ལ་ཕོག་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་མར་བསམ་པ་དང་དེ་ནས་སྦྱར་བ་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་དང་།
དེ་ནས་ལྟག་བསམ་དང་། དེ་ནས་བྱམས་སོགས་བཞེ་ལ་རིམ་བཞིན་དང་དེ་ནས་མཛོན་ཤེས་ལྟ་
ལ་ལོབ་པས་ཕྱིན་དུག་ཆར་ཕྱིན་ནས། དེ་ནས་ཐབས་མཁས་ལ་དང་། དེ་ནས་བརྒྱད་པའི་བཟོད་
པ་དང་ལུང་བསྟན་ལ་དང་། དེ་ནས་ཞིང་བཀོད་དང་། དེ་ནས་བཅུ་བར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ལ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དང་དཔའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པས་ཆོས་གང་ལ་གསུང་སློབ་
མི་དགོས་ལ་དེ་བར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་མདོ་གཞན་ལས་ས་སོ་སོ་ལ་ཡོན་ཏན་སྦྱང་འགྱུར་

སོགས་སྤྱོད་འཕེལ་དུ་བཤད་པ་མཐའ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ས་ན་ཡོན་ཏན་
 མཐའ་མེད་དེ་དག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདིས་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་གྲོང་འཕེལ་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་དང་
 ཁབ་མིག་ཅམ་དུ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པར་བྱཏོ། །ཡང་གསུང་རབ་ནས་སྤྱིབ་པ་རྗེ་
 དག་ཏུ་སོང་གི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་རུ་དང་ཐུགས་ཡང་གསལ་དུ་འགྲོ་བར་བཤད་པ་
 རྣམས་དང་། བྱད་པར་དུ་རྒྱད་ཆུ་མ་ལས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་དེས། སྤྱིན་དང་འབྲ་བར་
 བཅོད་པ་ཡིན། སྤྱིབ་པ་གཉིས་དང་བལ་བ་ཡི། རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་དང་ནི་
 དེ་ཡི་ནི། རྗེས་སྐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་སྤྱིབ་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སྤྱོད་གཅོད་པའི་སྤྱིབ་པ་ཉི་མས་ས་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྤྱིབ་པའི་སྤྱིན་ལྟ་བུ་དང་། དེ་
 དང་བལ་བ་ན་དོན་དམ་མཁུན་པའི་མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་རི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཉི་མ་རུབ་
 རྟེ་སྤྱོད་འཕེལ་བ་སྤྱོད་ཉིད་ཅམ་ལས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་དབྱེངས་བསྟོད་པ་
 ལས། རི་ལྟར་མར་མེ་བུམ་ནང་གནས། རྩེ་ཞིག་སྤྱང་བ་མི་འབྱུར་བ། རས། གང་ཆེ་ཉིང་འཛིན་
 རོ་རྗེ་ཡིས། བུམ་པ་དེ་ནི་བཅག་གྱུར་བ། དེ་ཆེ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཡི། མཐར་ཐུག་བར་དུ་སྤྱང་
 བར་བྱེད། ཅེས་བུམ་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་མེ་བཟང་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་མི་གསལ་བ་ལྟར། ཉོན་
 མོངས་པའི་སྤྱིབ་པས་མི་གསལ་ལ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བྱ་ཅུང་ཟད་བུམ་པས་ཕྱོགས་རེ་གསལ་བ་ལྟར་
 སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱིབ་པ་ཅུང་ཟད་རེ་སྤངས་པས་ཕྱོགས་རེའི་ཤེས་བྱ་མཁུན་ལ་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྤྱིབ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་བཅག་པ་ན་ནམ་མཁའི་མཐར་
 ཐུག་པའི་ཤེས་བྱ་གང་ཡོད་ལ་མཁུན་པའི་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་
 ལྟར་མི་འདོད་པར་བུམ་པ་བཅག་པ་དང་འོད་མེད་པར་འདོད་པས་སོ། །ཤེས་སྤྱིབ་ཟད་ཀྱང་ཤེས་

བྱ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཁས་སྦངས་ནས་ཅི། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་
 སྒྲིབ་པ་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་དུ་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེ་
 ཟད་པར་སྦངས་ཡང་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཅིག་ཅར་མི་མཐུན་པ་ཡང་སྦངས་གཉན་ལ་སྦྱ་སྒྲིབ་ལས་མི་
 ཤེས་པའི་སྟོང་སྟོང་པར་ལག་པ་བཟབ་པའི་སྦྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་སངས་
 རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་དུག་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦངས་ཚུལ་དང་
 མདོ་དུ་མ་སྦྱོར་སྦྱོལ། །ཡང་ངེ་སྟེད་ཅིག་ཀྱང་མི་མཐུན་པ་དང་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱ་བཞི་མི་
 འདོད་པ་ལ་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པའི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་དང་
 རྒྱབ་འགལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བརྩལ་པ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་
 གཅིག་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་རབ་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཉམས་ལུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བརྒྱ་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་སྟོན། ཞེས་དང་། བརྩལ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་སྐབས་སུ་
 མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་
 བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་སྟག་བརྩའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་སྟེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རབ་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་
 ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ཡུལ་དང་། ཐུན་གྱིས་རྒྱབས་
 འདི་ཡང་དེ་ལྟར་ཆད་མེད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་དང་། ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་
 ཅི་འདྲ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་མི་གཅིག་གིས་དེ་ཏུ་གཅིག་སྦངས་ནས་འདྲི་ཉན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་
 ར་སའི་ཁམས་ཅི་ཅམ་ཡོད། དེ་ཏུ་འདི་ལས་ཅི་ཅམ་གྱིས་ཆེ་བྱིས་པ་ཁྱད་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་
 ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་ས་གོང་མ་
 གོང་མས་འོག་མ་བྱེལ་གྱིས་ངེ་ལྟར་གཞོན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་བྱེལ་
 གྱིས་སེང་གེ་ལྟར་གཞོན་པར་བཤད་པ་སོགས་མཐའ་དག་དང་འགལ། སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་

ལྷན་འདོད་བ་དང་སྒྲུབ་ཞི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་སྒྲུབ་འདོད་བ་ཡང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱུ་གི་
རྒྱུད་ལ་ལས་ཉོན་ཟད་བས་དེའི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱུ་རང་སྒྲུབ་ལ་མེད་ཟེར་ནའང་ལས་ཉོན་གྱིས་མ་
སྒྲུགས་པའི་ཆོགས་གཉིས་མཐའ་ཡས་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལག་རྩེས་དག་པའི་སྒྲོད་བཅུད་ཅམ་ཡང་
རང་སྒྲུབ་ལའང་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ལ་སྒྲུབ་འདེབས་དང་དུས་འཁོར་གྱི་སྒྲོང་གཟུགས་
རྩོགས་སངས་རྒྱུ་ཚུལ་སོགས་མཐའ་དག་ལས་ཕྱིར་གྱུར་བ་ཡིན་བ་སོགས་བྱ།

ཡང་ཆད་གྲུབ་མི་འདོད་བ་ལ་འགལ་བཞེད་བཅུ་བཞི་བ་དང་། བཅོ་ལྷ་བ་སྒྲུས་ཏེ། **མངོན་རྩེས་**
གཉིས་འདོད་ཆད་མ་མི་འདོད་འགལ། །སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དང་ཆད་གྲུབ་དངོས་མེད་འགལ། ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ཡང་དེའི་ཅ་བར། དུལ་ཀུན་རྒྱུ་དང་དུལ་ཅན་སྒྲུ་མེད་འགལ། །དུལ་དེར་འབྲུལ་དང་དེ་ལ་
ཆད་མ་འགལ། རྩེས་དཔག་ཡོད་དང་སྒྲུབ་དག་མེད་བ་འགལ། །སྒྲེ་བདུན་ལས་གསུངས་ཆད་མ་
མི་འདོད་ཀྱང་། །རང་ལུགས་ཆད་མའི་རྣམ་བཞག་ཤེས་བ་འགལ། ཞེས་བ་རྣམས་དང་། །ཁོ་རང་
ལུགས་ལ་མ་བརྟགས་གཏན་ཆོགས་བཞོད་བས་རང་གཞན་ལ། །རིགས་ཤེས་རྩེས་དཔག་སྒྲེད་ལ་
འགལ་བ་མེད། །རྟོག་གིས་བརྟགས་པའི་རང་རྒྱུད་མི་སྲིད་ཕྱིར། །རང་རྒྱུད་ཅམ་ཡང་མི་འདོད་ཅེས་
སྒྲུབ། །ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡང་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་མཆུངས། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མང་
དུ་སྒྲུས་བ་རྣམས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དང་མཁས་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལས་རྒྱབ་འགལ་དུ་
སོང་སྟེ། རིགས་པའི་དབང་སྒྲུག་གིས། ཆད་མས་མ་གྲུབ་དམ་བཅའ་འགལ་ཞེས་དང་། རྩོགས་སྒྲུང་
གིས་མངོན་སུམ་དང་ནི་རྩེས་སྒྲུ་དཔག་ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་རང་རྟེན་ལོ། ཞེས་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་
རྟེན་ཅོད་གཞི་ལ་ཆད་མ་བཞིས་མ་བསལ་བ་དགོས་པར་བཤད་བ་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། ཆད་
མས་གཞོད་ན་ཆད་མའི་བདག་ཡིད་བརྟན་དུ་ནི་མི་རུང་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཆད་ཆེན་ལས་ཞི་
འཆོས། སྒྲོ་འདོགས་རྣམ་པར་བཅད་བ་ཡིས། །དུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེས་
བར་མི་སྒྲུའི་མཆན་ཉིད་ཅན། །མཆན་ཉིད་དེ་ལྡན་ཆད་མ་ཉིད། །ཅེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་།

དེ་ལྟར་ཆད་མ་བཞི་ལས་ཞེས་སོགས་དང་། འབྲུག་པ་ལས། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་
འབྱུང་། །མ་བརྩུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཆད་མ་མེད་ན་
གཞལ་བྱ་སོགས་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འབྱུར་ཚུལ་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་གལ་
ཏེ་གཞལ་བྱ་ཉོགས་པ་ཆད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ན། ཆད་མ་གང་གིས་དེ་གཅོད་པར་བྱེད་ཅེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་བཤད་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་
གཉིས་སྟེ་ཡང་བཤད་པ་དང་ཅོད་སྒྲོག་ལས་ཀྱང་མངོན་སྟུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་བཞི་བཤད་པ་
དང་། ཆད་མའི་ཐ་སྙད་དང་ཆད་མ་བཞི་སོགས་ནི་ཆོས་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོ་བྱར་དུ་བྱས་པའམ་
སྒྲོ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཆད་མའི་དོན་མི་འཆད་པའི་མདོ་སྟེགས་གསུང་རབ་གང་ཡང་མེད་པར་
མ་ཟད་ཐ་སྙད་ཀྱང་འབྱུར་བྱེད་མ་གཏོགས་ལུང་ཆད་མ་དང་ཆད་མའི་སྒྲིམ་བྱ་དང་ཆད་མ་བཤད་
པ་གངས་ཀྱིས་གར་ལངས་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་འོད་གཅིག་བྱ་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་
ཡེ་ཤེས་སྟེ་གྲུར་པ། སྟུན་དུ་གྲུར་པ། ཆད་མར་གྲུར་པ་མཁུན་པས་གཟིགས་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་འབྱུང་
ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར། འོགས་སྒྲུང་གིས་ཆད་མར་གྲུར་པ་འགྲོ་ལ་པན་བཞེད་
པ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྷན་བཙུང་ལྷན་ཆད་མ་ཉིད། །ཅེས་དང་། དཀོན་བཙུགས་
ལས། ཆོས་ཟབ་མོ་གང་དག་ལ་འདིའི་སྒྲོས་གཏིང་མི་དཔོག་པ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ན་
ཆད་མར་བྱས་ནས། །ཞེས་དང་། དེན་ཆེན་ཕྱེད་བ་ལས། དོན་འདི་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་ལས། །ལྷག་པའི་
ཆད་མ་གཞན་སྟེ་ཡོད། །ཅེས་པ་དང་། འབྲུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཆད་མར་གྲུར་པའི་སྒྲིམ་བྱས་བྱས་
ཤིང་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་མཐོང་བ་ལས་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། ལུང་ཆད་
མ་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འབྲུབ་མོད་གཞན་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཁས་པ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཁོ་ནའི་གསུང་ཆད་མར་གཅོད་པར་
བྱེད་དེ། འཐད་པ་དང་བཅས་པས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་མདོ་ཀྱན་བཏུས་

ལས། སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ལྟོན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བར་ཅིས་མངོན་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་དུ་མ་ཆད་མར་གྱུར་
 བ་ལས་ཤེས་ཏེ་ཞེས་དང་། གཞན་དུ་པར་ཞོག། མདའ་བསྐྱེད་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་
 དེ་ལ་སྦྱ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆད་མའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆེས་མང་ལ།
 མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་འཐད་པ་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཆད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཆད་མ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཆད་མས་མཚན་ཉིད་ལྟ་
 བོ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མངོན་པའི་མདོ་ན་
 རྒྱུ་པར་ཡོད་པར་ཆེས་གསལ་བའི་བྱིར་དང་། མདོ་འདི་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་དགོངས་
 འགྲེལ་ཡིན་པས་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་
 མདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་བཤད་སྒོལ་མི་འདྲ་བའི་ས་བཅུའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའི་འགྲེལ་བ་སྒྲོར་
 གསུམ་དང་ཡང་རྒྱབ་འགལ་དུ་སྒྲུང་སྟེ། ཅི་མེད་འོད་ལས། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་དངོས་བྱུང་གི་སྒྲུང་དུ་སྟེན་དམིགས་པ་གསུང་བ་ལྟ་ཡི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེན་དམིགས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དག་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
 སྡེ་ཆེས་མང་བ་བྱངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་རིམ་གཉིས་རྗེས་དབག་ཆད་མ་དང་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་
 ལམ་དུ་བཤད་ཅིང་དེ་ཡང་རིམ་བུ་དང་པོ་ནི་རིགས་པ་བཞི་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པའི་རྗེས་དབག་ཆད་
 མའི་ལམ་པ་དང་མངོན་སུམ་ལ་ལྟོས་ནས་དབྱེ་ཆད་ལྟར་ལོང་བ་ལག་བརྒྱུད་ལྟར་མི་བརྟེན་བར་
 བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཤེས་པའི་ལུས་བཞིན་མི་བརྟེན་བར་བཤད་དེ། ཅི་མེད་འོད་ལས། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མིན་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་མིན་ན། རྗེས་སུ་དབག་པ་ཤེས་པའི་ལུས་བཞིན་དེ་ཉིད་མིན་
 བ་ཡིས་ནི་བརྟགས་པ་གང་། དེ་ནི་རི་མོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་པར་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་རི་མོ་དང་སྦྱ་གཟུགས་བྱས་པ་དང་སྦྱགས་མའམ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་

འཁོར་ལོ་བྲིས་ནས་ངེས་པའི་རྣམ་པར་ལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བྲིས་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་དཔལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 སྒོམ་པའི་དོན་དུའོ། །ཞེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒོམ་པའི་ངེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཉན་སར་
 ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་བྱུང་མཁས་སྤྱད་སྤྱོད་གི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་
 བཞེས་སྒོམ་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་མཐུན་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཆངས་པར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་
 འཕྲུལ་གྱིས་འཁྲུལ་རྒྱས་མ་སྤྲད་པས་ན་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། དེ་ལ་དབྱེན་རང་ཡིན་གྱི་སྤྱན་ལྔ་དང་
 དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་དང་སོ་སོར་རང་རིག་སྟེ་བཞི་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྗེ་རྗེ་སྤྱིང་འབྲེལ་
 གྲོ་བརྟན་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལས། འདིར་རྣམ་མཁའ་དངོས་པོ་བསྒོམ་བྱ་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྩལ་
 ལ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ།
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་བརྟན་མཐོང་པའོ། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་
 བ་ནི་མངོན་སུམ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་
 ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་སྟེ་ཤེས་པ་དེ་
 ཉིད་ནི་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉམས་སུ་
 མྱོང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྤྱན་ལྔ་དང་སྤྱར་ཚུལ་ནི། འི་མེད་འོད་ལས། མངོན་
 སུམ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པ་དེ་དག་ལས་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། ཞེས་པ་ནས་འདིར་
 ལས་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་ཤིང་མིག་གིས་སྒྲ་ཆོགས་མཐོང་
 རོ། །དེ་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པའི་མཆོམས་ཀྱིས་དབང་གིས་ལྟའི་མིག་གིས་མཐོང་རོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་། རྒྱད་བྱི་མ་ལས། བྱི་ལ་སོགས་པ་ཤིང་མིག་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རྗེ་རྗེ་སྤྱིང་
 འབྲེལ་ལས། ལས་དང་པོ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་པའི། དང་པོ་ཤི་སྤྱན་དུ་འགྱུར། དེ་ནི་དེ་ཡི་ལྟ་ཡི་
 སྤྱན། ལྟ་ཡི་རྗེ་ལྟ་དེ་ལྟའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་དུ་འགྱུར། ཉན་ཐོས་རྗེ་ལྟ་དེ་ལྟའོ། །དེ་ནས་
 ཤེས་རབ་མིག་རྗེ་ལྟར། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་དེ་ལྟའོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་

སྐྱུག། །བདེར་གསེགས་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྷོ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་སྐྱུག། །གང་ལ་ཡོད་པ་དེས་
 བཏོ། །ཞེས་པ་རྣམས་དང་ཡང་རྒྱུ་བ་འགལ་ཁོ་ནར་སྤང་བས་སྤོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་བྱེ་ནང་སུའི་ཡིན་
 ཁོ་བོས་མ་ཤེས་སོ། །ཡང་ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་པ་དང་དབུ་མ་སྤང་བ་དང་བདེན་གཉིས་དང་ཉི་སྤང་
 སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུང་འབྲེན་མི་རིགས་ཏེ། ཆོག་གསལ་དམ་བཅའི་སྐབས་སུ། རྟོག་གཤེས་རྒྱུང་
 གིས་མ་དགུགས་གསལ་བར་བྱ། །ཞེས་སྤྲད་དང་། སུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་བདེན་གཉིས་དངས་པ་
 དང་། སེང་བཟང་གིས་གང་དུ་སུན་འབྱེན་མི་ཉན་པར་དངས་པ་ཡང་དཔྱད་པ་ལྟམ་དུ་མི་གནས་པའི་
 བདེན་འགལ་དང་གཞུང་གང་ལ་འང་མ་བཟུང་བའང་མ་བཟུང་གྱུང་ཚེངས་པ་བེམ་པོ་ལྟ་བུར་རང་ཉིད་
 བཟུན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་རང་རྒྱུད་པའི་ལུང་འབྲེན་མི་རུང་ཞེས་དེའི་ལུང་བདེན་གཉིས་དང་
 འགྲེལ་རྒྱུང་དངས་པས་ངའི་མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟར་རང་ཆོག་གཅིག་པོ་དེས་དེ་དངོས་
 འགལ་བྱས་པའི་བྱིར་དང་། འཕགས་གྲོལ་འཕགས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ནས་རྟོག་གེ་བ་དང་རང་
 རྒྱུད་པར་བྱས་པ་ཡང་བྱམས་པས། རྟོག་གེ་རྟེན་ཅིང་མ་དེས་ལ། །མ་ཁྲབ་ཀུན་རྩོལ་སྐྱོ་བ་
 ཅན། །བྱིས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་འདོད། །ལྟ་བུ་དུ་མ་དང་འགལ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གང་དང་
 བསྐྱེ་མི་རུང་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཆོག་གསལ་དམ་བཅའ་དངས་པས་ནི་མཁས་པ་མཐའ་དག་ངོ་ཆ་
 བར་བྱས་ཏེ། ཆོག་གསལ་ནི་དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་དུག་དང་གཏམ་བྱ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་དང་བསྟོད་
 ཆོགས་སོགས་འཕགས་པས་མཛད་པ་དང་བཞི་བརྒྱུ་པ་སོགས་འཕགས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་
 དང་ཟབ་པའི་མདོ་སྤེམ་པོ་དང་། རྒྱད་པར་སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་ལེགས་ལྡན་
 འབྱེད་ཀྱི་ཡང་བཤད་ཚུལ་གཅིག་གཉིས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་དེའི་ལེགས་བཤད་གང་ཡོད་དང་
 སྟོབ་དཔོན་དེ་དག་སོགས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པའི་ལེགས་བཤད་དང་དཔའ་བོའི་གཞུང་
 དང་ཡེ་ཤེས་སྤྲོང་བོ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་ལྷ་བའི་ཞབས་རང་གིས་སྤྲུབ་ལས་ཆོག་དོན་རྣམ་པར་
 བྱེ་བའི་བཤད་པ་རྟེན་པ་གང་ཡོད་པན་ཚུན་བསྟོམས་ནས་སྟོ་ལྡན་མཁས་མཆོག་རྣམས་མགྲུ་བྱེད་

གནས་ལ་ཉི་མེད་གཉིས་དང་ས་ལ་གསལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི་ཡ་གྲུལ་ཆེན་གསལ་
 བརྒྱུ་མས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆེན་གསལ་བརྒྱུ་མ་ཚུལ་མཛད་བྱང་སྐབས་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བརྒྱུ་
 དང་གཏམ་བྱ་རིན་ཆེན་སྤེངས་པ་དང་ཡང་དག་བསྟོན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་དེ་
 དག་དང་ནི་དེ་བཞིན་མདོ་སྡེ་ཐབ་མོ་རྣམ་མཛད་དང་། །སངས་རྒྱུ་ས་བསྐྱེད་སྤྱི་མཛད་པའི་འབྲེལ་
 བ་མཐོང་ནས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གང་། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ལས་འོངས་
 དང་བདག་གིས་རྣམ་པར་བྱེ་ལས་རྟེན་པ་གང་། །དེ་དག་བསྟོན་སྟེ་ཆེན་རྣམས་མགྲུ་བར་བྱ་
 ཕྱིར་ཡང་དག་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལྷགས་ལ་བཞག་ནས་
 རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཐལ་རང་དང་དབུ་སེམས་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་བྱས་ཤིང་སྟོན་
 ཚུལ་སོགས་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཞལ་གང་གསལ་པེ་བྱངས་སོ། །ཡང་འཐད་པ་བརྒྱུ་ནས་དབྱེད་
 ཅིང་བསྐྱབས་པས་སོ། ཞེས་ཞིབ་དཔྱད་ཀུན་རྫོབ་གང་ལའང་མི་རུང་སྟུང་བ་མོངས་པའི་མོང་
 གཏམ་ཡིན་ཏེ། འབྲུག་པ་ལས། ཞིབ་མོར་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཕྲོག། ཅེས་པ་རྩ་འབྲེལ་
 དང་། ཆེན་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཅི་སྟེ་ཞིབ་མོར་དབྱེད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཞེས་དངོས་སྟོན་བས་
 ཀྱང་རྒྱ་བར་དེ་ལྟར་སྟུང་པའི་ལན་དུ་ཁོ་བོ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་ལྟར་སྟུང་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཐད་པ་ལྟར་
 ལྟངས་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སེལ་བ་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་དབྱེད་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་
 པ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ལྟར་འཐད་པར་སྐྱབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཆེན་གསལ་ལས། དབྱེད་པ་ཞིབ་མོ་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ལ་བརྒྱུ་པ་འདིས་ཅི་དགོས་
 ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་སྐད་དུ་སྟུང་། ཞེས་དང་། ཁོ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛོགས་པ་ལ་
 མཁས་པའི་ཕྱིར་འཛིན་ཏེན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་བཀོད་པའི་འཐད་པ་འཐད་པ་⁽¹⁾གཞན་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་གསལ་

1 དབྱུས་དཔར། བསལ་བའི་འཐད་པ་འཐད་པ།

ཉེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་མཆོན་ཉིད་བཞིན་དུ་མཆོན་གཞི་ཡང་གཏོན་མི་ཐ་
 བར་བྱ་དགོས་ཉེ་ཞེས་མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་རྟེན་བརྟེན་པ་སོགས་
 ལ་ཇི་ལྟར་དབྱད་མིག་ཕྱིས་ལ་སྟོས་ཤིག། ཡང་ཡུལ་དེ་སྤྱི་ཆོས་ཡིན་ན་སྟོ་དེ་ཆད་མར་སོང་མི་སྤྱིད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་འགལ་བྱུང་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཉི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྩུབ་པ་དང་སྤྱི་
 པའི་ཆོས་ལ་རྩུབ་པ་དང་སྤྱི་པའི་ཆོས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་ཚུལ་མི་སྤྱི་བ་དང་ཡང་དག་པར་སོང་
 བ་ཡིན་པར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དངོས་ལ་མཁས་
 པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས། །དངོས་པོ་མི་རྟག་སྤྱི་པའི་ཆོས། །ཞེས་པའི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ་སྒྲ་བས། དེ་རྟོགས་པ་ན་
 སྤྱི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ནས་སྐད་ཅིག་གྲུང་ཡིད་མི་
 རྟོན་པ་དེས་པར་འཕགས་པར་གྱུར་ཞེས་སྤྱི་པའི་སེམས་ལ་སྤྱི་བར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པར་བཤད་པས་ན་ཡང་དག་པ་ལས་ལྷག་པའི་མི་སྤྱི་བ་རྩ་ཅན་གཅིག་ནི་མི་ཡོང་ལ་དེ་བཞིན་དུ་
 འཇུག་པ་ལས། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་སྟོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། །ཞིབ་མོར་རྟོགས་ལ་འདེག་
 ཏུ་མཁས་པ་འཛོམས། །ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་རང་
 བཞིན་ནི་རང་བཞིན་ཞིབ་མོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཞིབ་པར་མཁས་ཚུལ་ཡང་ས་སྤྱིའི་མདོ་བྲངས་
 པས། འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་
 སོ། །འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱང་འབྱུང་བའོ། །ནས། ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་
 ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བདེན་པ། ཞེས་དང་། ཡང་དག་པ་
 བྱས་ཆད་ཐམས་ཅད་ཚུགས་སུ་བྱ་བྱེད་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བྱེད་དམ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་
 དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། འཁོར་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འབར་བའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་
 བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ནས། འདུས་བྱས་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རབ་
 ཏུ་ཤེས་སོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་

སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་ནི་སྒྲོས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་
 ཏུ་ཤེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཆོས་དེའི་སྤྱད་ལུགས་ཤེས་པ་འཕམ་ངོ་ཤོ་སོགས་ཐ་སྙད་པ་ཇི་བཞིན་
 ཏུ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱ་བར་ཤེས་པ་དང་ཆད་མར་སོང་བ་འདོད་
 རིགས་ཀྱི་ཚུགས་སྐྱབ་ཀྱི་བདེན་སྐྱབ་གཅིག་དགོས་པར་སྐྱས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏུན་
 དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་ནས། འཇུག་པའི་
 གནས་གང་དག་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སྐྱུན་
 གྱིས་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སྐྱད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་གཅིག་ལ་ཡང་དག་
 པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཐེན་རྟོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་དམ་བཅས་པ་པལ་ལ་
 མེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ཡངས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 འབྱུར་ངོ་ཞེས་ཐོས་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའོ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ནའོ། །འདི་ནི་མི་བསྐྱ་བའོ་སྐྱམ་སྟེ་གནས་
 འདི་ལ་ནེས་རྒྱར་ཐེ་ཆོམ་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྐྱད་པ་དང་སྒྲེ་བྲོས་མི་
 ཟད་པ་ལངས་གསེགས་སོགས་དང་། དཔའ་བོས་ཀྱང་། རོན་གཟེགས་པས་ན་མི་སྐྱ་བ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་སོགས་མང་ངོ་། །ཡང་དེ་ལྟར་ཆད་མ་བཞིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་རོན་རྟོགས་པར་ཞེས་
 གསུངས་པས། ཆད་མ་བཞི་ཐལ་འབྱུར་བས་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་དང་། རང་གི་ཆད་མའི་རོན་མི་སྐྱ་
 བར་འདོད་པ་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་
 ན་ཆད་མ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། གཞན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་
 སྐྱ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། ཞེས་སྐྱ་བ་ལ་སྐྱུན་འབྱེན་བྱེད་པ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དམ་པའི་
 ཆོས་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུན་འབྱེན་ཡིན་ཏེ། དཔའ་བོས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 སྒྲོམ་བསྐྱ་སྐྱུངས་པ་ལས། རྣགས་ཆོགས་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོ་ཡིས། ཀུན་རྫོབ་སྐྱ་བ་མེད་པ་སྟོན། །ཞེས་

དང་། མདོ་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་འགྱུར་ཡང་། །ཁྱོད་ནི་
 མི་བདེན་པ་ཡི་ཆོག་མི་གསུང་། །ཞེས་དང་། དཔལ་བོས་སྤེལ་བསྟོད་ཀྱི་གསུང་ལ་བསྟོད་པ་ལས།
 ཀུན་ལ་སྤྱགས་སོགས་མི་མངའ་ཞིང་། །དགོངས་པའང་ཀུན་ཏུ་ཉེར་གནས་པ། །དེ་སྤྲད་ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་
 བསྟན་ཀུན། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བསྐྱུ་མི་མངའ། །ཞེས་དང་། རབ་ཞི་རྣམ་དེས་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ནི་བདེན་པ་ཡང་དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། མ་ཞོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་མ་ལོག་པར་བདེན་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་ལེས་པར་སྤྱོད་པ། །ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་
 སྤྲང་གཞིའི་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་ལའང་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་ཅིང་རྟག་པ་སོགས་ལའང་
 བདེན་སྤྱོད་འཇུག་སྟེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། བདེན་གནད་ལེགས་གསུང་ཡོད་པ་དང་། །བསྐྱགས་པ་
 མཛོད་ལོས་རྣམས་ལས་ཉེ། །ཞེས་⁽¹⁾བདེན་པའི་སྐྱད་དོད་ས་ཏུ་ཞེས་པ་རྟག་པ་ལའང་འཇུག་ལ་ས་
 ཏུ་དང་སྤྱོད་པ་ཏུ་སོགས་སྐྱབས་སྟོབས་ཀྱིས་བཤད་དགོས་ཤིང་དེའི་དོན་གྱིས་རྩལ་ལུགས་ཀྱང་
 བྱུང་མཐའ་གོང་ལོག་གིས་བཅུད་ཚུལ་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པ་མེད་དང་རྗེས་
 དཔག་ཡོད་པ་འགལ། །ཞེས་པ་ཅམ་ལས་འབྲེལ་བར་ཡང་སྤྱོད་པ་མི་སྤྲང་ལ་རྗེ་ཡབ་སྤྱས་གང་གི་
 གཞུང་ནའང་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཆོག་ཟུར་ཅམ་ཡང་གཏན་མེད་པས་ན་གཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་འམ་རབ་
 རིབ་ཀྱི་ནད་ཆབས་ཆེ་བས་བརྒྱབ་བརྗོད་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟེ་བདུན་ཀྱི་ཆད་མའི་སྤྱོད་པ་ལོག་པ་དང་
 རང་ལུགས་ཆད་མའི་རྣམ་པ་ཞག་འཛོག་པ་ལ་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྤྱས་ཀྱི་བྱུང་
 མཐའ་འཛོག་བྱེད་ཅད་ནས་དབྱུང་འདོད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་འགལ་བའི་ཁུར་པོ་སྟོན་བྱེད་ཆེན་པོ་ཡིན་
 ཉེ། འོ་ན། ཆད་མའི་སྤྱོད་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་གི་བས་དེ་གཉིས་བཀག་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ་ཁས། རྟགས་བྱུང་སྟེ། རྟག་གི་བས་གསར་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་གསར་ཏུའི་དོན་
 ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དབྱུང་ན་མི་འཐད་པ་ནི་ཅོད་སྒྲོག་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་བྱུང་མིན་ལ། །བར་

1 དབྱས་དཔར་ལ། བདེན་པའི་སྐྱད་དོད་ས་ཉེ། ཞེས་པ་རྟག་པ་ལ་འཇུག་ལ་ས་ཏུ་དང་ས་ཉ་དང་ཏུ་ཏུ་སོགས།

མ་ཡིན་ཞིང་ཐ་མ་མིན། །ཞེས་གསུངས། ཚད་མ་དེ་གྲུབ་ཤིང་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་ན། དེ་ཉིད་ལས།
 གལ་ཏེ་ཚད་མ་གཞན་ཉིད་གྱིས། །སྐྱབ་པོ་སྦྱུང་ན་སྤྲུག་པ་མེད། །ཅེས་སྤྲུག་མེད་གྱི་སྦྱོན་འབྱུང་ལ།
 དེ་ཉིད་ལས། འོན་ཏེ་ཚད་མ་མེད་པར་ཡང་། །དེ་རྣམས་གྲུབ་ན་སྐྱབ་པ་ཉམས། །ཞེས་ཚད་མ་མེད་
 བ་དེ་རྣམས་གྲུབ་པ་འགལ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱང་ནི། །རང་གཞན་བདག་
 ཉིད་སྐྱབ་ཅེས་ན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་རྟོག་གིས་སྐྱབ་ན་མེས་རང་སྤྲེགས་པ་དང་སྤྲུག་པས་
 རང་སྐྱབ་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན་རང་གི་ཁས་
 སྒྲངས་དང་འགལ་བར་མ་ཟད། ཡང་མདོ་རྒྱད་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་དུ་མས་བཤད་པ་དང་
 འགལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཅམ་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 གང་ཡང་མི་རུང་བར་འབྱུང་ཏེ། སྤེ་བདུན་འདོད་པ་ལྟར་དེ་གསུམ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་བའི་
 འབྲེལ་བ་ལས། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་སྤྲུག་ཅིག་བཀག་
 པས་སྦྱོན་པ་གལ་སྤིང་། དེ་ཕྱིར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་དང་དབང་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་མངོན་
 སུམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་དེའི་འདོད་པའི་དབང་མངོན་རྒྱས་པར་བཀག་
 ལ། ཆོག་གསལ་ལས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཤིང་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སོགས་གྱིས་རྟོག་གའི་ཡིད་མངོན་
 བཀག་ཅིང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་གང་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱིས་དོན་ཅམ་
 མཐོང་བ་ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་ཡང་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དག་ཐ་དད་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་
 ཕྱིར། སྦྱོམ་པའི་སྦྱོར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་
 དུ་མི་འཐད་པས། དེའི་ཆོག་འདི་ནི་དེས་པར་བརྟགས་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་ཞེས་ཀྱང་
 བདུས་དང་སྟེ་བདུན་གྱིས་བདག་མེད་སྦྱོར་ལམ་སྐྱབས་སུ་བསྦྱོམ་པས་མཐོང་ལམ་དུས་བདག་དེ་
 དང་བྲལ་བའི་རང་མཆོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡུལ་དུ་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་བཀག་ནས་རང་

ལུགས་ཀྱི་དེ་གསུམ་བཤད་བ་སོགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཅུ་བར་འདོད་ན། མངོན་སུམ་
 དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་བཤད་བ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཡང་ཆོག་གསལ་ལས།
 རྟོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་བ་ནི་རྗེས་
 སུ་དབག་བའོ་ཞེས་གསུངས་བ་སྐྱེ་མེད་ཁས་ལེན་བ་དང་། རྗེས་དབག་ཆད་མ་མེད་བ་ནང་
 འགལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྐྱབ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། རྟགས་
 དེས་བསྐྱབ་བྱ་དེས་པའི་རྗེས་དབག་མི་སྐྱེ་བར་མ་སོང་བ་འགལ་བར་སྒྲུན་པོས་ཀྱང་ཤེས་
 ལོ། །ཡང་དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་ལ་ཡིན་ཟེར་ནའང་ནང་འགལ་ཏེ། འོ་ན་རྗེས་
 དབག་དེ་ཆོས་ཅན། མི་བསྐྱེ་བའི་ཤེས་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 སྐྱེ་ལ་སོང་བྱུང་བསལ་གཉིས་ཁས། དེས་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེ་བའི་ཆོས། ཞེས་བསྐྱེ་
 ལུགས་ཀྱང་ཡུལ་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ལུགས་མི་མ་སྒྲུན་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པར་སྐྱུར་ན་
 ལོག་པར་བརྒྱང་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འབྱུང་ཅམ་གྱིས་ག་ལ་ཆོག །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེ་བར་
 བཤད་པའི་དངོས་བསྐྱན་དང་ཆད་མ་འགལ་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ་ཁས། རྣམ་མཁྱེན་སྤང་བའི་ཡིད་མངོན་འོག་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གི་སྤྲེ་བདུན་གྱི་མངོན་
 སུམ་ཆད་མ་རྣམས་རང་གི་གཞལ་བྱའི་སྤྱོད་ལུགས་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་དེ་གཙོ་བོར་བརྒྱ་བའི་
 འགྲེལ་བ་ལས། གང་ཡང་འདྲིའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བ་ཉགས་
 བས་གཞན་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་གྱིས་འགོག་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་གི་སྤྲེ་བདུན་གྱི་
 མངོན་སུམ་ཆད་མ་རང་གི་གཞལ་བྱའི་སྤྱོད་ལུགས་ལ་ཆད་མར་སོང་ཞེས་པ། སྤྲེ་བདུན་ལ་སྐྱུར་
 འདེབས་ཡིན་པར་ཁྱོད་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་
 ལས། རྟོག་གི་བ་འདི་ནི་ཞེས་བ་ནས། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་ལ་སྤྲེ་ཉི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་

གསུངས་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་འདི་དག་རྒྱས་པར་ཚིག་གསལ་སྟོང་ཐུན་གྱི་ཚད་མའི་རྣམ་བཤད་
ཚད་མའི་འོད་བརྒྱ་འབར་བ་སྐལ་བཟང་སྟོང་གི་ཐུན་སེལ་དུ་ལེགས་པར་བཤད་ཅིན་ཏེ། །གཞན་
ཡང་། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཉེན་འགྱུར་ན། །སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་རང་རྒྱུད་པས་ལན་ཐེབས་
པར་ཐལ། དེ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། ཁངས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་དབྱ་
མའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ལ་ལན་ཐེབས་པར་འགྱུར་བ་བཞད་གང་ཆེ་ལ་རྗེ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱིས་འདི་རང་
རྒྱུད་པ་ལ་དངོས་འགལ་སོང་མ་གསུང་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པས་འཁོར་གསུམ་དངོས་སུ་ཁས་མ་སྤང་ཡང་
འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་རྣམ་དག་མི་ཐེབས་པའི་བྱིར།
ཡང་ཁོ་པོའི་མདོ་སྤྲགས་གང་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་འཁོར་བ་དངོས་གནས་གསུམ་བཞག་པ་ལ་འགལ་
བརྗོད་བཅུ་དྲུག་པ། **མ་འདྲིས་སྟོབས་ཐོབ་འཁོར་བའི་རྫོགས་སངས་འགལ།** །ཞེས་སྤྲས་ཏེ། དེ་ཡང་
ཙམ་པ་ལྟ་བུ་སྤྲ་བ་པར་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར་འཁོར་བ་ལྟ་བུ་སྤྲ་བ་ནི་
རང་ལམ་གྱི་སྤྱི་བ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་རང་ལམ་དུ་སྤྲས་པ་སྤྲགས་ལམ་དུ་སྤྱང་བའི་བཅ་
ཆོས་སྤྲ་མོ་མ་སྤངས་པ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་རྒྱུད་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་འདས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
དང་། དེ་ཡང་སྤང་བུ་ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་སོགས་ཀྱིས་བཅ་པོའི་རང་བཞིན་ལས་རྒྱུད་དེ་སྟོང་
ཡོད་པར་བཤད་ལ་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐལ་བ་སྟོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤངས་བུ་སྟོང་མི་
རུས་ན་ཞེས་སོགས་བྲིས་སོ། །འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་རང་ལུགས་ཉུང་གསལ་རེ་སྤྲས་ན་མདོ་
སྤྲགས་རབ་འབྲམས་དཀའ་གནད་འགྲོལ་ཅིང་སྤྲུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྟོང་འདོད་ཀྱི་དཔྱོད་
ཐུན་སྟོོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོ་བ་རྣམས་ལ་ཁོ་བོས་འདི་ལྟར་དབྱུད་པར་རིགས་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་པར་བྱིན་
ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བཤད་པའི་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོབས་བཅུ་
དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཙུན་སོགས་ཐག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་སྤྲུག་པའི་སངས་འཕགས་
ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྲུག་བདེན་སྤྲ་མོའམ་འཁོར་བ་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་བཞོན་པའི་ལས་རྒྱུད་ཉི་མི་

ཆིག་སྟོང་བྱུག་བརྒྱ་འཛོག་པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྫོགས་སངས་ཡིན་པ་དང་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་རང་ཆིག་
 གྲང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྟོངས་པའི་དབང་བྱུག་ཏུ་བྱས་ཏེ་སྒྲ་ན་ཡོད་མེད་དང་རྫོགས་པར་སངས་
 རྒྱས་མ་རྒྱས་དབྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་ལ། བོད་ཀྱི་ཡིག་རྟིང་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་མདོ་སྒྲགས་ཟབ་
 རྒྱས་དག་ལ་དཔེ་སྟོན་གྲང་མ་བྱས་པའི་སྒྲ་ན་ཉགས་དང་། དེ་དག་དང་རྒྱབ་འགལ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཏེ།
 བར་ཕྱིར་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་ལ་ཤེས་པོ་མེད་པ་རྟོག་ཏེ་སྐུ་དང་
 སྐུ་ལ་ཁོང་སྟོང་དང་ཤ་ཁྲག་སོགས་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། རིམ་ལྡེ་ལས། ཁོང་སྟོང་ཁྱོད་
 ཀྱི་སྐུ་ལ་མེད། །ཤ་དང་རུས་པ་ཁྲག་མེད་ཀྱང་། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་འཇའ་ཆོན་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་
 ནི་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་དང་། སྟོད་བསྐྱུས་ལས། རི་ལྟར་ཕྱོགས་བརྩུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་དབང་
 པོ། །དེ་ཡི་སྐུ་ལ་ཤ་ཁྲག་རུས་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལེ་བྱུར། ལུས་ནི་རྩལ་སྤྲོ་མཉམ་པ་
 ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་མཆོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རྫོགས་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་བཅེགས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་སྟོང་མེད་ཀྱི་བྱ་ལྟར་མཐེགས་པ་
 སྔ་བ། སྟོང་པོ་ཅན། མི་ཤེགས་པ་རྟོག་ཏེ་རང་བཞིན་ནོ། །ཞི་བའི་སྒྲོ་བྱོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྐུ་ལ་ནི་པོ་བ་དང་ལོང་ཀ་མེད་དོ། །ནྟག་གམ། ཁྲག་གམ། མཆི་མའམ། ངར་སྐྱབས་སམ། ངན་
 སྐྱགས་སམ་མི་གཙང་བ་མེད་ཀྱི་ཞི་བའི་སྒྲོ་བྱོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་འཇའ་བྱ་ཚུ་བོའི་
 གསེར་གྱི་གར་བྱ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཁོང་སྟོང་⁽¹⁾མིན་བྱ་གཞི་དཔེ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་
 ལྷུང་པོས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན། ནས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རུར་རུར་བོ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཤིང་ཁྲག་
 གིས་གཡོགས་པ་མ་ཡིན། རུས་པ་ཚུ་བའི་པོག་རེས་སྒྲེལ་བ་མ་ཡིན། སོགས་དང་གསེར་འོད་ལས་
 ཀྱང་། སྐུ་ལ་ཤ་རུས་ཁྲག་མེད་ན། །རིང་བསྐེལ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡེགས་ལྟན་
 ཀྱིས་ཀྱང་། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་གཟུགས་ལ་

1 དབྱས་དབར་ལས། མིན་ག

སོགས་པ་དང་སྟོབས་དང་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད། ཅེས་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཆེན་སོགས་མདོ་དུ་མ་དང་། སྟོབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
 གཟུགས་སྐྱར་ཤར་བར་བཤད་པ་དང་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བཤད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་ལ་བེམ་པོ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྟོབས་སོགས་མི་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱང་དེའི་སྐྱབ་
 བྱེད་དང་བརྟེན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་སྟེ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ལས་རྒྱང་
 ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱར་འདོད་པ་ནི་མདོ་རྒྱུད་གོང་མའི་ཆོག་ཟེན་ཀྱང་མ་ཤེས་པའི་དན་སྐད་ཡིན་
 ཏེ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འབ་
 སྟེ། རྣམ་རྟོག་མེད་ན་དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་སོགས་ཀྱང་མེད་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱང་
 སེམས་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པར་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་
 འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་འབྱུང་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་
 མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དབུགས་འབྱུང་བའམ་རྒྱབ་པ་མི་མངའོ། །རྣམ་
 བར་མི་རྟོག་གོ། །རྣམ་པར་མི་དཔྱོད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མེད་པ་ན་ངག་མི་
 འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་། རབ་ཞིའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི།
 རས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། སྟོབས་བཅུ་དང་ལྷན་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་
 དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ། མི་རྟོག་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མི་གོས་པ། རྣམ་མཐའ་དང་
 མཚུངས་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤར་བྲངས་པའི་མདོ་དུ་མ་དང་བྱམས་ཆོས་རྣམས་དང་།
 བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་། དེ་ནི་མཚན་མ་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་
 སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་རྟོག་པའི་ས་བོན་མཐའ་དག་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྩད་ནས་བརྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མཚན་མ་མི་འབྱུང་ན་བཞེངས་པ་ལྷ་ག་ལ་

ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་མཁྱེན་པའི་གསུང་སྟེ་མཉམ་ཆེས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་
འདི་འདྲ་དགོས། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། རྣམ་རྟོག་གཉིད་ནི་སངས་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་མེད་པས་རྒྱས་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉིད་སངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེས་
བྱ་དམིགས་སུ་མེད་པ་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དཔེ་མེད་པར་བསྟོན་པ་
ལས། དེ་སྟེ་རྣམ་རྟོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཐུགས་ནི་ཆགས་པར་གྱུར་མ་ལགས། །ཞེས་དང་།
མགོན་པོ་སེམས་པ་མི་མངའ་ཞིང་། །རྣམ་རྟོག་གཡོ་བ་མི་མངའ་ཡང་། །སྟོང་གི་ངང་གིས་འཇིག་
རྟེན་ལ། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་འང་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་རྟོག་སྟེང་ལས།
ཉིན་དང་མཚན་མོ་རྟག་ཏུ་ནི། །བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ལྷག་གསལ་བར་ཡང་། །རྣམ་རྟོག་རང་བཞིན་རྒྱང་
རྣམས་ནི། །ཞེས་རྒྱང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཉིད་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྣ་ཚོགས་
བ་ཡི་རྟོག་པར་འགྲོ། །ནས། རྟག་ཏུ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ལྷག་པར། །ཉིན་དང་མཚན་མོ་རྟག་ཏུ་ནི། །རྒྱང་
གི་རང་བཞིན་རྒྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་ཀྱང་རྟོག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་
སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོ་ལས་བཤད་པ་ཤིས་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་སངས་མ་རྒྱས་པར་དུ་རྣམ་རྟོག་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་མཉམ་བཞག་མི་འོང་བ་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀ་མ་བྱུང་ན་འབྲས་བུའི་མཐོ་
དམན་གང་ཡིན། དེ་ལ་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ཅན་ཅམ་ཡང་མེད་ན་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་བྱུག་བརྒྱ་གང་གིས་
འཇོག་། གཞན་པར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱང་དུ་འོངས་སྐལ་གྱི་ཉོན་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སྤངས་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་
དང་ལས་རྒྱང་སྤངས་དགོས་པར་ཐལ། རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་ལ་ལས་རྒྱང་དང་རྣམ་རྟོག་
ཐམས་ཅད་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། །སྟོང་གི་བྱུང་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལན་
མི་ཐེབས་པ་ལ་སྟོས་སོགས་སྟོས་པའི་ཆོག་གོ། །ཡང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་སྤྱིད་པ་ཐ་མར་
སྟགས་ལ་ཁྱུགས་པར་མཚན་ཐོག་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་དེས་དུས་འཁོར་ལྟར་པར་ཆད་མེད་ལམ་
དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྟེན་ཐོབ་གསུམ་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་བྱུག་བརྒྱ་རེ་སྟེང་དགོས་ན་འོན། དེ་འཆང་རྒྱ་

བ་ལ་ལོ་གསུམ་ཕྱིགས་གསུམ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དུས་འཁོར་ལྟར་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ་ཁས། མ་ཁྲབ་ན་ཞག་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་བཤོད་པ་དུས་འཁོར་རམ་མདོ་སྤྲུགས་གང་
 འབྲུགས་བཤད་སོགས་བྱའོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟབ་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་
 བཅས་པ་དང་སྤྲུགས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ལམ་ལོག་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་
 ལུས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་ལ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྗེ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མདོ་ལུགས་ལ་སྐྱབ་པའི་
 ཀྱན་རྟོག་ལྟ་ཅི་དགོ་པའི་རྣམ་རྟོག་མ་ལོག་བར་དུ་མཉམ་རྗེས་དོ་པོ་གཅིག་པ་དང་སྤྲུགས་ཐུགས་དོ་
 པོ་གཅིག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་བེམ་མེན་རྒྱུད་གིས་རྒྱ་བྱས་པའི་རྗེ་རྒྱ་ཡང་མི་འོང་སྟེ།
 ལས་རྒྱུད་མ་ཟད་བར་དུ་རྣམ་རྟོག་གཏན་ལྡན་གྱི་སྤྱི་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྐྱེས་རྒྱུད་གི་རྣམ་པ་མཐར་མ་
 ཕྱིན་བར་དུ་དེ་ཟད་བྱེད་མེད། དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་རྒྱས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་གཅིག་དགོས་
 ཅད་དེའི་སྒྲོམ་ཚུལ་པར་ཕྱིན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་མཐར་ཐུག་བསྟན་ཀྱང་དེའི་ལམ་
 རགས་པ་ལས་ཞིབ་པའི་གནད་གསང་མཐར་ཐུག་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་པར་ཕྱིན་ལས་འཆི་
 སེམས་སྤྲོ་མོ་ལྷང་མ་བསྟན་ཅམ་ལས་དེ་ལའང་སྟོང་བཞི་སོགས་མ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུ་
 གསུང་ཐུགས་དོ་པོ་གཅིག་པ་དང་བེམ་མེན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་དང་རྗེ་རྒྱ་ལམ་ཐུག་པ་
 དེ་ཐོབ་ཆེ་དབུ་སྐྱ་རེ་རེས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་ཉིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་
 སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྐད་དང་བསམ་པ་བཞིན་ཆོས་གསུངས་ཀྱང་འབད་ཚྱལ་སྤྲོ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་
 ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་རེས་ཞལ་གྱི་དོད་གསུང་བ་དང་བཞེས་པ་སོགས་དང་ཐུག་གི་
 དོད་ཀྱང་བྱེད་ལ་དེའི་ཆེ་བེམ་པོའི་དབང་པོ་མེད་པས་མདོན་ཤེས་ལྟ་དང་སྤྲུན་ལྟ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 སྤྱི་ཡིན་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པར་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསང་བ་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་རྗེ་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་
 གཟུགས་དང་མདོག་དང་། ཉགས་དང་། དབྱིབས་དང་། སྦྱོད་ལམ་དུ་ཤེས་ཤིང་སེམས་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེའམ་སྐྱེའམ་གྱི་མཛད་པ་མིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་གྱི་སྟོན་པ་
 ཡོངས་སུ་སྐྱེའམ་པའི་བྱུང་བར་གྱི་སྐྱེའམ་གྱིས་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་བསམ་བ་ཆོས་པར་
 མཛད་པའི་གཟུགས་དང་། མདོག་དང་། ཉགས་དང་། དབྱིབས་དང་། སྟོན་ལམ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་བཞུགས་
 སོ། །ཞེས་འབད་ཚོལ་མེད་ཀྱང་སྐྱེའམ་སྟོན་ཚུལ་དང་ཞི་བའི་སྟོན་གྱིས་ནམ་མཁས་ཇི་ཅམ་བྱུང་བ་དེ་ཅམ་
 དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེའམ་བྱུང་བོ། ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། མཐུན་པའི་སྐྱེའམ་ཅིག་གཅིག་
 གིས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་བྱུང་ཅན། ཞེས་དང་། བྱུང་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ལགས་གྱི། ཞེས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་
 དང་གསུང་གིས་ཀྱང་བྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རྒྱུད་སེམས་རོ་སོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བས་ཡིན་ལ། མདོ་དེ་
 ཉིད་ལས། ཉག་པར་མཚན་ཉིད། རྣམ་པར་རྟོག་པར་མཚན་ཉིད། མི་གསུང་མི་བརྗོད། ཅས་པ་ནས། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་དང་སྟོན་དང་ཞལ་གྱི་སྟོན་དང་། ལྷགས་དང་། ཞལ་གྱི་སྟོན་ནས་སྐྱེའམ་
 བ་ཡང་མེད་ལ་འབྱུང་བར་ཡང་གྲག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་ཚོལ་མེད་པར་སྐྱེའམ་ཆ་ཐམས་
 ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་མན་སྟེར་ལུང་བྱངས་པའི་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་
 ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏྲར་གྱིས་ཀྱང་གཟིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་སྐྱེའམ་ཀྱང་
 གཟིགས་སོ། །དེ་ལྟར་མཚན་རེ་རེས་སོ། །དེ་ལྟར་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཚུགས་བཅུ་རྣམས་སུ་འཛིག་ཉེན་
 གྱི་ཁམས་རབ་འབྱུངས་ཐམས་ཅད་དུ་གཟིགས་སོ། །ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ལེ་འུ་ལྔ་བཅུ་པ་
 ལས། ཀུན་ཏུ་ཕྱག་དང་ཞབས་ལྡན་ཞིང་། ཀུན་ཏུ་སྐྱེན་ལྡན་དབྱེད་དང་ཞལ། ཀུན་ཏུ་གསལ་ལྡན་འཛིག་
 ཉེན་ན། །ཐམས་ཅད་གཡོགས་ཏེ་རྣམ་པར་བཞུགས། ཞེས་དང་། མཚན་བརྗོད་ལས། སྐྱེའམ་རྗོད་ཇི་
 འབར་བ་སྟེ། །སོགས་གྱིས་སྐྱེའམ་རྗོད་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གསལ་བར་
 འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལེ་འུ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེའམ་འཛིག་ཉེན་གསུམ་པོ་ཉིད་ནི་དྲངས་
 ཤིང་སྐྱེའམ་པ་རྣམ་པར་བྱལ་བ་མི་ལམ་བཞིན་དུ་སྐྱེད། སྐྱེད་ནི་ཀུན་ནས་ཆད་པ་མེད་ཅིང་། སོགས་གྱིས་

ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཁོང་སྟོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ལ་མེད། །ཤད་རུས་
 བ་ཁྲག་ཀྱང་མེད། །ནམ་མཁའི་དབང་པོའི་གཞུ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །སྐུ་ལ་སྐུན་
 མེད་རུས་པའང་མེད། །བཤེས་དང་སྒྲིམ་པ་འབྱུང་མེད་ཀྱང་། ཁྱོད་ནི་འཛིག་རྟེན་རྗེས་འཇུག་
 ཕྱིར། །འཛིག་རྟེན་སྟོད་པའང་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་དང་། སྒྲོ་བློས་མི་ཟད་པ་ལས། བདག་གིས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དོན་རྗེས་སྐུ། ཞེས་བ་ནས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་
 བ་ཆེན་པོའི་ལུས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་རྣམ་ཐར་དང་རྟིང་འཛིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ལ་གནས་པའི་ལྷའི་མིག་གིས་སྟོང་གསུམ་
 ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ན་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་མཐོང་བ་དེས་བས་ནི་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ལྷའི་སྐུན་གྱིས་ཤིང་རྟེན་འཕང་ལོ་ཅམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཆེས་མང་ངོ། །ཞེས་སྟོང་
 གསུམ་གྱི་ཁམས་ན་ལྷ་མི་པལ་བས་མཐོང་བ་ལས་བྱང་སྟོང་མངོན་ཤེས་ལྷ་ལྟན་གྱིས་ཤིང་རྟེན་འཕང་
 ལོའི་ཁྱོན་གཞིགས་པ་མང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་བར་ལ་སྦྱར་ཞིང་
 བྱང་སེམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་དང་། གསང་
 བ་བསམ་མི་བྱབ་སོགས་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །མདོ་ལུགས་ལའང་རྫོགས་སངས་དེ་ལྟར་བཤད་པས་
 ནི་ཁོ་མོའི་ཐལ་བ་རྣམས་ནི་ཐལ་བ་རྒྱལ་དུ་རང་ལུགས་ཀྱིས་སོང་ངོ། །

ཡང་བདག་ལྷའི་ལུལ་སྐུན་འབྱེན་རྒྱལ་ལ་འགལ་བ་བཅུ་བདུན་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད་པ་གཉིས་
 ཉེ། འཛིག་རྟེན་ཞེན་ལུལ་སྐུབ་དང་འགོག་པ་འགལ། །བདག་མེད་སྤར་གས་ལྷ་གཉིས་ལུལ་གཅིག་
 འགལ། །ཞེས་བ་ནི་ཁོའི་གྲུབ་མཐའི་མགོ་ར། ལྷན་སྐྱེས་འབྲུལ་བའི་འཛིན་སྟངས་སྐུབ་འགོག་ཕྱིར་
 ཞེས་དང་། འབྲུལ་བར། དེ་ལྟར་དངོས་པོར་སྐུ་བའི་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་འབྲུལ་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཞག་པར་བཤད་པ་འདིས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་འཛིན་སྟངས་གཏན་
 མི་མཐུན་པར་འདོད་པ་དང་ཀུན་བཏགས་འགོག་པའི་རིགས་པས་ལྷན་སྐྱེས་མི་ཁྲིགས་པར་འདོད་

བའི་ལོག་རྟོག་གཉིས་ལེགས་པར་བཀག་སྟེ། ཞེས་སོགས་གོང་ལོག་ལ་འགལ་བ་བསྐྱུས་ནས་
 གཉིས་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་སོགས་ལས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་མེད་པའི་
 གྲུབ་མཐའི་ཀུན་བཏགས་པའི་ཡུལ་བཀག་ཀྱང་ལྷན་སྦྲེས་ལ་མི་གཞོན་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་
 གྲུབ་མཐའ་འབའ་ཞིག་དང་ཁོ་ནས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཡུལ་བཀག་པས་ལྷན་སྦྲེས་ལ་མི་གཞོན་
 ཅེས་བཤད་པ་ལ་ཁོས་དེ་ལྟར་སྒྲུས་སོ། །འོ་ན། འཛིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྟག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པས་འཛིག་ལྟ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱིས་ང་བདེན་པར་བརྩེད་པ་ལ་གཞོན་པར་
 ཐལ། ཀུན་བཏགས་འགོག་པའི་རིགས་པས་ལྷན་སྦྲེས་མི་ཁེགས་པར་འདོད་པ་ལོག་རྟོག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། ང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་བཀག་པས་ང་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་
 པར་ཐལ། ཐལ་འབྱུར་སྔ་མར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། ང་རྟག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་དུ་མ་བརྩེད་ཡང་ང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ལྷན་སྦྲེས་མཐའ་ཡས་པ་མེད་པར་ཐལ།
 ང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་བརྩེད་པ་ཁེགས་ན་ང་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་
 ཁས། འདོད་ན། འཇུག་པ་ལས། གང་དག་དུད་འགྱུར་བསྐྱུལ་མང་བསྐྱུལ་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་
 སྦྲེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 རྒྱབ་འགལ་ཡིན་ལ་མི་འདོད་ནའང་དངོས་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སེམས་ཅམ་མན་ཆད་ཀྱིས་
 ང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བརྟན་པར་མི་སྦྱབ་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་གཞན་
 སྦྲེས་ཀུན་བཏགས་པའི་འཛིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་རྒྱས་པར་བཀག་ལ་དེས་
 ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལ་མི་ཁེགས་ན་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་དོན་མེད་དུ་འབྱུར་བར་ཁྱོད་
 ཀྱིས་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་ན། དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲེལ་བར་
 ལྷན་སྦྲེས་འབྲུལ་བའི་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་འགོག་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་
 མི་བླན་ནས། དེར་མ་ཟད་ང་བདེན་གྲུབ་མི་འདོད་པའི་དངོས་སྒྲུབ་དེ་ལོན་དུ་བཟང་། འཇུག་པ་ལས།

ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤྱང་པོ་ནི། །ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །ཅེས་པ་
 ཅ་འབྲེལ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་འཁོག་ཡུལ་ལ་རང་སྤེ་མེད་པར་ཐལ་བ་
 དང་། ལུང་རིགས་གཉིས་ཀས་འཁོག་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་སོགས་འདུག །གཞན་ཡང་། སྤྱི་མི་
 ཏྲག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཏྲག་པ་
 དང་ཆ་མེད་གྱི་གཅིག་དང་སྤྱང་པོ་མ་འབྲེལ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་བཀག་པས་གང་ཟག་བདེན་
 འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་གང་ལ་ལན་བཏབ་ཀྱང་རང་ཆོག་དང་འགལ་
 ལོ། །གཞན་ཡང་འདུག་པ་ལས། སྤྱང་པོ་མ་གཏོགས་དེའི་འཛིན་མ་གྲུབ་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་དང་ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་
 ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མ་ཐུན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། མ་གྲུབ་ན།
 ཁྱོད་གྱིས་འབྲེལ་བར་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མ་ཐུན་པར་བསྟན་ཅིང་སོགས་སྤྱིས་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །གཞན་ཡང་། ཀུན་བཏགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཁྱེགས་པའི་རྒྱད་ལའང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་།
 སྤྱང་པོ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་ཏྲག་པའི་བདག་ཁེགས་ན་གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་
 སོགས་གྱིས་གཞོད་དེ། འདུག་པ་ལས། དེ་བྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བུ། །དེ་བྱིས་ཀྱང་
 འབྲེན་ཞེས་སྤྱི་བ་ཤིན་ཏུ་མཆར། །ཞེས་ཡ་མཆན་མཛད་པའི་བྱིར། འདིའི་དོན་ལ་ལྟན་པ་མ་ཐེབ་
 པར་ལྟེ་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་དུར་གྱུར་ཚུལ་བསྟན་ན་སྤྱོ་ཆབས་ཆེར་སྤྱང་། གཞན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ལ་ཆེས་རགས་པ་འདུག་པ་ལས། ཟ་བོ་ཏྲག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག་ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་
 ལྷ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་གནས་
 མ་བྱ་བས་ཀྱང་འདོད་པར་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་སྤར་བ་སྤྲགས་དང་སྤྲགས་རྗེ་
 ལྟ་བུའི་སྤྱང་པོ་དང་བདག་གཉིས་རྗེ་ཁོལ་ལམ་དབང་བསྐྱུར་བྱ་དང་སྐྱུར་བྱེད་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱང་པོ་
 དང་མཆན་ཉིད་མི་མ་ཐུན་པའི་རྗེས་ཡོད། རང་རྒྱད་མན་ཆད་གྱིས་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་ཞེན་

ཡུལ་འདོད་པའི་བདག་མེད་དང་། དེ་ལས་ཅུང་སྤྱི་བ་འཇུག་པ་ལས། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་
 སུ་ཟད། །ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཕྱང་པོ་དང་བདག་མཚན་ཉིད་མ་ཐུན་ཡང་མེ་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་
 བས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། འདི་ལ་འང་སྤྱི་རགས་སྤྱེ་སྤྱེ། སྤྱི་མ་ནི་ཕྱང་པོ་མཚན་
 ཉིད་མ་མ་ཐུན་ཕྱིན་ཆོག་ལ་མེད་ཀྱང་རྟག་པར་ཁས་སྦྱངས་ཏེ། འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་མི་
 ལྟན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་བས། བདག་མེད་མཐོང་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྟོངས་ཞེས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་ལ་མིན་ཏུ་སྤྱི་བ་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་དང་། བྱུང་བར་དུ་ཆོས་
 དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྤྱེས་གྱི་ཡུལ་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 སྤྱི་རགས་གཉིས་དང་ཆོས་གྱིས་བདག་མེད་གཉིས་དང་གསུམ་ཡང་འདོད་བཞིན་དུ། བདག་འཛིན་
 ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྤྱེས་ཅིག་ཅར་འདོད་པ་ལས་འགལ་བ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་སྟོན་
 པའི་ཕྱང་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་རེ་རེ་ནས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འགལ་བར་སྒོ་གསར་བ་ཡན་
 ཆད་གྱིས་བལྟས་ཅམ་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རེ་རེ་ནས་མ་གྲིས་སོ། །

ཡང་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་བཅུ་དགུ་བ། ཀུན་གཞི་ཡོད་དང་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་
 འགལ། །ཞེས་པ་ནི་ཁོ་བོའི་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་སུ་ཅ་བར་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་འབྲེལ་གཞུང་དང་འགལ་བར་མཐོང་། ཞེས་དང་། འབྲེལ་བར་དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
 བློ། །རྩོད་དང་བདེན་པ་ལྟ་བུར་བློ། །འགྲོ་དང་འོང་བས་རྣམ་གཏོ་ཞིང་། །རྟག་ཏུ་སྤྱི་བ་གསུམ་པོ་
 ཡེན། །ཞེས་བྱངས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཆོགས་དུག་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་གཞི་འདོད་ན་ཕྱི་དོན་མེད་
 པར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱི་འཆི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཇུག་
 འབྲེལ་ལས། དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པོ་ཉིད་དུ་སྤྱི་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 ཤེས་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་དམིགས་པའི་ས་བོན་
 གྱི་རྟེན་ཉིད་གྱིས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་སྤྱི་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དབང་ལྷུག་པའི་དབང་ལྷུག་དང་རིག་

བྱེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་བྱད་མེད་པར་བཤད་ནས་སྐྱ་ལྷུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་
ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། ཅེས་དོན་ཤེས་ཡོད་མཉམ་
དུ་བཤད་པ་ལྟར་འབྲུག་པས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ལྷའི་དམིགས་ལུལ་ལ་རྣམ་
ཤེས་གཅིག་འཛོག་པར་ཐལ་བ་སོགས་གཞི་བྱེད་མི་ཟད་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་
འགྲེལ་ལུང་དེའི་དོན་ནི་རྣམ་བཤད་ལྟར་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
ནི་རྩལ་པར་ཡང་བདེན་གྲུབ་ལྟར་སྤང་ནས་འགྲོ་ལོང་དང་སྤྱིད་པ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁབ་
ལེན་ལ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་བཞིན་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ལ་རྒྱད་ལས་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱི་དག་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། གཟུགས་དང་དབང་
པོ་ལྷ་ལུལ་ལྷ་འབྱུང་བཞིའི་དག་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་
ཀུན་བརྩམས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱལོ། །

ཡང་ཁོའི་བདག་མེད་སྤྱ་རགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འགལ་བ་ཉི་ཤུ་བ་དང་ཉེར་
གཅིག་པ། དོན་དམ་རིགས་གྲུབ་མཉམ་བཞག་ལུལ་མེད་འགལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་མིན་བདག་
མེད་མངོན་གྱུར་འགལ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོ་རང་གིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པར།
འཁྲུལ་ངོར་རྟེན་དང་རིགས་ངོར་རྟེན། ཅེས་དང་། འགྲེལ་བར་རིམ་པ་བཞིན་མ་དབྱེད་འཁྲུལ་བའི་
ཤེས་ངོར་རྟེན་པའི་རྟེན་དོན་དང་། མ་འཁྲུལ་འཕགས་པའི་རིག་ངོར་རྟེན་པའི་རྟེན་དོན་ཞེས་སྐྱས་
མཚན་ཉིད་ཆོག་མང་བ་ལ་བྱུར་བ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀུན་འཇལ་བ་ལ། ཤེས་བྱའི་
བྱེད་ལ་ཆད་མ་མིན་པ་འགལ། ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་དང་། གནས་སྐྱབས་གསུམ་པར་མེད་དགག་
ནན་འཛིན་འཁྲུལ། ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་ལ་འགལ་བ་ཚོད་དང་པོ་སྟེ། ཁྲི་གཅིག་ཁྲི་གཉིས་ཡིན་པ་
དང་། རབ་རིབ་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྐྱ་ཤད་དང་། ནམ་མཁའི་སྤང་མ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྩོལ་
བདེན་པར་ཐལ། མ་དབྱེད་འཁྲུལ་བའི་དབང་ཤེས་ངོའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་

ཁས། ཡེ་མ་འདོད་ཀྱིས་གྱུར་མཚན་ཉིད་བཟང་ངོ་། །འདོད་ན། ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
 བདེན་གྲུབ་ཚོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཐལ། མ་དབྱུད་འཁྲལ་བའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྤྱིས་ཀྱི་
 ཤེས་རིམ་རྙིང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་
 རས་རྣམ་མཁུན་བར་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། མི་རྟག་སྟོང་བདག་མེད་རགས་པ་གསུམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲོག་
 གྱུར་ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་རྗེས་དབག་གི་གཞལ་བྱ་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་དབྱུད་འཁྲལ་
 ཤེས་ཀྱི་རྙིང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲོ་མོ་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་
 ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་ཚོས་ཅན། ཤིན་སྒྲོག་དང་ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དབག་གི་
 གཞལ་བྱ་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ་མ་དབྱུད་འཁྲལ་ཤེས་ཀྱི་རྙིང་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 སྤྱི། དེ་སོགས་འཁོར་གསུམ་དང་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་སོགས་གྱུར་འཕེན་ལ་དེ་དག་སྟོན་
 པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་བདང་རྒྱུ་འགལ་སྟོན་པར་གྱིས། འདི་ནི་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དེ་
 དག་ཞིབ་ཏུ་འབྲེད་པའི་དབྱུད་པ་མ་རྫོགས་པའི་རིགས་པ་ལྟར་སྤྲང་རེས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་
 བཀག་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་འཁྲལ་ཤེས་རེས་ཡོད་པར་བརྒྱུད་ན་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ཅམ་
 ཀྱིས་འཇོག་རུས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་འཁྲལ་ངོར་ཡོད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་དུ་བསམ་ན་
 ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་སྤྲང་ན་གྱི་རི་པོ་འཛོམས་པའི་ཅེ་བརྒྱའི་ཆར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་། རྣམ་མཁུན་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲོ་མོ་སོགས་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པར་
 ཐལ། མ་འཁྲལ་འཕགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་ཀྱི་རྙིང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ལུང་རིགས་འབྲུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། རྒྱབ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ་སོང་། དེས་སྒྲོ་སྤྱི། གཞན་

ཡང་། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། རོན་དམ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁུན་དེ་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ་ཁས། རོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན།
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་རྟེན་དོན་དུ་ཐལ། མ་འབྱུང་བའི་འཕགས་པའི་རིག་པའི་
 རྟེན་དོན་གང་སློབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་གཉིས་སྤང་ཅན་ལ་མ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཨེ་མ་འཁོར་
 གསུམ་ཁས། འདོད་ན་སློབ་བྲལ་ལེགས་པར་དབྱུང་བའི་བརྗོད་མེད་དོར་དང་། གནས་སྐབས་
 གསུམ་པར་མེད་དགག་ནན་འཛིན་འབྱུང་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །མི་འདོད་ན་འང་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་
 དམ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལ་རྒྱ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པ་ཐ་དད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་འགལ། འབྲུག་པ་ལས་ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་དང་། འགྲེལ་བར་
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་རྟེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་སོགས་ཡོད་དོ། །ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། །དེ་ཡིས་སྦྱོར་ལམ་རྟོག་པར་མི་
 སླེབས་འགལ། །གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ཡིད་མངོན་ཡིན་པ་དང་། །བདེན་བཞི་ཤེས་པ་རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་འགལ། །ཞེས་སྤྲིས་ཀྱང་འགྲེལ་བར་ལམ་གཞན་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཆོགས་ལམ་པ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་འདི་རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་ཡིན་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་པའི་གནས་ལྷགས་ཕྱ་བའི་
 མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཅན་དུ་ཟད་པས་ཡིད་མངོན་ལས་མ་འདས་སོ་ཞེས་དོ་ལེབ་
 པར་སྒྱུར་ཚུར་སྒྱུར་གྱི་ཤུ་ཚུགས་ལས་ལུང་རིགས་ཅི་ཡང་སྤྲི་རྒྱ་མ་རྟེན་ཅིང་དོན་ལའང་མི་སྤང་
 བས་འདི་ནི་ཁོ་བོ་གསུང་རབ་དང་རིགས་པ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱང་མཁས་པ་ལ་སྤྲུག་དོག་གིས་
 འགལ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྐད་ངན་ཆེར་འབྱིན་པའི་ལྷས་ངན་གྱི་ཤུལ་ཀའོ་ཞེས་སྟེ་སྤྲུགས་བྲས་པ་
 ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འགལ་བརྗོད་གཉིས་པ་བྱས་ལ། དེ་ཡང་ཆད་མ་མདོར། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་

རྒྱ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅུ་མ་མོ། །ཞེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ལ་འཛོག་
 ཅིང་རྒྱ་མ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བདེན་བཞིའི་བྱུང་པར་ལ་སྦྲ་དོན་གྱི་སྤྱི་དང་མ་
 འདྲེས་པའི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བ་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་དཔལ་སྤེང་སེང་
 གཏེ་ང་རོའི་མདོ་ལས། བདེན་པ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ། ཉན། མཛོན་པར་མཐུན་པ་
 སོ་སོར་རྟོགས་ནས་དེ་མཛོན་པར་མཐུན་པའི་འོག་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་མ་རིག་པའི་སྒྲོ་ངའི་
 སྤྱབས་སུ་བཅུག་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་ཅིང་བརྟགས་ཏེ། ཉན། འཕགས་པའི་དོན་བཤད་པ་
 བེ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ་ལ་བརྟག་དགའ་བ་སྟེ། ཁོང་དུ་ཚུད་པར་དགའ་ཞིང་བརྟག་མི་རུས་ལ་རྟོག་གཏེ་སྦྱོང་
 པ་མ་ལགས་ཏེ། ཞེས་སོགས་མདོ་དུ་མ་ལས་ཀྱང་བཤད་ལ། རྒྱ་བས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་
 མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་མི་གསུང་བར་མཛོན་དུ་འགྱུར་ལུགས་ཅུ་མ་ཞིག་བཀག་སྟེ། རིགས་པ་
 དུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་ནི་སུ་ལ་མཛོན་སུམ་གྱུར་ཞིང་ཤེས་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ། ཞེས་པའི་འབྲེལ་བར།
 དངོས་སོ་མེད་པ་ནི་མཛོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སོགས་ཀྱིས་མཛོན་
 སུམ་སྤང་ཡུལ་རང་མཚན་དང་དངོས་སོ་དགོས་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་
 ཀྱིས་དོན་ཅུ་མ་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སྤྱི་བའི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་སྤྱི་ཚུལ་དང་བཅས་པ་
 བསྟན་ཉན། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་མཛོན་དུ་གྱུར་ཚུལ་བཀག་
 གི་མི་རྟོག་བསྒྲུལ་ཀྱང་མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་མ་
 བཤད་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ལས་སྤྱག་བསྡུལ་མི་སྤྱི་བ་ཤེས་པ་ཡང་མཛོན་
 སུམ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ལ་སོགས་ཀྱིས། མདོ་དུ་མ་ལས། འགོག་པ་མཛོན་དུ་བྱའོ་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མས་སྤྱག་བསྡུལ་བདེན་པའི་སྤྱི་མེད་མཛོན་སུམ་ཤེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་ལ་གཉིས་སྤང་མེད་ཅིང་སེམས་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཞུགས་པས་ན་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འཛོག་ལ་དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་

སྒྲིབ་དང་ཡང་མ་སྒྲིབ་ཚུལ་སྒྲིབ་ལ་ཆུ་མེད་པར་མངོན་སུམ་ཤེས་པར་བཤད་པ་དཔེར་བྱས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་མོད་ཡི་གེ་མང་དོགས་ལ། ཡང་
དེ་འབྲེལ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་སྔོན་ལུགས་ལ་
ཞུགས་མ་ཞུགས་མགོ་མཚུངས་བྱས་པ་ནི་སྔོན་ཉིད་མིན་ཡང་སྒྱིར་འཕགས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་
བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་མ་གཏོགས་པས་འཇུག་མི་སྐྱབ་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་གི་སྔོན་ལུལ་བདེན་
བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་ལ་མྱོངས་པའི་སྒྱོ་ལབ་ཡིན་པས་ལན་སོགས་མི་འོས་ལ། འབྲེལ་བ་དེར་རྒྱ་
བས། འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཉིད་བར་རྟོགས་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་མ་དང་སྒྱི་མའི་ཆས་སྔོན་
པ་དངོས་པོ་ཅམ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྟོགས་ཚུལ་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྔོན་འཇུག་ལས་
ཀྱང་། རྣམ་འབྱོར་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་མེད་དེ། །འཇིག་རྟེན་ལ་སྒྲོས་དེ་ཉིད་མཐོང་། །ཞེས་བདེན་
བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནི། སྒྲིབ་ཀྱི་སྔོན་ལུགས་སྒྲིབ་མོ་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་
འབྱོར་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་གིས་ལུལ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ཡང་རྟོགས་པའི་གཞན་སྒྲིབ་
གཏན་མེད་པས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་སྒྲིབ་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་
དང་། རང་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་ལས་ལ་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་བཤད་ཅིང་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་
ནི་ཞི་གནས་བྱུང་བ་ནས་ཡོད་པར་ལམ་སྒྲོན་དང་མངོན་པ་གོང་འོག་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །འོ་ན།
མངོན་ལྟར་འཕགས་ལམ་ཁོ་ནར་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སྒྱིར་ལམ་མན་ཆད་ནའང་དེ་འདྲ་གཅིག་བཤད་
པ་མི་འཐད་སྐྱམ་པ་ནི། མདོ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་ཤིང་མདོ་རྒྱན་ཀྱི་ཅེ་སྒྱིར་ཀྱི་ངོ་ཐོ་དང་རྟོགས་སོགས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྒྱིར་ལམ་རྫོད་དུ་མི་འཕོ་བར་བཤད་པ་དུ་མ་དང་སྔོན་
འཇུག་ལས། ཉན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་འགྱུར་རོ། །ཉན་མོངས་མེད་
ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་མི་རྟག་སོགས་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་

བསྐྱོམ་པའི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་ལོག་པ་ན་དག་བཅོམ་པར་འདུ་ཤེས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཆེ་ཡང་སྤིང་
 དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་གཅིག་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། ཡང་ཆོག་གསལ་ལེའུ་ཉེར་བཞི་
 བར་བསམ་གཏན་དཔེ་འཕྲུད་ཀྱི་མདོ་བྲངས་པ་ལས་འཇམ་དབལ་གྱིས་བ་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་ཐོས་པ་
 དང་མི་ལྟན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་མི་ཤེས་པས་བདག་དང་
 གཞན་དུ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ནས། དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་
 འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། ནས། ཆོས་འདི་དག་ནི་སྤངས་པར་བྱའོ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་མངོན་དུ་
 བྱའོ། །སྒྲིག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀྱན་འབྱུང་སྤངས་པར་བྱའོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་
 བྱ། ལམ་སྐྱོམ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཉོག་གོ། །ནས། དེ་གཅིག་བྱ་དཔེན་པར་སོང་ནས་ཆོས་དེ་དག་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞིག་ནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ནས་དེ་འདི་སྟམ་དུ་བདག་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
 ལས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཏེ། ཡང་གྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་བདག་ནི་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་
 བྱ་བར་བདག་ཉིད་ཤེས་སོ། །ཞེས་མངོན་པ་ལྟར་གྱི་དག་བཅོམ་པར་དུ་བསྐྱོད་པར་བཤད་པ་དང་
 འགལ། དེ་འཕགས་པ་ལྟ་ཅི་ཅེ་མོ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བའི་ཐེ་ཆོམ་སྦྱིས་ནས་
 དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བར་བཤད་པའི་བྱུང་དང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པའི་ཆེ་བདག་
 ཉིད་སྦྱེ་བར་མཐོང་བས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་སོམ་ཉེར་འགྱུར་རོ། །དེ་སོམ་
 ཉེར་ལྟར་སྦྱེ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་
 འདི་དང་ཡང་འགལ་ལ། ལྷག་བསམ་བརྟན་པས་ཞུས་པ་ལ་ལས་གཉིས་ལ་སྦྱོད་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་
 ནི་ཡང་དག་པ་ལ། ཞུགས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། འཕགས་པ་གཉིས་སྤང་མེད་པ་མ་ཐོབ་
 པ་ཡང་གསུང་རབ་ཆེན་པོ་དུ་མ་དང་འགལ་ལ་སྦྱོད་འཇུག་ལས། མེད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
 ཡང་། །སོགས་དང་། མྱོང་བ་ཉིད་དང་བལ་བའི་སེམས། །འགག་པ་སྤྱར་ཡང་སྦྱེ་འགྱུར་ཏེ། །སོགས་
 དང་འགལ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྦོད་སོགས་དང་འགལ་ཆུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཁོའི་འཁོར་བ་གསུམ་དང་འཁོར་ཅ་གསུམ་སྒོས་བཅོས་པ་ལ་འགལ་བརྗོད་ཉེར་གཉིས་
པ། འཁོར་ཅ་གསུམ་དང་ཞེ་སྒོ་གཅིག་པ་འགལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་རགས་པ་མ་
དག་སྐྱེ་འཆི་སྟེ། །དེ་ཡི་ཅ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མོངས་ཡིན། །སྤ་བ་ཡིད་ལུས་དག་པའི་སྐྱེ་འཆི་
སྟེ། །འདི་ཡི་ཅ་བ་མ་རིག་བག་ཆགས་ས། །ཤིན་ཏུ་སྤ་བར་པར་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཏེ། །འདི་ཡི་ཅ་
བ་འཕོ་ཆགས་སྤ་མོ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཁོར་བ་གསུམ་ལ་འཁོར་བ་དངོས་བཏགས་གང་ཡིན་ཅི་
ཡང་མ་སྤྲས་ལ། འབྲེལ་བར། འཁོར་བ་སྤ་བའི་མཚན་གཞི་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གྱི་ཐོབ་པའི་
དག་པ་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འཆི་ཡིན་ཏེ། སོགས་གྱིས་ཉོན་རང་ལྟག་མེད་དུ་ཞུགས་པ་དང་མཐོང་
ལམ་ཐོབ་པ་ནས་ས་བརྩ་བར་གྱི་ཡིད་ལུས་ཐོབ་པ་དང་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ཟད་པར་སྤངས་པར་
འདོད་ལ། ཡང་འཁོར་བ་འདིའི་ཅ་བ་བཀའ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་གསུངས་པའི་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་
སའོ། །དེས་ན་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་སའི་ཉོན་མོངས་དང་སོགས་གྱིས་མ་རིག་བག་ཆགས་སའི་
ཉོན་མོངས་འཁོར་བ་སྤ་བའི་ཅ་བར་བཤད་པ་དང་། ཡང་འབྲེལ་བ་དེར་འཁོར་བ་འདིའི་ཅ་བ་ནི་རྒྱང་
དང་ཁམས་འཕོ་བའི་ཆགས་པའམ་ཞེས་འཁོར་བ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་ཅ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་
གྱི་ཆགས་པ་དང་རྒྱང་བཞག་གོ། །འདི་ནི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་རྫོགས་སྤྱིང་སྤར་
བཤད་པས་ཀྱང་ཁེགས་ལ་དབྱ་སེམས་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གི་རིགས་པས་ཀྱང་ཁེགས་ཏེ། འོ་ན།
བདག་འཛིན་མེད་པར་ཆགས་པ་གཅིག་བྱས་ཀྱང་འཁོར་ཅ་བྱས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་
ཐལ། འཁོར་ཅ་གསུམ་པའི་འཁོར་ལུགས་འཐད་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ལན་
མི་མཛད་པ་འདི་འདྲ་དགོས་ལ་རེ་རེ་ནས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་
དབང་རི་བཞིན་དུ། །གཉི་སྟག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ཅ་འབྲེལ་དང་། ཆོག་གསལ་ལས།
ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གཉི་སྟག་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་བཤད། ཅས་དང་།
སྤྱང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་དང་རྩེན་ལས་སྐྱེ་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྫོགས་པ་གང་། །དེ་

ཡང་ཁོའི་འཁོར་བ་གསུམ་དང་འཁོར་ཅ་གསུམ་སྒོས་བཅོས་པ་ལ་འགལ་བཟོད་ཉེར་གཉིས་
 བ། འཁོར་ཅ་གསུམ་དང་ཞི་སྒོ་གཅིག་པ་འགལ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་རགས་པ་མ་
 དག་སྐྱེ་འཆི་སྟེ། །དེ་ཡི་ཅ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མོངས་ཡིན། །སྤ་བ་ཡིད་ལུས་དག་པའི་སྐྱེ་འཆི་
 སྟེ། །འདི་ཡི་ཅ་བ་མ་རིག་བག་ཆགས་ས། །ཤིན་ཏུ་སྤ་བར་པར་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཏེ། །འདི་ཡི་ཅ་
 བ་འཕོ་ཆགས་སྤ་མོ་ཡིན། ཞེས་དང་། འཁོར་བ་གསུམ་ལ་འཁོར་བ་དངོས་བཏགས་གང་ཡིན་ཅི་
 ཡང་མ་སྒྲིམ་ལ། འགྲེལ་བར། འཁོར་བ་སྤ་བའི་མཚན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་
 དག་པ་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འཆི་ཡིན་ཏེ། སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་སྤྲུག་མེད་དུ་ཞུགས་པ་དང་མཐོང་
 ལམ་ཐོབ་པ་ནས་ས་བཙུ་བར་གྱི་ཡིད་ལུས་ཐོབ་པ་དང་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ཟད་པར་སྤངས་པར་
 འདོད་ལ། ཡང་འཁོར་བ་འདིའི་ཅ་བ་བཀའ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་གསུངས་པའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་
 སའོ། །དེས་ན་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་ཉོན་མོངས་དང་སོགས་ཀྱིས་མ་རིག་བག་ཆགས་སའི་
 ཉོན་མོངས་འཁོར་བ་སྤ་བའི་ཅ་བར་བཤད་པ་དང་། ཡང་འགྲེལ་བ་དེར་འཁོར་བ་འདིའི་ཅ་བ་ནི་རྒྱང་
 དང་ཁམས་འཕོ་བའི་ཆགས་པའམ་ཞེས་འཁོར་བ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་ཅ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཆགས་པ་དང་རྒྱང་བཞག་གོ། །འདི་ནི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་རྫོགས་སྒྲ་ཞིང་སྤར་
 བཤད་པས་ཀྱང་ཁེགས་ལ་དབྱ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གི་རིགས་པས་ཀྱང་ཁེགས་ཏེ། འོན་ཀྱང་
 བདག་འཛིན་མེད་པར་ཆགས་པ་གཅིག་ལུས་ཀྱང་འཁོར་ཅ་བུས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་
 ཐལ། འཁོར་ཅ་གསུམ་པའི་འཁོར་ལུགས་འཐད་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ལན་
 མི་མཛད་པ་འདི་འབྲ་དགོས་ལ་རེ་རེ་ནས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན་བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་
 དབང་ཇི་བཞིན་བྱ། །གཉི་སྤྲུག་ཀྱན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ཅ་འགྲེལ་དང་། ཆོག་གསལ་ལས།
 ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གཉི་སྤྲུག་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད། ཅས་དང་།
 སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་སྐྱེ་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྫོགས་པ་གང་། །དེ་

ནི་སྒྲོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །སོགས་ཅ་འབྲེལ་དང་མདོ་
 དུ་མ་དང་འགལ། ཅ་བར་འདོད་ན། གཉི་ཟུག་མེད་ན་སྟེད་སོགས་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དུ་མ་
 དང་། མདོ་དག་ལས། མ་རིག་པའི་ཟུན་བ་མེད་ན་སྟེད་པའི་རྒྱན་མེད་པར་བཤད་པ་སོགས་དང་
 ཡང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་ཅ་མེས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འདོད་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་བར་ཞི་སྒྲོམ་གཉིས་
 པ་མེད་པ་སྒྲུ་ཅི་བཞིན་འདོད་པའང་འགལ་ཏེ། འོ་ན། མི་སྦྱག་པ་བསྒྲོམ་པའང་སྟེད་ཅ་ཟུན་འབྲེལ་གྱི་
 གཉེན་པོར་ཐལ། འཕོ་ཆགས་ཀྱང་འཁོར་པའི་ཅ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སངས་འཕགས་རྒྱུད་ལ་
 འཁོར་ཅ་བྱེད་བྱབ་ན། སེམས་ཅན་ལ་མི་བྱབ་པ་ཡང་འགལ་བས་འགྲུབ་པོ། །འདོད་ན་ཆོག་གསལ་
 ལས། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་བསལ་བར་བྱ་བྱིར་གསུངས་པས་ཞེ་སྤང་ཟད་པར་བྱེད་མི་འགྲུར། །ནས།
 གཉི་ཟུག་ཟད་པར་བྱ་བྱིར་གསུང་བ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་འཛོམས། །ཞེས་དང་། རྣམ་
 འབྲེལ་ལས། བྱམས་སོགས་རྫོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཆར་གཅོད་མིན། །ཞེས་
 སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་ལོ། །རྒྱུད་བླ་མའི་ལུང་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་ལས་ཉོན་
 གྱིས་སྒྲུ་འཆིག་གང་ཡང་མེད་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཤིན་ཏུ་རགས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་
 ལམ་པ་སོ་སྒྲུ་དང་ལུས་རྟེན་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་
 གྱི་དབང་གིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་འདོར་དགོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤངས་པའི་འཁོར་བ་རགས་པ་རྒྱུད་
 ལུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་རྒྱུད་ལུན་གྱི་ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲུ་འཆིག་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་ཅམ་
 གྱིས་མི་ཆོག་གི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་དཔྱིགས་གྱིས་
 བསལ་བ་ལྟར་དགོས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་མཐོང་ལམ་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོའི་འཁོར་བ་མ་དག་པའི་རྒྱན་
 ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་འདོར་ལེན་ཀུན་དག་པ་

རྣམ་བཤད་གི་སྐབས་ལ་འདོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་རིག་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྦྱོར་ལམ་མན་ཆད་
 རྒྱུད་སྒྲ་མའི་སྐབས་འདིར་མ་དག་སའི་སྐབས་དང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་ས་བདུན་པ་ཚུན་
 ཆད་ན་མེད་པའི་ཟག་པ་ལྡན་པའི་ལས་ཡོད་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་སྦྱེ་བ་ལེན་པས་མ་དག་པ་དང་།
 ཐབས་ཤེས་རབ་སྦྱོབས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དག་པ་སྟེ། མ་དག་
 པ་དང་དག་པའི་ས་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མ་ཟད་བར་དུ་མ་རིག་བག་ཆགས་
 ཀྱི་ས་ཅམ་གྱིས་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡང་མེད་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་ས་ཐོན་གྱི་ཟག་པ་ཟད་
 པའི་ཀྱན་རྟོག་གཅིག་ལ་འཛོག་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་
 གནས་སྐབས་ན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གང་ཞིག་
 སྟེན་ཏུ་སྤང་བ་མེད་པར་གྱུར་བས་གཅིག་ཤོས་གཏན་འབད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ། ཞེས་དང་།
 ལང་ག་ཤེགས་ལས་ཀྱང་། གློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་
 བ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྦྱོམས་པར་འབྱུག་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་དང་། རིས་སུ་སྤྲན་ཅིག་སྦྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་
 ཏེ། ས་དང་པོ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་སའི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་
 ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཡིད་ལུས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་རྣམ་བཤད་མཁའ་འགྲོའི་གསང་
 མཛོད་དང་ལང་ག་ཤེགས་ལྟར་ཡིད་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་མགྲོགས་པའི་ཡིད་ལུས་ཞེས་བྱ་ཡི་
 ཡིད་ཤེས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡིད་ལུས་མིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དར་རྒྱུག་ལྟར་ས་དང་པོ་ནས་
 འཁོར་སྦྱར་དང་བརྒྱ་བྱེན་སོགས་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཐ་མལ་བའི་དབང་མཛོན་ཆད་
 མས་ཀྱང་སྦྱབ་པ་གཅིག་ཡིན་པས་རགས་ལ། བར་དོའི་ལུས་དང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྦྱུ་ལུས་ནི་ཡེ་ཤེས་
 དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བེམ་མིན་གྱི་གཞུགས་སྤ་བ་སྟེ། འདིའི་ཡིད་ལུས་གསུམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་

ཡང་དུས་འཁོར་ལྟར་ན་ཁམས་རགས་བ་བརྒྱུད་པའི་མཆོག་སྤྱུལ་གྱི་སྤྱོ་སྤྱོས་མཐོང་ལ། ཡང་
 དེ་དག་གིས་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་དང་སྤྱུལ་བར་ཡང་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དུ་མས་
 བཤད་ཅིང་། སངས་རྒྱུ་རང་གཟུགས་ནི་མགོན་པོ་སྤྱོ་སྤྱུལ་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྱིའི་དབང་
 ལྷག་རྒྱལ་པོའི་སྤྱུལ་ཐབས་བཞིན་ཞོར་བྱ་ཤེལ་དག་ལྟར་ཁ་དོག་སོགས་མི་དཔོག་པ་གཅིག་ཡིན་
 བར་ལྟར་བཤད་པའི་མདོ་དག་གིས་སྤྱུལ་ལ་ས་བརྒྱུད་པར་དོ་རྗེའི་སྤྱོ་ཐོབ་པར་བཤད་པས་རྒྱལ་
 བ་གོང་མས་སྟོན་ལམ་བདུན་ཅུ་པའི་ནམ་བཤད་ལྟར་སྤྱོ་འཆི་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་སྤྱང་དོར་བསྟན་
 ཅམ་སྟེ། རྒྱུད་བྲམ་མ་ལས། ཇི་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་བྱིར། སྤྱོ་སོགས་ནམས་ལས་འདས་བྱུར་
 ཀྱང་། སྤྱིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྤྱོ་བ་དང་། འཆི་དང་ཁྱ་དང་ན་བར་སྟོན། ཞེས་དང་ཐོགས་འགྲེལ་
 ལས། སྤྱོ་བར་ཡང་སྟོན་ལ་ཁྱ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་ཏོ། །དེ་དག་ལ་སྤྱོ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་འདི་དག་ཀྱང་མེད་དེ། ཁམས་དེ་ཉིད་སྤྱོ་བ་མེད་པ་དང་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡང་དག་
 པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ལ་དག་བཅོམ་གཉིས་དང་བྱང་སེམས་རྒྱུད་གྱི་
 ཡིད་ལུས་དེ་ལ་འཁོར་བ་དང་ལྷང་འདས་ཟེར་ཡང་འཁོར་བ་དང་ལྷང་འདས་སུ་མི་རུང་ལ་སྤྱོ་བཤད་
 ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་འགྲེལ་ལས་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བས་མདོན་པར་འདུས་བྱས་
 པའི་བྱིར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་མདོན་པར་འདུས་
 མ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལྷང་འདས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། འདུ་བྱས་པ་དང་
 འདུ་མ་བྱས་པའི་འཁོར་བ་ཡང་མཆིས་ལ་འདུ་བྱས་པ་དང་འདུ་མ་བྱས་པའི་ལྷང་འདས་པ་
 ཡང་མཆིས་སོ། ཞེས་སོ། །

ཡང་ཁོའི་རིག་གནས་སྤྱབས་ནམ་འགྲེལ་བྱི་ནང་ཐུན་མོང་གི་བསྟན་བཅོས་ནང་རིག་མིན་
 པར་བཤད་པ་ལ་འགལ་བ་ཉེར་གསུམ་པ། **དེ་འཕོག་བསྟན་བཅོས་གང་དེའི་ལུགས་ཡིན་**
འགལ། ཞེས་སྤྱོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁོའི་རིག་གནས་རྩ་བ་ལས། ནང་པའི་རིག་གནས་བཞི་བ་སྟོན་པའི་

གཞུང་། །སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་ལས་གཞན་མེད་ཕྱིར། །འདི་དག་ནང་རིག་ཡིན་པར་འདོད་
 རྣམས་འབྱུང་། །གསུང་རབ་སྤྱི་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཟེར་ན་སྤྱི་མདོ་ཀུན་གྱང་དེར་
 འགྱུར་ཏེ། །ནས། ཆད་མ་མདོའི། མཆོད་བརྗོད་དོན་ཅམ་རྒྱས་པ་བཤད་པ་སྟེ། །ནས། དེ་ནས་དངོས་
 བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། །གནས་གསུམ་གཞལ་བྱེད་གཤེད་ཆོག་དོན་བརྒྱད། །ཡིན་ཕྱིར་སྟན་
 མོང་རིག་གནས་ཉིད་དུ་བཟུང་། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར་ཆེར་འགའ་མ་སྤྱིས་ལ་གཙོ་བོ་རིག་གནས་
 ལྟ་བུ་ནང་རིག་ཡིན་ན་བཞི་པ་མེད་པར་འགྱུར་སྟེ། བ་དང་རྟོག་གཤེད་ཆོག་དོན་བརྒྱད་ཕྱི་ནང་གཉིས་
 ཀས་འདོད་ལ་འདི་ལས་བཤད་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་ཆོག་དོན་བརྒྱད་དུ་འདུ་སྟེ། བ་དང་། བདག་མེད་
 སྟོན་དང་དེ་མཁའ་བཤད་པ་ནི། ཆད་མ་མདོའི་མཆོད་བརྗོད་ཅམ་རྣམས་འགྲེལ་བྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་
 གི་ལུས་ལ་མེད་སྟེ། བ་རྣམས་ལོག་རྟོག་གི་གཙོ་བོར་སྤང་རོ། །འདི་ནི་རང་འདོད་ལྷག་འཆང་གི་
 རྟོལ་གཏམ་སྟུན་པའི་རང་མཆང་སྟོགས་བྱེད་པ་བསད་གི་རྒྱལ་རྩ་བརྟུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེམ་
 བཞིན་རིགས་པས་བཀག་ན་ནང་སེམས་རྒྱད་འདུལ་ཚུལ་རིགས་ལམ་ནས་བྱང་སྟེ་སྟོན་པའི་གཞུང་
 མེད་པར་ཐལ། །ནང་རིག་དང་གཏན་ཆོགས་རིག་པའི་སྡེ་སྟོན་གཞི་མ་སྟན་མེད་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་
 གསུམ་ཁས། འདོད་ན། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་དང་། འཇུག་པ་དང་དབུ་མ་སྟོང་པོ་དེ་དག་གི་
 འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པས་གཞན་ལུགས་སྤྱོད་དང་སྟན་འཕྱིན་གྱིས་བཀག་ནས་རང་ལུགས་གཞི་
 ལམ་སོགས་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། རིག་གནས་གཞན་
 རྣམས་བཟོ་རིག་པར་མི་འདུ་བར་ཐལ་བ་དང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ལང་གཤེགས་སོགས་མང་
 པོས་གཞན་ལུགས་བཀག་ནས་ས་ལམ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཅ་ཤེ་ནང་རིག་མིན་
 པར་ཐལ་བ་དང་། གཏན་ཆོགས་མི་སྟོན་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་རྣམ་དག་མི་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཡོད་
 པར་ཐལ་བ་སོགས་ཐལ་བའི་ཕྱང་པོའི་ཁྲིད་ན་ཙོག་གེར་སྟོན་ཅིག་གཞན་ཡང་། འཇུག་པ་ཆོས་
 ཅན། སེམས་ཅམ་པ་དང་སྟན་མོང་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྲིད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་གཉིས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་པས་ཀྱང་བདག་མེད་
 གཉིས་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེའི་བདག་མེད་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་གཏན་མི་འདྲ་
 བས་མ་ཁྱབ་སྟུང་ན། འོ་ན་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་བཤད་བརྟེན་གཤེད་ཆོག་དོན་བརྒྱད་དུ་
 འདུ་ཡང་དོན་གཏན་མི་འདྲ་བར་དེའི་རྟེན་གཤེད་ཆོག་དོན་སོ་སོ་ནས་བཀག་པར་སྤར་བཤད་ཟེན་
 པའི་ཕྱིར་དང་ཆང་མ་མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་གྱི་ཆང་མ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་རང་
 གི་ཆང་མའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཆང་མ་ལ་རགས་ལས་བ་
 ཡིན་ལ་འདི་ལ་ཡང་མོག་པར་རྟོག་པ་མང་བས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་གཞན་
 སྡེའི་ལུགས་རེ་རེ་ནས་གཙོ་བོར་འགོག་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་བ་དེ་གཞན་སྡེ་དེའི་ལུགས་ཀྱི་
 བསྟན་བཅོས་ཡིན་སྟེ་བ་ལས་ངོ་མཆར་བའི་འགལ་འདུ་རྗེ་ལྟར་སྟེ་གཟུར་གནས་མཁས་པ་རྣམས་
 གྱིས་དཔྱད་ཅིག །ཅ་བར་འདོད་ན། རང་འགྲེལ་ལས། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའོ་ཞེས་མཁས་
 པ་རྣམས་གྱིས་ངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤང་སོགས་སྟོན་
 པའི་མདོན་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་སྡེ་དང་ཐུན་མོང་གི་མདོར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱད་དུ་མ་ཡང་ཐུན་མོང་
 གི་རྒྱད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་བྱ། གཞན་ཡང་། གཞན་སྡེས་མདོ་དང་སྡེ་བདུན་གྱིས་བཤད་བ་ལྟར་
 མདོན་སུམ་རྗེས་དབག་སྒྲུབ་དག་སུན་འབྱེན་ཡང་དག་བཞི་འཐད་ལྟན་དང་ལྟར་སྟེ་འཐད་བྲལ་
 དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། མདོ་དང་སྡེ་བདུན་གྱིས་དེ་དག་བཤད་ཅིང་། གཞན་སྡེ་དང་ཐུན་མོང་གི་
 འདོད་པ་ཅན་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྡེས་མདོན་སུམ་བཞིར་འདོད་པར་ཐལ་
 བ་དང་རྟགས་རྩལ་གསུམ་ཁོ་ནས་འདོད་པར་ཐལ་བ་དང་འདུས་བྱས་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་
 འདོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་ཀྱས་སྟོང་གིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་
 གཞན་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གནས་ལུགས་བྱེ་བའི་ཆོགས་སྟོབ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་
 གྱིས་བདག་མེད་སྟོན་པ་དང་དེ་མཁུན་པའི་ཆང་མ་བཤད་པ་སོགས་རང་སྡེའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་གང་

བཤད་གཙོ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆད་མ་མདོའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཆད་མ་
 མདོའི་མཆོད་བརྗོད་དོན་ཅམ་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་འདོད་ན་ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་ལེའུ་
 གཉིས་པ་ལས། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་བ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཏུ་འཐད་ཚུལ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་
 གངས་ངེས་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐོགས་ཆོས་དེ་ཆས་བྲབ་པ་
 ཡི། སོགས་དང་ཀུན་བརྟུས་ལས། ཚུལ་གཉིས་པ་དང་རེ་རེ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་སྒྲེའི་
 གཏན་ཆོག་རྣམས་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་དུ་འཆད་པར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་
 དེ་ལས་གཞན། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། རྟགས་དོན་གཞན་ཡང་སྟན་དབྱང་བྱ། རྫོའི་སྒྲེའི་བྱའི་
 རྟན་ཅན་མིན། །ལས་སྤངས་མདོན་སྒྲིམ་གསལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཅིག་ཅར་གོད། ཅེས་
 དང་། ལྷང་འགལ་བྱུག་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་བརྟུས་མདོན་སྒྲིམ་ལེའུའི་
 མདོན་སྒྲིམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ཆད་མའོ་མཆོན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
 འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། རྣམ་དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཆོན་
 ཉིད་བཤད། ཅེས་སོགས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས་མིང་དང་སོགས་ཀྱི་མདོན་སྒྲིམ་མཆོན་ཉིད་འཆད་
 པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་མདོན་སྒྲིམ། ཞེས་
 སོགས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་མདོན་སྒྲིམ་བཞི་འཆད་པར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མདོན་སྒྲིམ་རྟོག་དང་
 གལ་བ་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས། བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་བྱིར། སོགས་ཀྱིས་
 ཆད་འབྲས་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱ་བ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། ཞེས་སོགས་བྱང་བ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོད་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱང་ཅ་
 འགྲེལ་སོ་སོར་སྒྲུར་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྒྲིམ་འབྱུང་ལུགས་དང་
 ལུལ་གྱི་བྱང་པར་དང་། དེའི་སྤང་བྱའི་བྱང་པར་དང་། དེའི་སོགས་བཅེ་སོགས་དང་འབྲས་བྱ་སྤང་

འདས་གསུམ་སོགས་སྒྲིབ་ནས་བཤད་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡང་
 མ་བཤད་པའི་བྱིར། སོགས་དང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་
 བཤད་པའི་བྱིར། སོགས་གཞོན་བྱེད་བྱེ་བ་འབྱུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་། ཀུན་བདུས་དང་རྣམ་འབྲེལ་
 དེས་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཉན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་སེམས་རྒྱད་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་
 མེད་གཉིས་དང་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་པར་སོགས་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཅ་ཞེ་དང་ཤེར་
 མདོ་བཞིན། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས། བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་ཡོད་
 སོགས། །མེད་པར་བསྐྱབ་བྱེད་མིན་པ། །ཞེས་དང་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་བྱེད་པོ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་དང་།
 རིག་བྱེད་ཆད་མ་དང་ནི་འགའ་བྱེད་སྟེ། །སོགས་དང་། ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། བདག་མིན་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པའང་མིན། །རྒྱ་མིན་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས་པའང་མིན། །སོགས་ནས། དེ་ནི་རྟག་རྣམས་ལ་
 ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་བར་ཕལ་ཆེར་གྱིས་རྟག་བདག་བཀག་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གང་ཞིག་བདག་
 མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ནས། དེ་བྱིར་གཅིག་ཉིད་མཐོང་བས་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་བར་ཕལ་ཆེར་དང་། བདག་
 གི་ཉིད་ནི་མི་འདོད་ན། །དེ་ཡི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད། །བྱ་དང་ཡོངས་སྟོང་མཆོན་ཉིད་ཅན། །དེ་ཆེ་དེ་ཡི་
 བདག་ཀྱང་མེད། །ཅེས་དང་། རྟག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། །ནས། བྱེད་པོ་ཟ་བོ་ཉམས་བྱིར་
 རོ། །རུས་པ་ཡང་ནི་འབྱུབ་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་དང་། ལེའུ་གསུམ་པར། གལ་ཏེ་རིགས་ནི་ཐ་
 དད་དག །གཟུང་འཛིན་མིན་ན་སྐྱེས་བུ་ནི། །ཀུན་གྱིས་འཛིན་བྱེད་མི་འབྱུར་ཏེ། །དེས་ན་ཟ་བ་པོ་
 ཉིད་ཉམས། །སོགས་དང་། བདག་ཡིད་ལྡན་པ་ཅམ་ལས་ནི། །སྐྱེ་ནའང་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་
 འབྱུར། །ཞེས་དང་། འདི་ལུས་སྐྱེས་བུ་བཤད་བ་ཡིན། །སོགས་དང་། ལེའུ་བཞི་པ་ལས། དེས་པ་
 མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡིན། །དེས་པ་མེད་པས་སྐྱབ་བྱེད་མེད། །ཅེས་པ་ནས། རྗེས་འགོ་ཅན་མིན་ལྟོག་
 མིན་ན། །བདག་མེད་མ་ཡིན་བདག་བཅས་མིན། །ཞེས་པའི་བར་ཕལ་ཆེར་དང་། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་
 གཅིག་པ་ཡི། །དུ་མ་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་ན། །ཞེས་པ་ནས། དངོས་རྟེན་མ་གྲུབ་འདི་ཆོས་

སྤྱ། །རིགས་པ་སྤྱ་བས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་བདག་དང་
 གཞན་སྡེའི་རྟག་བདག་རྒྱས་པར་བཀག། །གཟུང་འདྲིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ནི་རྒྱས་
 པར་བཤད་པར་གྲགས་ཀྱང་ཆེ་ལ་རྣམ་བདེན་རྩུན་སོ་སོའི་གཟུང་མེད་གྱི་དོན་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་
 དེ། །ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། རི་ལྷ་རི་ལྷར་དོན་སེམས་པ། །དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་རྣམ་བཤེས། །ཞེས་པ་ནས།
 ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་མཛད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་ཚུལ་ཅོད་སྤང་དང་བཅས་པ་
 སྤྱིར་བསྟན་ནས། །ཡང་དེའི་འགྲོ་ལས། །ཤེས་པ་སྤྱོ་སོགས་སྤྱོ་ཆོགས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོ་
 ཆོགས་གཉིས་མེད་རྒྱས་པར་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་དང་།
 རྟེན་པར་དུ་དེ་ཉིད་ལས། རྫོ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་
 ཀྱིས། །སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རགས་སྤང་མི་བདེན་བའམ་འབྲུལ་ལྷགས་ཀྱི་དང་། དེ་ཉིད་
 ལས། དེ་ལྷར་མིན་ན་སྤྱོ་ཆོགས་ཀྱི། །རོ་བོ་སྤང་གཞན་དངོས་གཅིག་ལ། །སོགས་ཀྱིས་སྤང་བ་ལྷར་
 གྲུབ་པ་འགོག་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་རྒྱས་པར་ཅོད་སྤང་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་ཅིང་། བདག་མེད་གཉིས་
 བོ་རྒྱས་བཤད་འདི་ནི་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོས་རྣམ་མཁུན་བཞིན་དང་། ཡུལ་ཅན་སྒོ་ནས་བཤད་ཚུལ་འཆད་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མཛོན་འདུའི་ཕྱིར་དང་ཡང་ཡང་དང་། །ཟེལ་གཞོན་རྟོགས་
 ཕྱིར་མཛོན་པའི་ཆོས། །ཞེས་པའི་ཡང་ཡང་དང་ཟེལ་གཞོན་ཆང་དུ་རྒྱག་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མཛོན་དུ་
 གྱུར་ཚུལ་དང་། །ལམ་མཛོན་པར་རྟོགས་ཚུལ་མ་ཆང་སྟེ། ཆོགས་སྤྱོར་མ་བཤད་པ་དང་། སྒོ་མ་རིམ་
 མཛོན་པ་ལྷར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ཡང་མ་རིག་པའི་ལོང་སྐད་ཡིན་ཏེ། །འདིའི་ཁྱད་པར་བཞི་
 ཀྱི་དངོས་བསྟན་དང་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་ལ་མ་ཆང་ན་མཛོན་པར་མི་འགྱུར་ན། སུང་པོ་ལྷ་པ་དང་
 བླ་ཀར་ཏ་སྟེ་བརྒྱད་པལ་ཆེར་དང་རིགས་ཆོགས་པལ་ཆེར་དེ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ལམ་ལྷ་དང་སྒོ་མ་
 ཚུལ་མཛོན་པ་ལྷར་དངོས་བསྟན་ལ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད། བསྟན་ཅམ་ལ་

ཟེར་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་ཐལ་བ་བརྫོག་ཏུ་མེད་དེ། བཀའ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
ལ་གཞིལ་ཞིང་འབབ་པ་དང་སྐྱབ་པ་ལ་གཞིལ་ཞིང་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་དངོས་
བསྟན་ལའང་བཞི་ཆང་སྟེ། བདག་མེད་གཉིས་སོགས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་པོ་
དང་རྣམ་གྲངས་སོགས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བཤད་པས་ཡང་ཡང་དང་ཟེལ་གཞོན་ཆང་བར་བསྟོན་ས་
མེད་ལ། བདག་མེད་མངོན་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་ཆོགས་སྦྱོར་
སྐབས་སུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་སྒྲོམ་པ་ལས་མཐོང་ལམ་སྐབས་སུ་བདེན་བཞིའི་
གནས་ལུགས་རང་མཆན་མངོན་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། མི་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
ལ། །འབྲུལ་བར་དོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། །ངེས་བཤད་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་ལྡན་འགའ་
ཞིག་ཆོལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་དང་། རྒྱང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་
མཛད་པ། །སོགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཐོས་
བསམ་གྱིས་དཔྱོད་ཚུལ་ལེའུ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་སོགས་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱི་
ཆེ་ནའང་སྤྲུག་བསྐལ་སོགས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཏུ་དོ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་
པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཕྱིར་གྲོལ་འདོད་ཐོག་མེད་པའི། །རྒྱ་ཅན་རིགས་མཐུན་ས་བོན་ལས། །བྱུང་
བའི་འཛིག་ཆོགས་ལྟ་བུ་དག །རྩ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས། །ཞེས་དང་། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་
ཏུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་བས། །ཉེས་པ་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མི་ཤེས་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །མ་བརྗོད་སྤྱིད་པ་ཉིད་
བཤད་པ། །རྒྱན་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མིན། །དེ་ཡོད་ན་ཡོད་མེད་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་སྤྱི་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་རྣམས་མེད་པར་བདག་མེད་སྒྲོམ་རིགས་ཏེ།
བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བཟུ་
ཏུག །སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྟེད། །ལོག་ཏོག་བཟུ་ཏུག་གིས་སྟེད་ཚུལ། །དེ་ཡིན་གཉེན་པོ་

སྒྲོམ་ཚུལ་ཡང་། །ལུང་དང་རིགས་བས་རྣམ་དབྱེད་པ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་གྱིས། །སྤྱག་
 བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་མི་རྟག །ལ་སོགས་རང་བཞིན་རྟོག་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་
 ཉིད་ལས། དེ་ཉིད་ལ་ནི་དེ་ལག་ལ་དོན། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྗེས་རྟོགས་ཅན། །ལེགས་བསྐྱེད་ཡང་དག་
 ལྟ་བུ་ཡིས། །སྤྱེད་པ་རྗེས་ལྟར་བཅས་འཛོམས་བྱེད། །ཅེས་དང་། འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་
 བས། །སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན། །དེད་ཀྱི་དེ་ཡང་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས། །དེ་ནི་བདག་
 མེད་ལྟ་རྟོག་ཡིན། །སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །སྒྲོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
 ཡང་ཡང་བཤད་པ་རྣམས་དང་། བརྟེ་བ་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐེག་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་པ་
 དུ་མར་སྒྲོམ་མི་སྒྲོམ་དང་བསྐྱེད་ན་འཕེལ་བ་རབ་ཀྱིས་མཐར་འགྱོ་ཚུལ་སོགས། དེ་ཉིད་ལས། བརྟེ་
 རང་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ། །ནས། འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྤྱོད་པ་དང་། །སྤྱོད་མའི་སེམས་ཆོས་བརྟེ་བ་
 དང་། །ཆགས་བྱལ་སྒྲོ་སོགས་གཞན་དག་གིས། །གསལ་བ་ཡི་ནི་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་
 བར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོར། །ཡུན་རིང་དུས་སྤྱོད་གོམས་པ་ལས། །དེ་ལ་སྤྱོད་
 དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེས་ན་སྤྱགས་ཀྱང་གསལ་བའི་བྱིར། །རྒྱ་ཡི་
 བག་ཆག་སྤངས་པ་ཡིན། །སྤྱབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །བསེ་བུ་ལ་སོགས་བྱང་འདི་
 ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་སྤྱོད་རྒྱན་དང་། ས་བཅུའི་རིག་གནས་སྤྱོད་ཚུལ། མདོ་རྟོག་འཛིན་རྒྱལ་
 པོ་ལས། །བྱོད་ལ་བསྐྱོད་ཁོང་ཁོང་དུ་རྒྱན་པར་བྱ། །རི་ལྟ་རི་ལྟར་སོགས་ཀྱི་དོན་རིགས་བས་བཤད་དེ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྤྱོད་ལུགས་འདིས་སངས་རྒྱས་ས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་
 རྟོག་མེད་པར་བཀག་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་རྣམ་འབྱོར་
 མདོན་སྤྱོད་ཡང་དཔེ་དང་བཅས་པས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། །ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། རྣམ་འབྱོར་ཤེས་པ་
 ལྟར་བཤད་པ། །དེ་དག་གི་ནི་སྒྲོམ་བྱུང་ཡིན། །རྟོག་པའི་བྱ་བ་རྣམ་བསལ་བས། །གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་
 པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་བྱུར་བ། །བསྐྱེད་པ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྒོ་འབྲས་ཅན། །དེ་ལ་སྤར་བཤད་དངོས་པོ་བཞིན། །བསྐྱེད་བཅའ་གཞན་གང་ཡིན་ཏེ། །སྒྲོམ་བྱུང་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འདོད། །ཅེས་དང། །གཞན་ཡང། །སྤྱི་བ་སོ་སོར་སྤངས་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། །སྤེལ་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དོན་ལྟར་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་སྤྱན་པ་དང་དེ་སེལ་བྱེད་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་ཐལ། །ཀུན་བཟུས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་དུ་ཆད་མར་གྱུར་པ་དང་འགྲོ་ལ་མན་བཞེད། །ཅེས་བསྦྱོད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆད་མ་ལ་གཉིས་དང་མངོན་སུམ་བཞི་དང་དེའི་ཡུལ་གཉིས་དང། །རྟག་པའི་ཆད་མ་བཀག་ནས་གྱུར་པ་བཤད་པ་དང། །གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ངག་ལྷག་ཆད་མེད་ཅིང་མ་འཁྲུལ་བ་སྟོན་བྱེད་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལེའུ་དང། །དཔེ་རྣམ་དག་གིས་བཤད་ཚུལ་སྟོན་པ་དཔེ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤྲང་གི་ལེའུ་དང་ལྷག་ཆད་སོགས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྲིས། །འཁོར་གསུམ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་མོད། །འོན་ཀྱང་རྗེ་ཡབ་སྤྲུལ་ཀྱིས་བོད་སྤྲ་མས་ཆད་མ་ཞེས་པ་ཆོག་གི་ན་ཡམ་འདོད་པ་བཀག་པ་ལ་སྤྲལ་དོག་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱང་མཁས་པས་བྱེད་རང་ལ་ཁྲེལ་བར་འགྱུར་ལ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་བྲུབ་སྤྱི་གསལ་ལ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཅན་གྲོ་གོ་མི་ལ། །དངོས་སུ་འདི་ཙམ་མས་འདི་ནི་མ་འོངས་དུས། །ཞེས་ཅ་བར་སྤྲུལ་པ་ཡང་རྗེ་བྱེད་གདོན་ཀྱིས་བརྒྱུ་པའི་དོན་གཏམ་ཡིན་ཏེ། །མཁས་པའི་གསུང་རྒྱུན་དང་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་འབྱུང་ལྟར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཅན་གྲོ་གོ་མི་ལ་ཁོན་པ་ནས་སྤྲ་མདོ་ཐོན་ཅིག་ཅེས་གསུང་གི་ཙམ་མས་ཤིག་ཅེས་མ་གསུང་ལ་བྱོད་རང་གིས་ཀྱང་འགྲེལ་བར་དེ་ལྟར་གྲིས་ནས་བྱོད་རང་རྒྱུན་པར་བསྟན་འདུག་པའི་བྲིས། །འདི་སྤྱན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཡང་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་བཀག་ཡོད་པས་འདིར་དེ་ཅམ་མོ། །

ཡང་ཁོ་མི་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རིགས་པ་ལ་འགལ་བ་ཉེར་བཞི་དང་ཉེར་ལྔ་བ། །འཐད་པ་བྲལ་ཡང་རུང་དང་རིགས་པ་འགལ། །གཞི་ཀུན་མེད་དང་བྱེད་གཞི་གདགས་གཞི་འགལ། །ཞེས་སྤྲུལ་ཏེ། །ཁོ་ན་རེ། །འཐད་པ་བརྟག་ནས་དབྱུང་ཅིང་བསྐྱབ་པས་སོ། །ཞེས་པ་ཅ་འགྲེལ་

གྱི་ངན་ཆོག་གཞི་ནི་ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྷན་པ་མིན་ནམ། དེས་
ན་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་གསལ་གྱི་མགོ་མི་
ཆོག་རེ་གཉིས་དང་འབྲུག་འབྲེལ་གྱི་རེ་གཉིས་ཙམ་ལ་འབྲུག་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་
བའམ་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་སྒྲ་བྱེ་གཅིག་འཛིན་ཁོ་ན་འདི་རྩེ་འཛོག་དགོས་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡང་འཛོག་
བྱེད་གྱི་འཐད་པ་མེད་སྟུང་འདུག་གོ། །འདི་ལ་འགལ་བ་རྫོང་དང་པོ་བྱས་ཏེ། འདི་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་
པའི་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། འཐད་པ་དེ་འབྲུག་ན་དོན་དམ་དུ་འབྲུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་
མ་སྒྲུབ་པར་རིགས་པ་དུག་ཏུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ནི་འཐད་
པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱད་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
འཐད་རིགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གསུང་རབ་དུ་མ་དང་ཡང་འགལ་བ་ཆེས་མང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
འཐད་ཅེས་པ་དང་དེ་རིགས་དང་དེ་རུང་དང་། དེ་ཆོག་གོ་དང་དེ་རུས་ཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ་
མིང་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། རིགས་པའི་དོན་ལ་ཡང་མཐོང་སྟེ། དམག་
ལྷན་ཁྲིད་སོམ་ཉི་ཟ་བ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ནས། སྒྲིབ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་ལས་ལམ་འདི་ཡང་ཤེས་བར་རུས་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་
བཤད་རིགས་པ་ལས། མི་ཤོད་ཅིང་མི་རུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས་
སེམས་རབ་ཏུ་དང་བས་ནི་ཆོག་གོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ནི་ཆོག་གོ། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་དབུ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་
པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྟོང་ཉིད་འཐད་པ་དང་རུང་བ་བཞིན་དུ་བདེན་བཞི་ཞུགས་གནས་བརྒྱུད་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་སོགས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་
རུང་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུཤེ་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་

བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བྱད་རྩ་སྤྱི་ཉམས། གང་དོ་བོ་ཉིད་སྒྲོང་བ་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་བ་
 དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་བ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཁོ་
 བོ་ཅག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་རི་སྐད་སྤྱོད་པའི་སྒྲོན་དུ་ཐལ་བ་མི་འདུག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་
 བདེན་བ་ལ་སོགས་བ་རྣམས་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་བ་ཡིན་རོ། །ཞེས་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་གསུང་བ་ཞེས་བ་ནས། དེའི་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འཛིག་
 རྟེན་བ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱད་པར་དུ་གཏོགས་བ་ཐམས་ཅད་
 ཡང་རུང་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་བ་དག་དང་། དེའི་འབྲས་བྱ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དག་ཀྱང་
 རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བྱད་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་ཐམས་ཅད་དགོས་དབང་ཡིན་གྱི་གནས་
 ལུགས་དབང་གིས་མ་ཡིན་རོ། །ཞེས་འཐད་བ་དང་ལུང་གཉིས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རིགས་བ་
 དུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་ལུང་པོ་དང་སྤྱི་མཆེད་དང་ཁམས་བསྟན་
 གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་རི་ལྟར་ངས་ཤེ་ན། འདི་ནི་
 འཐད་བ་དང་ལུང་ལས་ངས་ཉེ། ཞེས་དང་འཛིག་རྟེན་ནི་རྟོག་པ་ཅམ་ཉིད་དུ་འཐད་བ་ཁོ་ན་ལོ་སྟུམ་
 དུ་དགོངས་སོ། །ཞེས་བ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་སོགས་རེ་རེ་ནའང་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ་
 ལུགས་འདིས་རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་ཏུ་ཅང་ཡང་ཆེས་ཉེ། ནས། ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་ངོ་། །ཞེས་སྤང་
 སྤྱོད་ཀྱི་དུག་གི་ཆེར་མའི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཡི་གེའི་སྤང་བུ་ལ་བརྒྱས་ཉེ་སོག་བུའི་མཁའ་ངོས་ནག་
 པའི་དྲ་བས་ཁེབས་པར་བྱས་པ་མ་བཟོད་པའི་ཀྱན་སྦངས་ཉེ་རུང་ཟད་ཐལ་བར་ཟད་དེ། འཁྲལ་བའི་
 སྤང་བ་ཆགས་སྤང་གི་འཇའ་ཆོན་མདངས་བཟ་བ་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་ཙ་བ་དང་བུལ་བའི་དབང་
 གིས་བཟོད་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱོད་བུལ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངང་དུ་ཞི་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། ཀྱན་
 རྩེ་བ་རྟེན་འགྲེལ་བསྟུ་བ་མེད་པའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། ཞེས་སོགས་དག་བྱེད་དང་། འཁྲལ་ངོ་ཅམ་ལ་
 སོགས་དང་། མི་ལམ་གྱི་མེ་དང་དཔུལ་བའི་མེ་ལྟ་བུ་ལའང་སྤང་གཞི་དངོས་གནས་བ་ཡོད་མེད་བྱད་

བར་མེད་པར་སྤྲོ་བ་ལ་འགལ་བཟོད་གཉིས་པ་བྱས་ཏེ། བྱིད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དང་ཀུན་སྟོང་དང་ཚོམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཆོད་མི་འདུག །བྱིད་པར་དུ་བྱགས་བསམ་དང་སྟོས་བྲལ་གྱིས་རྟོགས་པ་མཐོ་བས་
 སྟོན་ལམ་གྲུབ་ཏེ་ཉིད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་གྲ་སྟོབ་ཡིག་རིས་ཐམས་ཅད་ཆགས་སྤང་གི་མདངས་དང་ལྷན་
 ཅིག་དུ་སྟོས་བྲལ་དུ་གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་དུ་གྱུར་འདུག་ཅིང། རེད་ཅག་གི་རྣམ་འབྲེན་ཁམས་གསུམ་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་བསྟན་པ་གསོ་བའི་
 གང་ཟག་འདི་ལྟར་རོ། །ད་ལྟ་ང་ལ་ཤེལ་དཀར་གྱི་སྤེང་བ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ལུས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་
 བ། མ་འོངས་དུས་ཀྱི་སྟོགས་མ་ལ། །འབྲི་དང་ལྷན་གྱི་ས་མཆམས་སྟ། །དགེ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པ་
 འདེབས། །སྟོ་བཟང་ཞེས་པའི་མཆོན་ཅན་འབྱུང། །འཁོར་ནི་རྣམ་བཞི་རབ་བསྐྱས་ནས། །ཆོས་སྟོང་
 བཅུ་ཡི་རྒྱན་འཇུགས་ཤིང། །ལྷ་ཁང་ཀ་བ་ཤིང་ལོ་ཅན། །ང་ཡི་སྦྱ་གཟུགས་རྣམ་གཉིས་ལ། །དབྱ་
 རྒྱན་སྟོན་ཅིང་མཆོད་པར་བྱེད། །སྟོན་པའི་མདོ་བཞིན་གསུང་སྟོགས་ཤིང། །ང་ལ་གསོལ་ལ་རབ་
 བཏབ་ནས། །བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་བར་དུ་གནས། །ཞེས་སོགས་དང། །འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱད་ལས། ཡི་
 གོ་དང་པོ་བ་གྲགས་པ། །སྟོན་བཙུན་ཐམས་ཅད་བསྐྱགས་པ་ཡང། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བྱེད་
 བ། །བསྟན་པ་དེ་ཆེ་ས་སྟེང་དུ། །རྣམ་པར་ཉམས་ཤིང་སྤང་མེད་ལ། །བསྟན་པའི་གཟུགས་བརྟན་
 ཡིད་དུ་འོང། །བྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལུང་བསྟན་ཏེ། །ང་ཡི་
 བྱང་ཆུབ་མཆོད་ཐོབ་འགྱུར། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་སྦྱིན་གནས་འགྱུར། །སྤྱིད་པ་གསུམ་ནི་མཐར་ཡང་
 བྱེད། །སྟགས་དང་རྒྱད་ལ་མདོན་བཙུན་པ། །གྲགས་པ་འཇིན་པ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང། །སྦྱལ་
 པའི་སྟོགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་མར་མེ་མཛད་ཀྱང་གནས་མཆོག་འདིར། །སྟོལ་མར་བཅས་ཏེ་
 །སྦྱལ་སྟོང་འབྱེད། །ལྷག་པར་ཆགས་མེད་བསོད་སྟོམས་བས། །སྟོགས་བཞིའི་ལས་ཅན་དབང་དུ་
 ལྷུང། །ང་ཡི་མཆོད་ཆོགས་རྒྱས་པར་བྱེད། །དད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས། །མར་
 མེ་མཛད་དང་བྱམས་པ་ཡང། །སྟོང་གྱི་སྟོགས་བཟང་སྟེལ་བར་བྱེད། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་གནས་

མཆོག་འདིར། །མཆོག་ཆོག་ས་རྒྱ་མཆོ་འདུ་བར་འབྱུང། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་བསྟན་ཆེས་མང་མོད་
 །ཀྱང་འདིར་སྒྲིག་ས་དོན་ང་ལ་གསོལ་བ་རབ་བཏབ་དང་སྟན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས།
 །ཞེས་སོགས་ལྟར་རིས་མེད་པའི་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་མ་ཆན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དངོས་བཤམས་ཡིད་སྣུལ་
 །ཀྱི་མཆོད་སྒྲིན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ཡུལ་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དུས་
 །གསུམ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་ཡུལ་ཏེ། རྒྱལ་བ་དུ་མའི་སྒྲིན་སྤར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 །སྤེལ་བར་དམ་བཅས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་
 །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ་ཞལ་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་གསུང་
 །རབ་དག་གི་མཆོག་ཏུ་དེ་ལྟར་གྲིས་ཤིང་། མདྲ་བྱང་སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། རྟེན་
 །འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། །བདག་གི་ལྷག་བསམ་དག་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །རྣམ་
 །དག་སྟོན་པའི་གནས་འདི་འབྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་བདེན་བཟོད་དང་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འབར་
 །གྱུར་ཅིག །ཅེས་བསྟན་འབར་མས་རྒྱས་བཏབ་པའི་རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་བ་ཞལ་བཞུགས་རིང་ལ།
 (1) དགེ་དྲགས་ས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་དུ་མ་གསར་དུ་ཆགས་ཤིང་མདོ་སྤགས་ཀྱི་
 །འཆད་ཉན་དང་སྟོན་སྒྲིབ་ཆོས་སྦྱོང་བཅུ་ལོངས་སྦྱོང་གི་འདུ་འཁོད་སོགས་རྫོགས་ལྷན་མངོན་སུམ་
 །གྱུར་ཅིང་ད་ལྟར་གོང་དུ་འཕེལ་བཞིན་པ་འདི་ལོགས་སོ། །སྦྱོང་གི་གཞི་མེད་རྩ་བལ་དབུ་མ་ཆེན་
 །པོ་ཞེས་པ་ལ་ལྷག་ཆད་ནོར་འགལ་བཞི་དུས་གཅིག་ལ་འབྱུང་བར་འདུག་སྟེ། བསྐྱུ་བ་བཏུས་ལས།
 །གཞི་མེད་པར་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྗེ་ལྟར་རུང་ཞེན། །ཞེས་དེས་པའི་ལན་དུ་དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྟར་མི་རུང་།
 །ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྩ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཡང་དག་པར་ན་རྩ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་
 །དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་མདོ་བྲངས་པ་ལས། སྤྲས་པ། གང་རྟེན་མེད་པ་དེའི་རྩ་
 །བར་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་མེད་པའི་རྩ་བ་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་

1 དབུས་བར་དགེ་འབྲས་སེར་གསུམ།

གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་ལམ་རྩ་བ་གང་རུང་གིས་ཆོག་པར་གཉིས་ཀ་སྒོས་པ་ལྟག་སྒྲིན་དང་། བསྐྱབ་
བརྟམ་ལས། སྒྲོང་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་ངེ་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་དང་། ཡང་དག་པར་ན་རྩ་བ་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་དོན་དམ་དང་ཡང་དག་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་སྒྲོར་རྒྱ་ཆད་སྒྲིན་དང་། བ་སྙད་དུ་ཡང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྩ་གང་ཡང་མེད་པ་དབྱ་མར་འདོད་པ་ལ་རྟག་ཆད་སྒྲོར་སྒྲུར་གྱི་ལྟ་ངན་དུག་
སྒྲུལ་བྱང་གིས་ཅིག་ཅར་རྟག་ཆད་གྱི་མ་གཉིས་འབྲིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་བ་སྙད་དུ་ཡང་མི་ལམ་
ཀྱི་མེར་སྐྱང་སྒོ་དང་། ཤིང་གི་མེར་སྐྱང་གི་དབང་མངོན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱང་གཞི་ཡོད་མེད་འདྲ་ན་འོ་ན་
མི་ལམ་ཀྱི་མེ་དང་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱ་ཤད་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་གཞི་དང་གདགས་གཞི་མཁས་པས་འདི་
ཞེས་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་མེ་དང་སྐྱའི་གདགས་གཞི་བྱད་ཤིང་འབར་བཞེན་པ་
དང་རྒྱལ་དུ་མ་འདུས་པའི་སྒྲུ་གཅིག་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞེན་དུ་དེ་དག་གི་བྱད་གཞི་སོགས་
དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སོགས་ལུང་རིགས་དུ་མ་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲོ་བར་བྱའོ། །

ཡང་ཁོའི་ལམ་ཀྱི་མཐར་བཁྲོད་ཚུལ་ལ་འགལ་བཅོང་ཉེར་དུག་པ་དང་ཉེར་བརྟན་པ། རྫོགས་
སངས་རྒྱས་དང་ཆོགས་ལམ་སྐར་འཇུག་འགལ། །ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་ཟད་འཕྲོ་འགྱུར་བག་ཆགས་
འགལ། །ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཕྱིར་འོག་མའི་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་། །གོང་མར་
འཇུག་ཆེ་དེ་ཡི་ཆོགས་ལམ་བཅའ། །དེ་ཕྱིར་ཉན་རང་ཆོགས་ལམ་ནས་འཇུག་དང་། །ས་བརྩ་
མཐོང་ལམ་ནས་འཇུག་ནས་བཞག་འགལ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་མི་སྒྲུང་། འདི་ལ་འགལ་བཅོང་
གཉིས་བྱས་ཏེ། པར་ཕྱིན་གྱི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལྟར་སྐྱབ་སྒྲུགས་ཀྱི་
ཆོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པར་འདོད་པ་ནི་ལུང་རིགས་བྱེ་བ་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་དགྲ་
བཅོམ་དང་ཐེག་⁽¹⁾ཆེན་ཐེག་པ་ཡང་མི་གཅིག་པར་མ་ཟད་གོང་འོག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱོམས་ནས་མ་སྐྱེས་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཚུལ་མེད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་

1 དབྱས་དཔལ་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་།

ལམ་ཁོ་ན་ནས་འཇུག་དགོས་པ་ཐེག་པ་གོང་འོག་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལྟར་པར་བྱིན་
 དང་སྐྱགས་ལའང་ཐེག་པ་ཐ་དད་དབང་གིས་པར་བྱིན་གྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པར་བཟོད་ཀྱང་
 སྐྱགས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་འཇུག་དགོས་པར་ཐལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དང་ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་ལམ་གོང་མར་འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་ན་འགལ་ཁྱར་ཡོད་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མདོ་སྐྱགས་གཉིས་ཐེག་པ་ཐ་དད་པར་ཐལ། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བྱ་ལ་མཐོ་དམན་དེ་ལྟར་
 ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། དཔེར་ན་ལམ་གྱི་རྫོགས་པ་མཚུངས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ལ་མཐོ་དམན་ཡོད་པས་
 ཉན་རང་གཉིས་ཐེག་པ་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་དང་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་
 ཡང་ཐེག་པ་ཐ་དད་པར་ཐལ། ལམ་བཟོད་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་མཐོ་དམན་ཆེས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར་
 དང་། དེའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྒྲ་མེད་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་འཇུག་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་
 དག་ལ་འདོད་ན། རྗེ་རྗེ་སྤྱང་པོའི་འབྲེལ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། །ལྷ་བ་ཐུབ་པའི་
 དགོངས་པ་མིན། །གསུངས་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བ་
 དང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཅིག་ཅར་པ་ཡང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པར་ཐལ་བ་
 དང་། པར་བྱིན་དང་རྒྱད་སྟེ་འོག་མའི་བཟོད་པ་མཐར་བྱིན་པ་སྒྲ་མེད་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་
 གཞོད་བྱེད་མི་ཟད་པ་འབབས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་འཇུག་དཔལ་ཞལ་ལྷང་སོགས་ལས་པར་བྱིན་དང་
 རྒྱད་སྟེ་འོག་མས་སྐྱགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་ལ་ས་བརྩ་བ་དང་ས་བརྩ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པའི་
 སྒྲ་ན་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་སམ། སྒྲ་ན་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ནས་འཇུག་པར་
 བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཐོབ་རྗེས་སུ་
 འཇུག་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྲོལ་བའི་ཐེག་ལེ་ལས། དེ་འདྲ་རབ་མཚོག་
 ཡེ་ཤེས་ནི། །མདོན་སུམ་སོགས་པས་མི་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དཔྱད་མཁན་གྱིས་མི་ཤེས། །མི་ཤེས་
 འབྲུལ་པའི་རབ་གཏོགས་པའི། །ཉན་ཐོས་གྱིས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །སྟོད་ཡུལ་བག་ཉལ་ཤེས་པ་

ཡིས། །རང་སངས་རྒྱུ་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས། །ཞེས་དང་། །ཞལ་ལྷུང་ལས་འཇམ་དཔལ་གྱིས། །དེ་
འདྲའི་རབ་མཆོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་ག་ལ་ཤེས། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །རང་
སངས་རྒྱུ་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས། །རྣལ་འབྱོར་སྟོན་དང་དབུ་མ་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མི་ཤེས་
སོ། །ཞེས་པར་བྱིན་གྱི་ས་བརྩ་བ་པས་མི་ཤེས་པ་དང་། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །སྒྲ་བཅས་སངས་རྒྱུ་
ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་། །འདི་ནི་ཅུང་ཟད་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། །དེའི་འགྲེལ་བར་སྤྲོད་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་ས་བརྩ་བ་ལ་གནས་པའོ། །སྒྲ་བཅས་སངས་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནི། །བྱ་བའི་
རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་དང་། །སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་
སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ནི་ཅུང་ཟད་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།
ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གི་སངས་རྒྱུ་སར་གནས་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས། །བརྩ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། །ཐེག་
བ་གཅིག་ཡིན་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་ནས་སྤྲོད་ཡང་ཐེག་པ་དེའི་ཆོགས་
ལམ་ནས་འཇུག་འདོད་པ་མདོ་སྤྲུལ་ས་ཏ་བྱུང་གི་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ཞིང་
རང་གི་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལྟ་ཅི། །གཞན་ཡང་། །ས་
བརྩའི་མཐར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་འང་ལུང་རིགས་དུ་མས་གཞོད་དེ། །སྟོན་བསྐྱུ་
ལས། །རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་བྱུང་བ་ལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སེ་གོལ་གྱི་སྤྲོས་བསྐྱེད་བར་གྱུར་པས་ཞེས་པ་ལྟར་སྤྲུལ་ལ་འཇུག་པར་སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱིས་
བསྐྱེད་ལ་བསྐྱེད་ཆུང་ལ་ནི། །རིམ་ལྔ་ལྟ་ །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། །ཞེས་པ་ནས། །རྒྱལ་པའི་སྤྲོས་
ལ་སེ་གོལ་དང་། །དེ་ལ་དབྱེད་གཅིག་གིས་གསུང་བ། །བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་
མིན། །འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་ཞིང་། །རིམ་ལྔ་ལས། །ནམ་མཁའ་རྩིས་
ལྟར་སོགས་ཀྱིས་དུས་ནམ་བྱེད་ན་དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་

གདམས་པ་བསྟན་ཅིང་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བ་ན་འོད་ཟུང་གཉིས་དབང་དང་ལྟན་ཅིག་ཐོབ་ཚུལ་
 ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་སྒྲུ་འདི་གསལ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱིས་དེ་ཉིད་དམིགས། །ཞེས་
 དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་སྒྲུ་པོ་ཆེ། །དུངས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །སྒྲུ་མ་ཉིད་ཀྱིས་རིན་གྱིས་
 རི། །དེ་ནས་དེ་རི་གསལ་མཐོང་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཞག་དེའི་སྐྱུ་རེངས་དུས་སུ་རྗེ་རྩ་བུས་སྤྲུལ་
 ཀྱན་བཅད་དེ་སངས་རྒྱུ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྗེ་རྩ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །སྐྱུ་རེངས་འཆར་
 བའི་དུས་སུ་རི། །སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། དེ་ཆེ་བདེར་གསེགས་ཀྱན་
 གྱིས་ཀྱང་། །ཐལ་འབྱུང་སྟོ་ཅན་དེ་བརྒྱུ་གྲེ། །ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་ནམ་དག་པའི། །ཐལ་གསལ་
 རི་མེད་རབ་བསྟན་ཏོ། །ནམ་ཐུང་དུས་སུ་བརྒྱལ་བ་ལྟར། །དེ་ཉིད་བསྟོམ་བས་ཐོ་རེངས་དུས། །སྒྲིང་
 ཅིག་གིས་ནི་ཡང་དག་ཏོག །ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བའོ། །ཞེས་དང་། མན་སྟེ་ལས་ཀྱང་།
 མཆོག་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་ན་ཡང་རེས་བར་ཐབས་འདི་ལ་ལྟས་སོ། །ནས། ལྷ་ཀྱའི་མགོན་པོ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་ཤིང་བྱང་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་མཆོན་ཐུང་ན་སྟོས་བ་བཞིན་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་།
 དཀྱིལ་ཆོག་དུ་མས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་དུས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟུང་ཐོབ་ཀྱང་ད་དུང་
 བསྐྱེད་རིམ་ནས་འཇུག་པ་ནི་ཆུ་པོའི་པ་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་། དེ་ན་པོ་ཆེའི་རི་སོགས་ཀྱང་གཟིངས་གྱིས་
 བཟོད་དགོས་སྒྲུ་བ་དང་། །སྤྲུལ་གདང་གོང་མར་ཕྱིན་ཀྱང་སྒྲུ་ཡང་གཞི་ནས་སྤྲུལ་གདང་འོག་མ་
 ནས་བཟོད་དགོས་བར་སྒྲུ་བ་ལྟར་རིགས་བ་དང་འགལ་བ་དང་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་
 ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་དང་འགལ་ཏེ། མ་བཅོས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྟན་ཀྱང་།
 མ་བཅོས་པའི་རིམ་པ་ཐོབ་པ་ནས་གཟིངས་ལྟར་འཛོག་ན་ལམ་མཐོན་པོ་འོད་ཟུང་ནས་ལྟ་ཅི་སྟོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་བསྐྱུས་ལས། ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས། །སྤྲུལ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་
 བྱང་གསུངས། །ཞེས་དང་། གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྟོན་པའི་དཔྱིད་ཐིག་ལས། ཕྱི་རོལ་བཅོས་མ་རབ་
 ཕྱེ་བ། །རང་བཞིན་རྫོགས་པར་བྱ་ཕྱིར་ཏེ། །རང་བཞིན་རྫོགས་པར་གྱུར་བ་ན། །རབ་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་

མིན་ཉིད། །དི་ལྟར་པ་རོལ་དོན་གཉེར་འགས། །གཟིངས་ལ་ལེགས་པར་སྒྲོར་འགྱུར་བ། །པ་རོལ་
 བྱིན་པས་འདོར་བ་ལྟར། །རབ་ཏུ་བྱ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་གྲོལ་བའི་ཐེག་ལེ་ལས། རང་
 བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ། །བྱེད་པ་མེད་ཅིང་བྱ་བའང་མེད། །དཔེར་ན་མི་གང་ཚུ་གླུང་གི། །པ་རོལ་
 ཏུ་ནི་འགྲོ་བ་དག །ཙུང་ཤིང་སོགས་བསྐྱུ་བྱས་ནས། །དེ་ལས་བཀལ་བའི་གཟིངས་བྱས་
 ཏེ། །འཇུག་ཏུ་རབ་ཏུ་བཀལ་བྱས་ནས། །ཐོར་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་དང་།
 རྒྱད་ཐུང་མ་ལས། སྤངས་ཕྱིར་སྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །སོགས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དོན་
 ཤེས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱལ། །གཟིངས་དང་འབྲེལ་བའི་དུ་བསྟན། །ཞེས་དང་། འཕོངས་ཀྱིས་ཀྱང་
 བསྐྱབ་ཟེན་བའི་རིགས་པ་ལ་ང་མི་སྒྲོབ་སོགས་དང་། གྲུབ་སྒྲིང་ལས་དེ་ལ་དམིགས་སྤྱད་ནས་
 བཀག་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་བའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། སར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བཤད་བའི་ཤེས་
 སྒྲིབ་ཀྱན་ཟད་བའི་སངས་འཕགས་རྒྱད་ལ་ཆགས་པ་སྤྱོད་ཅི་ཁམས་འཕོ་བ་སོགས་ཀྱང་ལྟ་ཅི་
 སྒྲོས་བག་ཆགས་ངན་པ་ཅོམ་ཡང་འདོད་ན་ནམ་མཁའི་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲེལ་འཕགས་པ་ཡབ་
 སྤུས་སོགས་ཀྱི་ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་ཏེ། དུག་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་
 རྟོགས་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤངས་པར་སྒྲིབ་པས་མདོ་དུ་མས་བསྐྱབས་ཤིང་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་
 ཀྱང་བཤད་ཅིང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་
 པ་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་
 པ་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས་དག་བཅོམ་པ་སྟོན་སྟེ་ཕྱིར་གྱུར་པ་མཆོང་ཞིང་ཞེས་པ་ནས།
 བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་སྟོག་པར་འགྱུར་གྱི་
 །གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་བྲངས་
 པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མེད།
 སྒྲིང་ལམ་འཇུག་བའི་བག་ཆགས་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོངས་སུ་དག་པས་རྒྱལ་དང་དུ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་སོགས་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལ་སྤྱིན་ཆེན་དང་རྩ་བོ་ཆེ་སོགས་ལས་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཞི་བ་དང་གཡུང་བྱུང་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་ཡིད་ལུས་གཉིས་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྟོག་སྤྲོ་མོ་དང་། བག་ཆགས་ངན་པ་སྤྲོ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། དེ་ནི་རྟག་དང་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་གཡུང་བྱུང་ཕྱིར། ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་རྟག་པའི་ཕྱིར། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བསྐྱར་བ་ཡི། འཆི་འཕོ་བརྟན་ཕྱིར་དེ་མི་འཆི། བག་ཆགས་སྤྲོ་མོའི་ནད་རྣམས་ཀྱིས། གཞོད་མེད་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། མི་ཟད་ཡོད་ཏན་དང་ལྷན་ཕྱིར། རྣམ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་རང་བཞིན་ཕྱིར། གཉིས་མེད་ཆོས་ཉིད་ཞི་བའི་དོན། སོགས་དང་། མདོ་བྱངས་པ་ལས། སྤྱི་རིའི་བྱ་མི་ཟད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ནི་རྟག་པའོ། རྣམ། སྤྱི་རིའི་བྱ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ནི་ཞི་བའོ། སྤྱི་རིའི་བྱ་མ་བཅས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འཛིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ནི་གཡུང་བྱུང་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔལ་སྤངས་མེད་གཤེད་རྩེ་མདོ་མདོ་དང་ཟག་མེད་སྟོབས་ཀྱི་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བས་སྤྱོད་པ་ཟད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཉན་རང་བྱུང་སེམས་སོགས་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་སོགས་ཤེས་དགོས་མོད། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཀྱང་མི་ལྟ་མི་བསྟན་པར་སྤྱོད་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་ཆོན་དེ་འདྲ་བཅད་ཅིང་། རྒྱན་དུག་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་ཆད་མ་སོན་པའི་རྣོ་མ་སེམས་དེ་འདྲ་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ཁོ་དེ་ལྟར་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ནི། **བཞུགས་པ་ལ་བྱུང་སྟོན་པ་ཁྱོད་འབྲལ་བྱུ།** ཞེས་སྤྱིས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེས་མདོ་ལས། མི་གཉིས་པ་ནི་མི་དམིགས་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་བདེན་བྱལ་མ་ཟད་གཉིས་སྤང་གི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་དེ་སེམས་པ་ལ་དམིགས་པར་སེམས་པ་དང་། དེ་སྟོན་པ་ལ་དམིགས་པར་སྟོན་པ་སོགས་བཤད་ལ། གཉིས་སྤང་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་

རྣམ་གྲངས་དཔེགས་མེད་དང་སྒྲིབ་མེད་དང་སྒྲོམ་བྲལ་སོགས་བཤད་ལ། དེ་སེམས་བ་ལ་མ་
དཔེགས་བ་སེམས་བ་དང་གཉིས་སྒྲིབ་གིས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་བས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་བ་སེམས་བ་དང་
བདེན་གྲུབ་དང་གཉིས་སྒྲིབ་གི་མཚན་མ་མེད་བས་མཚན་མར་མི་སྒྲིབ་བ་དང་། དབྱུས་མཐའ་ལྟར་
གཉིས་སྒྲིབ་གི་རྟོག་བ་སྒྲོ་ལའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་རྟོག་བ་དེ་དག་མེད་བས་མི་རྟོག་བར་གསུངས་
བ་སོགས་དགག་བྱ་དང་སྒྲོམ་བ་དང་གཉིས་སྒྲིབ་སོགས་ཡུལ་ལ་དང་རྗེས་དཔག་སོགས་ཡུན་
ཅན་ལ་དང་བརྗོད་བྱེད་ལ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་རགས་བ་སོགས་ལྟར་མི་སྒྲོམ་བ་སོགས་ལ་
སྒྱར་ཚུལ་དུ་མ་ཤེས་དགོས་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཤེས་བར་སྒར་སྒྲར་དུ་ཤང་གིས་ཡིད་བྱེད་ཐམས་
ཅད་བཀག་བའི་ཡིག་ཆ་དང་མཐུན་བའི་པོད་ཀྱི་སྒྲོམ་ཡིག་ངན་བ་དུ་མ་དང་བརྗོད་བྲལ་དང་སྒྲོ་
འདས་སོགས་ཀྱི་ཁ་བྱང་སྒྲོམ་བ་དང་། རྟོ་རྗེ་གདན་བ་སོགས་མི་ཆེན་འགའི་ངོ་འཛིན་དང་རྟེན་
བཀྱར་ཅུང་ཟད་དང་། འཕགས་བ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བརྗོད་ཆོང་བྱས་ཤིང་། དེ་ལ་སྒྲིབ་བ་
བསོད་ནམས་རེ་རྒྱུད་ནའང་སྣམ་བ་ལགས་སོ། །

གཉིས་བ་དོན་ལྡན་དབྱུ་མ་བ་ལ། རང་རྒྱུད་བ་དང་ཐལ་འཇུག་བའི་ལུགས་བཤད་བ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་མིང་དོན་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་བ་དང་དབྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། **རང་རྒྱུད་ཉགས་སམ་རང་དབང་ཉགས་གཅིག་ཕྱིར། །ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིབ་རང་**
དབང་གིས། །བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཉགས་འཁོད་རང་རྒྱུད་པ། །ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དང་
ཐལ་རང་གི་བྱེད་བར་ལ་ཇ་ཡ་ཨ་ནུ་སོགས་རྒྱ་གར་བ་རེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུས་བ་དང་།
བ་ཆབ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ལས་སྒྲོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་བ་ལ་འཐད་སྒྲོར་གི་གང་ཟག་
གསུམ་དང་ཕྱོགས་གཉིས་དང་རྣམ་བཞག་ཆེན་པོ་བཞི་བྱང་བ་ཡིན་གསུངས། དང་པོ་ནི། དང་པོ་
ཁྱོན་བ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། བར་དུ་ལེགས་ལྡན་དང་། མཐར་ཆུ་བ་གསུམ་སོ། །གཉིས་བ་ནི།
ལེགས་ལྡན་རང་རྒྱུད་ཕྱོགས་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཐལ་འཇུག་ཀྱི་ཕྱོགས་

འཛིན་པས་ཐལ་རང་གཉིས་པོ་གསུང་དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་བྱེད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བ་ཆབ་དངོས་པོ་
 སྟོབས་ཁྱལ་གྱི་ཆང་མ་ཁས་ལེན་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་དང་དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཟེར་
 སྐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། རྒྱུད་པ་དང་། འཛིན་མེད་པ་
 ཐལ་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །མ་གྱུར་གི་སྟོབས་མ་ཁས་པ་བསོད་ནམས་རྟོ་རྟེ་ན་རེ། འཕགས་པའི་
 ལྟ་བ་ཁས་ལེན་ཅིང་། རྟོགས་གཉིས་ལ་དགག་སྒྱུབ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་རྟོགས་
 གཉིས་ལ་དགག་སྒྱུབ་གཞན་གྲགས་སམ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བྱེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཟེར་བའང་མི་
 འཐད་དེ་ཐལ་རང་གི་དོན་དེས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་རྟོགས་གཉིས་ཀ་
 ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཀྱང་དགག་སྒྱུབ་བྱེད་པ་ཅམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ས་ན་རེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱལ་གྱི་
 ཆང་མས་བྱུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཚུལ་འཛིན་ཉེན་ལ་གྲགས་
 པའི་ཆང་མས་བྱུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཟེར་བ་ལ་
 སྟོབ་དཔོན་རྟོགས་སྒྲུང་སོགས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པར་ཐལ་ལོ། །མཁས་པ་བསོད་ནམས་སྤྱིང་པོ་
 བ་རེ། བདག་མེད་སྒྱུབ་པར་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུབ་པ་དེ་རྟགས་དང་རྟགས་ལས་
 འོང་བའི་སྟོ་འཛིན་སྤངས་མི་འབྱུང་བའི་ཆང་མར་སྟོམ་པས་གཞན་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 མཐའ་བསམ་ནས་རང་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་དེས་པའི་དམ་བཅའ་སྒྱུབ་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་དང་། དོན་
 དམ་སྒྱུབ་པར་ཚུལ་གསུམ་པ་རོལ་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའམ་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རྟགས་
 དང་རྟགས་ལས་འོངས་པའི་སྟོ་གཞན་ལས་གྲགས་པའི་ཆང་མས་གཞན་རྟོགས་གཅིག་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 མཐའ་བསམ་ནས་རང་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་དམ་བཅའ་མི་སྒྱུབ་པ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དོན་ཟེར། དེ་
 ལྟར་ན་ཆེ་བ་རང་རྒྱུད་པར་འགྱུར་ལ། རང་རྟོགས་མ་སྒྱུབ་ན་ནམ་བཙད་ཡོངས་གཙོད་མི་འཐད་པར་
 འགྱུར་ལ་འདི་ནི་རང་ལུགས་མེད་པའི་དོན་ཏུ་བསམ་པར་སྤང་བས་སྤར་བཀལ་ཀྱང་ཟེན་ཏོ། །འོན་
 ཀྱང་དེ་དག་ཡང་སྟོ་གསར་བ་ལ་རྟོགས་ཅམ་བསྟན་ཅིང་དེ་དག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ན་གཉིས་

བཅར་གྱིས་ངོས་མ་ཟིན་པས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་དང་། རང་དབང་གི་ཉགས་
 དང་བདག་དབང་གི་ཉགས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་དང་རང་དབང་སོགས་དོན་རྣམས་གྲངས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཉགས་བྱེད་ལས། ཟླ་ན་སྤྱི་ར་འཛིགས་པའི་ངང་ཅན། སྤྱ་ཉརྒྱུ་རང་དབང་སྤྱ་རྩ་
 བའོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན། སྤྱ་རུ་བམ་རང་གི་ངོ་བོ་འམ་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཆི་མེད་
 མཛོད་ལས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་རང་དབང་བདག་དབང་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་མེད་
 མཛོད་རྒྱ་བས་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་དུ་མཛོད་ལ། བདག་དབང་གི་སྐད་དོད་སྤྱི་རྩེ་ཞེས་པ་ཡང་རང་དབང་
 གི་སྐད་དོད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། སྤྱི་རྩེ་ཞེས་དང་རང་འདོད་ལ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱ་རང་དང་ཨི་རྩེ་འདོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་། དབྱངས་ཅན་མ་ལས། ཡི་གེ་
 མོ་བྱར་བ་སྤང་དབང་བོ་སོགས། ཞེས་དང་། ཅན་བ་ལས། ཤ་ཀ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་
 པ་འམ་གྱི་འོ་ཁྱོད་ར་སོགས་གྱིས་བར་དུ་ཨ་ཡིག་ཨུ་ག་མ་བྱེན་ཏེ་མཆོམས་སྤྱར་བས་སྤྱི་རྩེ་རང་
 འདོད་ལའང་འཇུག་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐད་དོད་སྤྱ་ཉརྒྱའི་ཉརྒྱ་ནི་བྱུ་བ་དང་སྤྱུ་བ་སོགས་ལ་སྤྱར་
 ལྟར་འཇུག་པས་འདིར་བྱུ་བར་བྱས་ནས་རང་གི་ངོས་ནས་བྱུ་བ་པ་དང་སྤོད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་
 བྱུ་བ་པ་དང་རང་དབང་དུ་བྱུ་བ་པ་རྣམས་ནི། སྐབས་འདིའི་རང་རྒྱུད་དང་རང་དབང་གི་དོན་དང་དེ་
 འང་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་ཉགས་སྤྱོད་ནི་རིམ་བཞིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་དང་རང་དབང་གི་ཉགས་
 དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སྤྱད་པ་དང་རང་དབང་གི་རྗེས་སྤྱད་པ་འདི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཅེས་པ་
 བྱེད་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱོད་མེ་ལས། དནི་སྤྱན་འབྱེན་པའི་ལན་བཏབ་པ་དང་རང་དབང་
 དུ་རྗེས་སྤྱད་པའི་མཐུས། འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམ་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་དོན་
 ཀྱི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པ་བརྒྱམས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ལེའུ་དེའི་འགྲེལ་བ་
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་འདི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དོན་ནི། བ་རོལ་བོས་སྤྱན་འབྱེན་པའི་ལན་བཏབ་པ་དང་
 རང་དབང་དུ་རྗེས་སྤྱད་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་བསྟན་པའི་མཐུས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱེད་སྒྲོན་འདི་ལྟ་བུ་
གསལ་མང་ཡོད་པས་ན་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་
དབང་གི་དོན་དུ་གསུངས་ལ་དབལ་ལྡན་རྒྱ་བའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་
རྒྱུད་མི་རིགས་པར་གསུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་མཁུན་གོ་ཤྱག་གཉིས་ཀྱིས་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རང་དབང་ལ་བཤད་པ་གང་ལའང་མེད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ལྟར་བྲིས་པ་ནི་གསུང་རབ་
བྱིངས་དང་སྒྲ་སོགས་པར་ཞོག་ཅུ་ཤེས་ཅུ་འགྲེལ་ཅུ་མ་ཡང་སྒྲོག་སྒྲོང་རི་ཞེས་དགག་པ་བྱས་ཏེ་རང་
མིང་གི་མགོར་ཀུན་མཁུན་ཡོད་པའང་བཀུས་ནས་སྒྲུན་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་ནན་གྱིས་སྦྲར་བ་ཡིན་
ལ། མཁས་པ་ལོ་ཆེན་སྒྲིག་ཚང་པས་ཀྱང་། དཔལ་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་བཞིན་ཟེར་
བ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དོན་དམ་པར་མ་སྦྲར་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་བ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བར་འདོད་ཅེས་སྒྲུས་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ཆོག་དོན་གང་ཡང་མ་ཉོགས་
པའི་ནང་འགལ་བཏང་སྟེ། རང་མཚན་གྱི་མགོའི་ལོ་ཆེན་དང་མཁས་པ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ཕྱིས་པ་ཡིན་
ཏེ། ཤེས་བྲིས་ཀྱང་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བཅུ་ལྔའི་འགྲེལ་བར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པ་དང་།
བཤ་ཆེན་ཨ་མ་ར་སིང་ཏུས། ཡང་དག་གྲུབ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དངོས་
པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་བས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་
རང་གཟུགས་ཏེ། རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཐུས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་འདྲ་བར་བཞིན་
ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དོད་སྟ་བུ་བ་ཏུ་དང་། རང་བཞིན་དང་རང་གི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད།
སྟ་བུ་ཞེས་པ་རང་དབང་གི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མིང་གིས་པར་བཏགས་ཅུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་
དང་། མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅུ་མ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེས་
ལས། རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །གཞན་དངོས་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་
བ་བྱས་སྟེ་ལེ་ཏ་ལས། རྒྱུན་དེ་རྣམས་ནི་རང་ལས་གྱུར་པ་མ་ཡིན་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན།

རང་གི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན། རང་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་རྟོ། །ཞེས་བ་ལྟ་བུ་
མང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་པས་དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་འཛིག་ཆེ་ཉན་ཐོས་གྱི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་ཡན་
ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་བཏགས་པ་ལྟར། །ཞེས་བ་བྱངས་ནས་ཤིང་རྩའི་མིང་
ངམ་ཐ་སྟེད་གདགས་པའི་གཞི་སྟོག་ཤིང་གཟེར་བུ་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་འདུས་ཙམ་མམ་འདུས་
ཙམ་གྱི་དབྱིབས་ཁྲད་པར་བ་གང་རུང་ཞིག་ཤིང་རྩར་འཛིག་པས་ཤིང་རྩ་མིང་གིས་པར་བཏགས་
ཙམ་མིན་གྱི་གདགས་གཞི་གང་ལ་མིང་དེ་དངོས་སུ་འཇུག་གཞི་དེ་ཤིང་རྩ་མིན་ན་ཤིང་རྩ་མེད་
པར་འགྱུར་སོགས་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ཆོགས་ཙམ་མམ་དབྱིབས་བཞོད་
པ་གང་རུང་གང་ཟག་ཡིན་ཞིང་། མཆུ་ཞབས་ལྟོ་བ་ཆོགས་ཙམ་དང་དེའི་དབྱིབས་གང་རུང་བུམ་
པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཀླ་བ་སོགས་འཛིག་ཅིང་། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་མདོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་ཆོགས་ཙམ་གདགས་གཞིར་གྲུབ་ཀྱང་ཤིང་རྩ་མིན་ཏེ། ཤིང་རྩ་མ་བསྐྱིགས་པར་
ཡན་ལག་ཆང་མ་སྦྱངས་པ་དེའང་ཡིན་དགོས་པ་ལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་ཙམ་བསྐྱིགས་པའི་
དབྱིབས་ཁྲད་པར་ཟེར་ནའང་། དབྱུང་ན་བསྐྱིགས་མ་བསྐྱིགས་གྱི་ཡན་ལག་སོ་སོ་ལ་དབྱིབས་ལ་
ཁྲད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་འགལ་ཏེ།
དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉི་པར་ལེན་པ་སོ་དང་ཉི་པར་སྒྲང་བུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མི་འགལ་ན་གཞི་
གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེན་
གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་བ་སྒྲང་རྩི་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་ཀུན་
རྩོལ་ཏུ་བདེན་པར་རྣམ་པར་གནས་གྱི་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་བ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་བའི་ཤེས་
པ་ལ་སྦྱང་བའི་ཆ་ལ་ནི་ཅོད་པ་སུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་ལ་མ་
འཁྲིས་པར་གནག་རྩི་སོགས་ནས་སྤྱོད་ཕྱི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་གང་སྦྱང་རང་གི་ངོས་སམ་
གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་སམ་སྟོད་ཡུགས་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་སྦྱང་བའི་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་

ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། དེའི་དོན་གྱི་དེ་འབྲ་བའི་ཆད་མའི་སྡོད་དོན་ཡིན་པར་ཚོལ་བ་གཉིས་
 ཀའི་ལུགས་ལ་མ་སྐྱུ་བས་ན་ཆོས་ཅན་མ་སྐྱུ་སྤང་བ་འབྲུག་ཅིང་། ཆོས་ཅན་དེའི་སྡོད་དུ་སྤྲོ་ཚོལ་
 གང་ལ་དཔག་འདོད་དམ་གཞལ་འདོད་དམ་ཤེས་འདོད་ལྷགས་པའི་བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་དེ་སྐྱུ་བ་པའི་
 སྤང་དུ་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་བཀོད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་འགོད་པ་འཐད་པར་ཁས་
 ལེན་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། དེ་འབྲའི་དབྱ་མ་པ་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྡོད་
 བོ་ལས། བྱི་ཚོལ་གྱི་ཁས་སྒྲངས་ལ་མ་འཁྲིས་པར་ཆད་མའི་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་
 ཆོས་ཅན་དང་ཉགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་བྱུ་བ་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱུ་བ་བྱའོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 སྡོད་པ་གཅིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་སྡེ་རྣལ་འབྱོར་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་གཉིས། །ཞེས་སྤྲིས་ཏེ། འདིར་
 བདེར་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་དང་མི་རྩི་བའི་དབྱ་མ་རིན་ཆེན་སྡོད་པ་སོགས་ན་རང་རྒྱུད་
 ཅུ་བའི་དབྱེ་བ་མི་སྤང་ལ་ཐོད་དག་གིས་མིང་དང་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ་འབྲུལ་བ་ཆེ་བ་ལམ་རིམ་
 ལས་བཀག་ཅིང་། དེས་ན་འདི་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་འོག་ཏུ་འཆད་ལ་ཅུ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་
 སྡོད་པའི་དབྱ་མ་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྡོད་པའི་དབྱ་མ་པ་གཉིས་དང་བྱི་དོན་འདོད་པའི་དབྱ་མ་
 རང་རྒྱུད་པ་དང་བྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོ་
 དོན་སྤྲོ་སྤྲོ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོ་དོན་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་གཟུང་འཇིག་རྗེས་གཞན་དང་། སྡོད་མཆེད་
 བཅུ་གཉིས་སོགས་དང་བདེན་མེད་འདོད་པའི་དབྱ་མ་པ་ཡིན་པས་ན་མདོ་སྡེ་སྡོད་པའི་དབྱ་མ་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁ་ཆེའི་མཁས་པ་ལ་གྱིས་རིམ་གྱི་འབྲེལ་བར། རྒྱུ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་བྱིའི་
 དོན་སོགས་སུ་བྱུ་བ་པ་དང་། རྣམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་སུ་བྱུ་བ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་
 ཀ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་པའི་དབྱ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟུང་བ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་དབྱ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་སྡོད་མཆེད་བཅུ་

གཉིས་གཟུངས་བ་དང་འཛིན་པའི་གཟུགས་སུ་སོ་སོར་ཡོད་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལེགས་ལྡན་གཞུང་དང་མ་ཐུན་ཚུལ་བཤད་པར་འགྱུར་
རོ། །ཕྱིའི་དོན་མེད་ཚུལ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་ལྟར་འདོད་ཅིང་། རང་གི་སེམས་ལ་ཡང་བདེན་པའི་
རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིམ་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབྱེ་མ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཕྱིའི་
དངོས་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་
པའི་དབྱེ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཞི་འཚོས་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་
རྟོག་ནས་སུ། །ཞེས་སོགས་སོ། །རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབྱེ་མ་བ་ལྟར་ན།
ཞེས་བཤད་པས་བོད་ཀྱིས་དོན་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་པ་ཅི་མ་སོ། །

གསུམ་བ་སོ་སོའི་ལུགས་ལ་མདོ་སྟེ་སྦྱོང་པའི་དབྱེ་མ་བའི་ལུགས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་
པའི་དབྱེ་མའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སེམས་ཅིམ་འགོག་ཚུལ་དང་། རང་ལུགས་
གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མདོ་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་གསུམ་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤྱད་པ་པོ་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་
ཚུལ་བྱད་པར་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི་འོ་ན།
རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅིམ་འགོག་ཚུལ་མ་ཐུན་ནམ་སྟམ་ན་དེའི་བྱད་པར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། **སྤྱི་མས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྲུབ་ཕྱི་མས་འགོག །རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཞེད་**
ཀྱང་། །བདེན་མེད་ལ་དགོངས་དེ་དང་དེ་མེད་གསུངས། །ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་མ་མདོ་སྟེ་
སྦྱོང་པའི་དབྱེ་མའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་ཟླ་བྱ་ཀ་ར་སྟེ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དམ་སྒྲུལ་ལྡན་བྱེད། ཅས་དང་།
སྟོབ་དཔོན་སྤྱང་བྲལ་ལམ་སྤྱང་བ་མི་འཇལ་བར་གྲགས་པ་དེའི་ལུགས་སོ། །འདིར་ཤེས་རབ་སྦྱོན་
མེས་ཀྱང་རྩལ་ཐད་བཤད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་བསྟོམ་
ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་དབྱེ་མ་སྟོང་པོ་རྩ་འབྲེལ་ལས་གསལ་མེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ལ་རང་རྒྱུད་

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་སྒྲུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་མ་མདོ་སྤེ་སྤྱོད་པའི་དབྱ་མ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས། དབྱ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་ཀྱིས། །མཁས་པར་རྫོམ་གཞན་འདི་སྐད་
 སྒྲུ། །དེ་ཉིད་བདུད་ཅིར་འཇུག་པ་ཡང་། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་ལས་ལེགས་པར་བསྟན། །ཅེས་སོགས་
 ཅུ་འགྲེལ་གྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་བཞོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་དངོས་མེད་པའི་དངོས་པོ་
 ཡང་། །འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མི་རིགས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་བཀག་ཅིང་།
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅམ་དུ་ནི་དམིགས་བྱེད་ཅིང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་འཛིན་ན། །ལུང་
 དང་གྲགས་པ་དག་གིས་ནི། །རི་ལྷར་དམ་བཅས་པ་ལ་གཞོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་
 སྒྲུབ་ལ། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་སྒོལ་དཔོན་ཤེར་ཤེར་ལྟེ་རྟེན་སྟེ་ཞེ་བ་འཆོའམ་ཞེ་
 བ་སྤྱང་བའི་དབྱ་མ་རྒྱན་ལས། །རི་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི། །བག་ཆགས་སློན་པས་སྒྲུལ་བ་ཡི། །རྣམ་
 པ་དག་ནི་སྤྱང་བ་ཡི། །ཁོར་བས་སྒྲུ་མའི་རང་བཞིན་འབྲ། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཐོག་མེད་
 རས་བཞག་པ་སློན་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་སྒྲུ་མའི་རྟ་སྤྱང་ལྷར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་དེར་སྤྱང་བ་ཅམ་མོ་ཞེས་བཤད་ནས། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ །དངོས་དེ་ཡང་
 དག་ཉིད་དམ་ཅི། །འོན་ཏེ་མ་བཟླ་གཅིག་བྱ་ནི། །དགའ་བར་ཁས་ལེན་འདི་བསམ་མོ། །ཞེས་
 གཟུགས་སོགས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དག་འམ་ལགས། དེ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མ་
 བཟླས་དོན་མ་དབྱེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཅེས་སོགས་འདིས་ཀྱང་འཆད་འགྱུར་ལྷར་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་འགོག་ །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམ་གཉིས་རྗེས་འབྲང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། འདི་དག་གི་གཞུང་ནའང་རང་བཞིན་མེད་
 དང་མ་བཟླས་པའི་དོར་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་བྱུང་བར་འབྱེད་དཀའ་བ་ཡོད་ཀྱང་ལེགས་སྟན་
 ཀྱིས་སྤར་ལྷར་གང་ཐག་གི་གདགས་གཞི་གང་ཐག་ཏུ་བཞག་པ་དང་མདོ་སྤེ་བ་སྤར་རུལ་ཕྱ་རབ་
 རས་ཡོད་དང་ཆོགས་པ་ལའང་རྣམས་སྤྱོད་མེད་གཉིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱུང་བར་དུ་ཤེས་

རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བཟོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བཟོད་པའི་
 ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཡིད་ལ་བཟོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བཟོད་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཀུན་བཏགས་
 ལ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་ཀུན་བཏགས་དེ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་ལ་བཟོད་
 པ་སྟེ་རྟོག་པ་དང་། ཚིག་ཏུ་བཟོད་པ་སྟེ་མིང་ལ་བྱེད་ན་དེ་གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་
 ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པས་ན། དངོས་པོ་ལ་རང་མཆན་གྱིས་ཡོད་པར་བཤད་དེ།
 སྐྱབ་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་
 བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ལ་བཟོད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བཟོད་པ་ཐ་སྙད་འདོགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་ཀུན་
 རྒྱུ་ཏུ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པར་མི་རུང་བར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུས་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་བཏགས་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 རྣམ་པར་གནས་པ་མིན་པས་ན་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པའི་ཀུན་བཏགས་དེ་
 སྒྲོ་རྟོག་ལ་བྱས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མི་གནས་པ་ཞེས་བཤད་ན་དེ་གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་
 པས་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར། དེ་ལ་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་མིན་པས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་ན་དབྱ་མ་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་
 སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་འདྲུག་དགོས་པར་ཡང་འདོད་དེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དོན་དམ་
 པར་དངོས་པོ་སེལ་ན་དབྱ་མའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེས་ན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་
 ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་པས་ནི་དབྱ་མ་པའི་རིགས་
 པ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འོ་ན་མིང་བརྟན་བཞག་པ་དངོས་པོའི་སྟོང་ལུགས་ཡིན་
 པ་དང་མིང་བརྟན་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཁོ་ལ་མེད་པ་ལ་དབྱ་མ་པའི་རིགས་པ་

དེས་པར་དགོས་པས་བྱུ་བམ་ཞེན་དེ་གཉིས་ཀ་མིན་ཏེ། ལྷགས་འོན་སོགས་མིང་བརྟེན་མེས་
 བས་ཀྱང་བྱམ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེས་ལ། བ་ལང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དེ་དང་གཟུགས་སོགས་
 ལས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་མེས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མིང་འདིའོ་དོན་འདིའོ་སྟུང་པའི་རྟོག་པ་ཅམ་ཡང་མེད་
 པར་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བྱུ་བ་ཡང་ཡོད་དེ་བྱུ་གཞི་དེ་ལྟར་ཡོད་སྟངས་མེད་པ་དེ་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དེས་ན་ལྷགས་པ་དང་འོན་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཡི་གེ་དང་བརྟེན་མཛོན་པར་མི་མེས་པས་ཀྱང་བྱམ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རབ་ཏུ་མེས་
 ལ། བ་ལང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་སོགས་པའང་མིག་གིས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་
 མེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་མིང་མི་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་པོའི་རང་
 གི་ངོ་བོ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་བདག་ཅག་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་
 ཆོས་དེ་དང་དེ་ལ་མིང་དང་བརྟེན་བྱས་པ་དེ་དང་དེ་ཆོས་དེ་དག་གི་སྟོང་ལུགས་སུ་མ་སོང་སྟེ། དེ་སྟོང་
 ལུགས་སུ་སོང་ན་ཚུ་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་བཞི་ཡ་དང་། བ་ལི་ལ་དང་བི་ར་ལ་སོགས་པས་བརྗོད་པ་ལྟར་
 ཐ་དད་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན།
 དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྟེ་བའོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ངི་ལྟར་བཤད་ན་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་
 དམ་པར་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བཏགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་ན་མཆོན་ཉིད་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ངི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྟེས་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་མ་འགག་པ་དང་དེ་
 ལྟར་གཞོད་མ་ནས་ཞེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། བརྗོད་པའི་བདག་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་མེད་
 པ་ཉིད། །དེ་ཉིད་དུ་ན་དེ་མ་སྟེས། །མ་སྟེས་པ་ནི་མ་འགག་ཉིད། །ཅེས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེས་
 པར་ནི། །དོན་དམ་དུ་ནི་དེ་བཀག་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་

ཅད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཆོད་ཉིད་དོན་དམ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར།
མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་འགག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས།
གང་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པའོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མ་འགག་པའོ། །གང་
མ་འགག་པ་དེ་ནི་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བའོ། །ཞེས་སོགས་དྲངས་སོ། །ཞི་འཆོ་སོགས་གྱིས་སེམས་
ཅམ་པའི་མཆོད་ཉིད་གསུམ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་གྱིས་བསྟན་དོན་པལ་བ་དང་རང་ལུགས་གྱི་
མཆོད་ཉིད་གསུམ་དངོས་བསྟན་དུ་བཞེད་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མི་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་མཆོད་ཉིད་གསུམ་ནི། **སྟོང་གཞི་བདེན་བརྟགས་ཆ་དང་དེས་སྟོང་**
བ། །རིམ་བཞིན་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། །རང་དབང་མིན་ཕྱིར་བཏགས་ཕྱིར་
གནས་ལུགས་ཕྱིར། །ཞེས་སྟུས་ཏེ། ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་དང་རྟགས་རྣམས་
རིམ་བཞིན་སྦྱར་ནས་བཤད་རིགས་ཏེ། གང་ཞིག་གང་དང་འགྲེལ་བ་ནི། །རིང་ན་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་
དེ། །ཞེས་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་གཞི་གཞུགས་སོགས་གྱི་དངོས་སོ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་དང་
སྐྱེ་བའོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བས་ན་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་
ནས། དོན་དམ་པར་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོས་པས་ཁྱུས་པ་
ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་
ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱ་མཆོས་
ཁྱུས་པ་ལས། གང་དག་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་འབྱུང་བ། །དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད། །སོགས་མདོ་དུ་མ་
དང་། འཕགས་པའི་ཞབས་གྱིས། རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་ལས། །འབྱུང་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། །སོགས་དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དེ་ལ་དངོས་སོ་མ་བརྟགས་ན། ཞེས་བ་ནས། དེ་ཡང་ཀྱན་
རྩོལ་དུ་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ནི་མ་ཡིན་པས། སྐྱེ་བ་

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བརྟགས་
 པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་ཚུལ་
 བཞེན་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་ཡིན་པས་ན་ཀུན་བཏགས་དང་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་
 པར་ཀུན་བཏགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ན་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཡང་གཤེགས་ལས། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་བ་ཉིད། །ཅེས་དང་། སྒྲོ་ཡིས་རྣམ་པར་
 གཞིག་ན་ནི། །གཞན་དབང་མེད་ཅིང་བརྟགས་པའང་མེད། །ཅེས་དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་མི་རྟག་
 པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ངེ་ལྟར་བཏགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སོ། ཞེས་སོ། །བདེན་གྲུབ་དེས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཡོངས་གྲུབ་
 དང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་
 ན་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཆད་མའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་
 གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་
 ལས། དེ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་སོགས་དང་། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་
 ལ་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རྟག་ཏུ་རང་བཞེན་
 གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ནར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ནི་རྟག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་མེད་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆད་མས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་
 ཉིད་གྱིས་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་ཉིད་ཀྱང་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤྱད་པ་པོ་དང་བདག་མེད་གཉིས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་ནི།

སྤྱད་པོ་མི་གཅིག་མི་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་དོན། །ཡོད་ཕྱིར་དམན་མདོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 མིན། །ཐག་འབྲིལ་སྤྱལ་འཛིགས་ལྷག་འཛིན་རྫོས་བསལ་བཞིན། །བདག་མེད་རྟོགས་བས་སྒྲོངས་
 འཛོམས་གནས་ལུགས་མིན། །ཞེས་སྤྱས་ཏེ། འདིས་ནི་བཀའ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་
 གྱིས་ཁྱབ་བར་འདོད་པ་དང་། སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་དོན་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 སྡེ་སྡོད་ལས་བཤད་པ་དེ་ཅུ་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མི་འཐད་སྤྱུམ་ན་དེ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཀའ་སྤྱད་པ་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགའ་བོ་ཉི་ཤེས་འཁོར་
 འོད་སྤང་དག་ཡིན་པར་རུང་ཡང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་བྱས་ན་དེ་དག་ཉན་ཐོས་མིན་པའམ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་སོགས་གསུམ་བྱུག་རྟོག་དང་། བྱམས་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་གྱིས་བསྐྱས་པ་
 སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་གྱིས་སངས་རྒྱུས་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཕུང་ཐམས་
 ཅད་འཛིན་མི་སྤྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། པལ་ཆེན་དང་མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་བ་གསུངས་པའི་འཁོར་
 ན་བྱང་འཕགས་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡེ་སྡོད་བདུན་ཡང་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དག་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་གྱིས་མིང་ཡང་བགྲང་མི་སྤྱབ་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་ཡོད་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་བདུན་བརྒྱ་
 སོགས་སྟོན་པའི་འདུལ་བ་དང་། ཆོག་དོན་མཐའ་ཡས་གྱིས་རང་སྤྱི་འཆད་པའི་མདོན་པ་སོགས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་མདོར་བསྐྱས་ན། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་འདིའི་ཕྱིར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 སངས་རྒྱུས་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བའི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་དང་། འཇམ་
 དཔལ་དང་གསང་བའི་བདག་པོ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བདག་ཅག་གི་ཅུ་བའི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་
 བྱེད་དག་གི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། ཤིང་ག་བའི་ཆལ་གྱི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་ཤིང་
 ཤིང་བའི་ཆལ་འདི་ལ་འདབ་མ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་བས་ལྷག་པར་མང་བའི་ཆེས་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་

ཁྱོད་ལ་ནི་ངས་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་སྟེང་གི་དོན་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཉིད་གིས་ཁྱེད་སྦྱོར་བར་
 ཡང་མི་འགྱུར། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། བསྐྱེད་ཆུ་ལ་དང་གནས་ཀྱང་།
 གཤུགས་དཀར་འབྲེལ་བ་ལས། ལྷང་ལོ་ཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་ན་གནས་པ་སྦྱད་པར་བྱེད་པ་ལག་ན་རྗེ་
 ལ་འཁོར་ས་བཅུའི་བྲང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། རྗེ་རྗེ་ཆོས་ལ་སོགས་པས་སྒྲ་
 གོས་ལྷ་བརྒྱ་གདན་ཏུ་བཞིང་ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མདོ། །བདེ་བར་གསེགས་པས་
 གང་ཏུ་གསུངས། རྗེ་རྗེ་འཆང་བ་ཁྱེད་སྦྱོས་ཤིག །ཤེས་རབ་སྤྲས་པོ་ཁྱེད་སྦྱོས་ཤིག །ཅེས་གསོལ་
 བ་བཏབ་པའི་རྗེས་ལ་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་སྐྱེད་སྦྱོང་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། སྦྱོན་
 གསལ་དང་གཞན་ཡང་བཤད་ཆུ་ལ་ཡོད་ལ་མདོ་ལས། བཅུན་བ་སྒྲ་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེ་སྟེང་
 ཅིག་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་བལྟས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་
 འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བཅུན་བ་སྒྲ་མ་ཁྱེད་མ་གཏོགས་པ་དག་སྦྱོང་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཀྱི་ཞེས་དང་།
 ཀྱན་དགའ་པོའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཅམ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
 ཐད་ཏུ་གནས་པར་བཀྲིས་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་སྦྱོང་ལྷག་བརྒྱད་
 ཅུ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐད་ནས་བདག་གིས་བཟུང་ངོ་། །གཉིས་ནི་དག་སྦྱོང་དག་ལས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྦྱོང་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་ཆ་ཆང་བ་རེ་
 ཆོས་སྤང་གི་ཆད་ཏུ་འཛོག་པར་བལ་ཆེར་མ་སྟན་ཀྱང་། གཉེན་པོའི་ཆ་ཆང་ཆད་མི་མ་སྟན་ཏེ་མཐར་
 ཟུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཞེ་སྤང་གས་ཆེར་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོའི་སྒོ་བྱམས་པ་ནས་
 དག་བཅོམ་བར་གྱི་ལམ་ཆ་ཆང་བས་ཆོག་ལ་འདི་འདྲའི་ཆོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྦྱོང་ཉན་ཐོས་
 ཀྱིས་ཀྱང་བཟུང་རུས་སྟིང་ཆུ་ལ་བཤད་མ་ཐག་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཞེ་སྤང་
 གཉེན་པོ་བྱམས་པའི་སྒོ་བཏོད་དེ་དག་བཅོམ་གྱི་བར་ལ་བཀོད་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་དེའི་འདུལ་བའི་
 རི་མ་མ་རྗོགས་པ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས་ནོར་བུའི་བྱི་མ་སྦྱོང་པའི་དཔེས་ཤེས་པས་སྤང་གིས་

བསྐྱབ་ཅིང་། དེགས་པས་ཀྱང་དེའི་ཞེ་སྤང་ཟད་ཀྱང་ཞེ་སྤང་གི་ངེ་མ་མ་ཟད་པའི་བྱིར་དང་། སྤང་བྱའི་
 དག་མ་བཅོམ་པ་དང་གཉེན་པོ་སྦྱོམ་པའི་བྱ་བ་བྱས་མ་ཆར་བ་སོགས་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་དང་
 དཔལ་ཐེང་སེང་གའི་ང་རོའི་མདོ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་རེ་
 རེའི་ངེ་མ་སྤྱ་མོ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཆ་ཆར་བ་ཆོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བར་གྱི་ལམ་སྟོང་དགོས་
 པས་དེ་འདྲ་བའི་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བྱང་སེམས་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་དཔལ་བར་འབྱོ་བའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དག་མ་གཏོགས་ཉན་ཐོས་ལ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་སྡེ་པའི་
 བླ་ཆེན་དོན་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྦྱོང་ལས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷན་གྱི་འཇམ་
 པས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞིག་མཁྱེན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་སམ།
 ཏོགས་སམ། མཐོང་ངམ། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་གཏམ་བཟོད་པར་བྱེད་ལུས་སམ། སྒྲུབ་པ་
 འཇམ་དཔལ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་པ་གནས་བརྟན་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ལ་སྦྱོམས་པར་འདུག་ཅིང་
 གནས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལྟ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བར་གྱུར་ནས་རི་ལྟར་འོས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དེ་ལ་ཁྱོད་མཉམ་པར་འཛོག་ལུས་སམ། སྒྲུབ་པ། འཇམ་དཔལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་
 རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འགང་གིས་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་
 པར་གྱུར་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འདེ་ཐམས་ཅད་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
 ཡང་དག་པར་ཤེས་ཤིང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་
 པར་ཡང་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དགོན་མཆོག་ཏུ་ལ་སོགས་སྤར་བྲངས་པ་
 དང་མ་བྲངས་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དོ། །སྡེ་སྦྱོང་ཀྱང་སྐབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་

གྱི་དབང་མཛད་ནས། །སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་འདོད་བ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་
 གྱི། །དེས་བདེན་ཡོད་མ་ཡིན། །འཕགས་པ་རྒྱབ་གྱི་རིར་བཤད་དང་། །ཤར་གྱི་རི་བོའི་ཉན་ཐོས་
 གྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་བྱས་པ། །སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་བཤད་བ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྡེ་སྡོད་དང་། །དེ་བཞིན་རིག་འཛིན་ཞེས་བྱ་དང་། །མདོ་སྡེ་འདུལ་བ་ཆོས་མངོན་དང་། །རྒྱས་
 དང་དེ་བཞིན་སྦྱེས་པའི་རབས། །དེ་ལྟར་སྡེ་སྡོད་བདུན་པོ་ནི། །ཞེས་ཤར་རི་དང་རྒྱབ་རིའི་ལྷང་ལས་
 བྱང་སེམས་གྱི་དང་རིག་འཛིན་གྱི་དང་འདུལ་བའི་དང་། །མདོ་སྡེའི་དང་། །མངོན་པའི་དང་། །རྒྱས་པའི་
 དང་སྦྱེས་རབས་དང་སྡེ་སྡོད་བདུན་བཤད་ཅིང་སྦྱར་རས་གཟེགས་བརྒྱུ་ཞུགས་གྱིས་ཤར་མདོ་
 རོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པར་བཤད་ཅིང་མདོའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། །ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་
 ལས། །རང་གི་ཉིད་ལ་འཇུག་བྱིར་དང་། །རང་གི་འདུལ་ལ་སྦྱང་བའི་བྱིར། །སོགས་དང་། །རྟོག་གི་
 འབར་བ་ལས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་གཞན་ལ་པན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ཚུལ་གྱིས། །ཉན་ཐོས་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་འགལ་ཞིག་མི་འཇུག་ཏུ་བྱེན་ཀྱང་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལ་ཡང་འཇུག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་བདུན་བརྒྱུ་ལ་ཡང་
 སྦྱང་། །སྦྱང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་མི་འགལ་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བཞི་ནས་མཁའ་
 མཛོད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་ཉིང་རེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་བཤད་བ་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་གྱིས་མདོ་སྡེ་
 ལ་མི་འཇུག་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱིས་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 བདུན་བརྒྱུ་ཡང་བྱང་སེམས་གྱི་འདུལ་བར་སྦྱང་ལ། །བདེན་སྦྱང་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་ཡང་། །ཆོས་གྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་
 ཞིང་། །ལྷག་མ་གཞན་ཐེག་པ་གོང་ལོག་གི་སྤྱན་མོང་ལ་ཡང་ཆེས་མང་བའི་བྱིར་དང་། །སྒྲོ་བྲོས་མི་
 ཟད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལྟར་བྱང་སེམས་གྱི་མི་ཟད་པ་བརྒྱུད་ཏུ་སོགས་ཡོད་པའི་
 བྱིར་ཞེས་བའོ། །འདི་པལ་ཆེར་དབུ་སེམས་སྤྱན་མོང་གི་བཞེད་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་

གྱི་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ཉན་སྒྲིབ་ཅམ་སྟོང་
 གི་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྟོང་པའི་བྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཐེག་ཆེན་ལས་མེད་པའི་བྱིར། ཐེག་དམན་ལས་བྱུང་པར་འབྱེད་བྱེད་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་
 ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་འདོད་པ་འབྲུལ་ཞེས་བཞེད་དེ། ཅ་ཤེད་རབ་བྱེད་བདུན་པ་
 ལས། གཟུགས་ནི་དབྱུ་བ་བརྟོན་པ་འདྲ། །ཆོར་པ་ཆུ་བྱར་དག་དང་མཚུངས། །འདུ་ཤེས་སྒྲིག་སྒྲུ་
 འདྲ་བ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་ཤེས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་
 བསྟུལ་རྟོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་མེད་པའི་དཔེར་སྒྲུ་མ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་
 རོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ལུང་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་བཤད་པ་སྟོགས་
 སྒར་བཀོད་ནས་ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས། གཞན་མ་ཡིན་པ་ན་རེ། དེ་ལ་འདིར་བདག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ནི་
 རོར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་ཡང་བདག་གི་ཆོག་ཡིན་པའི་
 བྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་བདག་གཞན་ཡང་མེད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་སྤྱུག་མ་ཡིན་པ་
 བཞིན་པས། ལུངས་དེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་སྒྲུའི་དོན་བྱེད་གཟུ་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །རུས་པར་
 ལྷུང་ན་ནི་ཐེག་པ་གཞན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཞེས་པའི་བདག་སྒྲུ་ངོ་
 བོ་ཉིད་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དེའི་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་

མུད་པར་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་དེའི་བདག་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ཏེ། ཕྱང་
 བོ་ལྔ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གཞན་ཡང་མེད་ལ་ཕྱང་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་དབང་ཕྱུག་མིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱང་དེས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་ན་ཐེག་
 པ་གཞན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། འདི་སྐད་
 བསྟན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །གལ་ཏེ་རུས་པར་གྱུར་
 ན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་མི་འགྱུར་བས།
 ཞེས་སོ། །དེས་ན་དཔེ་ལྡེའི་དོན་ནི། ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས། དོན་དམ་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གང་
 ཟག་གི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་དང་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
 རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་གཉེན་
 པོར་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་དག་དབུ་བ་བརྗོད་པ་འདྲ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་དབུ་བ་
 བརྗོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བརྟགས་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་ཚུ་བྱར་འདྲ་སྟེ་བྱར་ནས་འཛིག་ཅིང་མེད་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་སྒྲིག་སྒྲུ་ལྟར་ཡང་དག་པ་མིན་ཡང་སྟོ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འདུ་བྱེད་ཚུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྟོང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་སྒྲུ་མ་འདྲ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་
 སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་དོ་རྩེ་གཅོད་
 པ་ལས། སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། །སྒྲུ་མ་ཟེལ་བ་ཚུ་བྱར་དང་། །ཁྲི་ལམ་སྟོག་དང་སྒྲིན་ལྟ་
 བྱར། །འདུས་བྱས་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐར་མ་སོགས་དང་འདྲ་སྟེ། ཕྱང་འདིས་འདུས་
 བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་དང་རོ་མུང་བའི་དང་། ཉེས་དམིགས་རྗེས་
 སུ་རྟོགས་པའི་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད་བཞི་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐར་མ་དང་རབ་རིབ་དང་མར་མེ་གསུམ་དང་མཚུངས་ཏེ། སྐར་མ་ནི་

མཆན་མོ་སྒྲུང་ལ་ཉིན་མོ་མེད་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་དེག་པའི་ཐུན་པ་ཡོད་ན་སྒྲུང་གི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མདོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མའི་སྒྲུང་བའི་དོན་མི་སྒྲུང་བ་དང་། རབ་རིབ་
 བྱི་དོན་མེད་པ་སྒྲུང་བ་ལྟར་བདག་འཇིན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུང་
 ཡང་མེད་པ་དང་། མར་མེ་རས་སྒྲུལ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ལས་ཀྱི་རས་དང་
 སྤྲེད་པའི་སྒྲུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱེ་ཞིང་འབར་བ་དང་། རོ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྒྲུ་མ་དང་འབྲས་སྟེ།
 རོར་བའམ་འཁྲུལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་དམིགས་རྗེས་རྟོགས་གཉིས་ལས། འདུ་བྱེད་མི་
 རྟག་པར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་དཔེ་ཟེལ་པ་ལྟར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐལ་ཀྱི་ཉིས་
 དམིགས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་དཔེར་ཆོར་བ་ཚུ་བྱར་ལྟར་དངོས་ངན་ཞིང་སྤྱུག་བསྐལ་བ་དང་། དེས་
 འབྲུང་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་དཔེ་གསུམ་ལས་སྤྲི་ལམ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ལྟར་འདས་པའི་འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲོག་བཟུང་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ། ད་ལྟར་བྱུང་
 བའི་འདུས་བྱས་རྣམས་གཅིག་དང་དུ་མར་དབྱེད་ན་བཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་གཉིས་
 སུ་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱིན་ལྟར་ས་བོན་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་མ་འོངས་པའི་བདག་ཉིད་སྤྱིན་ལྟ་བུས་
 སེམས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱེད་པ་རྣམས་གཅིག་དང་དུ་མར་དབྱེད་དེ་བཟུང་དུ་མེད་པའི་
 གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་དཔེ་དགུས་འདུས་བྱས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་བཤད་དེ། འབྲེལ་བཤད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡུང་གི་
 ཆད་མས་སྒྲུབ་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འདི་གནས་
 ལྷགས་མིན་ལ་ཡང་ལམ་སྒྲོམ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་མིན་ན་རྩུན་པའི་སྒྲོམ་པ་
 ཡིན་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ན་སྤོང་དུ་མ་ལ་མིར་བཟུང་བ་ལྟར་འགྲུར་བས་ཉོན་མོངས་རྒླག་པ་དེ་ལྟར་
 འཐད་ཅེས་དངོས་སྒྲུ་བས་བཀྲལ་བའི་ལན་དུ་སྒྲོན་དེ་དག་མེད་དེ། དེས་རྩུན་པས་ཀྱང་འཁྲུལ་བ་
 སེལ་བྱུང་བ་ནི་ཐག་ཁྲ་སྒྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བས་འདིགས་པ་འདི་སྒྲུལ་དང་ཐག་པ་མིན་ཀྱི་ཤིང་གི་ལྷག་

མ་ཕྱ་མོ་འབྲིལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པས་དེ་ཡིན་པར་བརྟུང་བས་ཀྱང་ཐག་བའི་སྤྱལ་འཛིན་དང་
འཛིགས་པ་སེལ་བ་ལྟར་རེ་ཞིག་ག་ཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་འབྲུལ་ནས་སྤྱལ་འཛིན་
ལྟར་ལྟ་བ་ངན་བ་རྟོག་བ་ངན་བས་ཞེན་བ་འབྱུང་ལ་སྤྱལ་མ་ཡིན་པར་ལྷག་མར་འཛིན་བ་ལྟར་དེ་
དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྦྱེད་བ་ན་དེ་དག་གིས་ཐག་བ་ལ་
ལྷག་མར་བརྟུང་བ་ལྟར་གནས་ལུགས་སུ་མ་སོང་ཡང་ཉོན་མོངས་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྦྱང་
པོ་ལས། རི་ལྟར་འགའ་ཞིག་སྒྲག་བ་ཡིས། །ཐག་བ་ལ་ནི་སྤྱལ་ཞེས་འབྲུལ། །འཁྱི་ཕིང་བསྟོགས་
བར་ཤེས་བ་ནི། །གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འབྱུང། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལྟར་
ན་རི་ལྟ་བ་བཞེན་མེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལ་ཟད་པར་བྱེད་བ་ཡང་མེད་དེ། ཡང་དག་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱང་དུ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པས་སོགས་དང་། དེ་བཞེན་ག་ཤེགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་
ལས། འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིས་བྱ་འགའ་ཞིག་མི་བདེན་པའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དུག་གིས་གདུངས་པར་
འབྱུང་ཞིང་། བདག་གིས་དུག་ཐོས་སོ། །བདག་གིས་དུག་ཐོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དུ་བར་བྱེད་བར་
བརྟུང་བར་བྱེད་བ་དེ་ལ་སྤྲན་བ་ཐབས་མཁས་པས་ཡང་དག་བ་མིན་པའི་དུག་འབྲིན་བ་ལྟར་བྱས་
པས། ནས། འོད་སྤང་དེ་བཞེན་དུ་བྱས་བ་སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་བ་
རྣམས་ལ་ཡང་དག་བ་མིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདོད་ཆགས་
བདེན་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ན་ནི་མི་སྤྱག་པས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་འབྲེལ་བར་མི་འབྱུར་རོ། །སོགས་
བྲངས་སོ། །འདི་བདེན་མེད་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཉིས་ཀར་སྤྱར་རོ། །

བཞེ་བ་ཕྱི་དོན་མེད་བ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འཕོག་ཚུལ་ནི། དོན་དམ་ཕྱི་རོལ་མེད་གསུངས་
སེམས་གཅིག་བྱ། །གནས་ལུས་སོགས་གསུངས་རྣམ་བཤོ་སེམས་ཅན་སྤྱས། །བྱེད་པོ་འཕོག་
ཕྱིར་གསུང་མེད་མདོ་དོན་མིན། །དབང་ཤེས་རྣམ་ལྡན་གསུང་འཛིན་རྒྱ་འབྲས་རིམ། །དམག་
སོགས་གཞན་འདུས་བཏགས་ཡོད་རིགས་མཐུན་རུལ། །བསགས་བཤང་ཇས་ཡོད་རེ་རེའང་

དམིགས་ཀྱིན་རུང། །རྒྱ་བ་གཅིག་བཞེན་རྒྱ་གཉིས་སྤང་བ་སོགས། །ཕྱི་རོལ་མེད་ན་མི་སྤྱེ་སྤྱར་
འདེབས་འགྱུར། །ཡུལ་སྤང་མེད་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་མིན། །ཞེས་སྤྲུལ་ཏེ་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གི་
རྒྱང་བ་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་བཀག་ནས་རྒྱང་བ་བཞི་པས་གཟུང་འཇིག་རྒྱས་གཞན་དུ་
བསྐྱབས་ལ། དེ་ནས་རྒྱང་བ་གཉིས་གྱིས་རྒྱས་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་བར་དང། དེ་ནས་གཉིས་གྱིས་ཕྱི་
དོན་མེད་ན་དབང་ཤེས་འབྱུལ་བའང་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང། དེ་ནས་གཅིག་གིས་རང་རིག་
བཀག་གོ། །དོན་མདོར་བསྐྱས་གཅིག་སྤྲུལ་ན། མདོ་དག་ལས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་དོན་
དམ་པར་ཡིན་ཏེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་བཞེན་ནས་སྤྱ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་
ཏུ་སྤྱེ། །ཞེས་པ་ཡང་ཕྱི་དོན་བདེན་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དབུ་མ་སྤྱང་པོ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་སྤྱེས་ཕྱིར། །རྒྱས་སུ་མེད་ཕྱིར་ཉམས་འགྱུར་
ཕྱིར། །གཟུགས་སོགས་སྤྱང་བ་སྤྱུ་མ་བཞིན། །འདི་ལྟར་གོམས་པ་ཆགས་མེད་འགྱུར། །ཞེས་
དང། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གིས་མི་དམིགས་པར་གོམས་པར་བྱ་བར་འདོད་
དོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་བུར་མི་དམིགས་པ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང། གུན་རྩོམ་ཏུ་ནི་
ཤེས་པས་རང་རང་གི་རོ་བོ་རྩོམ་བ་དེ་ལྟར་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཡིན་
ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས། སོགས་དང། ཡང་ཡང་ག་ཤེགས་
ལས། ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཡུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བར། །སེམས་ནི་སྤྱ་ཆོགས་
སྤང་བས་ན། །སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ར་སྤྱོད། །ཞེས་སེམས་གཅིག་བྱ་གནས་ཡུས་སོགས་སྤང་བར་
བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་འདིས་རྒྱང་བ་དང་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པ་དང། ལྷག་མས་ཡུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དང་གནས་ཀྱི་དོན་དང་འདྲ་བར་སེམས་སྤྱ་
ཆོགས་སུ་སྤྱེ་བ་ནི་ཡུས་སོགས་དེ་དག་གི་རང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤྱེས་པ་ལ་ཤེས་རབ་སློན་

མེར་བཞད་ཅིང་། ཀྲང་པ་བཞི་བས་སེམས་ཅམ་དང་། ས་བཅུ་པ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་
 སེམས་ཅམ་མོ་སྟུང་དུ་སེམས་ཤིང་། ཞེས་བ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་ཞེས་བའི་ཅམ་སྒྲིག་
 ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་མ་གཏོགས་པའི་བྱེད་བ་པོ་དང་། ལྷན་ཞེས་བ་ལོངས་སྟོན་
 དང་། ཟ་བ་གཉིས་ཀའི་སྒྲིག་དོད་ཡིན་པས་ལོ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་རེས་ལོངས་སྟོན་བ་པོ་དང་། རེས་
 ཟ་བ་པོར་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས་འདིར་ཟ་བ་རྒྱ་རྒྱུད་བས་ན་དབང་པོ་དུག་གི་སྟོན་ནས་ལུ་ལ་དུག་ལ་
 ལོངས་སྟོན་བ་པོར་སྟོན་བཅུགས་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་
 ཅམ་བསྟན་ཀྱི་ཕྱི་དོན་དགག་པའི་ཆེད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དབང་ས་དུག་པ། ཞེས་བ་ནས། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
 ཞིང་མདོན་པར་བྱལ་བ་ཡིན་པས་བྱེད་བ་པོ་དང་ཆོར་བ་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཀོ། །སྟུང་མོ། ཞེས་
 བ་ནས། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མོ་སྟུང་དུ་སེམས་ཤིང་། ཀྱི་རྒྱལ་
 བའི་སྒྲིག་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་བ་ནས་སེམས་ཀྱིས་མདོན་པར་
 འདུས་བྱས་བ་སེམས་ཀྱིས་བྲིས་བ་ཡིན་ཀྱི་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བྱེད་བ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་
 ནི་གང་ཡང་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ཀོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་ཕྱི་དོན་མེད་པ་རྒྱལ་དང་
 རྒྱལ་སྒྲིག་དགོངས་བ་མིན་བ་ལྟར་མདོད་ག་གི་དགོངས་བ་མིན་ཉེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ལུ་
 ལུ་སྟེགས་བྱེད་གཞན་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་བྱེད་བ་པོ་ཟ་བ་པོར་བཅུགས་བ་དགག་པའི་ཕྱིར། སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་བསྟན་བ་མཛད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་
 དགག་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ཏུ་དམིགས་བཅུགས་ཀྱི་ལུགས་
 ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་བཀག་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལྡེང་དམིགས་རྒྱུན་གཞུགས་སོགས་ལྟ་དང་དབང་
 ཤེས་ལྡེང་རྣམ་ཅན་ཀྱི་གཞུང་འཛིན་གཉིས་བྱལ་ཅིང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཡང་འདོད་དགོས་ཉེ། རྟོག་
 གི་འབར་བ་ལས། དམིགས་བ་བཅུགས་པར་སྟོགས་འདི་བསྟན་པར་བདག་ཅག་གིས་འདི་ལྟར་

བཞག་ཅེས་སོགས་དང་། དབྱ་མ་སྟོང་པོ་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྟོང་ཡུལ་ཅན། རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཀག་ན་ཡང་། འཇུག་པར་འགྱུར་བ་མི་
 རིགས་མིན། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་ཐམས་ཅད་དུ་
 བཀག་པ་བྱས་ན་ཡང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་འཇུག་པར་མི་རིགས་པ་མིན་གྱིས་འདི་
 ལྟར་འཇུག་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་བྱམས་ཞུས་ལས་ཀྱང་། བྱམས་པ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔས་གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ནི་ཀྱན་
 བཏགས་པའི་གཟུགས་སོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 གཟུགས་སོ། ཞེས་སོགས་ལྟར་རྣམ་པར་བཏགས་དོན་གྱིས་སྟོང་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་བདེན་པར་ཡོད་ན། སྟོ་མ་བཏགས་པའི་
 དངོས་པོའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་མ་གྲུབ་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱ་མ་སྟོང་པོ་ལས། གཤམ་ཏེ་རྣམ་པར་བཏགས་དོན་སྟོང་པའི། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་བསྐྱབ་ཅེ་ན། མ་བཏགས་དོན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་སྤངས་པར་ནི་འགྱུར་མ་
 ཡིན། ཞེས་སོ། །ཡང་དངོས་སྤྱོད་པ་ན་ལེ། ཁམས་གསུམ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་བཏགས་ན་མི་ལམ་ན་ཡང་མ་བཏགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པས། དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་མི་
 ཤེས་བཞིན་ནམ། དོན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ཞེས་གཏན་
 ཆིགས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དབྱ་མ་སྟོང་པོ་ལས། མི་ལམ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡི། མ་བཏགས་ཉིད་
 ལ་འང་ཐེ་ཆོས་ཟ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་འདིས་རྣམ་པར་སྟོ་བཏགས་པའི་དོན་འཁོག་
 གི་སྟོ་བཏགས་པའི་ཆ་མི་འཁོག་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་མི་འགྲུབ་ལ། ཆོས་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་དོན་
 ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ཡང་མདོ་ལྟར་དམིགས་མེད་མིན་པ་འཇགས། མི་ལམ་ཡང་དག་

བ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བཤེད་མ་ཡིན་ཕྱིར་དེའི་དཔེར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་
 རུལ་སྤྲ་རབ་ཡན་གར་བ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་ལ། རུལ་སྤྲ་རབ་དུ་མ་བསགས་བ་ཡང་
 ཆོགས་སྤྱི་ཡིན་བས་ཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
 གཟུགས་སྒྲ་སོགས་བསགས་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་བ་ལྟར་དེའི་ཆོགས་བ་ན་ཡོད་པའི་རུལ་སྤྲ་རབ་
 རེ་རེས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྒྲིལ་བྱེད་བ་དེ་དག་མི་སྤང་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 བར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྡ་བསགས་བ་ལ་དམིགས་བར་བཤད་བས་ཀྱང་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་
 བསགས་པའི་ཕྱིར་ཐུས་ཡོད་མ་ཡིན་བས་བྱུང་ན་རུལ་སྤྲ་རབ་ཀྱང་ཐུས་བརྒྱད་འདུས་བྱས་ཀྱི་
 བསགས་བ་ཡིན་བས་ཐུས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ཉམས་ལ། འདུས་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་བར་
 བདག་ཀྱང་འདོད་ལ་བསགས་འདུས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་བར་ཡང་རིགས་གཅིག་རྟེན་གཅིག་ལ་ཡོད་
 པའི་རུལ་རྣམས་བསགས་བ་བྱམ་བ་སོགས་ཐུས་ཡོད་དང་། རིགས་ཐད་ད་ལྟེན་ཐད་ཀྱི་ཆོགས་
 འདུས་བ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལྟ་བུ་ཞི་འདུས་བ་སྡེ་བཏགས་ཡོད་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དབྱ་མ་
 སྤྱིང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་བསགས་པའི་དངོས་ཤིང་། །གཏན་ཆོགས་ཉིད་ནི་མ་བྱུང་སྟེ། །གཞན་པའི་
 གཟུགས་ཀྱི་པན་བྱས་ནས། །སྒྲོ་ལ་དེར་སྤང་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས།
 རིགས་གཅིག་པའི་རུལ་སྤྲ་རབ་བསགས་བ་ཉིད་ལས་བྱམ་བ་ལ་སོགས་བ་ཡང་ཐུས་སུ་བདག་ཅག་
 འདོད་དེ་སྤྲ་རབ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བདག་ཀྱང་འདུས་བ་དམིགས་བ་ཡིན་བ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་
 དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་བསགས་བ་དང་། འདུས་བ་ལ་བྱང་བར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་རྟེན་གཅིག་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་སྤྲ་རབ་རྣམས་ནི་བསགས་བ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ལ། རིགས་ཐད་ད་ལྟེན་ཐད་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་བ་ཐད་ད་ལྟེན་པའི་ཐུས་སྤང་པོ་དང་རྟེན་ལ་སོགས་བ་རྣམས་དང་། དེ་བ་དང་སངས་ལྗོངས་
 སོགས་བ་རྣམས་ལ། དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་བ་འདུས་བ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ལ་བརྒྱལ་བཏགས་སོགས་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། ཕྱི་དོན་མེད་ན་ཆེ་གཅིག་ཆེ་

གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་གཅིག་གིས་སྤང་གཞི་བྱས་ནས་རྒྱ་གཉིས་སུ་འབྲུལ་བ་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་ཡང་དོན་ཡོད་དེ། མི་ལམ་ན་ཐོག་མེད་ནས་གཟུགས་
 སོགས་གཟུང་འཛིན་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཤེས་པའི་མིག་གིས་མཐོང་
 ཕྱིར་དཔེ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོང་བ་ལ་ཡང་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་
 ཤེས་པའི་མིག་ལ་སྤང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་དངོས་པོ་སྤོང་ན་སྐྱར་
 འདེབས་སུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣོད་པོ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་
 རི། །དོན་མེད་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། །དེ་ཡི་སྤང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །མི་ལམ་གཟུགས་སོགས་སྒོ་
 བཞིན་ནོ། །ནས། དེ་ལྟར་དཔེ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། །དངོས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའང་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 དེའི་འབྲེལ་བར། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས། ཞེས་པ་ནས། དཔྱད་ཡོང་གིས་ཀྱང་ཆེ་རབས་གཞན་
 ན་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་རྣམས་ཐ་དང་པ་དུ་མ་ངོ་བོ་ཐ་
 དད་ཀྱི་སྤང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཞེས་དང་། མདོ་ལས་བཟང་སྒྲོང་དཔྱད་ཡོང་གིས་མི་
 ལམ་གྱི་ནང་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ནི་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་
 གྱི་ཤེས་པའི་མིག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་ཀྱང་མི་འདོད་དེ། རང་
 རིག་ལ་ཅི་ཅམ་དབྱེད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་ཆོས་གཞན་རིག་པ་འདི་ལས་གཞན་པའི་རང་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་སྤང་བ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་རང་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་འཇོབ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཤེས་སོགས་རང་རིག་གི་དཔེ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཤེས་ཆོན་དང་སྤང་ཆེ་རང་གི་ངོ་བོ་དུངས་
 པ་འགྱུར་ནས་དེའི་རྣམས་པ་སྐྱེ་ལ། དེ་དང་བྲལ་ཆེ་དུངས་པར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཀྱང་ཡུལ་དང་སྤང་བ་ན་དེའི་རྣམས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། ཡུལ་དེ་དང་བྲལ་ཆེ་དེའི་རྣམས་པ་མེད་པར་
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱའི་རྣམས་པ་དང་ཤེས་པ་མི་འོངས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣོད་
 པོ་ལས། ཡུལ་དུ་སྤང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །སེམས་ཉིད་རི་འབྲུ་བ་ཞིག་སྤང་། །སོགས་དང་། ཡེ་

ཤེས་སྣང་པོའི་བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱང། རང་རིག་རིག་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་དང། དེའི་རང་འགྲེལ་
ལས། ཤེས་པ་ནི་བདག་གིས་བདག་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། རང་སྣང་བས་སྣང་བའི་ཕྱིར། སོགས་རྒྱས་
བར་ཁོ་བོས་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྷན་ལ་ཇེས་འགྲུབ་གིན་ཏུ་མང་
ཡང་ཡེ་ཤེས་སྣང་པོའི་བཤད་ཚུལ་ལེགས་ལྷན་དང་མཐུན་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་
དེ། དབང་མངོན་རྣམས་ལ་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ཀྱས་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་
གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ཀྱས་པའི་ཕྱིར་དང། ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞི་འཆོ་
འཕགས་སེང་ཨ་བྱ་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལ་རྩེ་དུ་རྩེ། དཔལ་སྤྲུལ་བྱང་བཟང་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་
ཞུགས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་འདོད་དེ། དེ་དག་འགོག་པ་དོན་དམ་པར་རམ་ཡང་དག་པར་དང་བདེན་གྲུབ་
གང་དུང་རེ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དང། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང།
རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང། བདེན་གཉིས་ངེས་
པའི་ཆད་མ་དང། འབྲས་བྱ་ཐོབ་དུས་དང། རོ་བོའི་བྱེད་པར་དང། དེ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་བྱེད་
པར་བཤད་པ་རྒྱག་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་ན་རིགས་ངོར་ཡོད་དགོས་བདེན་གྲུབ་ཕྱིར། །དེར་
ཡོད་བདེན་གྲུབ་མི་དགོས་ཆོས་ཉིད་བཞིན། །རིགས་ཤེས་རྟོག་དོན་ཡོད་ཀྱང་དེས་དབྱུང་
བཟོད། །བདེན་བར་བཟོད་དགོས་བདེན་གྲུབ་ལ་དབྱུང་ཕྱིར། །རིགས་ཤེས་དབྱུང་བཟོད་བདེན་
གྲུབ་འདིར་དགག་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདིར་བདེན་
པར་གྲུབ་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཟུང་ཚུལ་གྱི་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་མ་ཤར་བར་བདེན་
པར་གྲུབ་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྤིང་ཅེས་དང། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་གཞོད་

བ་འདི་ཡོད་དང་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདིའོ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་སྤྱི་མང་དུ་སྒྲུས་ཀྱང་དོན་ལེགས་པར་
 མི་གོ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་དང་ཡང་དག་པར་གྲུབ་
 པ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་འགོག་སྒྲུམ་ན། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་
 གཞུང་གི་སྒྲོར་ནས་དེ་ལས་གསལ་པོ་མ་བཤད་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོའི་བདེན་གཉིས་
 སྒྲོར་དང་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མི་
 སྤྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་དེ་དག་དང་སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་དང་ལེགས་ལྡན་ཆུང་བ་དང་
 ལྷ་བ་པའི་མར་ཕྱིན་ཚུལ་དགྲུ་བ་གཉིས་དང་རྩེ་རྩེ་བྱང་བཟང་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་
 རྣམས་དང་མི་ཉི་བའི་གཞུང་སོགས་ནའང་དགག་བྱའི་ཆད་གསལ་བར་བཤད་པ་མེད་པར་ཁོ་
 བོས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལྟར་གསལ་པོ་གཞན་མེད་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་དང་དབུ་
 མ་སྤྱང་བའི་དོན་དམ་དཔྱོད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབུད་བཟོད་
 དང་ཐ་སྤྱད་པའི་ཆད་མའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྲོད་ལྷགས་དེ་དོན་དམ་དུ་
 གྲུབ་པ་སོགས་སུ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་
 ལྟར་འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་སྤྱད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་རྣམས་ལ་སྤྱང་བ་ལྟར་གྲུབ་
 པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་དེ་དག་གིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཆད་མས་མི་གཞོད་པར་
 ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྤྱང་བ་ལས། དེས་ཀྱང་སྒོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་
 དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་སྒྲོན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་
 ཡོད་པར་འབྲུལ་བའི་སྒྲོམ་རིག་པ་ལྡན་སྤྱེས་དབང་གིས་བྱུང་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་
 དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྒྱན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་
 བོའོ། །ཞེས་པས་དེ་དག་ལ་སྤྱང་ཚུལ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པར་བཤད་པས་ཤུགས་ལ་དེ་དག་གི་

བསམ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པ་དོན་དམ་པར་བྱ་བ་པར་གོ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དེ་
 དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དང་དམ་པ་དང་དེར་བྱ་བ་ཆད་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས། དབུ་མ་སྤྱང་པོ་
 ལས། དོན་དམ་པར་ན་འབྱུང་བ་ཡི། །དེ་པོ་ཉིད་མིན་ཞེས་པའི་འདྲིའི་དོན་ཞེས་པ་སྤང་འདས་ལ་
 དོན་དམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཆེད་དུ་འམ་དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་མཆོག་ལ་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་
 མི་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་བྱ་སྟེ། དོན་དེ་བརྟག་པའམ་བསམ་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱ་
 བའི་དོན་ཡིན་ལ། དམ་པའི་སྐད་དོད་སྒྲ་ར་མ་ནི་མཆོག་ལའང་འབྲུག་པས་མཆོག་སྟེ། དོན་དང་
 དམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལ་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་མཆོག་ལ། དོན་དམ་པ་ཞེས་བཤད་པ་
 གཅིག་ཡོད་པ་ནི། རྟག་གོ་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་བརྟགས་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། དམ་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་སྦྱ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་བསྐྱུ་བ་ནི་དེ་དོན་
 ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་ཞེས་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་དོན་ཞེས་པ་
 དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་དམ་པ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་དོན་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་
 སྟེ། རྟག་གོ་འབར་བ་ལས་ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ། རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་
 ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དམ་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། དབུ་མ་
 སྤྱང་བ་ལས། དེ་ལ་གང་གི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་
 དོན་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པར་དམ་པའི་སྦྱར་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འོས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཚུལ་གཉིས་
 པ་དང་། ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་རྗེས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་
 དོན་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་དང་མཐུན་པས་དོན་དམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། རྟག་གོ་འབར་བ་ལས། ཡང་ན་
 དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་དོན་དམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་
 བས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྤྱང་བ་ལས། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་

བསྐྱོམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དེའི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ཡང་གདགས་བས་དེ་སྐད་
 ཏུ་བཞིན་དོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་དོན་དམ་བ་གསུམ་བའི་སྐབས་འདིར་ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱད་
 ཏུས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དོན་དམ་བཅགས་བ་བའི་ངོར་ཡོད་མེད་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། དགག་བྱའི་
 དོན་དམ་དང་མཉམ་བཞག་དོན་དམ་དང་གནས་ལུགས་དོན་དམ་གྱི་ངོར་དགག་སྐྱབ་གྱི་སྒྲོས་བ་
 ཟད་ཅིང་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འོན་དོན་དམ་བ་ནི་གང་དག་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་
 ལས་འདས་བ་ཡིན་ལ་དངོས་པོའི་ངོར་མཉིད་དགག་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ཡིན་བས་དེའི་བྱིར་དགག་
 བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ཞེས་བ་ནས། དག་བ་འཇིག་རྟེན་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་བ་
 དང་བཅས་བ་འདིར་དམ་བཅའི་བྱུང་བར་ཉིད་ཏུ་བརྒྱང་བས་ཉེས་བ་མེད་དོ་ཞེས་འཕགས་བའི་རྗེས་
 ཐོབ་བཤད་བ་དང་། དབུ་མ་སྐྱུང་བ་ལས། ཡང་དག་བའི་ཐོས་བ་དང་བསམ་བ་དང་བསྐྱོམ་བ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཤེས་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དོན་དམ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 འདིའི་དོན་དམ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་
 བཤད་བས་ན་ལམ་རིམ་ཆེ་བ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྩལ་བཞིན་ཏུ་དཔྱད་བའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་
 རབ་ཡན་ཆད་གཟུང་གི་ཞེས་སོ། །དེས་ན་མེད་རྩལ་གནས་གཞི་ལ་སྦྱར་ནས་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡོད་
 མེད་དམ་དེ་ལ་གནས་མི་གནས་དཔྱད་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་རིགས་ཤེས་
 དེས་དཔྱད་⁽¹⁾ངོར་མི་གནས་བ་དང་ཡོད་བ་མིན་བ་ལ་དོན་དམ་པར་ན་དང་། དོན་དམ་ཏུ་དང་དོན་
 དམ་པར་མེད་ཅེས་བཤད་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 དོན་དམ་བ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་དོན་དམ་པར་རོ་ཞེས་སོ། །འོན་རིགས་ཤེས་གྱིས་དཔྱད་ན་མི་རྟོག་རིགས་
 ཤེས་གྱི་ཡུལ་དང་རྟོག་མེད་དམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འབྲུལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་
 ལྟར་གངས་ཅན་གྱི་དམིགས་བྱ་སྒྲུ་མ་ལོ་རྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དོན་ཏུ་ཤེས་བྱ་མིན་པར་བཞེད་བ་དང་།

1 དབུ་མ་དཔྱད་དོན།

རིགས་པའི་དབང་ཕྱི་ཆ་བས་དོན་དམ་བདེན་གྱུ་དང་དབྱུང་བཅོང་དུ་བཞེད་པ་དང་། མྱོ་ལུང་བའི་
བསྟན་རིམ་སོགས་ལས་རིག་པ་རྗེས་དཔག་གི་ཕྱོག་པ་བྱེན་ས་ལུལ་ཡོད་མེད་འཛིག་པ་དང་། སྤར་
བཀག་པའི་དབྱུང་མ་ལྟར་སྤར་དག་བྱུང་བས་ན། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། རིགས་ཤེས་ལ་གཞལ་
བྱ་ཡོད་ན་བདེན་གྱུ་ཏུ་སོང་ནས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གྲང་ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་འདོད་ལ་ལ་ལ་རིགས་
ཤེས་ལུལ་མེད་དང་། གཞན་དག་རིག་པ་དང་རྗེས་དཔག་གི་ཕྱོག་པ་བྱེན་ས་ལུལ་ཡོད་མེད་དུ་འཛིག་
གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས། དཀའ་གནས་འདི་དག་ཆབ་ཚུབ་མ་བྱེད་པར་ཞིབ་མོར་དཔྱད་དགོས་
སོ། །དེས་ན་སྐལ་བཟང་མེག་འབྱེད་ལྟར་ཆོས་འདི་དག་བདེན་པར་གྱུ་བ་ན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་
རིགས་ཤེས་ངོར་ཡོད་དགོས་ཏེ་དེ་བདེན་གྱུ་བ་རྗེས་བཞེན་དཔྱད་བྱེད་ཡིན་ཞིང་དེ་བདེན་པར་གྱུ་བ་
བཡིན་པའི་བྱིས། རིགས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་ཡོད་ན་བདེན་པར་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། གནས་
ལུགས་འཇལ་བྱེད་གྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་བྱིས། དཔེར་ན་བྱུང་པའི་ཆོས་ཉིད་བཞིན། འོན་དཔྱད་བཅོང་དང་
ཉིད་དོན་བྱུང་མེད་དམ་ཞེན་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉིད་དོན་དཔྱད་
བཅོང་མི་འདྲ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་གཞལ་ཡོད་པས་ཉིད་དོན་ཡོད་ཀྱང་དཔྱད་ཆེ་བདེན་གྱུ་བ་མི་ཉིད་
བས་དཔྱད་བཅོང་མེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིས། ཁྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་བཅོང་ན་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་བཅོང་བའམ་
སྟོང་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་གྱུ་བ་ལ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིས། རིགས་ཤེས་
ཀྱི་དཔྱད་བཅོང་དང་བདེན་གྱུ་བ་སོགས་འདིར་རིགས་པའི་དགག་བྱར་སྒྱུ་བོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་འཁོར་པར། ཉམས་དང་སྤྱོད་བྱའི་ཆོས་མཐུན་དཔེ་
སྤྱིར། །ཐལ་ཆེར་དགག་ཉམས་འགལ་སྒྲ་དམིགས་འགོད་དཔེར། །དབང་པོ་ཡིན་བྱིར་མིག་ནི་
དོན་དམ་པར། །གཞུགས་ལ་མི་བལྟ་ན་དབང་བཞིན་སོགས་འགོད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྤྱིར་སྒོ་བ་དཔོན་
འདིས་ཀྱང་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཉམས་གསུམ་སོགས་རིགས་པའི་དབང་ཕྱི་ཆ་ཕྱོགས་སྤང་
ཆོས་གཤམ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་ཤེས་ཤིང་

བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིགས་པ་གང་བཞིན་ན། དགག་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་
 ཅིང་། རྟགས་འགའ་རྒྱང་མ་གཏོགས་པ་འགའ་རྒྱ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་སྟེ། དབུ་མ་སྟོང་
 བོ་ལས། འདིར་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དག། འོན་དམ་བར་ན་འབྱུང་བ་ཡི། འོ་བོ་ཉིད་མིན་བྱས་ཕྱིར་
 དང་། རྒྱ་ལྡན་སོགས་ཕྱིར་ཤེས་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ནི་དོན་དམ་བར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་ཏེ།
 བྱས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཤེས་པ་བཞིན་ཞེས་འགོད་ལ་ཆོས་ཅན་ཞེས་འགོད་དུས་མི་སྟོ་ཡང་ས་ནི་
 ཞེས་དགར་ཆིག་གིས་ཅོད་གཞིར་གོ་རུས་སོ། །ས་ནི་དོན་དམ་བར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་ཏེ།
 རྒྱ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་པ་བར་སོགས་
 སྒྲས་དངོས་པོ་དང་ཤེས་བྱ་དང་བརྗོད་བྱ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་བསྟན་ལ་ས་ལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་
 རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱང་རྣམས་ཅོད་གཞི་བྱས་ནས་སྤར་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྟགས་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཡང་
 རྣམ་འགྲེལ་ལྟར་ཏེ། རྟག་གོ་འབར་བ་ལས། འདིར་ས་ལ་སོགས་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་
 ཡིན་ལ་དོན་དམ་བར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཆོས་སོ། །ཆོས་དང་ཆོས་
 གཞན་བསྐྱས་པ་ནི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་མཁས་པ་དག་ན་རེ། གཞན་ལ་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་སོ། །འདིར་དགག་རྟགས་འགའ་རྒྱ་དམིགས་པ་
 འགོད་པ་ནི་དེ་སྟབས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་དཔེ་
 སྟབས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་གོ་འབར་བ་ལས། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་འདིར་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་མ་བསྟན་པ་ནི། འདིར་སྟོབས་པར་འདོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་
 ཁོ་ནའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་བྱེད་དོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་
 ཟད་ཀྱི་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་གཞན་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པས། མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པའི་དཔེ་དང་གཏན་
 ཆིགས་བསྟན་པ་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྗེས་སྟེ་བ་བསྟན་པ་ནི། གང་དང་

གང་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་བཞིན་
 ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས། ས་ནི་སྤྱི་བའི་ངོ་བོ་མིན། །འབྱུང་བ་ཉིད་ཕྱིར་རྒྱུང་བཞིན་ནོ། །ས་ཡི་
 ལས་ནི་འཛིན་མ་ཡིན། །བྱས་པ་ཉིད་ཕྱིར་རྒྱུང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ནི་མིག་གིས་བཟུང་
 མིན་ཏེ། །འབྱུང་ལས་གྱུར་ཕྱིར་རང་གཟུགས་བཞིན། །བདེ་ལ་སོགས་འབྱུང་རྒྱུར་ཕྱིར་དང་། །བརྗོད་
 པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་དང་། མིག་གི་དབང་པོས་དོན་དམ་དུ། །གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་པ་
 ཡིན་ཏེ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལས་གཞན་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རོ་ཡི་དབང་པོ་བཞིན། །སོགས་སྤྱི་
 སྤྱེ། དོན་དམ་པར་བྱས་པ་དང་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། སྤྱི་མི་སྤྱི་སོགས་དབང་པོ་དང་སྤྱི་སོགས་དང་འབྲ་
 དགོས་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་དེར་གྲུབ་ན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་རང་
 དབང་བ་ཡིན་དགོས་པས། དེ་ལ་བྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་གཏན་ཆོགས་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་དུ་མགོ་
 མཚུངས་བྱེད་པ་འདི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ཆེ་བ་གཅིག་གོ། །

གསུམ་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་བདེན་གཉིས་ནི། **ཤེས་བྱར་བདེན་གཉིས་**
དམ་པ་ཐག་མེད་སྒྲོ། །དོན་ནི་དེས་རྟེན་མི་སྤྱིའི་ཕྱིར་བདེན་དེ། །སྤྱི་བ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་དེ་ངོར་བདེན་
 པས་གཞན། །སྤྱང་ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་ཆོས། །ཐ་སྤྱད་བདེན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ལོག་
 ད་ཕྱེ། །དང་པོ་དངོས་རྣམས་གཉིས་པ་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདིར་བདེན་གཉིས་
 བསྐྱུས་ཅམ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་སྟོས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། བདེན་གཉིས་ནི་མདོ་དང་
 འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་གསལ་ཆེར་བྱེ་ཡང་རྟོགས་དགའ་སྟེ་རང་སྤྱེ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་
 སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་པོའི་བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་པ་
 གཉིས་པོ་རྣམས་བྱེ་ཡང་། །ཤིང་རྩ་ཆེ་དག་ཆོངས་ཉིད་ན། །གཞན་རྣམས་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། །ཞེས་
 དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱོ་བོ་སྟོ་རྒྱུང་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར། བདེན་
 གཉིས་ལན་མང་དུ་རྣམ་པར་བྱེ་ལ། །སྟོབ་དཔོན་གྱུ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པས་གསལ་བར་མཛད་དུ་བྱེན་

ཀྱང་རང་གི་སྤྲེལ་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་སྒྲོངས་ཉིད། ཅེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་བཤད་ལས། རང་གི་སྤྲེལ་
 བྱི་སྤྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་གཞི་ལ་སྤྲོ་བ་ཉག་གས་མང་ཡང་ཤེས་བྱ་
 ལ་བྱ་སྟེ། འོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་། དབྱེ་མ་སྤྱོད་པོའི་འབྲེལ་བ་ལས། འོན་དམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་
 ཆད་མས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་གྱངས་ངེས་ཏེ། དེ་
 ལ་དེ་གཉིས་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་དང་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕྱང་
 གསུམ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་དངོས་འགལ་གྱི་རིགས་པ་དང་ཕྱང་གིས་སྦྱབ་
 པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་བྱབ་སྒྲ། འོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་སྒྲ་བཤད་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་ཟག་མེད་ནི་འོན་གཉིས་འབྱུང་བྱེད་ཡིན་པས་ན་དམ་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་འོན་དམ་དཔྱོད་
 པའི་རིགས་པ་ཡང་དམ་པ་དེ་སྤྲེལ་བ་དང་མཐུན་པས་དམ་པ་དང་། དེས་སྤྲོ་སྦྱར་གྱི་མཐའ་བསལ་
 ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པའི་འོན་ནི་འོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤར་བྱངས་པ་དང་།
 བདེན་གཉིས་ལས། གཞན་ནི་གཅིག་ཡིན་ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་ལས། འོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་ཞེས་པའི་ཐ་ཆིག་གོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནི་འོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་མི་
 རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོན་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོན་དམ་པར་བདེན་པ་ནི་འོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ།
 ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་རིགས་པ་ནི། འོན་དམ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། དེའི་
 རང་འབྲེལ་ལས། རིགས་པའི་སྤྲོ་བས་ཀྱིས་འོན་ལ་ངེས་པ་ནི་སྤྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་
 གསུམ་པའི་ཉག་ས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་འོན་ཡང་ཡིན་
 པས་འོན་དམ་པའོ། །ཞེས་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟོག་འོན་ནི་དམ་པ་དང་འོན་གཉིས་ཀར་ཡང་
 བཤད་པས་སོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱད་དོད་སམ་བྱིན་ནི་འདིར་གསུམ་པས་སྤྲོ་བ་བྱེད་ལ་བྱས་ནས། ཡང་
 གསེགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་དང་།

དབྱ་མ་སྒྲིབ་བ་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་
 གུན་རྫོབ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲོ་གང་གིས་སམ་སྒྲོ་དེ་ཡོད་པ་ཡིས་
 སྒྲིབ་པས་ན་གུན་རྫོབ་སྟེ་མ་རིག་བ་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། དེས་ན་འདི་གུན་བདེན་པ་སྟེ། །དམ་
 བའི་དོན་དུ་བདེན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་མ་རིག་བ་དེའི་ངོར་བདེན་གྱི། དམ་པའི་དོན་དུ་མི་བདེན་
 བས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་ལྷོག་པས་འགལ་བ་གཞན་དུ་བྱས་པའི་གུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་སྒྲིབ་བཤད་ནི། ཤེར་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་གཏོགས་པར་གང་ལ་
 འཛིག་ཉེན་གནས་ནས་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་ལས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་
 བོ་བདེན་པ་ནི་སྒྲིབ་ཅི་མེད་ཆ་ཤས་གཟིགས་པའི་ཆད་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། མཚན་
 ཉིད་ནི་གུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་ནི་མཐོང་
 བའི་དོན་ཡོད་པས་ན་གུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞག་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་
 ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གུན་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཉེ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིའི་ཐ་སྙད་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་བྱ་སྟེ། མདོ་དུ་མའི་
 དོན་ཡིན་ཉེ་སྒྲོ་བྱས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་གུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྟེད་དུ་འཛིག་
 ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་གདགས་པ་དང་། ཞེས་སོ། །བདེན་གཉིས་གྱི་དགོས་པ་ཆོགས་གཉིས་མཐའ་ཡས་
 བ་བསགས་པའི་ཆད་དང་། གུན་རྫོབ་མེད་པར་དོན་དམ་རྟོགས་མི་རྒྱས་ལ་དོན་དམ་མ་རྟོགས་པར་
 སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་མི་རྒྱས་བ་དང་། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱ་ས་ལྟའི་སྐབས་ལྟར་ལེགས་
 ལུན་གྱིས་བཤད་དོ། །དོན་དམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཐལ་རང་འདྲ་ལ་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ཚུལ་གཉིས་ཉེ་
 གཅིག་ནི་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཞེན་ནས་སྒྲིབ་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 ཡང་དག་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་པ་སོགས་དང་མེམས་ཅམ་པའི་དོན་དང་གངས་

ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་རྒྱུད་པན་གྱི་སེམས་ཅན་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་
བཏགས་པའི་སྒྲོས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་བ་བདེན་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས།
བཏགས་པའི་དོན་གྱིས་དབེན་གྱུར་པ། །དངོས་ཅམ་བརྟེན་ནས་གང་སྐྱེས་ཏེ། །ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཡང་དག་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་མེན་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན། །ཞེས་
སོ། །འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི་རང་སྣང་བའི་སྒྲོ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཡང་དག་
ཀུན་རྫོང་བ་བདེན་བ་དང་། དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོང་བ་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་བ་བདེན་བ་
སྟེ། རྒྱུད་དང་རྒྱུད་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་དང་སྟོན་རྒྱུ་དང་སྐྱེ་མའི་རྒྱུ་དང་བྲག་ཆ་སོགས་གཉིས་
པར་བཤད་ཅིང་། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འབྱུང་ཡང་དོན་བྱེད་དག །རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྒྱས་
ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོང་གི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས།
ཡང་ཀུན་རྫོང་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་སྒྲར་ཡང་དབྱེ་བ་འདི་བཤད་ཅིང་། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་
དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམ་བདེན་དང་མ་ཐུན་པ་དང་མདོ་སྟོང་སྦྱོང་བའི་དབྱེ་མའི་འདི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་
དོན་བྱེད་རྒྱས་ཀྱང་། རྣམ་རྟུན་དང་མ་ཐུན་པ་དག་གིས་མི་རུང་ལ། དབྱེ་བ་སྐྱེ་མའི་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་དབྱེ་མ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རུང་ཞིང་། ལྷག་མ་འདྲ་
ལ་ཨ་བྱུའི་ལུགས་སོ་སོའི་དབང་གིས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པའང་བཤད་ཀྱང་། ཐུབ་
དགོངས་སུ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་རྒྱ་བ་ལྟར་བཀག་ཅིང་ཀུན་གཞི་ཡང་མི་བཞེད་པ་ལེགས་ལྷན་དང་སྦྱོན་
རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་ཡེ་ཤེས་སྦྱང་པོ་རྣམས་འདྲ་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱེ་མ་སྦྱང་པོ་ལས། རྣམ་
ཤེས་ཞེས་བྱའི་རྣམ་གངས་ཀྱིས། །བདག་ནི་ངས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་
བཀག་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མེད་པར་བཤད་འདོད་དེ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། རང་སེམས་པ་དང་། རྣམ་
པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགལ་བ་གསུམ་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
མིང་དེ་ཆགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། རང་སེམས་

བ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་གྱུར་བ་དེ་བདག་ཅག་གིས་མི་འདོད་
དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་བཤོ། །

བཞི་པ་བདེན་གཉིས་ངེས་བྱེད་ཆད་མ་ནི། **མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་མངོན་སུམ་གསུམ་བཞི་**
རིམ། །ཞེས་བ་ལ་རང་རྒྱུད་བ་གཉིས་ཀས་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་རྗེས་དབག་ཆད་མ་གཉིས་ལུལ་
མངོན་སྒོག་སྒོན་པ་དབྱུ་མ་སྒྲུང་བ་དང་རྣམ་ངེས་ལྟར་འདོད་ལ་རང་སྤྱིས་ཀྱང་རུང་ཅམ་མོ། །མངོན་
སུམ་ཆད་མ་ལ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་བ་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་འདོད་ཅིང་།
རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབྱུ་མ་བས་དེ་གསུམ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་བཞིར་འདོད། གཞལ་བུའི་
གནས་གསུམ་སོགས་ཀྱང་ཆད་ཆེན་ཅ་འགྲེལ་ལ་བལྟས་ན་མཐུན་ནོ། །རྒྱས་པར་དེ་སོགས་སུ་ལྟོ། །

ལྷ་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་དུས་སོགས་ནི། **རིགས་ངེས་སྤྱིབ་གཉིས་ཟད་དང་རྫོགས་བྱུང་མཉམ།** །སྤྱི
གསུམ་གསང་གསུམ་མ་འདྲེས་སུམ་བརྒྱ་སོགས། །ཞེས་སྤྱིས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབྱུ་
མ་ལྟར་ན་མངོན་བ་ཀྱན་བདུས་ལྟར་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་ཉོན་མོངས་བ་དང་ཤེས་
བུའི་སྤྱིབ་བ་སྤངས་བ་ཡིན་ལ། ལེགས་ལྡན་ཡབ་སྲས་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་
ས་བརྒྱ་བ་ལྟར་ས་བརྒྱད་པར་དབྱ་བཅོམ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་བ་སྤངས་ལ་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་བདེན་འཛིན་སྒོར་བྱི་མ་གསུམ་སྤྱད་ཅིག་སྤྱོར་བྱི་མཐར་དོ་རྗེ་ལྟ་
བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱིས་སྤྱིབ་གཉིས་གཏན་ཟད་དེ་ཀྱན་རྟོག་སོགས་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་
བ་ཟད་བ་དང་རྫོགས་བྱུང་ཐོབ་བ་དང་སྤྱི་བཞི་མངོན་དུ་མཛད་བ་དུས་མཉམ་སྟེ། རྟོག་གི་འབར་བ་
ལས། བསྐལ་བ་གངས་མེད་བ་གཉིས་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ས་བརྒྱད་བ་ལ་ནི། ཞེས་བ་ནས།
སྤྱི་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་བ་ཐོབ་བ་དེའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་བ་སྤངས་པ་ནི་དབྱ་བཅོམ་བ་དང་

འདྲ་བའི་བསིལ་བར་གྱུར་ཅིང་། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་། རས།
 སྐྱ་གསུམ་ཉིད་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདི་སྐད་བཤད་དེ། འོག་
 མིན་གྱི་པོ་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སེམས་ཀྱིས་མོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་འབྱུང་ཐུག་གྲངས་མེད་པར་བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཉི་བར་བསགས་པ་ལས་དེས་པར་འབྱུངས་པ་ཡིད་བཞིན་
 གྱི་ཁོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་སྣ་ཆོགས་ཅན་ལྟར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ། སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 བ་སྐྱེ་བ་བ་རྣམ་གཉིས་སྤངས་པ། ས་ཐམས་ཅད་ལ་པན་གདགས་པའི་ཕྱིར་གནས་འགྱུར་བའི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འབྱུང་བོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་དེ་ལས་གཞན་ལ་པན་གདགས་པ་སྐྱབ་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་
 སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱལ་བས་ཐམས་ཅད་ལ་པན་འདོགས་པར་བཟོད་པ་
 འཛམ་གླིང་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་དགའ་ལྡན་གྱི་པོ་བྱང་ན་བཞུགས་པ་ཐོག་མར་མཛད་དེ། འཕོ་
 བ་དང་། ལྷམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ལྷམས་ན་བཞུགས་པ་དང་བལྟམས་པ་དང་། གཞོན་ཏུ་རོལ་བ་
 དང་། བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྟོད་པ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་
 དང་སོགས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་འབྲུལ་ནས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་ས་དང་སོ་ནས་འཇུག་པའམ་བརྒྱད་པ་ནས་ཟེར་བ་སོགས་བྱུང་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 འདིར་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་སྟོས་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དཔལ་སྤེང་གི་མདོ་དང་གཟུགས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་
 སོགས་ལྟར་བཤད་ལ་ཤེས་སྐྱེ་བ་བདེན་འཛིན་སྟོང་བའི་ལམ་ལ་ལྟག་བསམ་དག་པའི་ས་ནས་ཡིན་
 པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱས་བརྟེན་གྱིས་འཆིང་བ་དང་། བག་ཆགས་གཉིས་བཤད་པ་

ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ལ་བདེན་འཛིན་དང་བག་ཆགས་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་དེའི་
 བག་ཆགས་དག་བཅོམ་པ་ལའང་ཡོད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས། མི་སྤྱི་ཟད་པ་
 ཤེས་པ་ནི། །རི་བཞིན་དོན་གྱི་དོན་དམ་མིན། །ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཉོན་
 མོངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ན། རབ་ཏུ་
 སྒྱུར་བར་བྱེད་དེ། དེས་དང་པོར་ནི་སྤྲུག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་ས་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། ཞེས་དང་།
 སྒྲིབ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་
 པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འཆིང་བར་བྱེད་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལོ། །ནས། དེ་ལ་ཉོན་མོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱུ་དག་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ཅམ་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་
 གྲང་མིན་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྲང་མིན་པས། དེའི་བྱིར་དག་བཅོམ་པ་ནི་ལྷ་
 རན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མིན་ཏེ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྒྱུ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 རོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་མོངས་སྤྱལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྒྲིབ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་བཞེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ཆེན་མོས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་ལྟར་འདོད་པ་སོགས་དང་། གསུང་དབྱངས་
 ཡན་ལག་དུག་ཅུ་དང་ལྡན་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་དང་གཟུགས་དང་གསུང་གི་སྒྱུ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་སྤྲོམ་
 པ་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུངས་པ། ལུས་དང་རག་དང་སེམས་གནས་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་པས་སྒོ་གསུམ་གནས་གྱུར་པའི་གསང་གསུམ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་བཤད་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ཆོས་སྒྲིབ་དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས། བྲ་བ་མ་ཡིན་ཆེན་པོ་མིན། །གཅིག་མིན་རིང་མིན་
 ཉེ་བའང་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གདུལ་བྱ་རི་བཞིན་སྤྱལ་པ་ཡིས། །སྤྱལ་པ་ཡིས་ནི་ཕྱོགས་
 བཀའ་ནས། །སོགས་ཀྱིས་སྤྱལ་སྒྱུ་དང་། དབང་པོ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ། །འདོམ་གང་འདྲེ་ཀྱིས་ཀྱུན་
 རས་བསྐྱོར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འོངས་སྤྱལ་གནས་པོ་བྱང་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་པར་བཤད་ཅིང་། དེར་

མདོ་བྲངས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ།
ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷུང་དུ་མཐོང་བའི་ཆོས་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
བཅུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་བཅུ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་པ་བཅུ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཅུ་ལྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སུམ་བརྒྱ་པོ་འདི་
དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སོགས་སོ། །

དུག་པ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། དུག་གསུམ་ཉོན་ཐྱིབ་ཤེས་ཐྱིབ་བདེན་འཛིན་
སྒོར། །ཉན་རང་ལམ་མཐུན་བྱུང་པར་དུས་འབྲས་ཀྱིས། །ཞེས་པའི་ཉན་རང་གི་བསྒོམ་བྱེད་བདག་
མེད་གཅིག་པའི་ལམ་མཐུན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུས་དང་། འབྲས་བྱེད་སྒོ་ནས་འཛོག་སྟེ།
རང་རྒྱལ་ལ་ས་སྟེ་ལྷར་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་ལྷ་བཤད་ལ་ལྷག་མ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་འཁྲུང་སྐྱོད་པའི་དབྱ་མ་པ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དང་ངེས་དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
འདོད་ཚུལ་དང་། དགག་བྱ་འཁོག་པའི་རིགས་པ་དང་ལམ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་བཞི། དང་པོ་ལ།
དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **རང་རྒྱུད་གཉིས་པར་རྣམ་བདེན་རྩོད་མཐུན་**
གཉིས། ཞེས་པ་ནི། སྤར་རྣམ་བདེན་རྩོད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དང་ས་པ་ལྟར་རྣམ་བདེན་རྩོད་མདོ་དུ་མའི་
དགོངས་པར་བྱལ་ཅིང་། ལང་གསལ་གསལ་ལས། རྒྱུད་སྒྲིན་རྗེས་སུ་བྱི་རོལ་བདེན་མེད་དང་། དེ་ནས་
སེམས་ཀྱང་བདེན་མེད་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲིན་བས་བསྟལ་བ་མཐོང་ནས་ཞི་འཆོ་སོགས་
རྣལ་འཁྲུང་སྐྱོད་པའི་དབྱ་མ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན་རྣམ་བདེན་ལྟར་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདོད་པའི་དབྱ་
མ་པ་དང་རྣམ་རྩོད་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་སོགས་རྣམས་སྤར་ལྟར་མ་བྱལ་པར་འདོད་པའི་དབྱ་མ་པ་
གཉིས་ཡོད་དེ། མི་ཉི་པའི་དེ་ཉིད་བརྩམ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤེས་འདོད་པས། རྣམ་བཅས་
མ་ཡིན་རྣམ་མེད་མིན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་པཎ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་རྗེ་རྗེས། ཡང་ན། རྣམ་
བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་མིན། ཞེས་པ་ནི། རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་དབྱ་མ་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་
པའི་དབྱ་མ་གསལ་བར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་འདི་དག་གོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་ལ་ལྷན་བདེན་དབྱ་མ་དང་། ལྷན་རྒྱན་དབྱ་མ་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། དང་པོ་ནི་འཆོལ་བ་སྐྱམ་ལྷན་བདེས། །ཞེས་པ་ནི། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས།
ལེགས་འདིས་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་བདེས་པོར་འདོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་
ཡང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ལྷན་བདེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབྱ་མ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་ཏེ། སྟོ་སེར་སྟར་པའི་ལྷན་བདེས་པའི་ཤེས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་སྟོང་བྱ་ཡིན་པའི་སྟར་ལྟར་
བྱུང་པའི་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་ཐ་སྟད་དུ་དང་མ་བཟླས་མ་དབྱེད་པའི་སྟོ་རོར་ཉམས་དགའ་དགའ་

ལྟར་ཅམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་བཙུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་
ཞི་བ་འཆོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་དབུ་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དེ།
དེ་སྐད་དུ། བདག་དང་གཞན་སྤྲུལ་ངོ་པོ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ཉིད་འཛོམ། །ཅེས་
པའི་བར་དྲངས་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། མ་བརྟགས་གཅིག་བྱ་ཉམས་དགའ་
བའི། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི། །དོན་བྱེད་པ་དག་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། །རང་བཞིན་ཀྱན་རྫོང་
པ་ཡིན་ཏེ་གས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཀྱན་རྫོང་འདི་ནི་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་
མ་ཡིན་གྱི་མཐོང་བ་དང་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཉིན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་དག་ནི་བརྟགས་
མི་བཟོད་པས་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོང་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་བརྟགས་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ཡང་
དག་ཀྱན་རྫོང་བསྟན། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡང་། །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་
ཁོ་ན་སྟེ། །རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་གྱི། །དེ་ནི་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར།
རང་གིས་གྲུབ་པའི་ངོ་པོར་ནི་ཤེས་པའི་ངོ་པོ་གཞན་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་བུས་ན་
དེ་དག་སྤྱིར་བཏི་ཐ་དད་པ་མིན་པའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྤྱིར་བཏི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུས་བསྟན་ཅིང་དེ་ལྟར་དུ་སྟོམ་རིམ་གསུམ་དང་དབུ་མ་སྤྱང་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་ཀ་མ་
ལ་ཤི་ལ་དང་འཕགས་གྲོལ་སོགས་ཀྱང་རྣམ་བཤེན་ལྟར་གྱི་དབུ་མ་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཉིས་པ་རྣམ་པ་དངོས་མེད་སེང་གེ་བཟང་། །རྣམ་རྒྱན་རྩི་བཅས་དང་
མཐུན་རྩི་རྩི། །རྣམ་རྒྱན་རྩི་མེད་དང་མཐུན་ཀུན་ལ། །ཞེས་སྤྲུལ་ཏེ། རྣམ་རྒྱན་དང་མཐུན་པའི་
དབུ་མ་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་དང་རྩི་རྩི་དང་ལྟ་བ་
པའོ། །འགྲེལ་རྒྱུད་དོན་གསལ་ལས། མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྤྱང་མཛད། །སྤྱི་མ་བཟང་ལ་བྱག་
འཆའ་ནས། །ཆོག་ལེ་འུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་གསལ་གྱི། །འདི་ནི་སེང་གེ་བཟང་པོས་བྱས། །ཞེས་པ་
ལྟར་སྟོབ་དཔོན་སེང་བཟང་ཞི་མཆོའི་རྗེས་འབྲང་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་རྣམ་རྒྱན་དང་མཐུན་ཏེ། སྤྲུལ་

ལྷ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་བ་མེད་དོ་སྟེ་དེས་པར་སེམས་པས་འཛིན་
 པའི་ནམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནམ་པར་རིག་ཅམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབང་
 ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་དོ་བོ་ཡིན་ཞོ་སྟེ་དེས་པར་བྱས་ནས། ཞེས་དང་། ནམ་བཤད་
 ལས། འཛིན་པའི་ནམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནམ་པར་རིག་པ་མ་འབྲུལ་བར་འཛིན་བ་ཅམ་དེ་ཡང་
 བསལ་ཏེ། ཞེས་བཤད་ཅིང་སློབ་དཔོན་འདིའི་སྐབས་འགྲེལ་ལ་དབག་ན། རྒྱུད་ཆ་དང་ཐེག་
 བསྐྱུས་ལས། རྒྱུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅེས་
 བ་ལྟར་བྱི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཆུང་འོ་བོ་སྟོག་པས་བསྐྱད་བ་ལྟར་སེམས་
 ཀྱི་ཀྱན་རྩེ་བའི་དོ་བོ་བྱི་མས་སྤྲད་པར་བཞེད་པར་མངོན་པས་ནམ་རྒྱུན་བྱི་བཅས་ལྟར་འདོད་པའི་
 དབུ་མ་བར་བྱ་ལ། གང་དག་སྟག་ཆངས་བ་ན་རེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 འབང་ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་དོ་བོ་ཡིན་ཞོ་སྟེ་དེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་
 འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་པས་འཕགས་སེང་སོགས་ཀྱིས་
 མཉམ་བཞག་དོན་དམ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་བྱུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲུལ་ཏེ། ནམ་
 པར་རིག་པ་ཅམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་མཉམ་བཞག་མ་འབྲུལ་
 པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་བསལ་ཅིང་། གཉིས་སུ་མེད་ནས། དེས་པར་བྱས་ནས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དངོས་
 སྤྱིའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་བདེན་བྱུབ་འདོད་པ་བཤད་ནས། རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་
 འགྲེལ་གྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པས་ན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་ལོ་ཆེན་སྒོ་
 ལུན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོངས་པ་དོ་མཚར་སྤྱོད་པ་མིན་ནས། གཞན་ཡང་། མི་ཏི་
 བ་དང་རེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་རིགས་བྱུབ་པའི་མིང་བཏགས་པའི་དོན་ཡང་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་
 ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འདོག་པར་མི་འབྱུང་སྟེ། ཐ་སྙད་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་བྱུབ་དང་འཐད་
 ལུན་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྐྱུ་ཆེའི་སྤྱོད་སྤྲད་མི་

འབྲེད་པར་རང་རྒྱད་པར་བྲེད་པ་ཡང་ཉམ་ཆོད་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཆེད་སྟོད་ལ་སེང་བཟང་གི་ལྷགས་
འཛིན་གྲང་། སྤྲོད་ལ་གནས་ལྷགས་ཆེན་པོ་རྟེན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞལ་
ལུང་ལས། དབུས་ཀྱི་ཡུལ་ཆེན་ཁ་ཐིར་གྲོང་ཁྱེད་ལོང་ག་རྒྱ། བཟང་པོ་སེང་གི་ཞེས་བྱ་གྲགས་
པ་རབ་ཐོབ་པ། སྤྲོ་མ་དེ་ནི་མཉེས་བྱས་ལུང་ཐོབ་གཞུང་མང་ཐོས། རྟེན་ལ་རྣམ་དབྱུང་རིག་འབྱུང་
གི་ལེན་ན་ལེན་ཏེ། ལོན་ཉན་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་རིགས་ཅན་དེ་ཡི་ངོར། སྤྲོན་སྟོས་རབ་
ཏུ་བྲེད་པ་སྟོགས་འགའ་ཚུལ་བྲེད་པའི། རྟོད་པས་ཞེས་དང་། རྟོ་རྟེ་གདན་རྒྱབ་ཀྱང་རྩ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཆལ། སྟག་དང་རྟེན་སྟགས་མང་ཞིང་གིན་ཏུ་འཛིགས་པའི་སར། སྤྲོ་བ་དབྱག་གནས་པ་ཡིས་
ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྟོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་མི་ཏེ་བ་སྟོགས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་
ལས། རྣམ་རྒྱུན་པ་དང་སྟོན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྟེན་མ་དང་བཅས་པར་འདོད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་
རྟེན་ཏེ་རྟེན་སྟོན་རྟེན་ཏེ་ལྟོན་འདོད་པའོ། རྟེན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་བསྟན་པ་ནི་ཀམ་བ་ལའོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་རྒྱལ་བ་ཨ་རི་དག་སྟེ་སྟོབ་དཔོན་དག་ལས་རྒྱལ་བ་ནི། བདེར་གཤེགས་
གཞུང་གི་རང་འབྲེལ་ལས། འདི་ལས་གྲང་དབུ་མ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཆོགས་སྤང་ཅན་དོན་རྣམས་
ལ། གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་རིགས་ན། ཞེས་སྟོགས་རྣམ་རྒྱུན་པའི་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་བྲངས་
ཏེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ལུང་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་ཆད་མས་ཡོངས་
སྤྱད་ག་བ་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱི་བྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་གསལ་བར་མཛད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
པའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་བཞེད་པའི་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་སྟོན་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་
པ་དང་གོམས་པར་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་ལ་རྟེན་བཅས་སྤྱར་ལྟར་དང་།
ཀམ་བ་ལ་ནི་ལྷ་བ་པའི་མིང་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། མ་སྤྱད་དུ་སྟོ་སེར་ལ་སྟོགས་པའི་
རྣམ་པ་རྣམས་དངོས་པོར་མེད་པ་རྣམ་རྒྱུན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་པས་
བཀལ་བ་ལྟར་ཡིན་འོ། ཞེས་པ་རྟེན་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་རྟོ་རྟེས་བཤད་དོ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ།

ནམ་པ་རྩུན་ཚུལ་དང་བྱི་མ་མེད་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་བརྩུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། རྩམ་པ་མེད་པའི་དབུ་མ་
ཡང་ལུ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་ལ་སོགས་པས་ཁས་ལེན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་དེ་ཡིས། ཉེར་ལེན་ལས་སྦྱེས་བྱི་
མ་ཡིས། །བདག་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་བསྐྱབ་སྟེ། །སློན་ཤིང་མེད་སྟོང་ནམ་པ་ལྟར། །གཞན་གྱི་གཟུགས་
སུ་སྤང་བ་ཡིན། །རི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཡིས། །དེ་ལྟར་འདི་ཉིད་གཉིས་སུ་སྤང་། །སེམས་གྱི་
ནམ་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། །གཟུང་དང་འཇོན་པ་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། སྦྱ་མའི་ནམ་པ་འབྲུལ་
བྱེད་དེ། །སྤང་ཆེན་དོན་དང་དེར་སྤང་བ། །མཁས་པ་ལ་ནི་དེ་དངོས་མེད། །ཅེས་ལུ་བ་བས་མཛད་
པའི་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དགུ་བའི་ལུང་བྲངས་སོ། །རྒྱས་པར་དེ་རྩ་འབྲེལ་དུ་ལྟ་ལོ། །

གཉིས་པ་བྲང་ངེས་དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྲང་བར་ནི། འབྲུམ་སོགས་ངེས་དོན་དོན་དམ་
མ་སྦྱར་མདོ། །གཉིས་བར་མཚུངས་ཀྱང་བྲང་དོན་དགོངས་འབྲེལ་ལུགས། །མཚན་ཉིད་གསུམ་
གྱི་ཚུལ་འབྲས་ཕྱི་དོན་མེད། །རྒྱན་སྦྱག་དགོངས་འབྲེལ་ལང་གཤེགས་མདོ་སོགས་དོན། །གཙོ་བལ་
ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དབུ་སེམས་ལུགས། །ཞེས་སྦྱས་ཏེ། འདིར་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་སོགས་
བྲང་ངེས་བཤད་ཚུལ་ནི། ལེགས་བཤད་སྦྱང་པོར་དགོངས་འབྲེལ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་
གསུངས་པའི་དོན་ནམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དག་གིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བ་མདོའི་དོན་མིན་པར་དབུ་མའི་
དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་ལས་སྟོལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གིས་བྱེ་བ་ཞིབ་ཏུ་ནི་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་
བཤད་དེ་ཚུལ་གཉིས་གྱི་མདོའི་འབྲེལ་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ན་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྩམས་གྱི་རིགས་པའི་
ནམ་འབྱུར་དང་གསུང་རབ་འབྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཤེས་སོ། །ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ལྟར་གོ་ན་རྒྱལ་
བའི་གསུང་རབ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་བྲང་ངེས་འབྲེད་ཚུལ་དང་། ལུང་རིགས་གྱི་གནོད་མི་གནོད་གྱི་ས་
མཚམས་ལེགས་པར་བྱེད་ནས་ངེས་དོན་ལ་གཞན་གྱི་བགྱི་བར་མི་རྩམ་ཤིང་གསུང་རབ་ཐམས་
ཅད་གདམས་པར་འཆར་ཞིང་མདོ་སྦྱགས་གང་གི་དོན་འབྲེལ་ཡང་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སློབས་
བ་ཞིག་ཡོད་ལ་བསྒྲོག་ནས་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྩམ་གཉིས་གྱིས་དངོས་སུ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་

བརྟེན་ནས་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་མ་གོ་བར་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་མ་བརྟེན་བཤམ་བརྟེན་
 གྲུང་ཞིབ་རྩ་མ་སྤྲུངས་པར་བོད་དག་བཞིན་རང་ལུགས་རེ་བཞག་ཅིང་། སྤར་ལྟར་འཁོར་བ་གསུམ་
 དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པ་དང་། ལུགས་མེད་དང་གཞན་སྟོང་སོགས་ལུང་རིགས་ལྟར་
 སྤང་དང་སྤྱར་ཏེ་འཆད་པ་ནི་ལོང་བས་རང་ཉིད་ཉམ་ང་བ་ལ་བསྟོད་འདོད་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་སྤར་བཤད་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་རེས་བྱེན་ས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ནས། གསང་སྤགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་བའི་
 པརྟེན་ཏེ་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུང་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དང་མཐུན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
 དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱང་གསུམ་མེད་པས། ཚུལ་འདི་ནི་གསུང་རབ་མདོ་
 སྤགས་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་
 གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྟོལ་ལ་མི་བརྟེན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆོལ་བ་ནི་ལོང་ཁྱིད་མེད་པའི་ལོང་
 བ་ཉམ་ང་བའི་སྟོགས་སུ་རྒྱག་པ་དང་འབྲེལ། ཞེས་སོགས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྟན་གྱིས། དབྱུ་མ་སྟོང་པོའི་ལེ་བྱ་ལ་ལས། མེད་པའི་དངོས་པོ་བདག་མེད་པ། །སོགས་
 དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་ལུགས་གཞན་དུ་འདེན་པར་
 བྱེད་ཅིང་། རོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་དོན་རྣམ་པར་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་ཤིང་མཁས་པར་
 ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་དག་འདི་སྐད་སྤྲུས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་འབྱོར་སྟོད་པ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྟོགས་སྤྲུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་དང་
 རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་སོགས་ལུགས་རྒྱས་པར་བཀོད་ནས། དབྱུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། དེ་ལ་བརྟེན་བྱ་སྟེ་
 མེད་པའི། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
 གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཅག་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་གཟིགས་ནས་དེ་སྐད་
 གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་རིལ་གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་

དང་། མདོའི་དོན་བཤད་ཚུལ་དང་། ཚད་མ་དང་། སྤྱི་ཕྱོག་དང་ཟུང་བཏགས་དང་སྒྲིམ་ལུགས་དང་
 སྒོལ་ལུགས་མཐའ་དག་བཀག་ལ་ཤེར་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་ཅི་རིགས་སྤར་ལྟར་བཤད་པས་དངོས་སྤྱིའི་
 མཚན་ཉིད་མདོའི་དགོངས་དོན་མིན་པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་མདོ་དོན་སྒོལ་འབྱེད་ཐོག་མ་བྱས་ཤིང་།
 དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཞིབ་པར་དེ་ལྟར་དུ་ནི་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་བཤད་དེ། དབུ་མ་སྤར་
 བ་ལས་འདི་ནི་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པ་ཟབ་མོའི་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་མི་དཔོགས་ནས། ཞེས་བ་ནས། ཞེས་
 ཟེར་ཏེ་ཕྱོགས་སྤུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སེམས་ཙམ་པས་བཟུལ་བ་སྟོང་སོགས་མཛད་ནས། ཡང་
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ལ་ལན་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བ་ནས། སྒྲོ་སྒོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཉན་
 རོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་སྐྱབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དེ་རེ་རེའི་ལན་རྒྱས་
 བར་བཤད་པས་སྒྲོ་སྒོས་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་ལ་བལྟ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་ཟེ་རིན་པོ་ཆའི་དབུད་ལུགས་
 འདིས་དབུད་ན་གོ་སྒྲ་བ་གཅིག་ཡོད་པས་ལྷེ་མིག་མེད་པར་སྒྲོ་སྐྱགས་འབྱེད་པའི་ངལ་བ་མཁས་
 བས་མི་བྱ་ལ་རང་རྒྱུད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་པའི་ཇི་ལྟར་འབྱེད་སྐྱམ་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་
 མེད་སྒྲོར་སོགས་རེ་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་སྒོས་མི་ཟད་པ་ལས། དེས་པའི་དོན་
 ཀྱི་མདོ་སྟེ་ལ་རྟོན་གྱི་བྱང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྟེན་དགོས་
 ཤིང་། དེས་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་སུ་སྟོན་བ་གཅིག་དགོས་
 ཏེ། དོན་དམ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་ཡོད་པས་གཞན་དུ་བྱང་མི་བྱང་བསྒྲོག་པ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་
 སོགས་ལ་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྤར་བ་ལས་དེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་
 དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་
 ཤིག་གཞན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་བྱང་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བ་ཆད་མས་
 ཡང་དག་པར་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། མི་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་

ནི་མི་བདེན་ཏེ་བརྟུན་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་འཁོར་
འདས་གང་ལ་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བྱང་མེད་པར་གསུངས་པ་བྱངས་ཏེ། དངོས་སྤྱི་མཆོན་ཉིད་
གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྟེ་བ་འགོག་པར་བཞེད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་
དམ་བདེན་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་དང་། སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ཡང་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱན་རྒྱུ་
དངོས་སུ་སྟོན་པ་བྱང་དོན་དང་། འབྲུམ་ལས་གཞུགས་འཛིག་རྟེན་མ་སྟོང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་
གཉིས་སུ་མེད་པ་སོགས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་དངོས་སུ་སྤྱར་བ་དང་དངོས་སུ་མ་སྤྱར་ཡང་དོན་
གྲིས་སྤྱར་བ་རྣམས་ངེས་དོན་དང་། འེར་སྤྱིང་དང་། རྩོམ་གཅོད་ལས། དེའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱང་སྤངས་ན་
ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་དང་། དཀོན་བཅེགས་ལས། གང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཛོན་
པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྩལ་མོན་སྤྱི་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་མ་
གསུངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་བྱང་དོན་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཆོན་གཞི་ཅན་
ཡིན། འཁོར་ལོ་བར་མ་གཉིས་བརྩོན་བྱ་གང་ལ་བརྩམས་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཀྱང་བར་པ་ལ་དོན་
དམ་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་དངོས་སུ་སྤྱར་བ་དང་། རྣམས་ལ་སྤྱར་བ་དང་། མ་སྤྱར་བ་གསུམ་ཡོད་
པའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དགོངས་པ་བཤད་ཀྱང་ངེས་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་ནི། དབྱུ་མ་སྤྱང་བ་ལས། ཁ་
ཅིག་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྟེས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་བྱང་དོན་ཡིན་
ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལས་མདོའི་དོན་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་བརྟུན་པའི་ལན་
དུ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བར་མི་བྱེད་
དོ། །ཞེས་པས་བཤད་ལ་འོན་དགོངས་འབྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་བར་པ་སོགས་སུ་བཤད་པའི་མཆོན་
གཞིར་གང་འཛིན་སྟུམ་ན། དེའི་མཆོན་གཞིར་འེར་སྤྱིང་དང་རྩོམ་གཅོད་ཀྱི་ཆོག་དེ་དང་། དཀོན་
བཅེགས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་སོགས་དགག་བྱ་ལ་བྱང་པར་མ་སྤྱར་བ་དག་འཛིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་
ངེས་དོན་དུ་སྤྱབ་པ་དང་མི་སྟེ་བ་སོགས་མཐོང་བ་ཆོས་གསུངས་པ་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་མཛོན་སུམ་

དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་དང་སྤྱོད་ཅིན་ལྟར་འཛིན་པ་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་བདག་མེད་ལ་དགོངས་པ་དང་བྱང་དོན་དང་སྤྱོད་ཅིན་མཆིས་པ་སོགས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་
 ཉིད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ཐོབ་པའི་ན་
 དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་དོན་དམ་ཡང་
 དག་འཕགས་ངས་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ལས་ཀྱང་
 དགོངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་བྱངས་སོ། །དེས་ན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་
 གྱི་སྤྱོད་པ་ཤད་སོགས་ཚུལ་འདྲ་བ་ལས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སེམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ན་
 མེད་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱོད་འདེབས་ཆེན་པོ་སྟེ་ཁམས་བཙུག་གྱི་བྱུག་ལྟ་བུ་མིན་པའི་ཁམས་བཙུ་
 གཉིས་མེད་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྤྱོད་གཉིས་དངོས་སུ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ལ་ཡུལ་མེད་
 ན་ཡུལ་ཅན་གྱང་མེད་དགོས་པས་དོན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་འདེབས་འདི་འདྲ་མདོ་གང་
 གི་དོན་མིན་སྟུང་པར་མཛོན་ལ། འདི་དག་ནམས་ཀྱིས་སེམས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དོན་བཀག་
 གྱང་། ཁམས་བཙུག་སོགས་མི་འགལ་བར་བཤད་འདུག་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དགོངས་འགྲེལ་
 དང་། ལང་ག་ཤེགས། རྒྱ་གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་བསྟོད་པའམ་སྤྱད་པ་སྟེ། འདིའི་སྤྱོད་
 དོད་སམ་གྱི་ཉི་བསྟུས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་ལ་ཡང་སམ་ཡང་དག་དང་ཀྱན་ཏུ་དང་གྱི་ཉི་ཞེས་བྱས་ན་
 འགྲོ་བ་དང་མ་བྱས་ན་སྤྱོད་པ་དང་གྱི་ཉི་སྤྱོད་སོགས་ལ་འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱམས་འཇམ་
 དབྱངས་སྤྱན་རས་གཟིགས་སོགས་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་། མཆོག་བྱང་ཐོད་སྤྱང་རབ་འབྱོར་སོགས་མང་
 པོ་ནམས་ཀྱི་བྱི་བ་དང་ལན་དང་རང་རང་རྟོགས་པ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་མང་པོའི་
 དགོངས་པ་བཀའ་བས་མཆོན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱན་སྤྱོད་བཀོད་དང་ཐོད་སྤྱང་ལེ་ཏུ་དང་། མདོ་
 ཉིང་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོ་ལྟ་བུ་ནམས་ནི་འདི་བས་

དགོངས་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེད་དང་། འཁོར་ལོ་བར་བ་ལ་ཆ་ཕྱེན་ས་
 རོན་དམ་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་དེས་རོན་དང་མ་སྦྱར་བ་སྦྱང་བཞིན་པ་མིན་ཡང་དེས་རོན་བཤད་ཐེད་
 ཡིན་ལ། བདེན་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཡོད་མེད་སོ་སོར་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བདེན་མེད་བཤད་རྟོགས་མི་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་པལ་བ་སེམས་ཅམ་
 གྱིས་མཆན་ཉིད་གསུམ་བསྟན་ཅིང་གདུལ་བྱའི་རོན་ཁར་བྱུང་དུ་ཤེར་མདོས་ཀྱང་བསྟན་ལ་ལེགས་
 ཕྱེད་མདོ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱུ་མ་སྦྱང་བ་ལས། འོ་ན། དེ་ཉིད་
 ལས་རོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དུ། །ནས་འདི་ཡང་རི་ལྟར་བྱངས་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་
 དགོངས་འབྲེལ་དང་འཕགས་པ་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་
 གྱི་ལུགས་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གྱིས་བརྟུན་པའི་ལན་དུ་མདོ་དེ་དག་གིས་སེམས་
 ཡོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིད་གཟུགས་ཀྱང་ལན་དུ་མར་བཤད་པས་ཕྱིད་གཟུགས་ཀྱང་རོན་
 དམ་པར་ཡོད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བརྟུན། དེ་རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་སྟུང་ན་སེམས་
 ལ་ཡང་མཚུངས་ལ་དེས་ན་སེམས་ཅམ་བསྟན་པ་ནི་སྤར་ལྟར་པལ་བའི་རོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དབྱུ་མ་སྦྱང་
 བ་ལས། དེ་མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་མ་
 འཛིན་པར་སེམས་ཅམ་སོ་ཉིད་དེ་ནི་རིམ་གྱིས་རོན་དམ་པའི་རྒྱ་མཆོར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་སྟུང་དུ་བྱུངས་ཤིག །འདི་ལྟར་གང་ཞིག་ཅིག་ཅར་ཆོས་མ་ལུས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་རུས་པ་དེ་རེ་ཞིག་སེམས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིད་རོན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཉིད་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་ན་
 དེ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་རྟུང་ནས་ཟབ་མཐིམ་རོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དགག་བྱ་འཁོག་ཕྱེད་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། གཞོད་མེད་རྗེའི་སྤར་བཞག་མིན་དགག་བྱར་
 མཐུན། །ལང་གཤེགས་ཡབ་སྐུས་མཇལ་བ་ལས་གསུང་ཕྱིར། །པལ་ཆེར་འབྲེལ་རྒྱ་མདུན་མིགས་

རྟགས་འགོད་དཔེར། བདེན་བའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བྱིར། གཞུགས་སོགས་བདེན་མེད་
 གཞུགས་བརྟན་བཞིན་བདེན་ན། གཉིས་པོ་དེར་དེས་བྲལ་བྲལ་བྱོགས་ཆོས་དེའི། གཅིག་མིན་
 ཆ་བཅས་དུ་མིན་གཅིག་མེད་བྱིར། རྩི་རྩི་གཞེགས་མ་ཡོད་མེད་སྒྲུ་འགོག་དང་། སྤྱ་བཞི་སྒྲུ་
 འགོག་རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་རྣམས་གཙོ། ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། དབང་པོ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པ་
 ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་འཛོག་པ་ཅམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ་དེའི་བཞག་པ་མིན་པའི་དཔྱད་
 ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཆད་དུ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་ཀྱིན་བཞེད་དེ། བདེན་
 གཉིས་ལས། གལ་ཏེ་བྲིད་ཀྱང་རིགས་མིན་པར། རི་ལྟར་སྒྲུང་བཞིན་འདོད་ན་ནི། འུ་བྱ་ཅག་
 ལ་དེ་མཚུངས་ཉིད། རིགས་པར་ན་ནི་ཐམས་ཅད་འབྲེལ། ཅེས་དང་། རི་ལྟར་སྒྲུང་བཞིན་ངོ་བོའི་
 བྱིར། འདི་ལ་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་གོ། རྣམ་པར་སྒྱུད་པ་བྱེད་ན་དོན། གཞན་དུ་སོང་བས་གནོད་པར་
 འགྱུར། དབྱེད་ན་ཆོས་རྣམས་མི་རྟེན་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། གལ་ཏེ་མ་
 བརྟགས་པ་རྟོག་པ་མེད་ཡིན་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་བྱོགས་པ་རྟེན་པའི་
 རྣམ་པ་ཉི་ལྔ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལས་བསྒྲོག་པའི་བྱིར་མ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་འགོག་བྱེད་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ན་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་པའི་གཏན་ཆོགས་འགའ་རྒྱང་མ་གཏོགས་པ་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱེད་དེ། ལང་གཤེགས་དང་ཡབ་སྲས་མཇུག་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཅིག་དུ་བྲལ་གསུངས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་རྒྱུད་དུ་གཅིག་དུ་བྲལ་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། གཅིག་
 དང་གཞན་ཉིད་སྤངས་པ་ཡི། གཞུགས་ནི་རི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ། སྒྲུང་ཡང་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། རེ་
 བཞིན་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད། ཅེས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇུག་པ་ལས། མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་
 ལ། རི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། གཞུགས་བརྟན་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་

བར་གྱིས། །སོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དངོས་སོགས་གང་གང་རྣམ་བཟགས་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་
 གཅིག་པ་མེད། །གང་ལ་གཅིག་པ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་དུ་མཁའ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། གང་གིས་དངོས་རྣམས་ངེས་བཟགས་ནས། །ཡང་དག་དུ་ན་དངོས་མེད་ཅིང་། །འདི་
 ལྟར་དེ་དག་གཅིག་བྱ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །སོགས་དངས་ལ། དབྱ་མ་སྒྲང་བ་
 ལས་ཀྱང་རྟོ་རྟེ་གཟེགས་མ་དང་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་དང་། ལུ་བཞི་སྟེ་འགོག་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་
 ཡང་གསུངས་ལ་འགལ་བློ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་བཤད་པས་སོ། །དུ་བྲལ་
 གྱིས་འདུ་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་ཐབས་པས་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་
 དངོས་སོ་ཁོ་ན་ལ་ཅི་བསྟོ་གོས་ཞན་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དབྱ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་བྱུང་བ་
 རི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའོ། །མ་བྱུང་བ་ནི་རགས་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་རབ་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་
 མཁའ་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་མཐའ་དག་ཀྱང་སྤར་བསལ་བེན་ཏེ་ཁམས་བཙུག་པོ་དག་ནི་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་སོ་འདི་དག་ནི་བདེན་པར་མེད་དེ། ཡང་དག་
 བར་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་བདེན་
 བ། བདེན་བྱུང་གི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ངེས་ཤིང་དེ་གང་རུང་དུ་མ་བྱུང་ནའང་བདེན་པར་
 མེད་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་
 མ་གང་རུང་གིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དབྱ་མ་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་སྤྱོད་དངོས་འདི་དག་ཡང་
 དག་དུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་
 བཞིན། །ཞེས་དང་། བྱུང་སྟེ་ཀྱང་དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། །གཅིག་
 པའམ་གཅིག་ཤོས་ལས་མི་འདའོ། །དེ་དག་གི་ནི་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 པས་སྤང་པོ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚུགས་ཆོས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། རྟགས་དེའི་བདེན་བྱུང་
 ཀྱི་གཅིག་མིན་ཏེ། ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་དེའི་བདེན་བྱུང་གི་དུ་མ་མིན་ཏེ། བདེན་

གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འདི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་མཁས་པ་གཞན་
 ཡང་རྣམ་བཤད་དགོངས་རྒྱན་ལས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་ལ་
 ཙོན་པ་སྤངས་ཚུལ་སོགས་གཞན་དུ་སྒྲོས་ཟིན། འབྲུག་སྐབ་ལ་དེས་གཞི་མེ་ལོང་། གཟུགས་བརྟན་ལ་
 དོགས་སྤངས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་དེས་པ་མེད་པ་ཡང་རིམ་བཤེས་བཞིན་དུ། དབུ་མ་རྒྱུ་རང་
 འབྲེལ་ལས། གཏན་ཆོགས་གྲུབ་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་ཆོས་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་མིན་ནམ། ཇི་
 ལྟ་ཞེན་མེ་ལོང་གི་དོས་ལ་མིག་གི་འོད་ཟེར་སོག་ནས་ཕྱིར་ལོག་པས་རང་གི་བཞིན་ལ་སོགས་པ་དེ་
 ལྟར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་སོགས་དང་། འདི་མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་གྱུར་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཇི་ལྟར་དེས་ཏེ། སོགས་
 སོ། །དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་
 སྒྲོ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཅིག་པ་ཉིད་
 དང་བྲལ་བ་གྲུབ་ན་དུ་མ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དོ་རྩེ་གཟེགས་མ་ནི་དབུ་མ་སྤང་བ་
 ལས། འདི་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་པས་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པ་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་
 གང་དག་དོན་དམ་པར་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་
 བ་དེ་དག་ནི། ཡང་དག་པར་ན་དོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་སྒྲིལ་སོགས་པ་ལྟ་
 བུལ། །རང་དང་གཞན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་སྐྱས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཁོ་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྐྱེ་བས་དོ་པོ་ཉིད་ལ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལོག་ན་དངོས་པོ་དེ་ཡང་ལོག་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །མ་ལོག་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་མི་ཁུས་ཏེ། མི་
 ལམ་ལ་སོགས་པ་ན་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྩན་པར་ཡང་སྐྱེ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་

སྐྱེ་བའི་མོ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཏུ་ཐེན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ནི་ངེས་པར་གྲུབ་པ་ནི་
 མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉི་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཉི་བར་ནི་ངེས་པ་མེད་
 དེ། ཞེས་པས་ཁྱབ་པ་སྐྱབ་ཅིང་། དེའི་རྟགས་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི་ལས། རང་ལས་སྐྱེས་ན། དེ་ཉིད་ལས།
 དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་
 དེ་ཞིག་ཐ་སྙད་དུ་རང་ལས་སྐྱེས་པ་མི་སྤིད་དོ། ཞེས་པས་མེད་པས་སྐྱེད་མི་སྤུབ་པ་མོ་གཤམ་གྱི་
 བྱ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོད་ན་སྐྱེ་མི་དགོས་པ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། རྒྱ་འབྲས་ལ་ཐ་དད་
 གཅིག་དགོས་ཤིང་དོན་གཅིག་ལ་ཤིང་དང་ལྗོན་པར་བཟོད་པ་ལྟ་བུས་མིང་ཐ་དད་ཀྱིས་མི་གྲུབ་པར་
 བཤད་པ་སོགས་རིགས་པ་དུ་མ་མཛད་དོ། །གཞན་ལས་སྐྱེས་ན། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ལས་ཀྱང་
 མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལས་དངོས་པོ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཞིག་ལས་འགྱུར་གྱང་།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟག་པ་ལ་རིམ་དང་རིམ་མིན་དང་། བན་འདོགས་སོགས་དང་ལྟོས་པའི་དོན་བྱེད་
 སོགས་མི་འཐད་ལ། དེ་ཉིད་ལས། མི་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སོགས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་ལས།
 འདས་པ་ཞིག་ནས་དངོས་པོ་མེད་ལ། མ་འོངས་པ་ཡང་འདས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་མེད་
 པས་བྱ་བྱེད་མེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལས། ད་ལྟར་གྱི་ལས་སྟོགས་ཀྱང་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལས་འབྲས་
 བྱ་ཡང་དག་པར་སྐྱེད་ན་དུས་མཉམ་པའམ་ཐ་དད་པ་ཞིག་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱང་ན་སོགས་ལྟར་དུས་
 མཉམ་འབྲས་བུའི་སྟོན་དུ་མ་གྲུབ་པས་མི་སྐྱེད་ཅིང་ཐ་སྙད་མི་རུང་ལ་འཆོལ་བར་ཡང་འགྱུར། དུས་
 ཐ་དད་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་ན་འདས་པར་སྐྱེ་བས་མི་འཐད། མ་ཆོད་པ་ལ་བདག་
 ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་ན་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་རྒྱུའི་སྟོན་ན་ཡོད་དང་། དུས་མཉམ་
 དང་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་མ་ཆོད་པར་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་རྟོག་བཞི་ལས་སྤྲ་མ་
 གཉིས་ཁེགས་ལ། བཞི་བ་ཐ་སྙད་དུ་རུང་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་རུང་བ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ཅིང་དེ་
 ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཀྱི་ཆའམ་ཡུལ་གྱི་ཆའམ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སོགས་ཆ་དུ་མ་མེད་པ་མི་སྤིད་པར་

བསྐྱེད་ནས་ཆ་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་བྱུབ་ན་ཆོས་གཅིག་ཆ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྩུབ་པའི་དོན་
ལ་མི་འགལ་ཡང་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པ་ལ་འགལ་བ་དུ་མ་སྟོན་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་། །གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ།
དེ་ཉིད་ལས་གངས་ཅན་གཙོ་བོ་དབང་ལྷན་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ཟེན་བཤད།
རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་དག་ནི་ཆོར་མ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པས་སྐྱོགས་བྱུབ་ལ་
དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་བུས་རང་གཞན་གྱི་སྐྱས་པས་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་མ་ལུས་པ་དག་གཞོན་པའི་
ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་རྗེའི་གཟེགས་མ་ཐོགས་པ་མེད་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་རབ་ཏུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱགས་པ་དང་ཤེས་བྱེད་བསྐྱབས་སོ། །ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ནི།
དེ་ཉིད་ལས། གང་ཡང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་འགག་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་བྱད་པར་བྱ་བ་མེད་ལ། བྱད་པར་དེ་སྐྱེ་རྒྱ་ཡོད་ན་བྱད་པར་དེ་སྤར་མེད་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ལ། མེད་པ་སྐྱེ་ཞེས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་ན་མེད་པར་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་རུང་། ལྟ་
བཞི་སྐྱེ་འགོག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ལྟ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་བདེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོད་པའི་གཞིར་
གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དོ། །སོགས་ཀྱིས་བཤད། དེ་
བཞིན་དུ་བདེན་གཉིས་ལས། དུ་མས་དངོས་པོ་གཅིག་མི་བྱེད། དུ་མས་དུ་མ་བྱེད་མ་ཡིན། །གཅིག་
གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། །གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པའང་མིན། །རྩ་འབྲེལ་གྱིས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་གཏན་ཆོགས་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ནི། དོན་དམ་པར་རང་
བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ། །

བཞི་པ་ལམ་སོགས་བྱད་པར་ནི། གང་ཟག་བདག་མེད་བདེན་གཉིས་རྣམ་བཞག་
མ་ཐུན། །ཤེས་སྐྱིབ་ཐུང་པས་བདེན་འཛིན་གཞུང་འཛིན་སོགས། །བདེན་རྣམ་བཅུ་དྲུག་གཉིས་སྒྲུབ་
བདེན་མེད་རྣམས། །ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་བྱད། །མཐོང་སྟོན་མཉམ་རྗེས་བྱད་

བར་གཉིས་ཀ་མ་ཐུན། །ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་ནས་འདྲི་ག་
 བ་དང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བའི་དོན་སོགས་རང་རྒྱུད་བ་གཉིས་མ་ཐུན་ལ།
 ཤེས་སྒྲིབ་ལ་སྒྲུབ་བརྗོད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་བདེན་འདྲི་དང་། རགས་བ་གཟུང་བ་དོན་འདྲི་དང་། གཟུང་
 འདྲི་ཐུང་ཐུང་འདྲི་བ་དང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་སོགས་སྒྲུབ་ཉོན་སྒྲིབ་སྟེ། བྱང་སེམས་དང་རང་
 རྒྱལ་དང་། ཉན་ཐོས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོར་སྤངས་བར་བྱ་བ་གསུམ་དང་། དེ་སྤྲོད་བྱེད་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་བ་བཞི་དག་གི་རྣམ་
 པ་མི་དཔྱད་སྒྲུབ་སྒྲོ་ནས་ནི། ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་བཞིའི་མི་
 རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གཙོ་བོར་སྒྲོ་ལ། རང་རྒྱལ་བསེ་རུའི་རིགས་ཅན་གྱིས་གཟུང་
 འདྲི་ཐུང་ཐུང་འདྲི་བ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་རྟོགས་རིགས་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཟུང་
 དོན་རྟོག་བ་སྤྲོད་བྱིར་དང་། འདྲི་བ་མི་སྤྲོད་བྱིར་དང་ནི། རྟོན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་
 བསྐྱུས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་གཟུང་འདྲི་ཐུང་ཐུང་འདྲི་བ་སྤྲོད་བར་རྟོགས་པའི་ལམ་གཙོ་
 བོར་སྒྲོ་བསེ་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་བ་སྤྲོད་ལ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་གྱིས་བདེན་འདྲི་སྤྲོད་བྱེད་མི་
 རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བདེན་མེད་གཙོ་བོར་སྒྲོ་བ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། བདེན་དང་བདེན་
 ལ་བཟོད་བ་དང་། །ཤེས་པའི་སྤྲོད་ཅིག་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཕན་
 ཡོན་བཅས་བ་འདིར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྤྲོད་ཅིག་མ་བཅུ་
 དྲུག་མཉམ་བཞག་དང་ཐུང་ཐུང་ཐུང་ཐུང་འདྲི་བ་སྤྲོད་ལ། སྒྲོ་བ་ལམ་སྒྲོར་དགུ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་
 སྤངས་སྤྲོད་ཚུལ་ཡང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་ཅི་
 མ་ཡི། །གཉེན་པོ་རྒྱུད་རུའི་རྒྱུད་རུ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ལ་
 རང་རྒྱུད་བ་གཉིས་མ་ཐུན། ཐེག་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་དག་གི་བྱུང་བར་ཡང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།
 ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། ཉམས་བྱིར་སྒྲོ་བ་མ་བསེ་རུ་དང་། །རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་དག་

བ་སྟེ། །སངས་རྒྱལ་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཉལ་ཏུ་བ། །ཞེས་ཅན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་གཟུང་
འཛིན་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་གཏན་ཟད་
ཀྱི་རྣམ་དག་བཞི་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲིབ་པ།

རང་དབང་ཚུལ་གསུམ་རང་རྒྱུད་ཅེ་བརྒྱ་བའི། །

ལུང་རིགས་སྒྲིབ་རྒྱའི་ང་རོས་བདེན་ཞེན་གྱི། །

རི་བོའི་བཤོད་བཙུག་གསུམ་སྒྲིབ་ཀྱི་པའི་ཅེར། །

བརྒྱལ་བའི་ལེགས་ལྡན་ཞི་འཛོའི་ལུགས་བཟང་ཆད། །

ཐུགས་རྩེ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བའི་བྱང་པའི་བཟ། །སྒྲིབ་མའི་རོལ་བ་འབྱུང་གྱི་ཉིང་འཛིན་སྒོ། །འབྱུང་ས་
སྒྲིབ་འཇལ་བའི་བཏུ་བྱུ་བཟང་ཡས་གྱི། །འབྱུང་གནས་རང་རྒྱུད་བྱུ་བ་མཐའ་སྒྲིབ་རྒྱུ་མེད། །གཞི་ལ་ཀུན་
རྒྱུ་ལམ་ལ་ཟབ་དོན་སྒོམ། །འབྱུང་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་མེད་སྒྲིབ་རྒྱུ་མེད། །འགལ་འདུ་ལྷེ་བས་སྒྲིབ་ཀྱི་
བཞེན་ངལ་ཏེ། །དབྱིག་སྒྲིབ་རྒྱལ་པོའི་ངན་སྒྲིབ་ལྟར་བཏོན་རྒྱུ་དང་། །རང་རྒྱུད་ལུགས་འཛིན་བཏུ་ཆེན་ཉིམ་
བརྒྱུ་ས། །དགག་སྒྲིབ་ལོད་སྒྲིབ་ཀྱི་མི་བསྐྱེད་པར། །སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་བཙུག་བཙུག་སྒྲིབ་འདབ་བརྒྱ་
བཞད། །གནས་ལུགས་མཐའ་དབྱིངས་གསལ་རྣམས་ཅིག་ཅར་བྱས། །

ཞེས་བྱུ་བ་མཐའི་རྣམ་བཞག་འབྱུང་སྒྲིབ་གདོང་ལྡེ་སྒྲིབ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་གསལ་རིན་
ཆེན་སྒྲིབ་མའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་བྱུ་བ་གྱི་ཡོད་མཐའ་བསལ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་དུ་
བསྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བྱས་ཟེན་རོ། །

༩ ན་མ་སྐར་སྤྱི་ཅ་གུ་རུ་མཛུ་སྟོ་ཡུ་ཅ། འདིར་ཐེ་སྐ་མ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། འཛམ་གླིང་
 མཁས་པའི་རྒྱན་གྱུར་འདི་རྣམས་ཀྱི། །ལེགས་བཤད་ཀྱན་ལ་སྤྱིང་ནས་གྲུས་མོད་ཀྱང་། །འཁོར་
 འདས་རྟེན་འབྱུང་མི་སྤྱིའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱིས། །མཐར་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཛིག་
 བྱེད་པ། །རྒྱ་བ་ལས་འོངས་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། །སྟོ་མིག་ཀྱུན་འཛི་ཆལ་རབ་སྤེ་བའི་
 ཆོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་མཐོང་ནས། །སྤྱུ་སྤྱུ་ལུགས་བཟང་གཙོ་མོར་མི་
 འཛིན་སྟ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་གཞུང་ལུགས་དང་བྱུ་བའི་མཐའ་ཡོད་དོ་ཅག་གི་ཡང་ཅེ་དུས་
 གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་བསྟོད་ལ་བསྟོད་པར་
 འགྱུར་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གཞུང་ལམ་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་འཕགས་བཞི་ཐམས་ཅད་སྦྱེད་
 བའི་ཡུམ་ཆེན་མོ་རྒྱ་དང་བྲལ་བ། མཚུངས་པ་མེད་པ། བསྟོད་པའི་ལམ་གྱི་དམ་པ་གཅིག་ཤུར་
 གྱུར་པ། སངས་རྒྱས་བྱང་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུས་དང་ཡོངས་སྦྱོང་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བར་
 འབད་བཅའ་སྟོམ་སེམས་གཞན་ལ་དགའ་སྟོན་འབྱེད་པའི་བདུད་ཅི་སྐྱ་ན་མེད་པ་མཐའ་དང་མཐར་
 འཛིན་སྟ་རགས་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལམ་སྤྱུ་སྤྱུ་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དུ་སྟོལ་བཏོད་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་ལམ་ཆེན་པོར་
 མཛད་པ་དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འཆད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་སྐྱ་བཤད་དང་བཅས་པ་དང་། མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་དང་། དེའི་བྱང་ཤེས་དང་། བྱུ་བ་མཐའ་
 བཤད་པ་བྱུག་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་བྱིར་སྟོལ་ཁས་སྦྱངས་ལ། །འགལ་བཞེད་ཐལ་
 འགྱུར་གཙོ་བྱིར་ཐལ་འགྱུར་ལ། །ཞེས་སྤྱས་ཏེ། ཆིག་གསལ་ལས། དབྱ་མ་བ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། རྟོགས་གཞན་ཁས་སྦྱངས་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་དབང་དུ་བྱུང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་རང་རྒྱུད་
 དོན་གཅིག་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་
 ཁས་སྒྲངས་ན་སྐྱེ་བ་ཡང་རང་གིས་བྱུང་བས། དཔུང་བ་ན་མཐའ་བཞི་སོགས་གང་རུང་གི་ཕྱོགས་
 དང་། དེ་བཞི་གང་རུང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་བསལ་བའི་
 དབྱ་མའི་དོན་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་
 ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུལ་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །སྒྲུབ་ཀ་བརྗོད་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། ཚེད་རྒླག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྒྲོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་
 བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྒྲོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་རྒྱུད་ཐ་སྙད་དུ་མི་བཞེད་
 ལ། དེ་ལྟ་ནའང་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་བདེན་མེད་རྟགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཤིན་ཏུ་ཡོད་དེ། ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་
 མཐའ་བཞི་གང་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་ལ་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བརྒྱག་དོན་འཕེན་པ་
 དང་མི་འཕེན་པ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་ཅི་རིགས་ཀྱིས་འགལ་བ་བརྗོད་ནས་འགོག་པ་འོག་ཏུ་འཆད་
 འགྱུར་ལྟར་གཙོ་བོར་འགོད་པའི་དབྱ་མ་བ་དང་དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་སྒྲུབ་ཤད་
 གྲུང་དེས་སོང་ངོ་། །འདིར་ཐལ་འགྱུར་དང་གཞན་གྲགས་བཀོད་པ་གཉིས་ལ་བྲུབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་
 ཤིན་ཏུ་མི་འགལ་ཉེ། གཞན་གྲགས་བཀོད་པ་པལ་ཆེར་ཐལ་འགྱུར་དུ་ཡང་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་
 ན་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། མངོན་གསལ་གྱི་
 རུམ་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་སྒྲུང་ཙམ་མི་གནས་དབྱ་མར་གྲགས། །ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ་གཞན་ལ་
 ལྟ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཐལ་འགྱུར་གཙོ་བོར་བཞེད་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། རྒྱུན་
 འདི་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱན་རྗེ་བ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྒྲོན་ནས་ནི་མིན་
 ཉེ། ཞེས་དང་། རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་ཞིག་ཁས་སྒྲངས་ན་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་པན་ཚུན་

ལྷོས་པའི་བྱིར། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པས་ཞེས་པ་ལྟར་མ་བརྟགས་མ་དབུད་པར་
ཀྱེན་གྱིས་སྒྲུང་བ་འདི་ཙམ་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། དཔལ་བོའི་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
སྒྲོམ་ལས། བདག་མེད་སེང་གའི་སྤྱ་ཆེན་བསྒྲགས། རྟོང་བ་ཉིད་སོགས་ནམ་གངས་སྒྲོ། ལྷ་མ་
འབྲ་སོགས་དཔེ་མཐའ་ཡས། ཐེག་པ་སྤྱ་ཆོགས་ཐབས་ཚུལ་གྱིས། ཁྱི་གནས་དབུ་མ་ཉེ་བར་
མཆོན། ཞེས་པ་ལྟར་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་ལའང་མི་གནས་པས་ན་མི་གནས་དབུ་མ་པ་དང་
རབ་ཏུ་མི་གནས་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི། དབྱེ་བ་བྱི་མོ་སྤྱགས་འཛིན་མི་འཛིན་གསུམ། ཞེས་སྤྱས་ཏེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་
འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ནི་ཐལ་རང་གི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་གཉིས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་མེད་
དུ་མཛད་པས་བོད་སྤྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལ་གཞུང་བྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་པ་དོན་དང་
མཐུན་ལ། སྤྱགས་འཛིན་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཆེ་བའི་ཞབས། ཞི་བ་ལྷ་རྣམས་དང་། སྤྱགས་མི་
འཛིན་ཀྱང་ལྷ་བ་འདི་འཛིན་པ་ནི། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་བོ་དང་སྟའི་
བྱང་ཚུབ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཞེས་པ་ལྟར་ཤུག་བཤེས་གཉེན་
དང་། སྟེ་བྱང་དང་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་སོགས་འཛོག་སྟེ། ཤུག་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རིམ་པ་གཉིས་
པའི་སྤྱད་བརྩམས་པར་མཛད་པའི་དོན་ལ་ལྷ་བ་འདིར་གསལ། སྟེ་བྱང་གིས་ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་
སོགས་ལ་དཔག་ནའང་དེ་ལྟར་དང་། དཔལ་བོའི་ལྷ་བ་འདིར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཀྱང་སྟེ་བྱང་ཆད་བས་བྱི་
མོར་འདོད་པ་དང་རང་རྒྱད་དངོས་སུ་བཀག་པར་འདོད་པ་འགལ་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་སྟེ་
བྱང་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱེད་བྱངས་པ་མི་སྤང་ལ། ལེགས་ལྷན་གཉིས་དང་ཆེ་བ་བྱིན་ཆད་ནས་དང་
ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱི་མོར་མི་འགྲུབ་ལ་དཔལ་བོས། སྟེ་མའང་སྟེ་མ་ཙམ་མིན་ཏེ། སོགས་ཀྱིས་རང་
རྒྱད་བཀག་ན་སྤྱགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་མཛོན་ནོ། །འོན། གཞུང་འདི་དཔལ་བོའི་
ཡིན་ན། ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། འདི་དག་གིས་བཀྲལ་བའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་བ་མི་

སྒྲུང་བས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། འདི་སྒྲོམ་ཡིག་ཡིན་པས་དོན་དབྱེ་མ་བསྟན་
ཀྱང་བསྟོད་ཆོག་པ་དང་རིགས་ཆོག་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་བཞིན་མཛད་པས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གཞུང་ནི་ཟབ་མདོ་རིགས་ཆོག་པ་བཞི་བརྒྱ་བ། སྟོད་འཇུག་མདོ་བརྒྱ་པ་གཉིས་
དང་ལམ་སྟོན་སོགས། ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཤེར་སྟོགས་ཡུམ་སྤྱོད་བརྒྱ་
བརྒྱན་དང་། སྒྲོ་བློས་མི་ཟད་པ་ཉིད་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་སྒྲུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དོས་
བས་ཞུས་པ། རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྣམ་རོལ་
དང་། དགོན་བརྟེན་གྱི་ལེའུ་དང་པོ་སྟོན་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ཡང་འོད་སྤངས་ལེའུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་སོགས་འཕགས་པ་ཡབ་སྤྱོད་
གྱི་ངེས་དོན་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པ་རྣམས་ཟབ་དོན་སྟོན་པའི་མདོར་བྱ་ལ། མདོ་སྡེ་ས་བརྒྱ་བ་དང་
སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་སྒྲོ་བློས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་
དང་། ཉིད་འཛིན་བཞིའི་མདོ་བཞི་དང་། པལ་ཆེན་དང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་རྒྱན་སྟུག་སོགས་
ནི་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཆར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ལ་དགོངས་འགྲེལ་རྩ་བོ་ཆེ་དང་། སྟོང་པོའི་མདོ་དང་
དེ་མཐུན་དགོངས་འགྲེལ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་རྣམས་བྱང་དོན་ཡིན་ཡང་ཕྱིན་དུག་སོགས་དེ་ལ་
བརྟེན་ལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ལ་བརྟེན་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆད་མར་མཛད་པའི་
གཞུང་། ཆོག་གསལ་ལས། མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་དང་གཏམ་བྱེད་ཅེན་ཆེན་འཕྲེང་བ་དང་ཡང་
དག་བསྟོད་པ་དང་། ཞེས་མདོ་ཀུན་བརྒྱས་དང་གཏམ་བྱེད་རིམ་པ་དབྱེ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་དང་
དོན་དམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་བསྟོད་པ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པར་བསྟོད་པ་ཡང་ཡང་བཀོད་ལ། གཞན་ཡང་། སྐྱ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། དཔེ་མེད་པར་
བསྟོད་པ་དང་། བསྟོད་པ་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་དང་། བསམ་མི་ཁྲབ་གྱི་བསྟོད་པ་སེམས་གྱི་
རྟོག་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་བཤད་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འབད་པས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཕགས་པའི་

བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་ཆིག་ལེའུ་བྱས་དེ་དང་། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་ཞེས་བྱ་ནས་པར་འཐག་བཅས་
 ལྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དེ་དང་། །གང་ཡང་ཙྰ་ཙྰ་པ་ནས་པར་བསྒྲིག་པ་བཞོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་མཐོང་
 གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་དབུ་མ་ཙྰ་པ་དང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་དང་ནས་པར་འཐག་བཅས་ནི་ཞིབ་མོ་ནས་
 འཐག་དང་ལྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དང་ཙྰ་ཙྰ་གྲེ་རིགས་ཆོགས་ལྟ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བརྒྱ་
 བ་ལ་སོགས་དེ་དག་དང་ནི་དེ་བཞིན་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་ནས་མང་དང་། །ཞེས་འཐགས་པ་སྟེ་བཞི་
 བརྒྱ་པ་དང་སོགས་སྐྱས་འཐགས་པ་སྟེ་དབུ་མ་ལེགས་པའི་ཆད་དང་འབྲུལ་བསྒྲིག་དང་། །གཞན་
 ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འགའ་རེ་དང་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་སྐར་སྐྱས་པ་མདོ་བདུས་
 དང་སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པ་ནས་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་
 ཡན་ཆད་གཅིག་ཏུ་ཆད་མར་མཛད་ཅིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་
 འགྲེལ་བ་མཐོང་ནས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གང་། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་ལས་
 འོངས་དང་བདག་གིས་ནས་པར་བྱེ་ལས་རྟེན་པ་གང་། །དེ་དག་བསྟོམ་སྟེ་སྟོ་ཆེན་ལྡན་ནས་མཁྱ་
 བར་བྱ་བྱིར་ཡང་དག་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡང་དག་གཅིག་
 ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ནས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་མེད་པར་སངས་
 འཐགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམ་སྐྱེད་སྟོར་དག་སོགས་ཀྱི་སྟོ་བཅོས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པར་མ་འབྱེན་པར་མི་
 བྱ། རོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེས་རོ་བོ་བ་སྟོང་ཁམས་ཆེ་མི་རུང་ལས་འབྲས་འདི་ཟབ་
 གསུངས་པ་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱན་དགའ་པོ་ལ་རི་ལྷར་ནན་ཆེར་གཏད་ལུགས་ནས་
 བསམས་ནས་རང་གཞན་སྤང་ལ་མི་གཏོང་བར་ཀྱན་ལ་ཐལ་མོ་སྟོར་འཆལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་
 ལྷུབ་སྤྱ་གཅན་འཛིན་ནི་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་དང་བཅས་སྟེས་ཀྱང་གསུངས་རྗེས་སུ། །འབྲངས་པས་
 དེ་ཡི་ཚུལ་ལུགས་དུས་ནི་ཡུན་རིང་ཞིག་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པར་མཛད། །དེ་ཡི་སྟོབ་མ་བསྟན་
 བཅོས་དེ་ལ་ནས་པར་འབྱེད་པས་ནས་དེས་སྟོ་ལྡན་པ། །ནས་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་སྤྱ་སྟེགས་མ་ལུས་

པམ་བྱས་སྐྱབ་མཆོག་བསྟན་བཟུང་རིང་བཤད། །ཅེས་པས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཡུན་རིང་
དུ་བཤད་ཚུལ་དང་། དེའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གཞུང་གི་རྣམ་བཞག་མང་པོ་བྱས་
ཚུལ་དང་ལྷ་སྟེགས་ཆར་བཅད་ལུགས་བཤད་པས་དེ་དག་གི་བཤད་རྒྱུན་ལའང་སློབ་དཔོན་འདིས་
བསྟེན་པར་མངོན་ཀྱང་གཞུང་པལ་ཆེ་བ་དེ་དུས་ནས་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ཆེ་བས་
དབྱིག་གཉེན་ཕྱོགས་སྒྲུང་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་སློབ་ནས་བཀག་ཀྱང་ཆེ་བར་སྐྱས་ཀྱང་མཆོན་སློབ་
ནས་བཀག་བ་མེད། ས་བཅུའི་སེམས་དབར་གྲགས་བ་སློབ་དཔོན་འདིའི་འགྲེལ་ཆེན་བཞི་སོགས་
དང་རྒྱལ་སྐྱས་ཞི་བ་ལྟའི་སྟོང་འཇུག་དང་བསྐྱབ་བཏུས་ན་སྤྱིར་དབྱེད་འཛོག་གི་སྟོམ་དང་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ་རྒྱལ་སྐྱས་ཀྱི་སྟོམ་བ་གསུམ་དང་ཐབ་དོན་སྟོམ་ཚུལ་སོགས་དང་
ཉན་བཤད་སོགས་རྒྱས་པས་འདི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཆད་སྐབ་དང་། ལམ་སྟོན་དང་། སོགས་སྐྱས་
དབྱ་མའི་མན་ངག་དང་བདེན་གཉིས་དང་། དབྱ་མའི་མན་ངག་གི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཆད་སྐབ་བྱ་ལ།
སྟོང་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་དང་ལམ་སྟོན་རང་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་ཡང་ལེགས་ཆ་ལེན་ཅིང་། རྒྱུད་ཆེ་
མ་ཅུ་འགྲེལ་ཆད་སྐབ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་དང་འཕགས་སེང་གི་ཡང་ལམ་སོགས་ཐལ་རང་
སྐུན་མོང་བ་གང་གསལ་ལེན་ལ་སྐུན་མོང་མེན་པར་བསྐྱེ་སྦྱང་མེད་པར་བྱ་ཚུལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་ཡབ་སྐྱས་གསུམ་གྱི་ལེགས་བཤད་ལ་ཆད་མར་བྱས་ནས་ལུང་མ་བྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འཁྲལ་བ་བྱལ་ཞིང་རིགས་ལམ་གྱེ་བས་གསལ་པོར་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་དེའི་བྱང་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ནི། བདེན་པ་གཉིས་སྟོན་མདོ་རིམ་བྱང་ཆུང་གི། གཞན་དུ་
བྱང་དགོས་གནས་ཚུལ་དེར་ངེས་ཕྱིན། སྐྱུས་ཟིན་མི་བྱང་བྱང་དང་སྐྱུས་ཟིན་དོན། སྒྲུབ་ཀྱང་
གནས་ལུགས་མིན་བས་བྱང་ཚུལ་གཉིས། རྩོམ་མཐའ་བྱང་དོན་བར་བ་ངེས་དོན་མདོ། ལང་
གཤེགས་དགོངས་འབྲེལ་རྒྱན་སྐྱབ་མདོ་ཆོན་ལྷན། བྱེད་པོ་གཞན་མེད་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་
ནས། སེམས་ཅམ་བྱེད་དོན་མེད་དང་སྟོང་པོ་རྟག ཀྱུན་གཞི་ཡོད་དང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་
བདེན། མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་ལྷ་བྱང་དོན་བསྐྱབ། ཅེས་སྐྱུས་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་
དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱུད་ཏེ་བྱང་ཆུང་གི་བུ་ལ་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་ལ་མི་
སྟོངས་པ་དང་དེའི་དགོས་པ་ཤེས་པ་དང་། ཡང་བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་གང་ཡིན་སྟུང་བའི་
ཐེ་ཆོམ་དང་བྱང་དོན་ལ་གནས་ལུགས་ངེས་དོན་དུ་འཇིག་པའི་ལོག་ཤེས་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བྱང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེའི་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཁོ་ནའི་
དོན་ཅན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དགོངས་པ་ཅན་ནི་གང་ཡིན་སྟུང་དུ་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་
བ་དང་། གང་ཞིག་སྟོ་ཞན་པ་ཉིད་གྱིས་བྱང་བའི་དོན་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་དེ་
གཉིས་ཀའི་ཐེ་ཆོམ་དང་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀའི་སྟོས་གསལ་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འདི་བརྒྱུད་སོ། ཞེས་སོ། བྱང་ཆུང་འབྲེད་བྲེད་ཡོད་དེ། རྟོན་པ་
བཞེས་འབྲེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅུ་ཤེས་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། སོགས་རིགས་
པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག སྐྱབ་དེ་ནི་རྩུབ་ཞེས་གསུངས། ཞེས་སོགས་དུ་མས་
ལུང་བཀོད་ནས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་བརྗོད་བྱའི་སྟོས་བཞག་སྟེ། དོན་དམ་གཙོ་བོར་

སྟོན་པ་ངེས་དོན་གྱི་དང་། ཀུན་རྫོབ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོ་བོས་
མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཡིན། བྱང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེ་
ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་བྱང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་
དམ་པ་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཀུན་རྫོབ་སྐྱབ་ལུགས་
དང་དོན་དམ་སྐྱབ་ལུགས་རི་ལྟ་བུ་ཞེན་ཡོད་དེ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་
སྣ་ཆོག་གས་ཅི་རིགས་སྟོན་པ་དང་། དམིགས་མེད་དང་སྒོ་འདས་སོགས་བལྟ་དགའ་བའི་རྟོགས་དགའ་
བའི་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྣ་
ཆོག་གས་པས་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཟབ་མོ་ལྟ་དགའ་བ་
རྟོགས་པར་དགའ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་
སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་གསོ་བ་དང་སྦྱེས་བྱ་དང་གང་ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྦྱེས་དང་ཤེད་བྱ་དང་
བྱེད་པ་པོ་ཆོར་པ་པོ་སྐྱད་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་
བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དངོས་པོ་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་
མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་
པ་དང་སྟོག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་བདག་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྣོ་སྟོན་པ་དེ་དག་
ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སྟོན་གྱི་བྱང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་
ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་
ཆོས་ཅན། བྱང་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཉེ། དངོས་བསྟན་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱངས་ནས་གནས་ལུགས་
ཆོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲུམ་སོགས་ཆོས་ཅན། ངེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་
ཉེ། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དེར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གནས་ལུགས་དེ་
ལས་གཞན་དུ་འབྲེན་པ་ལ་དབེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དགོས་པའི་སྟོས་བྱང་ཚུལ་ཉེ་བྱང་དོན་པལ་ཆེར་ལ་

དགོས་ཤིང་བརྗོད་བྱའི་བྲང་ཚུལ་མི་རྟོག་པ་སོགས་རིགས་པས་གཞོད། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྩོན་
 བར་གསུངས་པ་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ལུང་གིས་གཞོད་ཅིང་། སྦྱ་མ་སོགས་དཔེ་
 ཏུ་མ་དང་བཅས་ན་མི་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ཟབ་མོ་སྦྱེ་མེད་སྟོན་པའི་ལུང་ཏུ་མས་
 གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉ། འདིར་བྲང་དོན་གྱི་བྲང་ཚུལ་ལ་གཞུག་པ་ལྡེམ་
 དགོངས་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་ཁ་བྲངས་ཚུལ་མ་ཡིན་པས་བརྗོད་བྱའི་སྟོན་ནས། བ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་
 ཞིང་། །ལྟ་བུའི་སྦྱས་ཟེན་མདོ་དཔེ་བརྗོད་བྱ་ཅམ་ཏུ་ཡང་མི་རུང་བའི་བྲངས་ཚུལ་དང་། ལས་དཀར་
 རག་ལས་བདེ་སྤྱག་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་སྦྱ་རི་བཞིན་ཡིན་ཡང་ལས་དཀར་རག་ལས་འབྲས་བྱ་བདེ་
 སྤྱག་འབྱུང་བ་ནི་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ལས་གཉིས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་དེར་མི་རུང་གི་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་བདག་མེད་ཏུ་བྲང་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱ་རི་བཞིན་པ་ཡིན་
 མིན་གྱི་བྲང་ཚུལ་བསྐྱས་ན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་
 གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྤྲེད་གཤེགས་ཀྱི་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་
 གང་ཟག་སྦྱེས་བྱ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་བྲང་བའི་དོན་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་སོ། །ངེས་ན་འཁོར་ལོ་
 གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ཡང་། ཟབ་ཞི་སྦྱོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུ་མ་བྱས། །སོགས་དང་། ཅུཤེ་ལས་
 དམན་མདོ་བཀོད་པའི་མདོ་དོན་དམ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ནམས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ཡང་བྲང་དོན་
 མིན་པར་བཤད་པས། འཁོར་ལོ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སོགས་ཀྱིས་
 མ་བྲལ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བདེན་བཞི་སོགས་རང་མཚན་
 ཀྱིས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་ཀྱིན་བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་གཞན་དབང་
 ཡོངས་བྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པའི་མདོ་གཉིས་བྲང་དོན་དང་།
 བར་བའི་ཤེར་སྦྱང་ལྟ་བུ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ལྟོ། །གསུངས་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་
 ཡིན་ལ། ཚུལ་འདི་དགོངས་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་དགོངས་པ་མི་འགལ་ཉ། གདུལ་བྱའི་བྱད་

བར་སོ་སོ་ལ་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་དགོངས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་ལ་ལྟོས་ཏེ།
 སྟོག་གཙོད་ནམ་ཡང་མ་གནང་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་དགོས་དབང་གིས་གནང་
 བ་གསུང་བ་སོ་གཅིག་གི་ལུགས་ཡིན་ཡང་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིར་བྱང་དོན་
 ཏུ་འགྲེལ་རྒྱུ་ལ། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་རི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན་ལ་ལ་ན་རེ། རྣམ་
 པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། བྱང་དོན་ཉིད་ཏུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་བྱང་
 དོན་འགྲེལ་རྒྱུ་ལ་སེམས་ཅན་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཀུན་གཞི་སྟོན་
 པའི་དགོངས་འགྲེལ་ལེ་བྱ་གཉིས་དང་། འགྲེལ་བའི་སོགས་སྐབས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་བྱམས་
 བྱས་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བཞིར་ངེས་ཟེར་བ་
 སོགས་ཡོད་དོ། །དེ་མི་འཐད་དེ་རྣམ་བཤད་ལས། ལུགས་འདིས་སྤར་བཤད་པའི་དོན་ཆོན་བཞི་
 ཀྱང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་གྱི་གསུངས་པ། བརྗོད་དོན་སྟོས་བསྐྱུས་ཏེ་རང་འགྲེལ་གྱི་དངོས་སུ་སྟོས་པ་
 གསུམ་དང་མདོ་ཀུན་བརྒྱས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པ་བརྗོད་དོན་སྟོས་གཅིག་ཏུ་བྱས་
 རས་བཞིར་གཙོ་བོར་བཤད་གྱི། རྗོད་བྱེད་ཐ་དད་དང་དབྱེ་བའི་སྟོས་ཕྱེན་ཕྱིན་ཏུ་མང་སོ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་སྟོན་ཚུལ་བ་རུ་རའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དེ་ལ་
 དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་
 རིགས་སྣ་ཆོགས་དག་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་དང་རིགས་བདེན་བྱུང་སོ་སོར་དམིགས་
 པ་དང་། ཤེར་མདོ་ལས། དེ་དག་འཁོར་བའི་རྒྱུ་གྱི་མཆོམས་བཅད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དགྲ་བཅོམ་
 པ་སྤར་འཕོས་ནས་མི་སྦྱེ་བ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ལ་བཞིན་ནས་བྱང་
 རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །སོགས་དང་། འཛིག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་
 པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གིས་ཅི་ཅན་བསྟོམས་ཀྱང་སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྷག་བསམ་མི་སྦྱེ་བར་བཤད་པའི་ལུང་ཏུ་
 མ་དང་སྟོན་ཚུལ་ཏུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་བྱང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་བྱེད་ལུང་སོ་སོ་

བ་མདོ་ཀུན་བརྟམ་ལས་བཤད་བ་རྣམས་འདིར་མ་བྱངས་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་ཀུན་
 བརྟམ་ལས། ཐེག་པ་གཅིག་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཙན་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ། ཐེག་
 པ་གཅིག་དུ་ཟད་པ་ནི་མདོ་སྟེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་པ་ལས། དེ་ཡང་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་བརྒྱུད་ཉེ། སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་ཆོས་འཆད་
 པ་སོགས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་
 ཐམས་ཅད་ཐེག་གཅིག་སྟོན་པར་བཤད་བ་བྱངས། མདོ་འདིར་ལྷ་རིའི་བྱ་སོགས་སྐྱེད་དུ་ལྷུང་
 ཡང་བསྟན་ལ། བདེན་པ་པོའི་ལེན་ལས། འཇམ་དཔལ་ཐེག་པ་གཅིག་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་བསྟན་ན་འདུ་ཤེས་པ་ཐ་དད་པ་སོགས་དང་། དཔེ་འབྱུང་གྱི་
 སྟོན་ཡོད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞོལ་བ་འབབ་པ་ཤིས་ཀྱིས་བཤད་བ་བྱངས། ཤེས་མདོ་ལས།
 ལྷའི་བྱ་གང་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ན་ཡིད་རང་ལ་བར་ཆད་
 མི་བྱ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པར་བྱ་ཞེས་དག་བཅོམ་ལ་ཡང་
 སེམས་བསྐྱེད་སྟེ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལུང་གསུམ་པོ་བྱང་དོན་དུ་བཤད། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་
 ལུས་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་སོགས་ཀྱི་ཞོར་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་
 དཔེས་དག་བཅོམ་པའི་ཡང་སྐྱེབ་པའི་བྱི་མ་བཀྱས་ནས་སངས་རྒྱུ་སྟེ་འགོད་པར་བཤད་པས་
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཐེག་པ་མཐར་ཐུག་མེད་པ་དང་སངས་རྒྱུ་པའི་ལུས་པ་མེད་པ་བྱང་
 དོན་དུ་བཤད། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་
 གསོལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་མི་འབྱུག་པ་ཁ་བྱངས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་
 པ་བཤད་པ་དང་། དཔལ་ཐེང་སེང་གའི་ང་རྩེ་མདོ་ལས། ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ཐུང་འདས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱུ་མིན་པ་ལ་མེད་པར་བཤད་པ་བྱང་བ་ཕྱོགས་
 གཅིག་སྟེ་མདོ་འདི་དག་བྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་འདིར་སྤར་སྤར་དག་བཅོམ་འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་

ཚུལ་བཤད་པས་དག་བཅོམ་པ་སྤྲོད་མི་སྤྱི་བ་བྱུང་དོན་དུ་སྟོན་ལ། ཡང་གཤེགས་ལས། ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ནས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་སྤྱི་ཉིད་རབ་དུ་འཛོལ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ལུས་ཐོབ་ནས། །སོགས་གྱིས་ཀྱང་དག་བཅོམ་པ་
སྤྲོད་སྤྱི་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྤྱོད་ཚུལ་སོགས་མདོ་མང་
ཡང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་སྟོན་པ་ཞེས་གྲངས་གཅིག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་
གཞན་ཡང་རིགས་སོ་སོར་བདེན་པར་ཡོད་པའི་བྱུང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
ལས། བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་དང་། །འདི་ན་སྐལ་མེད་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་
མེད། །ལྟ་བུ་དང་། བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོའི་མདོ་དང་རྒྱད་སྟེ་མས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཡོད་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་པ་གཅིག་སྟོན་པར་བསྐྱེད་པ་
མོ། །དེས་ན་འབྲུག་པ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྤྱི་གཞན་ཡང་ནི། །བྱུང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་
གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྤྱི་གང་ཞེ་ན། རི་སྐད་དུ་
དགོངས་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་
གསུངས་པའི་རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་པ་ལས་བརྟགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་
པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐབ་ཅིང་སྤྱ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་པོའི་
རྒྱན་བཞིན་འབབས། །བདག་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་མི་བྱུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་
མ་བསྟན། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་འདི་རི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །སྟོན་པས་སྟོན་རྣམས་གཏོང་
བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅན་དུ་ཡང་རབ་དུ་གསུངས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ལུང་འདིས་བྱུང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་
པས་ནད་པ་དང་འཆམ་པའི་སྟོན་སོ་སོར་གཏོང་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་ལ་
སེམས་ཅན་སོགས་སྟོན་གསུངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་ཅན་གྱིས་བསྟན་པ་

ཐམས་ཅད་བྱང་དོན་དང་། དེ་ལྟར་བཟུང་ན་འབྲུལ་བ་སྟེག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར་འཛིན་ལྟ་བུར་འགྲོ་བས་ཆོག་
ལ་མི་ཆགས་པར་ངེས་དོན་བཅའ་དགོས་པར་བཤད་པ་ལང་གཤེགས་ལས། མདོ་སྡེ་ནི་སེམས་
ཅན་གྱི་བསམ་བ་བཞིན་བསྟན་པ་དོན་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྟེག་
རྒྱུ་ནི་རྒྱ་མེད་པས་རྒྱར་ཞེན་པའི་རི་དྲགས་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱང་བྱེས་པ་མཁྱེན་བར་
བྱེད་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དགོད་པའི་གཏམ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གྱིས་
རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་ཡི་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འདིས་བྱང་དོན་
ཐམས་ཅད་བཤད་མོད། སོ་སོར་བཤད་ན་སྐབས་འདིར་སེམས་ཅན་དང་བྱེད་དོན་མེད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྟོང་པོ་རྟག་བརྟན་མཆོན་
དཔེ་ཅན་བཤད་པ་དང་། ཀྱན་གཞི་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུར་
དོན་དུ་འཆད་དེ། ལང་གཤེགས་ལས་ནད་པའི་དཔེས་སེམས་ཅན་བསྟན་པར་བཤད་པ་དེས་
དགོངས་འབྲེལ་བྱམས་ཞུས་ལས་སེམས་ཅན་དུ་བཤད་པ་བྱང་དོན་དུ་བཤད་ལ། ས་བཅུ་བ་ལས།
ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་མོ་ཞེས་པ་སུ་སྟེགས་ཀྱི་བྱེད་པོ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཞིག་
གཙོ་བོར་བྱེད་པ་པོར་ལེགས་ལྟན་ལྟར་བཤད་དེ། འཇུག་པ་ལས། མདོན་གྱུར་མདོན་སྟོགས་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དབའ་ཡིས། སྟོན་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཅན་དུ་གང་རྟོགས་པ། རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཞག་
པ་རྟོག་བྱེད་དེས། བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས། ཞེས་ས་བཅུ་བ་རང་ལས་བཤད་
ལ། དེར་མ་ཟད་ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་རྒྱན་དང་ཕྱང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱེན་དང་རྟུལ་
དག་དང་། གཙོ་བོ་དབང་ཕྱག་བྱེད་པོ་རྣམས། སེམས་ཅན་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་ཆོས་འདི་
བ་ཡིན་ཀྱང་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་དང་། རྒྱན་དང་ཕྱང་པོ་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་བྱེད་པོ་དང་། རྒྱེན་རྗེས་
ཡོད་བྱེད་པོ་དང་། བྱེད་ཕྱག་པ་རྟུལ་སྤངས་པ་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོ་དང་། བྱངས་ཅན་གཙོ་བོ་དང་། དབང་
ཕྱག་པ་དབང་ཕྱག་བྱེད་པོར་སྟེ་བ་བསལ་ཏེ། སེམས་ཅན་ཞིག་བྱེད་པོར་གསུངས་པའི་བྱེད་དང་།

སེམས་ལས་གཟུགས་མེད་ན་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་གསུངས་ཤིང་མིང་གཟུགས་སོགས་
 གྲུང་བཀའ་སྒྲུབ་བར་མི་འགྱུར་ལ་སེམས་ཀྱི་འདིག་ཉེན་སྣ་ཚོགས་བྱས་བར་བཤད་པས། སེམས་
 གཙོ་བོར་མིན་པའི་བྱེད་པོ་བཀག་པར་ཤེས་སོ། །འོན་ལང་གཤེགས་ལས་ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་
 ཉེ། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྤང། །ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་
 བྱིངས་བཤད་དོ། །ཞེས་བ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་དམ་སྣམ་ན་མིན་ཉེ། །འདིར་ཕྱི་རོལ་མེད་བ་སེམས་
 ཙམ་ཞེས་བཤད་ཅིང་ལུས་ལོངས་སྟོང་གནས་སུ་སྤང་བ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རོ་བོར་བཤད་བ་དང་།
 དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་བ་གདུལ་བྱ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཆགས་བ་བརྒྱུག་པའི་
 ཆེད་དུ་དགོངས་གཞི་རིགས་བ་བྱུག་ཅུ་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་བཞག་ཙམ་ལ་དགོངས་བར་
 མངོན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ལ་ལེགས་ལྡན་དང་སྟོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀའི་སེམས་ཙམ་བཀག་བ་
 འཕགས་པའི་དགོངས་བ་ཡིན་ཉེ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་
 ཞེས། །ཐུབ་བ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། །བྱིས་རྣམས་སྐྱག་བ་སྤངས་དོན་དེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 མ་ཡིན། །ཞེས་དང་རིན་ཆེན་སྒྲེང་བ་ལས་གྲང་། །བད་སྟོང་བ་དག་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡི་གའི་ཕྱི་མོ་སྟོག་
 འཇུག་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། །ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ནས། །ཁ་ཅིག་
 ལ་ནི་གཉིས་ཉེན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བཞེན། །ཟབ་མོ་ཁུ་འཕྲིག་ཅན་འདིགས་པ། །སྟོང་ཉིད་
 སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། །བྱང་རྒྱབ་སྐྱབ་བ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འཇུག་པར། མདོ་སྡེ་
 གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྤང་ཡོད་མིན། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྤང་དོ་ཞེས་གསུངས་པ། །གཟུགས་ལ་ཤིན་
 ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ། །གཟུགས་བརྒྱུག་བ་སྟེ་དེ་ཡང་བྲང་དོན་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལང་
 གཤེགས་ལས། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་གསུངས་
 པ་དེ་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་རྣམ་པར་དག་པས་ཐོག་མ་ནས། རྣམ་
 པར་དག་བ་ཉིད་མཚན་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་ལྡན་བ་སེམས་ཙམ་ཐམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་

མཆིས་པར་བརྟེན་དོ། །ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་ཏེ་ཞེས་པས་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས་
 མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་ཉག་པ་སྟོབས་སོགས་དང་ལྷན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པར་
 བཤད་པ་ལ་དགོངས་བཞི་དགོས་པ་དང་། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་སྤར་ལྟར་བྱང་དོན་དུ་
 བཤད་ལ་འདི་དང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཉིས་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས། དངོས་
 ལ་གཞོད་བྱེད་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་ན་སྤྲེལ་གསུམ་པ་ལྟར་འགྱུར་བས་བྱང་དོན་དུ་རིགས་པ་གཅིག་གིས་
 འགྲུབ་སྟེ། འཇུག་པར། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །སོགས་དང་། རྒྱན་སྐྱག་བཀོད་
 པ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དགེ་བའང་དེ། །སྟོང་པོ་དེ་ལ་
 ཀུན་གཞིའི་སྐྱས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད། །སྟོང་པོ་ཀུན་གཞིར་གྲགས་པ་
 ཡང་། །སྟོ་ཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་དང་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ཀུན་གཞི་དང་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
 འདིར་རྣམ་པར་ཏེ་བྱེ་བྲག་གསུམ་བྱང་པར་དུ་ཤེས་པས་ན་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་ལས་བྱི་
 མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བསྐྱགས་པའི་བྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་བྱིར། སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་སྐྱས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འཇུག་པར། དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱས་ཤེས་བྱས་
 ཏེ། །མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་པའི་མཆོན་ཉིད་
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་བྱང་དོན་དུ་བཤད་དེ། དངོས་པོ་
 བདེན་བྱུང་སོགས་སྟོན་པ་བྱང་དོན་ཡིན་པར་སྟོན་གྱིས་མི་ཟད་པ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་བྱིར་
 དང་། མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་བྱིན་བྱམས་ཞུས་ལྟར་གསུགས་ནས་རྣམ་
 མཁེན་གྱི་བར་དོན་དམ་པར་མེད་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་བན་དང་ཐ་སྙད་ཅན་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉི་

ཁྲིའི་བྱམས་ཞུས་ལས་གཟུགས་སོགས་ཇི་ལྟར་མཆིས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། འདིག་ཉིན་གྱི་བད་དང་
 བ་སྟོད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེས་ན་འཇུག་འགྲེལ་ལས་སྟོགས་ཅམ་ཞིག་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྦྱལ་ནི་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཅུང་གསལ་བྱས་ན། ཀྱན་བཏགས་ཚུལ་ནི་རང་བཞིན་གནས་ལུགས་
 ནི་གཞན་དབང་ལ་སྦྱང་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྟོ་བཏགས་ནས་སྦྱང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་རང་གི་
 སྟོད་ལུགས་སུ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྦྱང་བ་སྟོ་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དཔེར་ན་སྦྱལ་དེ་ཐག་པ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་ཐག་པ་སྦྱལ་འདྲིན་གྱི་སྟོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་བཅོས་མིན་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་ཆང་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་བཞིན་པའམ་
 མཐོང་བཞིན་པའི་གཞན་དབང་སྦྱང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མི་མ་ཐུན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའི་རང་
 བཞིན་གཤིས་ལུགས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལྟར་ཡོངས་བྱུང་དངོས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མེད་
 བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྟོ་མ་བཏགས་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྦྱལ་དེ་སྦྱལ་དངོས་ལ་སྟོ་མ་
 བཏགས་པར་བརྒྱུད་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཡོངས་བྱུང་གྱི་
 མཆོད་ཉིད་དང་སྟོ་བཤད་བྱུང་ཅིང་། གཞན་དབང་ནི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་གཞི་དང་།
 ཡོངས་བྱུང་གྱི་སྟོང་གཞིར་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱམས་ཞུས་ལས། བྱམས་པ་ཀྱན་བཏགས་པའི་
 གཟུགས་དེ་ནི་རྣམ་སྟེང་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་སྟེང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྟེང་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རང་དབང་འབྱུང་པའི་
 ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདིའི་རྣམ་སྟེང་མེད་པ་ནི་ཡོད་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལས་གཞན་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་དང་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་དང་རང་བཞིན་གྲུབ་པའམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
 རྣམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་མདོ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མའི།
 ཞེས་སོགས་ནས། གང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ནི་རྣམ་སྟེང་མེད་པའང་མིན་རྣམ་སྟེང་མེད་པའང་མ་

ཡིན་ཞིང་། དོན་དམ་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས།
 དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཞུས་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད་མེད་གསུངས་པའི་རྣམས་ནི་གཞུང་གཞན་ནས་རྣམས་གཉིས་
 བཤད་པའི་རྣམས་ཀྱང་མིན་ལ་དབྱ་མ་པས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལ་རྣམས་སུ་བཤད་པ་ཡང་
 མིན་པས་ཡོད་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ན་ས་བཙུང་བ་ལས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་
 ཙམ་མོ། །ཞེས་དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྒྲིལ་བཞིན་པར་སྐབས་
 འདིར་ཁས་ལེན་པས་སེམས་ཙམ་པས་སྒྲིལ་བཞིན་པའམ་ངེས་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་འདི་
 བས་སྒྲིལ་བཞིན་མིན་པས་བྱུང་བ་དང་། བརྒྱུག་ནས་བྱུང་བ་གང་ཡང་འདོད་པར་མི་བྱའོ། །

རྒྱག་པ་བྱུང་མཐའ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ་དགག་བྱའི་
 དང་། འགོག་བྱེད་རིགས་པའི་དང་། གཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དང་། དེ་དག་
 དེས་བྱེད་ཆད་མའི་བྱེད་པར་འབྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ལ། དགག་བྱའི་ཆད་དང་།
 དེའི་འཐད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཁོར་འདས་སྤྱང་གྲགས་ཅི་ལྟ་ཅི་སྤྱེད་ཀྱུན། །མ་བཏགས་
 ལྟན་སྦྱེས་འཛིག་ཉེན་མ་སྤྱད་དུ། །འཛིག་བྱིར་རྟོག་པས་ཐར་མིན་ཡུལ་སྤྱིང་ནས། །བྱུང་དང་རྣམས་
 ཡོད་རང་མཆན་རང་ངོས་བྱུང། །བདེན་བྱུང་ངོ་པོས་བྱུང་སོགས་དགག་བྱར་གཅིག་ཅེས་སྒྲིལ་
 ཉེ། འཁོར་བ་ཀྱན་ཉོན་ཕྱོགས་དང་མུང་འདས་རྣམས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་སྤྱང་ཞིང་
 ཡིད་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བ་ནི་ཡིད་ལ་གྲགས་པའི་ཅི་ལྟ་བུ་དང་ཅི་སྤྱེད་པས་བསྐྱུས་པ་ཀྱུན། བདེན་བྱུང་
 རྩ་འཛིན་པའི་སྒྲིལ་མི་འདོགས་པའི་འཛིག་ཉེན་པའི་ལྟན་སྦྱེས་བཏགས་དོན་མི་དབྱུང་པའི་ངོ་པོར་
 འཛིག་དགོས་པའི་བྱེད། ཅི་ལྟ་ཅི་སྤྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་གིས་ཐར་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཉེ། དེ་དག་
 མིང་གིས་ཐར་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་ཆ་རེ་རེ་དང་ཆོགས་ཙམ་དང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་
 སོགས་གང་ཡང་ཆོས་དེ་མིན་པའི་བྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་ཐུན་པ་དང་རབ་རིབ་ལ་ཐག་ཁ་འབྲེལ་བ་ལ་

སྐྱུལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དང་། རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་སྐྱོ་བཏགས་ཅམ་བཞིན་ནོ། །རིན་
 ཆེན་སྒྲེང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཅམ་བྱིས། །ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འབྲུང་
 མེད་གཟུགས་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་མིང་ཅམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས།
 རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་
 ཞེས། །སྐྱོ་དང་ལྷན་བ་སྤྱུ་ཞིག་འཛིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་
 ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆགས་པར་ཐག་པ་བསྐྱོགས་པ་ལ་
 བཏགས་པའི་སྐྱུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་པོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་མོ། །ཞེས་དང་། ཡབ་སྐུས་མཇལ་བ་ལས།
 རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བྱ་གང་ཟག་ནི་ཁམས་བྱ་ག་པ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱ་ག་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྐྱོད་
 པ་བཙོ་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། སའི་ཁམས་ནི་ཐ་སྙད་ཅམ་མ་གཏོགས་པར་སའི་ཁམས་ཉིད་དུ་
 མི་དམིགས་ཏེ། ཐ་སྙད་དེ་ཡང་བྱད་མེད་མ་ཡིན་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་རེ་རེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མདོ་དེའི་དོན་ནི་མ་དམིགས་ཏེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་ལས་མེད་པར་བཤད། ཐ་
 སྙད་དེ་ཡང་བྱད་མེད་མིན་སྐྱེས་པ་མིན་ཞེས་པའི་གདགས་གཞི་ཐ་སྙད་པ་དེ་ཡང་གདགས་ཆོས་བྱད་
 མེད་དང་སྐྱེས་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་བསྐྱུས་ནས་རིན་ཆེན་སྒྲེང་བ་ལས། སྐྱེས་བྱ་
 ས་མིན་ཚུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རྒྱུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་
 གཞན་ན་སྐྱེས་བྱ་གང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གདགས་གཞི་
 རེ་རེ་མ་ཡིན་པར་བཤད། ཀུན་མིན་ཞེས་པས་གདགས་གཞི་ཆོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བཤད།
 དེ་ལས་གཞན་ནོ་ཞེས་པས་གདགས་གཞི་ལ་མ་སྐྱོས་པའི་ཡང་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཤེར་མདོ་ལྟར་ལྟངས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མིང་དང་རྟོག་པས་
 བར་བཞག་ཅམ་མ་གཏོགས་གདགས་ཡུལ་གྱི་སྟོང་ནས་ཡོད་པ་དང་། རུས་ཡོད་དང་ཚུགས་སྤུབ་ཏུ་

གྲུབ་པ་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བརྒྱུག་ཆེད་དུ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་།
རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་མིང་མི་གཅིག་པ་
མ་གཏོགས་དོན་འདྲ་བར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་དོན་གཅིག་པར་བྱ་སྟེ། བཞེ་བརྒྱ་པ་ལས། འདི་ཀྱན་
རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་འབྲེལ་བ་ལས། འདི་ན་གང་རང་གི་
ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། རང་ལས་མ་
གྲུབ་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་ངོས་མེད་དང་མིང་རྟོག་ཐར་བཏགས་འདིར། །བྱ་བྱེད་ཀྱན་འཛིག་མཐའ་
བལ་དབྱ་མ་སྟེ། །འདི་ལས་རགས་སྒྲ་གང་བྱས་རྟག་ཆད་མཐའ། །ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་དགག་
བྱ་སྒྲ་མོ་ནས་ངོས་ཟེན་དགོས་ཏེ། དེ་ངོས་མ་ཟེན་ན་དེ་བཀག་པའི་དངོས་མེད་རྣལ་མ་མི་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་
མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེར་ན་སྟེ་བ་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པར་ངོས་
མ་ཟེན་པར་སྟེ་བ་སྔ་ཕྱི་མི་སྤང་བའི་སྟོང་ཏང་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་
བསྐྱུངས་དང་ཆེ་བའི་ཞབས་དུ་མས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱད་རྒྱ་ཤ་ལི་ཏ་ལས། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་
པར་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་
བ་ནི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ཏུ་སྟོངས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་
ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར་མ་སྟེས་པ་དང་མ་འགག་པར་མཐོང་བ་གཅིག་ཤོས་ནི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་
བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཆིག་གསལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་དབྱ་མ་
པ་ནི་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱ་མ་པ་དག་
ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་
འདི་དང་འཛིག་རྟེན་པ་ངོ་ལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟེ་བྱེད་དོ། །མེད་

པ་བ་དག་གིས་ནི་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་
 གྱི་སྒོས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་སྤྱོད་རང་དངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པར་བཀག་གུང་མིང་ཅམ་དང་
 རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཅམ་འདིར་འཁོར་འདས་གྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་འཇིག་ཤེས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྲུབ་
 པ་སོགས་གྱི་ཡོད་མཐའ་དང་རྟག་མཐར་མི་གནས་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་མིང་ཅམ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་
 ཆད་མཐའ་དང་མེད་མཐར་མི་གནས་པའི་དབྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྤང་གི་ལེུ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་
 བྱེད་མཐའ་གཅིག་གོ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བྱེད་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་གྱི་དབྱུ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱེད་
 དབྱེད་དུ་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ། བསྟན་མ་ཡིན་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་
 གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྤང་འདི་ནི་དབྱུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྟ་
 བྱ་དང་ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་སྐྱར་ནས་མེད་མཐའ་ཡང་
 སེལ་ལ་བཏགས་ཅམ་གྱི་ཡོད་མཐའ་ཡང་སེལ་བས་ན་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་འདི་ལས་དགག་བྱ་རགས་
 པ་དང་པོད་ཁ་ཅིག་ལྟར་མིང་བཏགས་ཅམ་ལའང་འཇིག་རྟེན་པའི་བདེན་རྒྱུན་ཁས་མི་ལེན་པར་
 སྐྱུ་མའི་རྟ་དང་རྟ་གཉིས་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་མེད་གྱི་བདེན་རྒྱུན་མ་བྱས་ན། ཟླ་
 བས། ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ཙོད་གྱིས་དང་། ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀྱན་རྩོལ་
 མ་བརྒྱུག་ཅིག་ཅེས་དང་། མཐོང་བ་རྒྱུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །སོགས་དང་། འགལ་
 ཞིང་མཐར་འཇིག་ལས་མི་འདའ་བར་ཤེས་ནས་འདོར་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་འགོག་བྱེད་རིགས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་
 ཆད་དང་པོད་གྱི་ཐལ་འབྱུར་བ་ཁ་ཅིག་ལྟར་བདག་མེད་གཉིས་ལ་སྤྱོད་རགས་དགག་བྱ་མི་འདྲ་བར་
 བྱས་ནས་རིགས་པ་སོ་སོས་གཏན་ལ་འབེབས་སམ་ཞེ་ན། དགག་བྱ་དང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་
 སྤྱོད་རགས་མེད་ཀྱང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་སོ་སོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཆོས་སྟེང་

བདག་གཉིས་དེར་མེད་གཉིས། །བདག་མེད་གཉིས་བཞེད་ཆོས་བདག་རྗེ་ཆེ་ཡི། །གཟེགས་མ་ལ་
 སོགས་བཞིས་འཕོག་གང་ཟག་བདག་། །ལྷ་བདུན་གྱིས་འཕོག་གཉིས་ཀའང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། །ཞེས་
 གྲུས་ཏེ། དེ་ཡང་བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་གྱིས་
 གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་པོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་རྟོག་སོགས་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ་དང་། རག་མ་ལས་པ་དགག་བྱའི་བདག་
 དང་དེ་གཞི་གང་ཟག་གི་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་འཛོག་སྟེ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བ་སྦྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྗེ་ཆེ་
 གཟེགས་མ་སོགས་རིགས་པ་བཞིས་ཆོས་བདག་འཕོག་ཅིང་། མདོ་དང་རྩ་ཤེ་ནས་རྣམ་ལྟར་བཅའ་
 པའི་རིགས་པ་དང་། འཇུག་པས་དེའི་སྟེང་དུ་ཆོགས་ཅམ་གདགས་གཞིར་བཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཆོགས་ཅམ་དང་དབྱིབས་བདག་ཏུ་འདོད་པ་འཕོག་པ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་བདུན་དུ་བཅའ་པའི་རིགས་
 པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཕོག་ལ། གཅིག་དུ་བྲལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་ཀ་
 འཕོག་སྟེ་བཞུགས་པར་འགྱུར།

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་བདག་འཕོག་པའི་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཕོག་པའི་རིགས་པ་
 འཁྲལ་སྟོང་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྗེ་ཆེ་གཟེགས་མ་དང་། མཐའ་བཞི་སྟེ་འཕོག་དང་
 ཡོད་མེད་སྟེ་འཕོག་གི་དང་། ལུ་བཞི་སྟེ་འཕོག་འཁྲལ་སྟོང་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱན་གཏན་
 ལ་འབེབས་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་འཁྲལ་སྟོང་དང་བཅས་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། རྟགས་
 འཕོད་པ་དང་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་འཕོད་དུས་ཐོག་མར་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བདེན་ཞེན་
 གྱི་ལོག་རྟོག་གི་རྩེ་མ་བཅོམ་པར་སྒྲུབ་ངག་མི་བྱེད་པ་མདོ་སེམས་དབུ་མ་པ་གསུམ་མཐུན་ཀྱང་
 འདིར་བཞུགས་སྟེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་དང་རྒྱ་མེད་ལས། །སྟེ་བ་

མིན་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ། སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་བདག་དང་གཞན་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། འཇུག་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། །རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྲུལ། །ཞེས་དང་། ལམ་སྒྲོན་ལས། དངོས་པོ་རང་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མིན། །རྒྱ་མེད་ལས་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་སོ། །བདེན་པར་སྐྱེ་བ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་དེ་བཞི་གང་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བདེན་པའི་སྐྱེས་པ་མི་འོང་བས་ཁྲུབ་པ་རེ་གས་པས་གྲུབ་པར་མ་ཟད་བདེན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་ཕྱིར་སྐྱུབ་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་ཚུལ་སྐྱུབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་སྟག་མེད་འགྱུར། །གང་དེ་དེ་མིན་རྒྱ་འབྲས་རྟག་མཐོང་འགྱུར། །འདིག་ཉེན་མཐོང་འགལ་བུ་བྱེད་ཀྱན་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནི་གངས་ཅན་ན་རེ། ལྷ་གྲ་རང་གི་བདག་ཉིད་དམ་རང་གི་ས་ཐོན་གྱི་དུས་ནས་ཡོད་ལ་ས་ཐོན་དང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་བུ་ཡིན་ཁྲུབ་མཉམ་ཡོད་པས་རྒྱ་འབྲས་མི་འཆོལ་བ་དང་སྐྱེ་བ་འཐད་ཀྱི་དེ་ལྟར་རྒྱ་དུས་ན་ཅི་ཡང་མེད་ན་མེད་པ་མི་སྐྱེ་ཉེ། སྐྱེ་ན་རི་ཐོང་རྩ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཟེར། སྐྱིར་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བས་ཡོད་པ་ཅིག་སྐྱེ་ལ་དེ་ཡང་རང་སྐྱེ་བའི་སྣ་རོལ་ཏུ་མེད་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་མ་ཐུན། གངས་ཅན་ལྟར་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་སྟུས་ཀྱང་མི་འདོད་པས་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་སྟག་མེད་དུ་ཐལ། ཡོད་ཟེན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལའང་གངས་ཅན་གྱིས་མ་ཁྲུབ་ཟེར་ཡང་ལན་མི་ཐེབས་ཏེ། ལྟར་མེད་པ་གསར་སྐྱེ་མི་འདོད་པའི་

ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་སྤར་ནས་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་ས་ཐོན་སྐྱེ་ལོ་འབའ་ཞིག་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱད་པ་དང་། ཡང་ན་སྐྱ་གུ་ཕྱོན་པོ་འབའ་ཞིག་བརྒྱད་ནས་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །སྐྱེས་ཟིན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ས་ཐོན་སྐྱེ་ལོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ནས་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱ་གུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ས་སྐྱ་གུ་ཅིག་ཅར་འདིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། མཐོང་བ་དང་ཡང་འགའ་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཀྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བེན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །རི་སྤྲེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་འཇུག་པར། དེ་ཉིད་དེ་ལས་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ནས། བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་འབྲུལ་བ་སྤངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་མེ་ལས་སྐྱེ་ན་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་ཀུན་ལས་ཀུན་འབྱུང་འགྱུར། གཞན་ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་མི་རུང་གོ་ནས་བཞིན། དུས་མཉམ་དེ་མེད་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་ཅི།** །ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ལུང་རིགས་དུ་མ་དང་འགའ་རྟེ། རིགས་པ་ནི། མེ་ལུ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་འཇུག་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པས་ཀྱང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུས་གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཇུག་པར། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་བ་དེའི་སྐྱོན་མི་ཡོང་སྟེ། འདིར་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་ལ་ཐན་པར་བྱེད་པ་དེ་

ཉིད་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཉེར་ལེན་དང་འབྲས་བུ་ནི་ས་སོན་དེའི་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའམ་རྒྱན་གཅིག་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱི་རྒྱན་ཐ་དད་པ་ལ་ཉེར་ལེན་སོགས་མི་རུང་བ། དཔེར་ན་ནས་ཀྱི་ས་སོན་དང་རྒྱན་གཅིག་པའི་ནས་སྟུག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་ཀའ་ཤུའི་མིན་པ་ལྟར་རོ། །ཞེ་ན། ཉེར་ལེན་ནས་ཀྱི་ས་སོན་དང་འབྲས་བུ་ནས་སྟུག་ཆོས་ཅན། རྒྱད་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། བན་ཚུན་རང་མཆོན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤྲས་བཞིན་དང་གྲོ་ནས་བཞིན། ས་སྟུག་རང་མཆོན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་མཉམ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འབྲའི་གཞན་ལ་སྟེ་འགག་གི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པས། དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྒྱེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །བདག་གིས་དངོས་སོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་དངོས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར་རྩི་ལྟར་ནས་དང་། ནས། རིགས་པའི་ངོ་སོ་འང་མིན། ཞེས་སོ། །འདི་ལ་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པ་དག་ན་རེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞན་དང་སྟེ་འགག་བྱ་བ་ཅིག་ཅར་མེད་པ་བདེན་མོད། མ་བརྟགས་པར་རང་ངོས་ནས་ས་སོན་འགག་པའི་བྱ་བ་དང་སྟུག་སྟེ་བའི་བྱ་བ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པ་ས་ལུ་ལྡང་བའི་མདོའི་དགོངས་པ་མིན་ནས། ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་སྤར་ལྟར་གཞོད་པ་འབབ་ལ། མདོའི་དགོངས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མིག་དང་གཟུགས་སོགས་དང་ཆོར་བ་ལྟན་ཅིག་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བས་གཞན་སྟེ་ཅམ་གྲུབ་སོ། །ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྟེད་ཀྱི་དགུགས་དང་མིག་དང་ཆོར་སོགས་དུས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་གཞན་ལས་མི་སྟེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་པར་གཞན་དུ་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པར། མིག་གི་སྒོ་ལ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་གཞན་འགོག་ལྟོག་སྤང་གཅིག་སོགས་འབྲུལ། །མཐའ་བཞི་མི་འདོད་གཞན་སྟེ་འདིག་རྟེན་དུ་འང་། །མེད་པར་བཤད་ཕྱིར་འདིར་འདོད་སྒྲིན་བའི་གར། །ཞེས་པ་ནི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལྟར་བོད་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱི་གཞན་འགོག་པ་དང་། ལ་ལ་སྤྱི་

ཕྱོག་ཕྱང་གཅིག་ཏུ་འབྲལ་བར་འདོད་པ་སོགས་འབྲལ་བར་རྟོགས་སྒྲིལ་སྒྲག་ཆང་བས་སྤར་སྤར་
སྒྲུབས་འདིར་ཡང་གཞན་སྤྱེ་འདོད་པ་ནི་སྒྲིལ་བས་མ་བྱ་གར་བྱེད་པའི་མགོ་བོ་བཅད་ནས་མཐུག་
མར་བཏགས་ནས་གར་བྱེད་འདོད་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ས་ལུ་ལྷང་བ་ལས། ས་བོན་གྱི་
རྒྱ་ལས་བྱང་བའི་རྒྱ་གུ་དེ་ཡང་སྤྱེ་བ་ན། བདག་གིས་མ་བྱས། གཞན་གྱིས་མ་བྱས། གཉིས་ཀས་
མ་བྱས། དབང་བྱུག་གིས་མ་བྱས། ཏུས་གྱིས་མ་བྱསྒྲུབ། སྤར་བ་ལས་མ་བྱང། རོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་
བྱང། རྒྱ་མེད་པ་ལས་མ་སྤྱེས། ཞེས་བྱངས་པ་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་པས་ནི་བདག་
དང་གཞན་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འཇུག་པ་མེད་པར་
བྱས་ནས། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཡང་
དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། འཇུག་པར། གཞན་ལས་སྤྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་
ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་པའི་ལུགས་དེ་བྱེད་ཀྱང་འཆད་འདོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་གཞན་རེ་རེ་མིན་བྱིར་གཉིས་སྤྱེ་འདེམས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་
བྱུག་རྒྱར་སྒྲིལ་བའི་བྱངས་ཅན་དང་གཅེར་བུ་བ་གཉིས་ཀས་བྱམ་སོགས་བདག་གཞན་གཉིས་སྤྱེད་
སྤར་སྤར་འདོད་པས་དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་བདག་སྤྱེ་ལ་སྤར་གྱི་གཞོད་བྱེད་དང་། གཞན་སྤྱེ་བའི་
ཆ་སྤར་གྱི་གཞན་སྤྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འཇུག་པར། གཉིས་ལས་སྤྱེ་
བའང་རིགས་པའི་རོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་བྱིར། །བཤད་ཅིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་
བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱ་མེད་སྤྱེ་ན་འབད་བ་དོན་མེད་ཅིང་། །མཐོང་དང་འགལ་ལ་ཀུན་ལས་ཀུན་སྤྱེ་
འབྱུང། །ཞེས་པ་ནི་གནས་སྒྲུབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཆེད་ཏུ་ས་བོན་འདེབས་
པ་དང་བཙོ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་ཉོ་ཆོང་སོགས་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་
འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། བྱ་རོག་ལ་མ་བྱའི་མདོངས་དང་རྟ་ལ་རྟ་དང་ཤིང་བ་ནས་རང་གི་ཤིང་རྟོག་གི་

རྒྱ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རིམ་པ་དང་ཨ་མ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཤིང་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་
འབྲས་བུ་ཤིང་རྟོག་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཨ་མ་དང་ལ་ཀྱ་རྩ་ལ་སོགས་པ་སྤོན་པ་དུས་ལ་
མི་ལྟོས་བར་ཐལ་བ་སོགས་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ནའང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་
འདྲ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དང་འགལ་བར་མ་ཐད། རྒྱ་མེད་ལས་སྦྱེ་བའང་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་
དང་ཆེས་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་བྱེད་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པར། རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་
སྦྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ཆེ་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྦྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འབྲས་
འབྱུང་ཆེད་དུ་འཛིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་སོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་སྤྲལ་དག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་
པར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་སྤར་བཀག་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་བཞི་དང་ཡོད་མེད་སྦྱེ་འགོག་ཅིག་ཅར་བཤད་པ་ནི། གཞན་ལས་སྦྱེ་ན་
ཡོད་མེད་གཉིས་མིན་གྲང་། ཡོད་ལ་ཅི་དགོས་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་བྲལ། །གཉིས་ཡིན་དེས་བསལ་
གཉིས་བྲལ་ལ་དེས་ཅི། །ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་འགག་གནས་གསུམ་
དང་གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཡོད་མེད་དང་གཉིས་དང་གཉིས་མིན་གང་ལའང་མི་སྦྱེ་
བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་སྤར་ལྟར་དང་རྟགས་རྩལ་བཞི་ལས་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟེན་སྤར་མི་སྦྱེ་
སྟེ། བདག་སྦྱེ་བའི་གཞོད་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཏན་མེད་མི་སྦྱེ་སྟེ། དེ་ལ་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཡིན་མི་སྦྱེ་སྟེ། ཡོད་མེད་གཉིས་འགལ་བའི་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཡོད་
མེད་གཉིས་ཀ་རེ་རེ་ནས་མིན་པའང་མི་སྦྱེ་སྟེ། དེ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།
ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་སྦྱེ་མ་ཡིན། །མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། །ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱིར་ཡོད་མེད་
མིན། །སྦྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་གནས་འགག་མེད། །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་སྦྱེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་དང་འགག་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར།
ཡོད་ན་སྦྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་

བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར་རྟགས་སོ་སོ་ནས་སྐྱབ་ལ་ལམ་སྐྱོན་ལས། ཡོད་
བ་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་ཏེ། །མེད་བའང་ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་བཞིན། །ཉེས་བ་གཉིས་ཀ་ཐལ་འགྱུར་
ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་སོ། །འཇུག་བས་གཞན་སྐྱེས་སྐྱར་ལ་འཕགས་
བ་དང་ཇོ་བོས་སྐྱིར་བཤད་བས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཤུར་མ་ཟད་གནས་འགག་སེལ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན། དེ་
ཡང་ཡོད་བ་ཁོ་ན་དང་། མེད་བ་ཁོ་ན་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་ཞེས་སྤྱི་ཅི་རྒྱ་ཡོད་བས་སྤྱི་
བཞི་སྐྱེ་འགོག་ཀྱང་བྱས་ཆོག་བས་མཐའ་བཞི་འགོག་བ་དང་འགལ་བར་མ་སེམས་ཤིག །

གསུམ་བ་སྤྱི་བཞི་དེ་ལ་དངོས་དང་འབྲུལ་སྒྲོང་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་སྤྱེ་དངོས་སྐྱེ་རྣམས་
ཀྱིས་བདེན་བར་མི་སྐྱེ་བ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱ་ས་པོན་གཅིག་ལས་འབྲས་བྱ་དུ་མ་དང་གཅིག་སྐྱེ་བའང་
ཡོད་ལ། རྒྱ་རྒྱེན་དུ་མས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་དུ་མ་དང་གཅིག་སྐྱེ་བར་བཤད་ཅིང་། མཐོང་བས་སོ་ཞེས་
དབྱ་མ་སྐྱར་བར་བཀོད་བ་ལྟར་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་དགག་བའི་ཕྱིར། དངོས་སོ་བདེན་བར་རྒྱ་
ཡིས་སྐྱེད་མིན་ཏེ། །གཅིག་གིས་གཅིག་མིན་དུ་མས་གཅིག་མི་སྐྱེད། །གཅིག་གིས་དུ་མིན་དུ་མས་
དུ་མའང་མིན། །ཞེས་བ་ནི་དངོས་སོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཡིས་དོན་དམ་བར་མི་སྐྱེད་དེ། དོན་
དམ་བར་རྒྱ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་གཅིག་མིན། དོན་དམ་བར་རྒྱ་དུ་མས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་དུ་
མ་མིན། དོན་དམ་བར་རྒྱ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་དུ་མ་མིན་ལ། དོན་དམ་བར་རྒྱ་དུ་མས་ཀྱང་
འབྲས་བྱ་གཅིག་སྐྱེད་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་གཅིག་ལ་རྒྱ་དུ་མས་ལག་རྩེས་
ཡོད་ན་དོན་དམ་བར་རྒྱ་གཅིག་གིས་སྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། རྒྱ་དུ་མ་ལྟར་ལག་རྩེས་ཀྱིས་འབྲས་
བྱ་ཡང་རྣམ་ཤེས་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་བ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་བ་དག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། དུ་མས་དངོས་སོ་གཅིག་མི་བྱེད། །དུ་མས་དུ་མ་བྱེད་མ་
ཡིན། །གཅིག་གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། །གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་བ་ཡང་མིན། །ཞེས་དང་།
དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བྱ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཡང་། །བྱེ་བྲག་རྣམས་ནི་ཐ་དད་དང་། །གཞན་

མིན་ཁྱེད་འདོད་དེ་བས་ན། སྐྱེ་ཅི་དབང་བླུག་གིས་བྱས་སམ། ཞེས་དང་། གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་
སྐྱེ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་དེ་བཞིན་སྐྱེད་བྱེད་དང་། སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་དག་པར། ཅི་ཡི་བྱིར་ན་
མི་འགལ་སྤྱུས། སོགས་དང་། གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་རྒྱུན་རྣམས་ལས། སྐྱེས་པར་འདོད་ན་རེ་རེ་
ནི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་འགྱུར། ཡིན་ནའང་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་འགྱུར། ཞེས་དང་། གལ་
ཏེ་ཁྱེད་ནི་རྒྱུན་རྣམས་ལས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི། བ་དད་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། སྤྲ་མ་
བཞིན་དུ་རྒྱ་མེད་ཐལ། སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཅིག་གིས་གཅིག་སྐྱེད་སྐྱུབ་བྱིར་གཞན་དུང་བྱིར། འདིར་ནི་དགག་བྱའི་
ཁྱད་པར་མི་སྦྱོར་འབྲུག། ཞེས་སྤྱི་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་སྟག་ཚང་པ་ན་རེ། རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་
གཅིག་སྐྱེད་པ་སོགས་སྤྱ་བཞི་མེད་པས་དོན་དམ་དང་རང་བཞིན་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་
མི་སྦྱོར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་མིག་དབང་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེད་པར་བཞེད་པའི་བྱིར་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཞེས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་མིག་གིས་དབང་པོ་གཅིག་གི་
རྒྱ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཀྱང་སྐྱེ་བར་བཞེད་པ་ན་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་རྣོས་པའི་དོན་
ཉིད་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་སྐབས་དང་། མདོན་སུམ་གྱི་སྦྱ་དོན་སྐབས་སུ་ཡང་། དེ་
ཉིད་ལས། རྣོས་པའི་དོན་མེད་པའི་བྱིར། དབང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་རྟེན་ཅན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གཅིག་མདོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། འོ་ན།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཇི་ལྟར་མདོན་སུམ་ཉིད་ཡིན། དེ་ནི་དབང་པོ་དང་དབང་པོ་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་སྐྱད་ཅིག་དག་སྐྱེས་མ་ཐག་དུ་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ་མདོན་པ་ཀྱན་བརྟུས་
ལྟར་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་དང་ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་དང་ལས་དུ་མས་ལུས་དུ་མ་དང་

ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པར་བཤད་པ་མདོ་དག་ནས་སོ་སོར་གསུངས་པ་བདུས་པ་
 ཡིན་ཞིང་། སྐབས་འདིར་ཡང་བཞེད་དེ། སྟོང་འཇུག་ལས། སེམས་གསལ་གཅིག་བསྐྱེད་འབྲས་
 བྱ་གང་། །ཆངས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར། །ལུས་ངག་བཅས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡང་། །སྟོང་པ་ཞན་
 པའི་དེ་ལྟར་མིན། །ཞེས་དང་། སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་དད་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་
 དེ་དེའི་འབྲས་བྱ་དཔག་མེད་དང་རིང་བསྐལ་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་ས་རྩ་གཅིག་བྱས་ནའང་དེའི་རྩལ་གྱི་
 གངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་སྐྱར་དུ་སྦྱེ་བར་བཤད་པ་སོགས་དང་། རྟེན་ནམ་སེམས་ཞན་པས་དགེ་
 སོགས་ཡུན་རིང་སྦྱད་པས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་རྒྱུང་བ་ཡང་། སྟོང་འཇུག་ལས། བརྒྱས་བཞིན་དང་ནི་
 དཀའ་སྒྲུབ་ཀྱིན། །ཡུན་རིང་དུས་སྟུང་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེང་བས་བྱས་པ་ནི། །དེ་
 ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་དང་གསུངས་ཚུལ་མདོ་ལས། དགེ་སྟོང་དག་འདོད་པ་ལ་
 སེམས་གཡེང་བའི་དཀའ་སྒྲུབ་དང་ཁ་ཉོན་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 དང་། སྟོང་འཇུག་ལས། སྐྱད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྡིག་པས་ཀྱང་། །བསྐྱལ་བར་མནར་མེད་གནས་
 འགྱུར་ན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་བའི་མཐའ་དུ་མ་དང་། རྒྱུས་པའི་རབས་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ་
 མདོ་བདུས་སོགས་ལྟ་ཞིང་དོན་བསྟུས་ན། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། གཅིག་ལས་དུ་མ་སྦྱེ་བ་དང་། དུ་མ་
 ལས་གཅིག་སྦྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཇི་ལྟར་སྤང་བར་ནུས་ཤིན། འདི་
 ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདི་མ་མཐོང་རོ། །ཞེས་ནི་མི་གྲུབ་པོ། །ཞེས་དོན་དམ་པར་མི་
 རུང་བ་དང་མདོན་སུམ་མ་མཐོང་བ་མིན། ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
 ཀྱང་ཀྱན་རྩོམ་ཏུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རོ་བོར་འདུག་པ་ལ་ཐ་སྦྱད་དུ་གཅིག་ལས་དུ་མ་སྦྱེ་བ་དང་། དུ་
 མ་ལས་གཅིག་སྦྱེ་བ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞེན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྗེས་སུ་
 འགོ་བ་དང་ཐོག་པའི་སྟོན་སྟེན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་ནས་བྱིས་པའི་
 སྦྱོ་བོ་བརྒྱང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆིགས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆོ། རྒྱ་ཐ་དད་ན་ཐ་དད་པར་

འགྱུར་བར་སྤྲོས་ཀྱི། འོན་དམ་བར་ནི་མ་ཡིན་བར་རིག་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལ། དངོས་དང་འབྲེལ་སྟོང་གཉིས། དང་པོ་ནི། **རྟེན་འབྱུང་མིན་པའི་ཆོས་**
ནི་འདྲིར་མེད་ལ། རྟེན་འབྱུང་ཐང་ལྟོས་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ཅམ་བྱིར། ཆོས་ཀྱན་ཚུགས་སྐབ་རང་
 རོས་གྲུབ་རྣམས་མིན། ཟབ་རྒྱས་མཐའ་གཉིས་སེལ་འདི་རིགས་པའི་རྒྱལ། ཞེས་སྤྲོས་ཏེ། འདྲིར་
 དངོས་སྤྲོ་བ་ལྟར་མ་ཡིན་བར་རྟེན་འབྱུང་མིན་པའི་ཆོས་མི་འདོད་དེ། ཡོད་ན་ལྟོས་གྲུབ་དང་རང་
 བཞིན་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དབྱ་མ་སྟོང་པོ་ལས། གང་བྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་
 ཡིན་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་བྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་གང་ན་ནམ་གྱི་ཆེ་འང་། མ་བརྟེན་བར་ནི་ཡོད་
 མེད་ཉིད། སོགས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་མེད་རྒྱེན་མེད་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་།
 ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་སྟོང་བ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། སྟོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། དབྱ་མ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་བ་
 ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་རྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་ཆོག་
 གསལ་ལས། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་དབྱ་མའི་ལམ་སྟེ་དབྱ་མའི་ལྷལ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་བྱིར་
 དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་དང་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་དང་དབྱ་མའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་འབྱུང་གི་སྤྱོད་ན་ལ་
 བརྟེན་སྟོང་པ་དག་གིས་བརྟེན་པ་དང་ཐང་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ཡིན་ན་རྒྱ་དུས་ནས་གྲུབ་པས་འབྱུང་བ་
 ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་འབྱུར་ལ། རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་སྤྱོད་
 འོན་གང་ཡང་མི་འདོད། དངོས་སྤྲོ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་ལ་བདེན་གྲུབ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བྲུབ་

བས་རྟེན་འབྱུང་གི་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་འགལ་བྱུང་ཏུ་འདོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པ་ལས། འགལ་
 བ་དང་ནི་མ་གྲུབ་བར། མཐོང་བ་འདི་ཡིས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས། །དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས། །ཞེས་
 དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། འདིར་སྒྲུབ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་གི་ཚུལ་འདི་ནི་སྟོན་མེད་
 པ་ཞིག་གོ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་འདི་ནི་སྟེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པར་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་མི་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་སྒྲེས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པས་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་མ་སྒྲེས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱས་པར་མཛོད་འབྲེལ་
 འབྲེལ་བ་འདྲ་དང་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་འབྲེལ་བ་འདྲ་སོགས་སུ་བཟླ་ལ། སྒྲ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱང་མི་
 འདྲ་བས་སྟོན་གྱི་ལོ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བྱ་གཞུང་དང་ཀ་ཅན་བསྒྲིགས་ནས་ཆོག་གསལ་གྱི་དགོངས་
 པ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། འཐད་པ་བཞག་འབྲུལ་བ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲ་སྒྲུབ་
 བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱ་ཏེ་ཏུ་ས་སྒྲུབ་ཞེས་པ་སྒྲུབ་ན། ཨཱི་འཁྲོ་བ་ལའོ་ཞེས་འཁྲོ་
 བའི་བྱིངས་ཨཱི་བཞག །ཏཱ་ཆེས་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱིས། ཨི་བཞག་དེའི་སྟོན་དུ་བྱ་ཏི་བཞག །དེ་
 ལ་སུ་བྱིན་མི་ཟད་པ་ལས་སུ་འཛིག །ཅ་རྩའི་ལེ་ཏུ་དང་པོའི་རྒྱུ་པ་གསུམ་པ་ལས། ཨ་ལམ་དང་ཁ་
 ལུ་དག་ལ་སོ་སོར་ཚོད་པ་ལ་ཀླ་རུང་དོ། །མིང་ལས་སོ། །བྱེད་པ་པོ་གཅིག་པ་དག་ལ་སྒྲ་མ་ལས་
 སོ། །ཞེས་དང་། ཀ་ལྷ་པའི་གྱི་ཏ་ལེ་ཏུ་ག་བར། ཨ་ལམ་ཁ་ལུ་ག་ལ་དགག་པ་ལ་ཀླ་ཡང་ནའོ། །མིང་
 ལས་སོ། །བྱེད་པོ་གཅིག་དག་གི་སྒྲ་མའི་དུས་ལའོ་ཞེས་པས་ཀླ་བྱིན། ཅ་རྩའི་ལེ་ཏུ་ལྷ་པའི་བཞི་ལས།
 ཅ་ཉམ་ཡིན་པའི་བསྐྱ་བ་ལ་ཀླ་ལེ་ལུ་འོ། །ཞེས་པའི་ཀླ་ལུ་པུ་བསྐྱར། ཀ་ལྷ་པའི་གྱི་ཏ་དུག་པ་ལྟར་
 ཀླ་ལེ་པུ་བྱེད་ཀྱང་། ཆོག་གསལ་ཅ་རྩ་བ་དང་མཐུན་འོ། །ལུ་པུ་ཀྱི་ལ་དབྱངས་དོན་དང་། པ་ཡིག་ཏུ་
 ཀླ་ལྷ་ག་མ་སྟེར་བའི་རྒྱལ་ས་དོན་ཡིན་པས་བྱིས་ལ། ཡ་བཞག་ཅ་ལས། སྒྲུང་དུ་འདི་ཉིང་མ་ཡིན་པ་
 ལ། བེ་ཏ་ལ་ཏུ་ཀླ་འོ་ཞེས་པས་ཨི་དང་ཡའི་བར་ཏུ་ཀླ་བྱིན། ཀླ་རྒྱལ་ས་དོན། ལུ་བཛོད་དོན་གཉིས་བྱིས་
 ཏུ་བཞག་ཀ་ལྷ་པའི་གྱི་ཏ་དང་པོར་བྱིངས་ཀྱི་མཐའ་བྲ་ཆེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་རྒྱའོ་ཞེས་པས་ཨི་ཆེས་

ལྷ་ཏུ་ཉེད། གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་པ་རོལ་གྱི་ཡི་གེར་བྱངས་པས་ཏུ་གྲུབ། ཅ་བ་ལས་ཨ་ཀ་ནི་
 ཨ་ཀ་ལ་རིང་པོས། བྲ་ཉི་དང་ཨི་སྐྱར་རིང་པོར་བྲས། བྲ་ཏུ་ཏུ་གྲུབ་སྟེ་མིང་ཡིན། དེ་ལ་ཅ་བའི་བཞི་
 བའི་དང་པོར། རོན་ཅམ་ལ་དང་པོའི་ཞེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཆིག་སྟེ་བྲིན། ཀ་ལྟར་ན་
 སི་དང་། ཅ་བའི་གཉིས་པའི་དང་པོར་སྟེ་བའི་བྱངས་མེད་ལ་དབྱི་ལ་ཞེས་དང་། ཀ་ལས་མི་ཟད་བ་
 ལས་ཀྱང་རོ། །ཞེས་སི་བྲིས་པས་བྲ་ཏུ་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། བྲད་བ་དང་ལྟོས་བ་དང་རྟེན་གསུམ་ལ་འཇུག་
 སྟེ། འདིར་སྐབས་སྟེ་གང་བབས་གྱིས་འཆད་གྱི་གཅིག་ཁོ་ནར་མི་དགོས། ཡང་བདུ་འགྲོ་བ་ལ་འོས།
 བདུ་བཞག་དེའི་སྟོན་དུ་ཉེར་བསྐྱར་ལྟར་དང་། དེའི་སྟོན་དུ་སུ་བཞག་། དེ་གཉིས་ལ་སྟེ་བྲིན་དབྱེ་
 བ་སྐར་དང་འབྲ། ཅ་བའི་དང་པོའི་གསུམ་བར་ལྟ་བུ་བྱེད་བ་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་དང་གྱི་ཉ་ལྟ་བར་བདུ་
 ཏུ་རྩ་བའི་འགྲི་འུ་ཅ་རྣམས་གྱི་ལྟ་ལོ། །ཞེས་བསེ་བྲིངས་བདུ་གྱི་མཐར་ལྟ་བུ་བྲིན། ལྟ་རྟེན་འབྲེལ་
 ཉ་འབྲེལ་བའི་དོན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་བྲིས། ལྟའི་སྟོག་གི་ཨ་བཞག་། བྲིངས་གྱི་དང་པོ་འབྲེལ་བ་
 བྲིས་རིམ་བཞིན་མཆོམས་སྐྱར་ནས། ས་སྐྱོད་ད་གྲུབ། དེ་ལ་ཅ་བ་ལས། རོན་ཅམ་ལ་དང་པོ་འོས་
 ལྷ་བྲིན་ལྷ་བྲིས། ལྷ་སྐུ་འདི་རུ་འོས། ལྷ་ས་རུ་བྲས་ལྷ་ནི་ཅ་བ་ལས། ཉ་འུ་ལྟངས་ལས་ལས་
 རུའི་འོ། །ཞེས་པའི་ལྷ་རྟགས་དོན་ཡིན་པས་བྲིས། ཅ་བ་ལས། དེ་པའི་རྟོགས་པ་ལ་རྣམས་བར་
 བཅད་པའོ། །ཞེས་པས་རྩ་རྣམ་བཅད་བྲས། ས་སྐྱོད་སྐྱབ་སྟེ་འབྱུང་བ་དང་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་
 ལ་སྐབས་འདིར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་འབྱུང་བ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྲ་ཉི་ནི་བྲད་བར་སྐྱར་བྱེད་གྱི་དོན་དང་། ཨི་ཉི་སྟེ་ཨི་ཏེ་འགྲོ་
 བའི་བྲིངས་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྱི་མཐའ་ཅན་བྲ་ཏུ་ཏུ་ཞེས་པ་ཉེར་བསྐྱར་གྱིས་བསྐྱར་བས་བྲ་ཏུ་ཏུ་
 བྲི་བྲད་བ་དང་ལྟོས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ས་སྐྱོད་གོང་ན་ཡོད་པའི་བྲད་ཡང་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་
 སྐབས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་གྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྲིར་ཏེ། ཆིག་གསལ་ལས། དེ་ལ་བྲ་ཉི་ནི་
 བྲད་པའི་དོན་རྟོ། །ཨི་ཉི་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་རྟོ། །ལྷ་ལྷ་གྱི་མཐའ་ཅན་བྲ་ཏུ་ཏུ་བྲི་སྐྱ་ནི་བྲད་པ་སྟེ་ལྟོས་བ་

ལ་འབྲུག་ཅེས་བ་ནས། ས་སྤྲོ་གོང་ན་ཡོད་པའི་སྤ་དནི་འབྱུང་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ས་སྤ་བློད་འི་
སྤ་ནི་འབྱུང་བ་ལ་འབྲུག་གོ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྒྱེ་ག་བྱེད་མང་པོས་ལུང་
ཀྱི་སྒྲིད་དོད་ཡིན་སྟེ་བ་དང་བྲ་ཉི་དང་ཡི་ཉི་ཞེས་ཅོར་བ་རགས་པ་མཐོང་ལ། ལོ་ཆེན་སྒོ་བརྟན་གྱི་
སྤ་སྤྱབ་ཀྱང་མི་གསལ་ལ། འདི་དག་མ་གོ་ན་ཆོག་གསལ་གྱི་སྟོང་ཆ་མི་གོ་བར་མཐོང་ནས་འབྲུལ་
བལ་ཉུང་གསལ་ལ་རེ་སྤྲས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ་འབྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་འདོད་པ་བརྟོན་པ་དང་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྟོན་གྱི་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་
དང་ལེགས་ལྡན་ལས་གཞན་པའི་ཅ་ཤེ་རྒྱེ་ག་བྱེད་ལ་ལ་དག་ན་རེ། བྲ་ཉི་སྤ་སོ་སོ་བའམ་དེ་དེ་ལྟ་
བུའི་རྣོས་དོན་དང་། ཡི་ཉི་སྤེ་ཡི་རྟེན་འཕྲོ་བ་སྤེ་ཆས་པ་དང་འཛིགས་པའི་དོན་དང་། བྱིངས་དེ་
ལ་ལ་རྒྱེན་བྱེན་པའི་ཡི་ཉུ་ནི་འཕྲོ་བར་རུང་བ་ཡིན་ལ་ཡི་ཉུ་དེ་པན་གྱི་བྱུང་བར་དུ་སྤྱར་ནས་སོ་
སོ་སོ་སོར་འཕྲོ་ཞིང་འཛིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ནི་ཞེས་བཤད་དེ། ཆོག་གསལ་
ལས། གཞན་དག་ནི་བྲ་ཉི་ནི་རྣོས་པའི་དོན་རྟོ། །ནས་བརྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་
རབ་སྟོན་མེ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། སོ་སོ་འཛིག་པ་དང་། སོགས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བཤད་
ལས། གཞན་དག་ན་རེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱ་མ་པའི་བྱུབ་པའི་མཐའ་སྤྱོད་པ་སོགས་སོ། །འདི་ལྟར་སྤྱོད་
སྤྱབ་ན་འཕྲོ་བའི་བྱིངས་ཡི་རྟེན་ཡི་སྤྱིས་ཀྱིས་བྱིན། ཡོངས་རྫོགས་བྱིས་ཀས། བྱིངས་ཀྱི་མཐའ་བ་
རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཉ་འོས་པ་འཕྲོ་བའི་དོན་གྱིས་ཉ་བྱིན་ཀས་དེར་ལེགས། བན་བ་ལ་ཡང་ཡ་ཞེས་
བས་དེ་པན་གྱི་རྒྱེན་ཡ་བྱིན་སི་བྱིན་ནས་བྲ་ཉི་དང་སྤྱར་བས་བྲ་ཉི་ཉ་ལྟག་མ་འབྲེལ་རྣམས་དབྱེ་བྱིས་
པར་འདོད་པ་ལའང་དགག་པ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་དེའི་རྣོས་དང་། ཡི་ཉུ་དེ་པན་མཐའ་ཅན་
གཉིས་མི་འཐད་དེ། རྣོས་བཤད་དེ་སྤྱི་ཅམ་ལ་འཐད་ཀྱང་བྱེད་བྲག་ལ་མ་བྱུབ་པའི་བྱིར། ལུས་རྟེན་

ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་མཐོང་བ་དེས་ཞེས་སྤྱིར་བཏང་ནས་མང་པོ་སྒྲོས་སྒྲུ་ཡང་འབད་ལ། སུས་རྟེན་
འབྲེལ་མཐོང་བ་སོགས་ལ་ཆོག་སྤྱད་སྤྱང་བས་ཆོག་སྤྱད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་བྱི་བ་འབད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཏུ་
མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་འབྲུང་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་གཅིག་ལ་སྒྲོས་
བ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལ་ཆོག་སྤྱས་མེད་པའི་བྱིར་། ཆོག་སྤྱས་མི་རུང་སྟེ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་
ཞེས་པའི་དང་གི་སྐད་དོད་ཅ་དང་གཟུགས་ལ་ཞེས་པའི་ཨམ་མ་བྱིས་པའི་བྱིར་དང་། རྟེན་ནས་
དང་མིག་གི་བར་དུ་རྣམ་དཔྱེ་མ་མཐོང་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷ་ཡི་མཐའ་ཅན་མི་ཟད་བར་རིགས་པའི་
བྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་དགོས་སྤྱོད་དག་ཅེས་བ་ནས། ལྷ་ཡི་མཐའ་ཅན་
མི་ཟད་བ་ཁོ་ནར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བར་ཁས་སྒྲང་བར་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་ཅ་རྒྱར་ཅ་རྒྱ་པི་
པ་རྟེ་ཏུ་ཅ་རྒྱ་ཞེས་འབྲུང་པའི་བྱིར་། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་གྱིས་གཞན་བཀག་ཚུལ་
ཡང་མི་འབད་ལ། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཡང་སྤྱོད་ན་མ་ཆང་པའི་སྒྲོན་གཉིས་ཡོད་དེ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་
མེ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། རྟེན་ཅིང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་
སྤྱད་ནི་སྒྲོས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འབྲེལ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
བྱིར་དང་། འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་བྱིས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་
བ་སྟེ། དེ་དང་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་སྤྱད་ནས་འབྲུང་བའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་ལུགས་བརྟེན་
ལ་སྤར་ལྟར་ཡང་བརྟེན་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་བ་དེ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་
བ་ལ་མི་མཁས་སོ། །སྤྱུ་དུ་སྒྲ་བ་བཞེད་དེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་ལྡན་
གྱིས་བརྟེན་བ་ལྟར་མ་ཡིན་པར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་ཏེ་པ་རྟེ་ཏུ་ནི་སྤྱད་པའི་དོན་དུ་བཤད་བས་
ན་རྟེན་ཅིང་གི་སྐད་དོད་པ་རྟེ་སྒྲོས་པའི་དོན་དུ་མིན་ལ། འབྲེལ་བར་ཏེ་ཨི་ཏུ་ཡང་སྤྱད་པའི་དོན་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། གཞན་གྱི་བཤད་བ་རྗེས་སུ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བ་ནས་སྤྱད་
པའི་དོན་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཁོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ནི་རྟེན་ཅིང་སྟེ་པ་རྟེ་

ནི་སྤང་བའི་དོན་ཅན་དང་། འབྲེལ་བར་ཡིན་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། སོ་སོ་ལ་དེ་ལྟར་དོན་ཐ་
 དད་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་ན་གསྐྱའི་ཚུ་མངར་བ་དེ་ལན་ཚུའི་ཚུ་དང་སྤང་བས་ལན་ཚུའི་
 ཚུར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཉེར་བསྐྱར་གྱི་དབང་གིས་ཚིག་འོག་མའི་དོན་འགྱུར་ནས། ཚིག་གཉིས་
 ལས་དོན་སྤང་བ་གཅིག་ཤུ་སྟོན་བའི་ཕྱིར། སྤང་ནས་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་འབྱུང་གི་སྒྲ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཆེ་རྟེ་རྟེ་ཤུ་རྟེ་ཤུ་ས་སྤང་སྤང་སྤང་ཞེས་བརྗོད་བ་
 བ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་དེ་དང་དེ་སྤང་ནས་འབྱུང་བ་རྫོས་པ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་ལ། གྲེ་བྲག་རྩ་
 མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྫོས་པར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་མི་བཞེད་བའི་
 ཕྱིར་རྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་ནི་ཞེས་པ་ནས་མི་མཁས་སོ་ཞེས་སོ། །དེར་
 མ་ཟད་གཞན་ལུགས་བཀག་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རིགས་པ་མེད་པར་མི་འཐད་ ཅེས་བའི་དམ་
 བཅའ་ཅམ་དུ་ཟད་བའི་ཕྱིར་དང་། འོན་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། མིག་དང་
 གཟུགས་ལ་སྤང་བ་མེད་དེ། སྤང་བ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ནའང་མི་འཐད་
 དེ། མདོ་ལས་དག་སྒོང་འདི་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དག་སྒོང་དང་འབྲས་བུ་བཞི་སྤང་
 བ་ཁས་མི་སྐྱངས་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་ནས་ཞེས་པ་ལྟོས་ནས་ཞེས་བའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་བའི་ཕྱིར་
 དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་དོན་ནི་འཕགས་པས། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་
 བོར་དེ་མ་སྒྲེས། །ཞེས་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཁས་སྐྱངས་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚིགས་གསལ་ལས། དེ་ཡང་མི་
 རུང་སྟེ་མིག་དང་ཞེས་པ་ནས་སྦྱོན་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་གཞན་དག་ཟེར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
 བ་ལེགས་ལྟན་རང་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གྲེ་བྲག་རྩ་འཆད་པར་བཞེད་ཀྱང་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་དང་། འབྱུང་བའི་སྒྲ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་མ་བརྗོད་ཅིང་འདི་ཡོད་པས་
 འདི་འབྱུང་ལ་འདི་སྟེས་བའི་ཕྱིར་འདི་སྟེ་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱེན་འདི་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་རྟེ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་བཤད་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚིག་གསལ་ལས།

གང་ཡང་འོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ཡོད་པས་ཞེས་བ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ་ཡང་བརྗོད་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་ཡང་དགོན་པའི་ཐེག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བས་སྤྲུམ་མའི་གསུང་
རྒྱུན་ནས་སྤྲུམ་སྤྲུམ་མཆོ་སྤྲུམ་དང་། ལངས་པའི་མ་ཉེ་ལ་སར་ཉལ། ཞེས་བ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྤྱི་ནི་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པར་གཏིང་ཚུགས་བ་སྟེ། འཇུག་
པའི་སྤྱར་ཁས་སྤངས་ནས་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན།
སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མ་སྤྱེས། །ཞེས་པའི་
དེ་དང་དེ་བརྟེན་དང་། འབྱུང་བ་ཞེས་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་འཛིན་ལག་སོ་སོར་བྱེ་ནས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། འདི་ཡོད་ན་ནི་འདི་འབྱུང་སྟེ། །ཐུང་ཏུ་ཡོད་ན་རིང་
པོ་བཞིན། །ཞེས་བ་ལྟར་བཤད་འདོད་ན་ཡང་སྤྱད་པའི་སྤྱར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་གཞན་སྟུན་
འབྱེན་བ་ལ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །ཆོག་གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་དགོན་པའི་ཐེག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ།
ཞེས་བ་ནས་དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་སྟུན་འབྱེན་བ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་པར་རིགས་བ་མིན་ལོ། །ཞེས་
སོ། །དེས་ན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་དོན་དང་། རང་གི་ཆ་ཤས་སམ་གདགས་གཞི་འམ་ཡན་ལག་ལ་སྤྱད་པའམ་ལྟོས་
ནས་བྱུབ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བའི་སྤྱད་དོད་ས་སྟ་ཏ་སྤྱད་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས་སམ་འདུ་བ་དང་། ཆོགས་བ་སོགས་དང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་མ་ལས། སྤྱད་ཡོད་
པ་ལ་བཤད་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱད་ལྟོས་བརྟེན་ནས་བྱུབ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚུགས་སྟབ་བམ་རང་དབང་གིས་བྱུབ་པ་མེད་དེ། བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། གང་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀྱན་རང་དབང་མེད་བ་སྟེ། །དེས་
ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཕགས་པས་ཀྱང་། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་
གི་ངོ་བོར་དེ་མ་སྤྱེས། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྤྱི་བ་མ་

ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཁྱོད་དངོས་སྤྱི་བ་ཞིག་གསུམ། ཞེན། མིན་
 ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཅི་སྤྱི་བ་ཞིག་ཅེན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་སྤྱི་བའོ། །ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་གང་ཞིག་ཅེན། རང་བཞིན་མེད་
 པའི་དོན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྤྱེ་བའི་དོན་དང་། སྤྱི་མ་དང་། སྤྱི་ག་རྒྱ་དང་། གཞུགས་བརྟན་དང་།
 སྤྱི་ཟུང་གྲོང་ཁྱེར་དང་སྤྱི་ལ་དང་མི་ལས་དང་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་དོན་
 དང་སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ལ་ཟབ་པ་རང་བཞིན་མེད་
 དེ་ཤེས་པའི་སྤྱི་བ་ཆོས་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆིགས་ལ་ཆང་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་
 རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་རྩ་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་རང་འབྲེལ་དང་རིན་ཆེན་སྤངས་བ་དང་དེའི་དར་
 རྒྱུ་སོགས་སྤྱི་བཅའ་ལ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་
 གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། །སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་
 རིག་པས་རྣམ་མཆོག་མཐོང་། །ཞེས་དང་། རྫོགས་ཆེན་པོས་དེའི་འབྲེལ་བ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་གསུང་གི་གཅེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་
 གིས་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་བརྟན་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་
 འོ། །ཟབ་མོ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟབ་མོ་ཉིད་ཁོ་ན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་འོ། །ཞེས་དང་ཡང་ན་གང་
 གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་
 ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཟབ་པ་ཉིད་ནི་རང་གིས་མ་བྱས། གཞན་གྱིས་མ་བྱས་སོགས་ལྟར་མཐའ་
 གཉིས་སྤྱི་བ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་སེལ་བ་འདི་རིགས་པའི་རྒྱལ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྤྱི་མས། སྟོན་པའི་ནང་
 ཅ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ནང་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱལ་
 བའི་དབང་པོ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་ཚུགས་སྤྱི་བ་རྣམས་མཁའ་བ། །སྤྱི་བ་ཀྱང་ཆོད་སྤྱི་བ་ཚུགས་

ཐུག་དོན་མ་བྱས། །ཞེས་པ་ནི་སྟག་ལོས་སྤར་ལྟར་དོན་དམ་ཚུགས་སྟབ་དང་ཆད་གྲུབ་གསུམ་
དོན་གཅིག་འདོད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱིས་རྟེན་འབྱུང་ལ་རང་དབང་བ་མ་ཡིན་
པར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཚུགས་སྟབ་འདོད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ཟ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ལ།
རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། །ཞེས་སྟེ་མཚན་ཡང་ཆད་གྲུབ་ཏུ་
བྱེ་མདོ་སོགས་འདོད་པས་ན་སྲས་ཀྱང་ཆད་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་རང་གི་ཚུགས་སྟབ་དགོས་པར་འདོད་
པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་བསྟན་པར་མ་མི་འབྲིན་པར་མཛོད་ཅིག །

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་འདི་ལ། དངོས་དང་། འབྲུལ་སྤོང་གཉིས། དང་པོ་ནི།
རང་དབང་བདག་མེད་ཕྱང་མིན་དེ་གཞན་མིན། །ཕྱང་པོའི་རྟེན་མིན་ཕྱང་པོར་རྟེན་བཤང་མིན། །ཕྱང་
དང་མི་ལྟན་དབྱིབས་མིན་ཆོགས་མིན་གྱིར། །ཤིང་རྩ་བཞིན་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ལ་སྟུར། །ཞེས་
སྟེ། འདིར་ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་དང་འཇིག་ལྟ་གཉིས་རར་འཇིན་པ་དང་། དེ་ཡི་འཇིན་པའི་ཐ་
སྟངས་འདི་ཡིད་མཛོད་ཆད་མ་གཉིས་དང་གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་སོགས་ལ་ལོག་རྟོག་མང་བ་
གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཀགས་པས་ན་འདིར་དཀའ་གནས་མཚོན་ཅམ་བསྟན་ན། མདོ་ལས། དགེ་
སྤོང་དག་དགེ་སྤོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་གཅིག་པ་དག་གོ་སྟུང་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་
དེ་དག་ནི་རྟེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟོ། །ཞེས་དང་།
ཅ་བར་ཕྱང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཇིན་མ་གྲུབ་གྱིར། །ཞེས་དང་། དེ་ནི་ཕྱང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་
པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་དམིགས་པ་ནི་བདག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རར་འཇིན་
པ་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཇིག་ཅིང་དུ་མ་ཆོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
རར་སྤང་བ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་ལྟ་སོགས་སུ་སྤང་བ་ནི་ང་དང་བདག་དང་སེམས་ཅན་
དང་ལྟ་སོགས་ཡིན་ལ། ཡང་བརྒྱུ་བླ་མི་ཏ་ལས། འདི་ལྟར་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་
གི་ཞེས་གསུངས་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་རྒྱུའི་མིག་སོགས་བདག་གི་

ཡིན་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་གིར་བྱེད་པ་པོ་དེ་བདག་གི་བ་དང་ང་ཡི་བ་དང་སེམས་ཅན་
 གྱི་ང་ཡི་བ་དང་ལྟའི་ང་ཡི་བ་སོགས་སུ་བཞག་ཅིང་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་རར་བདེན་པར་
 བརྒྱང་བའི་ལྟ་བ་དང་། ང་ཡིར་བདེན་པར་བརྒྱང་བའི་ལྟ་བ་དེ་གཉིས་འཇིག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་གཉིས་
 ཀྱི་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ང་དང་ང་ཡི་སྦྲུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
 པར་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལོ་ཞེས་འཇིག་ལྟ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། འཇུག་པ་
 ལས། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་སྒྱུར་ཅིང་། །བདག་གིས་འདི་ཞེས་དངོས་ལ། ཞེས་དང་། རང་
 འབྲེལ་ལས། རང་འཇིན་པས། ནས། འདི་ནི་བདག་གི་ལོ་སྦྲུམ་དུ་རང་འཇིན་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་
 པའི་དངོས་པོ་ཞེས་དང་། ཞིབ་པར་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། རལོ་སྦྲུམ་པ་སྦྱེ་བའི་གཞི་
 ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཇིན་པ་ནི་རང་འཇིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་
 ལྟན་སྦྱེས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལོ། །ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཇིན་པ་ནི་ང་ཡིར་འཇིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་དང་གང་ཟག་གི་
 བདག་གི་བ་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གང་ཟག་དེ་རྒྱད་དུ་
 མར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ངོ་པོ་གཅིག་ལ་ཉོན་པོར་ཐོག་པས་བྱེ་ཅམ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དེ། དཔེར་ན་
 འཕགས་པ་ཀྱན་དག་འཕོའི་རྒྱད་ཀྱི་ང་དང་དགེ་སློང་དང་མི་དང་རྒྱན་ཞུགས་དང་ལྷ་ཀྱང་བ་དང་རྒྱལ་
 རིགས་ཡིན་པ་རྣམས་དོན་ཐ་དད་ཀྱང་རྒྱད་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་རང་འཇིན་
 ཡང་དུ་མ་ཤེས་དགོས་ལ། སྤང་པོ་ལ་རང་སྤང་བ་དང་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སྤང་བ་ང་ཡིན་ཡང་།
 སྤང་པོ་ང་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྤང་པོ་རང་སྤང་བ་ཡང་ང་མིན་ཏེ། ང་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པར་སྤང་བ་
 ངའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་དང་། ང་ཡི་ཡིན་རྒྱུའི་
 མཚན་གཞི་ཡིན་ཡང་ང་ཡིར་མིན་ཏེ། དེ་དག་ང་ཡི་ཅན་དང་ང་ཡིར་བྱེད་པ་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་དག་རང་མཚན་དུ་འཇིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཡིར་སྤང་བ་

དེ་རང་བཞིན་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ང་ཡི་ར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
 ལས། ང་ཡི་བའི་གཞི་མིག་རྣ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་
 པའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྐལ་བཟང་མིག་
 འབྱེད་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མིག་རྣ་སོགས་ནི་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་དང་གང་ཟག་དང་
 ཆོས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་ནི་
 བདག་གི་ཡིན་རྒྱུའི་མཚན་གཞི་སོགས་བཤད་ལ། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། བདག་ལ་ཕན་པ་ནི་
 བདག་གི་སྟེ། བདག་གི་བའི་ཕུང་པོ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ་ཞེས་པས་ཀྱང་བདག་གི་བའི་གཞི་བསྟན་
 ལ། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། ཆོས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྟོ་ལྟན་སྟེས་ལ་
 དུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་སྤང་བའམ་དེ་དག་སྟོ་ལྟན་སྟེས་ལ་ང་ཡི་བར་སྤང་ཞིང་།
 དེ་འདྲའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ནི་རང་འཛིན་ལྟན་སྟེས་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ང་ཡི་ར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་སྟེ་ཡུལ་གཞིར་བཞག་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལ་
 ང་ཡི་བ་སྤང་བ་ན་གདགས་གཞི་ལ་བཏགས་ཅམ་ཏུ་སྤང་གི་གདགས་གཞི་གདགས་ཆོས་སུ་མི་སྤང་
 བ་དང་འཕགས་པ་འོག་མ་ལ་གཉིས་ཆོགས་སྤང་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ། ཡང་སྟག་ཆང་བ་སོགས་
 བ་རེ། བདག་འཛིན་སྟོད་ཏུས་ཕུང་པོ་དང་ཐད་དང་བའི་བདག་ངོས་འཛིན་འགོག་ཅིང་། དེ་རྗེས་སུ་
 ཕུང་པོ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། ལྟན་སྟེས་ལ་བདག་ཕུང་གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་
 བར། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཟེར་ནས་ལྷ་ཁྱིད་དག་ལ་ཟུར་ཟ་བར། རང་ཕྱོགས་
 གི་རྟོག་གེ་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་སྟོལ། །འདི་དག་གཡག་ཞར་གྱི་རྩ་ལྟར་ཕྱོགས་མཐོང་རེའི་ངན་སྐད་ཡིན་
 ཏེ། འོན་ཏྲོ་ལྟན་སྟེས་ལ་ཡང་ངའི་ཕུས་ངའི་སེམས་ཞེས་ཐད་དུ་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་།
 བདག་ཕུང་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་པའི་ལྟན་སྟེས་མེད་པར་ཐལ་བ། དེ་འདྲི་དཀྱི། ཅ་བར། རང་ཏུ་ལྟ་བ་
 དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དེའི་ཐད་ཀྱི་ས་བཅུའི་ས་གསུམ་

བའི་མདོ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་མང་ལ། ཅ་བར། སྤང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་
 གྱིར། །ཞེས་པས་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་ཐུན་པའི་བདག་དང་སྤང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རྟག་
 བདག་བཀག་ཀྱང་། བདག་སྤང་ཐ་དད་ཙམ་མ་བཀག་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 དེའི་གྱིར། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། བདག་སྤང་ཡོད་ལ་ཐ་དད་བཀག་པས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་།
 ཅ་བར། དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འབྲུག་མཐོང་སྟེ། དེས་
 ན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། །ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱབ་བཞིན་དུ་མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངའི་སྤང་རྩལ་ང་རྩང་རྩང་བ་དང་པོ་བ་པོ་བ་པོ་བ་སྤང་
 པོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འཆར་བར་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། ང་སྤང་རྩལ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ང་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ་འདྲ་མི་འཆར་བའི་
 བྱིར་སོགས་ཟེར། འོ་ན། ང་འཆར་རྩལ་མེད་པར་ཐལ། ངའི་གདགས་གཞི་སྤང་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་
 ངའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འཁོར་གསུམ། ང་འཆར་ན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ང་གཅིག་འཆར་
 བར་ཐལ། སྤང་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ང་གཅིག་འཆར་བ་དགོས་པའི་བྱིར། འཁོར་
 གསུམ། ལྟན་སྐྱེས་ལ་སྤང་བ་ན་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་མི་སྤང་བར་བཏགས་ཆོས་དང་གཟུགས་དང་
 ཤེས་པ་མིན་ཙམ་གྱི་སྤང་བ་འཆར་བར་ཐལ་ལོ། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྤང་པོ་མ་
 གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་བྱིར་དང་། །ཡང་འགལ་བར་མ་ཟད། ལྟན་སྐྱེས་ལ་ངའི་གདགས་གཞི་
 གདགས་ཆོས་འོ་རྩེས་པ་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་འདྲེས་པའི་སྤང་པོའི་ངོས་ནས་ངའི་སྤང་རྩལ་
 འཆར་བའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་དང་གདགས་ཆོས་ངའི་སྤང་རྩལ་འདྲེས་པའི་སྒོ་
 ནས་སྤང་དགོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལས་རྩར་དུ་ཤར་ན་བདག་ལ་སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྟེ་འཛིན་དང་
 དབྱིབས་སོགས་དང་ཆོར་བ་པོ་འདུས་ཤེས་པོ་ལས་སོགས་འདུ་བྱེད་བ་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 པོ་སོགས་མི་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། ཅ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་

པོའི་མཆན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་
ན་དེ་ཕྱང་པོ་མིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱང་པོ་ལྷ་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་ཉམས་སུ་
སྤྱང་བ་དང་། མཆན་མར་འཛིན་པ་དང་། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་
པ་ཡིན་ན། སོགས་དང་། བུ་རྩ་ལྷ་མི་ཏ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་ལ་རྟ་དཀར་པོ་དང་བ་ལང་ཁ་པོ་
སོགས་མི་འཐད་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མཁན་ཆེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་འཇམ་དཔལ་
ཞལ་ཕྱང་ལས། འཆར་ཚུལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཤིག་ཕྱང་བའི་མཐར་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་འོ་རྒྱ་འབྲེས་པ་
བཞིན་དབྱེར་མེད་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་དང་། ཞེས་པ་ནས། ར་དེ་དང་ཕྱང་པོ་ལྷ་རྣམས་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་
པ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གྱིས། ཞེས་སོ། །འདི་ནི་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་ཡབ་སྲས་གྱིས་གཞུང་དོན་སྤྱང་ཐོག་ནས་བཤད་
པ་སྟེན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་སྟེང་དོ། །དེས་ན་ལྷས་བྱིན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེའི་སྟོང་འོ་སྟེ་
ཡུལ་ལ་རྒྱད་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་རྒྱད་གཅིག་པའི་ལྷ་མི་དུད་འགྲོ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱད་གྱིང་
དང་སེམས་ནི་ཆེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་ལ་སྟེ་འགག་བྱེད་ཀྱང་མི་སྟོག་ལ་ལྟ་ལ་དུད་འགྲོ་
སོགས་གྱི་གནས་སྐབས་ལུས་འདོར་ལེན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་ལྟོག་པ་སོགས་གྱི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་དགོས་
པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་མི་སོགས་ལུས་ཉེན་གྱིས་འབྱེད་པས་ལུས་གྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ་དང་ང་ཅཱ་
སངས་རྒྱས་བར་དུ་འགྲོ་བ་སེམས་ལ་ལྟོས་པས་ང་སེམས་སྟེང་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལྟ་བུ་ཐག་
ཆོད་པ་གཅིག་བྱེད་ན་རྩ་ཤེ་དང་དེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལྟར་ལེགས་པར་དབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། དེས་ན་ངའོ་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་ཐ་སྙད་འདོགས་མཁན་གྱི་མིང་དང་ཐ་སྙད་
གདགས་པའི་གཞི་བདག་གཉིས་བྱུང་མཉམ་དུ་མི་བཟུང་བར་མི་དེ་བདག་དེའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པར་
ཤེས་བར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་དང་། འགྲོ་བ་སོ་སོའི་བདག་རྣམས་ནི་སྤྲོ་མའི་བྱེ་བྲག་རེའོ། །ཞེས་དང་།
རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་གསུང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ལུས་གྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ་དེས་སེམས་གྱི་སྟེང་
ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་ཕྱང་པོ་མ་གཏོགས་

བར་ནི་འགའ་ལ་ཡང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་འདིག་ཆོག་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་
 མི་མྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིག་ལྟ་བུ་བཏགས་ཉི་ཤུ་རིའི་ཅེ་མོ་ཉི་ཤུ་དང་མཐུན་པར་
 ཡོད་པ་དེ་འདྲོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་རྒྱ་བས་མདོ་དང་ས་པ་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། བདག་
 གཟུགས་དང་ལྡན་པ་མིན། གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལ་གཟུགས་མེད་དེ་བཞིན་དུ་བདག་རྣམ་
 བར་ཤེས་པ་མ་ཡིན། བདག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་མེད་
 ཅེས་བའི་བར་གསུངས་པའི་དོན་དེ་རྟགས་སམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས། ཡང་མདོ་ལས། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱི་བའི་བདག་མེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 བར་སྒྲུབ་པས་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བཏགས་འགོག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་
 གསུངས་པའི་དོན་དེ་འབྲ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་མཐའ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་པ་སྟེ། མདོ་དེ་
 དག་གི་དོན་བྲིལ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དང་བདག་ཆོས་ཅན། རང་དབང་ངམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་
 དེ། ཁྱོད་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ཡིན་པའམ་དེ་དང་གཅིག་ཀྱང་མིན་ལ། ཁྱོད་དེ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་
 གཞན་པའམ་དེ་དང་ངོ་བོ་གནས་པ་ཡང་མིན། ཁྱོད་ཕྱང་པོའི་རྟེན་འཁར་གཞོང་དང་ཕྱང་པོ་རྒྱ་བྱག་
 ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་དུ་ཡང་མེད། ཁྱོད་ཕྱང་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དེ་ལྟར་པར་རྟེན་པ་ཡང་
 མ་ཡིན། ཕྱང་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟས་སྦྱིན་ན་བ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཅིག་ལྡན་དང་ལྟས་སྦྱིན་
 རོར་དང་ལྡན་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ལྡན་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཅེ་མོ་ལས། ཕྱང་མིན་ཕྱང་པོ་
 ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་ཕྱང་མེད་དེར་དེ་མིན། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཕྱང་ལྡན་མིན། །ཞེས་རྟགས་
 དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་ཅིང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་
 ལས་ཀྱང་། ཕྱང་བདག་མ་ཡིན་དེར་དེ་མིན། །དེ་ལ་དེ་མིན་དེ་མེད་མིན། །ཕྱང་པོ་མེ་ཤིང་ལྟར་འདྲེས་
 མིན། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་རྟགས་བསྟན་ལ་འདྲེས་པ་ནི་སྤར་དགག་བྱའི་སྐབས་ལྟར་ཉེ་ངོ་བོ་གཅིག་
 ལྡན་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། བདག་ནི་རྗེ་ལྟར་ཡོད་ཅེས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་ཅིང་། རྟགས་སོ་སོ་ནས་སྒྲུབ་

ཚུལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཏུ་མར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཁས་
 གྲངས་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲེ་བ་བྲན་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྟེ། བྱང་ཕྱེ་ལི་ཏ་ལས། དེ་
 ཞིག་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱང་པོ་རྣམས་འགྱུར་བ་དང་
 འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་ཆིག་
 གསལ་ལས། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་ན། སོགས་སོ། །དེ་གཉིས་ཕྱང་པོ་དང་
 རོ་བོ་ཐ་དད་ན་ཕྱང་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ཆོར་བ་པོ་སོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟག་པར་
 ཐལ་བ་དང་། ཕྱང་པོ་ལས་ཟུར་དུ་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཡོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་
 དང་། བྱ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཏེ། བྱང་ཕྱེ་ལི་ཏ་ལས། ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་གཞན་པ་ཕྱང་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ལོགས་ཤིག་ན་ཡང་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱང་པོ་
 མི་རྟག་པ་རྣམས་ལས་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སོགས་དང་། ཆིག་གསལ་ལས།
 གལ་ཏེ་བདག་ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་ན། སོགས་སོ། །བདག་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་རོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཕྱང་པོའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་ལ་ཕར་བརྟེན་ན་ཡང་ཕྱང་པོ་
 ལ་ཐ་དད་པའི་སྒྲོན་དེ་དག་འོང་སྟེ། བྱང་ཕྱེ་ལི་ཏ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕྱང་པོ་རྣམས་
 གངས་ལ་ཤིང་ལྗོན་པའི་ནགས་ཆལ་བཞིན་དུ་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཞན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤིང་
 ལྗོན་པའི་ནགས་ཆལ་ན་སང་གེ་བཞིན་དུ་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་བསྟན་མ་ཐག་པ་ཉིད་ཏུ་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་
 དེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སོགས་སོ། །དེ་གཉིས་ཕྱང་པོ་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་

གྱི་ལྡན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་མེད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་མི་དད་པ་འབྲེས་པའམ་སྦྱིང་བོ་ལྟར་ལྡན་ན་ཕྱང་
 བོ་དང་གཅིག་པའི་སྦྱོན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་སོགས་འོང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་ལྡན་ཚུལ་ལྟར་
 ན་བདག་ཕྱང་ཐ་དད་པའི་སྦྱོན་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱུ་སྒྲ་ལི་ཏ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 བ་ཕྱང་བོ་རྣམས་དང་། འིང་ལྡན་པ་སྦྱིང་བོ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
 ཕྱང་བོ་རྣམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 དང་། འཇུག་པར། བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག་ །ཅེས་སོགས་དང་འཇུག་
 འགྲེལ་ལས། ལྡན་པའི་རྒྱུ་ཡང་ལྟས་སྦྱིན་གཟུགས་དང་ལྡན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་
 ལ་དམིགས་ལ། བ་ལང་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། སོགས་སོ། །དེས་ན་འདི་དག་
 བསྐྱེད་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་དུ་འདུ་ཡང་འདྲིག་ལྟའི་འདྲིག་ཚུལ་ལ་སྦྱོས་ནས་བཀག་པར་ཆོག་གསལ་
 ལས་བཤད་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པ་དེས་བདག་མེད་སྦྱབ་བྱབ་སྟེ། ཕྱང་ཁམས་སྦྱེ་
 མཆེད་གང་ལ་ཡང་གདགས་གཞི་དང་གདགས་ཆོས་དབྱེད་ན་རྣམ་པ་ལྟར་མེད་པས་ཀྱན་བཏགས་
 གྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་བྱེད་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་ལྡན་སྦྱེས་ཀྱིས་གདགས་བཞིའི་རོས་ནས་གདགས་
 ཆོས་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས། སྦྱེས་བྱ་ཁམས་དུག་འདུས་
 པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་རི་ལྟ་བུར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ལའང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་
 ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་དང་། །འབྱུང་གསུམ་ས་མིན་འདི་ལ་མིན། །དེ་ལ་འདི་མིན་དེ་མེད་མིན། །རེ་རེའང་
 དེ་བཞིན་མིན་པའི་ཕྱིར། །འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་བདག་བཞིན་རྟུན། །ཞེས་སོ། །ཡང་རང་སྡེ་དངོས་
 སྦྱ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་སྦྱེ་བ་སྦྱ་ཕྱི་ལེན་མཁན་གྱི་བདག་སེམས་ལ་དངོས་སུ་འཛོག་ཅིང་། ལྟ་
 དང་མི་ནི་ལས་ཀྱིས་ཕྱང་བོའི་བཞོད་པ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་གིས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཕྱང་བོའི་བཞོད་པ་
 ཁྱད་པར་བ་དེ་བདག་ཏུ་སྦྱ་སྟེ། དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོགས་ཙམ་བདག་མིན་པ་དང་། དབྱེབས་
 བདག་མིན་པའི་རྟགས་རྩར་གཉིས་བསྒྲན་ཏེ། འཇུག་པར། འིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་

མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ཞིང་། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་
 མིན། །འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་བ་འདི་
 ཡང་གཟུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ།
 འཇུག་པར། བྱམ་བ་སྦྱུང་བུ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ནགས་ཆལ་སྒྲེང་བ་ལྟོན་ཤིང་དང་། །སོགས་སོ། །འདི་
 ལའང་སྟག་ལོ་ན་རེ། མང་བཀྱར་བ་སོགས་གྱིས་ལྷུང་སོ་ལྷ་བདག་གི་གདགས་གཞི་དང་ལེགས་ལྟན་
 སོགས་གྱིས་སེམས་ཁོ་ན་གདགས་གཞིར་འདོད་གྱི་སེམས་བདག་ཏུ་འདོད་མཁན་གྱི་རང་སྡེ་མི་
 ཡོང་བེར་བ་ཡང་ལེགས་ལྟན་གྱི་གཞུང་དང་ཆེ་བའི་གཞུང་གང་ལའང་དཔེ་སྟོན་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་
 བར་ཁ་ཆོན་གཅོད་པར་དཔའ་བས་རང་གི་ཆོངས་པའི་ནང་ཁོལ་བྱིར་བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་གཞན་
 སྡེས་ལེགས་ལྟན་ལ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་པར་སྦྱབ་ན་གྲུབ་པ་ལ་སྦྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 བ་དང་། ལུས་དང་དབང་པོའི་ཆོགས་བདག་གི་གདགས་གཞིར་མི་འདོད་པར་ཐལ། ལེགས་ལྟན་
 གྱིས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་མི་འདོད་ཅིང་། ལྷུང་སོ་ལྷའི་ནང་ནས་དེ་ཁོ་ན་གདགས་གཞིར་བྱེད་
 པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། ཐལ་བ་གཉིས་ལ། འདོད་ན། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། གྲུབ་པ་སྦྱབ་པ་ཉིད་
 གྲང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་ལོ་ཅག་གྲང་ཐ་སྟོན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྦྱང་ངོས་སུ་འདོགས་
 ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྤྱིད་པ་ལེན་པའི་བྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་གྲུབ་པ་ལ་
 སྦྱབ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྦྱང་ངོས་སུ་འདོགས་
 ཞེས་བདག་སྦྱར་རྣམ་ཤེས་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་སྤྱིད་ལེན་པའི་རྟགས་
 གྱིས་རྣམ་ཤེས་བདག་ཡིན་པར་སྦྱབ་པ་གཉིས་གྲང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་རྟོག་གོ་འབར་
 བ་ལས། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱིད་པ་ལེན་པའི་བྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུས་དང་དབང་
 པོའི་ཆོགས་བདག་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་བྱིར། ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཆོགས་བདག་གི་
 གདགས་གཞིར་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཇི་སྟན་དུ། དཔེར་ན་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་

ལ། །ཤིང་རྟ་ཞེས་ནི་བླ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམས་བཞེན་ནས། །ཀྱུ་རྩོལ་ཏུ་ནི་སེམས་ཅན་
བརྗོད། །ཅེས་ཕྱང་པོ་གདགས་གཞིར་སྟོན་པ་བྱངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་བས་ཀྱང་མདོ་
འདི་བྱངས་ནས། ཕྱང་པོ་གདགས་གཞི་ཡིན་པ་བཀག་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་བས་སེམས་དང་ཕྱང་
པོ་གདགས་གཞིར་མི་བཞེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལེགས་ལྷན་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་པ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། གདགས་གཞི་ལ་གདགས་ཆོས་མི་འཛོག་པར་
འདྲ་བའི་ཕྱིར་སོགས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཕྱང་པོ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འགར་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྤང་ཆད་གྲུབ་དང་། །རྟགས་ཅམ་བཞེད་
ཀྱང་རང་དབང་ཆད་མིན་བྱིན། །རང་རྒྱུད་མི་འདོད་ལུགས་འདིར་རང་རྒྱུད་འབྱུལ། །ཞེས་སྤྲུལ་ཏེ།
སྟག་ཆང་པས་རང་རྒྱུད་ཐ་སྟོད་དུ་འདོད་ཟེར་བ་ནི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དང་རང་རྒྱུད་གཅིག་
པར་འབྱུལ་བ་ཆེ་ཤོས་སྤར་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་པན་ཚུན་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བཀལ་
བརྟག་གྱེད་བའི་སྐབས་འགར་གྲོལ་བ་གཉིས་ལ་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྤང་སྤྱོ་མ་ལྟ་བུའི་ཆད་གྲུབ་
དང་ཆོས་ཅན་དང་། རྟགས་མཐུན་སྤང་བ་སྤྱོ་མ་ལྟ་བུ་གྲུབ་ཀྱང་རང་དབང་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
ཆད་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་དེ་ཐ་སྟོད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་
གང་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བའི་དོན་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱ་བཤད་དང་། སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་།
ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་དང་། དགོས་པ་འབྱུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་། ལྟ་བ་ངན་པའི་
རྒྱོག་རིམ་དང་། ལྟ་ངན་རྒྱོག་གྱེད་ཟབ་མོའི་རྒྱོག་རིམ་དང་། རྗེས་སོ་བ་བྱུང་འབྲེལ་བཅས་པ་དང་བཅུ་
ལས། དང་པོ་ནི། དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱར་དབྱེ་རོ་བདེན་པ་གཉིས། །མང་མིན་ཅུང་ན་མི་འདུ་དེར་གྲངས་

ངེས། །ཞེས་པ་ལ་དབྱེ་གཞི་ལ་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཟུབ་བསྟན་འཛིན་པའི་སྤྱི་ཆེན་རྟོག་
ལོ་ཡབ་སྲས་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། རོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མེད་པས་སྤང་ཅམ་འདི་དབྱེ་གཞིར་འདོད་
སྒྲུབ། དབྱ་མའི་སྒོལ་འཛིན་ཐང་སག་པ་སོགས་ལ་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ངོ་པོ་
གཉིས་གཉིས་བཤད་པའི་བྱིར། དེའི་བར་གྱི་ངོ་པོ་དབྱེ་གཞིར་གསུངས་པ་མཐོང་། ཅུཤེད་རྟོག་བྱེད་
དང་དབྱ་ཆད་གྱི་བོད་པ་ལ་ཆེར་སྒྲོ་མ་བཏགས་པའི་ཡུལ་དབྱེ་གཞི་ཟེར། མཁས་རྣམས་པའི་སྟག་ལོ་
སོགས་མ་བཏགས་མ་དབྱད་པའི་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞི་ཟེར། ཆིག་ལ་སྒྲོངས་པ་ལ་ལ་ན་རེ། བདེན་པ་
དབྱེ་གཞི་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། རོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཟེར། ལ་ལའི་
དབྱེ་གཞིའི་དོགས་པ་ཡང་མེད་པར་དབྱེ་བའི་བདེན་གཉིས་ལ་མང་པོ་སྤྱས་པ་སོགས་རྣམས་བཤད་
དང་ལམ་རིམ་ལྟར་སྤྲོ་ཆོགས་སྤང་ངོ་། །དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། རོན་དམ་བདེན་པ་མེད་ན་གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ད་ལྟའི་མཐོང་བ་འདི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
ཏུ་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་ཐེན་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་དང་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས། བདེན་
གཉིས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་པོའི་ཡ་གྲུལ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཡིན་པའི་བྱིར་གཉིས་
པ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས། སྒྲོ་བཏགས་པའི་ལུགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པས་གསུམ་པ་འབྲུལ།
སྤར་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ལ་དབྱད་དོན་ཡང་ཡོད་པས། བཞི་པ་ངན་སྒྲླད་འབྲུལ་ཤོས་ཡིན། ཀྱན་
རྫོབ་བདེན་པ་དང་རྩུན་པ་སོགས་དོན་གཅིག་པས་ལྷ་པ་ཁྱེད་ཀྱིས། དབྱེ་གཞི་དང་དབྱེ་ཚུལ་མི་ཤེས་ན་
ཁྱད་གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་བས་དུག་པ་ཡང་མི་བཟང་ངོ་། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞིར།
ཡབ་སྲས་མཇུག་པ་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་དང་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་
འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་སྒྲོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་བཏགས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཅིང་། དབྱེ་ངོ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་
འཛིག་རྟོག་པའི་གང་ཟག་དང་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ཡི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་

བ་དང་། འོན་ཏེ་དམ་པའི་བདེན་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ལ་དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་དེ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་དང་
 དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་གསུམ་བ་སེལ་བའི་གངས་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་གཞིར་
 བཞག་ལ་གཞི་དེ་དོན་དམ་ལྟ་བུ་བདེན་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་གཅིག་
 འོས་ཀྱིན་རྫོགས་ཡིན་པ་རྣམས་བཅད་ལ་ཞེགས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱིན་རྫོགས་ལ་སྦྱར་ན་འདྲ་དེ་སྦྱར་ཡིན་
 བས་བདེན་གཉིས་པམ་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བདེན་གཉིས་གང་
 རུང་གཅིག་མེད་ན་འདྲ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེར་མི་འདུ་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་
 བ་གསུམ་བ་སོགས་ཡང་མེད་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གངས་ངེས་ཚུལ་སྦྱ་
 བཞི་ལྟ་བུ་དེར་འདུས་ཅམ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཕྱང་པོ་གསུམ་བ་སེལ་བའི་གངས་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཡབ་
 སྤྱི་མཇུག་ལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀྱིན་རྫོགས་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་གཉིས་པོ་འདིར་ཟད་
 གོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཛིག་ཉེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསུམ་པར། །བདེན་བ་འདི་
 གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀྱིན་རྫོགས་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་བ་གསུམ་བ་
 གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་བ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་བ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་
 ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཀྱིན་རྫོགས་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་བ་གསུམ་བ་གང་ཡང་མ་མཆིས་
 སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་
 བ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བཞེན། །ཞེས་དང་། འདུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་བ་གཞན་
 གང་རུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བདེན་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་
 ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ལུང་དང་རིགས་བ་ཡང་། དབུ་མ་སྤངས་བ་ལས། སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི་གཅིག་འོས་དགག་པ་གཞན་སྦྱབ་པ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་
 ཡིན་པའི་ཚུགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡང་རིགས་བ་མ་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡིན་
 ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པས་གཉིས་དང་གཉིས་མིན་གྱིས་ཕྱང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་

ཏེ། ཞེས་དང་། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། གང་གིས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་
མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི། བན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ལན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་
གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། བྱང་པོ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན། ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་
དབྱ་མ་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་དངོས་འགལ་མེད་ཟེར་བ་སྤར་ཡང་བཀག་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་དོན་ནི། **གནས་ལུགས་མི་རུང་ཀུན་གྱིས་མངོན་སོགས་ཕྱིར། །བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལྟོག་བས་འབྱེད།** །ཅེས་སྤྲིས་ཏེ། འདིར་ཐ་དད་ལུགས་རིམ་བུ་ཞེན། ལྷ་
ཆོགས་ཤིག་སྤྲི་བ་ཡོད་དེ། གངས་ཅན་དང་སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་འབྱུང་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་དེུ་
སེན་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་བོད་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་རྩོད་པ་སོགས་གཞན་སྟོང་སྤྲི་བ་རྣམས་ནི་གཙུག་
ལག་དང་གང་ཟག་ལན་ཚུན་མིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་ཞིང་གནས་པར་འདོད་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཡང་ཐ་དད་པར་འདོད་པ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཤེར་མདོ་དང་དབྱ་མའི་མན་ངག་གི་འགྲེལ་
བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་སོགས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་གྱིས་བྱས་མི་རྟག་པར་བཤད་པ་
དང་ཤེར་སྟོང་དང་འོད་སྤངས་སོགས་དང་འགལ་བས་ཁེགས་ལ། བོད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་
ཁ་ཅིག་བདེན་གཉིས་ནི་གཅིག་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་། ལ་ལས་བདེན་གཉིས་ངོ་
བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ། གཞན་དག་གིས་དེ་མི་འཐད་དེ། འདུས་བྱས་མ་ཡིན་
པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མི་ཡོང་ཟེར་ནས་འགོག་བཤང་མི་འཐད་དེ། འདུག་པར། ཆོས་ཀུན་ལ་ངོ་བོ་
གཉིས་གཉིས་བཤད་པ་དང་། ལམ་རིམ་ལྟར་ཐ་དད་རྒྱ་གཉིས་ཀའང་གང་རུང་གཅིག་དངོས་མེད་
ཡིན་པ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་ངོ་
བོ་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་

ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་བདག་ཉིད་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་རྣམ་
 གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ནི་དངོས་མེད་པ་དག་ཀྱང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པས་འགལ་
 བ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་གཅིག་བཀག་པའི་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའང་བཀག་གོ། །གསུང་རབ་
 གྱི་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་
 ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་
 བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་
 པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ་ལུང་དེའི་དོན་ནི་སྟོང་གཞི་དང་སྟོང་ཉིད་
 གཉིས་ལྟོག་པ་ཙམ་ཡང་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་གཅིག་དང་། ངོ་བོ་ཙམ་ཡང་མི་གཅིག་པའི་
 ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་དང་
 ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་དགོས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་སོ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་དུ་བྲལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཀུན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལུགས་ལ་སྟག་ཆང་པ་ན་རེ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་པན་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དགོས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ངོ་བོ་
 གཅིག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག །དེས་ན་ཀ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པ་
 ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་
 ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་གསུངས་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་མ་གསུངས་པ་དང་། དེ་
 མེད་དགག་གི་གོ་དོན་ཡིན་པས། བྱམ་པ་དང་ཁང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡང་པན་ཚུན་ཡིན་
 ཁྱབ་མཉམ་དགོས་ཟེར་རོ། །འདིས་སྤར་གངས་ཅན་སྐབས་སུ་ཡང་འདི་བའི་འདོད་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་
 བ་དང་ཉི་ཤ་གཅིག་སྤར་ཟེར་བ་ལྟར་གངས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་དོན་དམ་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་སྤར་
 འདོད་པ་དེ་མདོག་མ་ལོག་པར་བྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་བའི་རང་བཞིན་དེས་རང་གི་གསལ་བའམ་ཁྱབ་

བྱ་ཆེས་མང་པོ་ལ་བྱུང་གྲང་ཆ་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བ་རྒྱ་ལ་གང་བྱུང་དེས་འབྲས་བྱ་ལ་
 ཡང་བྱུང་འབྲས་བྱ་ལ་གང་བྱུང་དེས། རྒྱ་ལ་ཡང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལས་
 མི་དགོས་ལ་དེ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ཡང་འདོད་ཚུལ་སོགས་སྤར་གངས་ཅན་སྐབས་སུ་བྱིས་ནས་
 བཀག་བ་ལྟར་རྟོ། །འདི་ནི་ཕིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱམ་བ་རྣམས་
 ཡོད་དང་གང་ཟག་རྣམས་འཛིན་དང་གང་ཟག་བདེན་འཛིན། བྱམ་བ་རྣམས་འཛིན་དང་བྱམ་བ་བདེན་
 འཛིན་དང་། གང་ཟག་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱམ་བ་བདེན་མེད་སོགས་འདོད་དགོས་ཏེ། གང་ཟག་
 གི་གནས་ལུགས་བྱམ་བའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སོང་། དེ་བཞིན་དུ་དོན་
 དམ་ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་དོན་དམ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་དང་བཞི་སོགས་བཤད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་དང་། མདོ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་
 ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གིས་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྒྲོས་སྤར་བ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 འདུག་པ་ཅ་འགྲེལ་དང་རིན་ཆེན་སྤངས་བ་དང་སྤྱོད་འདུག་སོགས་ཀྱིས་བདག་མེད་རིམ་གྱིས་གཏན་
 ལ་འབེབས་པར་བཤད་པའི་ལུང་དུ་མ་དང་འགལ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཅེས་གསུངས་
 པའི་དོན་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་བྱས་མི་
 ཉག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དོ་བོ་ཙམ་ཡང་མི་གཅིག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་སྒྱུན་བཞིན་འགྱུར་ཏེ།
 གཟུགས་བདེན་མེད་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པས་
 དེའི་མཆན་འཛིན་ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པས་ལམ་གོང་མ་སྒྲོམ་པ་དོན་
 མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆན་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རི་
 མ་མཐའ་དག་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བའི་སྒྱུན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གལ་
 ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པར་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་དེས་ན་
 འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཙམ་དང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་

བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པར་ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེས་ན་བདེན་པ་མཐོང་
 བ་རྣམས་ཀྱང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་མ་བྲལ་པར་འགྱུར་རོ། །སོགས་དང་། དབུ་མའི་མན་ངག་
 གི་འགྲེལ་བ་ལས། ཐ་དད་ན་ནི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྱུར་ལ། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལམ་སྒྲོམ་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཙམ་ཡང་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་
 བ་ལས་ཉོན་མྱོང་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོང་བར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལྟར་
 དོན་དམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཟི་བཙས་བཞིན་
 དུ་དོན་དམ་ལ་འང་ངེ་མས་བསྐྱད་པ་དང་བཙས་སུ་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་སོས་ཀྱང་དོན་
 དམ་པ་མཛོན་སུམ་དུ་སྒྲིད་རྒྱས་པར་ཐལ་བ་སོགས་འོངས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདྲ་བྱེད་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མིན་པར་གྱུར་ན། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པ་མ་
 ཡིན་པར་གྱུར་ན། དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་སོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་སོགས་
 དང་། དབུ་མའི་མན་ངག་གི་འགྲེལ་བ་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྒྲོང་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་ཡང་སྒྲོང་བར་
 འགྱུར། ཀུན་རྫོབ་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཀུན་རྫོབ་ཟི་མ་དང་
 བཙས་པ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་པ་ཡང་ངེ་མ་དང་བཙས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་བདེན་གཉིས་བདེན་སྒྲོང་དུ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། རང་རང་གི་ལྟོས་གཞིའི་ལྡོག་ཆ་ནས་ཐ་དད་
 པར་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྒྲོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྟེན་པ་དང་སོ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ལས་ངོ་བོ་

ཐ་མི་དད་པར་བསྟན། དེ་ནས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ཚུལ་དང་དེ་ནས་རྒྱུ་ལ་གཅིག་གིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བསྟན་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་བྱམ་པ་ངོ་བོ་གཅིག་གྱུང་ཤེས་བྱ་བྱམ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་མིན་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་ཐ་མས་དཔེས་བསྟན་ཅིང། ཤེར་མདོ་ལས་གྱུང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུལ་བ། རབ་འབྱོར་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གྱུང་གཞན་ལ་དོན་དམ་པ་ཡང་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་ཏེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཁོ་ན་བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་འཆད་དགོས་སམ་སྟུམ་ན་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་སྦྱོད་ན་འང་མཚན་མ་ལ་སྦྱོད་པར་བཤད་པ་དང་། དབྱ་མ་ལས། ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །ལྟ་བུ་ནི་བདེན་བྱུང་གི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་བཤད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་འང་མང་ལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ན་གནས་ལུགས་སུ་མི་རུང་བ་སོགས་དང་གཅིག་ན་ཀུན་རྫོབ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཀུན་གྱིས་སྦྱོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་སྟོན་བ་དག་ལྟར་ལྟར་བཤད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ནི། **མཚན་ཉིད་རིགས་ཤིག་ཐ་སྙད་སྒྲོ་གང་ལ། དོན་དམ་ཐ་སྙད་དཔྱད་སྔང་དཔེ་སྟེང་རིམ།** །ཞེས་སྟུས་ཏེ། གཞི་གང་མཚན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མཚན་ཉིད་དང་འཐད་སྟབས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་རིགས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤིག་སྟེ་སྟོང་དངོས་ཀྱི་ཉིད་དོན་དོན་དམ་བདེན་པར་རིགས་ཏེ། འཇུག་པར། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ལས་གྱུང་མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་གང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སོགས་དང་དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གཟེགས་པ་སོགས་སོ། །འཛིན་ཏེན་པའི་བརྟམས་ཐ་སྙད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་ཐ་སྙད་པའི་སྟོང་མ་སྟོན་ཐ་སྙད་པ་སྟེ། དེས་དངོས་ཀྱི་ཉིད་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་རིགས་ཏེ། འཇུག་པར། མཐོང་བ་རྟུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས།

མཐོང་བ་རྩུབ་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ནི་སོ་སོ་
 སྐྱེ་བོ་སོགས་སོ། །རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤར་བཤད་པ་ནི་སྦྱིར་བཏང་ལ་
 དགོངས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐུན་ཚུལ་ནི་ས་བཅུ་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མིན་
 པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བ་ལྟར་འདི་ནི་སྦྱིར་བཏང་གི་བཤད་
 པ་རྒྱུན་མཐའ་ཚུན་ཆད་མཉམ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་ལ། རྫོང་ཡུལ་དེའི་
 རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་ལ་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་མི་འོང་བས་ཤུགས་རྟོགས་འདི་རྟེན་དོན་དུ་མི་རུང་ཞིང་སྐབས་
 འདིར་ཡང་སྤར་ཡུལ་ཞེན་ཡུལ་འཇུག་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་སོགས་ཁས་ལེན་པའི་འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་
 ཤེས་དགོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བར་བཤད་
 པས་ན་ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྟེན་དོན་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་
 ཀྱིས་བྱལ་སྒྲམ་པ་ནི་བློན་པོའི་རིགས་འགྲེ་ཡིན་པས་རྣམ་བཤད་ལས། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་
 རྫོང་མི་འཇུག་པ་སོགས་དང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་མ་བཟུང་
 བར་ཡང་ཞེས་དང་། རྫོང་མ་ཞུགས་པར་ཞེས་བཤད་པས་མཉམ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་ཡེ་ཤེས་
 གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་འཛོགས་པའང་བསྟུ་འདོད་ན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་
 ལུ་སོང་བའི་རྟེན་དོན་དང་། ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ལུ་སོང་བའི་རྟེན་དོན་ཞེས་སྦྱར་བར་
 བྱའོ། །གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྦྱོང་འཇུག་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། འདི་ནི་
 བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། དོན་དམ་རྫོ་ཡི་སྦྱོང་ཡུལ་མིན། རྫོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་
 གསུངས་པ་དང་བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་དང་ཡབ་སྲས་མཇུག་པ་སོགས་ལས་དོན་དམ་པ་
 རྫོ་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་སོགས་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ་སྒྲམ་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འགལ་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་
 གི་དོན་དམ་པ་ནི་རྫོ་ཡི་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་མདོན་སུམ་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་རྟེན་པ་
 དང་། རྫོ་ཡི་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པར་མདོན་སུམ་དུ་སྦྱོང་པའི་ཡུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད་

ཅེས་བཤད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐོན་གྱི་ཐོད་ཀྱི་སྟོད་ལུང་རྒྱ་དམར་སོགས་ལྟར་བཤད་ན་
ཉེས་པ་དུ་མ་འོངས་ལ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་ལེགས་པར་མཐུན་ལེགས་པར་བྱགས་སུ་
ཚུད་པས་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པ་བསྐྱབ་བཅུས་སུ་བཀོད་པ་དང་སྟོབས་བཅུ་ཅ་འགྲེལ་སོགས་
སུ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འགལ་ཞིང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། སྤང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་གཟིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྟའི་བྱ་
གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
འགྱུར་ན་ནི་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་འགོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་ན་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་དང་བཅས་པར་གཟིགས་ན་
ཡུལ་དེ་ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དེ། དོན་དམ་པར་ན་ཞེས་པ་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་ལ་ཞེས་
པ་མིན་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ལ་སྤང་སོགས་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་གྱིས་སྟོས་པ་
སྟོང་གཞི་མ་གཟིགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོས་པ་དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་གཞུལ་བྱ་འཇུག་
བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་ལྟོག་ཚུལ་ལྷག་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འོན་
ཀྱང་ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། རྟེན་བྱག་
མེད་པ་མ་སྟེས་པ་མ་འགག་པ། སྟོ་བར་བྱ་བ་དང་སྟོ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཤེས་པ་དང་བྲལ་
བཅོ། །ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མོ། །ཞེས་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མ་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་མ་བསྟན་པ། མ་ཐོས་པ་ཐོས་པར་མ་བྱས་
 པ། མ་ཤེས་པ་རྣམས་པར་མ་ཤེས་པ། མ་བསྟན་པ་མ་མཐོང་པ། མ་བརྟགས་པ་འཛིན་དུ་མ་བརྟག་པ་
 རྟགས་པར་མ་བྱས་པ་ཐོབ་པར་མ་བྱས་པ་མ་ཐོབ་པ། ཉེ་བར་མ་བསྟེན་པ་མ་ཐོར་བ་མ་བཞག་པ། མ་
 སྤངས་པ། བྱ་བ་མེད་པ། བྱེད་པ་མེད་པ། རབ་ཏུ་ཞི་བ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
 རོན་སྒྲོ་གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་
 བ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་བྲལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ།
 དེའི་ཡུལ་ཅན། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། བདེན་པ་དང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་
 པ་དང་ཆད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་། གཅང་བ་དང་མི་
 གཅང་བ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པ་དང་། སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བ་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་
 གཞི་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་། སྟེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་དག་སྟེང་
 བ་མིན་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། རོན་
 དམ་པ་ལ་འདི་དག་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་
 ལྟོག་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འོད་སྤང་གི་ལེའུ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 དབྱུང་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ་རྟེན་མིན་པ་སྤང་བ་མེད་པ་རྣམས་པར་རིག་པ་མེད་པ་གནས་མེད་
 པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱལ་པོ་སྟོང་འཇུག་རྣམས་ལས་
 འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱང་དེར་མེད་པར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་སྒྲུབ་ཤིང་། རོན་དང་དམ་བཅས་བདེན་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན། སྦྱིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་
 རོར་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན། ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། དབུ་མ་ལས། འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་
 པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཅ་འགྲེལ་སོགས་ལྟར་བཤད་ན། རོན་དམ་བདེན་པའི་

སྐད་དོད་ལྷ་ར་ལྷ་ཆ་ས་ཏུ་ཞེས་པའི་ལྷ་ར་མ་དམ་པ་དང་མཆོག་སོགས་ལ་འཇུག་ཨུ་དོན་དང་། ས་ཏུ་
 བདེན་པ་དང་རྟག་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྐབས་འདིར་དོན་ནི་དགོས་དོན་སོགས་མིན་གྱི་ཡི་
 ཤེས་དམ་པའི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་བརྟགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན་
 དོན་དང་། དེ་འབྲེལ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དོན་གྱི་མཆོག་གམ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དམ་པ་དང་། སྤང་
 ཚུལ་སྤང་མི་གནས་པར་གཏུལ་བྱ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པས་སམ། ཀུན་རྫོབ་རྫུན་པ་སྤང་སྤང་ཚུལ་དང་
 གནས་ཚུལ་མི་མ་སྤུན་པ་མིན་པར་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མ་སྤུན་པར་གནས་པས་ན་བདེན་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་
 བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་དགོས་དོན་སོགས་ལ་མི་བྱེད་
 པར་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ལ་བྱེད་དེ། འཇུག་པར། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ། ཞེས་སོགས་ཙ་འབྲེལ་དང་།
 ཆོག་གསལ་ལས། དོན་དམ་པ་དེ་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཞི་བ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་
 གྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་
 པའི་སྐད་དོད་ལོག་ཅེ་ སྤྱི་སྤྱི་ས་ཏུ་ཞེས་པའི་ལོག་འཛིག་རྟེན་ཏེ་སྐབས་འདིར་གང་ཟག་དང་གཉིས་
 སྤང་ཅན་གྱི་སྒོ་ལ་ཡང་བྱེད་དེ། སྐབས་འདིར་གང་ཟག་ལ་ཡང་འཛིག་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་
 ལ་འཛིག་རྟེན་སྤང་སོ་རབ་བྱགས་པ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ངེས་པར་བརྟེན། ཞེས་འབྱུང་བས་ན་སྤང་
 སོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱགས་པའི་གང་ཟག་ལ་འཛིག་རྟེན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་འབྲེལ་
 ལས། གཞན་ནི་སོ་སོ་སྤྱོད་སོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ་འདི་ལ་བསམས་
 བས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་འཛིག་རྟེན་ལ་སོ་སྤྱོད་ཁོ་ན་འཛིག་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱོད་འཕགས་གཉིས་ཡོད་པ་
 སྤྱོད་འཇུག་ཙ་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་
 རྣམ་གཉིས་མཐོང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་དང་པལ་བའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སྒོ་བྱེད་གྱིས། །གོང་མ་གོང་
 མ་རྣམས་གྱིས་གཞོད། །ཅེས་དང་། འབྲེལ་བ་དག་ལས་སྤང་བཞོད་པ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་

དགོངས་ནས། རྣམ་བཤད་ལས། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་མཁན་སོ་སྟེ་རང་དགའ་བ་ལ་གསུངས་པ་ཡང་།
 ཀུན་རྫོབ་པའི་མཆན་གཞི་བྱེད་གི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་གིས་མཐོང་བའི་
 གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་ཀྱི་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མས་དེ་རྣམས་མི་རྟེན་པར་བཞེད་པ་
 མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་འདི་དག་ལ་བསམས་ནས་སྐབས་འདིའི་འཛིག་རྟེན་ལ་གང་ཟག་ཁོ་ན་མི་
 རུང་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མའི་དགོངས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་པར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་གཟེགས་སོ། །ཞེས་པའི་འཛིག་རྟེན་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྟོད་ཚུལ་བྱེན་ཅི་ལོག་མ་
 ལོག་གཉིས་སུ་སྒྱུར་ཚུལ་ཡང་འབྱུག་པར། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་ནི། །འཛིག་
 རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་གསུངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་མདོ་བསྟན་བཅོས་
 དུ་མས་བཤད་དེ། འབྱུག་འགྲེལ་ལས། སྒྲིན་པ་དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་
 ཕ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་དོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་མདོ་ལས། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་
 བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྫོ་གྲོས་མི་ཟད་
 པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྟེད་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བསྟན་ཡི་གེ་དང་
 སྒྲ་དང་བདུས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐ་སྟངས་དང་བདུས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་སོགས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། སྒྲིར་སི་ཁྱི་ཏ་ནི། ལོ་ཆེན་གྱིས་ཉེར་བསྐྱུར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སི་ཁྱི་ཏ་ཀུན་རྫོབ་དང་ཡང་
 དག་པར་བསྐྱུས་པ་གངས་པ། བརྒྱད་པ། རོག་པ། གནང་པ། རྒྱུ་པོ། ཞོམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དུ་མར་འབྱུག་གར་སྐབས་འདིར་སི་ཁྱི་ཏ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བམ་ས་མཉམ་གྱི་ཏ་ཀུན་སྒྲུབ་བམ་ཡང་
 དག་སྒྲུབ་སྟེ་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་ཚར་བདེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འབྱུག་པར།
 གཏི་ཐུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་བཅོས་མར་བདེན་པར་སྒྲུང་དེ་ནི། །ཀུན་

རྫོག་བདེན་ཞེས་བྱ་བ་དེས་གསུང་སྟེ། །ཞེས་དང་། ཡང་གཤེགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་ལ་
 འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོག་འདོད། །ཅེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཀྱན་ནས་སྦྱིབ་
 བས་ཀྱང་རྫོག་སྟེ། མི་ཤེས་བ་ནི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཀྱན་ནས་འགོ་བས་པའི་ཕྱིར་ཀྱང་རྫོག་
 སྟེ། ཞེས་དང་། འབྲུག་འབྲེལ་ལས། ཀྱན་རྫོག་དེས་གང་ཞིག་བདེན་པར་སྤང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེས་ན་ཀྱང་རྫོག་གི་སྐད་དོད་མི་བྲི་ཏེ། ཡང་དག་སྦྱིབ་དང་ཀྱན་ནས་སྦྱིབ་དང་རང་བཞིན་
 སྦྱིབ་ལ་འབྲུག་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། བན་ཚུན་བརྟེན་པ་རྩུབ་པའི་དོན་དང་། བད་ནི་ཐ་སྤྱད་དེ། དེ་
 ལ་བརྫོད་བྱ་དང་རྫོད་བྱེད་གཉིས་དང་། ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་
 ལས། ཡང་ན་བན་ཚུན་བརྟེན་པས་ན་ཀྱང་རྫོག་སྟེ། བན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཤེས་བྱའི་དོན་
 ཏོ། །ཡང་ན་ཀྱང་རྫོག་བཞི་བདུན་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྤྱད་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ཡང་བརྫོད་
 བ་དང་བརྫོད་བྱ་དང་། ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ། །ཞེས་སོ། །འདི་སྐོ་
 གྲོས་མི་ཟད་པ་སོགས་དང་མཐུན་ལོ། །དེས་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་བན་ཚུན་བརྟེན་པ་ལ་ཀྱང་རྫོག་ཅེས་
 བྱ་ལ་བན་ཚུན་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་ན་ཀྱང་རྫོག་བདེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བརྫོད་བྱ་རྫོད་
 བྱེད་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱ་འཛིག་རྟེན་པའི་བདམས་ཐ་སྤྱད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཀྱང་
 རྫོག་ཅེས་བྱ་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་བདམས་ཐ་སྤྱད་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་ན་ཀྱང་
 རྫོག་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀྱང་རྫོག་ཏུ་བདེན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་
 ཀྱང་རྫོག་བདེན་པ་སྟེ། བརྫོད་བྱ་རྫོད་བྱེད་དང་ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྤྱད་མ་ལུས་པ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀྱང་རྫོག་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ལོ། །ཞེས་སོ། །འཛིག་རྟེན་ཀྱང་རྫོག་
 མིན་པའི་དབྱུ་མ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཀྱང་རྫོག་ཙམ་སོ་གཅིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ།
 འདིར་འཛིག་རྟེན་སྒྲོས་པ་ནི་འཕགས་པ་མི་བཞེད་པའམ་ཀྱང་རྫོག་བདེན་པ་མི་འདོད་པའི་དོན་མིན་
 ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་བདམས་ཐ་སྤྱད་གཞོད་མེད་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་སྟོན་པའི་

ཆེད་དུ་འཛིག་རྟེན་ཞེས་སྒྲིམ་ཤིང་། མིག་སེར་སོགས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཉམས་པའི་ཡུལ་དུ་སེར་པོ་
 དང་། རྣམ་མཁའའི་སྒྲིབ་པ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་པར་བཤད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོག་
 གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་གང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་འཛིག་རྟེན་མིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 གྲང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དངོས་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་དབྱེད་
 པ་དེ་མི་འབྲུག་གོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཀྱང་ཡོད་དེ། རབ་རིབ་དང་ཡིང་ཐོག་སྒྲོན་པོ་དང་། མིག་སེར་
 ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་ཉམས་པས་མཐོང་བས་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པས། འཛིག་རྟེན་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཞེས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་
 པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ལ་མ་
 རིག་པས་བྱ་བ་སྒྲུལ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལྟན་སྐྱེས་གཅིག་དགོས་སྒྲུལ་པ་དང་། ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤེས་པ་ཡང་དག་སྐྱེས་ཁོ་ན་ལ་འཆད་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་ཀུན་ཐམས་ཅད་དང་
 རྫོབ་ནི་ཁང་ཁྱེད་གི་རྩོད་སྐྱོད་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སྒྲོན་པོ་བ་ལང་ལྟ་བུ་མ་རིག་པའི་
 བྱང་པོར་དཔལ་ལྷན་ཆུ་བའི་ལེགས་བཤད་དང་། ཅ་ཤེ་རྣམ་བཤད་ཆེན་པོས་བསྟན་པས་དཔྱོད་ལྡན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་བཤད་ཀྱི་པོད་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟར་
 བཤད་མཁས་པས་བལྟས་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་སྒྲོ་བྱ་མང་སྟེ་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལྷ་པ་ནི། དོན་དམ་དབྱེ་བ་གཉིས་བཞི་བཅུ་དྲུག་སོགས། །སྐྱེ་འཕགས་སྒྲོ་གཉིས་ཡུལ་
 བཅས་རྣམ་གྲངས་གཞན། །དབུ་མ་རང་ལུགས་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ལོག་མིན། །འཛིག་རྟེན་ཤེས་རྒྱུ་
 མི་དང་གསུགས་བརྟན་སོགས། །བདེན་དང་མི་བདེན་ཡང་དག་ལོག་བཅས། །ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དོན་
 དམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་དང་། དངོས་པོ་སྤྱང་པ་ཉིད་དང་
 དངོས་པོ་མེད་པ་སྤྱང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྤྱང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱང་པ་ཉིད་

དེ་སྟོང་ཉིད་བཞི་དང་། རང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་སོགས་སྐྱུ་སྟོང་པ་ཉིད་བཙུང་བ་བྱུང་
དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ལུ་སོགས་བཤད་དེ། འབྲུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་
ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་གཉིས་དང་། ཤེར་མདོ་ལས།
རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་
སྟོང་ངོ་། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་
སྟོང་ངོ་། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་བཞི་དང་། འབྲུག་པར། སྟོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད། །བཅུ་དྲུག་
བཤད་ནས། ཞེས་དང་། ཤེར་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་རང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་
པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་
ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོ། །ཡང་དོན་དམ་ལ་སྐྱུ་སྟོང་པ་བཞི་དྲུག་
ཀྱི་དབྱེ་ན། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་མཐོང་དོན་དམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་
དོན་དམ་གཉིས་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་
མཐུན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་
པའི་དངོས་པོ་བཀག་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས། ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཡིན་
པར་ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པ་
དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོས་
པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཞེས་དང་། དབྱ་མ་རྒྱན་ལས། དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་

པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་སྒྲིམ་པ་ཡི། །ཆོག་མཁན་མཁས་ཀྱི་ལས་
 དེ་སྒོལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་སྤྱི་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡང་དག་པའི་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཞེས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲིམ་གྱི་བོད་མང་པོས་
 གཟུགས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་བཀག་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། དེ་
 དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་མིན་
 པའི་དོན་དམ་ནི་སྒོ་གང་གིས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱ་མི་རུས་པས་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་དག་
 ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་རེ་རེ་ལའང་
 ཡུལ་བདེན་མེད་རེ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྤྱི་མ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་གཅིག་དང་།
 ཕྱི་མ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ཅན་རེ་ཡང་ཡོད་དེ། བདེན་
 གཉིས་ལས། བསྐྱེ་བ་མེད་པའི་རིག་པ་ནི། །དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས།
 ཡང་དག་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་དོན་དམ་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རང་གི་
 རྩོད་སྒྲིམ་པ་མེད་ཀྱང་། དེས་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་དེས་དོར་སྒྲིམ་པ་ལོག་ཀྱང་སྒྲུང་དོར་
 གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲིམ་པ་དང་བཅས་ཏེ་གཞལ་བས། །འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དོན་དམ་
 དང་མཐུན་པས་ན་མཐུན་པའི་དོན་དམ་བཤད་ལ། །དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་བཞག་ཟག་
 མེད་ཀྱི་དེས་དོར་སྒྲུང་དོར་ཡང་སྒྲིམ་པའི་ཆོག་མཁན་མཐའ་དག་ཟད་པས་ན་དོན་དམ་པ་དངོས་
 སམ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གི་རྣམས་དོན་
 བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མ་སྒྲུང་བར་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟོགས་

ཆོས་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ཞེ་འཆོ་དང་འབགས་སེང་
 དག་གིས་ཀྱང་མཉམ་བཞག་སྒྲོས་བྲལ་དུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་བྱིར། ཆོས་ཅན་དང་སྟོང་བ་གཉིས་
 ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དུ་མི་བཞེད་པའི་བྱིར་དང་། སྤང་བ་ལ་དགག་བྱའི་སྒྲོས་
 བ་རྣམ་བར་བཅད་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་། ཡོངས་གཅོད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་བྱི་མ་རྗེས་དཔག་གི་
 གཞལ་བྱའི་དོན་ཅམ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་དབྱུ་མ་ཐལ་རང་གི་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར།
 དེས་ན་དབྱུ་མ་རྒྱན་ལས་དོན་དམ་བར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཡང་
 དག་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ལ། འདིས་བཀག་པའི་རིགས་ཤེས་དང་། དེའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་
 བས། སོ་སོར་མ་བྱེ་བ་དང་བྱེ་ནས་རིགས་ཤེས་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་པར་འཛོག་པ་འདོད་དེ། དབྱུ་
 མ་རྒྱན་རང་འབྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་དུ་
 ཟེན་གྱང་། ཞེས་གསུངས་ལ། བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་ལས། ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་སོགས་དངོས་པོ་
 སྤང་བ་ན་མི་སྤང་བས་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་
 ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་སྟོང་དང་སྟོང་གཞིའི་ཆོགས་དོན་སྒྲུ་མ་
 རྟེན་བྱ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཅད་པའི་ལན་དུ་སྤང་བར་བཤད་ཅིང་དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་
 བཤད་ལ། བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་ལས། གཞན་དག་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེ་
 བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ཡང་རིགས་པས་དབྱུད་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དགག་བྱ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་པ་དངོས་སྒྲུ་བས་
 བདེན་བྱུབ་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བྱུབ་པར་བཤད་པས་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
 བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་འབྲུལ་ལོ། །དབྱུ་མ་རང་ལུགས་ཞེས་པ་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་སུ་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་དབྱུ་མའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ལ་བྱེད་ལ། དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་
 ཚུལ་མ་སྤུན་པའི་ཡང་དག་གཅིག་དང་། དེ་གཉིས་མི་མ་སྤུན་པའི་ལོག་པ་གཉིས་དབྱེ་མི་རུང་སྟེ།

འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཏུ་མ་བཟང་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གཟེགས་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མ་སྟན་པར་མ་གཟེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཆིག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལ་ཡོད་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་རིགས་པ་མི་མངའ་འཕམ་ཞེ་ན། ཡོད་པའམ་མེད་པ་འདི་སྒྲུབ་སྒྲུབ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་ཅང་མི་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལྟན་སྒྲུབ་རགས་པའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་བྱེད་དེ། འཕྲལ་གྱི་དབང་པོ་གཞོད་བྲལ་བྱུག་དང་། དེའི་གཟུང་དོན་བྱུག་ནི་ལྟན་སྒྲུབ་རགས་པའི་ཤེས་ངོམ་ཡང་དག་དང་། འཕྲལ་གྱི་གཞོད་བཅས་དབང་པོ་བྱུག་གི་དང་དེ་དག་གི་གཟུང་དོན་བྱུག་ནི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོམ་ལོག་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། མཐོང་བ་རྟུན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་དང་རྟུན་པ་ཉིད་ལས་གཉིས་ཉིད་ཡོད་པས། དེས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཤེས་པའི་གཉིས་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། མཐོང་བ་རྟུན་པ་འང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྒྲོན་ལྟན་ནོ། །ཞེས་བསམ་ཡུལ་ཅན་ཡང་ལོག་གཉིས་དང་དེ་ཉིད་ལས། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་བྱུག་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་ །ཅེས་སོ། །འདི་ལ་ལོག་རྟོག་མང་བ་གཞན་དུ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་སྟག་ཆང་པ་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོར་གང་བཞག་དབུ་མ་པས་ཁས་མི་ལེན་སྟམ་ནས་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུབ་པ་ཐ་ཆད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོར་སྒྲུབ་དགོས་པས་དེ་ཡང་དབུ་མ་པས་མི་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། ཀུན་རྫོབ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྒྲོད་པར་

བཤད་པས། དེ་ཡང་དབྱུ་མ་བས་མི་འདོད་པས། དབྱུ་མ་བ་ལ་བདེན་གཉིས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ།
 འཇུག་པ་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་ངན་
 ཟུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྲུར་བ་གཞོད་བྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་
 འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རོར་ཡང་དག་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཤེས་ངོ་ལྟར་སྤང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མ་ཐུན་པས་
 བཞག་པ་གཅིག་དང་། ཤེས་ངོ་དེར་སྤང་བ་དང་མ་ཐུན་པར་ཡོད་པའམ་སྤང་གཞིའི་དོན་ཡོད་པ་ལ་
 ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་ཞེས་བཞག་པ་གཅིག་དབྱུ་མ་བ་ལ་འདོད་ཚུལ། ལམ་རིམ་ལས། དབང་
 ཤེས་རྣམས་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་འདྲ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རོར་སྤང་བ་ཇེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་
 དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལོག་པའི་
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་གཞོད་མེད་རྣམས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་ཡང་བདག་ཉིད་དེར་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 བེ་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་འདྲའི་ཡང་ལོག་དབྱུ་མ་བ་རང་ཡང་འདོད་ལ། ཡང་དག་སྤྱི་
 མ་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མི་འདོད་ཅིང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་། ཞེས་
 བ་ཡང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལྟར་ཡིན་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་འཛིག་རྟེན་
 ཤེས་ངོ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྙད་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་སྤྱོད་སྤྱིས་རང་དགའ་བ་གཅིག་ཡིན་ལ།
 གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཛོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་མ་རིག་པ་གཅིག་

དགོས་པས་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པའི་རང་གཞན་དུ་མས་འགལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟེ། ལམ་རིམ་
ལས། གཞུགས་སོགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རིགས་པས་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་
དུ་མི་རུང་བའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་དེར་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་
རྣམས་འཁྱལ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐ་སྙད་དུ་འཁྱལ་སའི་ཐ་སྙད་དང་། ཤེས་པ་
གང་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་
བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས།
དེའི་སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་གང་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་
མ་འདས་པར་རྣམ་པར་གནས་པ་དེས་ནི་འཕགས་པའི་བརྗོད་པ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་
འཕགས་པའི་སྐད་དོད་ཨ་ཙཱའི་དོན་བཤད་ལ་སྤྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཨ་ཙཱ་ཇི་རིགས་ལ་འང་བཤད་པས་
གང་ཟག་ཁོ་ནར་བཤད་མི་དགོས་ལ། འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཅུ་མ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་འཕགས་
པའི་ཐ་སྙད་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལྟོང་ཐུན་ལས། འཛིག་རྟེན་
པའི་སྒོ་ལྟན་སྤྱི་རང་དགའ་བས་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་
པ་ཡང་སྒོ་གཅིག་ལ་མི་རུང་བས་ལྟན་སྤྱི་ཐ་དད་གཉིས་ལ་དགོངས་ལ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཉིད་
ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་ངོས་འཛིན་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་ཅུལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གཞན་
དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དུག་པ་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཐ་སྙད་རིགས་ཤེས་སྤྱོད་གྲོགས་ཐབས་ཐབས་
བྱུང་། །ཞེས་སྤྱི་ཏེ། དེ་ཡང་བྱུང་པོ་ལྷ་ཁམས་དུག་སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་
སོགས་སྒོ་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དུ་དེའི་གནས་ལུགས་བསྟན་དུ་མེད་དེ། ཁྱད་གཞི་མ་ངེས་པར་
ཁྱད་ཆོས་ངེས་པར་མི་ཉུས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་གཞི་ཆོས་ཅན་
གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་སྤོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་མ་ཟད་ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་སྤོན་དུ་མ་སོང་བར་

དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་མི་འབྱུང་ལ་ཐ་སྙད་ཆད་མ་ལ་གནས་ལུགས་འདྲེལ་བའི་རིགས་
ཤེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དབུ་མ་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་
ལུས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་སྤངས་ལས་འདས་པ་འཛོལ་བའི་
ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆུ་འདོད་པས་སྟོད་ལྟར་ཐོག་མར་གདོན་མི་བ་བར་ཀྱན་རྫོབ་ཅི་ལྟར་གནས་
པ་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བུ་རྩ་ཤ་ལི་ཏ་ལས། དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ་སྟོབ་འདོད་པའི་དོན་
ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་
པ་འདི་ཅི་དགོས་སྙམ་དུ་སེམས་ན། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཆོལ་ལ་ཐོག་མར་
ནི། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ། །དོན་རྣམས་བརྟགས་ཤིང་ཆགས་མེད་ལ། །ཕྱིས་ནི་རྣམ་
པར་དབེན་པའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། སྟེ་པོ་སྟོ་གོས་མ་བྱང་བ་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟོང་བ་ཉིད་
ཀྱི་ལྟ་བ་རབ་དུ་སྦྱར་བ་ན། ཤིན་དུ་སྟོངས་པ་སྟེད་པར་འགྱུར་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་ཐོག་
མ་ཁོ་ནར་ཐོག་མར་སྟོང་བ་ཉིད་མི་སྟོན་རྟོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་དོན་རྟོགས་པ་ལ་དུས་ཕྱིས་རྣམ་
པར་དབེན་པ་ཉིད་རིགས་ཀྱི་སྤྲོལ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། ཡང་རིགས་པ་
དུག་ཅུ་པ་ལས། སྟེ་བ་ཤེས་པས་འཇིག་པ་ཤེས། །འཇིག་པ་ཤེས་པས་མི་རྟག་ཤེས། །མི་རྟག་ཉིད་ལ་
འཇུག་ཤེས་པས། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཙ་ཙ་འགྲེལ་སོགས་དང་། དགོན་
མཆོག་སྟོན་ལས། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མེད་པར་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་མི་ལུས་སོ། །ཞེས་པ་
ལྟ་བུ་ཤིན་དུ་མང་ལ་འཇུག་པར་ཀྱན་རྫོབ་ཐབས་དང་དོན་དམ་ཐབས་བྱུང་དུ་བཤད་པའི་དགོངས་
པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་གཉིས་པན་ཚུན་གྲོགས་དང་། དེ་རྟོགས་ཀྱི་སྟོབ་པན་ཚུན་གྲོགས་སུ་
འགྲོ་བ་དགོས་ཀྱི། གཅིག་ཁས་སྒྲངས་ལ་གཅིག་ཤོས་འདོར་དགོས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་གཉིས་པན་
ཚུན་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འགྲེལ་བ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་དུང་དང་དེའི་
ཁ་དོག་བཞིན། དེ་སྐད་དུ་བསྐྱབ་བརྟན་ལས། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཀྱང་། ལས་

དང་འབྲས་བྱར་འབྲེལ་བ་མི་འགལ་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རྗེ་ལྷར་མཐོང་བཞིན་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བའི་དེ་ལྷར་ནི། ཡབ་དང་སྲས་མཇལ་བའི་མདོས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། འདིར་ནི་དབྱུང་ན་བདག་མེད་ཀྱང་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བྱའི་འབྲེལ་བ་འཐད་བ་དང་། རང་
 བཞིན་ནམ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་མདོན་སྲུང་དྲུག་གིས་རྗེ་ལྷར་མཐོང་བཞིན་པའི་ཡུལ་
 མདོན་གྱུར་དྲུག་སོགས་འཐད་པར་དེ་དག་མི་འགལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་ན་ཆད་
 བྱུང་མི་རུང་ཟེར་བ་ཡང་ལེགས་པར་བཀག་འདུག་ཅིང་། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ལས་འབྲས་དང་
 སྐྱེས་བྱ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫོང་ཐམས་ཅད་མི་འདོད་ཟེར་བ་ཡང་ལེགས་པར་བཀག་སྟེ།
 ཁམས་དྲུག་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙོ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་རེ་རེ་སྐྱེ་བའི་
 ཆེ་ཡང་གང་ནས་མི་འོངས་འགག་པའི་ཆེ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་བ་སོགས་ཡིན་ཡང་ཁམས་དེ་
 དག་ལ་ནང་དུ་བྱུང་མེད་དང་ཕྱིའི་སྐྱེས་པར་དམིགས་ནས་ཆགས་སྤང་དང་འཕྲད་འདོད་ཀྱིས་སྤང་
 དེ་མེར་མེར་བྱར་བྱར་སོགས་ཀྱི་མཆོམས་སྒྱུར་ཡང་ཀྱན་རྟོག་འཁྲུལ་བ་མ་གཏོགས་དབྱུང་ན་
 སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པས་སྤོང་བ་སོགས་ཡིན་པས་ཁམས་དེ་དག་ལ་སྐྱེས་པའམ་བྱུང་མེད་མིང་ཙམ་བཟླ་
 ཙམ་ལས་མེད་ཚུལ། མདོད་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བྱ་གང་དག་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་པ་
 སོགས་གསུངས་པ་འཇུག་འབྲེལ་དུ་འང་བྱངས་སོ། །གང་ཟག་དང་ལ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་
 ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་ལས་གསོགས་པ་དང་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱོད་ཚུལ། ཡང་མདོད་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་
 པོ་དེ་ལྷར་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ་འཆི་འཕོ་
 དང་སྐྱེ་བར་མདོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཞེས་བ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མས་སྤོང་། ལས་ནི་ལས་ཀྱིས་སྤོང་། རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོས་སྤོང་། འཆི་འཕོ་ནི་འཆི་འཕོས་སྤོང་སྟེ། སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་
 སྤོང་ལ། ལས་རྣམས་འབྲས་བྱ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྤྱོད་བར་མདོན་པ་ཡང་

ཡོད་དེ། དེ་ལ་མིང་གི་བརྟུལ་མ་གཏོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་འཕམ་ཟ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་
 ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། འབྲུག་འབྲེལ་
 ཏུའང་། འབྲུག་པར། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་
 ལུས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགག་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བ་རིག་པར་
 གྱིས། །ཞེས་པ་ཤེས་བྱེད་ཏུ་བྱངས་པའི་ཕྱིར། ཞི་བ་ལྟ་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས། དགོངས་པ་གཅིག་དང་
 དབྱངས་གཅིག་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་རྩེ་རྒྱ་མས་ཀྱང་ལས་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་དུ། ཀུན་རྫོབ་
 རྒྱ་འབྲས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་། །སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། །རི་སྤྱོད་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་དེ་
 སྤྱོད་དུ། །ད་དུང་བྱུང་བའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། །ནམ་ཞིག་རེས་འཛུགས་མེད་པར་ཅིག་ཅར་
 དུ། །རྟེན་འབྲེལ་མི་སྤྱོད་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། །དེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀུན་འཛིག་ན། །དེ་
 ཆེ་ལྟ་བུའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་
 སྤྱང་འདོད་ཆགས་ལ་དོན་དམ་པར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤྱང་མི་དམིགས་ཤིང་མདོན་
 པར་མི་ཆགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྤྱང་འདོད་ཆགས་ལ་དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྤྱང་མི་དམིགས་ཤིང་མདོན་པར་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་མདོད་ཏུ་
 མ་དང་། དེ་ཆེན་མེད་པ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་མེ་ལོང་མ་བརྟེན་པར། །རང་བཞིན་གསུགས་བརྟེན་མི་
 སྒྲུང་ལྟར། །ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར། །རར་འཛིན་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲ། །འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་
 པོ་ཡིས་ནི། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་དོན་ཐོབ་ནས། །ཆོས་ལ་མིག་ཐོབ་བདག་ཉིད་གྱིས། །དག་སྟོང་རྣམས་ལ་
 བརྒྱས་ཏེ་སྤྱོད། །ཞེས་དང་། རོ་བོ་རྩེ་ལྟ་གཅིག་གི་བདེན་གཉིས་ལས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁྱད་
 བསད་ནས། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་བྱེད་ན། །ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་འབྲས་དག་སྤྱིག་སོགས། །འཛིག་རྟེན་
 པ་རོལ་བསྐྱུས་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་པས་སྒྲུང་བ་ཐམས་
 ཅད་གྲུབ། །ཅེས་སོགས་ལྟ་བུ་དག་གིས་སོ། །

བདུན་པ་བདེན་གཉིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་འབྱུང་སྟོང་དང་བཅས་པ་ནི། དགོས་པ་ལྟ་གུན་
 བསྟོན་དང་སྤང་སྤངས་ཕྱིར། །གནས་སྐབས་གསུམ་བར་སྟོང་མིན་སྟོས་བྲལ་འབྱུང་། །ཞེས་སྟེན་
 ཏེ། འདིར་སྟག་ལོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། བདག་འཛིན་བསྟོན་པའི་ཆེད་དང་།
 སྟོང་ཉིད་མིན་པའི་སྟོས་བྲལ་ཞེས་པ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀའང་མ་ཡིན།
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའང་མིན་པ་དེས་ལྟ་བ་བཟང་ངན་གང་ཡིན་དང་སྟོས་པའམ་གང་དུ་བཟུང་ཆེད་
 ཐམས་ཅད་བསྟོན་དགོས་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་བར་དང་པོ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་བསྟོན་པ་བསྟན་པ་
 དང་། བར་དུ་བདག་བསྟོན་པ་དང་ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་གུན་བསྟོན་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པར་བྱས་
 ལ། ལྷག་མཆོག་སོགས་དུ་མས་ཀྱང་དེ་བདེན་སྟེན་ནས་སྟོས་བྲལ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའང་འགོག་
 བྱེད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དབུ་མ་ལས། སྟོང་ཉིད་དགོས་དང་སྟོང་ཉིད་དང་། །སྟོང་ཉིད་དོན་
 བྲི་མ་རྟོགས་པས། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་
 དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་རང་བཞིན་
 སྐྱར་བའི་གོ་དོན་གསུམ་མ་རྟོགས་པའི་སྟོངས་ཆབས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ལྟ་
 ངན་གུན་དང་ལས་ཉོན་འཁོར་བ་སོགས་སྟོས་པ་མ་ལྟས་པ་སྟོམ་སྤང་བསྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཇི་ཞེན། འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 ཟད་པས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྟོས་ལས་སྟོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བདག་བརྟགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོས་པ་མ་ལྟས་པ་
 ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་
 སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ན། །བྱོད་ཀྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
 རྟོག་ཅིང་། སྟོས་པའི་ང་བཞོན་སྟེལ་བར་བྱེད་པས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མཆོན་ཉིད་བྱུང་པར་ལྟ་ལྟར་མ་གོ་བ་ཡིན་

ཉེ། དེ་གོ་ན་སྤྱོད་བྲལ་གཞན་དུ་བྱིན་ཅི་ལོག་དེ་མི་འཆད་པའི་བྱིར་ཉེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ནས་
 རྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞེ་བ་དང་། སྤྱོད་བྲལ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤྱོད་
 བ། རྣམ་ཆོག་མེད་དོན་ཐད་མིན། དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་དོ། ཞེས་དེ་ཉིད་དུ་བཤད་ཟེན་རྟོ། དེའི་
 བྱིར་རྟོང་ཉིད་སྤྱོད་བྲལ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ལ་མེད་པ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། དེའི་བྱིར་ཁྲིད་ཀྱིས་
 རྟོང་ཉིད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ཡིན་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སྤེལ་མཐེལ་དུ་བྱེད་ཅག་སྤྱང་བས་བག་
 ཡོད་པར་མཛོད་ཅིག །ལྷག་མ་སྤྱོད་ལ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དངོས་ལག་ལ་དུ་སྤྱར་ཡང་བཤད་ལ་དེར་
 མ་ཟད། དབྱུ་མ་ལས། རྟོང་བ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་ཕྱང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་
 རྟོན་འབྱུང་སྟེ། དེའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ནི་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་རྟོང་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་པས་
 ཕྱང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་རོ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྟོང་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 རོ། ཞེས་ཆོགས་ན་ནི། དེའི་ཆེ་འདི་ལོག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཉེ། རི་སྐད་དུ། ཆོས་འདི་ལོག་པར་བཟུང་
 གྱུར་ན། མི་མཁས་རྣམས་ནི་རྒྱུད་ཀྱང་བ། འདི་ལྟར་མེད་པར་ལྟ་བཡི། མི་གཙང་དེར་ནི་བྱིང་བར་
 འགྱུར། ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མི་སྤྱང་
 བས་ལུགས་ངན་དེ་དག་ལ་གཡང་བ་བར་གྱིས་ཤིག །ཡང་གང་དག་སྟག་ལོ་སོགས་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་དང་
 ད་ལྟར་རྟོང་ཉིད་ཆོགས་ན་དེས་ཆོག །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལས་འབྲས་ལ་སྤྱང་སྤྱང་ཕྱ་མོ་ནས་མི་དགོས་ཟེར་བ་
 ཡང་སྤྱོད་པའི་ཐམས་ཅད་ངན་ཤོས་སུ་གསུངས་ཉེ། དེགས་པ་བྱུག་ཅུ་བ་ལས། རྣམ་པར་དཔེན་དོན་
 མི་ཤེས་ལ། ཤོས་པ་ཙམ་ལ་འབྲུག་བྱེད་ཅིང་། གང་དག་བསོད་ནམས་མི་བྱེད་པ། སྤྱེས་བྱ་ཐམས་
 དེ་དག་བཟླག །ཅེས་དང་། རྒྱ་བས་དེའི་འགྲེལ་བར། གང་དག་རྟོང་ཉིད་སོ་སོར་རང་གིས་ཆོགས་པ་
 མེད་པར་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཙམ་ཁོ་ནས། བྱ་བ་བྱས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ལད་མོ་བྱེད་པ་དག་ནི་མི་
 དག་པའི་ལས་ཉིད་ལ་ཁྱེགས་པ་ཡིན་གྱི། དག་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་དག་ནི་དེས་པར་སྤྱོད་གཤོག་རྒྱས་
 པའི་བྱ་ཚུལ། བྱིའུ་ཚུལ། བྱིའུ་སྟག་སྤྱོད་གཤོག་མ་སྤྱེས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་

གཅིག་ཤུའི་མཐར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བ་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེས་བ་འདི་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བཞེད་བས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཉན་བ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདེན་བ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་རེ་ཞིག་ཐོག་མ་ཁོ་ནར། ལས་རྣམས་འབྲས་བུར་བཅས་ཉིད་དང་། །འཕྲོ་བ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་
བཤད། །གང་དུ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་རྣམས་བྱེད་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཉེ་བར་
ཟ་བར་འགྱུར་བ། འཕྲོ་བ་ལྟ་བུ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་རྟོ། །ཞེས་དང་། ཤེར་མདོ་ལས་ཀྱང་
སུམ་ཅུ་ཅག་སུམ་གྱི་བྱ་བུང་པོ་ཆེན་པོ་གཤོག་སྒྲོ་མེད་པ་དཔེར་བྱས་ཏེ་བཤད་པས་ན་དེ་དག་སྤངས་
ཏེ། འཇུག་བ་ལས། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འཕྲོ་བའི་ཡོན་
ཏན་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་མཛད་འཆོལ།

བརྒྱད་པ་ནི། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་བ་དང་པོར་
བརྫོག་། བར་དུ་བདག་ནི་བརྫོག་བ་དང་། །ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀྱང་རྫོག་བ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་
བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བརྫོག་རྒྱུའི་བདག་དང་ལྟ་བ་གང་ཡིན་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཅི་ལྟ་
བྱ་ཞེ་ན། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་སྟོང་རུང་དུ་རིམ་གྱིས་བྱེད་ཚུལ་
རིམ་བ་གསུམ་དུ་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་ཆད་ལྟ་བརྫོག་བ་དང་། གཙང་བདེ་ཉག་བདག་བཞིའི་
གཉེན་པོར་མི་ཉག་ཕྱག་བསྐྱེད་ལྟོང་བདག་མེད་བཞིས་ཉག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་དང་
འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུའི་འཇིན་སྤངས་ཀྱི་བདག་ཤུང་པོ་དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རྗེས་ཡོད་གཉིས་
འགོག་བ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་རྒྱུད་སྟོང་ཉི་ཟེར་མེད་སྟོང་དུ་རུང་བ་ན། ཤེར་མདོ་སོགས་
ལས་རགས་པའི་བདག་མེད་དང་རགས་པའི་བདེན་མེད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཇིན་བ་
བརྫོག་པར་མ་ཟད་བདེན་འཇིན་སོགས་ལྟ་དན་ཀྱི་སྟོས་པ་ཡོད་དོ་ཅོག་ཀྱང་བརྫོག་བ་ནི་མདོ་ལང་
གཤེགས་ཏིང་ངེ་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ཤེར་མདོ་སོགས་དང་། རིགས་ཆོགས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་
བ་དང་སྐགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དགོངས་འབྱེལ་ཆེན་པོའི་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་བ་ཡིན་ཚུལ་བསྟན་

བའི་ཕྱིར་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་སྤྲུལ་བ་ནི། དང་པོར་ལས་འབྲས་སོགས་གིས་བསོད་མིན་
བརྒྱུག་པར་དུ་མི་རྟག་སོགས་གིས་བདག་གཉིས་བརྒྱུག་པ། ཐ་མར་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་རིམ་
གིས། །ལྷ་ཀུན་འི་བཅས་འཛོམས་བར་མདོ་སྤྲུལ་བཞེད། ཅེས་བ་ནི། དེ་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། དང་
པོར་མངོན་བར་མཐོ་ཐོབ་བས། ཤེས་ནི་ངེས་བར་ལེགས་བ་འབྱུང་། ཞེས་བ་ལྷར་མངོན་མཐོ་
སོགས་གི་རྒྱད་སྟོན་ཆེད་དུ་ལས་སོགས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཕྱིར་བའི་བདག་ཡོད་བ་སོགས་བསྟན་བ་
ཡིན་ཏེ། ཅེ་ཤེད་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྷར་ན་གང་ཟག་རང་སྤྱུ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་
སྟན་མ་སྤྱང་བར་ལས་བསོག་བ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱིར་བའི་བདག་ཡོད་བར་གསུངས་བ་ནི། རན་འཕྱོར་
མི་ལྷང་བ་དང་བདེ་འགྲོ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལས་འབྲས་གི་ངེས་བ་སྤྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན། ཞེས་དང་།
བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། བསྟན་བ་འདི་ནི་རིམ་གིས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བརྒྱུག་པར་བྱའོ། །དེ་
ལ་འདིར་རེ་ཞིག་བསོད་རྣམས་མིན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བརྒྱུག་པ་ནི་དང་པོར་བྱ་སྟེ། མཐོང་བ་
དང་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་བ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤངས་བར་སྤྲ་བ་དང་པོར་བརྒྱུག་
པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། འདི་ན་གང་དག་ལྷ་བ་ངན་པའི་རབ་རིབ་གིས། ཞེས་
བ་ནས། ལྷོ་ཁུར་ཁུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྟོན་བ་ཅམ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་
དུ་སྤྲུལ་བ་སྟོན་གི་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་བར་ཞུགས་བ་འཛིག་རྟེན་འདི་ཡང་
མེད་དེ། ལེགས་བར་བྱས་བ་དང་ཉེས་བར་བྱས་པའི་ལས་གི་འབྲས་བུའི་རྣམ་བར་སྟོན་བ་ཡང་མེད།
སེམས་ཅན་རྩལ་ཏེ་སྤྱེས་བ་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་བ་ནས། དེ་དག་གི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་བ་
དེ་བརྒྱུག་པར་བྱ་ཞིང་། གདུལ་བྱ་དམན་བ་དང་འབྲིང་པོ་དང་མཆོག་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བཞེད་
བས། གདུལ་བྱ་དམན་བ་སྟེག་པ་མི་དགེ་བ་བྱེད་བ་རྣམས་མི་དགེ་བ་ལས་བརྒྱུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་བ་ནས། འགའ་ཞིག་ཏུ་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་སྟེ་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་
གསུངས་ལ་དེའི་རྒྱ་མཆོན་གདུལ་བྱ་དམན་བ་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ལས་བདག་བསྟན་

བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལ་བདག་མེད་བཤད་ན་ཆད་ལྟ་སོགས་གཏི་མུག་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དཔེར་ན་སྐྱལ་གྱིས་འོ་མ་འཁྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །བརྒྱ་བ་ལས། དམ་པ་མིན་ལ་བདག་འཛིན་
 མཆོག་ལ་བདག་མེད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། བསོད་ནམས་འདོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད། །ཀྱུ་
 ཆེ་བརྗོད་པར་བྱ་མིན་ཏེ། །གནས་མ་ཡིན་པར་སྒྱར་བའི་སྒྲིག། །དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་
 དང་། རྒྱ་བས་བྱངས་པ། ལྷན་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི། །འབྲུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞི་ཕྱིར་མིན། །ལག་འགྲོ་
 འོ་མ་འཁྱུང་བ་ལས། །དུག་འཕེལ་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་གོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། དགེ་སྟོང་དག་
 སྤང་པོ་ལྟ་ནི་ཁྱར་རོ། །སོགས་དང་། འོད་སྤང་ལེ་ཏུ་ལས། གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཅམ་ནི་སྒྲུའི།
 མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོད་སྤང་ལྟ་བར་
 གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་སྟོང་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་གསོར་
 མི་བྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ལང་ག་ཤེས་ལས་དེའི་དོན་བཤད་པ་
 སོགས་སོ། །ཡང་སྟག་ལོ་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་བདག་ནི་བརྒྱུག་ཅེས་པའི་བདག་དང་། བདག་དང་
 བདག་མེད་ལྟ་བ་ནི། །དེའི་ཕྱིར་སྐབ་པ་ཆེན་པོས་བརྒྱུག་ཅེས་པའི་བདག་གྲང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བདག་
 ལ་བྱེད་ཅིང་། བདག་མེད་དེ་ཡང་བདེན་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་སྐྱན་པོ་ཅི་
 ཡང་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་ཅིང་པོའི་རྟགས་ངན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱི་བའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བདག་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འཛིན་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་དང་འཛིན་ལྟ་བུངས་ནས་འབྲིན་བྱེད་ཡིན་དགོས་པ་
 ལས། དེ་ནི་གདུལ་བྱ་བར་པ་ཆེ་དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་ལས་བརྒྱལ་བའི་རྣམས་པ་མེད་པ་ལ་འཛིན་ལྟ་
 སོགས་སྟོང་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེར་ན་བྱ་སྤྱད་བྱས་བཏགས་པ་མི་འགྲོལ་བར་རིང་དུ་
 སྟོང་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་དེ་ཡང་འཛིན་ལྟ་ཉི་ཤུ་སྟན་འབྲིན་དུ་བཤད་པས་
 བདག་དང་བདག་མེད་རགས་པ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཛིན་ལྟ་ཉི་ཤུ་ལ་བདེན་
 འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་སྐབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་

བའི་ཡུལ་སྐྱེས་སྤངས་དེ་འདྲའི་བདག་མེད་པར་བསྟན་ཅིང། ཡུང་པོ་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་
 ཡུལ་སྐྱེས་མ་སྤངས་བའི། འཛིག་ལྟ་སྟོང་པར་བྱ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དྲུངས་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་པས། མི་
 ཏྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་སྐབ་པའི་རྗེས་ཡོད་མེད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་ནམས་ཉོན་མོངས་ཟད་བྱེད་མིན། ཞེས་དང། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བར།
 སྤྲིག་པ་ལས་བསྐྱོག་པས་ནི་དྲུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ནམས་ལ་བདག་ནམ་པ་ལྟར་ཡང་མི་
 སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཆ་ཉི་ཤུ་དོར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུའི་ཡུལ་
 གྱི་བདག་ཏུ་བཤད་ལ། ཆོག་གསལ་ལས། གང་དག་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་ཅིང་མི་དགེ་བ་ལས་ལོག་
 པ། བདག་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་མཐོགས་པ་བྱ་སྤྲད་བྱ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་བརྟོད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་
 རིང་པོར་བྱིན་ཡང་ཁམས་གསུམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་སྤངས་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞི་བར་
 འགྲོ་བར་མི་རྒྱས་པ་གདུལ་བྱ་བར་མ་དེ་དག་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟོང་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དང། སྤངས་འདས་པ་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི། སངས་རྒྱུ་བཙུན་ལྟ་
 འདས་ནམས་ཀྱིས་བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 ན་བདག་དང་བདག་མེད་བྱས་ཆད་བདེན་གྲུབ་ལ་སྦྱོར་བ་ནམ་དཔྱོད་ཆེ་བ་ཞིག་གོ། །ཡང་སྐག་ལོ་
 སོགས་སྟར་ལྟར་གདུལ་བྱ་རབ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡང་བཀག་པའི་སྦྱོས་བྲལ་དགོས་ཀྱི་
 བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྟོང་བ་མེད་དགག་འདིར་མི་འཛོག་པ་དང་དེ་ལ་སྤངས་སྤྲོས་བྱེད་ཅིང། ཅི་ཡང་
 ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཟེར་བ་དང། ལ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་རྗེས་མཐུན་པ་སྟོམ་མི་རྒྱས་ཤིང་མི་རུང་བར་སྤྲོས་
 པ་དང་གཞན་དག་སེམས་གསལ་རིག་འཛོག་པ་དང། ཁ་ཅིག་སེམས་སྦྱོམ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡུལ་དང་
 སྟོང་ཉིད་ཤུགས་ཉོགས་བྱེད་པ་སོགས་བདེན་མེད་ལ་ཀྱན་རྩོམ་པའི་སྤྲིབ་གཡོགས་མེད་པར་ལྟ་མི་
 སོད་པ་ནི། བརྒྱ་བ་ལས། ཆོས་འདི་ཡི་ནི་མིང་ལས་ཀྱང། །དམ་པ་མིན་པ་འཛིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་
 དང། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། ཕྱིས་པ་ཐོས་དང་མི་ལྟོན་པ། །སྤྲུག་པ་སྟེ་བར་རྒྱལ་བས་

གསུངས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱ་ལ། གདུལ་བྱ་རབ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་
 བོ་སྟོན་གྱི་བཅུགས་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་བདེན་མེད་ཀྱི་སྤང་བ་
 ཟབ་མོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྤང་འདས་དང་གནས་ལུགས་བདེན་པར་ལྟ་བ་
 ཚུན་ཆད་སྤངས་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་གཅིག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཤིང་སྤང་
 བྱ་མ་སྤངས་པར་སྟུག་བསྟུལ་མཐར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤང་དུ་ནམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་རང་
 གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་དེ་བཀག་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་གསུང་རབ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཕྱི་ནས་
 བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡང་དག་པར་བཏོན་པའི་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་དག་ལ་ཆགས་པ་
 ཡོངས་སུ་བཏང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྒྱུག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སྟོ་
 དང་ལྟན་པ་འདི་ལེན་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ལས་འདའ་སྟེ། དེ་ལྟར་རིམ་བཤད་འདི་སྟོན་ས་
 གང་ཞིག་གིས་ཐམས་ཅད་བརྒྱུག་པའི་ཐབས་ཤེས་བདེ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་མཁས་
 པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡང་ངེ་ལྟར་ལེན་པ་མེད་པ་ཉིད་འདི་ཐོབ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དངོས་པོ་བཀག་རྒྱ་རྗེས་ཡོད་པ་
 མོར་བྱ་ལ། དེར་མ་ཟད་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བདག་དང་བདག་རགས་པ་
 མེད་པའི་སྤང་བ་འགོག་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ངོར་བྱུབ་ན་བདེན་བྱུབ་ཏུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། གང་དག་སྟོན་གོམས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཟབ་མོའི་ཚོས་
 ལ་ལྟག་པར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་ཉེ་
 བར་གནས་པ་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟབ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་
 ཟབ་པའི་གཏིང་དཔོག་པར་རྟུས་པ་གདུལ་བྱ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དག་ལ་ནི་ལྟག་པར་མོས་པའི་བྱེད་
 པར་ངེས་པར་བརྩུང་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི་བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་

བསྟན་ཏེ། རི་ལྷར་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་གཉིས་སོར་གྱུར་པ་བདག་
 མེད་པར་ལྟ་བུ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྷར་ན་བདག་ལག་ཡང་མེད་ལ་བདག་མེད་
 བ་ལག་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་
 ཀ་བདེན་མེད་དུ་བཤད་དེ། དངོས་སྤྱི་བའི་དེ་དག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་གྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འོད་སྤང་ལེའུ་ལས། འོད་སྤང་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །བདག་མེད་ཅེས་བྱ་
 བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་པའོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མེད་པ་བསྟན་
 དུ་མེད་པ། རྟེན་མེད་པ་སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྤང་འདི་
 རི་དབྱུང་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་
 བསྟན་ནས། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། དེ་ལྷར་བདག་དང་བདག་མེད་པ། །ཡང་དག་རི་བཞིན་དམིགས་
 སུ་མེད། །སོགས་ཀྱིས་དགག་བྱའི་བྱད་པར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་སོ་ལས།
 ཡོད་ཅེས་མེད་ཅེས་གཉིས་ཀའང་མཐའ། །དག་དང་མ་དག་འདི་འང་མཐའ། །དེ་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་
 རྣམས་སྤངས་ནས། །མཁས་པ་དབྱུང་ལའང་གནས་མི་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། དབྱུང་
 ལས། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། །བདག་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །སངས་
 རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་ལག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་
 དུག་ཏུ་པ་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། བད་སྟོད་པ་དག་རི་ལྟ་བུ། །སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།
 ཡང་དབྱུང་པ་དང་རིན་ཆེན་སྤང་བས་བདག་དང་བདག་མེད་བསྟོན་ཆུ་ལ་གངས་ཅན་སོགས་ཀྱི་བདག་
 གོ་ཞེས་བཏགས་ལ། རྒྱང་པན་དག་གིས་ཆེ་འདིའི་ལུས་སོགས་མདོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་སྤྱི་
 ཕྱིའི་བདག་མེད་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་དེ་གཉིས་བསྟོན་ཆུ་ལ་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་
 ཤིང་། སྤགས་ཀྱི་གྱུར་དང་གསང་འདུས་ཅ་བཤད་བདེ་མཆོག་སོགས་དང་གྲུབ་སྟོན་སྟོར་ནས་
 བཤད་ཆུ་ལ་སྤྱིར་ཐད་བཞོད་པ་དང་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དགྲ་བ་ལྟ་ངན་བཟོག་བྱེད་ཟབ་མོའི་སྒོམ་རིམ་ནི། **སྒོམ་རིམ་ལྟ་ཡོད་མཁས་བའི་གསུང་ལ་**
སྒོས། །ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། དེ་ཡང་འབགས་བ་ལྟས། ཚུལ་ཁྱིམས་ལས་ནི་ཉམས་སྒྲ་ཡི། །ལྟ་ལས་ཅིས་
 །ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྱིམས་ཉམས་བ་ནི་སྒྲ་ཡི་ལྟ་བ་
 ཉམས་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སོགས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། འབགས་བ་ལྟས། ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱིས་ནི་
 བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །ལྟ་བས་གོ་འཕང་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལྟ་ལྟར་ཞི་བའི་སྒོ་གཅིག་ལུ་
 རྒྱ་མེད་བ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་བ་རྩལ་ཐོར་བྱེད་བ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་
 ཆོལ་བ་ལ་ལུས་སྟོག་ཐམས་ཅད་བཏང་སྟེ་རྒྱལ་སྤྱུ་ཆེན་པོ་ཉག་ཏུ་ཏུ་ལྟར་འབད་དགོས་རྒྱུར་
 འདུག་བ་ལས་ཤེར་མདོ་ལས་བསྟན་བ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱས་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལ་འང་འདྲིའི་ཆོག་
 འཛིན་བ་དང་སྒྲ་བ་ཆེས་མང་གི་སྒྲུབ་བ་སྟོང་ཐོར་བྱེད་བ་ཆེས་ཉུང་བར་བཤད་བ་སྟོགས་མ་ལུའི་
 དབང་གིས་གངས་ཅན་འདྲིར་ཡང་སྟོང་བ་སྒོམ་མི་འདོད་བར་མིང་ཡང་སྟོས་བུལ་ལམ་སེམས་མ་
 བཅོས་བ་སྒོམ་བར་སྒྲ་བ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་བ་རེ་རེ་ནས་བྱངས་ཀྱིས་གར་ལངས། དེ་
 འདྲིའི་དུས་སུ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ཆོས་ཐར་བར་འདོད་བ་ནམས་ཀྱི་མིག་མཐའ་ཡས་བ་བཅའ་བ་ལས་མདོ་རྒྱད་བཏུབ་མཆོག་
 བརྟེས་ནམས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ལམ་སྟོལ་ནམས་བསྐྱུས་ཏེ་གཅིས་བ་སྟོང་ནང་གི་ཁྲག་ལྟ་བུའི་ལྟ་བའི་ཡིག་
 རྒྱུར་། སྤྱི་ཀྱི་ཐུ་པོ་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་ཟབ་མོ་ལ་སྦྱངས་པའི་ལན་རེ་གསན་ནས་ཀྱང་། འབྲུལ་མེད་
 འཛིན་ལུས་པའི་རྒྱལ་སྤྱུ་ས་མཐོན་པོ་ལ་གནས་བ་སོ་སོའི་བཀོད་པའི་གསུང་བཀག་རྒྱ་དམ་བས་
 འདྲིར་དངོས་སུ་འདྲི་མི་ལུས་ཀྱི་གོ་དོན་ཅུ་མ་ཞོར་བར་བཀོད་ན་ལས་དང་པོ་བའི་ལྟ་བ་ལ་སྦྱང་བ་
 འདོན་ཚུལ་དང་། ཞི་གནས་རྗེས་མ་ཐུན་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟག་མཐོང་རྗེས་མ་ཐུན་བ་སྒོམ་ཚུལ་དང་།
 ཞི་གནས་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟག་མཐོང་དངོས་སྒོམ་ཚུལ་དང་། སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 བས་སྒོམ་ཚུལ་དང་། སྤྱགས་རྒྱ་མེད་རིམ་བ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་སྒོམ་ཚུལ་ལྟ་ལས་ལྟག་མ་བཞི་

ལ་མཉམ་བཞག་ལྟ་བུ་དང་རྗེས་ཐོབ་སྦྲུམ་ལྟ་བུའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ། དགག་བྱ་ངོས་
འཛིན་ནས་ཁྲབ་བ་དེས་བ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་སྒྲིལ་མང་ཡང་གཏན་ཆིགས་སོགས་ལྟ་ལས་གཅིག་
དུ་བྲལ་ལ་ཉགས་རྒྱར་གཉིས་ཡོད་པའི་གནད་བཞི་དགོས། རྟེན་འབྲེལ་ལ་དགག་བྱ་དང་ཁྲབ་བ་དང་
གཏན་ཆིགས་དེས་པའི་གནད་གསུམ། རྣམ་བདུན་ལ་གནད་དགུ་སོགས་ཀྱིས་དབྱེད་པས། ང་དེ་
འབྲེལ་ཚུགས་སྒྲུབ་བ་ཡུལ་དུས་གང་ན་མེད་པར་སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་དང་དེས་ངོར་དགག་བྱའི་ང་
ཙམ་མ་གཏོགས་སྦྲུབ་པའི་ཡོངས་གཙོ་དེ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ཐོགས་རེག་བཀག་ཙམ་ལྟར་
བསྐྱེད་པས། དེས་ཤེས་བྲགས་ཞན་དུ་འགྲོ་བ་ན་རིགས་བ་བསྐྱེད་པ་རེ་བྲན་ཏེ་ལྟ་བའི་ངར་ཡང་
ཡང་འདོན་བ་ཞིག་ཏེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དབག་གིས་ཡང་དེས་ངོར་གཞལ་བྱ་གཞལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་
བ་བསྒྲོག་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་ནི་སེམས་གནས་དགུ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་ཀྱང་སེམས་
གནས་དང་པོ་ཐོས་བ་དང་། གཉིས་བ་བསམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཀྱང་སྒྲོམ་བ་མིན།
སེམས་གནས་བ་སྒྲུན་ཏེ་འཛོག་བ་ནས་སྒྲོམ་བ་ཐོབ་སྟེ། ཐོས་བསམ་ལས་འདས་པའི་སྒྲོའི་གོམས་
བ་དང་འདྲིས་པའི་བྲན་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པའི་བྱིར། དེས་ན་དབྱེད་སྒྲོམ་གང་ལའང་སེམས་མ་མཐའ་
འདི་ཙམ་དེས་བར་ཐོབ་དགོས་ཏེ། ཐོས་བསམ་ལྟ་བུས་སྒྲོ་དགེ་པའི་དམིགས་བ་ལ་དབྱེད་པའི་
བསམ་བ་དང་འདི་གཉིས་མི་འབྲ་བ་གཅིག་མེད་ན་དེ་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
བྱིར། གཙོ་བོ་སེམས་གནས་བརྒྱད་པ་ནས་མཉམ་བཞག་རྗེས་མཐུན་བ་དང་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་
བ་གཉིས་རྣལ་མ་འོངས་པས་འདིའི་སྐབས་མཉམ་བཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་ཆ་སྟོབས་ལྡན་
འོངས་ཀྱང་དེ་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱེད་ནས། དབྱེད་དོན་ལ་དེས་ཤེས་དང་།
དབྱེད་མཐར་འཛོག་བ་གཉིས་མཉམ་པར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། མ་དབྱེད་ན་དེས་ཤེས་རྒྱུར་འགྲོ་ལ་
དབྱེད་མཐའ་མ་བཞག་ན་ཏིང་པེ་འཛིན་མི་སྦྲུབ་པས་གསལ་ཆ་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་།
མཉམ་པར་བཞག་ན་ཤེས་པར་གསུངས་པའི་དོན་གོ་དགོས་སོ། །གསུམ་བ་ནི། ཞི་གནས་བྱུབ་བ་

གཅིག་གིས་གནས་ཆ་བརྟན་པས་དབྱེད་མི་འདོད་པ་ན་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡང་ཡང་དབྱེད་པས་གནས་ཆ་རྒྱུད་བ་དང་ཡང་འཛིག་སྒོམ་བྱས་པ་ལིན་སྤངས་དང་ཞི་གནས་
སྤར་དུ་སྦྱེས་པ་དང་ཡང་ཡང་པག་ཏུ་དབྱེད་པ་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་ལིན་སྤངས་དང་གནས་ཆ་ནས་
བྱངས་པ་ན་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཅིང་སྒྱུར་ལམ་དོད་དུ་སོང་བ་དང་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་
བ་དུས་མཉམ་ལ། འདིའི་དབྱེད་པས་གནས་པ་བརྟན་པོ་འབྲེན་ཅིང་གནས་པའི་ངང་ནས་སོ་སོར་
དབྱེད་པ་⁽¹⁾སྟོབས་ཆེན་རྒྱས་པའི་གནས་ཆ་ཆེ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རི་ལྷ་བའི་དོན་སོ་སོར་
དབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་སྟོབས་མཚུངས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྒོམ་རྒྱལ་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཞི་ལྷག་
རྒྱང་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། དེ་ལྷར་སྒོམ་པའི་དོད་ཅེ་བར་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་
སྤང་ཡོད་ཅིང་དེས་མི་རྒྱས་བཟོད་པའི་དུས་ན་མཉམ་བཞག་ན་སྒོམ་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་མི་དེས་ཀྱང་
སྒོམ་བྱེད་གྱི་སྤང་བ་ཡོད་ལ། ཆོས་མཆོག་དུས་སུ་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་གྱི་སྤང་བ་ཕྱ་མོ་མ་ལོག་ཀྱང་
དེས་མི་རྒྱས་ལ། དེ་རྗེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོར་ཟད་པ་ན་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱལ་རྒྱལ་ཞག་རྒྱལ་དུ་སོང་ཞིང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་ཡིན་པས་
དེའི་ཆེ་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤང་ཆ་དང་གཞལ་བའི་བྱ་བྱེད་སོགས་སྒོ་དེའི་རོར་ཡོད་བར་མི་རུང་
སྟེ། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོས་པའོ་ཅོག་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་རིམ་ལས། ཤེས་
པའི་སྤང་བ་རྒྱང་ཟད་གསལ་བར་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ་དེས་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོ་བར་གྱུར་
པ་ཡིན་ནོ། །སོགས་དང་ལང་གཤེགས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བ་ནི། དེའི་བདེ་ཆེན་
སྐབས་སུ་དབྱེད་མི་རུང་བར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མ་དང་རིམ་ལྔ་སྟོད་བསྐྱས་སོགས་དང་ཞལ་ལུང་
སོགས་དང་། བྱ་བ་སྟོང་སྒྲོར་ནས་ཡིད་བྱེད་ཡང་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷགས་མཆོག་འདིས་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེ་བའི་སྒོ་རྒྱུད་དང་བཅས་བྱ་བ་སོ་སོས་བཤད་པའི་དབྱེ་བ་དང་། སྒོ་དེ་དག་

1 དབུས་པར། སྟོབས་ཆེན།

ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་
 དམན་གྱི་བྱང་པར་དང་། བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་གནད་དང་། ཡུལ་ཅན་
 བྱང་པར་ཅན་དེས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ན་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་དགའ་བས་སྟོང་
 ཉིད་སྒྲོམ་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་པ་འགོག་ལུགས་དང་འོད་གསལ་ལ་སྤྱི་གྱུར་
 ཚུལ་སོགས་ཤེས་དགོས་པ་དག་ཤེས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོའི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་
 ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་
 སྐུ་གྱི་གསུང་གི་གསང་བའི་མན་ངག་མད་དུ་གྱུར་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་ཐོབ་མོད།
 འདིར་སྐབས་མ་ཡིན་ལ། བདེན་གཉིས་གང་སྒྲོམ་ཡང་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་མན་ཆད་དུ་ཞི་ལྷག་
 གི་གོ་རིམ་ངོ་ཤོ་སྒྲོམ་ཚུལ་སོགས་འདྲ་བར་མདོ་དང་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་གཞུང་དང་། བྱང་ས་ཉན་ས་
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་དབུ་མ་སྟོང་པོ་སོགས་དང་ཞི་བ་ལྷའི་བསྐྱབ་སྤྱོད་དང་། ཀ་མ་ལ་ལྷེ་ལའི་སྒྲོམ་
 རིམ་གསུམ་དང་། ཤེས་པའི་ཤེས་བྱིན་མན་ངག་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལེན། རྩོམ་པོའི་དེ་
 དང་དབུ་མའི་མན་ངག་ལས་སྟོན་སོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲགས་པའི་སྒྲོམ་རིམ། ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོའི་
 གཞུང་སོགས་དུ་མ་མ་ཐུན་པར་སྤྲང་སྟེ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་སྐལ་བཟང་འཇུག་འོགས་
 གྲུབ་པའི་གཞུང་ལས་དུ་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ན་གཟུགས་བདེན་སྟོང་
 ཡང་སྒྲོམ་འཛིན་སྟངས་བྱས་ནས་སྒྲོམ་དགོས་ལ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ་ཤེས་བྱིན་ལྟར་བཅོས་པའི་སྒྲོམ་
 ཚུལ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཤེས་བྱིན་ལྟར་བཅོས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
 གཟུགས་མི་རྟག་པར་སྟོན་མོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱུག་
 བསྐལ་བ་དང་བདག་མེད་པར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་པར་
 ལ་དེ་ལྟར་མི་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱིན་ལྟར་བཅོས་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱིན་ལྟར་བཅོས་
 པ་དབུ་མ་སྤྲང་བར་སེམས་ཅམ་པ་ལ་སྦྱར་ཅིང་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་

སོགས་ལ་སྟོང་བདག་མེད་དང་དབེན་མི་དབེན་དང་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་ཡང་བརྒྱུད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལྟར་
 བཅོས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྤར་བྱངས་པའི་འཇམ་དཔལ་ནམ་རེལ་དང་། ལྷག་བསམ་བསྟན་པའི་མདོ་
 ལས། དེགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྦྱ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱུང་བའི་ཆེ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་སྦྱ་མའི་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པ་སྦྱེས་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་སྤྱག་པ་དང་མི་རྟག་
 སྤྱག་བསལ་སྟོང་བདག་མེད་སྒྲོམ་པ་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྟོངས་ནས་དེ་ལྟར་
 སྒྲོམ་པ་ཡང་རྩི་མི་སྒྲུན་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་སྒྲོམ་པར་མི་སྤྲ། གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་
 སོ། །དམིགས་མེད་དམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་ཚུལ་ཡང་གང་ཡིད་བྱེད་འགོག་པའམ་མིག་བཅུམ་པ་
 དང་མཐུན་པ་ལྟར་མི་མཐོང་བར་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
 སྒྲོམ་པ་མཐའ་དག་བཀག་ཅམ་དེ་མཐོང་ནས་བསྒྲོམ་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀག་ཅམ་འཛིན་
 ལྟངས་སམ་འཇུག་ལུལ་དུ་མ་བྱས་པར་སྒྲོམ་དེ་སྒྲོམ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་
 བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཛིན་སྟངས་
 འཇུག་ལུལ་མ་བྱས་པར་སྒྲོ་བ་དེ་སྤྱང་བ་ཅམ་གྱིས་སྒྲོ་དེ་ལུལ་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
 ཉན་རང་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲོ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ན། བོད་མང་པོས་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོའི་འཛིན་སྟངས་མི་འདོད་པ་དང་། དེ་ཡང་སྤྱང་ལ་གང་
 དུ་མ་བརྒྱུད་པ་ཞེས་འདོད་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ངན་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཤེར་
 ཕྱིན་ལྟར་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྟོང་སྟེ། གཞུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །གང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གཞུགས་བདེན་མེད་དེ་སྟོང་པོ་དོན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་དང་། དོན་གྱི་
 ཤེར་ཕྱིན་དེའི་དོར་རྒྱང་དོར་སྟེ་འགག་སོགས་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་གང་ཤེར་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་ནི། གཞུགས་རྟག་པ་ཞེའམ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་

ལ་ག་ཐུགས་ཉིད་ཀྱང་མ་དམིགས་ན་རྟག་བཤམ་མི་རྟག་བ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 བ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་བཞིན་ནོ། །གང་དེ་ལྟར་སྟོན་བ་ནི་ཤེར་ཕྱིར་ལྟར་བཅོས་བ་མ་ཡིན་བ་སྟོན་
 བ་ལོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་ཀྱན་བཅུས་ལྟར་བྲངས་ལ་ཤེར་མདོ་ན་འདི་དག་རྒྱས་བར་ཡོད་ཅིང་། སྟོམ་
 རིམ་དང་ཐོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་དམ་བ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 མིག་གིས་བརྟགས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཤར་ན་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་
 བ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་བ་མཐོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པ་
 གང་ཡིན་བ་ལོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ་། །འདི་དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་
 བཀའ་སྩལ་གྱི། མིག་བཙུམ་བ་དང་དཔུས་ཡོང་ལ་སོགས་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་དང་། ཡིད་ལ་མི་
 བྱེད་པས་མི་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཡང་ཡང་གསུངས་བ་དང་། བྱང་སེམས་སྡེ་སྟོད་
 ལས། རི་ལྟར་ན་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཐོང་ཞེ་ན། དེ་འདི་ལྟར་སྟོབ་སྟེ། གང་གི་ཆེ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ། ཚུལ་བཞིན་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་
 བ་ནས། །གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ཚུལ་བཞིན་མཐོང་ངོ་། །གང་
 གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བྱུང་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ཚུལ་བཞིན་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་དང་།
 ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་བ་ལས། སྟེ་བ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མི་
 འདྲ་བ་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྟེན་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་ལ་མཁས་བ་དེ་སྟོས་བ་
 ཐམས་ཅད་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་སྟོམ་བ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་
 བ་མེད་པས། གནས་གང་དང་གང་དུ་སེམས་འཕྲོ་ཞིང་སེམས་མདོན་བར་དགའ་བའི་གནས་དེ་དང་།
 དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅའ་ན་སྟོང་བར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་ཡིན་བ་དེ་ཡང་བརྟགས་
 བ་སྟོང་བར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་གིས་རྟོགས་བ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བཅའ་ན་སྟོང་བར་
 རྟོགས་ཏེ། དེས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས། མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབྱུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་

བ་སོགས། མདོ་བརྟམ་བསྐབ་བརྟམ་ལྟོ། །

བཅུ་བ་ནི། ལྷོང་ཉིད་རི་བཞིན་ཐ་སྙད་འཛིག་མཆམས་དཀལ། །བདེན་གཉིས་གང་ལས་
ཉམས་ལུང་མཐར་ལུང་བྱིན། །འདི་གཉིས་ཉེ་རིང་མི་རིགས་ལུང་འབྲེལ་གཅེས། །ཞེས་སྤྲུལ་ཏེ།
འདིར་མདོར་བསྟུས་གཅིག་སྤྲུལ་ན། དབུ་མ་ལས། དེ་བྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྟོགས་
དཀའ་བར་མཐུན་གྱུར་ནས། །ཞེས་དང་། རྒྱ་རོལ་ལས། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་སོགས་དང་། བཞི་
བརྒྱ་བར། སངས་རྒྱལ་ཀྱན་གྱིས་ལུལ་གྱུར་ལ། །སོགས་ལྟར་ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་དཀའ་བ་བཞིན་
དུ་དགག་བྱ་ཐ་མོ་ནས་བཀག་སྟེ། མིང་ཅམ་ལ་བྱ་བྱེད་འཛིག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཛིག་མཆམས་
ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ངོ་མཆར་བའི་གནས་སུ་མཛད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། འདི་ནི་ངོ་
མཆར་འདི་བསྟུགས་འོས། །འདི་ནི་དམ་པའི་རྒྱལ་ལུགས་མཆོག་ །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རང་ལུས་
དང་། །ཞོར་རྣམས་བྱིན་པ་ངོ་མཆར་མིན། །ཆོས་རྣམས་སྤོང་བ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་
བྱ་སྟེན་པ་གང་། །དེ་ནི་ངོ་མཆར་བས་ངོ་མཆར། །མཛད་བྱང་བས་ཀྱང་མཛད་དུ་བྱང་། །ཞེས་དང་།
དེ་ལྟར་གོ་ནས་མིང་ཅམ་ལས་ཆོས་རང་རང་གིས་བྱ་བྱེད་མི་སྤྲུལ་པའི་སྟེང་གི་ཆོས་བདེན་རྒྱན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་མཆར་བསྐྱེད་པས་ན། བརྒྱའི་འབྲེལ་བ་ལས། ཅི་འདི་ཁོ་ན་ངོ་མཆར། །ཞེས་པ་
ནས། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་ཐུར་སྤྱད་པ་ན་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་སྤྲང་ཅི་དང་རྒྱ་དང་འོ་མ་འཛིན་པ་དང་
འཆུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་རུང་བར་གྱུར་པ་འདི་ཅི་ངོ་མི་མཆར་བ་ཞིག་གས། དེའི་བྱིར་དེ་
ལྟར་ན། གང་ཆེ་མཁས་ལ་ས་སྟེང་ན། །ངོ་མཆར་བྱ་མིན་པ་མེད་པ། །དེ་ཆེ་དབང་རྟོགས་དེ་
འབྲེལ། །ཡ་མཆོན་ཞེས་བྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དང་། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས། རྟག་དང་
ཆད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། །མཆོན་ཉིད་མཆོན་བྱ་རྣམ་སྤངས་པར། །གཙུག་པོས་མི་ལམ་སྤྱུ་སོགས་
བཞིན། །འཁོར་བ་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ལགས། །ཞེས་དང་མདོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ལྷོ་

མ་ཚུ་བྱར་མི་ལས་སྒོག་འབྲ་ཞིང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཚུ་ཡི་རྒྱ་བ་བཞིན། །ཤི་ནས་འཇིག་
 རྟེན་པ་རོལ་འགོ་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཤེད་ལས་སྦྱེས་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་། །ལས་རྣམས་བྱས་པ་
 མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དཀར་ནག་ཇི་བཞིན་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་བྱེད། །རིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
 འདི་བཟང་པོ་སྟེ། །ཕྱ་ཞིང་མཐོང་དཀའ་ཆུལ་བའི་སྒྲོན་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས།
 །ཁ་ཅིག་དབྱ་མ་བ་འདི་མེད་པ་དང་བྱད་པར་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མེད་པ་པས་རྟེན་འབྲེལ་
 མི་འདོད་དབྱ་མ་པས་འདོད་པ་དང་། མེད་པ་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་མི་ཤེས་པ་དང་། དབྱ་
 མ་པས་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱད་པར་བྱེ་བ་བཞི་བྱུ་བླ་ཡི་ཏྲས་ཀྱང་བཤད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ལ་
 ཅིས་མེད་བྱས་ནས་དོན་དམ་རྟོགས་འདོད་པ་ནི་བྱད་གཞི་དོར་ནས། །བྱད་ཆོས་འཇིན་འདོད་པའི་
 ལྷན་རྟགས་ཆེན་པོ་ལོ། །དེར་མ་ཟད་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་མི་རིགས་ཏེ། །བདེན་པ་གཉིས་གང་
 ལས་ཉམས་ན་སྤང་བར་ཡང་འབྲ། མཐར་ལྷུང་བར་འབྲ། མ་ཉམས་ན་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་དང་
 སྐྱ་གཉིས་ཐོབ་པའི་བར་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་ཁས་མ་སྒྲངས་པར་ཉམས་ན་སྐྱར་འདེབས་
 གྱི་མཐར་ལྷུང་དགེ་རྩ་གཙོད་འབྲས་བུ་ངན་འགྲོར་ལྷུང་། །གཟུགས་སྐྱ་སྐྱབ་བྱེད་དང་དེའི་འབྲས་
 བུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། །རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་སྟེ་ཡོད་
 བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་ན་ནི་དེའི་ཆེ་འདི་ལོག་པར་ལྷ་བར་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྷར་ན་རེ་
 ཞིག་སྟོང་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་བཟུང་བས་ན་འཇིན་པ་པོ་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་རེན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། ཆོས་འདི་ལོག་པར་བཟུང་གྱུར་ན། །སོགས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་
 པའི་འབྲེལ་བ་ལས། མི་མཁས་པའི་སྒོ་ཅན་འགྲོ་བ་འདི་སྟོང་པའོ་སྟུང་དུ་རྟོག་ནས་མི་དགེ་བ་སྟོང་
 བར་མི་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིང་། །སོགས་དང་། །གལ་ཏེ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་པར་འདོད་ནས་ཟབ་
 མོའི་སྟོང་བ་ཉིད་དོར་ན་འདི་རྟག་མཐར་ལྷུང་ལ་ཆོས་སྐྱ་དང་ཐར་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་རྒྱབ་
 གྱི་ཕྱོགས་ཤིང་མནར་མེད་པར་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་ཐམས་ཅན་ལ་

སྐྱར་བ་འདེབས་མི་འདོད། ཅེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་སྤངས་ནས་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པར་འགྱུར་བའི་
ལས་ཀྱིས་ངེས་པར་ངན་འགྱོར་འགྱོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། རིན་ཆེན་སྒྲེང་བ་ལས། གཞན་
ཡང་འདི་ནི་ལོག་བཟུང་ན། །སྐྱོན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། །སྤོང་བས་མ་རུང་བདག་གཉིས་
ཅན། །མནར་མེད་པར་ནི་སྤྱི་ལུ་ཚུགས་འགྲོ། །ཞེས་དང་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སྤོང་ཉིད་དངོས་པོའི་
ངོ་མོར་བཟུང་ན་ཡང་འཛིན་པ་པོ་ཕྱང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་། སྤོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས་རྒྱ་
ཆེར་བཤད་པ་སོགས་མང་ངོ་། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་རྩང་འབྲེལ་གཅེས་ཏེ། དེ་ལ་མཐར་མི་ལྟང་
བ་དང་མི་ཕྱང་བ་དང་ཆོགས་གཉིས་དང་དེའི་སྐྱ་གཉིས་ཐོབ་པའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་
དུག་ཅུ་བ་ལས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་བསགས་ཤིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་
བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་ཅེས་དང་། །འཇུག་པ་ལས། །ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་སོགས་དང་། བདེན་
གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་ཚོངས་ཏེ། །དེ་དག་མ་
ལུས་ཆོགས་བསགས་ནས། །ལུན་ཆོགས་པ་རོལ་འགྱོ་བར་འགྱུར། །སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་མཆན་ཉིད་གསུམ་ནི། **མཆན་ཉིད་གསུམ་མཚུངས་རང་བཞིན་གཞན་**
དབང་ལ། །བྱིས་པར་ཀུན་བཏགས་རྒྱལ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་བཞེད། །ཅེས་སྤྱོད་ཏེ། སྤྱར་བཤད་པས་
རྟོགས་སྤོ། །

བཞི་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་དང་པོ་ནི། །འཇུག་འབྲེལ་
ལས། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་
གསོལ། །ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲོ་མོ་མང་ཡང་བྱུང་བར་ཆེ་བ་
དག་བསྟུས་ན་ཡང་བྱུང་བར་ཆེན་པོ་རྩང་བརྒྱུད་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་བཤད་དང་འཇུག་འབྲེལ་སོགས་
ལས་ཤེས་དགོས་ལ་སྤྱར་བཤད་པ་དང་གཞན་དུའང་རྒྱས་པར་བཤད་པས་འདི་མན་ཆད་གཞུང་

འགྲེལ་ཅན་བྱས་ན། རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་ཕྱིར། །ཁྱད་བར་སྤྱོད་མོང་མིན་པ་བརྒྱད་
 སོགས་མང། །ཞེས་སྤྲིས་ཏེ། སྤྱིར་བྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་ཀུན་གཞི་མེད་པ་སོགས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་
 པ་མིན་ཡང་རང་མཚན་མི་བཞེད་པས་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ལ་དེ་དང་དེ་ཁས་ལེན་པ་ནི་སྤྱོད་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་མདོ་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྤྲོད་མེད་པའོ། །རི་རྒྱུད་དུ།
 འཇུག་པར། ལུགས་འདི་དག་སྤོང་སྤྱོད་གྲགས་ཀྱིས། །དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཏུས་ནས། །ལུང་
 རི་བཞེན་དང་མན་ངག་ནི། །རི་ལྟ་བུ་བཞེན་བརྟེན་པ་ཡིན། །འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི། །རི་
 ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞེན་དུ། །འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། །མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་
 པར་མཛོད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྱི་དོན་དང་ཀུན་གཞི་ཡོད་མེད་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་བར་དང་།
 བཅད་ཤེས་ཆད་མ་དང་ཐ་སྙད་ཁྱད་བར་དང་། ཡིད་མཛོན་དང་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སྤྲུལ་ཁྱད་བར་
 དང་། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་དང་དུས་གསུམ་འདོད་ཚུལ་ཁྱད་བར་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་དང་
 འབྲས་བུའི་འཐད་པ་ཚོད་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་རང་རིག་མི་བཞེད་པ་དང་། མཛོན་
 སྤྲུལ་དང་འཕོག་བདེན་ཁྱད་བར་དང་། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་བར་དང་། སྤྱི་བ་གཉིས་དང་
 སྤངས་ཚུལ་ཁྱད་བར་དང་། མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ཀྱི་ཁྱད་བར་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཅུ་གཅིག་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཐ་སྙད་དཔྱད་སྤོང་སྤོང་མི་ཁེགས་མི་འབྲུག་ཕྱིར། བྱི་དོན་ཡོད་དང་ཀུན་གཞི་མེད་པར་
 བཞེད། །ཅེས་སྤྲིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་དང་ཤེར་མདོ་ལས་བཟུང་བ་དང་འདྲིན་པ་གཉིས་
 ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དང་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་མཛོན་
 པ་དག་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་ཐ་སྙད་དཔྱད་སྤོང་སྤོང་གིས་ཀྱང་མི་ཁེགས་པས་བྱི་དོན་ཡོད་
 ལ། ཀུན་གཞི་མདོ་དུ་མས་བཤད་ཀྱང་ཟབ་མདོ་དུ་མས་བྱང་དོན་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་འདྲིན་པ་ལ་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ས་བོན་དང་། བཏགས་དོན་མ་བཅོལ་བར་འདྲིན་མི་སྤྱབ་པས་ཐ་སྙད་རིགས་

བས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་དགོས་ཏེ། འདི་གཉིས་ཀྱང་བདག་པ་དོན་དབྱེད་ནས་མེད་
བ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་འཇུག་པར། དེ་དག་གིས་རབ་ཚུལ་མདོར་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མདོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཀུན་
གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་འཛིན་ཐར་མིན་དེ་ཉོན་བདག་མེད་མཚུངས། །ཞེས་སྤྲིས་ཏེ། སྟོང་འཇུག་
ལས། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་རྒྱུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཤིང་མདོ་ལས་དངོས་སའི་འདུ་གཤིས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པར་བཤད་པས་ན། བདེན་འཛིན་དེ་
སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་ཏེ་ཐར་པ་འཕྲོག་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་
ཁས་ལེན་དགོས་པས་ན་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྱོད་ཏུ་འདོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདག་མེད་
གཉིས་སྟོང་རྒྱུ་ལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྟོང་གཞིའི་སྟོན་པ་འཛིན་དགོས་པས། བདག་མེད་གཉིས་
ཕྱ་རགས་མཚུངས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་། ཆོས་དང་གང་
ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་
དུ། །གཉི་ཐུག་ཀུན་ལ་གནས་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པས། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་
གྱི་ཆགས་སོགས་མི་འདོད་ཀྱང་། འདིར་བདག་འཛིན་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མ་བཟད། བདེན་འཛིན་
གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དུག་གསུམ་བཞེད་དེ། མ་དེག་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་སྟེང་སོགས་ལ་ཡང་དེ་
གཉིས་འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། སྟེང་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་
མིན་ཡང་། ཀུན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མ་བསྐྱད་མེད་དང་གསར་རྟོགས་མི་བྱུང་ཕྱིར། །ཁྱིས་ཤེས་ཀུན་འཁྲུལ་བཅད་
ཤེས་ཆད་མར་གྲུབ། །ཅེས་སྤྲིས་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་
ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཆོ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྱེའད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་

མོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སོགས་དང། འཇུག་པ་པ། རབ་རིབ་མ་སྤྱི་ཡིས་
སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ། །དེ་པོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཤད་སྤྱི་ཡིས་པ། །སོགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་
བར་དུ་འཕགས་པ་འེ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་མིན་པ་འེ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་པ་མེད་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་བྱིས་
པ་སྟེ་སོ་སོ་སྟེ་པོ་ལ་སྟེ་ར་ལས་ཆོས་མཆོག་པ་འེ་མཉམ་བཞག་གི་ཡང་སྤྱང་བ་ལ་འཇུག་པས་བསྐྱེད་
པའི་བྱིས། སོ་སྟེ་ཤེས་པ་ཀུན་འཇུག་པ་ཡང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་ལ། ཚེད་རྫོག་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་
གྲུབ་མིན་ལ། །བར་མ་མིན་ཞིང་ཐ་མཐའ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུང་རྟོགས་བཀག་ཅིང་རང་
རིག་དང་གཞན་རིག་གྱང་བཀག་ནས་དེ་ལྟར་དབྱེད་མི་རུང་བ་ཆོག་གསལ་ལས་བཤད་ཅིང་མི་བསྐྱེད་
པའི་ཤེས་པ་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་བྱིས། བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཆད་མར་གྲུབ་སྟེ་སྤྱན་མོང་མ་
ཡིན་པ་དང་འདི་གཉིས་ཀྱང་རང་མཆོན་ཁས་མི་ལེན་པར་སྤྱག་གོ།

བཞི་པ་ནི། ཆོར་བ་ཡིད་མངོན་བརྒྱུན་མངོན་གྱུར་གྱང། །འཕགས་པ་མིན་བྱིར་རྟོག་པའི་
ཡིད་མངོན་དང། །བདེན་རྣམ་བརྒྱུན་མངོན་གྱུར་སོ་སྟེ་བཞེད། །ཅེས་སྤྱི་ཡིས་ཏེ། དེ་ཡང་བརྒྱ་པའི་
འགྲེལ་བར་ཆོར་བ་ལྟ་བུར་ཉམས་སུ་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་གམ་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་གྱི་
ཆོར་བ་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཡིད་མངོན་དུ་བཤད་ལ། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་ལུང་ལས་ཀྱང་རྟོག་
པ་དང་བྲལ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་མིན་པས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱིས་ཁྲུབ་པ་བཀག་པའི་བྱིར་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་
མངོན་བཞེད་པ་དང། སྟོད་འཇུག་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་
བ་ཡིན། །ཞེས་རྟོག་བདག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟ་
བུའི་དགྲ་བཅོམ་པར་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་ཆོས་ཐོས་ནས་ལས་ངན་པའི་དཔྱལ་བར་སྟེ་བ་
མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དཔེ་མཁྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས། དེ་གཅིག་ལྷ་དབེན་པར་སོང་
ནས། ཞེས་པ་ནས། དེ་འདི་སྤྱི་ཡིས་དུ་བདག་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཁོ་ལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་

ཕྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། བདག་ནི་དག་བཙུང་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བར་བདག་གིས་ཤེས་
སོ། །དེ་འཆི་བའི་ཆེ་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེ་ཆོས་དང་
སོམ་ཉིད་འགྱུར་རོ། །དེ་སོམ་ཉིད་ལྟར་སྐྱེ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་ལྟར་
བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྤར་ལྟར་བདེན་བཞི་རགས་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེ་ཆོས་པའི་དབང་གིས་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་འཕགས་པར་མི་
རུང་བས་བདེན་བཞིའི་བྱད་ཆོས་རགས་པ་བཅུ་དྲུག་མངོན་འགྱུར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་སོ་སྐྱེ་བཞེད་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

ལྔ་པ་ནི། སྒྲོང་ལ་ལྷག་མཐོང་སྒྲོར་ལམ་དུས་མཉམ་དང་། ཞིག་བདངོས་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་མངོན་
སུམ་གྱིས། སྒྲོར་ལམ་འང་མི་སྐྱེ་བ་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་བཞེད། །ཅེས་སྤྲས་ཏེ། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་སྒྲོར་ལམ་རྟོན་དུས་མཉམ་པས་དེ་ཐོབ་ན་ལོག་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་
ཙམ་མི་སྐྱེ་བས་ན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་རགས་པ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཙམ་གྱིས་སྒྲོར་ལམ་
ཙམ་དུ་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ས་བཅུ་བ་དང་ཤེར་མདོ་སོགས་དུ་མས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་གཤི་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙན་ཤི་བ་དང་། ཞིག་བ་དང་འདས་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པས་ཤུགས་ལ་
འདས་པ་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་བ་སྐྱེ་དུས་གསུམ་ག་དངོས་པོར་གྲུབ་སྐྱེ་ལོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

དུག་པ་ནི། བསྐྱེད་ཕྱིར་ཞིག་དངོས་ལས་འགག་མང་སོང་ཡང་། །ཐོབ་རྒྱན་རྒྱད་མི་བ་
མེད་འང་འབྲས་བུ་འབྱིན། ཞིག་དངོས་སྤྲས་ཙམ་དབྱེད་མིན་བུམ་དངོས་བཞིན། །དུས་སོང་ངག་
རྒྱབ་མ་ཞིག་རྣམས་སྐྱེས་ལ། །སྤང་ན་སྤོན་བྱས་མཐའ་དག་མི་བྲན་ཅི། །ཞེས་སྤྲས་ཏེ། འདི་ཞིབ་བར་
མཐའ་གཅིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པས་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་
སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་ཙམ་བཀོད་ན་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གསུམ་ལས། འདས་པ་འཕམ་ཞིག་བ་
དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཡོད་པར་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ལུང་ལས་བཤད་དེ། ལྷེ་སྤོད་

གསུམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱིས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འབྲས་བུ་འབྲིན་པར་ཡང་ས་བརྩ་བ་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉི་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
 འདྲ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུད་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་
 པའོ། །ཞེས་དང་། དབྱ་མ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡང་སྟོང་
 བུ་ཟད་པའམ་ཞིག་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་བྱག་ཅུ་བ་ལས། རྒྱ་
 ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བར། གནས་
 པའི་རྟེན་མ་ཆང་ན་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱ་ཟད་པ་ཁོ་ནས་ཞི་ཞིང་ལོག་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་ཏེ་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་དག་གི་དངོས་
 སོ་ནམས་ཀྱི་འགག་པ་རྒྱ་མེད་པ་ཁོ་ནར་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འགག་པ་དེ་ཡང་དངོས་སོ་
 ལ་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉམ་མཁའའི་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་སོ། །ཞིག་པ་དངོས་སོར་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་དེ་བཤད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཡང་རྒྱ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྤར་མེད་གསར་སྐྱེའི་རིགས་
 པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དང་སོ་ནི། ཆོག་གསལ་
 ལས། གང་ཞིག་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་ནས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་གཅིག་
 མར་སྐྱབ་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས། མི་འགྲིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཐལ་བ་གཉིས་པ་
 ནི། ཆོག་གསལ་ལས། དངོས་སོ་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་ནས། འདི་
 ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཆོག་གསལ་
 ལས། གཞན་ཡང་རྗེ་ལྟར་སྤར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཕྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པ་ཡང་ཡིན་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་
 བཞི་བ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཀྱང་བྱབ་སྟེ། རྒྱ་ཟད་ནས་མེད་པས་འབྲུ་བརྒྱག་པ་དང་། ཟས་ཟད་

ནས་མེད་པས་བྱ་བརྒྱལ་བ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ལ་རིགས་པས་
 དབྱུང་ནས་མེད་པར་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་པ་གསུམ་བཞུན་བའི་མདོ་ལས། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ང་
 ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བྱ་སྒྲུབ་ལི་ཏ་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀས་བཤད་ཅིང་། འཕགས་
 པ་ལྟས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གཏོགས་པར། འཇིག་རྟེན་བཟུང་བར་བྱས་མ་ཡིན། ཞེས་
 པ་ལྟ་བུ་མང་པོ་དང་། རིགས་པ་བྱུག་ཏུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ནི་རྣམ་པར་དབྱུང་ཅིང་དབྱུང་ནས་ཁས་རྒྱང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཅི་ཞེ་ན། འཇིག་
 རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པ་ཡང་རྒྱུད་ཉིད་ཏུ་
 ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་མེད་ན་ངའི་འབྲུ་མ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཟས་མེད་པས་ངའི་བྱ་མིའོ་ཞེས་
 དེ་སྐད་ཏུ་འབྲུ་དང་བྱ་དག་བརྒྱལ་བ་རྒྱ་དང་ཟས་མེད་པས་བྱས་པར་སྤྲོ། །གཞན་ཡང་། འཇིག་
 རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཁོ་ནས་བཞག་པར་བྱ་ཡི་འཐད་པར་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ནི་འཐད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་འདིར་ཟས་ཟད་པ་སོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་གྱི་མེད་དགག་མིན་ཏེ། ཆགས་མེད་སྤང་
 མེད་གཉི་ལྷག་མེད་པ་དང་ཆེ་དཔག་མེད་འོད་དཔག་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་དེས་ན་སྤྲལ་ཆང་བས་
 རྒྱ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་མདོ་སེམས་རིགས་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོ་འགོག་ཅིང་ཏ་
 ལས་པར་བྱེད་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་རགས་པ་དང་ཕྱ་བའི་བྱུང་བར་གཉིས་དགོས་པ་མ་ཤེས་
 པས་ནོངས་ཤིང་ལུང་རིགས་འདི་དག་གང་ལའང་ལན་མི་སྤང་བས་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དུག་
 བཞིན་པོར་ཞིག །མ་འོངས་པ་ལའང་རྒྱ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་འོངས་པའི་རྒྱ་
 རྒྱུན་མ་ཆང་བ་དང་མ་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ནི་འོན་ནི་
 རྒྱུན་མ་ཆང་བ་མ་འོངས་པ་མི་སྤྱེ་བ་ལ་རྒྱར་གནས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱུན་མ་ཆང་བར་མ་གྱུར་ན་ནི་དེ་

དེས་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྦྱེས་པའི་ཞིག་ཆ་ནི་
 འདས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་སྟུ་གུ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདས་པ་ནི་
 དེ་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཆ་དང་མ་འོངས་པ་གང་ཡང་མིན་ཞིང་
 སྦྱེས་ལ་མ་འགག་པ་ནི་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་སྟུ་གུ་ལྟ་བུ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། ད་ལྟར་བ་
 ནི་སྦྱེས་ལ་མ་འགག་པའོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རང་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་མ་
 ཚང་བས་མ་སྦྱེས་པའི་ཆ་དེ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། སྟུ་གུ་མ་འོངས་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་སྟུ་གུ་ད་
 ལྟར་བའི་དུས་སུ་མ་སྦྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་མ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་
 བའི་དུས་སུ་མ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱས་བསགས་ཀྱི་ལས་ཞིག་
 རས་བསྐྱལ་བ་དུ་མ་སོང་བས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱེན་པས་ཐོབ་པ་དང་ཀུན་གཞི་དང་ཚུད་
 མི་ཟ་བ་དང་རྒྱན་སོགས་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། བྱས་
 ཤིང་བསགས་པའི་ལས་འགག་ནས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་ལོན་པ་ལ་འགར་ཡང་གནས་མེད་མོད་
 གྱི། འོན་ཀྱང་འགག་ནས་བསྐྱལ་བ་དུ་མས་ཆོད་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱུང་
 བ་དང་། ཞེས་སོ། །དེས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྦྱས་ཅམ་ཞིག་པའི་བཏགས་དོན་ཆོལ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་ཡིན་དཔྱད་ཅམ་གྱིས་དོན་དམ་དཔྱད་པར་མི་འཕྲོ་བའི་
 བྱིར་དང་། དཔེར་ན་བྱམ་པ་དངོས་པོར་སྦྱས་པ་བཞིན། གཞན་དུ་ན་ཁྱེད་རང་གིས་ཞིག་པ་དངོས་
 མེད་དུ་སྦྱས་པའང་བཏགས་དོན་བཅའ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་གཞོད་པ་དང་འགལ་བ་མང་ལ་སྤར་
 ལྟར་ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བཏགས་དོན་བཅའ་བར་མི་འཕྲོ་སྟེ། དེས་ཐ་
 སྦྱད་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཆོས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་ཀྱི་
 རྒྱ་རྒྱུན་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ངག་རྩབ་སྦྱས་པ་སོགས་བྱས་པ་བསྐྱལ་བ་མང་པོ་སོང་ཡང་མ་ཞིག་
 བས་འབྲས་བུ་བསྦྱེད་ན་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་འད་དེ་དག་འབྲས་བུ་མ་སྦྱང་བ་དག་ཡོད་དགོས་པས་

སྒྲོན་བྱས་པའི་ལུས་པག་ཡིད་གསུམ་མ་ཞིག་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་མ་ཟད་མི་བླན་པ་ཅི་ཡིན་ཏེ། དེ་
འདྲ་སྤྱོད་བཞག་བྱས་པ་སྤར་བཀག་ཟེན་ཏེ། །

❖ བདུན་པ་ནི། མ་དབྱུད་མིན་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་རང་རིག་མིན། །ཞེས་པ་བཏགས་དོན་དབྱུད་
ནས་འཛོག་རྒྱུ་མ་རྟེན་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱང་འཛོག་མི་སྤྱབ་ལ་ཤེས་པའི་བཏགས་དོན་དབྱུད་ནའང་
འདི་ལས་ལྷག་པ་དཔྱོད་ཚུལ་མེད་པར་རང་རིག་ཀྱང་མེད་པར་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། སོགས་དང་། ཚོད་སྒྲོག་ལས། ཚད་མ་རྣམས་ནི་རང་
ཉིད་ཀྱིས། །འབྱུབ་མིན་པའི་ཚུན་གྱིས་མིན་པའས། །ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ལ། །གཞལ་བྱས་
མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །ཞེས་དང་། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཁུས་པ་ལས། དེ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་ཆོལ་
བ་ན། །ཞེས་པ་ནས། འོན་ཏེ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་
རི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རལ་གྱིའི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རལ་གྱིའི་སོ་དེ་ཉིད་
གཙོད་པར་མི་རུས་ལ། སོར་མོའི་ཆེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོའི་ཆེ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་རིག་པར་མི་རུས་
སོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོད་འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་
མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས། །རལ་གྱིའི་སོ་ནི་རང་ལ་རང་། །རི་ལྟར་མི་གཙོད་དེ་བཞིན་ཡིད། །ཅེས་
གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ལ། མར་མེས་རང་གཞན་གཉིས་གསལ་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱིས་རང་
གཞན་གཉིས་རིག་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། ཚོད་སྒྲོག་ལས། མེ་ཡིས་རང་བདག་གསལ་བྱེད་ན། །འོན་མེ་
ཡིས་གཞན་བཞིན་དུ། །རང་ཉིད་སྟེག་པའང་བྱེད་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་གིས་ནི། །མེ་
ཡིས་རང་གཞན་གསལ་བྱེད་ན། །མར་མེ་བཞིན་དུ་ཐུན་པ་ཡང་། །རང་གཞན་བདག་ཉིད་སྒྲིབ་
པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལས། མར་མེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དཔོས། །གལ་ཏེ་སྤང་བར་བྱེད་
འགྱུར་ན། །ཐུན་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དཔོས། །སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་ཐུན་
པས་ཀྱང་རང་བསྒྲིབས་ནས་ཐུན་པ་མི་སྤང་བར་ཐལ་བ་དང་། མར་མེ་ལས་གསལ་བྱེད་གཞན་མི་

དགོས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྲོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་མོ་རྣམ་འཐག་ལས། མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་འགལ་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། མར་མེ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོད་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། སྤྲོད་འཇུག་ལས། མར་མེ་གསལ་བར་བྱ་མིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་སྤྲོད་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་མེད། ཅེས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། ལྷོས་ཆེ་མངོན་སུམ་ཡུལ་ཡིན་ཡུལ་ཅན་མིན། །འགོག་བདེན་ཆོས་དབྱིངས་
འཕགས་རྣམས་བདེན་མེད་གཟིགས། ཞེས་སྤྲོས་ཏེ། སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡང་མངོན་སུམ་མིན་
མི་ཟེར་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་དོད་པ་རྒྱ་ལྟ་མངོན་སུམ་དང་མངོན་གྱུར་པ་གཉིས་ཀར་འཇུག་
པས་བྱམ་པ་དང་དེ་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་པན་ཚུན་ལྷོས་ཆེ་བྱམ་པ་མངོན་སུམ་དངོས་དང་།
དབང་མངོན་ལ་མངོན་སུམ་བཏགས་ནས་འཇུག་པར་འདོད་དེ། བརྒྱའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པར་མི་རིགས་སོ། །ཡུལ་ལ་ནི་རིགས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཆོག་
གསལ་ལས། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིབ་ཤིང་སྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལ་
དབང་པོ་མངོན་དུ་སྟོགས་པས་ཞེས་བྱས་ནས། བྱམ་པ་དང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་
པ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་གཙུག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྩ་
དང་སོག་མའི་མེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །འགོག་བདེན་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པར་བདེན་བཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཚུལ་
ཀྱིས་ཤེས་ལ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། ཞེས་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཡང་བཤད་དེ། དེའི་
འགྲེལ་བ་ལས། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་ལ་བདག་
ཉིད་ཆེ་བ་མང་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བརྗོད་དོ། ཞེས་སོགས་
ཡང་ཡང་བཤད་དོ། །

དབུ་པ་ནི། སྤང་ཟད་མི་རྒྱུ་ཆོར་ལུ་འདིག་བཤད་བྱིན། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་འབྱུང་སྤང་
 ཟད་མ་ཟད། །ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤང་ལས་འདས་པ་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤང་པོ་
 ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཅམ་མོ། །གཉིས་པ་
 ཉི་སྤང་པོ་རྒྱན་ཆད་པ་ཞེས་སེམས་ཅམ་པ་ཁ་ཅིག་མན་ཆད་འདོད་ཚུལ་དང་བཅད་ཚུལ་གཞན་དུ་
 བཤད་ལ། འདིར་བསྐྱུས་ཅམ་སྒྲིམ་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། དབུ་བཅོམ་པ་རེ་རེས་ཀྱང་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པར་བཤད་པ་དང་། །ཤུ་རིའི་བྱས་དེ་འབྲེའི་སྤང་འདས་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་རྗེས་སྒྲོས་བཤད་
 པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་རིགས་པ་དུག་ཅུའི་འགྲེལ་བ་ལས་སྤང་
 པོ་རྒྱན་ཆད་པའི་རོ་པོ་ལ་ནི་འགའ་ཡང་མི་སྲིད་པས་འགོག་པ་དེ་སྤྱལ་མཛོན་སྤང་དུ་འགྱུར་ཞེས་
 པ་ནས། དེ་ཞིག་རི་སྲིད་དུ་དེའི་སྤང་པོའི་རྒྱན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱིས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་པ་འབྱུང་བ་
 དེ་སྲིད་དུ་ཟད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ་སྟེ་བ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་མདོ་ལས། གང་སྤྱག་བསྐྱུལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། དེས་པར་སྤངས་པ་བྱང་བར་གྱུར་པ་
 ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་རྒྱབ་པ། སྤྱག་བསྐྱུལ་གཞན་གྱི་མཆམས་
 མི་སྦྱོར་ཞིང་མི་འབྱུང་མི་སྟེ་བ་འདི་ནི་ཞི་བ། འདི་ནི་བྱ་ལོམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་
 དེས་པར་སྤངས་པས་སྲིད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ་སྤང་ལས་འདས་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མདོ་འདིའི་ད་ལྟར་གྱི་སྤང་འདས་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པ་ནས། རྒྱབ་པ། ཞེས་པའི་བར་དང་། མ་ཁོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་བྲལ་ཚུལ་དབང་དུ་མཛད་
 བས་སྤྱག་བསྐྱུལ་གཞན་གྱིས་མཆམས་མི་སྦྱོར་བ་ནས། སྤང་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་
 དུ་བཤད་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ལས་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། རྗེས་སྒྲོས་ཀྱི་མདོ་ལས། རྗེས་སྒྲོས་ཞེས་
 བྱའི་མདོ་འདི་ནི། །ཤུ་རིའི་བྱ་ཡིས་སྤང་འདས། །མཛོན་སྤང་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་

གསུངས་པའི་བྱིར། ཉོན་མོངས་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ན་སྤང་འདས་ཐོབ་ལ་དེ་ཡང་ཉོན་
 མོངས་ཟད་ཀྱང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྱུང་པའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྤང་འདས་ནི་ལྷག་བཅས་
 སྤང་འདས་དང་། འབྱུང་པའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་འདས་ནི་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཡིན་ཏེ། འདིའི་
 སྤང་པོ་སོགས་ཟད་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་འདི་ལས། གང་
 སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤངས་ཚུལ་དང་། ཟབ་མའི་མདོ་དུ་མ་ལས།
 མ་སྦྱེས་པ། མ་འགག་པ། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་ན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་པའི་
 མདོ་སྤྱི་མའི་ཟད་པ་དང་། འདིའི་མི་སྦྱེས་རྣམས་ཆོས་དབྱིངས་དགོས་པར་འབྲ་བའི་བྱིར་ཏེ། རིན་
 ཆེན་ཐེང་བ་ལས། ཟད་དང་མི་སྦྱེས་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་བྱིར་བཞོད་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་།
 རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་སོགས་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཉི་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་གདོད་མ་ནས་ཟད་ཅིང་འགག་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལ་
 ལས། རྣང་དང་བྱིའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་རྣང་དང་བྱི་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བདག་གིར་
 འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་འདི་ནི་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ལམ་རིམ་
 ལས། བྱི་དང་རྣང་གི་ཆོས་སྦྱ་ཆོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་མིན་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྤང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉི་བར་ཞི་བས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་
 པ་ནི། འདིར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུང་། །ཞེས་སོ། །འདིས་འགོག་བདེན་དོན་དམ་
 བདེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཅུ་པ་ནི། **བག་ཆགས་ཤེས་སྦྱིབ་ཉོན་མེན་མ་རིག་འང་བཞེད། ཉོན་མོངས་མ་ཟད་ཤེས་སྦྱིབ་**
སྤང་མི་ཙམ། །ཞེས་སྤྱས་ཏེ། འདི་བའི་སྦྱིབ་གཉིས་སྤངས་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་
 འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་
 ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དུག་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྦྱིབ་དང་། འཇུག་འབྲེལ་ལས། ཉོན་

མོངས་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་། འདོད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་པས་དུག་གསུམ་ཉོན་མོངས་སུ་བཤད་
 གྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་དེ། འདུག་
 འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྐབས་
 འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤངས་ཕྱིར། ཁྱིས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་
 བས། ཞེས་དང་། མ་རིག་ཉོན་མོངས་མེད་ཡོད་པས། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་སྤངས་པ་ཉིད། ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཐོགས་སྒྲིབ་
 རོན་གཅིག །ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་མོངས་ཀུན་སྤངས་པ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་དགོས་ཀྱི་དེའི་སྒྲོལ་
 ཏུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་བར་དུ་དེའི་བག་ཆགས་སྤངས་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་
 བ་སྐྱུ་ཀྱིས་གོས་པའི་སྐྱུ་མ་མ་བསལ་བར་དེའི་གོས་པ་བསལ་མི་ཐུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འདུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐུར་ཐུག་པ་དང་གོམས་པ་དང་རྩ་བ་དང་
 བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་
 གྱུང་ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤངས་པར་མི་རུས་ཏེ། ཉིལ་མར་དང་ཞེས་
 སོགས་དང་། གཟུངས་རྒྱལ་ཀྱིས་ཁྱེས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་
 ནི་རྣམ་པར་དག་པ་བྱི་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་གསལ་བ་བག་ཆགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་
 བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའོ། །ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་ཆད་ཡོད་པ་བག་
 ཆགས་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་པའོ། །སོགས་དང་། རྒྱུད་རྒྱ་མ་ལས། ཅི་མེད་དབྱིངས་ལ་ཆགས་
 མེད་ལ། ཐོགས་མེད་ཕྱིར་དེ་དག་པ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པ་པས། །སངས་རྒྱས་ཡེ་
 ཤེས་རྒྱ་མེད་ཕྱིར། །འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི། ཞེས་དང་། དེའི་ཐོགས་འགྲེལ་ལས། མདོར་
 བསྐྱེལ་ན་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ན་གཅིག་གོས་ཉི་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས། ཤིན་ཏུ་
 རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པོ་གང་དག་གིས་ཤེས་ན། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དེ་ནི། ཞེས་གསུངས་ལ། ཐོགས་སྤྱི་བའི་རིགས་ལས་གྲོལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐའ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་སྟེ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་འདྲ་
དུ་མ་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བོན་དེ་ལས་གཞན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པའི་ས་
སྤྱི་བ་ཏུ་འཛོག་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་དུ་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་སྟོན་བྱ་
མང་ཡང་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྒྱ་གཅིག་པ་ནི། སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ། །དེ་སོགས་སྤྱན་མོང་མིན་
མང་དབུ་མ་ལྟོས། །ཞེས་སྤྱས་ཏེ། སྤར་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐབས་ཅུང་ཟད་བཤད་ལ། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་
དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཞིབ་པར་ཤེས་དགོས་ལ། གཞན་ཡང་། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་བྱང་བར་དང་
ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་སོགས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་མདོ་བརྒྱས་གཉིས་དང་རྣམ་
བཤད་གཉིས་ལམ་རིམ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

ལྷ་བ་དེ་དག་ངེས་བྱེད་ཆད་མའི་བྱང་བར་འབྱུང་སྟོང་དང་བཅས་པ་ལ། ཆད་མའི་བྱང་བར་
དང་འབྱུང་སྟོང་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱངས་ངེས་དང་མདོན་སྤུམ་གྱི་བྱང་བར་དང་། རྗེས་དཔག་
གི་བྱང་བར་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོན་རྗེས་ཉེར་འཇལ་ལུང་གི་ཆད་མ་བཞིར། །བཤད་
བྱང་གཞལ་བུའི་དབང་གིས་མདོན་རྗེས་གཉིས། །ཞེས་སྤྱས་ཏེ། འདིར་ལུགས་འདིའི་ཆད་མའི་རྣམ་
བཞག་མདོར་བསྐྱས་ཤིག་སྤྱས་ན། ཆོག་གསལ་ལས། ཆད་མ་དག་ནི་དུ་ཞིག་མཚན་ཉིད་ནི་གང་།
ཡུལ་དག་ནི་དུ་ཞིག་ཅི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ་གཞན་ནམ་གཉིས་ཀའམ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་
པ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་དེ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་ཆད་མ་
ཉིད་དུ་མཐོང་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བཤད་ན། སྤྱད་དོད་བླ་སྤྱུ་ཤ་ཞེས་པའི་བླ་བླ་མ་ཞེས་

སོགས་བྱས་ནས་ཐོག་གམ་གསར་དུ་སོགས་ལ་བྱས་ནས་བཤད་ན་མི་རུང་སྟེ། ཅོད་ཆོག་ལས། དེ་
ཡང་དང་པོ་འགྲུབ་མིན་ལ། །བར་མ་ཡིན་ཞིང་ཐ་མཐང་མིན། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས།
འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བས་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་གསལ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་
ལས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་ནི་རབ་
རྒྱ་འཇུག་བས་ན་ཆད་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱ་རབ་རྒྱ་དང་སྒྲ་ཏ་འཇུག་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལས། དག་བ་དང་མི་དག་བའི་
ཆོས་རྣམས་རབ་རྒྱ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་
རབ་པོ། །འཕགས་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་གྱུར་བས་ན། ཤེས་རབ་ནི་ཆད་མར་གྱུར་པའོ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་སོ། །སྒྲ་ཏ་སེམས་པ་ལ་བྱས་ནས་བཤད་སྟངས་སྟེ། བརྒྱ་དང་བྱ་སྒྲ་ཏའི་བྱ་སྟེགས་ས་འདྲ་
བའི་དོན་ནོ། །ཆད་མ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་ཆད་མ་དང་
ཉེར་འཇུག་ཆད་མ་བཞི་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་ཅུང་ཟད་སྒྲོག་གྱུར་དང་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་
དང་། དཔེ་དོན་མངོན་སྒྲོག་འདྲེས་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ཆད་མ་
བཞི་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཆད་མའི་གྲངས་
འཇུག་པ་གཞལ་བྱའི་གཞན་གྱིས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་གཞལ་བྱ་
གཉིས་གནས་པ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་ལྷང་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་པ་ནས། ཆད་མ་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བཞིར་བྱེད་པ་འཕགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅོད་ཆོག་
ལས། རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས། །ཞེས་དང་། རྗེས་དཔག་ལྷང་དང་ཉེར་འཇུག་དང་། །ཞེས་
དང་། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་
ཆད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་དང་ལྷང་གི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ལྔ་པོ་དག་གིས་ཡོངས་
སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་རིག་གི་དཔེ་ཉི་བར་སྐྱར་བའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་སོ། །ཡང་དེ་

ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གཞལ་བྱ་མངོན་སྟོག་གཉིས་སུ་
གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱ་བ་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་སྟོག་གྲུར་ལ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་
བར་རྒྱ་བས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱིས་རྗེས་སུ་
དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ཞེས་སོ། །དེས་དབང་པོ་དུག་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་གཟུང་
བྱ་དེ་མངོན་གྲུར་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། མངོན་གྲུར་དང་དབང་པོའི་ཡུལ་སྟོག་གྲུར་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆི་མེད་མངོན་ལས། མངོན་སུམ་དང་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་
དང་། དབང་པོ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་དོན་མངོན་གྲུར་དུ་བཤད་པས་སོ། །རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་
སམ་རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྟོག་གྲུར་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དང་
སྟོག་གྲུར་དང་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདྲིར་བཤད་ཅིང་ཆད་མ་བ་ལྟར་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། འཆི་མེད་མངོན་ལས། སྟོག་ཏུ་གྲུར་དང་མངོན་སུམ་མིན། །ཞེས་པའི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་
པའི་སྐད་དོན། ཡུལ་ལྟེ་ཡི། ཞེས་བ་དབང་པོ་ལས་འདས་བ་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་མིན་འཛིན་སྐྱངས་ཡུལ་གྲུར་མངོན་སུམ་བར། །བསྐྱེད་ཤེས་བ་མངོན་
སུམ་ཆད་མར་བཞེད། །དབྱེད་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན། །ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། རྟགས་
ལ་སྟོས་པ་མིན་པར་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་བ་ལ་མི་སྒྲུབའི་ཤེས་བ་
གཅིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་དོན་ཡིན་ཏེ། མཆོན་གཞི་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གཟུགས་རུང་ལྟ་
བྱ་དང་། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གཟུགས་མི་རྟག་པ་དང་གཟུགས་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་རུང་། རྟགས་
ལ་མ་བརྟེན་པར་འཇིག་རྟེན་ཏེ་ཤེས་པ་དེས་དོན་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བར་ཡོད་ན་ནི། སྐབས་འདྲིར་
དེ་འདྲ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེས་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་གྲུར་བ་དང་
མངོན་སུམ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དེའི་སྟོན་སུམ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་ཞེས་
བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་པོའི་སྟོབ་བཞིན། ཆིག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་མཆོན་

གཞིའམ་རང་གི་མཆན་ཉིད་དམ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི། ཐམས་ཅད་
མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཞེས་སོ། །དེར་
མ་ཐད་ཆེན་བ་གཉིས་འཛིན་དང་སྐྱ་ཤད་འཛིག་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་
རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས་ཆེན་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་
རབ་རིབ་ཅན་མིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་
པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོ། །རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་
ཡང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ་དེ་དག་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆད་
མིན་གྱི་ཤེས་པ་དོན་མ་ཐུན་དང་དོན་མི་མ་ཐུན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་
མར་འདོད་པ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པར། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱེད་སྤྱི་
སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། །སྐྱ་མ་སྤྱི་གྲུ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་
གང་། །དེ་དག་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་དང་། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་དག་རྟོག་
ངོར་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་འདི་ཡོད་དང་འདི་
མེད་མི་རུང་འདོད་མཁན་དང་། ཆེན་བའི་ལུགས་འདོད་ཀྱང་ལོག་ཤེས་རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་
ཆད་མར་འདོད་པ་ལ་ངོ་མཆར་བྱེད་པ་དག་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མར་འདོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ལུང་འདི་དག་ལ་མིག་ཕྱིས་ལ་སྟོན་མ་འདིང་བར་སྟོས་ཤིག །དེ་ལ་དབྱེན་དབང་མངོན་
ཡིད་མངོན་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་ལྷག་མ་མ་ཐུན། ཐལ་ཆེར་སྤར་བཤད་
ཅིང་། ཡིད་མངོན་ལ་ཡུལ་གསལ་བ་མཐོང་བའི་རྟོག་བྱལ་མི་དགོས་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེ་
ཤེས་རྣམས་དང་ཇེས་དཔག་གིས་བྱངས་པའི་བཅད་ཤེས་རྣམས་དང་། དབང་མངོན་གྱིས་བྱངས་

པའི་ཡིད་ཤེས་ཚད་མ་རྣམས་སོགས་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་བརྟེན་ལྟོག་ཡུལ་བསྐྱེད་ཇེས་དབག་སྟེ། ལྟོག་གྲུར་དབེ་དང་ཡིན་ཏུ་
ལྟོག་འཇལ་བའི། ཇེས་དབག་ཉེར་འཇལ་ལྷུང་གི་ཚད་མར་བཞེད། །ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། རྟགས་དང་རྒྱ་
མཚན་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་པས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཡུལ་
གྱི་གཞལ་བྱ་ལྟོག་གྲུར་ལ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་དབག་ཚད་མའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་
བ་ལས། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཇེས་སུ་དབག་པས་
རྟགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་སྟོན་ནས་ཐལ་འགྲུར་ལ་བརྟེན་
བ་དང་། གཏན་ཆིགས་ལ་བརྟེན་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་འགལ་བརྟེན་གྱི་ཐལ་
འགྲུར་གཉིས་ལྟ་བུ་འདོད་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱིས་ཇེས་དབག་སྐྱེད་བ་རྟགས་སྒྲུབ་བ་བསྐྱོག་བ་
འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱིས་ཀྱང་དབང་ཚོན་ལ་དངོས་སུ་ཇེས་དབག་སྐྱེད་ཀྱས་ཏེ་ཐལ་འགྲུར་དེས་
གཞན་གྱི་འདོད་པ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་དང་སྒྲ་ཚོལ་གྱི་འདོད་དོན་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
གཉིས་གོ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་གོ་ན་སྒྲ་ཚོལ་དེས་ཐལ་འགྲུར་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་
རྟགས་པར་འགྲུར་བ་དང་། ཆིག་ཙམ་ལས་མ་གོ་བར་ཡང་འགྲུར་ལ་སྒྲ་ཚོལ་གྱི་འདོད་པ་མ་གོ་བའི་
རྒྱལ་བོར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་ཐལ་འགྲུར་དེ་ལས་རྟགས་སྒྲོར་མ་བཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆིག་
གསལ་ལས། བྱེད་ཅག་གི་ཚོད་པ་འདི་ནི་ནས། འདི་དག་ཙམ་ཞིག་གིས་བཅད་པ་ན་ཅི་པ་རོལ་པོ་
ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། ཞེས་གསུངས་ལ། དབང་རྒྱལ་ལ་ཚད་མ་བ་ལྟར་ཐལ་རྟགས་གཉིས་
ཀ་བཞོད་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྟགས་ཚུལ་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་བ་
དང་། གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱའི་སྟོས་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་
དོ། །རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལྟོག་གྲུར་རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟགས་པའི་ཤེས་པ་
ཅུང་ཟད་ལྟོག་གྲུར་རྟགས་པའི་ཇེས་དབག་ཡིན་ཏེ། ཆིག་གསལ་ལས། ལྟོག་ཏུ་གྲུར་པའི་ཡུལ་ཅན་

རྟགས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་པ་རྗེས་དཔག་གོ་ཞེས་སོ། །འདི་གཞལ་
བྱའི་གནས་གཉིས་པ་རྟགས་བྱེད་དོ། །དེའི་སྟེང་ནས་དཔེ་དོན་ཆོས་མ་ཐུན་གཞལ་པའི་རྗེས་དཔག་
ནི་ཉེར་འཇལ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བ་ལང་དང་བ་མིན་འབྲར་འཛིན་དང་། ལྷ་གྲ་དང་
གཟུགས་ཅན་གཉིས་རྩལ་པར་མཚུངས་འཛིན་ལྟ་བུ། ཆོག་གསལ་ལས། འབྲ་བ་ལས་ཉམས་སྒྲུབ་
པའི་དོན་རྟགས་པ་ནི་ཉེར་འཇལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་མིན་ནི་བ་ལང་དང་འབྲའི་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
སོ། །རང་གི་འཛིན་སྒྲུབ་ལུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་རྟགས་སྒྲོབས་གྱི་རྟགས་པའི་སྒྲོ་ནི་
ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་གི་ཆད་མ་སྟེ། དཔྱད་གསུམ་དག་པའི་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་སངས་རྒྱུས་གྱི་མཚན་བཟང་དང་དེའི་རྒྱ་སྒྲ་མ་བསྒྲེལ་སོགས་གྱི་འབྲེལ་བ་རྟགས་པ་ལྟ་བུ་
སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རིག་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་
བ་དག་གི་ཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལུང་དང་ལུང་གི་ཆད་མ་གཉིས་
ཀ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དག་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དངོས་སྒྲུབ་ལྟར་དོན་
དམ་པ་མེད་དེ། བན་ཚུན་ལྟོས་བྱུང་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་
པའི་དོན་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ཆད་མ་བཞིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་རྟགས་པར་
ནམ་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་བྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆད་མ་དག་ཡོད་ན་
གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཡོད་ན་ཆད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཆད་མ་
དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ངོ་ཤོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཛིན་སྒྲུབ་ལུལ་ལ་ངེས་འཛེན་དེར་ཆད་མ། །གཞན་གྱིས་གནོད་བྲལ་དེ་
ལ་མི་བསྐྱེད་བྱིར། །འཁྲུལ་ཡང་ཆད་མར་མི་འགལ་མི་བསྐྱེད་དོན། །སྐབས་སྒྲོབས་མང་བཤད་
ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་བཤད། །དེའི་བྱིར་རྗེས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཞེན་གཅིག་ལ་མིན། །ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་ཡང་
སྟག་ལོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཆད་བྱུང་མི་ཡོང་སྟེ། ཆད་བྱུང་གྱི་དོན་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་ཀྱི་

རོན་ཚུགས་སྐབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཟེར་བ་དེ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཡང་སྤར་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་
 གིས་བཀག་ཟེན་ལ། རོན་བསྐྱུས་ན་བྱམ་འཛིན་དབང་མངོན་བྱམ་པ་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ།
 དེས་བྱམ་པ་ཡོད་པར་བརྩེད་པ་ལ་རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དང་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཆད་མ་གཉིས་གང་
 གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མ་རྟེན་ཀྱང་བྱམ་པ་ཡོད་པ་མི་
 ཞེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དེ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སྒོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་འཇལ་བྱེད་གྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དབང་པོས་སྒེལ་བསྟོད་ལས། རོན་དམ་གཟིགས་པས་ན་མི་སྐྱ་བ། ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། དེས་བར་སེམས་པ་རིག་པ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པ།
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྐྱ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། ས་བརྩུ་བ་ལས། འདི་ནི་
 སྤྱག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདི་
 བྱི་ཀྱན་འབྱུང་བའོ། །ནས། ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 ཡང་དག་པ་ཞེས་པ་ལས་སྤྱག་པའི་མི་སྐྱ་བ་ཞེས་པའི་རྩ་ཅན་ཞིག་མི་དགོས་སམ་ས་བཞི་བ་པས་
 གཟིགས་ཚུལ་དེ་ཅུང་ཟད་སྤྱགས་ལ་ཨེ་ལྷན་གང་ལྟར་རང་སྤང་གཞན་སྤང་མ་བྱེད་ཅིག །དེས་ན་
 རང་ཡུལ་ལ་འཁྲལ་ཡང་ཆད་མར་མི་འགལ་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཁྲལ་ཡང་དེ་གཞལ་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྗེས་དཔག་བཞིན་སྐབས་འདིའི་མི་སྐྱ་བ་ཚུགས་སྐབ་ལ་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། ཆད་
 མའི་མི་སྐྱ་བའི་རོན་ཚུགས་སྐབ་ཏུ་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རང་
 གི་ཕྱགས་ཀྱི་རྩན་པ་ཆད་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་མི་བསྐྱ་བ་དང་བདེན་པ་
 དང་ཡང་དག་པ་ཞེས་བཤད་ཆད་ཐམས་ཅད་རོན་དམ་བདེན་པའམ་བདེན་གྲུབ་གང་རུང་ཁོ་ནར་
 བཤད་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར་བརྩེད་པའི་རོན་
 ཡོད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་རུང་བར་བཤད། འཆི་མེད་མཛོད་ལས་ཡོད་
 པ་རྟག་པ་མཆོད་འོས་སོགས་ལ་བདེན་སྐྱ་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང་། སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་ཆོས་

ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་སོགས་ལས་སྤར་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྩལ་སམ་དངོས་པོའི་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་ལམ་ལ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྣམས་སྤྱོད་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་ཐེག་པའི་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་སོ་སོའི་བྱུང་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བ་དང་། སྤྱོད་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་ཐེག་པའི་གྲངས་ངེས་དང་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། **མངོན་མཐོངས་ལེགས་སྐྱབ་བྱེད་དང་ཤེས་གཉིས། །ཤེས་རབ་སྤྱོད་འགྲོ་དང་བས་སྤྱོད་རུང་བྱེད། ཤེས་རབ་གྲོལ་རྒྱ་མི་རྟོག་དོན་སྐྱབ་བྱིར།** །ཞེས་སྤྱིས་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། དེ་ལ་མངོན་མཐོང་བདེ་བ་དང་། །ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐར་བར་འདོད། །དེ་ཡི་སྐྱབ་པ་མདོར་བསྐྱུས་ན། །མདོར་ན་དད་དང་ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྤྱོད་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་འཁོར་རྩལ་སུ་ཆོག་པ་མངོན་མཐོང་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཡང་རྟེན་པ་དང་པོས་མངོན་མཐོང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་དང་རྩལ་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་སྐྱབ་བྱེད་དང་པ་དང་། དེས་ལེགས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐར་པ་གཉིས་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྟེ། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་མདོར་བསྐྱུན་ནས་རྟེན་པ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། དད་པ་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། དད་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་རུང་བྱེད་ལམ་སོ་སོ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། དད་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་ཆོས་ལ་བསྟེན། །ནས། དེ་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ངེས་པར་ལེགས་པའི་སྤྱོད་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། ཡིད་དང་ལུས་དང་ངག་གི་ནི། །མི་དགོ་ཀྱན་ནས་བརྟེན་བྱ་ཞིང་། །དགོ་ལ་རྟག་དུ་འཇུག་བྱ་བ། །འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་གསུམ་དུ་བཤད། །ཆོས་འདི་དཔུལ་བ་ཡི་དཔག་དང་། །དུད་འགྲོ་དག་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །སྤྱོད་པ་མི་ཡི་ནང་ཉིད་དུ། །བདེ་དཔལ་

རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་བར་ཐོབ། །ནས། དེའི་འབྲས་བུ་མདོར་བསྐྱུས་པའོ། །ཞེས་མངོན་མཐོ་རྒྱ་བཅས་
བཤད་ལ། དཀོན་མཆོག་རྣམ་ལས་ཀྱང་། དད་པ་སྤྱོད་འགྲོ་མ་ལྟར་སྦྱེད་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་དད་པ་སོ་སོ་དང་། དེ་དག་གི་ལམ་དང་སྦྱེ་བ་དང་བྱ་བ་སོ་སོ་ལ་འགོད་ཚུལ་བཤད་དེ།
བསྐྱབ་བརྟུས་དང་དེའི་འགྲེལ་བའམ་མཆན་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ཤེས་རབ་ནི། སྦྱིར་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་དང་བྱད་པར་དུ་ཟབ་མཐོའི་གནས་ལུགས་ལྟ་བུའི་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
མདོ་སྤྱད་པ་ལྟར་པར་བྱེན་གཞན་རྣམས་སངས་རྒྱལ་སར་འཁྲིད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཟབ་མཐོའི་ཤེས་རབ་ནི་ཞི་བའི་སྒོ་གཅིག་བྱ་སྟེ། དེ་ཆེན་སྤངས་བ་ལས། ཤེས་རབ་ལྡན་
སྤྱིར་ཡང་དག་རིག་། །འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེས་པར་ལེགས་པའི་ཆོས་
དག་ཀྱང་། །ཟབ་ཅིང་སྤྱ་བར་སྤྲང་བ་དང་། །བྱིས་པ་ཐོས་དང་མི་ལྡན་ལ། །སྒྲག་པ་བྱེད་པར་རྒྱལ་
བས་གསུངས། །ཞེས་སོགས་རྒྱལ་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་སྦྱེས་བུའི་ལམ་རིམ་དུ། །ཆོས་ཚུལ་ཀུན་འདུས་དོན་
གཉིས་ལས་བརྩམས་བྱིར། །འབྲིང་ལས་ཉན་རང་གཉིས་དང་དེ་དག་ལས། །ཆེན་པོར་ཐེག་ཆེན་
ཐེག་པ་བཞི་མིན་ཞེས། །སྦྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟེ། རྒྱལ་
བ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྦྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཆོགས་བསམགས་པ་དང་། མཐར་སངས་
རྒྱལ་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བུའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་
གཉིས་སྦྱབ་པ་ལ་བརྩམ་པ་ཤིས་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་
ཁྲིམས་སྒོམ་པ་སྟེ། །གཞི་གསུམ་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱེས་བུ་རྒྱུད་དུའི་ལམ་ལ་འཇུག་བྱ་སྟེ། །ལམ་
སྒོན་ལས། །གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གི། །སོགས་དང་། བསྐྱུ་བ་ལས། །དེ་ལའང་དང་པོ་ནི་ཐ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །རྟེན་བྱངས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྒོམ་ལས། །མི་འཆོ་བ་དང་བདེན་
པ་དང་། །བྱིན་ནས་ལེན་དང་ཆངས་པར་སྦྱོད། །སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་བ་ནི། །འདི་ནི་བདེ་

འགྲོའི་སྟོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འཁོར་བ་མེ་འབར་བའི་སྐྱོང་ངམ་བཙོན་དོང་ནས་རང་གཅིག་ལུ་
 ཐར་འདོད་ཀྱི་གཞི་གསུམ་སྟོང་བ་འབྲིང་གི་ལམ་ཡིན་ཏེ། །ལམ་སྟོན་ལས། །འཁོར་བའི་བདེ་ལ་
 རྒྱལ་ཕྱོགས་ཤིང་། །སོགས་དང་། །བསྐྱུ་བ་ལས། །གཉིས་བ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་སྟོན་ལས། །འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐལ་ཡོངས་མཐོང་ནས། །སྤངས་ཕྱིར་བདེན་བའི་ལམ་
 སྟོན་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོག་གཉིས་སྟོང་བ། །འདི་ནི་ཞི་བའི་སྟོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འགྲོ་ཀྱན་མར་
 མཐོང་ཞིང་སྐྱག་བསྐལ་ལས་ཁོལ་འདོད་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་གཞན་དོན་དུ་ལྷ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་
 །ལམ་གསུམ་སོགས་ལ་ཚུམ་བ་མཐའ་ཡས་སྟོང་བའི་སྟོ་ལྷན་ནི་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟེ། །ལམ་
 སྟོན་ལས། །རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྐྱག་བསྐལ་གྱིས། །སོགས་དང་། །བསྐྱུ་བ་ལས། །གསུམ་བ་ནི་
 མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །དཔའ་བོས་འདི་དག་ཀྱན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ། །དེས་འབྱུང་ལམ་གྱི་ཡན་
 །ལག་ཡིན། །ཆོས་ཀྱན་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པས། །འགྲོ་ལ་སྤྱང་རྗེའི་ཚུ་རྒྱན་འབྱུང་། །ཐབས་མཁས་
 སྟོང་བ་མཐའ་ཡས་པ། །དེས་འབྱུང་མཆོག་གི་སྟོང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། །དེ་ཡང་དེས་བ་
 དང་མ་དེས་བའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས་ཕྱགས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུས་བཟོད་བ་སོགས་ལྟ་བུ་བཤད་ཅིང་།
 །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྩ་འབྱུལ་ལྟ་བུས་བཟོད་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བ་གཅིག་པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཡང་
 །བཤད་ལ། །དེ་ཡང་བསམ་བ་སྟོབས་ཆེ་རྒྱུ་གིས་བཞག་པར་སྤང་བས། །རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་ལ་དུས་
 །གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་སྟོ་གསུམ་ཀྱན་གྱིས་རུས་བ་སྐྱག་
 །ནས་བསྟོན་བ་གཅིག་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་གཅེས་ཤེས་སུ་སྤང་བས་ལམ་ལྟར་སྤང་ཆ་
 །མ་ཆང་བའི་ཡན་ལག་རེ་ལ་མི་འབད་པར་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་གཅིག་རྒྱན་སྤང་མཐའི་སྐྱུ་འབྱུལ་དཔལ་མཉམ་
 །མེད་ཨ་ཉི་ཤེད་ཕྱགས་དམ་ཉིང་ཁ། །འཕགས་བ་སྐྱན་རས་གཟིགས་མདོན་སུམ་དུ་མེད་རྣོས་གར་
 །མཛད་བ་སྟོན་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་སྟོལ། །སྐྱུ་མཆེད་གསུམ་གྱི་གསུང་ཐེན་ཐེས་རྣམས་དང་། །བྱང་
 །པར་དུ་གངས་རིའི་སྟོངས་འདིར་མདོན་སུམ་དུ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མཛད་བ་བསྟན་པའི་རྗེ་ལྷ་མ་

ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་དང་སྤྲུལ་སོ་སོའི་གསུང་རྒྱན་དང་དེའི་ནང་ནས་བརྗོད་བྱ་ཟབ་
ལ་རྒྱས་ཀྱང་ཆོག་ཉུང་བ་འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་ནི་ངོ་མཆར་བར་ཡོད་མོད། འདི་ལ་བར་བར་ན་
དམིགས་སྒྲོར་སྤྲུལ་བ་དང་ས་བཅད་བཞག་བ་སོགས་བྱག་ལེན་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྟོས་དགོས་ཤིང་དཀའ་
གནད་དུ་མ་འགྲོལ་བ་ལ་ལམ་རིམ་གཉིས་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་དགོས་
ལ་སྟོན་མེད་པའི་ངོ་མཆར་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇམ་དབུང་ས་གྲིས་གནད་བ་བཞིན་
རྗེ་ཤེར་སངས་ལྟ་བུར་བྱས་པ་བཞི་ལྟར་དུ་བརྒྱད་པ་འདི་གསང་ཆོས་སུ་བྱས་འདུག་ལ། འདི་ནི་
མདོ་སྤྲུག་ས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བྱིན་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བ་སོ་བ་ནས་དབེན་ས་
ལུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་དར་ཁེངས་པར་བྱུང་མེད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་རྙིང་བའང་ཆེས་ལེགས་བ་འགའ་ཞིག་
འདུག་པ་དག་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་ལ་སྤྱུལ་བའི་སྤྲེགས་བམ་ནས་སྒྲོལ་མའི་རྗེས་བྲན་ལྟ་བུར་བཤད་པ་
དང་ཡང་མཐུན་ཁིང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །འོན་ཀྱང་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། ལྟ་ཡི་ཐེག་དང་ཆངས་པའི་
ཐེག་ཅེས་ལྟའི་ཐེག་བ་དང་ཆངས་པའི་ཐེག་བ་བཤད་ལ། འདིར་ཡང་སྤྲེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་
ལམ་ཡིན་མིན་རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། ལྟ་དང་ཆངས་པར་སྤྲེ་བའི་ཐབས་ལ་དེའི་ཐེག་པར་བཤད་པས་ཐེག་བ་
མ་ཡིན་ལ་ཐེག་བ་བཞི་རྒྱལ་བ་འདིའི་བསྟན་བ་ལ་མི་རུང་བར་དོན་རྟེན་པོས་གསུངས་པས་ཐེག་བ་
གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། སྤྲེས་བྱ་ཆེ་འབྲིང་ལམ་ལའང་ཅི་རིགས་ཡོད་ཅིང་སྤྲེས་བྱ་འབྲིང་གི་ཐེག་བ་ལ་
ཉན་རང་གི་ཐེག་བ་གཉིས་དང་སྤྲེས་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་མདོ་སྤྲུག་བཟོད་བྲེད་གྱི་ལམ་ལ་བྱང་སེམས་
ཐེག་པས་བྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་བ་ཐེག་བ་སོ་སོའི་བྱང་པར་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པའི་བྱང་པར་དང་། ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་
བྱང་པར་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདིར། ཉན་རང་རྟོགས་མཐུན་ས་བརྒྱད་དུས་འབྲས་དབྱེ། །ཞེས་སྤྲུལ་
ཏེ། འདིར་ཞེས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་བྱང་པར་དགར་བའི་ཆོག་གོ། །དེས་ན་སྤྲུལ་
འདིར་བཟོད་བྲེད་གྱི་མདོ་རྟོགས་མཐུན་ཏེ། གཉིས་ཀའི་བཟོད་བྲེད་ལམ་ལ་ཤེས་རབ་གང་ཟག་

གི་བདག་མེད་ལྷ་མོ་རྟོགས་དགོས་ཤིང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་དོན་ཁྱར་དུ་འབྱེར་བའི་
 སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པ་སོགས་དངོས་སྤྱི་སྐབས་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བས་སྐབས་གསུམ་
 བདུན་ཅུ་པ་ལས། རང་དོན་ལ་གཞོལ་འདི་དག་ནི། སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བུལ་བའི། རང་རྒྱལ་
 རྒྱལ་བའི་གསུང་ལས་སྦྱེས། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མི་བསྐྱུགས་སོ། །ཞེས་རང་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་
 གསུང་ལས་སྦྱེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཏེ་དེ་གཉིས་ནི་རང་དོན་ལྟར་ལེན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་
 ལས་བསྐྱུགས་བརྗོད་མེད་པར་བཤད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་འགྱུར་
 སྟེ་མ་ན། དེ་གསུང་མི་འབྲུག་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྱག་ནས་ཐར་པ་ཅམ་འདོད་
 བ་དང་། དུས་ཆེ་གསུམ་སོགས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རང་དོན་ཅམ་དུ་རྟོགས་བྱང་
 ཐོབ་འདོད་ཅིང་། དུས་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་མཉམ་ཁུས་པར་བཤད་བ་དང་། འབྲས་
 བྱ་མཚན་དཔེ་རྗེས་མ་ཐུན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱང་པར་སོགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐ་དད་དུ་སྐབས་འདིར་ཡང་
 ཡིན་ཏེ། སྤྱར་ལེགས་ལྟན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་གསུམ་ལས། དེ་འདིར་
 ཐར་པའི་ཆ་ནས་ནི། །བཙུམ་སྟེ་རྟག་ཏུ་དགོ་བ་ལ། །ཉན་ཐོས་ཉིད་ཕྱིར་འབད་ན་ནི། །དེ་གྱིས་ཉན་
 ཐོས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་
 འདོད། །རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་བས། །བཙོན་པ་དེ་ཡང་རང་རྒྱལ་གྱི། །བྱང་ཆུབ་ཁོ་ན་དེས་
 འཐོབ་པོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་ཐོས་ལ་མཛོན་པ་ལྟར་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད། ཞུགས་པ་ནས་སྟོབ་པར་
 འཛོག་གི་སོ་སྦྱེ་སྟོབ་པར་མི་འཛོག་པ་དག་བཙུམ་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་ནས་མི་སྟོབ་པར་འཛོག་པ་
 རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་པ་བཞི། །རྟོགས་ནས་ཤེས་ཏེ་དད་གྱུར་
 པ། །སྦྱེས་བྱ་གང་ཟག་བྱུང་བརྒྱད་པོ། །མི་བྱེད་དགོ་འདུན་ཞེས་བཤད་དོ། །ཉོན་མོངས་གཞོན་
 ཕྱིར་སྟོབ་པས་ན། །གང་ཟག་བདུན་ནི་སྟོབ་པ་ཡིན། །ཉེས་པ་མ་ལུས་ཟད་པའི་ཕྱིར། །བརྒྱད་པ་མི་
 སྟོབ་པར་བཤད་དོ། །དེ་རྣམས་འབྲས་བྱར་གནས་པ་བཞི། །བཞི་ནི་ཞུགས་པ་པོ་ཡིན་ལ། །ཞེས་

དང་། གང་ཞིག་འཕགས་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི། །བྱིས་སྒོངས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་། དེ་ནི་སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་
པ། །མིན་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ་རྒྱད་སྟེ་ཐོགས་འགྲེལ་ལས་སོ་སྐྱེ་
སྟོབ་པའང་བཤད་དོ། །དེ་དག་གིས་དག་བཅོས་པ་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་ཐར་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ལས་
ཉོན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་འཁོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་བ་སོགས་བཤད་
དོ། །དེ་ཉིད་ལས། འདི་དག་སྲིད་པས་ཡིད་སྒྲག་པའི། །ཡིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཐོབ་པ། །ནས། དེ་
ཡང་འཛིག་རྟེན་འདྲེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མོས་སྦྱོང་གི་ས་དང་། འཕགས་པའི་སའི་བྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ནི། **ཅ་བརྟན་**
སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱིན་ཡལ་ག་རྒྱས། །ཆོགས་སྦྱར་ཡོན་ཏན་རྟགས་སྟོམ་ངོ་བོས་འབྱེད། །ཅེས་
སྟེ། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། དེ་ཡི་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་
དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པའི་ཆད་ནི་གངས་མེད་གསུམ་དུ་
ཆོགས་བསགས་པའི་མགོ་བརྩམས་པ་ནས་འཛིན་ཅིང་བརྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་བྱད་པར་བཞི་ལྟར་
ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེས་པ་ལས། བཟང་དང་སྟོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། །སེམས་བརྟན་བྱད་
པར་འགོ་བཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གངས་མེད་གསུམ། །ཀྱན་ཏུ་རྩེ་མ་པར་མཛད་པ། །ཞེས་
དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། བཟང་པོ་ནི་དག་བ་སྟེ་དེ་སྟོབས་དང་ལྟན་པར་གྱུར་པ་བཟང་པོའི་སྟོབས་
ཅན་ཏེ་དེ་དེ་ལ་ཡོད་པས་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་དག་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ཅན་ནི་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ནི་རྟག་ཏུ་དག་
བའི་བཤེས་གཉན་དང་སྤྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བརྟན་བཞི་དེ་ནི་མི་དག་བའི་ཕྱོགས་པོས་མོས་
པ་བརྟོག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱད་པར་དུ་འགོ་བའི་མཐོང་
བའི་ཆོས་དང་ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་ལ་དག་བའི་ཆོས་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་གང་གི་ཆེ་དག་བའི་རྩ་བ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་དང་། སེམས་བརྟན་ཏེ་བར་མ་དོར་བྱད་

པར་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གྲངས་མེད་
གསུམ་བརྩམས་སོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་ན་པར་ཕྱིན་མིང་ཡང་ཐོབ་ལ་དེ་དག་རྒྱས་
པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་ཤིང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་
སྟེ། །སོགས་དང་། ཤེན་པའི་དག་ལྡན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བསམ་སྦྱོར་ལྷག་བསམ་དང་། །པ་རོལ་
ཕྱིན་དུག་ཆད་མེད་དག །མངོན་པར་ཤེས་དང་བསྐྱེད་དོས་བཞི། །སོ་སོར་རིག་རྟོག་ཆོགས་གཉིས་
དང་། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཞི་གནས་སོགས། །གཟུངས་བཞི་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཤད་དང་། །བཟོད་
ཅིག་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །ཞེས་ཕྱོགས་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་བཤད་ཅིང་དེས་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་
བསྐྱེད་པར་བྱབ་དགོངས་ལས་བཤད་བས་སོ། །དེས་ན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་མོས་སྦྱོར་
ནས་འཛིན་པར་བྱང་སར་བཤད་ལ། དེའི་མགོ་ཡང་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡིན་པར་ཀུན་བརྟུས་འབྲེལ་
བར་བཤད་པ་ཨ་མུ་དང་མ་ཐུན་པས། སེམས་བསྐྱེད་ནམ་ཐོབ་པ་ནས་ཆོགས་ལམ་དང་སྦྱོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གསར་ཐོབ་ནས་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཛོལ་ལ། འདི་གཉིས་ཀྱི་སོ་སོའི་དུན་པ་ཉེར་
བཞག་སོགས་བྱང་ཕྱོགས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཆོགས་ལམ་རྒྱང་འཁྱེད་ཆེ་གསུམ་དང་དད་སོགས་
དབང་པོ་ལྟ་དང་སྦྱོབས་ལྟ་ནི་སྦྱོར་ལམ་འོད་སོགས་བཞིའི་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་དང་སྦྱོར་ལམ་ཆོགས་
ལམ་པ་ལ་རིགས་དང་སྟོང་ཆེ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་དང་འོད་སོགས་བཞི་ལ་རྒྱན་ལྟར་སོ་སོར་ཡོད་ལ།
ཆོགས་ལམ་ངོ་བོ་ཐོས་བྱང་དང་བསམ་བྱང་གཙོ་ཡང་ཞི་གནས་ཡོད་བས་སྟོམ་བྱང་ཡང་ཡོད་ལ།
སྦྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གསུམ་གྱི་ཡོད་པ་སོགས་དང་སྟོམ་ཚུལ་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟར་དམིགས་
རྣམ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་བརྩུ་མཉམ་བཞག་དབྱེར་མེད་སྦྱོར་རྗེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་མཛད་སོགས་བརྩུ་
གཉིས་གོང་ནས་གོང་། །རེ་རེའང་ངེས་ཆོག་དབྱེ་བ་ཡོན་ཏན་རྟོག། །རྣམ་སྦྱིན་ལྷས་གཉིས་སྤང་
གཉིན་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད། །ཅེས་སྤྲུལ་ཏེ། ས་བརྩུ་བ་ལས། རྗེ་ལྟར་བར་སྤང་བུ་རྗེས་མཁས་རྣམས་

གྲིས། །བརྗོད་པར་རྒྱས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ས་ཀྱན་ཡང་། །བརྗོད་
 མི་རྒྱས་ན་ཉན་པར་ག་ལ་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་བརྩེའི་མཉམ་བཞག་གི་དོ་བོ་ལ་དབྱེར་
 མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱས་བསྐྱོད་པའི་ཤུལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་གདུལ་བྱས་དོན་དམ་པར་བྱིན་སོགས་
 ལ་སྦྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆོན་པ་བརྩུག་ཉིས་པོ་སོ་སོའི་གངས་དང་། སྤྱིབ་
 གཉིས་སྦྱོང་བའི་མཐུ་དང་། བར་བྱིན་ལྷག་ཚུལ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱེ་བ་སོགས་འཕེལ་བའི་བྱུང་
 བར་གྲིས་ས་བརྩུར་འཛོག་པའི་བྱིར་ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་
 གྱི་གངས་དང་མཐུ་ཤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཆོབ་པ་དང་སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་བྱིན་ལྷག་པ་དང་། རྣམ་
 བར་སྤྲིན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་
 བརྩུར་བཞག་གི་དེ་ལ་རང་གི་དོ་བོའི་བྱུང་བར་གྲིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་
 སོ། །ས་རེ་རེ་ཡང་བྱུང་བར་བརྒྱད་བརྒྱད་གྲིས་བཤད་དེ། གློ་གློས་མི་ཟད་པ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
 དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ས་བརྩུ་བ་སོགས་ལས་ས་དང་པོ་རབ་དགའ། གཉིས་པ་དེ་མ་མེད་པ། རྣམ། ས་
 བརྩུ་བ་ཆོས་གྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་བཤད་ཅིང་། བྱུང་བར་དང་པོ་ངེས་ཆོག་ནི། དེ་ན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། དེ་
 དག་དང་པོ་རབ་དགའ་བ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགའ་བྱེད་བྱིར། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་དེ་མ་
 མེད་ཅེས་བྱ། །ལུས་དང་དག་དང་སེམས་གྱི་ལས། །བརྩུ་ཆར་དེ་མ་མེད་པའི་བྱིར། །ཞེས་དང་། ས་
 གསུམ་པ་ནི་འོད་བྱེད་པ། །ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་འོད་འབྱུང་བྱིར། །བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ཡང་
 དག་ཡེ་ཤེས་འོད་འབྱུང་བྱིར། །ནས། བརྩུ་བ་ཆོས་གྱི་སྤྲིན་ཡིན་ཏེ། །དམ་པའི་ཆོས་གྱི་ཆར་འབབས་
 བྱིར། །ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱེད་ས་བསྦྱོད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགའ་འདུན་ལ། །ནས། ཡེ་
 ཤེས་རང་བཞིན་འདི་ཡི་སྒྲ། །དེ་མེད་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་གྲིས་འཛིན་
 པ་ལས། །ཆོས་གྱི་སྤྲིན་ནི་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱུང་བར་གཉིས་པ་བསྐྱབ་གསུམ་
 གྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་ཟག་མེད་གྱི་ཤུང་པོ་ལྟའི་སྦྱོང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་མདོ་སྤྱོད་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཉིད་

རབ་དུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་སེམས་དང་། །སོགས་ཀྱིས་ས་དང་པོ་
 རྒྱག་ལ་བསྐབ་གསུམ་སྒྱར་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། མཚན་མེད་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ། །ནས།
 ས་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་རྟོན། །ཞེས་བ་ནས་ས་བདུན་བ་སོགས་བཞི་ལ་བསྐབ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བྱ་
 མཚན་མེད་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་དང་ཞིང་དག་པ་འབྲས་
 བྱ་གཉིས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྲོན་བ་སོགས་དང་གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པའི་བར་འབྲས་
 བྱ་བཞི་འབྲས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཉིད་རབ་དུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 བྱི་ཕུང་པོ་སྦྱོང་། །སོགས་ཀྱིས་ཐག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་སྒྱུངས་ནས་འབྲས་ཚུལ་དང་། །བྱད་པར་
 གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། འཇུག་པར། དེ་ཆེ་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་
 མཐོང་ཞིང་། །སོགས་དང་། ས་བརྩ་བ་ལས། རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་
 གཅིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་རབ་དུ་འཐོབ་ཅིང་དེ་དག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
 བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟོན་
 ཀྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱར་ཡང་འགོ་བ་དང་། འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་
 སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་བ་བརྒྱར་གནས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་བ་བརྒྱ་ལ་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་འཇུག་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་ཀྱན་དུ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ཡང་འཁོར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་བརྒྱ་
 བརྒྱ་དང་ལྷན་པར་ཀྱན་དུ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ས་དང་པོ་ལ་ཐོབ་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ས་
 གཉིས་པར་སྟོང་འགྱུར་དང་། གསུམ་པར་འབྲས་དང་། བཞི་པར་བྱེ་བ་ཐག་བརྒྱ་དང་། ལྷ་པ་ལ་
 བྱེ་བ་ཐག་སྟོང་དང་། རྒྱག་པ་ལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཐག་སྟོང་དང་། བདུན་པར་བྱེ་བ་ཐག་ཁྲིག་འབྲུམ་དང་།
 བརྒྱད་པར་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟོན་ཁམས་འབྲུམ་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་གངས་དང་། དབྱ་པར་སྟོང་
 གསུམ་འཛིག་རྟོན་ཁམས་གངས་མེད་འབྲུམ་ཐག་བརྩའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རི་སྟེང་གྱི་གངས་དང་། བརྩ་བ་

ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཅོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བཅོད་དུ་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བཤད་དོ། །ཁྱད་པར་བཞི་པ་བརྟེན་པ་པར་བྱིན་གྱི་ལྷག་ཐོབ་ནི། ས་བརྩ་
 ལ་པར་བྱིན་རིམ་བཞིན་ལྷག་པ་འཐོབ་ཀྱང་པར་བྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱབ་པ་ཅམ་ལ་ཁྱད་པར་
 མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དབྱུས་མཐའ་ལས། ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་མེད་ནི། །ས་བརྩ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་
 བྱ། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་ལྡན་པ་རྣམས་སྤོང་གི་སྦྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱེ་
 རྒྱལ་ལ། དབང་དང་རྣམས་སྤོང་གཉིས་ཏེ། དབང་གིས་སྦྱེ་བ་དེ་ནི། མདོ་སྤྱོད་རྒྱན་ལས། རྩོད་ལྷན་རྣམས་
 ཀྱི་ལས་དང་ནི། །གཞན་ཡང་སྤོང་ལམ་དག་དང་ནི། །ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་དབང་འཕྱོར་པའི། །དབང་
 གིས་སྦྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་མོས་སྦྱོང་བ་འདོད་པར་ལས་དབང་གིས་དང་། ས་ཐོབ་པ་ངན་
 འཕྱོར་སྤོང་ལམ་དབང་གིས་དང་། བསམ་གཟུགས་ཐོབ་ཀྱང་འདོད་པར་སྦྱེ་བ་ཉིང་འཛིན་དབང་
 གིས་དང་། སྦྱལ་བའི་དགའ་ལྷན་གནས་ལ་སོགས་པར་སྦྱེ་བ་དབང་འཕྱོར་པའི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་
 སྦྱེ། དབང་གིས་སྦྱེ་བ་བཞི་དང་། རྣམས་སྤོང་གི་སྦྱེ་བ་ནི་ས་བརྩ་ལ་རིམ་བཞིན་པལ་ཆེར་འཇུག་བྱའི་
 སྤྱིང་དང་སྤྱིང་བཞི་དང་། སུམ་རུ་ཅ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྷན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་
 དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། རྟོང་གི་བདག་པོ་དང་། རྟོང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་
 ཆངས་པ་དང་གནས་གཙང་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སུ་སྦྱེ་བ་འཛིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤྱིང་བ་ལས། འཇུག་
 སྤྱིང་དབང་ལྷག་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡིས་རྣམ་པར་སྤོང་བས་ན། །རྟོང་གཉིས་བདག་
 པོའི་ཆངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ཡིས་རྣམ་པར་སྤོང་བས་ན། །གནས་གཙང་ལྷ་ཡི་བདག་
 པོར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་དྲུག་པ་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་དང་། ས་སོ་སོའི་མི་ལྷས་གཉིས་
 ནི། མདོན་རྟགས་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་གཏོང་བ། །སོགས་དང་། གསེར་འོད་སོགས་
 ལྷར། ས་དང་པོ་ལ་རྟོང་གསུམ་གྱི་རྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཏེན་འདི་གཏེར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་རྟོང་
 གིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་མི་བ་སོགས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་པར་བྱིན་བརྩའི་མི་ལྷས་ཡིན་ཏེ། གསེར་སྤྱིང་

ལས། ལྷས་འདི་དག་གྲང་ས་བཅུ་ལ་པར་བྱིན་གས་ཆེ་བ་དང་། བསྐྱུན་པའི་ལྷས་སུ་ཤེས་པར་བྱ།
 ཞེས་སོ། ། རྒྱད་པར་བདུན་པ་སྤང་བྱ་སྤངས་བའི་རྒྱད་པར་ནི་མཐོང་སྤང་ལ་དབྱེ་ན་གཏན་ལ་དབབ་
 བ་བསྐྱུ་བ་ལྷར་ན་གོ་བཞི་དང་། མཛོད་ལྷར་ན་གྲུ་བརྒྱད་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ཅ་ཉོན་ལྷན་སྤྱེས་བྱུག་ལ།
 ཁམས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བཅུ་བྱུག་དང་། ས་སོ་སོའི་སྒྲོན་ས་ཞེ་བྱུག་དང་། དེ་ལ་ཆེ་ཆུང་གིས་བྱེ་ན་ཁོང་ཁྱོ་
 མ་གཏོགས་པའི་གཞན་ལྷ་ལ་ས་དགུ་རེ་རེ་ལ་དགུ་དགུ་སྟེ་གཅིག་པ་ལྷ་ཡོད་ཅིང་ཁོང་ཁྱོ་དགུར་
 བྱེ་བས་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་དག་དང་། ཤེས་སྤྱི་བ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཏུ་གྲགས་
 པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་བ་བདེན་འཛིན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་རྣམས་ས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་མའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱིས་དངོས་གཉེན་བྱས་ནས་སྤོང་ཞིང་བག་ཆགས་ཤེས་སྤྱི་བ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱིས་སྤོང་
 བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷར་དུ་ས་བཅུ་པ་དང་འབྲུག་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པའི་བྱིར། རྒྱད་པར་བརྒྱད་པ་
 གཉེན་པོ་ཡོངས་སྤོང་གི་རྒྱད་པར་ཡོད་དེ། མཛོད་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་རྣམས་བཅུ་
 ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་འཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །སོགས་དང་། ཤེས་མདོ་ལྷར་རོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་མཉམ་བཞག་མཐར་བྱིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་གྱིས་
 གཟིགས་ཚུལ་དང་། སྐྱ་ཡི་དབྱེ་བ་འབྲུལ་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱ་བཞི་རྒྱད་པར་དུ་བཤད་
 པ་དང་། གསང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱད་པར་དང་། སྟོབས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་ཚུལ་དང་།
 འཕྲིན་ལས་བསམ་ཡས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། **འབྲས་བུ་མཉམ་རྗེས་རེས་**
མིན་ངོ་བོ་གཅིག །སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྣམ་རྟོག་ཀུན་ཞི་བས། །གནས་བརྟན་བཞེངས་མིན་རྗེས་ཐོབ་
བྱ་བའང་མཛད། །ཅེས་སྤྱུས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ས་བོན་གྱུར་བ་ཁམས་དེ་
 ཉིད། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་འདོད། །རིམ་གྱིས་སྤྱངས་པར་གྱུར་པ་ལས། །སངས་རྒྱས་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྤོང་བྱེད་བྱུག་ཅུས་སྤྱངས་

བ་ལས་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་འཛོལ་དགོས་ཚུལ་ནི། རྒྱད་ཆེན་མ་ལས། འདི་དག་རང་མཚན་ཉིད་
 གི་རྗེས་སུ་འབྲེལ། །གོ་རིམ་རིམ་ཞིན་གཟུངས་གི་རྒྱལ་པོའི་མདོར། །ཞེས་སོགས་གི་ཐོགས་
 འབྲེལ་ལས། དེ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ནམ་པ་དྲུག་ཅུ་བཟུན་ནས་
 སངས་རྒྱས་གི་ཁམས་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་
 མོ། །དེ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་འཐད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་གི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གཟུང་སྟེ་རྒྱན་བཞི་དང་། དུན་པ་སྒོ་གོས་དང་རྟོགས་པ་སོགས་
 སྤང་བ་བརྒྱད་དང་། ལྷ་བ་སྒྲ་ཚོགས་འཁྲུགས་པ་ལ་བཅེ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞེས་གཡེང་
 བར་བཅེ་བ་སོགས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་དང་། གཉི་ལྷག་གི་གཉིད་སད་བྱེད་དང་། མོས་པ་
 དམན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྦྱོར་བ་སོགས་བྱང་སེམས་གི་ལམ་རྣམས་པ་སུམ་ཅུ་གཉིས་ཏེ་དྲུག་ཅུ་པོ་
 དེ་ཐོགས་འབྲེལ་ལས། དོན་གི་དབང་འདི་ཉི་ལར་བཟུང་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་
 དག་ལ་ཡང་ས་ལེ་སྐྱམ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དཔེར་བཞིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་ས་བཅུ་ལ་སྦྱངས་
 པའི་འབྲས་བྱ་རིམ་ལྟར་ཞིག་འཛོལ་ཅེ་ན། སྦྱ་བཞི་དང་གསང་བ་གསུམ་དང་སྟོབས་བཅུ་སོགས་
 ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་དང་། འཕྲིན་ལས་སོ་གཉིས་རྣམས་འབྱུང་བ་ལས་པོད་དག་གིས་སངས་རྒྱས་
 གི་མཉམ་རྗེས་རོ་པོ་གཅིག་པའི་དོན་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་ནས་སྦྱ་བཞིན་སོགས་སྐབ་པ་
 ལ་འདོད་པ་ནི་འདྲུག་པ་འདིར་ས་བཅུ་པ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་འདྲ་ཞིག་གསུངས་པ་བལྟས་ན་ཤེས་
 རུས་པར་མ་ཐད་ཉིང་རེ་འཛིན་གི་རྩ་འབྲུལ་གཞན་ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་མཉམ་
 བཞག་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྤང་བ་ཐད་པ་དང་རྗེས་སོ་བའི་སྟོད་པ་ཀྱང་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐེན་
 པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཚོགས་པ་ནི་མཉམ་རྗེས་རོ་པོ་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་
 དང་དེའི་རྟེན་རྣམས་རྟོག་དང་དེའི་རྟེན་དང་སྦྱེད་བྱེད་ལས་རྒྱུང་མ་ལོག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་

གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པར་བལྟས་ན་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་མེད་
 པར་བཤད་པས་ཤེས་དགོས་ལ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་རྟོག་ཞི་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
 ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ལྷན་གྱུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གནས་པ་བརྟན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པ་
 འཕྲོ་བ་པའི་ཕྱིར་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱང་འཕྲོ་བ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཆ་
 མ་ལས། གང་ཞིག་ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཞི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རང་རྣམ་སངས་རྒྱས། །སངས་
 རྒྱས་ནས་ནི་མ་རྟོགས་རྟོགས་ཕྱིར་འཛིགས་མེད་ཏྲག་པའི་ལམ་སྟོན་པ། །མཁུན་བཙེའི་རལ་གྱི་
 རྩེ་མཚོག་བསྐྱམས་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱ་གུ་གཙུག་མཛད་ཅིང་། །སྤྱུའོགས་ལྷ་ཐེབས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཐེ་
 ཚོམ་ཅིག་པ་འཛིག་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་དང་། ཐོགས་འགྲེལ་ལས། སྟོས་པ་དང་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་ལྷན་གྱིས་གྱུབ་པའོ། །སོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་
 ཀྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྦྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སོགས་
 ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གཡོ་བར་མི་མཛད། སེམས་པར་མི་མཛད། སྟོ་བར་
 མི་མཛད། རྟོག་པར་མི་མཛད། རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་མཛད་ཅིང་། རྟོག་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་མེད་པ། སེམས་པ་མེད་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ། བསིལ་བར་གྱུར་པ། སྦྱེ་བ་མེད་པ། འགག་
 པ་མེད་པ། བལྟར་མེད་པ། མཉན་དུ་མེད་པ། ལྷན་དུ་མེད་པ། སྤང་དུ་མེད་པ། དེག་ཏུ་མེད་པ།
 མཚན་མ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་མཉམ་པར་
 བཞག་པའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱབས་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་འཛི་བཞིན་དུ། །དེ་ལྟར་
 ཚོས་ཉིད་ལ་རབ་བཞགས། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཅི་ཡིད་ནི། །མི་རྟོག་རྟོག་པ་མེད་ན་ཡང་། །འགྲོ་
 བའི་བསམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བཤད། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་སྤྱགས་རིན་

ཆེན་ནི། །རང་གི་མོས་བཞིན་དགོངས་མཛད་པས། །འགྲོ་བ་བྱ་བ་དེ་དང་དེ། །དེ་བཞིན་མཛད་
བ་གོ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་དང་སྤར་གྱི་མདོ་དེ་དག་ཏུ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། **ཆོས་དབྱིངས་གཟིགས་དོར་སྤྲོས་བ་ཀུན་ལོག་ཀྱང་། །མ་བརྟགས་ཇི་སྟེད་སྐྱུ་
རུ་ར་བཞིན་མཐུན།** །ཞེས་སྤྲོས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ལ་གཟིགས་དོར་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲོས་བ་ཀུན་ལོག་
ཚུལ་ནི། འབྲུག་པར། སེམས་འགག་པས་དེ་སྐྱུ་ཡིས་མཛོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་
ཡང་ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་སྟེད་པ་སོགས་ལ་སྤྲོས་ནས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཚུལ་ནི་བྲག་གི་སྐྱུ་རུ་
བཞིན་དུ་མ་འདྲེས་པར་གཟིགས་པ་སྟེ། འབྲུག་པར་སྤྲོབས་བཅུ་སོགས་དང་། དེའི་མདོ་དག་དང་།
དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྟའི་སྤྱན་གྱི་ཡུལ་ཆད་མེད་དེ།
ནས། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཀུན་དེ་འདྲར་གྱུར་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་བྲག་གི་མཐེལ་ན་སྐྱུ་རུ་པའི་འབྲས་བྱ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་སོ། །ཞེས་
སོགས་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། **སྐྱུ་གཅིག་སྐྱུ་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྔ་ར་བཞེད་ཕྱིར། །བྱབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་ལ་
གཞན་དོར་འབྲུག།** །ཞེས་སྤྲོས་ཏེ། དེགས་ལྷན་གྲགས་པས་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་
ལས། སངས་རྒྱས་ཤུག་སེང་གེ་ཡིས། །སེམས་ཅན་བསམ་པའི་དབང་དག་གིས། །སྐྱུ་ནི་གཅིག་
གཉིས་གསུམ་དང་ནི། །བཞི་དང་ལྔ་རུ་གསུངས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་ལས། དང་པོ་
ནི། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དེས་མེད་པ། །ཞེས་པ་
ལྟར་ན། རོ་ཐོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། ཡང་ན་འབྲས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཉི་སྐྱུ་གཅིག་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་ནི། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱུ་སྟེ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་གྲུ་མ་ལས། རང་དོན་
གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐྱུ་དང་ནི། །སོགས་ལྟར་རང་དོན་ཆོས་སྐྱུ་དང་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱུ་ཉི་
སྐྱུ་གཉིས་དང་། ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དང་གཟུགས་དང་གསུང་གི་སྐྱུ་གསུམ་པོ་དེ་

དག་ནི། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཐུགས་གསུང་སྐྱེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྐྱེ་གསུམ་དུ་ནི་རབ་ཏུ་
བསྐྱགས། །ཆོས་དང་ཡོངས་སྟོང་སྦྱལ་བ་རྣམས། །ཞེས་བ་ལྟར་ན། ཐུགས་ཆོས་སྐྱེ་དང་། གསུང་
ཡོངས་སྐྱེ་དང་། སྐྱེ་སྦྱལ་སྐྱེ་ལས། ཡང་ན་སྐྱེ་བས་གསུམ་ལས། ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་
སྟེ། །ཆོས་དང་ཡོངས་སྟོང་ཚྲོགས་སྦྱལ་བ། །ཞེས་བ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་ཡོངས་སྐྱེ་དང་སྦྱལ་སྐྱེ་
སྟེ། སྐྱེ་གསུམ་དང་། རྒྱལ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་ཚྲོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་བ་སྦྱལ་བ་
ནི། །ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པར་བཅས་བ་སྟེ། །རྣམ་བ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཛྲོད། །ཅེས་བ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་
སྐྱེ་དང་ཡེ་ལེས་ཆོས་སྐྱེ་དང་ཡོངས་སྐྱེ་དང་སྦྱལ་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་བཞི་དང་། མཚན་བཛྲོད་ལས། སངས་
རྒྱུ་སྐྱེ་ལྗེ་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་བ་ལྟར་ཡེ་ལེས་ལྗེ་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་ལྗེ་སོགས་དུས་འཁོར་འབྲེལ་
ཆེན་སོགས་མདོ་སྔགས་སོ་སོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ན་རྒྱ་ཆེ་བ་གཟུགས་སྐྱེ་
གཉིས་སོགས་མི་མངའ་བར་གདུལ་བུའི་གཞན་ངོར་སྐྱེལ་དགོས་སྟུམ་ཞིང་བྱིས་བ་དང་སྦྱས་བ་ནི་
ཁྱི་ཞར་ཆར་དག་གིས་བརྟུངས་པས་ངན་སྐྱད་བཏོན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ལེས་ཆོས་སྐྱེ་དང་། ཡོངས་སྐྱེ་དང་། སྦྱལ་སྐྱེ་བཞི་ལས། དང་
པོ་ནི། གློ་བུར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་སྦྱས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་སའི་དབྱིངས་རྣམ་དག་དེ་
གདོད་མ་ནས་བདེན་བྱུང་གི་ཐུང་ན་གྱིས་དག་པས་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་གཉིན་པོས་གློ་བུར་གྱི་
འི་མ་དག་པར་བྱས་པས་ན་གློ་བུར་རྣམ་དག་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་འཁོག་བདེན་སོགས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱར་རྒྱར་བ། །དེ་ཉིད་རྒྱངས་པ་བྱས་པ་ལས། །དག་པ་
དེ་ཉིད་ཐུང་ན་འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་འདུས་མ་བྱས་བ་དང་
རྣམ་དབྱེར་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དང་། སྤྱིབ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
འོད་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་ལྗེ་དང་ལྗན་པ་ནི། རྒྱད་ཁྲ་མ་ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །རོ་བོ་
ཉིད་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་ལ། །ཞེས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །ནས། དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་

གསལ་བ། །ཞེས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གངས་
འདི་ཅམ་ཞེས་བགང་དུ་མེད་པ་དང་། རྟོག་གཤེད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། དེ་འབའ་ཞིག་
ལ་ཡོན་ཏན་དེ་ཡོད་པས་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་དག་
པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལྡ་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྡ་དང་ནི། །ལྡན་པ་ཉིད་
དུ་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གཞལ་མེད་གངས་མེད་བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་
པ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་སོགས། །ཞེས་སྤྲས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་
དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ལ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་གནས་གྲུར་ནས། །སྤྱ་
ཆོགས་རོར་བུ་རི་བཞེན་དུ། །དེ་བས་སེམས་ཅན་དོན་རྣམས་མཛད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དང་
ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རིགས་མཐུན་སྒྲིམ་ཆེད་དུ་མདོན་རྟོགས་
རྒྱན་ལས། བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤྱེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་དང་ཐུགས་རྗེ་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཡོད་དེ། དེ་
དག་ཤེར་མདོ་དང་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་སོགས་སུ་ལྟོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་ལྷན་སྤྱང་བ་མི་སྤྱད་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །ཞེས་སྤྲས་ཏེ། འདི་མདོན་བར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྟེང་ན་གནས་
རིགས་བཙོ་བརྒྱད་པ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་བྱ་བར་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱ་དབངས་ལེགས་ལྷན་ལྟར་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་ཐེག་བསྐྱེས་
ལྟར་རྒྱ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་འཕྱང་འཕྱལ་སྤྱ་ཆོགས་དང་ཀ་བ་འབར་བ་སྟོང་
སྤྱག་དུ་མས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོག་ཕྱབ་པའི་དབུས་སུ་འཁོར་ས་བཅུའི་རྒྱལ་སྤྲས་མཐའ་
ཡས་པ་དང་བཅས་ཏེ། སྐྱབས་གསུམ་ལས། འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ནི། །ཡང་དག་མདོན་

ལུས་མཛད་པར་འདོད། ཅེས་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ། མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་དག་
 གིས་འབར། །འཁྲོ་བ་རང་གི་མོས་པ་ཡིས། །དབང་གིས་སྣ་ཆོགས་སྒྱུར་འཛིན་གང་། །བསོད་
 རྣམས་ཆོགས་ནི་ཆད་མེད་ལས། །འབྲུངས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲལ། །ས་བརྩལ་ནི་གནས་རྣམས་
 གྱིས། །མཐོང་བར་གྱུར་ནས་སྒྱུ་དེ་ནི། །ཆོས་གྱིས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་འདི་ནི། །རྒྱལ་སྤྲལ་རྣམས་
 གྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། །འཕགས་པའི་སྒྲ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། །རང་གི་འགྱུར་
 པ་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ལེགས་མཛད་བརྒྱལ་ཡི་འབྲས་བུ་ནི། སོགས་
 དང་། །འཇུག་པ་སོགས་མང་ལ་གནས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
 བཤད་དེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། །ཡང་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 གྱི་སྟོང་ན་འོག་མེན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་དང་། མདོ་ལས། རྫོགས་སངས་རྒྱལ་
 རྣམས་འོག་མེན་གྱི། །འོ་བྱང་རྒྱལ་པར་སྤྲེག་པ་ཀྱལ། །རྣམ་སྤངས་དེར་ནི་འཆང་རྒྱ་ཞིང་། །སྤྲལ་
 བ་དག་གིས་འདིར་འཆང་རྒྱ། །ཞེས་དང་། །ཡུམ་འབྲས་པ་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་སྟོབས་ནི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་ལྷའི་འཛིན་རྟེན་ཏུ་སྦྱེས་ཤིང་གནས་པ་མདོན་པར་རྫོགས་
 པར་འཆང་རྒྱ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོར་འཁྲོ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་།
 ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་རང་རིག་རྣམ་དག་ན། །ས་རྣམས་དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་
 གནས། །དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་གནས་མཆོག་དང་། །འོག་མེན་ཉིད་དེ་རྣམ་མཛེས་པ། །ཞེས་དང་།
 དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་གཏོགས་ཀ་བ་འབར་བས་དགལ། །ལྷ་ཉིག་འཕྲེང་བ་འཕྱང་བ་
 དང་། །རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་དུ་མ་ལས། །སྣ་ཆོགས་ལས་གྱིས་བཅོ་སྒྱུར་བ། །རིན་ཆེན་འབར་བའི་
 གཞལ་ཡས་ཁང་། །འོད་ཟེར་སྟོན་མ་བརྒྱ་སྟེད་འབར། །ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་མཁའ་མཉམ་པ། །རིན་
 ཆེན་འོད་གྱིས་ཕྱོགས་བྲལ་བྱེད། །ཅེས་ལོངས་སྒྱུ་དེ་ཡང་གང་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་འཁོར་དང་
 གང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཞིང་དང་། གང་གིས་སྤྱོད་པའི་སྒྱུ་དང་། གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་དང་།

གང་གིས་མཛད་པའི་བྱད་པར་ལྟ་དང་ལྟན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཁམས་
ཀྱན་ཏུ། །འཁོར་ལོངས་སྤྱད་དང་ཞིང་དང་མཆོན། །སྤྱད་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །མཛད་
པ་དག་གིས་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ན་སྤྱོད་པ་དང་། གསུང་བཟོད་པ་དང་། ཐུགས་འགོ་
དོན་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། འབད་མེད་སྤྱན་གྲུབ་དང་། ལྷ་ཆོགས་སུ་བསྟན་ཀྱང་དབྱེར་མེད་པ་
ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལྟ་དང་ལྟན་ཏེ། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། ལྷ་ཆོགས་ཆོས་ཀྱིས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་
སོགས་སོ། །རྒྱས་པར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་སོགས་སུ་བཏུམོ། །

བཞི་པ་ནི། **བཟོ་དང་སྤྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་སྤྱུ་གསུམ། །སྤྱན་འཛེབས་དྲུག་ཅུའི་གསུང་གིས་**
མཁའ་ཀྱན་འགོངས། །ཞེས་སྤྱས་ཏེ། ཇི་ཟེའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་པེ་མང་རྒྱུང་
མཁའ་ལྟ་བུ་དང་མགར་བ་དང་ཡི་གེ་བ་སོགས་སུ་སྤྱུ་བ་ནི་བཟོ་བོ་སྤྱུ་སྤྱད་དང་། དཀོན་མཆོག་
རྒྱ་ལ་ལས། དེ་དག་དགོན་པར་ལྟོན་ཤིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ལྟོན་ཤིང་དུ་སྤྱུ་
བ་དང་རི་དྲགས་རུ་རུ་སོགས་སུ་སྤྱུ་བ་ནི་སྤྱེ་བ་སྤྱུ་སྤྱད་དང་། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། ཐུགས་རྩེ་
ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་གཟེགས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ལས་མ་གཡོས་
པར། །སྤྱུ་བའི་རང་བཞིན་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས། །སྤྱེ་བ་མདོན་པར་སྤྱེ་བ་དང་། །སོགས་ལྟར་མཛད་
པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྤྱུ་སྤྱད་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས། སངས་རྒྱས་སྤྱུ་བ་དཔག་མེད་པ། །སྤྱུ་བའི་སྤྱི་ནི་འདོད་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། བཟོ་དང་སྤྱེ་
བ་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །སོགས་དང་། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། གདུལ་བྱ་རི་བཞིན་སྤྱུ་བ་ཡི། །སྤྱུ་བ་
ཡིས་ནི་སྤྱོགས་བཀའ་ནས། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཆར་འབེབ་པས། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་བདེ་བ་
བསྐྱེད། །སོགས་ལྟར་ཉན་རང་བརྒྱ་བྱེན་ཆངས་སོགས་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་སྤྱུ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་ཡང་མི་འབྱ་བ་དུ་མ་གཏོང་ཆུལ་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་ལ་དང་། དབུ་མ་སྟོང་པོ་སོགས་
སུ་ཤེས་པར་བྱ། ལོངས་སྤྱོད་མཆོག་གི་སྤྱུ་སྤྱ་གཉིས་ལ་མཆོན་དཔེ་དང་གསུང་དབྱངས་ཡན་

ལག་དྲུག་ཅུ་གསང་བ་བསམ་མི་བྱུང་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་དང་། བདེ་སྤྱི་རྒྱུ་གི་འབྲེལ་བ་རྣམ་
བཤད་རིགས་པ་བྱང་ས་ཉི་མེ་སྤྱང་བ་སོགས་ལྟར་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། མཐོང་ན་ཆོས་མཛད་ཡོན་
ཏན་གང་། །སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། །སྤྱལ་བ་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
སྤྱོད་གཉིས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་ལ་ལྡན་པས་འདིར་བཤད་ལ་འདི་ནི་གསུང་གི་གསང་
བ་ཡང་ཡིན་ལོ། །

ལྟ་བུ་ནི། གསང་གསུམ་རོལ་བ་ཀུན་བྱུང་སྤྱལ་བས་མཐོང་། །སྤྱད་ཅིག་བསྤྱལ་བར་བརྫོགས་
དང་བ་སྤྱེད་པ། །བརྟན་གཡོ་བཞོད་ཀྱང་མཁའ་བཞིན་ཆེ་ཆུང་མིན། །ཞེས་སྤྱས་ཏེ། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་
གི་གསང་བ་བསམ་མི་བྱུང་གི་ལེ་འུ་གསུམ་ལས་ཤེས་དགོས་ལ་ཀུན་ལ་བྱུང་ཀྱང་སྤྱལ་བས་མཐོང་
ཆུལ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལེ་ཤེས་ལུལ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་དང་རྒྱུད་
དུ་མ་དང་དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་ཅུ་འབྲེལ་སོགས་དུ་མ་ལས་བཤད་མོད། །དཔེ་ཅམ་བྱས་ན་རྒྱུད་སྒྲ་མ་
ལས། བརྒྱ་བྱིན་རྩ་སྤྱིན་ཆངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ལོར་བྱ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་
སྤྱོད་བརྟན་བཞིན། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ལོ། །ཞེས་བརྒྱ་བྱིན་ས་གཞི་དངས་པར་མཐོང་
ནས་སྤོན་སོགས་ལྟར་བྱུང་སྤྱལ་ཡང་གདུལ་བྱའི་ལས་སྤྱིབ་བྱལ་བའི་དང་བའི་རོར་ཤར་ནས་སྤོན་
པ་སོགས་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྤྱལ་བས་དེ་ཅམ་མཐོང་གི་སངས་
རྒྱས་བྱང་མེས་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་མ་བརྟན་པ་མིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་ཅིག་བསྤྱལ་བར་བྱིན་གྱིས་
རྫོགས་པ་དང་བསྤྱལ་བ་སྤྱད་ཅིག་དུ་དང་། །རྒྱལ་ཐ་རབ་གཅིག་དང་བ་སྤྱེད་ཁྱེད་བྱུ་ཅིག་དུ་འཛིག་རྟེན་
ཐམས་ཅད་བཞོད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ཆེ་ཆུང་དུ་མི་འགྱུར་ལ་མི་དོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འཇུག་པ་
ལས། ཐུབ་དབང་སྤྱད་ཅིག་ཁོར་དེའི་རྒྱ་མ་ཐུན། །ཞེས་པ་ནས། དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་
པ་ཡིས། །རྒྱལ་གཅིག་ལུལ་ལ་མཁའ་གདུགས་འཛིག་རྟེན་དང་། །འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་
བྱུང་རྒྱལ་སྤོན་མོད། །རྒྱལ་རགས་མི་འགྱུར་འཛིག་རྟེན་ཐ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རྒྱས་པར་

འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་དང་མདོ་དུ་མ་སོགས་ལྟར་རོ། །

དུག་པ་ནི། ལྷོ་བས་བཅུག་ཞན་དང་མ་འདྲེས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས། །མད་བྱང་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མི་རྗོད་མ་ཁའི་མཐའ་བཞིན། །ཞེས་སྤྲས་ཏེ། འདིར་
དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྲ་མའི་འགྲེལ་བ་དགོངས་པ་གཅིག་སྟེ་རྒྱུད་སྤྲ་མར་ཡང་
རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་བཟུ་བ་གསུམ་དཔེར་མཛད་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ལ་
ཆེ་བས་ཀྱང་སྤྲལ་སྤྱིའི་སྤྲལས་སུ་བཤད་ཅིང་ཐོགས་འགྲེལ་ལས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་འཇུག་
པ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོ་བས་སོགས་འཕྲིན་ལས་སོ་གཉིས་
བཤད་པ་འཇུག་འགྲེལ་དུ་ལྷོ་བས་དང་མི་འདྲིགས་པ་བཞི་དང་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མདོ་
དེ་བྲངས་ནས་བཤད་པས་རྒྱས་པར་དེར་ཤེས་དགོས་ཤིང་འདིར་བྱད་པར་འགའ་སྤྲས་ན། རྒྱུད་
སྤྲ་མ་ལས། གནས་དང་གནས་མིན་ལས་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་སྤྲོན་དང་ནི་དབང་པོ་དང་། །ཁམས་
རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །ཀྱན་འགྲོའི་ལམ་དང་བསམ་གཏན་སོགས། །ཉོན་མོངས་ངེ་མ་མེད་
པ་དང་། །གནས་ནི་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། །ལྷ་ཡི་མིག་དང་ཞི་བ་དག །མཁེན་པའི་ལྷོ་བས་ནི་རྣམ་
པ་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནས་དང་གནས་མིན་མཁེན་པའི་ལྷོ་བས་དང་། ལས་དང་རྣམ་སྤྲོན་
མཁེན་པའི་ལྷོ་བས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དམན་མཁེན་པའི་དང་། ཁམས་སྤྲ་ཆོགས་མཁེན་པའི་
དང་། མོས་པ་སྤྲ་སོགས་མཁེན་པའི་དང་། ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁེན་པའི་དང་། བསམ་གཏན་
སོགས་དང་ངེ་མ་མེད་པ་མཁེན་པའི་དང་། སྤོན་གནས་རྗེས་བྲན་མཁེན་པའི་དང་། འཆི་འཕོ་དང་
སྤྱེ་སོགས་མཁེན་པའི་དང་། ཟག་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་བ་མཁེན་པའི་ལྷོ་བས་ཏེ་ལྷོ་བས་བཅུའི་གནས་
དང་གནས་མིན་མཁེན་པ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕམ་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁེན་པའི་ལྷོ་བས་དང་པོ་
དུག་གིས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཤེས་སྤྱིབ་གོ་ཆ་ལྟ་བུ་འབྲིགས་པར་བྱེད་པའི་རྗོད་ལྟ་
བྱ་དང་། བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་སོགས་ངེ་མེད་མཁེན་པའི་དང་། སྤོན་གནས་རྗེས་བྲན་མཁེན་པའི་

དང་། འཆི་འཕོ་སོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་གསུམ་ནི་སྟོམས་འདུག་གི་སྤྱི་བ་པ་ཅིག་པ་ལྟ་བུ་འདིག་
 པའི་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུ་དང་། ཟག་ཟད་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པའི་ཤིང་རྣམས་གཙོ་བོ་
 པའི་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་དུག་དང་། །གསུམ་
 དང་གཅིག་གིས་རིམ་བཞིན། །ཤེས་བྱ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དང་། །བག་ཆགས་བཅས་པ་ཀྱན་
 བསལ་བས། །ཤོ་ཆ་ཅིག་པ་ཤིང་བཞིན་དུ། །ཕྱག་དང་གཞིག་དང་བཅད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་མི་འདིགས་པ་བཞི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་རང་སོགས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་
 བརྒྱད་དེ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་དང་རྣམ་སྤྱོན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཆན་བཟང་སོ་གཉིས་ཏེ་ལྷན་
 ཆོས་དུག་ཅུ་ཙུ་བཞི་རྒྱུད་སྒྲ་འདིར་དངོས་སུ་བཤད་ལ་དེར་མ་ཟད་སོགས་སྤྱོད་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་
 ཅུ་དང་ཡང་སོགས་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་ཐ་སྙད་བཙོ་བརྒྱད་ཁོ་ནར་ཟད་དམ་
 ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་ཅན་དང་མ་འདྲེས་པ་སྤྱོད་བརྒྱ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་ལ་དེ་རེ་
 རེའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་མདོ་སོ་སོ་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། འདུག་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་བྲངས་ནས་
 བཤད་ལ་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། གངས་མེད་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། རྒྱུད་བྱུང་བའི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ནི་མདོ་སྤེལ་ལས་སྤྱོད་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙོ་བརྒྱ་
 ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་པ་ནས། དེ་
 དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་བཅུ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་བཅུ་མངོན་པར་བསྟུན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དུས་ལས་
 མི་འདའ་བ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་མངོན་པར་སྟུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཁོངས་

སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་བཅུ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་བས་བསྟེན་པར་དཀའ་བ་ཆེ་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཆོས་
 བཅུ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ཉིད་བཅུ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་
 གི་མཛད་པ་བཅུ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་རིགས་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདྲེན་པ་བཅུ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྟེན་པའི་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་བཅུ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྟོང་པོའི་ཆོས་བཅུ་
 དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མ་ཆགས་པར་གནས་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་བཅུ་
 དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ལ་དབང་བ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་མཛད་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་ལྷག་པའི་ཆོས་
 བཅུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་པ་བཅུ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་མཐུན་པ་ཉིད་
 བཅུ་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གནས་པ་བཅུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་རྣམ་
 པར་དག་པ་བཅུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱར་དུ་མཐོང་བའི་ཆོས་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་བཅུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་བཅུ་ལྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སུམ་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོ་དང་། དཀོན་མཆོག་སྟེན་དང་། ས་
 བཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་དེ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་
 རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་པར་འདོད་ན། མདོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བཏུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། རྒྱད་ལྷན་ལས། ཡོན་ཏན་བྱུག་ཏུ་ཆ་བཞི་པོ། །འདི་དག་སོ་སོར་རྒྱར་བཅས་ཏེ། །གོ་རིམ་རི་
 བཞིན་རིན་ཆེན་གྱི། །མདོ་ཡི་རྗེས་འབྲང་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་སྤྱ་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་

བཙེ་བརྒྱད་དང་། སྤྱི་ལོ་ཆེན་པོའི་མཆན་སྤྲུལ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རྣམས་པ་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་
བསྐྱུས་ཏེ་བྱུག་ཅུ་ཅུ་བཞིར་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཅིག་གི་ཡང་
ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པར་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་
མཁའི་མཐའ་བཞིན་ལོ། །རི་རྒྱུད་དུ་འབྱུག་པ་ལས། རྣམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྡོག་པར་མི་
འགྱུར་གྱི། །སོགས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱུས་བཙེ་མ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་
སྤྱི་བ་སྤྱི་བྱུག་རེ་རེ་དང་། སྤྱི་ལོ་ཆེན་པོའི་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་དང་། ལྷོ་བས་དང་། མི་འཛིགས་
པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་བར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་ནི་
སངས་རྒྱུས་ཁོ་ནས་སྟོན་ལ། གལ་ཏེ་གསུངས་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱལ་བ་
གངས་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་སྤྱི་ཆེད་ཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་འཕྲིན་ལས་གཞན་མི་མངའ་
བར་སྟེན་པ་སྟེན་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། གང་འདུལ་ལྟན་བྱུང་འཕྲིན་ལས་རྟག་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་སྤྱི་ལོ་དེ་ལ་སྤྱི་ར་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲིན་ལས་རེ་ཡོད་པ་དང་། གཙོ་བོ་ནི་ལྷོ་བས་བཅུ་ལྔ་འཕྲིན་ལས་
དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་འཕྲིན་ལས་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་
སོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེ་གཏུལ་བྱ་རེ་འདུལ་བའི་འཕྲིན་ལས་རེ་སྟོན་པས་བསམ་
གྱིས་མི་བྲུབ་པ་མངའ་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ལྟན་བྱུང་དང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བྲུབ་པར་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུག་སྟེ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་རྒྱལ་པོས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་
དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་ནི་སྤྲུལ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་འདི་
དག་གོ། །ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་གང་ཡོན་པ་
དེ་ནི་ཆོད་མེད་པའོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའོ། །འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་

བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གཞན་དག་གིས་ཐོབ་པར་
དགའ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་སོང་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་རིགས་
ཀྱི་བྱ་བྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་དང་། ཀྱན་གྱི་རྗེས་སུ་
སོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱན་མི་གཙོད་པར་རྣམ་གྲངས་འདིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཉན། རིགས་ཀྱི་
བྱ་བ་དང་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་རྒྱན་ཆགས་པ་རྒྱན་མི་གཙོད་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལྷང་བསྟན་པའི་
གཏམ་རྒྱན་མི་གཙོད་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡང་དག་པའོ། །ཞེས་
དང་། མདོ་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གང་གི་སྲིད་པ་རི་སྲིད་པ་ལ། །འགྲོ་ལ་པན་པ་སྣ་ཆོགས་དག། མཉམ་
དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྐུ་ལ་སྐུ་རྒྱན་མི་འཆད། །དེ་བཞིན་འཁོར་བ་རི་སྲིད་འདི་ལ། །ལས་
ནི་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་མང་ངོ། །

འདིར་སྐུས་པ།

གང་གི་ཐེགས་མ་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་སྤྱད་ཀྱང་། །
འཁོར་བའི་རྒྱད་པ་ཀྱན་འཕྲོག་འཆི་མེད་ཟས། །
ཅི་དགར་སྤྱོད་པའི་གྲགས་སྟན་འབྱོར་བའི་ཆོགས། །
རྣམ་སང་ཆལ་བཞིན་མིག་ཡིད་རྣ་བའི་གསོས། །

མིང་རྟོག་ཅམ་ལས་ནམ་ཡང་ཆོས་གང་ཡང་། །མེད་ཀྱང་སྲིད་ཞི་འབྱོར་རྒྱད་ཐོས་
བསམ་བསྟོམ། །འབྲས་བུས་མི་སྐྱོང་མཚར་རི་མོ་འབྲུམ། །བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་རབ་བཟུལ་མ་
མཚར། །གདོད་ནས་དག་ཀྱང་མོངས་འཁྲལ་སྐྱུ་མ་ཡི། །ཆོས་བརྒྱད་འདོད་པའི་ཡུལ་ལྷས་ཆེས་

མོངས་པ། །རྣམ་བདུན་སྤྲལས་ཀྱིས་བཤེག་ཆེ་མིང་ཙམ་ཡང་། །མ་རྟེན་ས་གསུམ་འགྲོ་རྣམས་ཅི་
ཡིས་བསྐྱུས། །བརྩན་སྤང་ཙམ་དང་དམན་པའི་སྟོང་བ་ལ། །དབུ་མར་འཁྲལ་མིན་མིང་ཙམ་རྟེན་
འབྱུང་གི། །དབུ་མའི་སྟོལ་འབྱེད་འཕགས་བ་ཡབ་སྲས་དང་། །གངས་ཙན་རྒྱལ་བ་གཉིས་བ་ཡབ་
སྲས་སྟེ། །ཟབ་རྒྱས་གང་ལ་སྐབ་དབང་དགོངས་པའི་གནད། །རྩལ་ཙམ་མ་འཁྲལ་དབུ་མ་ཆེན་
པོའི་ལྷགས། །ལུང་རིགས་རིན་ཆེན་གྱེ་བས་འོག་མིན་ཆེའི། །གཞལ་ཡས་ཁང་བཞིན་སྤིང་ཞིའི་སྒྲ་
ན་འབར། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཞེས་བྱུང་མཐའི་རྣམ་བཞག་འཁྲལ་སྟོང་གདོང་ལྡེའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས་མཐའ་
ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ཏེ་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་རྣམ་
བཤད་བྱས་ཐེན་ཏོ། །

༥ ཞར་བྱང་འབྲས་བུ་དོན་ཐེག་པའི་དོགས་གཙོད་ལ། མདོ་སྤྲལས་ཀྱིས་སྤྱིབ་གཉིས་སྟོང་
ཚུལ་འཁྲལ་སྟོང་དང་བཅས་པ་དང་། ལམ་སྤྱར་བྱལ་གྱི་བྱང་པར་དང་། ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་
ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་སྒྲ་མེད་ལས་གཞན་ཏུ་སྤྲས་ཚུལ་དང་། དེའི་དོན་གྱིས་སྒྲ་མེད་སྤྱི་དང་བྱང་པར་ཏུ་
གསང་གསུམ་སྟོན་པའི་རྒྱད་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྤྲལས་གཉིས་
ཀས་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱན་ཟད་རུས། །ཡུལ་མཆོག་བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཙན་མཆོག་སྤྲས་བཞིན། །འི་གཙོ་
བསྟན་ཀྱང་གཉེན་པོ་མཆོག་སྤྲས་ཕྱིར། །ཤེས་སྤྱིབ་རྩུང་སྤྲ་སྤྲལས་ལས་མདོས་མི་རུས། །དེ་ཕྱིར་
སྤང་གཉེན་སྤྲས་བ་མགོ་མཚུངས་འཁྲལ། །ཞེས་སྤྲས་ཏེ། འདི་དག་རྒྱས་པར་བཤད་ན་གསང་
སྟོགས་སུའང་འགྲོ་ལ་སྐབས་སུ་ཡང་ཆེར་མ་བབས་པས་རྒྱ་མཆོན་སྟན་མོང་བ་རྩུང་ཟད་རེ་བསྟན་
ན། སྤྲལས་ཀྱི་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ཏུ་མ་ཟད་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དམའ་བ་ཉན་རང་
གིས་ཀྱང་ཉོན་སྤྱིབ་དང་བདེན་འཛིན་ཀྱན་ཟད་རུས་ཏེ། བདེན་འཛིན་འཁོར་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དང་། དེའི་དངོས་གཉེན་བདེན་མེད་སྤྱོད་པའི་ལམ་སྒྲོམ་སྟབས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དོན་
འགྱུར་སྐྱེས་ནའང་ཐར་པའི་ས་བོན་འཛོལ་སྟབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་རྒྱུ་
དུས་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཐེ་ཆོམ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྤིད་པ་
རྩལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གཤམ་ཏེ་འདིར། །ཐུང་ན་འདས་པ་མ་ཐོབ་
ཀྱང་། །ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ཁྲོལ་འགྱུར་ངེས་པའི་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
དབྱེ་མ་ལས། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་རྩུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བཞེན་པ་མེད་པ་རབ་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་མཆོག་
བདེན་མེད་པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་བསྟན་ཀྱང་། །ཤེས་རབ་དེ་གཅིག་ཤུས་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་
མི་ཁྲོལ་བས། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་ཞུས་པ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་
བ་སོགས་དང་། ས་ར་ཏས། སྤྱིང་རྗེ་དང་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཞུགས་པ། །དེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྟེན་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་ལ། དེས་ན་ཡུལ་སྟོང་པ་མཆོག་བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་
ཀྱི་བདེ་ཆེན་ནི་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྲེལ་མ་གསུམ་དུ་ཡང་མ་བསྟན་ན། དེའི་རྣམ་བཞག་དེ་མན་ཆད་
དུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་པས་སྟགས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བྱ་དུག་གསུམ་ཀྱི་དྲི་མའི་གཙོ་བོ་ཤེས་སྤྱིབ་སྟོར་
དགུ་བསྟན་ཅིང་། དེའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་སོགས་བསྟན་ཀྱང་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་
རྣམ་ཏོག་དང་ལས་རྒྱུད་གཏན་ལོག་མི་དགོས་པར་སྤང་རུང་ལ། །ཤེས་སྤྱིབ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུ་སྟོང་
བ་ལ་དེ་གཉིས་གཏན་ལོག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟོག་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་མ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། །ཤེས་སྤྱིབ་རྒྱུད་ཤོས་སྤྱོད་སྟགས་ལས་མདོ་རྒྱུད་པས་མི་ལུས་སོ། །དོ་ཏ་ལས། བདེ་
བའི་དེ་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་གྱུར་ཅིང་། །ཤུས་ཀྱི་དཀའ་སྟབས་འབའ་ཞིག་ཙམ་བསྟན་པ། །ནས། སལ་
ཆེར་མི་མ་སྟན་སྟོགས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་བྱུང་བ་ལས། མ་ལུས་སྟོང་རྒྱུད་
ལས་གསུངས་པའི། །དོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་མེད། །ཁྲོངས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་འཁོར་

བའི་རྒྱ་མཆོར་འབྲས་པ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་མཆོར་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འཕོ་
 ཆགས་ནི་པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཡང་ཉོན་སྦྱིབ་ཡིན་ལ། དེའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྦྱིབ་ཏུ་འཇུག་འབྲེལ་
 རྒྱད་ཆ་ཅ་འབྲེལ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་སོགས་དུ་མ་ལས་བཤད་པས། གཉེན་པོ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བདེ་
 ཆེན་དང་སྤང་བྱ་ཤེས་སྦྱིབ་སྤྱོད་པ་མགོ་མཚུངས་སུ་སྟག་ལོས་སྦྱ་བ་ཡང་འབྲེལ་ལོ། །སྟག་ལོ་ན་
 དེ། འདི་བའི་ལུགས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྒྲལ་གྱི་ལས་རྒྱུད་སྤོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བ་བཅུ་འམ་
 བཅུ་གཉིས་འགག་དགོས་པས། དེ་དག་སྦྱིབ་པ་སྤྱོད་པར་འཛོག་སྟེ། དེ་མ་ཟད་བར་དུ་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་མི་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སྦྱོབ་པའི་བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་
 ཀྱི་ཐ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་གྱུར་པར་ཐལ། རྣམ་རྟོག་
 མ་ཟད་བར་དུ་དེ་མི་འཛོལ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལྟོག་དགོས་ཀྱང་སྤང་བྱའི་སྦྱིབ་པ་མིན་སྟམ་ན། ཅིག་
 ཤོས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སྦྱོབ་པས་ཆོག །

གཉིས་པ་ནི། **ཐབས་ཟབ་མང་ཕྱིར་ལམ་ལའང་སྤར་བུལ་ཆེ།** །ཞེས་སྦྱས་ཏེ། པར་ཕྱིན་ཐེག་
 པར་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ལམ་སྤར་བུལ་ལྟ་ཡོད་པ་ཡང་ཐབས་སེམས་བསྐྱེད་དང་
 སྦྱིང་རྗེ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་བྱག་རྒྱའི་མདོས་བཤད་ལ། ལུགས་ལ་དེ་
 བས་ཀྱང་། ཚུལ་གསུམ་སྟོན་མེ་ལས། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་སྤོངས་དང་། །ཞེས་སོགས་སྤར་
 ཐབས་ཟབ་མོ་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པའི་བྱད་པར་དང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བློན་ཚུལ་དང་མཆོད་
 སོགས་ཀྱི་བསམ་པ་བྱད་པར་ཅན་མང་ཞིང་སྒྲ་མེད་ལ་ཤིན་ཏུ་ནས་སྦྱ་གསུམ་ལ་དམར་འཇུག་སུ་
 སྦྱབ་ལུགས་གཅིག་ཡོད་པས་སྟོགས་དུས་ཀྱི་མི་ལོ་ཉུང་ཤོས་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པ་
 སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཁ་སྦྱོར་རྒྱད་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་གྱ། །མདོར་བསྟུས་པས་
 ཉི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པས། །རི་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་གང་ཐོབ་པ། །གང་
 གི་དམ་པའི་བདེ་བས་ཁྱོད། །སྦྱེ་བ་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་བྱུང་བ་ལས།

གང་ཞིག་ཉོག་པ་ཀྱན་སྤངས་པའི། དེ་ཉིད་ལ་ནི་ཡང་དག་གནས། །སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ཆེ་དེ་ཡི། །བྱང་
ཆུབ་དམ་པར་ཞུགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྒྱུ་མཉམ་ཉེ་ཏུ་སྒྲུ། །སྤངས་ཕྱིར་ཐེག་དང་མདོ་རྒྱུད་
གོང་ནས་གོང་། །འོག་མར་གཞན་གཉིས་བཤད་ཀྱང་གསུམ་པ་ནི། །དགོངས་གཞིར་བྱང་ཡང་
མདོ་རྒྱུད་འོག་མར་མིན། །ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་དཔལ་རྣམས་ཞབས་ཀྱིས། །ལུས་
དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ཐབས་ལས། །རྒྱུ་མཉམ་དང་སྤངས་ཉེ་ཏུ་སྒྲུ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ལུས་
སེམས་གཉིས་ལ་རྒྱུ་མཉམ་དང་སྤངས་ཉེ་ཏུ་སྒྲུ་བ་གསུམ་བཤད་ཅིང་ལུས་ཀྱི་དེས་ངག་ལ་
ཡང་གསུམ་ཡོད་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཉན་རང་དང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་
དང་རྒྱུད་ཕྱེ་འོག་མ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུ་མཉམ་དང་སྤངས་ཉེ་ཏུ་སྒྲུ་བ་སྤྱོད་ལ། །ཉེ་ཏུ་སྒྲུ་བ་ནི་གཞི་དུས་ལ་དེ་འདྲ་
ཡོད་པ། རྣམ་འཁྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་བྱང་ཡང་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་
ཆེ་མེད་དུ་གསལ་བ་ཙམ་གང་ནའང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་སྤོང་བ་ལས། དེ་ནས་གཞན་ཡང་
སྤོང་པའི་དོན། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་ཀྱི་ཉོན། །སྤོང་བ་སྤངས་པར་བྱེད་པ་གང་། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་དང་། དེའི་དོན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྤོང་ཆུལ་ཡང་ཞལ་ལུང་ལས།
དེ་བས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི། །སྤོང་བ་མཆོག་ལ་གནས་བྱས་ནས། །ངའོ་སྤོང་པའི་གཞི་
བརྗོད་བསྐྱེད། །སོགས་དང་། རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་སྤོང་བ་ལས། བྱ་བ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་དང་། །རྣམ་
འཁྱོར་རྒྱུད་ནི་གང་དུ་ཡང་། །མཆོག་ཏུ་གསང་བ་མ་གསུངས་པ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི་ཆེ་མེད་སྤྱི་དང་རྒྱུད་རྒྱལ་དག་ན་གསལ། །སྤོང་པ་སྤངས་ཕྱིར་བྱེད་པས་ཅིར་
གསེགས་ལུ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གསང་ལམ་མཆོག་ཏུ་བྱུང་། །ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་
གསང་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ཐབ་མོ་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་གསུམ་གྱི་སྤོང་བས་སུ་རྒྱུད་ཆགས་པར་ཡོད་
པར་གསང་སྤྱུགས་ཆེ་མེད་སྤྱི་ན་ཕྱོགས་མཆོན་རེ་མང་མོད་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་

སངས་རྒྱལ་མཁས་ཅན་འདྲུག་པའི་རྒྱུད་ན་མཆོག་ཏུ་གསལ་བས་དེ་ཉིད་སྟོན་མཁན་ལ་སངས་
 རྒྱལ་མཁས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་འདི་ནི་བདག་ཅག་གི་པོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྐྱགས་ཤིང་མདོ་སྟེ་
 མཁས་ཅན་གྱི་སྟོན་དང་། རྒྱུད་སྟེ་མཁས་ཅན་གྱི་ཡང་ཅེ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མཁས་ཅན་གཤེགས་
 ཤིང་གཤེགས་ལ་གཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཆེན་ཡིན་པར་འགྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་དོན་མེད་བ་ལས།
 དེ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་ནི། །གང་དུ་འང་ང་ཡིས་མ་བཤད་པ། །སྐལ་བ་མེད་པའི་བསམ་པའི་
 རྒྱལ། །རྒྱུད་ནམས་ཀྱན་དུ་སྤྲས་བྱས་པ། །དེ་ནི་ང་ཡིས་བཤད་གྱིས་ཉོན། །ཞེས་དང་། མི་ཤེས་
 པ་ཡི་མི་འགའ་ཞིག་ །རྒྱ་མཆོ་བཞི་ཡི་པ་མཐའ་ཡི། །ས་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲོ་འདོད་པ། །ལམ་ནི་གང་
 ཡིན་མི་འདི་གང་། །རི་ལྗར་བདག་ཉིད་འགྲོ་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་དགའ་བ་ཆེར་བྱེད་པའི། །མན་
 དག་དང་བྲལ་སྒྲུབ་པ་པོ། །འབྲས་བྱ་མེད་ཕྱིར་མཁས་པ་ཡང་། །སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་ཁོང་ཁྱིམ་སྤྱོད་
 ཁྱིམ་སྤྱོད་པའི་སྤྲད་ཅིག་ལ། །འབྲས་བྱ་མེད་ཅིང་དུ་འཕོད་འགྲོ། །དེ་བས་འབད་བ་མཁས་ཅན་
 གྱིས། །དད་བས་སྒྲ་མ་བརྒྱུད་པ་ལས། །མན་དག་དག་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གསང་བ་
 གྲུབ་པར། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་རྒྱུད་གནས་པར། །དཔལ་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པར་གསལ། །སྟོས་པ་དུ་
 མ་རྒྱལ་གྱུར་པ། །གཞན་དུ་སྤྲས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། །བྱ་བ་སྟོན་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་། །མདོ་སྟེ་སྟེ་
 སྟོན་ལ་སོགས་སྟེ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་གཅིག་བྱ་ཉིད། །རྣམ་པ་དུ་མར་རྣམ་པར་གནས། །ཕྱང་
 པོ་རིན་ཆེན་སྟོན་ཉིད་དུ། །སེམས་ཅན་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཉིད་འབད་བས་སྤྲས་མཛད་
 བས། །སངས་རྒྱལ་མགོན་པོས་རྣམ་པར་བཞག་ །ཅེས་དང་། གྲུབ་དབང་སྐྱའི་བྱང་ཚུབ་གྱིས་ཀྱང་།
 སེམས་ཅན་བག་ལ་ཉལ་དབྱེ་བས། །ཡང་དག་མགོན་པོས་དེ་ཉིད་ནི། །འབད་བའི་སྤྲས་ནས་སྤྱང་
 པོ་ཡི། །རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག་ཏུ་བཞག་ །ཅེས་དང་། སྟོན་གསལ་ལས། རྒྱབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་སྤྱང་
 པོ། །བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོན་གསུངས་དེ་དག་ །དཔལ་ལྷན་འདུས་འདི་སྟོན་ཡིན་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ནི་རྒྱུད་
 གྱི་ཅེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་དང་པཎ་གྲུབ་གྱིས་བསྐྱགས་པའི་རྒྱ་མཆོད། །འདིར་སྤྲས་པ། མཆོག་

ཏུ་མད་བྱུང་གསང་ལས་ཆེས་གསང་ཐེག་ །ཅོན་མོངས་ལམ་བྱེད་སྐྱར་དུ་ཀུན་འོད་སར། །འཇུག་
བྱེད་གསང་སྤྲུགས་སྤྱི་དང་སྒྲ་མེད་ལ། །རྣམ་དག་ཡིད་ཆེས་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ། །ཅེས་གྲུབ་
མཐའི་རྣམ་བཤག་འཁྲལ་སྤོང་གཏོང་ལཱའི་སྤྱད་བྱུངས་ཀྱི་མདོ་སྤྲུགས་ལམ་མཐར་ཐུག་གི་ཁྱད་པར་
བྱེད་སྤྲུགས་གསང་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བྱས་ཟིན་ཏོ། །

ཤི་གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཟུགས་རྒྱན་
དང་། དཔེ་རྒྱན་སྟོས་སྤྲུས་པ་ནི། །འཇམ་མགོན་མཐུན་གཟི་ལས་འོངས་འཁྲལ་སྐྱར་བྲལ། །དབྱུངས་
ཅན་ལྟ་མོས་སྤྲུས་བཞིན་སྐྱར་འཛེབ་འགྲེགས། །ཐུབ་དབང་གསུང་བཞིན་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་འང་
དག། །འཇམ་མཛིང་རྒྱན་མཆོག་ལུགས་ཀུན་འདུས་བཞིན་བརྒྱུང། །ཞེས་སོ། ། །རྒྱ་གཉིས་པ། །འོད་
འདིར་གསུང་རབ་མི་ལྟ་མི་སྟོབ་པར་སྟོམ་ཆེན་པར་རྒྱུ་མ་པ་དང་། །སྟོ་གྲོས་དམན་པ་དང་ཐན་ཐུན་
རེ་སྐྱུངས་ཅམ་དང་ཐུབ་བསྟན་མཐའ་དག་ལ་སྐྱུངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། །འགའ་ཞིག་མ་བསྐྱབ་ཡོང་
བས་མཐར་བཟོད་འདོད། །ལ་ལ་རྒྱོད་མན་གྱི་བས་སྒྲུང་ཁུར་ལེན། །ཐལ་ཆེར་སྐྱུངས་ཅམ་རི་ཐུན་
བཏེགས་བས་སྟེམས། །ཐུབ་བསྟན་ནོར་འཛིན་ཀུན་འདེགས་ཀུམ་སྟ། །ཞེས་སོ། ། །རྒྱ་གསུམ་པ། །
ཐབ་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤོ་མོ་གཉིས་ཆོགས་རྟོགས་པ་རྒྱ་འོད་གཉིས་ཀ་ནའང་སྤར་བཤད་ལྟར་དཀོན་
པ་ནི། །མཁས་ལས་ཆེས་མཁས་འཕགས་བོད་མང་བོས་ཀྱང་། །ཐུགས་ངོར་ཐབ་རྒྱས་ཐགས་མཁན་
རྟེན་པ་བཞིན། །རེས་ཀྱིས་མ་བདེ་སྤྱང་སྟོང་བྱུང་འབྲེལ་ལས། །མ་རྟེན་ལུང་རིགས་འཁར་བས་ཅི་
ཡང་བཅུལ། །ཞེས་སོ། ། །རྒྱ་བཞི་པ། །རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་ཆོལ་བ་ལ་རྒྱ་འོད་དང་
བྱེད་ཀྱི་པར་ཆེན་ཀུན་གྱང་འབད་པ། །ཆོས་གྲགས་དང་དཔལ་ལྷ་གཅིག་ཨ་ཏི་ཤའི་རྣམ་ཐར་ལྟ་བུ་
སྟེ་དེ་བསྟན་པའི་བྱིར། །རང་གཞན་མཁས་མང་སྐྱུ་དབང་སྟོང་གིས་རོལ། །ཐན་དང་བདེ་བའི་རིན་
ཆེན་བྱུར་བུས་གང། །དགག་སྐྱབ་རྒྱབས་འཁྲལ་གྲུབ་མཐའི་མཆོར་བཟོད་སྤྲང། །དེད་དཔོན་མཁས་
རྣམས་གྲུ་རྒྱུངས་ཅི་ཡང་འཇུག །ཅེས་སོ། ། །རྒྱ་པ། །གྲུབ་མཐའི་མཐར་མ་སོན་པའི་སྤྲུག་ཆང་པ་

སྒྲོན་འབྱུང་གི་རབས་དང་སྐྱར་ཞིང་ཁོང་ལ་བསྐྱས་ཏེ་རང་གིས་བྱུང་མཐའི་མཐར་སོན་པའི་ཁེངས་
 གཏམ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ནི། རིགས་པའི་བྱ་རྒྱུད་སྐྱེས་པ་ལྟུང་དང་པོའི་རྒྱུ། འབྱུངས་པས་
 ཚུལ་ཞིག་འགས་ཀྱང་བྱུང་མཐའི་མཆོར། བྱིན་སྒྲེམས་དེགས་སྐྱུངས་ལུགས་གཉིས་ཀྱན་མཐོང་
 བྱིན། བྱུང་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་ཁོ་པོས་བྱིན། ཞེས་སོ། རྟེན་ས་སྒྲོན་ལམ་གྱི་བྱང་པར་ཆོགས་
 བཅད་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་བཟང་མེས་བྱིན་རང་ལུགས་ལམ་གསུམ་འབབས། རྣམ་དཔྱད་ལྟ་ཆེན་རལ་
 འོངས་རྟོག་གི་ཡིས། འབྱུང་བསྐྱར་ནོར་ལྟའི་རྣམ་ཅི་བཀྱས་ཆབ་ཀྱིས། རྣོངས་འབྱུང་དུག་ཅན་
 རྒྱུད་ཆོགས་དག་སྐྱར་ཅིག། རིན་ཆེན་ཁུར་ལྷི་མཆོ་ཆེན་སྐར་ལགས་གཡོ། ཉི་མའི་སྒྲོན་འདེགས་
 ལྟན་པོ་གནས་དེ་སྟི། འདིས་ཀྱང་གསར་བཤད་ཁུར་ལྷི་གསུམ་སྐྱན་གཡོ། ལེགས་བཤད་སྒྲོན་
 མེས་ས་གསུམ་སྐྱར་བྱེད་ཤོག། ཆོས་དབྱིངས་གཤིས་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཐུས། འཕྲོ་
 རྣམས་རྩ་འབྱུང་བཞིན་དུ་ས་རིམ་བཟོད། ཉ་རྒྱས་རྒྱ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྩོགས་ནས། ཉི་མ་བརྒྱས་
 གསལ་ཀྱན་མཁྱེན་སྐྱར་ཐོབ་ཤོག། ཅེས་སོ། སྐྱར་བྱང་གཞན་གོ་སྒྲ་ལ། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཁྱི་རིན་
 པོ་ཆེ་དག་དབང་རྒྱ་ཁྲོས་རྒྱ་མཆོའི་སྐུ་གྱི་ཕུ་པོ་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་པར་གསུངས་པའི་རྒྱལ་སྐུས་
 ཆེན་པོ་མདོ་སྐུགས་གཉིས་དང་ལུང་གི་གཏེར་བྱིན་ཅན་ལྷ་མ་དོན་བྱུང་རྒྱ་མཆོ་དང་། མདོ་སྐུགས་
 ཀྱན་དང་ལུང་རྟོགས་གཉིས་ཀའི་མངའ་བདག་རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོ་དགོན་ལུང་སྐུལ་སྐྱོ་བཟང་
 ཆོས་ལྟན་དང་། དཀའ་ཆེན་ལུ་སོགས་རིགས་པ་སྐྱོ་བ་ལ་དེད་དུས་གྱི་སའི་སྟེང་ན་འགན་རྒྱ་བལ་བ་
 རིགས་པའི་དབང་སྐུག་ཤེས་རབ་སྐྱོན་པ་སྟེ་ཡབ་སྐུས་བཞིའོ། རྟེ་ཡང་རྩ་བ་འདི་བྱེད་པའི་བསྐྱུལ་
 བ་པོ་དེ་དག་དང་རང་རྒྱོ་ལེགས་བཤད་ལ་གོ་མས་པ་འཕེལ་བ་སོགས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། རྒྱལ་
 པའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་མཆོག་གི་བཀའ་རྩིས་དབུ་མའི་བསྐྱན་བཅོས་ཐེག་ཆེན་
 རྒྱ་མཆོར་འཇུག་པའི་བྱ་རྒྱུད་ལས། འདི་དག་གི་སྐུ་པས་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་དུག་པའི་
 སྐུ་པས་གྱི་བར་དུ་རྣམ་བཤད་གྱི་དགོངས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱབ་ཆང་ལོ་རྩ་བས། རས། འགལ་

བའི་ཁྱར་ཆེན་བཙུང་བཏང་འདུག་པ་འདི་ལ་ཞིབ་མོར་དབྱེད་ཆེ་གནོད་བྱེད་ལྟར་སྤང་ཅམ་མ་
 གཏོགས་ཡང་དག་མ་མཆིས་པས་དགག་ལན་གཅིག་བྱས་ན་ཡོང་བར་འདུག་ཀྱང་། རས། སྐབས་
 བརྒྱུད་བའི་ནང་དུ་རྗེས་འདུག་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོར་རྫོམ་བའི་འགྲིང་བག་ཅན་ཡོད་ན་ལན་གདབ་
 བར་རིགས་སོ། །ཞེས་བསྐྱལ་མ་ཞིག་བྱས་ཡོད་ཀྱང་བྱེ་མ་བཙུང་བ་ལ་མར་ནག་ཡོང་རིགས་སུ་
 མི་འདུག་པས། ཐ་སྙད་རིགས་པའི་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་མི་དགོས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདུས་
 ལན་འདེབས་མཛད་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་བཀའ་བསྐྱལ་བའི་ཐུགས་བཞེད་བསྐྱང་བའི་
 ཆེད་དང་། རྩོགས་སྤྱང་དང་མོངས་ཞེན་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཤེར་མདོ་སོགས་ཟབ་མོའི་བསྟན་བཙུན་
 རྣམས་དང་། ཐུགས་ལའང་གསལ་སྒྲོན་ལས་བཤད་པ་འདི་ནི་གང་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་
 ལམ་དང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ན། དེ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་
 ལམ་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་གོང་མའི་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་སུ་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲོ་མོ་རྣམས་མི་ཤེས་
 ཤིང་། རས། དེ་ལ་མོས་ཀྱང་དད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པར་མཐོང་ནས། རང་གཞན་གྱི་སྤྲེལ་དང་། རང་
 སྤྲེལ་ག་ཆེ་ཆུང་དང་། ཐུགས་དང་པར་བྱིན་གྱི་སྤྲེལ་པ་གཉིས་དང་། རྗེ་རྗེ་སྤྲེལ་པའི་རྒྱུད་སྤྲེལ་བཞིའི་
 གཞུང་རྣམས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་ཤིང་། རང་ཡང་དེ་ལྟར་ཅུང་ཟད་སྦྱངས་
 རས། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དཀའ་གནས་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་རྣམ་པར་བཤད་པ་རེ་བྱས་ཤིང་།
 མཁས་པ་སྟག་ཆང་བའི་ལན་ཡང་ཅུང་ཟད་བྱེ་བ་འདིས་མཆུངས་མེད་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཡབ་སྲས་
 སོགས་ཐྱོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཙུན་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གཞན་གྱི་དམ་པ་ཆེ་སྤྲེལ་མཐའ་དག་
 མཉེས་པར་གྱུར་ཅིག་གྲུ་སྟམ་དུ་བྲིས་ཏེ། སྤྲེལ་རབས་ལས། ཡ་རབས་རྣམས་དང་ཐུད་ན་སྤྲེལ་གྱི་
 མཆོག་ཆོགས་ཀྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མགུ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། བྲིས་ལན་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།
 བྲི་མེད་བྲིས་ལན་རིན་ཆེན་སྤང་བ་འདི། །གང་གི་མགུ་ལ་ན་ལེགས་པར་ཡོད་ཀྱུར་ལ། །དེ་ནི་སྤྲེལ་
 སུ་མཁས་པ་འདུས་ནང་དུ། །མགུ་ལ་གྱི་སྤྲེལ་གྱི་སྤྲེལ་བཞིན་མཛེས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོ་སྤྲེ་

རྒྱན་ལས། མཐོང་བའི་དབང་གིས་མི་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཆོག་སྐྱེད་པ། །ནས། ཆོས་ཀྱང་
དོན་རྣམས་བྱེ་བས་མཁས་རྣམས་འདི་ན་དགའ་མཆོག་སྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྒྲུས་པ།

གང་ཞིག་གཞན་གྱིས་མ་སྒྲུས་འདིར་མེད་ཀྱང་། །

སྒྲོངས་འདི་ལ་སྒྲོས་སྒྲོན་མེད་ལེགས་བཤད་མཆོག་།

ཡིན་ཕྱིར་འབྲུལ་དང་རང་བཟོས་མ་བསྐྱད་པས། །

རྒྱ་བ་དག་པ་བཞིན་དུ་དབྱངས་ཅན་སྒྲུས།།

སྒྲོ་གྲོས་མཐར་སོན་བྱེ་བས་མ་ཐོན་པས། །མདོ་སྤྲུགས་བྱུབ་མཐའི་དགའ་གནད་ཆེས་གསལ་
བའི། །ལྷ་རྩས་དྲངས་ཤེས་མཆོག་འདི་མཁས་པ་བརྒྱའི། །ཐུགས་ཀ་གསལ་བྱེད་རྒྱན་དུ་བདག་
གིས་འབུལ། །མཁས་པའི་གཞུང་བཞིན་སྤྱང་བཞིན་ལེགས་བསམ་བཞིན། །ཅེ་གཅིག་དྲན་པ་མངོན་
བྱས་ལེགས་སྤྱར་མོད། །ལེགས་པར་བཤད་པ་རྒྱ་མ་ལྷ་ཡི་ཁྱི། །ཉིས་པར་ནོངས་གང་འཕགས་དང་
མཁས་ལ་འཆགས། །འདི་ནི་ཀུན་བཟང་དག་ཞིང་ཉི་མ་བཞིན། །རང་གཞན་གཞུང་ཐུགས་དཔག་
ཡས་དོན་གསལ་ཞིང་། །ཐེག་གསུམ་གདུལ་བྱའི་དགོ་ཆོགས་འདབ་བརྒྱར་བཞད། །སྲིད་པ་རི་སྲིད་
འགོ་རྣམས་མིག་གྱུར་ཅིག །བསྐྱེད་མེད་དཀོན་མཆོག་རྣམ་གསུམ་གྱིན་རྒྱབས་དང་། །ཡི་དམ་མཁའ་
འགོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་འབྲུལ། །བསྐྱེད་སྤྱང་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་ཀྱི་ཁུས་མཐུ་ཡིས། །དགོ་ལེགས་
ཆར་གྱིས་ཁམས་གསུམ་བྱུབ་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སྒྲོན་ལྟར། །ལྷག་
བསམ་རྒྱ་རྒྱས་དག་པའི་བདུད་ཅི་སྒྲོས། །དད་པ་ཀུན་འཁོར་མིག་བྱེ་ལེགས་སྒྲོན་པས། །དག་པའི་ཞིང་
འཁོར་མངོན་པ་ལྷན་བྱུབ་ཤོག །

ཅེས་བྱུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་རང་གཞན་བྱུབ་མཐའ་ཀུན་དང་ཟབ་དོན་མཆོག་ཏུ་གསལ་བ་
ཀུན་བཟང་ཞིང་གི་ཉི་མ་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཆོ་སྐྱེད་གྱའི་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །ཁམས་

རྒྱལ་བ་འཕགས་པ་ལྟའི་སྐྱེ་མདུན་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མེ་ལུང་ར་དཔོན་སྟོབ་ལུང་ཉོགས་
གཉིས་ཀས་སྐྱུག་པ་དེས་སྤར་ཡང་རང་འགྲེལ་གཅིག་དགོས་ཞེས་ར་གཡུ་གསེར་བྱ་བ་སོགས་
དང་བཅས་གཅིག་དང་ཡང་ནན་བསྐྱར་གྱིས་ར་གསེར་བྱ་བ་སོགས་དང་བཅས་ལན་གཉིས་
བསྐྱུལ་ཅིང་། མཁས་མང་གཞུང་བརྒྱ་སྟེ་བའི་འདུས་སྡེ་སྟོ་གསལ་སྤྱིང་གི་བྱ་འཁོར་རབ་འབྱམས་
སྟེ་བ་དབང་ལུང་བཀའ་འབྱུར་སོགས་ཐོབ་པའི་ངག་དབང་དཔལ་ལྷན་གྱིས་མེ་ཤེལ་མ་རིག་གཉིད་
སངས་གྱིས་སྤྲུལ་ཏེ་བསྐྱུལ་བ་མཁས་པའི་མཁས་པ་ངེས་པར་གཞུང་བརྒྱ་སྟེ་བའི་དབང་པོ་ནམ་
མཁའ་ལྷན་གྲུབ་གྱིས་ཉིན་བདེ་ཆེ་ལེགས་བྲིས་ཤོག་སྤུམ་བརྒྱ་དང་བཅས་རྒྱ་མཚན་སྟན་ཆོག་
གིས་དངས་པའི་བསྐྱུལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་མས་ངག་གིས་ཀྱང་བསྐྱུལ་བ་ལས་ས་
མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་ཆོ་འབྱུལ་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཙུ་ལ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཆོས་ལ་སྟོ་བའི་མང་ཐོས་
སྟོང་བ་བ་ཤུ་ཀྱའི་དགེ་སྟོང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྟོ་རྩེས་རྟོགས་པར་བྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྟོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། ॥

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི།
འི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ།
གདེངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
རེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པོའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཇེན་ཤུ་མེད་གཤེད་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་
རྒྱས་བ་སོགས་འཕྲལ་ལུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་
དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྟོན་ཆིག་ཏུ་ཤུ་ཀྱའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱ་བ་དག་དབང་
གྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ། །

༡༡ ། ཀུན་མཁུན་གསུང་འབུམ་པར་སྐྱོན་ཆེད་ཞལ་འདེབས་བྱུང་ཁག

མཆན།	སྒྲ	མཆན།	སྒྲ
བསམ་སྒྲོ་ཞི་བ་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་ནས།	༥,༠༠༠	མངའ་དགེ་བཤེས་སྒྲོ་བཟང་དབྱིན་གཉེན་ནས།	༥,༠༠༠
མངའ་དགེ་བཤེས་སྐྱིན་པ་བསོད་ནམས་ནས།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་པ་རྒྱ་མེད་ཆེད།	༡༥,༠༠༠
ཆེ་འདས་བཀྲ་ཤིས་མགོ་དམར་གྱི་ཆེད་དུ།	༩,༠༠༠	དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་ཉི་མ་ནས།	༣༠༠
སྒྲོ་མེ་སྒྲོ་བཟང་བཟང་རྒྱ་གཉིས་ནས་པ་མའི་དགེ་ཅད།	༣༠,༥༥༥	ཆེ་འདས་དགེ་སྦྲོང་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད།	༥༠,༠༠༠
ལྷ་སྒྲོ་ཤོས་རྒྱ་མཆོས་པ་མའི་དགེ་ཅད།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་རྟོན་བྱ་བཀྲ་ཤིས་ཆེད།	༡,༠༠༠
བསམ་དགེ་བཤེས་བསྐྱར་བ་དར་རྒྱས་ནས།	༡༥,༠༠༠	ཆེ་འདས་དགའ་དབང་ཆེད།	༡,༠༠༠
ཆེ་འདས་བསོད་སྐྱོན་ཆེད།	༣,༥༠༠	གྲུང་དགེ་བཤེས་བྱུང་བསྐྱར་སྐྱོབས་རྒྱས་ནས།	༣,༣༠༠
དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོན་ནས།	༣,༠༠༠	དད་ལྡན་སྐྱེད་དགེ་བཤེས་སྒྲོ་བསྐྱར།	༥,༠༠༠
ཆེ་འདས་དགའ་དབང་ཆེད།	༡,༠༠༠	ཆེ་འདས་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་ཆེད།	༡,༠༠༠
སོག་ལུལ་གནས་བཞུགས་བསམ་དགེ་བཤེས་བསོད་བ་རྒྱ་མཆོན་ནས།	༣,༩༩,༩༩༩	དད་ལྡན་མ་ལྷ་མོ་ནང་མའི་ཆེད།	༡༩,༩༩༩
རེབ་ཅ་དགེ་བཤེས་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཆོན་ནས།	༡,༥༠༠	དད་ལྡན་རྗེ་རྗེ་ཐར་ནང་མའི་ཆེད།	༥༠༠
ཆེ་འདས་རྗེ་རྗེ་མཁར་གྱི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠	དད་ལྡན་རྟམ་གྱིན་རྗེ་རྗེ་ནང་མའི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠
ཆེ་འདས་དབང་ཆེན་ཆེ་རིང་གི་ཆེད།	༤,༠༠༠	ཆེ་དང་ལྡན་པ་བསྐྱར་འཛིན་ཉི་མ་ནང་མའི་ཆེད།	༡,༠༠༠
གྲུང་དགེ་བཤེས་དགའ་དབང་རྩལ་ཁྲིམས་ནས།	༥,༠༠༠	ཆེ་འདས་རྩལ་ཁྲིམས་དབང་མའི་ཆེད།	༡,༠༠༠
ཉི་ཤོང་གནས་བཞུགས་སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གཟུང་རྒྱ་གཉིས་ནས།	༡༤,༥༠༠	ཆེ་འདས་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་བརྩོན་འགྲུས་ཆེད།	༣,༥༠༠
ཆེ་འདས་སྐྱོ་རྒྱུད་ཆེད།	༡,༥༥༠	ཆེ་འདས་པ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠
དད་ལྡན་ལོ་རྒྱུན་ནང་མའི་ཡོངས་ནས།	༥༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་པ་བཀྲ་ཤོད་དང་མ་པ་ཁོ་ཆེད།	༩,༥༠༠
ཆེ་འདས་མཐར་ཕྱིན་དང་གནས་མཆོ་ཆེད།	༩,༥༠༠	ཆེ་འདས་ཁྲིང་ཕྱིག་ཆེད།	༡,༠༠༠
ཆེ་འདས་འཛམ་རྒྱུད་ཆེད།	༡༣,༥༠༠	ཆེ་འདས་ལྷ་དབལ་རྗེ་རྗེའི་ཆེད།	༣,༣༠༠
དད་ལྡན་པག་སྒྲོར་སོ་མའི་སྐྱལ་ལྷ་ཐར་ནང་མའི་ནས།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་དགེ་སྦྲོང་ལུན་ཆོག་མཐོང་ཐེང་ཆེད།	༩,༥༥༠

ལྷ་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་ནས།	༡,༠༠༠	གཞུང་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ནས།	༡,༠༠༠
ཆེ་འདས་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཆེད།	༡༠,༠༠༠	ཆེ་འདས་མགོན་པོ་ཆེ་རིང་ཆེད།	༩,༥༠༠
༡༠༡ རེ་མེ་ལྷ་ཆང་དགེ་བསྐྱོས་ལྷ་དགེ་བཤེས་ཡོན་ཏན། ཆབ་རིས་འགག་ཤིང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རེ་བ་ཅ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ནས་སྐུ་བས་རྟེན་སོགས་ལས།			
ཆེ་འདས་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཆེད།	༩,༠༠༠	དད་ལྡན་ཨོ་རྩ་དང་བདུད་འདུལ་གཉིས་ནས།	༩,༠༠༠
ཆེ་འདས་རྒྱ་འབྱམས་གྱི་ཆེད།	༡,༠༠༠	ཆེ་འདས་རྒྱ་འབྱམས་ཀྱི་ཆེད།	༡༠,༠༠༠
ཆེ་འདས་དགེ་སྟོང་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆེད།	༡,༠༠༠	ཆེ་འདས་ལྷ་ཉ་བྱམས་དང་མཁར་བྱམས་གྱི་ཆེད།	༩༧
ཆེ་འདས་བསོད་ནམས་གྱི་ཆེད།	༡༠༠	ཆེ་འདས་བཀྲ་ཤིས་དོན་འབྱུང་ཆེད།	༡༠༠
ཀན་སྐལ་བཟང་འཕེལ་རྒྱས་ནས།	༡༠༠	ལྷ་དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་བསྐྱེད་དར་ནས།	༥༠༠
ཆེ་འདས་ས་རའི་ཆེད།	༥༠༠	ཆེ་འདས་བདེ་ལྷའི་ཆེད།	༥༥༠
ཆེ་འདས་རིན་ཆེན་ཆེ་དབང་ཆེད།	༥༠༠	དད་ལྡན་ཐུབ་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་ནས།	༥༠༠
དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་ནས།	༩༥༠	དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་རྒྱ་འབྱམས་བསྐྱེད་རྒྱས་ནས།	༩༠༠
དད་ལྡན་དགེ་བཤེས་བསམ་གཏན།	༥༠༠	ཆེ་འདས་ཆེ་རིང་སྤྱིད་ཐར་ཆེད།	༥༠༠
ཆེ་འདས་ཕུར་བའི་ཆེད།	༩༥༥	ཆེ་འདས་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་ཆེད།	༥༠༠
ཉར་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྱམས་	༩༠༠	གྲུང་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་ནས།	༡,༡༩༩
བསམ་དགེ་བཤེས་བཟོད་བ་དང་། དགེ་བཤེས་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ནས།			
ཆེ་འདས་རྩོད་པོ་དཔོན་པོ་ཆེ་དབང་བཀྲ་ཤིས་དང་དཔོན་ཕྱག་ལྷ་སྐུ་བས་གཉིས། ར་རྒྱའི་རྒྱུ་མོ་རྩོད་པོ་ལོ་རྒྱལ་དང་ཁོ་རྒྱལ་པ་བུ་གཉིས། དད་ལྡན་རྩོད་པོ་དཔོན་སྒྲོང་ཁྱིམ་ཁལ་ལས་གྱི་ཆེད།			
			༡,༩༡,༩༩༠
ཐུགས་དགེ་བཤེས་བསྐྱེད་འཛིན་ཉིན་བྱེད་ནས།			༡༥,༥༥༥

བསྟོ་སྟོན།

འཇམ་དབལ་དབའ་པོས་རི་ལྷ་ར་མཁེན་པ་དང་། །
 དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྟོབ་ཕྱིར། །
 དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས། །
 བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཀུན་ཀྱང་། །

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་རྟེ། །
 དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྟོ། །
 བསྟོ་བ་གང་ལ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དེས། །
 བཟང་པོ་སྟོད་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བསྟོ་བར་བསྟེ། །

དབར་སྐྱོན་རྒྱ་སྦྱོར་ག

ཨ་འི་ཨ་མ་སེན་ཀྲི། Ama-Sandra Esner

དཔེ་སྐྱོན་བྱེད་པོ་དང་བདག་དབང་།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་བཀྲིས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན།

ལྷ་དགེ་བཤེས་འཛིགས་མེད་བསྐྱོན་འཕེལ།

འགན་འཛིན་གཞོན་ག

ལྷ་དགེ་བཤེས་ཕུན་ཚོགས་དར་རྒྱས།

སྒྲིག་ཁྲད་བར་ཅ་སྤྱི་གསུང་ག

གྲུང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ།

སྒྲིག་ཁྲད་ཡིག་འཕུག་ག

ཉར་ཁྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཉར་དགེ་ལེགས་གྲགས་ག། བྱ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ།

ཉར་དགེ་དབང་འཇམ་དཔལ། ལྷ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་།

བར་ཅ་ཞིབ་སྐྱར་ག

ཉར་དགེ་བཤེས་རྒྱུང་བདག ལྷ་དམ་ཚོས་སྒོ་གསལ། བཤེན་བསྐྱོན་འཛིན་ཉིན་བྱེད།

འགྲེམས་སྤེལ་ག

བྱ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་སྒོ་གོས་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་མ་མགྱུར་བུམས་ག།

ཀྱན་མཁུན་གསུང་འབྲས།

སྤྱི་གསུང་བཅའ་བུ་ག

༡༠༡༥ ལོའི་ ༤ ཚེས་ ༡༡ རོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༡ རོད་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥

ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ལྷན་ཉིན་དཔར་ཐངས་དང་པོ་བཏབ།

དེབ་ཆད་ཡང་། 17.3x24 CM

མ་ནི་བལ་དཔར་ཁང་དུ་ཐངས་དང་པོར་དེབ་གངས་ ༡༠༠༠ དཔར་དུ་བསྐྱོན།

